

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

அகில பாரத சங்கர ஸேவா ஸமிதி வெளியீடு

॥ श्रीः ॥

"एषा शंकरभारती विजयते निर्वाणसौख्यप्रदा"

ஏஷா ஸங்கரபா⁴ரதீ விஜயதே நிர்வாணஸௌக்²யப்ரதா³

श्रीजगद्गुरुग्रन्थमाला

ஸ்ரீஜக³த்³கு³ருக்³ரந்த²மாலா

॥ सर्ववेदान्तसिद्धान्तसारसंग्रहः॥

॥ ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம் ॥

ஸ்ரீ வாணீவிலாஸ் பிரஸ்

ஸ்ரீரங்கம்.

1968

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

॥ समर्पणम् ॥

श्रीमच्छंकरदेशिकस्य महिता मूर्तिद्वयी या स्थिता
तत्तैका हि तिरोबभूव विजने केदारनाथस्थले ।
अन्या वर्णमयी तु भाष्यनिचयस्तोत्रप्रबन्धात्मना
सर्वदैव समुज्ज्वला विजयते ताभ्यां तनुभ्यां नमः ॥ १ ॥

बस्तत्रास्ति लघुप्रबन्धनिचयः स्तोत्राणि भूयांसि वा
तेषां द्राविडभाषयाऽनुवदनं विद्वद्वरैः कारितम् ।
श्रीमच्छंकरसेविनी सुसमितिः सम्यक्प्रकाश्याधुना
विद्यातीर्थपदे समर्पयति तत् लोकोपकारक्षमम् ॥ २ ॥

शंकरगुरुसंस्थापितसर्वजगद्वन्द्वशारदापीठम् ।
शंकरसेवासमितिः प्रकरणमालार्पणादलंकुरुते ॥ ३ ॥

शंकरगुरुवररचितप्रकरणमालां शुभानुवादयुताम् ।
शंकरपरंपरागतविद्यातीर्थं समर्पिषत्समितिः ॥ ४ ॥

शंकरसेवारसिकाः शांकरसिद्धान्तसारसर्वस्वम् ।
शंकरसेवासमितिप्रकटनमालां सदाऽपि सेवन्ताम् ॥ ५ ॥

பதிப்புரை.

ஸ்ரீ ஜகத்குரு கிரந்தமாலாவில் ஸ்ரீ சங்கரபகவத் பாதாசார்யாள் அருளிய வேதாந்த பிரகரணங்களுள் மிகப் பெரியதாக உள்ள 'ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்' என்ற பிரகரணம் வழக்கம்போல தமிழில் பத உரை கருத்துரை களுடன் இதில் வெளியிடப்படுகிறது 1006 சுலோகங்களுள்ள இந்நூல் விவேக சூடாமணிக்கு வியாக்யானமாக அமைந்திருப்பதாகக் கருதலாம்.

सर्व वेदान्तसिद्धान्तसारसंग्रहनामकः ।

ग्रन्थोऽयं हृदयग्रन्थिविच्छिद्यै रचितः सताम् ॥

ஸர்வ வேதாந்தஸித்தாந்தஸாரஸங்க்ரஹநாமக: ।

க்ரந்தோ(அ)யம் ஹ்ருத்யக்ரந்தி'விச்சி'த்தயை ரசித: ஸதாம் ॥

என்ற கடைசி சுலோகத்தில் இந்நூலின் பெயர் ஆசார்யாளால் குறிப்பிடப்பட்டிருக்கிறது. எல்லா உபநிஷத்துக்களின் தீர்மானமெதுவோ அதன் ஸாரம் சுருக்கமாகக் கூறப்பட்டிருப்பதாக இந்தப் பெயரிலிருந்து தெரிகிறது. ஆனால் பெயர் அமைந்திருப்பதைப்போலவே எல்லா விஷயங்களும் மிக விரிவாகவே விளக்கப்பட்டிருக்கின்றன. மிக விரிவான இந்நூலை வெளியிடுவதாக உத்தேசிக்கப்பட்டிருக்கிறது.

ஒரு நூலை ஒருவர் வாசிக்க ஆரம்பிக்கவேண்டுமானால் அதிலுள்ள விஷயம், பிரயோஜனம், ஸம்பந்தம், அதிகாரி என்ற இந்த நான்கும் அவனுக்குத் தெரிந்திருக்க வேண்டும் இதுவே அனுபந்த சதுஷ்டயம் எனப்படுவது இதை முதலில் காட்டுகிறார். பிறகு ஸாதன சதுஷ்டயத்தை விரிவாக விளக்கிக் காட்டுகிறார். நித்யாநித்யவஸ்து விவேகம், இஹாமுத்ரார்த்த பல போக விராகம், சமாதிஷட்கம், முமுகூத்வம் என்ற நான்கு ஸாதனங்களைக் கைக்கொண்டவன் தான் வேதாந்த விசாரத்தில் அதிகாரியாகிறான். இதில் முதல் இரண்டு ஸாதனங்களும் சமாதிஷட்கத்தில் சமம், தமம், திதிசுஷ, உபரதி இந்நான்கும் இந்த முதல் பகுதியில் உள்ளன. பாக்கியுள்ள சிரத்தை, ஸமாதானம் முமுகூத்வம் இவைகளும் பின்னர் சிஷ்யன் குருவிடம் சென்று ப்ரச்னம் செய்வது முதலானவை பின் பகுதிகளில் வரும்,

வைராக்யம் வருவதற்காக விஷயங்களின் தோஷங்களை மிக விரிவாக எடுத்துக்காட்டுகிறார் உபரதி நிரூபணத்தில் ஞானத்தால்தான் முக்தி, கர்மாவால் அல்ல என்று காட்டி முமுகூஷுக்கு ஸர்வகர்மபரித்யாக ரூபமான ஸந்யாஸம் அவசியம் என்பதையும் காட்டுகிறார்.

விவேகசூடாமணியிலுள்ள சில சுலோகங்களும் யோக வாஸிஷ்டத்திலுள்ள சில சுலோகங்களும் இதில் காணப்படுகின்றன இது பற்றிய விபரங்களை இதன் கடைசிப் பகுதியின் முகவுரையில் காணலாம். விவேகசூடாமணிபோலவே இந்நூலும் குரு சிஷ்ய ஸம்வாதரூபமாக அமைந்துள்ளது ஸத்குருவின் உபதேசத்தால் சிஷ்யனுக்கு ஸம்ஸார பந்தம் நீங்கியதாக கடைசியில் காட்டுகிறார்.

इत्याचार्यस्य शिष्यस्य संवादेनात्मलक्षणम् ।

निरूपितं मुमुक्षूणां सुखबोधोपपत्तये ॥

இத்யாசார்யஸ்ய ஸிஷ்யஸ்ய ஸம்வாதே³னாத்மலக்ஷணம் ।

நிருபிதம் முமுகூ³ணாம் ஸுக²போ³தோ⁴பபத்தயே ॥

K.V. சுப்பரத்னம் அய்யர்,

பொதுக் கார்யதர்சி.

அகில பாரத சங்கர ஸேவா ஸமிதி

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

விஷயாநுக்ரமணிகை

எண்	தலைப்பு	பக்கம்
1	மங்களாசரணம்	11
2	நான்கு அனுபந்தங்கள்	15
3	நான்கு ஸாதனங்கள்	20
4	நித்யாநித்யவஸ்து விவேகம்	23
5	வைராக்யம்	29
6	விஷயதோஷ நிரூபணம்	30
7	கர்ப்பவாஸதுக்கம்	34
8	பால்யாத்யவஸ்தைகள்	35
9	மரணாவஸ்தை	41
10	நரக துக்கம்	42
11	ஸ்வர்க்காதி லோகங்களிலும் துக்கம்	43
12	கிருஹ பாசம்	51
13	காமத்தால் ஏற்படும் கெடுதல்	60
14	காமத்தை வெல்ல உபாயம்	76
15	ஸங்கல்பமின்மைக்குக் காரணம்	81
16	தனத்தால் ஏற்படும் கெடுதல்	83
17	வைராக்ய மஹிமை	98
18	சமாதி ஷட்கம்	111
19	சமம் மூன்றுவிதம்	112
20	சமத்தின் அங்கங்கள்	115
21	சமத்தின் உபாயங்கள்	115
22	சித்த ப்ரஸாத ஸாதனங்கள்	118
23	தமம்	135
24	திதிசைஷ	147
25	உபரதி (ஸந்யாஸம்)	160
26	முக்தி கர்ம ஸாத்யமல்ல	162
27	ப்ரஹ்மம் உத்பாத்யமல்ல	165
28	ப்ரஹ்மம் ஆப்யமல்ல	165
29	ப்ரஹ்மம் ஸம்ஸ்கார்யமல்ல	166
30	ப்ரஹ்மம் விகார்யமல்ல	168
31	கர்மஞான ஸமுச்சயவாத நிராகரணம்	179
32	கர்மஞான வைலக்ஷண்ய நிரூபணம்	182
33	முக்யமான உபரதி	209
34	கௌணமான உபரதி	210
35	சிரத்தை	212
36	சிரத்தையின் காரணம்	218
37	ஸமாதானம்	219

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

38	ஸமாதானத்தின் காரணம்	223
39	முக்திக்கு பகிரங்க அந்தரங்க ஸாதனங்கள்	224
40	முமுகூஷ்வம்	226
41	முமுகூஷயின் நான்கு ப்ரகாரங்கள்	228
42	தீவ்ரதரமுமுகூஷா	228
43	தீவ்ரமுமுகூஷா	230
44	மந்தமுமுகூஷா	231
45	அதிமந்தமுமுகூஷா	232
46	முமுகூஷகளின் பலதாரதம்யம்	233
47	முக்தி பிரயத்னம்	236
48	முமுகூஷயின் வளர்ச்சிக்கு காரணம்	247
49	குருபஸதனம்	250
50	குருலகூஷணம்	250
51	குரு மஹிமை	252
52	குருப்ரஸாதோபாயங்கள்	256
53	சிஷ்ய விஞ்ஞாபனப்ரகாரம்	257
54	ஸத்குருலாப ப்ரசம்ஸை	258
55	மிருத்யுவிடமிருந்து காப்பாற்றும்படி சிஷ்ய பிரார்த்தனை	263
56	குருவின் அபயப்ரதானம்	264
57	மிருத்யுபயம் பொய்	265
58	ஸ்வப்ன த்ருஷ்டாந்தம்	267
59	ரஜ்ஸுஸர்ப த்ருஷ்டாந்தம்	269
60	சிஷ்யப்ரச்சனங்கள்	272
61	சிஷ்யனையும் அவனது கேள்விகளையும் புகழ்ந்து கூறல்	278
62	குருவின் உபதேசம்	284
63	பிரபஞ்சம் பொய் என்பதை நிரூபித்தல்	285
64	ஜீவப்ரஹ்மைக்யம்	289
65	அத்யாரோப நிரூபணம்	298
66	வஸ்து நிரூபணம்	299
67	அவஸ்து நிரூபணம்	299
68	அக்ஞான லகூஷணம்	302
69	அக்ஞான ஆச்ரயம்	303
70	அக்ஞான ப்ரமாணம்	304
71	அக்ஞானம் அநிர்வாச்யம்	306
72	அக்ஞானம் இரண்டுவிதம்	309
73	ஸமஷ்டி நிரூபணம்	310
74	ஈசவர்ணனம்	310
75	ஸமஷ்டியில் காரண சரீர கோசவர்ணனம்	312
76	வியஷ்டி அக்ஞான வர்ணனம்	316
77	ஜீவநிரூபணம்	317

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

78	ப்ராஜ்ஞஸ்வரூபம்	319
79	ஆநந்தமயகோசம்	321
80	ஸுஷுப்தி அவஸ்தை	322
81	ஸமஷ்டி வியஷ்டி அபேதம்	324
82	துரீயஸ்வரூபம்	325
83	பிரபஞ்சஸிருஷ்டிக்ரமம்	326
84	அபிந்நிமித்தோபாதானம்	327
85	பஞ்சபூதோத்பத்தி	332
86	லிங்கசரீரவர்ணனம்	334
87	ஞானேந்திரிய அந்தக்கரண ஸிருஷ்டி	336
88	அந்தக்கரணம் நான்குவிதம்	338
89	நான்கை இரண்டாகக்கூறல்	339
90	விக்ஞானமயகோசம்	344
91	மனோமயகோசம்	348
92	மனம் பந்தமோக்ஷகாரணம்	351
93	ரஜஸ்தமோதோஷங்களால் கெடுதல்	354
94	ஸத்வகுணத்தால் நன்மை	355
95	சித்தப்ரஸாதோபாயங்கள்	358
96	வாகிந்திரிய பிராண சிருஷ்டி	370
97	பிராணாதி வாயுக்களின் கார்யங்கள்	371
98	பிராணமயகோசம்	374
99	ஸுக்ஷ்ம சரீரம்	377
100	லிங்க-ஸுக்ஷ்ம பதங்களின் பொருள்	377
101	ஹிரண்ய கர்ப்பன்	380
102	தைஜஸன்	381
103	ஹிரண்யகர்ப்ப-தைஜஸாபேதம்	384
104	ஸ்தூல பிரபஞ்சம்	386
105	பஞ்சீகரணப்ரக்ரியை	387
106	ஆக்ஷேபஸமாதானங்கள்	390
107	பூதங்களின் குணங்கள்	396
108	ஞானேந்திரியங்களின் விஷயங்கள்	398
109	கர்மேந்திரியங்களின் விஷயங்கள்	400
110	ஞானேந்திரியம், கர்மேந்திரியம், நான்குவித அந்தக்கரணம் இவைகளின் தேவதைகள்	402
111	கர்மஹேதுக்கள்	405
112	ஆத்மா நிர்லேபன்	407
113	ஸ்தூலபிரபஞ்ச ஸ்ருஷ்டி	413
114	பிராணிகளின் அன்ன வகைகள்	415
115	நால்வகை பிராணிகள்	417
116	வைச்வாநரஸ்வரூபம்	421

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

117	விசுவ ஸ்வரூபம்	422
118	அன்னமய கோசம்	424
119	ஜாக்ரதவஸ்த்தை	430
120	விச்வ-வைச்வாநராபேதம்	431
121	மஹாப்ரபஞ்சம்	431
122	ஆத்ம-அநாத்ம ஸ்வரூபம்	432
123	ஆத்மாவிற்கும் அநாத்மாவிற்கும் ஒன்றுக்கொன்று அத்யாஸம்	440
124	ஆரோபித வஸ்துக்களின் குணதோஷங்கள் அதிஷ்டானத்தில் ஒட்டாது	443
125	அத்யாஸ விஷயமாக சிஷ்யனின் கேள்விகள்	445
126	விரிவாக அத்யாஸ நிரூபணம்	451
127	அவித்யையின் இரு சக்திகள்	464
128	ஆவரண சக்தி	465
129	விசேஷப சக்தி	466
130	ஸம்ஸாரத்திற்கு அத்யாஸம் காரணம்	470
131	ஈசுவரனின் உபாதி மாயை	477
132	ஈசனுக்கு பந்தமில்லை	478
133	ஜீவனுக்குத்தான் பந்தம்	481
134	அக்ஞான நிவிருத்திக்கு ஸாதனம்	484
135	ஆத்மாநாத்ம விவேகத்திற்காக விவாத நிரூபணம்	491
136	புத்திரன் ஆத்மா என்ற வாதம்	494
137	தேஹாத்மவாதம்	496
138	இந்த்ரியாத்மவாதம்	506
139	பிராணாத்மவாதம்	509
140	மனஸ் ஆத்மா என்ற வாதம்	514
141	விஜ்ஞாநாத்மவாதம்	519
142	அக்ஞாநாத்மவாதம்	523
143	ஞாநக்ஞாநாத்மவாதம்	529
144	தூன்யாத்மவாதம்	532
145	சிஷ்யனின் கேள்வி	542
146	தூன்யவாத நிராகரணம்	548
147	ஆத்மா அறியப்படாததின் காரணம்	558
148	ஆத்மா ஸ்வயம் ஜ்யோதி	559
149	ஸுஷுப்தியில் ஆத்மா இருப்பதற்குப்பிரமாணம்	565
150	ஆத்ம லக்ஷணம்	570
151	ஆத்மா நித்யன்	571
152	ஆத்மா சித்ஸ்வரூபன்	577
153	ஆத்மா ஆனந்தரூபன்	585
154	ஆத்மா ஸுகரூபன் என்பதில் சிஷ்யனின் கேள்வி	593
155	குருவின் பதில்	596

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

156	ஆனந்தஸ்வரூப விசாரம்	600
157	ஆனந்தபேதத்திற்குக் காரணம்	607
158	வைஷயிகானந்தம் ஹேயம்	609
159	ஆத்மானந்த வர்ணனம்	613
160	ஆத்மா ஸச்சிதானந்தரூபம்	626
161	ஆத்மாவில் பேதமில்லை	630
162	அபவாத நிரூபணம்	632
163	ஆத்மா விஜாதீயபேதரஹிதன்	643
164	ஆத்மா ஸஜாதீயபேதரஹிதன்	644
165	தத் த்வம் பதார்த்த விஷயமாக சிஷ்யனின் கேள்வி	651
166	குருவின் பதில்	653
167	தத்பத வாச்யார்த்தம்	657
168	வாக்யார்த்த விரோதம்	661
169	த்வம்பத வாச்யார்த்தம்	668
170	ஐக்யத்தில் ச்ருதிக்கு தாத்பர்யம்	670
171	லக்ஷணங்கீகாரம்	675
172	ஜஹல்லக்ஷண	677
173	அஜஹல்லக்ஷண	681
174	பாகலக்ஷண	689
175	இதில் திருஷ்டாந்தம்	690
176	தத்த்வம்பத லக்ஷ்யார்த்தம்	691
177	பாகலக்ஷணையில் விரோதமில்லை	696
178	உபாதி ஸ்வப்னம்போல் மித்யை	697
179	தத்த்வமஸி உபதேசம்	707
180	சிஷ்யனின் கேள்வி	730
181	குருவின் ஸமாதானம்	732
182	சிரவணத்தில் முக்யாதிகாரி	733
183	அகண்டாகார விருத்தி	735
184	அகண்டாகாரவிருத்தியின் பயன்	737
185	விருத்தி நாசம்	738
186	விருத்திவ்யாப்தி	741
187	பலவ்யாப்தி	743
188	கௌணாதிகாரிக்கு மனனாதிகள்	744
189	சிரவணமனன த்யான லக்ஷணம்	747
190	இவைகளையனுஷ்டிக்கும் காலம்	750
191	ஸமாதி இருவிதம்	755
192	ஸவிகல்ப ஸமாதி லக்ஷணம்	755
193	நிர்விகல்ப ஸமாதி லக்ஷணம்	758
194	ஸமாதிக்கும் தூக்கத்திற்கும் வித்யாஸம்	760
195	ஸமாதியின் பலன்கள்	761

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

196	ஸவிகல்ப ஸமாதி இருவிதம்	762
197	த்ருச்யானுவித்த ஸவிகல்ப ஸமாதி லக்ஷணம்	763
198	இதன் பலன்	775
199	ஆத்மஞான நிஷ்டை	780
200	ஞானநிஷ்டனுக்கு கர்மா ஸம்பவியாது	785
201	ஞானநிஷ்டைக்கும் கர்மநிஷ்டைக்கும் விரோதம்	785
202	ஞானநிஷ்டனுடைய கர்மாக்கள்	788
203	த்ருச்யானுவித்த ஸமாதியின் உபஸம்ஹாரம்	796
204	சப்தாநுவித்த ஸவிகல்ப ஸமாதி	797
205	நிர்விகல்பஸமாதி	805
206	மூன்று பாஹ்யஸமாதி நிரூபணம்	810
207	பாஹ்ய த்ருச்யானுவித்த ஸவிகல்பஸமாதி	811
208	பாஹ்ய சப்தானுவித்த ஸவிகல்பஸமாதி	825
209	பாஹ்ய நிர்விகல்ப ஸமாதி	831
210	ஆறு ஸமாதிகளின் அப்யாஸ காலம்	831
211	ஸமாதிகளின் பலன்	834
212	நிர்விகல்ப ஸமாதியே யோகம்	840
213	இந்த யோகத்தின் எட்டு அங்கங்கள்	842
214	ஸமாதி விக்னங்கள்	849
215	குருவின் உபதேசத்தால் சிஷ்யனுக்கு ஆத்மநிஷ்டை	852
216	சிஷ்யன் செய்யும் குருஸ்துதி	855
217	சிஷ்யன் ஸ்வாத்மாநுபவத்தைக்கூறுதல்	857
218	ஜீவன்முக்த-விதேஹமுக்த விஷயமாக சிஷ்யனின் கேள்வி	863
219	குரு ஞான பூமிகைகளை நிரூபணம் செய்தல்	865
220	ஜாக்ரத் ஜாக்ரத் முதலான 9 நிலைகளை வர்ணித்தல்	874
221	ஏழு பூமிகைகளுக்கும் ஜாக்ரத் முதலான அவஸ்தைகளுக்கும் ஸம்பந்தம்	882
222	விதேஹ முக்தி	885
223	ஜீவன் முக்த லக்ஷணம்	888
224	விதேஹ முக்த ஸ்வரூபம்	900
225	மோக்ஷ ப்ராப்தி	916
226	குரு சிஷ்ய ஸம்வாதோபஸம்ஹாரம்	917
227	கிரந்தத்தின் முடிவு	921

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीः ॥

॥ सर्ववेदान्तसिद्धान्तसारसंग्रहः ॥

॥ ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம் ॥

ஸ்ரீ சங்கரபகவத்பாதாசார்யர் அருளியது.

ஸ்ரீமத் சங்கரபகவத்பாதாசார்யார் வித்வான்களை உத்தேசித்து பிரஸ்தானத்ரய பாஷ்யங்களை இயற்றியிருப்பதுடன் ஸாமான்ய வ்யுத்தத்தியுள்ளவர்களுக்கும் வேதாந்த தத்வஜ்ஞானத்தைப் புகட்டவேண்டுமென்று கருதி வெகு லலிதமான நடையில் அநேகம் பிரகரணங்களை செய்திருக்கிறார். அவைகளிலும் ஒரு சுலோகம், மூன்று சுலோகங்கள், பத்து சுலோகங்கள், நூறு சுலோகங்கள் ஐநூறு சுலோகங்கள், என்றவாறாக பலவிதமாக பிரகரணங்களை இயற்றியிருப்பதில் மிகவும் முக்கியமானது விவேகசூடாமணி என்பது. அது வேதாந்தார்த்தம் தெரிந்துகொள்ள ஆரம்பிக்கும் வித்தியார்த்திக்கும் ஆத்மஸாக்ஷாத்கார மடைந்திருக்கும் பிரஹ்மவித்துக்கும் உபயோகப்படக்கூடியதாகவே அமைந்திருக்கிறது. அதையே இன்னமும் லலிதமாக மனதில் படியும்படி அதற்கு வியாக்யான ரூபமாகவே எழுதப்பட்டிருக்கும் பிரகரணம் தான் இந்த ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம் என்பது. இதில் மொத்தம் 1006 சுலோகங்கள் இருக்கின்றன. யாருக்கும் ஸுலபமாக அர்த்தமாகக் கூடிய ரீதியிலேயே எழுதப்பட்டிருக்கிறபடியால், ஸம்ஸ்கிருதம் தெரியாதவர்களுக்காக அப்படியே தமிழில் மொழி பெயர்க்க வேண்டியது மாத்திரம் அவசியமாகுமே தவிர விசேஷ குறிப்புகளுக்கு அவசியம் இராது. சிற்சில விடங்களில் மாத்திரம் மூலக் க்ரந்தத்தின் தாத்தர்யத்தை நன்கு தெளிவுபடுத்துவதற்காக அவசியமாய் தோன்றின சில குறிப்புகளுடன் இந்த மொழி பெயர்ப்பு வெளியிடப்படுகிறது. ஸ்ரீமத் ஆசார்யாருடைய உபதேச மொழிகளைக்கேட்டறிந்து தங்களால் இயன்றமட்டும் அனுபவத்திற்குக் கொண்டுவந்து வாசகர்கள் கிருதார்த்தர்கள் ஆவார்களாக.]

अखण्डानन्दसंबोधो वन्दनाद्यस्य जायते ।

गोविन्दं तमहं वन्दे चिदानन्दतनुं गुरुम् ॥ १ ॥

அகண்டாநந்தஸம்போதோ வந்தநாத்யஸ்ய ஜாயதே ।

கோவிந்தம் தமஹம் வந்தே சிதாநந்ததனும் குரூம் ॥ 1 ॥

यस्य = एवमुदय (எவருடைய (எவரைக்குறித்து),

यस्य

वन्दनात्

வந்தனாத்

= நமஸ்காரத்தால் (நமஸ்காரம் செய்வதால்),

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अखण्डानन्दसंबोधः	=	பிரிவற்ற பரிபூர்ணமான ஆனந்தஞானம்,
अक ³ ण्डा ³ नन्त ³ सम्पो ³ त ⁴ :		
जायते	=	உண்டாகிறதோ,
जायते		
तं	=	அந்த,
तम्		
चिदानन्दतनुं	=	ஞானானந்த ஸ்வரூபரும்,
சிதா ³ னந்த ³ தனும்		
गुरुं	=	குருவுமான,
கு ³ ரும்		
गोविन्दं	=	கோவிந்தரை,
கோ ³ விந்த ³ ம்		
तमहं	=	நான்,
தமஹம்		
वन्दे	=	வணங்குகிறேன்.
வந்தே ³		

எவரை வந்தனம் செய்வதால் பரிபூர்ணமான ஆனந்தத்தின் திடமான உணர்ச்சியறிவு ஏற்படுகிறதோ, அந்த ஞானானந்த ஸ்வரூபராயுள்ள குருவாகிய கோவிந்தரை நான் வந்தனம் செய்கிறேன்.

[ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபமான பரப்ரஹ்மத்தையும் அதை ஸாக்ஷாத்கரித்திருக்கும் பிரஹ்ம நிஷ்டரான குருவையும் பேதப்படுத்தாமல் இருவருக்கும் அன்வயிக் குமபடியான விசேஷணங்களை உபயோகப்படுத்தி "கோவிந்தரை நான் வணங்குகிறேன்" என்று ஆசார்யபாதாள் இந்த சுலோகத்தில் தன் குருவான கோவிந்த பாதாசார்யாரை ஸர்வ ஜகந்நியந்தாவான கோவிந்தராகவே எண்ணுவதாகக் காட்டியிருக்கிறார். அந்த தத்வம்தான் ஜீவனிடத்தில் பிரத்யகாத்மாவாக விளங்குகிறது என்பதை அடுத்த சுலோகத்தில் காட்டுகிறார்.] (1)

अखण्डं सच्चिदानन्दं अवाङ्मनसगोचरम् ।

आत्मानं अखिलाधारं आश्रयेऽभीष्टसिद्धये ॥ २ ॥

அக³ண்ட³ம் ஸச்சிதா³னந்த³ம் அவாங்மனஸகோ³சரம் ।

ஆத்மானம் அகி³லாதா⁴ரம் ஆஸ்ரயே(அ)பீ⁴ஷ்டஸித்³த⁴யே ॥ 2 ॥

अखण्डं	=	பிரிவு அற்றதும்,
अक ³ ण्ड ³ ம்		
सच्चिदानन्दं	=	ஸத்ய - ஞான- ஆனந்த வடிவமாயும்,
ஸச்சிதா ³ னந்த ³ ம்		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

अवाङ्मनसगोचरम्	=	வாக்குக்கும் மனதிற்கும் எட்டாததாயும்,
अवाङ्मनसगोचरम्	=	எல்லாவற்றிற்கும் ஆதாரமாயும் உள்ள,
अखिलाधारं	=	எல்லாவற்றிற்கும் ஆதாரமாயும் உள்ள,
अक्षि'लாதா'ரம்	=	ஆத்மவஸ்துவை,
आत्मानं	=	ஆத்மவஸ்துவை,
ஆத்மானம்	=	கோரிக்கை நிறைவேறுவதற்காக,
अभीष्टसिद्धये	=	கோரிக்கை நிறைவேறுவதற்காக,
अप'क्ष'ஸித்'த'யே	=	ஆசிரயிக்கிறேன்.
आश्रये	=	ஆசிரயிக்கிறேன்.
ஆஸ்ரயே		

பரிபூர்ணமாய் ஸச்சிதாநந்தமாய் வாக்குக்கும் மனஸிற்கும் விஷயமாகாத தாய் ஸகலக்கிற்கும் ஆதாரமாயிருக்கும் ஆத்மாவை விரும்பும் விஷயம் ஸித்திக்க வேண்டியதற்காக.

இவ்விதமாக பிரஹ்மத்தையும் குருவையும் ஆத்மாவையும் ஸச்சிதாநந்த ஸ்வரூபம் என்று வர்ணித்திருக்கிறபடியால் அம் மூன்றும் ஒரே தத்வம்தான் என்பதை விளக்கி ஸர்வவேதாந்தங்களினாலும் ஸித்தாந்தம் செய்யப்பட்டிருப்பதின் ஸாரத்தின் சுருக்கம் இவ்வளவுதான் என்று இந்த கிரந்தத்தில் பிரதி பாதிக்கப்படும் விஷயத்தை குறிப்பிட்டிருக்கிறார். ஆனாலும் கிரந்த மூலமாய் பிரதிபாதனம் செய்யும் போது வாக்கையும் மனஸையுமே உபயோகப்படுத்தியாகவேண்டியிருப்பதால் வியாவஹாரிக தசையில் அதற்கு எவ்வித இடையூறும் ஏற்படக்கூடாதென்ற எண்ணத்துடன் எல்லா விக்வினங்களையும் போக்கக் கூடிய விக்வேசவரரை அடுத்த சுலோகத்தில் வணங்கிவிட்டு அதற்கு மேல் கிரந்தத்தை ஆரம்பிக்கிறார். (2)

यदालम्बो दरं हन्ति सतां प्रत्यूहसंभवम् ।

तदालम्बे दयालम्बं लम्बोदरपदाम्बुजम् ॥ ३ ॥

யதா'லம்போ' த'ரம் ஹந்தி ஸதாம் ப்ரத்யூஹஸம்ப'வம் ।

ததா'லம்பே' த'யாலம்ப'ம் லம்போ'த'ரபதா'ம்பு'ஜம் ॥ 3 ॥

यदालम्बः	=	எதனுடைய பிடிப்பானது,
यदालम्बः	=	நல்லோர்களுக்கு,
सतां	=	நல்லோர்களுக்கு,
ஸதாம்	=	இடைஞ்சல்களால் உண்டாகும்,
प्रत्यूहसंभवम्	=	இடைஞ்சல்களால் உண்டாகும்,
ப்ரத்யூஹஸம்ப'வம்	=	பயத்தை,
दरं	=	பயத்தை,
த'ரம்		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

हन्ति	=	கொல்லுகிறார்,
ஹந்தி		
तत्	=	அந்த,
தத்		
दयालम्बं	=	கருணைக்கு ஆசரயமான,
தயாலம்பம்		
लम्बोदरपदाम्बुजं	=	விநாயகரின் திருவடித்தாமரையை,
லம்போதரபதாம்புஜம்		
दालम्बे	=	பிடித்துக்கொள்கிறேன்,
தால்ம்பே		

எதினுடைய அவலம்பனமானது ஸாதுக்களுக்கு, இடஞ்சல்களால் ஏற்படும் பயத்தைப்போக்கடிக்குமோ அந்த, தயைக்கு ஆசிரயமாயிருக்கும் மஹாகணபதியின் பாதகமலத்தை நான் ஆசிரயிக்கிறேன். (3)

(அவதாரிகை) கிரந்தத்தில் சொல்லப்போகும் விஷயத்தையும், யாருக்காக, எதற்காக என்ற விஷயத்தையும், சுருக்கமாகச் சொல்கிறார்: -

वेदान्तशास्त्रसिद्धान्तसारसंग्रह उच्यते ।

प्रेक्षावतां मुमुक्षूणां सुखबोधोपपत्तये ॥ ४ ॥

வேதாந்தஸாஸ்த்ரஸித்தாந்தஸாரஸங்க்ரஹ உச்ச்யதே ।

ப்ரேக்ஷாவதாம் முமுகூஷ்ணாம் ஸுகபோதோபபத்தயே ॥ 4 ॥

मुमुक्षूणां	=	மோகூஷம் அடைய தீவ்ர ஆவலுள்ள,
முமுகூஷ்ணாம்		
प्रेक्षावतां	=	அறிவாளிகளுக்கு,
ப்ரேக்ஷாவதாம்		
सुखबोधोपपत्तये	=	சுலபமாக ஞாநம் உண்டாவதற்காக,
ஸுகபோதோபபத்தயே		
वेदान्तशास्त्र	=	வேதாந்த சாஸ்திரங்களில் கூறப்பட்டுள்ள,
வேதாந்தஸாஸ்த்ர		
सिद्धान्त	=	தீர்மானங்களுடைய,
ஸித்தாந்த		
सारसंग्रह	=	ஸாரத்தின் சுருக்கம்,
ஸாரஸங்க்ரஹ		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
உச்ச்யதே ।		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

நல்ல அறிவுள்ளவர்களாயும் ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுதலையடைய ஆவலுள்ளவர்களாயுமிருப்பவர்களுக்கு சிரமம் அன்னியில் ஞானம் ஏற்படும் பொருட்டு வேதாந்தமாகிற சாஸ்திரத்தின் ஸித்தாந்தத்தினுடைய ஸாரம் சுருக்கிச் சொல்லப்படுகிறது. (4)

अस्य शास्त्रानुसारित्वात् अनुबन्धचतुष्टयम् ।

यदेव मूलं शास्त्रस्य निर्दिष्टं तदिहोच्यते ॥ ५ ॥

அஸ்ய ஸாஸ்த்ரானுஸாரித்வாத் அனுப³ந்த⁴சதுஷ்டயம் ।

யதே³வ மூலம் ஸாஸ்த்ரஸ்ய நிர்தி³ஷ்டம் ததி³ஹோச்யதே ॥ 5 ॥

अस्य	=	இந்நூலுக்கு,
अस्य		
शास्त्रानुसारित्वात्	=	வேதாந்தசாஸ்திரத்தை ஒட்டியிருக்கும்
शास्त्रानुसारित्वात्		
शास्त्रस्य	=	தன்மையிருப்பதால்,
शास्त्रस्य		
शास्त्रस्य	=	வேதாந்த சாஸ்திரத்திற்கு,
शास्त्रस्य		
यत्	=	எந்த,
यत्		
यत्		
अनुबन्धचतुष्टयं	=	நான்கு அனுபந்தங்கள்,
अनुबन्धचतुष्टयं		
अनुबन्धचतुष्टयं		
मूलं	=	மூலமாக,
मूलं		
निर्दिष्टं	=	குறிப்பிடப்பட்டுள்ளதோ,
निर्दिष्टं		
निर्दिष्टं		
तदेव	=	அதுவே,
तदेव		
तदेव		
इह	=	இங்கு,
इह		
इह		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
उच्यते		
उच्यते		
उच्यते		

இந்த கிரந்தமானது சாஸ்திரத்தை யொட்டியேயிருப்பதால் சாஸ்திரத்திற்கு மூலமாக எந்த நான்கு அனுபந்தங்கள் சொல்லப்பட்டிருக்கின்றனவோ அவைகளே இங்கு சொல்லப்படுகின்றன. (5)

(அவதாரிகை) சாஸ்திரத்தின் நான்கு அனுபந்தங்கள் என்பன எவை என்பதைக் குறிப்பிடுகிறார்: -

அதிகாரி ச விஷய: சம்பந்தச்ச ப்ரயோஜனம் ।

शास्त्रारम्भफलं प्राहुः अनुबन्धचतुष्टयम् ॥ ६ ॥

அதிகாரி ச விஷய: ஸம்பந்தச்ச ப்ரயோஜனம் ।

शास्त्रारम्भफलं प्राहुः अनुबन्धचतुष्टयम् ॥ ६ ॥

அதிகாரி ச	=	அதிகாரியும்,
அதிகாரி ச		
விஷய:	=	விஷயமும்,
விஷய:		
சம்பந்தச்ச	=	ஸம்பந்தமும்,
ஸம்பந்தச்ச		
ப்ரயோஜனம்	=	பிரயோஜனமும்,
ப்ரயோஜனம்		
அனுபந்தச்சதுஷ்டயம்	=	இந்த நான்கு அநுபந்தங்களையும்,
அனுபந்தச்சதுஷ்டயம்		
शास्त्रारम्भफलं	=	சாஸ்திரம் ஆரம்பிப்பதை பிரயோஜனமாகக்
शास्त्रारम्भफलं		
ஸாஸ்திராரம்ப'ப'லம்		கொண்டதாக,
பாஹு:	=	சொல்கிறார்கள்.
ப்ராஹு:		

ஏதேனும் ஒரு சாஸ்திரத்தை ஆரம்பிக்கவேண்டுமானால் அதில் யார் அதிகாரி அதாவது அதை அறிந்து கொள்ள நினைப்பவருக்கு என்ன யோக்கியதை இருக்க வேண்டுமென்று சொல்ல வேண்டும். அந்த சாஸ்திரத்தில் சொல்லப்போகும் விஷயம் என்ன என்று சொல்லவேண்டும். அந்த விஷயத்திற்கும் இந்த சாஸ்திரத்திற்கும் என்ன ஸம்பந்தம் என்று சொல்லவேண்டும். இந்த சாஸ்திரத்தை அறிவதினால் என்ன பிரயோஜனம் ஏற்படும் என்றும் சொல்லவேண்டும். இந்த நான்கு அம்சங்களில் ஏதேனும் ஒரு அம்சம் குறைவாயிருந்தாலும் சாஸ்திரத்தை ஆரம்பிப்பது நியாயமாகாது. அப்படியே ஆரம்பித்தால் யாருக்கும் எவ்வித பிரயோஜனமும் ஏற்படாததால் வீண் காலக்ஷேபமேயாகும். அதற்கு அறிவாளிகள் ஸம்மதிக்க மாட்டார்கள். ஆகையால் சாஸ்திரத்தை யொட்டி ஏற்பட்டிருக்கும் இந்த கிரந்தத்திற்கும் இந்த நான்குவித அநுபந்தங்கள் இருப்பதாக முதலிலேயே காட்டினால் தான் இதை ஆரம்பிப்பது நியாயமென்று ஏற்படும். (6)

(அவதாரிகை) மேலே கூறப்பட்ட நான்கு அம்சங்களும் இங்கேயும் இருக்கிற தென்று மேல் சுலோகங்களால் விளக்குகிறார். அதில் முதலாவதாக அதிகாரியைப் பற்றிக் கூறுகிறார்: -

चतुर्भिः साधनैः सम्यक् संपन्नो युक्तिदक्षिणः ।

மேதா⁴வி புருஷ³ வித்³வான் அதி⁴கார்யத்ர சம்மத³ : || 7 ||

சதுர்பி⁴: ஸாத⁴ன: ஸம்யக் ஸம்பன்னோ யுக்தித்³க்ஷிண: ।

மேதா⁴வீ புருஷோ வித்³வான் அதி⁴கார்யத்ர ஸம்மத: || 7 ||

चतुर्भिः साधनैः = நான்கு ஸாதனங்களோடு,

சதுர்பி⁴: ஸாத⁴ன:

सम्यक् संपन्नः = நன்கு கூடியவனும்,

ஸம்யக் ஸம்பன்ன:

युक्तिदक्षिणः = யுக்திகளில் திறமையுள்ளவனும்,

யுக்தித்³க்ஷிண:

मेधावी = தாரணசக்தியுள்ளவனும்,

மேதா⁴வீ

विद्वान् = அறிவுள்ளவனுமான,

வித்³வான்

पुरुषः = புருஷன்,

புருஷ:

यत्र = இந்த சாஸ்திரத்தில்,

யத்ர

अधिकारी = அதிகாரியாக,

அதி⁴கார்

संमतः = ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டவன்.

ஸம்மத:

¹நான்கு ஸாதனங்களுடன் நன்கு சேர்ந்தவனாய், யுக்தி செய்வதில் ஸாமர்த்தி யமுள்ளவனாய், நல்ல மேதையுள்ளவனாய் அதாவது சொல்வதைக்கேட்டு மனதில் தாரணை செய்யக்கூடியவனாய், சொல்வதை மனஸில் வாங்கிக்கொள்வதற்கு வேண்டிய அவசியமான வ்யுத்பத்தி முதலிய வித்யா ஸம்பத்து உள்ளவனாய் இருக்கும் புருஷன் அதிகாரி. அதாவது சாஸ்திரத்தை வாசிக்கத்தகுதியுள்ளவன். (7)

[¹நான்கு ஸாதனங்களைப் பின்னால் கூறப்போகிறார்.]

(அவதாரிகை) இரண்டாவதான விஷயத்தைக் கூறுகிறார்: -

विषयः शुद्धचैतन्यं जीवब्रह्मैक्यलक्षणम् ।

यत्रैव दृश्यते सर्ववेदान्तानां समन्वयः || 8 ||

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

விஷய: ஸாத்த்சைதன்யம் ஜீவப்ரஹ்மைக்யலக்ஷணம் ।
யத்ரைவ த்ருஸ்யதே ஸர்வவேதாந்தானாம் ஸமன்வய: ॥ 8 ॥

सर्ववेदान्तानां	=	எல்லா உபநிஷத்துக்களுடையவும்,
ஸர்வவேதாந்தானாம்		
समन्वयः	=	தாத்தபர்யம்,
ஸமன்வய:		
यत्रैव	=	எதிலேயே,
யத்ரைவ		
दृश्यते	=	காணப்படுகிறதோ அந்த,
த்ருஸ்யதே		
जीवब्रह्मैक्यलक्षणम्	=	ஜீவனுடையவும் ப்ரஹ்மத்தினுடையவும்
ஜீவப்ரஹ்மைக்யலக்ஷணம்		அபேதத்தைக்காட்டுகின்ற,
शुद्धचैतन्यं	=	சுத்தமான சைதன்யம்,
ஸாத்த்சைதன்யம்		
विषयः	=	சாஸ்திரத்திற்கு விஷயம்.
விஷய:		

உபநிஷத்துக்களில் பற்பல விஷயங்கள் பேசப்பட்ட போதிலும் எல்லா உபநிஷத்துக்களும் ஒரேமாதிரியாக கருத்துடன் எடுத்துக்கூறுவது ஜீவப்ரஹ்மை க்யத்தைத்தான். சத்த சைதன்யத்தில் வேற்றுமையைக்காட்டும் உபாதிகள் இல்லா ததால் அங்கு ஐக்யமே காணப்படுகிறது. இந்த சைதன்யம்தான் சாஸ்திரத்திற்கு விஷயம். (8)

(அவதாரிகை) மூன்றாவதான ஸம்பந்தத்தைக் கூறுகிறார்: -

एतदैक्यप्रमेयस्य प्रमाणस्यापि च श्रुतेः ।

संबन्धः कथ्यते सद्भिः बोध्यबोधकलक्षणः ॥ ९ ॥

ஏததைக் க்யப்ரமேயஸ்ய ப்ரமாணஸ்யாபி ச ஸ்ருதே: ।
ஸம்பந்த: கத்யதே ஸத்பி: போத்யபோத்கலக்ஷண: ॥ 9 ॥

एतदैक्यप्रमेयस्य	=	இந்த ஜீவப்ரஹ்மைக்யம் என்னும்
ஏததைக் க்யப்ரமேயஸ்ய		விஷயத்திற்கும்,
प्रमाणस्य	=	பிரமாணமான,
ப்ரமாணஸ்ய		
श्रुतेः रपि	=	உபநிஷத்திற்கும்,
ஸ்ருதே: ரபி		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

बोध्यबोधकलक्षणः	=	அறிவிக்கப்படுவது, அறிவிப்பது என்பது ரூபமான,
போ ³ த் ⁴ யபோ ³ த் ⁴ கலக்ஷணः		
संबन्धः	=	ஸம்பந்தம்,
ஸம்பந்த ⁴ :		
सद्भिः	=	ஸாதுக்களால்,
ஸத் ³ பி ⁴ :		
कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
கத் ³ யதே		

இந்த ஜீவப்ரஹ்ம ஐக்யரூபமான விஷயத்திற்கும் அதைக் காட்டிக்கொடுக்கும் பிரமாணமான வேதத்திற்கும் உள்ள ஸம்பந்தம் அறிவிக்கப்படுவது - அறிவிக்கிறது என்பதான ஸம்பந்தமென்று பெரியோர்களால் சொல்லப்படுகிறது.

இந்த ஜீவப்ரஹ்மைக்யத்தை அறிவிப்பதற்காகவே உபநிஷத்துக்கள் ஏற்பட்டுள்ளன. ஆதலால் உபநிஷத்துகளால் அறிவிக்கப்படும் முக்கிய விஷயம் ஜீவப்ரஹ்மைக்யம் தான். (9)

ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानं सन्तः प्राहुः प्रयोजनम् ।

येन निःशेषसंसारबन्धात् सद्यः प्रमुच्यते ॥ १० ॥

ப்ரஹ்மாத்மைகத்வவிஜ்ஞானம் ஸந்த: ப்ராஹு: ப்ரயோஜனம் ।

யேன நி:ஸேஷஸம்ஸாரப³ந்தா⁴த் ஸத்³ய: ப்ரமுச்யதே ॥ 10 ॥

येन	=	எதனால்,
யேன		
निःशेषसंसारबन्धात्	=	பாக்கியன்னில் ஸம்ஸாரமாகிய கட்டிலிருந்து,
நி:ஸேஷஸம்ஸாரப ³ ந்தா ⁴ த்		
सन्तः	=	உடனே,
ஸந்த:		
प्रमुच्यते	=	விடுபடுவானே (அந்த),
ப்ரமுச்யதே		
ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानं	}	ப்ரஹ்மமும் ஆத்மாவும் ஒன்று என்ற நிச்சயரூபமான ஞானானுபவத்தை,
ப்ரஹ்மாத்மைகத்வ		
விஜ்ஞானம்		
प्रयोजनं	=	பலனாக,
ப்ரயோஜனம்		
सन्तः	=	பெரியோர்கள்,
ஸந்த:		

பாஹு: = சொல்கிறார்கள்.

ப்ராஹ்:

எதை அறிவதினால் கொஞ்சமேனும் மீதமில்லாமல் ஸம்ஸாரமாகிற கட்டிலி ருந்து முழுவதும் உடனே நன்கு விடுபடுவானே. அந்த பிரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவி ற்கும் ஒன்றாயிருக்கும் தன்மையை நன்கு அறிவதே பிரயோஜனம் என்று பெரியோர் கள் சொல்கிறார்கள். (10)

प्रयोजनं संप्रवृत्ते: कारणं फललक्षणम् ।

प्रयोजनमनुद्दिश्य न मन्दोऽपि प्रवर्तते ॥ ११ ॥

ப்ரயோஜனம் ஸம்ப்ரவ்ருத்தே: காரணம் ப்லலக்ஷணம் ।

ப்ரயோஜனமனுத்^{தி}ஸ்ய ந மந்தோ^அபி ப்ரவர்ததே ॥ 11 ॥

फललक्षणं = பலரூபமான,

ப்லலக்ஷணம்

प्रयोजनं = பிரயோஜனமானது,

ப்ரயோஜனம்

संप्रवृत्ते: = நன்கு பிரவிருத்திசெய்வதற்கு,

ஸம்ப்ரவ்ருத்தே:

कारणं = காரணமாகிறது,

காரணம்

प्रयोजनमनुद्दिश्य = பலனை எதிர்பாராமல்,

ப்ரயோஜனமனுத்^{தி}ஸ்ய

मन्दोपि = மூடனும்,

மந்தோ^அபி

न प्रवर्तते = பிரவர்த்திக்கமாட்டான்.

ந ப்ரவர்ததே

பிரயோஜனம் என்பதே பிரவிருத்தியின பலனாயிருப்பதால் நன்கு பிரவிருத்தி செய்வதற்கே பிரயோஜனம் காரணமாகும். முட்டாள் கூட எவ்விதப்பிரயோஜனத்தை யும் உத்தேசிக்காமல் பிரவிருத்தி செய்யமாட்டான்.

நான்கு அனுபந்தங்களில் கடைசியாகச் சொல்லப்பட்ட பந்த நிவிருத்தி என்ற பிரயோஜனமானது பலனானபடியால் இதுதான் ப்ரவிருத்திக்கு முக்கியகாரணமாகி றது. உலகில் எல்லோரும் பலனை அடையத்தான் கார்யங்களைச் செய்கிறார்கள். முட்டாள் கூட பலனை எதிர்பாராமல் காரியத்தைச் செய்யமாட்டான். (11)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக நான்கு அனுபந்தங்களையும் எடுத்துச் சொல்லி விட்டு முதல் அனுபந்தமான அதிகாரியைப்பற்றி சொல்லும்போது ஏழாவது

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

சுலோகத்தில் அவனுக்கு நான்கு ஸாதனங்கள் இருக்கவேண்டுமென்று கண்டபடியால் அந்த ஸாதனங்கள், ஸாதனங்கள் என்றபெயரை எப்படி அடைந்தன என்பதை முதல் இரண்டு சுலோகங்களில் குறிப்பிடுகிறார்: -

साधनचतुष्टयसंपत्तिः यस्यास्ति धीमतः पुंसः ।

तस्यैवैतत्फलसिद्धिः नान्यस्य किञ्चिदूनस्य ॥ १२ ॥

ஸாத⁴னசதுஷ்டயஸம்பத்தி: யஸ்யாஸ்தி தீ⁴மத: பும்ஸ: ।

தஸ்யைவைதத்³ப³லஸித்³தி⁴: நான்யஸ்ய கிஞ்சிதூ³னஸ்ய ॥ 12 ॥

धीमतः = புத்திசாலியான,

தீ⁴மத:

यस्य पुंसः = எந்த புருஷனுக்கு,

யஸ்ய பும்ஸ:

साधनचतुष्टयसंपत्तिः = நான்கு ஸாதனங்களின் சேர்க்கை,

ஸாத⁴னசதுஷ்டயஸம்பத்தி:

अस्ति = இருக்கிறதோ,

அஸ்தி

तस्यैव = அவனுக்கே,

தஸ்யைவ

एतत्फलसिद्धिः = இந்த பலன் ஸித்திக்கும்,

ஏதத்³ப³லஸித்³தி⁴:

किञ्चिदूनस्य = சிறிது குறைவாயுள்ள,

கிஞ்சிதூ³னஸ்ய

अन्यस्य = மற்றவனுக்கு,

அன்யஸ்ய

न = இல்லை.

ந

எந்த புத்திசாலியான புருஷனுக்கு நான்கு ஸாதனங்களின் நல்ல சேர்க்கை இருக்கிறதோ அவனுக்குத்தான் முன் குறிப்பிட்ட பலன் கைகூடும். இவைகளில் சொஞ்சம் குறைந்துள்ள எவனுக்கும் கைகூடாது. (12)

चत्वारि साधनान्यत्र वदन्ति परमर्षयः ।

मुक्तिर्येषां तु सद्भावे नाभावे सिध्यति ध्रुवम् ॥ १३ ॥

சத்வாரி ஸாத⁴னயத்ர வத்³ந்தி பரமர்ஷய: ।

முக்திர்யேஷாம் து ஸத்³பா⁴வே நாபா⁴வே ஸித்⁴யதி த்⁴ருவம் ॥ 13 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

येषां सद्भावे	=	எவைகள் இருந்தால்,
येषाम् सत् ³ पा ⁴ वे		
मुक्तिः	=	மோக்ஷம் ஏற்படுமோ,
मुक्तिः		
अभावे	=	எவைகளில்லா விட்டால்,
अपा ⁴ वे		
ध्रुवम्	=	நிச்சயமாக,
त् ⁴ रुवम्		
न सिध्यति	=	முக்தி ஸித்திக்காதோ (அந்த),
न सित् ⁴ यति		
साधनानि	=	ஸாதனங்கள்,
सात् ⁴ आनि		
चत्वारि	=	நான்கு (என்று),
चत्वारि		
अत्र	=	இங்கு,
अत्र		
परमर्षयः	=	மஹர்ஷிகள்,
परमर्षयः		
वदन्ति	=	சொல்கிறார்கள்.
वदन्ति		
वत् ³ न्ति		

எவை இருந்தால்தான் மோக்ஷம் நிச்சயமாக ஸித்திக்குமோ எவை இல்லையானால் மோக்ஷம் ஸித்திக்காதென்பது நிச்சயமோ, அந்த ஸாதனங்கள் இவ்விஷயத்தில் நான்கு என்று மஹர்ஷிகள் சொல்கிறார்கள்.

இந்நான்கும் சேர்ந்து இருந்தால்தான் முக்தி என்ற பலன் கிடைக்கும் இவைகளில்லாவிட்டால் முக்தி கிடைக்காது என்று சொல்வதால் முக்திக்கு இவை முக்யஸாதனங்கள் என்று தெரிகிறது. (13)

(அவதாரிகை) நான்கு ஸாதனங்களை இரு சுலோகங்களால் குறிப்பிடுகிறார்: -

आद्यं नित्यानित्यवस्तुविवेकः साधनं मतम् ।

इहामुत्रार्थफलभोगविरागो द्वितीयकम् ॥ १४ ॥

ஆத்³யம் நித்யாநித்யவஸ்துவிவேக: ஸாத⁴னம் மதம் ।

இஹாமுத்ரார்த³ப³லபோ⁴க³விராகோ³ த்³விதீயகம் ॥ 14 ॥

शमादिषट्कसंपत्तिः तृतीयं साधनं मतम् ।

तुरीयं तु मुमुक्षुत्वं साधनं शास्त्रसंमतम् ॥ १५ ॥

ஸமாதி³ஷட்கஸம்பத்தி: த்ருதீயம் ஸாத⁴னம் மதம் ।

தூரீயம் து முமுகூதவம் ஸாத⁴னம் ஸாஸ்த்ரஸம்மதம் ॥ 15 ॥

नित्यानित्यवस्तुविवेकः = நித்யாநித்ய வஸ்து விவேகம்,

நித்யாநித்யவஸ்துவிவேக:

आद्यं साधनं = முதலாவது ஸாதனமாக,

ஆத்³யம் ஸாத⁴னம்

मतम् = எண்ணப்பட்டுள்ளது,

மதம்

इहामुत्रार्थफलभोगविरागः = இஹாமுதரார்த்த பல போக விராகம்,

இஹாமுதரார்த்த²ப³லபோ⁴க⁵விராக⁶:

द्वितीयकम् = இரண்டாவது ஸாதகம்,

த்²விதீயகம்

शमादिषट्कसंपत्तिः = ஸமாதி ஷட்கஸம்பத்தி,

ஸமாதி³ஷட்கஸம்பத்தி:

तृतीयं साधनं = மூன்றாவது ஸாதநமாக,

த்ருதீயம் ஸாத⁴னம்

मतम् = கருதப்பட்டுள்ளது,

மதம்

मुमुक्षुत्वं तु = முமுகூதவமோவெனில்,

முமுகூதவம் து

तुरीयं साधनं = நான்காவது ஸாதநமாக,

தூரீயம் ஸாத⁴னம்

शास्त्रसंमतम् = சாஸ்திரங்களில்

ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது.

ஸாஸ்த்ரஸம்மதம்

இவைகளில் முதலாவது ஸாதனம் நித்ய - அநித்ய வஸ்து விவேகம் என்று கருதப்படுகிறது. இரண்டாவது இம்மை மறுமையில் வேண்டக்கூடிய பலன்களை அனுபவிப்பதில் ஆசை அற்றிருத்தல். சமம் முதலான ஆறும் நன்கு சேர்ந்திருப்பது மூன்றாவது ஸாதனம் என எண்ணப்படுகிறது. விடுதலையடைய வேண்டுமென்ற ஆவலை நான்காவதாக சாஸ்திரம் ஒப்புக் கொண்டிருக்கிறது. (14-15)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக நான்கு ஸாதனங்கள் எவை என்று சொல்லி விட்டு அவைகளின் லக்ஷணங்களைச் சொல்லக்கருதி முதலாவதான நித்யாநித்ய

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

வஸ்து விவேகம் என்றால் என்ன என்பதை ஆறு சுலோகங்களால் தெளிவுபடுத்து
கிறார்: -

ब्रह्मैव नित्यं अन्यत्तु ह्यनित्यमिति वेदनम् ।

सोऽयं नित्यानित्यवस्तुविवेक इति कथ्यते ॥ १६ ॥

ப்³ரஹ்மைவ நித்யம் அன்யத்து ஹ்யநித்யமிதி வேத³னம் ।

ஸோ(அ)யம் நித்யாநித்யவஸ்துவிவேக இதி கத்³யதே ॥ 16 ॥

ब्रह्मैव	=	ப் ³ ரஹ்மைவ ஒன்றுதான்,
ப் ³ ரஹ்மைவ नित्यं	=	உத்பத்தி விநாசமற்றது,
நித்யம் अन्यत्तु	=	மற்றதோ,
அன்யத்து अनित्यं हि	=	அநித்யமானதல்லவா,
அநித்யம் ஹி इति वेदनं	=	என்று அறிவது யாதொன்று உண்டோ,
இதி வேத ³ னம் सोऽयं	=	அந்த இது,
ஸோ(அ)யம் नित्यानित्यवस्तुविवेक इति	=	நித்யாநித்யவஸ்துவிவேகம் என்று,
நித்யாநித்யவஸ்துவிவேக இதி कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.

பிரஹ்மைவ தான் நித்யம், மற்றதோ அநித்யமே என்று அறிவது எதுவோ, அது
நித்யா நித்ய வஸ்து விவேகம் என்று சொல்லப்படுகிறது. (16)

(அவதாரிகை) திருஷ்டாந்தம் மூலம் விளக்குகிறார்:

मृदादिकारणं नित्यं त्रिषु कालेषु दर्शनात् ।

घटाद्यनित्यं तत्कार्यं यतस्तन्नाश ईक्ष्यते ॥ १७ ॥

மருதா³தி³காரணம் நித்யம் த்ரிஷு காலேஷு த³ர்ஸனாத் ।

க⁴டாத்³யநித்யம் தத்கார்யம் யதஸ்தந்நாஸ ஈக்ஷயதே ॥ 17 ॥

कारणं	=	காரணமான,
காரணம்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

மூ ⁴ தா ³ தி ³	=	மண் முதலியவை,
ம்ருதா ³ தி ³	=	முக்காலங்களிலும்,
த்ரிஷு காலேஷு	=	தெரிவதனால்,
த ³ ர்ஸனா ³ நி ³ யம்	=	நித்யமானது,
நித்யம்	=	அதன் காரியமான,
தத்கார்யம்	=	குடம் முதலானவை,
க ⁴ டாதி ³	=	அநித்யமானது,
அநித்யம்	=	ஏனெனில்,
யத:	=	அதன் அழிவு,
தந்நாஸ:	=	காணப்படுகிறது.
ஈக்ஷயதே		

மண்முதலிய காரண வஸ்து மூன்று காலங்களிலும் தெரிவதினால் நித்யம். அவைகளின் கார்யமான குடம் முதலியவை அநித்யம், ஏனென்றால் அவைகளின் நாசம் பார்க்கப்படுகிறது. (17)

तथैवैतत्जगत् सर्वं अनित्यं ब्रह्मकार्यतः ।

तत्कारणं परं ब्रह्म भवेन्नित्यं मृदादिवत् ॥ १८ ॥

ததை²வைதத்ஜக³த் ஸர்வம் அநித்யம் ப்³ரஹ்மகார்யத: ।

தத்காரணம் பரம் ப்³ரஹ்ம ப⁴வேத்நித்யம் ம்ருதா³தி³வத் ॥ 18 ॥

तथैव	=	அதுபோலவே,
ததை ² வ	=	இந்த,
एतत्	=	பிரபஞ்சம் முழுவதும்,
जगत् सर्वं	=	
ஜக ³ த் ஸர்வம்		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ब्रह्मकार्यतः	=	பிரஹ்மத்திலிருந்து உண்டாகும் கார்யமாக
ப்ரஹ்மகார்யத:		இருப்பதால்,
अनित्यं	=	அநித்யமானது,
அநித்யம்		
तत्कारणं	=	அந்த பிரபஞ்சத்தின் காரணமான,
தத்காரணம்		
परं ब्रह्म	=	பரப்ரஹ்மம்,
பரம் ப்ரஹ்ம		
मृदादिवत्	=	மண் முதலியவைபோல,
ம்ருதாதிவத்		
नित्यं भवेत्	=	நித்யமாக இருக்கும்.
நித்யம் பவேத்		

அவ்விதமே இந்த ஜகத்து பூராவும் பிரஹ்மத்தின் கார்யமாயிருத்தலால் அநித்யம். அந்த ஜகத்தின் காரணமாகிய பரப்பிரஹ்மம், மண் முதலியவை போல, நித்யமாகும்.

ப்ரஹ்மம் நித்யம் பிரபஞ்சம் அநித்யம் என்பதற்கு யுக்தியைக் கூறி திருஷ்டாந்தத்தைக்காட்டுகிறார். உலகில் கார்யம் அநித்யம் என்பதையும் காரணப் பொருள் நித்யமென்பதையும் கண்டிருக்கிறோம். உதாஹரணமாக மண்ணிலிருந்து குடம் உண்டாவதையும் மண்ணிலேயே அழிந்துவிடுவதையும் நாம் காண்கிறோம். இதனால் உத்பத்தி விநாசங்களுடன் கூடின கார்யப்பொருளான குடம் முதலியவை அநித்யம் என்று தெரிகிறது. காரணமான மண், குடம் உண்டாவதற்கு முன்னும், குடம் இருக்கும் காலத்திலும், குடம் அழிந்தபிறகும் இருக்கிறபடியால் நித்யமானது இதேபோல் பிரபஞ்சம் முழுவதற்கும் காரணமான ப்ரஹ்மத்திலிருந்து பிரபஞ்சம் உண்டாகி அதிலேயே இருந்து அதிலேயே நாசம் அடைகிறது. ஆகையால் நடுவில் உண்டாகி அழியும் கார்யமான பிரபஞ்சம் முழுவதும் அநித்யமென்றும் முக்காலங்களிலும் உள்ள காரணமான ப்ரஹ்மம் நித்யமென்றும் தீர்மானித்துக்கொள்ள வேண்டும் இங்கு திருஷ்டாந்தத்திற்காக மண்ணை நித்யமென்று கூறினார். குடத்தைக்காட்டிலும் அதிககாலமுள்ளது என்பது தான் அதன் கருத்து மண்ணுக்கும் வேறொருகாரணமிருப்பதால் அதையொட்டி மண் காரியமாகவும் அநித்யமாகவும் ஆகிவிடுகிறது. எல்லாவற்றிற்கும் காரணமான ப்ரஹ்மத்திற்கு வேறு காரணமில்லாததால் அது எப்பொழுதும் காரணம் தான். ஆகையால் அது ஒன்றே நித்யம். மற்றவைகளெல்லாம் காரணமாகவும் காரியமாகவும் ஆகிறபடியால் அநித்யம் தான். (18)

सर्गं वक्तव्यस्य तस्माद्वा एतस्मादित्यपि श्रुतिः ।

सकाशाद्ब्रह्मणस्तस्मात् अनित्यत्वे न संशयः ॥ १९ ॥

ஸர்கம் வக்த்யஸ்ய தஸ்மாத்வா ஏதஸ்மாதித்யபி ஸ்ருதி: ।

ஸகாஸாத் ப்ரஹ்மணஸ்தஸ்மாத் அநித்யத்வே ந ஸம்ஸய: ॥ 19 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

तस्मात् वा एतस्मादिति श्रुतिरपि	=	‘தஸ்மாத் வா ஏதஸ்மாத்’ என்று
தஸ்மாத் வா ஏதஸ்மாதி ³ தி		ஆரம்பிக்கும் தைத்திரீய உபநிஷத்தும்,
ஸ்ருதிரபி		
ब्रह्मणः सकाशात्	=	ப்ரஹ்மத்தினிடமிருந்து,
ப் ³ ரஹ்மண: ஸகாஸாத்		
अस्य	=	இந்த பிரபஞ்சத்திற்கு,
அஸ்ய		
सर्ग	=	ஸிருஷ்டியை,
ஸர்க ³ ம்		
वक्ति	=	கூறுகிறது,
வக்தி		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
अनित्यत्वे	=	பிரபஞ்சம் அநித்யம் என்பதில்,
அநித்யத்வே		
न संशयः	=	ஸந்தேஹமில்லை.
ந ஸம்ஸய:		

तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः संभूतः

தஸ்மாத்³வா ஏதஸ்மாதா³த்மன ஆகாஸ: ஸம்பூ⁴த:

என்று ஆரம்பித்து தைத்திரீயோபநிஷத்து ஆகாசம் முதலான பிரபஞ்சம் முழுவதும் ஆத்மரூபமான ப்ரஹ்மத்திலிருந்து உண்டானதாகக் கூறுகிறது. குடம் மண்ணிலிருந்து உண்டாவதை நாம் நேரில் காண்பதால் அது காரியம் என்பதையும் அதனால் அநித்யம் என்பதையும் தீர்மானிக்கமுடிகிறது. இதுபோல் பிரபஞ்சம் உண்டாவதை நாம் நேரில் காணமுடிகிறதில்லை. ஆனாலும் உபநிஷத்துக்கள் பிரஹ்மத்திலிருந்து பிரபஞ்சம் உண்டாவதைப் பற்றி விரிவாகக் கூறுவதால் பிரபஞ்சம் காரியம் என்பதையும் அநித்யம் என்பதையும் தீர்மானித்துக் கொள்ளலாம் ஆகவே பிரபஞ்சம் அநித்யம் என்பதில் கொஞ்சமும் ஸந்தேஹமில்லை. (19)

सर्वस्यानित्यत्वे सावयवत्वेन सर्वतः सिद्धे ।

वैकुण्ठादिषु नित्यत्वमतिभ्रम एव मूढबुद्धीनाम् ॥ २० ॥

ஸர்வஸ்யாநித்யத்வே ஸாவயவத்வேன ஸர்வத: ஸித்³தே⁴ ।

வைகுண்டா³தி³ஷ் நித்யத்வமதிப்⁴ரம ஏவ மூட⁴பு³த்³தீ⁴னாம் ॥ 20 ॥

सावयवत्वेन	=	அவயவங்களோடு கூடியிருப்பதினால்,
ஸாவயவத்வேன		
सर्वस्य	=	எல்லாப் பொருளிற்கும்,
ஸர்வஸ்ய		

अनित्यत्वे	=	அழியும் தன்மை,
अनिद्यत्वे सर्वतः	=	எல்லா விதத்திலும்,
ஸர்வத: सिद्धे	=	தீர்மானமாயிருக்கும் பொழுது,
ஸித் ³ தே ⁴ वैकुण्ठादिषु	=	வைகுண்டம் முதலானவைகளில்,
வைகுண்டா ² தி ³ ஷ मूढबुद्धिनाम्	=	புத்தி மோஹம் கொண்டவர்களின்,
மூட ⁴ பு ³ த் ³ தீ ⁴ னம் नित्यत्वमतिः	=	நித்யம் என்ற எண்ணமானது,
நித்யத்வமதி: भ्रम एव	=	ப்ராந்திதான்.
ப் ⁴ ரம ஏவ		

சிலர் "அந்தந்த தேவதையின் உபாஸனையால் அடையப்படும் வைகுண்டம், கைலாசம் முதலான லோகங்கள் சாச்வதமானவை அவற்றிற்கு அழிவே கிடையாது. இதுதான் மோகூஷம் உபாஸகர்களும் இங்கு சாச்வதமாயிருக்கின்றனர்." என்று கூறுகின்றனர் இது யுத்திக்குப் பொருந்தாது அவயவத்துடன் கூடியபொருள் எல்லாம் நித்யமல்ல அவற்றிற்கு உத்பத்தி விநாசமுண்டு என்பது யாவரும் ஒப்புக்கொண்ட விஷயம் எனவே இந்த லோகங்களுக்கும் அவயவமிருப்பதால் நித்யமாக எவ்வாறு இருக்க முடியும்? ப்ராந்தியால் தான் மூடர்கள் இவ்வாறு கூறுகிறார்கள். (20)

अनित्यत्वं च नित्यत्वमेवं यत्छुतियुक्तिभिः ।

विवेचनं नित्यानित्यविवेक इति कथ्यते ॥ २१ ॥

அநித்யத்வம் ச நித்யத்வமேவம் யத்³ருதியுத்திபி⁴:।

விவேசனம் நித்யாநித்யவிவேக இதி கத்³யதே ॥ 21 ॥

एवं	=	இவ்வாறு,
ஏவம் छुतियुक्तिभिः	=	ச் ³ ருதிகளாலும் யுத்திகளாலும்,
ச் ³ ருதியுத்திபி ⁴ : अनित्यत्वं	=	அநித்யத்தன்மையும்,
அநித்யத்வம் नित्यत्वं च	=	நித்யத்தன்மையும்,
நித்யத்வம் ச		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

இவ்வுலகிலும் மேலுலகங்களிலும் உள்ள எல்லாப்பொருள்களும் அழிந்து போகக் கூடியவை இருக்கும் காலத்திலும் அவை ஸாரமற்றவை பொய்யாகத் தோன்றுபவை என்று விசாரம் செய்து தீர்மானித்து அவற்றில் ஆசைகொள்ளாதிருத் தலே வைராக்யமெனப்படும். (22)

नित्यानित्य पदार्थविवेकात्पुरुषस्य जायते सद्यः ।

स्रक्चन्दनवनितादौ सर्वत्रानित्यवस्तुनि विरक्तिः ॥ २३ ॥

நித்யாநித்ய பதாந்த்'விவேகாத்த்புருஷஸ்ய ஜாயதே ஸத்'ய: ।

ஸ்ரக்ஸந்த்'னவனிதாதௌ' ஸர்வத்ராநித்யவஸ்துனி விரக்தி: ॥ 23 ॥

नित्यानित्य पदार्थविवेकात्	=	இது நித்யம் இது அநித்யம் என்று பொருள்
निथ्यानिथ्य पदार्थ'विवेकात्	=	களைப் பிரித்துத் தெரிந்து கொள்வதால்,
पुरुषस्य	=	மனிதனுக்கு,
पुरुषस्य		
सद्यः	=	உடனே,
ஸத்'ய:		
स्रक्चन्दनवनितादौ	=	பூமாலை, சந்தணம், பெண் முதலான,
ஸ்ரக்ஸந்த்'னவனிதாதௌ'		
सर्वत्रानित्यवस्तुनि	=	எல்லா அநித்யப்பொருளிலும்,
ஸர்வத்ராநித்யவஸ்துனி		
विरक्तिः	=	வைராக்யம்,
விரக்தி:		
जायते	=	உண்டாகிறது.
ஜாயதே		

பொருள்களின் தன்மையை நன்கு விசாரித்துத் தெரிந்து கொள்ளாததால் அவற்றில் ஆசை ஏற்படுகிறது. இவைகளெல்லாம் சாச்வதமல்ல ப்ரஹ்மம் ஒன்றே நித்யமானது என் பிரித்துத் தெரிந்துகொண்டுவிட்டால் அநித்யமான பொருளில் ஆசை ஏற்படாது. நான்கு ஸாதனங்களில் முதலாவதான நித்யா நித்ய விவேகம் இரண்டாவதான வைராக்யத்திற்குக் காரணமாகிறது. ஆகையால் ஒருவனுக்கு வைராக்யம் ஏற்படவில்லையானால் நித்யாநித்ய வஸ்து விவேகம் இன்னம் ஸித்திக் கவில்லை என்றே தாத்தபர்யம். அது நன்கு ஸித்தித்திருந்தால் வைராக்யம் ஏற்படுவ தில் தாமஸமேற்பட நியாயமில்லை யென்பதை ஆசார்யார் காட்டுகிறார். (23)

(அவதாரிகை) வைராக்யம் தீவ்ரமாக இருக்கவேண்டுமென்றும் தீவிரமாக ஏற்படுவதற்கு விஷயங்களிலுள்ள தோஷத்தை நன்கு உணர்வதே காரணமாகு மென்றும் தோஷத்தை உணர்வதற்கு ஒவ்வொரு விஷயத்தின் தன்மையையும் நன்கு பரிசீலனை செய்து அதன் வாஸ்தவமான நிலையை அறிந்து கொள்ளவேண்டு மென்றும் மேலால் மூன்று சுலோகங்களில் குறிப்பிடுகிறார்: -

काकस्य विष्ठावदसह्यबुद्धि-

भोग्येषु सा तीव्रविरक्तिरिष्यते ।

विरक्तितीव्रत्वनिदानमाहु-

भोग्येषु दोषेक्षणमेव सन्तः ॥ २४ ॥

காகஸ்ய விஷ்டா²வத்³ஸஹ்யபு³த்⁴தி⁴:

போ⁴க்³யேஷு ஸா தீவ்ரவிரக்திரிஷ்யதே ।

விரக்திதீவ்ரத்வநிதா³னமாஹு:

போ⁴க்³யேஷு தோ³ஷேக்ஷணமேவ ஸந்த: ॥ 24 ॥

काकस्य	=	காக்கையின்,
காகஸ்ய		
विष्ठावत्	=	விஷ்டையில்போல,
விஷ்டா ² வத்		
भोग्येषु	=	அநுபவிக்கப்படும் விஷயங்களில்,
போ ⁴ க் ³ யேஷு		
असह्यबुद्धि:	=	ஸஹிக்க முடியாத யாதொரு எண்ணமுண்டோ,
அஸஹ்யபு ³ த் ⁴ தி ⁴ :		
सा	=	அது,
ஸா		
तीव्रविरक्ति:	=	தீவிர வைராக்யமாக,
தீவ்ரவிரக்தி:		
इष्यते	=	எண்ணப்படுகிறது,
இஷ்யதே		
भोग्येषु	=	போக்யமான விஷயங்களில்,
போ ⁴ க் ³ யேஷு		
दोषेक्षणमेव	=	தோஷத்தைக் கண்டுகொள்வதையே,
தோ ³ ஷேக்ஷணமேவ		
विरक्तितीव्रत्वनिदानं	=	தீவ்ரவைராக்யத் தன்மைக்குக காரணமாக,
விரக்திதீவ்ரத்வநிதா ³ னம்		
सन्तः	=	பெரியோர்கள்,
ஸந்த:		
आहु:	=	கூறுகின்றார்கள்.
ஆஹு:		

காக்கையின் விஷ்டை கண்ணில் பட்டுவிட்டால் அதைப் பார்க்கவே முடியாத படி ஓர் வெறுப்பு, ஜுகுப்ஸை ஏற்பட்டு கண்ணிமூடிக்கொண்டு விலகிப்போய் விடுகிறோம் நாம் அனுபவிக்கும் பொருள்கள் யாவற்றிலும் காக விஷ்டையில் போல்

வெறுப்பு ஏற்படுமானால் அதுவே தீவ்ர வைராக்யமெனப்படும் விவேகத்தால் அநித்யம் என்ற எண்ணம் ஏற்பட்டு பொருள்களில் வைராக்யம் ஏற்பட்டாலும் அந்த வைராக்யம் தீவ்ரமாவதற்கு அப்பொருள்களில் இயற்கையாக அமைந்துள்ள தோஷத்தைக் கண்டுபிடித்துத் தெரிந்துகொள்ளவேண்டும் வஸ்துக்களின் தோஷம் தெரிந்துவிட்டால் பிறகு கொஞ்சமும் ஆசை ஏற்படாது. (24)

प्रदृश्यते वस्तुनि यत्र दोषो

न तत्र पुंसोऽस्ति पुनः प्रवृत्तिः ।

अन्तर्महारोगवतीं विजानन्

को नाम वेश्यामपि रूपिणीं ब्रजेत् ॥ २५ ॥

ப்ரத்³ருஸ்யதே வஸ்துனி யத்ர தோ³ஷோ

ந தத்ர பும்ஸோ(அ)ஸ்தி புன: ப்ரவ்ருத்தி: ।

அந்தர்மஹாரோக³வதீம் விஜானன்

கோ நாம வேஸ்யாமபி ரூபிணீம் வ்ரஜேத் ॥ 25 ॥

यत्र वस्तुनि

= எந்தப் பொருளில்,

यत्र वस्तुनि

दोषः

= தோஷமானது,

तथाऽः

प्रदृश्यते

= நன்கு காணப்படுகிறதோ,

प्रदृश्यते

तत्र

= அதில்,

तत्र

पुंसः

= மனிதனுக்கு,

पुंसः

पुनः

= மறுபடியும்,

पुनः

प्रवृत्तिः

= ப்ரவிருத்தியானது,

प्रवृत्तिः

नास्ति

= இல்லை,

नास्ति

रूपिणीमपि

= அழகுள்ளவளாயிருந்தபோதிலும்,

रूपिणीमपि

वेश्यां

= தாஸியை,

वेश्यां

अन्तर्महारोगवतीं

= உள்ளே பெருவியாதியுள்ளவளாக,

अन्तर्महारोगवतीं

अन्तर्माहाराक³வதீம்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

विज्ञान्	=	அறிந்துகொண்ட,
विज्ञानं		
को नाम	=	எவன்தான்,
को नाम		
ब्रजेत्	=	செல்வான்?
ब्रजेत्		

பொருள்களிலுள்ள தோஷம் தெரியாதவரை அதை அடைவதில் மனிதன் ஈடுபடுவான். தோஷம் தெரிந்துவிட்டால் அதனருகிலும் மனிதன் செல்வானா? தாஸி மனதைக்கவரும் மிக்க அழகுள்ளவள் தான் ஆனாலும் அவள் உடலில் மஹாரோகம் ஏற்பட்டுவிட்டது. எத்தனை மறைத்தபோதிலும் ரோகமிருப்பது தெரிந்துவிட்டது இதுவரை அவளிடம் போய்க்கொண்டிருந்தவன் கூட வியாதி இருப்பது தெரிந்தபிறகு அவள் அருகில் செல்வானா? மாட்டான். இதுபோலவே எல்லாப்பொருள்களிலும். (25)

अत्रापि चान्यत्र च विद्यमान पदार्थ संमर्शनमेव कार्यम् ।

यथाप्रकारार्थगुणाभिमर्शनं सन्दर्शयत्येव तदीयदोषम् ॥ २६ ॥

அத்ராபி சான்யத்ர ச வித்³யமான பதா³ர்த² ஸம்மர்ஸனமேவ கார்யம் ।
யதா³ப்ரகாரார்த³கு³ணாபி⁴மர்ஸனம் ஸந்த³ர்ஸயத்யேவ ததீ³யதோ³ஷம் ॥ 26 ॥

अत्रापि च	=	இங்கும்,
अत्रापि च		
अन्यत्र च	=	வேறிடத்திலும்,
अन्यत्र च		
अन्यत्र च		
विद्यमान	=	இருக்கும்,
विद्यमान		
विद्यमान		
पदार्थ	=	பொருள்களின்,
पदार्थ		
पदार्थ		
संमर्शनं	=	ஆராய்ச்சியை,
संमर्शनं		
संमर्शनं		
कार्य मेव	=	கட்டாயம் செய்யவேண்டும்,
कार्य मेव		
कार्य मेव		
यथाप्रकारार्थगुणाभिमर्शनमेव =		பொருள்களின் ஸ்வபாவங்களை உள்ளது
यथाप्रकारार्थगुणाभिमर्शनमेव =		உள்ளபடி ஆராய்ச்சிசெய்வதே,
तदीयदोषम्	=	அவைகளைச் சேர்ந்த தோஷங்களை,
तदीयदोषम्		
तदीयदोषम्		
संदर्शयति	=	நன்கு எடுத்துக் காட்டுகிறது.
संदर्शयति		
संदर्शयति		
संदर्शयति		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

இங்கேயோ வேறு எங்கேயோ உள்ள பதார்த்தங்களை நன்கு பரிசீலனை செய்யவே வேண்டும். அவை வாஸ்தவத்தில் எப்படி யிருக்கிறதென்று அவைகளின் அம்சங்களை நன்கு பரிசீலனை செய்வது அவைகளின் தோஷத்தைத் தெளிவாக எடுத்துக் காட்டவே காட்டும். (26)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக பொதுவாக நாம் செய்யவேண்டியது என்ன வென்று குறிப்பிட்டு போக்கிய பதார்த்தங்களைப்பற்றி தனித்தனியே விசாரிக்க வாரம்பிக்கையில் முதலில் நாம் ஜன்மம் எடுத்து வளர்ந்து வந்து இறந்து பரலோகம் போய் வரும்வரை அனுபவிக்கும்படி ஏற்படும் துன்பங்களை வர்ணித்து இவைகளை கவனித்தாலே இனிப் பிறப்பு இறப்பு வேண்டாமென்ற எண்ணம் ஏற்பட்டு வைராக் யம் வராமலிருக்குமாவென்று ஸ்ரீமத் ஆசார்யர் கேட்கிறார்: -

कुक्षौ स्वमातुर्मल मूत्रमध्ये स्थितिं तदा विट्क्रिमिदशनं च ।

तदीयकौक्षेय कवह्निदाहं विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ २७ ॥

குக்ஷௌ ஸ்வமாதுர்மல மூத்ரமத்⁴யே ஸ்தி⁵திம் ததா⁶ விட்க்ரிமித⁷ம்ஸனம் ச ।
ததீ⁸யகௌக்ஷேய கவஹ்னிதா⁹ஹம் விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 27 ॥

स्वमातुः	=	தன் தாயாரின்,
स्वमातुः		
कुक्षौ	=	மூத்திரம் இவைகளின் நடுவில்,
कुक्षौ		
कुक्षौ		
स्थितिं	=	இருப்பையும்,
स्थितिं		
स्ति ⁵ திம்		
तदा	=	அப்பொழுது
तदा		
तदा ⁶		
विट्क्रिमिदशनं च	=	மலத்திலுள்ள புழுக்கள் கடிப்பதையும்,
विट्क्रिमिदशनं च		
विड்க்ரிமித ⁷ ம்ஸனம் ச		
तदीयकौक्षेय कवह्निदाहं	=	அவளுடைய வயிற்றிலுள்ள ஜாடராக்னியின்
तदीयकौक्षेय कवह्निदाहं		
ததீ ⁸ யகௌக்ஷேய		சூட்டையும்,
कवह्निदाहं		
विचार्य	=	ஆராய்ந்துபார்த்து,
विचार्य		
विசார்ய		
को वा	=	எவன்தான்,
को वा		
கோ வா		
विरतिं	=	வெறுப்பை,
विरतिं		
விரதிம்		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
न याति		
ந யாதி		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

தன்னுடைய தாயாரின் வயற்றில் மலமூத்திர மத்தியில் இருப்பதையும், அப்பொழுது மலத்திலுள்ள புழுக்களால் கடிக்கப்படுவதையும், அவளுடைய வயற்றிலுள்ள ஜாடராக்னியின் உஷ்ணத்தினால் சுடப்படுவதையும், விசாரித்துப்பார்த்தால் எவன் தான் வைராக்யத்தையடையமாட்டான்? இந்த சுலோகத்தில் கர்ப்பவாஸத்திலுள்ள துன்பங்களை நன்றாக குறிப்பிடுகிறார். ஒவ்வொருவரும் கர்ப்பத்தில் வசித்துத் தான் பிறக்கவேண்டும். இப்பொழுது அது மறந்து போனாலும் ஊகித்துத் தெரிந்து கொள்ளலாம் சரீரமெடுக்கும்போதும் இவை கட்டாயமுண்டு வைராக்யத்துடன் பிறப்பற்ற நிலையையடைந்தால் தான் இவை நீங்கும். (27)

(அவதாரிகை) சைசவத்துள்ள கஷ்டங்களைக் குறிப்பிடுகிறார்: -

स्वकीयविण्मूत्रनिमज्जनं तत्
चोत्तानगत्या शयनं तदा यत् ।
बालग्रहाद्याहतिभाक्च शैशवं
विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ २८ ॥

ஸ்வகீயவிண்மூத்ரனிமஜ்ஜனம் தத்
சோத்தானக³த்யா ஸயனம் ததா³ யத் ।
பா³லக்³ரஹாத்³யாஹதிபா⁴க்ச ஸைஸவம்
விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 28 ॥

स्वकीयविण्मूत्रनिमज्जनं	=	தன்னுடைய மல மூத்திரங்களில்
स्वकीयविण्मूत्रनिमज्जनम्	=	அமிழ்ந்திருப்பது,
उत्तानगत्या शयनं च	=	மல்லாந்த நிலையில் படுத்திருப்பது,
उत्तानगत्या शयनं च	=	உத்தானக ³ த்யா ஸயனம் ச
तदा	=	அப்பொழுது,
तदा ³	=	ததா ³
बालग्रहाद्याहतिभाक्च	=	பாலக்ரஹ பீடைகளை அடைவது
पा ³ लक् ³ रहात् ³ याहतिपा ⁴ क्स	=	இவ்விதமான,
यत्	=	எந்த,
यत्	=	யத்
शैशवं	=	குழந்தை பருவமுண்டோ,
शैशवं	=	சைஸவம்
तत्	=	அதை,
तत्	=	தத்
विचार्य	=	விசாரித்து,
विचार्य	=	விசார்ய
को वा	=	எவன்தான்,
को वा	=	கோ வா

विरति	=	வெறுப்பை,
विरतिम्		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
न याति		

தன்னுடைய மலமூத்திரத்திலேயே மூழ்கிக்கிடப்பது, அப்பொழுது மல்லாந்தே படுத்திருக்கவேண்டிய நிலை குழந்தைகளுக்கு ஏற்படக்கூடிய கிரஹபீடை முதலிய கஷ்டங்கள் இவைகளுடன் கூடிய குழந்தைப் பருவத்தை விசாரித்துப்பார்த்தால் எவனுக்குத்தான் வைராக்கியம் வராது? மலமூத்திரங்களில் எவ்வளவு நேரமிருந்த போதிலும், மல்லாந்த நிலையில் எத்தனை நேரமிருந்தபோதிலும் பிறரின் உதவியின்றி தானாக குழந்தைகள் விலக முடியாது. சிசுக்களுக்கு க்ரஹபீடைகளும் மிகவும் அதிகம். (28)

(அவதாரிகை) கௌமார நிலையை விளக்குகிறார்: -

स्वीयैः परैस्ताडनमज्ञभाव -

मत्यन्तचापल्यमसत्क्रियां च ।

कुमारभावे प्रतिषिद्धवृत्तिं

विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ २९ ॥

ஸ்வீயை: பரைஸ்தாட³னமஜ்ஞபா⁴வ -

மத்யந்தசாபல்யமஸத்க்ரியாம் ச ।

குமாரபா⁴வே ப்ரதிஷித்³த⁴வ்ருத்திம்

விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 29 ॥

कुमारभावे	=	குமாரனாக (சிறுவனாக இருக்கும் பர்வத்தில்,
कुमारपा ⁴ वे		
स्वीयैः	=	தன்னைச் சேர்ந்தவர்களாலும்,
स्वீयैः		
परैः	=	பிறர்களாலும்,
परेः		
परेः		
ताडनं	=	அடிப்பதையும்,
ताडनं		
ताड ³ नम्		
मज्ञभावं	=	அறியாத்தன்மையையும்,
मज्ञभावं		
मज्ञ ³ बुपा ⁴ वम्		
अत्यन्तचापल्यं	=	மிகுந்த சஞ்சல ஸ்வபாவத்தையும்,
अत्यन्तचापल्यं		
अत्यन्तचाபல்யம்		
असत्क्रियां च	=	கெட்ட செய்கையையும்,
असत्क्रियां च		
असत्क्रियाம் ச		

प्रतिषिद्धृतिं	=	தடுக்கப்பட்ட காரியங்களில்
प्रतिषिद्धृति ³ த் ⁴ வருத்திம்		பிரவிருத்தியையும்,
विचार्य	=	ஆராய்ந்து,
विचार्य		
को वा	=	எவன்தான்,
को वा		
विरति	=	வைராக்யத்தை,
विरति		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
न याति		
न याति		

சிறுவனாயிருக்கும் நிலையில் ஒன்றிலும் சரியான அறிவு இருக்காது. எந்தப் பொருளைக் கண்டாலும் ஆசை ஏற்படும் ஏதாவது சேஷ்டைகளைச் செய்துகொண்டே இருப்பர். செய்யத்தகாத காரியத்தையும் செய்வர். இதனால் தன்னைச் சேர்ந்தவரும் பிறரும் அடிப்பார்கள். அதைத்தடுக்க முடியாமல் பொருத்துக் கொள்ளத்தான் வேண்டும் இம்மாதிரியான கௌமார நிலையிலுள்ள துன்பங்களை எண்ணிப்பார்த்தால் யாருக்குத்தான் பிறவியில் வைராக்யம் வராது? (29)

(அவதாரிகை) வாலிப்பர்வத்தின் சேஷ்டைகளைக் கூறுகிறார்: -

मदोद्धतिं मान्यतिरस्कृतिं च
 कामातुरत्वं समयातिलङ्घनम् ।
 तां तां युवत्योदितदुष्टचेष्टां
 विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३० ॥
 மதோ³த்⁴திம் மான்யதிரஸ்க்ருதிம் ச
 காமாதூரத்வம் ஸமயாதிலங்க்⁴னம் ।
 தாம் தாம் யுவத்யோதி³தது³ஷ்டசேஷ்டாம்
 விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 30 ॥

मदोद्धतिं	=	கர்வம் மேலோங்கியிருப்பதையும்,
मदोद्धति ³ த் ⁴ திம்		
मान्यतिरस्कृतिं च	=	கொண்டாடத்தக்கவர்களை அவமதிப்பதையும்,
मान्यतिरस्कृति ³ த் ⁴ திம் ச		
कामातुरत्वं	=	காமத்தில் ஈடுபட்டிருப்பதையும்,
कामातुरत्वं		
समयातिलङ्घनं	=	மரியாதையை மீறுவதையும்,
समयातिलङ्घनं		
समयातिलङ्घनं		

तां तां	=	அந்தந்த,
ताम् ताम्		
युवत्या	=	யுவதிமூலம்,
युवत्या		
उदितदुष्टचेष्टां	=	ஏற்பட்ட கெட்ட செய்கையையும்
உதி ³ தது ³ ஷ்டசேஷ்டாம்		
विचार्य	=	விசாரித்து,
विचार्य		
को वा	=	எவன்தான்,
को वा		
को वा		
विरतिं	=	வைராக்யத்தை,
विरतिं		
विरतिम्		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
न याति		
न याति		

மதச்செருக்கையும், வெகுமதிக்கவேண்டியவர்களை திரஸ்காரம் செய்வதையும், காமத்தில் ஈடுபட்டிருப்பதையும், கட்டுப்பாடுகளை மீறி நடப்பதையும், ஸ்திரீ மூலம் ஏற்பட்ட பலவிதமான துஷ்ட செயல்களையும், விசாரித்துப்பார்த்தால் எவன்தான் வைராக்யத்தை அடையமாட்டான்? வாலிப நிலையில் கர்வங்கொண்டு பெரியோர்களை அவமதித்து லோகத்திலும் சாஸ்திரங்களிலும் உள்ள கட்டுப்பாடுகளை மீறி காமத்தால் மதிமயங்கி பெண்ணுக்கு அடிமையாகி கெட்டகாரியம் பல புரிந்து இதன் பலனாக நரகத்தில் வீழ்வான். (30)

(அவதாரிகை) கிழத்தன்மையை இரண்டு சுலோகங்களில் வர்ணிக்கிறார்: -

विरूपतां सर्वजनादवज्ञां
सर्वत्र दैन्यं निजबुद्धिहैन्यम् ।
वृद्धत्वसंभावितदुर्दशां तां
विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३१ ॥

விருபதாம் ஸர்வஜநாத்³வஜ்ஞாம்
ஸர்வத்ர தை³ன்யம் நிஜபு³த்³தி³ஹைன்யம் ।
வ்ருத்³த³த்வஸம்பா⁴விதது³ர்த்³ஸாம் தாம்
விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 31 ॥

विरूपतां	=	குரூபியாயிருப்பதையும்,
विरूपताम्		
सर्वजनात्	=	எல்லா மனிதரிடமிருந்தும்
सर्वजनात्		
ஸர்வஜனாத்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अवज्ञां	=	அவமதிப்பையும்,
अवज्ञां		
सर्वत्र	=	எங்கும்,
ஸர்வத்ர		
दैव्यं	=	தீனனாக இருப்பதையும்,
தை ³ ன்யம்		
निजबुद्धिहैन्यम्	=	தனது புத்திக்குறைவையும்,
நிஜபு ³ த் ³ தி ⁴ ஹன்யம்		
तां	=	அந்த,
தாம்		
वृद्धत्वसंभावित	=	கிழட்டுத்தன்மையால் ஏற்பட்ட,
வ்ருத் ³ த் ³ வஸம்பா ⁴ வித		
दुर्दशां	=	கெட்ட நிலையையும்,
து ³ ர்த ³ ஸாம்		
विचार्य	=	விசாரித்து,
விசார்ய		
को वा	=	எவன்தான்,
கோ வா		
विरति	=	வைராக்யத்தை,
விரதிம்		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
ந யாதி		

விகாரமடைந்த ரூபத்துடனிருப்பது, எல்லா ஜனங்களாலும் அவமதிக்கப் படுவது எல்லா விஷயங்களிலும் தைன்யத்துடனிருக்க வேண்டியிருப்பது, தன் புத்திக்கு ஏற்படும் சக்திக்குறைவு, கிழட்டுத்தளததால் ஏற்படக்கூடிய பலவித துர் தசை, இவைகளை விசாரித்தால் எவன்தான் வைராக்யத்தை அடைய மாட்டான்? கிழவனாகிவிட்டால் யாருக்குமே அழகு நீங்கி புத்தி குறைந்து சின்னகாரியத்திற்கும் கெஞ்ச வேண்டிய நிலை ஏற்படுகிறதை எல்லோரும் அவமதிக்கின்றனர். (31)

पित्तज्वरार्शःक्षयगुल्मशूल-

श्लेष्मादिरोगोदिततीव्रदुःखम् ।

दुर्गन्धमस्वास्थ्यमनुनचिन्तां

विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३२ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

பித்தஜ்வரார்ஸ:க்ஷயகு³ல்மஸூல-

ஸ்லேஷ்மாதி³ரோகோ³தி³தீவ்ரது³:க³ம் ।

து³ர்க³ந்த⁴மஸ்வாஸ்த்³யமனுனசிந்தாம்

விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 32 ॥

पित्त	=	பித்தம்,
பித்த		
ज्वर	=	ஜ்வரம்,
ஜ்வர		
अर्शः	=	மூலம்,
அர்ஸ:		
क्षय	=	க்ஷயம்,
க்ஷய		
गुल्म	=	வயிற்றில் கட்டி,
கு ³ ல்ம		
शूल	=	வயிற்றுவலி,
ஸூல		
श्लेष्मादि	=	கபம் முதலான,
ஸ்லேஷ்மாதி ³		
रोगोदित	=	வியாதிகளால் உண்டாகும்,
ரோகோ ³ தி ³ த		
तीव्रदुःखम्	=	கடுமையான துக்கத்தையும்,
தீவ்ரது ³ :க ³ ம்		
दुर्गन्धं	=	துர்நாற்றத்தையும்,
து ³ ர்க ³ ந்த ⁴ ம்		
अस्वास्थ्यं	=	ஸ்வாதீனமில்லாமல் இருப்பதையும்,
அஸ்வாஸ்த் ³ யம்		
अनुनचिन्तां	=	குறைவில்லாத கவலையையும்,
அனுனசிந்தாம்		
विचार्य	=	விசாரித்து,
விசார்ய		
को वा	=	எவன்தான்,
கோ வா		
विरतिं	=	வெறுப்பை,
விரதிம்		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
ந யாதி		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

பித்தம், ஜ்வரம், மூலம், கூடயம், கட்டி. வயற்றுவலி கபம், முதலான ரோகங்களால் ஏற்படும் கடுமையான துக்கத்தையும், துர்நாற்றத்தையும், ஸ்வாதீன மற்றிருக்கும் நிலமையையும், கொஞ்சமேனும் குறைவன்னியில் இருக்கின்ற கவலை யையும், விசாரித்துப் பார்த்தால் எவன்தான் வைராக்யத்தை அடைய மாட்டான்? கிழட்டுத்தன்மை வந்துவிட்டால் எல்லா வியாதிகளும் சரீரத்தில் துர்வாஸனையும் சேர்ந்துவிடும். ஒன்றிலும் ஸ்வாதீனமிருக்காது கவலைமட்டும் குறையாது

"वृद्धस्तावच्चिन्तासक्तः " வருத்தஸ்தாவச்சிந்தாஸக்த: :

(பஜகோவிந்த ஸ்தோத்ரம் சு.7) (32)

(அவதாரிகை) பிராணன் நீங்கும் காலத்தில் உண்டாகும் துன்பத்தை கூறுகி
றார்: -

यमावलोको दितभीतिकम्प-

मर्मव्यथोच्छ्वासगतीच्च वेदनाम् ।

प्राणप्रयाणे परिदृश्यमानां

विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३३ ॥

யமாவலோகோ தி³த⁴பீ⁴திகம்ப-

மர்மவ்யதோ²ச்ச²வாஸக³தீச்ச வேத³னாம் ।

ப்ராணப்ரயாணே பரித்³ருஸ்யமானாம்

விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 33 ॥

यमावलोको दित

= यमனைப் பார்த்ததால் உண்டாகும்,

यमावलोको தி³த

भीति

= பயம்,

பீ⁴தி

कम्प

= நடுக்கம்,

கம்ப

मर्मव्यथा

= மர்மஸ்தானங்களில் வலி,

मर्मव्यथा²

उच्छ्वासगतीच्च

= மூச்சு மேல்நோக்கிச் செல்வது இவைகளையும்,

உச்ச²வாஸக³தீச்ச

प्राणप्रयाणे

= பிராணன் வெளிக் கிளம்பும்போது,

ப்ராணப்ரயாணே

परिदृश्यमानां

= காணப்படுகிற,

பரித்³ருஸ்யமானாம்

वेदनां

= துன்பத்தையும்,

வேத³னாம்

विचार्य	=	விசாரித்து,
विचार्य को वा	=	எவன்தான்,
को वा विरतिं	=	வைராக்யத்தை,
विरति न याति	=	அடையமாட்டான்?
न याति		

மரணசமயத்தில் காணப்படும் யமனைப் பார்ப்பதினால் ஏற்படும் பயம், நடுக்கம், மர்மஸ்தானங்களில் வலி, மூச்சு மேலோங்குவது இவைகளையும் பிராணன் வெளிக் கிளம்பும்போது உண்டாகும் காலத்தில் ஆயிரம் தேள்கடிக்கு சமமான வேதனையையும் விசாரித்துப்பார்த்தால் எவன்தான் வைராக்யத்தை அடையமாட்டான்? (33)

अङ्गारनद्यां तपने च कुम्भी-

पाकेऽपि वीच्यां (प्यवीच्यां) मसिपत्रकानने ।

दूतैर्यमस्य क्रियमाणबाधां

विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३४ ॥

அங்கா³ரனத்³யாம் தபனே ச கும்பீ⁴-

பாகே(அ)பி வீச்யாம் (ப்யவீச்யாம்) மஸிபத்ரகானனே ।

தூ³தைர்யமஸ்ய க்ரியமாணபா³தா⁴ம்

விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 34 ॥

अङ्गारनद्यां = நெருப்புத்தணல் நதியில்,

अङ्गारनद्यं

तपने च = வாட்டுவதிலும்,

तपने च

कुम्भीपाकेऽपि = கும்பீபாகத்திலும்,

कुम्भीपाकेऽपि

कूम्भीपाके(अ)पि = (அ) வீசியிலும்,

(अ) वीच्यां

असिपत्रकानने = அஸிபத்ரவந்தத்திலும்,

असिपत्रकानने

वमस्य = யமனுடைய,

वमस्य

दूतैः = கிங்கரர்களால்,

दूतैः

तूतैः

क्रियमाणबाधां	=	செய்யப்படும் துன்பத்தை,
क्रियमाणपा ³ ता ⁴ म् विचार्य	=	விசாரித்து,
विचार्य को वा	=	யார்தான்,
को वा विरति	=	வைராக்யத்தை,
विरतिम् न याति	=	அடையமாட்டார்?
न याति		

தணலே பிரவஹிக்கும் நதியில் வாட்டும் போதும், கும்பீபாகம் (கொப்பரை யில் போட்டு வேகவைக்கிறதென்ற நரகம்), அவீசி (அலையற்று ஸ்தப்தமாயிருக்கும் அவீசி என்ற நரகம்) அஸிபத்ரகாநநம் (கத்திகளையே இலைகளாகவுடைய மரங்கள் அடர்ந்த காடு என்ற நரகம்) இவைகளில் யமதூதர்களால் செய்யப்படும் துன்பத் தையும், விசாரித்துப்பார்த்தால் எவன் தான் வைராக்யத்தை அடையமாட்டான்? (34)

(அவதாரிகை) பாபம் செய்திருக்கிறவர்களுக்கு ஏற்படும் துன்பத்தை எடுத்துச் சொல்வதுடன் நிறுத்தாமல், புண்யம் செய்து ஸ்வர்காதி லோகம் போகிறவர்களுக் கும் துன்பம் உண்டு என்பதை அடுத்த சுலோகத்திலும், கல்பாரம்பத்தில் அங்கே போய் ஆதிகாரிகஸ்தாநம் வஹித்து தேவர்களாக விளங்குகிறவர்களுக்கும் துன்பம் உண்டு என்பதை அதற்கடுத்த சுலோகத்திலும் குறிப்பிடுகிறார்: -

पुण्यक्षये पुण्यकृतो नभःस्थै-

निपात्यमानान् शिथिलीकृताङ्गान् ।

नक्षत्ररूपेण दिवश्च्युतांस्तान्

विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३५ ॥

புண்யக்ஷயே புண்யக்ருதோ நப⁴:ஸ்தை³ர்-

நிபாத்யமானான் ஸிதி³லீக்ருதாங்கா³ன் ।

நக்ஷத்ரரூபேண தி³வஸ்ச்யுதாம்ஸ்தான்

விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 35 ॥

पुण्यक्षये	=	புண்யம் செலவானபிறகு,
पुण्यक्षय्ये नभःस्थै:	=	ஆகாசத்திலுள்ள தேவர்களால்,
नभःस्थै: निपात्यमानान्	=	தள்ளப்படுகிறவர்களும்,
निपात्यमानान्		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

शिथिलीकृताङ्गान्	=	சிதறிப்போன அவயவங்களுள்ளவர்களும்,
श्रुति ² லீக்ருதாங்கா ³ ன்		
नक्षत्ररूपेण	=	நக்ஷத்திர உருவமாக,
நக்ஷத்ரரூபேண		
दिवः	=	ஸ்வர்கத்திலிருந்து,
தி ³ வ:		
च्युतान्	=	நழுவி விழுந்தவர்களுமான,
ச்யுதான்		
तान्	=	அந்த,
தான்		
पुण्यकृतः	=	புண்யம் செய்தவர்களை பற்றி,
புண்யக்ருத:		
विचार्य	=	விசாரித்துப்பார்க்கில்,
விசார்ய		
को वा	=	எவன்தான்,
கோ வா		
विरतिं	=	வெறுப்பை,
விரதிம்		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
ந யாதி		

புண்ணியம் செய்தவர்கள் புண்ணியம் தீர்ந்துபோன பிற்பாடு தளதளத்துப் போன அங்கங்களுடன் ஆகாசத்திலுள்ளவர்களால் கீழே தள்ளப்படுவதையும், அவர்கள் நக்ஷத்திரரூபத்துடன் மேல் லோகத்திலிருந்து நழுவி விழுவதையும், நன்கு கவனித்தால் எவன் தான் வைராக்யத்தை அடையமாட்டான்?

இவ்வுலகில் புண்யம் செய்தவர்கள் நரகதுக்கத்தை அனுபவிப்பதில்லை ஸ்வர்க்கம் சென்று தங்கள் புண்ணியத்திற்குத் தக்கபடி ஸுகமனுபவிக்கிறார்கள். ஆனாலும் புண்யம் தீர்ந்த பிறகு தேவர்களால் கீழே தள்ளப்பட்டு அந்த சரீரம் சிதறிப்போய் நக்ஷத்ர உருவமாக கீழே நழுவிவிழுவதை எண்ணிப்பார்த்தால் ஸ்வர்க்க ஸுகத்தில் யாருக்காவது ஆசை உண்டாகுமா? (35)

वाय्वर्कवह्नीन्द्रमुखान् सुरेन्द्रान्

ईशोभीत्या ग्रथितान्तरङ्गान् ।

विपक्षलोकैः परिद्यमानान्

विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३६ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

வாய்வர்கவஹ்னிந்த்ரமுகாந் ஸுரேந்த்ரான்

ஈஸோபீத்யா க்ரதிதாந்தரங்காந் ।

விபக்ஷலோகை: பரித்யமானாந்

விசார்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 36 ॥

ईशोभित्या	=	பரமேசுவரரிடமிருந்து உண்டாகும்
ஈஸோபீத்யா		கடுமையான பயத்தால்,
प्रथितान्तरङ्गान्	=	பீடிக்கப்பட்ட மனமுள்ளவர்களாயும்,
க்ரதிதாந்தரங்காந்		
विपक्षलोकै:	=	எதிரி ஜனங்களான அஸுரர்களால்,
விபக்ஷலோகை:		
परिद्यमानान्	=	துன்பப்படுபவர்களாயுமுள்ள,
பரித்யமானாந்		
सुरेन्द्रान्	=	வாயு, ஸூர்யன்,
ஸுரேந்த்ரான்		
वह्निन्द्रमुखान्	=	அக்னி, இந்திரன் முதலான,
வஹ்னிந்த்ரமுகாந்		
सुरेन्द्रान्	=	தேவசிரேஷ்டர்களைப் பற்றி,
ஸுரேந்த்ரான்		
विचार्य	=	விசாரித்து,
விசார்ய		
को वा	=	எவன்தான்,
கோ வா		
विरति	=	வைராக்யத்தை,
விரதிம்		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
ந யாதி		

பரமேசுவரரிடமிருந்து ஏற்படும் கடுமையான பயத்தினால் வாயு, ஸூர்யன், அக்னி, இந்திரன் முதலான தேவசிரேஷ்டர்கள் பீடிக்கப்பட்ட மனஸ் உள்ளவர்களாயி ருப்பதையும், எதிரிகளான அஸுரர்களால் துன்பப்படுத்தப்படுபவர்களாயிருப்பதை யும், விசாரித்தால் எவன்தான் வைராக்யத்தை அடையமாட்டான்?

இந்த தேவர்களும் பயந்தே நடக்கிறார்களென்பது

भीषाऽस्माद्वातः पवते। भीषोदेति सूर्यः।

भीषाऽस्मादग्निश्चेन्द्रश्च। मृत्युर्धावति पञ्चम इति।

பீஷா(அ)ஸ்மாத்வாத: பவதே। பீஷோதேதி ஸூர்ய:।

பீஷா(அ)ஸ்மாத்க்நிஸ்சேந்த்ரஸ்ச। ம்ருத்யுர்தாவதி பஞ்சம இதி।

என்று தைத்திரீய உபநிஷத்திலும்

भयादस्याग्निस्तपति भयात्तपति सूर्यः ।

भयादिन्द्रश्च वायुश्च मृत्युर्धावति पञ्चमः ॥ (कठोपनिषद्-2.3.3)

பயாத்ஸ்யாக்நிஸ்தபதி பயாதத்தபதி ஸூர்ய: ।

பயாதிந்த்ரஸ்ச வாயுஸ்ச ம்ருத்யுர்தாவதி பஞ்சம: ॥ (கடோபநிஷத்-2.3.3)

என்று கடோபநிஷத்திலும் தெளிவாய் சொல்லப்படுகிறது. (36)

(அவதாரிகை) எங்கேயெல்லாம் ஸாதனமான கர்மாக்களில் மேல் கீழ் என்ற தாரதம்யம் இருக்கிறதோ, அதற்குத் தகுந்தபடி பல ரூபமான ஸுகத்திலும் தாரதம் யம் இருந்தே தீரும் என்ற நியாயத்தை அனுஸரித்து போகங்களில் மேல் கீழ், என்று இருக்குமாதலால், மேலுள்ளவர்களைப் பார்த்து கீழ் உள்ளவர்களுக்கு துக்கம் இல்லாமலிராது என்ற விஷயத்தை ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் எடுத்துக்காட்டுகிறார்: -

श्रुत्या निरुक्तं सुखतारतम्यं

ब्रह्मान्तमारभ्य महीमहेशम् ।

औपाधिकं तत्तु न वास्तवं चेत्

आलोच्य को वा विरतिं न याति ॥ ३७ ॥

ஸ்ருத்யா நிருக்தம் ஸுக்தாரதம்யம்

ப்ரஹ்மாந்தமாரப்ய மஹீமஹேஸம் ।

ஒளபாதிக்கம் தத்து ந வாஸ்தவம் சேத்

ஆலோச்ய கோ வா விரதிம் ந யாதி ॥ 37 ॥

महीमहेशमारभ्य

= பூலோகசக்ரவர்த்தியிடமாரம்பித்து,

मह्रीमहेशमारभ्य

ब्रह्मान्तं

= பிரஹ்மாமுடிய,

ப்ரஹ்மாந்தம்

सुखतारतम्यं

= ஸுகத்தின அளவில மேல் கீழ் என்ற

ஸுக்தாரதம்யம்

வித்யாசமானது,

श्रुत्या

= உபநிஷத்தினால்,

ஸ்ருத்யா

निरुक्तं

= நன்கு விளக்கிக் கூறப்பட்டிருக்கிறது,

நிருக்தம்

तत्तु

= அதுவோவெனில்,

தத்து

औपाधिकं

= உபாதியால் ஏற்பட்டது,

ஒளபாதிக்கம்

न वास्तवं चेत्	=	உண்மையல்ல என்றால்,
ந வாஸ்தவம் சேத்		
आलोच्य	=	(இதை) ஆலோசித்து,
ஆலோச்ய		
को वा	=	எவன்தான்,
கோ வா		
विरति	=	வைராக்யத்தை,
விரதம்		
न याति	=	அடையமாட்டான்?
ந யாதி		

பூலோக சக்கிரவர்த்தியிலிருந்து ஆரம்பித்து பிரஹ்மா முடிய ஸுகத்தில் தாரதம்ய முண்டென்பது வேதத்தினால் நிர்வசனம் செய்யப்பட்டிருக்கிறது. அதுவோ உபாதியினால் ஏற்பட்டதே தவிர வாஸ்தவமில்லை யென்றிருப்பதால் இவ்விஷயத்தை ஆலோசனை செய்து பார்க்கும்போது எவன்தான் வைராக்யத்தை அடையமாட்டான்?

'सैषानन्दस्य मीमांसा भवति'

'ஸைஷானந்த³ஸ்ய மீமாம்ஸா ப⁴வதி'

என்று ஆரம்பித்து

'सं एको ब्रह्मण आनन्दः'

'ஸம் ஏகோ ப்³ரஹ்மண ஆனந்த³:'

என்பது வரையுள்ள தைத்திரீய உபநிஷத் வாக்யங்களில் மானுஷ (பூலோக சக்ரவர் த்தியின்) ஆனந்தத்திலிருந்து மேலே ஒவ்வொன்றும் நூறு நூறு மடங்கு அதிகமா னது என்று ப்ரஹ்மாவின் ஆனந்தம்வரை கூறப்பட்டிருக்கிறது. இந்தத்தாரதம்யம் அந்தந்த ஸ்தானங்களாகிற உபாதிகளால் தோன்றுகிறதே தவிர உபாதிகளை நீக்கி விட்டால் ஆனந்த ஸ்வரூபம் அகண்டமானது. இதைத் தெரிந்துகொண்டால் இந்த ஸ்தானங்களில் ஆசை ஏற்படாது. (37)

सालोक्यसामीप्यसरूपतादि-

भेदस्तु सत्कर्मविशेषसिद्धः ।

न कर्मसिद्धस्य तु नित्यतेति

विचार्य को वा विरतिं न याति ॥ ३८ ॥

ஸாலோக்யஸாமீப்யஸரூபதாதி³-

பே⁴த³ஸ்து ஸத்கர்மவிசேஷஸித்³த⁴ : ।

ந கர்மஸித்³த⁴ஸ்ய து நித்யதேதி

விசார்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 38 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सालोक्य	=	ஸாலோக்யம்,
ஸாலோக்ய		
सामीप्य	=	ஸாமீப்யம்,
ஸாமீப்ய		
सरूपतादि	=	ஸாரூப்யம் முதலான,
ஸரூபதாதி ³		
भेदस्तु	=	வேற்றுமையோவெனில்,
பே ⁴ த ³ ஸ்து		
सत्कर्मविशेषसिद्धः	=	புண்யகர்மவிசேஷங்களால் ஏற்பட்டது,
ஸத்கர்மவிசேஷஸித் ³ த ⁴ :		
कर्मसिद्धस्य तु	=	கர்மாவினால் ஏற்பட்டதற்கு,
கர்மஸித் ³ த ⁴ ஸ்ய து		
नित्यतेता	=	நியமாயிருக்கும் தன்மை,
நித்யதேதா		
न	=	கிடையாது,
ந		
इति	=	என்று,
இதி		
विचार्य	=	விசாரித்து,
விசார்ய		
को वा	=	எவன்தான்,
கோ வா		
विरति	=	வைராக்யத்தை,
விரதிம்		
न याति	=	அடையமாட்டான்?

ந யாதி

ஸாலோக்யம் (உபாஸ்ய தேவதையின் லோகத்தில் இருப்பது ஸாமீப்யம் (அத்தேவதையின் ஸமீபத்தில் இருப்பது ஸாரூப்யம் (அத்தேவதையைப்போலுள்ள ரூபத்தை தரிப்பது), ஸாயுஜ்யம் (தேவதையின் ஸ்வரூபத்தில் சேர்ந்திருப்பது) இந்த வெவ்வேறான பலன்கள் அததற்கு ஸாதனமான புண்ணிய கர்மாக்களுக்குள் உள்ள மாறுபாட்டால் ஏற்பட்டதே. கர்மாவினால் ஏற்படும் எவ்வித பலனும் நித்யமாக இருக்காது. இவ்விதம் கவனித்தால் எவன்தான் வைராக்யத்தை அடையமாட்டான்.

(38)

यत्रास्ति लोके गतितारतम्य-

मुच्चावचत्वान्वितमत्र तत्कृतम् ।

यथेह तद्वत्खलु दुःखमस्ती-

त्यालोच्य को वा विरतिं न याति ॥ ३९ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

யத்ராஸ்தி லோகே க³திதாரதம்ய-

முச்சாவசத்வான்விதமத்ர தத்க்ருதம் ।

யதே³ஹ தத்³வத்க²லு து³:க²மஸ்தீ-

த்யாலோச்ய கோ வா விரதம் ந யாதி ॥ 39 ॥

यथेह	=	இங்கு எப்படியோ,
यद्वत्	=	அதுபோல்,
तद्वत्	=	அதுபோல்,
तद्वत्	=	உலகில்,
लोके	=	உலகில்,
लोकै	=	உலகில்,
लोकै	=	உலகில்,
यत्र	=	எங்கெல்லாம்,
यत्र	=	எங்கெல்லாம்,
उच्चावचत्वान्वितं	=	மேல கீழ்த்தன்மையுடன் கூடிய,
उच्चावचत्वान्वितं	=	மேல கீழ்த்தன்மையுடன் கூடிய,
गतितारतम्यं	=	பலனில் வேற்றுமை,
गतितारतम्यं	=	பலனில் வேற்றுமை,
कतितारतम्यं	=	பலனில் வேற்றுமை,
अस्ति	=	இருக்கிறதோ,
अस्ति	=	இருக்கிறதோ,
अत्र	=	இங்கு,
अत्र	=	இங்கு,
अत्र	=	இங்கு,
तत्कृतम्	=	அதனாலேற்பட்ட,
तत्कृतम्	=	அதனாலேற்பட்ட,
तत्कृतम्	=	அதனாலேற்பட்ட,
दुःखं	=	துக்கமும்,
दुःखं	=	துக்கமும்,
दुःखं	=	துக்கமும்,
अस्ति खलु	=	இருக்குமல்லவா,
अस्ति खलु	=	இருக்குமல்லவா,
अस्ति कलु	=	இருக்குமல்லவா,
इति	=	என்று,
इति	=	என்று,
आलोच्य	=	ஆலோசித்து,
आलोच्य	=	ஆலோசித்து,
आलोच्य	=	ஆலோசித்து,
को वा	=	யார்தான்,
को वा	=	யார்தான்,
को वा	=	யார்தான்,
विरति	=	வைராக்கியத்தை,
विरति	=	வைராக்கியத்தை,
विरति	=	வைராக்கியத்தை,
न याति	=	அடையமாட்டான்.
न याति	=	அடையமாட்டான்.
न याति	=	அடையமாட்டான்.
न याति	=	அடையமாட்டான்.

இவ்வுலகில் அவரவர் செய்யும் முயற்சிக்குத்தக்கபடி பலவிதமான உயர்ந்த தும் தாழ்ந்ததுமான பலன்கள் ஏற்படுவதையும் அவற்றின்மூலம் துக்கம் ஏற்படுவதையும் நாம் நேரில் காண்கிறோம் இதேபோல் உலகில் எங்கெல்லாம் பலனில் மேல் கீழ் என்ற வேற்றுமையுள்ளதோ அங்கெல்லாம் அதன்மூலம் துக்கமும் கட்டாயம் ஏற்படும் என்பதை ஒருவன் ஆலோசித்துப் பார்த்தானேயானால் நிச்சயமாக வைராக் யத்தையடைவான். (39)

(அவதாரிகை) இவ்வாறு வைராக்யம் ஏற்படுவதற்காக கர்ப்புவாஸம், சைசவம், கௌமாரம், யௌவநம், வார்த்தக்யம் என்ற நிலைகளிலும் மரணத்திலும் இதற்குப்பின் ஜீவர்கள் செல்லும் ஸ்தானங்களிலும் உள்ள துக்கத்தைக் காட்டிவிட்டு வைராக்கியம் அடையாதவன் அவிவேகி என்று கூறுகிறார்: -

को नाम लोके पुरुषो विवेकी

विनश्ये तुच्छसुखे गृहादौ ।

कुर्याद्रति नित्यमवेक्षमाणो

वृथैव मोहात् प्रियमाणजन्तून् ॥ ४० ॥

கோ நாம லோகே புருஷோ விவேகீ

வினஸ்வரே துச்ச²ஸுகே² க்³ருஹாதௌ³ ।

குர்யாத்³ரதி நித்யமவேக்ஷமாணோ

வ்ருதை³வ மோஹாத் ம்ரியமாணஜந்தூன் ॥ 40 ॥

मोहात्

= அவிவேகத்தால்,

मोहात्

वृथैव

= வீணாகவே,

वृथैव

प्रियमाणजन्तून्

= இறந்துகொண்டிருக்கு பிராணிகளை,

प्रियमाणजन्तून्

नित्यं

= எப்பொழுதும்,

नित्यं

अवेक्षमाणः

= பார்த்துக்கொண்டிருக்கிற,

अवेक्षमाणः

विवेकी

= விவேகத்துடன் கூடிய,

विवेकी

को नाम

= எந்தப்புருஷன் தான்,

को नाम

लोके

= உலகில்,

लोके

लोके

வினश्चरे	=	அழியும் ஸ்வபாவமுள்ளதும்,
வினஸ்வரே तुच्छसुखे	=	ஸாரமற்ற இன்பமுள்ளதுமான,
துச்ச ³ ஸுகே ² गृहादौ	=	வீடுமுதலியவற்றில்,
க் ³ ருஹாதௌ ³ रति कुर्यात्	=	ஆசைகொள்வான்?
ரதிம் குர்யாத்		

உலகில் ஸாதாரணமாக ஜனங்கள் விவேகமில்லாமல் மதி மயக்கத்தினால் பொருள்களில்பற்றுக்கொண்டு வீணாக அழிந்து போகின்றனர். இதை எப்பொழுதும் பார்த்துக்கொண்டேயிருக்கும் விவேகி, அழியக்கூடியதும் ஸுக்கரமாகத் தோன்றிய போதிலும் உண்மையில் துக்கத்தையே தருவதும் தனது அழிவிற்குக் காரணமுமான வீடு முதலியவற்றில் ஆசைகொள்வானா? (40)

सुखं किमस्त्यत्र विचार्यमाणे
गृहेऽपि वा योषिति वा पदार्थे ।
मायातमोन्धी कृतचक्षुषो ये
त एव मुह्यन्ति विवेकशून्याः ॥ ४१ ॥

ஸுக³ம் கிமஸ்த்யத்ர விசார்யமாணே
க்³ருஹே(அ)பி வா யோஷிதி வா பதா³ர்தே² ।
மாயாதமோந்தீ⁴ க்ருதசக்ஷுஷோ யே
த ஏவ முஹ்யந்தி விவேகஸூன்யா: ॥ 41 ॥

अत्र	=	இங்கு,
अत्र विचार्यमाणे	=	ஆராய்ந்து பார்த்தால்,
விசார்யமாணே गृहे	=	வீட்டிலோ,
க் ³ ருஹே योषिति वा	=	பெண்ணிடத்திலோ,
யோஷிதி வா पदार्थे वा	=	(வேறு எந்த) பொருளிலுமோ,
பதா ³ ர்தே ² வா सुखं किमस्ति	=	ஸுகம் இருக்கிறதா?
ஸுக ³ ம் கிமஸ்தி		

ये	=	எவர்கள்,
ये		
मायातमोन्धी कृतचक्षुषः	=	மாயையென்னும் இருட்டால் குருடான
मायातमोन्धी ⁴ कृतचक्षुषः		கண்களுள்ளவர்களாய்,
विवेकशून्याः	=	விவேகமற்றவர்களோ,
विवेकशून्याः		
त एव	=	அவர்கள் தான்,
त एव		
मुह्यन्ति	=	மோஹிப்பார்கள்.
मुह्यन्ति		
முஹ்யந்தி		

விவேகமில்லாமல் உள்ளதை உள்ளபடி தெரிந்துகொள்ளாமல் விபரீதமாகத் தெரிந்துகொள்வது என்ற மாயையால் அறிவு குருடாயுள்ளவர்கள் தான் உலகப் பொருள்களைக்கண்டு மயங்குவார்கள். நல்ல விவேகத்துடன் ஆராய்ந்து பார்ப்பவர்கள் வீட்டிலோ, ஸ்திரீயினிடமோ, மற்றப்பொருளிலோ ஸுகமிருப்பதாக எண்ணுவார்களா? உண்மையில் இவற்றில் ஸுகம் கொஞ்சமும் கிடையாது. ஸுகமிருப்பதாக எண்ணுவது பிராந்திதான். (41)

अविचारितरमणीयं सर्वं उदुम्बरफलोपमं भोग्यम् ।

अज्ञानां उपभोग्यं न तु तज्ज्ञानां विचारशीलानां ॥ ४२ ॥

அவிசாரிதரமணியம் ஸர்வம் உது³ம்ப்³ரப்²லோபமம் போ⁴க்³யம் ।

அஜ்ஞானம் உபபோ⁴க்³யம் ந து தஜ்ஜ்ஞானம் விசாரஸீலானம் ॥ 42 ॥

भोग्यं	=	போக்யமான,
भोग्यं		
போ ⁴ க் ³ யம்		
सर्वं	=	எல்லாம்,
सर्वं		
ஸர்வம்		
अविचारितरमणीयं	=	விசாரிக்காதவரையில் அழகாகத்தோன்றக்
अविचारितरमणीयं		கூடியது,
उदुम्बरफलोपमं	=	அத்திப்பழத்திற்கொப்பானது,
उदुम्बरफलोपमं		
உது ³ ம்ப் ³ ரப் ² லோபமம்		
अज्ञानां	=	அறியாதவர்களுக்குத்தான்,
अज्ञानां		
அஜ்ஞானம்		
उपभोग्यं	=	அனுபவிக்கத்தக்கது,
उपभोग्यं		
உபபோ ⁴ க் ³ யம்		
तज्ज्ञानां	=	அதன் தன்மையை அறிந்தவர்களுக்கு,
तज्ज्ञानां		
தஜ்ஜ்ஞானம்		

विचारशीलानां = விசாரிக்கும் ஸ்வபாவமுள்ளவர்களான (அதன்
 विचारशीलानाम् = தன்மையை) அறிந்தவர்களுக்கு போக்யமில்லை,
 न तु = ஆசை உண்டாகாது.
 न तु

போக்யமாயுள்ள எல்லாமே அத்திப்பழத்தைப்போல விசாரிக்காமலிருக்கும்
 வரையில் ரமணியமாகத்தோன்றி ஞானமில்லாதவர்களுக்கு போகத்திற்குரியதாகும்.
 ஆனால் அது விஷயமான ஞானமுள்ளவர்களுக்கு ஸ்திரீயிடத்திலோ வேறு
 பதார்த்தத்திலோ அவ்விதமிராது. (42)

गतेऽपि तोये सुषिरं कुलीरो
 हातुं ह्यशक्तो म्रियते विमोहात् ।
 यथा तथा गेहसुखानुषक्तो
 विनाशमायाति नरो भ्रमेण ॥ ४३ ॥

க³தே(அ)பி தோயே ஸுஷிரம் குலீரோ
 ஹாதும் ஹ்யஸக்தோ ம்ரியதே விமோஹாத் ।
 யதா² ததா² கே³ஹஸுகா²னுஷக்தோ
 விநாஸமாயாதி நரோ ப்⁴ரமேண ॥ 43 ॥

यथा = எவ்வாறு,
 यथा²
 कुलीरः = நண்டு,
 कुलीरः
 विमोहात् = மோஹத்தினால்,
 विमोहात्
 तोये = ஜலம்,
 तोये
 तோयே
 गतेऽपि = சென்றபிறகும்,
 गतेऽपि
 क³ते(अ)पि
 सुषिरं = பொந்தை,
 सुषिरं
 सुषिरम्
 हातुं = விடுவதற்கு,
 हातुं
 हातुम्
 ह्यशक्तः = சக்தியில்லாததாக,
 ह्यशक्तः
 म्रियते = இறந்துபோகிறதோ,
 म्रियते
 म्रियते

तथा	=	அவ்வாறு,
तथा ²		
नरः	=	மனிதன்,
नरः		
भ्रमेण	=	ப்ராந்தியால்,
भ्रमेण		
पृ ⁴ रमेण		
गेहसुखानुषक्तः	=	வீட்டின் ஸுகத்தில் ஈடுபட்டவனாக,
के ³ हसुका ³ नुषक्तः		
विनाशं आयाति	=	நாசத்தையடைகிறது.
विनाशं		
आयाति		

விநாஸம் ஆயாதி

பொந்தில் வஸிக்கும் நண்டு கடும் கோடையில் ஜலம் முழுவதும் வற்றிப் போன பிறகும் அதைவிட்டு வெளியேவர மனமில்லாமல் கடைசியில் அங்கேயே இறந்து போகிறது. இது போல் மனிதனும் வீடு, பெண்டிர், பொருள் இவற்றில் பற்று வைத்து சேகரித்து அவற்றிலேயே ஈடுபட்டு ஸுக லேசத்தால் இன்பமுற்றிருக்கும் பொழுதே ஆயுள் முடிந்து இறந்து விடுகிறது. ஸத்ததியையடைய முயற்சிக்காமல் காலம் சென்று விடுகிறது. (43)

(அவதாரிகை) இதற்கே மற்றோர் திருஷ்டாந்தம் கூறுகிறார்: -

कोशक्रिमिस्तन्तुभिरात्मदेहं

आवेष्ट्य चावेष्ट्य च गुप्तिमिच्छन् ।

स्वयं विनिर्गन्तुमशक्त एव सन्

ततस्तदन्ते म्रियते च लग्नः ॥ ४४ ॥

கோஸக்ரிமிஸ்தந்துபி⁴ராத்மதே³ஹம்

ஆவேஷ்ட்ய சாவேஷ்ட்ய ச கு³ப்திமிச்ச²ன் ।

ஸ்வயம் விநிர்க்³ந்துமஸக்த ஏவ ஸன்

ததஸ்தத³ந்தே ம்ரியதே ச லக்³ன: ॥ 44 ॥

यथा तथा पुत्रकलत्रमित्र-

स्नेहानुबन्धैर्ग्रथितो गृहस्थः ।

कदाऽपि वा तान् परिमुच्य गेहात्

गन्तुं न शक्तो म्रियते मुधैव ॥ ४५ ॥

யதா² ததா² புத்ரகலத்ரமித்ர-

ஸ்னேஹானுப³ந்தை⁴ர்க்³ரதி²தோ க்³ருஹஸ்த²: ।

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

கதா³(அ)பி வா தான் பரிமுச்ய கே³ஹாத்
க³ந்தும் ந ஸக்தோ ம்ரியதே முதை⁴வ || 45 ||

यथा	=	எப்படி,
यथा ² कोशक्रिमि:	=	பட்டுப்புழு,
கோஸக்ரிமி: गुप्तिमिच्छन्	=	காப்பாற்றுவதை விரும்பி,
கு ³ ப்திமிச்ச ² ன் आत्मदेहं	=	தன் உடலை,
ஆத்மதே ³ ஹம் तन्तुभि:	=	நூல்களால்,
தந்துபி ⁴ : आवेष्ट्य चावेष्ट्य च	=	சுற்றிச்சுற்றி,
ஆவேஷ்ட்ய சாவேஷ்ட்ய ச स्वयं	=	தானாக,
ஸ்வயம் विनिर्गन्तुं	=	வெளியே வருவதற்கு,
விநிர்க் ³ ந்தும் अशक्त एव सन्	=	திறமையில்லாததாகவே இருந்துகொண்டு,
அஸக்த ஏவ ஸன் तत:	=	பிறகு,
தத: तत्	=	அதில்,
தத் लग्न:	=	மாட்டிக்கொண்டு,
லக் ³ ன: अन्ते	=	முடிவில்,
அந்தே प्रियते	=	சாகிறதோ,
ம்ரியதே तथा	=	அப்படியே,
ததா ² गृहस्थ:	=	கிருஹஸ்த்தன்,
க் ³ ருஹஸ்த ² : पुत्र	=	பிள்ளை,
புத்ர		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

कलत्र	=	மனைவி,
कलत्र मित्र	=	நண்பன்,
मित्र स्नेहानुबन्धैः	=	இவர்களிடம் அபிமானமாகிற கட்டுக்களால்,
स्नेहानुबन्धैः प्रथितः	=	முடியப்பட்டு,
प्रथितः प्रति ³ तः कदाऽपि वा	=	ஒரு பொழுதும்,
कदा ³ (अ)पि वा तान्	=	அவர்களை,
तान् तान् परिमुच्य	=	விட்டு,
परिमुच्य परीमुच्य गेहात्	=	வீட்டிலிருந்து,
गेहात् के ³ ह्रात् गन्तुं	=	செல்வதற்கு,
गन्तुं क ³ न्तुम् न शक्तः	=	சக்தியில்லாதவனாக,
न शक्तः न शक्तः मुधैव	=	வீணாகவே,
मुधैव मुत्त ⁴ व प्रियते	=	இறக்கிறான்.
प्रियते मरियते		

எப்படி பட்டுப் பூச்சிப்புழுவானது தன்னை ரக்ஷித்துக்கொள்ள நினைத்து தன் சரீரத்தை தன்னிடமிருந்தே உண்டாகும் நூல்களால் சுற்றிக்கொண்டு சுற்றிக் கொண்டு அதற்குள் அடைபட்டுதானாக அதை விட்டு வெளியில் வருவதற்கு முடியாமலேற்பட்டு கடைசியில் அங்கேயே கட்டுண்டு சாகிறதோ, அப்படியே வீட்டிலுள்ளவன் புத்திரன், பார்யை, நண்பன் இவர்களிடம் அபிமானம் கொண்டு இந்த சிநேகபாசங்களால் கட்டுப்பட்டு, எக்காலத்திலும் அவர்களை விட்டுவிட்டு வீட்டிலிருந்து வெளியே போய் விட சக்தியற்றவனாய் ஸத்கதிக்கு வழிதேடாமல் வீணாகவே இறக்கிறான்.

(44-45)

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

(அவதாரிகை) நன்கு கவனித்துப்பார்த்தால் ஸம்ஸாரமென்பதே ஒருவித காராகிருஹமே (ஜயிலே) யாகுமென்று மூன்று சுலோகங்களில் எடுத்துக் காட்டு கிறார்: -

காரா³கு³ஹஸ்யா³ஸ்ய ச கோ விசேஷ:

ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே ஸாது⁴ விசார்யமாணே ।

முக்³தே: ப்ரதீபத்வம் இஹாபி பு³ஸ:

காந்தாஸுகா³ப்யுத்தி³தமோஹபாஸை: ॥ 46 ॥

காராக்³ருஹஸ்யாஸ்ய ச கோ விசேஷ:

ப்ரத்³ரு³ஸ்யதே ஸாது⁴ விசார்யமாணே ।

முக்³தே: ப்ரதீபத்வம் இஹாபி பு³ஸ:

காந்தாஸுகா³ப்யுத்தி³தமோஹபாஸை: ॥ 46 ॥

ஸாது	=	நன்றாக,
ஸாது ⁴		
விசார்யமாணே	=	விசாரிக்கப்படும் பொழுது,
விசார்யமாணே		
காரா ³ கு ³ ஹஸ்யா ³ ஸ்ய	=	ஜயிலுக்கும்,
காராக் ³ ருஹஸ்யாஸ்ய		
அஸ்ய ச	=	இந்த ஸம்ஸாரத்திற்கும்,
அஸ்ய ச		
கோ விசேஷ:	=	என்ன வேற்றுமை,
கோ விசேஷ:		
ப்ரத் ³ ரு ³ ஸ்யதே	=	காணப்படுகிறது?
ப்ரத் ³ ரு ³ ஸ்யதே		
காந்தாஸுகா ³ ப்யுத்தி ³ த	=	பெண்களின் இன்பத்தில ஏற்படும்,
காந்தாஸுகா ³ ப்யுத்தி ³ த		
மோஹபாஸை:	=	மதிமயக்கமாகிறபாசங்களால்,
மோஹபாஸை:		
இஹாபி	=	இந்த ஸம்ஸாரத்திலும்,
இஹாபி		
பு ³ ஸ:	=	மனிதனுக்கு,
பு ³ ஸ:		
முக் ³ தே: ப்ரதீபத்வம்	=	முக்திக்கு எதிரிடையாயிருக்கும் தன்மை
முக் ³ தே: ப்ரதீபத்வம்		(இருக்கிறதல்லவா!)

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

நன்றாக விசாரித்துப்பார்க்கும்போது காரா கிருஹத்திற்கும் இந்த ஸம்ஸாரத் திற்கும் சிறிதும் வேற்றுமையில்லை என்பது நன்கு தெரியவரும். ஜயிலில் இருப்ப வன் கைகளிலும் கால்களிலும் விலங்குகளால் கட்டுப்பட்டு இதிலிருந்து விடுபட முடியாமல் துன்புறுகிறான். இதுபோல் ஸம்ஸாரத்திலும் பெண்களின் மேல் ஆசை கொண்டு இந்த ஆசையால் கட்டுப்பட்டு இதிலிருந்து விடுபட முடியாமல் துன்புறு கிறான். ஜயிலிலிருப்பவனுக்கும் முக்தி (விடுதலை) இல்லை. ஸம்ஸார பந்தத்தில் அகப்பட்டவனுக்கும் முக்தி (மோக்ஷம்) இல்லை. (46)

(அவதாரிகை) ஜயிலுக்கும் ஸம்ஸாரபந்தத்திற்குமுள்ள ஒற்றுமையை விளக்குகிறார்: -

गृहस्पृहा पादनिबद्धशृङ्खला

कान्तासुताशा पटुकण्ठपाशः

शीर्षे पतद्भूर्यशनिर्हि साक्षात्

प्राणान्तहेतुः प्रबला धनाशा ॥ ४७ ॥

க்ருஹஸ்ப்ருஹா பாத்நிப்த் த்ஸ்ருங்க்லா

காந்தாஸுதாஸா படுகண்டபாஸ:

ஸீர்ஷே பதத்பூர்யஸநிர்ஹி ஸாக்ஷாத்

ப்ராணாந்தஹேது: ப்ரபலா தநாஸா ॥ 47 ॥

गृहस्पृहा

= வீட்டில் வைக்கும் ஆசை,

क्'ருஹஸ்ப்ருஹா

पादनिबद्धशृङ्खला

= காலில் கட்டப்பட்ட சங்கிலி,

பாத்நிப்த் த்ஸ்ருங்க்லா

कान्तासुताशा

= மனைவியிடமும் தனயர்களிடமும்

காந்தாஸுதாஸா

வைக்கும் ஆசை,

पटुकण्ठपाशः

= உறுதியான கழுத்தில கட்டப்பட்டகயிறு,

படுகண்டபாஸ:

प्रबला

= மிகபலமான,

ப்ரபலா

धनाशा

= பணத்தினாசை,

தநாஸா

प्राणान्तहेतुः

= பிராணனின் முடிவுக்குக்காரணமான,

ப்ராணாந்தஹேது:

साक्षात्

= நேரான,

ஸாக்ஷாத்

शीर्षे

= தலையில்,

ஸீர்ஷே

पतद्भूर्यशनिर्हि = விழும் பெரிய இடியல்லவா!

பதத்³பூ⁴ர்யஸநிர்ஹி

வீட்டில் வைக்கும் ஆசை கால்களில் கட்டிய சங்கிலிக் கொப்பானது, பார்யை புத்ரர்களில் வைக்கும் ஆசை கழுத்தில் இறுகின கட்டு ஆகும் பணத்தில் வைக்கும் பேராசையோ தலையில் விழும் பெரிய இடியாயிருந்து மிகவும் பலமாய் பிராணனுக்கே நாசத்தை யுண்டுபண்ணக் காரணமாயுள்ளது. (47)

आशापाशशतेन पाशितपदो नोत्थातुमेव क्षमः

कामक्रोधमदादिभिः प्रतिभटैः संरक्ष्यमाणोऽनिशम् ।

संमोहावरणेन गोपनावतः संसारकारागृहा-

निर्गन्तुं त्रिविधेषणापरवशः कः शक्नुयाद्रागिषु ॥ ४८ ॥

ஆஸாபாஸஸதேன பாஸிதபதோ³ நோத்தா²துமேவ கூஷம:

காமக்ரோத⁴மதா³தி³பி⁴: ப்ரதிப⁴டை: ஸம்ரக்ஷயமாணோ(அ)நிஸம் ।

ஸம்மோஹாவரணேன கோ³பனாவத: ஸம்ஸாரகாராக்³ருஹா-

நிர்க்³ந்தும் த்ரிவிதே⁴ஷனாபரவஸ: க: ஸக்னுயாத்³ராகி³ஷ் ॥ 48 ॥

रगिषु = பற்றுதலுள்ளவர்களுள்,

रकि³ஷ்

आशापाशशतेन = நூற்றுக்கணக் ஆசைகளென்னும் கயிறுகளால்,

ஆஸாபாஸஸதேன

पाशितपदः = கட்டப்பட்ட கால்களையுடையவனாகவும்,

பாஸிதபத³:

उत्थातुमेव = எழுந்திருப்பதற்கே,

உத்தா²துமேவ

न क्षमः = சக்தியற்றவனாகவும்,

ந கூஷம:

कामक्रोधमदादिभिः = காமம், கோபம், கர்வம் முதலான,

காமக்ரோத⁴மதா³தி³பி⁴:

प्रतिभटैः = காவலாளர்களால்,

ப்ரதிப⁴டை:

अनिशं = எப்பொழுதும்,

அநிஸம்

संरक्ष्यमाणः = காவல் செய்யப்படுகிறவனாகவும்,

ஸம்ரக்ஷயமாண:

संमोहावरणेन = மோஹமென்னும் மதிள் சுவரால்,

ஸம்மோஹாவரணேன

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

गोपनावतः	=	மறைவுடன் கூடியவனாயும்,
கோ ³ பனாவத:		
त्रिविधेषणापरवशः	=	மூன்றுவித ஆசைகளுக்கு அதீனனாயும்
த்ரிவிதே ⁴ ஷ்ணாபரவஸ:		இருக்கும்,
कः	=	எவன்தான்,
कः		
संसारकारागृहात्	=	ஸம்ஸாரமென்னும் ஜயிலிலிருந்து,
ஸம்ஸாரகாராக் ³ ருஹாத்		
निर्गन्तुं	=	வெளியே செல்வதற்கு,
நிர்க் ³ ந்தும்		
शक्नुयात्	=	சக்தியுள்ளவனாவான்?
ஸக்னுயாத்		

ஜயிலிலுள்ள குற்றவாளியின் கால்கள் எழுந்திருக்கவே முடியாதபடி இரும்புச் சங்கிலிகளால் கட்டப்பட்டிருக்கும் அவன் வெளியே போக முடியாதபடி எப்பொழுதும் காவல் காத்து வருவார்கள். நான்கு புறமும் நான்கு புறமும் உயரமான சுவர்கள் எழுப்பப் பட்டிருக்கும் இந்நிலையில் கைதி வெளியே போவதைப்பற்றி மனதில்கூட எண்ணமுடியுமா? இந்நிலையில்தான் ஸம்ஸாரிகளுமிருக்கின்றனர். உலகிலுள்ள ஒவ்வொரு பொருளிலும் வைக்கும் ஒவ்வொரு ஆசையும் இரும்புச் சங்கிலிபோன்றது. காமம், கோபம், மதம், லோபம், முதலானவர்கள் முக்தி மார்கத்திற்குச் செல்ல விடாமல் பாதுகாத்து வருகின்றனர். அவிவேகம் சுவர்போல் நம்மைச் சூழ்ந்து கொண்டிருக்கிறது.

மூன்று வித ஆசை அதாவது தாரேஷணை (ஸ்திரீவிஷயமான ஆசை, இதில் புத்ராதிகள் விஷயமான ஆசையும் சேரும்), வித்தேஷணை வீடு, நிலம், பணம், கீர்த்தி முதலியன இதில் சேர்ந்தவை). லோகேஷணை (உலகத்திற்கு திருப்தி ஏற்படும்படி நடந்து கொள்ளவேண்டுமென்ற எண்ணம் இதில் சேர்ந்தது) இவற்றிற்கு அதீனனாகி விட்டவன் இந்த நிலையில் தன் விடுதலையை உத்தேசித்து ஸ்வதந்திரமாக பிரயத்தினம் செய்வதே ஸாத்தியமாகாது. ஆகவே ராக முள்ளவன் எவனும் ஸம்ஸார ஜயிலிலிருந்து வெளிச்செல்ல முடியாது. (48)

(அவதாரிகை) காமத்தால் ஏற்படும் அநர்த்தங்களை 12 சுலோகங்களால் விளக்கிக் கூறுகிறார்: -

कामान्धकारेण निरुद्धदृष्टि-

मुह्यत्यसत्यप्यबलास्वरूपे ।

न ह्यन्धधुष्टेरसतः सतो वा

सुखत्वदुःखत्वविचारणाऽस्ति ॥ ४९ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

காமாந்த⁴காரேண நிருத்³த⁴த்³ருஷ்டி-
முஹ்யத்யஸத்யப்யப³லாஸ்வருபே ।
ந ஹ்யந்த⁴த்³ருஷ்டேரஸத: ஸதோ வா
ஸுக²த்வது³:க²த்வவிசாரண(அ)ஸ்தி ॥ 49 ॥

कामान्धकारेण	=	காமம் என்னும் இருட்டினால்,
कामाந்த ⁴ காரேண निरुद्धदृष्टि:	=	தடைபட்டபார்வை (அறிவு) உள்ளவன்,
निरुत् ³ த ⁴ த் ³ ருஷ்டி असत्यपि	=	கெட்டதாயிருந்தபோதிலும்,
असत्यपि अबलास्वरूपे	=	பெண் உருவத்தில்,
अप ³ லாஸ்வருபே मुह्यति	=	மயங்குகிறான்,
मुह्यति अन्धधृष्टे:	=	பார்வை குருடானவனுக்கு,
अन्त ⁴ த் ³ ருஷ்டே: असत:	=	கெட்டதற்கோ,
असत: सतो वा	=	நல்லதற்கோ,
सतो वा सुखत्वदु:खत्वविचारणा	=	ஸுகத்தன்மையுள்ளது, துக்கத்தன்மையுள்ளது
सुखत्वदु:खत्वविचारणा ஸுக ² த்வது ³ :க ² த்வவிசாரண नस्ति हि	=	என்ற ஆராய்ச்சி, இல்லையல்லவா!
नस्ति हि	=	
நஸ்தி ஹி		

இருளில் கண்பார்வை மறைக்கப்பட்டவனுக்கும் குருடனுக்கும் பொருள்களைப் பார்க்க முடியாது. இதுபோல் மனதில் காமம் குடிகொண்டு விவேகமாகிற பார்வை மறைந்துடோனவனுக்கு இது நல்லது, இது கெட்டது, இதனால் ஸுகம் ஏற்படும், இதனால் துக்க மேற்படும் என்ற விசாரணையே இருக்காது. கெட்டதை நல்லதாகவும், துக்கம் தருவதை ஸுகம் தருவதாகவும் விபரீதமாக எண்ணுவான். இவன் கெட்டதும் துக்கம் தருவதுமான ஸ்திரீயின் உருவத்தைகண்டு மயங்குகிறான். (49)

(அவதாரிகை) வைராக்யம் உண்டாகும்படியாக பெண்ணின் உருவத்தை வர்ணிக்கிறார்: -

श्लेष्मोद्वारि मुखं स्रवन्मलवती नासाऽश्रुमल्लोचनं

स्वेदस्रावि मलाभिपूर्णमभितो दुर्गन्धदुष्टं वपुः ।

अन्यद्रक्तुमशक्यमेव मनसा मन्तुं क्वचित्नाहति

स्त्रीरूपं कथमीदृशं सुमनसां पात्रीभवेत्नेत्रयोः ॥ ५० ॥

ஸ்லேஷ்மோத்வாரி முகம் ஸ்ரவன்மலவதீ நாஸா(அ)ஸ்ருமத்லோசனம்

ஸ்வேதஸ்ராவி மலாபிபூர்ணமபிதோ துர்கந்ததுஷ்டம் வபு: ।

அன்யத்வக்துமஸக்யமேவ மனஸா மந்தும் க்வசித்னார்ஹதி

ஸ்த்ரீரூபம் கதமீத்ருஸம் ஸுமனஸாம் பாத்ரீபவேத்நேத்ரயோ: ॥ 50 ॥

श्लेष्मोद्वारि

= கபத்தை வெளியே தள்ளுகின்ற,

ஸ்லேஷ்மோத்வாரி

मुखं

= வாய்,

முகம்

स्रवन्मलवती

= ஒழுகும் சளியாகிற மலத்துடன் கூடிய,

ஸ்ரவன்மலவதீ

नासा

= மூக்கு,

நாஸா

अश्रुमत्

= கண்ணீரோடுகூடிய,

அஸ்ருமத்

लोचनं

= கண்,

லோசனம்

स्वेदस्रावि

= வியர்வை பெருகுகிறதும்,

ஸ்வேதஸ்ராவி

अभितः

= முழுவதும்,

அபித:

मलाभिपूर्णं

= அழுக்கு நிறைந்ததும்,

மலாபிபூர்ணம்

दुर्गन्धदुष्टं

= துர்நாற்றத்தால் கெட்டதுமான,

துர்கந்ததுஷ்டம்

वपुः

= சரீரம்,

வபு:

अन्यत्

= இது தவிற மற்ற விபரம்,

அன்யத்

वक्तुमेव

= சொல்வதற்கே,

வக்துமேவ

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अशक्यं	=	முடியாதது,
अशक्यम्		
क्वचित्	=	ஒரு இடத்திலும்,
क्वचित्		
मनसा	=	மனதால்,
मनसा		
मन्तुं	=	எண்ணுவதற்கும்,
मन्तुं		
नाहीति	=	யோக்யமன்று,
नाहीति		
इदृशं	=	இப்பேற்பட்ட,
इदृशं		
स्त्रीरूपं	=	பெண்ணின் உருவம்,
स्त्रीरूपं		
सुमनसां	=	நல்ல புத்தியுள்ளவர்களின்,
सुमनसां		
नेत्रयोः	=	கண்களுக்கு,
नेत्रयोः		
कथं	=	எப்படி,
कथं		
पात्रीभवेत्	=	பார்க்கததக்கதாக,
पात्रीभवेत्		
पार्थिव ⁴ வேத்	=	ஆகும்?
पार्थिव ⁴ வேத்		

கபத்தை துப்பும் வாய், ஒழுகும் மலத்துடன் கூடின மூக்கு கண்ணீருள்ள கண், வியர்வை கசிந்து கொண்டும் மலம் நிறைந்தும் எல்லா பக்கங்களிலும் துர்கந்தத்தினால் கெடுக்கப்பட்டதுமான சரீரம், மற்றது சொல்வதற்கே முடியாதது, ஒரு ஸமயத்திலும் மனஸினால் நினைக்கக்கூட யோக்கியதையற்றது. இவ்விதமுள்ள ஸ்திரீயின் ரூபம் நல்ல புத்தியுள்ளவர்களுடைய கண்களுக்குப் பார்க்கவேண்டிய பதார்த்தமாக எப்படியாகும்? (50)

दूरादवेक्ष्याग्निशिखां पतङ्गो

रम्यत्वबुद्ध्या विनिपत्य नश्यति ।

यथा तथा नष्टदृगेष सूक्ष्मं

कथं निरीक्षेत विमुक्तिमार्गम् ॥ ५१ ॥

தூ³ராத்³வேக்ஷயாக்³நிஸிகா²ம் பதங்கோ³
 ரம்யத்வபு³த்⁴யா விநிபத்ய நஸ்யதி ।
 யதா² ததா² நஷ்டத்³ருகே³ஷ ஸூக்ஷமம்
 கத³ம் நிர்³கேஷத விமுக்திமார்க³ம் ॥ 51 ॥

कामेन कान्तां परिगृह्य तद्व
 ज्जनोऽप्ययं नश्यति नष्टदृष्टिः।
 मांसास्थिमज्जामलमूत्रपात्रं
 स्त्रियं स्वयं रम्यतयैव पश्यति ॥ ५२ ॥

காமேன காந்தாம் பரிக்³ருஹ்ய தத்³வ
 ஜ்ஜனோ(அ)ப்யயம் நஸ்யதி நஷ்டத்³ருஷ்டி:
 மாம்ஸாஸ்தி²மஜ்ஜாமலமூத்ரபாத்ரம்
 ஸ்த்ரியம் ஸ்வயம் ரம்யதயைவ பஸ்யதி ॥ 52 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
पतङ्गः	=	விட்டிப்பூச்சி,
पतङ्गः ³		
दूरात्	=	வெகுதூரத்திலிருந்து,
तू ³ रாத்		
अग्निशिखां	=	நெருப்புஜ்வாலையை,
अक् ³ निशिका ² ம்		
अवेक्ष्य	=	பார்த்து,
अवेक्ष्य		
रम्यत्वबुद्ध्या	=	அழகியது என்ற எண்ணத்தால்,
रम्यत्वबुद्ध्या ²		
विनिपत्य	=	(அதில் விழுந்து),
विनिपत्य		
नश्यति	=	நாசமடைகிறதோ,
नश्यति		
तथा	=	அதுபோலவே,
तथा ²		
मांसास्थिमज्जामलमूत्रपात्रं	=	மாம்ஸம், எலும்பு, கொழுப்பு, மலம், மூத்திரம்
मांसास्थिमज्जामलमूत्रपात्रं		
स्त्रियं	=	பெண் சரீரத்தை,
स्त्रियं		
ஸ்த்ரியம்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

स्वयं	=	தானாகவே,
स्वयम् रम्यतयैव	=	அழகுள்ளதாகவே,
रम्यतयैव पश्यति	=	பார்க்கிறான்,
पश्यति कामेन	=	காமத்தால்,
कामेन कान्तां	=	ஸ்திரீயை,
कान्तां परिगृह्य	=	ஸ்வீகரித்துக்கொண்டு,
परिगृह्य तथा	=	அந்த விட்டில் பூச்சிபோலவே,
तथा अयं जनोऽपि	=	இந்த மனிதனும்,
अयं जनोऽपि नष्टदृष्टिः	=	விவேகம் அழிந்தவனாக,
नष्टदृष्टिः नश्यति	=	நாசமடைகிறான்,
नश्यति नष्टदृष्टिः	=	விவேகமற்ற,
नष्टदृष्टिः एषः	=	இவன்,
एषः सूक्ष्मं	=	ஸூக்ஷ்மமான,
सूक्ष्मं विमुक्तिमार्गम्	=	மோக்ஷவழியை,
विमुक्तिमार्गम् कथं	=	எவ்வாறு,
कथं निरीक्षेत	=	அறிந்துகொள்வான்?
निरीक्षेत		

வெகு தூரத்திலிருந்து விட்டில் பூச்சி நெருப்பு ஜ்வாலையைப் பார்த்து அதை அழகிய தின்பண்டமென்று எண்ணி ஓடிவந்து அதில் விழுந்து நெருப்பினால் உடல் பொசுங்கிப்போய் இறந்து விடுகிறது. இதுபோலவே மனிதனும் அருவருப்பான மாம்ஸம், எலும்பு, கொழுப்பு மலம், மூத்திரம் இவை நிறைந்த பெண்ணுருவைக் கண்டு அழகிய போக்ய வஸ்துவாக எண்ணி மயங்கி அவளை ஸ்வீகரித்துக்கொண்டு

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

அவளிடமே ஈடுபட்டு மதி மயங்கி கீழ்நிலையை அடைகிறான். காமத்தால் விவேகமற்ற மனிதனுக்கு ஸூக்ஷ்மமான முக்திமார்க்கம் எப்படி புலப்படும்?

[இங்கு 61 வது சுலோகத்தின் பின்பாதி 52 வது சுலோகத்தின் பின்பாதியாகவும், 52 வது சுலோகத்தின் பின்பாதி 51 வது சுலோகத்தின் பின்பாதியாகவும் இருக்க வேண்டுமென்று தோன்றுகிறது அப்பொழுதுதான் அன்வயம் சிரமமில்லாமல் இருக்கும்.] (51-52)

काम एव यमः साक्षात्कान्ता वैतरणी नदी ।

विवेकिनां मुमुक्षूणां निलयस्तु यमालयः ॥ ५३ ॥

காம ஏவ யம: ஸாக்ஷாத்³காந்தா வைதரணீ நதீ³ ।

விவேகினாம் முமுக்ஷூணாம் நிலயஸ்து யமாலய: ॥ 53 ॥

முமுக்ஷூணா்	=	முக்தியடைய தீவ்ர ஆவலுள்ள,
முமுக்ஷூணாம்	=	விவேகிகளுக்கு,
வिवेकिनां	=	விவேகினாம்
विவேकिनाम्	=	காமம்தான்,
काम एव	=	காம ஏவ
साक्षात्	=	நேரிடையான,
ஸாக்ஷாத்	=	யமன்,
यमः	=	மனைவி,
कान्ता	=	வைதரணீ நதி,
காந்தா	=	வீடோவெனில்,
वैतरणी नदी	=	யமனின் இருப்பிடம்.
வைதரணீ நதீ ³	=	
निलयस्तु	=	
நிலயஸ்து	=	
यमालयः	=	

யமாலய:

விவேகமில்லாத மூடர்கள்தான் மனைவியையும் விட்டையும் கண்டு மயங்கி ஈடுபடுவார்களே தவிற மோக்ஷமடைவதில் தீவ்ர ஆவல் கொண்ட விவேகிகள் காமத்தை யமனாகவும், வீட்டை யமனின் இருப்பிடமாகவும், மனைவியை யமலோகத்திற்குச் செல்லும் வழியிலுள்ள வைதரணி நதியாகவும் எண்ணி இவற்றை மனதில் கூட எண்ணமாட்டார்கள். (53)

यमालये वाऽपि गृहेऽपि नो नृणां
तापत्रयक्लेश निवृत्तिरस्ति ।
किञ्चित् समालोक्य तु तद्विरामं
सुखात्मना पश्यति मूढलोकः ॥ ५४ ॥

யமாலயே வா(அ)பி க்³ருஹே(அ)பி நோ ந்ருணம்
தாபத்ரயக்லேஸ நிவ்ருத்திரஸ்தி ।
கிஞ்சித் ஸமாலோக்ய து தத்³விராமம்
ஸுகா³த்மனா பஸ்யதி மூட⁴லோக: ॥ 54 ॥

नृणां	=	மனிதர்களுக்கு,
न्ருणम्		
यमालये वाऽपि	=	யமனது இருப்பிடத்திலோ,
यमालये वा(अ)पि		
गृहेऽपि	=	வீட்டிலோ,
क् ³ रुहे(अ)पि		
तापत्रयक्लेश निवृत्तिः	=	மூன்றுவித தாபங்கள் விலகுவது,
तापत्रयक्लेश निवृत्तिः		
नोऽस्ति	=	இல்லை,
नो(अ)स्ति		
किञ्चित्	=	கொஞ்சம்,
किञ्चित्		
तद्विरामं	=	அந்த துக்கம் ஓய்ந்திருப்பதை,
तद्विरामं		
तत् ³ विरामम्		
समालोक्य	=	பார்த்து,
समालोक्य		
सुखात्मना	=	(அதை) ஸுகரூபமாக,
सुखात्मना		
सुका ³ त्मना		
मूढलोकः	=	அறிவில்லாத மனிதன்,
मूढलोकः		
मूड ⁴ लोकः		
पश्यति	=	பார்க்கிறான்.
पश्यति		
பஸ்யதி		

பாபம் செய்து அதன்பயனாக யமலோகம் சென்றவர்கள் ஆத்யாத்மிகம் ஆதிபௌதிகம், ஆதிதேவிகம் என்ற மூவித தாபங்களை அனுபவித்துக் கொண்டே தானிருப்பார்கள் இதே போல்தான் வீட்டில் ஆசை கொண்டு ஈடுபட்டவர்களுக்கும் துன்பம் அடியோடு நீங்குவதில்லை. ஆனாலும் விவேகமில்லாத மனிதன் பலவித துன்பங்களை அனுபவிக்கும் பொழுது முதலில் அனுபவித்த துன்பம் நீங்குவதைக்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

கண்டு அதையே ஸுகமாக எண்ணுகிறான். கூஷணநேரத்தில் மற்றொரு துன்பம் வந்துவிடுகிறது [இந்த அவிவேகியின் மனோபாவத்தை ஒட்டித்தான் எல்லா துக்கங்களும் நீங்கியிருக்கும் நிலைதான் மோக்ஷமென்று ந்யாய சாஸ்திரத்தில் கூறப்பட்டிருக்கிறது]. (54)

(அவதாரிகை) காமத்தை யமனுக்கு ஸமமாக வர்ணித்து விட்டு, இரண்டு சுலோகங்களால் யமனைக் காட்டிலும் மிகக்கெட்டவன் காமன் என்பதைக்கூறுகிறார்:-

यमस्य कामस्य च तारतम्यं

विचार्यमाणे महदस्ति लोके ।

हितं करोत्यस्व यमो ऽप्रियः सन्

कामस्त्वनर्थं कुरुते प्रियः सन् ॥ ५५ ॥

யமஸ்ய காமஸ்ய ச தாரதம்யம்

விசார்யமாணே மஹத்³ஸ்தி லோகே ।

ஹிதம் கரோத்யஸ்வ யமோ (அ)ப்ரிய: ஸன்

காமஸ்த்வனர்த்³ம் குருதே ப்ரிய: ஸன் ॥ 55 ॥

लोके

= உலகில்,

लोके

विचार्यमाणे

= விசாரிக்கப்படும்பொழுது,

विचार्यमाणे

यमस्य

= யமனுக்கும்,

यमस्य

कामस्य च

= காமனுக்கும்,

कामस्य च

महत् तारतम्यं

= நிறைய வித்யாஸம்,

महत् तारतम्यं

अस्ति

= இருக்கிறது,

अस्ति

यमः

= யமன்,

यमः

अप्रियः सन्

= பிரியம் இல்லாதவனாக இருந்துகொண்டு,

अप्रियः सन्

अस्य

= இவனுக்கு,

अस्य

हितं

= நன்மையை,

हितं

अस्ति

करोति	=	செய்கிறான்,
करोति कामस्तु	=	ப்ரியனாக இருந்துகொண்டு,
कामस्तु प्रियः सन्	=	கெடுதலை,
प्रियः सन् अनर्थ	=	செய்கிறான்.
अनर्थ ³ ம்		

உலகத்தில் நன்கு விசாரித்துப்பார்க்கையில் யமனுக்கும் காமத்திற்கும் தாரதம்யம் நிறைய விருக்கிறது என்பது தெரிய வரும் யமன் த்வேஷ்யனாக, வெறுக்கத்தக்கவனாக இருந்த போதிலும் நல்லதையே இவனுக்குச்செய்கிறான். காமமோ, பிரியமாக இருந்துகொண்டு, கெடுதலையே செய்கிறது. யமனால் துன்பப் பட்ட போதிலும் பாபங்கள் நீங்கி பரிசுத்தனாகிறான். காமத்தால் பாபம் குவிந்து விடுகிறது. (55)

यमोऽसतामेव करोत्यनर्थ

सतां तु सौख्यं कुरुते हितः सन् ।

कामः सतामेव गतिं निरुन्धन्

करोत्यनर्थं ह्यसतां तु का कथा ॥ ५६ ॥

யமோ(அ)ஸதாமேவ கரோத்யனர்த்²ம்

ஸதாம் து ஸௌக்²யம் குருதே ஹித: ஸன் ।

காம: ஸதாமேவ க³திம் நிருந்த⁴ன்

கரோத்யனர்த்²ம் ஹ்யஸதாம் து கா கதா² ॥ 56 ॥

यमः	=	யமன்,
यमः असतामेव	=	கெட்டவர்களுக்கு மட்டுமே,
असतामेव अनर्थ	=	துன்பத்தை,
अनर्थ ³ ம் करोति	=	செய்கிறான்,
करोति सतां तु	=	நல்லவர்களுக்கோவெனில்,
सतां तु ஸதாம் து	=	நன்மை புரிபவனாகிக்கொண்டு,
हितः सन्	=	
ஹித: ஸன்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सौख्यं	=	ஸுகத்தை,
ஸௌக் ³ யம்		
कुरुते	=	செய்கிறான்,
குருதே		
कामः	=	காமன்,
காம:		
सतामेव	=	நல்லவர்களுக்கே,
ஸதாமேவ		
गतिं	=	நற்கதியை,
க ³ திம்		
निरुन्धन्	=	தடுத்துக்கொண்டு,
நிருந்த ⁴ ன்		
अनर्थं	=	தீங்கை,
அனர்த ³ ம்		
करोति हि	=	செய்கிறுனல்லவா!
கரோதி ஹி		
असतां तु	=	அஸாதுக்கள் விஷயத்திலோவெனில்,
அஸதாம் து		
का कथा	=	என்ன சொல்வது?
கா கதா ²		

யமன் ஸாதுக்களல்லாதவர்களுக்கு மாத்திரம் கெடுதலைச் செய்கிறான். ஸாதுக்களுக்கு ஹிதமாக இருந்து கொண்டு ஸௌக்கியத்தையே செய்கிறான். காமம் ஸாதுக்களுடையவே நற்கதியை தடுத்துக்கொண்டு கெடுதலைச் செய்கிறது. ஸாதுக்களல்லாதவர்கள் விஷயத்தில் (கெடுதல் செய்கிறதென்று) சொல்லவேண்டுமா? (56)

(அவதாரிகை) இவ்வளவு சக்தி காமத்திற்கு எப்படி ஏற்பட்டதென்று கேட்பவர்களுக்கு அது உலகம் ஸ்ருஷ்டியான காலம் முதல் இருந்து வருகிறது, அது இருப்பதினாலேயே தான் உலகம் பெருகிக்கொண்டு வருகிறது, என்பதைச் சொல்கிறார்: -

विश्वस्य वृद्धिं स्वयमेव काङ्क्षन् प्रवर्तकं कामिजनं ससर्ज ।
तेनैव लोकः परिमुह्यमानः प्रवर्धते चन्द्रमसेव चाब्धिः ॥ ५७ ॥

விஸ்வஸ்ய வ்ருத்³தி⁴ம் ஸ்வயமேவ காங்க்ஷன்
ப்ரவர்தகம் காமிஜனம் ஸஸர்ஜ ।
தேனைவ லோக: பரிமுஹ்யமான:
ப்ரவர்த⁴தே சந்த்³ரமஸேவ சாப்³தி⁴: ॥ 57 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

स्वयमे	=	தானாகவே,
स्वयमेव		
विश्वस्य	=	உலகத்தின்,
विश्वस्य		
वृद्धिं	=	விருத்தியை,
वृद्धिं		
वृद्धिं	=	விரும்பியவறையுக்கொண்டு (பகவான்),
काङ्क्षन्	=	
काङ्क्षन्		
प्रवर्तकं	=	ப்ரவருத்திக்கிறவனாக,
प्रवर्तकं		
प्रवर्तकम्		
कामिजनं	=	காமத்துடன் கூடிய ஜனங்களை,
कामिजनं		
कामिजनम्		
ससर्ज	=	ஸ்ருஷ்டி செய்தார்,
ससर्ज		
ससर्ज		
तेनैव	=	அதனாலேயே,
तेनैव		
तेनैव		
तृणैव		
परिमुह्यमानः	=	மோஹத்தை அடைந்து இருக்கிற,
परिमुह्यमानः		
परीमुह्यमानः		
लोकः	=	ஜநம்,
लोकः		
लोकः		
चन्द्रमसा	=	சந்திரனால்,
चन्द्रमसा		
चन्द्रमसा		
सन्त ³ रमसा		
अब्धिरिव	=	ஸமுத்தரம் போல்,
अब्धिरिव		
अब्धिरिव		
अप् ³ ति ⁴ रिव		
प्रवर्धते	=	நன்கு விருத்தியடைகிறது.
प्रवर्धते		
प्रवर्धते		
प्रवर्धते		

உலகத்தில் ஜனப்பெருக்கம் தானாகவே ஏற்படவேண்டுமென்ற எண்ணத்துடன் அதில் பிரவிருத்திக்கக் கூடியவர்களாக ஆசையுள்ள ஜனங்களை (பகவான்) ஸ்ருஷ்டி செய்தார். அதினாலேயே மோஹத்தை யடைந்திருக்கும் உலகம், சந்திரனால் ஸமுத்திரம் பொங்குவதுபோல், நன்கு விருத்தி யடைந்து வருகிறது. (57)

कामो नाम महान् जगद्भ्रमयिता स्थित्वाऽन्तरङ्गे स्वयं
 स्त्रीपुंसावितरेतराङ्गकगुणैः हासैश्च भावैः स्फुटम् ।
 अन्योन्यं परिमोह्य नैजतमसा प्रेमानुबन्धेन तौ
 बध्वा भ्रामयति प्रपञ्चरचनां संवर्धयन् ब्रह्महा ॥ ५८ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

காமோ நாம மஹான் ஜகத் ப்ரமயிதா ஸ்தித்வா(அ)ந்தரங்கே ஸ்வயம்
ஸ்த்ரீபும்ஸாவிதரேதராங்கக் குணை: ஹாஸைஸ்ச பாவை: ஸ்புடம் ।
அன்யோன்யம் பரிமோஹ்ய நைஜதமஸா ப்ரேமானுபந்தேன தெள
ப்த்வா ப்ராமயதி ப்ரபஞ்சரசனாம் ஸம்வர்த்யன் ப்ரஹ்மஹா ॥ 58 ॥

जगद्भ्रमयिता	=	உலகை மயங்கவைக்கிற,
जगत् प्प्रमयिता		
महान्	=	பெரிய,
महान्		
कामो नाम	=	பிரஸித்தமான காமமானது,
कामो नाम		
स्वयं	=	தானாகவே,
स्वयं		
अन्तरङ्गो	=	மனதில்,
अन्तरङ्गो		
स्थित्वा	=	இருந்துகொண்டு,
स्थित्वा		
स्त्रीपुंसौ	=	ஆண், பெண்களை,
स्त्रीपुंसौ		
इतरेतराङ्गकणैः	=	ஒருவருக்கொருவருடைய அங்கங்களாலும்
इतरेतराङ्गकणैः		
हासैश्च	=	ஸ்வபாவங்களாலும்,
हासैश्च		
भावैः	=	சிருங்கார சேஷ்டைகளாலும்,
भावैः		
स्फुटं	=	நன்கு,
स्फुटं		
अन्योन्यं	=	ஒருவருக்கொருவர்,
अन्योन्यं		
परिमोह्य	=	மோஹிக்கும்படி செய்து,
परिमोह्य		
नैजतमसा	=	தனது அவிவேகமென்னும் இருளாலும்,
नैजतमसा		
प्रेमानुबन्धेन	=	ப்ரீதி ஸம்பந்தத்தாலும்,
प्रेमानुबन्धेन		
तौ	=	அவ்விருவர்களையும்,
तौ		
तெள		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

बध्वा	=	கட்டி,
प ³ त् ⁴ वा प्रपञ्चरचनां	=	பிரபஞ்ச ஸ்ருஷ்டியை,
प्रपञ्चसूत्रम् संवर्धयन्	=	விஸ்தரித்துக்கொண்டு,
सम्बर्धयन् ब्रह्महा	=	ப்ரஹ்மக்னனாக,
प ³ रहमहो भ्रामयति	=	மயங்கவைக்கிறான்.
प ⁴ रामयति		

உலகத்தை சுழற்றிக்கொண்டிருக்கும் பெரிய விஷயம் காமம் என்பது பிரஸித்தம்: அது மனதிற்குள் தானே இருந்து கொண்டு, ஸ்திரீ புருஷர்களை பரஸ்பரம் சரீர அங்கங்களினாலும் குணங்களினாலும் சிரிப்புகளினாலும் சிருங்கார சேஷ்டைகளினாலும் நன்றாக ஒருவருக்கொருவர் மோஹமடையும்படிச் செய்து, தமது அவிவேகமென்ற இருளாலும், பிரீதியென்ற ஸம்பந்தத்தினாலும் அவ்விருவர் களைக் கட்டி, விஸ்தாரமான உலகத்தை ஏற்படுத்துவதை விருத்தி செய்துகொண்டு, ஆனால் பிரஹ்மத்தை இல்லை யென்று மறக்கும்படி செய்துகொண்டு, மயக்கிக் கொண்டிருக்கிறது. (58)

अतोऽन्तरस्थितकामवेगात्

भोग्ये प्रवृत्तिः स्वत एव सिद्धा ।

सर्वस्य जन्तोर्भुवमन्यथा चेत्

अबोधितार्थेषु कथं प्रवृत्तिः ॥ ५९ ॥

அதோ(அ)ந்தரஸ்தி³தகாமவேகா³த்

போ⁴க்³யே ப்ரவ்ருத்தி: ஸ்வத ஏவ ஸித்³தா⁴ ।

ஸர்வஸ்ய ஜந்தோர்பு⁴வமன்யதா³ சேத்

அபோ³தி⁴தார்தே³ஷ கத³ம் ப்ரவ்ருத்தி: ॥ 59 ॥

अतः = ஆகையால்,

अतः

सर्वस्य जन्तो

= எல்லா பிராணிக்கும்,

ஸர்வஸ்ய ஜந்தோ

अन्तरस्थितकामवेगात्

= மனதிற்குள் இருக்கும் காமததின் வேகத்தால்,

அந்தரஸ்தி³தகாமவேகா³த்

भोग्ये

= அனுபவிக்கும் விஷயத்தில்,

போ⁴க்³யே

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

प्रवृत्तिः	=	ஈடுபாடு,
ப்ரவ்ருத்தி:		
स्वत एव	=	தானாகவே,
ஸ்வத ஏவ		
सिद्धा	=	ஏற்பட்டுள்ளது,
ஸித் ³ தா ⁴		
ध्रुवं	=	நிச்சயம்,
த் ⁴ ருவம்		
अन्यथा चेत्	=	இப்படியில்லாமல்போனால்,
அன்யதா ² சேத்		
अबोधितार्थेषु	=	கற்றுக் கொடுக்கப்படாத விஷயங்களில்,
அபோ ³ தி ⁴ தார்தே ³ ஷ்		
प्रवृत्तिः	=	ப்ரவ்ருத்தியானது,
ப்ரவ்ருத்தி:		
कथं	=	எப்படி ஏற்படும்?
கத ³ ம்		

இவ்விதமாக மனஸில் குடிகொண்டிருக்கும் காமத்தின் வேகத்தினால் போக்யமான வஸ்து விஷயமாய் தானாகவே பிரவிருத்தி எல்லா ஜந்துக்களுக்கும் ஏற்படுகிறதென்பது திண்ணம் இப்படி கன்னியில் இருந்தால் கற்றுக்கொடுக்காத விஷயங்களில் பிரவிருத்தி எப்படி ஏற்படுகிறது? பிறர்கற்றுக்கொடுக்காமலே எல்லா பிராணிகளுக்கும் காமபோகத்தில் ஈடுபாடு தானாகவே ஏற்படுவதால் ஸிருஷ்டியின ஆரம்பம் முதற்கொண்டே ஒவ்வொரு பிராணியின் மனதிலும் காமவேகம் இருப்பதா கத் தெரிகிறது. (59)

तेनैव सर्वजन्तूनां कामना बलवत्तरा ।

जीर्यत्यपि च देहेऽस्मिन् कामना नैव जीर्यति ॥ ६० ॥

தேனைவ ஸர்வஜந்தூனாம் காமனா ப³லவத்தரா ।

ஜீர்யத்யபி ச தே³ஹே(அ)ஸ்மின் காமனா நைவ ஜீர்யதி ॥ 60 ॥

तेनैव	=	அதனால்தான்,
தேனைவ		
सर्वजन्तूनां	=	எல்லா பிராணிகளுக்கும்,
ஸர்வஜந்தூனாம்		
कामना	=	ஆசையானது,
காமனா		
बलवत्तरा	=	மிகுந்த பலமுள்ளதாயிருக்கிறது,
ப ³ லவத்தரா		

अस्मिन् देहे	=	இந்த சரீரம்,
अस्मिन् தே ³ ஹே		
जीर्यत्यपि च	=	தளர்ந்துபோனபோதிலும்,
जीर्यत्यपि च		
कामना	=	காமமானது,
कामना		
नैव जीर्यति	=	தளர்ந்துபோவதேயில்லை.
नैव जीर्यति		
நைவ ஜீர்யதி		

இதே காரணத்தினால் தான் எல்லா ஜந்துக்களுக்கும் அடக்க முடியாதபடி ஆசை மிகவும் பலமுள்ளதாயிருக்கிறது. இந்த சரீரம் வயதாகித் தளர்ந்து போனாலும், ஆசை போவதே கிடையாது. (60)

अवेक्ष्य विषये दोषं बुद्धियुक्तो विचक्षणः ।

कामपाशेन यो मुक्तः स मुक्तेः पथि गोचरः ॥ ६१ ॥

அவேக்ஷய விஷயே தோ³ஷம் பு³த்³தி⁴யுத்தோ விசக்ஷண: ।

காமபாஸேன யோ முக்த: ஸ முக்தே: பதி³ கோ³சர: ॥ 61 ॥

बुद्धियुक्तः	=	நல்ல புத்தியுடன்கூடியவனும்,
पु ³ त् ³ தி ⁴ யுத்த:		
विचक्षणः	=	திறமை யுள்ளவனுமான,
विचक्षणः		
विषयः	=	எவன்,
यः		
विषये	=	விஷயத்திலுள்ள,
विषये		
दोषं	=	தோஷத்தை,
दोषं		
तौ ³ ஷம்		
अवेक्ष्य	=	நன்கு கவனித்துப் பார்த்து,
अवेक्ष्य		
कामपाशेन	=	காமம் என்ற கட்டினால்,
कामपाशेन		
मुक्तः	=	விடுபட்டவனாகிறானே,
मुक्तः		
सः	=	அவன்,
सः		
ஸ:		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

मुक्तेः पथि गोचरः = மோக்ஷ மாக்கத்தில் செல்பவனாகிறான்.
முத்தே: பதி³ கோ³சர:

நல்ல புத்தியுள்ளவனாய் ஸாமர்த்தியசாலியாய் எவன் விஷயத்திலுள்ள தோஷத்தை நன்கு ஆராய்ந்து பார்த்து விட்டு காமமாகிற கட்டிலிருந்து விடப்படுகிறானோ, அவன் ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுதலையடைவதற்குள்ள மாக்கத்தில் செல்பவனாவான். முதலில் காமத்திலிருந்து விடுபட்டவன்தான் ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுபட முயற்சிக்கக்கூடும். (61)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் முக்திக்கு பிரதிபந்தமாயிருக்கும் காமத்தை எப்படியும் ஜயித்தாகவேண்டியிருப்பதினால் அதன் உத்பத்திக்குக் காரணமான விஷயத்தில் "இது நல்லது" என்றேற்படும் எண்ணத்தை ஏற்படாமல் செய்வதே காமத்தை ஜயிப்பதற்குரிய உபாயம் என்று மேலால் எட்டு சுலோகங்களால் விளக்குகிறார்: -

कामस्य विजयोपायं सूक्ष्मं वक्ष्याम्यहं सताम् ।

संकल्पस्य परित्यागः उपायः सुलभो मतः ॥ ६२ ॥

காமஸ்ய விஜயோபாயம் ஸூக்ஷ்மம் வக்ஷ்யாம்யஹம் ஸதாம் ।
ஸங்கல்பஸ்ய பரித்யாக³: உபாய: ஸுலபோ⁴ மத: ॥ 62 ॥

सतां = நல்லவர்களுக்கு,
ஸதாம்
सूक्ष्मं = ஸூக்ஷ்மமான,
ஸூக்ஷ்மம்
कामस्य = காமத்தை,
காமஸ்ய
विजयोपायं = ஜயிப்பதற்கு உபாயத்தை,
விஜயோபாயம்
अहं = நான்,
அஹம்
वक्ष्यामि = சொல்கிறேன்,
வக்ஷ்யாமி
संकल्पस्य परित्यागः = ஸங்கல்பத்தை விடுவது,
ஸங்கல்பஸ்ய பரித்யாக³:
सुलभः = ஸுலபமான,
ஸுலப⁴:
उपायः = உபாயமாக,
உபாய:

मतः = கருதப்பட்டிருக்கிறது.

மத:

நல்வழியில் செல்வோர்களுக்கு காமத்தை ஐயிக்கும் உபாயத்தை இந்த சுலோகத்தில் ஆசார்யாள் உபதேசிக்கிறார். ஸங்கல்பம் செய்யாமலிருப்பதுதான் காமத்தை ஐயிப்பதற்கு உபாயம் என பெரியோர்கள் தீர்மானித்திருக்கின்றனர். இந்த உபாயத்தை ஸுலபமாக யாவரும் கைக்கொள்ளலாம். (62)

श्रुते दृष्टेऽपि वा भोग्ये यस्मिन् कस्मिंश्च वस्तुनि ।

समीचीनत्वधीत्यागात् कामो नोदेति कर्हिचित् ॥ ६३ ॥

ஸ்ருதே த்³ருஷ்டே(அ)பி வா போ⁴க்³யே யஸ்மின் கஸ்மிம்ஸ்ச வஸ்துனி ।

ஸமீசீனத்வதீ⁴த்யாகா³த் காமோ நோதே³தி கர்ஹிசித் ॥ 63 ॥

भोग्ये = அனுபவிக்கத் தக்கதான,

போ⁴க்³யே

यस्मिन् कस्मिंश्च वस्तुनि = எந்த வஸ்துவும்,

யஸ்மின் கஸ்மிம்ஸ்ச வஸ்துனி

श्रुते = காதால் கேட்கப்பட்டபோதிலும்,

ஸ்ருதே

दृष्टेऽपि वा = பார்க்கப்பட்டபோதிலும்,

த்³ருஷ்டே(அ)பி வா

समीचीनत्वधीत्यागात् = நல்லது என்ற எண்ணத்தை விட்டுவிடுவதால்,

ஸமீசீனத்வதீ⁴த்யாகா³த்

कर्हिचित् = ஒருபோதும்,

கர்ஹிசித்

कामः = காமம்,

காம:

नोदेति = உண்டாகிறதில்லை.

நோதே³தி

ஒரு வஸ்துவைப்பற்றி பிறர்மூலம் கேள்விப்பட்டாலும் நேரில் பார்த்தாலும் இது நல்ல பொருள், இதனால் இன்பமடையலாம் நன்மை கிடைக்கும் என்றெல்லாம் எண்ணமிடத் தொடங்கி விடுகிறோம். இதன் மூலம் தான் நம் மனதில் ஆசை தோன்றி எல்லா அனர்த்தங்களையும் அடைகிறோம் எந்த வஸ்துவைப் பார்த்த போதிலும், அல்லது, கேள்விப்பட்டாலும், இது நல்ல பொருள் என்று எண்ணக் கூடாது மனதில் அந்த எண்ணம் ஏற்பட்டிருந்தால் அதை விட்டுவிடவேண்டும். அப்பொழுது ஆசை ஒருபொழுதும் உண்டாகாது. (63)

कामस्य बीजं संकल्पः संकल्पादेव जायते ।

बीजे नष्टेऽङ्कुर इव तस्मिन् नष्टे विनश्यति ॥ ६४ ॥

காமஸ்ய பீஜம் ஸங்கல்ப: ஸங்கல்பாதேவ ஜாயதே ।

பீஜே நஷ்டே(அ)ங்குர இவ தஸ்மின் நஷ்டே வினஸ்யதி ॥ 64 ॥

சங்கல்ப:	=	ஸங்கல்பம்,
ஸங்கல்ப:		
காமஸ்ய	=	காமத்திற்கு,
காமஸ்ய		
बीजं	=	விதை,
பீஜம்		
संकल्पादेव	=	ஸங்கல்பத்திலிருந்துதான்,
ஸங்கல்பாதேவ		
जायते	=	(காமம்) உண்டாகிறது
ஜாயதே		
बीजे नष्टे	=	விதை அழிந்ததும்,
பீஜே நஷ்டே		
अंकुर इव	=	முளைபோல்,
அங்குர இவ		
तस्मिन्	=	அந்த ஸங்கல்பம்,
தஸ்மின்		
नष्टे	=	அழிந்ததும்,
நஷ்டே		
विनश्यति	=	(காமம்) அழிந்துபோகிறது,
வினஸ்யதி		

முளைக்கு விதை காரணமாவது போல காமத்திற்கு இது நல்லது என்ற எண்ணமாகிற ஸங்கல்பம் தான் காரணம் விதையிலிருந்து முளை உண்டாவது போல் ஸங்கல்பத்திலிருந்து காமம் உண்டாகிறது விதை அழிந்து விட்டால் முளை உண்டாவதில்லை. அதுபோல் ஸங்கல்பமில்லாவிட்டால் காமமும் உண்டாகாது. (64)

न कोऽपि सम्यक्त्वधिया विनैव

भोग्यं नरः कामयितुं समर्थः ।

यतस्ततः कामजयेच्छुरेतां

सम्यक्त्वबुद्धिं विषये निहन्यात् ॥ ६५ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ந கோ(அ)பி ஸம்யக்த்வதி⁴யா விஜினவ

போ⁴க்³யம் நர: காமயிதும் ஸமர்த²: ।

யதஸ்தத: காமஜயேச்ச²ரேதாம்

ஸம்யக்த்வபு³த்³தி⁴ம் விஷயே நிஹன்யாத் ॥ 65 ॥

யத:	=	எந்த காரணத்தால்,
யத:		
कोऽपि नर:	=	ஒரு மனிதனும்,
கோ(அ)பி நர:		
सम्यक्त्वधिया विनैव	=	நல்லது என்ற எண்ணமில்லாமலேயே,
ஸம்யக்த்வதி ⁴ யா விஜினவ		
भोग्यं	=	விஷயத்தை,
போ ⁴ க் ³ யம்		
कामयितुं	=	ஆசைப்படுவதற்கு,
காமயிதும்		
न समर्थ:	=	ஸாமர்த்ய முள்ளவனில்லையோ,
ந ஸமர்த ² :		
तत:	=	அதனால்,
தத:		
कामजयेच्छु:	=	காமத்தை ஜயிப்பதில் ஆவலுள்ளவன்,
காமஜயேச்ச ² :		
विषये	=	விஷயத்தில் உண்டாகும்,
விஷயே		
एतां	=	இந்த,
ஏதாம்		
सम्यक्त्वबुद्धिं	=	நல்லதென்ற எண்ணத்தை,
ஸம்யக்த்வபு ³ த் ³ தி ⁴ ம்		
निह्न्यात्	=	போக்கடிக்க வேண்டும்.
நிஹன்யாத்		

ஒருபொருளில் ஒரு மனிதனுக்கு ஆசை ஏற்படுகிறதென்றால் இதற்கு முன்னதாகவே அப்பொருள் நல்லது என்ற எண்ணம் அவன் மனதில் இருக்கவேண்டும். நல்லது என்ற எண்ணம் இல்லாதவரையிலும் அப்பொருளில் அம்மனிதனுக்கு ஆசை உண்டாகாது. இது கெட்டது என்ற எண்ணமுள்ளவனும் உதாஸீனனாயிருப்பவனும் ஆசை கொள்வதில்லை. ஆகையால் காமத்தை ஜயிக்க விரும்புவவன் நல்லது என்ற எண்ணம் கொள்ளக்கூடாது. மனதில் இந்த எண்ணம் ஏற்பட்டிருந்தால் உடனே அதைப்போக்கிவிடவேண்டும். (65)

भोग्ये नरः कामजयेच्छुरेतां सुखत्वबुद्धिं विषये निहन्यात् ।

यावत् सुखत्वभ्रमधीः पदार्थे तावत्न जेतुं प्रभवेद् हि कामम् ॥ ६६ ॥

போ⁴க்³யே நர: காமஜயேச்சு²ரேதாம்

ஸுக²த்வபு³த்³தி⁴ம் விஷயே நிஹன்யாத் ।

யாவத் ஸுக²த்வப்⁴ரமதீ⁴: பதா³ர்தே²

தாவத்ன ஜேதும் ப்ரப⁴வேத்³தி⁴ காமம் ॥ 66 ॥

कामजयेच्छुः	=	காமத்தை ஜயிக்க விரும்பும்,
कामजयेच्छु ² :		
नरः	=	மனிதன்,
नरः		
भोग्ये	=	போகத்துக்குரிய,
போ ⁴ க் ³ யே		
विषये	=	விஷயத்தில்,
विषये		
एतां	=	இந்த,
एतां		
सुखत्वबुद्धिं	=	ஸுகமென்ற எண்ணத்தை,
सुखत्वबुद्धिं		
निहन्यात्	=	போக்க வேண்டும்,
निहन्यात्		
तावत्	=	எதுவரை,
तावत्		
पदार्थे	=	வஸ்துவில்,
पदार्थे		
प्रभवेद्	=	ஸுகமென்ற ப்ராந்தி ஞானம் (உள்ளதோ),
प्रभवेद्		
हि	=	அதுவரை,
हि		
कामम्	=	காமத்தை,
कामम्		
जेतुं	=	ஜயிப்பதற்கு,
जेतुं		
न प्रभवेद्	=	ஸமர்த்தனாகமாட்டான்.
न प्रभवेद्		
हि		
हि		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

காமத்தை ஜயிக்க ஜயிக்க நினைக்கும் மனிதன் போக்யமான விஷயத்தில் இது ஸுகத்தைத்தரும் என்ற எண்ணத்தைத் தடுக்கவேண்டும். ஒரு பதார்த்தத்தில் இது ஸுகமென்ற பிரமமான எண்ணம் இருக்கும் வரையில், காமத்தை ஜயிப்பதற்கு அவன் ஸமர்த்தனாகமாட்டான். உண்மையில் உலகிலுள்ள விஷயங்கள் ஸுகஸாதனமல்ல. அவைகளால் ஸுகமேற்படுவதில்லை. அறியாமையால் ஸுகஸாதனம் என்று எண்ணிக் கொண்டிருக்கிறான். இந்த ப்ராந்தி இருக்கும்வரை காமத்தை ஜயிக்கமுடியாது. பெரியோர்களின் உபதேசத்தால் நன்கு ஆராய்ந்து இந்த ப்ராந்தியைப் போக்கிக்கொண்டு விட்டால் ஸுலபமாக காமத்தை ஜயித்துவிடலாம். (66)

(அவதாரிகை) காமத்திற்குக் காரணம் ஒரு பதார்த்தம் நல்லது என்கிற எண்ணமாகிற ஸங்கல்பமானதினால் ஸங்கல்பத்தை ஏற்படாமல் செய்தால் காமம் ஏற்படாதென்று சொல்லிவிட்டு இப்பொழுது ஸங்கல்பம் ஏற்படாமலிருக்க என்ன செய்யவேண்டுமென்பதை மூன்று சுலோகங்களால் சொல்கிறார்: -

संकल्पानुदये हेतुः यथाभूतार्थदर्शनम् ।

अनर्थचिन्तनं चाभ्यां नावकाशोऽस्य विद्यते ॥ ६७ ॥

ஸங்கல்பானுதயே ஹேது: யதாபூதார்ததர்ஸனம் ।

அனர்தசிந்தனம் சாப்யாம் நாவகாஸோ(அ)ஸ்ய வித்யதே ॥ 67 ॥

यथाभूतार्थदर्शनम् = வஸ்துக்களை உள்ளது உள்ளபடி பார்ப்பதும்,

यथाभूतार्थदर्शनम्

अनर्थचिन्तनं = கெடுதலை எண்ணிப்பார்ப்பதும்,

अनर्थचिन्तनं

संकल्पानुदये = ஸங்கல்பம் உண்டாகாமலிருப்பதற்கு,

संकल्पानुदये

हेतुः = காரணம்,

हेतुः

आभ्यां = இவ்விரண்டுகளால்,

आभ्यां

अस्य = இந்த ஸங்கல்பத்துக்கு,

अस्य

अवकाशः = இடம்,

अवकाशः

न विद्यते = இருக்காது.

न विद्यते

न विद्यते

ஸங்கல்பம் உண்டாகாமலிருக்க வழி - (1) பதார்த்தம் எப்படி இருக்கிறதோ அப்படியே அதைப் பார்த்தல் (2) அதினால் வழி ஏற்படக்கூடிய கெடுதலை நினைத்துப் பார்த்தல் இவ்விரண்டும் இருந்துவிட்டால் ஸங்கல்பத்திற்கு இடமேயிராது. (67)

रत्ने यदि शिलाबुद्धिः जायते वा भयं ततः ।

समीचीनत्वधीर्नैति नोपादेयत्वधीरपि ॥ ६८ ॥

ரத்னே யதி³ ஸிலாபு³த்³தி⁴: ஜாயதே வா ப⁴யம் தத: ।

ஸமீசீனத்வதீ⁴ர்னேதி நோபாதே³யத்வதீ⁴ரபி ॥ 68 ॥

रत्ने	=	ரத்தினத்தில்,
रत्ने		
शिलाबुद्धिः	=	கல் என்கிற எண்ணமோ,
शिलापु ³ त् ³ ति ⁴ :		
ततः	=	அதிலிருந்து,
ततः		
भयं वा	=	பயமோ,
प ⁴ यम् वा		
यदि जायते	=	உண்டாமேயானால்,
यति ³ जायते		
समीचीनत्वधीः	=	நல்லது என்ற எண்ணம்,
समीचीनत्वधीः		
नैति	=	வராது,
नैति		
उपादेयत्वधीरपि	=	எடுத்துக்கொள்ளவேண்டுமென்ற எண்ணமும்,
उपादेयत्वधीरपि		
न	=	உண்டாகாது.
न		

ரத்தினத்தில் வெறும் கல் என்ற எண்ணம் ஏற்பட்டாலும் அதில் பயம் ஏற்பட்டாலும் அது நல்லதென்ற எண்ணம் ஏற்படாது. அப்படியே அதை எடுத்துக் கொள்ள வேண்டுமென்ற எண்ணமும் ஏற்படாது. ஸாதாரணக்கல்லைப்போல ரத்னமும் ஒரு கல்தான் என்று எண்ணுபவனும் இதை வைத்துக் கொண்டால் பல தீங்குகள் ஏற்படும் என்று எண்ணுபவனும், ரத்னத்தை எடுத்து வைத்துக்கொள்ள முயற்சிக்கமாட்டான்.

(68)

यथार्थदर्शनं वस्तुन्यनर्थस्यापि चिन्तनम् ।

संकल्पस्यापि कामस्य तद्वधोपाय इष्यते ॥ ६९ ॥

யதா²ர்த³த³ர்ஸனம் வஸ்துன்யனர்த²ஸ்யாபி சிந்தனம் ।

ஸங்கல்பஸ்யாபி காமஸ்ய தத்³வதோ⁴பாய இஷ்யதே ॥ 69 ॥

वस्तुनि	=	பதார்த்தத்தில்,
वस्तुनि		
तत्	=	அந்த,
तत्		
यथार्थदर्शनं	=	உள்ளபடி பார்ப்பதும்,
यथार्थदर्शनं		
यथा ³ ர்த ³ த ³ ர்ஸனம்		
अनर्थस्य चिन्तनपि	=	துன்பத்தை நினைத்துப் பார்ப்பதும்,
अनर्थस्य चिन्तनपि		
अनर्त ³ ஸ்ய சிந்தனபி		
संकल्पस्य	=	ஸங்கல்பத்துக்கும்,
संकल्पस्य		
ஸங்கல்பஸ்ய		
कामस्यपि	=	காமத்திற்கும்,
कामस्यपि		
காமஸ்யபி		
वधोपाय	=	அழிக்கும் உபாயமாக,
वधोपाय		
வதோ ⁴ பாய		
इष्यते	=	எண்ணப்படுகிறது.
इष्यते		
இஷ்யதே		

ஆகையால் பதார்த்தத்தில் அந்த, உள்ளபடி பார்ப்பதும், அதினால் உண்டாகும் கெடுதலை நினைப்பதும் ஸங்கல்பத்தைத் துலைக்க உபாயமாயிருப்பதுடன் காமத்தை துலைக்கவும் உபாயம் என்று கருதப்படுகிறது. (69)

(அவதாரிகை) வஸ்துக்கள் தீங்கையுண்டுபண்ணும் என்று பொதுவாகக் கூறிவிட்டு அவற்றுள் அர்த்தம் என்று பெயர் வைத்துக் கொண்டு வாஸ்தவமாக அனர்த்தமாகவேயிருந்து வரும் பணம் எவ்விதமெல்லாம் கெடுக்குமென்பதை 14 சுலோகங்களில் எடுத்துக்காட்டுகிறார்: -

धनं भयनिबन्धनं सततदुःखसंवर्धनम्
 प्रचण्डतरकर्दनं स्फुटितबन्धुसंवर्धनम् ।
 विशिष्टगुणबाधनं कृपणधीसमाराधनं
 न मुक्तिगतिसाधनं भवति नापि हृच्छोधनम् ॥ ७० ॥

த⁴னம் ப⁴யநிப³ந்த⁴னம் ஸததது³:க²ஸம்வர்த⁴னம்
 ப்ரசண்ட³தரகர்த³னம் ஸ்பு³டிதப³ந்து⁴ஸம்வர்த⁴னம் ।
 விஸிஷ்டகு³ணபா³த⁴னம் க்ருபணதீ⁴ஸமாராத⁴னம்
 ந முக்திக³திஸாத⁴னம் ப⁴வதி நாபி ஹருச்சோ³த⁴னம் ॥ 70 ॥

धनं = பணமானது,
 த⁴னம்

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

भयनिबन्धनं	=	பயத்திற்குக் காரணமாக உள்ளது,
प॒य॒நி॒ப॒ந்த॒னம்		
सततदुःखसंवर्धनम्	=	எப்பொழுதும் துக்கத்தை வளரச் செய்யும்,
ஸததது:கஸம்வர்தனம்		
प्रचण्डतरकर्दनं	=	மிகக் கடுமையாகக் கலங்கும்படிசெய்யும்,
ப்ரசண்டதரகர்தனம்		
स्फुटितबन्धुसंवर्धनम्	=	பந்துக்கள் ஒருவருக்கொருவர் பிரிந்துபோவதை
ஸ்புடிதபந்துஸம்வர்தனம்		அதிகமாக்கும்,
विशिष्टगुणबाधनं	=	நற்குணங்களைக் கெடுத்துவிடும்,
விசிஷ்டகுணபாதனம்		
कृपणधीसमाराधनं	=	லோபிகளால் கொண்டாடத்தக்கது,
க்ருபணதீஸமாராதனம்		
मुक्तिगतिसाधनं	=	மோகஷ வழியில் செல்வதற்கு ஸாதனமாக,
முக்திகதிஸாதனம்		
न भवति	=	ஆகிறதில்லை,
ந பவதி		
नापि हृच्छोधनम्	=	மனதிற்கு பரிசுத்தியைச் செய்வதுமல்ல.
நாபி ஹுச்சோதனம்		

பணமிருந்தால் கூடவே பயமும் ஏற்படும் பலவித துன்பங்களை உண்டாக்கும் மனதில் அதிகக் கலக்கத்தை உண்டு பண்ணும் பணம் மூலமாக மனஸ்தாபம் ஏற்பட்டு உறவினர்கள் பிரிந்துவிடுவார்கள் நற்குணங்களெல்லாம் விலகிவிடும். லோபித்தனத்தை வளர்த்து அவர்களால் கொண்டாடப்படும். பணம் சித்தசத்தியைத் தராது. அதனால் முக்தியை அடையமுடியாது. (70)

(அவதாரிகை) முன் சுலோகத்தில் கூறியதை விவரிக்கிறார்: -

राज्ञो भयं चोरभयं प्रमादात् भयं तथा ज्ञातिभयं च वस्तुतः ।
 धनं भयग्रस्तं अनर्थमूलं यतः सतां नैव सुखाय कल्पते ॥ ७१ ॥

ராஜனோ பயம் சோரபயம் ப்ரமாதாத்
 பயம் ததா ஜ்ஞாதிபயம் ச வஸ்துத: ।
 தனம் பயக்ரஸ்தம் அனர்தமூலம்
 யத: ஸதாம் நைவ ஸுகாய கல்பதே ॥ 71 ॥

राज्ञो भयं	=	அரசனிடமிருந்து பயம்,
ராஜனோ பயம்		
चोरभयं	=	திருடரிடமிருந்து பயம்,
சோரபயம்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

प्रमादात्	=	கவனக்குறைவிலிருந்து,
ப்ரமாதா ³ த்		
भयं	=	பயம்,
ப ⁴ யம்		
तथा	=	அவ்விதமே,
ததா ³		
ज्ञातिभयं च	=	பங்காளிகளிடமிருந்து பயம்,
ஜ்ஞாதிப ⁴ யம் ச		
वस्तुतः	=	வாஸ்தவத்தில்,
வஸ்துத:		
धनं	=	பணம்,
த ⁴ னம்		
भयग्रस्तं	=	பயத்தால் பிடிக்கப்பட்டுள்ளது,
ப ⁴ யக் ³ ரஸ்தம்		
अनर्थमूलं	=	துன்பங்களுக்கு மூலகாரணம்,
அனர்த ³ மூலம்		
यतः	=	இந்த காரணத்தால்,
யத:		
सतां	=	நல்வழியில் செல்பவர்களுக்கு,
ஸதாம்		
नैव सुखाय कल्पते	=	ஸுகத்தின் பொருட்டு ஆவதில்லை.
நைவ ஸுகா ³ ய கல்பதே		

பணம் வைத்துக்கொண்டிருப்பவர்களுக்கு வரிபோட்டுப் பிடுங்கிக்கொண்டு விடுவானே என்று அரசனிடமிருந்து பயம். திருடர்களிடமிருந்து பயம் தமது கவனக் குறைவால் கெட்டுப் போய்விடுமோ என்ற பயம். பங்காளிகள் கேட்டுவிடுவார்கள் என்று பயம் வாஸ்தவத்தில் பணத்தைச் சுற்றிலும் பயமே மூடிக் கொண்டிருக்கிறது. எல்லாத் துன்பங்களுக்கும் பணமே மூலகாரணம். ஆகையால் நல்லவர்கள் பணத் தால் ஸுகம் உண்டாவதாக எண்ணமாட்டார்கள். (71)

आर्जने रक्षणे दाने व्यये वाऽपि च वस्तुतः ।

दुःखमेव सदा नृणां न धनं सुखसाधनम् ॥ ७२ ॥

ஆர்ஜனே ரக்ஷணே தா³னே வ்யயே வா(அ)பி ச வஸ்துத: ।

து³:க³மேவ ஸதா³ ந்ருணாம் ந த⁴னம் ஸுக³ஸாத⁴னம் ॥ 72 ॥

आर्जने = ஸம்பாதிப்பதிலும்.

ஆர்ஜனே

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ரக்ஷणे	=	காப்பாற்றுவதிலும்,
ரக்ஷணே दाने	=	கொடுப்பதிலும்,
தா ³ னே व्यये वाऽपि च	=	சிலவழிப்பதிலும் இவ்வாறு,
வ்யயே வா(அ)பி ச सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³ नृणां	=	மனிதர்களுக்கு,
ந்ருணாம் दुःखमेव	=	துன்பம்தான்,
து ³ :க ³ மேவ वस्तुतः	=	உண்மையில்,
வஸ்துத: धनं	=	பணம்,
த ⁴ னம் न सुखसाधनम्	=	ஸுகத்தைத்தரும் வஸ்துவல்ல.
ந ஸுக ³ ஸாத ⁴ னம்		

வாஸ்தவத்தில் தனத்தை ஸம்பாதிப்பதிலோ, காப்பாற்றுவதிலோ, தானம் செய்வதிலோ, செலவு செய்வதிலோ, மனிதர்களுக்கு எப்பொழுதும் துக்கம்தான். அந்த தனம் ஸுகத்திற்கு ஸாதனமாக மாட்டாது. (72)

सतामपि पदार्थस्य लाभात् लोभः प्रवर्धते ।

विवेको लुप्यते लोभात् तस्मिन् लुप्ते विनश्यति ॥ ७३ ॥

ஸதாமபி பதா³ர்த³ஸ்ய லாபா⁴த் லோப⁴: ப்ரவர்த⁴தே ।

விவேகோ லுப்யதே லோபா⁴த் தஸ்மின் லுப்தே வினஸ்யதி ॥ 73 ॥

सतामपि	=	நல்லவர்களுக்குக்கூட,
ஸதாமபி पदार्थस्य लाभात्	=	பொருள் கிடைப்பதால்,
பதா ³ ர்த ³ ஸ்ய லாபா ⁴ த் लोभः	=	பேராசை,
லோப ⁴ : प्रवर्धते	=	வளருகிறது,
ப்ரவர்த ⁴ தே		

लोभात्	=	பேராசையால்,
लोपा ⁴ त् विवेकः	=	பகுத்தறிவு,
विवेकः लुप्यते	=	போய்விடுகிறது,
लुप्यते तस्मिन् लुप्ते	=	அதுபோய்விட்டால்,
तस्मिन् लुप्तं विनश्यति	=	அழிந்துவிடுகிறது.
विनश्यति		

நற்குணங்கள் உள்ளவர்களுக்குக்கூட பணம் கிடைத்தால் இவை நீங்கி பேராசை அதாவது இந்த பணம் முழுவதும் என்னிடமே இருக்கவேண்டும் என்னை விட்டு நீங்கக்கூடாது என்ற பேராசை வந்துவிடுகிறது. மேலும் நிறைய பணத்தை சேர்க்க வேண்டும் என்ற எண்ணம் வந்துவிடுகிறது. இதனால் இது நல்லது இது கெட்டது என்ற விவேகம் நீங்கி நற்கதியடையாமல் அதோகதியை அடைகிறது. (73)

दहत्यलाभे निःस्वत्वं लाभे लोभो दहत्यमुम् ।

तस्मात् संतापकं वित्तं कस्य सौख्यं प्रयच्छति ॥ ७४ ॥

தஹத்யலாபே⁴ நி:ஸ்வத்வம் லாபே⁴ லோபோ⁴ தஹத்யமும் ।

தஸ்மாத் ஸந்தாபகம் வித்தம் கஸ்ய ஸௌக்³யம் ப்ரயச்ச³தி ॥ 74 ॥

अलाभे	=	(பணம்) கிடைக்காதவரை,
अलापे ⁴ निस्स्वत्वं	=	பணமில்லாத்தன்மை,
निःस्वत्वं दहति	=	தாபத்தை உண்டுபண்ணுகிறது,
दहत्य लाभे	=	கிடைத்துவிட்டால்,
लोपा ⁴ लोभः	=	பேராசை,
लोपा ⁴ : अमुं	=	இவனை,
अमुं दहति	=	வாட்டுகிறது,
दहत्य तस्मात्	=	ஆகையால்,
तस्मात्		

संतापकं	=	தாபத்தை உண்டுபண்ணுகிற,
ஸந்தாபகம்		
वित्तं	=	பணம்,
வித்தம்		
कस्य	=	யாருக்கு,
கஸ்ய		
सौख्यं	=	ஸுகத்தை,
ஸௌக் ³ யம்		
प्रयच्छति	=	கொடுக்கிறது.?
ப்ரயச்ச ³ தி		

கிடைக்காமலிருந்தால் தாரித்திரியம் இவனை வாட்டும். கிடைத்துவிட்டால் லோபம் இவனை எரிக்கும் ஆகையால் நன்கு தாபத்தையுண்டுபண்ணுகிற தனம் யாருக்குத்தான் ஸுகத்தைக் கொடுக்கும்? பணம் கிடைப்பதற்கு முன்னாலும் தாபம்தான். கிடைத்த பின்னும் தாபம்தான். (74)

भोगेन मत्तता जन्तोः दानेन पुनरुद्धवः ।

वृथैवोभयथा वित्तं नास्त्येव गतिरन्यथा ॥ ७५ ॥

போ⁴கே³ன மத்ததா ஜந்தோ: தா³னேன புனருத்³ப⁴வ: ।

வ்ருதை²வோப⁴யதா² வித்தம் நாஸ்த்யேவ க³திரன்யதா² ॥ 75 ॥

भोगेन	=	அநுபவிப்பதால்,
போ ⁴ கே ³ ன		
जन्तोः	=	மனிதனுக்கு,
ஜந்தோ:		
मत्तता	=	கர்வம் உண்டாகிறது,
மத்ததா		
दानेन	=	தானம் செய்வதால்,
தா ³ னேன		
पुनरुद्धवः	=	மேலும் மேலும் கிடைக்கிறது,
புனருத் ³ ப ⁴ வ:		
उभयथा	=	இரண்டு விதத்திலும்,
உப ⁴ யதா ²		
वित्तं	=	பணம்,
வித்தம்		
वृथैव	=	வீண் தான்,
வ்ருதை ² வ		

वन्यथा	=	வேறுவிதமாக,
வன்யதா ²		
गतिः	=	கதி,
க ³ தி:		
नास्त्येव	=	இல்லவே இல்லை.
நாஸ்த்யேவ		

பணத்தை இரண்டுவிதமாக விநியோகிக்கலாம். தான் நன்றாக அனுபவிக்கலாம். அல்லது பிறருக்கு தானம் செய்யலாம். போகத்தால் மனதில் செருக்கு ஏற்பட்டு பிறரை அலக்ஷ்யமாகப் பார்ப்பான். தானம் செய்வதால் மேலும் மேலும் இவனுக்கு பணம் பெருகும். இந்த இரண்டு விதங்களாலும் இவன் முக்தி வழியில் செல்லமுடியாதவனாய் விடுவான். ஆகவே பணம் இவன் பிறப்பை வீணாக்கிவிடும்.

(75)

धनेन मदवृद्धिः स्यात् मदेन स्मृतिनाशनम् ।

स्मृतिनाशात् बुद्धिनाशो बुद्धिनाशात् प्रणश्यति ॥ ७६ ॥

த⁴னேன மத³வ்ருத்³தி⁴: ஸ்யாத் மதே³ன ஸ்ம்ருதிநாஸனம் ।

ஸ்ம்ருதிநாஸாத் பு³த்³தி⁴நாஸோ பு³த்³தி⁴நாஸாத் ப்ரணஸ்யதி ॥ 76 ॥

धनेन	=	பணத்தால்,
த ⁴ னேன		
मदवृद्धिः स्यात्	=	கர்வத்தின் விருத்தி உண்டாகும்,
மத ³ வ்ருத் ³ தி ⁴ : ஸ்யாத்		
मदेन	=	கர்வத்தால்,
மதே ³ ன		
स्मृतिनाशनम्	=	நல்நினைவுகளின் அழிவு ஏற்படும்,
ஸ்ம்ருதிநாஸனம்		
स्मृतिनाशात्	=	நல்நினைவுகளின் அழிவால்,
ஸ்ம்ருதிநாஸாத்		
बुद्धिनाशो	=	புத்தி கெட்டுப்போகும்,
பு ³ த் ³ தி ⁴ நாஸோ		
बुद्धिनाशात्	=	புத்திகெட்டுப்போவதால்,
பு ³ த் ³ தி ⁴ நாஸாத்		
प्रणश्यति	=	அழிந்து விடுகிறான்.
ப்ரணஸ்யதி		

பணத்தால் கர்வம் தலைக்கேறி நல்ல எண்ணங்களெல்லாம் நீங்கி புத்தி கெட்டு மேல்நிலையையடைய முடியாமல் அழிந்து போகிறான்.

(76)

सुखयति धनमेवेत्यन्तराशापिशाच्या

दृढतरमुपगूढो मूढलोको जडात्मा ।

निवसति तदुपान्ते संततं प्रेक्षमाणो

व्रजति तदपि पश्चात् प्राणमेतस्य हत्वा ॥ ७७ ॥

ஸுக³யதி த⁴னமேவேத்யந்தராஸாபிஸாச்யா

த³ருட⁴தரமுபகூ³டோ⁴ முட⁴லோகோ ஜடா³த்மா ।

நிவஸதி தது³பாந்தே ஸந்ததம் ப்ரேக்ஷமாணோ

வ்ரஜதி தத³பி பஸ்சாத் ப்ராணமேதஸ்ய ஹ்ருத்வா ॥ 77 ॥

धनमेव	=	பணம்தான்,
த ⁴ னமேவ		
सुखयति	=	ஸுகத்தைக்கொடுக்கிறது,
ஸுக ³ யதி		
इति	=	என்ற,
இதி		
अन्तराशापिशाच्या	=	உள்ளே மனதிலிருக்கும் ஆசைஎன்னும்
அந்தராஸாபிஸாச்யா		பிசாசத்தால்,
दृढतरं	=	கெட்டியாக,
த ³ ருட ⁴ தரம்		
उपगूढः	=	கட்டிக்கொள்ளப்பட்டு,
உபகூ ³ ட ⁴ :		
जडात्मा	=	விவேகமற்றமனமுள்ள,
ஜடா ³ த்மா		
मूढलोकः	=	முட்டாள் மனிதன்,
முட ⁴ லோக:		
संततं	=	எப்பொழுதும்,
ஸந்ததம்		
प्रेक्षमाणः	=	பார்த்துக்கொண்டு,
ப்ரேக்ஷமாண:		
तदुपान्ते	=	அதன் அருகில்,
தது ³ பாந்தே		
निवसति	=	வஸிக்கிறான்,
நிவஸதி		
पश्चात्	=	பின்னால்த்,
பஸ்சாத்		

तदपि	=	அந்தப்பணமும்,
तत ³ पि		
एतस्य	=	இவனுடைய,
ஏதஸ்ய		
प्राणं	=	பிராணனை,
ப்ராணம்		
हत्वा	=	அபஹரித்து விட்டு,
ஹ்ருத்வா		
ब्रजति	=	போய்விடுகிறது.
வ்ரஜதி		

செல்வமே ஸுகத்தைக் கொடுக்கிறதென்ற உள்ளிருக்கும் ஆசையாகிற பிசாசினால் வெகு இறுகத் தழுவப்பட்டு விவேகமற்ற மனஸுடன் மோஹத்தை யடைந்தவன் அந்த செல்வத்தையே இடைவிடாமல் பார்த்துக்கொண்டே அதன் ஸமீபத்தில் இருந்து வருகிறான். அப்படியிருந்தும் அந்த பிசாசு இவனுடைய பிராணனை எடுத்துக்கொண்டு விட்டுதான் பிறகு போகிறது. (77)

संपन्नोऽन्धवदेव किंचिदपरं नो वीक्षते चक्षुषा

सद्भिर्वर्जितमार्ग एव चरति प्रोत्साहितो बालिशैः ।

तस्मिन्नेव मुहुः स्वल्पं प्रतिपदं गत्वाऽन्धकूपे पत-

त्यस्यान्धत्वनिवर्तकौषधमिदं दारिद्र्यमेवाञ्जनम् ॥ ७८ ॥

ஸம்பன்னோ(அ)ந்த⁴வதே³வ கிஞ்சித்³பரம் நோ வீக்ஷதே சக்ஷ³ஷா

ஸத்³பி⁴ர்வர்ஜிதமார்க³ ஏவ சரதி ப்ரோத்ஸாஹிதோ பா³லிஸை: ।

தஸ்மின்னேவ முஹு: ஸ்க³லன் ப்ரதிபத³ம் க³த்வா(அ)ந்த⁴கூபே பத-

த்யஸ்யாந்த⁴த்வநிவர்தகௌஷத⁴மித³ம் தா³ரித்³ரயமேவாஞ்ஜனம் ॥ 78 ॥

संपन्नः	=	பணமுள்ளவன்,
ஸம்பன்ன:		
अन्धवदेव	=	குருடன் போலவே,
அந்த ⁴ வதே ³ வ		
किंचित्	=	வேறு ஒன்றையும்,
கிஞ்சித்		
चक्षुषा	=	கண்ணால்,
சக்ஷ ³ ஷா		
नो वीक्षते	=	பார்க்க மாட்டான்,
நோ வீக்ஷதே		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

बालिशै:	=	சிறுபிள்ளைத்தனமுள்ள மூடர்களால்,
पा ³ लिषः		
प्रोत्साहितः	=	உதஸாஹப்படுத்தப்பட்டு,
प्ररोत्साहिति:		
सद्धि:	=	நல்லோர்களால்,
ஸத் ³ பி ⁴ :		
वर्जितमार्ग एव	=	தடுக்கப்பட்டவழியிலேயே,
வர்ஜிதமார்க ³ ஏவ		
चरति	=	செல்கிறான்,
சரதி		
तस्मिन्नेव	=	அவ்வழியிலேயே,
தஸ்மின்னேவ		
मुहु:	=	அடிக்கடி,
முஹு:		
प्रतिपदं	=	ஒவ்வொரு அடியிலும்,
ப்ரதிபத ³ ம்		
स्खलन्	=	தடுக்கி விழுந்துகொண்டு,
ஸ்க ³ லன்		
गत्वा	=	சென்று,
க ³ த்வா		
अन्धकूपे	=	பாழுங்கிணற்றில்,
அந்த ⁴ கூபே		
पतति	=	விழுகிறான்,
பததி		
अस्य	=	இவனுடைய,
அஸ்ய		
अन्धत्वनिवर्तकौषधं	=	குருட்டுத்தனத்தைப்போக்கும் மருந்து,
அந்த ⁴ த்வநிவர்தகௌஷத ⁴ ம்		
इदं	=	இந்த,
இத ³ ம்		
दारिद्र्यमेवाञ्जनम्	=	ஏழ்மை என்னும் மைதான்.
தா ³ ரித் ³ ரயமேவாஞ்ஜனம்		

குருடன் கண்ணால் ஒன்றையும் பார்க்க முடியாமல் வஞ்சகர்களால் ஏமாற்றப் பட்டு வழிதவறிப்போய் தடுக்கித்தடுக்கி விழுந்தும் அவ்வழியிலேயே சென்று முடிவில் பாழுங்கிணற்றில் விழுந்து விடுகிறான். இதுபோல பணம் அகக்கண்ணை மறைத்துவிடுமாதலால் தனிகனும் கர்வத்தால் ஒன்றையும் நல்லதா கெட்டதா என்று கவனித்துப் பார்க்கமாட்டான் சிறுபிள்ளைத்தனமுள்ள துஷ்டர்கள் தோழர்க

ளாக வந்து இவனை உத்ஸாகப்படுத்துவார்கள். இதனால் ஸாதுக்கள் செல்லும் நல்வழியில் செல்லாமல் அவர்கள் போகாத தீயவழியிலேயே போவான். அதில் அடிக்கடி பல தடவை இடைஞ்சல்கள் ஏற்படும். ஆனாலும் பணச்செருக்கால் அதைப் பொருட்படுத்தாமல் தீயவழியிலே மேலும் மேலும் சென்று நரகத்தில் விழுவான், இவன் பணமெல்லாம் தொலைந்து ஏழ்மை வந்தால்தான் பணகர்வத்தால் வந்த அவிவேகமென்னும் அகக்கண்ணின் குருட்டுத்தனம் நீங்கும். (78)

लोभः क्रोधश्च डम्भश्च मदो मत्सर एव च ।

वर्धते वित्तसंप्राप्त्या कथं तच्चित्तशोधनम् ॥ ७९ ॥

லோப⁴: க்ரோத⁴ஸ்ச ட³ம்ப⁴ஸ்ச மதோ³ மத்ஸர ஏவ ச ।

வர்த⁴தே வித்தஸம்ப்ராப்த்யா கத²ம் தச்சித்தஸோத⁴னம் ॥ 79 ॥

लोभः = பேராசையும்,

लोप⁴:

क्रोधश्च = கோபமும்,

क्क्रோत⁴ஸ்ச

डम्भश्च = டம்பமும்,

ड³ம்ப⁴ஸ்ச

मदः = கர்வமும்,

मद³:

मत्सर एव च = அஸூயையும்,

मत्सर एव च

वित्तसंप्राप्त्या = பணத்தை அடைவதால்,

विத்தसम्प्राप्त्या

वर्धते = வளருகிறது,

वर्धते

वर्त⁴தே = அது,

तत्

तत् = எப்படி,

कथं

कथ²ம் = அந்தககரணத்திற்கு பரிசுத்தியைக் கொடுப்பதாக

चित्तशोधनम् = ஆகும்.?

சித்தஸோத⁴னம்

செல்வத்தை அடைவதினால் லோபம், கோபம், டம்பம், மதம், பொருமை எல்லாம் விருத்தியையே அடைகிறது. பணம் கிடைத்த மாத்திரத்தில் இவைகளும் கூடவே வந்துவிடும். ஆகையால் அந்தப் பணம் எப்படி மனதிற்கு சுத்தியைக் கொடுக்கும்? (79)

अलाभात् द्विगुणं दुःखं वित्तस्य व्ययसंभवे ।

ततोऽपि त्रिगुणं दुःखं दुर्व्यये विदुषामपि ॥ ८० ॥

அலாபாத் த்விகுணம் து:கம் வித்தஸ்ய வ்யயஸம்பவே ।

ததோ(அ)பி த்ரிகுணம் து:கம் துர்வ்யயே விதுஷாமபி ॥ 80 ॥

वित्तस्य	=	பணம்,
வித்தஸ்ய		
अलाभात्	=	கிடைக்காமலிருப்பதைக் காட்டிலும்,
அலாபாத்		
व्ययसंभवे	=	சிலவு ஏற்பட்டால்,
வ்யயஸம்பவே		
द्विगुणं दुःखं	=	இரு மடங்கு துக்கம்,
த்விகுணம் து:கம்		
दुर्व्यये	=	கெட்ட சிலவு ஏற்பட்டால்,
துர்வ்யயே		
विदुषामपि	=	அறிவுள்ளவர்களுக்கும்,
விதுஷாமபி		
ततोऽपि	=	அதைக்காட்டிலும்,
ததோ(அ)பி		
त्रिगुणं दुःखं	=	மூன்று மடங்கு துக்கம் ஏற்படுகிறது.
த்ரிகுணம் து:கம்		

செல்வம் கிடைக்காமலிருப்பதைவிட, அது கிடைத்து அதற்கு செலவு ஏற்படும் போது இரண்டு பங்கு துக்கம் ஏற்படும். அந்த செலவும் கெட்டவழியிலிருந்து விட்டால் அறிவாளிகளுக்குக்கூட அதையும்விட மூன்று பங்கு துக்கம் ஏற்படும்.

(80)

नित्या हितेन वित्तेन भयचिन्तानपायिना ।

चित्तस्वास्थ्यं कुतो जन्तोः गृहस्थेनाहिना यथा ॥ ८१ ॥

நித்யா ஹிதேன வித்தேன பாயசிந்தானபாயினா ।

சித்தஸ்வாஸ்த்யம் குதோ ஜந்தோ: க்ருஹஸ்தே'னாஹினா யதா' ॥ 81 ॥

नित्या हितेन	=	எப்பொழுதும் தீமை தருவதும்,
நித்யா ஹிதேன		
भयचिन्तानपायिना	=	பீதி, கவலை விலகாததும்,
பாயசிந்தானபாயினா		

गृहस्थेनाहिना यथा	=	வீட்டிற்குள்ளிருக்கும் பாம்பு போன்றதுமான,
க் ³ ருஹஸ்தே ³ னாஹினா யதா ³		
वित्तेन	=	பணத்தால்,
வித்தேன		
जन्तोः	=	மனிதனுக்கு,
ஜந்தோ:		
चित्तस्वास्थ्यं	=	மனதிற்கு தன் நிலையில் இருப்பது,
சித்தஸ்வாஸ்த் ³ யம்		
कुतः	=	எவ்வாறு ஏற்படும்.
குத:		

பணம் எப்பொழுதும் தீமைபயப்பது. பயமும் கவலையும் அதன் கூடவே விட்டுப்பிரியாமலிருக்கும். பணம் வந்து விட்டால் அதைக்காப்பாற்றுவதில் பலவிதக் கவலைகளும், நம்மைவிட்டுப் போய்விடுமோ என்ற பயமும் கூடவே ஏற்பட்டுவிடும் இந்தப் பணத்தால் மனதிற்கு எப்படி நிம்மதி ஏற்படும்? வீட்டிற்குள் பாம்பு புகுந்து விட்டால் அங்கு நிம்மதியுடன் வஸிக்க முடியுமா? அதைததுரத்தினால்தான் அங்கு வஸிக்கமுடியும். இதுபோல் பணம் நீங்கினால்தான் மனதிற்கு நிம்மதி. (81)

कान्तारे विजने वने जनपदे सेतौ निरीतौ च वा

चोरैर्वापि तथेतैर्नरवरैः युक्तो वियुक्तोऽपि वा ।

निःस्वः स्वस्थतया सुखेन वसति ह्याद्रीयमाणो जनैः

क्लिश्नात्येव धनी सदाः कुलमतिः भीतश्च पुत्रादपि ॥ ८२ ॥

காந்தாரே விஜனே வனே ஜனபதே³ ஸேதௌ நிரீதௌ ச வா

சோரைர்வாபி ததே³தரைர்னரவரை: யுத்தோ வியுத்தோ(அ)பி வா ।

நி:ஸ்வ: ஸ்வஸ்த³தயா ஸுகே³ன வஸதி ஹ்யாத்³ரீயமானோ ஜனே:

க்லிஸ்னாத்யேவ த⁴னீ ஸதா³: குலமதி: பீ⁴தம்ச புத்ராத்³பி ॥ 82 ॥

विजने	=	ஜனங்களில்லாத,
விஜனே		
कान्तारे	=	கடுங்கானகத்திலேயோ,
காந்தாரே		
वने	=	காட்டிலோ,
வனே		
जनपदे	=	பட்டணத்திலோ,
ஜனபதே ³		
सेतौ	=	“ஈதிபாதையுடன் கூடிய இடத்திலோ”,
ஸேதௌ		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

निरीतौ च वा	=	தொந்தரவு இல்லாத இடத்திலோ,
निरी ³ தௌ ச வா चौरैर्वापि	=	திருடர்களுடனே,
சோரைர்வாபி तथा	=	அப்படியே,
ததா ² इतरै	=	மற்ற,
இதரை नरवरैः	=	சிறந்த மனிதர்களுடனே,
நரவரை: युक्तः	=	சேர்ந்திருந்தாலும்,
யுக்த: वियुक्तोऽपि वा	=	பிரிந்திருந்தாலும்,
வியுக்தோ(அ)பி வா निःस्वः	=	பணமில்லாதவன்,
நி:ஸ்வ: जनैः	=	ஜனங்களால்,
ஜன: आद्रीयमाणः	=	ஆதரிக்கப்படுகிறவனாக,
ஆத் ³ ரீயமாண: स्वस्थतया	=	ஸ்வஸ்த்சனாக,
ஸ்வஸ்த ³ தயா सुखेन	=	ஸுகமாக,
ஸுகே ³ ன वसति	=	வஸிக்கிறான்,
வஸதி धनी	=	பணமுள்ளவன்,
த ⁴ னீ पुत्रादपि	=	பிள்ளையிடமிருந்துகூட,
புத்ராத ³ பி मतिः	=	பயந்தவனாகவும்,
மதி: सदाः	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா: कुलभीतश्च	=	மனம் கலங்கியவனாகவும்,
குலபீ ⁴ தம்ச		

क्लिश्रात्येव = துன்பத்தையே அடைகிறான்.
க்லிஸ்னாத்யேவ

எவ்வித சொத்துமில்லாதவன் ஜனங்களே இல்லாத கடும் கானகத்திலோ (ஜனஸஞ்சாரமுள்ள) வனத்திலோ ஜனங்களிருக்கும் நகரத்திலோ அணையிலோ, எவ்வித தொந்தரவு மில்லாத இடத்திலோ எந்த இடத்திலிருந்தாலும் கூட திருடர்கள் இருந்தாலும் நல்ல மனிதர்கள் தன்னை விட்டுப்பிரிந்து போய் விட்டாலும் எல்லா ஜனங்களாலும் ஆதரிக்கப்பட்டவனாக ஸுகமாகக்கவலையில்லாதவனாக வாழ்வான். பணக்காரனோ வென்றால் எப்பொழுதும் கலங்கினமனதுடன், தன் புத்திரனிடமிருந்து கூட பயத்தையடைந்தவனாக, கிலேசத்தையே அனுபவிக்கிறான் பணம் காரணமாக பிள்ளையும் சத்துருவாகி விடுகிறான். (82)

"पुत्रादपि घनभाजां भीतिः" "புத்திராத³பி க⁴னபா⁴ஜாம் பீ⁴தி:"

तस्मादनर्थस्य निदानमर्थः पुमर्थसिद्धिर्न भवत्यनेन ।

ततो वनान्ते निवसन्ति सन्तः संन्यस्य सर्वं प्रतिकूलमर्थम् ॥ ८३ ॥

தஸ்மாத³னர்த³ஸ்ய நிதா³னமர்த³:

புமர்த³ஸித்³தி⁴ர்ன ப⁴வத்யனேன ।

ததோ வனாந்தே நிவஸந்தி ஸந்த:

ஸம்ந்யஸ்ய ஸர்வம் ப்ரதிகூலமர்த³ம் ॥ 83 ॥

तस्मात् = ஆகையால்,

தஸ்மாத்

अर्थः = செல்வம்,

अर्थस्य

= துன்பத்திற்கு,

अनर्थस्य

= மூலகாரணம்,

निदानं

= இந்தச் செல்வத்தால்,

अनेन

= தர்மம் முதலான புருஷார்த்தங்கள்

पुमर्थसिद्धिर्न भवति = ஸித்திப்பதில்லை,

पुमर्थसिद्धिर्न भवति = ஆகையால்,

ततः =

ततः = ஸாதுக்கள்,

सन्तः =

सन्तः = தீமையைத்தரும்,

प्रतिकूलं =

प्रतिकूलं =

प्रतिकूलं =

सर्व अर्थ	=	எல்லாச் செல்வத்தையும்,
ஸர்வம் அர்த ³ ம்		
संन्यस्य	=	துறந்துவிட்டு,
ஸம்ந்யஸ்ய		
वनान्ते	=	காட்டின் நடுவில்,
வனாந்தே		
निवसन्ति	=	வஸிக்கிறார்கள்.
நிவஸந்தி		

ஆகையினால் தனம் அனர்த்தத்திற்கே காரணம். அதினால் ஒரு புருஷார்த்த மும் ஸித்திக்காது. அதினால்தான், ஸாதுக்கள் பிரதிகூலமாயிருக்கும் தனத்தையெல் லாம் துறந்து காடுகளின் மத்தியில் போய் வஸிக்கிறார்கள். (83)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக அர்த்தமென்று நினைப்பதெல்லாம் வாஸ்தவத் தில் கெடுதலையே உண்டுபண்ணுவதினால் அதிலுள்ள ஆசையை விட்டு வைராக்ய நிஷ்டனாயிருக்கவேண்டுமென்று 10 சுலோகங்களில் வற்புறுத்தி அந்த வைராக்யம் என்ற விஷயத்தை முடிக்கிறார்: -

श्रद्धाभक्तिमतीं सतीं गुणवतीं पुत्रान् श्रुतान् संमतान्
अक्षय्यं वसुधानुभोगविभवैः श्रीसुन्दरं मन्दिरम् ।
सर्वं नश्वरमित्यवेत्य कवयः श्रुत्युक्तिमिर्युक्तिभिः
संन्यस्यन्त्यपरे तु तत्सुखमिति भ्राम्यन्ति दुःखार्णवे ॥ ८४ ॥

ஸ்ரத்³தா⁴ப⁴க்திமதீம் ஸதீம் கு³ணவதீம் புத்ரான் ஸ்ருதான் ஸம்மதான்
அக்ஷய்யம் வஸுதா⁴னுபோ⁴க³விப⁴வை: ஸ்ரீஸுந்த³ரம் மந்தி³ரம் ।
ஸர்வம் நஸ்வரமித்யவேத்ய கவய: ஸ்ருத்யுத்திமிர்யுத்திபி⁴:
ஸம்ந்யஸ்யந்த்யபரே து தத்ஸுக³மிதி ப்⁴ராம்யந்தி து³:கா³ர்ணவே ॥ 84 ॥

श्रद्धाभक्तिमतीं	=	சிரத்தை, பக்தி இவற்றுடன்கூடிய,
ஸ்ரத் ³ தா ⁴ ப ⁴ க்திமதீம்		
गुणवतीं	=	நல்ல குணங்களுள்ள,
கு ³ ணவதீம்		
सतीं	=	பதிவிரதையான மனைவியையும்,
ஸதீம்		
श्रुतान्	=	கல்வியறிவுள்ள,
ஸ்ருதான்		
संमतान्	=	மனதிற்குப் பிரியமான,
ஸம்மதான்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

புத்ரான்	=	பிள்ளைகளையும்,
புத்ரான்		
வஸுதானுபோக³விப⁴வை:	=	பணம், தான்யம் இவற்றின் போகம்,
வஸுதா⁴னுபோ⁴க³விப⁴வை:		
அக்ஷய்	=	குறைவில்லாத,
அக்ஷய்யம்		
ஸ்ரீசுந்ர	=	ஸம்பத்துக்களுடன் அழகிய,
ஸ்ரீஸுந்த³ரம்		
மந்நி³ரம்	=	கிருஹத்தையும்,
மந்நி³ரம்		
ஸர்வம்	=	எல்லாம்,
நஸ்வரம்	=	அழியும் ஸ்வபாவமுள்ளது,
நஸ்வரம்		
இதி	=	என்று,
இதி		
ஸ்ருதுக்திமி	=	வேதவாக்யங்களாலும்,
ஸ்ருதுயுக்திமி		
யுக்திமி:	=	யுக்திகளாலும்,
யுக்திமி:		
அவெத்ய	=	நன்கு அறிந்துகொண்டு,
அவெத்ய		
அவேத்ய	=	அறிவாளிகள்,
கவய:	=	
கவய:		
ஸந்யஸ்யந்தி	=	தியாகம் செய்கின்றனர்,
ஸந்யஸ்யந்தி		
அபரே து	=	மற்றவர்களோவெனில்,
அபரே து		
தத்	=	அதை,
தத்		
ஸுகமென்று (எண்ணி),	=	
ஸுக³மிதி	=	
து³:கா³ர்ணவே	=	துன்பக்கடலில்,
து³:கா³ர்ணவே		
ப்ராம்யந்தி	=	உழலுகிறார்கள்.
ப்ராம்யந்தி		

சிரத்தை பக்தியுள்ளவளாயும் நல்ல குணமுள்ளவளாயும் ஸாத்வீயமான பார்யையையும், நல்ல படிப்புள்ளவர்களாயும் மனதிற்கு மிகவும் பிடித்தவர்களாயு முள்ள புத்திரர்களையும், பூமியில் அனுபவிப்பதற்கு வேண்டிய எல்லா விபங்களும் குறை வன்னியில் இருப்பதும் ஸம்பத்தினால் மிக அழகாகவிருப்பதுமான மாளிகையையும், எல்லாம் நாசமடையக் கூடியதுதான் என்று வேத வாக்கியங்களி னாலும் யுக்திகளினாலும் நன்கு அறிந்து கொண்டு அறிவாளிகள் தியாகம் செய்து விடுகிறார்கள் மற்றவர்களோ அதுவே ஸுகமென்று நினைத்து துக்க ஸமுத்திரத்தில் உழலுகிறார்கள்.

பூவுலகில் ஸுகமாக வாழ்வதற்கு வேண்டிய குறைவற்ற எல்லாச் செல்வங்க ளையும், பதிவிரதையான மனைவியையும், ஸத்புத்திரனையும் அடைந்தும் கூட வைராக்யத்தால் தியாகம் செய்கிறார்களென்றால் மேலேகண்ட பூர்ண விபவமில்லாத வர்கள் தியாகம் செய்யவேண்டுமென்பதைச் சொல்லவும் வேண்டுமோ? உபநிஷத் வாக்கியங்களையும் தக்க யுக்திகளையும் நம் அனுபவத்தையும் ஆராய்ந்து பார்த்தால் உலகபோகங்களில் யாருக்கும் ஆசை உண்டாகாது. ஸுகமில்லாததை ஸுகமென்று எண்ணுவதன் மூலம் துன்பத்தையே அடைகின்றனர். (84)

सुखमिति मलराशौ ये रमन्तेऽत्र गेहे

क्रिमय इव कलत्रक्षेत्र पुत्रानुषक्या ।

सुरपद इव तेषां नैव मोक्षप्रसङ्ग-

स्त्वपि तु निरयगर्भावासदुःखप्रवाहः ॥ ८५ ॥

ஸுக³மிதி மலராஸௌ யே ரமந்தே(அ)த்ர கே³ஹே

க்ரிமய இவ கலத்ரக்ஷேத்ர புத்ரானுஷக்யா ।

ஸுரபத்³ இவ தேஷாம் நைவ மோக்ஷப்ரஸங்க்³ -

ஸ்த்வபி து நிரயக³ர்பா⁴வாஸது³:க³ப்ரவாஹ: ॥ 85 ॥

मलराशौ = மலக்குவியலில்,

मलराशेण

क्रिमय इव = புழுக்கள்போல,

क्रिमय इव

कलत्र = மனைவி,

कलत्र

क्षेत्र = வயல்,

क्षेत्र

पुत्रानुषक्या = பிள்ளைகள் இவர்களிடம் ஆசையால்,

पुत्रानुषक्या

पुत्रानुषक्या

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

अत्र गेहे	=	இந்த வீட்டில்,
अत्र के०हे		
सुरपद इव	=	தேவலோகத்தில்போல,
सुरपत० इव		
सुखमिति	=	ஸுகமென்று,
सुक०मिति		
ये	=	எவர்கள்,
ये		
रमन्ते	=	இன்புகிறார்களோ,
रमन्ते		
तेषां	=	அவர்களுக்கு,
तेषां		
तेशां		
नैव मोक्षप्रसङ्ग	=	மோகஷப்பேச்சே கிடையாது,
नैव मोक्षप्रसङ्ग		
नैव मोक्षप्रसङ्ग		
अपि तु	=	ஆனால்,
अपि तु		
निरय	=	நரகம்,
निरय		
गर्भावास	=	கர்ப்பவாஸம்,
गर्भावास		
दुःखप्रवाहः	=	இவைகளின் துக்கப்பெருக்கு ஏற்படும்.
दुःखप्रवाहः		
दुःखप्रवाहः		

மலக்குவியலில் புழுக்கள் இன்புறுவது போல, பார்யை, வயல், புத்திரன் இவர்களிடம் பற்றுதல்கொண்டு இந்த வீட்டையே தேவலோகம் போல் நினைத்து ரமிக்கிறவர்களுக்கு மோகஷ விஷயமான பேச்சுக்கேயிடமில்லை. அவர்கள் நரகத்திலும் கர்ப்பத்திலும் திரும்பத்திரும்ப வாஸம் செய்வதால் ப்ரவாஹம் போல் மேன்மேலும் துடர்ந்து துன்பங்கள் பெருகிக்கொண்டே இருக்கும். (85)

येषामाशा निराशा स्यात् दारापत्यधनादिषु ।

तेषां सिध्यति नान्येषां मोक्षाशाभिमुखी गतिः ॥ ८६ ॥

யேஷாமாஸா நிராஸா ஸ்யாத் தா³ராபத்யத⁴நாதி⁵ஷா ।

தேஷாம் ஸித்⁴யதி நான்யேஷாம் மோகஷாஸாபி⁴முகீ² க³தி: ॥ 86 ॥

येषां = எவர்களுக்கு,

येशां

दारापत्यधनादिषु	=	மனைவி, பிள்ளை, பண முதலானவற்றில்,
தா ³ ராபத்யத ⁴ நாதி ³ ஷ		
निराशा	=	ஆசையற்றிருப்பதே,
निराशा		
आशा स्यात्	=	விருப்பமாக இருக்குமோ,
ஆஸா ஸ்யாத்		
तेषां	=	அவர்களுக்கு,
தேஷாம்		
मोक्षाशाभिमुखी गतिः	=	மோக்ஷமிருக்கும் திசையை நோக்கிய போக்கு,
மோக்ஷாஸாமி ⁴ முகீ ³ க ³ தி:		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கும்,
ஸித் ⁴ யதி		
अन्येषां	=	மற்றவர்களுக்கு,
அன்யேஷாம்		
न	=	இல்லை.
ந		

மனைவி, பிள்ளை, பணம் முதலியவற்றில் கொஞ்சமும் ஆசை யற்று இருப்பதையே தனது விருப்பமாகக்கொண்டவர்கள் தான் மோக்ஷமிருக்கும் திசையை நோக்கிச்செல்ல முடியும். உலக ஆசையை விட்டவர்தான் மோக்ஷம் செல்லத் தகுதியுள்ளவர். மற்றவர் மோக்ஷமிருக்கும் திசையை எட்டிப்பார்க்கவே முடியாது.

(86)

सत्कर्मक्षतपाप्मनां श्रुतिमतां शुद्धात्मनां धीमतां

नित्यानित्यपदार्थशोधनमिमं युक्त्या मुहुः कुर्वताम् ।

तस्मादुत्थमहाविरक्तयसिमतां मोक्षैककाङ्क्षावतां

धन्यानां सुलभं प्रियादिविषयेष्वा शालताच्छेदनम् ॥ ८७ ॥

ஸத்கர்மக்ஷதபாப்மனாம் ஸ்ருதிமதாம் ஸுத்³தா⁴த்மனாம் தீ⁴மதாம்

நித்யாநித்யபதா³ர்த³ஸோத⁴னமிமம் யுக்த்யா முஹு: குர்வதாம் ।

தஸ்மாது³த்த³மஹாவிரக்தயஸிமதாம் மோக்ஷைககாங்க்ஷாவதாம்

த⁴ன்யானாம் ஸுலப⁴ம் ப்ரியாதி³விஷயேஷ்வாஸாலதாச்சே³த³னம் ॥ 87 ॥

सत्कर्म	=	புண்ய கர்மாக்களால்,
ஸத்கர்ம		
क्षत	=	அழிந்த,
க்ஷத		
पाप्मनां	=	பாபமுள்ளவர்களும்,

பாப்மனாம் श्रुतिमतां	=	கல்வியறிவுள்ளவர்களும்,
ஸ்ருதிமதாம் शुद्धात्मनां	=	பரிசுத்தமான மனமுள்ளவர்களும்,
ஸுத் தாத்தமனாம் धीमतां	=	புத்தியுள்ளவர்களும்,
தீமதாம் मुहुः	=	அடிக்கடி,
முஹு: युक्त्या	=	யுக்தியினால்,
யுக்த்யா इमं	=	இந்த,
இமம் नित्यानित्यपदार्थशोधनं	=	பதார்த்தங்களில் இது நித்யம், இது அநித்யம்
நித்யாநித்யபதாந்த் ஸோதனம் என்று பரிசோதிப்பதை, कुर्वतां	=	செய்கிறவர்களும்,
குர்வதாம் तस्मात्	=	அதிலிருந்து,
தஸ்மாத் उत्थ	=	உண்டான,
உத்த் महाविरक्तयसिमतां	=	தீவ்ர வைராக்யமென்னும் கத்தியுடன்
மஹாவிரக்தயஸிமதாம் मोक्षैककाङ्क्षावतां	=	கூடியவர்களும், மோக்ஷம் ஒன்றிலேயே ஆவலுடன்
மோக்ஷைககாங்க்ஷாவதாம் धन्यानां	=	கூடியவர்களுமான, பாக்யசாலிகளுக்குத்தான்,
தன்யாநாம் प्रियादिविषयेषु	=	அன்பிற்குரிய மனைவி முதலான விஷயங்களில்,
ப்ரியாதிவிஷயேஷு आशालताच्छेदनं	=	ஆசை என்னும் கொடியை அறுப்பது,
ஆஸாலதாச்சேதனம் सुलभं	=	ஸுலபம்.
ஸுலபம்		

நித்ய நைமித்திக கர்மாக்களை பலனை இச்சிக்காமல் ஈசுவர அர்பணமாகச் செய்தால் பாபம் விலகும். மனம் பரிசுத்தமாகும். புத்தித்திறமையுடன் பெரியோர்களிடம் சாஸ்திர விஷயங்களைக் கேட்டுத்தெரிந்து சாஸ்திர பலத்தாலும் யுக்தியாலும் உலகிலுள்ள பதார்த்தங்களில் இது நித்யம் இது அநித்யம் என்பதைப் பிரித்துத்

தெரிந்துகொள்வதுடன் இதை எப்போதும் சிந்திக்க வேண்டும் இதன் மூலம் தீவர வைராக்யம் உண்டாகும் மோக்ஷ மொன்றிலேயே ஆசைகொண்ட இவர்களே பாக்ய சாலிகள். இவர்கள் எந்த எந்தப்பொருளில் இதற்கு முன் மிகுந்த ஆசை கொண்டிருந்தார்களோ, அந்த ஆசை ஸுலபமாக இவர்களுக்கு அடியோடு நீங்கிவிடும். (87)

संसारमृत्योर्बलिनः प्रवेष्टुं द्वाराणि तु त्रीणि महान्ति लोके ।

कान्ता च जिह्वा कनकं च तानि रुणद्धि यस्तस्य भयं न मृत्योः ॥ ८८ ॥

ஸம்ஸாரம்ருத்யோர்ப்லின: ப்ரவேஷ்டும்

த்³வாராணி து த்ரீணி மஹாந்தி லோகே ।

காந்தா ச ஜிஹ்வா கனகம் ச தானி

ருணத்³தி⁴ யஸ்தஸ்ய ப⁴யம் ந ம்ருத்யோ: ॥ 88 ॥

बलिनः	=	வலிமையுள்ள,
प ³ लिनः		
संसारमृत्यो	=	ஸம்ஸாரமென்னும் மிருத்யு,
ஸம்ஸாரம்ருத்யோ		
प्रवेष्टुं	=	நுழைவதற்கு,
ப்ரவேஷ்டும்		
लोके	=	உலகில்,
லோகே		
कान्ता च	=	மங்கையரும்,
காந்தா ச		
जिह्वा	=	நாக்கும்,
ஜிஹ்வா		
कनकं च	=	தங்கமும் (என்ற இந்த),
கனகம் ச		
त्रीणि	=	மூன்று,
த்ரீணி		
महान्ति	=	பெரிய,
மஹாந்தி		
द्वाराणि	=	வாசல்கள் (உள்ளன),
த் ³ வாராணி		
यः	=	எவன்,
ய:		
तानि	=	அவைகளை,
தானி		
रुणद्धि	=	அடைக்கிறதோ,

ருணத்³தி⁴

तस्य

=

அவனுக்கு,

தஸ்ய

मृत्योः

=

மிருத்யுவிடமிருந்து,

ம்ருத்யோ:

न भयं

=

பயமில்லை.

ந ப⁴யம்

மிகவும் பலசாலியாயிருக்கிற ஸம்ஸாரம் என்ற மிருத்யு உள்ளே நுழைவதற்கு உலகத்தில் மூன்று பெரிய துவாரங்கள் (வாசல்கள்) இருக்கின்றன, அதாவது, ஸ்திரீ, நாக்கு, தங்கம், என்பவை. இம்மூன்றின் வழியாகத்தான் மிருத்யு மனிதனிடம் உட்புகுகிறது. எவன் இம்மூன்று வாசல்களையும் அடைத்துவிடுகிறானோ அவனுக்குத்தான் மிருத்யுவினிடமிருந்து பயம் கிடையாது. பெண்ணிடமும் பொருளிலும் ஆசை கொண்டவர், நாக்குக்குக் கட்டுப்பட்டவர் இவர்கள் தம் ஆசையை நிறைவேற்ற பல கெட்ட செயல்களைப் புரிவதன் மூலம் பிறவி மரணம் என்னும் ஸம்ஸாரத்திலிருந்து மீள முடியாமல் இதிலேயே உழன்று கொண்டிருக்கின்றனர். இந்த ஆசையை யொழித்தவர் பிறவித் கடலைத்தாண்டி அழிவற்ற நிலையை அடைகின்றனர். (88)

मुक्तिश्रीनगरस्य दुर्जयतरं द्वारं यदस्त्यादिमं

तस्य द्वे अरे धनं च युवती ताभ्यां पिनद्धं दृढम् ।

कामाख्यार्गलदारुणा बलवता द्वारं तदेतत्त्रयं

धीरो यस्तु भिनत्ति सोऽर्हति सुखं भोक्तुं विमुक्तिश्रियः ॥ ८९ ॥

முக்திஸ்ரீநக³ரஸ்ய து³ர்ஜயதரம் த³வாரம் யத³ஸ்த்யாதி³மம்

தஸ்ய த³வே அரரே த³னம் ச யுவதீ தாப³யாம் பினத்³த³ம் த³ருட³ம் ।

காமாக³யார்க³லதா³ருண ப³லவதா த³வாரம் ததே³தத்த்ரயம்

தீ³ரோ யஸ்து பி³னத்தி ஸோ(அ)ர்ஹதி ஸுக³ம் போ³க்தும் விமுக்திஸ்ரிய: ॥89॥

मुक्तिश्रीनगरस्य

=

மோக்ஷலக்ஷ்மியின நகரத்திற்கு,

मुक्तिश्रीनगरस्य

दुर्जयतरं

=

ஜயிக்கமுடியாததான,

दुर्जयतरं

यत्

=

எந்த,

यत्

आदिमं

=

முதலாவது,

आदिमं

द्वारं

=

வாசல்,

द्वारं

त³वारम्

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अस्ति	=	இருக்கிறதோ,
अस्ति		
तस्य	=	அதற்கு,
तस्य		
धनं	=	செல்வமும்,
த⁴னம்		
युवती च	=	பெண்ணும் (என்ற),
युवती च		
युवती च		
द्वे अरे	=	இரண்டு கதவுகள்,
த்³வே அரரே		
ताभ्यां	=	அவைகளால்,
தாப்⁴யாம்		
पिनद्धं	=	மூடப்பட்ட,
பினத்³த⁴ம்		
द्वारं	=	வாசல்,
த்³வாரம்		
बलवता	=	பலமுள்ள,
ப³லவதா		
कामाख्यार्गलदारुणा	=	காமம் என்ற பெயருள்ள தாப்பாள்
காமாக்³யார்க்³லதா³ருண		
दृढं	=	உறுதியானது,
த்³ருட⁴ம்		
तत् एतत् त्रयं	=	அந்த இந்த மூன்றையும்,
தத் ஏதத் த்ரயம்		
यस्तु धीरः	=	தைரியசாலி,
யஸ்து தீ³ர:		
भिनत्ति	=	பிளக்கிறுனோ,
பி³னத்தி		
सः	=	அவன்,
ஸ:		
विमुक्तिश्रियः	=	மோக்ஷலக்ஷ்மியின்,
விமுக்திஸ்³ரிய:		
सुखं	=	ஸுகத்தை,
ஸுக³ம்		
भोक्तुं	=	அநுபவிப்பதற்கு,
போ⁴க்தும்		

बर्हि = தகுதியுள்ளவனாகிறான்.
ப³ர்ஹதி

மோக்ஷலக்ஷ்மியின் நகரத்திற்கு மிகவும் சிரமப்பட்டு ஐயிக்க வேண்டியதாய் முதலில் எந்த வாசல் இருக்கிறதோ, அதற்கு செல்வம், ஸ்திரீ, என்று இரண்டு கதவுகள். அவைகளால் மூடப்பட்ட வாசல் காமம் என்கிற பலமான தாப்பாள் கட்டையால் திடமாக உள்ளது ஆகையால் இந்த மூன்றையும் எந்த தீர்ப்புஷன் உடைக்கிறோனோ, அவன் தான் மோக்ஷலக்ஷ்மியின் ஸுகத்தை அனுபவிக்கமுடியும். தாரேஷணை, வித்தேஷணை என்ற பெண்ணாசை பணத்தாசை இரண்டையும் முற்றிலும் துறந்தவன் தான் மோக்ஷானந்தத்தை அடையமுடியும். (89)

आरूढस्य विवेकाच्चं तीव्र वैराग्यखड्गिनः ।

तितिक्षावर्मयुक्तस्य प्रतियोगी न दृश्यते ॥ ९० ॥

ஆருட⁴ஸ்ய விவேகாச்வம் தீவ்ர வைராக்³யக³ட்³கி³ன: ।
திதிக்ஷாவர்மயுக்தஸ்ய ப்ரதியோகீ³ ந த்³ருஸ்யதே ॥ 90 ॥

विवेकाच्चं = விவேகம் என்னும் குதிரையில்,

विवेकाश्चम्

आरूढस्य = ஏறியவனும்,

ஆருட⁴ஸ்ய

तीव्र वैराग्यखड्गिनः = பலமான வைராக்யமென்னும்

தீவ்ர வைராக்³யக³ட்³கி³ன: கத்தியுடையவனும்,

तितिक्षावर्मयुक्तस्य = பொறுமை என்னும் கவசத்தோடு

திதிக்ஷாவர்மயுக்தஸ்ய கூடினவனுமான புருஷனுக்கு,

प्रतियोगी = எதிரி,

ப்ரதியோகீ³

न दृश्यते = காணப்படுவதில்லை.

ந த்³ருஸ்யதே

விவேகமாகிற குதிரையில் ஏறிக்கொண்டு, தீவிர வைராக்ய மாகிற வாள் உள்ளவனாய், பொறுமை என்ற கவசத்தையுடையவனாக, இருப்பவனுக்கு எதிராளி காணமுடியாது. விவேகம், வைராக்யம், பொறுமை இம்மூன்றும் மனதில் உறுதியாயிருந்தால் உலகவிஷயங்களால் அவன் சலிக்கமாட்டான். (90)

विवेकजां तीव्रविरक्तिमेव मुक्तेर्निदानं निगदन्ति सन्तः ।

तस्माद्विवेकी विरतिं मुमुक्षुः संपादयेत्तां प्रथमं प्रयत्नात् ॥ ९१ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

விவேகஜாம் தீவ்ரவிரக்திமேவ

முக்தேர்நிதா³னம் நிக்³த³ந்தி ஸந்த: ।

தஸ்மாத்³விவேகீ விரதம் முமுகூ³:

ஸம்பாத³யேத்தாம் ப்ரத³மம் ப்ரயத்னாத் ॥ 91 ॥

विवेकजां	=	விவேகத்தினால் உண்டாகிற,
विவேकजாம்		
तीव्रविरक्तिमेव	=	தீவ்ரமான வைராக்யத்தைத்தான்,
தீவ்ரவிரக்திமேவ		
मुक्ते:	=	முக்திக்கு,
मुक्ते:		
निदानं	=	காரணமாக,
நிதா ³ னம்		
सन्त:	=	பெரியோர்கள்,
ஸந்த:		
निगदन्ति	=	சொல்கிறார்கள்,
நிக் ³ த ³ ந்தி		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
मुमुक्षु:	=	மோகஷமடைவதில் விருப்பமுள்ளவன்,
मुमुक्षु:		
प्रथमं	=	முதலில்,
ப்ரத ³ மம்		
विवेकी	=	விவேகத்துடன் கூடியவனாகி,
விவேகீ		
प्रयत्नात्	=	முயற்சியால்,
ப்ரயத்னாத்		
तां	=	அந்த,
தாம்		
विरतिं	=	வைராக்யத்தை,
விரதிம்		
संपादयेत्	=	ஸம்பாதித்துக் கொள்ள வேண்டும்.
ஸம்பாத ³ யேத்		

முதலில் சுருதிகளாலும் யுக்திகளாலும் பதார்த்தங்களை நன்கு ஆராய்ந்து ப்ரஹ்மம் ஒன்றே நித்யமானது ஸத்யப்பொருள், மற்றவையெல்லாம் அநித்யம், தீமைபயப்பது என்று நன்கு பிரித்துத் தெரிந்துகொள்வது என்ற விவேகம் ஏற்பட்டு அதன் மூலம் உண்டாகும் தீவ்ர வைராக்யம் தான் முக்திக்கு ஸாதனமாகும் விவேக

மில்லாமல் வேறுகாரணங்களால் ஏற்படும் வைராக்யம் நிலைத்திருக்காது. மற்றோர் சமயம் வைராக்யம் மறைந்து ஆசை ஏற்பட்டுவிடக்கூடும். ஆதலால் மோக்ஷத்தை அடையவிரும்புவன் முதலில் விவேகத்தையடைந்து பிறகு அதன் மூலம் முயற்சி யுடன் வைராக்யத்தை ஸம்பாதிக்க வேண்டும். (91)

पुमानजात निर्वेदो देहबन्धं जिहासितुम् ।

न हि शक्नोति निर्वेदो बन्धभेदो महानसौ ॥ ९२ ॥

புமானஜாத நிர்வேதோ³ தே³ஹப³ந்த⁴ம் ஜிஹாஸிதும் ।

ந ஹி ஸக்னோதி நிர்வேதோ³ ப³ந்த⁴பே⁴தோ³ மஹானஸௌ ॥ 92 ॥

अजात निर्वेदो = வைராக்யம் ஏற்படாத,

अजात निर्वेदो³

पुमान् = மனிதன்,

पुमान्

देहबन्धं = சரீரமாகிற கட்டை,

तेश्च³ஹப³ந்த⁴ம்

जिहासितुम् = விடுவதற்கு,

जिहासितुम्

न हि शक्नोति = சக்தியுள்ளவனாகமாட்டான்,

न हि शक्नोति

असौ = இந்த,

असौ

निर्वेदः = வைராக்யம்,

निर्वेदः³

महान् = பெரிய,

महान्

बन्धभेदः = நிர்வேதம் பந்தத்தை பிளப்பதில்.

बन्धभेदः³

சரீரத்துடன் ஆத்மா கட்டுப்பட்டு எல்லாத்துன்பங்களையும் அனுபவிக்கிறது வைராக்ய மில்லாதவனுக்கு சரீரபந்தம் விலகாது ஆகவே சரீரபந்தம் விலக வைராக்யம் தான் முக்யமான ஸாதனம். (92)

वैराग्यरहिता एव यमालय इवालये ।

क्लिश्रन्ति त्रिविधैस्तापैर्मोहिता अपि पण्डिताः ॥ ९३ ॥

வைராக்³யரஹிதா ஏவ யமாலய இவாலயே ।

க்லிஸ்னந்தி த்ரிவிதை⁴ஸ்தாபைர்மோஹிதா அபி பண்டி³தா: ॥ 93 ॥

पण्डिता: अपि	=	படித்தவர்களாயிருந்தும்,
பண்டி ³ தா: அபி		
वैराग्यरहिता एव	=	வைராக்யமில்லாதவர்கள்தான்,
வைராக் ³ யரஹிதா ஏவ		
मोहिता:	=	மோஹமடைந்தவர்களாகி,
மோஹிதா:		
यमालये एव	=	யம லோகத்தில்போல,
யமாலயே ஏவ		
आलये	=	(தனது) வீட்டில்,
ஆலயே		
त्रिविधै:	=	மூன்றுவிதமான,
த்ரிவிதை ⁴ :		
तापै:	=	தாபங்களால்,
தாபை:		
क्लिश्न्ति	=	துன்பறுகிறார்கள்.
க்லிஸ்னந்தி		

படித்த போதிலும் வைராக்யம் ஏற்படாவிட்டால் அவர்கள் தான் உலக விஷயங்களில் மயங்கி வீட்டில் பற்றுக்கொண்டு அதன் மூலம் நரகத்தில் போல ஆத்யாத்மிகம், ஆதிபௌதிகம், ஆதிதைவிகம் என்னும் மூவித தாபங்களால் வருந்துகிறார்கள். (93)

(அவதாரிகை) நான்கு ஸாதனங்களில் விவேகம் வைராக்யம் என்ற இரண்டின் லக்ஷணத்தையும் அவசியத்தன்மையையும் விவரித்து விட்டு இனி மூன்றாவது ஸாதனமான சமாகிஷட்கஸம்பத்தி என்பதில் அடங்கியிருக்கும் ஆறு அம்சங்கள் எவை என்று முதலில் சொல்லிவிட்டு அவைகள் ஒவ்வொன்றையும் விஸ்தாரமாக எடுத்துச் சொல்கிறார்: -

शमो दमस्तिक्षोपरति: श्रद्धा तत: परम् ।

समाधानमिति प्रोक्तं षडेवैते शमादय: ॥ ९४ ॥

ஸமோ த³மஸ்திதிக்ஷோபரதி: ஸ்ரத்³தா⁴ தத: பரம் ।

ஸமாதா⁴னமிதி ப்ரோக்தம் ஷடே³வைதே ஸமாத³ய: ॥ 94 ॥

शम:	=	சாந்தி,
ஸம:		
दम:	=	தமம்,
த ³ ம:		

तितिक्षा	=	பொறுமை,
तिथिक्षा उपरति:	=	உபரதி,
உபரதி:		
श्रद्धा	=	சிரத்தை,
ஸ்ரத் ³ தா ⁴		
ततः परं	=	அதன்பின்,
தத: பரம்		
समाधानं	=	ஸமாதானம்,
ஸமாதா ⁴ னம்		
इति	=	என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது,
இதி		
एते	=	இந்த,
ஏதே		
षडेव	=	ஆறுதான்,
ஷடே ³ வ		
शमादयः	=	சமம் முதலியவை.
ஸமாத ³ ய:		

1. சமம், 2. தமம், 3. திதிக்கூடா, 4. உபரதி, 5. சிரத்தை, 6. ஸமாதானம் என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. இந்த ஆறு தான் சமம் முதலியவை. (94)

एकवृत्त्यैव मनसः स्वलक्ष्ये नियतस्थितिः ।

शम इत्युच्यते सद्भिः शमलक्षणवेदिभिः ॥ ९५ ॥

ஏகவ்ருத்தயைவ மனஸ: ஸ்வலக்ஷ்யே நியதஸ்தி³தி: ।

ஸம இத்யுச்ச்யதே ஸத்³பி⁴: ஸமலக்ஷணவேதி³பி⁴: ॥ 95 ॥

एकवृत्त्यैव	=	ஒரே விருத்தியுடனேயே,
ஏகவ்ருத்தயைவ		
स्वलक्ष्ये	=	தனது லக்ஷயத்தில்,
ஸ்வலக்ஷ்யே		
मनसः	=	மனதின்,
மனஸ:		
नियतस्थितिः	=	கட்டுப்பட்ட ஸ்திதி,
நியதஸ்தி ³ தி:		
शम इति	=	சமம் என்று,
ஸம இதி		

शमलक्षणवेदिभिः = சமத்தின் லக்ஷணமறிந்த,

ஸமலக்ஷணவேதி³பி⁴:

सद्भिः = மஹான்களால்,

ஸத்³பி⁴:

उच्यते = சொல்லப்படுகிறது.

உச்யதே

ஒரே விருத்தியுடன் தனது லக்ஷயத்தில் மனம் அடங்கியிருப்பது சமம் என்று சமத்தின் லக்ஷணத்தையறிந்த பெரியோர்களால் சொல்லப்படுகிறது. (95)

उत्तमो मध्यमश्चैव जघन्य इति च त्रिधा ।

निरूपितो विपश्चिद्भिः तत्तल्लक्षणवेदिभिः ॥ ९६ ॥

உத்தமோ மத்⁴யமஸ்சைவ ஜக⁴ன்ய இதி ச த்ரிதா⁴ ।

நிருபிதோ விபஸ்வித்³பி⁴: தத்தல்³லக்ஷணவேதி³பி⁴: ॥ 96 ॥

उत्तमः = உத்தமம்,

உத்தம:

मध्यमश्चैव = மத்யமம்,

மத்⁴யமஸ்சைவ

जघन्यः = அதமம்,

ஜக⁴ன்ய:

इति च = என்றும்,

இதி ச

त्रिधा = மூன்று விதமாக,

த்ரிதா⁴

तत्तल्लक्षणवेदिभिः = அததன் லக்ஷணங்களை அறிந்த,

தத்தல்³லக்ஷணவேதி³பி⁴:

विपश्चिद्भिः = அறிவாளிகளால் (சமமானது),

விபஸ்வித்³பி⁴:

निरूपितः = விளக்கப்பட்டிருக்கிறது.

நிருபித:

இது உத்தமம், மத்யமம், அதமம் என்று மூன்றுவிதமாக அததன் லக்ஷணத் தையறிந்த பண்டிதர்களால் நிரூபிக்கப்பட்டிருக்கிறது. (96)

स्वविकारं परित्यज्य वस्तुमात्रतया स्थितिः ।

मनसः सोत्तमा शान्तिर्ब्रह्मनिर्वाणलक्षणा ॥ ९७ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ஸ்வவிகாரம் பரித்யஜ்ய வஸ்துமாத்ரதயா ஸ்திதி: ।

மனஸ: ஸோத்தமா ஸாந்திர்ப்ரஹ்மநிர்வாணலக்ஷணா || 97 ||

मनसः = மனது,

மனஸ:

स्वविकारं = தனது விகாரத்தை (விருத்தியாக பரிணமிப்பதை),

ஸ்வவிகாரம்

परित्यज्य = விட்டு விட்டு,

பரித்யஜ்ய

वस्तुमात्रतया = ப்ரஹ்ம வஸ்துவாகமட்டுமே,

வஸ்துமாத்ரதயா

स्थितिः = இருப்பது (யாதோ),

ஸ்திதி:

सा = அது,

ஸா

ब्रह्मनिर्वाणलक्षणा = ப்ரஹ்ம நிர்வாணத்தைக் குறிக்கும்,

ப்ரஹ்மநிர்வாணலக்ஷணா

उत्तमा शान्तिः = உத்தமமான சாந்தியாகும்.

உத்தமா ஸாந்தி:

மனஸ் தான் மாறுதல் அடைவதை விட்டு விட்டு அறியப்படும் வஸ்துவான பிரஹ்மமாகவே இருந்து விடுவது என்பது பிரஹ்மானந்தத்தைக் குறிக்கும் உத்தமமான சாந்தி. (97)

प्रत्यक्प्रत्ययसंतानप्रवाहकरणं धियः ।

यदेषा मध्यमा शान्तिः शुद्धसत्त्वै कलक्षणा || 98 ||

ப்ரத்யக்ப்ரத்யயஸந்தானப்ரவாஹகரணம் தி⁴ய: ।

யதே⁴ஷா மத்⁴யமா ஸாந்தி: ஸுத்⁴ஸத்த்வை கலக்ஷணா || 98 ||

धियः = மனதிற்கு,

தி⁴ய:

प्रत्यक्प्रत्यय = ஆத்ம விஷயமான ஞானத்தை,

ப்ரத்யக்ப்ரத்யய

संतानप्रवाहकरणं = பிரவாஹம்போல் துடர்ச்சியாகச் செய்வது,

ஸந்தானப்ரவாஹகரணம்

यत् = யாதொன்று உண்டோ,

யத்

एषा	=	இது,
ஏஷா		
शुद्धसत्त्वै कलक्षणा	=	கலப்பில்லாத ஸத்வகுணம் மட்டும்
ஸுத் ³ த ⁴ ஸத்த்வை கலக்ஷணா		உள்ளதைக்குறிக்கும்,
मध्यमा शान्तिः	=	மத்யமமான சாந்தி.
மத் ⁴ யமா ஸாந்தி:		

அந்தராத்ம விஷயமான ஞானத்துடர்ச்சியை இடைவிடாமல் பிரவாஹம் போல் மனஸில் செய்வது மத்யமமான சாந்தி இது சுத்தமான ஸத்வகுணத்தைக் குறிக்கும். (98)

विषयव्यापृतिं त्यक्त्वा श्रवणैकमनस्थितिः।

मनसश्चेतरा शान्तिर्मिश्रसत्त्वैकलक्षणा ॥ ९९ ॥

விஷயவ்யாப்ருதிம் த்யக்த்வா ஸ்ரவணைகமனஸ்தி²தி:।
மனஸஸ்சேதரா ஸாந்திர்மிஸ்ரஸத்த்வைகலக்ஷணா ॥ 99 ॥

विषयव्यापृतिं	=	விஷயங்களில் செல்வதை,
விஷயவ்யாப்ருதிம்		
त्यक्त्वा	=	விட்டுவிட்டு,
த்யக்த்வா		
श्रवणैकमनस्थितिः	=	ச்ரவணம் ஒன்றிலேயே மனஸ் இருப்பது,
ஸ்ரவணைகமனஸ்தி ² தி:		
मिश्रसत्त्वैकलक्षणा	=	கலப்புள்ள ஸத்வகுணத்தைக் குறிக்கின்ற,
மிஸ்ரஸத்த்வைகலக்ஷணா		
मनसः	=	மனதின்,
மனஸ:		
इतरा शान्तिः	=	மற்றொரு (அதமமான) சாந்தி.
இதரா ஸாந்தி:		

விஷயங்களில் செல்வதை விட்டு விட்டு, தத்வத்தைக் கேட்டறிவது ஒன்றில் மாத்திரம் மனஸ் இருப்பது அதமமான சாந்தி இது மற்ற குணங்கள் சலந்த ஸத்வ குணத்தைக் குறிக்கும்.

[தனது லக்ஷயத்திலேயே மனம் அடங்கியிருப்பது சாந்தி என்று பொதுவாகக் கூறப்பட்டது ஆனாலும் அப்யாஸத்தை யனுஸரித்து இதை மூன்று விதமாகப் பிரிக்கிறார். மனதில் விருத்தியே ஏற்படாமல் பிரஹ்மவஸ்துவாகவே மனம் ஆகி விடுவதுதான் உத்தமமான சாந்தி நிர்விகல்ப ஸமாதியில் இந்நிலை ஏற்படும் இது ப்ரஹ்மநிர்வாணமென்ற முக்தி நிலையைக் குறிக்கும் மனதில் ரஜஸ்தமோ குணக் கலப்பில்லாமல் சுத்த ஸத்வ குணமே நிறைந்திருந்தால் அப்பொழுது மனதில்

அநாத்ம் விருத்திகள் ஒன்றும் ஏற்படாமல் ஆத்மவ்ருத்தி ஒன்றே பிரவாஹம் போல் தொடர்ந்து வந்துகொண்டிருக்கும் ஸவிகல்ப ஸமாதியில் இந்நிலை ஏற்படும். இது மத்யமமான சாந்தி உலக விஷயங்களில் மனதைச் செலுத்தாமல் எப்பொழுதும் வேதாந்த சிரவணத்திலேயே மனம் ஈடுபட்டிருப்பது அதமமான சாந்தியாகும் இந்நிலையில் மற்ற குணங்கள் கலந்திருந்த போதிலும் ஸத்வகுணம் மேலோங்கி யிருக்கும் சிரவணத்தில் ஈடுபடாமல் உலகவிஷயங்களில் மனதைச் செலுத்துபவர் களுக்கு சாந்தியே கிடையாது.] (99)

प्राच्योदीच्याङ्गसद्भावे शमः सिध्यति नान्यथा ।

तीव्रा विरक्तिः प्राच्याङ्गमुदीच्याङ्गं दमादयः॥ १०० ॥

ப்ராச்யோதீ³ச்யாங்க³ஸத்³பா⁴வே ஸம: ஸித்⁴யதி நான்யதா² ।

தீவ்ரா விரக்தி: ப்ராச்யாங்க³முதீ³ச்யாங்க³ம் த³மாத³ய: ॥ 100 ॥

प्राच्योदीच्याङ्गसद्भावे = பூர்வாங்கமும் உத்தராங்கமும் இருந்தால்,

ப்ராச்யோதீ³ச்யாங்க³ஸத்³பா⁴வே

शमः = சாந்தி,

ஸம:

सिध्यति = ஸித்திக்கும்,

ஸித்⁴யதி

अन्यथा = இல்லாவிடில்,

அன்யதா²

न = ஸித்திக்காது,

ந

तीव्रा विरक्तिः = தீவிரமான வைராக்யம்,

தீவ்ரா விரக்தி:

प्राच्याङ्गं = பூர்வாங்கம்,

ப்ராச்யாங்க³ம்

दमादयः = தமம் முதலியவை,

த³மாத³ய:

उदीच्याङ्गं = உத்தராங்கம்.

உதீ³ச்யாங்க³ம்

முன் அங்கம் பின் அங்கம் இவை இருந்தால் தான் சமம் ஸித்திக்கும் அவையில்லையானால் ஸித்திக்காது. தீவிரமான வைராக்யம் சமத்திற்கு பூர்வாங்கம் தமம் முதலானதுகள் உத்தராங்கம். (100)

(அவதாரிகை) சாந்தி ஏற்படுவதற்குள்ள ஸாதனங்களை விவரிப்பதற்கு முன்னதாக யாருக்கு சாந்தி ஏற்படாது என்பதை சொல்கிறார். இந்த குறைகளை

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

நிவிருத்தி செய்து கொண்டால்தான், அந்த ஸாதனங்கள் பிரயோஜனப்படுமென்று கருத்து: -

कामः क्रोधश्च लोभश्च मदो मोहश्च मत्सरः।

न जिताः षडिमे येन तस्य शान्तिर्न सिध्यति ॥ १०१ ॥

காம: க்ரோத⁴ஸ்ச லோப⁴ஸ்ச மதோ³ மோஹஸ்ச மத்ஸர: ।

ந ஜிதா: ஷடி³மே யேன தஸ்ய ஸாந்திர்ன ஸித்⁴யதி ॥ 101 ॥

कामः	=	காமமும்,
कामः		
क्रोधश्च	=	கோபமும்,
क्त्रोद ⁴ ஸ்ச		
लोभश्च	=	பேராசையும்,
लोप ⁴ ஸ்ச		
मदः	=	கர்வமும்,
मद ³ :		
मोहश्च	=	மோஹமும்,
मोह ³ ஸ்ச		
मत्सरः	=	அஸூயையும்,
मत्सर:		
मत्सरः		
इमे षद्	=	இந்த ஆறும்,
इमे ஷத் ³		
येन	=	எவனாலும்,
येन		
न जिताः	=	ஜயிக்கப்படவில்லையோ,
न जिता:		
तस्य	=	அவனுக்கு,
तस्य		
शान्तिः	=	சாந்தி,
शान्ति:		
न सिध्यति	=	ஸித்திக்காது.
न सिध्यति		
न सिध्यति		

காமம், கோபம், பேராசை, கர்வம், மோஹம், அஸூயை ஆகிய இந்த ஆறும் எவனாலும் ஜயிக்கப்படவில்லையோ அவனுக்கு சாந்தி ஸித்திக்காது. (101)

शब्दादिविषयेभ्यो यो विषवत्न निवर्तते ।

तीव्रमोक्षेच्छया भिक्षोस्तस्य शान्तिर्न सिध्यति ॥ १०२ ॥

ஸப்்தாதி³விஷயேப்யோ யோ விஷவத்ன நிவர்ததே ।

தீவ்ரமோக்ஷேச்சயா பி⁴க்ஷோஸ்தஸ்ய ஸாந்திர்ன ஸித்⁴யதி ॥ 102 ॥

तीव्रमोक्षेच्छया	=	முத்தியில் தீவரமான விருப்பத்தால்,
தீவ்ரமோக்ஷேச்சயா		
विषवत्	=	விஷத்திலிருந்துபோல,
விஷவத்		
शब्दादिविषयेभ्यः	=	சப்தம் முதலான விஷயங்களிலிருந்து,
ஸப்்தாதி ³ விஷயேப்ய:		
यः	=	எவன்,
यः		
न निवर्तते	=	விலகிச்செல்லவில்லையோ,
ந நிவர்ததே		
तस्य भिक्षोः	=	அந்த ஸந்யாஸிக்கு,
தஸ்ய பி ⁴ க்ஷோ:		
शान्तिः	=	சாந்தி,
ஸாந்தி:		
न सिध्यति	=	ஸித்திக்காது.
ந ஸித் ⁴ யதி		

மோக்ஷம் அடைவது ஒன்றிலேயே தீவ்ரமான விருப்பம் கொண்டு வேறு ஒன்றிலும் ஆசைகொள்ளாமல் விஷத்தைக் கண்டு பயந்து தூரத்தில் விலகிச் செல்வதுபோல் சப்தாதி விஷயங்களை விட்டு விலகிச்செல்வதுபோல் சப்தாதி விஷயங்களை விட்டு விலகிச்செல்பவனுக்குத்தான் சாந்தி கிடைக்கும் சப்தாதி விஷயங்களை நோக்கிச் செல்பவன் ஸந்யாஸி யாயிருந்தாலும் சாந்தி பெற மாட்டான்.

(102)

येन नाराधितो देवो यस्य नो गुर्वनुग्रहः ।

न वश्यं हृदयं यस्य तस्य शान्तिर्न सिध्यति ॥ १०३ ॥

யேன நாராதி⁴தோ தே³வோ யஸ்ய நோ கு³ர்வனுக்³ரஹ: ।

ந வஸ்யம் ஹ்ருத³யம் யஸ்ய தஸ்ய ஸாந்திர்ன ஸித்⁴யதி ॥ 103 ॥

येन = எவனால்,

யேன

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

देवः	=	ஈசுவரன்,
தே ³ வ:		
न आराधितः	=	பூஜிக்கப்பட வில்லையோ,
ந ஆராதி ⁴ த:		
यस्य	=	எவனுக்கு,
யஸ்ய		
नो गुर्वनुग्रहः	=	குருவின் அருள் இல்லையோ,
நோ கு ³ ர்வனுக் ³ ரஹ:		
यस्य	=	எவனுடைய,
யஸ்ய		
हृदयं	=	மனது,
ஹ்ருத ³ யம்		
न वश्यं	=	ஸ்வாதீனமாக இல்லையோ,
ந வஸ்யம்		
तस्य	=	அவனுக்கு,
தஸ்ய		
शान्तिः	=	சாந்தி,
ஸாந்தி:		
न सिध्यति	=	ஸித்திக்காது.
ந ஸித் ⁴ யதி		

எவனால் ஈசுவரன் ஆராதிக்கப்படவில்லையோ, எவனுக்கு குருவின் அனுக்கிரஹம் இல்லையோ, எவனுடைய மனஸ் வசமாக வில்லையோ, அவனுக்கு சாந்தி ஸித்திக்காது குரு கிருபையும் ஈசுவர கிருபையும் பெற்று அதன்மூலம் மனம் வசனமாவர்களுக்குத்தான் சாந்தி ஏற்படும். (103)

मनःप्रसादसिद्ध्यर्थं साधनं श्रूयतां बुधैः।

मनःप्रसादो यत्सत्त्वे यदभावे न सिध्यति ॥ १०४ ॥

மன:ப்ரஸாத³ஸித்³த⁴யர்த³ம் ஸாத⁴னம் ஸ்ருயதாம் பு³தை⁴:।

மன:ப்ரஸாதோ³ யத்ஸத்த்வே யத³பா⁴வே ந ஸித்⁴யதி ॥ 104 ॥

यत्सत्त्वे	=	எது இருந்தால்,
யத்ஸத்த்வே		
मनःप्रसादः	=	மனதின் தெளிவு ஏற்படுமோ,
மன:ப்ரஸாத ³ :		
यदभावे	=	எது இல்லாவிட்டால்,
யத ³ பா ⁴ வே		

न सिध्यति	=	ஏற்படாதோ, அவ்விதமான)
ந ஸித் ⁴ யதி		
साधनं	=	ஸாதனமானது,
ஸாத ⁴ னம்		
मनःप्रसादसिद्ध्यर्थ	=	மனதின் தெளிவு ஏற்படுவதற்காக,
மன:ப்ரஸாத ³ ஸித் ³ த ⁴ யர்த ³ ம்		
बुद्धिः	=	அறிவாளிகளால்,
பு ³ தை ⁴ :		
श्रूयतां	=	கேட்கப்படட்டும்.
ஸ்ருயதாம்		

எது இருந்தால் மனதிற்குத் தெளிவு ஏற்படுமோ, எது இல்லையானால் ஏற்படாதோ, அந்த, மனத்தெளிவு ஏற்படுவதற்காக உள்ள ஸாதனத்தை அறிவாளிகள் கேட்டுத் தெரிந்து கொள்ளவேண்டும். (104)

(அவதாரிகை) அந்த ஸாதனம் 18 விதமாயிருக்கிறதென்று சொல்லி விட்டு, ஒவ்வொன்றின் லக்ஷணத்தையும் தனித்தனியே விளக்குகிறார்: -

ब्रह्मचर्यं अहिंसा च दया भूतेष्ववक्रता ।
विषयेष्वतिवैतृण्यं शौचं दम्भविवर्जनम् ॥ १०५ ॥

ப்³ரஹ்மசர்யம் அஹிம்ஸா ச த³யா பூ⁴தேஷ்வவக்ரதா ।
விஷயேஷ்வதிவைத்ருஷண்யம் ஸௌசம் த³ம்ப⁴விவர்ஜனம் ॥ 105 ॥

सत्यं निर्ममता स्थैर्यं अभिमानविवर्जनम् ।
ईश्वर ध्यानपरता ब्रह्मविद्धिः सह स्थितिः ॥ १०६ ॥

ஸத்யம் நிர்மமதா ஸ்தை³ர்ய அபி⁴மானவிவர்ஜனம் ।
ஈஸ்வர த³யானபரதா ப்³ரஹ்மவித்³பி⁴: ஸஹ ஸ்தி³தி: ॥ 106 ॥

ज्ञानशास्त्रैकपरता समता सुखदुःखयोः ।
मानानासक्तिः एकान्तशीलता च मुमुक्षुता ॥ १०७ ॥

ஜ்ஞானஸாஸ்த்ரைகபரதா ஸமதா ஸுக³து³:க³யோ: ।
மா³னாஸக்தி: ஏகாந்தஸீலதா ச முமுக்ஷுதா ॥ 107 ॥

यस्यैतद्विद्यते सर्वं तस्य चित्तं प्रसीदति ।
न त्वेतद्धर्मशून्यस्य प्रकारान्तरकोटिभिः ॥ १०८ ॥

யஸ்யைதத்³வித்³யதே ஸர்வம் தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி ।
ந த்வேதத்³த⁴ர்மஸூன்யஸ்ய ப்ரகாராந்தரகோடிபி⁴: ॥ 108 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ब्रह्मचर्यं	=	ப்ரஹ்மசர்யம்,
ப் ³ ரஹ்மசர்யம்		
अहिंसा च	=	அஹிம்ஸை,
அஹிம்ஸா ச		
भूतेषु	=	பிராணிகளிடம்,
பூ ⁴ தேஷு		
दया	=	தயை,
த ³ யா		
अवक्रता	=	நேர்மை,
அவக்ரதா		
विषयेषु	=	போகவிஷயங்களில்,
விஷயேஷு		
अतिवैतृण्यं	=	மேலான வைராக்யம்,
அதிவைத்ருஷ்ண்யம்		
शौचं	=	சுத்தி,
ஸௌசம்		
दम्भविवर्जनम्	=	டம்பத்தை விட்டுவிடுதல்,
த ³ ம்ப ⁴ விவர்ஜனம்		
सत्यं	=	உண்மை,
ஸத்யம்		
निर्ममता	=	கர்வமற்றிருத்தல்,
நிர்மமதா		
स्थैर्यं	=	ஸ்திரத்தன்மை,
ஸ்தை ³ ர்ய		
अभिमानविवर्जनम्	=	அபிமானத்தை விடுதல்,
அபி ⁴ மானவிவர்ஜனம்		
ईश्वर ध्यानपरता	=	ஈசுவர த்யானத்தில் ஈடுபடுவது,
ஈஸ்வர த் ⁴ யானபரதா		
ब्रह्मविद्धि: सह	=	ப்ரஹ்ம ஞானிகளுடன்கூட,
ப் ³ ரஹ்மவித் ³ பி ⁴ : ஸஹ		
स्थिति:	=	இருத்தல்,
ஸ்தி ³ தி:		
ज्ञानशास्त्रैकपरता	=	ஞான சாஸ்திரம் ஒன்றிலேயே ஈடுபடுவது,
ஜ்ஞானஸாஸ்த்ரைகபரதா		
सुखदुःखयो:	=	இன்பம் துன்பம் இரண்டிலும்,
ஸுக ³ து ³ :க ³ யோ:		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

समता	=	ஸமமாயிருத்தல்,
ஸமதா		
मानानासक्तिः	=	தன்னை கௌரவிப்பதில் ஈடுபடாதிருத்தல்,
மாணாஸக்தி:		
एकान्तशीलता	=	தனிமையில் இருக்கப் பழகுதல்,
ஏகாந்தஸீலதா		
मुमुक्षुता च	=	மோக்ஷமடைவதில் விருப்பம்,
முமுகூதா ச		
एतत् सर्वं	=	இது எல்லாம்,
ஏதத் ஸர்வம்		
यस्य	=	எவனுக்கு,
யஸ்ய		
विद्यते	=	இருக்கிறதோ,
வித் ³ யதே		
तस्य	=	அவனுடைய,
தஸ்ய		
चित्तं	=	மனம்,
சித்தம்		
प्रसीदति	=	தெளிவடைகிறது,
ப்ரஸீத் ³ தி		
एतद्धर्मशून्यस्य	=	இந்த தர்மங்களில்லாதவனுக்கு,
ஏதத் ³ தர்மஸூன்யஸ்ய		
प्रकारान्तरकोटिभिः	=	இவைகளைத் தவிற வேறு கோடிக்கணக்கான
ப்ரகாராந்தரகோடிபி ⁴ :		முறைகளாலும்,
न	=	(மனத்தெளிவு) ஏற்படாது.
ந		

(2) பிரஹ்மசர்யம், (2) அஹிம்ஸை, (3) ஸகலபிராணிகளிடத்திலும் தயை, (4) அவக்ரதா (கோணலில்லாமை) (5) விஷயங்களில் நன்கு ஆசையற்றிருத்தல், (6) செளசம், (7) தம்பத்தை தவிர்ப்பது, (8) ஸத்யம், (9) மமதையற்றிருத்தல், (10) ஸ்திரமாயிருத்தல், (11) அபிமானத்தைத் தவிர்ப்பது, (12) ஈசுவரனை தியானம் செய்வதிலேயே ஈடுபடுவது, (13) பிரஹ்மவித்துக்களுடன் கூடவே இருப்பது, (14) ஞானசாஸ்திரமொன்றிலேயே ஈடுபடுவது, (15) ஸூக துக்கங்களில் ஸமமாயிருப்பது, (16) பகுமானத்தில் ஆஸக்தியில்லாமலிருப்பது, (17) தனித்திருந்து பழக்கம், (18) மோக்ஷத்தில் ஆவலுடன் இருத்தல். எவருக்கு இது எல்லாம் இருக்கிறதோ, அவருடைய சித்தம் தெளிவடையும். இந்த அம்சங்கள் இல்லாதவருக்கு, கோடிக்கணக்காக வேறு எந்த பிரகாரமாய்ச் செய்து பார்த்தாலும், சித்தம் தெளிவடையாது.

(105-108)

स्मरणं दर्शनं स्त्रीणां गुणकर्मानुकीर्तनम् ।

समीचीनत्वधीस्तासु प्रीतिः संभाषणं मिथः ॥ १०९ ॥

ஸ்மரணம் த³ர்ஸனம் ஸ்த்ரீ³ணம் கு³ணகர்மானுகீர்தனம் ।

ஸமீசீனத்வதீ⁴ஸ்தாஸு ப்ரீதி: ஸம்பா⁴ஷணம் மித²: ॥ 109 ॥

सहवासश्च संसर्गोऽष्टधा मैथुनं विदुः ।

एतद्विलक्षणं ब्रह्मचर्यं चित्तप्रसादकम् ॥ ११० ॥

ஸஹவாஸஸ்ச ஸம்ஸர்கோ³(அ)ஷ்டதா⁴ மைது²னம் விது³: ।

ஏதத்³விலக்ஷணம் ப்³ரஹ்மசர்யம் சித்தப்ரஸாத³கம் ॥ 110 ॥

स्त्रीणां	=	பெண்களை,
ஸ்த்ரீ ³ ணம்		
स्मरणं	=	மனதில் நினைப்பது,
ஸ்மரணம்		
दर्शनं	=	கண்களால் பார்ப்பது,
த ³ ர்ஸனம்		
गुणकर्मानुकीर्तनम्	=	குணங்களையும் செய்கைகளையும்
கு ³ ணகர்மானுகீர்தனம்		வாயால் சொல்வது,
तासु	=	அவர்களைப்பற்றி,
தாஸு		
समीचीनत्वधी:	=	சிறந்தவர் என்ற மனப்பான்மை,
ஸமீசீனத்வதீ ⁴		
प्रीतिः	=	அவர்களிடம் அன்பு,
ப்ரீதி:		
मिथः संभाषणं	=	தனிமையில் அவர்களுடன் பேசுவது,
மித ² : ஸம்பா ⁴ ஷணம்		
सहवासः	=	சேர்ந்து வஸிப்பது,
ஸஹவாஸ		
संसर्गो:	=	சேர்க்கை (இவ்வாறு),
ஸம்ஸர்கோ ³ :		
अष्टधा	=	எட்டுவிதமாக,
அஷ்டதா ⁴		
मैथुनं	=	மைதுனத்தை,
மைது ² னம்		
विदुः	=	அறிந்துள்ளார்கள்,
விது ³ :		

एतद्विलक्षणं	=	இந்த எட்டிற்கும் எதிரிடையான,
ஏதத் ³ விலக்ஷணம்		
ब्रह्मचर्यं	=	ப்ரஹ்மசர்யம்,
ப் ³ ரஹ்மசர்யம்		
चित्तप्रसादकम्	=	மனதிற்குத் தெளிவை உண்டுபண்ணும்.
சித்தப்ரஸாத் ³ கம்		

ஸ்திரீகளைப்பற்றி நினைப்பது 1, அவர்களைப்பார்ப்பது 2, அவர்களுடைய குணங்களையோ செய்கைகளையோ எடுத்துச் சொல்வது 3, அவர்களைப்பற்றி நன்றியிருக்கிறார்களென்ற எண்ணம் 4, அவர்களிடத்தில் பிரீதிவைப்பது 5, அவர்களுடன் தனிமையில் ஸம்பாஷிப்பது 6, அவர்களுடன் கூடவே இருப்பது, 7, சேர்க்கை, 8, ஆக இவ்வெட்டுவிதமாக மைதுனம் (ஸ்திரீ புமான்களின் ஸம்பந்தம்) இருப்பதை அறிந்திருக்கிறார்கள். இவ்வெட்டுக்கும் நேர் எதிரிடையாக இருப்பதே சித்தத்தை தெளிவுபடுத்தக்கூடிய பிரஹ்மசர்யம் என்பது. (109-110)

अहिंसा वाङ्मनः कायैः प्राणिमात्राप्रपीडनम् ॥ १११ ॥

அஹிம்ஸா வாங்மன: காயை: ப்ராணிமாத்ராப்ரபீட்³னம் ॥ 111 ॥

वाङ्मनः कायैः	=	வாக்கு, மனம், உடல் இந்த மூன்று
வாங்மன: காயை:		கரணங்களாலும்,
प्राणिमात्राप्रपीडनम्	=	ஒரு பிராணியையும் துன்புறுத்தாமல் இருப்பது,
ப்ராணிமாத்ராப்ரபீட் ³ னம்		
अहिंसा	=	அஹிம்சையாகும்.
அஹிம்ஸா		

வாக்கு, மனஸ், சரீரம், இவைகளைக்கொண்டு எந்த பிராணிக்கும் துன்பமுண்டாக்காமலிருப்பது அஹிம்சையாகும். (111)

स्वात्मवत् सर्वभूतेषु कायेन मनसा गिरा ।

अनुकम्पा दया सैव प्रोक्ता वेदान्तवेदिभिः ॥ ११२ ॥

ஸ்வாத்மவத் ஸர்வபூ⁴தேஷு காயேன மனஸா கி³ரா ।

அனுகம்பா த³யா ஸைவ ப்ரோக்தா வேதா³ந்தவேதி³பி⁴: ॥ 112 ॥

स्वात्मवत्	=	தன்னிடத்தில்போல்,
ஸ்வாத்மவத்		
सर्वभूतेषु	=	எல்லா பிராணிகளிடமும்,
ஸர்வபூ ⁴ தேஷு		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

कायेन	=	உடலினாலும்,
कायेन मनसा	=	மனதாலும்,
मनसा गिरा	=	வாக்காலும்,
कि ³ रा अनुकम्पा	=	இரக்கம்கொள்வது (எதுவோ),
अनुकम्पा सैव	=	அதுவே,
सैव दया	=	தயையாக,
त ³ या वेदान्तवेदिभिः	=	உபநிஷத்தை அறிந்தவர்களால்,
वेदान्तवेदिभिः प्रोक्ता	=	சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.
प्रोक्ता प्ररोक्ता		

தன்னைப்போலவே எல்லா பிராணிகளிடத்திலும் சரீரத்தினாலும் மனஸினாலும் வாக்கினாலும் இரக்கம்கொள்வதுதான் தயை என்று வேதாந்தம் அறிந்தவர்களால் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. (112)

करणत्रितयेष्वेकरूपताऽवक्रता मता ॥ ११३ ॥

கரணத்ரிதயேஷ்வேகரூபதா(அ)வக்ரதா மதா ॥ 113 ॥

करणत्रितयेषु	=	சரீரம், வாக்கு, மனம் என்ற முக்கரணங்களிலும்,
कणत्रितयेषु एकरूपता	=	ஒரேமாதிரியாயிருப்பது,
एकरूपता अवक्रता	=	கோணலில்லாமை (நேர்மை) என்று,
अवक्रता मता	=	எண்ணப்பட்டுள்ளது.
मता		

மனோவாக்காயமாகிற மூன்று கரணங்களிலும் ஒரே தன்மையுடனிருப்பது அவக்ரதை (கோணல் இன்மை, ஆர்ஜவம்) என்று கருதப்படுகிறது. (113)

ब्रह्मादिस्थावगन्तेषु वैराग्यं विषयेष्वनु ।

यथैव का विष्ठायां वैराग्यं तद्धि निर्मलम् ॥ ११४ ॥

ப்ரஹ்மாதிஸ்தாவகந்தேஷு வைராக்யம் விஷயேஷ்வனு ।

யதைவ கா விஷ்டாயாம் வைராக்யம் தத்தி நிர்மலம் ॥ 114 ॥

यथैव का विष्ठायां = காக்கைகளின் மலத்தில்போலவே,

யதைவ கா விஷ்டாயாம்

ब्रह्मादिस्थावगन्तेषु = ப்ரஹ்மா முதல் ஸ்தாவரம் வரையுள்ள,

ப்ரஹ்மாதிஸ்தாவகந்தேஷு

विषयेषु = விஷயங்களில்,

விஷயேஷு

अनु वैराग्यं = வெறுப்புத் தொடர்ந்திருப்பது (எதுவோ),

அனு வைராக்யம்

तद्धि = அதுதான்,

தத்தி

निर्मलं = சுத்தமான,

நிர்மலம்

वैराग्यं = வைராக்யமாகும்.

வைராக்யம்

பிரஹ்மா முதல் ஸ்தாவரம் ஈடுக எல்லா விஷயங்களிலும், காக்கையின் விஷ்டையில் போலவே, வெறுப்புக்கொள்வது எதுவோ, அது தான் தோஷமற்ற வைராக்யம். (114)

बाह्यं आभ्यन्तरं चेति द्विविधं शौचं उच्यते ।

मृज्जलाभ्यां कृतं शौचं बाह्यं शारीरकं स्मृतम् ॥ ११५ ॥

பாஹ்யம் ஆப்யந்தரம் சேதி த்விவிதம் ஸௌசம் உச்ச்யதே ।

ம்ருஜ்ஜலாப்யாம் க்ருதம் ஸௌசம் பாஹ்யம் ஸாரீரகம் ஸ்ம்ருதம் ॥ 115 ॥

अज्ञानदूरीकरणं मानसं शौचं आन्तरम् ।

अन्तःशौचे स्थिते सम्यक् बाह्यं नावश्यकं नृणाम् ॥ ११६ ॥

அஞ்ஞானதூரீகரணம் மானஸம் ஸௌசம் ஆந்தரம் ।

அந்த:ஸௌசே ஸ்திதே ஸம்யக் பாஹ்யம் நாவஸ்யகம் ந்ருணாம் ॥ 116 ॥

शौचं = செளசமானது,

ஸௌசம்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

बाह्यं	=	வெளிப்பட்டது,
बा ³ ஹ்யம் आभ्यन्तरं चेति	=	உள்பட்டது என்று,
ஆப்யந்தரம் சேதி द्विविधं	=	இரண்டுவிதமாக,
த் ³ விவித் ⁴ ம் उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
உச்யதே मृज्जलाभ्यां	=	மண்ணாலும் தீர்த்தத்தாலும்,
ம்ருஜ்ஜலாப்யாம் कृतं	=	செய்யப்பட்ட,
க்ருதம் शारीरकं	=	சரீரத்தை ஒட்டியதான,
ஸாரீரகம் शौचं	=	சௌசமானது,
ஸௌசம் बाह्यं	=	பாஹ்யம் (வெளிப்படையானது) என்று,
பா ³ ஹ்யம் स्मृतं	=	எண்ணப்பட்டுள்ளது.
ஸ்மருதம்		
अज्ञानदूरीकरणं	=	அக்ஞானத்தை விலக்குவது,
அஜ்ஞானதூரீகரணம் मानसं	=	மனதை யொட்டியதான,
மானஸம் आन्तरं शौचं	=	உள்சௌசமாகும்,
ஆந்தரம் ஸௌசம் सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக் अन्तःशौचे	=	உள்சௌசம்,
அந்த:ஸௌசே स्थिते	=	இருந்தால்,
ஸ்தி ³ தே नृणां	=	மனிதர்களுக்கு,
ந்ருணம்		

बाह्यं	=	வெளிசுத்தம்,
पांश्रयम्		
न आवश्यकं	=	கட்டாயமில்லை.
ந ஆவஸ்யகம்		

சௌசம் (சுத்தி) என்பது வெளிப்படையானது, உள்ளிருப்பது, என்று இருவிதமாகச் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. மண்ணினாலும் ஜலத்தினாலும் சரீர ஸம்பந்தமாகச் செய்யப்படுவது வெளிப்படை சௌசம் என்று எண்ணப்படுகிறது. அறிவின்மையையே தூரவிலக்கி விடுவது மனஸ் ஸம்பந்தமான உள்சௌசம். உள்சௌசம் நன்கு இருந்து விட்டால் மனிதர்களுக்கு வெளிப்படை சௌசம் அவசியமில்லை.

(115-116)

ध्यानपूजादिकं लोके द्रष्टर्येव करोति यः ।

पारमार्थिकधीहीनः स दम्भाचार उच्यते ।

पुंसः तथाऽनाचरणं अदम्भित्वं विदुर्बुधाः ॥ ११७ ॥

த்யானபூஜாதி³கம் லோகே த்³ரஷ்டர்யேவ கரோதி ய: ।

பாரமார்தி³கதீ⁴ஹீன: ஸ த³ம்பா⁴சார உச்யதே ।

பும்ஸ: ததா²(அ)னாசரணம் அத³ம்பி⁴த்வம் விது³ர்பு⁴தா⁴: ॥ 117 ॥

लोके	=	உலகில்,
लोकै		
यः	=	எவன்,
यः		
पारमार्थिकधीहीनः	=	உண்மைக் கருத்து இல்லாமல்,
पारमार्थिकधीहीनः		
द्रष्टरि एव	=	பார்க்கிறவர் இருக்கும்பொழுது மட்டுமே,
द्रष्टरि एव		
त् ³ रष्टरि एव		
ध्यानपूजादिकं	=	தியான பூஜை முதலியவற்றை,
ध्यानपूजादिकं		
त् ³ यानपूजाதி ³ कम्		
करोति	=	செய்கிறானே,
करोति		
सः	=	அவன்,
सः		
ஸ:		
दम्भाचारः	=	டம்பாசாரி என்று,
दम्भाचारः		
त ³ म्पा ⁴ सार		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
उच्यते		
உச்யதே		

तथा	=	அப்படி,
तथा ² अनाचरणं	=	நடக்காமலிருப்பது,
अनासरणम् पुंसः	=	மனிதனுக்கு,
पुंस्: अदम्भित्वं	=	டம்பமில்லாத்தன்மை (என்று),
अत ³ म्पि ⁴ त्वम् बुधाः	=	வித்வான்கள்,
पु ³ ता ⁴ : विदुः	=	அறிகிறார்கள்.
विदुः		

எவனொருவன் வேறு பார்க்கிறவரிருக்கும்போது மட்டுமே உலகத்தில் தியானம் பூஜை முதலானவைகளைச் செய்கிறவனாய், வாஸ்தவமாய் அதில் நோக்க மில்லாமலிருக்கிறானோ, அவன் டம்பமான ஆசரணியுள்ளவன் என்று சொல்லப்படுகிறான். ஒரு புருஷன் அவ்விதமாக நடந்துகொள்ளாமலிருப்பதை "டம்பமற்றிருத்தல்" என்று அறிவாளிகள் கருதுகிறார்கள். (117)

यत् स्वेन दृष्टं सम्यक् च श्रुतं तस्यैव भाषणं ।

सत्यं इत्युच्यते ब्रह्म सत्यमित्यपि भाषणम् ॥ ११८ ॥

யத் ஸ்வேன த்³ருஷ்டம் ஸம்யக் ச ஸ்ருதம் தஸ்யைவ பா⁴ஷணம் ।
ஸத்யம் இத்யுச்சயதே ப்³ரஹம் ஸத்யமித்யபி பா⁴ஷணம் ॥ 118 ॥

स्वेन	=	தன்னால்,
स्वेन		
यत्	=	எது,
यत्		
सम्यक्	=	நன்றாக,
सम्यक्		
दृष्टं	=	பார்க்கப்பட்டதோ,
त् ³ ருஷ்டம்		
श्रुतं च	=	கேட்கப்பட்டதோ,
ஸ்ருதம் ச		
तस्यैव	=	அதையே,
தஸ்யைவ		

भाषणं	=	பேசுவது,
पा॒ஷ॒ण॒म् सत्यमिति	=	ஸ்தயமென்று,
स॒त्त॒य॒मि॒ति उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
உ॒ச்யதே ब्रह्म सत्यमिति	=	ப்ரஹ்மம் ஸ்தயம் என்று,
ப்ரஹ்ம ஸத்யமிதி भाषणमपि	=	சொல்வதும் (ஸத்யமாகும்).
पा॒ஷ॒ण॒म॒पि		

பிராந்தியில்லாமல் நன்றாக தான் நேரில் பார்த்ததையும் நம்பிக்கையுள்ள, உண்மைபேசும் நண்பன மூலமாக கேள்விப்பட்டதையும் அப்படியே சொல்வது ஸத்யமாகும் வாஸ்தவத்தில் ப்ரஹ்மம் ஒன்று தான் ஸத்யம் மற்றவை எல்லாம் பொய்.

(118)

देहादिषु स्वकीयत्व धृढबुद्धि विसर्जनम् ।

निर्ममत्वं स्मृतं येन कैवल्यं लभते बुधः ॥ ११९ ॥

தேஹாதிஷு ஸ்வகீயத்வ த்ருடபுத்தி விஸர்ஜனம் ।

நிர்மமத்வம் ஸ்மருதம் யேன கைவல்யம் லபதே புத: ॥ 119 ॥

देहादिषु	=	சரீரம் முதலியவற்றில்,
தேஹாதிஷு		
स्वकीयत्व	=	என்னுடையது என்ற,
ஸ்வகீயத்வ		
धृढ	=	உறுதியாயுள்ள,
த்ருட		
बुद्धि विसर्जनं	=	எண்ணத்தை விட்டுவிடுவது,
புத்தி விஸர்ஜனம்		
निर्ममत्वं	=	நிர்மமத்வம் என்று,
நிர்மமத்வம்		
स्मृतं	=	கருதப்பட்டுள்ளது,
ஸ்மருதம்		
येन	=	எதனால்,
யேன		
बुधः	=	வித்வான்,
புத:		

கைவல்யம்	=	மோக்ஷத்தை,
லப ⁴ தே	=	அடைகிறோனே.

தேகம் முதலியவைகளில் தன்னுடையது என்ற திடமான எண்ணத்தை நன்கு விட்டுவிடுவது மமதையின்மை என கருதப்படுகிறது. இதனால் அறிவாளி மோக்ஷத்தை அடைகிறான். (119)

गुरुवेदान्तवचनैः निश्चितार्थे दृढ स्थितिः ।

तदेकब्रूत्या तत् स्थैर्यं नैशाल्यं न तु वर्ष्मणः ॥ १२० ॥

கு³ருவேதா³ந்தவசனை: நிஸ்சிதார்தே³ த்³ருட⁴ ஸ்தி³தி: ।

ததே³கவ்ருத்தயா தத் ஸ்தை³ர்யம் நைசஸல்யம் ந து வர்ஷ்மண: ॥ 120 ॥

गुरुवेदान्तवचनैः	=	ஆசார்யருடையவும் உபநிஷத்துக்களுடையவும்
कु ³ रुवेदार् ³ न्तवसनिः	=	வாக்கியங்களால்,
निश्चितार्थे	=	தீர்மானமாகத் தெரிந்துகொள்ளப்பட்ட
निश्चितार्थे ³	=	விஷயத்தில்,
तदेकब्रूत्या	=	அந்த ஒரே மனோவிருத்தியுடன்,
तदेकब्रूत्या	=	உறுதியாக நிலைத்திருப்பது (எதுவோ),
दृढ स्थितिः	=	அது,
तत्	=	ஸ்தைர்யமாம்,
स्थैर्यं	=	சரீரத்தின்,
स्ते ³ र् ³ यम्	=	அசைவற்றிருக்கும் தன்மை,
वर्ष्मणः	=	ஸ்தைர்யமாகாது.
वर्ष्मणः	=	
नैशाल्यं	=	
नैशाल्यं	=	
न तु	=	
न तु	=	

குருவினுடையவும் உபநிஷத்துக்களினுடையவும் வாக்கியங்களினால் நிச்சயம் செய்யப்பட்டிருக்கிற விஷயத்தில் அது ஒன்றிலேயே ஈடுபட்ட மனோவிருத்தியுடன் திடமாக நிலைத்திருப்பது ஸ்தைர்யம். சரீரம் அசைவற்றிருப்பது இங்கு ஸ்தைர்யமல்ல. (120)

विद्यैश्वर्यतपोरूपकुलवर्णाश्रमादिभिः ।

संजाताहंकृतित्यागस्त्वभिमानविसर्जनम् ॥ १२१ ॥

வித்யைஸ்வர்யதபோரூபகுலவர்ணஸ்ரமாதி³பி⁴: ।

ஸஞ்ஜாதாஹங்க்ருதித்யாக³ஸ்த்வபி⁴மானவிஸர்ஜனம் ॥ 121 ॥

विद्यैश्वर्य	=	கல்வி, செல்வம்,
வித்யைஸ்வர்ய		
तपोरूप	=	தவம், அழகு,
தபோரூப		
कुल	=	வம்சம்,
குல		
वर्णाश्रमादिभिः	=	வர்ணம், ஆச்ரமம் முதலியவைகளால்,
வர்ணஸ்ரமாதி ³ பி ⁴ :		
संजाताहंकृतित्यागः	=	ஏற்பட்டுள்ள அஹங்காரத்தை விட்டுவிடுவது,
ஸஞ்ஜாதாஹங்க்ருதித்யாக ³		
अभिमानविसर्जनम्	=	அபிமான த்யாகமாகும்.
அபி ⁴ மானவிஸர்ஜனம்		

வித்யையினாலும், செல்வத்தினாலும், தபஸினாலும், ரூபத்தினாலும், குலத்தினாலும், ஜாதியினாலும், ஆசிரமத்தினாலும், மற்றும் காரணங்களினால் ஏற்படும் நான் மேலானவன் என்கிற எண்ணத்தை விடுவதே அபிமானத்தை விடுவதாகும். (121)

त्रिभिश्च करणैः सम्यक् हित्वा वैषयिकीं क्रियाम् ।

स्वात्मैकचिन्तनं यत्तत् ईश्वरध्यानमीरितम् ॥ १२२ ॥

த்ரிபி⁴ஸ்ச கரணை: ஸம்யக் ஹித்வா வைஷயிகீம் க்ரியாம் ।

ஸ்வாத்மைகசிந்தனம் யத்தத் ஈஸ்வரத்⁴யானமீரிதம் ॥ 122 ॥

त्रिभिश्च करणैःश्च	=	சரீரம், வாக்கு, மனம் என்ற மூன்று
த்ரிபி ⁴ ஸ்ச கரணை:ஸ்வ		கரணங்களாலும்,
वैषयिकीं क्रियाम्	=	உலக விஷயங்களைப்பற்றிய காரியத்தை,
வைஷயிகீம் க்ரியாம்		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
हित्वा	=	விட்டுவிட்டு,
ஹித்வா		

स्वात्मैकचिन्तनं	=	தனது ஆத்ம வஸ்து ஒன்றையே
स्वामैकचित्तं	=	மனதால் சிந்திப்பது,
यत्	=	எதுவோ,
यत्	=	அது,
तत्	=	அது,
तत्	=	அது,
ईश्वरध्यानं	=	ஈசுவர த்யானமாக,
स्वस्वरात् ⁴ யானம்	=	சொல்லப்பட்டுள்ளது.
ईरितं	=	சொல்லப்பட்டுள்ளது.
स्वस्वरात् ⁴ யானம்	=	சொல்லப்பட்டுள்ளது.
ईरितं	=	சொல்லப்பட்டுள்ளது.
स्वस्वरात् ⁴ யானம்	=	சொல்லப்பட்டுள்ளது.
ईरितं	=	சொல்லப்பட்டுள்ளது.

மூன்று வித கரணங்களாலும் செய்யப்படும் எவ்வித விஷயமான கார்யத்தையும் நன்கு விட்டு விட்டு, தன்னுடைய ஆத்ம ஸ்வரூபம் ஒன்றைப்பற்றியே சிந்திப்பது எதுவோ, அது ஈசுவர தியானம் என்று சொல்லப்படுகிறது. (122)

छायेव सर्वदा वासो ब्रह्मविद्धि: सह स्थिति: ॥ १२३ ॥

சா³யேவ ஸர்வதா³ வானோ ப்³ரஹ்மவித்³பி⁴: ஸஹ ஸ்தி²தி: ॥ 123 ॥

छायेव	=	நிழல்போல்,
सर्वदा वासः	=	எப்பொழுதும் கூடவஸிப்பது,
ब्रह्मविद्धि: सह स्थिति:	=	ப்ரஹ்ம ஞானிகளுடன்கூட இருப்பதாகும்.
पं ³ रहमवित् ³ पि ⁴ : सहा स्ति ² ति:	=	ப்ரஹ்ம வித் ³ பி ⁴ : ஸஹ ஸ்தி ² தி:

நிழல் போலவே எப்பொழுதும் பிரஹ்ம ஞானிகளுடன் வஸித்து வருவது அவர்களுடன் கூடவிருத்தலாகும். (123)

यद्यदुक्तं ज्ञानशास्त्रे श्रवणादिकं एषु यः ।

निरतः कर्मधीहीनः ज्ञाननिष्ठः स एव हि ॥ १२४ ॥

யத்³யது³க்தம் ஜ்ஞானஸாஸ்த்ரே ஸ்ரவணாதி³கம் ஏஷ³ ய: ।

நிரத: கர்மதீ⁴ஹீன: ஜ்ஞானநிஷ்ட²: ஸ ஏவ ஹி ॥ 124 ॥

कर्मधीहीनः	=	கர்மாவில புத்தியை விட்டுவிட்டவனாய்,
ज्ञाननिष्ठः	=	வேதாந்த சாஸ்திரத்தில்,
श्रवणादिकं	=	சாஸ்திரத்தில்,
एषु यः	=	சாஸ்திரத்தில்,

श्रवणादिकं	=	சிரவணம் முதலான,
म्प्रवण्णति ³ कम्		
यत् यत्	=	எது எது,
यत् यत्		
उक्तं	=	சொல்லப்பட்டுள்ளதோ,
உக்தம்		
एषु	=	இவைகளில்,
ஏஷு		
यः	=	எவன்,
यः		
निरतः	=	ஈடுபட்டவனோ,
निरतः		
स एव हि	=	அவன் தான்,
ஸ ஏவ ஹி		
ज्ञाननिष्ठः	=	ஞானநிஷ்டன்.
ஜ்ஞானநிஷ்ட ² :		

ஞான சாஸ்திரத்தில் சிரவணம் முதலிய எது எதெல்லாம் சொல்லப்பட்டிருக்கிறதோ, அவைகளிலேயே ஈடுபட்டவனாக, கர்மாவிலுள்ள எண்ணத்தையே விட்டவனாக, எவன் இருக்கிறானோ, அவனே ஞானநிஷ்டனாவான். (124)

धनकान्ताज्वरादीनां प्रासकाले सुखादिभिः ।

विकारहीनतैव स्यात् सुखदुःखसमानता ॥ १२५ ॥

த⁴னகாந்தாஜ்வராதீ³னாம் ப்ராப்தகாலே ஸுகா²தி³பி⁴: ।

விகாரஹீனதைவ ஸ்யாத் ஸுக²து³:க²ஸமானதா ॥ 125 ॥

धनकान्ताज्वरादीनां	=	பணம், பெண், ஜ்வரம் முதலியவை,
த ⁴ னகாந்தாஜ்வராதீ ³ னாம்		
प्रासकाले	=	வந்த சமயத்தில்,
ப்ராப்தகாலே		
सुखादिभिः	=	ஸுகம் முதலியவைகளால்,
ஸுகா ² தி ³ பி ⁴ :		
विकारहीनतैव	=	(மனதில்) மாறுதல் ஏற்படாமல்
விகாரஹீனதைவ		இருக்கும் தன்மைதான்,
सुखदुःखसमानता स्यात्	=	ஸுகதுக்கங்களில் ஸும்மாயிருக்கும்
ஸுக ² து ³ :க ² ஸமானதா ஸ்யாத்		தன்மையாகும்.

ஸுகத்திற்குக் காரணமான செல்வம், ஸ்திரீ, துக்கத்திற்குக் காரணமான ஜ்வரம் முதலியவை வந்த சமயத்திலும் அவைகளால் ஏற்படும் ஸுக துக்கங்களால் மனதில் எவ்வித மாறுபாடும் இல்லாமலிருப்பதுதான் ஸுக துக்கங்களில் ஸமான மாயிருக்கும் தன்மையாகும். (125)

श्रेष्ठं पूज्यं विदित्वा मां मानयन्तु जना भुवि ।

इत्यासक्त्या विहीनत्वं मानानासक्तिरुच्यते ॥ १२६ ॥

ஸ்ரேஷ்ட²ம் பூஜ்யம் விதி³த்வா மாம் மானயந்து ஜனா ப⁴வி ।

இத்யாஸக்த்யா விஹீனத்வம் மா³னா³ஸக்திருச்யதே ॥ 126 ॥

भुवि	=	பூவுலகில்,
पू ⁴ वि		
मां	=	என்னை,
माम्		
श्रेष्ठं	=	சிறந்தவனாகவும்,
स् ² रेश् ² ट् ² म्		
पूज्यं	=	பூஜிக்கத்தக்கவனாகவும்,
पूज्यम्		
विदित्वा	=	தெரிந்துகொண்டு,
वि ³ ति ³ त्वा		
जनाः	=	ஜனங்கள்,
ज ³ न ³		
मानयन्तु	=	கௌரவிக்கட்டும்,
मानयन्तु		
इति	=	என்ற,
इति		
आसक्त्या विहीनत्वं	=	விருப்பமில்லாதிருப்பது.
आसक्त्या विहीनत्वं		
मानानासक्तिः	=	மாநாநாஸகதி என்று,
मानानासक्तिः		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
उच्यते		
उच्यते		

நான் பெரியவன், பூஜிக்கத்தகுந்தவன் என்பதைத் தெரிந்து கொண்டு உலகத் தில் ஜனங்கள் என்னை பகுமானிக்கவேண்டும் என்கிற எண்ணமில்லாமலிருப்பது பகுமானத்தில் பற்றின்மை எனப்படுகிறது. (126)

सच्चिन्तनस्य संबाधो विघ्नोऽयं निर्जने ततः ।

स्थेयं इत्येक एवास्ति चेत् सैवैकान्तशीलता ॥ १२७ ॥

ஸச்சிந்தனஸ்ய ஸம்பா³தோ⁴ விக்⁴னோ(அ)யம் நிர்ஜனே தத: ।

ஸ்தே³யம் இத்யேக ஏவாஸ்தி சேத் ஸைவைகாந்தஸீலதா ॥ 127 ॥

अयं	=	இந்த,
अयम्		
संबाधः	=	ஜனக்கூட்டம்,
ஸம்பா ³ த ⁴ :		
सच्चिन्तनस्य	=	ஸத்ருபமான ப்ரஹ்மத்தைப்பற்றி
ஸச்சிந்தனஸ்ய		சிந்தனை செய்வதற்கு,
विघ्नः	=	இடைஞ்சல்,
விக் ⁴ ன:		
ततः	=	ஆகையால்,
தத:		
निर्जने	=	ஜனங்களில்லாத இடத்தில்,
நிர்ஜனே		
स्थेयं इति	=	இருக்க வேண்டுமென்று,
ஸ்தே ³ யம் இதி		
एक एव	=	ஒருவனாகவே,
ஏக ஏவ		
अस्ति चेत्	=	இருப்பானேயாகில்,
அஸ்தி சேத்		
सैव	=	அதுவே,
ஸைவ		
एकान्तशीलता	=	தனிமையில் இருக்கும் ஸ்வபாவம்.
ஏகாந்தஸீலதா		

நல்ல விஷயத்தை (பிரஹ்மத்தைப்பற்றி) சிந்தனை செய்வதற்கு இந்த ஜனக் கூட்டம் இடைஞ்சலாயிருக்கிறது, ஆகையால் ஜனங்களில்லாத இடத்தில் இருக்க வேண்டும், என்று ஒருவன் தனித்து இருப்பானேயானால் அதுவே ஏகாந்த சீலத்தன்மை.

(127)

संसारबन्धनिर्मुक्तिः कदा झटिति मे भवेत् ।

इति या सुदृढा बुद्धिः ईरिता सा मुमुक्षुता ॥ १२८ ॥

ஸம்ஸாரப³ந்த⁴நிர்முக்தி: கதா³ ஜ³டிதி மே ப⁴வேத் ।

இதி யா ஸுத்³ருடா⁴ பு³த்³தி⁴: ஈரிதா ஸா முமுக்ஷுதா ॥ 128 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

மே	=	எனக்கு,
மே ஐதீதி	=	விரைவில்,
ஜ ² டிதி ஸம்ஸாரப ³ ந்த ⁴ நிர்முத்தி:	=	ஸம்ஸாரமென்னும் கட்டிலிருந்து விடுதலை,
ஸம்ஸாரப ³ ந்த ⁴ நிர்முத்தி: கடா	=	எப்பொழுது,
கதா ³ பவேத் ஐதி	=	ஏற்படும்,
இதி சுதூதா	=	என்ற,
ஸுத் ³ ருடா ⁴ புத்தி:	=	மிகவும் உறுதியான,
புத் ³ தி ⁴ : யா	=	புத்தி,
யா சா	=	யாதொன்று உண்டோ,
ஸா முமுகுதா	=	அது,
முமுகுதா ஐரிதா	=	முமுகுதாவதாக,
ஈரிதா	=	சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.

பிறவி மரண ரூபமான ஸம்ஸாரமாகிற கட்டிலிருந்து விடுதலை எனக்கு சீக்கிரமாக எப்பொழுது ஏற்படும் என்ற மிக உறுதியான எண்ணம் மோகூத்தில இச்சை என்பது. (128)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக சித்தம் தெளிவடைய பதினெட்டு ஸாதனங்க ளைச் சொல்லிவிட்டு சமாதி ஷட்கத்தில் அடங்கிய இரண்டாவதான தமம் என்பதின் லக்ஷணத்தைக் கூறுகிறார்: -

ब्रह्मचर्यादिभिः धर्मैः बुद्धेः दोषनिवृत्तये ।

दण्डनं दम इत्याहुः दमशब्दार्थकोविदाः ॥ १२९ ॥

ப³ரஹ்மசர்யாதி³பி⁴: த⁴ர்மை: பு³த்³தே⁴: தோ³ஷநிவ்ருத்தயே ।

த³ண்ட³னம் த³ம இத்யாஹு: த³மஸப்³தா³ர்த³கோவிதா³: ॥ 129 ॥

बुद्धे:	=	மனதின்,
पु ³ त् ³ தே ⁴ : दोषनिवृत्तये	=	தோஷங்கள் விலகுவதற்காக,
தோ ³ ஷநிவ்ருத்தயே ब्रह्मचर्यादिभिः धर्मैः	=	ப்ரஹ்மசர்யம் முதலான தாமங்களால்,
ப் ³ ரஹ்மசர்யாதி ³ பி ⁴ : த ⁴ ர்மை: दण्डनं	=	சிக்ஷிப்பது,
த ³ ண்ட ³ னம் दम इति	=	தமம் என்ற,
த ³ ம இதி दमशब्दार्थकोविदा:	=	சொல்லின் பொருளை நன்கு அறிந்தவர்கள்,
த ³ மஸப் ³ தா ³ ர்த ² கோவிதா ³ : आहुः	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹு:		

109வது சுலோகம் முதல் 128வது சுலோகம் முடிய விளக்கிக் கூறப்பட்ட ப்ரஹ்மசர்யம் முதல் முமுகூஷத்வம் வரையுள்ள 18 ஸாதனங்களால் மனதை அதன் இஷ்டப்படி நடக்கவிடாமல் சிக்ஷிப்பது தமமாகும். இதனால் மனதிலுள்ள தோஷங்கள் விலகிவிடும். (129)

(அவதாரிகை) தமத்தை மற்றொரு விதமாகக் கூறுகிறார்: -

तत्तद्वृत्तिनिरोधेन बाह्येन्द्रियविनिग्रहः।

योगिनो दम इत्याहुर्मनसः शान्तिसाधनम् ॥ १३० ॥

தத்தத்³வ்ருத்திநிரோதே⁴ன பா³ஹ்யேந்த்³ரியவிநிக்³ரஹ:।

யோகி³னோ த³ம இத்யாஹு³ர்மனஸ: ஸாந்திஸாத⁴னம் ॥ 130 ॥

तत्तद्वृत्तिनिरोधेन	=	அதனதன் வியாபாரங்களைத் தடுப்பதனால்,
தத்தத் ³ வ்ருத்திநிரோதே ⁴ ன बाह्येन्द्रियविनिग्रहः	=	வெளி இந்திரியங்களையடக்குவது,
பா ³ ஹ்யேந்த் ³ ரியவிநிக் ³ ரஹ: मनसः	=	மனதின்,
மனஸ: शान्तिसाधनं	=	அடக்கத்திற்கு ஸாதனமான,
ஸாந்திஸாத ⁴ னம் दमः	=	தமம்,
த ³ ம:		

இதி	=	என்று,
இதி யோகி:	=	யோகிகள்,
யோகி:	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹு	=	
ஆஹு	=	

கண், காது, மூக்கு, நாக்கு, தவக்கு என்னும் ஐந்து வெளி இந்திரியங்களின் காரியங்களான பார்ப்பது, கேட்பது, முகர்வது, சுவைப்பது, தொடுவது என்னுமிவைகள் ஏற்படாமலிருக்கும்படி தடுப்பதன் மூலம் அந்த வெளி இந்திரியங்களை அடக்குவது தான் தமமாகும். வெளி இந்திரியங்களை யடக்குவது மனம் அடங்குவதற்கு உபாயமாகும் என்று யோகிகள் கூறுகின்றனர். (130)

(அவதாரிகை) இந்திரியங்களை அடக்குவது மனஸின் சாந்திக்கு எப்படி உதவுகிறதென்பதை விளக்குகிறார்: -

इन्द्रियेष्विन्द्रियार्थेषु प्रवृत्तेषु यदृच्छया ।

अनुधावति तान्येव मनो वायुमिवानलः ॥ १३१ ॥

இந்த்^{ரி}யேஷ்விந்த்^{ரி}யார்தே^ஷ ப்ரவ்ருத்தேஷ^ய யத்^{ரு}ச்ச^யயா ।

அனுதா^வதி தான்யேவ மனோ வாயுமிவானல: ॥ 131 ॥

इन्द्रियेषु	=	இந்த் ^{ரி} யங்கள்,
இந்த் ^{ரி} யேஷ	=	
इन्द्रियार्थेषु	=	இந்த் ^{ரி} ய விஷயங்களிடம்,
இந்த் ^{ரி} யார்தே ^ஷ	=	
यदृच्छया	=	யதேச்சையாக,
யத் ^{ரு} ச்ச ^ய யா	=	
प्रवृत्तेषु	=	செல்லும்பொழுது,
ப்ரவ்ருத்தேஷ	=	
वायु	=	காற்றை ஒட்டி,
வாயு	=	
अनल इव	=	நெருப்புப்பரவுவதுபோல்,
அனல இவ	=	
मनः	=	மனம்,
மன:	=	
तान्येव अनुधावति	=	அவைகளை அனுஸரித்தே செல்கிறது.
தான்யேவ அனுதா ^வ தி	=	

காற்று எப்பக்கம் அடிக்கிறதோ அந்தப்பக்கம் தான் நெருப்பும் பரவும் அது போல் கண், காது, மூக்கு நாக்கு, த்வக்கு என்னும் வெளி இந்திரியங்கள் முறையே ரூபம், சப்தம், கந்தம், ரஸம், ஸ்பர்சம் என்னும் அத்தன் விஷயங்களை நோக்கிச் செல்லும் பொழுது அந்த இந்திரியங்களைப் பின்தொடர்ந்து மனமும் ஓடிச்செல்கிறது.

(131)

इन्द्रियेषु निरुद्धेषु त्यक्त्वा वेगं मनः स्वयम् ।

सत्त्वभावमुपादत्ते प्रसादस्तेन जायते

प्रसन्ने सति चित्तेऽस्य मुक्तिः सिध्यति नान्यथा ॥ १३२ ॥

இந்த்ரியேஷு நிருத்³தே⁴ஷு த்யக்த்வா வேக³ம் மன: ஸ்வயம் ।

ஸத்த்வபா⁴வமுபாத³த்தே ப்ரஸாத³ஸ்தேன ஜாயதே

ப்ரஸன்னே ஸதி சித்தே(அ)ஸ்ய முக்தி: ஸித்⁴யதி நான்யதா² ॥ 132 ॥

इन्द्रियेषु	=	இந்திரியங்கள்,
இந்த்ரியேஷு		
निरुद्धेषु	=	தடுக்கப்பட்டபொழுது,
நிருத் ³ தே ⁴ ஷு		
मनः	=	மனம்,
மன:		
स्वयं	=	தா(ன)கவே,
ஸ்வயம்		
वेगं	=	வேகத்தை,
வேக ³ ம்		
त्यक्त्वा	=	விட்டு,
த்யக்த்வா		
सत्त्वभावं	=	ஸத்வ குணஸ்வபாவத்தை,
ஸத்த்வபா ⁴ வம்		
उपादत्ते	=	ஏற்றுக்கொள்கிறது,
உபாத ³ த்தே		
तेनः	=	அத(ன)ல்,
தேன:		
प्रसादः	=	(மனதிற்கு) தெளிவு,
ப்ரஸாத ³ :		
जायते	=	உண்டாகிறது,
ஜாயதே		
चित्ते	=	மனம்,
சித்தே		

प्रसन्ने सति	=	பிரஸன்னமாயிருக்கும்பொழுது,
ப்ரஸன்னே ஸதி		
अस्य	=	இவனுக்கு,
அஸ்ய		
मुक्तिः	=	முக்தி,
முக்தி:		
सिध्यति	=	ஏற்படுகிறது,
ஸித் ⁴ யதி		
अन्यथा	=	இல்லாவிடில்,
அன்யதா ²		
न	=	ஏற்படுவதில்லை.
ந		

இந்திரியங்களின் வழியாகத்தான் மனம் வெளி விஷயங்களை நோக்கி வேகமாகச் செல்கிறது இந்திரியங்களை அதன் விஷயங்களை நோக்கிச் செல்வதைத் தடுத்து விட்டால் இந்திரியங்கள் வெளியே போகாதபோது மனமும் வெளியே போகமுடியாமல் தடைபட்டு வேகம் குறைந்து உள்ளேயே இருந்துவிடுகிறது. அப்பொழுது ஸத்வ குணம் மேலோங்கி மனம் ப்ரஸன்னமாகிறது. மனம் ப்ரஸன்னமாயிருப்பவருக்குத்தான் முக்தி கிடைக்கும். மனம் ப்ரஸன்னமாகாவிட் டால் முக்தி கிடைக்காது. (132)

मनः प्रसादस्य निदानमेव
निरोधनं यत् सकलेन्द्रियाणाम् ।
बाह्येन्द्रिये साधु निरुध्यमाने
बाह्यार्थभोगो मनसो वियुज्यते ॥ १३३ ॥

மன: ப்ரஸாத³ஸ்ய நிதா³னமேவ
நிரோத⁴னம் யத் ஸகலேந்த்³ரியாணாம் ।
பா³ஹ்யேந்த்³ரியே ஸாது⁴ நிருத்⁴யமானே
பா³ஹ்யார்த²போ⁴கோ³ மனஸோ வியுஜ்யதே ॥ 133 ॥

सकलेन्द्रियाणां	=	எல்லா இந்திரியங்களையும்,
ஸகலேந்த் ³ ரியாணாம்		
यत् निरोधनं	=	தடுப்பது என்பது யாதொன்று உண்டோ,
யத் நிரோத ⁴ னம்		
(तत्) एव	=	அதுதான்,
(தத்) ஏவ		

मनः प्रसादस्य	=	சித்த பிரஸாதத்திற்கு,
மன: ப்ரஸாத ³ ஸ்ய निदानं	=	மூலகாரணம்,
நிதா ³ னம் बाह्येन्द्रिये	=	வெளி இந்திரியம்,
பா ³ ஹ்யேந்த் ³ ரியே साधु	=	நன்றாக,
ஸாது ⁴ निरुध्यमाने	=	தடுக்கப்படும்பொழுது,
நிருத் ⁴ யமானே मनसः	=	மனதிலிருந்து,
மனஸ: बाह्यार्थभोगः	=	வெளிவிஷயங்களின் அனுபவம்,
பா ³ ஹ்யார்த ³ போ ⁴ க ³ : वियुज्यते	=	பிரிந்து விலகிப்போய்விடுகிறது.
வியுஜ்யதே		

எல்லாவித இந்திரியங்களையும் அடக்குவது தான் மனத் தெளிவிற்கு மூல காரணமாகும் வெளி இந்திரியங்கள் நன்கு அடக்கப்பட்டு விட்டதேயானால், வெளியிலுள்ள பதார்த்தங்களை அனுபவிப்பது என்பதும் மனஸிற்கு இல்லாமல் போய்விடும். (133)

तेन स्वदौष्ट्यं परिमुच्य चित्तं

शनैः शनैः शान्तिमुपाददाति ।

चित्तस्य बाह्यार्थविमोक्षमेव

मोक्षं विदुर्मोक्षणलक्षणज्ञाः ॥ १३४ ॥

தேன ஸ்வதௌ³ஷ்ட்யம் பரிமுச்ய சித்தம்

ஸனீ: ஸனீ: ஸாந்திமுபாத³தா³தி।

சித்தஸ்ய பா³ஹ்யார்த³விமோக்ஷமேவ

மோக்ஷம் விது³ர்மோக்ஷணலக்ஷணஜ்ஞா: ॥ 134 ॥

तेन = அதனால்,

தேன
चित्तं = மனம்,

சித்தம்
स्वदौष्ट्यं = தனது துஷ்டத்தனத்தை,

ஸ்வதௌ³ஷ்ட்யம்

परिमुच्य	=	விட்டுவிட்டு,
परीमुच्य		
शनैः शनैः	=	மெள்ள மெள்ள,
शान्तिः शान्तिः		
शान्ति	=	சாந்தியை,
शान्ति		
उपाददाति	=	பெறுகிறது,
उपाददाति		
उपाददाति		
चित्तस्य	=	மனதிற்கு,
चित्तस्य		
சித்தஸ்ய		
बाह्यार्थविमोक्षमेव	=	வெளி விஷயங்களிலிருந்து விடுதலை
बाह्यार्थविमोक्षमेव		
पा ³ ह्यार्थ ³ विमोक्षमेव		ஏற்படுவதையே,
मोक्षं	=	மோக்ஷமாக,
मोक्षं		
மோக்ஷம்		
मोक्षणलक्षणज्ञाः	=	மோக்ஷத்தின் லக்ஷணமறிந்தவர்கள்,
मोक्षणलक्षणज्ञाः		
மோக்ஷணலக்ஷணஜ்ஞா:		
विदुः	=	அறிகிறார்கள்.
विदुः		
விது ³ :		

அதனால் (வெளிப்பதார்த்த போகத்திலிருந்து விலகுவதினால்) மனஸானது தன்னுடைய துஷ்டத்தனத்தை (தன் இஷ்டப்படி எங்கும் செல்வதை) விட்டு விட்டு, மெள்ள மெள்ள சாந்தியை அடையும். மனஸிற்கு வெளிப்பதார்த்தங்களிலிருந்து ஏற்படும் விடுதலையே மோக்ஷம் என்று மோக்ஷத்தின் லக்ஷணத்தை அறிந்தவர்கள் எண்ணுகிறார்கள். வெளிவிஷயங்களின் அனுபவம் மனதிற்கு இல்லாதபடி செய்து விட்டால் ஆத்மானுபவமாகிற மோக்ஷம் ஸுலபமாகக் கிடைத்து விடுமென்று கருத்து.

(134)

दमं विना साधु मनःप्रसाद-

हेतुं न विद्यः सुकरं मुमुक्षोः ।

दमेन चित्तं निजदोषजातं

विसृज्य शान्तिं समुपैति शीघ्रम् ॥ १३५ ॥

த³மம் வினா ஸாது⁴ மன:ப்ரஸாத³:-

ஹேதும் ந வித்³ம: ஸுகரம் முமுக்ஷோ: ।

த³மேன சித்தம் நிஜதோ³ஷஜாதம்

விஸ்ருஜ்ய ஸாந்திம் ஸமுபைதி ஸீக்⁴ரம் ॥ 135 ॥

முமுகோ:	=	மோக்ஷமடைவதில் தீவ்ர விருப்பமுள்ளவனுக்கு,
முமுக்ஷோ:		
दमं विना	=	தமத்தைத்தவிற (வேறு),
त ³ मम् विना		
साधु	=	நல்ல,
साधु ⁴		
सुकरं	=	ஸுலபமாக அனுஷ்டிக்கக்கூடிய,
सुकरम्		
मनःप्रसाद हेतुं	=	சித்த பரஸாதத்திற்கு உபாயத்தை,
मनःप्रसाद ³ हेतुम्		
न विद्यः	=	அறியவில்லை,
न विद्य ³ मः		
चित्तं	=	மனம்,
சித்தம்		
दमेन	=	தமத்தால்,
त ³ मेन		
निजदोषजातं	=	தன்னிடமுள்ள எல்லா தோஷங்களையும்,
निजदोष ³ जातम्		
विस्मृत्य	=	விட்டுவிட்டு,
विस्मृत्य		
शीघ्रम्	=	விரைவில்,
शीघ्र ⁴ रम्		
शान्तिं	=	சாந்தியை,
शान्तिम्		
समुपैति	=	அடைகிறது.
समुपैति		
ஸமுபைதி		

மோக்ஷத்தில் தீவ்ர இச்சையுள்ளவருக்கு மனத்தெளிவுக்கு ஸாதனமாக தமத்தைத்தவிர நல்லதாயும் ஸுலபமாக அனுஷ்டிக்கக் கூடியதுமாயுள்ள வேறு ஸாதனம் இருப்பதாகத் தெரியவில்லை வெளி இந்திரியங்களை அடக்குவதால் மனதிலுள்ள தோஷங்களெல்லாம் அடியோடு நீங்கிவிடுகிறது. அதனால் சீக்கிரமாக மனம் சாந்தியை அடைகிறது. (135)

प्राणायामाद्भवति मनसो निश्चलत्वं प्रसादो

यस्याप्यस्य प्रतिनियत दिग्देशकालाद्यवेक्ष्य ।

सम्यग्दृष्ट्या क्वचिदपि तथा नो दमो हन्यते तत्

कुर्याद्धीमान् दमं अनलसः चित्तशान्त्यै प्रयत्नात् ॥ १३६ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ப்ரா³ணயாமாத்³ ப⁴வதி மனஸோ நிஸ்ஸலத்வம் ப்ரஸாதோ³
யஸ்யாப்யஸ்ய ப்ரதிநியத தி³க்³தே³ஸகாலாத்³யவேக்ஷய ।
ஸம்யக்³த்³ருஷ்டயா க்வசித்³பி ததா² நோ த³மோ ஹன்யதே தத்
குர்யாத்³தீ⁴மான் த³மம் அனலஸ: சித்தஸாந்த்யை ப்ரயத்னாத் ॥ 136 ॥

यस्यापि	=	எவனுக்காவது,
यस्यापि		
प्राणायामात्	=	பிரா ³ ணயாமத்தால் (பிராணனின் கார்யத்தை
ப்ரா ³ ணயாமாத்		அடக்குவதால்),
मनसः	=	மனதிற்கு,
मनसः		
निश्चलत्वं	=	அசைவற்றதன்மையும்,
निष्चलत्वं		
प्रसादः	=	தெளிவும்,
ப்ரஸாத ³ :		
प्रतिनियत दिग्देशकालादि	}	குறிப்பிட்ட திசை, தேசம், காலம் முதலியவற்றை எதிர்பார்த்து,
अवेक्ष्य		
ப்ரதிநியத தி ³ க் ³ தே ³ ஸகாலாதி ³ அவேக்ஷய		
भवति	=	ஏற்படுகிறது,
प ⁴ वति		
क्वचित्	=	ஒரு சமயம்,
क्वचित्		
क्वचित्		
अस्य	=	இவனுக்கு,
अस्य		
सम्यग्दृष्ट्या	=	விவேகஞானத்தால் (ஏற்படுகிறது),
सम्यग्दृष्ट्या		
ஸம்யக் ³ த் ³ ருஷ்டயா		
तथापि	=	அப்படியிருந்தபோதிலும்,
तथापि		
तथापि		
दमः	=	தமம்,
दमः		
த ³ ம:		
नो हन्यते	=	அடிபடாது,
नो हन्यते		
நோ ஹன்யதே		
तत्	=	ஆகையால்,
तत्		
தத்		
दीमान्	=	புத்திசாலி,
दीमान्		
தீ ³ மான்		

अनलसः	=	சோமபல் இல்லாதவனாய்,
अनलसः चित्तशान्त्यै	=	மனதில் சாந்தி ஏற்படுவதற்காக,
சித்தஸாந்த்யை प्रयत्नात्	=	முயற்சியுடன்,
ப்ரயத்னாத் दमं	=	இந்திரிய நிகரஹத்தை,
தம்மம் कुर्यात्	=	செய்யவேண்டும்.
குர்யாத்		

உலகில் யாராவது ஒருவருக்கு பிராணாயாமத்தால் மனதின் சாஞ்சல்யம் நீங்கி தெளிவு ஏற்படலாம் ஆனால் தேசம், காலம் முதலியவை அனுகூலமாயிருந்தால் தான் பிராணாயாமம் செய்வது பலனைத்தரும் உலக வஸ்துக்களைப்பற்றிய விவேகத்தால் சாந்தி உண்டாகலாம் இதுவும் சிரமஸாத்யம் தான். இவைகளால் தமத்தின் உபயோகத்தை குறைத்துக் கூறமுடியாது. அவற்றை விட தமம் தான் ஸுலபமான உபாயம் ஆதலால் சித்த சாந்தியை விரும்பினால் புத்திமானாயிருப்பவன் சோம்பலை விட்டு விசேஷ முயற்சி எடுத்துக்கொண்டு தமத்தையே (வெளி இந்திரியங்களை அடக்குவதையே) அப்யாஸம் செய்யவேண்டும். (136)

[அச்சுப் புஸ்தகங்களில் 2 வது பாதத்தில் ‘यस्याप्यस्य’ என்று தான் காணப்படுகிறது. ‘यद्यप्यस्य’ என்று சுத்த பாடம் இருக்கலாமோ என்று தோன்றுகிறது.]

सर्वेन्द्रियाणां गतिनिग्रहेण

भोग्येषु दोषाद्यवमर्शनेन ।

ईशप्रसादाच्च गुरोः प्रसादात् ।

शान्तिं समायात्यचिरेण चित्तम् ॥ १३७ ॥

ஸர்வேந்த்³ரியாணம் க³திநிக்³ரஹேண

போ⁴க்³யேஷு தோ³ஷாத்³யவமர்ஸனேன ।

ஈஸப்ரஸாதா³ச்ச கு³ரோ: ப்ரஸாதா³த் ।

ஸாந்திம் ஸமாயாத்யசிரேண சித்தம் ॥ 137 ॥

सर्वेन्द्रियाणां

= எல்லா இந்திரியங்களுடையவும்,

ஸர்வேந்த்³ரியாணம்

गतिनिग्रहेण

= போக்கைத் தடுப்பதாலும்,

க³திநிக்³ரஹேண

भोग्येषु

= அனுபவிக்கும் விஷயங்களில்,

போ⁴க்³யேஷு

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

दोषाद्यवमर्शनेन	=	தோஷம் முதலியவற்றை சிந்திப்பதாலும்,
தோ ³ ஷாத் ³ யவமர்ஸனேன		
ईशप्रसादाच्च	=	ஈசுவரானுகர்ஹத்தாலும்,
ஈஸப்ரஸாதா ³ ச்ச		
गुरोः प्रसादात्	=	குருவின் அருளாலும்,
கு ³ ரோ: ப்ரஸாதா ³ த்		
चित्तम्	=	மனது,
சித்தம்		
अचिरेण	=	விரைவில்,
அசிரேண		
शान्तिं	=	சாந்தியை,
ஸாந்திம்		
समायाति	=	அடைகிறது.
ஸமாயாதி		

எல்லா இந்திரியங்களுடைய வியாபாரங்களை நிக்கிரஹம் செய்வதினாலும், போக்யமான விஷயங்களிலுள்ள தோஷம் முதலானதுகளை அலசிப்பார்ப்பதினாலும், ஈசுவரனுடைய பிரஸாதத்தினாலும், குருவினுடைய பிரஸாதத்தினாலும், மனஸ் தாமதமன்னியில், சாந்தியை நன்கு அடையும்.

தமத்தினால் மன சாந்தியேற்படுமென்று சொன்னதினால் முன் சொன்ன பதார்த்த சோதனமோ, ஈசுவரன் குரு இவர்களின் அனுகர்ஹமோ தேவையில்லை யென்று நினைத்துவிடக் கூடாதென்று ஞாபகப்படுத்துகிறார். (137)

(அவதாரிகை) சமாதி ஷட்கததில் சேர்ந்த மூன்றாவது அம்சமான திதிசுஷ என்பதைப்பற்றி 14 சுலோகங்களில் எடுத்துச் சொல்கிறார். வழக்கம்போல் முதலில் அதன் லக்ஷணம், பிறகு ஸாதனம், அதன் பிறகு அதன் பிரயோஜனம், அவசியத் தன்மை இவை காட்டப்படுகின்றன: -

आध्यात्मिकादि यद्दुःखं प्राप्तं प्रारब्धवेगतः ।

अचिन्तया तत्सहनं तितिक्षेति निगद्यते ॥ १३८ ॥

ஆத்⁴யாத்மிகாதி³ யத்³து³:க²ம் ப்ராப்தம் ப்ராரப்³த⁴வேக³த: ।

அசிந்தயா தத்ஸஹனம் திதிக்ஷேதி நிக³த்³யதே ॥ 138 ॥

आध्यात्मिकादि	=	ஆத்யாதமிகம் முதலான,
ஆத் ⁴ யாத்மிகாதி ³		
यद्दुःखं	=	எந்த துக்கம்,
யத் ³ து ³ :க ² ம்		

प्रारब्धवेगतः	=	பிராரப்தகர்மாவின் வேகத்தால்,
प्रारब्ध ³ त ⁴ वेक ³ तः		
प्राप्तं	=	வருகிறதோ,
प्रारब्धतम्		
अचिन्तया	=	கவலையில்லாமல்,
असिन्तया		
तत्सहन्	=	அதைப்பொறுத்துக்கொள்வது,
तत्सहानम्		
तितिक्षा इति	=	திதிக்கூட என்று,
तिथिक्छा इति		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
निक ³ त ³ यते		

முற்பிறவிகளில் நாம் செய்த பாபகர்ம பலனாக ஆத்யாத்மிகம் முதலான எந்த துக்கம் வந்தாலும் அதைப்பற்றிச் சிறிதும் கவலை யன்னியில் ஸஹித்துக்கொள்வது திதிக்கூட என்று சொல்லப்படுகிறது.

சரீரத்திலேயே ஐரை, வியாதி முதலிய காரணங்களால் ஏற்படும் துக்கம் ஆத்யாத்மிகம் எனப்படும், மற்ற மனிதர் பசு கொசு முதலான பிராணிகளால் ஏற்படும் துக்கம் ஆதிபௌதிகம் எனப்படும். மழை வெய்யில் முதலான தைவிக மான காரணங்களால் ஏற்படும் துக்கம் ஆதிதைவிகம் எனப்படும். இவை யெல்லாம், நாம் முன் செய்த பாபங்களின் பலனாகவே யேற்படுவதால் இப்பொழுது அவைக ளைத் தடுப்பது வீண் பிரயத்தினம். அவை ஏற்பட்டு விட்டனவே யென்றும், அவைகளை எப்படிப் போக்கடிப்பது என்றும், மற்றும் விதமாயும் கவலைக்கு இடம் கொடுக்காமல் பொறுமையுடன் ஸஹித்துக்கொள்வதே ததிக்கூட யாகும். (138)

रक्षा तितिक्षासदृशी मुमुक्षोः

न विद्यतेऽसौ पविना न भिद्यते ।

यामेव धृत्वा कवचीव विघ्नान्

सर्वान् त्रुणीक्रुत्य जयन्ति मायाम् ॥ १३९ ॥

ரக்ஷா திதிக்கூடாஸத்ருஸ் முமுகூஷா:

ந வித்யதே(அ)ஸௌ பவினா ந பி⁴த்யதே ।

யாமேவ த்⁴ருத்வா கவசீவ விக்⁴னான்

ஸர்வான் த்ருணீக்ருத்ய ஜயந்தி மாயாம் ॥ 139 ॥

मुमुक्षोः = மோக்ஷமடைவதில் விருப்பமுள்ளவனுக்கு,

मुमुक्षूः

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

तितिक्षासदृशी	=	பொறுமையைப் போன்றதான,
तिथिक्षाஸத் ³ ருஸ்		
रक्षा	=	ரக்சை,
रक्षा		
न विद्यते	=	இல்லை,
ந வித் ³ யதே		
असौ	=	இது,
असेन		
पविना	=	வஜ்ரத்தினால்,
பவினா		
न भिद्यते	=	பிளக்கப்படாது,
ந பி ⁴ த் ³ யதே		
यामेव	=	எந்த பொறுமையையே,
யாமேவ		
धृत्वा	=	கைக்கொண்டு,
த் ⁴ ருத்வா		
कवचीव	=	கவசமுள்ளவன் போல,
கவசீவ		
सर्वान् विघ्नान्	=	எல்லா இடைஞ்சல்களையும்,
ஸர்வான் விக் ⁴ னான்		
त्रुणीक्रुत्य	=	அலக்ஷயம் செய்து,
த்ருணீக்ருத்ய		
मायां	=	மாயையை,
மாயாம்		
जयन्ति	=	வெல்கிறார்களோ.
ஜயந்தி		

மோகூத்தில் இச்சையுள்ளவருக்கு திதிசைக்கு ஸமானமான காப்புக் கிடையாது. வஜ்ராயுதத்தினாலும் (இடியினாலும்) இது பிளவு படாது. கவசம்போல் இதையே தரித்துக்கொண்டுதான் ஸகலவித இடையூறுகளையும் திருணமாக மதித்து மாயையை ஜயிக்கிறார்கள். பொறுமையைக்கைக்கொண்டவர்கள் எது வந்தாலும் மனம் கலங்காமல் தைர்யமாக இருப்பார்கள். (139)

(அவதாரிகை) இந்தப் பொறுமை என்பது மோகூத்தில் இச்சை உள்ளவர்களுக்கு மாத்திரம் தான் தேவையென்பதில்லை. உலக வாழ்க்கையில் ஈடுபட்டவர்களுக்கும் ஏதாவது பிரயோஜனத்தை உத்தேசித்து, எந்த பிரவிருத்தி செய்தாலும் அதிலும் பொறுமை அவசியம் வேண்டும் என்பதை எடுத்துக்காட்டுகிறார்: -

क्षमावतामेव हि योगसिद्धिः

स्वाराज्यलक्ष्मीसुखभोगसिद्धिः ।

क्षमाविहीना निपतन्ति विघ्नैः

वातैर्हताः पर्णचया इव द्रुमात् ॥ १४० ॥

கூழமாவதாமேவ ஹி யோக³ஸித்³தி⁴:

ஸ்வாராஜ்யலக்ஷ்மீஸுக³போ⁴க³ஸித்³தி⁴: ।

கூழமாவிஹீனா நிபதந்தி விக்⁴னை:

வாதைர்ஹதா: பர்ணசயா இவ த்³ருமாத் ॥ 140 ॥

क्षमावतामेव	=	பொறுமையுள்ளவர்களுக்குத்தான்,
கூழமாவதாமேவ		
योगसिद्धिः	=	யோகம் ஸித்திக்கும்,
யோக ³ ஸித் ³ தி ⁴ :		
स्वाराज्यलक्ष्मी	=	ஸ்வாராஜ்யலக்ஷ்மியின்,
ஸ்வாராஜ்யலக்ஷ்மீ		
सुखभोगसिद्धिः	=	ஸுகானுபவம் கிடைக்கும்,
ஸுக ³ போ ⁴ க ³ ஸித் ³ தி ⁴ :		
वातैः	=	காற்றுக்களால்,
வாதை:		
इताः	=	அடிபட்டு,
இதா:		
द्रुमात्	=	மரத்திலிருந்து,
த் ³ ருமாத்		
पर्णचया इव	=	இலைக்கூட்டங்கள் (விழுவது போல்,
பர்ணசயா இவ		
क्षमाविहीनाः	=	பொறுமையில்லாதவர்கள்,
கூழமாவிஹீனா		
विघ्नैः	=	இடையூறுகளால்,
விக் ⁴ னை:		
निपतन्ति	=	கீழேவிழுந்து விடுகின்றனர்.
நிபதந்தி		

பொறுமையுள்ளவர்களுக்குத்தான் யோகம் (அஷ்டாங்க யோகம்) ஸித்திக்கும் அவர்கள் கான் ஸ்வாராஜ்யலக்ஷ்மி (தனக்குத்தானே அரசனாயிருக்கும் தன்மையான ஸம்பத்து) யின் ஆனந்தத்தை அனுபவிக்க முடியும் பொறுமையில்லாதவர்கள் இடையூறுகளால் தடுக்கப்பட்டு காற்றுக்களால் அடிபட்டு மரத்திலிருந்து இலைக்குவி யல் விழுவது போல, கீழே விழுந்து விடுகிறார்கள். சிரேயஸ்ஸையடைவதில்லை.

(140)

तितिक्षया तपो दानं यज्ञस्तीर्थं व्रतं श्रुतम्।

भूतिः स्वर्गोऽपवर्गश्च प्राप्यते तत्तदर्थिभिः ॥ १४१ ॥

திதிக்ஷயா தபோ தா³னம் யஜ்ஞஸ்தீர்த²ம் வ்ரதம் ஸ்ருதம்।

பூ⁴தி: ஸ்வர்கோ³(அ)பவர்க³ஸ்ச ப்ராப்யதே தத்தத³ர்தி²பி⁴: ॥ 141 ॥

तितिक्षया	=	பொறுமையால்,
திதிக்ஷயா		
तपः	=	தவம்,
தப:		
दानं	=	தாநம்,
தா ³ னம்		
यज्ञः	=	யாகம்,
யஜ்ஞ:		
तीर्थं	=	தீர்த்தம்,
தீர்த ² ம்		
व्रतं	=	வ்ரதம்,
வ்ரதம்		
श्रुतं	=	கல்வி,
ஸ்ருதம்		
भूतिः	=	ஐசுவர்யம்,
பூ ⁴ தி:		
स्वर्गः	=	ஸ்வர்ககம்,
ஸ்வர்க ³ :		
अपवर्गश्च	=	மோக்ஷம் (இவற்றில்),
அபவர்க ³ ஸ்ச		
तत्तदर्थिभिः	=	அததை விரும்புவர்களால் (அதது),
தத்தத ³ ர்தி ² பி ⁴ :		
प्राप्यते	=	அடையப்படுகிறது.
ப்ராப்யதே		

தபஸ்ஸோ, தானமோ, யக்ஞயாகாதிகளோ, தீர்த்தாடனமோ, விரதானுஷ்டானமோ, வித்யாப்பியாஸமோ, செல்வமோ, ஸ்வர்க்கமோ, மோக்ஷமோ, இவற்றில் யார் யாருக்கு எது எது தேவையோ, அது அது கிடைப்பதற்கு பொறுமை கட்டாயம் வேண்டும் பொறுமை இல்லாவிடில் இவற்றில் ஒன்றும் கிடைக்காது. (141)

ब्रह्मचर्यं अहिंसा च साधूनां अप्यगर्हणम् ।

पराक्षेपादिसहनं तितिक्षोरेव सिध्यति ॥ १४२ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ப்ரஹ்மசர்யம் அஹிம்ஸா ச ஸாதா⁴னம் அப்யக³ர்ஹணம் ।
பராக்கோபாதி³ஸஹனம் திதிக்கோரேவ ஸித்⁴யதி ॥ 142 ॥

ब्रह्मचर्य	=	ப்ரஹ்மசர்யம்,
ப்ரஹ்மசர்யம்		
अहिंसा च	=	பிறரை ஹிம்ஸியாமலிருத்தல்,
அஹிம்ஸா ச		
साधूनांमगर्हणमपि	=	ஸாதுக்களை நிந்தியாதிருத்தல்,
ஸாதா ⁴ னம்மக ³ ர்ஹணமபி		
पराक्षेपादिसहनं	=	பிறரின் நிந்தனை முதலியவற்றைத்
பராக்கோபாதி ³ ஸஹனம்		தாங்கிக்கொள்வது (இவையெல்லாம்)
तितिक्षोरेव	=	பொறுமையுள்ளவனுக்குத்தான்,
திதிக்கோரேவ		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கும்.
ஸித் ⁴ யதி		

பிரஹ்மசர்ய அனுஷ்டானம், அஹிம்ஸை, ஸாதுக்களை தூஷிக்காமலிருப்பது, பிறரால் ஏற்படும் தூஷணைகளை ஸஹிப்பது, இவையெல்லாம் திதிக்கையுள்ளவனுக்குத்தான் ஸித்திக்கும். (142)

साधनेष्वपि सर्वेषु तितिक्षोत्तमसाधनम् ।

यत्र विघ्नाः पलायन्ते दैविका अपि भौतिकाः ॥ १४३ ॥

ஸாத⁴னேஷ்வபி ஸர்வேஷு திதிக்கோத்தமஸாத⁴னம் ।
யத்ர விக்⁴னா: பலாயந்தே தை³விகா அபி பெள⁴திகா: ॥ 143 ॥

साधनेष्वपि सर्वेषु	=	எல்லா ஸாதனங்களுக்குள்ளும்,
ஸாத ⁴ னேஷ்வபி ஸர்வேஷு		
तितिक्षा	=	பொறுமை,
திதிக்கோ		
उत्तमसाधनं	=	மிகவும் சிறந்த ஸாதனம்,
உத்தமஸாத ⁴ னம்		
यत्र	=	எந்தப் பொறுமை இருந்தால்,
யத்ர		
दैविकाः	=	ஆதிதைவிகமாயும்,
தை ³ விகா:		
भौतिकाः	=	ஆதிபௌதிகமாயும் உள்ள,
பௌ ⁴ திகா:		

विघ्ना अपि = விக்னங்கள் கூட,

विकृता अपि पलायन्ते = ஓடி விடுகின்றன.

பலாயந்தே

எல்லா ஸாதனங்களிலும் கூட திதிக்கையே மேலான ஸாதனம். ஏனென்றால் அது இருந்தால், தைவிகமோ பௌதிகமோ எல்லா விக்னங்களும் கூட நீங்கி விடுகின்றன. (143)

तितिक्षोरेव विघ्नेभ्यस्त्वनिवर्तितचेतसः।

सिध्यन्ति सिद्धयः सर्वा अणिमाद्याः समृद्धयः ॥ १४४ ॥

திதிக்ஷோரேவ விக்னேப்யஸ்த்வநிவர்திதசேதஸ:।

ஸித்யந்தி ஸித்த்ய: ஸர்வா அணிமாத்யா: ஸம்ருத்த்ய: ॥ 144 ॥

विघ्नेभ्यः = இடையூறுகளால்,

विकृतेष्वपि

अनिवर्तितचेतसः = திருப்பப்படாதமனமுள்ள,

अनिवर्तितचेतसः

तितिक्षोरेव = பொறுமைசாலிக்குத்தான்,

तिक्षोरेव

अणिमाद्याः = அணிமா முதலான,

अणिमाद्याः

सर्वाः सिध्यः = எல்லா ஸித்திகளாகிற,

सर्वाः सिध्यः

समृद्धयः = ஐசுவர்யங்கள்,

समृद्धयः

सिद्धयन्ति = கிடைக்கின்றன.

सिद्धयन्ति

பொறுமையுள்ளவன் எவ்வளவு இடையூறு வந்தபோதிலும் சிறிதும் கலங்காமல் தான் ஆரம்பித்த காரியத்திலிருந்து மனதைத் திருப்பமாட்டான். ஆனதால் நன்கு அப்யாஸம் செய்வதன் மூலம் அணிமா ஸித்தி முதலான அஷ்டைசுவர்யங்களும் அவனுக்குக்கிடைத்துவிடும். (144)

तस्मान्मुमुक्षोरधिका तितिक्षा संपादनीये प्सितकार्यसिद्ध्यै ।

तीव्रा मुमुक्षा च महत्युपेक्षा चोभे तितिक्षासहकारिकारणम् ॥ १४५ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

தஸ்மான்முமுக்ஷோரதி⁴கா திதிக்ஷா
 ஸம்பாத³னீயே ப்ஸிதகார்யஸித்³த்⁴யை ।
 தீத்ரா முமுக்ஷா ச மஹத்யுபேக்ஷா
 சோபே⁴ திதிக்ஷாஸஹகாரிகாரணம் ॥ 145 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
मुमुक्षोः	=	மோக்ஷமடைய விருப்பமுள்ளவனுக்கு,
முமுக்ஷோ:		
ईप्सितकार्यसिद्ध्यै	=	தன்னால் விருமபப்பட்ட காரியம் கை கூடுவதற்கு,
ஈப்ஸிதகார்யஸித் ³ த் ⁴ யை		
अधिका तितिक्षा	=	அதிகமான பொறுமை,
அதி ⁴ கா திதிக்ஷா		
संपादनीया	=	ஸம்பாதிக்கத்தக்கது,
ஸம்பாத ³ னீயா		
तीत्रा	=	தீவ்ரமான,
தீத்ரா		
मुमुक्षा च	=	மோக்ஷமடைவதில் விருப்பமும்,
முமுக்ஷா ச		
महती उपेक्षा च	=	பலமான உபேக்ஷையும்,
மஹதீ உபேக்ஷா ச		
उभे	=	இரண்டும்,
உபே ⁴		
तितिक्षासहकारिकारणं	=	பொறுமைக்குக் கூட இருந்து உதவும்
திதிக்ஷாஸஹகாரிகாரணம்		காரணமாகும்.

ஆகவே உலக விஷயங்களில் எல்லாக்காரியங்களும் நிறைவேறுவதற்கே பொறுமை அவச்யமாக இருக்குமானால் மஹா பலமான மோக்ஷம் கிடைப்பதற்குப் பொறுமை வேண்டு மென்பதைப்பற்றிச் சொல்லவும் வேண்டுமோ! மோக்ஷத்தில் விருப்பம் கொண்டவனுக்குத் தான் கோரியது நிறைவேற வேண்டுமானால் பொறுமை அதிகமாக இருக்கவேண்டும். அப்பொழுதுதான் இடையூறுகளை விலக்க முடியும் முக்தியடைவதில் தீவ்ரமான விருப்பமும், உலகவிஷயங்களில் அதிகமான உபேக்ஷையும் (வைராக்யமும்) இருந்தால்தான் பொறுமை பலனைத் தரும். ஆகையால் இவ்விரண்டும்பொறுமைக்கு ஸஹகாரி காரணங்கள் (கூட இருந்து உதவும் காரணங்கள்) ஆகும்.

(145)

तत्तत्कालसमागतामयतते: शान्त्यै प्रवृत्तो यदि
 स्यात् तत्तत्परिहारकौषधरत: तच्चिन्तने तत्पर: ।

तद्विक्षुः श्रवणादिधर्मरहितो भूत्वा मृतचेत् तदा

किं सिद्धं फलं आप्नुयादुभयथा भ्रष्टो भवेत् स्वार्थतः ॥ १४६ ॥

தத்தக்காலஸமாக³தாமயததே: ஸாந்த்யை ப்ரவ்ருத்தோ யதி³

ஸ்யாத் தத்தத்பரிஹாரகௌஷத⁴ரத: தச்சிந்தனே தத்பர: ।

தத்³பி⁴க்ஷா: ஸ்ரவணாதி³த⁴ர்மரஹிதோ பூ⁴த்வா ம்ருதசேத் ததா³

கிம் ஸித்³த⁴ம் ப²லம் ஆப்னுயாது³ப⁴யதா² ப⁴ரஷ்டோ ப⁴வேத் ஸ்வார்த²த: ॥146॥

तत्तत्काल

= அந்தந்தக்காலத்தில்,

தத்தக்கால

समागतामयतते:

= வந்த வியாதிகளின் வரிசை,

ஸமாக³தாமயததே:

शान्त्यै

= நீங்குவதற்கு,

ஸாந்த்யை

प्रवृत्तः

= முனைந்தவனாக,

ப்ரவ்ருத்த:

तत्तत्परिहारकौषधरतः

= அந்தந்த வியாதியைப்போக்குகின்ற

தத்தத்பரிஹாரகௌஷத⁴ரத:

மருந்துகளில் கவனம் கொண்டு,

तच्चिन्तने

= அந்தவியாதிகளையும் மருந்துகளையும்

தச்சிந்தனே

ஆலோசிப்பதில்,

तत्परः

= ஈடுபட்டவனாக,

தத்பர:

यदि स्यात्

= இருப்பானே யாகில்,

யதி³ ஸ்யாத்

तद्विक्षुः

= அந்த ஸந்யாஸி,

தத்³பி⁴க்ஷா:

श्रवणादिधर्मरहितः

= சிர்வணம் முதலான தர்மங்கள் இல்லாதவனாக,

ஸ்ரவணாதி³த⁴ர்மரஹித:

भूत्वा

= ஆகி,

पू⁴त्वा

मृतचेत्

= இறந்து போவானேயாகில்,

ம்ருதசேத்

तदा

= அப்பொழுது,

ததா³

सिद्धं

= ஸித்தமாக,

ஸித்³த⁴ம்

किं फलं

= என்ன பலனை,

கிம் ப²லம்

आप्नुयात्	=	அடைவான்?
ஆப்நுயாத்		
उभयथा	=	இரண்டு விதத்திலும்
உப ⁴ யதா ²		
स्वार्थतः	=	தனது பிரயோஜனததிலிருந்து,
ஸ்வார்த ² த:		
भ्रष्टो भवेत्	=	நழுவிவிடுவான்.
ப் ⁴ ரஷ்டோ ப ⁴ வேத்		

மோக்ஷத்தை அடையவேண்டுமென்ற நோக்கத்துடன் ஸந்யாஸாச்ரமத்தை ஸ்வீகரித்துக்கொண்டவன் பொறுமையைக் கைக்கொள்ளாவிடில் மோக்ஷத்தைய டையாததோடு கீழ் நிலையையும் அடைந்து விடுவான் என்பதை என்பதை விளக்கிக் காட்டுகிறார். அந்தந்தக் காலதர்மத்தையொட்டி சரீரத்தில் பற்பல வியாதிகள் யாருக் கும் வரக்கூடும். ஸந்யாஸியாயிருப்பவன் அதை கொஞ்ச மேனும் லக்ஷயம் செய்யாமல் தைர்யத்துடன் ஸஹித்துக்கொண்டு ச்ரவணாதி ஸாதனங்களைக் குறைவில்லாமல் செய்து வந்தால்தான் முக்தி வழி செல்லமுடியும். இப்படியில்லா மல் வியாதி வந்தவுடனே அதைப்போக்க விருமபி அந்தந்த வியாதிக்குத்தக்க மருந்தைத் தேடிக்கொண்டு சிரவணாதிகளை விட்டுவிட்டு எப்பொழுதும் வியாதியை ப்பற்றியும் அதைப்போக்கும் மருந்தைப் பற்றியும் சிந்தித்துக்கொண்டே இருப்பானா கில் இப்படியே ஆயுள் முழுவதும் கழிந்து இறப்பானேயாகில் இவன் என்ன பலனை அடைய முடியும். எல்லாவற்றையும் துறந்து ஸந்யாஸியாகி விட்டபடியால் இம்மையிலும் ஸுகமில்லை. சிரவணாதிகளை யனுஷ்டிக்காததால் முக்தியுமில்லை. உபயப்ரஷ்டனான இவனது ஜன்மா வீணாகிவிடுகிறது. துக்கத்தைப்போக்கும் உபாயத் தைக் கைக்கொள்ளாமலும் கவலைப்படாமலும் புலம்பாமலும் ஸஹித்துக் கொள்வது திதிசை" என்று விவேகசூடாமணியில் (சு.25) கூறியுள்ளார். (146)

योगमभ्यस्यतो भिक्षोः योगात् चलितचेतसः ।

प्राप्य पुण्यकृतां लोकान् इत्यादि प्राह केशवः ॥ १४७ ॥

யோக³மப்⁴யஸ்யதோ பி⁴க்ஷோ: யோகா³த் சலிதசேதஸ: ।

ப்ராப்ய புண்யக்ருதாம் லோகான் இத்யாதி³ ப்ராஹ கேஸவ: ॥ 147 ॥

नतु कृत्वैव संन्यासं तूष्णीमेव मृतस्य हि ।

पुण्यलोकगतिं ब्रूते भगवान् न्यासमात्रतः ॥ १४८ ॥

நது க்ருத்வைவ ஸம்ந்யாஸம் தூஷ்ணீமேவ ம்ருதஸ்ய ஹி ।

புண்யலோகக³திம் ப்³ருதே ப⁴க³வான் ந்யாஸமாத்ரத: ॥ 148 ॥

नच सन्यसनादेव सिद्धिं समधिगच्छति ।

इत्यनुष्ठेयसंत्यागात् सिद्ध्यभावमुवाच च ॥ १४९ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

நச ஸன்யஸநாதேவ ஸித்தி³த்⁴ம் ஸமதி⁴க்³ச்ச²தி ।

இத்யனுஷ்டே²யஸந்த்யாகா³த் ஸித்³த்⁴யபா⁴வமுவாச ச ॥ 149 ॥

யோர்	=	ஞானயோகத்தை,
யோக ³ ம்		
अभ्यस्यतः	=	அப்யஸிக்கிறவனும்,
अप्यस्यतः		
योगात्	=	யோகத்திலிருந்து,
யோகா ³ த்		
चलितचेतसः	=	நழுவிய மனமுள்ளவனுமான,
சலிதசேதஸ:		
भिक्षोः	=	யதிக்கு,
பி ⁴ க்ஷோ:		
पुण्यकृतां	=	புண்யம் செய்தவர்களின்,
புண்யக்ருதாம்		
लोकान्	=	உலகங்களை,
லோகான்		
प्राप्य	=	அடைந்து,
ப்ராப்ய		
इत्यादि	=	என்பது முதலாக,
இத்யாதி ³		
केशवः	=	கிருஷ்ணன்,
கேஸவ:		
प्राह	=	சொன்னார்.
ப்ராஹ		
संन्यासं कृत्वैव	=	ஸன்யாந்ததை மட்டும் செய்துகொண்டு,
ஸம்ந்யாஸம் க்ருத்வைவ		
तूष्णीमेव	=	பேசாமலேயே (அப்யாஸம் செய்யாமலேயே),
தூஷ்ணீமேவ		
मृतस्य	=	இறந்தவனுக்கு,
ம்ருதஸ்ய		
तूष्णीमेव	=	ஸந்யாஸத்தினால் மட்டும்,
தூஷ்ணீமேவ		
पुण्यलोकगतिं	=	புண்யலோகம் அடைவதை,
புண்யலோகக ³ திம்		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

भगवान्	=	கிருஷ்ணன்,
प॒क॑वान् नतु ब्रूते	=	சொல்லவேயில்லை.
ननु प॑रुते		
सन्यसनादेव	=	ஸந்யாஸத்தினால் மட்டும்,
संन्यसनादे॒व सिद्धिं	=	ஸித்தியை,
सिद्धि॑म् नच समधिगच्छति	=	அடையமாட்டான்,
नच सम॑धिगच्छति इति	=	என்று,
इति अनुष्ठेयसंन्यागात्	=	செய்யவேண்டிய கடமையை விட்டுவிடுவதால்,
अनु॑ष्ठेय॒स॒न्य॒स॒न्या॒गा॒त् सिद्ध्य॑भाव च	=	ஸித்தி ஏற்படாததையும்,
सिद्धि॑त्त॒य॒पा॒व॒ம் च उवाच	=	சொன்னார்.
உவாச		

கீதை 6 வது அத்யாயத்தில் யோகப்ரஷ்டனுக்கு என்ன கதி என்று அர்ஜுனன் கேட்கிறான். இதற்கு பகவான் "நல்லகாரியம் செய்பவர்கள் ஒருக்காலும் கீழ் நிலையை அடையமாட்டார்கள். யோகப்ரஷ்டனும் புண்யம் செய்தவர்களின் லோகங்களை யடைந்து அங்கு ஸுகத்தை அனுபவித்துவிட்டு தார்மிகர்களான ஸ்ரீமான்களின் வம்சத்திலோ, தரித்திரர்களான யோகிகளின் வம்சத்திலோ பிறந்து மேலும் பிரயத்னம் செய்து ஞானமடைகின்றான்" என்று பதில் கூறுகிறார். இங்கு யோகப்ரஷ்டன் என்பது ஸந்யாஸம்பெற்று ஞானஸாதனங்களையனுஷ்டித்துவரும்பொழுது கர்மவசமாக அந்தயகாலம் ஸமீபிக்கவே ஞானயோகத்தில் மனதைச் செலுத்த முடியாமல் இறந்தவனைத்தான் குறிக்கும். ஆகவே பொறுமையுடன் துக்கங்களை ஸஹித்துக்கொண்டு ஸாதனங்களை அனுஷ்டித்துவருகையில் இறந்துபோன யோகப்ரஷ்டனுக்குத்தான் புண்யலோககதியைச் சொன்னாரே தவிர ஸந்யாஸம்பெற்று ஞானயோகத்தையனுஷ்டிக்காமல் துக்கங்களால் மனம் தாக்கப்பட்டு இறக்கின்றவனுக்கு ஸந்யாஸத்தால் மட்டும் புண்யலோகம் கிடைக்குமென்று பகவான் சொல்லவேயில்லை. மேலும் 3 வது அத்யாயத்தில் ஸந்யாஸத்தினால் மட்டும் அதாவது கர்மாக்களை விடுவதால் மட்டும் ஸித்தியையடைய மாட்டான் என்று கூறுவதன் மூலம் செய்யவேண்டிய காரியங்களை விட்டுவிடுவதால் ஸித்திபெறமாட்டான் எனபதையும் ஸபஷ்டமாகக் காட்டுகிறார்.

(147-149)

तस्मात् तितिक्षया सोद्वा तत्तदुःखमुपागतम् ।

कुर्यात् शक्तयनुरूपेण श्रवणादि शनैः शनैः ॥ १५० ॥

தஸ்மாத் திதிக்ஷயா ஸோட்⁴வா தத்தத்³து³:க²முபாக³தம் ।

குர்யாத் ஸக்தயனுரூபேண ஸ்ரவணாதி³ ஸனீன: ஸனீன: ॥ 150 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
तस्मात्		
उपागतं	=	நேர்ந்த,
उपागतं		
उपागतं		
तत्तदुःखं	=	அந்தந்த துக்கத்தை,
तत्तदुःखं		
तत्तदुःखं		
तितिक्षया	=	பொறுமையால்,
तितिक्षया		
सोद्वा	=	ஸஹித்துக்கொண்டு,
सोद्वा		
शक्तयनुरूपेण	=	தன் சக்திக்குத் தக்கபடி,
शक्तयनुरूपेण		
शक्तयनुरूपेण		
शनैः शनैः	=	கொஞ்சம் கொஞ்சமாக,
शनैः शनैः		
श्रवणादि	=	சிரவணம் முதலியவற்றை,
श्रवणादि		
श्रवणादि		
कुर्यात्	=	செய்யவேண்டும்.
कुर्यात्		
कुर्यात्		

ஆகையால் எந்த துக்கம் நேர்ந்தாலும் அதை பொறுமையினால் ஸஹித்துக் கொண்டு, தன் சக்திக்குத்தக்கவாறு சிரவணம் முதலானதுகளை மெள்ள மெள்ள செய்துவரவேண்டும். துக்கம் வந்த சமயத்தில் ஸதா அதைப்பற்றியே நினைத்துக் கொண்டு சிரவணாதினை விட்டுவிடக்கூடாது. (150)

प्रयोजनं तितिक्षायाः साधितायाः प्रयत्नतः ।

प्राप्तदुःखा सहिष्णुत्वे न किञ्चिदपि दृश्यते ॥ १५१ ॥

ப்ரயோஜனம் திதிக்ஷாயா: ஸாதி⁴தாயா: ப்ரயத்னத: ।

ப்ராப்தது³:கா² ஸஹிஷ்ணுத்வே ந கிஞ்சித³பி த்³ருஸ்யதே ॥ 151 ॥

प्राप्तदुःखा सहिष्णुत्वे	=	தனக்கு நேரிட்ட துககங்களை ஸஹித்துக்
प्राप्तदुःखा सहिष्णुत्वे		
प्राप्तदुःखा सहिष्णुत्वे		கொள்ளாவிட்டால்,

प्रयत्नतः	=	மிகுந்த முயற்சியுடன்,
प्रयत्नतः		
साधितायाः	=	ஸம்பாதித்த,
साधितायाः		
साधितायाः		
तितिक्षायाः	=	பொறுமைக்கு,
तितिक्षायाः		
किञ्चिदपि प्रयोजनं	=	ஒரு பிரயோஜனமும்,
किञ्चिदपि प्रयोजनं		
किञ्चिदपि प्रयोजनं		
न दृश्यते	=	காணப்படாது.
न दृश्यते		
न दृश्यते		

மிகுந்த முயற்சி எடுத்துக்கொண்டு சிரமப்பட்டு பொறுமையை ஸம்பாதித்துக் கொண்ட ஒருவன் தனக்கு துக்கம் நேரும்போது அதைத் தாங்கிக் கொள்ளவில்லை யானால் அவனிடமுள்ள பொறுமைக்கு என்ன பயன்? ஒன்றுமில்லை அந்தப் பொறு மையால் அவனுக்கு பிரயோஜனமொன்றுமில்லை. (151)

(அவதாரிகை) சமாதி ஷட்கத்தில் திதிசைஷயை நன்கு விளக்கிவிட்டு நான்காவதான உபரதி என்பது ஸன்யாஸமேயாகுமென்பதால் அதன் தன்மையை 210 வது சுலோகம் முடிய 59 சுலோகங்களால் விஸ்தாரமாக விவரிக்கிறார்: -

साधनत्वेन दृष्टानां सर्वेषामपि कर्मणाम् ।

विधिना या परित्यागः स संन्यासः सतां मतः ॥ १५२ ॥

ஸாத⁴னத்வேன த்³ருஷ்டா⁴னாம் ஸர்வேஷாமபி கர்மணாம் ।

விதி⁴னா யா பரித்யாக³: ஸ ஸம்ந்யாஸ: ஸதாம் மத: ॥ 152 ॥

साधनत्वेन	=	உபயமாக,
साधनत्वेन		
दृष्टानां	=	காணப்பட்ட,
दृष्टानां		
दृष्टानां		
सर्वेषामपि कर्मणां	=	எல்லாகர்மாக்களையும்,
सर्वेषामपि कर्मणां		
विधिना	=	முறைப்படி,
विधिना		
यः परित्यागः	=	விடுவது என்பது எதுவோ,
यः परित्यागः		
यः परित्यागः		
सः	=	அது,
सः		
सः		

சன்யாச:	=	ஸந்யாஸமாக,
ஸம்ந்யாஸ:		
सतां मतः	=	பெரியோர்களால் கருதப்பட்டுள்ளது.
ஸதாம் மத:		

அந்தந்த பலன்களையடைவதற்கு உபாயமாக வேதங்களில் உபதேசிக்கப்பட்ட எல்லா கர்மங்களையும் சாஸ்திர முறைப்படி விட்டுவிடுவதுதான் ஸந்யாஸமாகும்.

(152)

उपरमयति कर्मणीत्युपरतिशब्देन कथ्यते न्यासः ।

न्यासेन हि सर्वेषां श्रुत्या प्रोक्तो विकर्मणां त्यागः ॥ १५३ ॥

உபரமயதி கர்மணீத்யுபரதிஸப்³தே³ன கத்³யதே ந்யாஸ: ।

ந்யாஸேன ஹி ஸர்வேஷாம் ஸ்ருத்யா ப்ரோக்தோ விகர்மணாம் த்யாக³: ॥ 153 ॥

कर्मणी	=	கர்மாக்களை,
कर्मणं		
उपरमयति	=	செய்யவொட்டாமல் நிறுத்தி விடுகிறது,
உபரமயதி		
इनि	=	என்ற காரணத்தால்,
इनि		
उपरतिशब्देन	=	உபரதி என்ற சொல்லால்,
உபரதிஸப் ³ தே ³ ன		
न्यासः	=	ஸந்யாஸம்,
ந்யாஸ:		
कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
கத் ³ யதே		
न्यासेन	=	ஸந்யாஸத்தால்,
ந்யாஸேன		
सर्वेषां	=	எல்லா,
ஸர்வேஷாம்		
विकर्मणां	=	கெட்ட கர்மாக்களையும்,
விகர்மணாம்		
त्यागः	=	விடுவது,
த்யாக ³ :		
श्रुत्या	=	சுருதியினால்,
ஸ்ருத்யா		
प्रोक्तो हि	=	சொல்லப்பட்டுள்ளது அல்லவா!
ப்ரோக்தோ ஹி		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

கர்மாக்களை நிறுத்திவிடுகிறது (கர்மாக்களின் உபரதியை செய்கிறது) என்ற காரணத்தினால் ஸன்யாஸமே உபரதி என்ற வார்த்தையினால் சொல்லப்படுகிறது. கர்மாக்களை விடுவது ஸன்யாஸம் கர்மாக்களைச் செய்யாமல் நிறுத்துவது உபரதி ஆகவே உபரதி ந்யாஸம் என்ற இரண்டு சொற்களும் ஒரே பொருளைக் கூறுகின்றன ஸன்யாஸம் மூலம்தான் எல்லாவித கர்மாக்களையும் விடும்படி வேதம் உபதேசிக்கிறது. பொதுவாக விகர்மா என்ற சொல் சாஸ்திரங்களில் தடுக்கப்பட்ட செய்யத்தகாத கெட்ட கர்மாவைக் குறிக்கும். முமுகூஷுக்கு எல்லா கர்மாக்களுமே இடைஞ் சலாநபடியால் இந்த சுலோகத்தில் 'விகர்மா' என்ற சொல் எல்லா கர்மாக்களையும் குறிக்கிறது. (153)

(அவதாரிகை) கர்மாவினால் நித்யமான மோக்ஷத்தை ஒருக்காலும் அடைய முடியாது என்பதை விரிவாக விளக்கி அதன் மூலம் கர்மாக்களை விடுவது என்னும் உபரதியை ஸாதனமாகக் காட்டுகிறார்: -

कर्मणा साध्यमानस्यानित्यत्वं श्रूयते यतः ।

कर्मणाऽनेन किं नित्यफलेप्सोः परमार्थिनः ॥ १५४ ॥

கர்மண ஸாத்⁴யமானஸ்யாநித்யத்வம் ஸ்ருயதே யத: ।

கர்மண(அ)னேன கிம் நித்யப³லேப்ஸோ: பரமார்தி³ன: ॥ 154 ॥

யத:	=	எதனால்,
யத:		
கர்மண	=	கிரியையால்,
கர்மண		
சாடியமானஸ்ய	=	ஏற்படும் காரியத்திற்கு,
ஸாத் ⁴ யமானஸ்ய		
அநித்யத்வம்	=	அழியும் தன்மை,
அநித்யத்வம்		
ஸ்ருயதே	=	அறியப்படுகிறதோ (அதனால்),
ஸ்ருயதே		
அனேன கர்மண	=	இந்த கர்மாவினால்,
அனேன கர்மண		
நித்யப ³ லேப்ஸோ:	=	சாச்வதமான பலனை அடையவிரும்பும்,
நித்யப ³ லேப்ஸோ:		
பரமார்தி ³ ன:	=	உயர்ந்த பொருளில் நோக்கம் கொண்டவனுக்கு,
பரமார்தி ³ ன:		
கிம்	=	என்ன பிரயோஜனம்?
கிம்		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

கர்மாவினாஸ் ஏற்படுவதெல்லாம் அநித்யம் (அழிவுள்ளது) என்று தெரிவதால், நித்யமான (அழிவற்ற) பலனை அடையவிரும்பி மேலான தத்வத்தை அபேக்ஷிக்கிற வனுக்கு இந்த கர்மாவினாஸ் என்ன பிரயோஜனம்? (154)

(அவதாரிகை) கர்மாவினாஸ் ஸாதிக்கப்படுவதெல்லாம் அநித்யம்தான் என்பதை பிரத்யக்ஷம். அனுமானம், வேதம் என்ற மூன்று பிரமாணங்களினாலும் தீர்மானிக்கலாம் என்பதை தெளிவுபடுத்த, முதலில் பிரத்யக்ஷத்தை எடுத்துக் கொண்டு கர்மாவினாஸ் ஸாதிக்கப்படுவது எவ்விதமாகவெல்லாம் இருக்கலாமென்ற விஷயத்தை எடுத்துக்காட்டுகிறார். இதுவே யுக்திபிரமாணமாகவுமாகும். -

उत्पाद्यं आप्यं संस्कार्यं विकार्यं परिगण्यते ।

चतुर्विधं कर्मसाध्यं फलं नान्यदितः परम् ॥ १५५ ॥

உத்பாத்யம் ஆப்யம் ஸம்ஸ்கார்யம் விகார்யம் பரிக்ஷணயதே ।

சதுர்விதம் கர்மஸாத்யம் ப்லம் நான்யதித: பரம் ॥ 155 ॥

कर्मसाध्यं	=	கர்மாவால் ஏற்படும்,
कर्मसाध्यं		
फलं	=	பலன்,
पलम्		
उत्पाद्यं	=	உண்டு பண்ணப்படுவது,
உத்பாத்யம்		
आप्यं	=	அடையப்படுவது,
ஆப்யம்		
संस्कार्यं	=	சுத்தப்படுவது,
ஸம்ஸ்கார்யம்		
विकार्यं	=	மாறுபடுவது (என்று),
விகார்யம்		
चतुर्विधं	=	நான்குவிதமாக,
சதுர்விதம்		
परिगण्यते	=	எண்ணப்படுகிறது,
பரிக்ஷணயதே		
इतः परं	=	இந்த நான்கைத்தவிற,
இத: பரம்		
अन्यत्	=	வேறு,
அன்யத்		
न	=	கிடையாது.
ந		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

கர்மாவினால் ஸாதிக்கக்கூடிய பலன் உத்பத்தி செய்யப் படுவது 1. அடையப்படுவது 2, ஸம்ஸ்காரம் செய்யப்படுவது 3, மாறுதலையடைவது 4, என்று நான்கு விதமாக கணக்கிடப் பட்டிருக்கிறது. இவைகளத்தவிர வேறுவிதம் கிடையாது.

குயவனின் க்ரியையால் மண்ணிலிருந்து உண்டாகும் குடம் உத்பாத்யம் நடப்பதால் அடையப்படும் கிராமம் ஆப்யம். ப்ரோக்ஷணத்தால் சுத்தியாகும் பதார்த்தம் அல்லது அழுக்கு நீங்கி நிர்மலமாகும் கண்ணாடி ஸம்ஸ்கார்யம். உரைகுத்துவதால் பால் தயிருக ஆவது விகாரம். (155)

नैतदन्यतमं ब्रह्म कदा भवितुमर्हति ।

स्वतः सिद्धं सर्वदाऽऽप्तं शुद्धं निर्मलं अक्रियम् ॥ १५६ ॥

நைதத்னயதமம் ப்ரஹ்ம கதா ப்விதுமர்ஹதி ।

ஸ்வத: ஸித்தம் ஸர்வதா (ஆ)ப்தம் ஸுத்தம் நிர்மலம் அக்ரியம் ॥ 156 ॥

स्वतः सिद्धं = தானாக எப்பொழுதும் இருப்பதும்,

स्वतः सिद्धं

सर्वदा = எப்பொழுதும்,

स्वतः सिद्धं

आप्तं = அடையப்பட்டிருப்பதும்,

शुद्धं

= பரிசுத்தமானதும்,

निर्मलं

= அழுக்கற்றதும்,

अक्रियं

= விகாரமில்லாததுமான,

ब्रह्म

= ப்ரஹ்மம்,

एतदन्यतमं

= இந்த நான்கில ஒன்றாக,

कदा

= எப்பொழுதுமே,

भवितुं न

= ஆகத்தக்கதல்ல.

अर्हति

பிரஹ்மமானது இந்த நான்கு விதங்களில் ஏதேனுமொன்றாக ஒரு பொழுதும் இருக்கமுடியாது. தானாகவே நித்ய ஸித்தமானதினால் உத்பாத்யமில்லை எப்பொழு

आप्त्राप्ययोस्तु भेदश्चेत् आप्त्रा चाप्यमवाप्यते ।

आप्तस्वरूपमेवैतत् ब्रह्म नाप्यं कदाचन ॥ १५८ ॥

ஆப்த்ராப்யயோஸ்து பேதச்சேத் ஆப்த்ரா சாப்யமவாப்யதே ।

ஆப்தஸ்வரூபமேவைதத் ப்ரஹ்ம நாப்யம் கதாச்சன ॥ 158 ॥

आप्त्राप्ययो:	=	அடைகிறவனுக்கும் அடையப்படுவதற்கும்,
ஆப்த்ராப்யயோ:		
भेदः	=	வேற்றுமை,
पेदः		
चेत्	=	இருக்குமானால்,
சேத்		
आप्त्रा	=	அடைகிறவனால்,
ஆப்த்ரா		
आप्यं	=	அடையத்தக்கவஸ்து,
ஆப்யம்		
अवाप्यते	=	அடையப்படுகிறது,
அவாப்யதே		
आप्तस्वरूपमेव	=	அடைகிறவனின் ஸ்வரூபமாகவே இருக்கும்,
ஆப்தஸ்வரூபமேவ		
एतत् ब्रह्म	=	இந்த பிரஹ்மம்,
ஏதத் ப்ரஹ்ம		
कदाचन	=	ஒருபொழுதும்,
கதாச்சன		
न आप्यं	=	அடையத்தக்கதல்ல.
ந ஆப்யம்		

அடைகிறவன், அடையப்படுவது, இவ்விரண்டிற்கும் வேற்றுமையிருந்தால் தான் அடைகிறவனால் அடையத்தக்க பொருள் அடையப்படும். இந்த பிரஹ்மம் அடைகிறவனுடைய ஸ்வரூபமே தவிர வேறல்ல. ஒரே வஸ்து அடைகிறவனாகவும் அடையப்படுவதாகவும் எப்படி இருக்கக்கூடும்? ஆகையால் ப்ரஹ்மம் ஆப்யம் (அடையப்படும் வஸ்து) அல்ல. (158)

मलिनस्यैव संस्कारो दर्पणादेरिहेष्यते ।

व्योमलित्यशुद्धस्य ब्रह्मणो नैव संस्क्रिया ॥ १५९ ॥

மலினஸ்யைவ ஸம்ஸ்காரோ த்ர்பணாதேரிஹேஷ்யதே ।

வ்யோமத்தித்யஸூத்ஸ்ய ப்ரஹ்மணோ நைவ ஸம்ஸ்க்ரியா ॥ 159 ॥

दर्पणादे	=	கண்ணாடி முதலான,
த ³ ர்பணாதே ³ मलिनस्यैव	=	அழுக்கடைந்த பொருளுக்குத்தான்,
மலினஸ்யைவ इह	=	இங்கு,
இஹ संस्कारः	=	ஸம்ஸ்காரம்,
ஸம்ஸ்கார: इष्यते	=	வேண்டப்படுகிறது,
இஷ்யதே व्योमवत्	=	ஆகாயம்போல்,
வ்யோமவத் नित्यशुद्धस्य	=	எப்பொழுதும் சுத்தமாயிருக்கின்ற,
நித்யஸுத் ³ த ⁴ ஸ்ய ब्रह्मणः	=	பிரஹ்மத்திற்கு,
ப் ³ ரஹ்மண: संस्क्रिया	=	ஸம்ஸ்காரம்,
ஸம்ஸ்க்ரியா नैव	=	தேவையில்லை.
நைவ		

கண்ணாடி முதலிய அழுக்குள்ள பொருளுக்குத்தான் உலகில் ஸம்ஸ்காரம் தேவைப்படுகிறது. ஆகாசம் போல் எப்பொழுதும் சுத்தமாயிருக்கிற பிரஹ்மத்திற்கு ஸம்ஸ்காரமே பொருந்தாது. (159)

केन दुष्टेन युज्येत वस्तु निर्मलं अक्रियम् ।

यद्योगादागतं दोषं संस्कारो विनिवर्तयेत् ॥ १६० ॥

கேன து³ஷ்டேன யுஜ்யேத வஸ்து நிர்மலம் அக்ரியம் ।

யத்³யோகா³தா³க³தம் தோ³ஷம் ஸம்ஸ்காரோ விநிவர்தயேத் ॥ 160 ॥

यद्योगात्	=	எதன் சேர்க்கையால்,
யத் ³ யோகா ³ த் आगतं	=	வந்த,
ஆக ³ தம் दोषं	=	தோஷத்தை,
தோ ³ ஷம்		

संस्कारः	=	ஸம்ஸ்காரமானது,
ஸம்ஸ்காரः विनिवर्त्येत	=	போக்குமோ (அப்படிப்பட்ட),
விநிவர்தயேத் केन	=	எந்த,
கேன दुष्टेन	=	தோஷத்துடன்கூடிய பொருளோடு,
து ³ ஷ்டேன निर्मलं	=	தோஷமற்றதும்,
நிர்மலம் अक्रियं	=	மாறுதலற்றதுமான,
அக்ரியம் वस्तु	=	பரஹ்மம்,
வஸ்து युज्येत	=	சேர்ந்துகொள்ளும்.
யுஜ்யேத		

அழுக்கேறின கண்ணாடியை நன்றாகத் துடைத்து அழுக்கை நீக்கி சுத்தப்படுத்து
கிறோம் இதுபோலவே தோஷமுள்ள பொருளுடன் சேர்ந்து அதனால் ஒரு பொருளில்
தோஷம் ஏற்பட்டிருந்தால் ஸம்ஸ்காரத்தால் அந்த தோஷத்தை விலக்கக் கூடும்.
புதிதாக ஏற்பட்ட தோஷத்தை நீக்குவதுதான் ஸம்ஸ்காரத்தின் பயன். ப்ரஹ்மமோ
எவ்வித தோஷமுமற்றது. எவ்வித கிரியையும் அற்ற ப்ரஹ்மம் ஒன்றுடனும்
சேராது ஆகவே ப்ரஹ்மம் இயற்கையாகவும் தோஷமற்றது செயற்கையாகவும்
தோஷமற்றது. ஆதலால் ஸம்ஸ்காரத்தால் நீக்கவேண்டிய தோஷம் சிறிதுமில்லாத
தால் ப்ரஹ்மம் எப்படி ஸம்ஸ்கார்ய மாகும்? (160)

(அவதாரிகை) தோஷத்தை விலக்குவது குணத்தை ஏற்றுவது என்று ஸம்ஸ்காரம் இருவிதமாகும் இதில் முதலாவதான ஸம்ஸ்காரம் ப்ரஹ்மத்தில் இல்லை என்பதைச் சொல்லிவிட்டு இரண்டாவதான ஸம்ஸ்காரமும் கிடையாதென்பதைக் கூறுகிறார்: -

निर्गुणस्य गुणाधानं अपि नैवोपपद्यते ।

केवलो निर्गुणश्चेति नैर्गुण्यं श्रूयते यतः ॥ १६१ ॥

நிர்கு³ணஸ்ய கு³ணாதா⁴னம் அபி நைவோபபத்³யதே ।

கேவலோ நிர்கு³ணஸ்சேதி நைர்கு³ணயம் ஸ்ருயதே யத: ॥ 161 ॥

केवलः	=	தான்மட்டுமே தனியாக உள்ளது,
கேவல:		

निर्गुणश्च	=	குணமற்றதும் கூட,
निरु ³ णम्	=	என்று,
इति	=	என்று,
इति	=	குணங்களேயற்ற தன்மை,
नैर्गुण्यं	=	குணங்களேயற்ற தன்மை,
तैर्गु ³ ण्यम्	=	எதனால்,
यतः	=	எதனால்,
यतः	=	அறியப்படுகிறதோ (அதனால்),
श्रूयते	=	அறியப்படுகிறதோ (அதனால்),
संन्यते	=	அறியப்படுகிறதோ (அதனால்),
निर्गुणस्य	=	குணமற்ற பிரஹ்மத்திற்கு,
निरु ³ णस्य	=	குணமற்ற பிரஹ்மத்திற்கு,
गुणाधानमपि	=	குணத்தை ஏற்றுவதும்,
कु ³ णता ⁴ नमपि	=	குணத்தை ஏற்றுவதும்,
नैव उपपद्यते	=	பொருந்தவே மாட்டாது.
तैव उपपद्यते	=	பொருந்தவே மாட்டாது.

"தனித்தது குணமற்றது" என்று வேதத்தினால் பிரஹ்மத்தின் குணமற்ற தன்மை அறியப்படுவதினால் குணத்தை ஏற்றுவது என்ற விதமான ஸம்ஸ்காரமும் குணமற்ற பிரஹ்மத்தினிடத்தில் கொஞ்சமேனும் பொருந்தாது. (161)

सावयवस्य क्षीरादेः वस्तुनः परिणामिनः ।

येन केन विकारित्वं स्यात् नो निष्कर्मवस्तुनः ॥ १६२ ॥

ஸாவயவஸ்ய க்ஷீரா தே³: வஸ்துன: பரிணாமின: ।

யேன கேன விகாரித்வம் ஸ்யாத் நோ நிஷ்கர்மவஸ்துன: ॥ 162 ॥

सावयवस्य	=	அவயவங்களுடன்கூடிய,
ஸாவயவஸ்ய	=	அவயவங்களுடன்கூடிய,
परिणामिनः	=	மாறுதல் அடையும்,
பரிணாமின:	=	மாறுதல் அடையும்,
क्षीरादेः	=	பால் முதலிய,
क्शीरा ³ दे:	=	பால் முதலிய,
वस्तुनः	=	பொருளிற்கு,
वस्तुन:	=	பொருளிற்கு,
येन केन	=	ஏதாவது பிரகாரத்தால்,
यேன கேன	=	ஏதாவது பிரகாரத்தால்,

विकारित्वं	=	விகாரத்துடன் கூடியிருக்கும் தன்மை,
विकारित्वम्		
स्यात्	=	ஏற்படும்,
स्यात्		
निष्कर्मवस्तुनः	=	எவ்வித கிரியையுமற்ற ப்ரஹ்ம
निष्कर्मवस्तुनः		
निष्कर्मवस्तुनः	=	வஸ்துவிற்கு,
नो	=	விகாரம் ஏற்படாது.
नो		
नो		

அவயவங்களோடு கூடினதாயும் மாறுதலையடையக்கூடியதாயுமுள்ள பால் முதலான வஸ்துவிற்குத்தான் எதினாலாவது (எந்தக் காரணத்தினாலாவது) மாறுதல் ஏற்படக்கூடும். எவ்வித கிரியையுமற்ற வஸ்துவான பிரஹ்மத்திற்கு விகாரம் ஏற்படாது. (162)

निष्कलं निष्क्रियं शान्तं निरवद्यं निरञ्जनम् ।

इत्येव वस्तुनस्तत्त्वं श्रुतियुक्तिव्यवस्थितम् ॥ १६३ ॥

निष्कलம் निष्क्रियம் शांन्तम् निरवद्यं निरञ्जनम् ।

इत्येव वस्तुनस्तत्त्वं श्रुतियुक्तिव्यवस्थितम् ॥ 163 ॥

निष्कलं	=	அம்சங்களற்றது,
निष्कलम्		
निष्क्रियं	=	கிரியைகளற்றது.
निष्क्रियम्		
शान्तं	=	சாந்தமானது,
शान्तम्		
निरवद्यं	=	தோஷமற்றது,
निरवद्यम्		
निरञ्जनं	=	அழுக்கற்றது,
निरञ्जनम्		
इत्येव	=	என்ற விதமாகத்தான்,
इत्येव		
वस्तुनः	=	ப்ரஹ்ம வஸ்துவின்,
वस्तुनः		
तत्त्वं	=	ஸ்வரூபம்,
तत्त्वं		
श्रुतियुक्तिव्यवस्थितं	=	உபநிஷத்துக்களாலும் யுத்திகளாலும்
श्रुतियुक्तिव्यवस्थितं		
श्रुतियुक्तिव्यवस्थितं	=	உறுதிப் படுத்தப்பட்டிருக்கிறது.
श्रुतियुक्तिव्यवस्थितं		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

அம்சங்களற்றது, கிரியையற்றது, சாந்தமானது, தோஷமற்றது, அழுக்கற்றது, என்றபடியே பிரஹ்ம வஸ்துவின் வரஸ்தவ நிலை வேதத்தினாலும் யுக்தியினாலும் தீர்மானம் செய்யப்பட்டிருக்கிறது. (163)

तस्मात् न कर्मसाध्यत्वं ब्रह्मणोऽस्ति कुतश्चन ।

कर्मसाध्यं त्वनित्यं हि ब्रह्म नित्यं सनातनम् ॥ १६४ ॥

தஸ்மாத் ந கர்மஸாத்யத்வம் ப்ரஹ்மணோ(அ)ஸ்தி குதஸ்சன ।

கர்மஸாத்யம் த்வநித்யம் ஹி ப்ரஹ்ம நித்யம் ஸனாதனம் ॥ 164 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
ब्रह्मणः	=	ப்ரஹ்மத்திற்கு,
ப்ரஹ்மண:		
कर्मसाध्यत्वं	=	கர்மாவினால் ஏற்படும் தன்மை,
கர்மஸாத்யத்வம்		
कुतश्चन	=	எவ்விதத்தாலும்,
குதஸ்சன		
नास्ति	=	கிடையாது,
நாஸ்தி		
कर्मसाध्यं तु	=	கிரியையால் ஏற்படும் வஸ்துவோவெனில்,
கர்மஸாத்யம் து		
अनित्यं	=	அநித்யமாக இருக்கும்,
அநித்யம்		
सनातनं	=	எப்பொழுதும் உள்ள,
ஸனாதனம்		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மம்,
ப்ரஹ்ம		
नित्यं हि	=	நித்யமல்லவா!
நித்யம் ஹி		

ஆகையால் எந்தக்காரணத்தினாலும் பிரஹ்மத்திற்கு கர்மாவினால் ஸாதிக்கப்படும் தன்மை கிடையாது மேலும், கர்மாவினால் ஸாதிக்கப்படுவதெல்லாம் அநித்யம் என்பது பிரஸித்தம், பிரஹ்மமோ நித்யம், எப்பொழுதுமுள்ளது. (164)

(அவதாரிகை) கர்மஸாத்யமெல்லாம் அநித்யமென்ற காரணத்தினாலேயே, நித்யமான பிரஹ்மத்தையடைய காரணத்தி உத்தேசிப்பவன் ஸகலவித கர்மாக்களையும் அவைகளுக்கு வேண்டிய ஸாதனங்களையும் பரித்யாகம் செய்யவேண்டியது

தான் நியாயமென்பதை ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் வற்புறுத்தி, ஸன்யாஸத்தின் அவசியத் தன்மையை எடுத்துக் காட்டுகிறார்: -

देहादिः क्षीयते लोको यथैवं कर्मणा चितः ।

तथैवामुष्मिको लोकः संचितः पुण्यकर्मणा ॥ १६५ ॥

தே³ஹாதி³: க்ஷீயதே லோகோ யதை³வம் கர்மணா சித: ।

ததை³வாமுஷ்மிகோ லோக: ஸஞ்சித: புண்யகர்மணா ॥ 165 ॥

एवं	=	இவ்விதம்,
ஏவம்		
यथा	=	எப்படி,
யதா ²		
कर्मणा	=	கர்மாவினால்,
கர்மணா		
चितः	=	சம்பாதிக்கப்பட்ட,
சித:		
देहादिः लोकः	=	தேஹம் முதலான போக்ய வஸ்து,
தே ³ ஹாதி ³ : லோக:		
क्षीयते	=	நாசமடைகிறதோ,
க்ஷீயதே		
तथैव	=	அப்படியே,
ததை ³ வ		
पुण्यकर्मणा	=	புண்ய கர்மாவினால்,
புண்யகர்மணா		
संचितः	=	சம்பாதிக்கப்பட்ட,
ஸஞ்சித:		
आमुष्मिको लोकः	=	மேலுலகத்திலுள்ள போகவஸ்துவம்
ஆமுஷ்மிகோ லோக:		(அழியக்கூடியதுதான்).

முன் கர்மாவினால் இவ்வுலகில் ஸம்பாதிக்கப்பட்ட தேகம் முதலான போக வஸ்து அழிந்துபோவதை நேரில் காண்கிறோம். இது போலவே புண்யகர்மாவினால் பரலோகத்தில் கிடைக்கும் போக வஸ்துவம் அழிந்து போகும் தன்மையுள்ளது என்பதை தீர்மானித்துக்கொள்ளலாம். (165)

कृतकत्वं अनित्यत्वे हेतुः जागर्ति सर्वदा ।

तस्मात् अनित्ये स्वर्गादौ पण्डितः को नु मुह्यति ॥ १६६ ॥

க்ருதகத்வம் அநித்யத்வே ஹேது: ஜாக்³ர்தி ஸர்வதா³ ।
தஸ்மாத் அநித்யே ஸ்வர்கா³தௌ³ பண்டி³த: கோ நு முஹ்யதி ॥ 166 ॥

अनित्यत्वे	=	அநித்யமாயிருக்கும் தன்மைக்கு,
अनिथ्यत्वे		
हेतुः	=	காரணமான,
हेतुः		
कृतकत्वं	=	செய்யப்படும் தன்மை,
க்ருதகத்வம்		
सर्वदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸர்வதா ³		
जागर्ति	=	மறையாமல் பிரகாசமாயிருக்கிறது,
ஜாக் ³ ர்தி		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
अनित्ये	=	அழிந்து போகும்,
அநித்யே		
स्वर्गादौ	=	ஸ்வர்க்கம் முதலியவற்றில்,
ஸ்வர்கா ³ தௌ ³		
पण्डितः	=	படித்தவனான,
பண்டி ³ த:		
को नु	=	எவன் தான்,
கோ நு		
मुह्यति	=	மயக்கம் (ஆசை) கொள்வான்?
முஹ்யதி		

செய்யப்படும் தன்மை யென்பது யென்பது அநித்யமாயிருக்கும் தன்மைக்கு காரணமென்பது ஸர்வ ப்ரஸித்தமானது செய்யப்படும் பொருள் அநித்தியமாகத்தான் இருக்கும் ஸ்வர்க்கம் முதலியவற்றில் உள்ள உண்டாகும் தன்மையை யாரும் மறைக முடியாது ஆகையால் புண்யகர்மாக்களாலேற்படுகிற அநித்யமான ஸ்வர்க்கம் முதலானவற்றில் பண்டிதனாயிருக்கும் எவன் தான் மோஹத்தை யடைவான். ஆசைவைப்பான்? (166)

(அவதாரிகை) ப்ரஹ்மம் நித்யமென்பதை எல்லோரும் ஒப்புக்கொண்டே யாகவேண்டும் என்று கூறுகிறார்: -

जगद्धेतोस्तु नित्यत्वं सर्वेषामपि संमतम् ।
जगद्धेतुत्वमस्यैव वावदीति श्रुतिर्मुहुः ॥ १६७ ॥

ஐக்'த்'தே'தோஸ்து நித்யத்வம் ஸர்வேஷாமபி ஸம்மதம் ।
ஐக்'த்'தே'துத்வமஸ்யைவ வாவதீ'தி ஸ்ருதிர்முஹு: ॥ 167 ॥

जगद्धेतोस्तु	=	உலகம் முழுவதற்கும் ஆதிகாரணமான
ஐக்'த்'தே'தோஸ்து		பொருளுக்கோவெனில்,
नित्यत्वं	=	நித்யமாயிருக்கும் தன்மை,
நித்யத்வம்		
सर्वेषामपि	=	எல்லோருக்கும்,
ஸர்வேஷாமபி		
समतं	=	ஸம்மதமானது,
ஸம்மதம்		
श्रुतिः	=	வேதமானது,
ஸ்ருதி:		
अस्यैव	=	இந்த பிரஹமத்திற்கே,
அஸ்யைவ		
जगद्धेतुत्वं	=	ஐகத்காரணத்தன்மையை,
ஐக்'த்'தே'துத்வம்		
मुहुः	=	அடிக்கடி,
முஹு:		
वावदीति	=	நன்றாகச் சொல்கிறது.
வாவதீ'தி		

ஐகத்திற்கு காரணமாயுள்ள வஸ்து எதுவோ அது மற்றொரு காரணப்பொருளால் செய்யப்படாததால் நித்யம் என்பது எல்லாராலும் ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டிருக்கிறது. ஐகத்திற்குக் காரணம் ப்ரஹ்மம்தான் என்று வேதம் அடிக்கடி திருப்பித் திருப்பிச் சொல்கிறது. ஆதலால் பிரஹ்மம் நித்யம் என்பதை எல்லோரும் ஒப்புக்கொள்ள வேண்டும்.

(167)

ऐतदात्म्यमिदं सर्वं तत्सत्यं इति च श्रुतिः ।

अस्यैव नित्यतां ब्रूते जगद्धेतोः सतः स्फुटम् ॥ १६८ ॥

ஐததா'த்ம்யமித'ம் ஸர்வம் தத்ஸத்யம் இதி ச ஸ்ருதி: ।
அஸ்யைவ நித்யதாம் ப்'ருதே ஐக்'த்'தே'தோ: ஸத: ஸ்பு'டம் ॥ 168 ॥

इदं सर्वं	=	இது எல்லாம்,
இத'ம் ஸர்வம்		
ऐतदात्म्यं	=	அந்த ஸத்காரண ஸ்வரூபமே,
ஐததா'த்ம்யம்		

तत्	=	அது,
तत् सत्यं	=	ஸத்யமானது (நித்யமானது),
ஸத்யம் इति च	=	என்றும்,
இதி ச श्रुतिः	=	உபநிஷத்து,
ஸ்ருதி: जगद्धेतोः	=	ஐகத்காரணமான,
ஐக ³ த் ³ தே ⁴ தோ: अस्यैव सतः	=	இந்த ஸத் பொருளுக்கே,
அஸ்யைவ ஸத: नित्यतां	=	அழியாத்தன்மையை,
நித்யதாம் स्फुटं	=	தெளிவாக,
ஸ்பு ² டம் ब्रूते	=	கூறுகிறது.
ப் ³ ருதே		

சாந்தோக்ய உபநிஷத்தில் “ஆதியில் ஸத்வஸ்து ஒன்றே இருந்தது; அதிலிருந்து இந்த பிரபஞ்சம் முழுவதும் உண்டாயிற்று” என்று கூறிவிட்டு முடிவில் “இந்த பிரபஞ்சமெல்லாம் காரணமான ஸத்ரூபம்தான். அதைத்தவிர உண்மையில் வேறல்ல. அந்த ஸத்வஸ்துதான் பரமார்த்தமானது” என்று ஐகத்காரணமான ஸத்பொருள் ஒன்றே நித்யம் என்பதை தெளிவாகக் கூறுகிறது. முக்காலங்களிலும் மாறாமல் மறையாமல் ஏகரூபமாக இருப்பது என்பதுதான் ஸத்யம் என்ற சொல்லின் பொருள். ஆதலால் ஐகத்காரணமான ஸத்வஸ்து ஸத்யம் என்று கூறுவதாலேயே அது நித்யம் என்பதும் கிடைக்கிறது. (168)

न कर्मणा न प्रजया धनेनेति स्वयं श्रुतिः ।

कर्मणो मोक्षहेतुत्वं साक्षादेव निषेधति ॥ १६९ ॥

ந கர்மண ந ப்ரஜயா த⁴னேனேதி ஸ்வயம் ஸ்ருதி: ।

கர்மணே மோக்ஷஹேதுத்வம் ஸாக்ஷாதே³வ நிஷேத⁴தி ॥ 169 ॥

कर्मणा	=	கர்மாவினால்,
கர்மண		
न	=	ஏற்படாது,
ந		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

प्रजया	=	ஸந்ததியினால்,
ப்ரஜயா		
न	=	ஏற்படாது,
ந		
धनेन	=	செல்வத்தினால் (ஏற்படாது),
த ⁴ னேன		
इति	=	என்று,
இதி		
श्रुतिः	=	வேதமானது,
ஸ்ருதி:		
स्वयं	=	தானாகவே,
ஸ்வயம்		
कर्मणः	=	கர்மாவிற்கு,
கர்மண:		
मोक्षहेतुत्वं	=	மோக்ஷத்திற்குக் காரணமாகும் தன்மையை,
மோக்ஷஹேதுத்வம்		
साक्षादेव	=	நேரிடையாகவே,
ஸாக்ஷாதே ³ வ		
निषेधति	=	மறுத்துக்கூறுகிறது.
நிஷேத ⁴ தி		

கர்மாவினால் ஏற்படாது, பிரஜையினால் ஏற்படாது, செல்வத்தினால் ஏற்படாது, என்று வேதம் தானே நேரிலேயே கர்மாவிற்கு, மோக்ஷத்திற்குக் காரணமாயிருக்கும் தன்மையை மறுத்துக் கூறுகிறது. (169)

प्रत्यग्रहविचारपूर्व उभयोरेकत्वबोधाद्विना

कैवल्यं पुरुषस्य सिध्यति परब्रह्मात्मता लक्षणम् ।

न स्नानैरपि कीर्तनैरपि जपैर्नो कृच्छ्रचान्द्रायणैः

नो वाप्यध्वरयज्ञदाननिगमैर्नो मन्त्रतन्त्रैरपि ॥ १७० ॥

ப்ரத்யக்³ப்³ரஹ்மவிசாரபூர்வ உப⁴யோரேகத்வபோ³தா⁴த்³வினா

கைவல்யம் புருஷஸ்ய ஸித்⁴யதி பரப்³ரஹ்மாத்மதா லக்ஷணம் ।

ந ஸ்னானைரபி கீர்தனைரபி ஜபைர்னோ க்ருச்ச்³ரசாந்த்³ராயணை:

நோ வாப்யத்⁴வரயஜ்ஞதா³னநிக்³மைர்னோ மந்த்ரதந்த்ரைரபி ॥ 170 ॥

प्रत्यग्रहविचारपूर्व = ஜீவஸ்வரூபத்தையும் ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தையும்

ப்ரத்யக்³ப்³ரஹ்மவிசாரபூர்வ முதலில் விசாரித்து,

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

उभयो:	=	இரண்டிற்கும்,
உபயோ:		
एकत्वबोधात् विना	=	ஒருமையை அறிந்துகொள்ளாமல்,
ஏகத்வபோதாத் வினா		
पुरुषस्य	=	மனிதனுக்கு,
புருஷஸ்ய		
परब्रह्मात्मता लक्षणं	=	பரப்ரஹ்மமாகவே இருப்பது ரூபமான,
பரப்ரஹ்மாத்மதா லக்ஷணம்		
कैवल्यं	=	மோக்ஷம்,
கைவல்யம்		
स्नानैरपि	=	ஸ்னானங்களாலும்,
ஸ்னானைரபி		
कीर्तनैरपि	=	நாமகீர்த்தனங்களாலும்,
கீர்தனைரபி		
जपै:	=	ஜபங்களாலும்,
ஜபை:		
न सिध्यति	=	ஸித்திக்காது,
ந ஸித்யதி		
कृच्छ्रचान्द्रायणै:	=	கிருச்சர்ம, சாந்த்ராயணம் என்னும்
க்ருச்சர்சாந்த்ராயணை:		விரதங்களாலும்,
नो	=	ஸித்திக்காது,
நோ		
अध्वर	=	யாகம்,
அத்வர		
यज्ञ	=	யஜ்ஞம்,
யஜ்ஞ		
दान	=	தானம்,
தாந		
निगमै:	=	வேதம் இவைகளாலும்,
நிகமை:		
नो वा	=	கிடைக்காது,
நோ வா		
मन्त्रतन्त्रैरपि	=	மந்திரங்களாலும் தந்திரங்களாலும்,
மந்த்ரதந்த்ரைரபி		
नो	=	கிடைக்காது.
நோ		

பரப்பிரஹ்மஸ்வரூபமாயிருக்கும் தன்மை என்னும் கைவல்யம் என்பது புருஷனுக்கு தன்னுள்ளுள்ள ஆத்மாவைப்பற்றியும் பிரஹ்மத்தைப்பற்றியும் நன்கு விசாரித்து அவ்விரண்டிற்கும் உள்ள ஒருமையை அறிவதால்தான் ஏற்படும். இந்த ஞானத்தைத்தவிர வேறு ஸ்நாநங்களினாலோ கீர்த்தனங்களினாலோ ஏற்படாது. ஜபங்கள் செய்வதினாலோ கிருச்சிரம் சாந்திராயணம் என்னும் விரதங்களை அனுஷ்டிப்பதினாலோ, ஏற்படாது. யாகங்கள் யக்ஞங்கள் தானங்கள் செய்வதினாலோ வேதாத் யயனங்களினாலோ ஏற்படாது. மந்திரங்களையோ தந்திரங்களையோ அனுஷ்டிப்பதினாலேயும் ஏற்படாது. (170)

ज्ञानादेव तु कैवल्यं इति श्रुत्या निगद्यते ।

ज्ञानस्य मुक्तिहेतुत्वं अन्यव्यावृत्तिपूर्वकम् ॥ १७१ ॥

ஜ்ஞானாதேவ து கைவல்யம் இதி ஸ்ருத்யா நிகத்யதே ।

ஜ்ஞானஸ்ய முக்திஹேதுத்வம் அன்யவ்யாவ்ருத்திபூர்வகம் ॥ 171 ॥

ज्ञानादेव	=	ஞானத்தால்தான் மோக்ஷம்,
ஜ்ஞானாதேவ		
इति	=	என்று,
இதி		
श्रुत्या	=	சுருதியால்,
ஸ்ருத்யா		
अन्यव्यावृत्तिपूर्वकं	=	மற்றதை விலக்குவதன் முகமாக,
அன்யவ்யாவ்ருத்திபூர்வகம்		
ज्ञानस्य	=	ஞானத்திற்கு,
ஜ்ஞானஸ்ய		
मुक्तिहेतुत्वं	=	மோக்ஷத்திற்குக் காரணமாகும் தன்மை,
முக்திஹேதுத்வம்		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
நிகத்யதே		

“ஞானத்தால்தான் கைவல்யம்” என்று சுருதியானது 'ஏவ' காரத்தால் கைவல்யத்திற்கு ஞானம் தவிர வேறு ஸாதனம் கிடையாது என்று காட்டி கைவல்யத்திற்கு ஞானமே ஸாதனம் என்று கூறுகிறது. (171)

विवेकिनो विरक्तस्य ब्रह्मनित्यत्ववेदिनः ।

तद्भावेच्छोरनित्यार्थे तत्सामग्र्ये कुतो रतिः ॥ १७२ ॥

விவேகினோ விரக்தஸ்ய ப்ரஹ்மநித்யத்வவேதின: ।

தத்³பா⁴வேச்சோ²ரநித்யார்தே² தத்ஸாமக்³ர்யே குதோ ரதி: ॥ 172 ॥

विवेकिनः	=	விவேகத்துடன் கூடியவனும்,
विवेकिनः		
विरक्तस्य	=	வைராக்கியமுள்ளவனும்,
विरक्तस्य		
ब्रह्मनित्यत्ववेदिनः	=	ப்ரஹ்மத்தின் நித்யத்தன்மையை அறிந்தவனும்,
ப் ³ ரஹ்மநித்யத்வவேதி ³ ன:		
तद्वावेच्छोः	=	அந்த ப்ரஹ்மபாவத்தை அடைவதில்
தத் ³ பா ⁴ வேச்சோ ³ :		விருப்பமுள்ளவனுமான புருஷனுக்கு,
अनित्यार्थे	=	
அநித்யார்தே ³		
तत्सामग्र्ये च	=	அநித்யமான பலனிலும்,
தத்ஸாமக் ³ ர்யே ச		
कुतः	=	எவ்வாறு,
குத:		
रतिः	=	ருசி ஏற்படும்?
ரதி:		

விவேகத்துடன் கூடினவனாய், வைராக்கியமுள்ளவனாய், பிரஹ்மம் ஒன்றே நித்யமென்பதை அறிந்தவனாயிருந்து, அந்த பிரஹ்மமாக ஆகவேண்டுமென்ற விருப்பமுள்ளவனுக்கு, அநித்யமான பலனிலும் அதன் ஸாதனத்திலும் எப்படி ருசி ஏற்படும்?

(172)

तस्मात् अनित्ये स्वर्गादौ साधनत्वेन चोदितम् ।

नित्यं नैमित्तिकं चापि सर्वं कर्म ससाधनम् ।

मुमुक्षुणा परित्याज्यं ब्रह्मभावमभीप्सुना ॥ १७३ ॥

தஸ்மாத் அநித்யே ஸ்வர்கா³தௌ³ ஸாத⁴னத்வேன சோதி³தம் ।

நித்யம் நைமித்திகம் சாபி ஸர்வம் கர்ம ஸஸாத⁴னம் ।

முமுகூ³ணா பரித்யாஜ்யம் ப்³ரஹ்மபா⁴வமபீ⁴ப்ஸு³னா ॥ 173 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
अनित्ये	=	அநித்யமான,
அநித்யே		
स्वर्गादौ	=	ஸ்வர்க்கம் முதலியவற்றில்,
ஸ்வர்கா ³ தௌ ³		
साधनत्वेन	=	ஸாதனமாக,
ஸாத ⁴ னத்வேன		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

चोदितं	=	விதிக்கப்பட்ட,
சோதி ³ தம் नित्यं	=	நித்யகர்மாவையும்,
நித்யம் नैमित्तिकं	=	நைமித்திக கர்மாவையும்,
நைமித்திகம் सर्वं चापि कर्म	=	எல்லா கர்மாவையும்,
ஸர்வம் சாபி கர்ம ससाधनं	=	ஸாதனத்துடன்கூட,
ஸஸாத ⁴ னம் ब्रह्मभाव	=	ப்ரஹ்மபாவத்தை,
ப் ³ ரஹ்மபா ⁴ வம் अभीप्सुना	=	அடையவிரும்பும்,
அபீ ³ ப்ஸு ³ னா मुमुक्षुणा	=	முமுக்ஷுவால்,
முமுக்ஷு ³ னா परित्याज्यं	=	த்யாகம் செய்யத்தக்கது.
பரித்யாஜ்யம்		

ஆகையால் மோக்ஷத்தில் இச்சைகொண்டு பிரஹ்ம பாவத்தையடைய விரும்பும் மனிதனால் அநித்யமான ஸ்வர்க்கம் முதலானதற்கு ஸாதனமாக விதிக்கப்பட்டிருக்கும் நித்யம் நைமித்திகம் உள்பட எல்லா கர்மாக்களும் அவைகளின் ஸாதனங்களுடன் சேர்த்து பரித்யாகம் செய்யவேண்டியவைதான், கர்மாவைச் செய்யாமலிருப்பது கர்மத்யாகமாகும் கர்மாவுக்கு ஸாதனமாக உள்ள திரவ்யம் முதலானவற்றை சேகரிக்கக் கூடாது. தன்னிடமுள்ளதை த்யாகம் செய்து விடவேண்டும். ஆனால் கிருஹஸ்தன் காம்ய கர்மாக்களை விட்டாலும் நித்ய நைமித்திக கர்மாக்களை விடக்கூடாது. அதனால் பிரத்யவாயம் வரும். முமுக்ஷுவுக்கு பலனில் விருப்பமில்லாவிட்டாலும் பாபங்கள் நீங்கி சித்தசுத்திபெற நித்ய நைமித்திக கர்மாக்களை அனுஷ்டித்தேயாக வேண்டும். ஆகையால் விவேகம், வைராக்யம் சமாதி, முமுக்ஷாத்வம் என்னும் ஸாதனங்களைப் பெற்றபின் ஸந்யாஸத்தை ஸ்வீகரித்துக்கொண்டு விதிபூர்வமாக கர்மாக்களை தியாகம் செய்யவேண்டுமெனக் கூறுகிறார். ஸந்யாஸிக்குக் கர்மாவைச் செய்வதில் அதிகாரம் கிடையாது.

(173)

(அவதாரிகை) மோக்ஷத்திற்கு ஞானம்தான் ஸாதனம், கர்மா ஸாதனம் ஆகாது, என்று ஸித்தாந்தமிருக்கையில் அத்வைதிகளிலேயே சிலர் கர்மா, ஞானம் இரண்டும் சேர்ந்து மோக்ஷத்திற்கு ஸாதனமாக இருக்கட்டுமேயென்று நினைக்கிறார்கள். அவ்விதம் எண்ணுவது சரியல்லவென்பதை 205வது சுலோகம்வரை நன்கு விளக்கிக் காட்டுகிறார், முதல் மூன்று சுலோகங்களால் அவர்களின் அபிப்பிராயத்தைக் கூறுகிறார்: -

मुमुक्षोरपि कर्मास्तु श्रवणं चापि साधनम् ।

हस्तवत् द्वयमेतस्य स्वकार्यं साधयिष्यति ॥ १७४ ॥

முமுக்ஷோரபி கர்மாஸ்து ஸ்ரவணம் சாபி ஸாத⁴னம் ।

ஹஸ்தவத் த்³வயமேதஸ்ய ஸ்வகார்யம் ஸாத⁴யிஷ்யதி ॥ 174 ॥

मुमुक्षोरपि	=	முமுக்ஷுவுக்கும்,
முமுக்ஷோரபி		
कर्म	=	கர்மாவும்,
கர்ம		
श्रवणं चापि	=	சிரவணமும்,
ஸ்ரவணம் சாபி		
साधनं	=	ஸாதனமாக,
ஸாத ⁴ னம்		
अस्तु	=	இருக்கட்டும்,
அஸ்து		
एतस्य	=	இவனுக்கு,
ஏதஸ்ய		
द्वयं	=	கர்மா, ஞானம் இரண்டும் (சேர்ந்து),
த் ³ வயம்		
हस्तवत्	=	கை போல்,
ஹஸ்தவத்		
स्वकार्यं	=	தன் காரியத்தை,
ஸ்வகார்யம்		
साधयिष्यति	=	ஸாதித்துக்கொடுக்கும்.
ஸாத ⁴ யிஷ்யதி		

மோக்ஷத்தில் ஆசையுள்ளவனுக்குக் கர்மாவும் ஸாதனமாக இருக்கட்டும், சிரவணமும் ஸாதனமாயிருக்கட்டும். இரண்டு கைகளும் சேர்ந்து உபகாரம் செய்வது போல் இவ்விரண்டும் சேர்ந்து இவனுக்கு தன் கார்யத்தை ஸாதித்துக் கொடுக்கும்.

(174)

यथा विजृम्भते दीपो ऋजूकरणकर्मणा ।

तथा श्रवणजो बोधः पुंसो विहितकर्मणा ॥ १७५ ॥

யதா² விஜ்ரூம்ப⁴தே தீ³போ ருஜூகரணகர்மணா ।

ததா² ஸ்ரவணஜோ போ³த⁴: பும்ஸோ விஹிதகர்மணா ॥ 175 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

यथा	=	எவ்வாறு,
यथा ²		
ऋजूकरणकर्मणा	=	திரியைத் தூண்டுவது என்ற காரியத்தால்,
ருஜூகரணகர்மனா		
दीपः	=	தீபமானது,
தீ ³ ப:		
विजृम्भते	=	நன்கு ஒளியுடன் விளங்குகிறதோ,
விஜ்ரும்ப ⁴ தே		
तथा	=	அவ்வாறு,
ததா ²		
पुंसः	=	மனிதனுக்கு,
பும்ஸ:		
श्रवणजः	=	சிரவணத்தால் உண்டாகும்,
ஸ்ரவணஜ:		
बोधः	=	ஞானம்,
போ ³ த ⁴ :		
विहितकर्मणा	=	விதிகப்பட்ட கர்மாவினால் (நன்கு
விஹிதகர்மனா		பிரகாசிக்கிறது).

(அல்லது) எவ்விதம் தீபமானது தூண்டிவிடுகிறதாகிய கர்மாவினால் நன்றாக எரிகிறதோ அப்படியே சிரவணத்தினால் மனிதனுக்கு ஏற்படும் ஞானம் சாஸ்திரத்தில் விதிக்கப்பட்டிருக்கும் கர்மாவினால் நன்கு விளங்கும். சிரவணத்தால் ஞானம் ஏற்பட்டாலும் அது நன்கு பிரகாசித்து பலனைக் கொடுப்பது கர்மயோகத்தால் தான் என்று கருத்து. (175)

अतः सापेक्षितं ज्ञानं अथवापि समुच्चितम् ।

मोक्षस्य साधनं इति वदन्ति ब्रह्मवादिनः ॥ १७६ ॥

அத: ஸாபேக்ஷிதம் ஜ்ஞானம் அத²வாபி ஸமுச்சிதம் ।

மோக்ஷஸ்ய ஸாத⁴னம் இதி வத³ந்தி ப்³ரஹ்மவாதி³ன: ॥ 176 ॥

अतः	=	ஆகையால்,
அத:		
सापेक्षितं	=	கர்மாவின் அபேக்ஷையுடன் கூடியதாகவோ,
ஸாபேக்ஷிதம்		
अथवापि	=	அல்லது,
அத ² வாபி		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

समुच्चितं	=	கர்மாவுடன் சேர்ந்துள்ளதாகவோ இருக்கும்,
ஸமுச்சிதம்		
ज्ञानं	=	ஞானமானது,
ஜ்ஞானம்		
मोक्षस्य	=	மோக்ஷத்திற்கு,
மோக்ஷஸ்ய		
साधनं	=	ஸாதனம்
ஸாத ⁴ னம்		
इति	=	என்று,
இதி		
ब्रह्मवादिनः	=	ப்ரஹ்மத்தைப்பற்றிப் பேசுகிறவர்கள்,
ப் ³ ரஹ்மவாதி ³ ன:		
वदन्ति	=	சொல்கிறார்கள்.
வத ³ ந்தி		

ஆகையால் கர்மாவை அபேக்ஷிக்கும் ஞானமோ அல்லது இரண்டும் சோந்தோ மோக்ஷத்திற்கு ஸாதனம் என்று பிரஹ்மத்தைப்பற்றி பேசுபவர்கள் சிலர் சொல்கிறார்கள். பிரஹ்மத்தைப்பற்றி நன்கு அறிந்தவர்கள் இவ்விதம் சொல்ல மாட்டார்கள் என்று தாத்தபர்யம்

இங்கு ஞானகர்ம ஸமுச்சயம், கர்மாவை அபேக்ஷித்த ஞானம் என்ற இரண்டு பக்ஷத்தையும் கூறியிருக்கிறார். 174 வது சுலோகத்தில் ஹஸ்த திருஷ்டாந்தத்தால் ஞானகர்ம ஸமுச்சயம் கூறப்பட்டது. இடதுகை, வலதுகை இரண்டும் ஸமநிலையில் இருந்து காரியத்தைச் செய்வது போல் ஞானமும் கர்மாவும் ஸமமாய் இருந்து மோக்ஷஸாதனமாகிறது இந்த பக்ஷத்தில் இரண்டும் ப்ரதானமதான் 175 வது சுலோகத்தில் 2 வது பக்ஷம் கூறப்பட்டது இதில் ஞானம் ப்ரதானமாகவும் கர்மா அப்ரதானமாகவும் ஆகிறது. தீபத்தால் தான் இருள் நீங்குகிறது. ஆனாலும் அது சுடர் விட்டு எரிந்து நன்கு பிரகாசித்தால் தான் இருள் முழுவதும் நீங்கி பொருள் நன்கு தெரியவரும் சுடர்விட்டு எரிய தூண்டுதல் அவசியமாகிறது. அதுபோலவே சிரவணத்தால் ஏற்படும் ஞானம் விஹிதமான கர்மாக்களைச் செய்வதால்தான் நன்கு பிரகாசித்து மோக்ஷத்தைத் தருகிறது. ஆகவே ஞானம் மோக்ஷத்தைத்தர கர்மாக்களின் உதவிவேண்டும் என்பது 2 வது பக்ஷத்தின் கருத்து. இரண்டு மதங்கடையுமே பின்னால் நிராகரிக்கிறார். (176)

मुमुक्षोर्युज्यते त्यागः कथं विहितकर्मणः ।

इति शङ्का न कर्तव्या मूढवत् पण्डितोत्तमैः ॥ १७७ ॥

முமுக்ஷோர்யுஜ்யதே த்யாக³: கத³ம் விஹிதகர்மண: ।

இதி ஸங்கா ந கர்தவ்யா மூட⁴வத் பண்டி³த்தோத்தமை: ॥ 177 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

मुमुक्षोः	=	மோக்ஷமடைய ஆவலுள்ளவனுக்கு,
मुमुक्षोः		
विहितकर्मणः	=	செய்ய வேண்டியதாக விதிக்கப்பட்ட
विहितकर्मणः		
विहितकर्मणः		கர்மாவின்,
त्यागः	=	தியாகம்,
त्यागः		
त्यागः		
कथं	=	எவ்வாறு,
कथं		
कथं		
युज्यते	=	யுக்தமாகும்,
युज्यते		
युज्यते		
इति	=	என்று,
इति		
इति		
मूढवत्	=	முட்டாள்போல,
मूढवत्		
मूढवत्		
पण्डितोत्तमैः	=	பண்டித சிரேஷ்டர்களால்,
पण्डितोत्तमैः		
पण्डितोत्तमैः		
पण्डितोत्तमैः		
शङ्का	=	கேள்வி,
शङ्का		
शङ्का		
न कर्तव्या	=	கேட்கக்கூடாது.
न कर्तव्या		
न कर्तव्या		
न कर्तव्या		

மோக்ஷமடைய விருப்பமிருந்தபோதிலும், அவசியம் அனுஷ்டிக்கவேண்டுமென்று சாஸ்திரங்களில் தனது கடமையாக விதிக்கப்பட்டிருக்கும் கர்மாக்களை விடுவது உசிதமா? இதனால் ப்ரத்யவாயம் வராதா என்று சில மூடர்கள் கேட்கிறார்கள். படித்தவர்கள் இப்படி கேட்கமாட்டார்கள். (177)

(அவதாரிகை) கர்மாவும் ஞானமும் ஒன்றுசேர முடியாதபடி அவற்றிலுள்ள வைலக்ஷண்யங்களை விவரிக்கிறார்: -

कर्मणः फलमन्यत्तु श्रवणस्य फलं पृथक् ।

वैलक्षण्यं च सामग्र्योश्चोभयत्राधिकारिणोः ॥ १७८ ॥

கர்மண: ப்லமன்யத்து ஸ்ரவணஸ்ய ப்லம் ப்ருதக் ।

வைலக்ஷண்யம் ச ஸாமக்ர்யோஸ்சோபயத்ராதிகாரிணோ: ॥ 178 ॥

कर्मणः = கர்மாவின்,

कर्मणः

फलं = பலன்,

पलम्

अन्यत्	=	வேறு,
अन्यत् श्रवणस्य तु	=	சிரவணத்திற்கோவெனில்,
ஸ்ரவணஸ்ய து फलं	=	பலன்,
ப ³ லம் पृथक्	=	வேறு,
ப்ருத ³ க் उभयत्र	=	இரண்டு இடங்களிலும்,
உப ⁴ யத்ர सामग्र्योश्च	=	ஸாதனங்களுக்கும்,
ஸாமக் ³ ர்யோஸ்ச धिकारिणोश्च	=	அதிகாரிகளுக்கும்,
தி ⁴ காரிணோஸ்ச वैलक्षण्यं	=	வேற்றுமை (உள்ளது).
வைலக்ஷண்யம்		

கர்மாவினால் ஏற்படும் பலன் வேறு, சிரவணத்தினால் உண்டாகும் பலன் வேறு. இரண்டிலும் ஸாமக்ரிகள் விஷயத்திலும் அதிகாரி விஷயத்திலும் எவ்வளவோ வித்யாஸமிருக்கிறது. (178)

(அவதாரிகை) அதிகாரி தாரதம்யத்தைக் கூறுகிறார்: -

कामी कर्मण्यधिकृतो निष्कामी (मः) श्रवणे मतः ।

अर्थी समर्थ इत्यादि लक्षणं कर्मिणो मतम् ॥ १७९ ॥

காமீ கர்மண்யதி⁴க்ருதோ நிஷ்காமீ (ம:) ஸ்ரவணே மத: ।

அர்தீ³ ஸமர்த்³ இத்யாதி³ லக்ஷணம் கர்மினே³ மதம் ॥ 179 ॥

परीक्ष्य लोकानित्यादि लक्षणं मोक्षकाङ्क्षिणः ।

मोक्षाधिकारी संन्यासी गृहस्थः किल कर्मणि ॥ १८० ॥

பரீக்ஷய லோகாநித்யாதி³ லக்ஷணம் மோக்ஷகாங்க்ஷிண: ।

மோக்ஷாதி⁴காரீ ஸம்ந்யாஸீ க்³ருஹஸ்த²: கில கர்மணி ॥ 180 ॥

कामी = ஆசையுள்ளவன்,

காமீ
कर्मणि = கர்மாவினும்,
கர்மணி

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

निष्कामी	=	ஆசையற்றவன்,
निष्कामं श्रवणे	=	சர்வணத்திலும்,
ஸ்ரவணே अधिकृतः	=	அதிகாரியாக (செய்யத் தகுதியுள்ளவனாக),
अति ⁴ க்ருतः मतः	=	கருதப்பட்டிருக்கிறான்,
மதः अर्थी	=	பலனை வேண்டுபவன்,
अर्थी ³ समर्थः	=	ஸாமர்த்யமுள்ளவன்,
ஸமர்த ³ ः इत्यादि	=	இது முதலானது,
இத்யாதி ³ कर्मिणः	=	கர்மா செய்பவனுக்கு,
கர்மிணः लक्षणं	=	அடையாளமாக,
லக்ஷணம் मतम्	=	ஒப்புக் கொள்ளப்பட்டிருக்கிறது,
மதம் लोकान्	=	உலகங்களை,
லோகான் परीक्ष्य	=	நன்கு ஆராய்ந்து,
பரீக்ஷய इत्यादि	=	இது முதலானது,
இத்யாதி ³ मोक्षकाङ्क्षिणः	=	மோக்ஷத்தை விரும்புவனுக்கு,
மோக்ஷகாங்க்ஷிணः लक्षणं	=	அடையாளம்,
லக்ஷணம் संन्यासी	=	ஸந்யாஸி,
ஸம்ந்யாஸீ मोक्षाधिकारी	=	மோக்ஷத்தில் அதிகாரி,
மோக்ஷாதி ⁴ காரீ गृहस्थः किल	=	கிருஹஸ்த ³ னல்லவா,
க் ³ ருஹஸ்த ³ ः கில		

कर्मणि = கர்மாவில் (அதிகாரி).
கர்மணி

ஆசையுள்ளவன் கர்மாவில் அதிகாரமுள்ளவன் அதாவது கர்மாவைச் செய்யத் தகுதியுள்ளவன். ஆசையற்றவன் சிரவணத்தில் அதிகாரி என்று கருதப்படுகிறான். கர்மாதிகாரிக்கு லக்ஷணம் "வேண்டுபவன் சக்தியுள்ளவன்" முதலியது சொல்லப்படுகிறது. மோக்ஷத்தில் ஆசையுள்ளவனுக்கு லக்ஷணம் "உலகங்களை பரிசீலனை செய்து (வைராக்கியம் அடைய வேண்டும்)" முதலானது. மோக்ஷத்தில் அதிகாரி ஸன்னியாஸி. கர்மாவிலோ கிருஹஸ்தன். (179-180)

(அவதாரிகை) ஸாமக்ரீ வைலக்ஷண்யத்தைக் கூறுகிறார்: -

कर्मणः साधनं भार्यासुत्रादिपरिग्रहः ।

नैवान्यसाधनापेक्षा शुश्रूषोस्तु गुरुं विना ॥ १८१ ॥

கர்மண: ஸாத்னம் பார்யாஸுத்ராதிபரிக்ரஹ: ।

நைவான்யஸாத்னாபேக்ஷா ஸுஸ்ருஷோஸ்து குரும் வினா ॥ 181 ॥

भार्या = மனைவி,
பார்யா
सुत्रादिपरिग्रहः = ஸ்ருக், ஸ்ருவம் முதலான வஸ்துக்களை
ஸுத்ராதிபரிக்ரஹ: சேகரிப்பது,
कर्मणः = கர்மாவிற்கு,
கர்மண:
साधनं = ஸாதனம்,
ஸாத்னம்
शुश्रूषोस्तु = ச்ரவணத்தில் விருப்பமுள்ளவனுக்கோவெனில்,
ஸுஸ்ருஷோஸ்து
गुरुं विना = குருவைத்தவிற,
குரும் வினா
नैव अन्यसाधनापेक्षा = வேறு ஸாதனத்தின் அபேக்ஷை
நைவ அன்யஸாத்னாபேக்ஷா கிடையவே கிடையாது.

கர்மாவிற்கு ஸாதனம் பத்னீ, ஸ்ருக், ஸ்ருவம், (ஆஜ்யத்தை எடுப்பதற்கும் ஹோமம் செய்வதற்கும் உள்ள பாத்திரங்கள்) முதலியவைகளை சோத்துக்கொள்ளல். சிரவணத்தில் இச்சையுள்ளவனுக்கோ குருவைத்தவிர வேறு எந்த ஸாதனத்தின் அபேக்ஷையும் கிடையாது. (181)

उपर्युपर्यहंकारो वर्धते कर्मणा भृशम् ।

अहंकारस्य विच्छित्तिः श्रवणेन प्रतिक्षणम् ॥ १८२ ॥

உபர்யுபர்யஹங்காரோ வர்த⁴தே கர்மணா ப்⁴ருஸம் ।

அஹங்காரஸ்ய விச்சி³த்தி: ஸ்ரவணேன ப்ரதிக்ஷணம் ॥ 182 ॥

கர்மணா	=	கர்மாவினால்,
கர்மணா		
उपर्युपरि	=	மேன்மேலும்,
உபயும்பரி		
अहंकारः	=	அஹங்காரம்,
அஹங்கார:		
भृशं	=	அதிகமாக,
ப் ⁴ ருஸம்		
वर्धते	=	வளருகிறது,
வர்த ⁴ தே		
श्रवणेन	=	சிரவணத்தால்,
ஸ்ரவணேன		
प्रतिक्षणं	=	ஒவ்வொரு கூணமும்,
ப்ரதிக்ஷணம்		
अहंकारस्य	=	அஹங்காரத்தின்,
அஹங்காரஸ்ய		
विच्छित्तिः	=	நாசம் (ஏற்படுகிறது).
விச்சி ³ த்தி:		

கர்மாவினால் மேன்மேலும் அஹங்காரம் (நான் என்ற எண்ணம்) அதிகமாக வளரும் சிரவணத்தினால் ஒவ்வொரு கூணத்திலும் அஹங்காரத்தின் நாசமே ஏற்படும். (182)

प्रवर्तकं कर्मशास्त्रं ज्ञानशास्त्रं निवर्तकम् ।

इत्यादि वैपरीत्यं तत्साधने चाधिकारिणोः ॥ १८३ ॥

ப்ரவர்தகம் கர்மஸாஸ்த்ரம் ஜ்ஞானஸாஸ்த்ரம் நிவர்தகம் ।

இத்யாதி³ வைபரீத்யம் தத்ஸாத⁴னே சாதி⁴காரிணோ: ॥ 183 ॥

கர்மஸாஸ்த்ரம்	=	கர்மாவை விதிக்கும் வேதபாகம்,
கர்மஸாஸ்த்ரம்		
प्रवर्तकं	=	ப்ரவர்த்திக்கும்படி செய்கிறது,
ப்ரவர்தகம்		

ज्ञानशास्त्रं	=	ஞானத்தை உபதேசிக்கும் உபநிஷத்,
ज्ஞानसास्त्रम् निवर्तकम्	=	கர்மாவைச் செய்வதினின்றும் திருப்புகிறது,
निवर्तकम् इत्यादि	=	இது முதலான,
इत्यादि वैपरीत्यं	=	வைலக்ஷண்யமானது,
वैपरीत्यम् तत्साधने	=	அந்த கர்ம, ஞானம் இவைகளின்
तत्साधने तत्साधनोः	=	ஸாதனத்திலும்,
अधिकारिणोः	=	அதிகாரி விஷயமாகவும் உள்ளது.
अधिकारिणोः		

கர்ம சாஸ்திரம் பிரவிருத்திக்கச் செய்யும். கர்மாக்களைச் செய்யும்படி தூண்டும். ஞானசாஸ்திரம் நிவிருத்திக்கச் செய்யும். கர்மாக்களை விட்டுவிடும்படி செய்யும். இரண்டின் ஸாதன விஷயத்திலும் அதிகாரி விஷயத்திலும் இது முதலான பலவித விபரீதத்தன்மை இருந்துவருகிறது. (183)

द्वयोः परस्परापेक्षा विद्यते न कदाचन ।

सामग्र्योश्चोभयोस्तद्वदुभयत्राधिकारिणोः ॥ १८४ ॥

தீவயோ: பரஸ்பராபேக்ஷா விதீயதே ந கதாசன ।

ஸாமக்ரீயோஸ்சோபீயோஸ்ததீவதுபீயத்ராதிீகாரிணோ: ॥ 184 ॥

द्वयोः	=	கர்மா, ஞானம் இரண்டிற்கும்,
तद्वद्वयोः		
उभयोः	=	இரண்டின்,
उभयोः		
उभयोः		
सामग्र्योश्च	=	ஸாதனங்களுக்கும்,
सामग्र्योश्च		
तद्वत्	=	அதுபோல்,
तद्वत्		
उभयत्र	=	இரண்டிலும்,
उभयत्र		
उभयत्र		
अधिकारिणोः	=	அதிகாரிகளுக்கும்,
अधिकारिणोः		
अधिकारिणोः		
कदाचन	=	ஒருபொழுதும்,
कदाचन		

परस्परापेक्षा = ஒன்றுக்கொன்று அபேக்ஷை,

பரஸ்பராபேக்ஷா

न विद्यते = இல்லை.

ந வித்³யதே

இரண்டிலும் ஒன்றுக்கு மற்றொன்றின் அபேக்ஷையானது ஒரு பொழுதும் கிடையாது. அப்படியே இரண்டினுடைய ஸாமக்ரிகளுக்குள்ளும் பரஸ்பரம் அபேக்ஷை கிடையாது. அதேமாதிரி இரண்டிடத்திலுமுள்ள அதிகாரிகளுக்குள்ளும் பரஸ்பரம் அபேக்ஷை கிடையாது. (184)

ऊर्ध्वं नयति विज्ञानं अधः प्रापयति क्रिया ।

कथं अन्योन्यसापेक्षा कथं वाऽपि समुच्चयः ॥ १८५ ॥

ஊர்த்⁴வம் நயதி விஜ்ஞானம் அத⁴: ப்ராபயதி க்ரியா ।

கத³ம் அன்யோன்யஸாபேக்ஷா கத³ம் வா(அ)பி ஸமுச்சய: ॥ 185 ॥

विज्ञानं = ஞானமானது,

விஜ்ஞானம்

ऊर्ध्वं = மேல் நிலைக்கு,

ஊர்த்⁴வம்

नयति = அழைத்துச் செல்கிறது,

நயதி

क्रिया = கர்மாவானது,

க்ரியா

अधः = கீழ்நிலையை,

அத⁴:

प्रापयति = அடைவிக்கிறது,

ப்ராபயதி

अन्योन्यसापेक्षा = இரண்டிற்கும் ஒன்றுக்கொன்று

अन्योन्यसापेक्षा = அபேக்ஷையுடன் கூடியிருப்பது,

कथं = எப்படியிருக்கமுடியும்?

கத³ம்

वा = அல்லது,

வா

समुच्चयोऽपि = சேர்க்கையும்,

ஸமுச்சயோ(அ)பி

कथं = எவ்வாறு இருக்கும்?

கத³ம்

ஞானம் மேலே கொண்டுபோகிறது, கர்மா கீழே கொண்டு போய்ச்சேர்க்கிறது. இவ்விரண்டிற்கும் ஒன்றுக்கொன்று அபேசை எப்படியிருக்க முடியும்? இரண்டின் சேர்க்கைதான் எப்படியிருக்க முடியும்? (185)

यथाग्नेस्तृणकूटस्य तेजसस्तिमिरस्य च ।

सहयोगो न घटते तथैव ज्ञानकर्मणोः ॥ १८६ ॥

யதா²க்³னேஸ்த்ருணகூடஸ்ய தேஜஸஸ்திமிரஸ்ய ச।
ஸஹயோகோ³ ந க⁴டதே ததை²வ ஜ்ஞானகர்மணோ: ॥ 186 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ² अग्नेः	=	நெருப்பிற்கும்,
अक् ³ नेः तृणकूटस्य	=	காய்ந்த புல் குவியலுக்கும்,
த்ருணகூடஸ்ய तेजसः	=	ஒளிக்கும்,
தேஜஸ: तिमिरस्य च	=	இருளுக்கும்,
திமிரஸ்ய ச सहयोगः	=	கூடசேர்க்கை,
ஸஹயோக ³ : न घटते	=	பொருந்தாதோ,
ந க ⁴ டதே तथैव	=	அவ்விதமே,
ததை ² வ ज्ञानकर्मणोः	=	ஞானத்திற்கும் கர்மாவிற்கும்,
ஜ்ஞானகர்மணோ:	=	சேர்க்கை பொருந்தாது).

எவ்விதம் அக்னிக்கும் காய்ந்த புல் குவியலுக்கும், அப்படியே வெளிச்சத்திற்கும் இருட்டிற்கும், சேர்ந்திருத்தல் ஸாத்தியமில்லையோ, அப்படியேதான் ஞானத்திற்கும் கர்மாவிற்கும் சேர்ந்திருத்தல் ஸாத்தியமில்லை. ஒன்றுக்கொன்று விருத்தமான இரு வஸ்துக்கள் ஒரே இடத்தில் சேர்ந்து இருக்கமுடியாது. ஒன்று மற்றொன்றை அழித்துவிடும். கடைசியில் ஒன்றுதான் மிஞ்சி நிற்கும் புல்லுக்கட்டுடன் நெருப்பைச் சேர்த்தால் புல் இருக்குமா? சாம்பலாகிவிடாதா? ஒளியுள்ள இடத்தில் இருள் இருக்குமா? இதுபோலவே ஞானமும் கர்மாவை அழித்துவிடும். இரண்டும் சேர்ந்து இருக்கமுடியாது. (186)

किमुपकुर्यात् ज्ञानस्य कर्म स्वप्रतियोगिनः ।

यस्य संनिधिमात्रेण स्वयं न स्फूर्तिमृच्छति ॥ १८७ ॥

கிமுபகூர்யாத் ஜஞானஸ்ய கர்ம ஸ்வப்ரதியோகி³ன: ।

யஸ்ய ஸம்நிதி⁴மாத்ரேண ஸ்வயம் ந ஸ்பூ³ர்திம்ருச்ச³தி ॥ 187 ॥

यस्य	=	எது,
यस्य		
संनिधिमात्रेण	=	ஸமீபத்தில் இருப்பதாலேயே,
ஸம்நிதி ⁴ மாத்ரேண		
स्वयं	=	தான்,
ஸ்வயம்		
स्फूर्तिमृच्छति	=	விளங்காதோ (அந்த),
ஸ்பூ ³ ர்திம்ருச்ச ³ தி		
स्वप्रतियोगिनः	=	தனது எதிரியான,
ஸ்வப்ரதியோகி ³ ன:		
ज्ञानस्य	=	ஞானத்திற்கு,
ஜ்ஞானஸ்ய		
कर्म	=	கர்மாவானது,
கர்ம		
किमुपकुर्यात्	=	என்ன உதவி செய்யும்?
கிமுபகூர்யாத்		

எது முன்னால் இருந்தாலே தான் இருக்க முடியாதோ, அவ்விதமாக தனக்கு நேர் எதிரியான ஞானத்திற்கு கர்மா என்ன உபகாரம் செய்யும்? (187)

कोटीन्धनाद्रिज्वलितोऽपि वह्निर्कस्य नार्हत्युपकर्तुमीषत् ।

यथा तथा कर्मसहस्रकोटिः ज्ञानस्य किंतु स्वयमेव लीयते ॥ १८८ ॥

கோடிந்த⁴நாத்³ரிஜ்வலிதோ(அ)பி வஹ்நிரர்கஸ்ய

நார்ஹத்யுபகர்துமீஷத் ।

யதா² ததா² கர்மஸஹஸ்ரகோடி:

ஜ்ஞானஸ்ய கிந்து ஸ்வயமேவ லீயதே ॥ 188 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
कोटीन्धनाद्रिज्वलितोऽपि	=	மலைபோலுள்ள கோடிக்கணக்கான
கோடிந்த ⁴ நாத் ³ ரிஜ்வலிதோபி		விறகுகளால் ஜ்வலித்தபோதிலும்,

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

वह्निः	=	நெருப்பானது,
वह्निः अर्कस्य	=	ஸூர்யனுக்கு,
अर्कस्य ईषत्	=	சிறிதும்,
अर्कस्य उपकर्तुं	=	உதவி செய்வதற்கு,
उपकर्तुं न अर्हति	=	தகுதியுள்ளதாலவோ,
न अर्हति तथा	=	அப்படியே,
तथा ² कर्मसहस्रकोटिः	=	ஆயிரம் கோடி கர்மாவும்,
कर्मसहस्रकोटिः आनस्य	=	ஞானத்திற்கு (உதவி செய்ய முடியாது),
आनस्य किंतु	=	ஆனால்,
किंतु स्वयमेव	=	தானாகவே,
स्वयमेव लीयते	=	மறைந்து விடுகிறது.
लीयते ल्यते		

கோடிக்கணக்கான விறகு மலைகள் எரிந்து அக்னி ஜ்வலித்தாலும் அது கொஞ்சமேனும் ஸூர்யனுக்கு உதவி செய்ய யோக்கியதையற்றது ஸூர்யன் கிளம்பியவுடன் அக்னியின் அத்தனை ஒளியும் இருக்குமிடம் தெரியாமல் மங்கிப் போய் விடுகிறது. இது எப்படி ஸூர்யனுக்கு உதவி செய்ய முடியும்? இதுபோல் ஆயிரம் கோடி கர்மாக்கள் சேர்ந்தாலும் ஞானத்திற்கு உதவியாயிருக்க முடியாது. தவிரவும், ஞானத்தைக் கண்டு கர்மா தானாகவே மறைந்து கூடப் போய்விடும். (188)

(அவதாரிகை) 174 - வது சுலோகத்தில் இரண்டு கைகள் போல ஞானமும், கர்மாவும் சேர்ந்து ஒரு காரியத்தை ஸாதிக்கலாமே என்று ஸமப்ரதானமாக ஞானகர்ம ஸமுச்சயம் சொன்னதற்கு பதில் சொல்கிறார்: -

एककर्त्राश्रयौ हस्तौ कर्मण्यधिकृतावुभौ ।

सहयोगस्तयोर्युक्तो न तथा ज्ञानकर्मणोः ॥ १८९ ॥

ஏககர்த்ராஸ்ரயௌ ஹஸ்தௌ கர்மண்யதி⁴க்ருதாவுபௌ⁴ ।

ஸஹயோக³ஸ்தயோர்யுக்தோ ந ததா² ஜ்ஞானகர்மணோ: ॥ 189 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

उभौ हस्तौ	=	இரு கைகளும்,
உபௌ ⁴ ஹஸ்தௌ		
एककर्त्राश्रयौ	=	ஒரே கர்த்தாவை (செய்கிறவனை)
ஏககர்த்ராஸ்ரயௌ		ஆச்ரயமாகக்கொண்டவை,
कर्मण्यधिकृतावुभौ	=	கர்மாவைச் செய்யும் தகுதிவாய்ந்தவை
கர்மண்யதி ⁴ க்ருதாவுபௌ ⁴		(ஆகையால்),
तयोः	=	அவைகளுக்கு,
தயோ:		
सहयोगः	=	கூடச்சேர்க்கை,
ஸஹயோக ³		
युक्तः	=	உசிதம்தான்,
யுக்த:		
युक्तः		
तथा	=	அதுபோல,
ததா ²		
ज्ञानकर्मणोः	=	ஞானத்திற்கும் கர்மாவிற்கும் (கூடச்சேர்க்கை),
ஜ்ஞானகர்மணோ:		
न	=	பொருந்தாது.
ந		

கர்மாவைச் செய்யும் ஒரே மனிதனிடம் இருகைகளும் உள்ளன. இருகைகளும் கர்மாவைச் செய்யும் தகுதி வாய்ந்தவை ஆகையால் இருகைகளும் சேர்ந்து ஒரு காரியத்தைச் செய்வது பொருந்தும். இம்மாதிரி ஞானமும் கர்மாவும் ஒரே இடத்தில் சேர்ந்து இருக்க முடியாது. ஏனெனில் கர்த்தா (செய்கிறவன்) தான் கர்மாவுக்கு ஆச்ரயம். அகர்த்தா (செய்யாதவன்) ஞானத்திற்கு ஆச்ரயம் வெவ்வேறு இடத்திலிருப்பவை இரண்டும் எவ்வாறு ஒன்று சேர முடியும்? மேலும் ஆசையுள்ளவன் கர்மாவில் அதிகாரி. ஆசையற்றவன் ஞானத்தில் அதிகாரி. இவ்வாறு ஆச்ரயம், அதிகாரி இரண்டும் வெவ்வேறாக இருப்பதால் கர்மா ஞானம் இரண்டும் ஒரே இடத்தில் சேர்ந்து இருந்து பலனைத்தரமுடியாது. (189)

(அவதாரிகை) கர்மாவிற்கும் ஞானத்திற்கும் எப்படி விரோதம் என்பதை அவைகளின் தன்மையை கவனித்தால் தெளிவாய் தெரியவருமென்று மேல் சுலோகங்களில் காட்டுகிறார்: -

कर्ता कर्तुं अकर्तुं वाऽप्यन्यथा कर्म शक्यते ।

न तथा वस्तुनो ज्ञानं कर्तुं तन्त्रं कदाचन ॥ १९० ॥

கர்தா கர்து அகர்தும் வா(அ)ப்யன்யதா² கர்ம ஸக்யதே ।

ந ததா² வஸ்துனோ ஜ்ஞானம் கர்து தந்த்ரம் கதா³சன ॥ 190 ॥

कर्ता	=	கர்த்தாவினால்,
कर्ता कर्म	=	கர்மாவானது,
कर्म कर्तुं	=	செய்வதற்கோ,
कर्तुम् अकर्तुं वा	=	செய்யாமலிருப்பதற்கோ,
अकर्तुम् वा अन्यथापि	=	வேறுவிதமாகச் செய்வதற்கோ,
अन्यथा ² पि शक्यते	=	முடியும்,
शक्यते तथा	=	அதுபோல,
तथा ² वस्तुनः	=	வஸ்துவின்,
वस्तुनः ज्ञानं	=	ஞானமானது,
ज्ञानम् कदाचन	=	ஒருபொழுதும்,
कदा ³ चन न कर्तुं तन्त्रं	=	கர்த்தாவுக்குட்பட்டதல்ல.
ந கர்து தந்த்ரம்		

கர்மாவானது கர்த்தருதந்த்ரம் அதாவது செய்பவனுக்கு அதீனமானது. கர்த்தா வானவன் தன் இஷ்டப்படி கர்மானைச் செய்யவோ, அல்லது செய்யாமலிருக்கவோ, அல்லது வேறு விதமாகச் செய்யவோ முடியும். இதுபோல் ஞானம் கார்த்தருதந்த்ரம் ல்ல. இது வஸ்து தந்த்ரம். அதாவது வஸ்து தன்முன் இருக்கும் போது அதை அறிந்து சொள்ளும் விஷயத்தில் அறிகிறவனுக்கு எவ்வித ஸ்வாதந்திரியமும் கிடையாது. அது அவனை எதிர் பார்க்காமலே அறியப்பட்டு விடும். அவன் அறிய மாட்டேன் என்றாவது வேறு விதமாக அறிந்து கொள்வேன் என்றாவது சொல்வதற்கு முடியாது.

(190)

यथा वस्तु तथा ज्ञानं प्रमाणेन विजायते ।

नापेक्षते च यत्किञ्चित् कर्म वा युक्तिकौशलम् ॥ १९१ ॥

யதா² வஸ்து ததா² ஜ்ஞானம் ப்ரமாணேன விஜாயதே ।

நாபேக்ஷதே ச யத்கிசித் கர்ம வா யுத்திகௌஸலம் ॥ 191 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

वस्तु	=	வஸ்து,
वस्तु		
यथा	=	எவ்வாறு உள்ளதோ,
यथा ²		
तथा	=	அவ்வாறு,
तथा ²		
प्रमाणेन	=	ப்ரமாணத்தால்,
प्रमाणेन		
ज्ञानं	=	ஞானம்,
ज्ञानम्		
विजायते	=	உண்டாகிறது,
विजायते		
यत्किञ्चित्	=	ஏதாவது,
यत्किञ्चित्		
यत्किञ्चित्	=	கர்மாவையோ,
कर्म		
कर्म		
युक्तिकौशलं वा	=	யுக்தித்திறமையையோ,
युक्तिकौशलं वा		
युक्तिकौशलं वा	=	எதிர்பார்ப்பதில்லை.
न चापेक्षते		
न चापेक्षते		

ந சாபேக்ஷதே

வஸ்து எப்படியிருக்கிறதோ அப்படியே பிரமாணத்தினால் ஞானம் உண்டாகிறது. அது எவ்வித கர்மாவையாவது யுக்தி ஸாமர்த்தியத்தையாவது அபேக்ஷிக்கிறதில்லை. (191)

ज्ञानस्य वस्तुतन्त्रत्वे संशयाद्युदयः कथम् ।

अतो न वास्तवं ज्ञानं इति नो शङ्क्यतां बुधैः ॥ १९२ ॥

ஜ்ஞானஸ்ய வஸ்துதந்த்ரத்வே ஸம்ஸயாத்³யுத்³ய: கத்³ம் ।

அதோ ந வாஸ்தவம் ஜ்ஞானம் இதி நோ ஸங்க்யதாம் பு³தை⁴: ॥ 192 ॥

ज्ञानस्य वस्तुतन्त्रत्वे	=	ஞானம் வஸ்துவையனுசரிதது ஏற்படுமானால்,
ज्ञानस्य वस्तुतन्त्रत्वे		
संशयाद्युदयः	=	ஸந்தேஹம் முதலியது உண்டாவது,
संशयाद्युदयः		
संशयाद्युदयः	=	எப்படி?
कथं		
कथं		

अतः	=	ஆகையால்,
अतः ज्ञानं	=	ஞானமானது,
ज्ஞानम् न वास्तवं	=	வஸ்துவை மட்டும் ஒட்டி ஏற்படுவதில்லை,
न वास्तवम् इति	=	என்று,
इति बुद्धिः	=	அறிவாளிகளால்,
पु ³ தை ⁴ : नो शङ्क्यतां	=	ஆகேஷ்பிக்கப்படவேண்டாம்.
நோ ஸங்க்யதாம்		

"ஞானம் வஸ்து தந்த்ரமானால், அதாவது வஸ்து எப்படி உள்ளதோ அப்படியே ஞானம் ஏற்படுமானால் சில சமயம் உள்ளபடி ஞானம் ஏற்படாமல் ஸந்தேஹம், ப்ராந்தி முதலியது ஏற்படக் காரணம் என்ன? ஆகையால் ஞானம் வஸ்துதந்த்ர மல்ல" என்று மூடர் கேட்கலாம். படித்தவர் கேட்கக்கூடாது. (192)

प्रमाणासौष्ठववृत्तं संशयादि न वास्तवम् ।

श्रुतिप्रमाणसुष्ठुत्वे ज्ञानं भवति वास्तवम् ॥ १९३ ॥

ப்ரமாணஸௌஷ்ட²வவ்ருதம் ஸம்ஸயாதி³ ந வாஸ்தவம் ।
ஸ்ருதிப்ரமாணஸுஷ்டு²த்வே ஜ்ஞானம் ப⁴வதி வாஸ்தவம் ॥ 193 ॥

प्रमाणासौष्ठववृत्तं	=	பிரமாணம் சரியாக இல்லாததால் ஏற்படும்,
ப்ரமாணஸௌஷ்ட ² வவ்ருதம்		
संशयादि	=	ஸந்தேஹம் முதலியவை,
ஸம்ஸயாதி ³		
न वास्तवम्	=	வஸ்துவை ஒட்டியல்ல,
ந வாஸ்தவம்		
श्रुतिप्रमाण	=	வேதபிரமாணம்,
ஸ்ருதிப்ரமாண		
सुष्ठुत्वे	=	நிர்துஷ்டமாக இருக்கும்பொழுது,
ஸுஷ்டு ² த்வே		
ज्ञानं	=	ஞானமானது,
ஜ்ஞானம்		
वास्तवम् भवति	=	வஸ்துவை ஒட்டியே ஏற்படுகிறது.
வாஸ்தவம் ப ⁴ வதி		

ஞானம் உண்டாவதற்கு ஸாதனமாக உள்ள இந்திரியம் முதலான பிரமாணம் நன்கு இல்லாததினால் ஏற்படுவது ஸம்சயம் முதலியவை ஆகையால் அது வஸ்து வைச் சார்ந்ததில்லை. இங்கு வேதமாகிற பிரமாணம் நன்றாக இருப்பதினால் அதனால் ஏற்படும் ஞானம் வஸ்து இருக்கிறபடி தான் ஏற்படும். இந்திரியம் முதலான ப்ரமாணத்தில் ஏதாவது தோஷமிருந்தால் அதனால் ஏற்படும் ஞானம் ஸம்சயமாகவோ, ப்ராந்தி யாகவோ இருக்கும் ப்ரமாணத்தில் தோஷமில்லாவிட்டால் வஸ்து எப்படி உள்ளதோ அப்படியே ஞானம் ஏற்படும். (193)

वस्तु तावत् परं ब्रह्म नित्यं सत्यं ध्रुवं विभु ।

श्रुतिप्रमाणे तज्ज्ञानं स्यादेव निरपेक्षकम् ॥ १९४ ॥

வஸ்து தாவத் பரம் ப்ரஹ்ம நித்யம் ஸத்யம் த்ருவம் விபு ।

ஸ்ருதிப்ரமாணே தஜ்ஞானம் ஸ்யாதேவ நிரபேக்ஷகம் ॥ 194 ॥

वस्तु तावत्	=	வஸ்துவோ எனில்,
वस्तु तावत्		
नित्यं	=	உற்பத்தியில்லாததும்,
नित्यं		
नित्यं		
सत्यं	=	உண்மையானதும்,
सत्यं		
सत्यं		
ध्रुवं	=	ஸ்திரமானதும்,
ध्रुवं		
ध्रुवं		
विभु	=	வியாபகமானதுமான,
विभु		
विभु		
परं ब्रह्म	=	பரப்ரஹ்மம்,
परं ब्रह्म		
परं ब्रह्म		
श्रुतिप्रमाणे	=	வேதபிரமாணமிருக்கும்பொழுது,
श्रुतिप्रमाणे		
श्रुतिप्रमाणे		
तज्ज्ञानं	=	அந்தபரஹ்மத்தின் ஞானம்,
तज्ज्ञानं		
तज्ज्ञानं		
निरपेक्षकम्	=	வேறு ஒன்றையும் எதிர்பாராமல்,
निरपेक्षकम्		
निरपेक्षकम्		
निरपेक्षकम्	=	ஏற்படததான் செய்யும்.
निरपेक्षकम्		
निरपेक्षकम्		
स्यादेव	=	
स्यादेव		
स्यादेव		
स्यादेव		

வஸ்து என்பதோ நித்யமாய் ஸத்யமாய் ஸ்திரமாய் வியாபகமாய் மேலான தாயுள்ள பிரஹ்மம் வேதமாகிற பிரமாணமிருக்கையில் அந்த பிரஹ்ம விஷயமான ஞானம் வேறு எதையும் எதிர் பாராமல் ஏற்பட்டே தீரும். (194)

रूपज्ञानं यथा सम्यग्दृष्टौ सत्यां भवेत् तथा ।

श्रुतिप्रमाणे सत्येव ज्ञानं भवति वास्तवम् ॥ १९५ ॥

ரூபஜ்ஞானம் யதா² ஸம்யக்³த்³ருஷ்டௌ ஸத்யாம் ப⁴வேத் ததா² ।

ஸ்ருதிப்ரமானே ஸத்யேவ ஜ்ஞானம் ப⁴வதி வாஸ்தவம் ॥ 195 ॥

सम्यग्दृष्टौ सत्यां	=	பார்வை நன்றாக இருந்தால்,
ஸம்யக் ³ த் ³ ருஷ்டௌ		
यथा	=	எவ்வாறு,
யதா ²		
रूपज्ञानं	=	ரூபத்தின் அறிவு,
ரூபஜ்ஞானம்		
भवेत्	=	ஏற்படுமோ,
ப ⁴ வேத்		
तथा	=	அவ்வாறு,
ததா ²		
श्रुतिप्रमाणे सति	=	வேதப்ரமாணமிருக்கும்பொழுது,
ஸ்ருதிப்ரமானே ஸதி		
ज्ञानं	=	ஞானமானது,
ஜ்ஞானம்		
वास्तवं	=	வஸ்து உள்ளபடி,
வாஸ்தவம்		
भवेत्येव	=	ஏற்படவே செய்யும்,
ப ⁴ வேத்யேவ		

நல்ல பார்வையிருந்ததேயானால் ரூபவிஷயமான ஞானம் எப்படி ஏற்படுமோ, அப்படியே வேதப்பிரமாணமிருக்கையில் வஸ்துவிருக்கிறபடியே ஞானம் ஏற்படும்.

(195)

न कर्म यत्किंचिदपेक्षते हि रूपोपलब्धौ पुरुषस्य चक्षुः।

ज्ञानं तथैव श्रवणादिजन्यं वस्तुप्रकाशे निरपेक्षमेव ॥ १९६ ॥

ந கர்ம யத்கிஞ்சித்³பேக்ஷதே ஹி ரூபோபலப்³தௌ⁴ புருஷஸ்ய சக்ஷ³:।

ஜ்ஞானம் ததை²வ ஸ்ரவணாதி³ஜன்யம் வஸ்துப்ரகாஸே நிரபேக்ஷமேவ ॥ 196 ॥

पुरुषस्य	=	புருஷனின்,
புருஷஸ்ய		
चक्षुः	=	கண்ணானது,
சக்ஷ ³ :		

प्रमाणतन्त्रं	=	ப்ரமாணத்தையொட்டியது,
ப்ரமாணதந்த்ரம்		
इदं जगत्	=	இந்த பிரபஞ்சம்,
இத ³ ம் ஜக ³ த்		
मायातन्त्रं	=	மாயைக்குக்கட்டுப்பட்டது.
மாயாதந்த்ரம்		

கர்மாவானது செய்கிறவனுக்கு உட்பட்டது. நல்லது கெட்டது என்பது நாம் செய்யும் கர்மாவை ஒட்டியது. ஞானம் பிரமாணதீனமாக ஏற்படுவது. இந்த உலகம் மாயைக்கு கட்டுப்பட்டது. (197)

विद्यां चाविद्यां चेति सहोक्तिरियमुपकृता सद्भिः ।

सत्कर्मोपासनयोः न त्वात्मज्ञानकर्मणोः क्वापि ॥ १९८ ॥

வித்³யாம் சாவித்³யாம் சேதி ஸஹோக்திரியமுபக்ருதா ஸத்³பி⁴: ।
ஸத்கர்மோபாஸனயோ: ந த்வாத்மஜ்ஞானகர்மணோ: க்வாபி ॥ 198 ॥

विद्यां च अविद्यां च	=	வித்யையையும் அவித்யையையும்,
வித் ³ யாம் ச அவித் ³ யாம் ச		
इति	=	என்று,
இதி		
इयं सहोक्तिः	=	இந்த கூடச்சேர்த்துச் சொல்லியிருப்பது,
இத ³ ம் ஸஹோக்தி:		
सद्भिः	=	ஸாதுக்களால்,
ஸத் ³ பி ⁴ :		
उपकृता	=	விளக்கப்பட்டுள்ளது,
உபக்ருதா		
सत्कर्मोपासनयोः	=	நல்ல கர்மாக்களுக்கும் உபாஸனத்திற்கும்
ஸத்கர்மோபாஸனயோ:		(சேர்க்கை)
क्वापि	=	ஒரு இடத்திலும்,
க்வாபி		
न तु आत्वात्मज्ञानकर्मणोः	=	ஆத்மஞானத்திற்கும் கர்மாவுக்கும் அல்ல (என்று)
ந து ஆத்வாத்மஜ்ஞானகர்மணோ:		

"வித்யையையும் அவித்யையையும்" என்று ஈசாவாஸ்யோபநிஷத்தில் சேர்த்துச் சொல்லியிருக்கிறது இது நல்ல கர்மாவையும் உபாஸனையையும் சேர்த்துள்ளதாக பெரியோர்களால் விவரிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆத்ம ஞானத்தையும் கர்மாவையும் சேர்த்துச் சொன்னதாக ஒருக்காலும் ஆகாது.

विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयः सह ।

अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते ॥

வித்யாம் சாவித்யாம் ச யஸ்தத்வேதோப்ய: ஸஹ ।

அவித்யயா ம்ருத்யம் தீர்த்வா வித்யயா(அ)ம்ருதமஸ்னுதே ॥

என்று ஈசாவாய்யோபநிஷத்தில் "வித்யையையும் அவித்யையையும் எவன் சேர்த்து அனுஷ்டிக்கிறானோ, அவன் அவித்யையால் மிருத்யுவைக் கடந்து வித்யையால் அமிருதநிலை அடைகிறான்" என்று கர்மாவிற்கும் ஞானத்திற்கும் சேர்க்கை கூறப்பட்டிருக்கிறதே என்று ஸந்தேஹம் வரலாம். ஆனால் இங்கு 'வித்யா' என்பது உபாஸனத்தையும் 'அவித்யா' என்பது கர்மாவையும் குறிக்கிறது. உபாஸனமும் கிரியை தான். ஆகவே கர்மாவுக்கும் உபாஸனத்திற்கும் தான் சேர்க்கை இங்கு கூறப்பட்டுள்ளதே தவிர கர்மாவிற்கும் ஞானத்திற்கும் சேர்க்கை கூறப்படவில்லை. இவ்வாறே பெரியோர்கள் விளக்கம் செய்து உதவியிருக்கிறார்கள். (198)

नित्यानित्यपदार्थबोधरहितो यश्चोभयत्र स्रगा

दर्थानामनुभूतिलग्नहृदयो निर्विण्णबुद्धिर्जनः।

तस्यैवास्य जडस्य कर्म विहितं श्रुत्या विरज्याभितो

मोक्षेच्छोर्न विधीयते तु परमानन्दार्थिनो धीमतः ॥ १९९ ॥

நித்யாநித்யபதாந்தபோதரஹிதோ யஸ்சோப்யத்ர ஸ்ரகா

த்யர்தாநாமனுபூதிலக்னஹ்ருதயோ நிர்விண்ணபுத்திரஜன:

தஸ்யைவாஸ்ய ஜடஸ்ய கர்ம விஹிதம் ஸ்ருத்யா விரஜ்யாபிதோ

மோக்ஷேச்சோர்ன விதீயதே து பரமானந்தார்தினோ தீமத: ॥ 199 ॥

यः जनः = எந்த மனிதன்,

यः जनः

नित्यानित्यपदार्थबोधरहितः = பதார்த்தங்களில் இது நித்யம், இது அநித்யம்

निध्यानिध्यापदार्थबोधरहितः என்ற விவேகஞானமில்லாமலும்,

उभयत्र = இவ்வுலகிலும் மேலுலகிலும்,

உப்யத்ர

स्रगादर्थानां = மாலை முதலிய வஸ்துக்களின்,

ஸ்ரகாத்யர்தாநாம்

अनुभूतिलग्नहृदयः = அனுபவத்தில் ஈடுபட்டமனமுள்ளவனாயும்,

अनुभूतिलग्नहृदयः

अनिर्विण्णबुद्धिः = வைராக்யம் ஏற்படாத புத்தி உள்ளவனாயும்

अनिर्विण्णबुद्धिः (இருக்கிறானோ)

तस्य = அந்த,

தஸ்ய

अस्य	=	இந்த,
अस्य जडस्यैव	=	முடனுக்குத்தான்,
जड ³ ஸ்யைவ श्रुत्या	=	வேதத்தால்,
ஸ்ருத்யா कर्म	=	கர்மாவானது,
கர்ம विहितं	=	செய்யுமபடியாக விதிக்கப்பட்டுள்ளது,
விஹிதம் अभितो विरज्यः	=	எங்கும் ஆசையைத்துறந்து,
அபி ⁴ தோ விரஜ்ய: मोक्षेच्छोः	=	விடுதலையை விரும்புவனும்,
மோக்ஷேச்சோ: परमानन्दार्थिनः	=	மேலான ப்ரஹ்மானந்தத்தை வேண்டுபவனுமான,
பரமானந்தா ³ ர்தி ³ ன: धीमतः तु	=	புத்திமானுக்கோவெனில்,
தீ ⁴ மத: து न विधीयते	=	(கர்மாவானது) விதிக்கப்படவில்லை.
ந விதீ ⁴ யதே		

நித்ய பதார்த்தம் எது, அநித்திய பதார்த்தம் எது என்ற அறிவில்லாமல், இஹலோகத்திலும் பரலோகத்திலும் கிடைக்கக் கூடிய புஷ்பமாலை முதலிய விஷயங்களை அனுபவிப்பதில் பற்றுள்ள மனஸூடன், சிறிதும் வைராக்யத்தை அடையாத அறிவற்ற மனிதனுக்குத்தான் கர்மாவானது வேதத்தினால் விதிக்கப் பட்டிருக்கிறது. மோக்ஷத்தில் ஆவல்கொண்டு எல்லா விஷயங்களிலிருந்தும் வைராக்யத்தையடைந்து, மேலான ஆனந்தத்தை விரும்புகிற புத்திமானுக்கு கர்மா விதிக்கப்படவில்லை. (199)

मोक्षेच्छया यदहरेव विरज्यतेऽसौ

न्यासस्तदैव विहितो विदुषो मुमुक्षोः ।

श्रुत्या तयैव परया च ततः सुधीभिः

प्रामाणिकोऽयमिति चेतसि निश्चितव्यः ॥ २०० ॥

மோக்ஷேச்ச³யா யத³ஹரேவ விரஜ்யதே(அ)ஸௌ

ந்யாஸஸ்ததே³வ விஹிதோ விது³ஷோ முமுக்ஷோ: ।

ஸ்ருத்யா தயைவ பரயா ச தத: ஸுதீ⁴பி⁴:

ப்ராமாணிகோ(அ)யமிதி சேதஸி நிஸ்சிதவ்ய: ॥ 200 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

மோக்ஷேச்சயா	=	மோக்ஷமடைவதில் விருப்பத்தால்,
மோக்ஷேச்ச ³ யா		
யதஹேவ	=	என்றைய தினமே,
யத் ³ ஹேவ		
அஸௌ	=	இவன்,
அஸௌ		
விரஜ்யதே	=	வைராக்யமடைகிறானே,
விரஜ்யதே		
ததேவ	=	அன்றைய தினமே,
ததே ³ வ		
முமுகு:	=	முமுகுவான,
முமுகு:		
விதுஷ:	=	புத்திமானுக்கு,
விது ³ ஷ:		
பரியா	=	சிறந்த,
பரியா		
தயா	=	அந்த,
தயா		
சுருத்யைவ	=	வேதத்தாலேயே,
சுருத்யைவ		
ந்யாஸ:	=	ஸந்யாஸம்,
ந்யாஸ:		
விஹித:	=	விதிக்கப்பட்டுள்ளது,
விஹித:		
தத:	=	ஆகையால்,
தத:		
சுபிபி:	=	வித்வான்களால்,
சுபி ⁴ பி:		
அயம்	=	இது,
அயம்		
பிரமாணிக:	=	பிரமாணமுள்ளது,
பிரமாணிக:		
இதி	=	என்று,
இதி		
சேதஸி	=	மனதில்,
சேதஸி		

निश्चितव्यः = தீர்மானிக்கத்தகுந்தது.

निर्गुणितव्यः

மோக்ஷத்தில் இச்சையினால் என்றைய தினமே இவன் வைராக்யத்தை அடைகிறானே அப்பொழுதே அந்த வித்வானான முமுகூஷுவுக்கு அதே வேதமானது ஸர்வகரம்பரித்யாக ரூபமான ஸந்யாஸத்தை விதிக்கிறது. ஆகையால் வைராக்ய மில்லாதவனுக்கு கர்மானுஷ்டானம், வைராக்யமடைந்தவனுக்கு ஸந்யாஸம் என்பது தான் பிரமாணஸித்தம் என்று புத்தியுள்ளவர்கள் தீர்மானம் செய்து கொள்ள வேண்டும். (200)

स्वापरोक्षस्य वेदादेः साधनत्वं निषेधति ।

नाहं वेदैर्न तपसेत्यादिना भगवानपि ॥ २०१ ॥

ஸ்வாபரோக்ஷஸ்ய வேதா³தே³: ஸாத⁴னத்வம் நிஷேத⁴தி ।
நாஹம் வேதை³ர்ன தபஸேத்யாதி³னா ப⁴க³வானபி ॥ 201 ॥

अहं = நான்,

अहम्
वेदैः = வேதங்களால்,

वेதை³
न = அறியத்தக்கவனல்ல,

न
तपसा = தவத்தால்,

तपसा
न = அல்ல,

न
इत्यादिना = இது முதலிய வாக்கியத்தால்,

इत्यादिना
भगवानपि = கிருஷ்ணனும்,

भगवानपि
स्वापरोक्षस्य = தனக்கே பிரத்யக்ஷமாக உள்ள ஆத்மாவிற்கு,

स्वापरोक्षस्य
साधनत्वं = ஸாதனத்தனமையை,

साधनत्वं
वेदादेः = வேதாத்யயனம் முதலியவற்றிற்கு,

वेदादेः
निषेधति = மறுக்கிறார்.

निषेधति
निषेधति

“நான் வேதங்களினாலாவது தவத்தாலாவது (அறியத்தக்கவனில்லை” இது முதலான வாக்யங்களினால் பகவான்கூட (கீதை II - 53) தானாகவே பிரத்யக்ஷமாகும் ஆத்மாவையறிய வேதாத்யயனம் முதலிய கர்மாக்கள் ஸாதனமல்ல என்பதை கூறுகிறார். தானாகவே தனக்கு அபரோக்ஷமாகும் ஆத்மாவை ஞானத்தால்தான் அடையமுடியும் அத்யயனம், தவம் முதலியவற்றால் அடைய முடியாது. (201)

प्रवृत्तिश्च निवृत्तिश्च द्वे एते श्रुतिगोचरे ।

प्रवृत्त्या बध्यते जन्तुः निवृत्त्या तु विमुच्यते ॥ २०२ ॥

ப்ரவ்ருத்திஸ்ச நிவ்ருத்திஸ்ச த்வே ஏதே ஸ்ருதிகோச்சரே ।

ப்ரவ்ருத்த்யா பத்யதே ஜந்து: நிவ்ருத்த்யா து விமுச்ச்யதே ॥ 202 ॥

प्रवृत्तिश्च	=	ப்ரவ்ருத்தியும் (கர்மாவைச் செய்வதும்),
ப்ரவ்ருத்திஸ்ச		
निवृत्तिश्च	=	நிவ்ருத்தியும் (விதிபூர்வமாக கர்ம பரித்யாகமும்),
நிவ்ருத்திஸ்ச		
एते द्वे	=	இவ்விரண்டும்,
ஏதே த்வே		
श्रुतिगोचरे	=	வேதத்தில் கூறப்பட்டுள்ள விஷயங்கள்
ஸ்ருதிகோச்சரே		(இவற்றில்),
प्रवृत्त्या	=	ப்ரவ்ருத்தியால்,
ப்ரவ்ருத்த்யா		
जन्तुः	=	மனிதன்,
ஜந்து:		
बध्यते	=	கட்டுப்படுகிறான்,
பத்யதே		
निवृत्त्या तु	=	நிவ்ருத்தியாலோவெனில்,
நிவ்ருத்த்யா து		
विमुच्यते	=	விடுபடுகிறான்.
விமுச்ச்யதே		

ப்ரவ்ருத்தி, நிவ்ருத்தி என இரண்டு மார்க்கங்கள் வேதத்தில் கூறப்பட்டுள்ளன. இவற்றில் ப்ரவ்ருத்தி மார்க்கத்தில் செல்பவன் பந்தத்தை அடைகிறான். நிருத்தி மார்க்கத்தில் செல்பவன் முக்தியை (விடுதலையை) அடைகிறான். (202)

यत्न स्वबन्धोऽभिमतो मूढस्यापि क्वचित्ततः।

निवृत्तिः कर्मसंन्यासः कर्तव्यो मोक्षकाङ्क्षिभिः ॥ २०३ ॥

யத்ன ஸ்வபந்தோ(அ)பிமதோ மூடஸ்யாபி க்வசித்தத:।

நிவ்ருத்தி: கர்மஸம்ந்யாஸ: கர்தவ்யோ மோக்ஷகாங்க்ஷிபி: ॥ 203 ॥

यत्न	=	எதனாலு,
यत्न क्वचित्	=	ஒரு இடத்திலும்,
क्वचित् स्वबन्धः	=	தனக்கு பந்த மேற்படுவது,
स्वबन्धः स्वप ³ ந்த ⁴ : मूढस्यापि	=	முட்டாளுக்கும்,
मूढ ⁴ ஸ்யாபி न अभिमतः	=	இஷ்டமில்லாததோ,
न अभिमतः न अपि ⁴ மத: ततः	=	அதனாலு,
ततः ततः मोक्षकाङ्क्षिभिः	=	முக்தியை விரும்புபவர்களால்,
मोक्षकाङ्क्षिभिः मोक्षकान्क्षिभिः निवृत्तिः	=	நிவ்ருத்தியாகிற,
निवृत्तिः निवृत्तिः कर्मसंन्यासः	=	கர்ம பரித்யாகம்,
कर्मसंन्यासः कर्मसंन्यासः कर्तव्यः	=	செய்யதக்கது.
कर्तव्यः कर्तव्यः		

முடனுக்குக்கூட எக்காலத்திலும் (எவ்விடத்திலும்) தனக்கு பந்தமேற்படுவது இஷ்டமாயிருக்காது ஆகையால் மோகூத்தை விரும்புகிறவர்கள் நிவிருத்தியாகிற கர்மஸன்யாஸமே செய்ய வேண்டியது. (203)

न ज्ञानकर्मणोर्यस्मात् सहयोगस्तु युज्यते ।

तस्मात् त्याज्यं प्रयत्नेन कर्म ज्ञानेच्छुना ध्रुवम् ॥ २०४ ॥

ந ஜ்ஞானகர்மனோர்யஸ்மாத் ஸஹயோக³ஸ்து யுஜ்யதே ।

தஸ்மாத் த்யாஜ்யம் ப்ரயத்னேன கர்ம ஜ்ஞானேச்சு³னா த்⁴ருவம் ॥ 204 ॥

यस्मात्	=	ஏதனாலு,
यस्मात् ज्ञानकर्मणोः	=	ஞானத்திற்கும் கர்மாவிற்கும்,
ज्ञानकर्मणोः ज्ञानकर्मणोः सहयोगस्तु	=	கூடசேர்க்கை,
सहयोगस्तु सहयोगस्तु		

न युज्यते	=	பொருந்தாதோ,
न यज्यते		
तस्मात्	=	அதனால்,
तस्मात्		
ज्ञानेच्छुना	=	ஞானத்தை விரும்புவனால்,
ज्ञानेच्छुना		
ध्रुवं	=	நிச்சயமாக,
ध्रुवं		
प्रयत्नेन	=	முயற்சியுடன்,
प्रयत्नेन		
कर्म	=	கர்மா,
कर्म		
त्याज्यं	=	த்யாகம் செய்யத்தக்கது.
त्याज्यं		
तथाज्यम्		

ஞானமும் கர்மாவும் சேர்ந்திருக்காது என்பது பல காரணங்களால் விளக்கிக் காட்டப்பட்டது. அதினால் ஞானத்தை இச்சிப்பவன் பிரயத்தினம் செய்து அவசியம் கர்மாவை தியாகம் செய்ய வேண்டும். (204)

इष्टसाधनता बुद्ध्या गृहीतस्यापि वस्तुनः ।

विज्ञाय फल्गुतां पश्चात् कः पुनस्तत् प्रतीक्षते ॥ २०५ ॥

இஷ்டஸாத⁴னதா பு³த்³த⁴யா க்³ருஹீதஸ்யாபி வஸ்துன: ।

விஜ்ஞாய ப்³ல்கு³தாம் பஸ்சாத் க: புனஸ்தத் ப்ரதீக்ஷதே ॥ 205 ॥

इष्टसाधनता बुद्ध्या	=	தனது விருப்பத்திற்கு ஸாதனம் என்
इष्टसाधनता बुद्ध्या		
गृहीतस्यापि	=	எண்ணத்தால்,
गृहीतस्यापि		ஸ்வீகரிக்கப்பட்டபோதிலும்,
कः पुनस्तत् प्रतीक्षते	=	பின்னால்,
कः पुनस्तत् प्रतीक्षते		
पश्चात्	=	அந்த வஸ்துவின்,
पश्चात्		
वस्तुनः	=	பிரயோஜனமற்ற தன்மையை,
वस्तुनः		
विज्ञाय	=	அறிந்து (பின்),
विज्ञाय		
विज्ञाय		

तत्	=	அதை,
तत्		
कः पुनः	=	எவன் தான்,
कः पुनः		
प्रतीक्षते	=	விரும்புவான்?
प्रतीक्षते		

நாம் விரும்பும் பலன் இந்த வஸ்துவால் கிடைக்கும் என்று தன்புத்தியால் எண்ணி அந்த வஸ்துவை ஸம்பாதித்த போதிலும் பின்னால் நன்கு ஆலோசித்துப் பார்த்ததில் அது ஸாரமற்றது, நிஷ்ப்ரயோஜனம், அதனால் கிடைக்கும் பலனும் அல்பமானது என்று ஒருவனுக்குத்தெரிந்து விட்டால் பிறகும் அதில் ஆசை கொள்வானா? ஸுகம் கிடைக்குமென்ற எண்ணத்துடன் ப்ரவ்ருத்தி மார்க்கத்தில் செல்கிறான். இந்த ஸுகம் மறைந்து விடுகிறது, துக்கம் கலந்தது என்பதை அநுபவத்தாலும் சாஸ்திரங்களாலும் தெரிந்து கொள்கிறான். பின்னர் அவன் ப்ரவ்ருத்திமார்க்கத்தில் செல்வானா? (205)

(அவதாரிகை) இது வரை உபரதி என்ற வார்த்தைக்கு ஸன்யாஸம் என்றே அர்த்தம் வைத்துக்கொண்டு சொன்னபோதிலும் இதை விட மேலாக முக்கியமான உபரதி ஒன்றிருக்கிறது என்பதைக் குறிப்பிடுகிறார். அந்த உபரதிக்கு ஸன்யாஸம் அங்கமானதினால் தான் இதுவும் உபரதி என்று கௌணமாக கூறப்படுகிறது என்கிறார்:

उपरतिशब्दार्थो ह्युपरमणं पूर्वदृष्टवृत्तिभ्यः ।

सोऽयं मुख्यो गौणश्यति च वृत्त्या द्विरूपतां धत्ते ॥ २०६ ॥

உபரதிஸப்³தா³ர்தோ² ஹ்யுபரமணம் பூர்வத்³ருஷ்டவ்ருத்திப்⁴ய: ।

ஸோ(அ)யம் முக்³யோ கௌ³ணஸ்யதி ச வ்ருச்யா த்³விருபதாம் த⁴த்தே ॥ 206 ॥

पूर्वदृष्टवृत्तिभ्यः	=	முன்காணப்பட்ட விருத்திகளிலிருந்து,
पूरवत् ³ रुष्टव्रुत्तिप् ⁴ यः		
उपरमणं	=	ஓய்வு பெறுதல்,
உபரமணம்		
उपरतिशब्दार्थः	=	உபரதி எனனும் பதத்தின் பொருளாகும்,
உபரதிஸப் ³ தா ³ ர்தோ ² :		
सोऽयं	=	அந்த இது (உபரதி),
ஸோ(அ)யம்		
मुख्यः	=	முக்கியமென்றும்,
முக் ³ ய:		
गौणश्यति	=	கௌணமென்றும்,
கௌ ³ ணஸ்யதி		

வृச்சா	=	காரியத்தால்,
வ்ருச்சயா द्विरूपतां	=	இருவிதமாக இருக்கும் தன்மையை,
த் ³ விருபதாம் धत्ते	=	தரிக்கிறது.
த ⁴ த்தே		

உபரதி என்ற சொல்லுக்கு ஓய்வுபெறுவது என்று பொருள். ஒரு காரியத்தைச் செய்து வந்தவன் அந்தக்காரியத்தை இனி செய்யாமல் ஒதுங்கிவிடுவது உபரதியாகும். இதுபோல் விஷய ஸுகததைத்தேடி ஆசையுடன் அனுபவித்து வருபவன் இதை விட்டு ஒதுங்கிவிடுவதும் உபரதியாகும். இதுவரை உலகவிஷயங்களைக்கண்டு மனதில் பலவிதமான விருத்திகள் ஏற்பட்டு வருவதைத்தடுத்து அம்மாதிரி விருத்திகள் ஏற்படாமல் செய்வது தான் இங்கு உபரதியாகும். இது காரியத்தைப் பொறுத்து முக்கியமென்றும் கௌணமென்றும் இருவிதமாகும். (206)

वृत्तेर्दृश्यपरित्यागो मुख्यार्थ इति कथ्यते ।

गौणार्थः कर्मसंन्यासः श्रुतेरङ्गतया मतः॥ २०७ ॥

வ்ருத்தேர்த்³ருஸ்யபரித்யாகோ³ முக்²யார்த்² இதி கத்²யதே ।

கௌ³ணார்த்²: கர்மஸம்ந்யாஸ: ஸ்ருதேரங்க்³தயா மத: ॥ 207 ॥

वृत्ते:	=	மனோவிருத்தியின்,
வ்ருத்தே:		
दृश्यपरित्यागः	=	அறியப்படும் விஷயத்தை ஒதுக்குவது,
த் ³ ருஸ்யபரித்யாக ³ :		
मुख्यार्थ इति	=	உபரதி என்ற சொல்லின் முக்கியமான
முக் ² யார்த் ² இதி		அர்த்தமென்று,
कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
கத் ² யதே		
श्रुते:	=	சிரவணத்திற்கு,
ஸ்ருதே		
अङ्गतया	=	அங்கமாக,
அங்க ³ தயா		
मतः	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்ட,
மத:		
कर्मसंन्यासः	=	விதிபூர்வமாக கர்ம பரித்யாகமானது,
கர்மஸம்ந்யாஸ:		
गौणार्थः	=	கௌணமான அர்த்தம்.
கௌ ³ ணார்த் ² :		

மனது விஷயவடிவமாகப் பரிணாமமடைவதுதான் விருத்தி எனப்படும் இதில் விஷயவடிவத்தை நீக்குவதுதான் முக்யமான உபரதியாகும் மனதில் விருத்தியே ஏற்படக்கூடாது. அல்லது திருச்யவடிவமில்லாமல் ஆத்மாகாரமாக இருக்கலாம். சிரவணத்திற்கு அங்கமான கர்மஸந்யாஸமானது கௌணமான உபரதியாகும். விதிபூர்வமாக கர்மாக்களிலிருந்து ஒதுங்குவதால் இதுவும் உபரதி என்று சொல்லப் படுகிறது. (207)

புंस: प्रधानसिद्ध्यर्थमङ्गस्याश्रयणं ध्रुवम् ।

कर्तव्यमङ्गहीनं चेत्प्रधानं नैव सिध्यति ॥ २०८ ॥

பும்ஸ: ப்ரதா⁴னஸித்³த்⁴யர்த³மங்க³ஸ்யாஸ்ரயணம் த்⁴ருவம் ।
கர்தவ்யமங்க³ஹீனம் சேத்ப்ரதா⁴னம் நைவ ஸித்⁴யதி ॥ 208 ॥

புंस:	=	மனிதனுக்கு,
பும்ஸ:		
प्रधानसिद्ध्यर्थ	=	பிரதானம் நிறைவேறுவதற்கு,
ப்ரதா ⁴ னஸித் ³ த் ⁴ யர்த ³ ம்		
ध्रुवम्	=	நிச்சயமாக,
த் ⁴ ருவம்		
अङ्गस्य आश्रयणं	=	அங்கத்தை ஆச்ரயிப்பது,
அங்க ³ ஸ்ய ஆஸ்ரயணம்		
कर्तव्यम्	=	செய்யத்தகுந்தது,
கர்தவ்யம்		
अङ्गहीनं चेत्	=	அங்கம் இல்லாவிட்டால்,
அங்க ³ ஹீனம் சேத்		
प्रधानं	=	பிரதானம்,
ப்ரதா ⁴ னம்		
नैव सिध्यति	=	நிறைவேறுது.
நைவ ஸித் ⁴ யதி		

மனிதனுக்கு பிரதானமாயுள்ளது ஸித்திப்பதற்காக அங்கத்தையும் அவசியம் அனுஷ்டிக்கவேண்டும். அங்கம் குறைந்திருந்தால் பிரதானம் ஸித்திக்கவே மாட் டாது. அங்கமான ஸந்யாஸத்தை ஸ்வீகரித்துக்கொண்டு சிரவணதிகழையனுஷ்டித் தால் தான் பின்னால் மனோவிருத்திபரித்யாகரூபமான முக்ய உபரதி ஸித்திக்கும். (208)

संन्यसेत्सुविरक्तः सन्निहामुत्रार्थतः सुखात् ।

अविरक्तस्य संन्यासो निष्फलोऽयज्ययागवत् ॥ २०९ ॥

ஸம்ந்யஸேத்ஸுவிரக்த: ஸன்னிஹாமுத்ரார்த²த: ஸுகா²த் ।
அவிரக்தஸ்ய ஸம்ந்யாஸோ நிஷ்ப²லோ(அ)யாஜ்யயாக³வத் ॥ 209 ॥

इहामुत्रार्थः	=	இவ்வுலகிலும் மேலுலகிலுமுள்ள
இஹாமுத்ரார்த ³ த:		விஷயத்திலிருந்து (உண்டாகும்),
सुखात्	=	ஸுகத்திலிருந்து,
ஸுகா ³ த்		
सुविरक्तः सन्	=	நன்கு வைராக்யமடைந்துகொண்டு,
ஸுவிரக்த: ஸன்		
संन्यासेत्	=	ஸந்யாஸம் செய்துகொள்ள வேண்டும்,
ஸம்ந்யாஸேத்		
अविरक्तस्य	=	வைராக்யமில்லாதவனின்,
அவிரக்தஸ்ய		
संन्यासः	=	ஸந்யாஸமானது,
ஸம்ந்யாஸ:		
अयाज्ययागवत्	=	யாகம் செய்யத்தகாதவன் செய்யும்
அயாஜ்யயாக ³ வத்		யாகம் போல,
निष्फलं	=	பலனற்றது.
நிஷ்ப ³ லம்		

இஹலோகத்திலும் பரலோகத்திலுமுள்ள விஷயங்களிலிருந்து கிடைக்கக் கூடிய ஸுகங்களில் தீவிர வைராக்யமுள்ளவன்தான் ஸன்யாஸம் செய்து கொள்ள வேண்டியது. வைராக்யமில்லாதவனுடைய ஸன்யாஸம், யாகம் செய்ய அதிகார மில்லாதவன் செய்யும் யாகத்தைப்போல, பலனற்றதேயாகும். (209)

संन्यस्य तु यतिः कुर्यात् पूर्वविषयस्मृतिम् ।

तां तां तत्स्मरणे तस्य जुगुप्सा जायते यतः ॥ २१० ॥

ஸம்ந்யஸ்ய து யதி: குர்யாத்ந பூர்வவிஷயஸ்ம்ருதிம் ।

தாம் தாம் தத்ஸ்மரணே தஸ்ய ஜுகு³ப்ஸா ஜாயதே யத: ॥ 210 ॥

संन्यस्य	=	ஸந்யாஸம் செய்துகொண்டு,
ஸம்ந்யஸ்ய		
यतिः	=	யதியானவர்,
யதி:		
तां तां	=	அந்தந்த,
தாம் தாம்		
पूर्वविषयस्मृतिं	=	முன் அனுபவித்த விஷயங்களின் நினைவை,
பூர்வவிஷயஸ்ம்ருதிம்		
न कुर्यात्	=	செய்யக்கூடாது,
ந குர்யாத்		

यतः	=	ஏனெனில்,
यतः तत्स्मरणे	=	அதை நினைவு படுத்திக்கொண்டபொழுது,
तत्स्मरणे तस्य	=	அவனுக்கு,
तस्य जुगुप्सा	=	ஜுகுபஸை (அருவறுப்பு),
जुगुप्सा जायते	=	உண்டாகும்.
जायते जायते	=	உண்டாகும்.
जायते जायते	=	உண்டாகும்.

ஸந்யாஸம் செய்துகொண்டதற்குப்பிறகு ஏற்கனவே முன்னால் அநுபவித்த அந்தந்த விஷயங்களைப் பற்றிச் சிறிதும் நினைக்கக்கூடாது அதை நினைக்கும்போதே அதில் அருவறுப்பு உண்டாகும். (210)

சிரத்தை: -

(அவதாரிகை) சமாதிஷ்டகத்தில் அடங்கிய 5 வது அம்சமான சிரத்தை என்பதைப்பற்றி சுருக்கமாக 8 சுலோகங்களில் விளக்குகிறார்: -

गुरुवेदान्तवाक्येषु बुद्धिर्या निश्चयात्मिका ।

सत्यमित्येव सा श्रद्धा निदानं मुक्तिसिद्धये ॥ २११ ॥

கு³ருவேதா³ந்தவாக்யேஷு பு³த்³தி⁴ர்யா நிஸ்சயாத்மிகா ।

ஸத்யமித்யேவ ஸா ஸ்ரத்³தா⁴ நிதா³னம் முக்திஸித்³த⁴யே ॥ 211 ॥

गुरुवेदान्तवाक्येषु	=	குருவின் வார்த்தைகளிலும் உபநிஷத்
गुरुवेदान्तवाक्येषु	=	வாக்யங்களிலும்,
सत्यमित्येव	=	ஸத்யம்தான்,
सत्यमित्येव	=	என்ற,
इति	=	இதி
निश्चयात्मिका	=	உறுதியான,
निश्चयात्मिका	=	நிஸ்சயாத்மிகா
या बुद्धिः	=	யா பு ³ த் ³ தி ⁴ :
या बुद्धिः	=	எந்த எண்ணமுண்டோ,
सा	=	அது,
सा	=	ஸா

मुक्तिसिद्धये	=	முத்திகிடைப்பதன் பொருட்டு,
मुक्तीஸித் ³ த ⁴ யே		
निदानं	=	காரணமான,
நிதா ³ னம்		
श्रद्धा	=	சிரத்தையாகும்.
ஸ்ரத் ³ தா ⁴		

குரு உபதேசிக்கும் வாக்கியங்களிலும் உபநிஷத் வாக்கியங்களிலும் ஸத்யம் தான் என்ற நிச்சயரூபமான எண்ணம்தான் சிரத்தை என்பது. இது மோக்ஷம் ஸித்திப் பதற்குக் காரணமாயுள்ளது. (211)

श्रद्धावतामेव सतां पुमर्थः समीरितः सिध्यति नेतरेषाम् ।

उक्तं सुसूक्ष्मं परमार्थतत्त्वं श्रद्धत्स्व सोम्येति च वक्ति वेदः ॥ २१२ ॥

ஸ்ரத்³தா⁴வதாமேவ ஸதாம் புமர்த³:

ஸமீரித: ஸித்⁴யதி நேதரேஷாம் ।

உக்தம் ஸுஸூக்ஷ்மம் பரமார்த³தத்வம்

ஸ்ரத்³த⁴த்ஸ்வ ஸோம்யேதி ச வக்தி வேத³: ॥ 212 ॥

श्रद्धावतां	=	சிரத்தையுடன் கூடிய,
ஸ்ரத் ³ தா ⁴ வதாம்		
सतामेव	=	ஸாதுக்களுக்குத்தான்,
ஸதாமேவ		
समीरितः	=	சாஸ்திரத்தில் கூறப்பட்ட,
ஸமீரித:		
पुमर्थः	=	புருஷார்த்தம்,
புமர்த ³ :		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கும்,
ஸித் ⁴ யதி		
इतरेषां	=	மற்றவர்களுக்கு (சிரத்தையில்லாதவர்களுக்கு)
இதரேஷாம்		
न	=	ஸித்திக்காது,
ந		
उक्तं	=	உபதேசிக்கப்பட்ட,
உக்தம்		
परमार्थतत्त्वं	=	ப்ரஹ்மதத்வம்,
பரமார்த ³ தத்வம்		

सुसूक्ष्मं	=	மிகவும் ஸுக்ஷ்மமானது,
ஸுஸுக்ஷ்மம்		
सोम्य	=	ஸோம்யா!
ஸோம்ய		
अद्धत्स्व	=	நம்பு,
அத் ³ த ⁴ த்ஸ்வ		
इति	=	என்று,
இதி		
वेदश्च	=	வேதமும்,
வேத ³ ஸ்ர		
वक्ति	=	சொல்கிறது.
வக்தி		

சிரத்தையுள்ள ஸாதுக்களுக்குத்தான் சாஸ்திரத்தில் சொல்லப்பட்டிருக்கிற புருஷார்த்தம் ஸித்திக்கும். மற்றவர்களுக்கு ஸித்திக்காது. சாஸ்திரத்தில் சொல்லப் பட்ட பிரஹ்மதத்வம் மிகவும் ஸுக்ஷ்மமானது. "ஸோம்ய, நம்பு" என்று சாந்தோக்ய உபநிஷத்தும் சிரத்தையைப்பற்றிச் சொல்கிறது. (212)

श्रद्धाविहीनस्य तु न प्रवृत्तिः प्रवृत्तिशून्यस्य न साध्यसिद्धिः ।
अश्रद्धयैवाभिहताच सर्वे मञ्जन्ति संसारमहासमुद्रे ॥ २१३ ॥

ஸ்ரத்³தா⁴விஹீனஸ்ய து ந ப்ரவ்ருத்தி:
ப்ரவ்ருத்திஸூன்யஸ்ய ந ஸாத்⁴யஸித்³தி⁴: ।
அஸ்ரத்³த⁴யைவாபி⁴ஹதாச ஸர்வே
மஞ்ஜந்தி ஸம்ஸாரமஹாஸமுத்³ரே ॥ 213 ॥

अद्धाविहीनस्य तु	=	சிரத்தை இல்லாதவனுக்கோவெனில்,
அத் ³ தா ⁴ விஹீனஸ்ய து		
न प्रवृत्तिः	=	ப்ரவ்ருத்தி ஏற்படாது,
ந ப்ரவ்ருத்தி:		
प्रवृत्तिशून्यस्य	=	ப்ரவ்ருத்தி இல்லாதவனுக்கு,
ப்ரவ்ருத்திஸூன்யஸ்ய		
न साध्यसिद्धिः	=	ஸாதிக்கவேண்டிய காரியம் நிறைவேறாது,
ந ஸாத் ⁴ யஸித் ³ தி ⁴ :		
सर्वे च	=	எல்லோரும்,
ஸர்வே ச		
अश्रद्धयैव	=	அஸ்ரத்தையினாலேயே,
அஸ்ரத் ³ த ⁴ யைவ		

अभिहता:	=	அடிபட்டவர்களாக,
अपि ⁴ ஹதா:		
संसारमहासमुद्रे	=	ஸம்ஸாரமென்னும் பெரிய கடலில்,
ஸம்ஸாரமஹாஸமுத் ³ ரே		
मज्जन्ति	=	மூழ்குகிறார்கள்.
மஞ்ஜந்தி		

சிரத்தை (நம்பிக்கை) இல்லாதவன் காரியத்தில் பிரவர்த்திக்க மாட்டான். காரியம் செய்யாதவன் அதன் பலனை அடைய மாட்டான். ஸம்ஸாரஸாகரத்தைக் கடப்பதற்கு ஸாதனங்கள் இருந்தபோதிலும் இந்த ஸாதனத்தால் பலன் ஏற்படும் என்ற நம்பிக்கை இல்லாததால்தான் உலகில் எல்லாரும் தாண்ட முடியாமல் ஸம்ஸாரக் கடலிலேயே மூழ்கிறார்கள். (213)

दैवे च वेदे च गुरौ च मन्त्रे तीर्थे महात्मन्यपि भेषजे च ।

श्रद्धा भवत्यस्य यथा यथान्तः तथा तथा सिद्धिरुदेति पुंसाम् ॥ २१४ ॥

தை³வே ச வேதே³ ச கு³ரௌ ச மந்த்ரே

தீர்தே³ மஹாத்மன்யபி பே⁴ஷஜே ச ।

ஸ்ரத்³தா⁴ ப⁴வத்யஸ்ய யதா² யதா²ந்த:

ததா² ததா² ஸித்³தி⁴ருதே³தி பும்ஸாம் ॥ 214 ॥

दैवे च	=	தைவத்தினிடமும்,
தை ³ வே ச		
वेदे च	=	வேதத்திலும்,
வேதே ³ ச		
गुरौ च	=	குருவினிடமும்,
கு ³ ரௌ ச		
मन्त्रे	=	மந்திரத்திலும்,
மந்த்ரே		
तीर्थे	=	புண்யதீர்த்தத்திலும்,
தீர்தே ³		
महात्मन्यपि	=	பெரியோரிடமும்,
மஹாத்மன்யபி		
भेषजे च	=	மருந்திலும்,
பே ⁴ ஷஜே ச		
अस्य	=	இவனுக்கு,
அஸ்ய		
अन्तः	=	மனதில்,
அந்த:		

यथा यथा	=	எவ்வளவுக்கெவ்வளவு,
यथा ² यथा ²		
श्रद्धा	=	சிரத்தையானது,
ஸ்ரத் ³ தா ⁴		
भवति	=	ஏற்படுகிறதோ,
ப ⁴ வதி		
तथा तथा	=	அவ்வளவுக்கவ்வளவு,
ததா ² ததா ²		
पुंसां	=	மனிதர்களுக்கு,
பும்ஸாம்		
सिद्धिः	=	காரியஸித்தி,
ஸித் ³ தி ⁴ :		
उदेति	=	உண்டாகிறது.
உதே ³ தி		

தைவத்தினிடத்திலும், வேதத்திலும், குருவிடத்திலும், மந்திரத்திலும் புண்ய தீர்த்தத்திலும், பெரியோரிடத்திலும், மருந்திலும், மனிதனுக்கு எவ்வளவுக் கெவ்வளவு மனஸில் சிரத்தை இருக்கிறதோ. அவ்வளவுக்கவ்வளவு மனிதர்களுக்கு கார்ய ஸித்தியானது ஏற்படும் உலகில் எந்தக்காரியம் நிறைவேறுவதற்கும் முதலில் சிரத்தை அவசியம் இருக்கவேண்டும். (214)

अस्तीत्येवोपलब्धव्यं वस्तु सद्भावनिश्चयात् ।

सद्भावनिश्चयस्तस्य श्रद्धया शास्त्र सिद्धया ॥ २१५ ॥

அஸ்தீத்யேவோபலப்³த⁴வ்யம் வஸ்து ஸத்³பா⁴வநிஸ்வயாத் ।

ஸத்³பா⁴வநிஸ்சயஸ்தஸ்ய ஸ்ரத்³த⁴யா ஸாஸ்த்ர ஸித்³த⁴யா ॥ 215 ॥

सद्भावनिश्चयात्	=	இருக்கும் தன்மை உறுதியானால் தான்,
ஸத் ³ பா ⁴ வநிஸ்வயாத்		
वस्तु	=	வஸ்து,
வஸ்து		
अस्तीत्येव	=	இருக்கிறது என்றே,
அஸ்தீத்யேவ		
उपलब्धव्यं	=	அறியத்தக்கது,
உபலப் ³ த ⁴ வ்யம்		
शास्त्र सिद्धया	=	சாஸ்திரத்தில் ஏற்பட்ட,
ஸாஸ்த்ர ஸித் ³ த ⁴ யா		
श्रद्धया	=	சிரத்தையால்,
ஸ்ரத் ³ த ⁴ யா		

तस्य	=	அந்தவஸ்துவின்,
तस्य सद्भावनिश्रयः	=	இருக்கும் தன்மையின் உறுதி ஏற்படும்.
ஸத் ³ பா ⁴ வநிஸ்ஸய:		

ப்ரஹ்மம் வாக்குக்கும் மனதிற்கும் எட்டாதது. ஆகையால் நாம் அதை நேரில் பார்த்து அது இருப்பதை தெரிந்துகொள்ள முடியாது. ஆனாலும் உபநிஷத்துக்கள் ப்ரஹ்மத்தைப்பற்றி விரிவாகப் பேசுகின்றன. இந்த உபநிஷத் வாக்யங்களில் ஒருவனுக்கு நம்பிக்கை ஏற்படுமேயானால் அவன் ஸந்தேஹமில்லாமல் ப்ரஹ்மம் இருப்பதை உறுதிப்படுத்திக்கொள்வான். பிறகு சிரவாதிகளால் ஸத்ருபமாக ப்ரஹ்மத்தை நேரில் தெரிந்து கொள்வான். (215)

तस्मात् श्रद्धा सुसंपाद्या गुरुवेदान्तवाक्ययोः ।

मुमुक्षोः श्रद्धानस्य फलं सिध्यति नान्यथा ॥ २१६ ॥

தஸ்மாத் ஸ்ரத்³தா⁴ ஸுஸம்பாத்³யா கு³ருவேதா³ந்தவாக்யயோ: ।

முமுக்ஷோ: ஸ்ரத்³த³தா⁴னஸ்ய ப³லம் ஸித்⁴யதி நான்யதா³ ॥ 216 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத் गुरुवेदान्तवाक्ययोः	=	குருவின் வார்த்தையிலும் உபநிஷத்
கு ³ ருவேதா ³ ந்தவாக்யயோ:	=	வாக்யங்களிலும்,
श्रद्धा	=	சிரத்தையானது,
ஸ்ரத் ³ தா ⁴ सुसंपाद्या	=	நன்கு ஸம்பாதிக்கத்தக்கது,
ஸுஸம்பாத் ³ யா श्रद्धानस्य	=	சிரத்தையுள்ள,
ஸ்ரத் ³ த ³ தா ⁴ னஸ்ய मुमुक्षोः	=	முமுக்ஷவுக்கு,
முமுக்ஷோ: फलं	=	பலன்,
ப ³ லம் सिध्यति	=	கிடைக்கும்,
ஸித் ⁴ யதி अन्यथा	=	வேறுவிதமாக,
அன்யதா ³ न	=	கிடைக்காது.
ந		

ஆகையால் குருவின் வாக்யத்திலும் வேதாந்த வாக்யத்திலும் சிரத்தை நன்கு ஸம்பாதிக்கப்படவேண்டும். மோக்ஷத்தில் ஆசையுள்ளபோதிலும் சிரத்தை இருந்தால் தான் பலன் ஸித்திக்கும் சிரத்தை இல்லாமல் போனால் பலன் கிடைக்காது. (216)

यथार्थवादिता पुंसां श्रद्धाजननकारणम् ।

वेदस्येश्वरवाक्यत्वात् यथार्थत्वे न संशयः ॥ २१७ ॥

யதாந்தவாதிதா பும்ஸாம் ஸ்ரத்தாஜனனகாரணம் ।

வேதஸ்யேஸ்வரவாக்யத்வாத் யதாந்தத்வே ந ஸம்ஸய: ॥ 217 ॥

मुक्तस्येश्वररूपत्वात् गुरोर्वागपि तादृशी ।

तस्मात् तद्वाक्ययोः श्रद्धा सतां सिध्यति धीमताम् ॥ २१८ ॥

முக்தஸ்யேஸ்வரரூபத்வாத் குரோர்வாக்யபி தாத்ருஸீ ।

தஸ்மாத் தத்வாக்யயோ: ஸ்ரத்தா ஸதாம் ஸித்யதி தீமதாம் ॥ 218 ॥

यथार्थवादिता	=	உண்மையே பேசும் தன்மை,
யதாந்தவாதிதா		
पुंसां	=	மனிதர்களுக்கு,
பும்ஸாம்		
श्रद्धाजननकारणम्	=	சிரத்தை உண்டாவதற்குக் காரணம்,
ஸ்ரத்தாஜனனகாரணம்		
वेदस्य	=	வேதம்,
வேதஸ்ய		
ईश्वरवाक्यत्वात्	=	ஈசுவரனின் வாக்யமானதால்,
ஈஸ்வரவாக்யத்வாத்		
यथार्थत्वे	=	உண்மைத்தன்மையில்,
யதாந்தத்வே		
न संशयः	=	ஸந்தேஹமில்லை.
ந ஸம்ஸய:		
मुक्तस्य	=	முக்தன்,
முக்தஸ்ய		
ईश्वररूपत्वात्	=	ஈசுவர ஸ்வரூபமாயிருப்பதால்,
ஈஸ்வரரூபத்வாத்		
गुरोः	=	குருவின்,
குரோ:		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

वागपि	=	வார்த்தையும்,
वाक् ³ पि तादृशी	=	அவ்விதமானது (உண்மையானது),
तात् ³ ருஸ் तस्मात्	=	ஆகையால்,
तस्मात् तद्वाक्ययोः	=	அந்த குருவேதாந்த வாக்கியங்களில்,
तत् ³ வாக்யயோ: श्रद्धा	=	சிரத்தையானது,
ஸ்ரத் ³ தா ⁴ धीमतां सतां	=	புத்தியுள்ள ஸாதுக்களுக்கு,
தீ ⁴ மதாம் ஸதாம் सिध्यति	=	உண்டாகிறது.
ஸித் ⁴ யதி		

விஷயம் எப்படியிருக்கிறதோ அப்படியே சொல்லும் தன்மை தான் மனிதர்களுக்கு சிரத்தையை உண்டுபண்ணக்காரணமாகும். வேதம் ஈசுவரனுடைய வாக்கியமாயிருப்பதால் உள்ளபடி தான் சொல்லு என்கிற அம்சத்தில் ஸந்தேஹத்திற்கு இடமில்லை.

ஸம்ஸாரபந்தத்திலிருந்து முக்தியடைந்திருக்கும் குருவும் ஈசுவர ஸ்வரூபமாகவேயிருப்பதால் அவருடைய வார்த்தையும் அதே மாதிரி ஸத்யம்தான். ஆகையால் குரு, வேதாந்தம் இருவர் வாக்கியங்களிலும் தெளிந்த புத்தியுடைய ஸாதுக்களுக்கு சிரத்தை ஏற்படுகிறது. ஒரு மனிதன் உண்மையையே பேசி வருவானாகில் அவன் வார்த்தையில் ஜனங்களுக்கு நம்பிக்கை ஏற்படும். பொய் பேசும் ஸ்வபாவமுள்ளவன் வார்த்தையை யாரும் நம்ப மாட்டார்கள். உண்மையே பேசி வருபவன் கூட ஏதாவது ஒரு சமயம் தன் நலத்தை உத்தேசித்து பொய் பேசும்படி நேரிடலாம். ஆனதால் மனிதனின் வார்த்தை எல்லாக்காலத்திலும் ஸத்தியம் தான் என்று தீர்மானிக்கமுடியாது. வேதமோ ஈசுவர வாக்கியம். அவாப்த ஸமஸ்த காமனான ஈசுவரனின் வாக்கியம் எப்பொழுதும் உண்மைதான். ஞானியான குருவும் ஈசுவர ஸ்வரூபமாகி விட்ட படியால் குருவசனமும் ஈசுவர வாக்கியம்தான். ஆகவே புத்தி மான்களான ஸாதுக்கள் வேதவாக்கியத்திலும் குருவார்த்தையிலும் சிரத்தையே கொள்வார்கள்.

(217-218)

ஸமாதானம்: -

(அவதாரிகை) இதுவரை சிரத்தையைப்பற்றி சொல்லிவிட்டு இனி ஸமாதானம் என்பதின் லக்ஷணத்தைச் சொல்லுகிறார்: -

श्रुत्युक्तार्थावगाहाय विदुषा ज्ञेयवस्तुनि ।

चित्तस्य सम्यगाधानं समाधानमितीर्यते ॥ २१९ ॥

ஸ்ருத்யுத்தார்தா'வகா'ஹாய விது'ஷா ஜ்ஞேயவஸ்துனி ।

சித்தஸ்ய ஸம்யகா'தா'னம் ஸமாதா'னமிதீர்யதே ॥ 219 ॥

श्रुत्युक्तार्थावगाहाय	=	உபநிஷத்தில் சொல்லப்பட்ட விஷயங்களை
ஸ்ருத்யுத்தார்தா'வகா'ஹாய		நன்கு தெரிந்துகொள்வதற்காக,
विदुषा	=	புத்திமானால்,
விது'ஷா		
ज्ञेयवस्तुनि	=	அறியவேண்டிய விஷயத்தில்,
ஜ்ஞேயவஸ்துனி		
चित्तस्य	=	மனதை,
சித்தஸ்ய		
सम्यगाधानं	=	நன்கு நிலை நிறுத்துவது,
ஸம்யகா'தா'னம்		
समाधानं	=	ஸமாதானம்,
ஸமாதா'னம்		
इति	=	என்று,
இதி		
ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

உபநிஷத்தில் சொல்லப்பட்டிருக்கும் விஷயத்தை நன்கு அறிந்து கொள்வதற்காக அறிய வேண்டிய வஸ்துவின்மீடத்தில் மனஸைச் செலுத்தி அதிலேயே நன்றாக நிறுத்தி வைப்பது ஸமாதானம் என்று சொல்லப்படுகிறது. உலகில் புதிதாக எந்த ஒரு விஷயத்தையும் நன்றாகத் தெரிந்து கொள்ள வேண்டுமானால் அந்த ஸமயத்தில் மனதை வேறு இடத்தில் போக விடாமல் தடுத்து அது ஒன்றிலேயே ஈடுபடுத்த வேண்டும். அப்பொழுது தான் நன்கு மனதில் பதியும் இப்படியிருக்க பரமஸுகூழ்மான ப்ரஹ்ம வஸ்துவைப்பற்றிக் கேட்பானேன்? (219)

चित्तस्य साध्यैकपरत्वमेव पुमर्थसिद्धेर्नियमेन कारणम् ।

नैवान्यथा सिध्यति साध्यमीषत्मनःप्रमादे विफलः प्रयत्नः॥ २२० ॥

சித்தஸ்ய ஸாத்யைகபரத்வமேவ புமர்த்'ஸித்'தே'ர்நியமேன காரணம் ।

நைவான்யதா' ஸித்'யதி ஸாத்யமீஷத்மன: ப்ரமாதே' விப'ல: ப்ரயத்ன: ॥ 220 ॥

चित्तस्य	=	மனதிற்கு,
சித்தஸ்ய		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

साध्यैकपरत्वमेव	=	ஸாதிக்கவேண்டிய ஒன்றிலேயே ஈடுபட்டிருக்கும்
ஸாத் ⁴ யைகபரத்வமேவ		தன்மைதான்,
पुमर्थसिद्धेः	=	புருஷார்த்த ஸித்திக்கு,
புமர்த் ³ ஸித் ³ தே ⁴ :		
नियमेन कारणम्	=	நிச்சயமாக காரணம்,
நியமேன காரணம்		
साध्यं	=	ஸாதிக்க வேண்டியது,
ஸாத் ⁴ யம்		
अन्यथा	=	இதைத்தவிற வேறு விதமாக,
அன்யதா ²		
नैव सिध्यति	=	ஒரு போதும் ஸித்திக்காது,
நைவ ஸித் ⁴ யதி		
ईषत्मनःप्रमादे	=	மனதிற்குக் கொஞ்சம் கவனக்குறைவு
ஈஷத்மன:ப்ரமாதே ³		ஏற்பட்டாலும்,
प्रयत्नः	=	முயற்சி,
ப்ரயத்ன:		
विफलः	=	வீணுகிவிடும்.
விப ² ல:		

புருஷார்த்தம் ஸித்திப்பதற்கு நியமமாக உள்ள காரணம் ஸாதிக்க வேண்டிய விஷயம் ஒன்றிலேயே மனம் குறிப்பாய் ஈடுபட்டிருப்பது தான் வேறு விதமிருந்தால் ஸாதிக்கப்பட வேண்டியது ஸித்திக்கவே ஸித்திக்காது. கொஞ்சம் மனஸ் பிசகினாலும் பிரயத்தினம் வீண் தான். (220)

चित्तं च दृष्टिं करणं तथाऽन्यदेकत्र बध्नाति हि लक्ष्यभेत्ता ।

किञ्चित्प्रमादे सति लक्ष्यभेत्तुः वाणप्रयोगो विफलो यथा तथा ॥ २२१ ॥

சித்தம் ச த்³ருஷ்டிம் கரணம் ததா²(அ)ன்யதே³கத்ர

ப³த்⁴னாதி ஹி லக்ஷ்யபே⁴த்தா ।

கிஞ்சித்ப்ரமாதே³ ஸதி லக்ஷ்யபே⁴த்து:

வாணப்ரயோகோ³ விப³லோ யதா² ததா² ॥ 221 ॥

लक्ष्यभेत्ता = குறிபார்த்து அடிப்பவன்,

லக்ஷ்யபே⁴த்தா

चित्तं च = மனதையும்,

சித்தம் ச

दृष्टिं = பார்வையையும்,

த்³ருஷ்டிம்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

तथा	=	அப்படியே,
तथा ² अन्यत्	=	வேறு,
अन्यत् करणं	=	கருவியையும்,
करणम् एकत्र	=	ஒரே இடத்தில் (குறியிலேயே),
एकत्र बध्नाति हि	=	கட்டுப்படுத்துகிறானல்லவா!
प ³ त् ⁴ नाति हि किञ्चित्प्रमादे सति	=	கொஞ்சம் கவனக் குறைவு ஏற்பட்ட பொழுதும்,
किञ्चित्प्रमादे ³ सति लक्ष्यभेत्तुः	=	குறியை அடிப்பவனின்,
लक्ष्यभेत्तुः वाणप्रयोगोः	=	பாணப்ரயோகம்,
वाणप्रयोगोः वाणप्रयोगोको ³ :	=	எப்படி,
यथा यथा ² विफलः	=	வீணாகுமோ,
विफलः विप ² लः तथा	=	அப்படி.
तथा ²		

குறி வைத்துள்ளதை அடிப்பவன் தன் மனஸ், பார்வை, மற்ற கருவி எல்லா வற்றையும் ஒரே இடத்தில் ஈடு படுத்துகிறானல்லவா? குறியை அடிப்பவனுக்கு கொஞ்சம் பிசகு ஏற்பட்டு விட்டாலும் அம்பை பிரயோகித்தது வீணாகப்போய் விடுகிறது. அதாவது, அம்பு குறியை அடிப்பதில்லை. இதுபோல் மனஸ் ஸமாதான மில்லாவிட்டால் ப்ரஹ்ம வஸ்துவை அறிந்துகொள்ள முடியாது. (221)

सिद्धेश्चित्तसमाधानं असाधारणकारणम् ।

यतस्ततो मुमुक्षूणां भवितव्यं सदा मुना ॥ २२२ ॥

ஸித்³தே⁴ஸ்சித்தஸமாதா⁴னம் அஸாதா⁴ரணகாரணம் ।

யதஸ்ததோ முமுக்ஷூணாம் ப⁴விதவ்யம் ஸதா³முனா ॥ 222 ॥

यतः	=	எதனால்,
यतः सिद्धेः	=	காரியஸித்திக்கு,
सिद्धेः ஸித் ³ தே ⁴ :		

चित्तसमाधानं	=	மனதின் ஒரு நிலையானது,
சித்தஸமாதா ⁴ னம்		
असाधारणकारणं	=	முக்யமான காரணமோ,
அஸாதா ⁴ ரணகாரணம்		
ततः	=	அதனால்,
ततः		
मुमुक्षूणां	=	மோக்ஷத்தில் விருப்பமுள்ளவர்களுக்கு,
முமுகூ ³ ணம்		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³		
अमुना भवितव्यं	=	இது (சித்தஸமாதானம்) இருக்க வேண்டும்.
அமுனா ப ⁴ விதவ்யம்		

சித்தத்தின் ஸமாதானம் பலன் ஸித்திப்பதற்கு இன்றியமையாத காரணமாக இருக்கிறபடியால், மோக்ஷ இச்சையுள்ளவர்களுக்கு இது எப்பொழுதும் இருக்க வேண்டும். (222)

अत्यन्ततीव्रवैराग्यं फललिप्सा महत्तरा ।

तदेतदुभयं विद्यात् समाधानस्य कारणम् ॥ २२३ ॥

அத்யந்ததீ³ரவைராக்³யம் ப²லலிப்ஸா மஹத்தரா ।

ததே³தது³ப⁴யம் வித்³யாத் ஸமாதா⁴னஸ்ய காரணம் ॥ 223 ॥

अत्यन्ततीव्रवैराग्यं	=	மிகவும் தீவ்ரமான வைராக்யமும்,
அத்யந்ததீ ³ ரவைராக் ³ யம்		
महत्तरा	=	மிகவும் அதிகமான,
மஹத்தரா		
फललिप्सा	=	பலனை அடைவதில் ஆவலும்,
ப ² லலிப்ஸா		
तदेतत् उभयं	=	அந்த இவ்விரண்டும்,
ததே ³ தத் உப ⁴ யம்		
समाधानस्य	=	சித்த ஸமாதானத்திற்கு,
ஸமாதா ⁴ னஸ்ய		
कारणं	=	காரணமாக,
காரணம்		
विद्यात्	=	அறியத்தக்கது.
வித் ³ யாத்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

எல்லை கடந்த தீவிரமான வைராக்யம், பலனை யடைய வேண்டு மென்றமிக அதிகமான ஆவல், ஆக இவ்விரண்டும் சித்த ஸமாதானத்திற்குக் காரணமாகும். (223)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக சமாதி ஷட்க மென்ற 3 வது ஸாதனத்தில் அடங்கிய சமம், தமம், திதிசுஷ, உபரதி, சிரத்தை, ஸமாதானம், இவைகளின் லக்ஷணத்தையும் அவசியத் தன்மையையும் தனித் தனியே எடுத்துக் காட்டி விட்டு, இப்பொழுது இவ்வாறும் சேர்ந்து மோக்ஷத்திற்குக் கொண்டு விடக்கூடிய ஸாதனங்களுக்குள் அந்தரங்கமான ஸாதனமாகு மென்பதை 3 சுலோகங்களால் சொல்கிறார்: -

बहिरङ्गं श्रुतिः प्राह ब्रह्मचर्यादि मुक्तये ।

शमादिषट्कमेवैतदन्तरङ्गं विदुर्बुधाः ॥ २२४ ॥

ப³ஹிரங்க³ம் ஸ்ருதி: ப்ராஹ ப்³ரஹ்மசர்யாதி³ முக்தயே ।

ஸமாதி³ஷட்கமேவைதத்³ந்தரங்க³ம் விது³ர்பு⁴தா⁴: ॥ 224 ॥

ब्रह्मचर्यादि	=	ப்ரஹ்மசர்யம் முதலானவற்றை,
प ³ रह्मसर्वाति ³		
मुक्तये	=	முக்தியின் பொருட்டு,
मुक्तये		
बहिरङ्गं	=	வெளிப்படையான ஸாதனமாக,
प ³ रह्मसर्वाति ³		
श्रुतिः	=	வேதம்,
स्मृतिः		
प्राह	=	சொல்கிறது,
प्राह		
एतत्	=	இந்த,
एतत्		
शमादिषट्कमेव	=	சமம் முதலான ஆறையே,
शमादिषट्कमेव		
अन्तरङ्गं	=	அந்தரங்க ஸாதனமாக,
अन्तरङ्गं		
विदुः	=	வித்வான்கள்,
विदुः		
विदुः	=	தெரிந்திருக்கிறார்கள்.
विदुः		

பிரஹ்மசர்யம் முதலியது (105, 106, 107 சுலோகங்களில் சொல்லப்பட்டிருக்கும் அம்சங்கள்) மோக்ஷத்திற்கு வெளி அங்கமென்று வேதம் சொல்கிறது. இந்த சமம்

முதலான ஆறுதான் மோக்ஷத்திற்கு அந்தரங்கம் என்று அறிவாளிகள் அறிந்திருக்கிறார்கள். (224)

अन्तरङ्गं हि बलवत् बहिरङ्गात् यतस्ततः।

शमादिषट्कं जिज्ञासोः अवश्यं भाव्यमान्तरम् ॥ २२५ ॥

அந்தரங்கம் ஹி ப்லவத் பஹிரங்காத் யதஸ்தத: ।

ஸமாதிஷ்டகம் ஜிஜ்ஞாஸோ: அவஸ்யம் பா⁴வ்யமாந்தரம் ॥ 225 ॥

यतः	=	எதனால்,
यतः बहिरङ्गात्	=	பஹிரங்கத்தைக்காட்டிலும்,
प॒हिरङ्गात् अन्तरङ्गं	=	அந்தரங்கம்,
अन्तरङ्गम् बलवत्	=	பலமுள்ளதோ,
प॒लवत् ततः	=	ஆகையால்,
ततः आन्तरं	=	அந்தரங்க ஸாதனமான,
ஆந்தரம் शमादिषट्कं	=	சமம் முதலான ஆறும்,
ஸமாதிஷ்டகம் जिज्ञासोः	=	ப்ரஹ்மத்தை அறியவிரும்புவனுக்கு,
ஜிஜ்ஞாஸோ: अवश्यं भाव्यं	=	கட்டாயம் இருக்க வேண்டும்.
அவஸ்யம் பா ⁴ வ்யம்		

அந்தரங்கம் வெளியங்கத்தை விட பலமுள்ளது என்பது பிரஸித்தமானதினால் பிரஹ்மத்தையறிய இச்சைப் படுபவருக்கு உள் ஸாதனமான சமாதி ஆறும் அவசியம் இருந்து தீர வேண்டும். (225)

अन्तरङ्गविहीनस्य कृतश्रवणकोटयः ।

न फलन्ति यथा योधुः अधीरस्यास्त्रसंपदः ॥ २२६ ॥

அந்தரங்க³விஹீனஸ்ய க்ருதஸ்ரவணகோடய: ।

ந ப²லந்தி யதா² யோது⁴: அதீ⁴ரஸ்யாஸ்த்ரஸம்பத³: ॥ 226 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अधीरस्य	=	தைர்யமில்லாத,
अती ⁴ रस्य		
योधुः	=	யுத்தம் செய்கிறவனுக்கு,
योधुः		
यथा अस्त्रसंपदः	=	ஏராளமான அஸ்திரங்கள் எப்படியோ
यथा ² अस्तंरसम्पत् ³ :		(அப்படியே),
अन्तरङ्गविहीनस्य	=	அந்தரங்க ஸாதனமில்லாதவனுக்கு,
अन्तराङ्क ³ विहीनस्य		
कृतश्रवणकोटयः	=	கோடித்தடவை செய்யப்பட்ட சிரவணங்களும்,
क्रुतश्रवणकोटयः		
न फलन्ति	=	பலனைத்தருகிறதில்லை.
न फलन्ति		
ந ப ³ லந்தி		

மனதில் தைர்ய மில்லாமல் யுத்தம் செய்கிறவனுக்கு அஸ்திர ஸம்பத்துக்கள் (ஏராளமாக ஆயுதங்கள் இருந்தும்) எப்படி பிரயோஜனப்படாதோ, அப்படியேதான் சமம் முதலான உள் ஸாதனங்களில்லாதவனுக்கு கோடி முறை வேதாந்த சிரவணம் செய்தாலும் பிரயோஜனப்படாது. (226)

முமுகூத்வம்: -

(அவதாரிகை) வேதாந்த விசாரத்தில் அதிகாரம் பெற்றவனுக்கு அவசியம் இருக்க வேண்டிய நான்கு ஸாதனங்களில் விவேகம், வைராக்யம், சமாதிஷ்டகம், இம்மூன்றையும் நிர்வசனம் செய்து விட்டு, நான்காவது ஸாதனமாகிய முமுகூத்வம், (மோகூதத்தில் இச்சை) என்பதைப் பற்றி 227 முதல் 251 முடிய 25 சுலோகங்களில் எடுத்துச் சொல்கிறார்: -

ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानात् यद्विद्वान् मोक्तुमिच्छति ।

संसारपाशबन्धं तत् मुमुक्षुत्वं निगद्यते ॥ २२७ ॥

ப்³ரஹ்மாத்தமைகத்வவிஜ்ஞானாத் யத்³வித்³வான் மோக்துமிச்ச³தி ।

ஸம்ஸாரபாஸப³ந்த⁴ம் தத் முமுகூத்வம் நிக³த்³யதே ॥ 227 ॥

ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानात् = ப்ரஹ்மமும் ஆத்மாவும், ஒன்று என்பதை

ப்³ரஹ்மாத்தமைகத்வவிஜ்ஞானாத் அறிவதனால்,

विद्वान् = வித்வான்,

विद्वान्

வித்³வான்

संसारपाशबन्धं = ஸம்ஸாரமென்னும் பாசக்கட்டை,

संसारपाशबन्धं

ஸம்ஸாரபாஸப³ந்த⁴ம்

मोक्तुं	=	அவிழ்த்துவிடுவதற்கு,
मोक्तुम्		
इच्छति यत्	=	விரும்புகிறான் என்பது எதுவோ,
इच्छ ³ ति यत्		
तत्	=	அது,
तत्		
मुमुक्षुत्वं	=	முமுகூத்வமாக,
मुमुक्षुत्वम्		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
निक ³ त् ³ यते		

பிரஹ்மமும் ஆத்மாவும் ஒன்று என்ற ஞானத்தினால் வித்வான் ஸம்ஸாரமா கிற கயிற்றினால் ஏற்பட்டிருக்கும் கட்டிலிருந்து விடுபட விரும்புவது முமுகூத்வம், என்று சொல்லப்படுகிறது. (227)

साधनानां तु सर्वेषां मुमुक्षा मूलकारणम् ।

अनिच्छोः अप्रवृत्तस्य क श्रुतिः क नु तत्फलम् ॥ २२८ ॥

ஸாத⁴னானம் து ஸர்வேஷாம் முமுகூதா மூலகாரணம் ।

அனிச்சோ²: அப்ரவ்ருத்தஸ்ய க ஸ்ருதி: க நு தத்ப³லம் ॥ 228 ॥

सर्वेषां साधनानां	=	எல்லா ஸாதனங்களுக்கும்,
ஸர்வேஷாம் ஸாத ⁴ னானம்		
मुमुक्षा	=	முமுகூதயானது,
मुमुक्षुता		
मूलकारणम्	=	ஆதிகாரணம்,
மூலகாரணம்		
अनिच्छोः	=	இச்சை இல்லாதவனாயும்,
अनिच्छो ² :		
अप्रवृत्तस्य	=	பிரயத்னம் செய்யாதவனாயுமுள்ள மனிதனுக்கு,
அப்ரவ்ருத்தஸ்ய		
क श्रुतिः	=	சிரவணம் எங்கே?
क ஸ்ருதி:		
तत्फलम् नु क	=	அதன் பலன்தான் எங்கே?
தத்ப ³ லம் நு க		

எல்லா ஸாதனங்களுக்கும் இந்த முமுகூதயே மூலகாரணம். ஏனெனில் முக்தியில் ஆசையுள்ளவன் தான் அதன் ஸாதனமான சிரவணாதிகளைக் கைக்கொள்வான் அதன் மூலம் அவனுக்கு பலன் கிடைக்கும். மோகூதமடைவதில்

ஒருவனுக்கு ஆசையே இல்லா விட்டால் அவன் பிரயத்னம் செய்ய மாட்டான், பலனும் கிடைக்காது. (228)

तीव्र मध्यममन्दातिमन्दभेदात् चतुर्विधा ।

मुमुक्षा तत्प्रकारोऽपि कीर्त्यते श्रूयतां बुधैः ॥ २२९ ॥

தீவ்ர மத்⁴யமமந்தா³திமந்த³பே⁴தா³த் சதுர்விதா⁴ ।

முமுகூஷா தத்ப்ரகாரோ(அ)பி கீர்த்யதே ஸ்ருயதாம் பு³தை⁴: ॥ 229 ॥

मुमुक्षा = முமுகூஷயானது,

முமுகூஷா

तीव्र मध्यम-मन्दाति-मन्दभेदात्= தீவ்ரம், மத்யமம், மந்தம், அதிமந்தம்

தீவ்ர மத்⁴யமமந்தா³ என்ற பேதத்தால்,

திமந்த³பே⁴தா³த்

चतुर्विधा = நான்குவிதம்,

சதுர்விதா⁴

तत्प्रकारोऽपि = அதன் ப்ரகாரம்,

தத்ப்ரகாரோ(அ)பி

कीर्त्यते = சொல்லப்படுகிறது,

கீர்த்யதே

बुधैः = புத்திமான்களால்,

पु³தை⁴:

श्रूयतां = கேட்கப்படட்டும்.

ஸ்ருயதாம்

அந்த முமுகூஷ தீவிரம், மத்யமம், மந்தம், அதிடந்தம், என்று நான்கு விதமாகும். அவை பற்றி அடுத்த சுலோகங்களில் சொல்லப்படுகிறது. (229)

तापैस्त्रिभिः नित्यमनेकरूपैः संतप्यमानः क्षुभितान्तरात्मा ।

परिग्रहं सर्वमनर्थं बुद्ध्या जहाति सा तीव्रतरा मुमुक्षा ॥ २३० ॥

தாபைஸ்த்ரிபி⁴: நித்யமனேகரூபை: ஸந்தப்யமான: கூஷபி⁴தாந்தராத்மா ।

பரிக்³ரஹம் ஸர்வமனர்த² பு³த்³த⁴யா ஜஹாதி ஸா தீவ்ரதரா முமுகூஷா ॥ 230 ॥

अनेकरूपैः = பலவிதமாக உள்ள,

அனேகரூபை:

स्त्रिभिः तापैः = மூன்று தாபங்களால்,

ஸ்த்ரிபி⁴: தாபை:

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

नित्य	=	எப்பொழுதும்,
नित्य संतप्यमानः	=	தபிக்கப்படுகிறவனாய்,
ஸந்தப்யமான: क्षुभितान्तरात्मा	=	கலக்கமடைந்த மனமுள்ளவனாய்,
கூ ³ பி ⁴ தாந்தராத்மா अनर्थ बुद्ध्या	=	துன்பம் தரும் என்ற எண்ணத்தால்,
அனர்த ³ பு ³ த் ³ த ⁴ யா सर्व परिग्रहं	=	தன்னுடையதாக சேகரித்துக் கொண்ட
ஸர்வம் பரிக் ³ ரஹம் जहाति	=	எல்லா வஸ்துவையும், விட்டுவிடுகிறான்,
ஜஹாதி सा	=	அது,
ஸா तीव्रतरा	=	மிகத்தீவ்ரமான,
ஸா தீவ்ரதரா मुमुक्षा	=	முமுக்ஷையாகும்.
முமுக்ஷா		

ஆத்யாத்மிகம், ஆதிபௌதிகம், ஆதிதேவிகம் என தாபங்கள் மூன்றுவிதம். வற்றில் ஒவ்வொன்றும் எத்தனையோ விதமாக மனிதனை எப்பொழுதும் துன்புறுத்து கிறது. இந்த தாபத்தைத் தாங்க மாட்டாமல் ஒருவன் மனம் சலங்கியவனாய், இதுவரை தன்னுடையதாக சேகரித்துள்ள எல்லா வஸ்துக்களும் தான் இந்த தாபத்தி ற்குக் காரணமென எண்ணி எப்பொழுது அவற்றை எல்லாம் த்யாகம் செய்து விடுகிறானோ அப்பொழுது அவனுக்கு தீவ்ரமான முமுக்ஷை இருப்பதாக தீர்மானிக்க லாம் அவனை மோக்ஷ வழியில் செல்வதை யாரும் தடுக்க முடியாது. (230)

तापत्रयं तीव्रमवेक्ष्य वस्तु दृष्ट्वा कलत्रं तनयान् विहातुम् ।

मध्ये द्वयोः लोडनमात्मनो यत्सैषा मता माध्यमिकी मुमुक्षा ॥ २३१ ॥

தாபத்ரயம் தீவ்ரமவேக்ஷய வஸ்து

த்³ருஷ்ட்வா கலத்ரம் தனயான் விஹாதும் ।

மத்⁴யே த்³வயோ: லோட்³னமாத்மனோ யத்

ஸைஷா மதா மாத்⁴யமிகீ முமுக்ஷா ॥ 231 ॥

तापत्रयं = மூன்று தாபமும்,

தாபத்ரயம்

तीव्रं =

கடுமையாயிருப்பதை,

தீவ்ரம்

अवेक्ष्य	=	நன்கு கவனித்து,
अवेक्ष्य		
वस्तु	=	வஸிப்பதற்கு,
वस्तु		
कलत्रं	=	மனைவியையும்,
कलत्रं		
तनयान्	=	பிள்ளைகளையும்,
तनयान्		
विहातुं	=	விடுவதற்கு,
विहातुं		
दृष्ट्वा	=	ஆலோசித்து,
दृष्ट्वा		
द्वयोमध्ये	=	இரண்டிற்கும் நடுவில்,
द्वयोमध्ये		
आत्मनो लोडनं यत्	=	மனது ஊசலாடுவது எதுவோ,
आत्मनो लोडनं यत्		
सा एषा	=	அந்த இது,
सा एषा		
माध्यमिकी मुमुक्षा	=	மத்யமமுமுகையாக,
माध्यमिकी मुमुक्षा		
मता	=	கருதப்பட்டிருக்கிறது.
मता		

முன்னுவித தாபங்களும் மிகக்கடுமையாக தன்னைத் துன்புறுத்தி வருவதை எண்ணிப் பார்க்கிறான். இந்தத் தாபங்களை விலக்க வேண்டு மென்ற எண்ணம் தோன்றுகிறது. தன் மனைவி, தனயன், பொருள், இவையே தாபத்திற்குக் காரணம் என்று தோன்றி ஒருசமயம் இவைகளை தியாகம் செய்து விடலாமா என்றும் தோன்றுகிறது. ஆனால் முன் சுலோகத்தில் சொல்லப்பட்டவனுக்குப் போல் தைர்ய மில்லாததால் தயங்குகிறான். இவ்வாறு ஸம்ஸார வாழ்க்கையில் விருப்பமுமில்லாமல் வெறுப்புமில்லாமல் நடுவில் மனம் ஊசலாடிக் கொண்டிருப்பது மத்யம முமுகையாகும்.

(231)

मोक्षस्य कालोऽस्ति किमद्य मे त्वरा भुक्त्वैव भोगान् कृतसर्वकार्यः ।

मुक्त्यै यतिष्येऽहमिति बुद्धिरेषैव मन्दा कथिता मुमुक्षा ॥ २३२ ॥

மோக்சஸ்ய காலோ(அ)ஸ்தி கிமத்³ய மே த்வரா

பு⁴க்த்வைவ போ⁴கா³ன் க்ருதஸர்வகார்ய: ।

முக்த்யை யதிஷ்யே(அ)ஹமதி பு³த்³தி⁴ரேஷைவ

மந்தா³ கதி³தா முமுகூ³ ॥ 232 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

मोक्षस्य	=	மோக்ஷத்திற்கு,
मोक्षस्य		
कालः	=	காலம்,
कालः		
अस्ति	=	(பின்னால்) இருக்கிறது,
अस्ति		
अद्य	=	இப்பொழுது,
अद्य		
अत् ³ य		
मे	=	எனக்கு,
मे		
मे		
त्वरा किम्	=	அவஸரம் ஏன்?
त्वरा किम्		
क्रुतसर्वकार्यः	=	எல்லா காரியங்களையும் செய்தவனாக,
क्रुतसर्वकार्यः		
क्रुतसर्वकार्यः		
भोगान्	=	விஷய ஸுகங்களை,
भोगान्		
भोगान्		
भुक्त्वैव	=	அனுபவித்துவிட்டுத்தான்,
भुक्त्वैव		
पु ⁴ क्तत्वैव		
अथ	=	பிறகு,
अथ		
अथ ³		
अहं	=	நான்,
अहं		
अहम्		
मुक्त्यै	=	முத்தியின் பொருட்டு,
मुक्त्यै		
मुक्त्यै		
यतिष्ये	=	முயற்சிக்கப்போகிறேன்,
यतिष्ये		
यतिष्ये		
इति	=	என்ற,
इति		
इति		
बुद्धिः	=	எண்ணம் (எதுவோ),
बुद्धिः		
पु ³ त् ³ ति ⁴ :		
एषैव	=	இதுதான்,
एषैव		
एषैव		
मन्दा	=	மந்தமான,
मन्दा		
मन्दा ³		
मुमुक्षा	=	முமுக்ஷயாக,
मुमुक्षा		
मुमुक्षा		

कथिता = சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.
कथि³தா

மோக்ஷமடைவதற்கு வேண்டிய முயற்சிகளை எல்லாம் ஆயுளின் கடைசி காலத்தில் தான் செய்ய வேண்டும். அதற்கு இப்போது என்ன அவஸரம்? எனக்கு என்ன வயதாகி விட்டதா! வாழ்க்கையில் கிடைக்கும் ஸுகங்களை யெல்லாம் நன்றாக அனுபவித்து விட்டு செய்ய வேண்டிய காரியங்களை யெல்லாம் பாக்கி யன்னியில் பூர்த்தி செய்து விட்டு பின்னால் ஸாவகாசமாக ஒரு தொந்தரவுமில்லாமல் முக்திக்கு வேண்டிய பிரயத்னங்களைச் செய்தால் போதுமானது என்று நினைப்பது மந்தமான முழுக்ஷை யாகும். (232)

मार्गे प्रयातुर्मणिलाभवन्मे लभ्येत मोक्षो यदि तर्हि धन्यः ।

इत्याशया मूढधियां मतिर्या सैषाऽतिमन्दाऽभिमता मुमुक्षा ॥ २३३ ॥

மार्கே³ ப்ரயாதுர்மணிலாப⁴வன்மே

லப்⁴யேத மோக்ஷோ யதி³ தர்ஹி த⁴ன்ய: ।

இத்யாஸயா முட⁴தி⁴யாம் மதிர்யா

ஸைஷா(அ)திமந்தா³(அ)பி⁴மதா முமுக்ஷா ॥ 233 ॥

मार्गे = வழியில்,
मार्कே³
प्रयातुः = செல்கிறவனுக்கு,
ப்ரயாது:
मणिलाभवत् = ரத்னம் கிடைப்பதுபோல்,
மணிலாப⁴வத்
मे = எனக்கு,
மே
मोक्षः = மோக்ஷம்,
மோக்ஷ:
यदि लभ्येत = கிடைக்குமேயானால்,
यति³ लप⁴यேत
तर्हि = அப்பொழுது,
தர்ஹி
धन्यः = (நான்) அதிருஷ்டசாலி,
த⁴ன்ய:
इत्याशया = என்ற ஆசையோடு,
இத்யாஸயா

मूढधियां	=	மூடபுத்தியுள்ளவர்களின்,
मूढ ⁴ ति ⁴ याम्		
या मति	=	எந்த எண்ணமோ,
या मति		
सा एषा	=	அந்த இது,
सा एषा		
सा एषा		
अतिमन्दा	=	மிகவும் மந்தமான,
अतिमन्दा		
अतिमन्ता ³		
मुमुक्षा	=	முமுக்ஷையாக,
मुमुक्षा		
अभिमत	=	ஒப்புக்கொள்ளப் பட்டிருக்கிறது.
अभिमत		
अभिमत		

வேறு காரியமாக நடந்து செல்லும் அதிருஷ்டசாலியான ஒருவனுக்கு வழியில் திடீரென எதிர்பாராத விதத்தில் விலையுயர்ந்த ஒரு ரத்னம் கிடைப்பது போல நானும் முக்திக்காக ஒரு பிரயத்னமும் செய்யாமலேயே என்மனம் போனபடி உலக வாழ்க்கையில் ஈடுபட்டிருக்கும் பொழுதே அதிருஷ்டவசமாக எனக்கும் முக்தி கிடைக்கட்டுமே அதுவே போதும் என்று நினைப்பது அதிமந்தமான முமுக்ஷையாகும் இந்த நாலு பிரிவினருக்கும் மோக்ஷமடைய வேண்டுமென்ற எண்ணம் இருப்பதைக் கொண்டு எல்லோரையும் முமுக்ஷைக்கள் என்றே குறிப்பிட்டார். மோக்ஷத்தைப் பற்றித் தெரிந்து கொள்ளாமலும், அதை அடைய வேணுமென்ற ஆவல் கொஞ்சமு மில்லாமலும் உலகவாழ்க்கையில் உழலுபவர்களைப் பற்றி இங்கு குறிப்பிடவே யில்லை.

(233)

(அவதாரிகை) இந்த நான்குவித முமுக்ஷைக்களில் தீவிரமான முமுக்ஷையுள் ளவனின் லக்ஷணத்தை எடுத்துச் சொல்லிவிட்டு அவனுக்குத்தான் இந்த ஜன்மத்தி லேயே மோக்ஷம் கிடைக்கலா மென்றும், நடுத்தர முமுக்ஷைவுக்கு மற்றொரு ஜன்மத்திலும், மந்தனுக்கு மற்றொரு யுகத்திலும் கிடைக்கலாமென்றும், அதிமந்த முமுக்ஷையுள்ளவனுக்கு கிடைக்கவே கிடைக்காது என்றும் விளக்குகிறார்: -

जन्मानेकसहस्रेषु तपसाऽऽराधितेश्वरः ।

तेन निःशेषनिर्धूतहृदयस्थितकल्मषः ॥ २३४ ॥

ஜன்மானேகஸஹஸ்த்ரேஷு தபஸா(ஆ)ராதி⁴தேஸ்வர: ।

தேன நி:ஸேஷநிர்தூ⁴தஹ்ருத³யஸ்தி²தகல்மஷ: ॥ 234 ॥

शास्त्रवित् गुणदोषज्ञो भोग्यमात्रे विनिःस्पृहः ।

नित्यानित्यपदार्थज्ञो मुक्तिकामो दृढव्रतः ॥ २३५ ॥

ஸாஸ்த்ரவித் குணதோஷஜ்ஞோ போக்யமாத்ரே விநி:ஸ்ப்ருஹ: ।
நித்யாநித்யபதாந்தஜ்ஞோ முக்திகாமோ த்ருட்வரத: ॥ 235 ॥

निष्टप्तमग्निना पात्रं उद्वास्य त्वरया यथा ।

जहाति गेहं तद्वच्च तीव्रमोक्षेच्छया द्विजः ॥ २३६ ॥

நிஷ்டப்தமக்னிநா பாத்ரம் உத்வாஸ்ய த்வரயா யதா ।
ஜஹாதி கேஹம் தத்வச்ச தீவ்ரமோக்ஷேச்சயா த்விஜ: ॥ 236 ॥

स एव सद्यस्तरति संसृतिं गुर्वनुग्रहात् ।

यस्तु तीव्रमुमुक्षुः स्यात् स जीवन्नेव मुच्यते ॥ २३७ ॥

ஸ ஏவ ஸத்யஸ்தரதி ஸம்ஸ்குர்தி குர்வனுக்ரஹாத் ।
யஸ்து தீவ்ரமுமுகூ: ஸ்யாத் ஸ ஜீவன்னேவ முச்யதே ॥ 237 ॥

जन्मानेकसहस्रेषु	=	பல ஆயிரம் பிறவிகளில்,
जन्मानेकसहस्रेषु	=	பல ஆயிரம் பிறவிகளில்,
तपसा	=	தவத்தால்,
तपसा	=	தவத்தால்,
आराधितेश्वरः	=	ஈசுவரனை ஆராதித்தவனாகவும்,
आराधितेश्वरः	=	ஈசுவரனை ஆராதித்தவனாகவும்,
तेन	=	அதனால்,
तेन	=	அதனால்,
तेन	=	அதனால்,
निःशेष	=	மீதியன்னியில்,
निःशेष	=	மீதியன்னியில்,
निःशेष	=	மீதியன்னியில்,
निर्धूत	=	போக்கப்பட்ட,
निर्धूत	=	போக்கப்பட்ட,
निर्धूत	=	போக்கப்பட்ட,
हृदयस्थित	=	மனதிலுள்ள,
हृदयस्थित	=	மனதிலுள்ள,
हृदयस्थित	=	மனதிலுள்ள,
कल्मषः	=	பாபமென்னும் அழுக்குகளை
कल्मषः	=	பாபமென்னும் அழுக்குகளை
कल्मषः	=	பாபமென்னும் அழுக்குகளை
शास्त्रवित्	=	சாஸ்திரங்களை அறிந்தவனாகவும்,
शास्त्रवित्	=	சாஸ்திரங்களை அறிந்தவனாகவும்,
शास्त्रवित्	=	சாஸ்திரங்களை அறிந்தவனாகவும்,
गुणदोषज्ञः	=	குணங்களையும் தோஷங்களையும்
गुणदोषज्ञः	=	குணங்களையும் தோஷங்களையும்
गुणदोषज्ञः	=	குணங்களையும் தோஷங்களையும்
कुणदोषज्ञः	=	அறிந்தவனாகவும்,
भोग्यमात्रे	=	போக வஸ்துக்கள் எல்லாவற்றிலும்,
भोग्यमात्रे	=	போக வஸ்துக்கள் எல்லாவற்றிலும்,
भोग्यमात्रे	=	போக வஸ்துக்கள் எல்லாவற்றிலும்,
विनिःस्पृहः	=	நன்கு ஆசை நீங்கியவனாகவும்,
विनिःस्पृहः	=	நன்கு ஆசை நீங்கியவனாகவும்,
विनिःस्पृहः	=	நன்கு ஆசை நீங்கியவனாகவும்,
विनिःस्पृहः	=	நன்கு ஆசை நீங்கியவனாகவும்,

तरति	=	தாண்டுகிறான்,
தரதி		
यस्तु	=	எவன்,
யஸ்து		
तीव्रमुमुखः स्यात्	=	தீவ்ர முமுகூவாக இருப்பானே,
தீவ்ரமுமுகூ: ஸ்யாத்		
सः	=	அவன்,
ஸ:		
जीवन्नेव	=	ஜீவித்துக்கொண்டிருக்கிறவனாகவே,
ஜீவன்னேவ		
मुच्यते	=	முக்தியடைகிறான்.
முச்யதே		

அநேக ஆயிரம் ஜன்மாக்களில் தபஸினால் ஈசுவரனை ஆராதித்து அந்த தபஸினால் மனஸிலுள்ள அழுக்குகளை பாக்கி யன்னியில் துடைத்து சாஸ்திர மறிந்து, குணதோஷங்களையறிந்து, போக்ய பதார்த்தம் யாவற்றிலும் ஆசையற்று, எது நித்யம் எது அநித்யம் என்று பதார்த்தங்களை நன்கு அறிந்து, மோகூத்தில் ஆவலும், திடமான ஸங்கல்பமும் கொண்டு நன்றாக நெருப்புச் சூடேறியுள்ள பாத்திரத்தை மறதியால் கையால் எடுத்தாலும் சூடு தாங்காமல் அந்த கூணத்திலே யே எத்தனை வேகத்துடன் தூரவீசி எறிவானே அது போல மோகூமடைவதில் தீவ்ரமான இச்சையால் எவன் உடனேயே வீட்டைத் துறந்து செல்கிறானே அவன் தான் குருவின் அனுகரஹத்தினால் உடனேயே ஸம்ஸார ஸாகரத்தைத் தாண்டு வான். இந்த தீவ்ர முமுகூ தான் உயிருடன் இருக்கும் போதே முக்தியை அடைவான்.

(234-237)

जन्मान्तरे मध्यमस्तु तदन्यस्तु युगान्तरे ।

चतुर्थः कल्पकोट्यां वा नैव बन्धाद्विमुच्यते ॥ २३८ ॥

ஜன்மாந்தரே மத்⁴யமஸ்து தத்⁵ன்யஸ்து யுகா³ந்தரே ।

சதுர்த³: கல்பகோட்யாம் வா நைவ ப³ந்தா⁴த்⁵விமுச்யதே ॥ 238 ॥

मध्यमस्तु	=	மத்யமமுமுகூவோவெனில்,
மத் ⁴ யமஸ்து		
जन्मान्तरे	=	வேறு ஜன்மாவிலும்,
ஜன்மாந்தரே		
तदन्यस्तु	=	அவனைக்காட்டிலும் வேறான
தத் ⁵ ன்யஸ்து		மந்தமுமுகூவோவெனில்,
युगान्तरे	=	வேறு யுகத்திலும் (முக்தியடைகிறான்),
யுகா ³ ந்தரே		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

चतुर्थः	=	நான்காவதான அதிமந்த மு ³ கூஷ்,
சதுர்த ³ :		
कल्पकोट्यां वा	=	கோடிகல்ப காலங்களிலும்,
கல்பகோட்யாம் வா		
बन्धात्	=	ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து,
ப ³ ந்தா ⁴ த்		
नैव विमुच्यते	=	விடுபடுவதே இல்லை.
நைவ விமுச்யதே		

நடுத்தர வைராக்யமுள்ளவன் மற்றொரு பிறவியிலும், அவனுக்கடுத்த மந்தன் மற்றொரு யுகத்திலும் முக்தியடையலாம் நான்காவதான அதிமந்த வைராக்யமுள்ளவன் கோடி கல்பமானாலும் ஸம்ஸாரபந்தத்திலிருந்து விடுதலையடைவதே கிடையாது. (238)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக நான்கு ஸாதனங்களையும் வர்ணித்து விட்டு விவேகமுள்ளவன் தாமதமன்னியில் முக்தியின் பொருட்டு பிரயத்தினம் செய்ய வேண்டியது மிகவும் அவசியமென்பதையும் அவ்விதம் பிரயத்தினம் செய்யாத விஷயத்தில் ஜன்மமே வீண் என்பதையும் மேல் சுலோகங்களில் வற்புறுத்துகிறார்: -

नृजन्म जन्तोरतिदुर्लभं विदुः स्ततोऽपि पुंस्त्वं च ततो विवेकः।
लब्ध्वा तदेतत् त्रितयं महात्मा यतेत मुक्त्यै सहसा विरक्तः॥ २३९ ॥

ந்ருஜன்ம ஜந்தோரதிது³ர்லப⁴ம் விது³:
ஸ்ததோ(அ)பி பும்ஸ்த்வம் ச ததோ விவேக:।
லப்³த்⁴வா ததே³தத் த்ரிதயம் மஹாத்மா
யதேத முக்த்யை ஸஹஸா விரக்த:॥ 239 ॥

जन्तो	=	பிராணிக்கு,
ஜந்தோ		
नृजन्म	=	மனிதப்பிறவி,
ந்ருஜன்ம		
अतिदुर्लभं	=	மிகவும் கஷ்டப்பட்டு கிடைப்பதாக,
அதிது ³ ர்லப ⁴ ம்		
विदुः	=	அறிந்திருக்கிறார்கள்,
விது ³ :		
ततोपि	=	அதிலும்,
ததோபி		
पुंस्त्वं च	=	புருஷத்தன்மையும்,
பும்ஸ்த்வம் ச		

ततः	=	அதிலும்,
ततः विवेकः	=	விவேகமும் (கிடைத்தற்கரியது),
विवेकः तत् एव	=	அந்த இந்த,
तत् एव त्रितयं	=	மூன்றையும்,
त्रितयम् लब्ध्वा	=	அடைந்து,
लब्ध्वा महात्मा	=	உயர்ந்த மனமுள்ளவன்,
महात्मा महसा	=	உடனே,
महसा सहसा	=	ஆசையைத் துறந்தவனாய்,
सहसा विरक्तः	=	முக்தியின் பொருட்டு,
विरक्तः मुक्त्यै	=	முயற்சிக்கவேண்டும்.
मुक्त्यै मुक्त्यै	=	
यतेत यतेत	=	
यतेत यतेत	=	

கர்மவசமாக பல பிறவிகளை எடுக்கும் ஜீவனுக்கு மனுஷ்ய ஜன்மம் கிடைப்பது மிகவும் அரிது என்று பெரியோர்கள் அறிந்திருக்கிறார்கள். மனிதப்பிறவி கிடைத்தாலும் சாஸ்திரங்களில் அதிகாரமுள்ள புருஷப் பிறவி கிடைப்பது அதனிலும் அரிது. புருஷப் பிறவி கிடைத்தாலும் விவேகம் பெறுவது மிகவும் அரிது. இந்த மூன்றும் கிடைத்திருக்கும்போது உத்தமமான மனஸ் உள்ளவன் எல்லாவற்றிலும் வைராக்யமடைந்து உடனே முக்தியின் பொருட்டு பிரயத்தினம் செய்யவேண்டும்.

(239)

पुत्रमित्रकलत्रादिसुखं जन्मनि जन्मनि ।

मर्त्यत्वं पुरुषत्वं च विवेकश्च न लभ्यते ॥ २४० ॥

புத்ரமித்ரகலத்ராதி³ஸுக³ம் ஜன்மனி ஜன்மனி ।

மர்த்யத்வம் புருஷத்வம் ச விவேகஸ்ச ந லப்⁴யதே ॥ 240 ॥

पुत्र	=	பிள்ளைகள்,
पुत्र मित्र	=	நண்பர்,
मित्र मित्र	=	

कलत्रादि	=	மனை விமுதலானவர்களால் உண்டாகும்,
कलत्राति ³		
सुखं	=	இன்பமானது,
सुक ² ம்		
जन्मनि जन्मनि	=	ஒவ்வொரு பிறவியிலும் (கிடைக்கும்),
जन्मनि जन्मनि		
मर्त्यत्वं	=	மனிதத்தன்மையும்,
मर्त्यत्वம்		
पुरुषत्वं च	=	புருஷத்தன்மையும்,
पुरुषत्वम् च		
विवेकश्च	=	விவேகமும்,
विवेकश्च		
न लभ्यते	=	கிடைக்காது.
न लभ्यते		
ந லப் ⁴ யதே		

பிள்ளைகள், நண்பர்கள், மனைவி முதலானவர்களால் ஏற்படும் ஸுகம் ஒவ்வொரு ஜன்மாவிலும் கிடைக்கும். மனிதப் பிறவியும் அதிலும் புருஷனாகப் பிறப்பதும், விவேகமும் ஸுலபமாகக் கிடைக்காது. (240)

लब्ध्वा सुदुर्लभतरं नरजन्म जन्तुः

तत्रापि पौरुषं अतः सदसद्विवेकम् ।

संप्राप्य चैहिकसुखाभिरतो यदि स्यात्

धिकं तस्य जन्म कुमतेः पुरुषाधमस्य ॥ २४१ ॥

லப்³த்⁴வா ஸுது³ர்லப⁴தரம் நரஜன்ம ஜந்து:

தத்ராபி பெளருஷம் அத: ஸத³ஸத்³விவேகம் ।

ஸம்ப்ராப்ய சைஹிகஸுகா³பி⁴ரதோ யதி³ ஸ்யாத்

தி⁴க் தஸ்ய ஜன்ம குமதே: புருஷாத⁴மஸ்ய ॥ 241 ॥

जन्तुः = ஜீவன்,

जन्तुः

सुदुर्लभतरं

= கிடைப்பதற்கு மிகவும் அரிதான,

सुदुर्लभतरं

नरजन्म

= மனிதப்பிறவியை,

नरजन्म

लब्ध्वा

= அடைந்து,

लब्ध्वा

तत्रापि	=	அதிலும்,
தத்ராபி		
पौरुषं	=	புருஷத்தன்மையையும்,
பௌருஷம்		
अतः	=	அதிலும்,
अतः		
सदसद्विवेकं च	=	இது நல்லது, இது கெட்டது என்ற
ஸத ³ ஸத் ³ விவேகம் ச		பகுத்தறிவையும்,
संप्राप्य	=	அடைந்து,
ஸம்ப்ராப்ய		
ऐहिकसुखाभिरतः	=	இவ்வுலகத்தில் கிடைக்கும் விஷயங்களின்
ஐஹிகஸுகா ³ பி ⁴ ரத:		ஸுகத்திலேயே பிரீதியுள்ளவனாக,
यदि स्यात्	=	இருப்பானேயாகில்,
யதி ³ ஸ்யாத்		
पुरुषाधमस्य	=	மனிதர்களில் தாழ்ந்தவனான,
புருஷாத ⁴ மஸ்ய		
कुमतेः	=	கெட்டபுத்தியுள்ள,
குமதே:		
कुमतेः		
तस्य	=	அவனுடைய,
தஸ்ய		
जन्म	=	பிறவி,
ஜன்ம		
धिक्	=	நிந்திக்கத்தக்கது.
தி ⁴ க்		

ஒரு ஜீவன் அடைவதற்கு மிக மிக அரிதான மனிதப் பிறவியைப் பெற்று அதிலும் புருஷ ஜன்மாவையும், அதிலும் இது நல்லது இது கெட்டது என்று அறியக் கூடிய விவேகத்தையும் அடைந்தும், அவன் இம்மையிலுள்ள விஷய ஸுகத்திலே யே ஈடுபட்டவனாக இருப்பானேயானால் அவன் மனிதர்களில் மிகத் தாழ்ந்தவன் தான், புத்திஹீனன், அவனுக்குக் கிடைத்த புருஷ ஜன்மமும் விவேகமும் வீண் தான்.

(241)

खादते मोदते नित्यं शुनकः सूकरः खरः ।

तेषामेषां विशेषः को वृत्तिर्येषां तु तैः समा ॥ २४२ ॥

கா³த³தே மோத³தே நித்யம் ஸுனக: ஸூகர: க³ர: ।

தேஷாமேஷாம் விசேஷ: கோ வ்ருத்திர்யேஷாம் து தை: ஸமா ॥ 242 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

शुनकः	=	நாயும்,
पुनकः		
सूकरः	=	பன்றியும்,
सूकरः		
खरः	=	கழுதையும்,
क'रः		
नित्यं	=	எப்பொழுதும்,
नित्यम्		
खादते	=	தின்கிறது,
का'त'थे		
मोदते	=	இன்பமடைகிறது,
मोदत'थे		
येषां	=	எவர்களின்,
येषाम्		
वृत्तिः	=	வாழ்க்கை,
वृत्तिः		
वैः	=	அவைகளோடு,
वैः		
समा	=	ஸமமாக இருக்கிறதோ,
समा		
तेषां	=	அவர்களுக்கும்,
तेषां		
एषां	=	இவைகளுக்கும்,
एषां		
को विशेषः	=	என்ன வித்தியாஸம்?
को विशेषः		

கோ விஸேஷ:

நாயும், பன்றியும், கழுதையும் நித்யம் தின்கிறது, ஸந்தோஷம் அவைகளைப் போலவே மனிதனும் தின்பத்திலும் அதனால் இன்பமடைவதிலும் ஆயுள் காலத் தைக் கழிப்பானேயாகில் அவைகளுக்கும் இவனுக்கும் என்ன வித்தியாஸம்? (242)

यावत्नाश्रयते रोगो यावत्नाक्रमते जरा ।

यावत्न धीर्विपर्येति यावन्मृत्युं न पश्यति ॥ २४३ ॥

யாவத்நாஸ்ரயதே ரோகோ³ யாவத்னாக்ரமதே ஜரா ।

யாவன்ன தீ⁴ர்விபர்யேதி யாவன்ம்ருத்யும் ந பஸ்யதி ॥ 243 ॥

तावदेव नरः स्वस्थः साग्रहणतत्परः ।

विवेकी प्रयतेताशु भवबन्धविमुक्तये ॥ २४४ ॥

தாவதே³வ நர: ஸ்வஸ்த³: ஸாரக்³ரஹணதத்³பர: ।

விவேகீ ப்ரயதேதாஸு ப⁴வப³ந்த⁴விமுத்தயே ॥ 244 ॥

यावत्	=	எதற்குள்,
यावत्		
रोगः	=	பிணி,
रोगः		
न आश्रयते	=	வந்து அண்டவில்லையோ,
ந ஆஸ்ரயதே		
यावत्	=	எதற்குள்,
यावत्		
जरा	=	மூப்பு,
जरा		
न आक्रमते	=	தாக்கவில்லையோ,
ந ஆக்ரமதே		
यावत्	=	எதற்குள்,
यावत्		
धीः	=	புத்தி,
धीः		
न विपर्येति	=	தடுமாறவில்லையோ,
ந விபர்யேதி		
यावत्	=	எதற்குள்,
यावत्		
मृत्युं	=	மரணத்தை,
மருத்யும்		
न पश्यति	=	பார்க்கவில்லையோ,
ந பஸ்யதி		
तावदेव	=	அதற்குள்ளாகவே,
தாவதே ³ வ		
स्वस्थः	=	ஸ்வஸ்த(ன)க இருக்கும்,
ஸ்வஸ்த ³ :		
नरः	=	மனிதன்,
நர:		
साग्रहणतत्परः	=	ஸாரமானதை ஸ்வீகரிப்பதில்
ஸாரக் ³ ரஹணதத் ³ பர:		ஈடுபட்டவனாய்,

வिवेकी	=	விவேகத்துடன் கூடியவனாய்,
विவேकீ भवबन्धविमुक्तये	=	ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுபடுவதற்காக,
प॒वप॑ ³ ந்த ⁴ விமுத்தயே आशु	=	விரைவில்,
आशु प्रयतेत	=	முயற்சிக்கவேண்டும்.
प्रयतेत		

ப்ரயதேத

உடம்பில் பிணிகள் வந்து தாக்குவதற்கு முன்னாலேயே, கிழட்டுத்தனம் வருவதற்கு முன்னதாகவே, புத்திக் கலக்கம் ஏற்படுவதற்கு முன்பாகவே, மரணம் ஏற்படுவதற்கு முன்பாகவே, சரீரம் ஸ்வஸ்தமாயிருக்கும் பொழுதே ஸாரமற்றதை நீக்கி ஸாரமுள்ளதையே க்ரஹிப்பதில் ஈடுபட்டு விவேகத்துடன் ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுபட உடனே முயற்சிக்க வேண்டும் ஸ்வஸ்தனாயிருக்கும் பொழுது முயற்சிக்காவிட்டால் பின்னால் பலவியாதிகளும், கிழட்டுத்தனமும், புத்திக் கலக்கமும் வந்துவிடும். அந்த நிலையில் அவன் என்ன முயற்சி செய்ய முடியும்? கடைசியில் மரணம் அடைந்து விட்டால் இம்மாதிரியான பிறவி கிடைப்பது என்ன நிச்சயம்?

(243-244)

देवर्षिपितृमर्त्यर्णबन्धमुक्तास्तु कोटिशः ।

भवबन्धविमुक्तस्तु यः कश्चित् ब्रह्मवित्तमः ॥ २४५ ॥

தே³வர்ஷிபித்ருமர்த்யர்ணப³ந்த⁴முத்தாஸ்து கோடிஸ: ।

ப⁴வப³ந்த⁴விமுத்தஸ்து ய: கஸ்சித் ப்³ரஹ்மவித்தம: ॥ 245 ॥

देवर्षि	=	தேவதைகள், ருஷிகள்,
தே ³ வர்ஷி पितृ	=	பித்ருக்கள்,
பித்ரு मर्त्यर्ण	=	மனிதர்கள் இவர்களால் உண்டாகும்
மர்த்யர்ண बन्ध	=	கடனாகிற,
	=	கட்டிலிருந்து,
प॒ந்த ⁴ मुक्तास्तु	=	விடுபட்டவர்களோவெனில்,
முத்தாஸ்து कोटिशः	=	கோடிக்கணக்கில் இருக்கின்றனர்,
கோடிஸ:		
भवबन्धविमुक्तस्तु	=	ஸம்ஸாரபந்தத்திலிருந்து
प॒वप॑ ³ ந்த ⁴ விமுத்தஸ்து		விடுபட்டவனோவெனில்,

ब्रह्मवित्तमः	=	ப்ரஹ்ம வித்துக்களுள் சிறந்த,
ப்ரஹ்மவித்தம:		
यः कश्चित्	=	யாரோ ஒருவர்தான்.
ய: கஸ்சித்		

உலகில் பிறக்கும் பொழுதே ஒவ்வொருவனும் தேவருணம், ருஷிருணம், பித்ருருணம் என்ற மூன்று கடன்களோடேயே பிறக்கிறான். இத்துடன் தனக்கு உதவி செய்த தாய் தந்தையர் முதலானவர்களுடைய ருணமும் புதிதாக ஏற்படுகிறது கடன் என்பதும் பந்தம் தான். அதைத் தீர்க்காத வரை சிரேயஸ்ஸை அடைய முடியாமல் அது தடுத்துவிடுகிறது. யாகங்கள் செய்வதன் மூலம் தேவருணத்தையும், ப்ரஹ்ம சர்ய நியமத்துடன் வேதாத்யயனம் செய்வதால் ருஷிருணத்தையும் விவாஹம் செய்து கொண்டு ஸத்புத்ரனைப் பெறுவதன் மூலம் பித்ருருணத்தையும், பதில் உதவி செய்வதன் மூலம் மனுஷ்யருணத்தையும் தீர்த்து. இந்த ருண பந்தத்திலிருந்து விடுபட்டவர்கள் உலகில் கோடிக்கணக்கில் இருக்கின்றனர். ஆனால் பிறவிக் கட்டிலிருந்து விடுபட்டவர் ப்ரஹ்மவித்துக்களுள் உயர்ந்த நிலையில் உள்ள யாரோ ஒருவர் தான். பலகோடி மனிதர்களுள் யாரோ ஒருவர் தான் பிறவித்தளையிலிருந்து விடுபடுகிறான்.

(245)

अन्तर्बन्धेन बद्धस्य किं बहिर्बन्धमोचनैः ।

तदन्तर्बन्धमुक्त्यर्थं क्रियतां कृतिभिः कृतिः ॥ २४६ ॥

அந்தர்ப்நதேன பத்தஸ்ய கிம் பஹிர்ப்நதமோசனை: ।

தத்நதர்ப்நதமுக்த்யர்தம் க்ரியதாம் க்ருதிபி: க்ருதி: ॥ 246 ॥

अन्तर्बन्धेन	=	உள் கட்டினால்,
அந்தர்ப்நதேன		
बद्धस्य	=	கட்டுப்பட்டவனுக்கு,
பத்தஸ்ய		
बहिर्बन्धमोचनैः	=	வெளிக்கட்டுகளிலிருந்து விடுதலைகளால்,
பஹிர்ப்நதமோசனை:		
किं	=	என்ன பயன்?
கிம்		
तत्	=	ஆகையால்,
தத்		
कृतिभिः	=	புத்திசாலிகளால்,
க்ருதிபி:		
क्ருतिपिः		
मुक्त्यर्थं	=	உள்கட்டிலிருந்து விடுபடுவதற்கு,
முக்த்யர்தம்		

கூதி: = பிரயத்னம்,
 க்ருதி: க்ரியதா
 க்ரியதாம் = செய்யப்பட்டும்.

முன் சுலோகத்தில் கூறப்பட்ட தேவருணம் முதலானவை பாஹ்யபந்தங்கள் (வெளிக்கட்டுகள்) அக்ஞானம் உள்கட்டு. உள்கட்டிலிருந்து விடுபடாதவரை வெளிக் கட்டுகளை மட்டும் நீக்குவதால் யாதொரு பயனுமில்லை. அக்ஞான மென்னும் உள்கட்டு இருக்கும் வரை மேலும் மேலும் பிறவிகள் வரிசையாக வந்து கொண்டே யிருக்கும் இப்பிறவியில் வெளிக்கட்டுகளை நீக்கினாலும் உள்கட்டு நீங்காததால் அடுத்த பிறவிகள் ஒவ்வொன்றிலும் வெளிக்கட்டுகள் தோன்றிக் கொண்டே யிருக்கும். ஒவ்வொரு தடவையும் முயற்சிகள் செய்து வெளிக்கட்டுகளைப் போக்க வேண்டும். ஆதலால் புத்திமான்கள் உள்கட்டான அக்ஞானம் நீங்குவதற்கு முயற்சி செய்யவேண்டும். அக்ஞானம் நீங்கி விட்டால் மறுபிறவியில்லை. வெளிக்கட்டுகளும் ஏற்படாது. (246)

கூதிபர்யவஸானைவ மதா தீவ்ரமுமுகூதா ।

அன்யா து ரஜ்ஜனாமாத்ரா யத்ர நோ த்³ருஸ்யதே க்ருதி: ॥ 247 ॥

க்ருதிபர்யவஸானைவ மதா தீவ்ரமுமுகூதா ।

அன்யா து ரஜ்ஜனாமாத்ரா யத்ர நோ த்³ருஸ்யதே க்ருதி: ॥ 247 ॥

கூதிபர்யவஸானைவ = ப்ரயத்னம் செய்வதில் முடிவுபெறுவதுதான்,
 க்ருதிபர்யவஸானைவ = மோகூமடைவதில் தீவ்ரவிருப்பமாக,
 தீவ்ரமுமுகூதா = எண்ணப்பட்டுள்ளது,
 மதா = எதில்,
 யத்ர = பிரயத்னம்,
 க்ருதி: = பிரயத்னம்,
 க்ருதி: = பிரயத்னம்,
 நோ த்³ருஸ்யதே = காணப்படவில்லையோ (அந்த),
 அன்யா து = வேறு முமுகூயோவெனில்,
 ரஜ்ஜனாமாத்ரா = பிறர் மனதை கவர்ச்சி செய்யத்தான்
 ரஜ்ஜனாமாத்ரா (தனக்கு பலனில்லை).

பிரயத்னம் செய்வதில் முடிவு பெறுவதுதான் தீவ்ர முமுக்ஷையாகும் முக்தி யடைவதற்காக எவன் பிரயத்னம் செய்கிறானோ அவனிடம்தான் தீவ்ர முமுக்ஷை யிருப்பதாகக் கருதலாம். எனனுக்கு மோக்ஷத்தில் இச்சையிருந்தும் பிரயத்னம் செய்யவில்லையோ, அவனுடைய முமுக்ஷையானது ஜனங்களை மயக்குவதற்கு உபயோகப்படுமேதவிற இவனுக்கு அதனால் யாதொரு பயனுமில்லை. (247)

गेहादि सर्वमपहाय लघुत्वबुद्ध्या

सौख्येच्छया स्वपतिनानलमाविविक्षोः ।

कान्ताजनस्य नियता सुदृढा त्वरा या

सैषा फलान्तगमने करणं मुमुक्षोः ॥ २४८ ॥

கேஹாதி³ ஸர்வமபஹாய லகு⁴த்வபு³த்⁴யா

ஸௌக்³யேச்ச³யா ஸ்வபதினானலமாவிக்ஷோ: ।

காந்தாஜனஸ்ய நியதா ஸுத்³ருடா⁴ த்வரா யா

ஸைஷா ப³லாந்தக³மனே கரணம் முமுக்ஷோ: ॥ 248 ॥

लघुत्वबुद्ध्या

= ஸாரமற்றது என்ற எண்ணத்துடன்,

लकु⁴त्वपु³त्⁴य

गेहादि सर्व

= வீடு முதலான எல்லாவற்றையும்,

के³ह्राति³ सर्वा

अपहाय

= விட்டுவிட்டு,

अपह्राय

सौख्येच्छया

= பரலோக ஸுகத்தில் விருப்பத்தால்,

स्वपतिना

= தன் கணவனோடுகூட,

अनलं आविविक्षोः

= நெருப்பில் (சிதையில்) பிரவேசிக்க விரும்பும்,

अनलम् आविविक्षोः

कान्ताजनस्य

= பெண்ணினத்திற்கு,

नियता

= தீர்மானமாயும்,

नियता

सुदृढा

= நன்கு உறுதியுள்ளதுமான,

सुदृढा

स्³रु⁴ड⁴

= எந்த,

या

य

= வேகமிருக்குமோ,

य

य

य

सा एषा	=	அந்த இதுதான்,
ஸா ஏஷா		
मुमुक्षोः	=	மோக்ஷத்தில் விருப்பமுள்ளவனுக்கு,
முமுக்ஷோ:		
फलान्तगमने	=	பலனின் முடிவை அடைவதில்,
ப ³ லாந்தக ³ மனே		
करणं	=	ஸாதனமாகும்.
கரணம்		

பிரயோஜனமற்றது என்ற எண்ணத்துடன், வீடு முதலானது எல்லாவற்றையும் விட்டு விட்டு பரலோகஸுகத்தில் ஆசையினால், இறந்த தன் பர்த்தாவுடன் கூட அக்னியில் பிரவேசிக்க நினைக்கும் பத்னிக்கு தீர்மானமாயும் நன்கு திடமாயும் எந்த மனோவேகம் இருக்குமோ, அம்மாதிரியான மனோவேகம்தான் மோக்ஷத்தை விரும்புகிறவனுக்குப் பலனின் முடிவை அடைவதற்கு ஸாதனமாகும். (248)

नित्यानित्यविवेकश्च देहक्षणिकतामतिः ।

मृत्योर्भीतिश्च तापश्च मुमुक्षावृद्धिकारणम् ॥ २४९ ॥

நித்யாநித்யவிவேகஸ்ச தே³ஹக்ஷணிகதாமதி: ।

ம்ருத்யோர்பீ⁴திஸ்ச தாபஸ்ச முமுகூஷாவ்ருத்³தி⁴காரணம் ॥ 249 ॥

नित्यानित्यविवेकश्च	=	இது நித்யம், இது அநித்யம் என்ற பகுத்தறிவும்,
நித்யாநித்யவிவேகஸ்ச		
देहक्षणिकतामतिः	=	சரீரம் நிலையற்றது என்ற எண்ணமும்,
தே ³ ஹக்ஷணிகதாமதி:		
मृत्यो	=	மரணத்திலிருந்து,
ம்ருத்யோ		
भीतिश्च	=	பயமும்,
பீ ⁴ திஸ்ச		
तापश्च	=	ஆத்யாதமிகாதி தாபமும்,
தாபஸ்ச		
मुमुक्षावृद्धिकारणम्	=	மோக்ஷச்சை வளர்வதற்கு ஸாதனம்.
முமுகூஷாவ்ருத் ³ தி ⁴ காரணம்		

இது நித்யம் இது அநித்யம் என்ற பகுத்தறிவும், சரீரம் க்ஷணிகம் (நிலையற்றது) என்ற எண்ணமும், மரணத்திலிருந்து பயமும், தாபமும், முமுகூஷையை விருத்தி செய்வதற்குக் காரணங்களாகும். (249)

(அவதாரிகை) நித்யா நித்ய விவேகம் முதலான நான்கு ஸாதனங்களுக்குள் ஒன்றுக்கொன்று எவ்வித ஸம்பந்த மென்பதையும், இந்த நான்கு ஸாதனங்களும் அமைந்திருப்பவன் அடையக்கூடிய பலனையும் சொல்கிறார்: -

शिरो विवेकस्त्वत्यन्तं वैराग्यं वपुरुच्यते ।

शमादयः षडङ्गानि मोक्षेच्छा प्राण इष्यते ॥ २५० ॥

ஸிரோ விவேகஸ்த்வத்யந்தம் வைராக்யம் வபுருச்யதே ।

ஸமாதய: ஷட்ங்காணி மோக்ஷேச்சா ப்ராண இஷ்யதே ॥ 250 ॥

विवेकः	=	நித்யாநித்ய விவேகம்,
विवेकः		
शिरः	=	தலையாகவும்,
शिरः		
अत्यन्तं	=	தீவ்ர வைராக்யம்,
अत्यन्तं		
अत्यन्तम्		
वपुः	=	உடலாகவும்,
वपुः		
वपुः		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
उच्यते		
उच्यते		
शमादयः षट्	=	சமம் முதலான ஆறும்,
शमादयः षट्		
शमादयः षट्		
अङ्गानि	=	சரீராவயவங்களாகவும்,
अङ्गानि		
अङ्गानि		
मोक्षेच्छा	=	மோக்ஷத்தில் விருப்பம்,
मोक्षेच्छा		
मोक्षेच्छा		
प्राणः	=	பிராணனாகவும்,
प्राणः		
प्राणः		
इष्यते	=	எண்ணப்படுகிறது.
इष्यते		
इष्यते		

விவேகம் சிரஸாகவும், தீவிரமான வைராக்யம் சரீரமாகவும் சமம் முதலிய ஆறும் சரீராவயவங்களாகவும் மோக்ஷத்தில் ஆசை உயிராகவும் கருதப்படுகிறது.

(250)

ईदृशाङ्गसमायुक्तो जिज्ञासुर्युक्तिकोविदः ।

शूरो मृत्युं निहन्त्येव सम्यग्ज्ञानासिना ध्रुवम् ॥ २५१ ॥

ஈத்ருஸாங்க்ஸமாயுக்தோ ஜிஜ்ஞாஸுர்யுக்திகோவித: ।

ஸூரோ ம்ருத்யும் நிறுந்த்யேவ ஸம்யக்ஞானாஸினா த்ருவம் ॥ 251 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ईदृशाङ्गसमायुक्तः	=	இவ்விதமான விவேகம் முதலான
ஈத் ³ ருஸாங்க் ³ ஸமாயுக்த:		அங்கங்களோடு கூடியவனாகவும்,
जिज्ञासुः	=	ஞானம் அடைவதில் விருப்பமுள்ளவனாகவும்,
ஜிஜ்ஞாஸு:		
युक्तिकोविदः	=	யுக்திகளைக்கண்டு பிடிப்பதில்
யுக்திகோவித ³ :		ஸாமர்த்யசாலியாகவும் உள்ள,
शूरः	=	தீரன்,
ஸூர:		
ध्रुवं	=	நிச்சயமாக,
த ⁴ ருவம்		
सम्यग्ज्ञानासिना	=	தத்வ ஞானம் என்ற கத்தியால்,
ஸம்யக் ³ ஜ்ஞானாஸினா		
मृत्युं	=	மரணத்தை,
ம்ருத்யும்		
निहन्त्येव	=	அழித்தே விடுவான்.
நிஹந்த்யேவ		

யுத்தத்தில் ஐயத்தை விரும்பும் தூரன் யுத்தத்தந்திரங்களை நன்கு அறிந்தவனாகவும், கஜம் முதலான ஸேநாங்கங்களுடன் சென்று சண்டைசெய்து முடிவில் கத்தியால் எதிரியை வெட்டிக் கொல்வது போல் விவேகம் முதலான அங்கங்களுடன் கூடியவனாகவும் ஞானத்தை அடைய விரும்பி யுக்தியில் சிறந்தவனாகவும் ஆத்ம விசாரம் செய்து தத்வ ஞானம் பெற்று அதனால் மரணத்தைத் தொலைக்கிறான். பிறப்பு இறப்பு அற்ற சாச்வத நிலையை அடைகிறான். இவனே தூரன். (251)

(அவதாரிகை) விவேகம், வைராக்யம், சமாதிஷ்டகம், முமுக்ஷு, ஆகிய நான்கு ஸாதனங்களுமுள்ளவன் வேதாந்த விசாரம்செய்வதில் அதிகாரியாயிருப்பதால், ஆத்ம தத்வத்தைத் தெரிந்து கொள்ளும் பொருட்டு அதை நன்கு அறிந்திருக்கும் குருவைத் தேடி யடையவேண்டும். அந்த குரு எவ்வித லக்ஷணங்களுடன் இருக்கவேண்டும், அவரிடம் சிஷ்யன் போகவேண்டிய கிரமம் எப்படி, அவரிடம் போய் கேட்கவேண்டியது என்ன, என்பதையெல்லாம் ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் விஸ்தாரமாகவும் தெளிவாகவும் எடுத்துச்சொல்கிறார்: -

उक्तसाधनसंपन्नो जिज्ञासूर्यतिरात्मनः ।

जिज्ञासायै गुरुं गच्छेत् समित्पाणिः नयोज्ज्वलः ॥ २५२ ॥

உக்தஸாத⁴னஸம்பன்னோ ஜிஜ்ஞாஸூர்யதிராத்மன: ।

ஜிஜ்ஞாஸாயை கு³ரும் க³ச்சே³த் ஸமித்பாணி: நயோஜ்ஜ்வல: ॥ 252 ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

उक्तसाधनसंपन्नः	=	கீழே கூறப்பட்ட ஸாதனங்களோடுகூடிய,
உக்தஸாதனஸம்பன்ன:		
जिज्ञासूः	=	ஞானத்தில் விருப்பமுள்ள,
ஜிஜ்ஞாஸூ		
यतिः	=	ஸந்யாஸி,
யதி:		
आत्मनो जिज्ञासायै	=	ஆத்மவிசாரத்திற்காக,
ஆத்மனோ ஜிஜ்ஞாஸாயை		
समित्पाणिः	=	ஸமித்துக்களைக் கையில்
ஸமித்பாணி:		எடுத்துக்கொண்டவனாக,
नयोज्ज्वलः	=	விநயத்துடன் பிரகாசிக்கிறவனாக,
நயோஜ்ஜ்வல:		
गुरुं गच्छेत्	=	ஆசாரியரிடம் செல்லவேண்டும்.
கு ³ ரும் க ³ ச்சே ² த்		

முன் சொல்லப்பட்டிருக்கும் ஸாதனங்களுடன் கூடினவனாய் ஆத்மாவை அறிந்து கொள்ள எண்ணமுள்ள ஸன்யாஸி ப்ரஹ்ம விசாரம் செய்வதற்காக கையில் ஸமித்துக்களை எடுத்துக் கொண்டு, மிகவும் விநயத்துடன் பிரகாசிக்கிறவனாய், குருவிடம் போகவேண்டும். (252)

श्रोत्रियो ब्रह्मनिष्ठो यः प्रशान्तः समदर्शनः ।

निर्ममो निरहंकारो निर्द्वन्द्वो निष्परिग्रहः ॥ २५३ ॥

ஸ்ரோத்ரியோ ப்ரஹ்மநிஷ்டோ² ய: ப்ரஸாந்த: ஸமத³ர்ஸன: ।

நிர்மமோ நிரஹங்காரோ நிர்த்³வந்த்³வோ நிஷ்பரிக்³ரஹ: ॥ 253 ॥

अनपेक्षः शुचिर्दक्षः करुणा मृतसागरः ।

एवंलक्षणसंपन्नः स गुरुर्ब्रह्मवित्तमः ।

उपासाद्यः प्रयत्नेन जिज्ञासोः स्वार्थसिद्धये ॥ २५४ ॥

அனபேக்ஷ: ஸூசிர்த³க்ஷ: கருணா ம்ருதஸாக³ர: ।

ஏவம்லக்ஷணஸம்பன்ன: ஸ கு³ருர்ப்³ரஹ்மவித்தம: ।

உபாஸாத்³ய: ப்ரயத்னேன ஜிஜ்ஞாஸோ: ஸ்வார்த்³ஸித்³த⁴யே ॥ 254 ॥

यः = எவர்,

यः

श्रोत्रियः = வேதமறிந்தவராயும்,

ஸ்ரோத்ரிய:

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ब्रह्मनिष्ठः	=	ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபத்தில் நிலைத்திருப்பவராயும்,
ப் ³ ரஹ்மநிஷ்ட ³ :		
प्रशान्तः	=	சாந்தஸ்வபாவமுள்ளவராயும்,
ப்ரஸாந்த:		
समदर्शनः	=	ஸமமான பார்வையுள்ளவராயும்,
ஸமத ³ ர்ஸன:		
निर्ममः	=	தனது என்ற அபிமானமில்லாதவராயும்,
நிர்மம:		
निरहंकारः	=	அஹங்காரமற்றவராயும்,
நிரஹங்கார:		
निर्द्वन्द्वः	=	ஸுகதுக்கம் முதலான தவந்த்வங்களால்
நிர்த் ³ வந்த் ³ வ:		(இரட்டைகளால்) பாதிக்கப்படாதவராயும்,
निष्परिग्रहः	=	வஸ்துக்களை சேகரிக்காதவராயும்,
நிஷ்பரிக் ³ ரஹ:		
अनपेक्षः	=	ஒன்றிலும் தேவையற்றவராயும்,
அனபேக்ஷ:		
शुचिः	=	பரிசுத்தராயும்,
ஸூசி:		
दक्षः	=	ஸாமர்த்யமுள்ளவராயும்,
த ³ க்ஷ:		
करुणा मृतसागरः	=	கருணையென்னும் அமிருதத்திற்குக்
கருணா ம்ருதஸாக ³ ர:		கடல்போன்றவராயும்,
एवंलक्षणसंपन्नः	=	இந்த லக்ஷணங்களுடன் கூடியவராக
ஏவம்லக்ஷணஸம்பன்ன:		உள்ளவரோ,
सः	=	அந்த,
ஸ:		
ब्रह्मवित्तमः	=	ப்ரஹ்ம ஞானிகளுக்குள் மிகச்சிறந்த,
ப் ³ ரஹ்மவித்தம:		
गुरुः	=	குருவானவர்,
கு ³ ரு:		
जिज्ञासोः	=	ஆத்மாவை அறிய விருப்பமுள்ளவனுக்கு,
ஜிஜ்ஞாஸோ:		
स्वार्थसिद्धये	=	தனது இஷ்டம் நிறைவேறுவதற்காக,
ஸ்வார்த் ³ ஸித் ³ த ⁴ யே		
प्रयत्नेन	=	முயற்சியால்,
ப்ரயத்னேன		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

उपासाद्यः = விநயத்துடன் அடையத்தக்கவர்.

உபாஸாத்³ய:

வேதாத்யயனம் செய்தவராயும், பிரஹ்மத்தில் நிலைத்தவராயும் நல்ல சாந்த ஸ்வபாவமுள்ளவராயும் எங்கும் ஸமமான பார்வையுள்ளவராயும் ஒன்றிலும் மமதை (தனது என்ற எண்ணம்) அற்றவராயும் சரீராதிகளில் நான் என்ற அபிமான மில்லாதவராயும் ஒன்றுக்கொன்று எதிரிடையான சீதம் உஷ்ணம் முதலானவைகளால் மனம் பாதிக்கப்படாமல் ஸமமாயிருப்பவராயும் தன்னுடையதாக ஒன்றையும் சேர்த்து வைத்துக் கொள்ளாதவராயும் ஒன்றிலும் தேவையில்லாதவராயும் பரிசுத்தராயும், ஸாமர்த்தியசாலியாயும், கருணைக்கடலாயும், பிரஹ்மவித் சிரேஷ்டராயும், மிருக்கும் குருவை, ஆத்மாவை அறிய எண்ணுபவர் தன் உத்தேசம் நிறைவேறுவதற்காக முயற்சித்துத் தேடி அடையவேண்டும். (253-254)

(அவதாரிகை) இவ்வித லக்ஷணங்களெல்லாம் பொருந்தின குரு அகப்படுவாரா என்று அதைரியப்படவேண்டாம். அவ்வித குருவை அடையத்தக்க அதிருஷ்டம் நம்மிடம் இருக்குமானால் பகவானே குருவாக நம் கண்முன் தோன்றுவார். அல்லது நாம் பக்தியுடன் ஸேவை செய்யும் குருவின் மூர்த்தி மூலமாகவே பகவான் அனுகரஹம் செய்வார். என்பதையும் அந்த அதிருஷ்டம் யாருக்குக்கிடைக்கும் என்பதையும் காட்டுகிறார்: -

जन्मानेकशतैः सदाऽऽदरयुजा भक्त्या समाराधितो

भक्तैर्वैदिकलक्षणेन विधिना संतुष्ट ईशः स्वयम् ।

साक्षात् श्रीगुरुरूपमेत्य कृपया दृग्गोचरः सन् प्रभुः

तत्त्वं साधु विबोध्य तारयति तान् संसारदुःखार्णवात् ॥ २५५ ॥

ஜன்மானேகஸதை: ஸதா³(ஆ)த³ரயுஜா ப⁴க்த்யா ஸமாராதி⁴தோ

ப⁴க்தைர்வைதி³கலக்ஷணேன விதி⁴னா ஸந்துஷ்ட ஈஸ: ஸ்வயம் ।

ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீகு³ருரூபமேத்ய க்ருபயா த்³ருக்³கோ³சர: ஸன் ப்ரபு⁴:

தத்வம் ஸாது⁴ விபோ³த்⁴ய தாரயதி தான் ஸம்ஸாரது³:கா²ர்ணவாத் ॥255॥

भक्तैः = பக்தர்களால்,

ப⁴க்தை:

जन्मानेकशतैः = பல நூறு பிறவிகளில்,

ஜன்மானேகஸதை:

आदरयुजा = ஆதரவுடன் கூடிய,

ஆத³ரயுஜா

भक्त्या = பக்தியோடு,

ப⁴க்த்யா

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

வैदिकलक्षणेन	=	வேதத்தில் சொல்லப்பட்டது என்ற லக்ஷணமுள்ள,
வைதி ³ கலக்ஷணேன		
விதி ³ னா	=	விதியால்,
விதி ⁴ னா		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³		
समाराधितः	=	நன்கு ஆராதிக்கப்பட்டு,
ஸமாராதி ⁴ த:		
संतुष्टः	=	ஸந்தோஷமடைந்த,
ஸந்துஷ்ட:		
प्रभुः	=	ஸர்வசக்தியுள்ள,
ப்ரபு ⁴ :		
ईशः	=	ஈசுவரன்,
ஈஸ:		
कृपया	=	கருணையினால்,
க்ருபயா		
स्वयं	=	தானாகவே,
ஸ்வயம்		
श्रीगुरुरूपमेत्य	=	குரு உருவமெடுத்துக் கொண்டு,
ஸ்ரீகு ³ ருருபமேத்ய		
साक्षात्	=	நேரிடையாகவே,
ஸாக்ஷாத்		
दृग्गोचरः सन्	=	கண்பார்வைக்கு படுகிறவருய்கொண்டு,
த் ³ ருக் ³ கோ ³ சர: ஸன்		
तत्त्वं	=	ஜீவப்ரஹ்மைக்ய தத்வத்தை,
தத்வம்		
साधु	=	நன்றாக,
ஸாது ⁴		
विबोध्य	=	அறியும்படி உபதேசித்து,
விபோ ³ த் ⁴ ய		
तान्	=	அவர்களை,
தான்		
संसारदुःखार्णवात्	=	ஸம்ஸாரத் துன்பக்கடலிலிருந்து,
ஸம்ஸாரது ³ :கா ³ ர்ணவாத்		
तारयति	=	தாண்டி வைக்கிறார்.
தாரயதி		

பக்தர்கள் பலநூறு பிறவிகளில் எப்பொழுதும் ஆதரவுடனும் பக்தியுடனும் வேதத்தில் விதிக்கப்பட்டுள்ள தனது கடமைகளான நித்யநைமித்திக கர்மாக்களைச் செய்வதன் மூலம் பகவானை ஆராதித்து வந்தால், அதனால் ஸந்தோஷமடைந்த ஈசுவரன் கிருபையால் தானே குரு உருவம் தாங்கி இவனது கண்களில் படும்படி நேராக வந்து, அல்லது இவர்கள் யாரை குருவாக சரணமடைந்திருக்கிறார்களோ அவரிடம் ஸாந்தித்யம் சொண்டு ஜீவப்ரஹ்மைக்ய தத்வத்தை நன்கு உபதேசித்து பிறவித் துன்பக்கடலிலிருந்து இவர்களை தாண்டும்படி செய்கிறார்.

तमेतं वेदानुवचमेन ब्राह्मणा विविदिषन्ति यज्ञेन दानेन तपसाऽसाशकेन

தமேதம் வேதாநுவுசமேன ப்ராஹ்மணா விவிதிஷந்தி யஜ்ஞேன தாஸேன தபஸா(அ)ஸாஸகேன

என்ற சுருதியில் பலாபேகை இல்லாமல் செய்யும் விஹித கர்மாக்கள் ஞானத்திற்கு ஸாதனம் என்று கூறுவதால் இந்த கர்மாக்களே ஸத்குரு லாபத்திற்கும் ஸாதனம் என்று தெரிய வருகிறது.

இந்த சுலோகத்தில் குரு கிடைப்பதற்கு ஸாதனம் ஈசுவர பிரஸாதம். அப்பிரஸாதம் கிடைப்பதற்கு ஸாதனம் அவரால் விதிக்கப்பட்டிருக்கிற வைதிக கர்மானுஷ்டானம் அதை வெகு காலம் இடைவிடாமல் ஆதரவுடன் மிகவும் பக்தியுடன் செய்ய வேண்டும். என்று கூறுவதன் மூலம் கர்மா, பக்தி, ஞானம் எல்லாவற்றையும் ஸமன்வயப்படுத்தி எல்லாமே ஸம்ஸாரத்திலிருந்து விடுதலையடைவதற்கு அவசிய மென்பதை தெளிவுபடுத்தி யிருக்கிறார். (255)

अविद्याहृदयग्रन्थिविमोक्षोऽपि भवेद्यतः ।

तमेव गुरुरित्याहुः गुरुशब्दार्थवेदिनः ॥ २५६ ॥

அவித்யாஹ்ருத்யக்ரந்திவிமோக்ஷா(அ)பி பவேத்யத: ।

தமேவ குரூரித்யாஹு: குருஸப்தாந்தவேதின: ॥ 256 ॥

அவிद्या	=	அக்ஞானமென்னும்,
அவித்யா		
ஹ்ருத்யக்ரந்தி	=	மனதிலுள்ள முடிச்சு,
விமோக்ஷா	=	அவிழ்ந்துபோவதும்கூட,
விமோக்ஷா(அ)பி		
யத:	=	எவரால்,
யத:		
பவேத்	=	ஏற்படுமோ,
பவேத்		

तमेव	=	அவரையே,
तमेव		
गुरुः इति	=	குரு என்று,
कु ³ रुः इति		
गुरुशब्दार्थवेदिनः	=	குரு என்ற சொல்லின் பொருளை
कु ³ रुशब् ³ தா ³ ர்த ³ வேதி ³ ன:		அறிந்தவர்கள்,
आहुः	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹு:		

அக்ஞானம் என்கிற மனதிலுள்ள முடிச்சு எவரால் அவிழ்க்கப்படுகிறதோ அவர்தான் குரு என்று சொல்லப்படுகிறார். (256)

शिव एव गुरुः साक्षात् गुरुरेव शिवः स्वयम् ।

उभयोरन्तरं किञ्चित् न द्रष्टव्यं मुमुक्षुभिः ॥ २५७ ॥

शिव एव कु³रुः साक्षात् कु³रुरேவ शिवः स्वयம் ।

உப⁴யோரந்தரம் கிஞ்சித் ந த்³ரஷ்டவ்யம் முமுக்ஷுபி⁴: ॥ 257 ॥

गुरुः	=	குருவானவர்,
कु ³ रुः		
साक्षात्	=	நேராக வந்த,
साक्षात्		
शिव एव	=	பரமசிவன் தான்,
शिव एव		
शिवः	=	பரமசிவன்,
शिवः		
स्वयं	=	தானாகவே வந்த,
स्वयं		
गुरुरेव	=	குருதான்,
कु ³ रुरேव		
मुमुक्षुभिः	=	மோக்ஷமடைய விருப்பமுள்ளவர்களால்,
मुमुक्षुभिः		
उभयोः	=	குரு, சிவன் இருவர்களுக்கும்,
उभयोः		
किञ्चित्	=	கொஞ்சம்கூட,
किञ्चित्		
अन्तरं	=	வேற்றுமை,
अन्तरं		
अन्तरं		

न द्रष्टव्यं = காணக்கூடாது.

ந த்³ரஷ்டவ்யம்

சிவன் தான் குரு. குருதான் சிவன். இருவருக்கும் கொஞ்சம்கூட வித்யா ஸமிருப்பதாக முமுகூக்கள் எண்ணக் கூடாது. (257)

बन्धमुक्तं ब्रह्मनिष्ठं कृतकृत्यं भजेदुरुम् ।

यस्य प्रसादात् संसारसागरो गोष्पदायते ॥ २५८ ॥

ப³ந்த⁴முக்தம் ப்³ரஹ்மநிஷ்ட²ம் க்ருதக்ருத்யம் ப⁴ஜேத்³கு³ரும் ।

யஸ்ய ப்ரஸாதா³த் ஸம்ஸாரஸாக³ரோ கோ³ஷ்பதா³யதே ॥ 258 ॥

यस्य = எவருடைய,

यस्य

प्रसादात् = அநுக்ரஹத்தால்,

प्रसादात्

संसारसागरः = ஸம்ஸாரமென்னும் கடல்,

संसारसागरः

गोष्पदायते = மாட்டுக்குளம்படிபோல் சிறிதாக

गोष्पदायते = ஆகிவிடுகிறதோ (அந்த),

बन्धमुक्तं = ஸம்ஸாரபந்தத்திலிருந்து விடுபட்டவரும்,

बन्धमुक्तं

पन्त⁴मुक्तं = ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தில் நிலைத்திருப்பவரும்,

ब्रह्मनिष्ठं

पन्त⁴मुक्तं = செய்யவேண்டிய காரியங்களைச் செய்து

कृतकृत्यं = முடித்தவருமான,

क्रुतक्रुतयम् = குருவை,

गुरुं

कु³रुम् = ஸேவிக்கவேண்டும்.

भजेत्

प⁴जेत्

எவருடைய அனுக்கிரஹத்தினால் ஸம்ஸாரமாகிற ஸமுத்திரம், பசுவின் குளம்படிபோல், சிறிதாகி விடுகிறதோ, அப்பேற்பட்டவரும் ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுபட்டவரும் பிரஹ்மத்தில் நிலைத்தவரும், செய்யவேண்டியதை யெல்லாம் செய்து முடித்தவராயுமுள்ள, குருவை ஸேவிக்கவேண்டும். (258)

शुश्रूषया सदा भक्त्या प्रणामैर्विनयोक्तिभिः।

प्रसन्नं गुरुमासाद्य प्रष्टव्यं ज्ञयमात्मनः ॥ २५९ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸா³ஸ்ருஷயா ஸதா³ ப⁴க்த்யா ப்ரணுமைர்வினயோக்திபி⁴:।

ப்ரஸன்னம் கு³ருமாஸாத்³ய ப்ரஷ்டவ்யம் ஜ்ஞயமாத்மன: || 259 ||

सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³ भक्त्या	=	பக்தியோடு,
ப ⁴ க்த்யா शुश्रूषया	=	பணிவிடையாலும்,
ஸா ³ ஸ்ருஷயா प्रणामैः	=	நமஸ்காரங்களாலும்,
ப்ரணுமை: विनयोक्तिभिः	=	வணக்கத்தைக் காட்டும் பேச்சுக்களாலும்,
வினயோக்திபி ⁴ : प्रसन्नं	=	பிரீதி அடைந்த,
ப்ரஸன்னம் गुरुं	=	குருவை,
கு ³ ரும் आसाद्य	=	நெருங்கி,
ஆஸாத் ³ ய आत्मनः	=	தனக்கு,
ஆத்மன: जेयं	=	அறியவேண்டிய தத்வம்,
ஜேயம் प्रष्टव्यं	=	கேட்கவேண்டும்.
ப்ரஷ்டவ்யம்		

எப்பொழுதும் பக்தியுடன் சுசுருஷை செய்து வருவதினாலும், நமஸ்காரங்களினாலும், வினயத்துடன் பேசுவதினாலும், குருவை ஸந்தோஷப்படுத்தி அவரிடம் நெருங்கி தனக்குத் தெரிந்து கொள்ளவேண்டியதைப்பற்றிக் கேட்கவேண்டும். (259)

(அவதாரிகை) கேட்கவேண்டிய விஷயத்தையும், கேட்கவேண்டிய முறையையும் மேல் ஆறு சுலோகங்களில் போதிக்கிறார்: -

भगवन्करुणासिन्धो भवसिन्धोर्भवांस्तरिः।

यमाश्रित्याश्रमेणैव परं पारं गता बुधाः॥ २६० ॥

ப⁴க³வன்கருணாஸிந்தோ⁴ ப⁴வஸிந்தோ⁴ர்ப⁴வாம்ஸ்தரி:।

யமாஸ்ரித்யாஸ்ரமேணைவ பரம் பாரம் க³தா பு⁴தா⁴: || 260 ||

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

भगवन्	=	பகவானே!
प ⁴ क ³ वन् करुणासिन्धो	=	கருணைக்கடலே!
क ³ रुणसिन्धो ⁴ भवान्	=	தாங்கள்,
प ⁴ वान् भवसिन्धो:	=	ஸம்ஸாரமென்னும் கடலுக்கு,
प ⁴ वसिन्धो ⁴ : तरि:	=	ஓடமாக விளங்குகிறீர்,
त ³ रि: यं	=	எந்த உம்மை,
यम् आश्रित्य	=	அண்டி,
आश्रित्य बुधा:	=	புத்திசாலிகள்,
पु ³ ता ⁴ : अश्रमेणैव	=	சிரமமில்லாமலேயே,
अश्रमेणैव परं पारं	=	(ஸம்ஸாரக்கடலின்) எதிர்கரையை,
परम् पारम् गता:	=	அடைந்திருக்கிறார்களோ.
क ³ ता:		

ஹேபகவன், கருணைக்கடலே, தாங்கள் ஸம்ஸாரஸாகரத்தைத் தாண்டுவதற்கு ஓடமாக விளங்குகிறீர்கள். வித்வான்கள் தங்களை அண்டி சிரமமன்னியிலேயே ஸம்ஸாரக்கடலைத்தாண்டி அக்கரைக்குப் போய்விட்டார்கள். (260)

जन्मान्तरकृतानन्तपुण्यकर्मफलोदयः ।

अद्य संनिहितो यस्मात् त्वत्कृपापात्रमस्म्यहम् ॥ २६१ ॥

ஜன்மாந்தரக்குதானந்தபுண்யகர்மப³லோத³ய: ।

அத்³ய ஸம்நிஹிதோ யஸ்மாத் த்வத்க்ருபாபாத்ரமஸம்யஹம் ॥ 261 ॥

यस्मात्	=	எதனால்,
यस्मात् अहं	=	நான்,
अहम्		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

त्वत्कृपापात्रं	=	உங்களுடைய கருணைக்கு இலக்காக,
த்வத்க்ருபாபாத்ரம்		
अस्मि	=	ஆகியிருக்கிறேனோ (ஆகையால்),
அஸ்மி		
जन्मान्तरकृत	=	முற்பிறவிகளில் செய்யப்பட்ட,
ஜன்மாந்தரக்ருத		
अनन्त	=	ஏராளமான,
அனந்த		
पुण्यकर्म	=	புண்யகர்மாக்களுடைய,
புண்யகர்ம		
फलोदयः	=	பலாவிர்பாவமானது,
ப ³ லோத ³ ய:		
अद्य	=	இப்பொழுது,
அத் ³ ய		
संनिहितः	=	நெருங்கிவிட்டது.
ஸம்நிஹித:		

முன் ஜன்மாக்களில் செய்திருக்கும் எல்லையற்ற புண்ய கர்மாக்கள் இப்பொழுது பலன் கொடுக்க ஆரம்பித்து விட்டன. அதனால் தான் தங்களுடைய கிருபைக்கு நான் பாத்திரமாகியிருக்கிறேன் பலபிறவிகளில் ஏராளமாகப் புண்யம் செய்தவர்களுக்குத்தான் குருகிருபை கிடைக்கும். (261)

संप्रीतिमक्षणोर्वदनप्रसादं आनन्दमन्तःकरणस्य सद्यः।

विलोकनं ब्रह्मविदस्तनोति छिनत्ति मोहं सुगतिं व्यनक्ति ॥ २६२ ॥

ஸம்ப்ரீதிமக்ஷணோர்வதந்³ப்ரஸாத³ம்

ஆனந்த³மந்த:கரணஸ்ய ஸத்³ய:।

விலோகனம் ப்³ரஹ்மவித³ஸ்தனோதி

சி³னத்தி மோஹம் ஸுக³திம் வ்யனக்தி॥ 262 ॥

ब्रह्मविदः	=	ப்ரஹ்ம ஞானியின்,
ப் ³ ரஹ்மவித ³ :		
विलोकनं	=	கடாக்ஷமானது,
விலோகனம்		
अक्षणोः	=	இருகண்களுக்கும்,
அக்ஷனோ:		
संप्रीतिं	=	ப்ரீதியையும்,
ஸம்ப்ரீதிம்		

वदनप्रसादं	=	முகத்திற்குத் தெளிவையும்,
वत ³ नप्रसात ³ म्		
सद्यः	=	உடனே,
ஸத் ³ ய:		
अन्तःकरणस्य	=	மனதிற்கு,
அந்த:கரணஸ்ய		
आनन्दं	=	ஆனந்தத்தையும்,
ஆனந்த ³ ம்		
तनोति	=	உண்டுபண்ணுகிறது,
தனோதி		
मोहं	=	அக்ஞானத்தை,
மோஹம்		
छिनत्ति	=	தொலைக்கிறது,
சி ² னத்தி		
सुगतिं	=	நற்கதியை,
ஸுக ³ திம்		
व्यनक्ति	=	வெளிப்படுத்துகிறது.
வ்யனக்தி		

பிரஹ்மவித்தின் கடாசூ விக்ஷணமானது (பிரஹ்மவித்தைப் பார்ப்பது என்றும் வைத்துக்கொள்ளலாம்) உடனே இரு கண்களுக்கு விசேஷப் பிரீதியையும், முகத்தில் தெளிவையும் மனஸில் ஆனந்தத்தையும் கொடுக்கிறது. மோஹத்தைப் பிளந்து விடுகிறது. நல்ல கதியைத் தெளிவுபடுத்துகிறது. (262)

हृताशनानां शशिनामिनानामप्यर्बुदं वाऽपि न यन्निहन्तुम् ।
शक्नोति तद्ध्वान्तमनन्तमान्तरंहन्त्यात्मवेत्ता सकृदीक्षणेन ॥ २६३ ॥

ஹுதாஸனானாம் ஸஸரிநாமினானாம்
மப்யர்பு³த³ம் வா(அ)பி ந யன்னிஹந்தும்।
ஸக்னோதி தத்³த்⁴வாந்தமனந்தமாந்தரம்
ஹந்த்யாத்மவேத்தா ஸக்ருதீ³க்ஷணேன ॥ 263 ॥

हृताशनानां	=	அக்னிகளுடையவும்,
ஹுதாஸனானாம்		
शशिनं	=	சந்திரன்களுடையவும்,
ஸஸரினாம்		
इनानामपि	=	ஸூர்யர்களுடையவும்,
இனாநாமபி		

अर्बुदं वाऽपि	=	பத்து கோடியும்,
अर्पु ³ த ³ ம் வா(அ)பி		
यत्	=	எதை,
यत्		
निहन्तुं	=	போக்குவதற்கு,
निहन्तु ³ ம்		
न शक्नोति	=	முடியாதோ,
ந ஸக்னோதி		
तत्	=	அந்த,
तत्		
अनन्तं	=	முடிவில்லாத,
अनन्तம்		
आन्तरं	=	மனதிலுள்ள,
आन्तरம்		
ध्वान्तं	=	அக்ஞான இருளை,
ध्वान्तம்		
आत्मवेत्ता	=	ஆத்மஞானி,
आत्मवेत्ता		
सकृत्	=	ஒரு தடவை,
सकृत्		
ईक्षणेन	=	கடாக்ஷத்தால்,
ईक्षणेन		
हन्ति	=	போக்குகிறார்.
हन्ति		
ஹந்தி		

பத்துகோடி அக்னிகளோ, சந்திரன்களோ, ஸூர்யன்களோ சேர்ந்து வந்தாலும் கூட மனதிலுள்ள முடிவற்ற அக்ஞான இருளைப் போக்க முடியாது. ஆனால் ஆத்ம ஞானி ஒருதடவை பார்வையினாலேயே (பார்க்கப்படுவதினாலேயே அந்த அக்ஞான இருளை போக்கடித்து விடுகிறார். இதைத்தவிற வேறுவிதமாக முடிவு இல்லாததால் அது அநந்தம். (263)

दुष्पारे भवसागरे जनिमृतिव्याध्यादिदुःखोत्कटे

घोरे पुत्रकलत्रमित्रबहुलग्राहाकरे भीकरे ।

कर्मोत्तुङ्गतरङ्गभङ्गनिकरैः आकृष्यमाणो मुहुः

यातायातगतिभ्रमेण शरणं किञ्चित् पश्याम्यहम् ॥ २६४ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

துஷ்பாரே பவஸாக்ரே ஜனிம்ருதிவ்யாத்யாதித்வக்ரே த்கடே
 கோரே புத்ரகலத்ரமித்ரபஹுலக்ரஹாகரே பீகரே ।
 கர்மோத்துங்கத்ரங்க்பங்க்நிகரை: ஆக்ருஷ்யமானே முஹு:
 யாதாயாதக்திப்ரமேண ஸரணம் கிஞ்சித்ன பஸ்யாம்யஹம் ॥ 264 ॥

துஷ்பாரே	=	சிரமப்பட்டு அடையக்கூடிய அக்கரையை
துஷ்பாரே		உடையதும்,
जनिमृतिव्याध्यादि	=	பிறவி, மரணம், வியாதி முதலியவைகளால்
ரே ஜனிம்ருதிவ்யாத்யாதித்வக்ரே		உண்டாகும்,
दुःखोत्कटे	=	துன்பங்கள் நிறைந்ததும்,
துஷ்கோத்தகடே		
घोरे	=	கோரமானதும்,
கோரே		
पुत्रकलत्रमित्र	=	பிள்ளைகள், மனைவி, நண்பர்கள் இவர்களாகிற,
புத்ரகலத்ரமித்ர		
बहुलग्राहाकरे	=	அநேகம் முதலைகளுக்கு இருப்பிடமானதும்,
பஹுலக்ரஹாகரே		
भीकरे	=	பயங்கரமானதுமான,
பீகரே		
भवसागरे	=	ஸம்ஸாரக்கடலில்,
பவஸாக்ரே		
कर्मोत्तुङ्गतरङ्गभङ्गनिकरैः	=	கர்மாக்களாகிற உயரமான பற்பல அலைகளின்
கர்மோத்துங்கத்ரங்க்பங்க்நிகரை:		கூட்டங்களாலும்,
यातायातगतिभ्रमेण	=	போவது, வருவது என்ற கதியாகிற சுழலினாலும்,
யாதாயாதக்திப்ரமேண		
मुहुः	=	அடிக்கடி,
முஹு:		
आकृष्यमाणः	=	இழுக்கப்படுகிற,
ஆக்ருஷ்யமான:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
शरणं	=	காப்பாற்றுகிற,
ஸரணம்		
किञ्चित्	=	ஒன்றையும்,
கிஞ்சித்		
न पश्यामि	=	பார்க்கவில்லை.
ந பஸ்யாமி		

அக்கரை சேரமுடியாததாய் ஜனனம் மரணம் வியாதி முதலான துக்கங்கள் நிறைந்ததாய், மிகவும் கோரமாய், புத்ரன், மனைவி மித்திரன் முதலான பலவித முதலைகள் கூடியிருப்பதாய், பயங்கரமாய் இருக்கும் ஸம்ஸாரமாகிற ஸாகரத்தில், கர்மாக்களாகிற உயரமான பலவித அலைகளின் கூட்டங்களினாலும், போகிறது வருகிறது என்ற நிலைமையாகிற சுழலினாலும், அடிக்கடி இழுக்கப்பட்டவனாக இருந்து வரும் நான் சரணமாக (என்னை காப்பாற்றக் கூடியதாக) எதையும் காணவில்லை.

(264)

केन वा पुण्यशेषेण तव पादाम्बुजद्वयम्।

दृष्टवानस्मि मामार्तं मृत्योस्त्राहि दयादृशा ॥ २६५ ॥

கேன வா புண்யஸேஷேண தவ பாதாம்புஜத்வயம்।

த்ருஷ்டவானஸ்மி மாமார்தம் ம்ருத்யோஸ்த்ராஹி த்யாத்ருஸா ॥ 265 ॥

केन वा पुण्यशेषेण = மீதியிருந்த ஏதோ புண்யவசத்தால்,

केन वा पुण्यशेषेण

तव = உங்களுடைய,

तव

தவ

पादाम्बुजद्वयं

= தாமரைபோன்ற இருதிருவடிகளையும்,

पादाम्बुजद्वयं

दृष्टवानस्मि

= பார்த்துவிட்டவனாயிருக்கிறேன்,

दृष्टवानस्मि

तृष्टवानस्मि

= துன்பமடைந்த,

आर्तं

ஆர்தம்

मां

= என்னை,

मां

मामं

दयादृशा

= கருணாகடாக்ஷத்தால்,

दयादृशा

तृष्टवानस्मि

= மரணத்திலிருந்து,

मृत्योः

मृत्योः

त्राहि

= காப்பாற்றவேணும்.

त्राहि

த்ராஹி

ஏதோ பாக்கியிருந்த புண்ணியத்தினால் தங்களுடைய பாதாரவிந்தங்களையும் தர்சித்துவிட்டேன் மிகவும் துக்கப்படும் என்னை தாங்கள் தையையோடு கூடிய பார்வை யினால் மிருத்யுவிடமிருந்து காப்பாற்றிவிடுங்கள்.

(265)

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

(அவதாரிகை) இவ்விதம் வினயத்தோடு பிரார்த்திக்கும் சிஷ்யனுக்கு குருவானவர் உடனே அபயப் பிரதானம் செய்து பயத்திற்குக் காரணமேயில்லை யென்று உபதேசிக்கவேண்டிய கிரமத்தையும் ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் காட்டுகிறார்: -

वदन्तमेवं तं शिष्यं दृष्ट्वैव दयया गुरुः ।

दद्यादभयमे तस्मै मा भैष्टेति मुहुर्मुहुः ॥ २६६ ॥

வத³ந்தமேவம் தம் ஸிஷ்யம் த்³ருஷ்ட்வைவ த³யயா கு³ரு: ।

த³த்³யாத³ப⁴யமே தஸ்மை மா பை⁴ஷ்டேதி முஹுர்முஹு: ॥ 266 ॥

एवं = இவ்வாறு,

ஏவம்
वदन्तं = சொல்கிற,

வத³ந்தம்
तं = அந்த,

தம்
शिष्यं = சிஷ்யனை,

ஸிஷ்யம்
दयया = கருணையால்,

த³யயா
दृष्ट्वैव = கடாக்கூறித்து,

த்³ருஷ்ட்வைவ
गुरुः = குருவானவர்,

கு³ரு:
मुहुर्मुहुः = அடிக்கடி,

முஹுர்முஹு:
मा भैष्ट = பயப்படவேண்டாம்,

மா பை⁴ஷ்ட
इति = என்று,

இதி
एतस्मै = இந்த சிஷ்யனுக்கு,

ஏதஸ்மை
अभयं दद्यात् = அபயப்ரதானம் செய்யவேண்டும்.

அப⁴யம் த³த்³யாத்

இவ்விதம் சொல்லும் அந்த சிஷ்யனை குரு கருணையுடன் கடாக்கூறித்து அடிக்கடி பயப்படாதே பயப்படாதே என்று அவனுக்கு அபயம் கொடுக்கவேண்டும்.

(266)

विद्वन् मृत्युभयं जहीहि भवतो नास्त्येव मृत्युः क्वचित्

नित्यस्य द्वयवर्जितस्य परमानन्दात्मनो ब्रह्मणः ।

भ्रान्त्या किञ्चिदवेक्ष्य भीतमनसा मिथ्या त्वया कथ्यते

मां त्राहीति हि सुप्तवत् प्रलपनं शून्यात्मकं ते मृषा ॥ २६७ ॥

வித்³வன் ம்ருத்யுப⁴யம் ஜஹீஹி ப⁴வதோ நாஸ்த்யேவ ம்ருத்யு: க்வசித்

நித்யஸ்ய த்³வயவர்ஜிதஸ்ய பரமானந்தா³த்மனோ ப்³ரஹ்மண: ।

ப்⁴ராந்த்யா கிஞ்சித்³வேக்ஷ்ய பீ⁴தமனஸா மித்³யா த்வயா கத்³யதே

மாம் த்ராஹீதி ஹி ஸுப்தவத் ப்ரலபனம் ஸூன்யாத்மகம் தே ம்ருஷா ॥ 267 ॥

विद्वन्	=	அறிவுள்ளவனே,
வித் ³ வன்		
मृत्युभयं	=	மரணபயத்தை,
ம்ருத்யுப ⁴ யம்		
जहीहि	=	விட்டுவிடு,
ஜஹீஹி		
नित्यस्य	=	அழிவற்றவனும்,
நித்யஸ்ய		
द्वयवर्जितस्य	=	இரண்டற்றவனும்,
த் ³ வயவர்ஜிதஸ்ய		
परमानन्दात्मनः	=	உயர்ந்த ஆனந்தஸ்வரூபனும்,
பரமானந்தா ³ த்மன:		
ब्रह्मणः	=	ப்ரஹ்மஸ்வரூபமாயுமுள்ள,
ப் ³ ரஹ்மண:		
भवतः	=	உனக்கு,
ப ⁴ வத:		
क्वचित्	=	ஒரு இடத்திலும்,
க்வசித்		
मृत्युः	=	மரணம்,
ம்ருத்யு:		
नास्त्येव	=	கிடையவே கிடையாது,
நாஸ்த்யேவ		
भ्रान्त्या	=	ப்ரமத்தினால்,
ப் ⁴ ராந்த்யா		
किञ्चित्	=	வேறாக எதையோ,
கிஞ்சித்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अवेक्ष्य	=	பார்த்து,
अवेक्ष्य भीतमनसा	=	பயந்த மனமுள்ள,
प्रीतमनसा त्वया	=	உன்னால்,
त्वया मां	=	என்னை,
मामं त्राहीति	=	காப்பாற்று,
त्राहीति इति	=	என்று,
इति मिथ्या	=	பொய்யாக,
मिथ्या कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
कथ्यते ते	=	உன்னுடைய,
ते प्रलपनं	=	பிதற்றல்,
प्रलपनं सुप्तवत्	=	தூங்குகிறவனுடையதுபோல்,
सुप्तवत् मृषा	=	பொய்யானது,
मृषा मूढा	=	அர்த்தமில்லாதது.
मूढा शून्यात्मकं	=	
शून्यात्मकं मूढा	=	

ஏ அறிவுள்ளவனே, மரண பயத்தை விட்டுவிடு. நித்யமாயும் இரண்டாவதற்ற தாயும் மேலான ஆனந்த ஸ்வரூபமாயும் பிரஹ்மமாயும் இருக்கும் உனக்கு எவ்விடத்திலும் எக்காலத்திலும் எதிலிருந்தும் மிருத்யு கிடையவே கிடையாது. பிராந்தியினால் எதையோ பார்த்து விட்டு பயந்த மனஸுடன் "என்னைக் காப்பாற்று" என்று பொய்யாக உன்னால் சொல்லப்படுகிறது, தூக்கத்தில் ஸ்வப்னம் கண்டவன் பிதற்றுவதுபோல் நீயும் பிதற்றுகிறாய், உன் வாக்கியத்திற்கு அர்த்தமேயில்லை. வெறும் பொய்.

நித்யம், இரண்டாவதற்றது, பரமானந்த ஸ்வரூபம், பிரஹ்மமாயிருத்தல் என்ற ஒவ்வொரு அம்சமும் பயத்திற்கு நிமித்தமில்லை யென்பதைக் காட்டுகிறது. நித்யமானதினால் நாசத்திற்கு இடமில்லை. இரண்டாவது எதவும் இல்லாததினால்

பயப்படுத்தக் கூடியதொன்றுமில்லை. ஆனந்தமே ஸ்வரூபமானதினால் துக்கத்திற்கு அவகாசமில்லை. மிகப்பெரிதானதினால் பயப்படவேண்டியதில்லை. அப்படியிருந்தும் பயம் ஏற்பட்டிருக்கிறதே, அதற்குக் காரணம் என்னவென்றால், பிராந்தியைத்தவிர வேறு காரணம் சொல்ல முடியாது. தூக்கத்தில், வாஸ்தவமாக எவ்வித நிமித்தமும் இல்லாமல் இருக்கும் போது, ஸ்வப்னம் கண்டு பயப்படுவது எப்படியோ, அப்படியே தான் இதவும். (267)

(அவதாரிகை) ஸ்வப்ன திருஷ்டாந்தத்தை விவரித்துச் சொல்கிறார்: -

निद्रागाढतमोवृतः किल जनः स्वप्ने भुजङ्गादिना
ग्रस्तं स्वं समवेक्ष्य यत्प्रलपति त्रासाद्धतोऽस्मीत्यलम् ।
आप्तेन प्रतिबोधितः करतलेनाताड्य पृष्ठः स्वयं
किञ्चिन्नेति वदत्यमुष्य वचनं स्यात्तत्किमर्थं वद ॥ २६८ ॥

நித்ரா காட் தமோவ்ருத: கில ஜன: ஸ்வப்னே புஜங்காதினா
க்ரஸ்தம் ஸ்வம் ஸமவேக்ஷ்ய யத்ப்ரலபதி த்ராஸாத் தோ(அ)ஸ்மீத்யலம்।
ஆப்தேன ப்ரதிபோதித்: கரதலேனாதாட்ய ப்ருஷ்ட: ஸ்வயம்
கிஞ்சின்னேதி வத்யமுஷ்ய வசனம் ஸ்யாதத்தகிமர்தம் வத ॥ 268 ॥

निद्रा	=	தூக்கமாகிற,
निद्रा गाढतमोवृतः	=	நல்ல இருளினால் சூழப்பட்ட,
काड् तमोव्रुतः जनः	=	மனிதன்,
ज्जनः स्वप्ने	=	ஸ்வப்னத்தில்,
स्वप्ने भुजङ्गादिना	=	பாம்பு முதலியவற்றால்,
पुङ्गाङ्गादिना ग्रस्तं	=	பிடிக்கப்பட்டதாக,
क्क्रस्तं स्वं	=	தன்னை,
स्वम् समवेक्ष्य	=	பார்த்து,
समवेक्ष्य आसात्	=	பயத்தால்,
आसात् वदति	=	

इतोऽस्मि	=	"கொல்லப்பட்டிருக்கிறேன்",
इतो(अ)स्मि		
इति	=	என்று,
इति		
यत्	=	எதனால்,
यत्		
अलं	=	நன்றாக,
अलं		
प्रलपति	=	புலம்புகிறானே (பிறகு),
प्रलपति		
आप्तेन	=	நண்பனால்,
आप्तेन		
करतलेन	=	கையால்,
करतलेन		
आताड्य	=	தட்டி,
आताड्य		
प्रतिबोधितः	=	எழுப்பப்பட்டு,
प्रतिबोधितः		
पृष्टः	=	கேட்கப்பட்டவனாய்,
पृष्टः		
स्वयं	=	தானாகவே,
स्वयं		
किञ्चित् न	=	ஒன்றும் இல்லை,
किञ्चित् न		
इति	=	என்று,
इति		
वदति	=	சொல்கிறான்,
वदति		
वत्	=	ஆகையால்,
वत्		
अमुष्य	=	அவனுடைய,
अमुष्य		
वचनं	=	வார்த்தை,
वचनं		
किमर्थं	=	என்ன பொருளை உடையதாக,
किमर्थं		
किमर्थम्		

स्यात्	=	இருக்கும்?
ஸ்யாத்		
वद	=	சொல் (அவன் வார்த்தைக்குப் பொருளே
वत्		கிடையாது பொய்தான்).

நன்றாகத் தூங்கும் பொழுது ஸ்வப்னத்தில் மனிதன் தன்னை ஸர்ப்பம் முதலானது பிடித்துக்கொண்டு விட்டதாகப் பார்த்து பயத்தினால் "நான் கொல்லப்பட்டு விட்டேன்" என்று கதறுகிறான்ல்லவா? அச்சமயம் ஒரு நண்பன் கையால் தட்டி அவனை எழுப்பி ஏன் கதறினாய் என்று கேட்டால் அவன் "ஒன்றுமில்லை" என்று தானாகவே சொல்கிறானே! ஆகவே அவனுடைய வார்த்தை பொய்தானே! முதலில் அவன் சொன்ன வார்த்தைக்கு ஏதாவது பொருள் உண்டா? சொல்

ஸ்வப்னத்திலிருந்து விழித்துக்கொண்ட பிறகு "தான் ஸ்வப்னகாலத்தில் பிதற்றினதற்கு வாஸ்தவமாக எவ்வித காரணமும் கிடையாது. இருந்ததாக நினைத்து பிராந்தியினால் பிதற்றினோம்" என்ற உணர்ச்சி அவனுக்கு ஏற்படுவதினால் தான் "ஒன்றுமில்லை" என்று சொல்கிறான். தூங்கி ஸ்வப்னம் காணும் போதுதான் இல்லாத பதார்த்தம் இருப்பதாகத்தோன்றி பிரமத்தை யுண்டுபண்ணுகிறது என்பதில்லை, விழித்துக் கொண்டிருக்கும்போதே பிரமம் ஏற்படுவதுமுண்டு என்பதை அடுத்த சுலோகத்தில் காட்டுகிறார்.

(268)

रज्जोस्तु तत्त्वमनवेक्ष्य गृहीतसर्प

भावः पुमानयमहिर्वसतीति मोहात् ।

आक्रोशति प्रतिबिभेति च कम्पते तत्

मिथ्यैव नात्र भुजगोऽस्ति विचार्यमाणे ॥ २६९ ॥

ரஜ்ஜோஸ்து தத்வமனவேக்ஷய க்³ருஹீதஸர்ப

பா⁴வ: புமானயமஹிர்வஸதீதி மோஹாத் ।

ஆக்ரோஸதி ப்ரதிபி³பே⁴தி ச கம்பதே தத்

மித்²யைவ நாத்ர பு⁴ஜகோ³(அ)ஸ்தி விசார்யமானே ॥ 269 ॥

रज्जोः	=	கயிறின்,
रज्जोः		
तत्त्वं	=	உண்மையை,
तत्त्वम्		
अनवेक्ष्य	=	கவனிக்காமல்,
अनवेक्ष्य		
गृहीतसर्प भावः	=	பாம்பு இருப்பதாக எண்ணிக்கொண்ட,
क् ³ रुह्वीतसरप पा ⁴ वः		

पुमान्	=	மனிதன்,
पुमान् अयं अहिः वसति	=	இது பாம்பு, வஸிக்கிறது
अयम् अहिः वसति इति	=	என்று,
इति मोहात्	=	ப்ராந்தியினால்,
मोहात् आक्रोशति	=	கத்துகிறான்,
आक्रोशति प्रतिविभेति	=	பயப்படுகிறான்,
प्रतिविभेति प्रतिभिःपे ⁴ ति	=	நடுங்குகிறான்,
कम्पते च कम्पते	=	அது,
कम्पते तत्	=	பொய்தான்,
तत् मिथ्यैव	=	நன்கு கவனித்துப்பார்க்கும்பொழுது,
मिथ्यैव विचार्यमाणे	=	இங்கு,
विचार्यमाणे अत्र	=	பாம்பு,
अत्र भुजगः	=	இல்லை.
भुजगः पु ⁴ जक ³ ः		
नास्ति		
नास्ति		

வாஸ்தவமாசக் கயிறு இருப்பதைப் பார்க்காமல், மோஹத்தினால் ஸர்ப்ப மிருப்பதாக எண்ணிக்கொண்ட மனிதன் "இது ஸர்ப்பம். இது இங்கேயிருக்கிறது" என்று சப்தமிடுகிறான், பயப்படுகிறான், நடுங்குகிறான். இது பொய்யேதான். இங்கே கவனித்து விசாரித்துப்பார்த்தால் ஸர்ப்பமே கிடையாது. (269)

तद्वत्त्वयाप्यात्मन उक्तमेतत् जन्माप्ययव्याधिजरादिदुःखम् ।

मृषैव सर्वं भ्रमकल्पितं ते सम्यग्विचार्यात्मनि मुञ्च भीतिम् ॥ २७० ॥

தத்³வத்த்வயாப்யாத்மன உக்தமேதத்

ஜன்மாப்யயவ்யாதி⁴ஜராதி³து³:க²ம் ।

ம்ருஷைவ ஸர்வம் ப்⁴ரமகல்பிதம் தே

ஸம்யக்³விசார்யாத்மனி முஞ்ச பீ⁴திம் ॥ 270 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

तद्वत्	=	அது போல்,
तत् ³ वत्		
त्वया	=	உன்னால்,
त्वया		
उक्तं	=	சொல்லப்பட்ட,
உக்தம்		
एतत्	=	இந்த,
ஏதத்		
आत्मनः	=	ஆத்மாவினுடைய,
ஆத்மன:		
जन्माप्ययव्याधिजरादिदुःखमपि	=	பிறவி, மரணம், பிணி, மூப்பு,
ஜன்மாப்யயவ்யாதி ⁴ ஜராதி ³ து ³ :க ² மபி		முதலியவைகளால் உண்டாகும் துன்பமும்,
मृषैव	=	பொய்தான்,
ம்ருஷைவ		
सर्वं	=	எல்லாம்,
ஸர்வம்		
ते	=	உன்னுடைய,
தே		
भ्रमकल्पितं	=	பிராந்தியினால் கல்பிக்கப்பட்டது,
ப் ⁴ ரமகல்பிதம்		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
विचार्य	=	ஆராய்ந்து பார்த்து,
விசார்ய		
आत्मनि	=	ஆத்மாவில்,
ஆத்மனி		
भीतिं	=	பயத்தை,
பீ ⁴ திம்		
मुञ्च	=	விட்டு விடு.
முஞ்ச		

அது போலவே தனக்கு பிறப்பு, இறப்பு, பிணி, மூப்பு, முதலான துக்கமிருப்பதாக உன்னால் சொல்லப்பட்டதே, அது எல்லாம் பொய்தான். உன்னிடத்தில் பிரமத்தினால் கல்பிக்கப்பட்டது. நன்கு விசாரித்துப்பார்த்து தன்னிடமுள்ள பயத்தை விட்டு விடு.

(270)

भवान् अनात्मनो धर्मान् आत्मन्यारोप्य शोचति ।

तदज्ञानकृतं सर्वं भयं त्यक्त्वा सुखी भव ॥ २७१ ॥

பவான் அனாத்மனோ தர்மான் ஆத்மன்யாரோப்ய ஸோசதி ।

ததஜ்ஞானக்ருதம் ஸர்வம் ப்யம் த்யக்த்வா ஸுகீ' பவ ॥ 271 ॥

भवान्	=	நீ,
பவான்		
अनात्मनः	=	ஆத்மாவைக்காட்டிலும் வேறான வஸ்துவின்,
அனாத்மன:		
धर्मान्	=	தர்மங்களை,
தர்மான்		
आत्मनि	=	ஆத்மாவில்,
ஆத்மனி		
आरोप्य	=	(பிராந்தியால்) இருப்பதாக எண்ணி,
ஆரோப்ய		
शोचति	=	துக்கப்படுகிறாய்,
ஸோசதி		
तत्	=	ஆகையால்,
தத்		
अज्ञानकृतं	=	அக்ஞானத்தால் ஏற்பட்ட,
அஜ்ஞானக்ருதம்		
सर्वं भयं	=	எல்லா பயத்தையும்,
ஸர்வம் ப்யம்		
त्यक्त्वा	=	விட்டுவிட்டு,
த்யக்த்வா		
सुखी भव	=	ஸுகமாக இரு.
ஸுகீ' பவ		

ஆத்மாவல்லாதது எதுவோ, அதன் லக்ஷணங்களை ஆத்மாவினிடத்தில் ஏற்றிக்கொண்டு, சோகத்தையடைகிறாய். ஆகையால் அறிவின்மையால் ஏற்பட்டிருக்கும் எல்லா பயத்தையும் விட்டு விட்டு ஸுகமாக இரு. (271)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் குரு தெளிவாக எடுத்தச் சொன்னது சிஷ்யனுக்கு நன்கு புரிந்துவிட்ட போதிலும் அனுபவத்திற்கு வராததினால் பலவித ஸந்தேகங்கள் ஏற்படுகின்றன அவைகளையும் நிவிருத்தி செய்து கொடுக்கும்படி குருவை மிக வணக்கத்துடன் பிரார்த்தித்துக்கேட்டுக்கொள்கிறான்: -

शिष्यः –

श्रीमद्भिरुक्तं सकलं मृषेति दृष्टान्त एव ह्युपपद्यते तत्।
दार्ष्टान्तिके नैव भवादिदुःखं प्रत्यक्षतः सर्वजनप्रसिद्धम् ॥ २७२ ॥

ஸிஷ்ய: - சிஷ்யன் (கேட்கிறான்),

ஸ்ரீமத்^{பி}ருக்தம் ஸகலம் ம்ருஷேதி
த்^{ரு}ஷ்டாந்த ஏவ ஹ்யுபபத்^யதே தத்।
தா^{ர்}ஷ்டாந்திகே நைவ ப^வாதி^{து}:க^{ம்}
ப்ரத்யக்ஷத: ஸர்வஜனப்ரஸித்^தம் ॥ 272 ॥

सकलं	=	எல்லாம்,
ஸகலம்		
मृषा	=	பொய்,
ம்ருஷா		
इति	=	என்று,
இதி		
श्रीमद्भिः	=	தங்களால்,
ஸ்ரீமத் ^{பி} :		
रुक्तं	=	சொல்லப்பட்டது,
ருக்தம்		
दृष्टान्त एव	=	த்ருஷ்டாந்தத்தில்தான்,
த் ^{ரு} ஷ்டாந்த ஏவ		
उपपद्यते	=	பொருந்துகிறது,
உபபத் ^ய தே		
तत्	=	அது,
தத்		
दार्ष्टान्तिके	=	தாஷ்டாந்திகத்தில்,
தா ^{ர்} ஷ்டாந்திகே		
नैव	=	பொருந்தவே இல்லை (ஏனெனில்),
நைவ		
भवादिदुःखं	=	பிறப்பு முதலானதால் உண்டாகும் துன்பம்,
ப ^வ ாதி ^{து} :க ^{ம்}		
प्रत्यक्षतः	=	நேராக,
ப்ரத்யக்ஷத:		

सर्वजनप्रसिद्धम् = எல்லா ஜனங்களுக்கும் பிரஸித்தமானது,
ஸர்வஜனப்ரஸித்³த⁴ம்

எல்லாம் பொய் என்று தாங்கள் சொன்னது திருஷ்டாந்தத்தில் தான் பொருந்துகிறது. தார்ஷ்டாந்திகத்தில் அது பொருந்தவேயில்லை. ஏனென்றால் ஸம்ஸாரம் முதலான துக்கம் பிரத்யக்ஷமாக ஸகல ஜனங்களாலும் அனுபவிக்கப் படுகிறதே! என்று சிஷ்யன் தன் ஸந்தேகங்களையெல்லாம் கேட்க ஆரம்பிக்கிறான்.

(272)

प्रत्यक्षेणानुभूतार्थः कथं मिथ्यात्वमर्हति ।

चक्षुषो विषयं कुम्भं कथं मिथ्या करोम्यहम् ॥ २७३ ॥

ப்ரத்யக்ஷேணானுபூ⁴தார்த்²: கத²ம் மித்³யாத்வமர்ஹதி ।

சக்ஷுஷோ விஷயம் கும்ப⁴ம் கத²ம் மித்³யா கரோம்யஹம் ॥ 273 ॥

प्रत्यक्षेणा	=	பிரத்யக்ஷ பிரமாணத்தால்,
ப்ரத்யக்ஷேண		
अनुभूत	=	அனுபவிக்கப்பட்ட,
अनुपू ⁴ त		
कथं:	=	வஸ்து,
கர்த் ² :		
कथं	=	எப்படி,
கத ² ம்		
मिथ्यात्वमर्हति	=	பொய்த்தன்மையை அடையும்?
மித் ³ யாத்வமர்ஹதி		
चक्षुषः	=	கண்பார்வைக்கு,
சக்ஷுஷ:		
विषयं	=	இலக்காக இருக்கும்,
விஷயம்		
कुम्भं	=	குடத்தை,
கும்ப ⁴ ம்		
अहं	=	நான்,
अहम्		
कथं	=	எவ்வாறு,
கத ² ம்		
मिथ्या करोमि	=	பொய்யாகச் செய்வேன்?
மித் ³ யா கரோமி		

நாம் பிரத்யக்ஷமாக அனுபவிக்கப்படும் பொருளை எப்படிப் பொய்யென்று கூறமுடியும்? இதிரில் குடம் வைத்திருக்கிறது. நேரில் நான் என்கண்களால் பார்க்கிறேன். இக்குடத்தை எப்படிப்பொய்யாக ஆக்கமுடியும்? (273)

विद्यमानस्य मिथ्यात्वं कथं नु घटते प्रभो ।

प्रत्यक्षं खलु सर्वेषां प्रमाणं प्रस्फुटार्थकम् ॥ २७४ ॥

வித்³யமானஸ்ய மித்⁴யாத்வம் கத்³ம் நு க⁴டதே ப்ரபோ⁴ ।

ப்ரத்யக்ஷம் க³லு ஸர்வேஷாம் ப்ரமாணம் ப்ரஸ்பு³டார்த³கம் ॥ 274 ॥

प्रभो	=	பிரபுவே!
ப்ரபோ ⁴		
विद्यमानस्य	=	இருக்கும் பொருளுக்கு,
வித் ³ யமானஸ்ய		
मिथ्यात्वं	=	பொய்த்தன்மை,
மித் ⁴ யாத்வம்		
कथं नु घटते	=	எப்படிப்பொருந்தும்?
கத் ³ ம் நு க ⁴ டதே		
सर्वेषां	=	எல்லோருக்கும்,
ஸர்வேஷாம்		
प्रत्यक्षं	=	பிரத்யக்ஷமானது,
ப்ரத்யக்ஷம்		
प्रस्फुटार्थकं	=	பொருளை நன்கு தெளிவாகக் காட்டும்,
ப்ரஸ்பு ³ டார்த ³ கம்		
प्रमाणं खलु	=	பிரமாணமல்லவா!
ப்ரமாணம் க ³ லு		

உலகில் எல்லோருக்கும் பிரத்யக்ஷம் தான் பொருளை நன்கு விளக்கிக் காட்டும் பிரமாணம் இந்த பிரத்யக்ஷப்பிரமாணத்தால் வஸ்து இருப்பது நன்கு தெரிகிறது. என் கண்ணால் நேரில் நான் காணும் பொருள் நிச்சயமாக அங்கு இருக்கும் பொழுது அந்தப்பொருள் இல்லையென்றோ, பொய் என்றோ எப்படிக்கூற முடியும்? (274)

मर्त्यस्य मम जन्मादिदुःखभाजोऽल्पजीविनः ।

ब्रह्मत्वं अपि नित्यत्वं परमानन्दता कथम् ॥ २७५ ॥

மர்த்யஸ்ய மம ஜன்மாதி³து³:க³பா⁴ஜோ(அ)ல்பஜீவின: ।

ப்³ரஹ்மத்வம் அபி நித்யத்வம் பரமானந்த³தா கத்³ம் ॥ 275 ॥

मर्त्यस्य	=	மரணமடைகிறவனும்,
மர்த்யஸ்ய		

जन्मादिदुःखभाजः	=	பிறவி முதலியவற்றால் துன்பமடைகிறவனும்,
जन्ममार्ति ³ तु ³ :क ³ पा ⁴ जः		
अल्पजीविनः	=	சிறிது காலமே வாழ்கிறவனுமான,
अल्पजीविनः		
मम	=	எனக்கு,
मम		
ब्रह्मत्वं	=	மிகப்பெரியதான ப்ரஹ்மத்தன்மையும்,
ப் ³ ரஹ்மத்வம்		
नित्यत्वं	=	உத்பத்திவிநாசமில்லாதிருக்கும் தன்மையும்,
नित्यत्वं		
निश्चयत्वं		
परमानन्दतापि	=	பரமானந்தத்தன்மையும்,
परमानन्दतापि		
பரமானந்த ³ தாபி		
कथम्	=	எப்படிப்பொருந்தும்?
कथम्		
कथ ³ म्		

நான் மரணம் (நாசம்) அடைபவன். எனக்குப் பிறவி முதலானவைகளால் துக்கமுண்டு. சிறிது காலமே நான் வாழ்பவன். இப்பேற்பட்ட நான் ப்ரஹ்மமாகவும் அதாவது எல்லாவற்றையும்விட மிகப்பெரியவனாகவும், பிறப்பு நாசங்களற்றவனாகவும், மேலான ஆனந்த ரூபியாகவும் எப்படி ஆகமுடியும்? (275)

क आत्मा कस्त्वनात्मा च किमु लक्षणमेतयोः ।

आत्मन्यनात्मधर्माणां आरोपः क्रियते कथम् ॥ २७६ ॥

க ஆத்மா கஸ்த்வனாத்மா ச கிமு லக்ஷணமேதயோ: ।

ஆத்மன்யனாத்மத⁴ர்மாணாம் ஆரோப: க்ரியதே கத³ம் ॥ 276 ॥

किं अज्ञानं तदुत्पन्नभयत्यागोऽपि वा कथम् ।

किमु ज्ञानं तदुत्पन्नसुखप्राप्तिश्च वा कथम् ॥ २७७ ॥

கிம் அஜ்ஞானம் தது³த்பன்னப⁴யத்யாகோ³(அ)பி வா கத³ம் ।

கிமு ஜ்ஞானம் தது³த்பன்னஸுக²ப்ராப்திஸ்ச வா கத³ம் ॥ 277 ॥

सर्वमेतद्यथापूर्वं करामलकवत्स्फुटम् ।

प्रतिपादय मे स्वामिन् श्रीगुरो करुणानिधे ॥ २७८ ॥

ஸர்வமேதத³யதா²பூர்வம் கராமலகவத்ஸ்பு²டம் ।

ப்ரதிபாத³ய மே ஸ்வாமின் ஸ்ரீகு³ரோ கருணாநிதே⁴ ॥ 278 ॥

कः	=	எது,
क		
आत्मा	=	ஆத்மா?
ஆத்மா		
अनात्मा च	=	அநாத்மாவும்,
अनात्मा च		
कस्तु	=	எது,
कस्तु		
एतयोः	=	இவ்விரண்டுக்களுடைய,
ஏதயோ:		
लक्षणं	=	லக்ஷணம்,
லக்ஷணம்		
किमु	=	என்ன?
கிமு		
आत्मनि	=	ஆத்மாவில்,
ஆத்மனி		
अनात्मधर्माणां	=	அநாத்மாவினுடைய தர்மங்களின்,
अनात्मधर्माणां		
आरोपः	=	ஆரோபம்,
ஆரோப:		
कथं	=	எவ்விதம்,
கத ³ ம்		
क्रियते	=	செய்யப்படுகிறது?
க்ரியதே		
किं अज्ञानं	=	அக்ஞாநம் எது?
கிம் அஜ்ஞானம்		
तदुत्पन्नभयत्यागोऽपि वा	=	அதனால் உண்டான பயத்தை விடுவதும்,
தது ³ த்பன்னப ⁴ யத்யாகோ ³ (அ)பி வா		
कथं	=	எப்படி?
கத ³ ம்		
किमु ज्ञानं	=	ஞானம் எது?
கிமு ஜ்ஞானம்		
तदुत्पन्नसुखप्राप्तिश्च वा	=	அதனாலுண்டான ஸுகத்தை அடைவதும்,
தது ³ த்பன்னஸுக ² ப்ராப்திஸ்ச வா		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

कथं	=	எப்படி?
कथ ³ ம்		
स्वामिन्	=	ஹே ஸ்வாமியே,
ஸ்வாமின்		
श्रीगुरो	=	ஸ்ரீ குருவே,
ஸ்ரீகு ³ ரோ		
करुणानिधे	=	கருணாநிதியே,
கருணாநிதே ⁴		
एतत् सर्वं	=	இது எல்லாவற்றையும்,
ஏதத் ஸர்வம்		
यथापूर्वं	=	முன்போல்,
யதா ³ பூர்வம்		
करामलकवत्	=	உள்ளங்கையில் விளங்கும் நெல்லிக்கனிபோல,
கராமலகவத்		
स्फुटम्	=	தெளிவாக,
ஸ்பு ³ டம்		
मे	=	எனக்கு,
மே		
प्रतिपादय	=	விளக்கவேண்டும்.
ப்ரதிபாத ³ ய		

ஆத்மா எது? அனாத்மா எது? இவ்விரண்டிற்கும் லக்ஷணம் என்ன? ஆத்மா விடத்தில் அனாத்மாக்களின் தர்மங்களை எவ்விதம் ஆரோபம் செய்யப்படுகிறது? அக்ஞானம் என்பது என்ன? அதினால் ஏற்படும் பயத்தை விடுவது தான் எப்படி? ஞானம் என்பது என்ன? அதினால் ஏற்படும் ஸுகத்தின் பிராப்திதான் எப்படி? ஹே ஸ்வாமின், ஸ்ரீகுரோ, கருணாநிதே, இது எல்லாவற்றையும் முன்போல கையிலுள்ள நெல்லிக்கனிபோல தெளிவாக எனக்கு எடுத்துச் சொல்லுங்கள். (276-278)

(அவதாரிகை) இவ்வாறு சிஷ்யன் ஆத்மா, அநாத்மா, ஞானம், அக்ஞானம், மித்யாத்வம், அத்யாஸம், ஜீவப்ரஹ்மைக்யம், பந்த முக்தி, ஆனந்தப்ராப்தி இவை பற்றி தனக்கு உபதேசிக்க வேண்டும் என்று பிரார்த்தித்ததும் குருவானவர் 6 சுலோகங்களால் சிஷ்யனையும் அவனுடைய கேள்வியையும் புகழ்ந்து விட்டு பிறகு அவன் கேட்டதற்கெல்லாம் ஸமாதானம் கூறுகிறார்: -

श्रीगुरुः -

ஸ்ரீ குரு சொல்கிறார்.

धन्यः कृतार्थस्त्वमहो विवेकः शिवप्रसादस्तव विद्यते महान् ।

विसृज्य तु प्राकृतलोकमार्गं ब्रह्मावगन्तुं यतसे यतस्त्वम् ॥ २७९ ॥

த⁴ன்ய: க்ருதார்த³ஸ்த்வமஹோ விவேக:

ஸிவப்ரஸாத³ஸ்தவ வித்³யதே மஹான் ।

விஸ்ருஜ்ய து ப்ராக்ருதலோகமார்க³ம்

ப்ரஹ்மாவக³ந்தும் யதஸே யதஸ்த்வம்॥ 279 ॥

त्वं	=	நீ,
த்வம்		
धन्यः	=	பாக்யசாலி,
த ⁴ ன்ய:		
कृतार्थः	=	பயன்பெற்றவன்,
க்ருதார்த ³ :		
अहो	=	ஆச்சரியமான விவேகம்,
அஹோ		
तव	=	உனக்கு,
தவ		
महान् शिवप्रसादः	=	நிறைய, ஈசுவர அநுக்ரஹம்,
மஹான் ஸிவப்ரஸாத ³ :		
विद्यते	=	இருக்கிறது,
வித் ³ யதே		
यतः	=	ஏனெனில்,
யத:		
त्वं	=	நீ,
த்வம்		
प्राकृतलोकमार्गं	=	பாமரஜனங்கள் செல்லும் வழியை,
ப்ராக்ருதலோகமார்க ³ ம்		
विसृज्य	=	விட்டுவிட்டு,
விஸ்ருஜ்ய		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தை,
ப்ரஹ்ம		
अवगन्तुं	=	அறிவதற்கு,
அவக ³ ந்தும்		
यतसे	=	முயற்சிக்கிறாய்.
யதஸே		

ஸாமான்யமாக பாமரஜனம் போகும் வழியை விட்டு விட்டு, நீயோ பிரஹ்மத் தை யறிந்துகொள்ளப் பிரயத்தினம் செய்கிறாய். அதனால் நீ பாக்யசாலி. நீ நினைத்த கார்யம் கைகூடும். நல்ல விவேகமுள்ள உனக்கு பகவானுடைய பிரஸாதம் பூர்ண மாக இருக்கிறது. (279)

शिवप्रसादेन विना न सिद्धिः शिवप्रसादेन विना न बुद्धिः ।

शिवप्रसादेन विना न युक्तिः शिवप्रसादेन विना न मुक्तिः ॥ २८० ॥

ஸிவப்ரஸாதேன வினா ந ஸித்தி⁴: ஸிவப்ரஸாதேன வினா ந புத்தி⁴: ।

ஸிவப்ரஸாதேன வினா ந யுக்தி: ஸிவப்ரஸாதேன வினா ந முக்தி: ॥ 280 ॥

शिवप्रसादेन विना = ஈசனது அனுக்ரஹமில்லாமல்,

ஸிவப்ரஸாதேன வினா
न सिद्धिः = காரியஸித்தி ஏற்படாது,

ந ஸித்தி⁴:
शिवप्रसादेन विना = ஈசனது அருளில்லாமல்,

ஸிவப்ரஸாதேன வினா
बुद्धिः न = ஞானம் ஏற்படாது,

புத்தி⁴: ந
शिवप्रसादेन विना = ஈசவரானுக்ரஹம் இல்லாமல்,

ஸிவப்ரஸாதேன வினா
युक्तिः न = உபாயம் தெரியாது,

யுக்தி: ந
शिवप्रसादेन विना = ஈசவர அனுக்ரகமில்லாமல்,

ஸிவப்ரஸாதேன வினா
न मुक्तिः = முக்தி கிடைக்காது.

ந முக்தி:

சிவனுடைய பிரஸாதமன்னியில் கார்யம் கைகூடாது. சிவனுடைய பிரஸாத மன்னியில் நல்ல புத்தி உண்டாகாது. சிவனுடைய பிரஸாதமன்னியில் நல்ல யுக்தி தோன்றாது. சிவனுடைய பிரஸாதமன்னியில் மோகூழ் கிடையாது. (280)

यस्य प्रसादेन विमुक्तसङ्गाः शुकादयः संसृतिबन्धमुक्ताः ।

तस्य प्रसादो बहुजन्मलभ्यो भक्त्येकगम्यो भवमुक्ति हेतुः ॥ २८१ ॥

யஸ்ய ப்ரஸாதேன விமுத்தஸங்கா³:

ஸாகாத³ய: ஸம்ஸ்குதிபந்த⁴முக்தா: ।

தஸ்ய ப்ரஸாதோ³ பஹுஜன்மலப்யோ

பக்த்யேககம்யோ பவமுக்தி ஹேது: ॥ 281 ॥

यस्य	=	எவருடைய,
यस्य प्रसादेन	=	அநுக்ரஹத்தால்,
प्रसाद ³ तेन शुकादयः	=	சுகர் முதலியவர்கள்,
शुकाद ³ यः विमुक्तसङ्गाः	=	பற்றுதலை விட்டவர்களாய்,
विमुक्तसङ्गा ³ ः संसृतिबन्धमुक्ताः	=	ஸம்ஸாரமென்னும் கட்டிலிருந்து
संसृतिबन्धमुक्ता ³ ः सम्स्क्रुतिप ³ न्त ⁴ मुक्ताः	=	விடுபட்டவர்களோ,
तस्य प्रसादः	=	அவருடைய அநுக்ரஹம்,
तस्य प्रसाद ³ ः बहुजन्मलभ्यः	=	பல பிறவிகளுக்குப்பின் கிடைக்கக்கூடியது,
बहुजन्मलभ्य ³ ः प ³ ह्नुजन्मलभ्यः	=	பக்தி ஒன்றினாலேயே அடையத்தக்கது,
प ³ ह्नुजन्मलभ्य ³ ः भक्त्येकगम्यः	=	பக்தி ஒன்றினாலேயே அடையத்தக்கது,
भक्त्येकगम्य ³ ः प ³ क्त्येकगम्य ³ ः	=	பக்தி ஒன்றினாலேயே அடையத்தக்கது,
प ³ क्त्येकगम्य ³ ः भवमुक्ति हेतुः	=	ஸம்ஸாரத்திலிருந்து விடுபடுவதற்கு காரணம்.
भवमुक्ति हेतु ³ ः प ³ वमुक्ति हेतुः	=	பவமுக்தி ஹேது:

ஈசுவர பிரஸாதத்தினால் தான் ஸகல பற்றுகளையும் நீக்கி சுகர் முதலிய மஹான்கள் ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுபட்டிருக்கிறார்கள், அந்த ஈசுவரனுடைய பிரஸாதம் ஸுலபமாக எல்லோருக்கும் கிடைக்காது பல பிறவிகளில் ஏகாந்த பக்தியுடன் ஈசுவரனை உபாஸித்தவருக்குத்தான் பகவத் ப்ரஸாதம் கிடைக்கும். பகவத் ப்ரஸாதமிருந்தால்தான் ஸம்ஸாரபந்தத்திலிருந்து விடுபட முடியும். (281)

विवेको जन्तूनां प्रभवति जनिष्वेव बहुषु
प्रसादादेवैशात् बहुसुकृतपाकोदयवशात् ।

यतस्तस्मादेव त्वमपि परमार्थाविगमने

कृतारम्भः पुंसामिदमिह विवेकस्य तु फलम् ॥ २८२ ॥

விவேகோ ஜந்தூனாம் ப்ரப⁴வதி ஜநிஷ்வேவ ப³ஹுஷ

ப்ரஸாதா³தே³வைஸாத் ப³ஹுஸுக்ருதபாகோத³யவஸாத் ।

யதஸ்தஸ்மாதே³வ த்வமபி பரமார்தா³வக³மனே

க்ருதாரம்ப⁴: பும்ஸாமித³மிஹ விவேகஸ்ய து ப³லம் ॥ 282 ॥

यतः = எதனால்,

यतः

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

जन्तूनां	=	பிராணிகளுக்கு,
जन्तूनाम् बहुषु जनिष्वेव	=	பல பிறவிகளில்தான்,
प०ह्णु०श्च जनिष्वेव बहुसुकृतपाकोदयवशात्	=	அநேக புண்யங்களின் பலன் தொடங்குவதற்கு
प०ह्णु०सुक्रुतपाकोद०यवशात्	=	அதீனமாக (உண்டாகும்),
ऐशात् प्रसादादेव	=	ஈசுவரனின் அநுக்ரஹத்தாலேயே,
ज्योति० प्रसादा०त०थै०व विवेकः	=	விவேகம்,
विवेकः प्रभवति	=	உண்டாகிறதோ,
प्रप०वति तस्मादेव	=	அதனாலேயே,
तस्मा०त०थै०व त्वमपि	=	நீயும்,
त्वमपि परमार्था०वगमने	=	மேலான வஸ்துவை அறிந்துகொள்வதில்,
परमार्था०वक०मने कृतारम्भः	=	முயற்சி ஆரம்பித்துள்ளவனாயிருக்கிறாய்,
क्रुतारम्प०ः इदं	=	இது,
इत०म् इह	=	இவ்வுலகில்,
इह पुंसां	=	மனிதர்களுக்கு,
पुंसां पुंमसाम्	=	விவேகத்தின்,
विवेकस्य फलम्	=	பலன்.
प०लम्		

அநேக ஜன்மாக்களின் செய்த ஏராளமான புண்ணிய கர்மாக்களில் பலனாக ஈசுவரனுடைய பிரஸாதம் ஏற்பட்டு அதனாலேயே மனிதர்களுக்கு விவேகம் ஏற்படுகிறது. உனக்கு அந்த விவேகம் ஏற்பட்டிருப்பதால் தான் ஸத்யவஸ்துவான ஆத்மதத்வத்தை அறிந்துகொள்ள முயற்சி செய்கிறாய். இது தான் மனிதர்களுக்கு விவேகத்தின் பலன்.

(282)

मर्त्यत्वसिद्धेरपि पुंस्त्वसिद्धेः विप्रत्वसिद्धेश्च विवेकसिद्धेः ।

वदन्ति मुख्यं फलमेव मोक्षं व्यर्थं समस्तं यदि चेन्न मोक्षः ॥ २८३ ॥

மர்த்யத்வஸித்³தே⁴ரபி பும்ஸ்த்வஸித்³தே⁴:

விப்ரத்வஸித்³தே⁴ஸ்வ விவேகஸித்³தே⁴:

வத³ந்தி முக்³யம் ப³லமேவ மோக்ஷம்

வ்யர்த³ம் ஸமஸ்தம் யதி³ சேன்ன மோக்ஷ: ॥ 283 ॥

मर्त्यत्वसिद्धेरपि = மனுஷ்யத்தன்மை கிடைத்திருப்பதற்கும்,

மர்த்யத்வஸித்³தே⁴ரபி

पुंस्त्वसिद्धेः = புருஷத்தன்மை கிடைத்திருப்பதற்கும்,

பும்ஸ்த்வஸித்³தே⁴:

विप्रत्वसिद्धेश्च = பிராமணத்தன்மை கிடைத்ததற்கும்,

விப்ரத்வஸித்³தே⁴ஸ்வ

विवेकसिद्धेः = விவேகம் ஏற்பட்டிருப்பதற்கும்,

விவேகஸித்³தே⁴:

मुख्यं फलम् = முக்³ய பலனாக,

முக்³யம் ப³லம்

मोक्षमेव = மோக்ஷத்தையே,

மோக்ஷம்மேவ

वदन्ति = சொல்கிறார்கள்,

வத³ந்தி

मोक्षः = மோக்ஷம்,

மோக்ஷ:

यदि न चेत् = ஏற்படாவிட்டால்,

யதி³ ந சேத்

समस्तं = எல்லாம்,

ஸமஸ்தம்

व्यर्थं = வீண்.

வ்யர்த³ம்

மனுஷ்யப்பிறவி, அதிலும் புருஷஜன்ம, அதிலும் ப்ராஹ்மண்யம், விவேகம் இத்தனையும் ஏற்பட்டதற்குப்பலன், மோக்ஷம் தான். இவ்வளவும் இருந்தும் மோக்ஷத்தை அடைய ப்ரயத்னம் செய்யாவிடில் அவனுக்கு அத்தனையும் வீண்தான்.

(283)

प्रश्नः समीचीनतरस्तवायं यदात्मतत्त्वावगमे प्रवृत्तिः।

ततस्तवैतत्सकलं समूलं निवेदयिष्यामि मुदा शृणुष्व ॥ २८४ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ப்ரஸ்ன: ஸமீசீனதரஸ்தவாயம்

யதா³த்மதத்த்வாவக³மே ப்ரவ்ருத்தி:।

ததஸ்தவைதத்ஸகலம் ஸமூலம்

நிவேத³யிஷ்யாமி முதா³ ஸ்ரூணுஷ்வ॥ 284 ॥

तव	=	உன்னுடைய,
तव		
अयं	=	இந்த,
अयम्		
प्रश्नः	=	கேள்வி,
ப்ரஸ்ன:		
समीचीनतर	=	மிகவும் சிலாக்யமானது,
ஸமீசீனதர		
यत्	=	எதனால்,
यत्		
आत्मतत्त्वावगमे	=	ஆத்ம ஸ்வரூபத்தை அறிவதில்,
ஆத்மதத்த்வாவக ³ மே		
प्रवृत्तिः	=	(உனக்கு) ப்ரவ்ருத்தி ஏற்பட்டு உள்ளதோ,
ப்ரவ்ருத்தி:		
ततः	=	அதனால்,
தத:		
तव	=	உனக்கு,
தவ		
मुदा	=	ஸந்தோஷத்தோடு,
முதா ³		
एतत् सकलं	=	இது எல்லாவற்றையும்,
ஏதத் ஸகலம்		
समूलं	=	ஆதியோடு,
ஸமூலம்		
निवेदयिष्यामि	=	தெரிவிக்கிறேன்.
நிவேத ³ யிஷ்யாமி		
शृणुष्व	=	கேள்.
ஸ்ரூணுஷ்வ		

உன்னுடைய இந்தக் கேள்வி மிகவும் சிலாக்யமானது ஆத்மாவின் தத்வத்தை அறிந்துகொள்ள நீ பிரவிருத்தி செய்கிறபடியால் உனக்கு அடியிலிருந்து எல்லாவற்றையும் ஸந்தோஷமாகத் தெரிவிக்கிறேன். கேள். (284)

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

(அவதாரிகை) முதலில் 275 வது சுலோகத்தில் கேட்ட கேள்விக்கு பதில் கூறுகிறார்: -

मर्त्यत्वं त्वयि कल्पितं भ्रमवशात् तेनैव जन्मादयः
तत्संभावितमेव दुःखमपि ते नो वस्तुतः तन्मृषा ।
निद्रामोहवशात् उपागतसुखं दुःखं च किं नु त्वया
सत्यत्वेन विलोकितं क्वचिदपि ब्रूहि प्रबोधागमे ॥ २८५ ॥

மர்த்யத்வம் த்வயி கல்பிதம் ப்ரமவஸாத் தேனைவ ஜன்மாத்ய:
தத்ஸம்பாவிதமேவ து:க்மபி தே நோ வஸ்துத: தன்ம்ருஷா ।
நித்ராமோஹவஸாத் உபாகத்ஸுகம் து:க்ம் ச கிம் நு த்வயா
ஸத்யத்வேன விலோகிதம் க்வசித்பி ப்ருஹி ப்ரபோதாக்க்மே ॥ 285 ॥

त्वयि	=	உன்னிடம்,
त्वयि		
मर्त्यत्वं	=	மனிதத்தன்மை,
मर्त्यत्वं		
मर्त्यत्वं		
भ्रमवशात्	=	பிராந்தியினால்,
भ्रमवशात्		
कल्पितं	=	ஆரோபிக்கப்பட்டிருக்கிறது,
कल्पितं		
कल्पितं		
तेनैव	=	அதனால்தான்,
तेनैव		
तेनैव		
जन्मादयः	=	பிறவி முதலியவைகள்,
जन्मादयः		
जन्मादयः		
ते	=	உனக்கு,
ते		
ते		
दुःखमपि	=	துக்கமும்,
दुःखमपि		
दुःखमपि		
तत्संभावितमेव	=	அதனால் ஆரோபிக்கப்பட்டதுதான்,
तत्संभावितमेव		
तत्संभावितमेव		
वस्तुतः नो	=	உண்மையாக இல்லை,
वस्तुतः नो		
वस्तुतः नो		
वस्तुतः नो	=	அது,
वस्तुतः नो		
वस्तुतः नो		
मृषा	=	பொய்,
मृषा		
मृषा		
मृषा		

निद्रामोहवशात्	=	தூக்கமாகிற மயக்கத்தால்,
निर्द्वारा मोहवशात् उपागतसुखं	=	வந்த ஸுகமும்,
உபாகுதஸுகம் दुःखं च	=	துக்கமும்,
து:கம் ச प्रबोधागमे	=	விழிப்புவந்தபின்,
ப்ரபோதா ⁴ க ³ மே क्वचिदपि	=	ஒரு இடத்திலாவது,
க்வசித ³ பி त्वया	=	உன்னால்,
த்வயா सत्यत्वेन	=	உண்மையாக,
ஸத்யத்வேன किं नु विलोकितं	=	பார்க்கப்பட்டிருக்கிறதா?
கிம் நு விலோகிதம் ब्रूहि	=	சொல்.
ப் ³ ருஹி		

மர்த்யத்வம் (மரணமடையும் தன்மை) மனுஷ்யத்தன்மை உனக்கு ஸ்வபாவத்தில் கிடையாது இது சரீரத்தைச் சேர்ந்தது. பிராந்தியினால் இதை உன்னிடத்தில் இருப்பதாக எண்ணிக் கொண்டிருக்கிறாய். இதனால் தான் பிறவி முதலானவைகளும் அவைகள் மூலம் துன்பமும் உன்னிடம் ஏற்படுவதாகத் தோன்றுகிறது. இது எல்லாம் உண்மையல்ல. பொய்தான். இரவில் தூக்கத்தில் சுய அறிவு இழந்த நிலையில் ஸுகமும் துக்கமும் உனக்கு ஏற்படுவதாகத் தோன்றுகிறது. ஒரு சமயத்திலாவது விழித்துக்கொண்டபின் அந்த ஸுகதுக்கங்களை நீ உண்மையென்று நம்புகிறாயா? தூக்கத்தில் காண்பதைப்போலவே விழித்திருக்கும் நிலையில் ஏற்படும் துக்கமும் பொய்தான். (285)

नाशेषलोकेऽनुभूयमानः प्रत्यक्षतोऽयं सकलप्रपञ्चः ।

कथं मृषा स्यादिति शङ्कनीयं विचारशून्येन विमुह्यता त्वया ॥ २८६ ॥

நாஸேஷலோகைரனுபூ⁴யமான:

ப்ரத்யக்ஷதோ(அ)யம் ஸகலப்ரபஞ்ச: ।

கத³ம் ம்ருஷா ஸ்யாதி³தி ஸங்கனீயம்

விசாரஸூன்யேன விமுஹ்யதா த்வயா ॥ 286 ॥

अशेषलोके = எல்லா ஜனங்களாலும்,

अशेषलोकै

प्रत्यक्षतः	=	நேராக,
பிரத்யக்ஷத:		
अनुभूयमानः	=	அனுபவிக்கப்படுகிற,
अनुभूयमानः		
अयं	=	இந்த,
अयम्		
सकलप्रपञ्चः	=	எல்லா பிரபஞ்சமும்,
ஸகலப்ரபஞ்ச:		
कथं	=	எப்படி,
कथम्		
मृषा	=	பொய்யாக,
ம்ருஷா		
स्यात्	=	ஆகும்,
ஸ்யாத்		
इति	=	என்று,
इति		
विचारशून्येन	=	விசாரமில்லாத,
விசாரஸூன்யேன		
विमुह्यता	=	மோஹமடைகிற,
விமுஹ்யதா		
त्वया	=	உன்னால்,
த்வயா		
न शङ्कनीयं	=	ஸந்தேஹப்படவேண்டாம்.
ந ஸங்கனீயம்		

எல்லா ஜனங்களாலும் பிரத்யக்ஷமாக அனுபவிக்கப்படுகிற இந்த எல்லா பிரபஞ்சமும் எப்படி பொய்யாக இருக்கும் என்று விசாரம் செய்யாமல் மோஹம் கொண்டு மற்றவர்களைப் போல் நீ கேள்வி கேட்க கூடாது. விசாரம் செய்து மோஹத்தை நீக்கியவர்கள் கேட்கமாட்டார்கள். (286)

दिवान्धदृष्टेस्तु दिवान्धकारः प्रत्यक्षसिद्धोऽपि स किं यथार्थः।

तद्वद्भ्रमेणावगतः पदार्थो भ्रान्तस्य सत्यः सुमतेर्मृषैव ॥ २८७ ॥

தி³வாந்த⁴த்³ருஷ்டேஸ்து தி³வாந்த⁴கார:

பிரத்யக்ஷஸித்³தோ⁴(அ)பி ஸ கிம் யதா²ர்த²:।

தத்³வத்³ப⁴ரமேணாவக³த: பதா³ர்தோ²

ப⁴ராந்தஸ்ய ஸத்ய: ஸுமதேர்ம்ருஷைவ ॥ 287 ॥

दिवांन्धदृष्टे:	=	பகலில் கண் குருடாக உள்ள ஆந்தைக்கு,
தி ³ வாந்த ⁴ த் ³ ருஷ்டே		
दिवांन्धकार:	=	பகலில் இருட்டு,
தி ³ வாந்த ⁴ கார:		
प्रत्यक्षसिद्धोऽपि	=	நேரில் கண்டபோதிலும்,
ப்ரத்யக்ஷஸித் ³ தோ ⁴ (அ)பி		
स:	=	அது,
ஸ:		
यथार्थः किं	=	உண்மையா?
யதா ³ ர்த ² : கிம்		
तद्वत्	=	அதுபோலவே,
தத் ³ வத்		
भ्रमेण	=	பிராந்தியால்,
ப் ⁴ ரமேண		
अवगतः	=	அறிந்துகொள்ளப்பட்ட,
அவக ³ த:		
पदार्थः	=	வஸ்து,
பதா ³ ர்த ² :		
भ्रान्तस्य	=	மோஹமுள்ளவனுக்கு,
ப் ⁴ ராந்தஸ்ய		
सत्यः	=	உண்மை,
ஸத்ய:		
सुमतेस्तु	=	நல்ல புத்தியுள்ளவனுக்கோவெனில்,
ஸுமதேஸ்து		
मृषैव	=	பொய்தான்.
ம்ருஷைவ		

பகலில் குருட்டுக்கண்ணுள்ள ஆந்தைக்கு பகலில் இருட்டு பிரத்யக்ஷமாகத் தெரிந்தபோதிலும் அந்த இருட்டு வாஸ்தவமாகி விடுமா? அது போலவே, பிரமத்தி னால் காணப்படும் பதார்த்தம் பிராந்தனுக்கு ஸத்யமாகத்தோன்றிய போதிலும் பிராந்தியில்லாத நல்ல புத்தியுள்ளவனுக்குப் பொய் தான். (287)

घटोऽयमित्यत्र घटाभिधानः प्रत्यक्षतः कश्चिदुदेति दृष्टे: ।

विचार्यमाणे स तु नास्ति तत्र मृदस्ति तद्भावविलक्षणा सा ॥ २८८ ॥

க⁴டோ(அ)யமித்யத்ர க⁴டாபி⁴தா⁴ன:

ப்ரத்யக்ஷத: கர்ச்சிது³தே³தி த்³ருஷ்டே: ।

விசார்யமானே ஸ து நாஸ்தி தத்ர

ம்ருத³ஸ்தி தத்³பா⁴வவிலக்ஷணா ஸா ॥ 288 ॥

अयं घटः	=	இது குடம்,
अयम् क ⁴ दः		
इत्यत्र	=	என்ற இடத்தில்,
इत्यत्र		
घटाभिधानः	=	குடம் என்ற பெயருள்ள,
क ⁴ दापि ⁴ ता ⁴ नः		
कश्चित्	=	ஒரு பொருள்,
कम्सित		
प्रत्यक्षतः	=	நேராக,
प्रत्यक्षतः		
दृष्टेः	=	கண் பார்வைக்கு,
त ³ रुण्डेः		
उदेति	=	தோன்றுகிறது,
उदेति		
उदेति		
विचार्यमाणे	=	நன்கு ஆராய்ந்து பார்க்கும்பொழுது,
विचार्यमाणे		
विचार्यमाणे		
स तु	=	அந்த குடமோவெனில்,
स तु		
तत्र	=	அங்கு,
तत्र		
तत्र		
नास्ति	=	இல்லை,
नास्ति		
नास्ति		
मृत्	=	மண்தான்,
मृत्		
मृत्		
अस्ति	=	இருக்கிறது,
अस्ति		
अस्ति		
सा	=	அந்த மண்,
सा		
सा		
तद्भावविलक्षणा	=	குடத்தன்மையைக்காட்டிலும் மாறுபட்ட
तद्भावविलक्षणा		லக்ஷணமுள்ளது.

"இது குடம்" என்கிற இடத்தில் குடமென்ற பெயருள்ள ஒரு பதார்த்தம் கண்ணுக்கு பிரத்யக்ஷமாகத் தெரிகிறது. ஆனால் நன்கு விசாரித்துப் பார்த்தால் அங்கே அவ்வித பதார்த்தமே கிடையாது. மண்தான் இருக்கிறது. அது குடத்தின் தன்மைக்கு மாறுபட்ட தன்மையுள்ளது. (288)

प्रादेशमात्रः परिदृश्यतेऽर्कः शास्त्रेण संदर्शितलक्ष योजनः ।

मानान्तरेण कचिदेति बाधां प्रत्यक्षमप्यत्र हि न व्यवस्था ॥ २८९ ॥

ப்ராதே³ஸமாத்ர: பரித்³ருஸ்யதே(அ)ர்க:

ஸாஸ்த்ரேண ஸந்த³ர்ஸிதலக்ஷ யோஜன: ।

மாணந்தரேண கசிதே³தி பா³தா⁴ம்

ப்ரத்யக்ஷமப்யத்ர ஹி ந வ்யவஸ்தா³ ॥ 289 ॥

शास्त्रेण	=	வான சாஸ்திரத்தால்,
ஸாஸ்த்ரேண		
संदर्शितलक्ष योजनः	=	லக்ஷம் யோஜனை விஸ்தாரமுள்ளதாக
ஸந்த ³ ர்ஸிதலக்ஷ யோஜன:		காட்டப்படும்,
अर्कः	=	ஸூரியன்,
அர்க:		
प्रादेशमात्रः	=	ஒட்டச்சாண் அகலமுள்ளதாகத்தான்,
ப்ராதே ³ ஸமாத்ர:		
परिदृश्यते	=	காணப்படுகிறான்,
பரித் ³ ருஸ்யதே		
प्रत्यक्षमपि	=	பிரத்யக்ஷமும்,
ப்ரத்யக்ஷமபி		
कचित्	=	சில இடத்தில்,
கசித்		
मानान्तरेण	=	வேறு பிரமாணத்தால்,
மாணந்தரேண		
बाधां एति	=	பாதிக்கப்படுகிறது,
பா ³ தா ⁴ ம் ஏதி		
अत्र	=	இவ்விஷயத்தில்,
அத்ர		
व्यवस्था नहि	=	தீர்மானம் இல்லையல்லவா!
வ்யவஸ்தா ³ நஹி		

நம் கண்ணுக்கு ஒட்டச் சாண் அகல முள்ளதாகத்தான் ஸூரியன் தெரிகிறது. ஆனால் வானசாஸ்திரமோ ஸூரிய மண்டலம் லக்ஷம் யோஜனை விஸ்தார முள்ளதாகக் கூறுகிறது. ஆகையால் பிரத்யக்ஷமும் சிலஸமயங்களில் வேறு பிரமாணத்தினால் பாதிக்கப்பட்டு விடுகிறது. இவ்விஷயத்தில் இப்படித்தான் என்ற தீர்மானம் கிடையாது என்பது பிரஸித்தம். (289)

तस्मात्त्वयीदं भ्रमतः प्रतीतं मृषैव नो सत्यमवेहि साक्षात् ।

ब्रह्म त्वमेवासि सुखस्वरूपं त्वत्तो न भिन्नं विचिनुष्व बुद्धौ ॥ २९० ॥

தஸ்மாத்த்வயீதம் ப்ரமத: ப்ரதீதம்

ம்ருஷைவ நோ ஸத்யமவேஹி ஸாக்ஷாத் ।

ப்ரஹ்ம த்வமேவாஸி ஸுக்ஸ்வரூபம்

த்வத்தோ ந பி⁴ன்னம் விசினுஷ்வ புத்³தௌ⁴ ॥ 290 ॥

तस्मात्	=	ஆகையினால்,
தஸ்மாத்		
त्वयिं	=	உன்னிடம்,
த்வயிம்		
भ्रमतः	=	பிராந்தியினால்,
ப்ரமத:		
प्रतीतं	=	தோன்றின,
ப்ரதீதம்		
इदं	=	இது,
இத ³ ம்		
मृषैव	=	பொய்தான்,
ம்ருஷைவ		
नो सत्यम्	=	உண்மையல்ல,
நோ ஸத்யம்		
अवेहि	=	அறிந்துகொள்,
அவேஹி		
त्वं	=	நீ,
த்வம்		
सुखस्वरूपं	=	ஆனந்த ரூபமான,
ஸுக்ஸ்வரூபம்		
साक्षात् ब्रह्मत्वमेवासि	=	ஸாக்ஷாத்ப்ரஹ்மமாகவே இருக்கிறாய், (அது)
ஸாக்ஷாத் ப்ரஹ்மத்வமேவாஸி		
त्वत्तः	=	உன்னக்காட்டிலும்,
த்வத்த:		
न भिन्नं	=	வேறானதல்ல,
ந பி ⁴ ன்னம்		
बुद्धौ	=	புத்தியில்,
புத் ³ தௌ ⁴		
विचिनुष्व	=	ஆராய்ந்துபார்.
விசினுஷ்வ		

ஆகையால் இது எல்லாம் உன்னிடத்தில் பிரமத்தால் தோன்றுபவை, ஆதலால் பொய் தான், ஸத்யமில்லை, நீ ஸாக்ஷாத் தாக ஆனந்த ஸ்வரூபமாயுள்ள பிரஹ்மம் தான், என்று தெரிந்துகொள். அதுஉன்னை விட்டு வேறுபட்டதல்ல. புத்தியில் இதை நன்கு பரிசீலனை செய்து பார். (290)

लोकान्तरे वाऽत्र गुहान्तरे वा तीर्थान्तरे कर्म परंपरान्तरे ।

शास्त्रान्तरे नास्त्यनुपश्यतामिह स्वयं परं ब्रह्म विचार्यमाणे ॥ २९१ ॥

லோகாந்தரே வா(அ)த்ர குஹாந்தரே வா

தீர்தாந்தரே கர்ம பரம்பராந்தரே ।

ஸாஸ்த்ராந்தரே நாஸ்த்யனுபஸ்யதாமிஹ

ஸ்வயம் பரம் ப்ரஹ்ம விசார்யமானே ॥ 291 ॥

(பிரஹ்மமானது)

लोकान्तरे वा	=	வேறு உலகத்திலோ,
लोकान्तरे वा		
अत्र	=	இந்த உலகத்தில்,
अत्र		
गुहान्तरे	=	குஹைக்குள்ளோ,
गुहान्तरे		
कुंहरान्तरे		
तीर्थान्तरे	=	புண்ய தீர்த்தங்களின் மத்தியிலோ,
तीर्थान्तरे		
तीर्थान्तरे		
कर्म परंपरान्तरे	=	கர்மாக்களின் வரிசையின் நடுவிலோ,
कर्म परंपरान्तरे		
कर्म परंपरान्तरे		
शास्त्रान्तरे	=	சாஸ்திரங்களின் நடுவிலோ,
शास्त्रान्तरे		
शास्त्रान्तरे		
नास्ति	=	இல்லை,
नास्ति		
विचार्यमाणे	=	விசாரித்துப் பார்க்கும்பொழுது,
विचार्यमाणे		
विचार्यमाणे		
इह	=	இங்கு,
इह		
अनुपश्यतां	=	கவனித்துப்பார்க்கிறவர்களுக்கு,
अनुपश्यतां		
अनुपश्यतां		
स्वयं	=	தானே,
स्वयं		
स्वयं		
परं ब्रह्म	=	பர ப்ரஹ்மம்.
परं ब्रह्म		
परं ब्रह्म		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

அந்த பிரஹ்மம் வேறு உலகத்திலோ, இவ்வுலகில் குறைக்குள்ளோ தீர்த்தங்களின் மத்தியிலோ, கர்மாக்களின் வரிசையின் மத்தியிலோ, சாஸ்திரங்களுக்குள்ளேயோ, இல்லை. இங்கேயே அதைத்தேடிப்பார்ப்பவர்களுக்கு விசாரித்துப் பார்க்கும் போது தானே தான் அந்த மேலான பிரஹ்மம் என்பது துலங்கும். (291)

तत्त्वमात्मस्थमज्ञात्वा मूढः शास्त्रेषु पश्यति ।

गोपः कक्षगतं छागं यथा कूपेषु दुर्मतिः॥ २९२ ॥

தத்வமாத்மஸ்த்மஜ்ஞாத்வா மூட⁴: ஸாஸ்த்ரேஷு பஸ்யதி ।

கோ³ப: கக்ஷகத்ம சா²க³ம் யதா² கூபேஷு து³ர்மதி: ॥ 292 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
दुर्मतिः	=	முட்டாளான,
दु ³ ர்மதி:		
गोपः	=	இடையன்,
கோ ³ ப:		
छागं	=	ஆட்டுக்குட்டி,
சா ² க ³ ம்		
कक्षगतं	=	கக்ஷகத்திலிருப்பதை,
कक्क्षक ³ த்ம		
अज्ञात्वा	=	தெரிந்து கொள்ளாமல்,
அஜ்ஞாத்வா		
कूपेषु	=	கிணறுகளில்,
கூபேஷு		
पश्यति	=	பார்க்கிறானே (அதுபோல),
பஸ்யதி		
मूढः	=	முட்டாள,
மூட ⁴ :		
तत्त्वं	=	தத்வமானது,
தத்வம்		
आत्मस्थं	=	தன்னிடத்திலேயே இருப்பதை,
ஆத்ப்ரஸ்த ² ம்		
अज्ञात्वा	=	அறிந்துகொள்ளாமல்,
அஜ்ஞாத்வா		
शास्त्रेषु	=	சாஸ்திரங்களில்,
ஸாஸ்த்ரேஷு		

पश्यति = பார்க்கிறான்.

பஸ்யதி

எப்படி முட்டாளான இடையன் தன் கஷ்கத்தில் ஆட்டுக் குட்டியிருப்பதை மறந்து அதைத் தேடியலைந்து கடைசியில் கிணறுகளில் குனிந்து பார்த்து (கிணற்றில் தோன்றும் பிரதி பிம்பத்தைப் பார்த்து) ஆட்டுக்குட்டி அங்கே இருப்பதாக நினைக்கிறானே, அதேமாதிரி தத்வம் தன்னிடமே யிருக்கிறதென்பதை தெரிந்துகொள்ளாமல் அறிவற்றவன் சாஸ்திரங்களில் தேடிப் பார்க்கிறான். (292)

स्वमात्मानं परं मत्वा परमात्मानमन्यथा ।

विमृग्यते पुनः स्वात्मा बहिः कोशेषु पण्डितैः ॥ २९३ ॥

ஸ்வமாத்மானம் பரம் மத்வா பரமாத்மானமன்யதா² ।

விம்ருக்³யதே புன: ஸ்வாத்மா ப³ஹி: கோஸேஷு பண்டி³தை: ॥ 293 ॥

स्वमात्मानं = தனது ஆத்மாவை,

ஸ்வமாத்மானம்

परं = வேறாகவும்,

பரம்

परमात्मानं = பரமாத்மாவை,

பரமாத்மானம்

अन्यथा = வேறுவிதமாகவும்,

अन्यथा²

मत्वा = எண்ணி,

மத்வா

पुनः = பிறகு,

புன:

पण्डितैः = பண்டிதர்களால்,

पण्डितैः

बहिः = வெளியே,

बहिः

कोशेषु = புஸ்தக கோசங்களில்,

कोशेषु

स्वात्मा = தனது ஆத்மா,

स्वात्मा

विमृग्यते = தேடப்படுகிறது.

विमृग्यते

विमृग्यते

தன்னுடைய ஆத்மாவை வேறான சரீராதிகளாக எண்ணி பரமாத்மாவையும் வேறு விதமாக நினைத்துப் பின்னர் பண்டிதர்கள் வெளியில் புஸ்தக கோசங்களில் (அல்லது அந்நமயாதி கோசங்களில்) தனது ஆத்மாவைத் தேடுகிறார்கள். (293)

विस्मृत्य वस्तुनस्तत्त्वमध्यारोप्य च वस्तुनि ।

अवस्तुतां च तद्धर्मान्मुधा शोचति नान्यथा ॥ २९४ ॥

விஸ்மருத்ய வஸ்துனஸ்தத்த்வமத்⁴யாரோப்ய ச வஸ்துனி ।

அவஸ்துதாம் ச தத்³த⁴ர்மான்முதா⁴ ஸோசதி நான்யதா² ॥ 294 ॥

वस्तुनः	=	வஸ்துவின்,
वस्तुनः		
तत्त्वं	=	உண்மைஸ்வரூபத்தை,
तत्त्वम्		
विस्मृत्य	=	மறந்து,
विस्मृत्य		
विस्मृत्य		
वस्तुनि	=	வஸ்துவில்,
वस्तुनि		
अवस्तुतां	=	வஸ்துவல்லாத பொய்ப் பொருள்களின்
अवस्तुतां		
अवस्तुताम्		தன்மையையும்,
तद्धर्मान् च	=	அதன் தர்மங்களையும்,
तद्धर्मान् च		
तद्धर्मान् च		
अध्यारोप्य	=	ஆரோபம் செய்து,
अध्यारोप्य		
अध्यारोप्य		
मुधा	=	வீணாக,
मुधा		
मुधा		
शोचति	=	துன்புறுகிறான்,
शोचति		
शोचति		
न अन्यथा	=	வேறுவிதமாக இல்லை.
न अन्यथा		
न अन्यथा		

வஸ்துவினுடைய உண்மை ஸ்வரூபத்தை மறந்து, வஸ்துவினிடத்தில் பொய்ப்பொருளின் தன்மையையும் அதன் தர்மங்களையும் ஏற்றிவைத்துவிட்டு வீணாக சோகத்தை யடைகிறான். இதைத்தவிர வேறில்லை. (294)

आत्मानात्मविवेकं ते वक्ष्यामि शृणु सादरम् ।

यस्य श्रवणमात्रेण मुच्यतेऽनात्मबन्धनात् ॥ २९५ ॥

ஆத்மானாத்மவிவேகம் தே வக்ஷ்யாமி ஸ்ருணு ஸாத்ரம் ।
யஸ்ய ஸ்ரவணமாத்ரேண முச்யதே(அ)னாத்மபந்த்ராத் ॥ 295 ॥

यस्य	=	எதை,
யஸ்ய		
श्रवणमात्रेण	=	கேட்பதாலேயே,
ஸ்ரவணமாத்ரேண		
अनात्मबन्धनात्	=	அநாத்மக்கட்டிலிருந்து,
அனாத்மபந்த்ராத்		
मुच्यते	=	விடுபடுகிறானே (அந்த),
முச்யதே		
आत्मानात्मविवेकं	=	ஆத்மாவையும் அநாத்மாவையும் பிரித்துத்
ஆத்மானாத்மவிவேகம்		தெரிந்துகொள்ளும் பிரகாரத்தை,
ते	=	உனக்கு,
தே		
वक्ष्यामि	=	சொல்கிறேன்,
வக்ஷ்யாமி		
सादरं	=	ஆதரவுடன்,
ஸாத்ரம்		
शृणु	=	கேள்.
ஸ்ருணு		

ஆத்மாவையும் அநாத்மாவையும் நன்கு பிரித்துத் தெரிந்து கொள்ளும் பிரகாரத்தை உனக்குச் சொல்கிறேன் கவனமாகக் கேள். இதை கேட்டமாத்மிரத்தில் அநாத்மாவின் பந்தத்திலிருந்து விடுபடுவான். (295)

इत्युक्त्वाऽभिमुखीकृत्य शिष्यं करुणया गुरुः ।

अध्यारोपापवादाभ्यां निष्प्रपञ्चं प्रपञ्चयन् ॥ २९६ ॥

இத்யுக்த்வா(அ)பி⁴முகீ³க்ருத்ய ஸிஷ்யம் கருணயா கு³ரு: ।

அத்யாரோபாபவாதா³ப்யாம் நிஷ்ப்ரபஞ்சம் ப்ரபஞ்சயன் ॥ 296 ॥

सम्यक् प्राबोधयत् तत्त्वं शास्त्रदृष्टेन वर्त्मना ।

सर्वेषामुपकाराय तत्प्रकारोऽत्र दर्श्यते ॥ २९७ ॥

ஸம்யக் ப்ராபோ³த்யத் தத்வம் ஸாஸ்த்ரத்³ருஷ்டேன வர்த்மனா ।

ஸர்வேஷாமுபகாராய தத்ப்ரகாரோ(அ)த்ர த்³ர்ஸ்யதே ॥ 297 ॥

इति	=	என்று,
इति उक्त्वा	=	சொல்லி,
உக்த்வா गुरुः	=	குரு,
கு ³ ரு: करुणया	=	கிருபையால்,
கருணயா शिष्यं	=	சிஷ்யனை,
ஸிஷ்யம் अभिमुखीकृत्य	=	கவனிக்கும்படி செய்து,
அபி ⁴ முகீ ³ க்ருத்ய शास्त्रदृष्टेन	=	சாஸ்திரத்தில் காட்டப்பட்ட,
ஸாஸ்திரத் ³ ருஷ்டேன वर्त्मना	=	வழியாக,
வர்த்மனா निष्प्रपञ्चं	=	பிரபஞ்ச ஸம்பந்தமில்லாத,
நிஷ்ப்ரபஞ்சம் तत्त्वं	=	தத்வத்தை,
தத்வம் अध्यारोपापवादाभ्यां	=	ஆரோபம் (ஏற்றுவது) அபவாதம் (நீக்குவது)
அத் ⁴ யாரோபாவாதா ³ ப் ⁴ யாம் प्रपञ्चयन्	=	இவைகளால், விரிவாக விளக்கிக்கொண்டு,
ப்ரபஞ்சயன் सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக் प्राबोधयत्	=	போதித்தார்,
ப்ராபோ ³ த ⁴ யத் सर्वेषां	=	எல்லோருக்கும்,
ஸர்வேஷாம் उपकाराय	=	உபகாரத்தின் பொருட்டு,
உபகாராய तत्प्रकारः	=	அந்த முறை,
தத்ப்ரகார: अत्र	=	இங்கு,
அத்ர		

दश्यते = காட்டப்படுகிறது.

த³ர்ஸ்யதே

இவ்விதமாகச்சொல்லி சிஷ்யனை நன்கு கவனிக்கச் செய்து குருவானவர் கருணையோடுகூட எவ்வித விஸ்தாரமுமில்லாத பிரஹ்மதத்வத்தை, சாஸ்திரத்தில் கண்டிருக்கும் முறைப்படி, அத்யாரோபம், அபவாதம் ஆகிய இருவகையாகவும் விஸ்தரித்து நன்கு போதித்தார். எல்லோருக்கும் உபகாரமாயிருக்கும் பொருட்டு அந்த முறை இங்கு காட்டப்படுகிறது. (296-297)

(அவதாரிகை) முதலில் அத்யாரோபம் என்பது என்ன வென்று சொல்லி விட்டு, அதன் மூலமாய் எப்படி பிரஹ்மத்தை யறியலாமென்று விஸ்தாரமாய் எடுத்துச்சொல்ல ஆரம்பிக்கிறார்: -

वस्तुन्यवस्त्वारोपो यः सोऽध्यारोप इतीयते ।

असर्पभूते रज्ज्वादौ सर्पत्वारोपणं यथा ॥ २९८ ॥

வஸ்துன்யவஸ்த்வாரோபோ ய: ஸோ(அ)த்⁴யாரோப இதீர்யதே ।

அஸர்பபூ⁴தே ரஜ்ஜ்வாதௌ³ ஸர்பத்வாரோபணம் யதா³ ॥ 298 ॥

वस्तुनि = உண்மைப்பொருளில்,

वस्तुनि

अवस्त्वारोपः = உண்மையில்லாத பொருளை ஏற்றுவது,

अवस्त्वारोपः

यः = எதுவோ,

यः

सः = அது,

सः

ஸः = அத்யாரோபம்,

अध्यारोपः

अत्⁴यारोपः = என்று,

इति

इतीयते = சொல்லப்படுகிறது,

इतीयते

ஈர்யதே = பாம்பாக இல்லாத,

असर्पभूते

असर्पभू⁴தே = கயிறு முதலியவற்றில்,

रज्ज्वादौ

रज्ज्ज்வாதௌ³ = பாம்புத் தன்மையை ஆரோபம் செய்வதுபோல்.

सर्पत्वारोपणं यथा

ஸர்பத்வாரோபணம் யதா³

ஸர்பமாக இல்லாத கயிறு முதலியவற்றில் ஸர்பமாயிருக்கும் தன்மையை ஏற்றுவது எப்படியோ, அதேபோல வஸ்துவில் வஸ்துவல்லாததை ஏற்றுவது அத்யாரோபம் எனப்படுகிறது. (298)

वस्तु तावत् परं ब्रह्म सत्यज्ञानादिलक्षणम् ।

इदं आरोपितं यत्र भाति खे नीलतादिवत् ॥ २९९ ॥

வஸ்து தாவத் பரம் ப்ரஹ்ம ஸத்யஜ்ஞாநாத்¹லக்ஷணம் ।

இத்²ம் ஆரோபிதம் யத்ர பா⁴தி கே³ நீலதாதி⁵வத் ॥ 299 ॥

खे	=	ஆகாசத்தில்,
के ³		
नीलतादिवत्	=	நீல நிறமாயிருக்கும் தன்மை முதலியது போல்,
नीलताதி ⁵ वत्		
इदं	=	இந்த பிரபஞ்சம்,
इत् ² म्		
यत्र	=	எதில்,
यत्त्र		
आरोपितं	=	ஆரோபிக்கப்பட்டு,
आरोपितम्		
भाति	=	தோன்றுகிறதோ (அந்த),
पा ⁴ ति		
सत्यज्ञानादिलक्षणम्	=	ஸத்யம் ஞானம் முதலியவற்றை
ஸத்யஜ்ஞாநாத் ¹ லக்ஷணம்		ஸ்வரூபமாகக்கொண்ட,
परं ब्रह्म	=	பரப்ரஹ்மம்,
பரம் ப்ரஹ்ம		
वस्तु तावत्	=	வஸ்து என்பது.
வஸ்து தாவத்		

இங்கே வஸ்து என்பது ஸத்யம் (முக்காலத்திலும் மாறாமலிருப்பது) ஞானம் (சித்ரூபம்) முதலான லக்ஷணங்களையுடைய பரப்ரஹ்மம். ஆகாசத்தில் நீலமாயிருக்கும் தன்மை முதலியது ஏற்றப்படுவதுபோல இந்த பிரஹ்மத்தினிடத்தில் இந்த ஜகத்தானது ஏற்றப்பட்டு விளங்குகிறது. (299)

तत्कारणं यदज्ञानं सकार्यं सद्विलक्षणम्।

अवस्त्वित्युच्यते सद्भिर्त्यस्य बाधा प्रदृश्यते ॥ ३०० ॥

தத்காரணம் யத்¹ஜ்ஞானம் ஸகார்யம் ஸத்²விலக்ஷணம்।

அவஸ்த்வித்யுச்யதே ஸத்³பி⁴ர்யஸ்ய பா⁵தா⁶ ப்ரத்⁷ருஸ்யதே ॥ 300 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

कारणं	=	காரணமாயும்,
कारणम्		
सकार्यं	=	கார்யங்களோடு கூடினதாயும்,
सकार्यम्		
सद्विलक्षणं	=	ஸத்ஸ்வரூபச்சகைசகாட்டிலும் விலகூணமாயும்
ஸத் ³ விலகூணம்		உள்ள,
यत् अज्ञानं	=	எந்த அக்ஞானமுண்டோ,
யத் அஜ்ஞானம்		
तत्	=	அது,
तत्		
अवस्तु	=	அவஸ்து,
अवस्तु		
इति	=	என்று,
इति		
सद्धिः	=	ஸாதுக்களால்,
ஸத் ³ பி ⁴ :		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
உச்சயதே		
यस्य	=	எதற்கு,
யஸ்ய		
बाधा	=	பாதமானது,
பா ³ தா ⁴		
प्रदृश्यते	=	காணப்படுகிறதோ.
ப்ரத் ³ ருஸ்யதே		

அவ்விதம் ஏற்றப்படுவதற்கு காரணமாயும், ஸத் வஸ்துவின் லகூணத்திற்கு மாறான லகூணத்தையுடையதாயும் உள்ள அக்ஞானமும் அதன் காரியங்களும் அவஸ்து என்று கூறப்படுகிறது இது பின்னால் பாதிக்கப்பட்டு விடும். அதாவது இல்லை என்று ஆகிவிடும். (300)

अवस्तु तत्प्रमाणैर्यद्वाध्यते शुक्तिरौप्यवत् ।

न बाध्यते यत्तद्वस्तु त्रिषु कालेषु शुक्तिवत् ॥ ३०१ ॥

அவஸ்து தத்ப்ரமாணையத்³பா³த்⁴யதே ஸுக்திரௌப்யவத் ।

ந பா³த்⁴யதே யத்தத்³வஸ்து த்ரிஷு காலேஷு ஸுக்திவத் ॥ 301 ॥

शुक्तेर्बाधा न खल्वस्ति रजतस्य यथा तथा ।

ஸுக்தேர்பா³தா⁴ ந க³ல்வஸ்தி ரஜதஸ்ய யதா³ ததா³ ।

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

शुक्तिरौप्यवत्	=	கிளிஞ்சலில் தோன்றும் வெள்ளிபோல்,
ஸக்திரௌப்யவத்		
यत्	=	எது,
யத்		
प्रमाणैः	=	ப்ரமாணங்களால்,
ப்ரமாணை:		
बाध्यते	=	பாதிக்கப்படுகிறதோ (இல்லாமல் போய் விடுகிற
பா ³ த் ⁴ யதே		தோ),
तत्	=	அது,
தத்		
अवस्तु	=	அவஸ்துவாகும்,
அவஸ்து		
शुक्तिवत्	=	கிளிஞ்சல்போல்,
ஸக்திவத்		
त्रिषु कालेषु	=	மூன்று காலங்களிலும்,
த்ரிஷு காலேஷு		
यत्	=	எது,
யத்		
न बाध्यते	=	பாதிக்கப்படுவதில்லையோ,
ந பா ³ த் ⁴ யதே		
तत्	=	அது,
தத்		
वस्तु	=	வஸ்துவாகும்,
வஸ்து		
यथा रजतस्य	=	வெள்ளிக்கு எப்படியோ,
யதா ³ ரஜதஸ்ய		
तथा	=	அப்படி,
ததா ³		
शुक्तः	=	கிளிஞ்சலுக்கு,
ஸக்த:		
बाधा	=	பாதமானது,
பா ³ தா ⁴		
न खल्वस्ति	=	இல்லையல்லவா.
ந க ³ ல்வஸ்தி		

எது பிரமாணங்களினால் பாதிக்கப்படுகிறதோ, இல்லை யென்று ஏற்படுகிறதோ அது அவஸ்து, சிப்பியில் தோன்றும் வெள்ளியைப்போல. எது மூன்று காலங்களி

லும் பாதிக்கப்படவில்லையோ ஒருக்காலும் இல்லை என்று ஆவதில்லையோ - அது வஸ்து, சிப்பியைப்போல வெள்ளிக்கு எப்படி பாதமானது ஏற்படுகிறதோ அப்படி சிப்பிக்கு பாதம் ஏற்படுவதில்லை யல்லவா?

சிப்பியில் தோன்றும் வெள்ளி தோன்றுவதற்கு முன் இல்லை, சிப்பின் தத்வம் தெரிந்த பிறகும் இல்லை, தோன்றும்போதும் வாஸ்தவத்தில் இல்லை. இவ்விதமாக பாதிக்கப்படுகிறபடியால், அது அவஸ்து என்று சொல்லப்படுகிறது. முன், பின், மத்ய காலங்கள் மூன்றிலும் சிப்பி அப்படியே யிருப்பதால், அதை வஸ்து என்கிறார்கள்.

(301)

अवस्तुसंज्ञितं यत् तत् जगदध्यासकारणम् ॥ ३०२ ॥

அவஸ்துஸஞ்ஞிதம் யத் தத் ஜகத் த்யாஸகாரணம் ॥ 302 ॥

सदसद्भ्यां अनिर्वाच्यं अज्ञानं त्रिगुणात्मकम् ।

वस्तुतत्त्वावबोधकवाध्यं तत् भावलक्षणम् ॥ ३०३ ॥

ஸத் ஸத் ப்யாம் அநிர்வாச்யம் அஜ்ஞானம் த்ரிகுணாத்மகம் ।

வஸ்துதத்வாவபோதகவாத்யம் தத் பாவலக்ஷணம் ॥ 303 ॥

यत्	=	எது,
यत्		
अवस्तुसंज्ञितं	=	அவஸ்து என்று பெயருள்ளதோ,
अवस्तुसंज्ञितम्		
जगदध्यासकारणम्	=	(பிரஹ்மத்தில்) பிரபஞ்சம் தோன்றுவதற்குக்
जगदध्यासकारणम्		காரணம்,
तत्	=	அந்தககாரணமான,
तत्		
तत्		
अज्ञानं	=	அக்ஞானமானது,
अज्ञानम्		
सदसद्भ्यां	=	ஸத் (இருக்கிறது) என்றோ அஸத் (இல்லாதது)
सदसद्भ्यां		என்றோ,
अनिर्वाच्यं	=	விளக்கிக்கூற முடியாதது,
अनिर्वाच्यं		
अनिर्वाच्यम्		
त्रिगुणात्मकम्	=	முக்குண வடிவமாயுள்ளது,
त्रिगुणात्मकम्		
तद्विज्ञानात्मकम्		
वस्तुतत्त्वावबोधकवाध्यं	=	வஸ்துவின் உண்மைத்தன்மையை அறிவது
वस्तुतत्त्वावबोधकवाध्यं		ஒன்றாலேயே பாதிக்கத்தக்கது,
भावलक्षणम्	=	பாவஸ்வரூபமானது,
भावलक्षणम्		
भावलक्षणम्		

तत्र	=	அந்த,
तत्र ब्रह्मणि	=	ப்ரஹ்மத்தில்,
ப் ³ ரஹ்மணி मिथ्यासंबन्धतः	=	பொய்யான ஸம்பந்தத்தால்,
மித் ³ யாஸம்ப ³ ந்த ⁴ த: आश्रित्य	=	ஆச்ரயித்துக் கொண்டு, (அக்ஞானம்),
ஆஸ்ரித்ய तिष्ठति	=	இருக்கிறது,
திஷ்ட ³ தி एतत्	=	இந்த அக்ஞானம்,
ஏதத் न आश्रयदूषकं	=	தனது ஆச்ரயவஸ்துவைக் கெடுக்கிறதில்லை.
ந ஆஸ்ரயதூ ³ ஷகம்		

ரத்தினத்தில் சக்தியிருப்பதுபோல் அந்த பிரஹ்மத்தினிடத்தில் பொய்யான ஸம்பந்தத்தினால் (ஆத்யாஸிக தாதாதம்ய ஸம்பந்தத்தால்) அக்ஞானம் ஆசிரயித் துக்கொண்டு இருக்கிறது ஆனால் இது சிரயமான பிரஹ்மத்தைக் கெடுக்காது.

சில ரத்னங்களில் அபூர்வமான சில சக்திகள் உண்டு. அந்த ரத்னத்தை தரித்துக்கொண்டு நெருப்பைத் தொட்டாலும் தூடு தெரிவதில்லை. இம்மாதிரியான சக்தியை ரத்தினத்தை விட்டுத் தனியாகக் காணமுடியாது. ஆனாலும் அது ரத்தினத்தைத் தவிர வேறில்லை யென்றும் சொல்லமுடியாது. இரண்டு பதார்த்தங் கள் வெவ்வேறாக இருந்தால் ஒன்றுக்கொன்று ஸம்பந்தம் சொல்ல முடியும். வெவ்வேறாக இல்லாமல் ஒன்றைவிட்டு மற்றொன்று தனியாகக் காணப்படாமலிருக் கையில், அவ்விரண்டிற்கும் உள்ள ஸம்பந்தம் பொய் என்று தான் சொல்ல வேண்டும். தவிரவும் இவ்விதம் எது பொய் ஸம்பந்தத்தினால் மற்றொன்றில் இருப்பதாகக் காணப்படுகிறதோ, அது அந்த மற்றொன்றை எவ்விதத்திலும் பாதிக்க மாட்டாது. கயிற்றில் தோன்றும் ஸர்பத்தினால் கயிறு விஷமுள்ளதாக ஆகிவிடாது. தூணில் தோன்றும் திருடன் தூணிலுள்ள எந்த சாமானையும் திருட முடியாது இதுபோல் அக்ஞானமும் ப்ரஹ்மத்தை விட்டுத் தனியாகப்பிரித்து வேறாகக் காண முடியாதபடி ப்ரஹ்மத்திலேயே பொய்யான ஸம்பந்தத்தால் இருக்கிறது இவ்வித அக்ஞானத்தால் ஆச்ரயமான ப்ரஹ்மத்திற்கு எவ்வித மாறுபாடும் ஏற்படுவதில்லை.

(304)

(அவதாரிகை) அக்ஞானத்தின் ஸ்வரூபத்தை இவ்விதம் சொல்லிவிட்டு அது இருக்கிறது என்பதற்கு என்ன பிரமாணம் என்பதை அடுத்த சுலோகத்தில் சொல்கிறார். அனுமானத்தினால் அதை அறியலாம், சப்த பிரமாணத்தினாலும் அறியலாம், பிரத்யக்ஷமாகவும் அறியலாம், என்று எடுத்துக்காட்டுகிறார்: -

सद्भावे लिङ्गमेतस्य कार्यमेतच्चराचरम् ।

मानं श्रुतिः स्मृतिश्चाज्ञोऽहमित्यनुभवोऽपि च ॥ ३०५ ॥

ஸத்³பா⁴வே லிங்க³மேதஸ்ய கார்யமேதச்சராசரம் ।

மானம் ஸ்ருதி: ஸ்ம்ருதில்சாஜ்ஞோ(அ)ஹமித்யனுப⁴வோ(அ)பி ச ॥ 305 ॥

एतत्	=	இந்த,
ஏதத்		
चराचरं	=	ஸ்தாவர ஜங்கமரூபமான,
சராசரம்		
कार्यं	=	உண்டாகும் பிரபஞ்சம்,
கார்யம்		
एतस्य सद्भावे	=	இந்த அக்ஞானம் இருப்பதற்கு,
ஏதஸ்ய ஸத் ³ பா ⁴ வே		
लिङ्गं	=	அடையாளம்,
லிங்க ³ ம்		
श्रुतिः	=	வேதமும்,
ஸ்ருதி:		
स्मृतिश्चा	=	ஸ்மிருதியும்,
ம்ருதில்சா		
अहं अज्ञः	=	நான் அறியாதவன்,
அஹம் அஜ்ஞ:		
इति	=	என்ற,
இதி		
अनुभवोऽपि च	=	அநுபவமும்,
அனுப ⁴ வோ(அ)பி ச		
मानं	=	அக்ஞானமிருப்பதற்கு பிரமாணம்.
மானம்		

இந்த அக்ஞாநம் இருக்கிறது என்ற விஷயத்தில் அடையாளம் இதன் கார்யமான அசையும் பொருள் அசையாப் பொருள் அடங்கிய இந்த உலகமே யாகும்.

मायां तु प्रकृति विद्यात्

மாயாம் து ப்ரக்ருதி வித்³யாத்

இது முதலான சுருதிகளும்

मयाऽध्यक्षेण प्रकृतिः सूयते सचराचरं

மயா(அ)த்⁴யக்ஷேண ப்ரக்ருதி: ஸூயதே ஸசராசரம்

இது முதலான ஸ்மிருதிகளும் 'நான் அறியாதவன்' என்ற நம்முடைய அனுபவமும் இந்த அக்ஞானம் இருப்பதற்குப் பிரமாணங்களாகும். (305)

(அவதாரிகை) ஜகத்தின் தோற்றத்திற்குக் காரணமாயும் பிரமாணங்களால் இருப்பதாக நிச்சயிக்கத்தக்கதாயுமுள்ள அக்ஞானத்திற்கே வேறு பல பெயர்களினால் வியவஹாரம் உண்டென்பதைக் காட்டுகிறார்: -

अज्ञानं प्रकृतिः शक्तिः अविद्येति निगद्यते ।

அக்ஞானம் ப்ரக்ருதி: ஸக்தி: அவித்யேதி நிகத்யதே ।

अज्ञानं	=	அக்ஞானமானது,
अज्ञानम्		
प्रकृतिः	=	ப்ரக்ருதி என்றும்,
प्रक्रुतिः		
शक्तिः	=	சக்தி என்றும்,
शक्तिः		
अविद्या इति	=	அவித்யை என்றும்,
अविद्या इति		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
निगद्यते		
निकत्यते		

அக்ஞானமானது பிரகிருதி என்றும் சக்தி என்றும் அவித்யை என்றும் சொல்லப்படுகிறது.

(அவதாரிகை) இதன் ஸ்வரூபம் இன்னவிதமென்று சொல்ல முடியாதென்று முன்னால் சொன்னதையே மறுபடியும் விஸ்தாரமாக எடுத்துக்காட்டுகிறார்: -

तदेतत् सत्न भवति नासद्वा शुक्तिरौप्यवत् ॥ ३०६ ॥

ததேதத் ஸத்ன பவதி நாஸத்வா ஸுக்திரௌப்யவத் ॥ 306 ॥

सतो भिन्नं अभिन्नं वा न दीपस्य प्रभा यथा ।

न सावयवं अन्यद्वा बीजस्यां कुरवत् क्वचित् ॥ ३०७ ॥

ஸதோ பி'ன்னம் அபி'ன்னம் வா ந தீ'பஸ்ய ப்ரபா' யதா' ।
ந ஸாவயவம் அன்யத்'வா பீ'ஜஸ்யாம் குரவத் க்வசித் ॥ 307 ॥

अत एतदनिर्वाच्यं इत्येव कवयो विदुः ।

அத ஏதத்'நிர்வாச்யம் இத்யேவ கவயோ விது: ।

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

तत् एतत्	=	அந்த இது (அக்ஞானம்),
तत् एतत् शुक्तिरौप्यवत्	=	கிளிஞ்சலில் தோன்றும் வெள்ளிபோல,
शुक्तिरौप्यवत् सत्न भवति	=	ஸத்தாக இல்லை,
सत्न भवति असद्वा	=	அஸத்தாகவும்,
असद्वा न	=	இல்லை,
न दीपस्य	=	தீபத்தின்,
दीपस्य प्रभा यथा	=	ஒளிபோல,
प्रभा यथा प्रपा ⁴ यथा ³	=	ஸத் வஸ்துவைக்காட்டிலும்,
सतः भिन्नं	=	வேறுபட்டதாகவோ,
भिन्नं अभिन्नं वा	=	வேறுபடாததாகவோ,
अभिन्नं वा न	=	இல்லை,
न बीजस्य	=	விதையின்,
बीजस्य अंकुरवत्	=	முளைபோல,
अंकुरवत् क्वचित्	=	ஒரு இடத்திலும்,
क्वचित् कवचित्	=	அவயவத்துடன் கூடியதாகவோ,
कवचित् सावयवं	=	அவயவம் இல்லாததாகவோ,
सावयवं अन्यद्वा	=	இல்லை,
अन्यद्वा न	=	ஆகையால்,
न अतः	=	
अतः	=	

एतत्	=	இந்த அக்ஞானம்,
ஏதத் अनिर्वाच्यं	=	இன்னவிதமென்று, நிர்வசனம் செய்யமுடியாதது,
அநிர்வாச்யம் इत्येव	=	என்றுதான்,
இத்யேவ कवयः	=	வித்வான்கள்,
கவய: विदुः	=	அறிந்திருக்கிறார்கள்.
விது ³ :		

அந்த அக்ஞானம் இருப்புள்ளது என்றே, இருப்பற்றது என்றே கூறமுடியாது சிப்பியில் தோன்றும் வெள்ளியைப் போல. அது வாஸ்தவமாயிருக்கும் பதார்த்தத்தி லிருந்து வேறுபட்டதில்லை, வேறுபடாததும் இல்லை தீபத்தின் ஒளி போல. அது ஒருக்காலும் அவயவங்களுடன் கூடினதில்லை. அவயவங்களற்றதாகவும் இல்லை விதையின் முளையைப்போல ஆகையால் இது நிர்வசனம் செய்யத்தக்கதில்லை யென்றே அறிவாளிகள் அறிந்திருக்கிறார்கள்.

சிப்பியில் தோன்றும் வெள்ளி இல்லாத பதார்த்தமானால் தோன்றாது. இருக்கிற பதார்த்தமானால் மறையாது; ஆகையால் அது இரண்டு இனங்களிலும் சேராது தீபத்தின் வெளிச்சம் தீபத்தை விட்டு தனித்து இருக்க முடியாது, ஆனாலும் தீபமில்லாத விடத்தில் வியாபிக்கிறது; ஆகையால் அது தீபத்தை விட வேறு என்றாவது, வேறில்லை யென்றாவது சொல்வதற்கில்லை. விதையை சோதித்துப் பார்த்தால் அதில் முளை தெரியவில்லை, அதில் முளை இல்லையானால் பின்னால் முளை வெளிக்கிளம்ப முடியாது; ஆகையால் அதை முளை என்னும் அவயவத்துடன் கூடியதென்றே முளை என்னும் அவயவமற்றதென்றே சொல்ல முடியாது. இவ்வித மே தோற்றமாயும் சக்தியாயும் காரணமாயும் உள்ள அக்ஞானம் இன்னதென்று சொல்வதற்கில்லை. இதையே அநிர்வசனீயம் என்று கூறுவார்கள். (306-307)

(அவதாரிகை) ப்ரஹ்ம விஷயமான அக்ஞானம் தான் ஜகத்தின் தோற்றத் திற்குக் காரணம் என்று முன் சொல்லப்பட்டது. அந்த அக்ஞானத்தைக் காரணமாசக் கொண்டு ஜகத் எந்த கிரமமாய்த் தோன்றுகிறது என்பதைப்பற்றி விஸ்தாரமாகச் சொல்வதற்காக முதலில் அந்த அக்ஞானம் இருவகைப்படுமென்று ஆரம்பிக்கிறார்.

समष्टिव्यष्टिरूपेण द्विधाऽज्ञानं निगद्यते ॥ ३०८ ॥

ஸமஷ்டிவ்யஷ்டிருபேண த்³விதா⁴(அ)ஜ்ஞானம் நிக³த்³யதே ॥ 308 ॥

अज्ञानं	=	அக்ஞானமானது,
அஜ்ஞானம்		

समष्टिव्यष्टिरूपेण	=	ஸமஷ்டி ரூபம், வியஷ்டி ரூபம் என்று,
ஸமஷ்டிவ்யஷ்டிரூபேண		
द्विधा	=	இரண்டுவிதமாக,
த் ³ விதா ⁴		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
நிக ³ த் ³ யதே		

ஸமஷ்டி, வ்யஷ்டி, என்று அக்ஞானம் இரண்டு விதமாகச் சொல்லப்படுகிறது.

(308)

नानात्वेन प्रतीतानां अज्ञानानां अभेदतः ।

एकत्वेन समष्टिः स्यात् भूराणां वनं यथा ॥ ३०९ ॥

நானாத்வேன ப்ரதீதானாம் அஜ்ஞானானாம் அபே⁴த்³த³ :

ஏகத்வேன ஸமஷ்டி: ஸ்யாத் பூ⁴ருஹானாம் வனம் யதா³ ॥ 309 ॥

भूराणां	=	மரங்களுக்கு,
பூ ⁴ ருஹானாம்		
वनं यथा	=	காடுபோல,
வனம் யதா ³		
नानात्वेन	=	பலவாக,
நானாத்வேன		
प्रतीतानां	=	தோன்றுகிற,
ப்ரதீதானாம்		
अज्ञानानां	=	அக்ஞானங்களுக்குள்,
அஜ்ஞானானாம்		
अभेदतः	=	வேற்றுமையில்லாததால்,
அபே ⁴ த் ³ த ³ :		
एकत्वेन	=	ஒன்றாக,
ஏகத்வேன		
समष्टिः स्यात्	=	ஸமஷ்டியாகும்.
ஸமஷ்டி: ஸ்யாத்		

பலவிதமான அநேகம் மரங்கள் சேர்ந்து காடு என்ற முறையில் எப்படி ஒன்றாகிறதோ அப்படியே பலவிதமாகத் தோன்றுகிற அக்ஞானங்களுக்குள் (அக்ஞானம் என்ற முறையில்) வேற்றுமையில்லாததினால் ஒன்றாகவே கருதப் பட்டால், 'ஸமஷ்டி' எனப்படும். மரங்கள் எல்லாவற்றையும் சேர்த்து ஒன்றாகவே காடு என்று பாவித்தால் ஸமஷ்டி என்று பெயர். மரங்களை தனித்தனியே பாவித்தால் வியஷ்டி என்பார்கள். அப்படியே எல்லா அக்ஞானங்களையும் ஒன்றாகச்

சேர்த்து மொத்தமாய்ப் பார்த்தால் ஸமஷ்டியாகும். அக்ஞானங்களைத் தனித்தனியே பார்த்தால் வியஷ்டியெனப்படும். (309)

इयं समष्टिरुत्कृष्टा सत्वांशोत्कर्षतःपुरा ।

मायेति कथ्यते तज्जैः शुद्धसच्चैकलक्षणा ॥ ३१० ॥

இயம் ஸமஷ்டிருத்க்ருஷ்டா ஸத்வாம்ஸோத்கர்ஷத: புரா ।

மாயேதி கத்³யதே தஜ்ஜை: ஸுத்³த⁴ஸச்சைகலக்ஷணா ॥ 310 ॥

पुरा	=	முதலில்,
पूरा		
सत्वांशोत्कर्षतः	=	ஸத்வகுணம் மேலிட்டிருப்பதால்,
ஸத்வாம்ஸோத்கர்ஷத:		
उत्कृष्टा	=	சிறந்ததான,
உத்க்ருஷ்டா		
शुद्धसच्चैकलक्षणा	=	சுத்தமான (ரஜஸ்தமோ குணங்களால் தாக்கப்
ஸுத் ³ த ⁴ ஸச்சைகலக்ஷணா		படாத) ஸத்குணத்தையே ஸ்வரூபமாகக்கொண்ட,
इयं समष्टिः	=	இந்த ஸமஷ்டி அக்ஞானமானது,
இயம் ஸமஷ்டி:		
तज्जैः	=	அதை அறிந்தவர்களால்,
தஜ்ஜை:		
माया इति	=	மாயை என்று,
மாயா இதி		
कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
கத் ³ யதே		

இந்த ஸமஷ்டி அக்ஞானத்தில் முக்குணங்களிருந்தபோதிலும் எப்பொழுதும் ஸத்வகுணமே மேலிட்டிருப்பதால் இது சிறந்தது சுத்தமான ஸத்வ குணத்தை ஸ்வரூபமாகக் கொண்ட இது மாயை என்று சொல்லப்படுகிறது ரஜஸ் தமோகுணங் கள் கட்டுப்பட்டு மேலோங்காமல், அவைகளால் ஸத்வ குணம் தாக்கப்படாமல் ஸத்வகுணமே மேலோங்கியிருப்பது தான் சுத்த ஸத்வம் என்பதன் பொருள். மூன்று குணங்களும் ஸமமாக இருக்கும் போது "மேல்" "கீழ்" என்ற வியவஹாரத்திற்கு இடமில்லை. அந்த ஸமமாயிருக்கும் நிலை மாறி ஏதாவது ஒரு குணம் அதிகமாயும் மற்றது குறைந்தும் இருக்கும்போது தான் வேற்றுமையே ஏற்படுகிறது. (310)

(அவதாரிகை) ஸமஷ்டி அக்ஞானமாகிற மாயையில் பிரதிபலிக்கும் பிரஹ்ம சைதன்யமே ஈசுவரன் என்பதை குறிப்பிடுகிறார்: -

मायोपहितचैतन्यं साभासं सत्त्वबृंहितम् ।
 सर्वज्ञत्वादिगुणकं सृष्टिस्थित्यन्तकारणम् ।
 अव्याकृतं तदव्यक्तमीश इत्यपि गीयते ॥ ३११ ॥

மாயோபஹிதசைதன்யம் ஸாபா⁴ஸம் ஸத்த்வப்³ரும்ஹிதம் ।
 ஸர்வஜ்ஞத்வாதி³கு³ணகம் ஸ்ருஷ்டிஸ்தி²த்யந்தகாரணம் ।
 அவ்யாக்ருதம் தத்³வ்யக்தமீஸ இத்யபி கீ³யதே ॥ 311 ॥

साभासं	=	பிரதிபிம்பத்துடன் கூடியதும்,
ஸாபா ⁴ ஸம்		
सत्त्वबृंहितम्	=	ஸத்வகுணம் விருத்தியடைந்ததும்,
ஸத்த்வப் ³ ரும்ஹிதம்		
सर्वज्ञत्वादिगुणकं	=	எல்லாவற்றையும் அறியும் தன்மை
ஸர்வஜ்ஞத்வாதி ³ கு ³ ணகம்		முதலான குணங்களுள்ளதும்,
सृष्टिस्थित्यन्तकारणम्	=	ஸிருஷ்டி, ஸ்திதி, முடிவு இவைகளுக்குக்
ஸ்ருஷ்டிஸ்தி ² த்யந்தகாரணம்		காரணமானதுமான,
तत्	=	அந்த,
தத்		
मायोपहितचैतन्यं	=	மாயையை உபாதியாகக்கொண்ட சைதன்யம்,
மாயோபஹிதசைதன்யம்		
अव्याकृतं	=	அவ்யாக்ருதமென்றும்,
அவ்யாக்ருதம்		
अव्यक्तं	=	அவ்யக்தமென்றும்,
அவ்யக்தம்		
ईश इत्यपि	=	ஈசன் என்றும்,
ஈஸ இத்யபி		
गीयते	=	சொல்லப்படுகிறது.
கீ ³ யதே		

மாயையை உபாதியாகக்கொண்ட பிரஹ்ம சைதன்யம் மாயையில் ஏற்படும் பிரதிபிம்பத்துடன் ஸத்வகுணம் அதிகமாயிருந்து ஸர்வக்ஞத்தன்மை ஸர்வ சக்திகளுடன் கூடியிருக்கும் தன்மை முதலான குணங்களோடு கூடினதாய் ஜகத்தின் ஸ்ருஷ்டிக்கும் ஸ்திதிக்கும் முடிவிற்கும் காரணமாகும். அது அவ்யாக்ருதம் (தனித்தனி பெயரும் ரூபமும் இல்லாதது) என்றும் அவ்யக்தம் (தெளிவாய் ஏற்படாதது) என்றும், ஈசுவரன் (ஆளுபவர்) என்றும் சொல்லப்படுகிறது. (311)

सर्वशक्ति गुणोपेतः सर्वज्ञानावभासकः ।
 स्वतन्त्रः सत्यसंकल्पः सत्यकामः स ईश्वरः ॥ ३१२ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸர்வஸக்தி கு³னோபேத: ஸர்வஜ்ஞானாவபா⁴ஸக: ।

ஸ்வதந்த்ர: ஸத்யஸங்கல்ப: ஸத்யகாம: ஸ ஈஸ்வர: ॥ 312 ॥

ச: = அந்த,

ஸ:

ईश्वर: = ஈசுவரன்,

ஈஸ்வர:

सर्वशक्ति गुणोपेत: = எல்லா சக்திகளோடும் குணங்களோடும்

ஸர்வஸக்தி கு³னோபேத: கூடியவர்,

सर्वज्ञानावभासक: = எல்லா ஞானங்களையும் பிரகாசப்படுத்துகிறவர்,

ஸர்வஜ்ஞானாவபா⁴ஸக:

स्वतन्त्र: = பிறருக்குக் கட்டுப்படாதவர்,

ஸ்வதந்த்ர:

सत्यसंकल्प: = ஸத்யமான ஸங்கல்பத்தை உடையவர்,

ஸத்யஸங்கல்ப:

सत्यकाम: = வீணாகாத காமனைகளினை உடையவர்.

ஸத்யகாம:

அந்த ஈசுவரர் எல்லா சக்திகளோடும் குணங்களோடும் கூடினவர், எல்லா ஞானத்தையும் பிரகாசப்படுத்துகிறவர், ஸ்வதந்திரர், அவருடைய ஸங்கல்பம் ஸத்யமானது அதன்படியே காரியம் நடைபெறும் அவருடைய காமம் வீண்போகாது. கட்டாயம் நிறைவேறும்.

ஒரு சிறிய தீபத்தின் பின் புறத்தில் பளிச்சென்ற ஒருவித கண்ணாடியையோ தகரத்தையோ வைத்து விட்டால், அதில் தீபத்தின் வெளிச்சம் பிரதிபலித்து அதிகமான பிரகாசத்தை உண்டுபண்ணும். கண்ணாடிக்கோ, தகரத்திற்கோ தனித்த முறையில் வெளிச்சம் கொடுக்க யோக்கியதையே கிடையாது. அப்படியிருந்தும் வெளிச்சத்தின் ஸமீபத்தில் இருந்தால் அவ்வெளிச்சத்தையே அதிகப்படுத்திக்காட்ட யோக்கியதை யுள்ளதாயிருக்கிறது. அதுபோல, மாயை என்பது நான் ஜடமாயிருந்த போதிலும் பிரஹ்ம சைதன்யத்தின் ஸம்பந்தத்தினால் அனந்தமான குணங்களைத் தோன்றும்படிச் செய்யசக்திவாய்ந்தது அதின் சேர்க்கையினால் தான் ஸர்வக்ருத்தன்மை, ஸர்வசக்தத்தன்மை முதலிய குணங்கள் ஏற்பட்டு ஜகத்தின் உத்பத்தி ஸ்திதி லயங்கள் நடக்கின்றன. பின்னுள்ள கண்ணாடியோ, தகரமோ எப்படி தீபத்தின் ஸ்வரூபத்தில் சேராமல் இருந்து கொண்டு பக்கத்தில் இருந்து தீப்பிரகாசத்தை அதிகப்படுத்துகிறதோ அப்படியே மாயை பிரஹ்மத்தின் ஸ்வரூபத்தில் சேராமல் இருந்து கொண்டு அதை பலவிதமாக பிரகாசிக்கச் செய்கிறது. சேராமலிருந்தும் சேர்ந்திருப்பது போல் தோன்றுவதால் பிரஹ்மத்திற்கும் மாயைக்குமுள்ள ஸம்பந்தம் மித்யா (பொய்யானது) என்று முன் 304வது சுலோகத்தில் சொல்லப்பட்டது.

(312)

तस्यैतस्य महाविष्णोर्महाशक्तेर्महीयसः ।

सर्वज्ञत्वेश्वरत्वादिकारणत्वान्मनीषिणः ।

कारणं वपुरित्याहुः समष्टिं सत्त्वबृंहितम् ॥ ३१३ ॥

தஸ்யைதஸ்ய மஹாவிஷ்ணோர்மஹாஸக்தேர்மஹீயஸ: ।

ஸர்வஜ்ஞத்வேஸ்வரத்வாதிகாரணத்வான்மனீஷிண: ।

காரணம் வபுரித்யாஹு: ஸமஷ்டிம் ஸத்த்வப்³ரும்ஹிதம் ॥ 313 ॥

மஹாவிஷ்ணு:	=	மஹாவியாபகராயும்,
மஹாவிஷ்ணே:		
மஹாஸக்தே	=	பெரிய சக்திகளுள்ளவராயும்,
மஹாஸக்தே		
மஹீயஸ:	=	மிகப்பெரியவராயும் உள்ள,
மஹீயஸ:		
தஸ்ய	=	அந்த,
தஸ்ய		
ஏதஸ்ய	=	இந்த ஈசுவரனுக்கு,
ஏதஸ்ய		
சர்வஜ்ஞத்வேஸ்வரத்வாதிகாரணத்வாத் ³	=	ஸர்வஜ்ஞதவம், ஈசுவரத்வம் முதலானவை
ஸர்வஜ்ஞத்வேஸ்வரத்வாத் ³		ஏற்படக்காரணமாயிருப்பதால்,
காரணத்வாத்		
சத்வ் ³ வ் ³ ஹிதம்	=	ஸத்வகுணம் விருத்தியடைந்த,
ஸத்த்வப் ³ ரும்ஹிதம்		
சமஷ்டி	=	ஸமஷ்டி அக்ஞானமான மாயையை,
ஸமஷ்டிம்		
காரணம் வபு: இதி	=	காரண சரீரமென்று,
காரணம் வபு: இதி		
மனீஷிண:	=	வித்வான்கள்,
மனீஷிண:		
ஆஹு:	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹு:		

மஹாவியாபகராய் மஹாசக்தி யுள்ளவராய் மிகப்பெரியவராயிருக்கும் அந்த ஈசுவரருக்கு ஸர்வஜ்ஞத்தன்மை ஈசுவரத்தன்மை முதலானதுகளை ஏற்படுத்திக் கொடுக்கக் காரணமாயிருப்பதால் ஸத்வகுணம் தூக்கி நிற்கும் ஸமஷ்டி அக்ஞானத் தைக் காரண சரீரம் என்று சொல்கிறார்கள். (313)

आनन्दप्रचुरत्वेन छादकत्वेन कोशवत् ।

सैषाऽऽनन्दमयः कोश इतीशस्य निगद्यते ॥ ३१४ ॥

ஆனந்தப்ரசுரத்வேன சாத்தக்வேன கோஸவத் ।

ஸைஷா(ஆ)நந்தமய: கோஸ இதீஸஸ்ய நிகத்யதே ॥ 314 ॥

आनन्दप्रचुरत्वेन	=	ஆனந்தம் அதிகமாக இருப்பதாலும்,
ஆனந்தப்ரசுரத்வேன		
कोशवत्	=	உரைபோல,
கோஸவத்		
छादकत्वेन	=	(ப்ரஹ்ம சைதன்யத்தை) மறைப்பதாலும்,
சாத்தக்வேன		
सा एषा	=	அந்த அக்ஞான ஸமஷ்டியானது,
ஸா ஏஷா		
ईशस्य	=	ஈசுவரனுக்கு,
ஈஸஸ்ய		
आनन्दमयः कोश इती	=	ஆனந்தமயகோசமென்று,
ஆனந்தமய: கோஸ இதீ		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
நிகத்யதே		

ஆனந்தம் அதிகமாக இருக்கிற காரணத்தினாலும், கத்தியை உரை மறைப்பது போல் இது சுத்த சைதன்யத்தை மறைக்கிற காரணத்தினாலும், இந்த ஸமஷ்டி அக்ஞானம் ஈசுவரருடைய ஆனந்தமய கோசம் (ஆனந்தம் மிகுந்த உரை) எனப்படுகிறது. (314)

सर्वोपरम हेतुत्वात् सुषुप्तिस्थानमिष्यते ।

प्राकृतः प्रलयो यत्र श्राव्यते श्रुतिमिर्मुहुः ॥ ३१५ ॥

ஸர்வோபரம ஹேதுத்வாத் ஸுஷுப்திஸ்தாநமிஷ்யதே ।

ப்ராக்ருத: ப்ரலயோ யத்ர ஸ்ராவ்யதே ஸ்ருதிமிர்முஹு: ॥ 315 ॥

यत्र	=	எதில்,
யத்ர		
प्रलयः	=	எல்லாம் ஒடுங்குவது,
ப்ரலய:		
प्राकृतः	=	ப்ராக்ருதமாக,
ப்ராக்ருத:		

श्रुतिमि:	=	வேதங்களால்,
ஸ்ருதிமி:		
मुहुः	=	அடிக்கடி,
முஹு:		
श्राव्यते	=	கேட்கும்படி செய்யப்படுகிறதோ (இது),
ஸ்ராவ்யதே		
सर्वोपरम हेतुत्वात्	=	எல்லாம் ஒடுங்குவதற்குக் காரணமாயிருப்பதால்,
ஸர்வோபரம ஹேதுத்வாத்		
सुषुप्तिस्थानं	=	ஸுஷுப்திஸ்தானமாக,
ஸுஷுப்திஸ்தா ³ னம்		
इष्यते	=	கருதப்படுகிறது.
இஷ்யதே		

எல்லாம் ஒடுங்குவதற்குக் காரணமாயிருப்பதால், அந்த ஸமஷ்டி அக்ஞானம் ஸுஷுப்தி ஸ்தானம் (நல்லதூக்கநிலை) என்று கருதப்படுகிறது. இந்த ஸமஷ்டி அக்ஞானத்தில் எல்லாம் ஒடுங்கும் நிலையைத்தான் ப்ராக்ருதப்ரளயம் என்று வேதம் கூறுகிறது.

இவ்விதமாக ஈசுவரருக்கு ஈசுவரருக்கு உபாதியாயிருக்கும் ஸமஷ்டி அக்ஞானத்தை சரீரம் என்று வியவஹரித்தால் காரண சரீரம் என்றும், மறைக்கிற உரை என்று பார்த்தால் ஆனந்தமயகோசம் என்றும், ஒடுங்கும் நிலையாக பாவித்தால் ஸுஷுப்தி அவஸ்தை என்றும், பலவாறாகச் சொல்லமுடிகிறது. (315)

(அவதாரிகை) இதுவரை ஸமஷ்டி அக்ஞானத்தைப்பற்றிச் சொல்லிவிட்டு இனி வியஷ்டி அக்ஞானத்தைப்பற்றி விவரிக்கிறார்: -

अज्ञानं व्यष्ट्यभिप्रायात् अनेकत्वेन भिद्यते ।

अज्ञानवृत्तयो नाना तत्तदुणविलक्षणाः ॥ ३१६ ॥

அஜ்ஞானம் வ்யஷ்ட்யபி⁴ப்ராயாத் அனேகத்வேன பி⁴த்³யதே ।

அஜ்ஞானவ்ருத்தயோ நானா தத்தத்³கு³ணவிலக்ஷணை: ॥ 316 ॥

अज्ञानवृत्तयः	=	அக்ஞானத்தின் விருத்திகள்,
அஜ்ஞானவ்ருத்தய:		
तत्तदुणविलक्षणाः	=	அதன்தன் குணங்களால் மாறுபட்ட
தத்தத் ³ கு ³ ணவிலக்ஷணை:		தன்மைகளுள்ளவைகளாக,
नाना	=	பலவாக இருக்கின்றன. (ஆகையால்),
நானா		

அஜ்நாந்	=	அக்ஞானமானது,
அஜ்ஞானம் வ்யஹிபிராயாத்	=	தனித்தனி என்ற அபிப்பிராயத்தில்,
வ்யஷ்ட்யபி ⁴ ப்ராயாத் அனேகத்வேன	=	பலவாக,
அனேகத்வேன பித்யதே	=	வேற்றுமையடைகிறது.
பி ⁴ த் ³ யதே		

அக்ஞானத்தில் அந்தந்த குணங்களை யொட்டி விலக்ஷணமான அநேகம் விருத்திகள் ஏற்படுகின்றன. எல்லாவற்றையும் சேர்த்து பொதுவாகப்பார்த்தால் அக்ஞானம் என்பது ஒன்றாக இருந்த போதிலும் தனித்தனியாகப்பார்க்கும் பொழுது அக்ஞானமே அநேகமாக ஆகிறது. (316)

वनस्य व्यष्ट्यभिप्रायात् भूरुहा इत्यनेकता ।

यथा तथैवाज्ञानस्य व्यष्टितः स्यादनेकता ॥ ३१७ ॥

வனஸ்ய வ்யஷ்ட்யபி⁴ப்ராயாத் பூ⁴ருஹா இத்யனேகதா ।

யதா³ ததை³வாஜ்ஞானஸ்ய வ்யஷ்டித: ஸ்யாத³னேகதா ॥ 317 ॥

वनस्य	=	காட்டிற்கு,
வனஸ்ய व्यष्ट्यभिप्रायात्	=	தனித்தனி என்ற அபிப்ராயத்தினால்,
வ்யஷ்ட்யபி ⁴ ப்ராயாத் भूरुहा: इति	=	மரங்கள் என்று,
பூ ⁴ ருஹா: இதி अनेकता	=	பலவாக இருக்கும் தன்மை,
அனேகதா यथा	=	எப்படியோ,
யதா ³ तथैव	=	அப்படியே,
ததை ³ வ व्यष्टितः	=	தனித்தனித் தன்மையால்,
வ்யஷ்டித: अज्ञानस्य	=	அக்ஞானத்திற்கு,
அஜ்ஞானஸ்ய अनेकता	=	அநேகமாயிருக்கும் தன்மை,
அனேகதா		

स्यात्
ஸ்யாத் = ஏற்படும்.

அநேகம் மரங்கள் ஓரிடத்தில் சேர்ந்து இருப்பதைக்காடு என்கிறோம். காடு என்பது ஒன்றாக இருந்த போதிலும் அதிலுள்ள மரங்களைத்தனித்தனியாகப்பார்க்கும் பொழுது அநேகமாகத்தெரிகிறது. இதுபோலவேதான் அக்ஞானமும் அநேகமாக ஆகிறது. (317)

व्यष्टिर्मलिनसचैषा रजसा तमसा युता ।

ततो निकृष्टा भवति योपाधिः प्रत्यगात्मनः ॥ ३१८ ॥

வ்யஷ்டிர்மலினஸசைஷா ரஜஸா தமஸா யுதா ।
ததோ நிக்ருஷ்டா ப⁴வதி யோபாதி⁴: ப்ரத்யகா³த்மன: ॥ 318 ॥

रजसा	=	ரஜோகுணத்தோடும்,
रजसा		
तमसा	=	தமோகுணத்தோடும்,
तमसा		
युता	=	கூடிய,
युता		
एषा	=	இந்த,
एषा		
व्यष्टिः	=	வியஷ்டி அக்ஞானமானது,
व्यष्टिः		
मलिनसत्त्वा	=	மலினமான ஸத்வகுணமுள்ளது,
मलिनसत्त्वा		
ततः	=	ஆகையால்,
ततः		
निकृष्टा	=	தாழ்ந்ததாக,
निकृष्टा		
भवति	=	ஆகிறது,
भवति		
प४वति		
या	=	எந்த இது,
या		
प्रत्यगात्मनः	=	ஜீவாத்மாவுக்கு,
प्रत्यगात्मनः		
उपाधिः	=	உபாதியோ.
उपाधिः		
उपाधि४:		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

பரமாத்மாவுக்கு உபாதியாக உள்ள ஸமஷ்டி அக்ஞானத்தில் ஸத்வகுணம் மேலோங்கியும் ரஜஸ்தமோகுணங்கள் இதற்கு உள் அடங்கியுமிருப்பதால் அது சிறந்ததாகக்கூறப்பட்டது. வியஷ்டி அக்ஞானத்திலோவெனில் ரஜஸ்தமோகுணங்கள் மேலிட்டும் இவைகளால் ஸத்வகுணம் மறைக்கப்பட்டும் இருப்பதால் இது நிக்ருஷ்டமானது இந்த வியஷ்டி அக்ஞானம் தான் பிரத்யகாத்மாவுக்கு உபாதி. (318)

பிரத்யகாத்மாவென்பது எது என்று மேல் இரண்டு சுலோகங்களில் எடுத்துச் சொல்கிறார்:-

चैतन्यं व्यष्टयवच्छिन्नं प्रत्यगात्मेति गीयते ।

साभासं व्यष्ट्युपहितं सत्तादात्म्येन तद्रूपैः ॥ ३१९ ॥

சைதன்யம் வ்யஷ்டயவச்சி'ன்னம் ப்ரத்யகா'த்மேதி கீ'யதே ।

ஸாபா'ஸம் வ்யஷ்ட்யுபஹிதம் ஸத்தாதா'தம்யேன தத்'கு'ணை: ॥ 319 ॥

अभिभूतः स एवात्मा जीव इत्यभिधीयते ।

किञ्चिज्ज्ञत्वानीश्वरत्व संसारित्वादिधर्मवान् ॥ ३२० ॥

அபி'பூ'த: ஸ ஏவாத்மா ஜீவ இத்யபி'தீ'யதே ।

கிஞ்சிஜ்ஞத்வானீஸ்வரத்வ ஸம்ஸாரித்வாதி'த'ர்மவான் ॥ 320 ॥

வ்யஷ்டயவच्छिन्नं	=	வியஷ்டி அக்ஞானத்துடன் கூடியது,
வ்யஷ்டயவச்சி'ன்னம்		
व्यष्ट्युपहितं सत्	=	வியஷ்டி அக்ஞானத்தை உபாதியாகக்கொண்டு,
வ்யஷ்ட்யுபஹிதம் ஸத்		
साभासं	=	ப்ரதிபிம்பத்துடன் கூடியதுமான,
ஸாபா'ஸம்		
चैतन्यं	=	சைதன்யமானது,
சைதன்யம்		
प्रत्यगात्मा इति	=	பிரத்யகாத்மா என்று,
ப்ரத்யகா'த்மா இதி		
गीयते	=	சொல்லப்படுகிறது,
கீ'யதே		
तादात्म्येन	=	அந்த அக்ஞான ஸ்வரூபமாகவே இருப்பதால்,
தாதா'தம்யேன		
तद्रूपैः	=	அதன் குணங்களால்,
தத்'கு'ணை:		
अभिभूतः	=	மறைக்கப்பட்டு,
அபி'பூ'த:		

किञ्चिज्ज्ञत्व	=	அல்ப அறிவு,
கிஞ்சிஜ்ஞத்வ		
अनीश्वरत्व	=	ஈசுவரனாயில்லாதிருக்கும் தன்மை,
அனீஸ்வரத்வ		
संसारित्वादि	=	ஸம்ஸாரியாயிருக்கும் தன்மை முதலான,
ஸம்ஸாரித்வாதி ³		
धर्मवान्	=	தர்மங்களுடன் கூடிய,
த ⁴ ர்மவான்		
स एव आत्मा	=	அந்த ஆத்மாவே,
ஸ ஏவ ஆத்மா		
जीव इति	=	ஜீவன் என்று,
ஜீவ இதி		
अभिधीयते	=	சொல்லப்படுகிறது.
அபி ⁴ தீ ⁴ யதே		

வியஷ்டி அக்ஞானத்துடன் கூடிய சைதன்யம் அதாவது வியஷ்டி அக்ஞானத்தை உபாதியாகக்கொண்டு அதில் ஏற்படும் பிரதிபிம்பத்துடன் கூடிய சைசன்யம் ப்ரத்யகாத்மா என்று சொல்லப்படுகிறது. உபாதியான அக்ஞானஸ்வரூபத்துடன் ஒன்றாகக்கலந்து அதன் குணங்களால் மறைக்கப்பட்டு கிஞ்சிஜ்ஞத்வம் (அல்பஞான முள்ளதன்மை) அநீசுவரத்வம் (ஸ்வதந்திர மற்றதன்மை) ஸம்ஸாரித்வம் (பிறவிமரணங்களுடன் கூடியிருக்கும் தன்மை) முதலான தர்மங்களுடன் கூடிய அந்த ஆத்மாவே ஜீவன் என்று சொல்லப்படுகிறது. (319-320)

अस्य व्यष्टिरहंकारकारणत्वेन कारणम् ।

वपुस्तत्राभिमान्यात्मा प्राज्ञ इत्युच्यते बुधैः ॥ ३२१ ॥

அஸ்ய வ்யஷ்டிரஹங்காரகாரணத்வேன காரணம் ।

வபுஸ்தத்ராபி⁴மான்யாத்மா ப்ராஜ்ஞ இத்யுச்யதே பு³தை⁴: ॥ 321 ॥

अस्य	=	இந்த ஜீவாத்மாவுக்கு,
அஸ்ய		
अहंकारकारणत्वेन	=	அஹங்காரத்திற்கு காரணமாக இருப்பதால்,
அஹங்காரகாரணத்வேன		
व्यष्टिः	=	வியஷ்டி அக்ஞானம்,
வ்யஷ்டி:		
कारणं वपु	=	காரண சரீரமாகும்,
காரணம் வபு		
तत्र	=	அந்தக்காரண சரீரத்தில்,
தத்ர		

अभिमानि	=	அபிமானம் கொண்ட,
अपि ⁴ मानं		
आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
प्राज्ञ इति	=	பிராக்குன் என்று,
ப்ராஜ்ஞ இதி		
बुधैः	=	வித்வான்களால்,
பு ³ தை ⁴ :		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
உச்யதே		

இந்த ஆத்மாவிற்கு அஹங்காரம் அதாவது நான் என்கிற எண்ணம் உண்டாவ தற்குக் காரணம் வியஷ்டி அக்ஞானம்தான் ஆகையால் இது ஆத்மாவிற்குக் காரண சரீரம் ஆகும். அந்த சரீரத்தை அபிமானிக்கும் ஆத்மா பிராக்குன் என்று சொல்லப் படுகிறது. (321)

प्राज्ञत्वमस्यैकाज्ञानभासकत्वेन संमतम् ।

व्यष्टैर्निकृष्टत्वेनास्य नानेकाज्ञानभासकम् ॥ ३२२ ॥

ப்ராஜ்ஞத்வமஸ்யைகாஜ்ஞானபா⁴ஸகத்வேன ஸம்மதம் ।

வ்யஷ்டேர்னிக்ருஷ்டத்வேனாஸ்ய நானேகாஜ்ஞானபா⁴ஸகம் ॥ 322 ॥

एकाज्ञानभासकत्वेन	=	ஒரு அக்ஞானத்தை விளக்குவதால்,
ஏகாஜ்ஞானபா ⁴ ஸகத்வேன		
अस्य	=	இவனுக்கு,
அஸ்ய		
प्राज्ञत्वं	=	பிராக்குத்தன்மை,
ப்ராஜ்ஞத்வம்		
संमतं	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டது,
ஸம்மதம்		
अस्य	=	இவனுடைய,
அஸ்ய		
व्यष्टैः	=	வியஷ்டியானது,
யஷ்டே:		
निकृष्टत्वेन	=	தாழ்ந்ததாயிருப்பதால்,
நிக்ருஷ்டத்வேன		
न अनेकाज्ञानभासकम्	=	அநேகம் அக்ஞானங்களை விளக்குவது
ந அனேகாஜ்ஞானபா ⁴ ஸகம்		இல்லை.

ஸாதாரணமாக நல்ல அறிவுள்ளவனைத்தான் பிராக்குன் என்று சொல்வது நியாயமாகும். அஹங்கார காரணமான வியஷ்டி அக்ஞானமாகிற காரண சரீரத்தை அபிமானிக்கிற ஜீவனை எப்படி பிராக்குன் என்று சொல்லலாம் என்று ஸந்தேகிக்கலாம் இவன் அக்ஞானத்தையே விளங்கும்படிச் செய்வதால் இவனுக்கு அந்தப் பெயர் ஏற்பட்டதென்றும், ஆனால் ஜீவனுடைய உபாதி தாழ்ந்ததானபடியால் இவனால் ஒரு அக்ஞானத்தைத் தான் விளங்கவைக்க முடியும். ஈசுவரனைப்போல எல்லா அக்ஞானங்களையும் விளங்கவைக்கும் சக்தி இவனுக்கு இல்லையென்றும் ஆசார்யார் தெளிவுபடுத்துகிறார்.

(322)

स्वरूपाच्छादकत्वेनाप्यानन्दप्रचुरत्वतः।

कारणं वपुरानन्दमयः कोश इतीर्यते ॥ ३२३ ॥

ஸ்வரூபாச்சா²த³கத்வேனாப்யானந்த³ப்ரசுரத்வத:।

காரணம் வபுரானந்த³மய: கோஸ இதீர்யதே ॥ 323 ॥

स्वरूपाच्छादकत्वेन = சைதன்யஸ்வரூபத்தை மறைப்பதாலும்,

ஸ்வரூபாச்சா²த³கத்வேன

आमनन्दप्रचुरत्वतः अपि = ஆனந்தம் அதிகமாயிருப்பதாலும்,

ஆமனந்த³ப்ரசுரத்வத: அபி

कारणं वपुः = காரண சரீரம்,

காரணம் வபு:

आनन्दमयः कोश इति = ஆனந்தமயகோசம் என்று,

ஆனந்த³மய: கோஸ இதி

इर्यते = சொல்லப்படுகிறது.

இர்யதே

இந்தக் காரண சரீரமான வியஷ்டி அக்ஞானமானது கோசம் அதாவது உரை சத்தியை மறைப்பதுபோல் ஸ்வரூபத்தை மறைப்பதாலும் ஆனந்தம் அதிகமாயிருப்பதாலும் ஆனந்தமய கோசம் என்று சொல்லப்படுகிறது.

(323)

अस्यावस्था सुषुप्तिः स्याद्यत्रानन्दः प्रकृष्यते ।

एषोऽहं सुखमस्वाप्सं न तु किंचिदवेदिषम् ॥ ३२४ ॥

அஸ்யாவஸ்தா² ஸுஷுப்தி: ஸ்யாத்³யத்ரானந்த³: ப்ரக்ருஷ்யதே ।

ஏஷோ(அ)ஹம் ஸுக²மஸ்வாப்ஸம் ந து கிஞ்சித்³வேதி³ஷம் ॥ 324 ॥

इत्यानन्दसमुत्कर्षः प्रबुद्धेषु प्रदृश्यते ।

இத்யானந்த³ஸமுத்கர்ஷ: ப்ரபு³த்⁴தே⁴ஷ ப்ரத்³ருஷ்யதே ।

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अस्य	=	இவனுடைய,
अस्य		
अवस्था	=	அவஸ்தையானது,
अवஸ்தா ²		
सुषुप्तिः स्यात्	=	ஸுஷுப்தியாகும்,
ஸுஷுப்தி: ஸ்யாத்		
यत्र	=	எதில்,
यत्र		
आनन्दः	=	ஆனந்தமானது,
ஆனந்த ³ :		
प्रकृष्यते	=	சிறப்பாக இருக்கிறதோ,
ப்ரக்ருஷ்யதே		
एषः अहं	=	இந்த நான்,
ஏஷ: அஹம்		
सुखं	=	ஸுகமாக,
ஸுக ² ம்		
अस्वाप्सं	=	தூங்கினேன்,
அஸ்வாப்ஸம்		
न तु किंचिदवेदिषम्	=	ஒன்றையும் அறிந்து கொள்ளவில்லை,
ந து கிஞ்சித் ³ வேதி ³ ஷம்		
इति	=	என்று,
இதி		
प्रबुद्धेषु	=	(தூக்கத்திலிருந்து) விழிததுக் கொண்டவர்களிடம்,
ப்ரபு ³ த் ³ தே ⁴ ஷ		
आनन्दसमुत्कर्षः	=	ஆனந்தத்தின் சிறப்பு,
ஆனந்த ³ ஸமுத்கர்ஷ:		
प्रदृश्यते	=	காணப்படுகிறதோ.
ப்ரத் ³ ருஷ்யதே		

"நான் ஸுகமாகத் தூங்கினேன். எனக்கு ஒன்றும் தெரியாது" என்று தூக்கத்திலிருந்து விழித்துக்கொண்டவன் சொல்கிறான். இரவில் நன்றாகத் தூங்கும்பொழுது தான் அனுபவித்த ஆனந்தத்தை நினைவுபடுத்திக்கொண்டு காலையில் இவ்வாறு கூறுவதால் ஸுஷுப்தி அவஸ்தையில் ஆனந்தம் அதிகமாக இருப்பதாகத் தெரிகிறது ஆகையால் ஆனந்தமய கோசமென்னும் காரண சரீரத்தில் அபிமானியான ப்ராஜ்ஞனுக்கு ஸுஷுப்தி ஸ்தானமாகும். (324)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக ஸமஷ்டி அக்ஞானத்தை உபாதியாக உடைய ஈசுவரனுக்கு அதுவே காரண சரீரம், ஆனந்தமயகோசம், ஸுஷுப்தி நிலை என்றும்,

வியஷ்டி அக்ஞானத்தை உபாதியாக உடைய பிராக்குனுக்கு அதுவே காரண சரீரம், ஆனந்தமய கோசம், ஸுஷுப்தி நிலை என்றும் வர்ணித்திருக்கிறபடியால், முன்னாலேயே ஸமஷ்டிக்கும் வியஷ்டிக்கும் ஸ்வரூபத்தில் பேதமில்லையென்று காட்டிய நியாயப்படி, பிராசுஞமும் ஈசுவரனும் ஸ்வரூபத்தில் வேறுபட்டவர்களில்லை என்பதை துலக்குகிறார்: -

समष्टेरपि च व्यष्टेः उभयोर्वनवृक्षवत् ॥ ३२५ ॥

ஸமஷ்டேரபி ச வ்யஷ்டே: உப⁴யோர்வனவ்ருக்ஷவத் ॥ 325 ॥

अभेद एव नो मेदो जात्येकत्वेन वस्तुतः

अभेद एव ज्ञातव्यः तथेष्टप्राज्ञयोरपि ॥ ३२६ ॥

அபே⁴த³ ஏவ நோ மேதோ³ ஜாத்யேகத்வேன வஸ்துத:

அபே⁴த³ ஏவ ஜ்ஞாதவ்ய: ததே³ஸப்ராஜ்ஞயோரபி ॥ 326 ॥

वस्तुतः	=	உண்மையில்,
वस्तुतः		
जात्येकत्वेन	=	ஜாதி ஒன்றாயிருப்பதால்,
जात्येकत्वेन		
समष्टेरपि	=	ஸமஷ்டிக்கும்,
समष्टेरपि		
व्यष्टेः च	=	வியஷ்டிக்கும்,
व्यष्टेः च		
उभयोः	=	இரண்டிற்கும்,
उभयोः		
उभयोः	=	காட்டிற்கும் மாத்திற்தம்போல்,
उभयोः		
अभेद एव	=	அபேதம் தான்,
अभेद एव		
नो मेदः	=	வேற்றுமை இல்லை,
नो मेदः		
तथा	=	அவ்வாறே,
तथा		
ज्ञातव्यः	=	ஈசுவரனுக்கும் ப்ராக்குனுக்கும்,
ज्ञातव्यः		
अभेद एव	=	அபேதம்தான்,
अभेद एव		
ज्ञातव्यः	=	அறியத்தக்கது.
ज्ञातव्यः		

தனியான மரம், அநேகம் மரங்கள் சேர்ந்துள்ள காடு இரண்டிலும் மரம் என்ற ஒரே ஜாதியிருப்பதால் இரண்டிற்கும் வேற்றுமை கிடையாது இதுபோலவே ஸமஷ்டி, வியஷ்டி இரண்டும் அக்ஞானம் என்ற ஒரே ஜாதியைச் சேர்ந்ததால் இரண்டும் ஒன்றுதான், பேதம் கிடையாது. உபாதியான ஸமஷ்டி அக்ஞானத்திற்கும் வியஷ்டி அக்ஞானத்திற்கும் பேதமில்லாததால் இவைகளை உபாதியாகக்கொண்ட ஈசுவரனுக்கும் ப்ராக்ஞனுக்கும் பேதம் கிடையாது. அபேதம்தான். (325-326)

सत्युपाध्योरभिन्नत्वे क्व भेदस्तद्विशिष्टयोः ।

एकीभावे तरङ्गान्धयोः को भेदः प्रतिबिम्बयोः ॥ ३२७ ॥

ஸத்யுபாத்யோரபி⁴ன்னத்வே க்வ பே⁴த³ஸ்தத்³விஸிஷ்டயோ: ।

ஏகிபாவே தரங்கா³ந்த⁴யோ: கோ பே⁴த³: ப்ரதிபி³ம்ப³யோ: ॥ 327 ॥

उपाध्यो:	=	இருஉபாதிகளுக்கும்,
உபாத்யோ:		
अभिन्नत्वे सति	=	வேற்றுமையில்லாதிருக்கும்பொழுது,
அபி ⁴ ன்னத்வே ஸதி		
तद्विशिष्टयो:	=	அவைகளுடன் கூடியவைகளுக்கு,
தத் ³ விஸிஷ்டயோ:		
क्व भेदः	=	வேற்றுமை ஏது?
क्व भेद ³ :		
तरङ्गान्धयो:	=	அலையும் ஸமுத்திரமும்,
தரங்கா ³ ந்த ⁴ யோ:		
एकीभावे	=	ஒன்றாயிருக்கும்பொழுது,
ஏகிபாவே		
प्रतिबिम्बयो:	=	(அவைகளிலுள்ள) ப்ரதி பிம்பங்களுக்கு,
ப்ரதிபி ³ ம்ப ³ யோ:		
को भेदः	=	என்ன வேற்றுமை?
கோ பே ⁴ த ³ :		

உபாதிகள் இரண்டும் வேறுபடாமலிருக்கையில், அவைகளுடன் சேர்ந்திருப்பவைகளுக்குள் வேற்றுமை எங்கிருந்துவரும்? அலையும் ஸமுத்திரமும் ஒன்றாயிருக்கும்போது அவைகளில் ஏற்படும் (ஸூர்ய) பிரத பிம்பங்களுக்குள் என்ன வேற்றுமையிருக்கும்? (327)

अज्ञानतदवच्छिन्नाभासयोरुभयोरपि ।

आधारं शुद्धचैतन्यं यत् तत् तुर्यमितीयते ॥ ३२८ ॥

அஜ்ஞானதத்³வச்சி²ந்நாபா⁴ஸயோருப⁴யோரபி ।

ஆதா⁴ரம் ஸுத்³த⁴சைதன்யம் யத் தத் துர்யமிதீர்யதே ॥ 328 ॥

अज्ञानतदवच्छिन्नाभासयोः उभयोरपि	=	ஸமஷ்டியாயும் வியஷ்டியாயு
अज्ஞानतद ³ वச்சि ³ न्नाभा ⁴ सयोः		முள்ள அக்ஞானம் அதில் உள்ள
உப ⁴ யோரபி		பிரதிபிம்பம் இவ்விரண்டுகளுக்கும்,
आधारं	=	ஆசர்யமாக இருக்கும்,
ஆதா ⁴ ரம்		
यत्	=	எந்த,
यत्		
शुद्धचैतन्यं	=	சுத்தசைதன்யமுண்டோ,
ஸுத் ³ த ⁴ சைதன்யம்		
तत्	=	அது,
தத்		
तुर्यं	=	துர்யம் (நான்காவது),
துர்யம்		
इति	=	என்று,
இதி		
ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

ஸமஷ்டியாயும் வியஷ்டியாயுமுள்ள அக்ஞானம், அதனால் வரையறுக்கப் பட்டிருக்கும் பிரதிபிம்பம் (ஈசுவரன், பிராக்குன் இரண்டுவிதமும்) ஆகிய இரண்டிற்கும் ஆதாரமாய், அடிப்படையாய் இருக்கும் சுத்தமான சைதன்யம் துர்யம் நான்காவது என்று சொல்லப்படுகிறது. காரணம் ஒன்று, அதின் கார்யங்களாகிய ஸூக்ஷ்மம் ஸ்தூலம் என்கிற இரண்டு, ஆகமூன்றுக்கும் அடிப்படையாய் இருப்பதால் சுத்த சைதன்யம் நான்காவது என்று கருதப்படுகிறது. (328)

एतदेवाविविक्तं सदुपाधिभ्यां च तदुणैः।

महावाक्यस्य वाच्यार्थो विविक्तं लक्ष्य इष्यते ॥ ३२९ ॥

ஏததே³வாவிவித்தம் ஸது³பாதி⁴ப்⁴யாம் ச தத்³கு³ணைः।

மஹாவாக்யஸ்ய வாச்யார்தோ² விவித்தம் லக்ஷ்ய இஷ்யதே ॥ 329 ॥

उपाधिभ्यां	=	இரண்டு உபாதிகளோடும்,
உபாதி ⁴ ப் ⁴ யாம்		
तदुणैः	=	அவைகளின் குணங்களோடும்,
தத் ³ கு ³ ணைः		
अविविक्तं सत्	=	பிரிக்கப்படாமல் சேர்ந்திருக்கும்,
அவிவித்தம் ஸத்		
एतत् एव	=	இந்த சைதன்யமே,
ஏதத் ஏவ		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

महावाक्यस्य	=	மஹாவாக்கியத்திற்கு,
மஹாவாக்யஸ்ய		
वाच्यार्थी	=	பதங்களால் நேரில் சொல்லப்படும் பொருள்,
वाच्यार्थो		
विविक्तं	=	பிரிக்கப்பட்டது,
विविक्तम्		
लक्ष्य	=	லக்ஷணையால் குறிக்கப்படும் பொருளாக,
लक्ष्य		
इष्यते	=	கருதப்படுகிறது.
इष्यते		
இஷ்யதே		

நான்காவதான இந்த சுத்த சைதன்யமே இரண்டுவித உபாதிகளிலிருந்தும், அவைகளின் குணங்களிலிருந்தும் வேறுபடாமலிருக்கும்போது. மஹாவாக்கியத்தின் பதங்களால் நேரில் சொல்லப்படும் பொருள் ஆகும். அதையே அவைகளிலிருந்து பிரித்து தனித்திருந்தால் லக்ஷணையால் குறிக்கப்படும் பொருள்.

"நீ அது" तत्त्वमसि தத்வமஸி

"நான் பிரஹ்மம்" अहं ब्रह्मास्मि அஹம் ப்³ரஹ்மாஸ்மி

என்று உள்ள மஹாவாக்கியங்களில் "நீ, நான்" என்கிற வார்த்தைகளினால் நேரில் சொல்லப்படும் பொருள் வியஷ்டி அக்ஞானமாகிற உபாதியுடன் சேர்ந்த ஜீவனாகும். அதே பதங்களினால் லக்ஷணையால் குறிக்கப்படும் பொருள் அவ்வுபாதியற்று தனித்திருக்கும் சைதன்யமாகும். அப்படியே, "அது, பிரஹ்மம்" என்ற பதங்களால் நேரில் சொல்லப்படும் பொருள் ஸமஷ்டி அக்ஞானமாகிற உபாதியுடன் சேர்ந்த ஈசுவரனாகும். அதே பதங்களால் லக்ஷணையால் குறிக்கப்படும் பொருள் அவ்வுபாதி யற்று தனித்திருக்கும் "நான்காவதான" சைதன்யமாகும். இவ்விஷயத்தை பின்னால் ஸ்ரீமத் ஆசார்யாரே மிகவும் தெளிவாயும் விஸ்தாரமாயும் சொல்லப்போகிறார். (329)

(அவதாரிகை) இவ்வாறு ஆனந்தமய கோசத்தை வர்ணித்து விட்டு விஞ்ஞான மய கோசத்தை விளக்குவதற்காக, ஸமஷ்டி அக்ஞானமாகிய மாயையை அவலம்பி த்துக்கொண்டு ஈசுவரன் பிரபஞ்சத்தை ஸ்ருஷ்டி செய்யும் பிரகாரத்தை விரிவாகக் கூறுகிறார்: -

अनन्तशक्तिसंपन्नो मायोपाधिक ईश्वरः ।

ईक्षामात्रेण सृजति विश्वमेतच्चराचरम् ॥ ३३० ॥

அனந்தஸக்திஸம்பன்னோ மாயோபாதி⁴க ஈஸ்வர: ।

ஈக்ஷாமாத்ரேண ஸ்ருஜதி விஸ்வமேதச்சராசரம் ॥ 330 ॥

अनन्तशक्तिसंपन्नः = எல்லையற்ற சக்திகளோடுகூடிய,

अनन्तशक्तिसंपन्नः

मायोपाधिक:	=	மாயையை உபாதியாகக்கொண்ட,
मायोपाதி ⁴ क:		
ईश्वर:	=	ஈசுவரன்,
ஈஸ்வர:		
ईक्षामात्रेण	=	ஸங்கல்பத்தினாலேயே,
ஈக்ஷாமாத்ரேண		
चराचरं	=	ஜங்கமமும் ஸ்தாவரமாயுமுள்ள,
சராசரம்		
एतत् विश्वं	=	இந்த பிரபஞ்சத்தை,
ஏதத் விஸ்வம்		
सृजति	=	ஸ்ருஷ்டிக்கிறார்.
ஸ்ருஜதி		

ஈசுவரனுக்கு மாயை உபாதியாக உள்ளது. அதனால் அவரிடம் எல்லையற்ற சக்திகள் உள்ளன. அவர் தமது ஸங்கல்பம் ஒன்றினாலேயே ஸ்தாவர ஜங்கம ரூபமான பிரபஞ்சம் முழுவதையும் ஸிருஷ்டிக்கிறார். (330)

अद्वितीयस्वमात्रोऽसौ निरुपादान ईश्वरः ।

स्वयमेव कथं सर्वं सृजतीति न शङ्क्यताम् ॥ ३३१ ॥

அத்³விதீயஸ்வமாத்ரோ(அ)ஸௌ நிருபாதா³ன ஈஸ்வர: ।

ஸ்வயமேவ கத³ம் ஸர்வம் ஸ்ருஜதீதி ந ஸங்க்யதாம் ॥ 331 ॥

अद्वितीयस्वमात्रः	=	இரண்டாவது பொருளில்லாமல் தான்
அத் ³ விதீயஸ்வமாத்ர:		மட்டுமே தனித்து இருப்பவராயும்,
निरुपादान	=	உபாதான காரணப்பொருளற்றவராயும் உள்ள,
நிருபாதா ³ ன		
असौ	=	அந்த,
அஸௌ		
ईश्वर:	=	ஈசுவரன்,
ஈஸ்வர:		
कथं	=	எப்படி,
கத ³ ம்		
सर्वं	=	எல்லாவற்றையும்,
ஸர்வம்		
स्वयमेव	=	தான் ஒருவராகவே,
ஸ்வயமேவ		

सृजति	=	ஸிருஷ்டி செய்கிறார்,
ஸ்ருஜதி		
इति	=	என்று,
இதி		
न शङ्क्यतां	=	சந்தேகப்படவேண்டாம்.
ந ஸங்க்யதாம்		

இந்த ஈசுவரன் இரண்டாவது பதார்த்தமில்லாமல் தான் மாத்திரம் தனித்து இருப்பவர், அவருக்கு எடுத்துக் கொள்வதற்கு வேறு பதார்த்தம் கிடையாது. அப்படியிருக்க அவர் தானாகவே எல்லாவற்றையும் எப்படி ஸ்ருஷ்டி செய்ய முடியும் என்று ஸந்தேகப்படவேண்டாம். (331)

निमित्तमप्युपादानं स्वयंमेव भवन् प्रभुः ।

चराचरात्मकं विश्वं सृजत्यवति लुम्पति ॥ ३३२ ॥

நிமித்தம்ப்யுபாதா³னம் ஸ்வயம்மேவ ப⁴வன் ப்ரபு⁴: ।

சராசராத்மகம் விஸ்வம் ஸ்ருஜத்யவதி லும்பதி ॥ 332 ॥

प्रभुः	=	பிரபுவான ஈசுவரன்,
ப்ரபு ⁴ :		
स्वयंमेव	=	தானாகவே,
ஸ்வயம்மேவ		
निमित्तं	=	நிமித்த காரணமாகவும்,
நிமித்தம்		
उपादानमपि	=	உபாதான காரணமாகவும்,
உபாதா ³ னமபி		
भवन्	=	ஆய்க் கொண்டு,
ப ⁴ வன்		
चराचरात्मकं	=	ஜங்கமமாயும், ஸ்தாவரமாயுமுள்ள,
சராசராத்மகம்		
विश्वं	=	பிரபஞ்சத்தை,
விஸ்வம்		
सृजति	=	ஸ்ருஷ்டிக்கிறார்,
ஸ்ருஜதி		
अवति	=	காப்பாற்றுகிறார்,
அவதி		
लुम्पति	=	நாசம் செய்கிறார்.
லும்பதி		

உலகில் ஒரு குடம் உண்டாவதற்கு சேதனனான குயவன் என்ற நிமித்த காரணமும் அசேதனமான மண் என்ற உபாதான காரணமும் தேவைப்படுகிறது. உபாதானம், நிமித்தம் என்ற இரண்டு காரணங்களுமிருந்தால்தான் காரியம் உண்டாகிறது என்பதை உலகில் பார்க்கிறோம். ஸிருஷ்டியின் ஆரம்பத்திலோ ஈசுவரன் ஒருவர்தான் இருக்கிறார். இரண்டாவது பொருள் ஒன்றுமேயில்லை. ஆகவே பிரபஞ்சத்திற்கு சேதனனான ஈசுவரன் நிமித்த காரணமாக இருந்தபோதிலும் குடத்திற்கு மண்போல உபாதான காரணமான மூலப்பொருள் ஒன்றுமில்லாததால் ஈசுவரன் தான் ஒருவராக இருந்துகொண்டு பிரபஞ்சம் முழுவதை எப்படி ஸிருஷ்டி க்கமுடியும் என்று கேள்வி. இதற்கு ஸமாதானம்.

பிரபுவான ஈசுவரன் தானே செய்கிறவனான குயவன் போல நிமித்தகாரண மாயும் செய்யப்படுகிற மண்போல உபாதான காரணமாயும் இருந்துகொண்டு அசையும் பொருள் அசையாப் பொருள் உருவமான உலகத்தை உண்டுபண்ணுகிறார். காப்பாற்றுகிறார். நாசம் செய்கிறார். (332)

(அவதாரிகை) ஒருவரே இரண்டுவிதமாக அதாவது உபாதான காரணமாகவும் நிமித்தகாரணமாகவும் ஆகமுடியும் என்பதற்கு திருஷ்டாந்தத்தைக் காட்டுகிறார்: -

स्वप्राधान्येन जगतो निमित्तमपि कारणम् ।

उपादानं तथोपाधिप्राधान्येन भवत्ययम् ॥ ३३३ ॥

ஸ்வப்ராதா⁴ன்யேன ஜக³தோ நிமித்தமபி காரணம் ।

உபாதா³னம் ததோ²பாதி⁴ப்ராதா⁴ன்யேன ப⁴வத்யயம் ॥ 333 ॥

यथा लूता निमित्तं च स्वप्रधानतया भवेत् ।

स्वशरीरप्रधानत्वेनोपादानं तथेश्वरः ॥ ३३४ ॥

யதா² லூதா நிமித்தம் ச ஸ்வப்ரதா⁴னதயா ப⁴வேத் ।

ஸ்வஸரீரப்ரதா⁴னத்வேனோபாதா³னம் ததே²ஸ்வர: ॥ 334 ॥

यथा = எப்படி,

यथा²

लूता = சிலந்திப்பூச்சியானது,

लूता

स्वप्रधानतया = தான் பிரதானமாக இருப்பதால்,

स्वप्रधानतया

निमित्तं = நிமித்தகாரணமாகவும்,

निमित्तं

स्वशरीरप्रधानत्वेन = தனது சரீரம் பிரதானமாயிருப்பதால்,

स्वशरीरप्रधानत्वेन

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

उपादानं च	=	உபாதானகாரணமாகவும்,
உபாதா ³ னம் ச भवेत्	=	ஆகுமோ,
ப ⁴ வேத் तथा	=	அப்படி,
ததா ² अयं ईश्वरः	=	இந்த ஈசுவரன்,
அயம் ஈஸ்வர: स्वप्राधान्येन	=	தன்னுடைய ப்ராதன்யத்தால்,
ஸ்வப்ராதா ⁴ ன்யேன जगतः	=	பிரபஞ்சத்திற்கு,
ஜக ³ த: निमित्तं कारणं	=	நிமித்தகாரணமாகவும்,
நிமித்தம் காரணம் तथा	=	அவ்வாறே,
ததா ² उपाधिप्राधान्येन	=	உபாதியான மாயையின ப்ராதான்யத்தால்,
உபாதி ⁴ ப்ராதா ⁴ ன்யேன उपादानं अपि	=	உபாதான காரணமாகவும்,
உபாதா ³ னம் அபி भवति	=	ஆகிறார்.
ப ⁴ வதி		

சிலந்திப்பூச்சியானது வெளியிலிருந்து ஒரு பொருளையும் எதிர்பார்க்காமல் தன் சரீரத்திலிருந்தே நூலைத் தயாரித்த கூடு கட்டுகிறது ஜீவசைதன்யமும் சரீரமும் பிரிக்க முடியாதபடி ஒன்றுசேர்ந்து ஒரே பொருளாக விளங்கும் சிலந்தியே உபாதான காரணமாகவும் நிமித்த காரணமாகவும் ஆகிறது. ஜீவனில்லாவிட்டாலும், சிலந்தி உடலில்லாவிட்டாலும் கூடு உண்டாகாது. இரண்டும் சேர்ந்தே கூட்டைத் தயாரித்த போதிலும் ஜீவனுடன் சேர்ந்த சரீரம் உபாதான காரணமாகவும் சரீரத்துடன் சேர்ந்த ஜீவன் நிமித்த காரணமாகவும் ஆகிறது இதைத்தவிர வேறு காரணத்தை எதிர் பார்ப்பதில்லை. இது போலவேதான் மாயாவச்சின்ன சைதன்ய ரூபமான ஈசுவரனே பிரபஞ்சத்திற்கு உபாதான காரணமாகவும் நிமித்த காரணமாகவும் ஆகிறார்.

"यथोर्णनाभिः सृजते "

யதோ²ர்ணநாபி⁴: ஸ்ருஜதே

என்று முண்டகோப நிஷத்தில் கூறப்பட்டுள்ளது ஈசுவர ஸ்வரூபத்திலுள்ள மாயை என்ற அம்சத்தைக்கொண்டு உபாசான காரணமாகவும், சைதன்யம்சத்தைக்கொண்டு நிமித்தகாரணமாகவும் ஆகிறார். இரண்டு அம்சங்களும் சேர்ந்தே ஈசுவரனாதலால்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஈசுவரனே உபாதான காரணமாகவும் நிமித்த காரணமாகவும் ஆகிறார் என்று கூறப் பட்டது. (333-334)

(அவதாரிகை) சுத்த ஸத்வ பிரதானராயிருப்பவர் ஈசுவரன் என்றும், மலின ஸத்வ பிரதானராயிருப்பவன் ஜீவன் என்றும் முன் சொல்லப்பட்டது. ஜகத்திற்கு உபாதான காரணமாயிருப்பது மாயையின் எந்த அம்சம் என்ற கேள்வி ஏற்படக் கூடியதினால், அந்த அம்சம் தமோ குணத்தை முக்கியமாகவுள்ளதென்பதைச் சொல்லி அதிலிருந்துதான் ஆகாசம் முதலான ஐந்து பூதங்களும் அவைகளின் கார்யங்களும் ஏற்படுகின்றன என்பதை விவரிக்கிறார்: -

तमः प्रधानप्रकृतिविशिष्टात् परमात्मनः

अभूत् सकाशात् आकाशं आकाशात् वायुः उच्यते ॥ ३३५ ॥

தம: ப்ரதா⁴னப்ரக்ருதிவிஸிஷ்டாத் பரமாத்மன:

அபூ⁴த் ஸகாஸாத் ஆகாஸம் ஆகாஸாத் வாயு: உச்யதே ॥ 335 ॥

वायोरग्निस्तथैवाग्नेरापोऽद्भ्यः पृथिवी क्रमात् ।

வாயோரக்³நிஸ்ததை²வாக்³னேராபோ(அ)த்³ப்⁴ய: ப்ருதி²வீ க்ரமாத் ।

तमः प्रधानप्रकृतिविशिष्टात् = தமோகுணத்தை முக்யமாகக்கொண்ட

தம: ப்ரதா⁴னப்ரக்ருதிவிஸிஷ்டாத் மாயையுடன்கூடிய,

परमात्मनः सकाशात् = ஈசுவரனிடமிருந்து,

பரமாத்மன: ஸகாஸாத்

आकाशं = ஆகாசம்,

ஆகாஸம்

अभूत् = உண்டாயிற்று,

அபூ⁴த்

आकाशात् = ஆகாசத்திலிருந்து,

ஆகாஸாத்

वायुः = வாயு,

வாயு:

उच्यते = உண்டானதாகச் சொல்லப்படுகிறது,

உச்யதே

वायोः = வாயுவிலிருந்து,

வாயோ

अग्निं = அக்னியும்,

அக்³னிம்

तथैव = அப்படியே,

ததை²வ

अग्नेः	=	அக்னியிலிருந்து,
अक् ³ णैः		
आपः	=	ஜலமும்,
आपः		
अद्भ्यः	=	ஜலத்திலிருந்து,
अत् ³ प् ⁴ यः		
पृथिवी	=	பிருதிவியும்,
पृथिवी		
क्रमात्	=	வரிசையாக (உண்டாயிற்று).
क्रमान्		

தமோ குணத்தை பிரதானமாயுடைய பிரகிருதியென்ற மாயையுடன் சேர்ந்திருக்கும் பரமாத்மாவான ஈசுவரனிடமிருந்து முதலில் ஆகாசம் உண்டாயிற்று. ஆகாசத்திலிருந்து வாயுவும் வாயுவிலிருந்து அக்னியும், அக்னியிலிருந்து ஜலமும், ஜலத்திலிருந்து பிருத்வியும் வரிசையாக உண்டாயின. (335)

(அவதாரிகை) தமோகுணப் பிரதானமான மாயைதான் பிரபஞ்சத்திற்கு உபாதான காரணமென்பதை நிரூபணம் செய்கிறார்: -

शक्तेस्तमःप्रधानत्वं तत्कार्ये जाड्यदर्शनात् ॥ ३३६ ॥

ஸக்தேஸ்தம:ப்ரதா⁴னத்வம் தத்கார்யே ஜாட்³யத³ர்ஸனாத் ॥ 336 ॥

आरभन्ते कार्यगुणान् ये कारणगुणा हि ते ।

ஆரப⁴ந்தே கார்யகு³ணன் யே காரணகு³ண ஹி தே ।

तत्कार्ये	=	அதன் காரியத்தில்,
तत्कार्ये		
जाड्यदर्शनात्	=	ஜடத்தன்மை தெரிவதால்,
जाड्यदर्शनात्		
शक्तेः	=	காரணமான மாயைக்கு,
शक्तेः		
तमःप्रधानत्वं	=	தமோகுணம் முக்கியமாயிருப்பது (தெரிகிறது),
तमःप्रधानत्वं		
ये	=	எவை,
ये		
कारणगुणा	=	காரணத்தின் குணங்களோ,
कारणगुणा		
ते	=	அவைகள்,
ते		

தே
कार्यगुणान् = காரியத்தின் குணங்களை,
கார்யகுணன்
आरभन्ते हि = உண்டுபண்ணுமல்லவா!
ஆரபந்தே ஹி

காரணத்தில் எந்த குணங்கள் உள்ளனவோ அவைகளே கார்யத்திலும் ஏற்படுகின்றன என்பதை உலகில் பார்க்கிறோம். மண்ணிலுள்ள குணங்கள் குடத்தில் காணப்படுகின்றன. காரியமான பிரபஞ்சம் முழுவதிலும் ஜடத்தன்மை காணப்படுகிறது. ஆதலால் இதன் காரணமான மாயையிலும் ஜடத்தன்மை இருக்க வேண்டுமென்று தெரிகிறது. ஜடத்தன்மை என்பது தமோ குணத்தைச்சேர்ந்தது. ஆகையால் தமோகுண ப்ரதானமான மாயைதான் பிரபஞ்சத்திற்கு உபாதான காரணமென்று தீர்மானிக்கப்படுகிறது. (336)

एतानि सूक्ष्मभूतानि भूतमात्रा अपि क्रमात् ॥ ३३७ ॥

ஏதானி ஸூக்ஷ்மபூதானி பூதமாத்ரா அபி க்ரமாத் ॥ 337 ॥

एतानि = இவைகள்,
ஏதானி
सूक्ष्मभूतानि = ஸூக்ஷ்ம பூதங்கள்,
ஸூக்ஷ்மபூதானி
क्रमात् = வரிசையாக,
க்ரமாத்
भूतमात्रा अपि = அந்தந்த பூதங்களின் மாத்திரைகளாகவும்
பூதமாத்ரா அபி ஆகின்றன.

இப்பொழுது சொன்னவைகள் ஸூக்ஷ்ம பூதங்கள் ஆகும். அவைகளே வரிசையாக அந்தந்த பூத மாத்திரைகள் அதாவது ஆகாச தன் மாத்திரை, வாயு தன் மாத்திரை, தேஜஸ் தன் மாத்திரை, ஜல தன்மாத்திரை, பிருத்வீ தன் மாத்திரை. (337)

एतेभ्यः सूक्ष्मभूतेभ्यः सूक्ष्मदेहा भवन्त्यपि ।

स्थूलान्यपि च भूतानि चान्योन्यांश्शविमेलनात् ॥ ३३८ ॥

ஏதேப்ய: ஸூக்ஷ்மபூதேப்ய: ஸூக்ஷ்மதேஹா பவந்த்யபி ।
ஸ்தூலான்யபி ச பூதானி சான்யோன்யாம்ஸ்ஸவிமேலனாத் ॥ 338 ॥

एतेभ्यः = இந்த,
ஏதேப்ய:
सूक्ष्मभूतेभ्यः = ஸூக்ஷ்மபூதங்களிலிருந்து,

ஸூக்ஷ்மபூதேய:

सूक्ष्मदेहा अपि = ஸூக்ஷ்ம சரீரங்களும்,

ஸூக்ஷ்மதேஹா அபி

अन्योन्यांशविमेलनात् = ஒவ்வொன்றுகளின் பாகங்கள் சேருவதால்,

அன்யோன்யாம்ஸஸவிமேலனாத்

स्थूलान्यपि च भूतानि = ஸ்தூல பூதங்களும்

ஸ்தூலான்யபி ச பூதானி

भवन्ति = உண்டாகின்றன.

பவந்தி

இந்த ஸூக்ஷ்ம பூதங்களிலிருந்து ஸூக்ஷ்ம தேகங்களும் ஒன்றோடொன்று அம்சங்கள் கலப்பதினால் ஸ்தூல பூதங்களும் உண்டாகின்றன.

[கலக்கும் முறையை பஞ்சீகரணம் என்பார்கள். ஆகாச தன் மாத்திரையில் பாதியும், வாயு தன்மாத்திரையில் அரைக்காலும், தேஜஸ் தன்மாத்திரையில் அரைக்காலும், ஜல தன்மாத்திரையில் அரைக்காலும், பிருத்வீ தன் மாத்திரையில் அரைக்காலும் சேர்ந்தால் ஒரு முழு ஆகாச ஸ்தூல பூதம் ஆகும். அப்படியே மற்ற பூதங்களிலும் பிரதானத்தில் பாதி. மற்ற நான்கில் அரைக்கால் அரைக்கால் என்று சேர்த்தால் அந்தந்த ஸ்தூல பூதங்கள் ஏற்படும் ஆக ஒவ்வொரு ஸ்தூல பூதத்திலும் எல்லா ஐந்து பூதங்களின் அம்சங்களும் சேருவதினால், இவ்விதம் சேர்ப்பதை பஞ்சீகரணம் (ஐந்தாகச் செய்வது) என்று சொல்வார்கள். பஞ்சீகரணம் செய்யப்படாத பூத தன் மாத்திரைகள், அதாவது ஸூக்ஷ்ம பூதங்களிலிருந்து ஸூக்ஷ்ம சரீரங்கள் ஏற்படுகின்றன. அப்படியே பஞ்சீகரணம் செய்யப்பட்ட ஸ்தூல பூதங்களிலிருந்து ஸ்தூலமாயுள்ள சரீரம் முதலியவை ஏற்படுகின்றன. பின்னால் 397 முதல் 400 சுலோகங்களைப் பார்க்கவும்.]

(338)

(அவதாரிகை) முதலில் பஞ்சீகரணம் செய்யப்படாத ஸூக்ஷ்மமான பூதங்களிலிருந்து ஏற்படும் ஸூக்ஷ்ம சரீரத்தின் தன்மையையும் அதனுள்ளடங்கியிருக்கும் அம்சங்களையும் விவரிக்கிறார்: -

अपञ्चीकृतभूतेभ्यो जातं सप्तदशाङ्गकम् ।

संसारकारणं लिङ्गं आत्मनो भोगसाधनम् ॥ ३३९ ॥

அபஞ்சீக்ருதபூதேயோ ஜாதம் ஸப்ததஸாங்க்கம் ।

ஸம்ஸாரகாரணம் லிங்கம் ஆத்மனோ போகஸாதனம் ॥ 339 ॥

सप्तदशाङ्गकम् = பதினேழு அவயவங்களை உடையதும்,

ஸப்ததஸாங்க்கம்

संसारकारणं = பிறவி மரணரூபமான ஸம்ஸாரத்திற்குக்

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ஸம்ஸாரகாரணம்	=	காரணமானதும்,
आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
भोगसाधनं	=	ஸுகதுக்காநுபவத்திற்கு ஸாதனமாகவும் உள்ள,
போகஸாதனம்		
लिङ्गं	=	லிங்கசரீரம்,
லிங்கம்		
अपञ्चीकृतभूतेभ्यः	=	பஞ்சீகரணம் செய்யப்படாத ஸுக்ஷ்ம
அபஞ்சீகருதபூதேப்ய:		
अपञ्चीकृतपुत्रैः	=	புதங்களிலிருந்து,
ஜாதம்	=	உண்டானது.

பஞ்சீகரணம் செய்யப்படாத ஐந்து ஸுக்ஷ்ம புதங்களிலிருந்து உண்டானது லிங்க சரீரமெனப்படும். இதுவே ஸுக்ஷ்ம சரீரம். இதில் 17 அவயவங்கள் உள்ளன. இதுதான் பிறவி மரண ரூபமான ஸம்ஸாரத்திற்குக் காரணம். சரீரத்தில் வஸிக்கும் ஆத்மாவிற்கு ஸுக துக்காதி போகங்கள் ஏற்படுவதற்கும் இதுவே ஸாதனம். (339)

(அவதாரிகை) லிங்க சரீரத்திலுள்ள 17 அங்கங்களைக் கூறுகிறார்: -

श्रोत्रादिपञ्चकं चैव वागादीनां च पञ्चकम् ।

प्राणादिपञ्चकं बुद्धिमनसी लिङ्गमुच्यते ॥ ३४० ॥

ஸ்ரோத்ராதிபஞ்சகம் சைவ வாகாதீனாம் ச பஞ்சகம் ।

ப்ராணாதிபஞ்சகம் புத்திமனஸீ லிங்கமுச்சயதே ॥ 340 ॥

श्रोत्रादिपञ्चकं चैव = காது முதலிய ஐந்தும்,

ஸ்ரோத்ராதிபஞ்சகம் சைவ

वागादीनां पञ्चकं च = வாக்கு முதலான ஐந்தும்,

வாகாதீனாம் பஞ்சகம் ச

प्राणादिपञ्चकं = பிராணன் முதலான ஐந்தும்,

ப்ராணாதிபஞ்சகம்

बुद्धिमनसी = புத்தியும் மனமும் (இவை சேர்ந்தது),

புத்திமனஸீ

लिङ्ग उच्यते = லிங்கசரீரமென்று சொல்லப்படுகிறது.

லிங்க உச்சயதே

காது, த்வக், கண், நாக்கு, மூக்கு இவை ஸ்ரோத்ராதி பஞ்சகம். வாக்கு, கை, கால், பாயு, உபஸ்த்தம் இவை வாகாதி பஞ்சகம். பிராணன், அபானன் வியானன்,

உதானன், ஸமானன், இவை பிராணாதி பஞ்சகம். புத்தி, மனம், ஆக இந்த 17ம் சேர்ந்தது லிங்க சரீரமெனப்படும். (340)

श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणानि पञ्च जातानि ।

आकाशादीनां सत्वांशेभ्यो धीन्द्रियाण्यनुक्रमतः॥ ३४१ ॥

ஸ்ரோத்ரத்வக்ஸக்ஷர்ஜிஹ்வாக்'ராணாணி பஞ்ச ஜாதானி ।

ஆகாஸாதீ'னாம் ஸத்வாம்ஸேப்'யோ தீ'ந்த்'ரியாண்யனுக்ரமத: ॥ 341 ॥

आकाशादीनां = ஆகாசம் முதலியவைகளின்,

ஆகாஸாதீ'னாம்

सत्वांशेभ्यः = ஸத்வாம் சங்களிலிருந்து,

ஸத்வாம்ஸேப்'ய:

अनुक्रमतः = வரிசையாக,

அனுக்ரமத:

श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणानि = காது, த்வக்கு, கண், நாக்கு, மூக்கு என்ற,

ஸ்ரோத்ரத்வக்ஸக்ஷர்ஜிஹ்வாக்'ராணாணி

पञ्च = ஐந்து,

பஞ்ச

धीन्द्रियाणि = ஞானேந்திரியங்கள்,

தீ'ந்த்'ரியாணி

जातानि = உண்டாயின.

ஜாதானி

இந்த பதினேழில் காது, தோல், கண், நாக்கு, மூக்கு என்ற ஐந்தும் ஞானேந்திரி யங்கள். இவை ஆகாசம் முதலியவைகளின் ஸத்வாம்சங்களிலிருந்து வரிசையாக ஏற்பட்டவைகள்.

[இங்கே சொல்லப்படும் காது முதலியது ஸ்தூல சரீரத்தில் தெரியும் மாம்ஸ பிண்டங்கள் இல்லை. சப்தத்தை கிரஹிக்கும் சக்தி, ஸ்பர்சத்தை கிரஹிக்கும் சக்தி, ரூபத்தை கிரஹிக்கும் சக்தி, ரஸத்தை கிரஹிக்கும் சக்தி, வாஸனையை கிரஹிக்கும் சக்தி, என்றே அர்த்தம். இவைகள் அந்தந்த உணர்ச்சியை உண்டுபண்ணுவதினால் ஞானேந்திரியங்கள் எனப்படுகின்றன. இவைகளில் ஆகாசத்தின் ஸத்வாம்சத்திலிருந்து ஏற்பட்டது காது என்கிற இந்திரியம், வாயுவின் ஸத்வாம்சத்திலிருந்து தோல் என்ற இந்திரியம், தேஜஸஸின் ஸத்வாம்சத்திலிருந்து கண் என்ற இந்திரியம், ஜலத்தின் ஸத்வாம்சத்திலிருந்து நாக்கு என்ற இந்திரியம், பிருத்வியின் ஸத்வாம் சத்திலிருந்து மூக்கு என்ற இந்திரியம், இவ்விதமாக ஐந்து ஞானேந்திரியங்களும் ஐந்து ஸூக்ஷ்ம பூதங்களிலிருந்து வரிசையாய் உண்டாகின்றன. முன்னால் மாயையின் தமோகுணப் பிரதானமான அம்சத்திலிருந்து இந்த ஸூக்ஷ்ம பூதங்கள்

உண்டானதாகச் சொன்ன போதிலும் தமோகுணம் பிரதானமே தவிர அவைகளில் ஸத்வாம்சமும் உண்டு ரஜஸ் அம்சமும் உண்டு என்பதை மறந்து விடக்கூடாது.]

(341)

आकाशादिगताः पञ्च सात्त्विकांशाः परस्परम् ।

मिलित्वैव अन्तःकरणं अभवत् सर्वकारणम् ॥ ३४२ ॥

ஆகாஸாதி³க³தா: பஞ்ச ஸாத்த்விகாம்ஸா: பரஸ்பரம் ।

மிலித்வைவ அந்த:கரணம் அப⁴வத் ஸர்வகாரணம் ॥ 342 ॥

आकाशादिगताः	=	ஆகாசம் முதலியவைகளிலுள்ள,
ஆகாஸாதி ³ க ³ தா:		
पञ्च सात्त्विकांशाः	=	ஐந்து ஸாத்த்விகாம்சங்களும்,
பஞ்ச ஸாத்த்விகாம்ஸா:		
परस्परम्	=	ஒன்றுக்கொன்று,
பரஸ்பரம்		
मिलित्वैव	=	சேர்ந்துதான்,
மிலித்வைவ		
सर्वकारणम्	=	எல்லாவற்றிற்கும் காரணமான,
ஸர்வகாரணம்		
अन्तःकरणं	=	அந்தக்கரணமாக,
அந்த:கரணம்		
अभवत्	=	ஆனது.
அப ⁴ வத்		

ஆகாசம் முதலான ஐந்து பூதங்களிலும் உள்ள ஐந்து ஸத்வ அம்சங்களும் ஒன்றோடொன்று சேர்ந்துதான் எல்லாவற்றிற்கும் காரணமாயிருக்கிற அந்தக்கரணம் என்ற உள் கருவி ஏற்பட்டது. (342)

(அவதாரிகை) ஞானேந்திரியங்கள் ஐந்தும் பஞ்ச பூதங்களின் ஸத்வாம்சங்களிலிருந்து உண்டானதற்குக் காரணம் கூறுகிறார்: -

प्रकाशकत्वादेतेषां सात्त्विकांशत्वमिष्यते ।

प्रकाशकत्वं सत्त्वस्य स्वच्छत्वेन यतस्ततः ॥ ३४३ ॥

ப்ரகாஸகத்வாதே³தேஷாம் ஸாத்த்விகாம்ஸத்வமிஷ்யதே।

ப்ரகாஸகத்வம் ஸத்வஸ்ய ஸ்வச்ச²த்வேன யதஸ்தத: ॥ 343 ॥

यतः = எந்தக்காரணத்தால்,

यतः

स्वच्छत्वेन	=	ஸ்வச்சமாயிருப்பதால்,
ஸ்வச்ச ² த்வேன		
सत्त्वस्य	=	ஸத்வகுணத்திற்கு,
ஸத்வஸ்ய		
प्रकाशकत्वं	=	பிரகாசப்படுத்தும் தன்மையுண்டோ,
ப்ரகாஸகத்வம்		
ततः	=	அந்தக்காரணத்தால்,
தத்:		
एतेषां	=	இவைகளுக்கு,
ஏதேஷாம்		
प्रकाशकत्वात्	=	பிரகாசப்படுத்தும் தன்மை இருப்பதால்,
ப்ரகாஸகத்வாத்		
सात्विकांशत्वं	=	ஸாத்விகாம்சமாக இருக்கும் தன்மை,
ஸாத்விகாம்ஸத்வம்		
इष्यते	=	கருதப்படுகிறது.
இஷ்யதே		

ஸத்வ குணம் மிகத்தெளிவாயிருப்பதால் அதற்குத்தான் பிரகாசப்படுத்தும் சக்தி உண்டு. ரஜஸ் தமோகுணங்களுக்கு இந்த சக்தி கிடையாது. ஐந்து ஞானேந்திரியங்களும் அந்தக்கரணமும் சப்தாதி சப்தாதி விஷயங்களை பிரகாசப்படுத்துகின்றன ஸத்வ குணத்தின் ஸ்வபாவம் இவற்றில் காணப்படுவதால் இவை பஞ்ச பூதங்களின் ஸத்வாம்சங்களிலிருந்து உண்டாயிருக்க வேண்டும் என்று தீர்மானிக்கலாம். (343)

तदन्तःकरणं वृत्तिभेदेन स्यात् चतुर्विधम् ।

मनो बुद्धिः अहंकारः चित्तं चेति तदुच्यते ॥ ३४४ ॥

தத்³ந்த:கரணம் வருத்திபே⁴தே³ன ஸ்யாத் சதுர்வித⁴ம் ।

மனோ பு³த்³தி⁴: அஹங்கார: சித்தம் சேதி தது³ச்யதே ॥ 344 ॥

तत्	=	அந்த,
தத்		
अन्तःकरणं	=	அந்தக்கரணம்,
அந்த:கரணம்		
वृत्तिभेदेन	=	விருத்திகளின் வேற்றுமையால்,
வருத்திபே ⁴ தே ³ ன		
चतुर्विधम् स्यात्	=	நான்குவிதமாக ஆகும்,
சதுர்வித ⁴ ம் ஸ்யாத்		
तत्	=	அது,
தத்		

मनः	=	மனம்,
मनः बुद्धिः	=	புத்தி,
पु ³ त् ³ ति ⁴ : अहंकारः	=	அஹங்காரம்,
अहङ्कारः चित्तं चेति	=	சித்தம் என்றும்,
சித்தம் சேதி उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
உச்யதே		

அந்த அந்த கரணம் செய்கையின் வேறுபாட்டால் நான்குவிதமாக இருக்கும். அது மனஸ் என்றும், புத்தி என்றும், அஹங்காரம் என்றும், சித்தம் என்றும், சொல்லப்படுகிறது.

[லிங்க சரீரத்தில் அடங்கியதாக 340 வது சுலோகத்தில் புத்தி மனஸ் இரண்டு சொல்லியிருக்கையில் 342 வது சுலோகத்தில் புதிதாக அந்தக்கரணம் என்று ஒன்று சொல்லப்படுகிறதே என்று நினைக்கவேண்டாம், புத்தியும் மனஸும் அந்தக்கரணத்தில் அடங்கியவைதான். தவிரவும் நன்கு விசாரித்துப் பார்த்தால் அந்தக்கரணத்தில் புத்தி, மனஸ், சித்தம் அஹங்காரம் என்று நான்கு பிரிவுகள் இருக்கின்றன. அவைகளில் சித்தம் என்பதை மனஸிலும், அஹங்காரம் என்பதை புத்தியிலும், உள்ளடக்கி மனஸ், புத்தி யென்று இரண்டு மாத்திரம் அந்த சுலோகத்தில் கூறப்பட்டது.] (344)

संकल्पात् मन इत्याहुः बुद्धिः अर्थस्य निश्चयात् ।

अभिमानात् अहंकारः चित्तं अर्थस्य चिन्तनात् ॥ ३४५ ॥

ஸங்கல்பாத் மன இத்யாஹு: பு³த்³தி⁴: அர்த³ஸ்ய நிஸ்ஸயாத் ।

அபி⁴மானாத் அஹங்கார: சித்தம் அர்த³ஸ்ய சிந்தனாத் ॥ 345 ॥

संकल्पात्	=	ஸங்கல்பம் செய்வதால்,
ஸங்கல்பாத்		
मन इति	=	மனமென்றும்,
मन इति अर्थस्य निश्चयात्	=	விஷயத்தைத் தீர்மானிப்பதால்,
अर्थस्य निश्चयात्		
बुद्धिः	=	புத்தி என்றும்,
पु ³ त् ³ ति ⁴ : अभिमानात्	=	நான் என்று அபிமானம் கொள்வதால்,
अभिमानात्		

அஹ்ங்கார:	=	அஹங்காரமென்றும்,
அஹங்கார:		
அர்த்தச்ய சிந்தனா	=	விஷயத்தை எண்ணுவதால்,
அர்த்தஸ்ய சிந்தனா		
சித்தம்	=	சித்தமென்றும்,
சித்தம்		
அஹ:	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹ:		

ஆலோசனை செய்கிற காரணத்தினால் மனஸ் என்றும், விஷயத்தை நிச்சயம் செய்கிறபடியால் புத்தி என்றும், நான் என்கிற அபிமானம் செய்வதால் அஹங்காரம் என்றும், விஷயத்தை நினைத்துப் பார்ப்பதால் சித்தம் என்றும் இவ்வாறு ஒரே அந்தகரணம் நான்கு வகைப்படுகிறது. (345)

(அவதாரிகை) அஹங்காரம் சித்தம் இவ்விரண்டும் லிங்க சரீரத்தில் சேர்ந்ததுதான் என்பதை காரணத்துடன் கூறுகிறார்: -

मनस्यपि च बुद्धौ च चित्ताहंकारयोः क्रमात् ।

अन्तर्भावोऽयं बोद्धव्यो लिङ्गलक्षणसिद्धये ॥ ३४६ ॥

மனஸ்யபி ச புத்த்தௌ ச சித்தாஹங்காரயோ: க்ரமாத் ।

அந்தர்பாவோ(அ)ய போத்த்தவ்யோ லிங்கலக்ஷணஸித்தயே ॥ 346 ॥

अत्र	=	இங்கு,
அத்ர		
लिङ्गलक्षणसिद्धये	=	லிங்கசரீரத்தின் லக்ஷணம் ஸித்திப்பதற்காக,
लिङ्गलक्षणसिद्धये		
मनसि अपि च	=	மனதிலும்,
மனஸி அபி ச		
बुद्धौ च	=	புத்தியிலும்,
புத்த்தௌ ச		
चित्ताहंकारयोः	=	சித்தத்திற்கும் அஹங்காரத்திற்கும்,
சித்தாஹங்காரயோ:		
क्रमात्	=	வரிசையாக,
க்ரமாத்		
अन्तर्भावः	=	உள் அடங்கியிருப்பது,
அந்தர்பாவ:		
बोद्धव्यः	=	அறியத்தக்கது.
போத்த்தவ்ய:		

சித்தத்திற்கும் அஹங்காரத்திற்கும் லிங்க சரீர லக்ஷணம் ஸித்திப்பதற்காக மனதில் சித்தமும், புத்தியில் அஹங்காரமும் அடங்கியுள்ளதாகத் தெரிந்து கொள்ளவேண்டும். (346)

चिन्तनं च मनोधर्मः संकल्पादिर्यथा तथा ।

अन्तर्भावो मनस्येव सम्यक् चित्तस्य सिध्यति ॥ ३४७ ॥

சிந்தனம் ச மனோத⁴ர்ம: ஸங்கல்பாதி³ர்யதா³ ததா³ ।

அந்தர்பா⁴வோ மனஸ்யேவ ஸம்யக் சித்தஸ்ய ஸித்⁴யதி ॥ 347 ॥

சங்கல்பாதி:	=	ஸங்கல்பம் முதலானவை,
ஸங்கல்பாதி ³ :		
யதா	=	எப்படியோ,
யதா ³		
ததா	=	அப்படியே,
ததா ³		
चिन्तनं	=	நினைப்பதும்,
சிந்தனம்		
मनोधर्मः	=	மனதின் கார்யம் (ஆகையால்),
மனோத ⁴ ர்ம:		
चित्तस्य	=	சித்தத்திற்கு,
சித்தஸ்ய		
मनस्येव	=	மனதில்தான்,
மனஸ்யேவ		
अन्तर्भावः	=	அடக்கம்,
அந்தர்பா ⁴ வ:		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கிறது.
ஸித் ⁴ யதி		

எப்படி ஆலோசனை முதலானது மனஸின் தர்மமோ, அப்படியே நினைத்துப் பார்ப்பதும் மனோதர்மம் தான், ஆகையால் சித்தத்தை மனஸிலேயே உள்ளடக்குவது உசிதம் தான். (347)

देहादा अहमित्येव भावो दृढतरो धियः।

दृश्यतेऽहंकृतेस्तस्मादन्तर्भावोऽत्र युज्यते ॥ ३४८ ॥

தேஹாதா³ அஹமித்யேவ பா⁴வோ த்ருட⁴தரோ தி⁴ய:।

த்ருஸ்யதே(அ)ஹங்க்ருதேஸ்தஸ்மாத்³ந்தர்பா⁴வோ(அ)த்ர யுஜ்யதே || 348 ||

देहादा = தேஹம் முதலியவற்றில்,

தேஹாதா³
अहं इति = நான் என்ற,

அஹம் இதி
दृढतरः = மிகஉறுதியான,

த்ருட⁴தர:
भावः = எண்ணம்,

பா⁴வ:
धिय एव = புத்திக்குத்தான்,

தி⁴ய ஏவ
दृश्यते = காணப்படுகிறது,

த்ருஸ்யதே
तस्मात् = ஆகையால்,

தஸ்மாத்
अत्र = இந்த புத்தியில்,

அத்ர
अहंकृतेः = அஹங்காரத்திற்கு,

அஹங்க்ருதே:
अन्तर्भावः = அந்தர்பாவம்,

அந்தர்பா⁴வ:
युज्यते = பொருந் கிறது.

யுஜ்யதே

தேகம் முதலானதில் நான் என்கிற உறுதியான எண்ணம் புத்திக்குத்தான் காணப்படுகிறது. ஆகையால் இந்த புத்தியில் அஹங்காரத்தை உள்ளடக்குவது நியாயம் தான். 339 வது சுலோகத்தில் கூறப்பட்ட லிங்கசரீர லக்ஷணத்தில் உள்ள 17 அங்கங்களை விவரிக்கும் பொழுது 340 வது சுலோகத்தில் மனமும் புத்தியும் தான் சேர்க்கப்பட்டுள்ளது. சித்தமும் அஹங்காரமும் லிங்கசரீரத்தில் சேர்க்கப்படவில்லை. இங்கேயோ மனம், புத்தி, அஹங்காரம், சித்தம் இந்நான்கும் ஒரே அந்தக்கரணத்தின் ரூபங்களாகக் கூறப்படுகிறது சித்தமும், அஹங்காரமும் லிங்க சரீரத்தில் சேரவில்லையே என்ற ஸந்தேஹம் ஏற்படுகிறது. இதைப்போக்குகிறார் அந்தக்கரணத்தின் பேதங்களான மனம், புத்தி, அஹங்காரம், சித்தம் இந்நான்கும் லிங்கசரீரத்தில் சேர்ந்தது தான். 340வது சுலோகத்தில் புத்தி, அஹங்காரம் இவ்விரண்டும் புத்திபதத்தால் குறிக்கப்படுகிறது. அப்படியே மனஸ் என்ற பதத்தால் மனம் சித்தம் இரண்டும் குறிக்கப்படுகிறது. ஸங்கல்பம் போலவே சித்தம் என்ற பெயர் ஏற்படக் காரணமான ஸ்மரணமும் மனோ தர்மம். ஆகையால் சித்தமும் மனமும் ஒன்று

தான். நிச்சயத்தைப் போலவே அஹங்காரமும் புத்திதர்மம். ஆகையால் புத்தியும் அஹங்காரமும் ஒன்றுதான் மேலே கோசங்களை நிரூபணம் செய்வதற்காகத்தான் மனோபுத்திகளில் சித்தாஹங்காரங்களுக்கு அந்தர்பாவம் கூறப்படுகிறது. (348)

तस्मादेव तु बुद्धेः कर्तृत्वं तदितरस्य करणत्वम् ।

सिध्यत्यात्मन उभयं विद्यात् संसारकारणं मोहात् ॥ ३४९ ॥

தஸ்மாதேவ து புத்தே: கர்த்ருத்வம் ததிதரஸ்ய கரணத்வம் ।

ஸித்யத்யாத்மன உப்யம் வித்யாத் ஸம்ஸாரகாரணம் மோஹாத் ॥ 349 ॥

तस्मादेव तु	=	ஆகையினால்தான்,
தஸ்மாதேவ து		
बुद्धेः	=	புத்திக்கு,
पुத்தே:		
कर्तृत्वं	=	கர்த்தாவாக இருக்கும் தன்மையும்,
கர்த்ருத்வம்		
तदितरस्य	=	அதைக்காட்டிலும் வேறான மனதிற்கு,
ததிதரஸ்ய		
करणत्वम्	=	கரணமாக இருக்கும் தன்மையும்,
கரணத்வம்		
सिध्यत्यति	=	ஸித்திக்கிறது,
ஸித்யத்யதி		
मोहात्	=	அவிவேகத்தால்,
மோஹாத்		
आत्मनः	=	ஆத்மாவுக்கு,
ஆத்மன:		
उभयं	=	இரண்டும்,
உப்யம்		
संसारकारणं	=	ஸம்ஸார காரணமாக,
ஸம்ஸாரகாரணம்		
विद्यात्	=	அறியத்தக்கது.
வித்யாத்		

அஹங்காரம், அதாவது தேஹாதிகளை தான் என்று அபிமானிப்பது புத்தியின் தர்மமானபடியால் தான் புத்தியை கர்த்தாவாகவும், ஸங்கல்பம் முதலியவைகளைச் செய்யும் மனதை கரணமாகவும் சொல்லுகிறார்கள் கர்த்தாவாகவும், கரணமாகவும் உள்ள புத்தி, மனம் இவ்விரண்டும் தான் அவிவேகியான ஆத்மாவுக்கு ஸம்ஸாரம் ஏற்படக் காரணமாகிறது. நான் என்கிற எண்ணமும், இது என் கருவி என்கிற எண்ணமும் இருந்தால் தான் உலகத்தில் பிரவிருத்தி ஸாத்தியமாகும். பிரவிருத்தி

யேற்பட்டால் தான் புண்ணியம், பாபம், ஸுகம், துக்கம் முதலியது அடங்கிய ஸம்ஸாரம் ஏற்படும். (349)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் உள்கருவியான அந்தக்கரணத்தை புத்தி மனஸ் என்று இரண்டாகப் பிரித்து, புத்தியுடன் ஞானேந்திரியங்களைச் சேர்த்தால் விஞ்ஞானமய கோசமென்றும் மனஸுடன் ஞானேந்திரியங்களைச் சேர்த்தால் மனோமய கோசம் என்றும், வியவஹாரம் ஏற்படுகிறதென்பதை மேலால் சொல்கிறார்: -

विज्ञानमयकोशः स्यात् बुद्धिः ज्ञानेन्द्रियैः सह ।

विज्ञानप्रचुरत्वेनाप्याच्छादकतयाऽऽत्मनः ॥

विज्ञानमयकोशोऽयं इति विद्वद्भिरुच्यते ॥ ३५० ॥

விஜ்ஞானமயகோஸ: ஸ்யாத் புத்தி: ஜ்ஞானேந்த்ரியை: ஸஹ ।

விஜ்ஞானப்ரகரத்வேனாப்யாச்சாத் கதயா(ஆ)த்மன: ॥

விஜ்ஞானமயகோஸோ(அ)யம் இதி வித்வத்'பி'ருச்யதே ॥ 350 ॥

ज्ञानेन्द्रियैः सह = ஞானேந்திரியங்களுடன்கூட,

ज्ञानेन्द्रियैः सह = ஞானேந்த்ரியை: ஸஹ

बुद्धिः = புத்தியானது,

पुद्गलः

विज्ञानमयकोशः स्यात् = விஞ்ஞானமயகோசமாகும்,

विज्ञानमयकोशः स्यात्

विज्ञानप्रचुरत्वेन = விஞ்ஞானம் அதிகமாக இருப்பதாலும்,

विज्ञानप्रचुरत्वेन

आत्मनः आच्छादकतयाऽपि = ஆத்மாவை மறைப்பதாலும்,

आत्मनः आच्छादकतयाऽपि

अयं = இது,

अयं

विज्ञानमयकोश इति = விஞ்ஞானமயகோசமென்று,

विज्ञानमयकोश इति

विद्वद्भिः = வித்வான்களால்,

विद्वद्भिः

उच्यते = சொல்லப்படுகிறது.

उच्यते

காது, த்வக்கு, கண், நாக்கு, மூக்கு என்ற ஐந்து ஞானேந்திரியங்களும் புத்தியும் சேர்ந்தது விஜ்ஞானமய கோசமாகும். இந்த ஆறுகரணங்களாலும் விஷயஞானம் ஏற்படுவதாலும் இவை ஆத்ம ஸ்வரூபத்தை உரைபோல் மறைப்பதாலும் இதற்கு விஞ்ஞானமய கோசமென்ற பெயர் வந்தது. (350)

अयं महानहंकारवृत्तिमान्कर्तृलक्षणः।

सर्वसंसारनिर्वोढा विज्ञानमयशब्दभाक् ॥ ३५१ ॥

அயம் மஹானஹங்காரவ்ருத்திமான்கர்த்ருலக்ஷணः।

ஸர்வஸம்ஸாரநிர்வோடா⁴ விஜ்ஞானமயஸப்³த³பா⁴க் ॥ 351 ॥

विज्ञानमयशब्दभाक् = விஞ்ஞானமயன் என்ற பெயரை அடைந்திருக்கிற,

विज्ञानमयஸப்³த³பா⁴க்

अयं = இது,

அயம்

महान् = பெரியது,

மஹான்

अहंकारवृत्तिमान् = நான் என்று எண்ணும் விருத்தியுடன்

அஹங்காரவ்ருத்திமான் கூடியது,

कर्तृलक्षणः = செய்கிற ஸ்வபாவமுள்ளது,

கர்த்ருலக்ஷணः

सर्वसंसारनिर्वोढा = எல்லா ஸம்ஸாரத்தையும் வஹிப்பது,

ஸர்வஸம்ஸாரநிர்வோடா⁴

இந்த விஜ்ஞானமய கோசம் பெரியது “அஹம்” (நான்) என்ற எண்ணம் இதற்குத் தான் ஏற்படுகிறது. இது தான் கர்த்தா அதாவது எல்லாக் காரியங்களையும் செய்கிறது. ஸுகம் துக்கம் முதலான ஸம்ஸாரத்தையே நடத்துவது இது தான். (351)

अहं ममेत्येव सदाऽभिमानं देहेन्द्रियादौ कुरुते गृहादौ ।

जीवामिमानः पुरुषोऽयमेव कर्ता च भोक्ता च सुखी च दुःखी ॥ ३५२ ॥

அஹம் மமேத்யேவ ஸதா³(அ)பி⁴மானம்

தே³ஹேந்த்³ரியாதௌ³ குருதே க்³ருஹாதௌ³ ॥

ஜீவாமிமானः புருஷோ(அ)யமேவ

கர்தா ச போ⁴க்தா ச ஸுகீ³ ச து³:கீ³ ॥ 352 ॥

जीवामिमानः = ஜீவன் என்ற அபிமானம் கொண்டு,

ஜீவாமிமானः

कर्ता च = கர்த்தாவாகவும்,

கர்தா ச

भोक्ता च = போக்தாவாகவும்,

போ⁴க்தா ச

सुखी = ஸுகியாகவும்,

ஸுகீ³

दुःखी च	=	துக்கியாகவும் உள்ள,
तु ³ : ³ ³ ச		
अयमेव पुरुषः	=	இந்த புருஷன்தான்,
अयमेव पुरुषः		
देहेन्द्रियादौ	=	தேஹம், இந்திரியம் முதலியவற்றிலும்,
தே ³ ஹேந்த் ³ ரியாதௌ ³		
गृहादौ	=	வீடு முதலியவற்றிலும்,
க் ³ ருஹாதௌ ³		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³		
अहं ममेत्येव	=	நான், என்னுடையது என்றே,
अहम् ममेत्येव		
अहम् ममेत्येव		
अभिमानं कुरुते	=	அபிமானத்தைச் செய்கிறான்.
अभिमानं कुरुते		
अभिमानं कुरुते		

இந்த விஜ்ஞானமயன் சான், தேஹம், இந்திரியம் முதலியவற்றிலும், வெளியிலுள்ள வீடு முதலியவற்றிலும் நான் என்றும் என்னுடையது என்றும் அபிமானம் கொள்கிறான். தன்னை ஜீவன் என்று எண்ணுகிறவனும் இவனே. கர்மாவைச் செய்பவனும் அதன் பலனான ஸுகதுக்கங்களை அனுபவிக்கிறவனும் இவனே.

(352)

स्ववासनाप्रेरित एव नित्यं करोति कर्मोभयलक्षणं च ।

भुङ्क्ते तदुत्पन्नफलं विशिष्टं सुखं च दुःखं च परत्र चात्र ॥ ३५३ ॥

ஸ்வவாஸனாப்ரேரித ஏவ நித்யம்

கரோதி கர்மோப⁴யலக்ஷணம் ச ।

பு⁴ங்க்தே தது³த்பன்னப³லம் விஸிஷ்டம்

ஸுக³ம் ச து³:³க³ம் ச பரத்ர சாத்ர ॥ 353 ॥

स्ववासनाप्रेरित एव	=	தனது வாஸனைகளால் தூண்டப்பட்டவனாகவே
ஸ்வவாஸனாப்ரேரித ஏவ		(இவன்),
नित्यं	=	எப்பொழுதும்,
நித்யம்		
उभयलक्षणं	=	இரண்டுவித ஸ்வரூபமுள்ள,
உப ⁴ யலக்ஷணம்		
कर्म च	=	கர்மாவையும்,
கர்ம ச		
करोति	=	செய்கிறான்,
கரோதி		

तदुत्पन्नफलं	=	அதிலிருந்து ஏற்பட்ட பலனான,
तदुत्पन्नफलं	=	குறிப்பிட்ட,
विशिष्टं	=	விசிஷ்டம்
सुखं च	=	சுகத்தையும்,
सुकम् च	=	ஸுகம் ச
दुःखं च	=	து:கம் ச
दुःकम् च	=	து:கம் ச
अत्र	=	அத்ர
अत्र	=	பரத்ர ச
परत्र च	=	புட்ரே
परत्र च	=	புங்க்தே

முற்பிறவிகளில் செய்த கர்மாக்களின் மூலம் அவற்றிற்குத்தக்கபடி ஸுகம்மான வாஸனைகள் இவ்விடம் சேர்ந்துள்ளன. இந்த வாஸனைகளால் தூண்டப்பட்டு ஸத்வாஸனையால் நல்ல கர்மாக்களையும், அஸத்வாஸனையால் கெட்ட கர்மாக்களையும் இப்பிறவியில் செய்கிறான். இந்த கர்மாக்களின் பலனான ஸுக துக்கங்களையும் இவ்வுலகிலும் மேல் லோகங்களான ஸ்வர்க்க நரகாதிகளிலும் அனுபவிக்கிறான். இத்துடன் அந்தந்த கர்மாக்களுக்குத் தக்கவாறு வாஸனைகளும் பலமடைகிறது. (353)

नाना योनि सहस्रेषु जायमानो मुहुर्मुहुः ।

प्रियमाणो भ्रमत्येष जीवः संसारमण्डले ॥ ३५४ ॥

நானா யோனி ஸஹஸ்ரேஷு ஜாயமானோ முஹுர்முஹு: ।

ம்ரியமானோ ப்ரமத்யேஷ ஜீவ: ஸம்ஸாரமண்டலே ॥ 354 ॥

एष जीवः	=	இந்த ஜீவன்,
ஏஷ ஜீவ:	=	முஹுர்முஹு:
मुहुर्मुहुः	=	நானா யோனி ஸஹஸ்ரேஷு
मुहुर्मुहुः	=	பல ஆயிரக்கணக்கான பிறவிகளில்,
प्रियमाणः	=	புரியமான:
प्रियमाणः	=	புரியமான:
भ्रमत्येष	=	புறக்கிறவனாகவும்,
भ्रमत्येष	=	இறக்கிறவனாகவும்,
संसारमण्डले	=	மரியமான:

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

संसारमण्डले = ஸம்ஸார மண்டலத்தில்,
 ஸம்ஸாரமண்ட³லே
 भ्रमति = சுற்றுகிறான்.
 ப்⁴ரமதி

இவ்வாறு இந்த ஜீவன் பலவித ஆயிரக்கணக்கான பிறவிகளில் அடிக்கடி பிறந்து இறந்து ஸம்ஸாரமாகிற மண்டலத்தில் சுழல்கிறான். (354)

(அவதாரிகை) விஞ்ஞானமய கோசத்தை விளக்கி விட்டு மனோமய கோசத்தை வர்ணிக்கிறார்: -

मनो मनोमयः कोशो भवेत् ज्ञानेन्द्रियैः सह ।

प्राचुर्यं मनसो यत्र दृश्यतेऽसौ मनोमयः ॥ ३५५ ॥

மனோ மனோமய: கோஸோ ப⁴வேத் ஜ்ஞானேந்த்³ரியை: ஸஹ ।
 ப்ராசுர்யம் மனஸோ யத்ர த்³ருஸ்யதே(அ)ஸௌ மனோமய: ॥ 355 ॥

ज्ञानेन्द्रियैः सह = ஞானேந்திரியங்களுடன்கூட,
 ஜ்ஞானேந்த்³ரியை: ஸஹ
 मनः = மனமானது,
 மன:
 मनोमयः कोशो भवेत् = மனோமயகோசம் ஆகும்,
 மனோமய: கோஸோ ப⁴வேத்
 यत्र = எதில்,
 யத்ர
 मनसः = மனதிற்கு,
 மனஸ:
 प्राचुर्यं = அதிகத்தன்மை,
 ப்ராசுர்யம்
 दृश्यते = காணப்படுகிறதோ,
 த்³ருஸ்யதே
 असी = அது,
 அஸீ
 मनोमयः = மனோமயம்.
 மனோமய:

ஞானேந்திரியங்களுடன் சேர்ந்த மனம் மனோமய கோசம் ஆகும். இதில் மனோவியாபாரம் அதிகமாகக் காணப்படுவதால் இதற்கு மனோமயம் என்று பெயர்.

(355)

चिन्ताविषादहर्षाद्याः कामाद्याः अस्य वृत्तयः ।

मनुते मनसैवैष फलं कामयते बहिः ।

यतते कुरुते भुङ्क्ते तन्मनः सर्वकारणम् ॥ ३५६ ॥

சிந்தாவிஷாத்ஹர்ஷாத்³யா: காமாத்³யா: அஸ்ய வ்ருத்தய: ।

மனுதே மனஸைவைஷ ப³லம் காமயதே ப³ஹி: ।

யததே குருதே பு⁴ங்க்தே தன்மன: ஸர்வகாரணம் ॥ 356 ॥

चिन्ता	=	கவலை,
சிந்தா		
विषादः	=	துயரம்,
விஷாத் ³ :		
हर्षाद्याः	=	ஸந்தோஷம் முதலியவைகளும்,
ஹர்ஷாத் ³ யா:		
कामाद्याः	=	காமம் முதலியவைகளும்,
காமாத் ³ யா:		
अस्य	=	இந்த மனோமயனுடைய,
அஸ்ய		
वृत्तयः	=	வியாபாரங்கள்,
வ்ருத்தய:		
एषः	=	இவன்,
ஏஷ:		
मनसैव	=	மனதாலேயே,
மனஸைவைஷ		
मनुते	=	எண்ணுகிறான்,
மனுதே		
बहिः	=	வெளியில்,
ப ³ ஹி:		
फलं	=	பலனை,
ப ³ லம்		
कामयते	=	விரும்புகிறான்,
காமயதே		
यतते	=	முயற்சிக்கிறான்,
யததே		
कुरुते	=	செய்கிறான்,
குருதே		
भुङ्क्ते	=	அனுபவிக்கிறான்,
பு ⁴ ங்க்தே		

तत्	=	ஆகையால்,
तत्		
मनः	=	மனம்,
मनः		
सर्वकारणम्	=	எல்லாவற்றிற்கும் காரணம்.
ஸர்வகாரணம்		

கவலை, துயரம், ஸந்தோஷம் முதலியவைகளும் காமம் முதலியவைகளும் மனஸின் காரியங்கள் வெளியிலுள்ள பலனைப்பற்றிய எண்ணம் முதலில் மனதில் ஏற்பட்டபின்தான் அதை அடைய ஆசை கொள்கிறான். அதற்குப்பின் அதையடைய முயற்சி எடுத்துக்கொண்டு உபாயங்களான கர்மாக்களைச் செய்து பலனை அனுபவிக்கிறான். ஆதலால் எல்லாவற்றிற்கும் மூலகாரணம் மனம்தான். (356)

मनो ह्यमुष्य प्रवणस्य हेतुः

अन्तर्बहिर्श्वार्थमनेन वेत्ति ।

शृणोति जिघ्रत्यमुनैव चेक्षते

वक्ति स्पृशत्यत्ति करोति सर्वम् ॥ ३५७ ॥

மனோ ஹயமுஷ்ய ப்ரவணஸ்ய ஹேது:

அந்தர்ப்³ஹிஸ்சார்த்³மனேன வேத்தி ।

ஸ்ருணோதி ஜிக்⁴ரத்யமுனைவ சேக்ஷதே

வக்தி ஸ்ப்ருஸத்யத்தி கரோதி ஸர்வம் ॥ 357 ॥

अमुष्य	=	இவனுடைய,
अमुष्य		
प्रवणस्य	=	ஈடுபாட்டிற்கு,
प्रवणस्य		
मनः	=	மனம்,
मनः		
हेतुर्हि	=	காரணமல்லவா,
हेतुर्हि		
अनेन	=	இந்த மனதால்,
अनेन		
अनेन	=	உள்ளும் வெளியும்,
अनेन		
अर्थे	=	பொருளை,
अर्थे		
अर्थे		

वेत्ति	=	அறிந்துகொள்கிறான்,
வேத்தி अमुनैव	=	இந்த மனதாலேயே,
அமுனைவ श्रुणोति	=	கேட்கிறான்,
ஸ்ருணோதி जिघ्रति	=	முகர்க்கிறான்,
ஜிக் ⁴ ரதி ईक्षते	=	பார்க்கிறான்,
ஈக்ஷதே वक्ति	=	பேசுகிறான்,
வக்தி स्पृशति	=	தொடுகிறான்,
ஸ்ப்ருஸதி अत्ति	=	தின்கிறான்,
அத்தி सर्व	=	எல்லாவற்றையும்,
ஸர்வம் करोति	=	செய்கிறான்.
கரோதி		

ஜீவன் உள்ளும் வெளியிலும் உள்ள விஷயங்களை மனதைக் கொண்டு தான் அறிந்து கொள்கிறான். கேட்பது, தொடுவது, பார்ப்பது, முகர்வது, தின்பது, பேசுவது எல்லாம் மனதால்தான். ஸுஷுப்தியிலும் ஸமாதி யிலும் மனம் அடங்கியிருக்கும் பொழுது ஒன்றும் தெரிவதில்லை. மனம் வேறொன்றில் நன்கு ஈடுபட்டிருக்குமானால் கண்கள் திறந்திருந்தும் பார்க்க முடிவதில்லை வாசனையை முகரவோ, காதால் சேட்கவோ முடிவதில்லை இதுபோலவே மற்றவையும். கண் முதலிய இந்திரியங் களே பார்ப்பது முதலியதில் கருவிகளாயிருந்த போதிலும் அவைசளுடன் மனஸ் சேராமலிருந்தால் அவை எவ்வித அறிவையும் உண்டு பண்ணுவதில்லை. இந்தக் காரணத்தினால் மனஸே எல்லாவற்றையும் செய்கிற தென்று இங்கு சொல்லப் பட்டிருக்கிறது. விஷயங்களில் ஈடுபடுவதற்கும் மனம் தான் காரணம். (357)

बन्धश्च मोक्षो मनसैव पुंसा

मर्थोऽप्यनर्थोऽप्यमुनैव सिध्यति ।

शुद्धेन मोक्षो मलिनेन बन्धो

विवेकतोऽर्थोऽप्यविवेकतोऽन्यः॥ ३५८ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ப³ந்த⁴ஸ்³ச மோக்ஷோ மனஸைவ பும்ஸா
 மர்தோ²(அ)ப்யனர்தோ²(அ)ப்யமுனைவ ஸித்⁴யதி ।
 ஸா³த்³தே⁴ன மோக்ஷோ மலினேன ப³ந்தோ⁴
 விவேகதோ(அ)ர்தோ²(அ)ப்யவிவேகதோ(அ)ன்ய:॥ 358 ॥

பு ³ ஸா ³	=	மனிதர்களுக்கு,
பு ³ ம்ஸாம்		
ம ³ ன ³ சை ³ வ	=	மனதால்தான்,
மனஸைவ		
வ ³ ந் ³ த ³ ஸு	=	பந்தமும்,
ப ³ ந்த ⁴ ஸ் ³ ச		
மோ ³ க்ஷ:	=	மோக்ஷமும் ஏற்படுகிறது,
மோ ³ க்ஷ:		
அ ³ ம ³ நை ³ வ	=	இதனாலேயே,
அ ³ மு ³ னை ³ வ		
அ ³ ந் ³ தோ ⁴ பி	=	புருஷார்த்தமும்,
அ ³ ந் ³ தோ ⁴ பி		
அ ³ ன ³ ர்தோ ² (அ)பி	=	துன்பமும்,
அ ³ ந் ³ தோ ⁴ பி		
சி ³ த்யதி	=	கிடைக்கிறது,
ஸித் ⁴ யதி		
சு ³ த்யே ³ ன	=	சுத்தமான மனதால்,
ஸா ³ த் ³ தே ⁴ ன		
மோ ³ க்ஷ:	=	முத்தியும்,
மோ ³ க்ஷ:		
ம ³ லி ³ னே ³ ன	=	அசுத்தமான மனதால்,
ம ³ லி ³ னே ³ ன		
வ ³ ந் ³ த ³ ஸு	=	பந்தமும்,
வ ³ ந் ³ த ³ ஸு		
ப ³ ந்த ⁴ :	=	விவேகத்தால்,
வி ³ வே ³ க ³ த:		
வி ³ வே ³ க ³ த:	=	புருஷார்த்தமும்,
அ ³ ர்த் ³ :		
அ ³ வி ³ வே ³ க ³ த:	=	அவிவேகத்தால்,
அ ³ வி ³ வே ³ க ³ த:		
அ ³ ந் ³ தோ ⁴ பி	=	மற்றதான துன்பமும் (ஏற்படுகிறது)
அ ³ ந் ³ தோ ⁴ பி		

மனிதர்களுக்கு பந்தமும் மோக்ஷமும் மனதால் தான் ஏற்படுகிறது. அவ்விதமே புருஷார்த்தமும், அனர்த்தமும் இந்த மனதால் தான் உண்டாகிறது எப்படி யெனில் மனதில் அழுக்கில்லாமல் சுத்தமாயிருந்தால் மோக்ஷம் கிடைக்கும். காமம் முதலான அழுக்குகள் ஏறி அசுத்தமாயிருந்தால் பந்தம் ஏற்படுகிறது ஆத்மாநாத்மவிவேகம் இருந்தால் புருஷார்த்தமும் விவேக மில்லாவிட்டால் அனர்த்தமும் உண்டாகிறது. (358)

रजस्तमोभ्यां मलिनं त्वशुद्धं

अज्ञानजं सच्चगुणेन रिक्तम् ।

मनस्तमोदोषसमन्वितत्वात्

जडत्वमोहालसतप्रमादैः ।

तिरस्कृतं सत् न तु वेत्ति वास्त

पदार्थतत्त्वं ह्युपलभ्यमानम् ॥ ३५९ ॥

ரஜஸ்தமோப்⁴யாம் மலினம் த்வஸுத்³த⁴ம்

அஜ்ஞானஜம் ஸச்சகு³ணேன ரித்தம் ।

மனஸ்தமோதோ³ஷஸமன்விதத்வாத்

ஜட³த்வமோஹாலஸதப்ரமாதை³: ।

திரஸ்க்ருதம் ஸத் ந து வேத்தி வாஸ்த

பதா³ர்த²தத்தவம் ஹ்யுபலப்⁴யமானம் ॥ 359 ॥

रजस्तमोभ्यां

= ரஜோகுணத்தாலும் தமோகுணத்தாலும்,

रजस्तमोप⁴याम्

मलिनं

= அழுக்கடைந்ததும்,

मलिनम्

अशुद्धं

= சுத்தமில்லாததும்,

अणुत्³त⁴म्

अज्ञानजं

= அக்ஞானத்தால் ஏற்பட்டதும்,

अज्ञानजम्

सच्चगुणेन रिक्तम्

= ஸத்வகுணமற்றதுமான,

सच्चकु³णेन रिक्तम्

मनः

= மனமானது,

मनः

तमोदोषसमन्वितत्वात्

= தமோகுணமென்னும் தோஷத்துடன்

तमोदो³षसमन्विदत्वात् கூடியிருப்பதால்,

जडत्व

= அறிவின்மை,

जड³त्व

मोह	=	மயக்கம்,
मोह अलसता	=	சோம்பல்,
अलसता प्रमादैः	=	கவனக்குறைவு இவைகளால்,
प्रमादैः प्रमत्ताः तिरस्कृतं सत्	=	மறைக்கப்பட்டதாய்க் கொண்டு,
तिरस्कृतं सत् तिरस्कृतं सत् उपलभ्यमानं	=	அறியப்படுகிறதாயிருந்தபோதிலும்,
उपलभ्यमानं उपलभ्यमानं वास्तवं	=	உண்மையான,
वास्तवं वास्तवं पदार्थतत्त्वं	=	பதார்த்த ஸ்வரூபத்தை,
पदार्थतत्त्वं पदार्थतत्त्वं न तु वेत्ति	=	நன்கு அறிகிறதில்லை.
न तु वेत्ति न तु वेत्ति न तु वेत्ति	=	

ரஜோகுணமும் தமோகுணமும் மேலோங்கி ஸத்வகுணம் மறைந்திருக்குமா னால் அந்த மனம் அழுக்கடைந்தது சுத்தமில்லாதது அக்ஞானத்தால் ஏற்பட்டது. இந்த மனம் தமோ குணத்தின் கார்யமான அறிவின்மை மயக்கம், சோம்பல், கவனக் குறைவு முதலான தோஷங்களால் மூடப்பட்டு உண்மையை அறியும் சக்தியை இழந்துவிடுகிறது. ஆகையால் வஸ்துக்களைத் தெரிந்துகொண்டாலும் அவற்றின் உண்மை தத்வம் மனதில் புலப்படுவதில்லை. (359)

रजोदोषैर्युक्तं यदि भवति विक्षेपकगुणैः

प्रतीपैः कामाद्यैरनिशमभिभूतं व्यथयति ।

कथंचित्सूक्ष्मार्थावगतिमदपि भ्राम्यति भृशं

मनोदीपो यद्वत्प्रबलमरुता ध्वस्तमहिमा ॥ ३६० ॥

ரஜோதோ³ஷையுத்தம் யதி³ ப⁴வதி விக்ஷேபககு³ணை:

ப்ரதீபை: காமாத்³யைரநிஸமபி⁴பூ⁴தம் வ்யதயதி ।

கத²ஞ்சித்ஸூக்ஷ்மார்தா²வக³திமத³பி ப்⁴ராம்யதி ப்⁴ருஸம்

மனோதீ³போ யத்³வத்ப்ரப³லமருதா த்⁴வஸ்தமஹிமா ॥ 360 ॥

विक्षेपकगुणैः

=

விக்ஷேபத்தை உண்டுபண்ணும் ஸ்வபாவமுள்ள,

विक्षेपककु³णैः

=

ரஜோகுண தோஷங்களோடு,

रजोदोषैः

=

ரஜோகுண தோஷங்களோடு,

रजोदोषैः

=

ரஜோகுண தோஷங்களோடு,

ततो मुमुक्षुर्भवबन्धमुक्त्यै रजस्तमोभ्यां च तदीयकार्यैः।
वियोज्य चित्तं परिशुद्धसत्त्वं प्रियं प्रयत्नेन सदैव कुर्यात् ॥ ३६१ ॥

ததோ முமுகூர்ப்⁴வப்³ந்த⁴முக்த்யை
ரஜஸ்தமோப்⁴யாம் ச ததீ³யகார்யை:।
வியோஜ்ய சித்தம் பரிஸுத்³த⁴ஸத்த்வம்
ப்ரியம் ப்ரியத்னேன ஸதை³வ குர்யாத் ॥ 361 ॥

ततः	=	ஆகையால்,
ततः		
मुमुक्षुः	=	மோகூழ் அடைய விரும்புவன்,
मुमुक्षुः		
भवबन्धमुक्त्यै	=	ஸம்ஸாரத்தளையிலிருந்து விடுபடுவதன்
भवबन्धमुक्त्यै		
प॥वप॥न्त॥मुक्त्यै		பொருட்டு,
सदैव	=	எப்போதும்,
सदैव		
रजस्तमोभ्यां	=	முயற்சியுடன்,
रजस्तमोभ्यां		
प्रयत्नेन	=	ரஜோகுண தமோகுணங்களோடும்,
प्रयत्नेन		
चि॥त्तं	=	அவைகளுடையகாரியங்களோடும்,
चि॥त्तं		
चित्तं	=	மனதை,
चित्तं		
वियोज्य	=	சேராதிருக்கும்படி செய்து,
वियोज्य		
परिशुद्धसत्त्वं	=	சுத்தமான ஸத்வகுணமுள்ளதாகவும்,
परिशुद्धसत्त्वं		
प्रियं	=	ப்ரியமானதாகவும்,
प्रियं		
कुर्यात्	=	செய்யவேண்டும்.
कुर्यात्		
कुर्यात्		

ஆகையினால் முமுகூர்வாயிருப்பவன், ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுதலை யடையும் பொருட்டு, மனதிலுள்ள ரஜோகுணம், தமோகுணம் அவ்விரண்டின் கார்யங்கள் இவைகளை அடியோடு நன்கு விலக்கி விட்டு மேலும் அவைகளுக்குக் கொஞ்சமும் இடம் கொடாமல் மனதை சுத்தமான ஸத்வகுணமுள்ளதாகவும் பிரியமாகவும் பிரயத்தினத்துடன் எப்பொழுதுமே செய்ய வேண்டும். (361)

दोषानेव	=	தோஷங்களையே,
தோ ³ ஷானேவ विलोक्य	=	பார்த்து,
விலோக்ய अभितः	=	எங்கும்,
அபி ⁴ தः आशां	=	ஆசையை,
ஆஸாம் विमुच्य	=	விட்டுவிட்டு,
விமுச்ய चित्तग्रन्थिविमोचनाय	=	மனதிலுள்ள பந்தம் நீங்குவதற்காக,
சித்தக் ³ ரந்தி ³ விமோசனாய सुमतिः	=	நல்ல புத்தியுள்ளவன்,
ஸுமதிः सत्त्वं	=	ஸத்வகுணத்தை,
ஸத்வம் समालम्बताम्	=	ஆச்ரயிக்கட்டும்.
ஸமாலம்ப ³ தாம்		

நல்ல புத்தியுள்ளவன் பிராணிகளுக்கு கர்பத்தில் வாஸம் செய்வது, பிறப்பு, அழிவு, மூப்பு, வியாதி முதலியவைகளிலும் நரகத்திலும் ஏற்படும் துக்கங்களை அடிக்கடி நினைத்துப் பார்த்து எல்லா விஷயங்களிலும் உள்ள தோஷங்களையே நன்கு கவனித்து ஒன்றிலும் ஆசை கொள்ளாமல் மனதிலுள்ள பந்தத்திலிருந்து விடுதலை யடைவதற்காக ஸத்வகுணத்தை அவலம்பிக்கட்டும்.

[சரீராதிகளில் நான் என்றும், புத்ரன் மனைவி முதலியவைகளில் என்னுடையவை என்றும் அபிமானம் கொள்வது தான் சித்தக்ரந்தி என்பது] (362)

(அவதாரிகை) மனஸ் ரஜஸ்தமஸ்களிலிருந்து விடுபட்டு நல்ல ஸத்வ குணத்தால் சுத்தமாகி விட்டால் நன்கு தெளிவடைந்து ஆத்ம தத்வத்தை கிரஹிக்கும் யோக்கியதையைப் பெற்று முக்திக்கு ஸாதனமாகக் கூடியதினால், அந்த மனத் தெளிவு ஏற்படுவதற்குள்ள உபாயங்களையும் அதன் அவசியத்தன்மையையும் மேலால் விளக்குகிறார்: -

यमेषु निरतो यस्तु नियमेषु च यत्नतः ।

विवेकिनः तस्य चित्तं प्रसादमधिगच्छति ॥ ३६३ ॥

யமேஷு நிரதோ யஸ்து நியமேஷு ச யத்னத: ।

விவேகின: தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸாத³மதி⁴க³ச்ச²தி ॥ 363 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

यस्तु	=	எவன்,
यस्तु		
यत्नतः	=	முயற்சியுடன்,
यत्नतः		
यमेषु	=	யமங்களிலும்,
यमेव		
नियमेषु च	=	நியமங்களிலும்,
नियमेव च		
निरतः	=	ஈடுபட்டிருக்கிறேனோ,
निरतः		
तस्य	=	அந்த,
तस्य		
तस्य		
विवेकिनः	=	விவேகமுள்ளவனுடைய,
विवेकिनः		
चित्तं	=	மனது,
चित्तं		
सिद्धम्		
प्रसादं अधिगच्छति	=	தெளிவை அடைகிறது.
प्रसादं अधिगच्छति		
प्रसादं अधिगच्छति		

எவன் யமங்களிலும் நியமங்களிலும் பிரயத்தின புரஸ்ஸரமாக ஈடுபட்டிருக்கிறேனோ, அந்த விவேகியினுடைய மனஸ் தெளிவையடைகிறது.

[அஹிம்ஸை (எல்லா பிராணிகள் விஷயமாயும் மனோவாக்குக் காயங்களால் துன்பம் ஏற்படுத்தாமலிருப்பது), ஸத்யம் (கண்டதை, கேட்டதை அப்படியே சொல்லுதல்) அஸ்தேயம் (பிறர் பொருளை மனோவாக்குக் காயங்களால் அபஹரிக்காமலிருத்தல்), பிரஹ்மசர்யம் (முன் 109, 110 சுலோகங்களில் சொல்லியபடி ஸ்திரீ ஸங்கமில்லாமலிருப்பது), அபரிக்ரஹம் (தன்னுடையது என்று எதையும் வைத்துக் கொள்ளாமலிருப்பது), ஆகிய இவை ஐந்தும் யமங்கள் எனப்படும். செளசம் (சரீரத்தையும் மனஸையும் சுத்தமாக வைத்துக் கொள்வது) ஸந்தோஷம் (எப்பொழுதும் திருப்தியுடனிருப்பது), தபஸ் (இந்திரியங்கள் முதலானவைகளை நிக்ரஹம் செய்வது), ஸ்வாத்யாயம் (தனக்கு ஏற்பட்ட வேதபாகத்தை அத்யயனம் செய்வது), ஈசுவர பிரணிதானம் (பகவானிடத்தில் ஈடுபடல்), ஆகிய இவ்வைந்தும் நியமங்கள் எனப்படுகின்றன. பொதுவாக, தனக்கும் உலகத்திற்கும் உள்ள ஸம்பந்தத்தை கட்டுப்படுத்திக் கொள்வது யமம் என்றும், தன் நடத்தையே கட்டுப்படுத்திக் கொள்வது நியமம் என்றுமாகும். இந்த இரண்டுவித ஸாதனங்களும் மனஸ் தெளிவடைவதற்கு மிகவும் அவசியம்.] (363)

आसुरीं संपदं त्यक्त्वा भजेद्यो दैवसंपदम् ।

मोक्षैक काङ्क्षया नित्यं तस्य चित्तं प्रसीदति ॥ ३६४ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஆஸூரீம் ஸம்பத்³ம் த்யக்த்வா ப⁴ஜேத்³யோ தை³வஸம்பத்³ம் ।
மோக்ஷைக காங்க்ஷயா நித்யம் தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி ॥ 364 ॥

यः	=	எவன்,
यः		
मोक्षैक काङ्क्षया	=	மோக்ஷம் ஒன்றிலேயே விருப்பத்துடன்,
मोक्षैक काङ्क्षया		
आसुरी संपदं	=	ஆஸூர ஸம்பத்தை,
आसुरी संपदं		
तयक्त्वा	=	விட்டுவிட்டு,
तयक्त्वा		
नित्यं	=	எப்பொழுதும்,
नित्यं		
दैवसंपदम्	=	தைவஸம்பத்தை,
दैवसंपदम्		
भजेत्	=	அடைகிறானே,
भजेत्		
तस्य	=	அவனுடைய,
तस्य		
चित्तं	=	மனது,
चित्तं		
प्रसीदति	=	தெளிவடைகிறது.
प्रसीदति		
प्प्रஸீத் ³ தி		

எவன் மோக்ஷம் ஒன்றிலேயே ஆசையுடன், ஆஸூரமான ஸம்பத்தை விட்டு விட்டு தைவமான ஸம்பத்தையே, எப்பொழுதும் நாடுவானே, அவனுடைய மனம் தெளிவடையும்.

[ஆஸூர ஸம்பத்து, தைவ ஸம்பத்து இரண்டும் பகவத்கீதை 16வது அத்தியாயத்தில் விவரிக்கப்பட்டிருக்கிறது. அதை இங்கே எடுத்துச் சொல்வதானால் மிகவும் விரியும். பொதுவாக எதெல்லாம் ஸம்ஸார பந்தத்திற்குக் காரணமாயிருக் குமோ, அவையெல்லாம் ஆஸூர ஸம்பத்து, எதெல்லாம் அப்பந்தத்திலிருந்து விடுதலை யடைவதற்கு உபயோகப்படுமோ, அவையெல்லாம் தைவ ஸம்பத்து, என்று அவ்வத்யாயம் 5வது சுலோகத்தில் கண்டிருப்பதை லக்ஷணமாக வைத்துக் கொள்ளலாம். மனஸின் தெளிவு மோக்ஷத்திற்கு ஸாதனமானதினால் தைவ ஸம்பத்து அவசியம் வேண்டுமென்பதில் ஸந்தேகமில்லை.] (364)

परद्रव्यपरद्रोहपरनिन्दा परस्त्रियः ।

नालम्बते मनो यस्य तस्य चित्तं प्रसीदति ॥ ३६५ ॥

பரத்³ரவ்யபரத்³ரோஹபரநிந்தா³ பரஸ்த்ரிய: ।

நாலம்ப³தே மனோ யஸ்ய தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத³தி ॥ 365 ॥

परद्रव्य	=	பிறருடைய பொருள்,
பரத் ³ ரவ்ய		
परद्रोह	=	பிறருக்கு த்ரோஹம் செய்தல்,
பரத் ³ ரோஹ		
परनिन्दा	=	பிறரை தூஷிப்பது,
பரநிந்தா ³		
परस्त्रियः	=	பிறர் மனைவி இவைகளை,
பரஸ்த்ரிய:		
यस्य मनः	=	எவருடைய மனம்,
யஸ்ய மன:		
नालम्बते	=	நாடவில்லையோ,
நாலம்ப ³ தே		
तस्य	=	அவனுடைய,
தஸ்ய		
चित्तं	=	மனது,
சித்தம்		
प्रसीदति	=	தெளிவடைகிறது.
ப்ரஸீத ³ தி		

பிறர் பொருளில் ஆசை கொள்ளாமலும், பிறருக்குத் தீங்கு செய்யாமலும், பிறரை நிந்திக்காமலும், பிறர் மனைவியிடம் ஆசை கொள்ளாமலும் இருப்பவனுடைய மனம் தான் ப்ரஸன்னமாக இருக்கும். (365)

आत्मवत्सर्वभूतेषु यः समत्वेन पश्यति ।

सुखं दुःखं विवेकेन तस्य चित्तं प्रसीदति ॥ ३६६ ॥

ஆத்மவத்ஸர்வபூ⁴தேஷு ய: ஸமத்வேன பஸ்யதி ।

ஸுக³ம் து³:க³ம் விவேகேன தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத³தி ॥ 366 ॥

यः	=	எவன்,
ய:		
विवेकेन	=	விவேகத்தால்,
விவேகேன		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सर्वभूतेषु	=	எல்லா பிராணிகளிடமும்,
ஸர்வபூ ⁴ தேஷு		
आत्मवत्	=	தன்னைப்போலவே,
ஆத்மவத்		
सुखं	=	ஸுகத்தையும்,
ஸுக ³ ம்		
दुःखं	=	துக்கத்தையும்,
து ³ :க ³ ம்		
समत्वेन	=	ஸமமாக,
ஸமத்வேன		
पश्यति	=	பார்க்கிறானே,
பர்யதி		
तस्य	=	அவனுடைய,
தஸ்ய		
चित्तं	=	மனம்,
சித்தம்		
प्रसीदति	=	தெளிவடைகிறது.
ப்ரஸீத் ³ தி		

தனக்கு ஸுகம் ஏற்பட்டால் ஸந்தோஷமடைவது போல் பிறருக்கு ஸுகம் ஏற்பட்டாலும் அஸூயை கொள்ளாமல் ஸந்தோஷமடைந்தும், தனக்கு துக்கம் ஏற்பட்டால் வருந்தி அதை நீக்க முயற்சிப்பதுபோல் பிறருக்கு துன்பம் ஏற்பட்டாலும் வருத்தமடைந்து அதை நீக்க முயற்சிக்கும் மனிதனுடைய மனம்தான் தெளிவடையும். ஸுகதுக்க விஷயங்களில் தன்னைப்போலவே எல்லா பிராணிகளையும் ஸமமாகப் பார்க்கவேண்டும். (366)

अत्यन्तं श्रद्धया भक्त्या गुरुमीश्वरमात्मनि ।

यो भजत्यनिशं क्षान्तस्तस्य चित्तं प्रसीदति ॥ ३६७ ॥

அத்யந்தம் ஸ்ரத்³த⁴யா ப⁴க்த்யா கு³ருமீஸ்வரமாத்மனி ।

யோ ப⁴ஜத்யநிஸம் கூாந்தஸ்தஸ்ய சித்தம் ப்ரஸீத்³தி ॥ 367 ॥

यः	=	எவன்,
ய:		
क्षान्तः	=	பொறுமையுள்ளவனாக,
கூாந்த:		
अनिशं	=	எப்பொழுதும்,
அநிஸம்		

अत्यन्तं	=	மிகவும்,
अत्यन्तम्		
श्रद्धया	=	சிரத்தையோடு,
ஸ்ரத் ³ த ⁴ யா		
भक्त्या	=	பக்தியுடன்,
ப ⁴ க்த்யா		
आत्मनि	=	மனதில்,
ஆத்மனி		
गुरुं	=	குருவையும்,
கு ³ ரும்		
ईश्वरं	=	ஈசுவரனையும்,
ஈஸ்வரம்		
भजति	=	ஸேவிக்கிறானே
ப ⁴ ஜதி		
तस्य	=	அவனுடைய,
தஸ்ய		
चित्तं	=	மனது,
சித்தம்		
प्रसीदति	=	தெளிவடைகிறது.
ப்ரஸீத் ³ தி		

எவன் பொறுமையாயிருந்து கொண்டு மனதில் மிகவும் சிரத்தையுடனும் பக்தியுடனும் குருவையும், ஈசுவரனையும் எப்பொழுதும் ஸேவிக்கிறானே அவனுடைய மனஸ் தெளிவடையும். (367)

शिष्टान्ममीशार्चनमार्यसेवां तीर्थाटनं स्वाश्रमधर्मनिष्ठाम् ।

यमानुषक्तिं नियमानुवृत्तिं चित्तप्रसादाय वदन्ति तज्ज्ञाः ॥ ३६८ ॥

ஸிஷ்டான்மமீஸார்சனமார்யஸேவாம் தீர்தா³டனம் ஸ்வாஸ்ரமத⁴ர்மநிஷ்டா³ம் ।
யமானுஷக்திம் நியமானுவ்ருத்திம் சித்தப்ரஸாதா³ய வத்³ந்தி தஜ்ஜ்ஞா: ॥ 368 ॥

शिष्टान्	=	ஸாதுக்களுடைய அன்னத்தையும் (சாஸ்திரங்க
ஸிஷ்டான்னம்		ளில் சாப்பிடும்படி விதிக்கப்பட்ட அன்னத்தையும்),
ईशार्चनं	=	தேவபூஜையையும்,
ஈஸார்சனம்		
आर्यसेवां	=	பெரியோர்களின் ஸேவையையும்,
ஆர்யஸேவாம்		

तीर्थाटनं	=	புண்ய தீர்த்தங்களுக்குச் செல்வதையும்,
தீர்தா ³ டனம்		
स्वाश्रमधर्मनिष्ठाम्	=	தனது ஆச்ரமத்திற்கு ஏற்பட்ட தர்மங்களில்
ஸ்வாஸ்ரமத ⁴ ர்மநிஷ்டா ³ ம்		ஸ்திரமாக இருப்பதையும்,
यमानुषक्तिं	=	யமங்களில் ஈடுபாட்டையும்,
யமானுஷக்திம்		
नियमानुवृत्तिं	=	நியமங்களை அனுஸரிப்பதையும்,
நியமானுவ்ருத்திம்		
चित्तप्रसादाय	=	மனம் தெளிவடையும் பொருட்டாக,
சித்தப்ரஸாதா ³ ய		
तज्ज्ञाः	=	அதை அறிந்தவர்கள்,
தஜ்ஜ்ஞா:		
वदन्ति	=	சொல்கிறார்கள்.
வத ³ ந்தி		

சாஸ்திரத்திற்குக் கட்டுப்பட்டு நடப்பவர்களுடைய அன்னம் (அல்லது சாஸ்திரத்தில் தடுக்கப்படாமல் விஹிதமான அன்னம்), ஈசுவரனை பூஜிப்பது, பெரியோர்களை ஸேவிப்பது, புண்ணிய தீர்த்தங்களுக்குப் போய்வருவது, தன்னுடைய ஆசிரமத்திற்கு ஏற்பட்ட தர்மங்களை விடாமல் எப்போதும் அனுஷ்டிப்பது முன் கூறப்பட்ட யமங்களை அனுஷ்டிப்பதில் பிடிமானம், நியமங்களை அனுஸரிப்பது, இவையெல்லாம் மனஸின் தெளிவிற்கு ஸாதனங்கள் என்று இவ்விஷயம் அறிந்தவர்கள் சொல்கிறார்கள். (368)

कट्वम्ललवणात्युष्णतीक्ष्णरूक्षविदाहिनाम् ।

पूतिपर्युषितादीनां त्यागः सत्त्वाय कल्पते ॥ ३६९ ॥

கட்வம்லலவணாத்யுஷ்ணதீக்ஷ்ணரூக்ஷவிதா³ஹினாம் ।

பூதிபர்யுஷிதாதீ³னாம் த்யாக³: ஸத்த்வாய கல்பதே ॥ 369 ॥

कटु	=	அதிக கசப்பு,
கடு		
अम्ल	=	புளிப்பு,
அம்ல		
लवण	=	உப்பு,
லவண		
अत्युष्ण	=	அதிகச் சூடு,
அத்யுஷ்ண		
तीक्ष्ण	=	உரைப்பு,
தீக்ஷ்ண		

ரூக்ஷ	=	பசையில்லாதது,
ருக்ஷ விதா ³ ஹி ³ னா ³	=	காந்தலை உண்டு பண்ணுவது இவ்விதமான
விதா ³ ஹி ³ னம் பூதிபர்யுஷிதாதீ ³ னம்	=	ஆஹாரங்களுடையவும், துர்கந்தமுள்ளது நாளபட்டது முதலியவைகளு
பூதிபர்யுஷிதாதீ ³ னம் த்யா ³ :	=	டையவும், விட்டு விடுவது,
த்யாக ³ : சத்வாய	=	ஸத்வகுணம் ஏற்படுவதற்கு,
ஸத்த்வாய கல்பதே	=	தக்கதாகிறது.

அதிகமான கசப்பு, புளிப்பு, உப்பு, துடு, உரைப்பு, பசையில்லாமல் காய்ந்தது, எரிச்சலை யுண்டுபண்ணக்கூடியது இவ்விதமான ராஜஸ ஆஹாரங்களையும் அழுகினது, நாளபட்டது முதலான தாமஸ ஆஹாரங்களையும் சாப்பிடாமலிருப்பவனுக்கு ஸத்வகுணம் விருத்தியாகும். (369)

श्रुत्या सत्वपुराणानां सेवया सत्ववस्तुनः।

अनुवृत्त्या च साधूनां सत्ववृत्तिः प्रजायते ॥ ३७० ॥

ஸ்ருத்த்யா ஸத்வபுராண³னாம் ஸேவயா ஸத்வவஸ்துன³:

அனுவ்ருத்த்யா ச ஸாதூ³னாம் ஸத்வவ்ருத்தி³: ப்ரஜாயதே ॥ 370 ॥

சத்வபுராணா ³	=	ஸாத்விகமான புராணங்களை,
ஸத்வபுராண ³ னாம் श्रुत्या	=	கேட்பதாலும்,
ஸ்ருத்த்யா सत्ववस्तुनः	=	ஸாத்விக வஸ்துவை,
ஸத்வவஸ்துன ³ : सेवया	=	உபயோகிப்பதாலும்,
ஸேவயா साधूनां	=	நல்லோர்களை அநுஸரித்து நடப்பதாலும்,
ஸாதூ ³ னாம் अनुवृत्त्या च	=	ஸாத்விகமான எண்ணம்,
அனுவ்ருத்த்யா ச सत्ववृत्तिः	=	உண்டாகிறது.
ஸத்வவ்ருத்தி ³ :		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸாத்விகமான புராணங்களைக் கேட்பதினாலும், ஸாத்விகமான வஸ்துக்களை உபயோகிப்பதினாலும், அனுஸரித்து நடப்பதினாலும், மனதில் ஸாத்விகமான விருத்தி (எண்ணம்) உண்டாகிறது. (370)

यस्य चित्तं निर्विषयं हृदयं यस्य शीतलम् ।

तस्य मित्रं जगत्सर्वं तस्य मुक्तिः करस्थिता ॥ ३७१ ॥

யஸ்ய சித்தம் நிர்விஷயம் ஹ்ருத³யம் யஸ்ய ஸீதலம் ।

தஸ்ய மித்ரம் ஜக³த்ஸர்வம் தஸ்ய முக்தி: கரஸ்தி³தா ॥ 371 ॥

यस्य	=	எவனுடைய,
यस्य		
चित्तं	=	மனது,
சித்தம்		
निर्विषयं	=	விஷயசிந்தையற்று இருக்கிறதோ,
நிர்விஷயம்		
यस्य	=	எவனுடைய,
यस्य		
हृदयं	=	மனம்,
ஹ்ருத ³ யம்		
शीतलम्	=	குளிர்ந்திருக்கிறதோ,
ஸீதலம்		
तस्य	=	அவனுக்கு,
தஸ்ய		
सर्वं जगत्	=	உலகமெல்லாம்,
ஸர்வம் ஜக ³ த்		
मित्रं	=	நட்புற்று இருக்கும்,
மித்ரம்		
तस्य	=	அவனுக்கு,
தஸ்ய		
मुक्तिः	=	மோக்ஷம்,
முக்தி:		
करस्थिता	=	கையிலேயே இருக்கிறது.
கரஸ்தி ³ தா		

எவன் மனது உலக விஷயங்களில் ஆசை கொள்ளாமல் அதைச் சிந்திக்காமல் இருக்கிறதோ மனதில் காமக்ரோதாதிகளால் தாபம் ஏற்படாமல் குளிர்ந்து இருக்கிறதோ அவனை யாவரும் நேசிப்பார்கள். அவனுக்கு நிச்சயம் முக்தி கிடைக்கும். (371)

हितपरिमितभोजी नित्यमेकान्तसेवी

सकृदुचितहितोक्तिः स्वल्पनिद्राविहारः ।

अनुनियमनशीलो यो भजत्युक्तकाले

स लभत इह शीघ्रं साधु चित्तप्रसादम् ॥ ३७२ ॥

ஹிதபரிமிதபோஜீ நித்யமேகாந்தஸேவீ

ஸக்ருதுசிதஹிதோக்தி: ஸ்வல்பநித்ராவிஹார:।

அனுநியமனஸீலோ யோ பஜத்யுக்தகாலே

ஸ லபத் இஹ ஸீக்ரம் ஸாது சித்தப்ரஸாதம்॥ 372 ॥

हितपरिमितभोजी

= நன்மை பயப்பதும் அளவுக்குட்பட்ட

ஹிதபரிமிதபோஜீ

தாயுமுள்ள உணவை சாப்பிடுகிறவனாயும்,

नित्यं

= எப்பொழுது,

नित्यम्

एकान्तसेवी

= தனிமையான இடத்திலே இருக்கிறவனாயும்,

ஏகாந்தஸேவீ

सकृत्

= ஒரே தடவை,

ஸக்ருத்

उचितहितोक्तिः

= யோக்யமாயும் ஹிதமாயும் உள்ள

உசிதஹிதோக்தி:

வார்த்தைகளைப் பேசுகிறவனாயும்,

स्वल्पनिद्राविहारः

= கொஞ்சமான தூக்கமும் ஸஞ்சாரமும்

ஸ்வல்பநித்ராவிஹார:

உள்ளவனாயும்,

अनुनियमनशीलः

= சாஸ்திர விதிகளை அனுகூலத்துக் கட்டுப்படும்

அனுநியமனஸீல:

ஸ்வபாவமுள்ளவனாயுமிருந்து,

यः

= எவன்,

यः

उक्तकाले

= குறிப்பிட்ட காலத்தில்,

உக்தகாலே

भजति

= ஸேவிக்கிறானே,

பஜதி

सः

= அவன்,

ஸ:

इह

= இங்கு,

இஹ

शीघ्रं

= விரைவில்,

ஸீக்ரம்

साधु	=	நன்கு,
ஸாது ⁴ चित्तप्रसादम्	=	மனத்தெளிவை,
சித்தப்ரஸாத ³ ம் लभते	=	அடைகிறான்.
लप ⁴ தே		

சரீரத்திற்கும் மனதிற்கும் ஹிதத்தைத்தரும் உணவை வைத்ய சாஸ்திரத்தில் கூறப்பட்ட அளவுப்படி சாப்பிடவேண்டும் எப்பொழுதும் தனிமையாக இருக்க வேண்டும். பிறருக்கு ஹிதமாயும் பேசத்தக்கதாயும் உள்ள வார்த்தைகளை பேச வேண்டும். அதையும் வீணாகத்திருப்பித்திருப்பிக் கூறாமல் அவசியமானதை மிதமாகப் பேசவேண்டும். அதிகத்தூக்கமும் அதிக ஸஞ்சாரமும் கூடாது. தன் மனதையும் புலன்களையும் கட்டுப்படுத்திக் கொண்டு உரியகாலத்தில் (காலம் தவறாமல்) தன் கடமைகளைச்செய்து வரவேண்டும். இவ்வாறு நடந்து வருகிறவனுக்கு வெகு சீக்கிரத்தில் நன்றாக மனம் தெளிவடையும். (372)

चित्तप्रसादेन विनावगन्तुं

बन्धं न शक्नोति परात्मतत्त्वम् ।

तत्त्वावगत्या तु विना विमुक्ति

र्न सिध्यति ब्रह्मसहस्रकोटिषु ॥ ३७३ ॥

சித்தப்ரஸாதே³ன வினாவக³ந்தும்

ப³ந்த⁴ம் ந ஸக்னோதி பராத்மதத்த்வம்।

தத்தவாவக³த்யா து வினா விமுக்தி

ர்ன ஸித்⁴யதி ப்³ரஹ்மஸஹஸ்ரகோடிஷு ॥ 373 ॥

चित्तप्रसादेन विना = மனத்தெளிவு இல்லாமல்,

சித்தப்ரஸாதே³ன வினா

बन्धं = பந்தத்தை,

ப³ந்த⁴ம்

परात्मतत्त्वम् = சுத்தமான பரமாத்ம தத்வத்தை,

பராத்மதத்த்வம்

अवगन्तुं = அறிவதற்கு,

அவக³ந்தும்

न शक्नोति = ஸமர்த்தனாகமாட்டான்,

ந ஸக்னோதி

तत्त्वावगत्या विना तु = தத்வஞானம் இல்லாமல்,

தத்தவாவக³த்யா வினா து

ब्रह्मसहस्रकोटिषु = ஆயிரம்கோடி ப்ரஹ்ம கல்பங்களிலும்,
 ப்ரஹ்மஸஹஸ்ரகோடிஷு
 विमुक्तिः = மோக்ஷம்,
 விமுக்தி:
 न सिध्यति = கிடைக்காது.
 ந ஸித்⁴யதி

சித்தத்தின் தெளிவு இல்லாமல் பந்தத்தை அறியவோ (?) உத்திருஷ்டமான
 ஆத்மாவின் தத்வத்தை அறியவோ முடியாது. தத்வம் அறியாமலோ ஆயிரம்
 கோடிக்கணக்கான பிரஹ்மாக்களின் காலத்திலும் மோக்ஷம் ஸித்திக்காது. (373)

मनःप्रसा(मा)दः पुरुषस्य बन्धो

मनःप्रसादो भवबन्धमुक्तिः ।

मनःप्रसादाधिगमाय तस्मात्

मनोनिरासं विदधीत विद्वान् ॥ ३७४ ॥

மன:ப்ரஸா(மா)த³: புருஷஸ்ய ப்ந்தோ⁴

மன:ப்ரஸாதோ³ ப⁴வப்ந்த⁴முக்தி: ।

மன:ப்ரஸாதா³தி⁴க³மாய தஸ்மாத்

மனோநிராஸம் வித³தீ⁴த வித்³வான் ॥ 374 ॥

मनःप्रमादः = மனதின் கவனமின்மை,

मनःप्रमाद³:

पुरुषस्य = மனிதனுக்கு,

पुरुषस्य

बन्धः = பந்தம்,

प³ந்த⁴:

मनःप्रसादः = மனதிற்குத் தெளிவில்லாமை,

मनःप्रसाद³:

भवबन्धमुक्तिः = ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுதலை,

प⁴வப்ந்த⁴முக்தி:

तस्मात् = ஆகையால்,

तस्मात्

विद्वान् = அறிவுள்ளவன்,

विद्वान्

विத்³வான்

मनःप्रसादाधिगमाय

मनःप्रसादा³தி⁴க³மாய

मनोनिरासं विदधीत = மனதில் விஷயசிந்தனத்தை விலக்க வேண்டும்.
मणोनीरासम् विदधीत

மனஸின் கவனமின்மை தான் மனிதனுக்கு பந்தத்தின் காரணம். மனஸின் தெளிவே ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுதலைக்கு ஸாதனம். ஆகையால் மனஸு தெளிவாகவேண்டும் அதற்காக வித்வானாயிருப்பவன் மனஸிலுள்ள தோஷங்களை யெல்லாம் விலக்க வேண்டும். (374)

(அவதாரிகை) லிங்கசரீரம் என்ற ஸூக்ஷ்ம சரீரத்தில் அடங்கிய விஞ்ஞான மய கோசம் மனோமய கோசம் இவ்விரண்டையும் இது வரை வர்ணித்து விட்டு அதில் அடங்கிய இன்னொரு அம்சமாகிய பிராணமய கோசத்தை வர்ணிப்பதற்காக பிராண - கர்மேந்த்ரிய ஸிருஷ்டியைக் கூறுகிறார்: -

**पश्चानामेव भूतानां रजोशेभ्योऽभवन् क्रमात् ।
 वाक्पाणिपादपायूपस्थानि कर्मेन्द्रियाण्यनु ॥ ३७५ ॥**

பஸ்சாநாமேவ பூதானாம் ரஜோம்ஸேப்யோ(அ)பவன் க்ரமாத் ।
 வாக்பாணிபாதபாயுபஸ்தாநி கர்மேந்த்ரியாண்யனு ॥ 375 ॥

पश्चाना भूतानामेव = ஐந்து பூதங்களுடையவே,
पस्साण्ण पृथानामेव
रजोशेभ्यः = ரஜோகுணம்சங்களிலிருந்து,
रजोमसेप्यः
अनुक्रमात् = வரிசையாக,
अनुक्रमாத்
वाक्पाणिपादपायूपस्थानि = வாக்கு, கை, கால், பாயு, உபஸ்தம் என்ற,
वाक्पाणिपादपायूपस्थानि
कर्मेन्द्रियाणि = கர்மேந்த்ரியங்கள்,
कर्मेन्थ्रियानि
अभवन् = உண்டாயின.
अपवन्

முன்கூறப்பட்ட ஆகாசம் முதலான ஐந்து ஸூக்ஷ்ம பூதங்களுடைய ரஜோ குணத்தின் அம்சங்களிலிருந்து வாக், கை, கால், பாயு, உபஸ்தம் என்கிற ஐந்து கர்மேந்த்ரியங்கள் வரிசையாக உண்டாயின.

[ஆகாச தன்மாத்திரையிலிருந்து வாக்கு, வாயு தன் மாத்திரையிலிருந்து கை, தேஜஸ் தன்மாத்திரையிலிருந்து கால், ஜல தன்மாத்திரையிலிருந்து உபஸ்தம், பிருத்வீ தன்மாத்திரையிலிருந்து பாயு, என்று தாற்பர்யம். இங்கேயும் கர்மேந்த்ரியங் கள் என்பது கை, கால், என்றெல்லாம் சொல்லப்படும் மாம்ஸ பிண்டங்கள் இல்லை

பேசும் கருவி, எடுக்கும் கருவி, நகரும் கருவி, மலமோசனம் செய்யும் கருவி, ஜலமோசனம் செய்யும் கருவி, என்று எடுத்துக் கொள்ளவேண்டும். இந்திரியங்களோ அந்தக்கரணமோ ஸூக்ஷ்ம பூதங்களால் ஏற்பட்டிருக்கிறபடியால், நம் கண் முதலிய இந்திரியங்களுக்கு விஷயமாகக் கூடியவை யல்ல.] (375)

समस्तेभ्यो रजोशेभ्यो व्योमादीनां क्रियात्मकाः ।

प्राणादयः समुत्पन्नाः पञ्चाप्यान्तरवायवः ॥ ३७६ ॥

ஸமஸ்தேப்⁴யோ ரஜோம்ஸேப்⁴யோ வ்யோமாதீ³னாம் க்ரியாத்மகா: ।

ப்ராணாதீ³ய: ஸமுத்பன்னா: பஞ்சாப்யாந்தரவாயவ: ॥ 376 ॥

வ்யோமாதினா = ஆகாசம் முதலியவைகளுடைய,
வ்யோமாதீ³னாம்
समस्तेभ्यः रजोशेभ्यः = ரஜோகுணாம்சங்கள் எல்லாவற்றிலிருந்தும்,
ஸமஸ்தேப்⁴ய: ரஜோம்ஸேப்⁴ய:
क्रियात्मकाः = க்ரியா ஸ்வபாவமுள்ள,
க்ரியாத்மகா:
प्राणादयः = பிராணன் முதலான,
ப்ராணாதீ³ய:
पञ्चाप्यान्तरवायवः = உள் வாயுக்கள் ஐந்தும்,
பஞ்சாப்யாந்தரவாயவ:
समुत्पन्नाः = உண்டாயின.
ஸமுத்பன்னா:

ஆகாசம் முதலான ஐந்து பூதங்களுடையவும் ரஜோ அம்சங்கள் எல்லாம் சேர்ந்து விடுவதிலிருந்து உள்ளிருக்கும் வாயுக்களாகிய ஐந்து பிராணன்கள் உண்டாயின. இவை எப்பொழுதும் சலன ஸ்வபாவ முள்ளவை. (376)

(அவதாரிகை) இந்த பிராணன் முதலான ஐந்து உள்வாயுக்களின் பெயர்களை யும் அவைகளின் தனித்தனி வியாபாரங்களினால் அவ்வித பெயர்கள் ஏற்பட்டன என்பதையும் சொல்கிறார்: -

प्राणः प्राग्गमनेन स्यादपानोऽवाग्गमनेन च ।

व्यानस्तु विष्वग्गमनादुत्क्रान्त्योदान इष्यते ॥ ३७७ ॥

ப்ராண: ப்ராக்³க³மனேன ஸ்யாத³பானோ(அ)வாக்³க³மனேன ச ।

வ்யானஸ்து விஷ்வக்³க³மநாது³த்க்ராந்த்யோதா³ன இஷ்யதே ॥ 377 ॥

अशितान्नरसादीनां समीकरणधर्मतः।

समान इत्यभिप्रेतो वायुर्यस्तेषु पञ्चमः॥ ३७८ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

அஸரிதான்னரஸாதீனம் ஸமீகரணதர்மத:

ஸமான இத்யபிப்ரேதோ வாயுர்யஸ்தேஷ பஞ்சம: || 378 ||

प्राग्गमनेन	=	முன் (மேலே) செல்வதால்,
प्रार्क्कमनेन		
प्राणः स्यात्	=	பிராணனாகும்,
प्र्राणः स्यात्		
अवाग्गमनेन च	=	கீழே செல்வதால்,
अवाक्कमनेन च		
अपानः	=	அபானன்,
अपानः		
विष्वक्	=	நாலாபக்கங்களிலும்,
विष्वक्		
गमनात्	=	செல்வதால்,
गमनात्		
कमनात्		
व्यानः	=	வியானன்,
व्यानः		
उत्कान्त्या	=	மேலே கிளம்புவதால்,
उत्कान्त्या		
उत्कान्त्या		
उदानः	=	உதானனாக,
उदानः		
उदानः		
इष्यते	=	கருதப்படுகிறது,
इष्यते		
इष्यते		
अशितान्नरसादीनां	=	சாப்பிடப்பட்ட அன்னம் ரஸம் முதலியவைகளை,
अशितान्नरसादीनां		
अशितान्नरसादीनां		
समीकरणधर्मतः	=	ஸமமாகச் செய்யும் காரியத்தால்,
समीकरणधर्मतः		
समीकरणधर्मतः		
तेषु	=	அவைகளில்,
तेषु		
तेषु		
यः	=	(எது),
यः		
यः		
पञ्चमः वायु	=	ஐந்தாவது வாயுவோ (அது),
पञ्चमः वायु		
पञ्चमः वायु		
समान इति	=	ஸமானன் என்று,
समान इति		
समान इति		
अभिप्रेतः	=	கருதப்பட்டது.
अभिप्रेतः		
अभिप्रेतः		
अभिप्रेतः		

முன்னால் செல்லுவதால் பிராணன் ஆகும். கீழே செல்வதால் அபானன். நாலாபக்கங்களும் செல்வதனால் வியானன். மேலே கிளம்புவதினால் உதானன் என்று கருதப்படுகிறது. சாப்பிடப்பட்ட அன்னம் ரஸம் முதலானவைகளை எல்லா உருப்புக்களுக்கும் பங்கிட்டு ஸமமாகச் செய்வதினால் ஸமானன் என்று எண்ணப்படுகிறது. (377-378)

क्रियैव दृश्यते प्रायः प्राणकर्मेन्द्रियेष्वलम् ।

ततस्तेषां रजोशेभ्यो जनिरङ्गीकृता बुधैः ॥ ३७९ ॥

க்ரியைவ த்³ருஸ்யதே ப்ராய: ப்ராணகர்மேந்த்³ரியேஷ்வலம் ।

ததஸ்தேஷாம் ரஜோம்ஸேப்⁴யோ ஜநிரங்கீ³க்ருதா பு³தை⁴: ॥ 379 ॥

प्रायः	=	அநேகமாக,
ப்ராய:		
प्राणकर्मेन्द्रियेषु	=	பிராணனிலும் கர்மேந்திரியங்களிலும்,
ப்ராணகர்மேந்த் ³ ரியேஷு		
अलं	=	நன்கு,
அலம்		
क्रियैव	=	செய்கையே,
க்ரியைவ		
दृश्यते	=	காணப்படுகிறது,
த் ³ ருஸ்யதே		
ततः	=	அதனால்,
தத:		
तेषां	=	அவைகளுக்கு,
தேஷாம்		
रजोशेभ्यः	=	ரஜோகுணத்தின் அம்சங்களிலிருந்து,
ரஜோம்ஸேப் ⁴ ய:		
जनिः	=	உத்பத்தி,
ஜனி:		
बुधैः	=	வித்வான்களால்,
பு ³ தை ⁴ :		
अङ्गीकृता	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டது.
அங்கீ ³ க்ருதா		

பிராணன்களிலும் கர்மேந்திரியங்களிலும் செய்கையே நன்றாகக் காணப்படுகிறது. ஆகையினால் அவைகள் ஸூக்ஷ்ம பூதங்களின் ரஜஸ் அம்சங்களிலிருந்து உண்டானதாகச் சொல்லப்படுகிறது. (379)

राजसीं तु क्रियाशक्तिं तमःशक्तिं जडात्मिकाम् ।

प्रकाशरूपिणीं सत्त्वशक्तिं प्राहुर्महर्षयः ॥ ३८० ॥

ராஜஸீம் து க்ரியாஸக்திம் தம:ஸக்திம் ஜடா³த்மிகாம் ।

ப்ரகாஸரூபிணீம் ஸத்த்வஸக்திம் ப்ராஹு³ர்மஹர்ஷய: ॥ 380 ॥

सत्त्वशक्तिं	=	க்ரியாசக்தியை,
ஸத்வஸக்திம்		
राजसीं	=	ரஜோகுணத்தைச்சேர்ந்ததாகவும்,
ராஜஸீம்		
तमःशक्तिं	=	தமோகுணத்தின் சக்தியை,
தம:ஸக்திம்		
जडात्मिकाम्	=	ஜடஸ்வ ரூபமாகவும்,
ஜடா ³ த்மிகாம்		
सत्त्वशक्तिं	=	ஸத்வகுணத்தின் சக்தியை,
ஸத்த்வஸக்திம்		
प्रकाशरूपिणीं	=	ப்ரகாஸஸ்வரூபமாகவும்,
ப்ரகாஸரூபிணீம்		
महर्षयः	=	மஹரிஷிகள்,
மஹர்ஷய:		
प्राहुः	=	சொல்கிறார்கள்.
ப்ராஹு:		

ரஜோகுணத்தின் சக்தி கிரியை, தமோகுணத்தின் சக்தி ஜாட்யம், ஸத்வ குணத்தின் சக்தி ப்ரகாஸம் என்று மஹரிஷிகள் கூறுகிறார்கள். (380)

एते प्राणादयः पञ्च पञ्चकर्मेन्द्रियैः सह ।

भवेत्प्राणमयः कोशः स्थूलो येनैव चेष्टते ॥ ३८१ ॥

ஏதே ப்ராணாத³ய: பஞ்ச பஞ்சகர்மேந்த்³ரியை: ஸஹ ।

ப⁴வேத்ப்ராணமய: கோஸ: ஸ்தூ²லோ யேனைவ சேஷ்டதே ॥ 381 ॥

पञ्चकर्मेन्द्रियैः सह	=	ஐந்துகர்மேந்திரியங்களுடன் கூட,
பஞ்சகர்மேந்த் ³ ரியை: ஸஹ		
एते	=	இந்த,
ஏதே		
प्राणादयः पञ्च	=	பிராணன் முதலானவைகள் ஐந்தும்,
ப்ராணாத ³ ய: பஞ்ச		

प्राणमयः कोशः	=	பிராணமயகோசமாக,
ப்ராணமய: கோஸ:		
भवेत्	=	ஆகும்,
ப ⁴ வேத்		
येनैव	=	எதனாலேயே,
யேனேவ		
स्थूलः	=	ஸ்தூலதேஹம்,
ஸ்தூ ² ல:		
चेष्टते	=	சேஷ்டிக்கிறதோ.
சேஷ்டதே		

இந்த பிராணன் முதலான ஐந்தும் ஐந்து கர்மேந்திரியங்களும் சேர்ந்தது பிராணமய கோசம் ஆகும். இதனால் தான் ஸ்தூல சரீரம் சேஷ்டிக்கிறது. (381)

यद्यधिष्ठाद्यते कर्म पुण्यं वा पापमेव वा ।

वागादिभिश्च वपुषा तत्प्राणमयकर्तृकम् ॥ ३८२ ॥

யத்³யத்⁴நிஷ்பாத்³யதே கர்ம புண்யம் வா பாபமேவ வா ।

வாகா³தி³பி⁴ஸ்ச வபுஷா தத்ப்ராணமயகர்த்ருகம் ॥ 382 ॥

वागादिभिश्च	=	வாக்கு முதலியவைகளாலும்,
வாகா ³ தி ³ பி ⁴ ஸ்ச		
वपुषा	=	சரீரத்தாலும்,
வபுஷா		
पुण्यं वा	=	புண்யமோ,
புண்யம் வா		
पापमेव वा	=	பாபமோ,
பாபமேவ வா		
यद्यते कर्म	=	எந்த எந்த,
யத் ³ யதே கர்ம		
कर्म	=	காரியம்,
கர்ம		
निष्ठाद्यते	=	செய்யப்படுகிறதோ,
நிஷ்பாத் ³ யதே		
तत्	=	அது,
தத்		
प्राणमयकर्तृकम्	=	பிராணமயகோசத்தை கர்த்தாவாக உடையது.
ப்ராணமயகர்த்ருகம்		

வாக் முதலியவைகளாலும் சரீரத்தாலும் செய்யப்படும் புண்யம், பாபம் முதலான செய்கைகளெல்லாம் பிராணமய கோசத்தின் காரியமாகும். (382)

वायुनोच्चालितो वृक्षो नानारूपेण चेष्टते ।

तस्मिन्विनिश्चले सोऽपि निश्चलः स्याद्यथा तथा ॥ ३८३ ॥

வாயுனோச்சாலிதோ வ்ருக்ஷோ நா³னாரூபேண சேஷ்டதே ।

தஸ்மின்விநிர்ஸலே ஸோ(அ)பி நிர்ஸல: ஸ்யாத்³யதா² ததா² ॥ 383 ॥

प्राणकर्मेन्द्रियैर्देहः प्रेर्यमाणः प्रवर्तते ।

नानाक्रियासु सर्वत्र विहिताविहितादिषु ॥ ३८४ ॥

ப்ராணகர்மேந்த்³ரியைர்தே³ஹ: ப்ரேர்யமாண: ப்ரவர்ததே ।

நா³னாக்ரியாஸு ஸர்வத்ர விஹிதாவிஹிதாதி³ஷு ॥ 384 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
वायुना	=	காற்றினால்,
வாயுனா		
उच्चालितः	=	அசைக்கப்பட்ட,
உச்சாலித:		
वृक्षः	=	மரம்,
வ்ருக்ஷ:		
नानारूपेण	=	பல ரிதமாக,
நா ³ னாரூபேண		
चेष्टते	=	சேஷ்டிக்கிறதோ,
சேஷ்டதே		
तस्मिन्	=	அது,
தஸ்மின்		
विनिश्चले	=	அசையாமலிருந்தால்,
விநிர்ஸலே		
सोपि	=	அந்த மரமும்,
ஸோபி		
निश्चलः	=	அசைவற்றதாக,
நிர்ஸல:		
स्यात्	=	ஆகுமோ,
ஸ்யாத்		
तथा	=	அப்படி,
ததா ²		

प्राणकर्मेन्द्रियैः	=	பிராணனாலும் கர்மேந்திரியங்களாலும்,
प्रमाणकर्मेन्द्रियैः	=	ஏவப்படுகிற,
प्रमाणः	=	சரீரமானது,
प्रमाणः	=	சரீரமானது,
देहः	=	எங்கும்,
तदेव	=	விதிக்கப்பட்டதும் விதிக்கப்படாததுமான,
विहितविहितादिषु	=	பலவிதமான கர்மாக்களில்,
विहिताविहितादिषु	=	பரவர்த்திக்கிறது.
नानाक्रियासु	=	
प्रवर्तते	=	
प्रवर्तते	=	

காற்று நன்றாக வீசும் பொழுது மரம் பலவிதமாக ஆடுகிறது. காற்று அடங்கி விட்டால் மரமும் அசைவதில்லை. இதுபோல் பிராணன்கள், கர்மேந்திரியங்கள் இவைகளால் தூண்டப்பட்டு சரீரம் சாஸ்திரங்களில் விதிக்கப்பட்டதும் விதிக்கப்படாததும் தடுக்கப்பட்டதுமான பலவித செய்கைகளைச் செய்கிறது. (383-384)

(அவதாரிகை) இதுவரை நிர்வசனம் செய்யப்பட்ட விஞ்ஞானமய கோசம், மனோமய கோசம், பிராணமய கோசம், இம்மூன்றும் சேர்ந்து லிங்க சரீரம் என்றும், ஸூக்ஷ்ம சரீரம் என்றும் முன்னால் சொல்லப்பட்டது. அவ்விதப் பெயர்கள் ஏற்பட்டதற்குக் காரணத்தை இங்கு குறிப்பிடுகிறார்: -

कोशत्रयं मिलित्वैतद्वपुः स्यात्सूक्ष्ममात्मनः ।

अतिसूक्ष्मतया लीनस्यात्मनो गमकत्वतः ।

लिङ्गमित्युच्यते स्थूलापेक्षया सूक्ष्ममिष्यते ॥ ३८५ ॥

கோஸத்ரயம் மிலித்வைதத்வபு: ஸ்யாத்ஸூக்ஷ்மமாத்மன: ।

அதீஸூக்ஷ்மதயா லீனஸ்யாத்மனோ கமகத்வத: ।

லிங்கமித்யுச்யதே ஸ்தூலாபேக்ஷயா ஸூக்ஷ்மமிஷ்யதே ॥ 385 ॥

एतत्	=	இந்த,
इतत्	=	மூன்று கோசங்களும்,
कोशत्रयं	=	சேர்ந்து,
कोशत्रयम्	=	
मिलित्वा	=	
मिलित्वा	=	

आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
सूक्ष्मं वपुः स्यात्	=	ஸூக்ஷ்மசரீரமாகும்,
ஸூக்ஷ்மம் வபு: ஸ்யாத்		
अतिसूक्ष्मतया	=	மிகவும் ஸூக்ஷ்மமாக இருப்பதால்,
அதிஸூக்ஷ்மதயா		
लीनस्य	=	மறைந்துள்ள,
லீனஸ்ய		
आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
गमकत्वतः	=	ஞாபகமாக இருப்பதால்,
க ³ மகத்வத:		
लिङ्गमिति	=	லிங்கசரீரமென்று,
லிங்க ³ மிதி		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
உச்ச்யதே		
स्थूलापेक्षया	=	ஸ்தூல சரீரத்தையபேக்ஷித்து,
ஸ்தூ ² லாபேக்ஷயா		
सूक्ष्मं	=	ஸூக்ஷ்மசரீரமாக,
ஸூக்ஷ்மம்		
इच्यते	=	கருதப்படுகிறது.
இச்ச்யதே		

விக்ஞானமயம், மனோமயம், பிராணமயம் என்ற மூன்று கோசங்களையும் சேர்த்தால் இது ஆத்மாவின் ஸூக்ஷ்ம சரீரமாகும். மிகவும் ஸூக்ஷ்மமாயிருப்பதால் மறைந்திருக்கும் ஆத்மாவை காட்டிக்கொடுக்கும் காரணத்தினால் இது லிங்கம் (அடையாளம்) என்று சொல்லப்படுகிறது. இது ஸ்தூல சரீரத்தை யுத்தேசித்து ஸூக்ஷ்மம் என்றும் கருதப்படுகிறது. (385)

(அவதாரிகை) முன் காரண சரீரத்தை ஸமஷ்டி, வியஷ்டி, என்று பிரித்துக் காட்டினது போல ஸூக்ஷ்ம சரீரத்திலும் அவ்விதப் பிரிவை எடுத்துச் சொல்கிறார்: -

सर्वं लिङ्गवपुर्जातमेकधीविषयत्वतः ।

समष्टिः स्यात्तरुणः सामान्येन वनं यथा ॥ ३८६ ॥

ஸர்வம் லிங்கவபுர்ஜாதமேகதீ⁴விஷயத்வத: ।

ஸமஷ்டி: ஸ்யாத்ருக³ண: ஸாமான்யேன வனம் யதா² ॥ 386 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
तरुणः	=	மரங்களின் கூட்டம்,
तृक ³ णः		
सामान्येन	=	பொதுவாக,
सामान्येन		
वनं	=	காடு ஆகிறதோ (அப்படியே),
वनम्		
सर्वं लिङ्गवपुर्जातं	=	எல்லா லிங்க சரீரங்களின் கூட்டமும்,
ஸர்வம் லிங்க ³ வபுர்ஜாதம்		
एकधीविषयत्वः	=	ஒரே பாவனைக்கு விஷயமாவதால்,
ஏகதீ ⁴ விஷயத்வத:		
समष्टिः स्यात्	=	ஸமஷ்டியாகும்.
ஸமஷ்டி: ஸ்யாத்		

மரங்களை தனித்தனியாக கவனிக்காமல் மொத்தமாகச் சேர்த்துப்பார்த்தால் அது காடு என்ற பெயரை அடைகிறது. இது போல் உலகிலுள்ள எல்லா லிங்க சரீரங்களையும் தனித்தனியாக கவனிக்காமல் மொத்தமாகச் சேர்த்துப்பார்த்தால் இதுவே ஸமஷ்டி ஸமஷ்டியாகும். (386)

एतत्समष्ट्युपहितं चैतन्यं सफलं जगुः ।

हिरण्यगर्भः सूत्रात्मा प्राण इत्यपि पण्डिताः ॥ ३८७ ॥

ஏதத்ஸமஷ்ட்யுபஹிதம் சைதன்யம் ஸப³லம் ஜகு³: ।

ஹிரண்யக³ர்ப⁴: ஸூத்ராத்மா ப்ராண இத்யபி பண்டி³தா: ॥ 387 ॥

एतत्समष्ट्युपहितं	=	இந்த லிங்கசரீரஸமஷ்டியை உபாதியாகக்
ஏதத்ஸமஷ்ட்யுபஹிதம்		கொண்டதும்,
सफलं	=	பிரதிபிம்பத்துடன் கூடியதுமான,
ஸப ³ லம்		
चैतन्यं	=	சைதன்யத்தை,
சைதன்யம்		
हिरण्यगर्भः	=	ஹிரண்யகர்ப்பர் என்றும்,
ஹிரண்யக ³ ர்ப ⁴ :		
सूत्रात्मा	=	ஸூத்ராத்மா என்றும்,
ஸூத்ராத்மா		
प्राण इत्यपि	=	பிராணன் என்றும்,
ப்ராண இத்யபி		

पण्डिता:	=	வித்வான்கள்,
பண்டி ³ தா:		
जगु:	=	சொல்லியுள்ளார்கள்.
जकु ³ :		

இந்த எல்லா லிங்க சரீர ஸமஷ்டியை உபாதியாக உள்ள சைதன்யம் பிரதிபிம்பம் உள்பட ஹிரண்யகர்பர் என்றும் ஸூத்ராத்மா என்றும் பிராணன் என்றும் பண்டிதர்கள் சொல்கிறார்கள். (387)

हिरण्ये बुद्धिर्भे प्रचकास्ति हिरण्यवत् ।
हिरण्यगर्भ इत्यस्य व्यपदेशस्ततो मतः ॥ ३८८ ॥

ஹிரண்மயே புத்தி⁴கர்பே⁴ ப்ரசகாஸ்தி ஹிரண்யவத் ।
ஹிரண்யகர்ப⁴ இத்யஸ்ய வ்யபதே³ஸஸ்ததோ மத: ॥ 388 ॥

हिरण्ये	=	தங்கமயமான,
ஹிரண்மயே		
बुद्धिर्भे	=	புத்தியின் நடுவில்,
புத்தி ⁴ கர்பே ⁴		
हिरण्यवत्	=	தங்கம்போல்,
ஹிரண்யவத்		
प्रचकास्ति	=	விளங்குகிறான்,
ப்ரசகாஸ்தி		
ततः	=	ஆகையினால்,
ततः		
अस्य	=	இவனுக்கு,
அஸ்ய		
हिरण्यगर्भ इति	=	ஹிரண்யகர்ப்பன் என்று,
ஹிரண்யகர்ப ⁴ இதி		
व्यपदेशः	=	வியவஹாரம்,
வ்யபதே ³ ஸ:		
मतः	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டிருக்கிறது.
மத:		

தங்கம் மாதிரிப் பிரகாசிக்கிற புத்தியின் நடுவில் தங்கம் போல நன்கு பிரகாசிக்கிறது என்பதினால் இவருக்கு ஹிரண்ய கர்பர் என்ற வியவஹாரம் ஏற்பட்டிருக்கிறது. (388)

समस्तलिङ्गदेहेषु सूत्रवन्मणिपङ्क्तिषु ।

व्याप्य स्थितत्वात्सूत्रात्मा प्राणनात्प्राण उच्यते ॥ ३८९ ॥

ஸமஸ்தலிங்க³தே³ஹேஷு ஸூத்ரவன்மணிபங்க்திஷு ।

வ்யாப்ய ஸ்தி³தத்வாத்ஸூத்ராத்மா ப்ராணனாத்ப்ராண உச்யதே ॥ 389 ॥

मणिपङ्क्तिषु	=	ரத்ன வரிசைகளில்,
मणिपङ्क्तिषु	=	மணிபங்க்திஷு
सूत्रवत्	=	நூல்போல்,
सूत्रवत्	=	ஸூத்ரவத்
समस्तलिङ्गदेहेषु	=	எல்லாலிங்கசரீரங்களிலும்,
समस्तलिङ्गदेहेषु	=	ஸமஸ்தலிங்க ³ தே ³ ஹேஷு
व्याप्य	=	வியாபித்துக்கொண்டு,
व्याप्य	=	வ்யாப்ய
स्थितत्वात्	=	இருப்பதனால்,
स्थितत्वात्	=	ஸ்தி ³ தத்வாத்
सूत्रात्मा	=	ஸூத்ராத்மாவாகவும்,
सूत्रात्मा	=	ஸூத்ராத்மா
प्राणनात्	=	ஜீவிக்கச்செய்வதால்,
प्राणनात्	=	ப்ராணாத்
प्राणः	=	பிராணனாகவும்,
प्राणः	=	ப்ராண:
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
उच्यते	=	உச்யதே

பல ரத்னங்கள் கோர்க்கப்பட்ட ரத்னமாலையில் நூலானது எல்லா ரத்னங்களுள்ளும் ஊடுருவி இருக்கிறது. இந்த நூல் போலவே ஹிரண்யகர்ப்பன் எல்லா லிங்க சரீரங்களுக்குள்ளும் ஊடுருவி இருப்பதால் இவனுக்கு ஸூத்ராத்மா என்ற பெயரும் ஜீவிக்கும்படி செய்வதால் பிராணன் என்ற பெயரும் இவனுக்கு ஏற்பட்டிருக்கிறது. (389)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் ஸமஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீராபிமானியான ஹிரண்யகர்ப்பரைப்பற்றிச் சொல்லி விட்டு, வியஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீராபிமானியான தைஜஸனை வர்ணிக்கிறார்: -

नैकधीविषयत्वेन लिङ्गं व्यष्टिर्भवत्यथ ॥ ३९० ॥

நைகதீ⁴விஷயத்வேன லிங்க³ம் வ்யஷ்டி⁴ர்ப⁴வத்யத³ ॥ 390 ॥

नैकधीविषयत्वेन	=	பல பாவனைகளுக்கு விஷயமாவதால்,
नैकधीविषयत्वेन	=	நைகதீ ⁴ விஷயத்வேன

लिङ्गं	=	லிங்க சரீரம்,
லிங்க ³ ம்		
व्यष्टिः भवति	=	வியஷ்டியாக ஆகிறது.
வ்யஷ்டி: ப ⁴ வதி		

எல்லா லிங்க சரீரங்களையும் சேர்த்து மொத்தமாகப் பார்க்கும் பொழுது ஸமஷ்டி எனக்கூறப்பட்டது. அது ஒன்று தான். ஒவ்வொரு லிங்க சரீரத்தையும் தனித்தனியாகப் பார்க்கும் பொழுது அது வியஷ்டியாகும் இது பல. (390)

यदेतद् व्यष्ट्युपहितं चिदाभाससमन्वितम् ।

चैतन्यं तैजस इति निगदन्ति मनीषिणः ।

तेजोमयान्तःकरणोपाधित्वेनैष तैजसः ॥ ३९१ ॥

யதே³தத்³ வ்யஷ்ட்யுபஹிதம் சிதா³பா⁴ஸஸமன்விதம் ।

சைதன்யம் தைஜஸ இதி நிக³த³ந்தி மனீஷிண: ।

தேஜோமயாந்த:கரணோபாதி⁴த்வேனைஷ தைஜஸ: ॥ 391 ॥

व्यष्ट्युपहितं	=	வியஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீரத்தை உபாதியாகக்
வ்யஷ்ட்யுபஹிதம்		கொண்ட,
चिदाभाससमन्वितम्	=	சித்ப்ரதிபிம்பத்துடன் கூடிய,
சிதா ³ பா ⁴ ஸஸமன்விதம்		
यत् चैतन्यं	=	எந்த சைதன்யமோ,
யத் சைதன்யம்		
एतत्	=	இதை,
ஏதத்		
तैजस इति	=	தைஜஸன் என்று,
தைஜஸ இதி		
मनीषिणः	=	வித்வான்கள்,
மனீஷிண:		
निगदन्ति	=	சொல்கிறார்கள்,
நிக ³ த ³ ந்தி		
तेजोमयान्तः	=	ஒளி மயமான அந்தக்கரணத்தை உபாதியாகக்
தேஜோமயாந்த:		கொண்டிருப்பதால்,
एषः	=	இவன்,
ஏஷ:		
तैजसः	=	தைஜஸனாவான்.
தைஜஸ:		

வியஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீரத்துடன் கூடியதாய் சைதன்யத்தின் பிரதிபிம்பத் தோடு சேர்ந்ததாய் இருக்கும் சைதன்யத்தை தைஜஸன் என்று அறிவுள்ளவர்கள் சொல்கிறார்கள். பிரகாச மயமான அந்தக்கரணம் இவனுக்கு உபாதியாக இருப்பதால் இவனுக்கு தைஜஸன் என்ற பெயர் ஏற்பட்டுள்ளது. (391)

स्थूलात् सूक्ष्मतया व्यष्टिः अस्य सूक्ष्मवपुर्मतम् ।

अस्य जागरसंस्कारमयत्वात् वपुरुच्यते ॥ ३९२ ॥

ஸ்தூ²லாத் ஸூக்ஷ்மதயா வ்யஷ்டி: அஸ்ய ஸூக்ஷ்மவபுர்மதம் ।

அஸ்ய ஜாக்³ரஸம்ஸ்காரமயத்வாத் வபுருச்யதே ॥ 392 ॥

स्थूलात्	=	ஸ்தூலத்தைக்காட்டிலும்,
ஸ்தூ ² லாத்		
सूक्ष्मतया	=	ஸூக்ஷ்மமாயிருப்பதால்,
ஸூக்ஷ்மதயா		
व्यष्टिः	=	வியஷ்டி சரீரம்,
வ்யஷ்டி:		
अस्य	=	இவனுடைய,
அஸ்ய		
सूक्ष्मवपुः	=	ஸூக்ஷ்ம சரீரமாக,
ஸூக்ஷ்மவபு:		
मतम्	=	கருதப்பட்டிருக்கிறது,
மதம்		
जागरसंस्कारमयत्वात्	=	ஜாக்ரத்காலத்தில் ஏற்பட்ட அனுபவங்களின்
ஜாக் ³ ரஸம்ஸ்காரமயத்வாத்		ஸம்ஸ்காரங்கள் நிறைந்திருப்பதால்,
अस्य	=	இவனுடைய,
அஸ்ய		
वपुः	=	சரீரமாக,
வபு:		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
உச்யதே		

இந்த வியஷ்டி சரீரம் ஸ்தூல சரீரத்தைவிட ஸூக்ஷ்மமாயிருப்பதினால் இது ஜீவனுடைய ஸூக்ஷ்ம சரீரம் என்று கருதப்படுகிறது. இந்த ஜீவனுக்கு ஜாக்கிரத காலத்தில் ஏற்பட்ட அனுபவங்களின் ஸம்ஸ்காரங்கள் இதில் நிறைந்திருப்பதால் இது இவனுடைய சரீரம் என்று சொல்லப்படுகிறது. (392)

स्वप्ने जागरकालीनवासनापरिकल्पितान् ।

तैजसो विषयान्भुङ्क्ते सूक्ष्मार्थान्सूक्ष्मवृत्तिभिः॥ ३९३ ॥

ஸ்வப்னே ஜாக்³ரகாலீனவாஸனாபரிகல்பிதான் ।

தைஜஸோ விஷயான்பு⁴ங்க்தே ஸுக்ஷ்மார்தா²ன்ஸுக்ஷ்மவ்ருத்திபி⁴:॥ 393 ॥

तैजसः = தைஜஸன்,

தைஜஸ:

स्वप्ने = ஸ்வப்னகாலத்தில்,

ஸ்வப்னே

सूक्ष्मवृत्तिभिः = ஸுக்ஷ்மமான மனோவிருத்திகளால்,

ஸுக்ஷ்மவ்ருத்திபி⁴:

जागरकालीन = ஜாக்³ரத் காலத்தில் ஏற்பட்ட,

ஜாக்³ரகாலீன

वासनापरिकल्पितान् = ஸம்ஸ்காரங்களால் ஏற்பட்ட,

வாஸனாபரிகல்பிதான்

सूक्ष्मार्थान् = ஸுக்ஷ்மப் பொருளாகிற,

ஸுக்ஷ்மார்தா²ன்

विषयान् = விஷயங்களை,

விஷயான்

भुङ्क्ते = அனுபவிக்கிறான்.

பு⁴ங்க்தே

ஜாக்கிரத் காலத்திலுள்ள வாஸனைகளால் உண்டாக்கப்பட்ட ஸுக்ஷ்ம பதார்த்தங்களாகிற விஷயங்களை ஸ்வப்ன காலத்தில் தைஜஸன் ஸுக்ஷ்மமான விருத்திகளால் அனுபவிக்கிறான். (393)

(அவதாரிகை) முன் ஸமஷ்டி காரண சரீரத்திற்கும் வியஷ்டி காரண சரீரத் திற்கும் வேற்றுமையில்லை யென்று சொன்னது போலவே, இந்த ஸமஷ்டி ஸுக்ஷ்ம சரீரத்திற்கும் வியஷ்டி ஸுக்ஷ்ம சரீரத்திற்கும் வாஸ்தவத்தில் பேதம் கிடையாது என்பதை சொல்கிறார்: -

समष्टेरपि च व्यष्टेः सामान्येनैव पूर्ववत् ।

अभेद एव ज्ञातव्यो जात्येकत्वे कुतो भिदा ॥ ३९४ ॥

ஸமஷ்டேரபி ச வ்யஷ்டே: ஸாமான்யேனைவ பூர்வவத் ।

அபே⁴த³ ஏவ ஜ்ஞாதவ்யோ ஜாத்யேகத்வே குதோ பி⁴தா³ ॥ 394 ॥

समष्टेरपि	=	ஸமஷ்டிக்கும்,
ஸமஷ்டேரபி		
व्यष्टेश्च	=	வியஷ்டிக்கும்,
வ்யஷ்டேஸ்ர		
पूर्ववत्	=	முன்போல,
பூர்வவத்		
सामान्येनैव	=	ஸமானமாக இருக்கும் தன்மையாலேயே,
ஸாமான்யேனேவ		
अभेद एव	=	அபேதம் தான்,
அபே ⁴ த ³ ஏவ		
ज्ञातव्यः	=	அறியத்தக்கது,
ஜ்ஞாதவ்ய:		
जात्येकत्वे	=	ஜாதி ஒன்றாக இருக்கும்பொழுது,
ஜாத்யேகத்வே		
कुतो भिदा	=	எப்படி வேற்றுமை ஏற்படும்?
குதோ பி ⁴ தா ³		

காரண சரீரம் போலவே ஸமஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீரமும் வியஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீரமும் ஸமானமாயிருப்பதால் ஸூக்ஷ்மத்தன்மை என்பது இரண்டிலும் ஒன்றாகவே இருப்பதால் இரண்டுக்கும் வேற்றுமை கிடையாது. இரண்டும் ஒன்று தான் இரண்டும் ஒரே இனத்தை சேர்ந்திருக்கையில் பேதம் எப்படி வரும்? (394)

द्वयोरुपाध्योरेकत्वे तयोरप्यभिमानिनोः।

सूत्रात्मनस्तैजसस्याप्यभेदः पूर्ववन्मतः ॥ ३९५ ॥

த³வயோருபாத்⁴யோரேகத்வே தயோரப்யபி⁴மானினோ:

ஸூத்ராத்மனஸ்தைஜஸஸ்யாப்யபே⁴த³: பூர்வவன்மத: ॥ 395 ॥

द्वयोः उपाध्योः	=	இரண்டு உபாதிகளுக்கும்,
த ³ வயோ: உபாத் ⁴ யோ:		
एकत्वे	=	அபேதம் இருக்கும்பொழுது,
ஏகத்வே		
तयोः अभिमानिनोरपि	=	அவைகளின் அபிமானிகளுக்கும் (அதாவது),
தயோ: அபி ⁴ மானினோரபி		
सूत्रात्मनः	=	ஸூத்ராத்மாவுக்கும்,
ஸூத்ராத்மன:		
तैजसस्यापि	=	தைஜஸனுக்கும்,
தைஜஸஸ்யாபி		

पूर्ववत्	=	முன்போல,
पुर्ववत् अभेदः	=	அபேதமானது,
अपे ⁴ तः मतः	=	அங்கீகரிக்கப்பட்டுள்ளது.
मत्		

முன் சுலோகத்தில் கூறிய நியாயப்படி ஸமஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீரம், வியஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீரம் என்ற இரு உபாதிகளும் ஒன்று தான் என்று தீர்மானமாகி விட்ட படியால் காரண சரீராபிமானிகள்போல ஸமஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீராபிமானியான ஸூத்ராத்மாவும் வியஷ்டி ஸூக்ஷ்ம சரீராபிமானியான தைஜஸனும் ஒன்றுதான் இருவருக்கும் வேற்றுமை இல்லையென்பதும் ஸித்தமாகிறது. (395)

(அவதாரிகை) இதுவரை ஸூக்ஷ்ம ஸ்ருஷ்டியை சொல்லி விட்டு இனி ஸ்தூல ஸ்ருஷ்டியை எடுத்துச் சொல்ல ஆரம்பிக்கிறார்: -

एवं सूक्ष्मप्रपञ्चस्य प्रकारः शास्त्रसंमतः ।

अथ स्थूलप्रपञ्चस्य प्रकारः कथ्यते शृणु ॥ ३९६ ॥

ஏவம் ஸூக்ஷ்மப்ரபஞ்சஸ்ய ப்ரகார: ஸாஸ்த்ரஸம்மத: ।

அத³ ஸ்தூ²லப்ரபஞ்சஸ்ய ப்ரகார: கத்³யதே ஸ்ருணு ॥ 396 ॥

एवं	=	இவ்வாறு,
ஏவம்		
शास्त्रसंमतः	=	சாஸ்திரங்களில் ஒப்புக்கொள்ளப்பட்ட,
ஸாஸ்த்ரஸம்மத:		
सूक्ष्मप्रपञ्चस्य	=	ஸூக்ஷ்மபிரபஞ்சத்தின்,
ஸூக்ஷ்மப்ரபஞ்சஸ்ய		
प्रकारः	=	உண்டாகும்விதம் (கூறப்பட்டது),
ப்ரகார:		
अथ	=	இனி,
அத ³		
स्थूलप्रपञ्चस्य	=	ஸ்தூல பிரபஞ்சம்,
ஸ்தூ ² லப்ரபஞ்சஸ்ய		
प्रकारः	=	ஏற்படும்விதம்,
ப்ரகார:		
कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
கத் ³ யதே		

शृणु
ஸ்ருணு = கேள்,

இவ்விதமாக ஸூக்ஷ்ம பிரபஞ்சம் ஏற்படும் முறை சாஸ்திரத்தில் ஒப்புக் கொள்ளப்பட்டபடி சொல்லப்பட்டது இனிமேல் ஸ்தூல பிரபஞ்சம் உண்டாகும் முறை சொல்லப்படுகிறது கேள். (396)

(அவதாரிகை) முன்னால் ஸூக்ஷ்ம பூதங்களிலிருந்து பஞ்சீகிருதமான ஸ்தூல பூதங்கள் ஏற்படுகின்றன என்று 338 வது சுலோகத்தில் சுருக்கமாகச் சொல்லப்பட்டது அந்தப் பஞ்சீகரணம் என்ற முறை எப்படி என்பதை ஸ்ரீமத் ஆசார்யாரே இங்கு விவரிக்கிறார்: -

तान्येव सूक्ष्मभूतानि व्योमादीनि परस्परम्
पञ्चीकृतानि स्थूलानि भवन्ति शृणु तत्क्रमम् ॥ ३९७ ॥

தான்யேவ ஸூக்ஷ்மபூ⁴தானி வ்யோமாதீ³னி பரஸ்பரம்
பஞ்சீக்ருதானி ஸ்தூ³லானி ப⁴வந்தி ஸ்ருணு தத்க்ரமம் ॥ 397 ॥

व्योमादीनि = ஆகாசம் முதலான,
व्योमादा³தி
तान्येव सूक्ष्मभूतानि = அதே ஸூக்ஷ்ம பூதங்கள்,
தான்யேவ ஸூக்ஷ்மபூ⁴தானி
परस्परम् = ஒன்றுக்கொன்று (சேர்ந்து),
பரஸ்பரம்
पञ्चीकृतानि = பஞ்சீகரணமாக்கப்பட்டு,
பஞ்சீக்ருதானி
स्थूलानि भवन्ति = ஸ்தூல பூதங்களாக ஆகின்றன,
ஸ்தூ³லானி ப⁴வந்தி
तत्क्रमम् = அந்த முறையை,
தத்க்ரமம்
शृणु = கேள்.
ஸ்ருணு

அதே ஆகாசம் முதலான ஸூக்ஷ்ம பூதங்கள் ஒன்றோ டொன்று சேர்ந்து பஞ்சீகிருதமாகி (ஐவகைப்பட்டு) ஸ்தூல பூதங்களாக ஆகின்றன அந்த முறையைக் கேள். (397)

खादीनां भूतमेकैकं सममेव द्विधा द्विधा ।
विभज्य भागं तत्राद्यं त्यक्त्वा भागं द्वितीयकम् ॥ ३९८ ॥

கா²தீ³னம் பூ⁴தமேகைகம் ஸமமேவ த்³விதா⁴ த்³விதா⁴ ।
விப⁴ஜ்ய பா⁴க³ம் தத்ராத்³யம் த்யக்த்வா பா⁴க³ம் த்³விதீயகம் ॥ 398 ॥

चतुर्था सुविभज्याथ तमेकैकं विनिक्षिपेत् ।
चतुर्णां प्रथमे भागे क्रमेण स्वार्धमन्तरा ॥ ३९९ ॥

சதுர்தா⁴ ஸுவிப⁴ஜ்யாத்³ தமேகைகம் விநிஷ்டிபேத் ।
சதுர்னாம் ப்ரத³மே பா⁴கே³ க்ரமேண ஸ்வார்த³மந்தரா ॥ 399 ॥

ततो व्योमादिभूतानां भागाः पञ्च भवन्ति ते ।
स्वस्वार्धभागेनान्येभ्यः प्राप्तं भागचतुष्टयम् ।
संयोज्य स्थूलतां यान्ति व्योमादीनि यथाक्रमम् ॥ ४०० ॥

ததோ வ்யோமாதி³பூ⁴தானாம் பா⁴கா³: பஞ்ச ப⁴வந்தி தே ।
ஸ்வஸ்வார்ஸ்வபா⁴கே³னயேப³ய: ப்ராப்தம் பா⁴க³சதுஷ்டயம் ।
ஸம்யோஜ்ய ஸ்தூ³லதாம் யாந்தி வ்யோமாதீ³னி யதா³க்ரமம் ॥ 400 ॥

खादीनां	=	ஆகாசம் முதலியவைகளில்,
கா ² தீ ³ னம்		
एकैकं भूतं	=	ஒவ்வொரு பூதத்தையும்,
ஏகைகம் பூ ⁴ தம்		
सममेव	=	ஸமமாகவே,
ஸமமேவ		
द्विधा द्विधा	=	இரண்டு இரண்டு பாகமாக,
த் ³ விதா ⁴ த் ³ விதா ⁴		
विभज्य	=	பிரித்து,
விப ⁴ ஜ்ய		
तत्र	=	அதில்,
தத்ர		
आद्यं भागं	=	முதல் பாகத்தை,
ஆத் ³ யம் பா ⁴ க ³ ம்		
त्यक्त्वा	=	விட்டுவிட்டு,
தத்ராத் ³ யம்		
द्वितीयकम् भागं	=	இரண்டாவது பாகத்தை,
த் ³ விதீயகம் பா ⁴ க ³ ம்		
चतुर्था	=	நான்காக,
சதுர்தா ⁴		
सुविभज्य	=	நன்கு பிரித்து,
ஸுவிப ⁴ ஜ்ய		

अथ	=	பிறகு,
अत ³ तं एकैकं	=	அந்த ஒவ்வொன்றையும்,
तम् एकैकम् स्वार्धमन्तरा	=	தன் பாகத்தைத்தவிற,
स्वार्धमन्तरा चतुर्णां	=	(மற்ற) நான்கு பூதங்களுடைய,
चतुर्णां प्रथमे भागे	=	முதல் பாகத்தில்,
प्रथमे भागे प्रथमे भागे	=	கிரமமாக,
प्रथमे भागे विनिक्षिपेत्	=	வைத்துவிடவேண்டும்,
विनिक्षिपेत् ततः	=	அதனால்,
ततः व्योमादिभूतानां	=	ஆகாசம் முதலான பூதங்களுக்கு,
व्योमादिभूतानां पञ्च भागाः	=	ஐந்து பாகங்கள்,
पञ्च भागाः भवन्ति	=	ஏற்படுகின்றன,
भवन्ति प ⁴ वन्ति	=	தன் தன் பாதிபாகத்தோடு,
प ⁴ वन्ति स्वस्वार्धभागेन	=	மற்றவைகளிலிருந்து,
स्वस्वार्धभागेन अन्येभ्यः	=	வந்த,
अन्येभ्यः प्राप्तं	=	நான்கு பாகங்களை,
प्राप्तं प्रराप्तम्	=	சேர்த்து,
प्रराप्तम् भागचतुष्टयम्	=	அந்த,
भागचतुष्टयम् संयोज्य	=	ஆகாசம் முதலியவைகள்,
संयोज्य संयोज्य	=	
संयोज्य ते	=	
ते तै	=	
तै व्योमादीनि	=	
व्योमादीनि व्योमादीनि	=	

यथाक्रमम्	=	கிரமமாக,
यथा ³ க்ரமம்		
स्थूलतां	=	ஸ்தூலத்தன்மையை,
ஸ்தூ ³ லதாம்		
यान्ति	=	அடைகின்றன.
யாந்தி		

ஆகாசம் முதலானதுகளில் ஒவ்வொரு பூதமாக எடுத்துக் கொண்டு அதை சரிபாகமாகவே இரண்டு இரண்டாகப் பிரித்து விட்டு, அவ்விரண்டு பாகங்களில் முதலாவதை தனியாக வைத்து விட்டு, இரண்டாவது பாகத்தை நான்காகப் பிரித்து பிறகு அந்த நான்கு பாகங்களிலிருந்து ஒவ்வொன்றாக எடுத்து தனியாக வைக்கப் பட்டிருக்கும் முதலாவது பாதி பாகத்துடன், தன் பாதி நீங்கலாக, நன்கு கலந்து விடவேண்டியது. அப்படிச் செய்வதினால் ஆகாசம் முதலிய பூதங்கள் ஒவ்வொன்றிலுமே ஐந்து பாகங்கள் ஏற்பட்டு விடும். தன் தன் பாதிபாகத்துடன் மற்ற நான்கு பூதங்களிலிருந்து கிடைக்கும் நான்கு பாகங்களையும் நன்கு சேர்க்கும் போது ஆகாசம் முதலியவை கிரமமாக ஸ்தூலத்தன்மையை அடைகின்றன. உதாஹரணமாக ஆகாச பூதத்தை எடுத்துக் கொள்வோம். ஸூக்ஷ்மமான ஆகாசத்தை ஸமபாகமாக இரண்டாகப் பிரிக்க வேண்டும். ஒரு பாதியை தனியாக வைத்து விட்டு மற்றொரு பாதியை நான்கு அரைக்கால் பாகங்களாக பிரித்து ஒரு அரைக்கால் பங்கை வாயுவிலும் இரண்டாவதை தேஜஸ்ஸிலும் மூன்றாவதை ஜலத்திலும், நான்காவது அரைக்கால் பாகத்தை பிருதிவியிலும் சேர்த்து விடவேண்டும். இவ்வாறே மற்ற நான்கு பூதங்களிலும் செய்யவேண்டும். இதனால் ஆகாசத்தில் அதனுடைய அம்சம் அரைப்பங்கும் மற்ற வாயு முதலான நான்கு பூதங்களின் அரைக்கால் அரைக்கால் பங்கும் சேர்ந்து ஒரு முழு ஆகாசம் ஆகிறது. இதுபோலவே ஒவ்வொரு பூதத்திலும் அதன் பங்கு அரையும் மற்ற நான்கு பூதங்களின் 4 அரைக்கால் அம்சங்களும் சேர்ந்து அரையும் உள்ளது இவ்வாறு ஒவ்வொரு ஸூக்ஷ்ம பூதத்திலும் மற்ற பூதங்களின் அம்சங்கள் சேருவதால் அவை ஸ்தூல பூதங்களாகின்றன. மற்ற பூதங்களின் அம்சங்கள் இருந்தபோதிலும் அரைப்பங்கு இருப்பதைக்கொண்டு அந்தந்தப் பெயர் ஏற்பட்டுள்ளது. (398-400)

(அவதாரிகை) சாந்தோக்ய உபநிஷத்தில் தேஜஸ், அப்பு, அன்னம் என்று மூன்று பூதங்கள் தான் கண்டிருக்கிறது அம்மூன்றுக்குள் தான் கலப்பும், த்ரிவ்ருத் கரணம் என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. அப்படியிருக்க ஆகாசத்தையும் வாயுவையும் சேர்த்துக் கொண்டு ஐந்து பூதங்களாக வைத்துக் கொண்டு பஞ்சீகரணம் என்று சொல்வது நியாயமாவென்று கேட்கக்கூடியதால், அதற்கு ஸமாதானத்தை இங்கே ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் சொல்கிறார். வேதம், பிரத்யக்ஷம், அனுமானம் ஆகிய மூன்று பிரமாணங்களும் இந்த பஞ்சீகரண விஷயமாய் இருக்கின்றன என்பதை எடுத்துக் காட்டுகிறார்: -

अमुष्य पञ्चीकरणस्याप्रामाण्यं न शङ्क्यताम् ।

उपलक्षणमस्यापि तत् त्रिवृत्करणश्रुतिः ॥ ४०१ ॥

அமுஷ்ய பஞ்சீகரணஸ்யாப்ராமாண்யம் ந ஸங்க்யதாம் ।

உபலக்ஷணமஸ்யாபி தத் த்ரிவ்ருத்கரணஸ்ருதி: ॥ 401 ॥

अमुष्य	=	இந்த,
अमुष्य		
पञ्चीकरणस्य	=	பஞ்சீகரணத்திற்கு,
பஞ்சீகரணஸ்ய		
अप्रामाण्यं	=	பிரமாணமில்லாத்தன்மை,
அப்ராமாண்யம்		
न शङ्क्यताम्	=	கேட்கப்படவேண்டாம்,
ந ஸங்க்யதாம்		
तत् त्रिवृत्करणश्रुतिः	=	அந்த த்ரிவ்ருத்கரணஸ்ருதி,
தத் த்ரிவ்ருத்கரணஸ்ருதி:		
अस्यापि	=	இந்த பஞ்சீகரணத்திற்கும்,
அஸ்யாபி		
उपलक्षणं	=	உபலக்ஷணம்.
உபலக்ஷணம்		

இந்த பஞ்சீகரணம் என்பதற்கு பிரமாணமில்லை என்று நினைக்கக்கூடாது. அந்த த்ரிவ்ருத்கரணத்தைச் சொல்லும் சுருதியே இந்த பஞ்சீகரணத்திற்கு உபலக்ஷணமாகும். இதையும் அங்கு சேர்த்துக் கொள்ளவேண்டும். (401)

पञ्चानामपि भूतानां श्रूयतेऽन्यत्र संभवः ।

ततः प्रामाणिकं पञ्चीकरणं मन्यतां बुधैः ॥ ४०२ ॥

பஞ்சாநாமபி பூ⁴தானாம் ஸ்ருயதே(அ)ன்யத்ர ஸம்ப⁴வ: ।

தத: ப்ராமாணிகம் பஞ்சீகரணம் மன்யதாம் பு⁴தை⁴: ॥ 402 ॥

अन्यत्र	=	வேறு இடத்தில்,
अन्यத்ர		
पञ्चानामपि भूतानां	=	ஐந்து புதங்களுக்கும்,
பஞ்சாநாமபி பூ ⁴ தானாம்		
संभवः	=	உத்பத்தி,
ஸம்ப ⁴ வ:		
श्रूयते	=	கேட்கப்படுகிறது,
ஸ்ருயதே		

ततः	=	ஆகையினால்,
ततः बुधैः	=	அறிவாளிகளால்,
पञ्चीकरणं	=	பஞ்சீகரணமானது,
பஞ்சீகரணம் प्रामाणिकं	=	பிரமாண ஸித்தமாக,
பிராமாணிகம் मन्यतां	=	எண்ணப்படட்டும்.
மன்யதாம்		

சாந்தோக்ய உடநிஷத்தில் சொல்லப்படாமல் போனாலும் தைத்திரீயம் முதலிய உபநிஷத்துக்களில் ஐந்து பூதங்களுக்குமே உத்பத்தி சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. ஆகையால் பஞ்சீகரணம் பிரமாண ஸித்தம் தான். (402)

(அவதாரிகை) பஞ்சீகரணத்தை மறுபடியும் பூர்வபக்ஷி ஆக்ஷேபிக்கிறான்: -

प्रत्यक्षादिविरोधः स्यात् अन्यथा क्रियते यदि ।

आकाशवाय्वोः धर्मस्तु वह्नयादौ उपलभ्यते ॥ ४०३ ॥

பிரத்யக்ஷாதி³விரோத⁴: ஸ்யாத் அன்யதா² க்ரியதே யதி³ ।

ஆகாஸவாய்வோ: த⁴ர்மஸ்து வஹ்வயாதௌ³ உபலப்யதே ॥ 403 ॥

यथा तथाऽऽकाशवाय्वोः नाग्न्यादेर्धर्म ईक्ष्यते ।

अतोऽप्रामाणिकमिति न किञ्चिदपि चिन्त्यताम् ॥ ४०४ ॥

யதா² ததா²(ஆ)காஸவாய்வோ: நாக்³ன்யாதே³ர்ம ஈக்ஷ்யதே ।

அதோ(அ)பிராமாணிகமிதி ந கிஞ்சித³பி சிந்த்யதாம் ॥ 404 ॥

अन्यथा = வேறு விதமாக,

अन्यथा²

यदि क्रियते = செய்யப்படுமானால்,

यति³ क्रीयते

प्रत्यक्षादिविरोधः स्यात् = பிரத்யக்ஷம் முதலானவற்றிற்கு விரோதம்

பிரத்யக்ஷாதி³விரோத⁴: ஸ்யாத் ஏற்படும்,

आकाशवाय्वोः = ஆகாசத்தினுடையவும் வாயுவினுடையவும்,

ஆகாஸவாய்வோ:

धर्मस्तु = தர்மமோவெனில்,

த⁴ர்மஸ்து

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

वह्यादौ	=	தேஜஸ் முதலியவற்றில்,
वह्वययाते ³		
यथा उपलभ्यते	=	எப்படி காணப்படுகிறதோ,
यथा ² उपलभ्यते		
तथा	=	அப்படி,
तथा ²		
आकाशवायोः	=	ஆகாசத்திலும், வாயுவிலும்,
आकाशवायवोः		
अग्न्यादे	=	தேஜஸ் முதலியவற்றின்,
अग्नेय्यादे ³		
धर्मः	=	தர்மம்,
धर्मः		
न ईक्ष्यते	=	காணப்படுகிறதில்லை,
न ईक्ष्यते		
न ईक्ष्यते		
अतः	=	ஆகையால்,
अतः		
अप्रामाणिकं	=	ப்ராமாணிகமல்ல,
अप्रामाणिकम्		
इति	=	என்று,
इति		
किञ्चिदपि	=	கொஞ்சமும்,
किञ्चिदपि		
किञ्चिदपि		
न चिन्त्यताम्	=	எண்ணவேண்டாம்.
न चिन्त्यताम्		
न चिन्त्यताम्		

வேறுவிதமாக அதாவது பஞ்சீகரணம் செய்தால் பிரத்யக்ஷம் முதலான பிரமாணங்களுக்கு விரோதம் ஏற்படும் எப்படியெனில் ஆகாசம், வாயு இவைகளின் தர்மம் (இடம் தருவது, அசைவது என்பது) அக்னி முதலியவைகளில் காணப்படுகிறது போல் ஆகாசம். வாயு இவைகளில் அக்னி முதலானவைகளின் தர்மம் (உஷ்ண பிரகாசம், திரவமாயிருத்தல், வாஸனை இவைகள்) காணப்படவில்லை. இந்த காரணத்தைக்கொண்டு பஞ்சீகரணம் பிரமாணமற்ற தென்று கொஞ்சமேனும் நினைக்கக் கூடாது.

(403-404)

(அவதாரிகை) ஸமாதானம் கூறுகிறார்: -

खांशव्याप्तिश्च खव्याप्तिः विद्यते पावकादिषु ।
तेनोपलभ्यते शब्दः कारणस्यातिरेकतः ॥ ४०५ ॥

கா'ம்ஸவ்யாப்திஸ்ச க'வ்யாப்தி: வித்'யதே பாவகாதி'ஷ் ।
தேனோபலப்'யதே ஸப்'த': காரணஸ்யாதிரேகத: ॥ 405 ॥

तथा नभस्वतो धर्मोऽप्यग्न्यादौ उपलभ्यते ।

न तथा विद्यते व्याप्ति: वन्हादे: खनभस्वतो: ॥ ४०६ ॥

ததா' நப'ஸ்வதோ த'ர்மோ(அ)ப்யக்'ன்யாதௌ' உபலப்'யதே ।
ந ததா' வித்'யதே வ்யாப்தி: வன்ஹ்யாதே': க'னப'ஸ்வதோ: ॥ 406 ॥

सूक्ष्मत्वात् अंशकव्याप्ते: तद्धर्मो नोपलभ्यते ।

कारणस्यानुरूपेण कार्यं सर्वत्र दृश्यते ॥ ४०७ ॥

ஸூக்ஷ்மத்வாத் அம்ஸகவ்யாப்தே: தத்'த'ர்மோ நோபலப்'யதே ।
காரணஸ்யானுரூபேண கார்யம் ஸர்வத்ர த்'ருஸ்யதே ॥ 407 ॥

तस्मात् प्रामाण्यमेष्टव्यं बुधै: पञ्चीकृतेरपि ॥ ४०८ ॥

தஸ்மாத் ப்ராமாண்யமேஷ்டவ்யம் பு'தை': பஞ்சீக்ருதேரபி ॥ 408 ॥

पावकादिषु	=	தேஜஸ் முதலியவற்றில்,
பாவகாதி'ஷ்		
खांशव्याप्ति:	=	ஆகாசத்தினுடைய அம்ச வியாப்தியும்,
கா'ம்ஸவ்யாப்திஸ்ச:		
खव्याप्तिश्च	=	ஆகாசத்தின் வியாப்தியும்,
க'வ்யாப்திஸ்ச		
विद्यते	=	இருக்கிறது,
வித்'யதே		
तेन	=	அதனால்,
தேன		
अतिरेकत:	=	அதிகமாக,
அதிரேகத:		
कारणस्य	=	காரணத்தின்,
காரணஸ்ய		
शब्द:	=	சப்தம்,
ஸப்'த':		
उपलभ्यते	=	காணப்படுகிறது,
உபலப்'யதே		
तथा	=	அவ்விதம்,
ததா'		

नभस्वतः	=	வாயுவின்,
நப ⁴ ஸ்வத:		
धर्मोऽपि	=	தர்மமும்,
த ⁴ ர்மோ(அ)பி		
अग्न्यादौ	=	தேஜஸ் முதலியவற்றில்,
அக் ³ ன்யாதௌ ³		
उपलभ्यते	=	காணப்படுகிறது,
உபலப் ⁴ யதே		
तथा	=	அதுபோல,
ததா ²		
खनभस्वतोः	=	ஆகாசத்திலுல் வாயுவிலும்,
க ² னப ⁴ ஸ்வதோ:		
वन्हादेः	=	தேஜஸ் முதலியவற்றின்,
வன்ஹ்யாதே ³ :		
व्याप्तिः	=	வியாப்தி,
வ்யாப்தி:		
न विद्यते	=	இல்லை,
ந வித் ³ யதே		
अंशकव्याप्तेः	=	சிறு அம்சமான அரைக்கால் பாகத்தின் வியாப்தி,
அம்ஸகவ்யாப்தே:		
सूक्ष्मत्वात्	=	ஸூக்ஷ்மமாக இருப்பதால்,
ஸூக்ஷ்மத்வாத்		
तद्धर्मः	=	அவைகளின் தர்மம்,
தத் ³ த ⁴ ர்ம:		
न उपलभ्यते	=	காணப்படுகிறதில்லை,
ந உபலப் ⁴ யதே		
कारणस्य अनुरूपेण	=	காரணத்திற்கு அநுரூபமாகத்தான்,
காரணஸ்ய அனூரூபேண		
सर्वत्र	=	எங்கும்,
ஸர்வத்ர		
कार्यं	=	காரியம்,
கார்யம்		
दृश्यते	=	காணப்படுகிறது,
த் ³ ருஸ்யதே		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		

पञ्चीकृतेरपि	=	பஞ்சீகரணத்திற்கும்,
பஞ்சீக்ருதேரபி		
प्रामाण्यं	=	ப்ராமாணியமானது,
ப்ராமாண்யம்		
बुधैः	=	வித்வான்களால்,
புதை:		
एष्टव्यं	=	ஒப்புக்கொள்ளத்தக்கது.
ஏஷ்டவ்யம்		

ஆகாசத்திலிருந்து வாயு, வாயுவிலிருந்து தேஜஸ், தேஜஸ்ஸிலிருந்து ஜலம், ஜலத்திலிருந்து பிருதிவி என்ற கிரமத்தில் பஞ்சபூத ஸிருஷ்டி ஏற்பட்டிருக்கிறது. ஆகவே முன் உள்ள பூதங்கள் காரணமாகவும் பின் உள்ள பூதங்கள் காரியமாகவும் ஆகின்றன. காரண ஸ்வரூபத்திற்கே காரியத்தில் வியாப்தி உண்டு. பஞ்சீகரணப்ரக்ரீயையால் தேஜஸ் முதலியவற்றில் ஆகாச வாயுக்களின் அம்சங்களுக்கும், காரண மாயிருப்பதால் ஆகாசவாயு ஸ்வரூபங்களுக்கும் வியாப்தி உண்டு. அதனால் ஆகாச வாயுக்களின் தர்மங்கள் தேஜஸ் முதலியவற்றில் ஸ்பஷ்டமாகத் தெரிகிறது. தேஜஸ் முதலியவை ஆகாச வாயுக்களுக்கு காரணமாக இல்லாததால் ஆகாச வாயுக்களில் தேஜஸ் முதலான பூதங்களின் வியாப்தி கிடையாது. பஞ்சீகரணப்ரக்ரீயையால் அம்சவ்யாப்தி மட்டும் தான் உண்டு. ஆகாசவாயுக்களில் தேஜஸ் முதலியவற்றின் சிறு அம்சம் அதாவது அரைக்கால் பாகம் இருந்த போதிலும் அது ஸூக்ஷ்மமானதால் ஆகாச வாயுக்களில் தேஜஸ் முதலியவற்றின் தர்மங்கள் ஸ்பஷ்டமாகத் தெரிவதில்லை காரண தர்மம் தான் காரியத்தில் காணப்படும். ஆகவே பிரத்யக்ஷ விரோதமில்லாததால் பஞ்சீகரணம் ப்ரமாணிகம் தான். (405-408)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் பஞ்சீகரண பிரக்ரீயை சாஸ்திர ஸம்மதம் தான் என்று காட்டிவிட்டு, பஞ்சீகிருதமான ஒவ்வொரு பூதத்திற்கும் ஏற்பட்ட குணங்க ளையும், அவைகளை கிரஹிக்கும் இந்திரியங்களையும், அவைகள் ஏன் அவைகளை கிரஹிக்கின்றன என்பதையும், அந்தந்த இந்திரியங்களை சக்தியுள்ளவைகளாகச் செய்கிற அதிஷ்டான தேவதைகள் யார் யார் என்றும் விஸ்தாரமாக வர்ணிக்கிறார்:-

अनेनोद्भूत गुणकं भूतं वक्ष्येऽवधारय ।

शब्दैकगुणं आकाशं शब्दस्पर्शगुणोऽनिलः ॥ ४०९ ॥

அனேனோத்^{பு}த கு^ணகம் பூ^தம் வக்ஷயே(அ)வதா^ரய ।

ஸப்^{தை}ககு^ணம் ஆகாஸம் ஸப்^தஸ்பர்ஸகு^ணனோ(அ)னில: ॥ 409 ॥

तेजः शब्दस्पर्शरूपैः गुणवत् कारणक्रमात् ।

आपः चतुर्गुणाः शब्दस्पर्शरूपरसैः क्रमात् ॥ ४१० ॥

தேஜ: ஸப்^தஸ்பர்ஸரூபை: கு^ணவத் காரணக்ரமாத் ।

ஆப: சதுர்கு^ண: ஸப்^தஸ்பர்ஸரூபரஸை: க்ரமாத் ॥ 410 ॥

एतैश्चतुर्भिर्गन्धेन सह पञ्चगुणा मही ।

ஏதம்சதுர்பிர்கந்தேன ஸஹ பஞ்சகுண மஹீ ।

அனேன	=	இந்த பஞ்சீகரணத்தால்,
அனேன उद्धृत गुणकं	=	ஸ்பஷ்டமாக உண்டான குணங்களுள்ள,
உத்புத குணகம் भूतं	=	புதத்தைப்பற்றி,
புதம் वक्ष्ये	=	சொல்கிறேன்,
வக்யே अवधारय	=	கவனித்துக்கேள்,
அவதாரய शब्दैकगुणं	=	சப்தம் என்ற ஒரே குணமுள்ளது,
ஸப்தைக்குணம் आकाशं	=	ஆகாசம்,
ஆகாசம் अनिलः	=	வாயு,
அனில: शब्दस्पर्शगुणः	=	சப்தம், ஸ்பர்சம் என்ற இருகுணங்களுள்ளது,
ஸப்த ஸ்பர்ஸகுண: कारणक्रमात्	=	காரணக்ரமத்தினால்,
காரணக்ரமாத் तेजः	=	தேஜஸ்,
தேஜ: शब्दस्पर्शरूपैः	=	சப்தம், ஸ்பர்சம், ரூபம் இவைகளால்,
ஸப்த ஸ்பர்ஸரூபை: गुणवत्	=	(மூன்று) குணங்களுடன் கூடியது,
குணவத் क्रमात्	=	கிரமமாக,
க்ரமாத் आपः	=	ஜலம்,
ஆப: शब्दस्पर्शरूपरसैः	=	சப்தம், ஸ்பர்சம், ரூபம், ரஸம் இவைகளால்,
ஸப்த ஸ்பர்ஸரூபரஸை: चतुर्गुणाः	=	மூன்று குணங்களுள்ளவை,
சதுர்குண:		

एतैः	=	இந்த,
ஏதை:		
चतुर्भिः	=	நான்கு குணங்களோடும்,
சதுர்பி:		
गन्धेन	=	வாசனையோடும்,
கந்தேன		
सह	=	கூட,
ஸஹ		
मही	=	பூமி,
மஹீ		
पञ्चगुणा	=	ஐந்து குணங்களுள்ளது.
பஞ்சகுண		

இந்த பஞ்சீகரணத்தினால் ஸ்பஷ்டமாக உண்டான குணத்தோடு கூடிய பூதத்தைப்பற்றிச் சொல்கின்றேன். கவனமாய்க் கேள். சப்தமென்ற ஒரே குணமுள்ளது ஆகாசம். சப்தம், ஸ்பர்சம் என்ற இரண்டு குணங்களுடையது வாயு. காரணக் கிரமத்தையனுசரித்து சப்தம், ஸ்பர்சம், ரூபம் என்ற மூன்று குணங்களுடன் கூடியது தேஜஸ். சப்தம், ஸ்பர்சம், ரூபம் ரஸம் என்பவைகளால் ஜலம் நான்கு குணமுள்ளதாகிறது. சப்தம், ஸ்பர்சம், ரூபம், ரஸம், கந்தம் என்ற ஐந்து குணங்களுள்ளதாக இருத்வீ இருக்கிறது.

(409-411)

आकाशांशतया श्रोत्रं शब्दं गृह्णाति तद्गुणम् ॥ ४११ ॥

ஆகாஸாம்ஸதயா ஸ்ரோத்ரம் ஸப்தம் க்ருஹ்ணாதி தத்குணம் ॥ 411 ॥

त्वक् मारुतांशकतया स्पर्शं गृह्णाति तद्गुणम् ।

तेजोशकतया चक्षुः रूपं गृह्णाति तद्गुणम् ॥ ४१२ ॥

தவக் மாருதாம்ஸகதயா ஸ்பர்ஸம் க்ருஹ்ணாதி தத்குணம் ।

தேஜோம்ஸகதயா சக்ஷு: ரூபம் க்ருஹ்ணாதி தத்குணம் ॥ 412 ॥

अवंशकतया जिह्वा रसं गृह्णाति तद्गुणम् ।

भूम्यंशकतया घ्राणं गन्धं गृह्णाति तद्गुणम् ॥ ४१३ ॥

அபம்ஸகதயா ஜிஹ்வா ரஸம் க்ருஹ்ணாதி தத்குணம் ।

பூம்யம்ஸகதயா க்ராணம் கந்தம் க்ருஹ்ணாதி தத்குணம் ॥ 413 ॥

आकाशांशतया = ஆகாசத்தின் அம்சமாக இருப்பதால்,

ஆகாஸாம்ஸதயா

श्रोत्रं = காது,

ஸ்ரோத்ரம்	
तद्गुणम्	= அந்த ஆகாசத்தின் குணமான,
தத் ³ கு ³ ணம்	
शब्दं	= சப்தத்தை,
ஸப் ³ த ³ ம்	
गृह्णाति	= கிரஹிக்கிறது,
க் ³ ருஹ்ணாதி	
त्वक्	= த்வகிந்திரியம்,
த்வக்	
मारुतांशकतया	= வாயுவின் அம்சமானதால்,
மாருதாம்ஸகதயா	
तद्गुणम्	= அந்த வாயுவின் குணமான,
தத் ³ கு ³ ணம்	
स्पर्शं	= ஸ்பர்சத்தை,
ஸ்பர்ஸம்	
गृह्णाति	= அறிகிறது,
க் ³ ருஹ்ணாதி	
तेजोशकतया	= தேஜஸ்ஸின் அம்சமாக இருப்பதால்,
தேஜோம்ஸகதயா	
चक्षुः	= கண்,
சகக்ஷ:	
तद्गुणम्	= அந்த தேஜஸ்ஸின் குணமான,
தத் ³ கு ³ ணம்	
रूपं	= ரூபத்தை,
ரூபம்	
गृह्णाति	= அறிகிறது
க் ³ ருஹ்ணாதி	
अवशकतया	= ஜலத்தின் அம்சமாக இருப்பதால்,
அப ³ ம்ஸகதயா	
जिह्वा	= நாக்கு,
ஜிஹ்வா	
तद्गुणम्	= அந்த ஜலத்தின் குணமான,
தத் ³ கு ³ ணம்	
रसं	= ரஸத்தை,
ரஸம்	
गृह्णाति	= கிரஹிக்கிறது,
க் ³ ருஹ்ணாதி	

भूम्यंशकतया	=	பூமியின் அம்சமானதால்,
पृ ⁴ ம்யம்ஸகतया घ्राणं	=	கிராணேந்திரியம்,
क् ⁴ राणम् तद्गुणम्	=	அந்த பூமியின் குணமான,
तत् ³ कु ³ णम् गन्धं	=	வாஸனையை,
क ³ न्त ⁴ म् गृह्णाति	=	கிரஹிக்கிறது,
क् ³ रुह्मण्णति		

ஆகாச பூதத்திலிருந்து உண்டானது காது என்ற சுரோத்ரேந்திரியம். அதனால் சுரோத்ரம் ஆகாசத்தின் குணமான சப்தத்தை அறிகிறது. வாயுவிலிருந்து உண்டா யிருப்பதால் த்வகிந்திரியம் வாயுவின் குணமான ஸ்பர்சத்தையும் தேஜஸ்ஸிலிரு ந்து உண்டான கண் தேஜோகுணமான ரூபத்தையும் ஜலத்திலிருந்து உண்டான ஜிஹ்வேந்திரியம் ஜலத்தின் குணமான ரஸத்தையும் பிருதிவியிலிருந்து உண்டான க்ராணேந்திரியம் பிருதிவியின் குணமான கந்தத்தையும் அறிகிறது. (411-413)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக ஞானேந்திரியங்களின் வியாபாரங்களை சொல்லி விட்டு, அதே மாதிரி கர்மேந்திரியங்களின் வியாபாரங்களையும் வரிசையாகச் சொல்கிறார்: -

करोति खांशकतया वाक् शब्दोच्चारणक्रियाम् ।

वाय्शकतया पादौ गमनादिक्रियापरौ ॥ ४१४ ॥

கரோதி கா²ம்ஸகதயா வாக்ஸப்³தோ³ச்சாரணக்ரியாம் ।
வாய்வம்ஸகதயா பாதௌ³ க³மநாதி³க்ரியாபரௌ ॥ 414 ॥

तेज शकतया पाणी वन्द्याद्यर्चनतत्परौ ।

जलांशकतया उपस्थो रेतोमूत्रविसर्गकृत् ॥ ४१५ ॥

தேஜோம்ஸகதயா பாணீ வஹ்ன்யாத்³யர்சனதத்பரௌ ।
ஜலாம்ஸகதயோபஸ்தோ³ ரேதோமூத்ரவிஸர்க்³க்ருத் ॥ 415 ॥

भूम्यंशकतया पायुः कठिनं मलमुत्सृजेत् ।

पृ⁴ம்யம்ஸகதயா பாயு: கடி²னம் மலமுத்ஸ்ருஜேத் ।

खांशकतया = ஆகாசத்தின் அம்சமானதால்,
का²ம்ஸகதயா

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

वाक्	=	வாகிந்திரியம்,
वाक्		
शब्दोच्चारणक्रियाम्	=	சப்தங்களை உச்சரிக்கும் காரியத்தை,
वाक्शब्द ³ தோ ³ ச்சாரணக்ரியாம்		
करोति	=	செய்கிறது,
करोति		
वाक्शक्तया	=	காற்றின் அம்சமானதால்,
वाक्शक्तया		
पादौ	=	கால்கள்,
पादौ		
गमनादिक्रियापरौ	=	செல்வது முதலான காரியத்தில் ஈடுபடுகின்றன,
गमनादिक्रियापरौ		
क ³ मनाதி ³ க்ரியாபரௌ		
तेज शक्तया	=	தேஜஸின் அம்சமானதால்,
तेज शक्तया		
तेज ³ ஜோம்ஸகதயா		
पाणी	=	கைகள்,
पाणी		
पाणी		
वन्द्याद्यर्चनतत्परौ	=	அக்னி முதலியவைகளை பூஜிப்பதில்
वन्द्याद्यर्चनतत्परौ		
वह्मन् ³ யாத் ³ யர்சனதத்பரௌ	=	ஈடுபடுகின்றன,
जलांशक्तया	=	ஜலத்தின் அம்சமானதால்,
जलांशक्तया		
जल ³ லாம்ஸகதயா		
उपस्थः	=	உபஸ்த் ³ தேந்திரியம்,
उपस्थः		
उप ³ ஸ்த ³ :		
रेतोमूत्रविसर्गकृत्	=	ரேதஸ், மூத்ரம் இவைகளை வெளியிடும்
रेतोमूत्रविसर्गकृत्		
र ³ ேதோமூத்ரவிஸர்க் ³ க்ருத்	=	காரியத்தைச் செய்கிறது,
भूम्यंशक्तया	=	பூமியின் அம்சமானதால்,
भूम्यंशक्तया		
पृ ³ ம்யம்ஸகதயா		
पायुः	=	பாயு இந்திரியம்,
पायुः		
पायुः		
कठिनं	=	கடினமான,
कठिनं		
क ³ டி ³ னம்		
मलं	=	மலத்தை,
मलं		
मल ³ ம்		
उत्सृजेत्	=	வெளியே தள்ளும்.
उत्सृजेत्		
உத்ஸ்ருஜேத்		

ஆகாசத்தின் அம்சமாயிருப்பதால், வாகிந்திரியம் சப்தத்தை உச்சரிக்கிறது வாயுவின் அம்சமாயிருப்பதால் கால்கள் (பாதமென்கிற இந்திரியம்) போகிறது

முதலான கிரியைகளில் ஈடுபடுகின்றன. தேஜஸின் அம்சமாயிருப்பதால், கைகள் (பாணி என்கிற இந்திரியம்) அக்னி முதலான தேவதையை அர்ச்சிப்பதில் ஈடுபடுகின்றன. ஜலத்தின் அம்சமாயிருப்பதால், உபஸ்தேந்திரியம் ரேதஸ் மூத்திரம் இவைகளை வெளிவிடுவதென்பதை செய்கிறது. பிருதிவியின் அம்சமாயிருப்பதால், பாயு என்ற இந்திரியம் கடினமான மலத்தை வெளிவிடும். (414-416)

(அவதாரிகை) ஒவ்வொரு இந்திரியத்திற்கும் நான்கு பிரிவுகளுள்ள அந்தக் கரணத்திற்குமுள்ள அனுக்ரஹக தேவதைகளை வரிசையாகச் சொல்கிறார்: -

श्रोत्रस्य दैवतं दिक्स्यात्त्वचो वायुर्दृशो रविः ॥ ४१६ ॥

ஸ்ரோத்ரஸ்ய தைவதம் தி³க்ஸ்யாத்வசோ வாயுர்த்³ருஸோ ரவி: ॥ 416 ॥

जिह्वाया वरुणो दैवं घ्राणस्य त्वश्विनावुभौ ।

वाचोऽग्निर्हस्तयोरिन्द्रः पादयोस्तु त्रिविक्रमः ॥ ४१७ ॥

ஜிஹ்வாயா வருணோ தை³வம் க்⁴ராணஸ்ய த்வஸ்வினாவுபௌ⁴ ।

வாசோ(அ)க்³நிர்ஹஸ்தயோரிந்த்³ர: பாத்³யோஸ்து த்ரிவிக்ரம: ॥ 417 ॥

पायोर्मृत्युरुपस्थस्य त्वधिदैवं प्रजापतिः ।

मनसो दैवतं चन्द्रो बुद्धेर्दैवं बृहस्पतिः ॥ ४१८ ॥

பாயோர்மருத்யுருபஸ்த³ஸ்ய த்வதி⁴தை³வம் ப்ரஜாபதி: ।

மனஸோ தை³வதம் சந்த்³ரோ பு³த்³தே⁴ர்தை³வம் ப்³ருஹஸ்பதி: ॥ 418 ॥

रुद्रस्त्वहंकृतेर्दैवं क्षेत्रज्ञश्चित्तदैवतम् ।

ருத்³ரஸ்த்வஹங்க்ருதேர்தை³வம் கேஷத்ரஜஞ்சித்ததை³வதம் ।

श्रोत्रस्य = சுபோத்ரேந்திரியத்திற்கு,

ஸ்ரோத்ரஸ்ய

दिक् = திக்கானது,

தி³க்

दैवतं = அனுக்ரஹம் செய்யும் தேவதையாக,

தை³வதம்

स्यात् = ஆகும்,

ஸ்யாத்

त्वचः = த்வகிந்திரியத்திற்கு,

த்வச:

वायुः = வாயுவும்,

வாயு:

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

धुशः	=	கண்ணுக்கு,
त् ⁴ रुशः		
रविः	=	ஸூரியனும்,
रविः		
जिह्वायाः	=	ரஸனேந்திரியத்திற்கு,
जिह्वायाः		
वरुणः	=	வருணனும்,
वरुणः		
दैवम्	=	தேவதை,
दैवम्		
घ्राणस्य तु	=	க்ராணேந்திரியத்திற்கோவெனில்,
घ्राणस्य तु		
उभौ अश्विनौ	=	இரண்டு அச்வினிகளும்,
उभौ अश्विनौ		
உபௌ ⁴ அஸ்வினௌ		
वाचः	=	வாகிந்திரியத்திற்கு,
वाचः		
अग्निः	=	அக்னியும்,
अग्निः		
अक्षिः		
हस्तयोः	=	கைகளுக்கு,
हस्तयोः		
ஹஸ்தயோ:		
इन्द्रः	=	இந்திரனும்,
इन्द्रः		
இந்த் ³ ர:		
पादयोस्तु	=	பாதங்களுக்கோவெனில்,
पादयोस्तु		
பாத ³ யோஸ்து		
त्रिविक्रमः	=	த்ரிவிக்ரமமும்,
त्रिविक्रमः		
த்ரிவிக்ரம:		
पायोः	=	இந்திரியத்திற்கு,
पायोः		
பாயோ:		
मृत्यु	=	மிருத்யுவும்,
मृत्यु		
ம்ருத்யு		
उपस्थस्य तु	=	உபஸ்த் ³ தேந்திரியத்திற்கோவெனில்,
उपस्थस्य तु		
உபஸ்த ³ ஸ்ய து		
प्रजापतिः	=	ப்ராபதியும்,
प्रजापतिः		
ப்ரஜாபதி:		
अधिदैवम्	=	தேவதை,
अधिदैवम्		
அதி ⁴ தை ³ வம்		

मनसः	=	மனதிற்கு,
मनसः		
चन्द्रः	=	சந்திரன்,
सन्त ³ रः		
दैवतं	=	தேவதை,
தை ³ வதம்		
बुद्धिः	=	புத்திக்கு,
पु ³ त ³ त ⁴ हः		
बृहस्पतिः	=	பிருஹஸ்பதி,
ப் ³ ருஹஸ்பதி:		
दैव	=	தேவதை,
தை ³ வம்		
अहंकृते	=	அஹங்காரத்திற்கு,
अहोङ्करो		
रुद्रः	=	ருத்ரர்,
रुत ³ रः		
दैव	=	தேவதை,
தை ³ வம்		
चित्तदैवतं	=	சித்தத்திற்கு தேவதை,
சித்ததை ³ வதம்		
क्षेत्रज्ञः	=	க்ஷேத்ரக்ஞர்.
க்ஷேத்ரஜ்ஞ:		

சுரோத்ரத்திற்கு தேவதை திக்தேவதையாகும், த்வக்குக்கு வாயு, சக்ஷஸ்ஸி ற்கு ஸூர்யன். ரஸனைக்கு தேவதை வருணன், கிராணத்திற்கு இரண்டு அசுவின் தேவர்கள். வாக்குக்கு அக்னி, ஹஸ்தங்களுக்கு இந்திரன், பாதங்களுக்கு திரிவிக்ர மர், பாயுவிற்கு மிருத்யு தேவதை, உபஸ்தத்திற்கு அதிதேவதை பிரஜாபதி, மனஸுக்கு தேவதை சந்திரன், புத்திக்கு தேவதை பிருஹஸ்பதி, அஹங்காரத்திற்கு ருத்ரர் தேவதை, சித்தத்திற்கு தேவதை க்ஷேத்திரக்ஞன். (416-419)

(அவதாரிகை) இந்த தேவதைகள் எதிலிருந்து உண்டானார்கள் என்பதையும், அவர்கள் எங்கே இருந்து கொண்டு என்ன வேலை செய்கிறார்களென்பதையும், விவரிக்கிறார்: -

दिगाद्याः देवताः सर्वाः खादिसत्त्वांशसंभवाः ॥ ४१९ ॥

தி³கா³த³யா: தே³வதா: ஸர்வா: கா³தி³ஸத்த்வாம்ஸம்ப⁴வா: ॥ 419 ॥

संमिताः (संस्थिताः) इन्द्रियस्थानेषु इन्द्रियाणां समन्ततः ।

निगृह्यन्त्यनुगृह्णन्ति प्राणिकर्मानुरूपतः ॥ ४२० ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ஸம்மிதா: (ஸம்ஸ்திதா:) இந்த்ரியஸ்தாநேஷு இந்த்ரியாணாம் ஸமந்தத: ।
நிக்ருஹணந்த்யனுக்ருஹணந்தி ப்ராணிகர்மானுருபத: ॥ 420 ॥

दिगाद्या:	=	திக் முதலான,
திக்காத்த்யா:		
सर्वा: देवता:	=	எல்லா தேவதைகளும்,
ஸர்வா: தேவதா:		
खादिसत्त्वांशसंभवा:	=	ஆகாசம் முதலானவைகளின் ஸத்வகுணாமசங்க
காத்திஸத்தவாம்ஸஸம்பவா:		எனிலிருந்து உண்டானவர்கள். (அவர்கள்),
इन्द्रियस्थानेषु	=	இந்திரியங்களின் ஸ்தானங்களில்,
இந்த்ரியஸ்தாநேஷு		
इन्द्रियाणां समन्तत:	=	இந்திரியங்களைச் சுற்றிலும்,
இந்த்ரியாணாம் ஸமந்தத:		
संस्थिता:	=	இருந்துகொண்டு,
ஸம்ஸ்திதா:		
प्राणिकर्मानुरूपत:	=	பிராணிகளின் அனுபவங்களுக்குத்தக்கவாறு,
ப்ராணிகர்மானுருபத:		
निगृह्णन्ति	=	நிக்ரஹம் செய்கிறார்கள்,
நிக்ருஹணந்தி		
अनुगृह्णन्ति	=	அனுக்ரஹம் செய்கிறார்கள்.
அனுக்ருஹணந்தி		

திக் முதலான தேவதைகள் எல்லாரும் கிரமமாக ஆசாசம் முதலான பூதங்களின் ஸத்வாம்சத்திலிருந்து ஏற்பட்டவர்கள். அவர்கள் அந்தந்த இந்திரியங்களுடைய ஸ்தானங்களில் அவைகளைச்சுற்றிலும் ஸாந்நித்யம் கொண்டு பிராணிகளுடைய கர்மாக்களை அனுஸரித்து, அதாவது புண்யம் செய்தவர்களுக்கு அனுக்ரஹமும், பாபம் செய்தவர்களுக் நிக்ரஹமும் செய்கிறார்கள். (419-420)

(அவதாரிகை) பின்னால் ஆத்மாவின் ஸ்வரூபத்தை நன்கு விளக்கப் போகிற படியால் இங்கு பிராணிகள் செய்யும் கர்மாக்களில் ஆத்மாவுக்கு கொஞ்சமும் ஸம்பந்தமில்லை யென்பதை மட்டும் காட்டுகிறார்: -

शरीरकरणग्राम प्राणाहमधिदेवता: ।

पञ्चैते हेतव: प्रोक्ता निष्पत्तौ सर्वकर्मणाम् ॥ ४२१ ॥

ஸரீரகரணக்ராம ப்ராணஹமதிதேவதா: ।

பஞ்சைதே ஹேதவ: ப்ரோக்தா நிஷ்பத்தௌ ஸர்வகர்மணாம் ॥ 421 ॥

शरीरं	=	சரீரம்,
शरीरम्		
करणग्राम	=	இந்திரியங்களின் கூட்டம்,
करणा ³ ग्राम		
प्राणाहमधिदेवताः	=	பிராணன், அஹங்காரம், அதிதேவதைகள்,
प्राना ³ हमधि ⁴ दे ³ वताः		
एते पञ्चै	=	இந்த ஐந்தும்,
ஏதே பஞ்சை		
सर्वकर्मणाम् निष्पत्तौ	=	எல்லாக் கர்மாக்களும் நடப்பதற்கு,
ஸர்வகர்மணாம் நிஷ்பத்தௌ		
हेतवः	=	காரணங்களாக,
ஹேதவ:		
प्रोक्ता	=	கூறப்பட்டுள்ளன.
ப்ரோக்தா		

சரீரம், இந்திரியங்களின் கூட்டம், பிராணன், அஹங்காரம், அதிதேவதைகள், இவ்வெந்தும் தான் எல்லாக் கர்மாக்களும் ஏற்படுவதற்கு காரணங்கள். [இதுபற்றி பகவத் கீதை 18வது அத்தியாயத்தில் 14, 15 சுலே கங்களில் கூறப்பட்டுள்ளது.] (421)

**कर्मानुरूपेण गुणोदयो भवे दुणानुरूपेण मनःप्रवृत्तिः।
मनोनुवृत्तैरुभयात्मकेन्द्रियै निर्वर्त्यते पुण्यमपुण्यमत्र ॥ ४२२ ॥**

கர்மானுருபேண கு³னோத³யோ ப⁴வேத்³
கு³னானுருபேண மன:ப்ரவ்ருத்தி:
மனோனுவ்ருத்தைருப⁴யாத்மகேந்த்³ரியையர்
நிர்வர்த்யதே புண்யமபுண்யமத்ர ॥ 422 ॥

कर्मानुरूपेण	=	கர்மாக்களை அனுஸரித்து,
கர்மானுருபேண		
गुणोदयः	=	குணங்களின் ஆவிர்பாவம்,
கு ³ னோத ³ ய:		
भवेत्	=	உண்டாகும்,
ப ⁴ வேத்		
दुणानुरूपेण	=	குணங்களையனுஸரித்து,
கு ³ னானுருபேண		
मनःप्रवृत्तिः	=	மனதின் ப்ரவிருத்தி ஏற்படும்,
மன:ப்ரவ்ருத்தி:		

मनोनुवृत्तः	=	மனதை அனுஸரித்த,
मणोऽनुवृत्तः		
उभयात्मकेन्द्रियैः	=	இரண்டுவிதமான இந்திரியங்களால்,
உப ⁴ யாத்மகேந்த் ³ ரியை:		
अत्र	=	இங்கு,
அத்ர		
पुण्यं	=	புண்யமும்,
புண்யம்		
अपुण्यं	=	பாபமும்,
அபுண்யம்		
निर्वर्त्यते	=	நடத்தப்படுகிறது.
நிர்வர்த்யதே		

முன்னால் செய்திருக்கும் புண்யபாப கர்மாக்களை யனுஸரித்து ஸத்வமோ, ராஜஸ்ஸோ, தமஸ்ஸோ. மேலிடுகின்றது. மேலிடும் குணத்தை யொட்டி ஸாத்வி - ராஜஸ் - தாமஸ் காரியங்களில் மனஸ் பிரவிருத்திக்கிறது. மனஸை அனுஸரித்தே நடக்கின்ற ஞானேந்திரியங்களாலும் கர்மேந்திரியங்களாலும் இங்கு புண்ணிய கர்மமோ அல்லது பாப கர்மமோ நிறைவேற்றப்படுகிறது. (422)

करोति विज्ञानमयोऽभिमानं कर्ताऽहमेवेति तदात्मना स्थितः ।

आत्मा तु साक्षी न करोति किञ्चित् न कारयत्येव तटस्थवत् सदा ॥ ४२३ ॥

கரோதி விஜ்ஞானமயோ(அ)பி⁴மானம்

கர்தா(அ)ஹமேவேதி ததா³த்மனா ஸ்தி²த: ।

ஆத்மா து ஸாக்ஷீ ந கரோதி கிஞ்சித்

ந காரயத்யேவ தடஸ்த²வத் ஸதா³ ॥ 423 ॥

विज्ञानमयः	=	விஜ்ஞானமயன்,
विज्ஞानमयः		
तदात्मना स्थितः	=	அந்த இந்திரிய மனோரூபமாக இருந்துகொண்டு,
ததா ³ த்மனா ஸ்தி ² த:		
अहमेव कर्ता	=	நானே செய்கிறவன்,
அஹமேவ கர்தா		
इति	=	என்று,
இதி		
अभिमानं करोति	=	அபிமானம் கொள்கிறான்,
அபி ⁴ மானம் கரோதி		
आत्मा तु	=	ஆத்மாவோ எனில்,
ஆத்மா து		

किञ्चित्	=	ஒன்றையும்,
किञ्चिन् न करोति	=	செய்கிறதில்லை,
न करोति न कारयति	=	செய்விக்கிறதில்லை,
न कारयति सदा	=	எப்பொழுதும்,
सदा तटस्थवत्	=	தடஸ்தன்போல,
तटस्थवत् साक्षी एव	=	ஸாக்ஷியாகவே இருக்கிறான்.
साक्षी एव		

புத்தியாகிற விஞ்ஞானமயன் அந்த மனஸ், இந்திரியங்கள் ரூபமாக இருந்து கொண்டு, நானே கர்த்தா, செய்கிறவன் என்று அபிமானத்தைச் செய்கிறது. ஆத்மாவோ ஒன்றையும் செய்வது கிடையாது, செய்விக்கிறதில்லை. நதியில் போகும் பிரவாஹத்தைப் பார்த்துக் கொண்டு அதனுடன் ஸம்பந்தப்படாமல் கரையில் நிற்கிறவன் போல, ஆத்மா எப்பொழுதும் இந்திரியாதிகள் செய்யும் காரியங்களைப் பார்த்துக்கொண்டு ஸாக்ஷியாகவே இருக்கிறது. (423)

द्रष्टा श्रोता वक्ता कर्ता भोक्ता भवत्यहंकारः ।

स्वयमेतद्विकृतीनां साक्षी निर्लेप एवात्मा ॥ ४२४ ॥

த்³ரஷ்டா ஸ்ரோதா வக்தா கர்தா போ⁴க்தா ப⁴வத்யஹங்கார: ।
ஸ்வயமேதத்³விக்ருதீனாம் ஸாக்ஷீ நிர்லேப ஏவாத்மா ॥ 424 ॥

अहंकारः	=	அஹங்காரமானது,
अहङ्कारः		
द्रष्टा	=	பார்க்கிறதாகவும்,
த் ³ ரஷ்டா		
श्रोता	=	கேட்கிறதாகவும்,
ஸ்ரோதா		
वक्ता	=	பேசுகிறதாகவும்,
வக்தா		
कर्ता	=	செய்கிறதாகவும்,
கர்தா		
भोक्ता	=	அனுபவிக்கிறதாகவும்,
போ ⁴ க்தா		

भवति	=	இருக்கிறது,
प ⁴ वति आत्मा	=	ஆத்மாவானது,
ஆத்மா स्वयं	=	தான்,
ஸ்வயம் एतद्विकृतीनां	=	இந்த விகாரங்களை,
ஏதத் ³ விக்ருதீனாம் साक्षी	=	நேரில் பார்க்கிறவனாய்,
ஸாக்ஷீ निर्लेप एव	=	ஸம்பந்தப்படாமலே (இருக்கிறான்).
நிர்லேப ஏவ		

அஹங்காரம் தான் பார்க்கிறவனாகவும் கேட்கிறவனாகவும், பேசுகிறவனாகவும், செய்கிறவனாகவும், அனுபவிக்கிறவனாகவும், ஆகிறது. ஆத்மா இவ்வித மாறுதல்களை யெல்லாம் தான் பார்ப்பவனாக இருந்துகொண்டு எவ்விதப் பற்றுமில்லாமலே இருக்கிறது. (424)

आत्मनः साक्षिमात्रत्वं न कर्तृत्वं न भोक्तृता ।

रविवत् प्राणिभिलोके क्रियमाणेषु कर्मसु ॥ ४२५ ॥

ஆத்மன: ஸாக்ஷிமாத்ரத்வம் ந கர்த்ருத்வம் ந போ⁴க்த்ருதா ।
ரவிவத் ப்ராணிபி⁴ர்லோகே க்ரியமானேஷு கர்மஸு ॥ 425 ॥

लोके	=	உலகத்தில்,
லோகே प्राणिभिः	=	பிராணிகளால்,
ப்ராணிபி: क्रियमाणेषु	=	செய்யப்படுகிற,
க்ரியமானேஷு कर्मसु	=	கர்மாக்களில்,
கர்மஸு रविवत्	=	ஸூரியனுக்குப்போல,
ரவிவத் आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன: साक्षिमात्रत्वं	=	ஸாக்ஷியாக இருக்கும் தன்மை மட்டும் தான்,
ஸாக்ஷிமாத்ரத்வம்		

कर्तृत्वं	=	செய்கிறவனாயிருக்கும் தன்மை,
कर्तृருத்வம்		
न	=	கிடையாது,
न		
भोक्तृता	=	அனுபவிக்கிறவனாயிருக்கும் தன்மை,
போ ⁴ க்த்ருதா		
न	=	கிடையாது,
न		

உலகத்தில் பிராணிகளால் கர்மாக்கள் செய்யப்படும் போது ஸூர்யன் எவ்விதம் ஸாக்ஷியாக மாத்திரம் இருக்கிறாரோ, அப்படியே ஆத்மாவும் ஸாக்ஷியாக மாத்திரம் இருக்கிறார். செய்கிறவனாகவோ அனுபவிக்கிறவனாகவோ இருப்பதில்லை.

(425)

न ह्यर्कः कुरुते कर्म न कारयति जन्तवः।

स्वस्वभावानुरोधेन वर्तन्ते स्वस्वकर्मसु ॥ ४२६ ॥

ந ஹ்யர்க: குருதே கர்ம ந காரயதி ஜந்தவ:।

ஸ்வஸ்வபா⁴வானுரோதே⁴ன வர்தந்தே ஸ்வஸ்வகர்மஸு ॥ 426 ॥

अर्कः	=	ஸூரியன்,
அர்க:		
कर्म	=	கர்மாவை,
கர்ம		
नहि कुरुते	=	செய்கிறதில்லை,
நஹி குருதே		
न कारयति	=	செய்விக்கிறதில்லை,
ந காரயதி		
जन्तवः	=	பிராணிகள்,
ஜந்தவ:		
स्वस्वभावानुरोधेन	=	தன் தன் ஸ்வபாவத்தை அனுஸரித்து,
ஸ்வஸ்வபா ⁴ வானுரோதே ⁴ ன		
स्वस्वकर्मसु	=	தன் தன் கர்மாக்களில்,
ஸ்வஸ்வகர்மஸு		
वर्तन्ते	=	ஈடுபடுகிறார்கள்.
வர்தந்தே		

காலையில் ஸூர்ய உதயமானதும் பிராணிகள் தன் தன் ஸ்வபாவத்திற்குத் தக்கவாறு நல்ல கர்மாவையோ, கெட்ட கர்மாவையோ செய்கிறார்கள். ஸூர்யன் தான் ஒரு காரியத்தையும் செய்வதில்லை. பிறரை கர்மாவைச் செய்யும்படி ஸூர்யன்

தூண்டுவதுமில்லை. பிராணிகள் செய்யும் நல்ல காரியத்திலும் கெட்ட கர்மாவிலும் ஸூரியனுக்கு கொஞ்சமும் ஸம்பந்தமில்லை. ஆனாலும் ஸாக்ஷியாக எல்லாவற்றையும் பார்த்துக்கொண்டு மட்டுமிருக்கிறான். (426)

तथैव प्रत्यगात्माऽपि रविवत् निष्क्रियात्मना ।

उदासीनतयैवास्ते देहादीनां प्रवृत्तिषु ॥ ४२७ ॥

ததை'வ ப்ரத்யகா'த்மா(அ)பி ரவிவத் நிஷ்க்ரியாத்மனா ।

உதா'ஸீனதயைவாஸ்தே தே'ஹாதீ'னம் ப்ரவ்ருத்திஷு ॥ 427 ॥

तथैव	=	அப்படியே,
ததை'வ		
प्रत्यगात्माऽपि	=	பிரத்யகாத்மாவும்,
ப்ரத்யகா'த்மா(அ)பி		
निष्क्रियात्मना	=	செய்கையற்ற ஸ்வபாவத்துடன்,
நிஷ்க்ரியாத்மனா		
देहादीनां	=	தேஹம் முதலியவற்றின்,
தே'ஹாதீ'னம்		
प्रवृत्तिषु	=	செய்கைகளில்,
ப்ரவ்ருத்திஷு		
रविवत्	=	ஸூரியன்போல,
ரவிவத்		
उदासीनतयैव	=	உதாஸீனத்தன்மையோடேயே,
உதா'ஸீனதயைவ		
आस्त	=	இருக்கிறான்.
ஆஸ்த		

அதேமாதிரி உள்ளிருக்கும் ஆத்மாவும் எவ்வித கர்மாவும்ற்ற ஸ்வபாவத்துடன் தேகம் முதலானவைகள் கர்மாக்களைச் செய்யும் போது ஸூரியன் போல தான் உதாஸீனனாகவே அந்த கர்மாக்களில் சிறிதும் ஸம்பந்தப்படாதவனாகவே இருக்கிறான். (427)

अज्ञात्वैवं परं तत्त्वं मायामोहितचेतसः ।

स्वात्मन्यारोपयन्त्येतत् कर्तृत्वाद्यन्यगोचरम् ॥ ४२८ ॥

அஜ்ஞாத்வைவம் பரம் தத்த்வம் மாயாமோஹிதசேதஸ: ।

ஸ்வாத்மன்யாரோபயந்த்யேதத் கர்த்ருத்வாத்'யன்யகோ'சரம் ॥ 428 ॥

एवं	=	இவ்விதமாக,
ஏவம்		

परं तत्त्वं	=	பரத்தவத்தை,
பரம் தத்த்வம்		
अज्ञात्वा	=	அறிந்து கொள்ளாமல்,
अज्ञात्वा		
मायामोहितचेतसः	=	மாயையினால் மோஹமடைந்த
मायामோहिதசேதஸ:		மனமுள்ளவர்கள்,
अन्यगोचरं	=	மற்றதை (அநாதமாவை)ச்சேர்ந்த,
अन्यகோ ³ சரம்		
एतत्	=	இந்த,
ஏதத்		
कर्तृत्वादि	=	கர்த்ருத்வம் முதலியவற்றை,
கர்த்ருத்வாதி ³		
स्वात्मनि	=	தனது ஆத்மாவில்,
ஸ்வாத்மனி		
आरोपयन्ति	=	ஆரோபம் செய்கிறார்கள்.
ஆரோபயந்தி		

சரீரம் இந்திரியம் மனம் முதலியவைதான் எல்லாக் கர்மாக்களையும் செய்கிறது இதில் ஆத்மாவுக்கு ஸம்பந்தம் கிடையாது. அது ஸாக்ஷியாக, தடஸ் தமாக, உதாஸீனனாக இருக்கிறது. என்ற உண்மையைத் தெரிந்து கொள்ளாமல் மாயையால் மறைக்கப்பட்டவர்களாய் தனது ஆத்மாவையே கர்த்தாவாக எண்ணுகிறார்கள். (428)

आत्मस्वरूपमविचार्य विमूढबुद्धिः

आरोपयत्यखिलमेतत् अनात्मकार्यम् ।

स्वात्मन्यसङ्गचिति निष्क्रिय एव चन्द्रे

दूरस्थ मेघकृतधावनवत् भ्रमेण ॥ ४२९ ॥

ஆத்மஸ்வரூபமவிசார்ய விமூட⁴பு³த்³தி⁴:

ஆரோபயத்யகி³லமேதத் அனாத்மகார்யம் ।

ஸ்வாத்மன்யஸங்க்³சிதி நிஷ்க்ரிய ஏவ சந்த்³ரே

தூ³ரஸ்த்³ மேக⁴க்ருததா⁴வனவத் ப்⁴ரமேண ॥ 429 ॥

विमूढबुद्धिः

= புத்தி மோஹம் கொண்டவன்,

विमूढ⁴பு³த்³தி⁴:

आत्मस्वरूपं

= ஆத்மாவின் ஸ்வரூபத்தை,

ஆத்மஸ்வரூபம்

अविचार्य	=	விசாரித்துத் தெரிந்துகொள்ளாமல்,
अविचार्य अनात्मकार्यम्	=	அநாத்மாக்களின் காரியமான,
अनात्मकार्यम् एतत् अखिलं	=	இது எல்லாவற்றையும்,
एतत् अखिलं ஏதத் அகி ³ லம் असङ्गचिति	=	அஸங்கமாயும் சைதன்யஸ்வரூபமாயும்,
असङ्गचिति असङ्गचिति निष्क्रिय	=	க்ரியைகளற்றதுமான,
निष्क्रिय निष्क्रिय स्वात्मन्येव	=	தனது ஆத்மாவிலேயே,
स्वात्मन्येव स्वात्मन्येव चन्द्रे	=	சந்திரனிடம்,
चन्द्रे चन्द्रे सन्त ³ रे दूरस्थ मेघकृतधावनवत्	=	வெகுதூரத்திலிருக்கிற மேகங்களின்
दूरस्थ मेघकृतधावनवत् தூ ³ ரஸ்த ³ மேக ⁴ க்ருததா ⁴ வனவத் भ्रमेण	=	ஒட்டத்தைப்போல, ப்ராந்தியால்,
भ्रमेण भ्रमेण प ⁴ रमेण आरोपयति	=	ஆரோபம் செய்கிறான்.
आरोपयति आरोपयति आरोपयति	=	

ஆத்மாவின் உண்மை ஸ்வரூபத்தை குருவிடம் சாஸ்திரம் மூலம் விசாரித் துத் தெரிந்து கொள்ளாதவர்கள் புத்தியில் அக்ஞானம் குடிகொண்டிருப்பதால் ப்ரமத்தால் அநாத்மா செய்யும் காரியங்களை யெல்லாம் ஆத்மா செய்வதாக விபரீத மாக நினைக்கிறார்கள். உண்மையில் ஆத்மாவானது அஸங்கம் ஒன்றுடனும் சேரா தது. கேவலசைதன்ய ஸ்வரூபம், நிஷ்க்ரியம் எவ்வித கரியையுமற்றது ஆகாசத்தில் உண்மையில் மேகம் தான் ஒடுகிறது. சந்திரன் அசைவதேயில்லை. இதைத் தெரிந்து கொள்ளாமல் ப்ராந்தியால் சந்திரன் ஒடுவதாக எண்ணுவதில்லையா? இதுபோலவே தான்.

(429)

(அவதாரிகை) மத்தியில் கொஞ்சம் ஆத்மஸ்வரூபத்தை சுட்டிக் காட்டிவிட்டு முன்சொல்லி வந்த ஸ்ருஷ்டிக்கிரமத்தையே மேலால் தொடர்ந்து சொல்லுகிறார்: -

आत्मानात्मविवेकं स्फुटतरमग्रे निवेदयिष्यामः ।

इममाकर्ण्य विद्वन् जगदुत्पत्तिप्रकारमावृत्त्या ॥ ४३० ॥

ஆத்மாநாத்மவिवேகம் ஸ்பு²டதரமக்³ரே நிவேத³யிஷ்யாம: ।

இமமாகர்ணய வித்³வன் ஜக³து³த்பத்திப்ரகாரமாவ்ருத்த்யா ॥ 430 ॥

விद्वन्	=	அறிவுள்ளவனே!
வித் ³ வன் आत्मानात्मविवेकं	=	ஆத்மா, அநாத்மா இவைகளின் விவேகத்தை,
ஆத்மா ³ னாத்மவிவேகம் स्फुटरं	=	மிகத்தெளிவாக,
ஸ்பு ³ டதரம் अग्ने	=	மேலே,
அக் ³ ரே निवेदयिष्यामः	=	தெரிவிக்கப் போகிறோம்,
நிவேத ³ யிஷ்யாம: इमं	=	இந்த,
இமம் जगदुत्पत्तिप्रकारं	=	பிரபஞ்சம் உண்டாகும் முறையை,
ஜக ³ து ³ த்பத்திப்ரகாரம் आवृत्त्या	=	திரும்பவும்,
ஆவ்ருத்த்யா आकर्ण्य	=	கேள்.
ஆகர்ணய		

ஆத்மாவையும் அனாத்மாவையும் பிரித்துப் பார்க்க வேண்டியதை மேலால் மிகவும் தெளிவாகத் தெரிவிக்கிறோம். இப்பொழுது, ஹே வித்வன், மறுபடியும் சொல்லப்படும் இந்த ஜகத்தின் உத்பத்தியின் பிரகாரத்தை கவனமாகக் கேள். (430)

पञ्चीकृतेभ्यः खादिभ्यो भूतेभ्यस्त्वीक्ष्येशितुः ।

समुत्पन्नमिदं स्थूलं ब्रह्माण्डं सचराचरम् ॥ ४३१ ॥

பஞ்சீக்ருதேப்⁴ய: கா²தி³ப்⁴யோ பூ⁴தேப்⁴யஸ்த்வீக்ஷேயேஸிது: ।

ஸமுத்பன்னமித³ம் ஸ்தூ²லம் ப்³ரஹ்மாண்ட³ம் ஸசராசரம் ॥ 431 ॥

ईशितुः	=	ஈசுவரனுடைய,
ஈஸிது: ईक्ष्या	=	ஸங்கல்பத்தால்,
ஈக்ஷயா पञ्चीकृतेभ्यः	=	பஞ்சீகரணம் செய்யப்பட்ட,
பஞ்சீக்ருதேப் ⁴ ய: खादिभ्यः	=	ஆகாசம் முதலான,
கா ² தி ³ ப் ⁴ ய:		

भूतेभ्यः	=	பூதங்களிலிருந்து,
पु ⁴ தேப் ⁴ ய:		
सचराचरम्	=	சராசரங்களுடன் கூடிய,
ஸசராசரம்		
स्थूलं	=	ஸ்தூலமான,
ஸ்தூ ² லம்		
इदं	=	இந்த,
இத ³ ம்		
ब्रह्माण्डं	=	பிரஹ்மாண்டம்,
ப் ³ ரஹ்மாண்ட ³ ம்		
समुत्पन्नं	=	உண்டானது.
ஸமுத்பன்னம்		

பஞ்சீகரணம் செய்யப்பட்ட ஆகாசம் முதலான பூதங்களிலிருந்து ஈசுவரனுடைய ஸங்கல்பத்தினால், அசையும் பொருள் அசையாப் பொருள் அடங்கிய இந்த ஸ்தூலமான பிரஹ்மாண்டம் ஏற்பட்டது. (431)

ब्रीह्याद्योषधयः सर्वा वायुतेजोम्बुभूमयः।

सर्वेषामप्यभूदन्नं चतुर्विधशरीरिणाम् ॥ ४३२ ॥

வ்ரீஹ்யாத்³யோஷத⁴ய: ஸர்வா வாயுதேஜோம்பு³பூ⁴மய: ।
ஸர்வேஷாமப்யபூ⁴த³ன்னம் சதுர்வித⁴ஸரீரிணாம் ॥ 432 ॥

सर्वा	=	எல்லா,
ஸர்வா		
ब्रीह्याद्योषधयः	=	நெல் முதலான தானியங்களும்,
வ்ரீஹ்யாத் ³ யோஷத ⁴ ய:		
वायुतेजोम्बुभूमयः	=	வாயு, தேஜஸ், ஜலம், பூமி இவைகளும்,
வாயுதேஜோம்பு ³ பூ ⁴ மய:		
चतुर्विधशरीरिणाम्	=	நான்குவித சரீரங்களுள்ள,
சதுர்வித ⁴ ஸரீரிணாம்		
सर्वेषामपि	=	எல்லோருக்கும்,
ஸர்வேஷாமபி		
अन्नं	=	அன்னமாக,
அன்னம்		
अभूत्	=	ஆனது.
அபூ ⁴ த்		

தான்யம் முதலான எல்லா ஓஷதிகளும், வாயு, தேஜஸ், ஜலம், பிருதிவீ இவைகளும், நான்குவித சரீரங்களையுடைய யாவருக்கும் அன்னமாக ஏற்பட்டது.

(432)

केचित् मारुतभोजनाः खलु परे चन्द्रार्क ते जोशनाः

केचित् तोयकणाशिनोऽपरिमिताः केचित्तु मृद्धक्षकाः ।

केचित् पर्णशिलातृणादनपराः केचिच मांसाशिनः

केचित् ब्रीहियवान्नभोजनपराः जीवन्त्यमी जन्तवः ॥ ४३३ ॥

கேசித் மாருதபோ⁴ஜனா: க²லு பரே சந்த்³ரார்க தே ஜோஸனா:

கேசித் தோயகணாஸரினோ(அ)பரிமிதா: கேசித்து ம்ருத்³ப⁴க்ஷகா: ।

கேசித் பர்ணஸரிலாத்ருணாத்³னபரா: கேசிச மாம்ஸாஸரின:

கேசித் வ்ரீஹியவான்னபோ⁴ஜனபரா: ஜீவந்த்யமீ ஜந்தவ: ॥ 433 ॥

केचित् = சில,

கேசித்

मारुतभोजनाः = காற்றை உணவாகக் கொண்டும்,

मारुतபோ⁴ஜனா:

परे = மற்றவை,

பரே

चन्द्रार्क ते जोशनाः = சந்திர சூரியர்களுடைய ஒளியை

सन्त³रारक தே ஜோஸனா: அன்னமாகக்கொண்டும்,

केचित् = சில,

கேசித்

तोयकणाशिनः = ஜலத்திலையைய சாப்பிட்டுக்கொண்டும்,

தோயகணாஸரின:

अपरिमिताः = எண்ணற்ற,

அபரிமிதா:

केचित् = சில,

கேசித்

मृद्धक्षकाः = மண்ணைத் தின்றுகொண்டும்,

ம்ருத்³ப⁴க்ஷகா:

केचित् = சில,

கேசித்

पर्णशिलातृणादनपराः = இலை, கல், புல், இவைகளைத்தின்பதில்

பர்ணஸரிலாத்ருணாத்³னபரா: ஈடுபட்டும்,

केचित् = சில,

கேசித்

मांसाशिनः	=	மாம்ஸத்தை சாப்பிட்டுக்கொண்டும்,
मामंसाशिनः		
केचित्	=	சில,
केसित्		
ब्रीहियवान्भोजनपराः	=	நெல், யவை, இந்த அன்னத்தை சாப்பிடுவதில்
वर्गं ह्यियवान्भोजनपराः	=	ஈடுபட்டும்,
अमी	=	இந்த,
अमी		
जन्तवः	=	பிராணிகள்,
जन्तवः		
जीवन्ति	=	வாழ்கிறார்கள்.
जीवन्ति		

சிலர் காற்றையே புஜிப்பவர்கள் என்று பிரஸித்தம். வேறு சிலர் சந்திரனுடையவும் ஸூர்யனுடையவும் கிரண ஒளியை சாப்பிடுகிறார்கள். சிலர் ஜலத்தின் திவிலைகளை சாப்பிடுகிறார்கள். கணக்கிலடங்காத சிலர் மண்ணையே சாப்பிடுகிறார்கள். சிலர் இலை, கல், புல் இவைகளை சாப்பிடுவதில் ஈடுபட்டிருக்கிறார்கள். சிலர்களோ மாம்ஸத்தை சாப்பிடுகிறார்கள். சிலர் நெல் யவம் முதலியதையே அன்னமாக புஜித்து வருகிறார்கள். இவ்விதமாக இந்த பிராணிகள் (பல விதமாக) ஜீவித்துக் கொண்டிருக்கிறார்கள். (433)

जरायुजाण्डजस्वेदजोद्धिज्जाद्याश्चतुर्विधाः।

स्वस्वकर्मानुरूपेण जातास्तिष्ठन्ति जन्तवः॥ ४३४ ॥

ஜராயுஜாண்ட³ஜஸ்வேத³ஜோத்³பி⁴ஜஜாத்³யாஸ்சதுர்விதா⁴।

ஸ்வஸ்வகர்மானுரூபேண ஜாதாஸ்திஷ்ட³ந்தி ஜந்தவः ॥ 434 ॥

जन्तवः	=	பிராணிகள்,
जन्तवः		
स्वस्वकर्मानुरूपेण	=	தன் தன் கர்மாவுக்குத் தக்கவிதமாக,
स्वस्वकर्मानुरूपेण		
जातयुजं	=	ஜராயுஜம்,
जातयुजं		
जाण्डजं	=	அண்டஜம்,
जाण्डजं		
ज्वेदजं	=	ஸ்வேதஜம்,
ज्वेदजं		
जोद्धिज्जाद्याः	=	உத்பிஜ்ஜம் (என்று),
जोद्धिज्जाद्याः		
उद्भिज्जाद्याः	=	உத்பிஜ்ஜம் (என்று),
उद्भिज्जाद्याः		

चतुर्विधा:	=	நான்குவிதமாக,
சதுர்விதா ⁴ :		
जाता:	=	பிறந்தவைகளாக,
ஜாதா:		
तिष्ठन्ति	=	இருக்கின்றன.
திஷ்ட ³ ந்தி		

ஜந்துக்கள் அவரவர்கள் கர்மாக்களுக்கு அனுரூபமாக ஜராயுஜங்கள், அண்ட ஜங்கள், ஸ்வேதஜங்கள், உத்பிஜ்ஜங்கள் என்று நான்குவிதமாக பிறந்து இருந்து வருகிறார்கள். (434)

यत्र जाता जरायुभ्यस्ते नराद्या जरायुजाः।

अण्डजास्ते स्युरण्डेभ्यो जाता ये विहगादयः ॥ ४३५ ॥

யத்ர ஜாதா ஜராயுப்⁴யஸ்தே நராத்³யா ஜராயுஜா: ।

அண்ட³ஜாஸ்தே ஸ்யுரண்டே³ப்⁴யோ ஜாதா யே விஹகா³த³ய: ॥ 435 ॥

स्वेदात्जजाताः स्वेदजास्ते यूका लूक्षादयोऽपि च ।

भूमिमुद्भिद्य ये जाता उद्भिज्जास्ते द्रुमादयः ॥ ४३६ ॥

ஸ்வேதாத்ஜஜாதா: ஸ்வேத³ஜாஸ்தே யூகா லூக்ஷாத³யோ(அ)பி ச ।

பூ⁴மிமுத்³பி³த³ய யே ஜாதா உத்³பி³ஜஜாஸ்தே த்³ருமாத³ய: ॥ 436 ॥

अत्र	=	இவற்றில்,
அத்ர		
ये	=	எவர்கள்,
யே		
जरायुभ्यः	=	கர்ப்பாசயத்திலிருந்து,
ஜராயுப் ⁴ ய:		
जाता:	=	பிறந்தவர்களோ,
ஜாதா:		
ते	=	அந்த,
தே		
नराद्याः	=	மனிதர் முதலியவர்கள்,
நராத் ³ யா:		
जरायुजाः	=	ஜராயுஜங்கள்,
ஜராயுஜா:		
ये	=	எந்த,
யே		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

विहगादयः	=	பறவை முதலியவைகள்,
विहृका ³ थ ³ यः		
अण्डेभ्यः	=	முட்டைகளிலிருந்து,
अण्डे ³ प ⁴ यः		
जाताः	=	பிறந்தனவோ,
जाताः		
ते	=	அவைகள்,
ते		
अण्डजाः स्युः	=	அண்டஜங்களாக ஆகும்,
अण्ड ³ जाः स्युः		
ये	=	எந்த,
ये		
यूका	=	பேன்களும்,
यूका		
लूक्षादयोऽपि	=	புழு முதலியவைகளும்,
लूक्षादयो ³ पि		
स्वेदात्	=	புழுக்கத்திலிருந்து,
स्वेदात्		
जाताः	=	உண்டானவைகளோ,
जाताः		
ते	=	அவைகள்,
ते		
स्वेदजाः	=	ஸ்வேதஜங்கள்,
स्वेदजाः		
ये	=	எந்த,
ये		
यूमादयः	=	மரம் முதலியவைகள்,
यूमादयः		
भूमिं	=	பூமியை,
भूमिं		
उद्भिद्य	=	பிளந்து,
उद्भिद्य		
जाताः	=	உண்டானவையோ,
जाताः		
ते	=	அவைகள்,
ते		
ते		

उद्दिष्टा: = உத்பிஜ்ஜங்கள்.

உத்பிஜ்ஜா:

அவர்களில் கர்ப்பப்பையிலிருந்து உண்டாகும் மனிதன் முதலானவர்கள், ஜராயுஜர்கள். முட்டையிலிருந்து உண்டாகும் பக்ஷி முதலியவைகள் அண்டஜங்கள். புழுக்கத்திலிருந்து உண்டாகிற பேன் புழு முதலியவை, ஸ்வேதஜங்கள் பூமியைப் பிளந்துகொண்டு உண்டாகின்ற மரம் முதலியவை, உத்பிஜ்ஜங்கள். (435-436)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக ஸ்தூல ஸ்ருஷ்டியை சொல்லிவிட்டு முன் காரண சரீர விஷயமாயும் ஸூக்ஷ்ம சரீர விஷயமாயும் ஸமஷ்டி வியஷ்டி என்று பிரித்துக் காட்டினதுபோல், ஸ்தூல சரீரத்திலும் அப்படியே ஸமஷ்டி வியஷ்டி என்ற வியவஹாரம் உண்டென்பதைக் காட்டுகிறார். -

इदं स्थूलवपुर्जातं भौतिकं च चतुर्विधम् ।

सामान्येन समष्टिः स्यात् एकधीविषयत्वतः ॥ ४३७ ॥

இதம் ஸ்தூலவபுர்ஜாதம் பௌதிகம் ச சதுர்விதம் ।

ஸாமான்யேன ஸமஷ்டி: ஸ்யாத் ஏகதீவிஷயத்வத: ॥ 437 ॥

इदं = இந்த,

இதம்
भौतिकं = பூதத்திலிருந்து உண்டான,

பௌதிகம்
चतुर्विधम् = நான்குவிதமான,

சதுர்விதம்
स्थूलवपुर्जातं च = ஸ்தூலசரீரமெல்லாம் சேர்ந்து,

ஸ்தூலவபுர்ஜாதம் ச
सामान्येन = பொதுவாக,

ஸாமான்யேன
एकधीविषयत्वतः = ஒரே பாவனைக்கு விஷயமாவதால்,

ஏகதீவிஷயத்வத:
समष्टिः स्यात् = ஸமஷ்டி ஆகும்.

ஸமஷ்டி: ஸ்யாத்

பூதங்களிலிருந்து உண்டான நான்குவிதமான இந்த ஸ்தூல சரீரங்களின் கூட்டம் சேர்ந்து ஒரே இனமாயிருந்து ஒரே பாவனைக்கு விஷயமாகக் கூடியதால் ஸமஷ்டியாகும். (437)

एतत्समष्ट्यवच्छिन्नं चैतन्यं फलसंयुतम् ।

प्राहुर्वैश्वानर इति विराडिति च वैदिकाः ॥ ४३८ ॥

ஏதத்ஸமஷ்ட்யவச்சி'ன்னம் சைதன்யம் ப'லஸம்யுதம் ।

ப்ராஹுர்வைஸ்வானர இதி விராடி'தி ச வைதி'கா: ॥ 438 ॥

एतत्समष्ट्यवच्छिन्नं	=	இந்த ஸமஷ்டி சரீரத்துடன் கூடியதும்,
ஏதத்ஸமஷ்ட்யவச்சி'ன்னம்		
फलसंयुतम्	=	பிரதிபிம்பத்துடன் கூடியதுமான,
ப'லஸம்யுதம்		
चैतन्यं	=	சைதன்யத்தை,
சைதன்யம்		
वैश्वानर इति	=	வைச்வாநரன் என்றும்,
வைஸ்வானர இதி		
विराडिति च	=	விராட் என்றும்,
விராடி'தி ச		
वैदिकाः	=	வேதம் உணர்ந்தவர்கள்,
வைதி'கா:		
प्राहुः	=	கூறுகிறார்கள்.
ப்ராஹு:		

இந்த ஸமஷ்டி ஸ்தூல சரீரத்தினால் வரையறுக்கப்பட்டிருக்கும் சைதன்யத்தை பிரதிபிம்பத்துடன் சேர்த்து வைச்வாநரர் என்றும் விராட் என்றும் வைதிகர்கள் சொல்கிறார்கள். (438)

वैश्वानरो विश्वनरेष्वात्मत्वेनाभिमानतः ।

विराट् स्यात् विविधत्वेन स्वयमेव विराजनात् ॥ ४३९ ॥

வைஸ்வானரோ விஸ்வனரேஷ்வாத்மத்வேநாபி'மானத: ।

விராட் ஸ்யாத் விவித'த்வேன ஸ்வயமேவ விராஜனாத் ॥ 439 ॥

विश्वनरेषु	=	எல்லா பிராணிகளிடத்திலும்,
விஸ்வனரேஷு		
वात्मत्वेन	=	தானாக,
வாத்மத்வேன		
अभिमानतः	=	அபிமானத்தால்,
அபி'மானத:		
वैश्वानरः	=	வைச்வாநரராகவும்,
வைஸ்வானர:		

வिविधत्वेन	=	பலவிதமாக,
विबिध ⁴ त्वेन		
स्वयमेव	=	தானே,
स्वयमेव		
विराजनात्	=	பிரகாசிப்பதால்,
विराजनात्		
विराट् स्यात्	=	விராட் ஆகவும் ஆகிறார்.
विराट् स्यात्		
विराट् स्यात्		

இவர் எல்லா பிராணிகளிடத்திலும் தான் என்று அபிமானிப்பதால் வைசுவா நரர். தானே பலவிதமாக பிரகாசிக்கிறபடியால் விராட். (439)

चतुर्विधं भूतजातं तत्तज्जातिविशेषतः ।

नैकधीविषयत्वेन पूर्ववत् व्यष्टिरिष्यते ॥ ४४० ॥

சதுர்வித⁴ம் பூ⁴தஜாதம் தத்தஜ்ஜாதிவிசேஷத: ।

நைகதீ⁴விஷயத்வேன பூர்வவத் வ்யஷ்டிரிஷ்யதே ॥ 440 ॥

चतुर्विधं	=	நான்குவிதமான,
चतुर्विधं		
भूतजातं	=	பிராணி ஸமூஹம்,
भूतजातं		
पू ⁴ तज्जातम्		
तत्तज्जातिविशेषतः	=	அந்தந்த ஜாதியின் தனித்தன்மை மூலம்,
तत्तज्जातिविशेषतः		
नैकधीविषयत्वेन	=	பல பாவனைக்கு விஷயமாவதால்,
नैकधीविषयत्वेन		
நைகதீ ⁴ விஷயத்வேன		
पूर्ववत्	=	முன்போல்,
पूर्ववत्		
पूरववत्		
व्यष्टिः इष्यते	=	வியஷ்டியாக கருதப்படுகிறது.
व्यष्टिः इष्यते		
व्यष्टिः इष्यते		

நான்குவிதமான பிராணி ஸமூஹம் அந்தந்தப் பிறவி தனித்தனியேயிருப்பதால் அநேகம் பாவனைக்கு விஷயமாவதால், முன்போலவே, வியஷ்டி எனக் கருதப்படுகிறது. (440)

साभासं व्यष्टयपहितं तत्तादात्म्यमुपागतम् ।

चैतन्यं विश्व इत्याहुः वेदान्तनयकोविदाः ॥ ४४१ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸாபா⁴ஸம் வ்யஷ்டயபஹிதம் தத்தாதா³த்மயமுபாக³தம் ।
சைதன்யம் விஸ்வ இத்யாஹு: வேதா³ந்தனயகோவிதா³: ॥ 441 ॥

व्यष्टयपहितं	=	வ்யஷ்டி ஸ்தூல சரீரத்தை உபாதியாகக் கொண்டு,
व्यष्टयपहितम्		
तत्तादात्म्यं उपागतं	=	அதனுடன் அபேதத்தை யடைந்த,
तत्तादात्म्यम् उपாக ³ தம்		
साभासं	=	ப்ரதி பிம்பத்துடன் கூடிய,
ஸாபா ⁴ ஸம்		
चैतन्यं	=	சைதன்யத்தை,
சைதன்யம்		
विश्व इवि	=	விசுவன் என்று,
विश्व इवि		
वेदान्तनयकोविदा:	=	வேதாந்த முறையறிந்தவர்கள்,
வேதா ³ ந்தனயகோவிதா ³ :		
आहु:	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹு:		

வியஷ்டி ஸ்தூல சரீரத்தை உபாதியாயுள்ளதாயும் அந்த வியஷ்டியின் தன்மையை அடைந்ததாயுமுள்ள சைதன்யத்தை அதன் பிரதிபிம்பம் உள்பட, விசுவன் என்று வேதாந்த முறை யறிந்தவர்கள் சொல்கிறார்கள். (441)

विश्वस्मिन् स्थूल देहेऽत्र स्वाभिमानेन तिष्ठति ।

यतस्ततो विश्व इति नाम्ना सार्थो भवत्ययम् ॥ ४४२ ॥

விஸ்வஸ்மின் ஸ்தூ²ல தே³ஹே(அ)த்ர ஸ்வாபி⁴மானேன திஷ்ட³தி ।
யதஸ்ததோ விஸ்வ இதி நாம்னா ஸார்தோ² ப⁴வத்யயம் ॥ 442 ॥

यत:	=	எதனால்,
यत:		
अत्र	=	இங்கு,
अत्र		
विश्वस्मिन् स्थूल देहे	=	எல்லா ஸ்தூல சரீரத்திலும்,
विश्वस्मिन् स्थूल देहे		
स्वाभिमानेन	=	தான் என்ற அபிமானத்துடன்,
स्वाभिमानेन		
तिष्ठति	=	இருக்கிறானே,
तिष्ठति		
तिष्ठति		

ततः	=	அதனால்,
ततः अयं	=	இவன்,
अयम् विश्व इति	=	விச்வன் என்ற,
विश्व इति नाम्ना	=	பெயரோடு,
नाम्ना सार्थो भवति	=	பொருள் உள்ளவனாக ஆகிறான்.
सार्थो भवति ஸார்தோ ³ ப ⁴ வதி		

எல்லா ஸ்தூல சரீரங்களிலும் தனித்தனியாக தான் என்ற அபிமானத்துடன் இருப்பதால் இவனுக்கு விசுவன் என்ற பெயர் பொருள் உள்ளதாக ஆகிறது. விசுவம் என்ற சொல்லுக்கு எல்லாம் என்று அர்த்தம். (442)

व्यष्टिरेवास्य विश्वस्य भवति स्थूलविग्रहः ।

उच्यतेऽन्नविकारित्वात् कोशोऽन्नमय इत्ययम् ॥ ४४३ ॥

வ்யஷ்டிரேவாஸ்ய விஸ்வஸ்ய ப⁴வதி ஸ்தூ³லவிக்³ரஹ: ।

உச்யதே(அ)ன்னவிகாரித்வாத் கோஸோ(அ)ன்னமய இத்யயம் ॥ 443 ॥

अस्य विश्वस्य	=	இந்த விசுவனுடைய,
अस्य विश्वस्य व्यष्टिरेव	=	வ்யஷ்டி சரீரம்தான்,
व्यष्टिरेव स्थूलविग्रहः	=	ஸ்தூல சரீரமாக,
स्थूलविग्रहः ஸ்தூ ³ லவிக் ³ ரஹ:	=	ஆகிறது.
भवति प ⁴ वति	=	இது,
अयं अयम्	=	அன்னத்தின் பரிணாமமானதால்,
अयम् अन्नविकारित्वात्	=	அன்னமய கோசம் என்று,
अन्नविकारित्वात् अन्नमयः कोशः इति	=	சொல்லப்படுகிறது.
अन्नमयः कोशः इति उच्यते	=	
उच्यते உச்யதே		

இந்த விசுவனுடைய வியஷ்டிதான் ஸ்தூல சரீரம். அது அன்னத்தின் விகார (மாறுபாடு) மாவதால் இது அன்னமய கோசம் எனப்படுகிறது. (443)

देहोऽयं पितृभुक्तान्नविकाराच्छुक्लशोणितात् ।

जातः प्रवर्धतेऽन्नेन तदभावे विनश्यति ॥ ४४४ ॥

தேஹோ(அ)யம் பித்ருபு'க்தான்னவிகாராச்சு'க்லஸோணிதாத் ।

ஜாத: ப்ரவர்த'தே(அ)ன்னேன தத'பா'வே வினஸ்யதி ॥ 444 ॥

तस्मादन्नविकारित्वेनायमन्नमयो मतः।

आच्छादकत्वादेतस्याप्यसेः कोशवदात्मनः ॥ ४४५ ॥

தஸ்மாத'ன்னவிகாரித்வேனாயமன்னமயோ மத:।

ஆச்சா'த'கத்வாதே'தஸ்யாப்யஸே: கோஸவதா'த்மன: ॥ 445 ॥

अयं देहः = இந்த சரீரம்,

अयम् தேஹ:

पितृभुक्तान्नविकारात् =

தாய்தந்தையர்கள் சாப்பிட்ட அன்னத்தின்

பித்ருபு'க்தான்னவிகாராத்

பரிணாமமான,

शुक्लशोणितात् =

ரேதஸ்ஸிலிருந்தும் சோணிதத்திலிருந்தும்,

शुक्लशोणितात्

शुक्लशोणितात्

जातः =

உண்டாகி,

जातः

अन्नेन =

அன்னத்தால்,

अन्नेन

प्रवर्धते =

வளர்கிறது,

प्रवर्धते

तदभावे =

அந்த அன்னம் இல்லாவிட்டால்,

तदभावे

तदभावे

विनश्यति =

அழிந்துவிடுகிறது,

विनश्यति

विनश्यति

तस्मात् =

ஆகையால்,

तस्मात्

तस्मात्

अयं =

இந்த ஸ்தூல சரீரம்,

अयम्

अयम्

अन्नविकारित्वेन =

அன்னத்தின் பரிணாமமுள்ளதாகையால்,

अन्नविकारित्वेन

अन्नविकारित्वेन

अन्नमयः मतः =

அன்னமயமாக கருதப்பட்டிருக்கிறது,

अन्नमयः मतः

अन्नमयः मतः

एतस्यापि	=	இந்த ஸ்தூல சரீரத்திற்கும்,
ஏதஸ்யாபி		
असेः कोशवत्	=	கத்திக்கு உரைபோல்,
அஸே: கோஸவத்		
आत्मनः आच्छादकत्वात्	=	ஆத்மாவை மறைக்கும் தன்மை இருப்பதால்
ஆத்மன: ஆச்சா'த'கத்வாத்		(கோசம் எனப்படுகிறது).

இந்த சரீரம் பெற்றோர்கள் சாப்பிட்ட அன்னத்தின் விகாரமான ரேதஸிலிருந்தும் ரத்தத்திலிருந்தும் உண்டானது, அன்னத்தினால் வளர்கிறது, அன்னம் இல்லையானால் நசித்து விடுகிறது. ஆகையால் அன்னத்தின் விகாரமாயிருக்கும் தன்மையினால் இது அன்னமயம் என்று கருதப்படுகிறது. வாளை கோசம் (உரை) மறைப்பதுபோல் இந்த ஸ்தூல சரீரமும் ஆத்மாவை மறைப்பதால் இதற்கும் கோசம் என்று பெயர். ஆகவே இது அன்னமய கோசம். (444-445)

आत्मनः स्थूलभोगाना मेतदायतनं विदुः ।
शब्दादिविषयान्भुङ्क्ते स्थूलान्स्थूलात्मनि स्थितः ।
बहिरात्मा ततः स्थूलभोगायतनमुच्यते ॥ ४४६ ॥

ஆத்மன: ஸ்தூ'லபோ'கா'னா மேததா'யதனம் விது': ।
ஸப்'தா'தி'விஷயான்பு'ங்க்தே ஸ்தூ'லான்ஸ்தூ'லாத்மனி ஸ்தி'த: ।
ப'ஹிராத்மா தத: ஸ்தூ'லபோ'கா'யதனமுச்ச்யதே।

आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
लभोगानां	=	ஸ்தூலமான விஷயங்களையனுபவிப்பதற்கு,
லபோ'கா'னாம்		
आयतनं	=	இருப்பிடமாக,
ஆயதனம்		
एतत्	=	இந்த ஸ்தூலசரீரத்தை,
ஏதத்		
विदुः	=	கருதுகிறார்கள்,
விது':		
आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
स्थूलात्मनि	=	ஸ்தூல சரீரத்தில்,
ஸ்தூ'லாத்மனி		
स्थितः	=	இருந்து கொண்டு,
ஸ்தி'த:		

बहिः	=	வெளியிலுள்ள,
प ³ न्निः स्थूलान्	=	ஸ்தூலமான,
ஸ்தூ ² லான் शब्दादिविषयान्	=	சப்தம் முதலான விஷயங்களை,
ஸப் ³ தா ³ தி ³ விஷயான் भुवते	=	அனுபவிக்கிறான்,
பு ³ ம்வதே ततः	=	ஆகையால்,
ததः स्थूलभोगायतनं	=	ஸ்தூலமான விஷயங்களின் அநுபவத்திற்கு
ஸ்தூ ² லபோ ³ கா ³ யதனம் उच्यते	=	இருப்பிடமாக, சொல்லப்படுகிறது.
உச்யதே		

ஸ்தூலமான விஷயங்களை அனுபவிக்க ஆத்மாவிற்கு இருப்பிடமாக இந்த அன்னமய கோசத்தை கருதுகிறார்கள். இந்த ஸ்தூலமான சரீரத்தில் இருந்து கொண்டு, ஆத்மா வெளியிலுள்ள ஸ்தூலமான சப்தம் முதலிய விஷயங்களை அனுபவிக்கிறான், ஆகையால் இது ஸ்தூலமான விஷய போகங்களுக்கு இருப்பிடம் என்று சொல்லப்படுகிறது. (446)

इन्द्रियैरुपनीतानां शब्दादीनामयं स्वयम् ।

देहेन्द्रियमनोयुक्तो भोक्तेत्याहुर्मनीषिणः ॥ ४४७ ॥

இந்த³ரியைருபனீதானாம் ஸப்³தா³தி³நாமயம் ஸ்வயம் ।

தே³ஹேந்த³ரியமனோயுக்தோ போ³க்தேத்யாஹுர்மனீஷிண: ॥ 447 ॥

देहेन्द्रियमनोयुक्तः	=	தேஹம், இந்திரியம், மனம் இவைகளுடன் கூடிய,
தே ³ ஹேந்த ³ ரியமனோயுக்த:		
अयं	=	இந்த ஆத்மா,
அயம்		
स्वयं	=	தான்,
ஸ்வயம்		
इन्द्रियैः	=	இந்திரியங்களால்,
இந்த ³ ரியை:		
उपनीतानां	=	கொண்டுவரப்பட்ட,
உபனீதானாம்		

शब्दादीनां	=	சப்தம் முதலான விஷயங்களை,
शब्द ³ தா ³ தீ ³ னம்		
भोक्ता	=	அனுபவிக்கிறவன்,
போ ⁴ க்தா		
इति	=	என்று,
இதி		
मनीषिणः	=	அறிவுள்ளவர்கள்,
மனிஷிண:		
मन्विणः	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹு:		

இந்த ஆத்மாதான் தேஹம், இந்திரியங்கள், மனஸ், இவைகளுடன் சேர்ந்து கொண்டு இந்திரியங்களால் கொண்டு வரப்படும் சப்தம் முதலிய விஷயங்களை அனுபவிக்கிறவன் என்று அறிந்தவர்கள் சொல்கிறார்கள். (447)

एकादशद्वारवतीह देहे सौधे महाराज इवाक्षवर्गैः।

संसेव्यमानो विषयोपभोगान् उपाधिसंस्थो कुरुतेऽयमात्मा ॥ ४४८ ॥

ஏகாத்³ஸத்³வாரவதீஹ தே³ஹே

ஸௌதே⁴ மஹாராஜ இவாக்ஷவர்கை³।

ஸம்ஸேவ்யமானோ விஷயோபபோ⁴கா³ன்

உபாதி⁴ஸம்ஸ்தோ² குருதே (அ)யமாத்மா ॥ 448 ॥

अयं आत्मा	=	இந்த ஆத்மா,
அயம் ஆத்மா		
एकादशद्वारवति	=	பதினோரு த்வாரங்களுடன் கூடிய,
ஏகாத் ³ ஸத் ³ வாரவதி		
इह देहे	=	இந்த சரீரத்தில்,
இஹ தே ³ ஹே		
सौधे	=	மாளிகையில்,
ஸௌதே ⁴		
महाराज इव	=	மஹாராஜர்போல,
மஹாராஜ இவ		
अक्षवर्गैः	=	இந்திரியக் கூட்டங்களால்,
அக்ஷவர்கை ³ :		
संसेव्यमानः	=	ஸேவிக்கப்படுகிறவனாய்,
ஸம்ஸேவ்யமான:		

उपाधिसंस्थः	=	உபாதியான மனதில் இருந்து கொண்டு,
உபாதி ⁴ ஸம்ஸ்த ³ :		
विषयोपभोगान्	=	விஷயானுபவங்களை,
விஷயோபபோ ⁴ கா ³ ன்		
कुरुते	=	செய்கிறது.
குருதே		

இந்த ஆத்மா பதினேரு வாசல்களுள்ள (இரண்டு கண்கள், இரண்டு காதுகள், இரண்டு மூக்குத் துவாரங்கள், வாய், உபஸ்தம், குதம், தொப்புள், தலையில் பிரஹ்ம ரந்திரம் ஆக 11) இந்த சரீரத்தில், பெரிய மானிகையில் மகாராஜனைப் போல, இந்திரியங்களின் கூட்டங்களால் ஸேவிக்கப்பட்டுக் கொண்டு, உபாதியான அந்தக்கரணத்தில் இருந்துகொண்டு விஷயங்களை அனுபவிக்கிறது. (448)

ज्ञानेन्द्रियाणि निजदैवतचोदितानि

कर्मेन्द्रियाण्यपि तथा मनआदिकानि ।

स्वस्वप्रयोजनविधौ नियतानि सन्ति

यत्नेन किंकरजना इव तं भजन्ते ॥ ४४९ ॥

ஜ்ஞானேந்த்³ரியாணி நிஜதை³வதசோதி³தானி

கர்மேந்த்³ரியாண்யபி ததா² மனஆதி³கானி ।

ஸ்வஸ்வப்ரயோஜனவிதௌ⁴ நியதானி ஸந்தி

யத்னேன கிங்கரஜனா இவ தம் ப⁴ஜந்தே ॥ 449 ॥

ज्ञानेन्द्रियाणि = ஞானேந்திரியங்களும்,

ஜ்ஞானேந்த்³ரியாணி

कर्मेन्द्रियाण्याणि = கர்மேந்திரியங்களும்,

கர்மேந்த்³ரியாண்யாணி

तथा = அவ்விதமே,

ததா²

मनआदिकानि अपि = மனம் முதலானவைகளும்,

மனஆதி³கானி அபி

निजदैवतचोदितानि = தன் தன் தேவதைகளால்

நிஜதை³வதசோதி³தானி

स्वस्वप्रयोजनविधौ = தன் தன் பிரயோஜனம் ஏற்படுவதில்,

ஸ்வஸ்வப்ரயோஜனவிதௌ⁴

नियतानि सन्ति = கட்டுப்பாடு உள்ளவைகளாக இருந்துகொண்டு,

நியதானி ஸந்தி

किंकरजना इव	=	வேலைக்காரமனிதர்கள் போல,
கிங்கரஜனா இவ		
यत्नेन	=	முயற்சியோடு,
யத்னேன		
तं	=	அந்த ஆத்மாவை,
தம்		
भजन्ते	=	பணிபுரிகின்றன.
ப ⁴ ஜந்தே		

காது முதலான ஞானேந்திரியங்கள், வாக் முதலான கர்மேந்திரியங்கள், அப்படியே மனஸ் முதலானதுகள் தன் தன் அதிஷ்டான தேவதைகளால் ஏவப்பட்டு தன் தன் பிரயோஜன கார்யத்தில் கட்டுப்பட்டவைகளாக இருந்து கொண்டு யத்தினத் துடன், வேலையாள்களைப்போல, அந்த ஆத்மாவை ஸேவிக்கின்றன. (ஒவ்வொரு பணியாளருக்கும் ஒவ்வொரு வேலை தனித்தனியாக ஏற்பட்டிருப்பதுபோல ஒவ்வொரு இந்திரியத்தாலும் தனித்தனியான பிரயோஜனம் ஏற்படுகிறது. கண்ணால் ஏற்படும் பிரயோஜனம் பார்வை. இது மற்றவைகளால் ஏற்படாது. இதுபோலவே ஒவ்வொன்றும்.)

(449)

यत्रोपभुङ्क्ते विषयान् स्थूलानेव महामतिः।

अहं ममेति सैषास्यावस्था जाग्रदितीयते ॥ ४५० ॥

யத்ரோபபு⁴ங்க்தே விஷயான் ஸ்தூ²லானேவ மஹாமதி: ।

அஹம் மமேதி சைஷாஸ்யாவஸ்தா² ஜாக்³ரதி³தீர்யதே ॥ 450 ॥

यत्र	=	எந்த நிலையில்,
யத்ர		
महामतिः	=	பெரிய மனம் உள்ள ஆத்மா,
மஹாமதி:		
अहं मम इति	=	நான் என்னுடையது என்று,
அஹம் மம இதி		
स्थूलान्	=	ஸ்தூலமான விஷயங்களையே,
ஸ்தூ ² லான்		
उपभुङ्क्ते	=	அனுபவிக்கிறேனோ,
உபபு ⁴ ங்க்தே		
सा एषा	=	அந்த இந்த,
ஸா ஏஷா		
अस्य	=	இவனுடைய,
அஸ்ய		

अवस्था	=	அவஸ்தை,
अवस्तुता ² जाग्रत् इति	=	ஜாகரம் என்று,
जाक् ³ रत् इति ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ऋर्यते		

எப்பொழுது விசாலமான புத்தியுடன் ஸ்தூலமான விஷயங்களையே” நான், என்னுடையது” என்று அனுபவிக்கிறேனோ, அப்பொழுதுள்ள இந்த நிலை ஜாக்கிரத் (விழிப்பு) என்று சொல்லப்படுகிறது. (450)

एतत्समष्टिव्यष्टयोश्चोभयोरप्यभिमानिनोः।

तद्विश्ववैश्वानरयोरभेदः पूर्ववन्मतः ॥ ४५१ ॥

ஏதத்ஸமஷ்டிவ்யஷ்ட்யோஸ்சோப⁴யோரப்யபி⁴மானினோ:

தத்³விஸ்வவைஸ்வானரயோரபே³த³: பூர்வவன்மத: ॥ 451 ॥

एतत्समष्टिव्यष्टयोः च	=	இந்த ஸமஷ்டி வியஷ்டிஸ்தூல சரீரங்களுக்கும்,
ஏதத்ஸமஷ்டிவ்யஷ்ட்யோ: ச		
उभयोः	=	இரண்டினுடையவும்,
உப ⁴ யோ:		
अभिमानिनोः	=	அபிமானிகளான,
अपि ⁴ மானினோ:		
तद्विश्ववैश्वानरयोरपि	=	அந்த விசுவனுக்கும் வைச்வாநரனுக்கும்,
தத் ³ விஸ்வவைஸ்வானரயோரபி		
पूर्ववन्मतः	=	முன்போல,
பூர்வவன்மத:		
अभेदः	=	அபேதமானது,
அபே ³ த ³ :		
मतः	=	ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறது.
மத:		

இந்த ஸமஷ்டி வியஷ்டி ஸ்தூல சரீரங்களுக்கும், அவைகளை அபிமானிக்கும் அந்த விசுவன் வைசுவாநரன் இருவர்களுக்கும், முன் காரண ஸூக்ஷ்ம சரீரங்களுக்கு சொன்னது போலவே பேதம் (வேற்றுமை) கிடையாது. (451)

स्थूलसूक्ष्मकारणाख्याः प्रपञ्च ये निरूपिताः ।

ते सर्वेऽपि मिलित्वैकः प्रपञ्चोऽपि महान् भवेत् ॥ ४५२ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸ்தூ²லஸூக்ஷமகாரணாக்²யா: ப்ரபஞ்ச யே நிருபிதா: ।

தே ஸர்வே(அ)பி மிலித்வைக: ப்ரபஞ்சோ(அ)பி மஹான் ப⁴வேத் ॥ 452 ॥

स्थूलसूक्ष्मकारणाख्या:	=	ஸ்தூலம், ஸூக்ஷ்மம், காரணம் என்ற
ஸ்தூ ² லஸூக்ஷமகாரணாக் ² யா:		பெயர்கள் கொண்ட,
ये प्रपञ्च:	=	எந்த பிரபஞ்சங்கள்,
யே ப்ரபஞ்ச:		
निरूपिता:	=	நிருபணம் செய்யப்பட்டனவோ,
நிருபிதா:		
ते सर्वेऽपि	=	அவை எல்லாம்,
தே ஸர்வே(அ)பி		
मिलित्वा	=	சேர்ந்து,
மிலித்வா		
एक:	=	ஒரு,
ஏக:		
महान्	=	பெரிய,
மஹான்		
प्रपञ्चोऽपि	=	பிரபஞ்சமாகவும்,
ப்ரபஞ்சோ(அ)பி		
भवेत्	=	ஆகும்.
ப ⁴ வேத்		

இதுவரை நிருபிக்கப்பட்ட ஸ்தூலம், ஸூக்ஷ்மம், காரணம் என்ற பெயர்களை யுடைய ஜகத்துக்கள் எல்லாம் சேர்ந்து ஒரு பெரிய பிரபஞ்சம் ஆகும். (452)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக மூன்றுவித ஸ்ருஷ்டியையும் வர்ணித்து விட்டு, இவ்வளவிலும் எவ்வித ஸம்பந்தமுமன்னியில் தனித்து நிற்பது எதுவோ, அதுவே சுத்த சைதன்யம் என்றும் இவைகளெல்லாம் அந்த சுத்த சைதன்யத்தின் பேரில் பிராந்தியினால் ஏற்றப்பட்டவையென்றும் சொல்கிறார்: -

महाप्रपञ्चावच्छिन्नं विश्वप्राज्ञादिलक्षणम् ।

विराडादीशपर्यन्तं चैतन्यं चैकमेव तत् ॥ ४५३ ॥

மஹாப்ரபஞ்சாவச்சி²ன்னம் விஸ்வப்ராஜ்ஞாதி²லக்ஷணம் ।

விராடா²தீ²ஸ்பர்யந்தம் சைதன்யம் சைகமேவ தத் ॥ 453 ॥

महाप्रपञ्चावच्छिन्नं	=	மஹா பிரபஞ்சத்துடன் கூடியதும்,
மஹாப்ரபஞ்சாவச்சி ² ன்னம்		

विश्वप्राज्ञादिलक्षणम्	=	விச்வன், ப்ராஜ்ஞன் முதலான ஸ்வரூபமுள்ளதும்,
विश्वप्राज्ञादिलक्षणम्	=	விஸ்வப்ராஜ்ஞாதீ'லக்ஷணம்
विराडादीशपर्यन्तं	=	விராட் முதல் ஈசன் வரையுள்ளதுமான,
विराडादीशपर्यन्तं	=	விராடா'தீ'ஸபர்யந்தம்
तत्	=	அந்த,
तत्	=	தத்
चैतन्यं च	=	சைதன்யமும்,
चैतन्यं च	=	சைதன்யம் ச
एकमेव	=	ஒன்றுதான்.
एकमेव	=	ஏகமேவ

முன் சுலோகத்தில் ஸ்தூலம் ஸூக்ஷ்மம், காரணம் என்ற மூன்றும் சேர்ந்து ஒரே பிரபஞ்சம் என்று சொல்லப்பட்டது. அதுபோலவே இந்த மஹா பிரபஞ்சத்து டன்கூடி வியஷ்டியில் விசுவன் தைஜஸன், ப்ராஜ்ஞன் என்றும், ஸமஷ்டியில் விராட், ஹிரண்யகர்ப்பர், ஈசுவரன் என்றும் பலவாறாகத் தொன்றும் சைதன்யமும் வாஸ்தவத்தில் ஒன்றுதான். வெவ்வேறு அல்ல. (453)

यदनाद्यन्तं अव्यक्तं चैतन्यं अजं अक्षरम् ।

महाप्रपञ्चेन सहाविविक्तं सत् अयोनिवत् ॥ ४५४ ॥

யத்'நாத்'யந்தம் அவ்யக்தம் சைதன்யம் அஜம் அக்ஷரம் ।

மஹாப்ரபஞ்சேன ஸஹாவிவிக்தம் ஸத் அயோக்'னிவத் ॥ 454 ॥

तत् सर्वं खल्विदं ब्रह्मेत्यस्य वाक्यस्य पण्डितैः ।

वाच्यार्थ इति निर्णीतं विविक्तं लक्ष्य इत्यपि ॥ ४५५ ॥

தத் ஸர்வம் க'ல்வித'ம் ப்'ரஹ்மேத்யஸ்ய வாக்யஸ்ய பண்டி'தை: ।

வாச்யார்த' இதி நிர்ணீதம் விவிக்தம் லக்ஷ்ய இத்யபி ॥ 455 ॥

यत्	=	எந்த,
यत्	=	யத்
चैतन्यं	=	சைதன்யம்,
चैतन्यं	=	சைதன்யம்
अनाद्यन्तं	=	ஆரம்பமும் முடிவும் அற்றதாய்,
अनाद्यन्तं	=	அநாத்'யந்தம்
अव्यक्तं	=	ஸூக்ஷ்மமாய்,
अव्यक्तं	=	அவ்யக்தம்
अजं	=	பிறப்பில்லாததாய்,
अक्षरम्	=	அஜம்

अक्षरम्	=	அழிவற்றதாய்,
अक्षरम् अयोग्निवत्	=	இரும்புடன் நெருப்புபோல்,
अयोक् ³ னிவத் महाप्रपञ्चेन सह:	=	மஹாப்ரபஞ்சத்துடன்கூட,
महाप्रपञ्चेन सह: अविविक्तं सत्	=	பிரிக்கமுடியாமல் சேர்ந்துள்ளதோ,
अविविक्तं सत् तत्	=	அந்த சைதன்யம்,
तत् सर्वं खलु इदं ब्रह्म	=	எல்லாம் இந்த ப்ரஹ்மம்,
ஸர்வம் க ³ லு இத ³ ம் ப் ³ ரஹ்ம इति अस्य वाक्यस्य	=	என்ற இந்த வாக்யத்திற்கு,
இதி அஸ்ய வாக்யஸ்ய वाच्यार्थ इति	=	நேரில் சொல்லப்படும் பொருள் என்றும்,
वाच्यार्थ इति विविक्तं	=	சேராமல் தனித்துள்ள சைதன்யம்,
विविक्तं लक्ष्य इत्यपि	=	குறிப்பாக உணர்த்தப்படும் பொருள் என்றும்,
लक्ष्य इत्यपि पण्डितैः	=	கற்றுணர்ந்தவர்களால்,
पण्डितैः पण्डी ³ தை: निर्णीतं	=	தீர்மானிக்கப்பட்டுள்ளது.
निर्णीतं		நிர்ணீதம்

எந்த சைதன்யம் ஆரம்பமன்னியில் முடிவன்னியில் வியக்தமாக புலப்படாமல் (புலன்களால் அறியமுடியாததாய்) பிறப்பன்னியில் நாசமன்னியில் இருந்து கொண்டு, பெரிய பிரபஞ்சத்திலிருந்து பிரிக்கப்படாமல், இரும்பில் அக்னியைப் போல, அதனுடன் சேர்ந்து இருக்கிறதோ அது, "இது எல்லாம் பிரஹ்மமே" என்று சொல்லும் வேத வாக்யத்தின் நேராக சொல்லப்படும் அர்த்தம் என்றும், அப்பிரபஞ்சத்திலிருந்து பிரித்துத் தனிப்பட்ட சுத்தமான சைதன்யம் குறிக்கப்படும் அர்த்தம் என்றும் பண்டிதர்களால் நிர்ணயம் செய்யப்பட்டிருக்கிறது. [முன் 329வது சுலோகத் தையும் கவனிக்கவும்]

(454-455)

स्थूलाद्यज्ञानपर्यन्तं कार्यकारणलक्षणम् ।

दृश्यं सर्वं अनात्मेति विजानीहि विचक्षण ॥ ४५६ ॥

ஸ்தூ³லாத்³யஜ்ஞானபர்யந்தம் கார்யகாரணலக்ஷணம் ।

த்³ருஸ்யம் ஸர்வம் அனாத்மேதி விஜானீஹி விசக்ஷண ॥ 456 ॥

विचक्षण	=	புத்திசாலியே,
विश्वकृष्ण		
स्थूलाद्यज्ञानपर्यन्तं	=	ஸ்தூலம் முதல் அக்ஞானம் முடிய,
ஸ்தூ ² லாத் ² யஜ்ஞானபர்யந்தம்		
कार्यकारणलक्षणम्	=	கார்யமாகவும் காரணமாகவும் இருக்கும்,
கார்யகாரணலக்ஷணம்		
दृश्यं	=	அறியக்கூடிய,
த் ³ ருஸ்யம்		
सर्वं	=	எல்லா வஸ்துவும்,
ஸர்வம்		
अनात्मा	=	ஆத்மாவல்ல,
அனாத்மா		
इति	=	என்று,
இதி		
विजानीहि	=	அறிந்துகொள்.
விஜானீஹி		

ஹே புத்திசாலியே, கார்யமாகவும் காரணமாகவும் இருக்கும், ஸ்தூலம் முதல் அக்ஞானம் முடிய உள்ள அறியக்கூடிய பொருள் எல்லாம் அனாத்மா, ஆத்மா அல்ல என்று நன்கு அறிந்துகொள். (456)

अन्तःकरणतद्वृत्तिद्रष्टुं नित्यमविक्रियम् ।

चैतन्यं यत्तदात्मेति बुद्ध्या बुध्यस्व सूक्ष्मया ॥ ४५७ ॥

அந்த:கரணதத்³வருத்தித்³ருஷ்ட்ரு நித்யமவிக்ரியம் ।

சைதன்யம் யத்ததா³த்மேதி புத்³த⁴யா புத்³யஸ்வ ஸூக்ஷ்மயா ॥ 457 ॥

यत्	=	எது,
யத்		
अन्तःकरणतद्वृत्तिद्रष्टुं	=	மனதையும் அதன் வியாபாரங்களையும்
அந்த:கரணதத் ³ வருத்தித் ³ ருஷ்ட்ரு		அறிகிறதாயும்,
नित्यं	=	அழிவற்றதாயும்,
நித்யம்		
अविक्रियं	=	மாறுதலற்றதாயும் உள்ளதோ,
அவிக்ரியம்		
तत् चैतन्यं	=	அந்த சைதன்யம்,
தத் சைதன்யம்		

आत्मा इति	=	ஆத்மா என்று,
ஆத்மா இதி		
सूक्ष्मया बुध्या	=	ஸூக்ஷ்மமான புத்தியால்,
ஸூக்ஷ்மயா பு ³ த் ⁴ யா		
बुध्यस्व	=	அறிந்துகொள்.
பு ³ த் ⁴ யஸ்வ		

எந்த சைதன்யம் அந்த கரணத்தையும் அதன் வியாபாரங்களையும் ஸாக்ஷி யாகவிருந்துகொண்டு அதனுடன் ஸம்பந்தப்படாமல் பார்த்து வருகிறதோ, நித்ய மாயும் எவ்வித மாறுதலன்னியிலும் இருக்கும் அந்த சைதன்யம் ஆத்மாவென்று ஸூக்ஷ்மமான புத்தியினால் அறிந்துகொள். (457)

एष प्रत्यक् स्वप्रकाशो निरंशोऽसङ्गः शुद्धः सर्वदैकस्वभावः ।
नित्याखण्डानन्दरूपो निरीहः साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च ॥ ४५८ ॥

ஏஷ ப்ரத்யக் ஸ்வப்ரகாஸோ நிரம்ஸோ
(அ)ஸங்க³: ஸுத்³த⁴: ஸர்வதை³கஸ்வபா⁴வ: ।
நித்யாக³ண்டா³னந்த³ரூபோ நிரீஹ:
ஸாக்ஷீ சேதா கேவலோ நிர்கு³ணம்ச ॥ 458 ॥

एष	=	இந்த,
ஏஷ		
प्रत्यक्	=	உள்ளே விளங்கும் ஆத்மா,
ப்ரத்யக்		
स्वप्रकाशः	=	தானே பிரகாசிக்கிறவர்,
ஸ்வப்ரகாஸ:		
निरंशः	=	அவயவமற்றவர்,
நிரம்ஸ:		
असङ्गः	=	ஸம்பந்தமற்றவர்,
அஸங்க ³ :		
शुद्धः	=	தோஷமற்றவர்,
ஸுத் ³ த ⁴ :		
सर्वदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸர்வதா ³		
एकस्वभावः	=	ஒரே தன்மை உள்ளவர்,
ஏகஸ்வபா ⁴ வ:		
नित्याखण्डानन्दरूपः	=	அழிவற்ற பிரிவில்லாத ஆனந்தஸ்வரூபம்,
நித்யாக ³ ண்டா ³ னந்த ³ ரூப:		

नन्दरूपः	=	விருப்பமோ, சேஷ்டையோ இல்லாதவர்,
नन्त ³ रूपः		
साक्षी	=	பற்றில்லாமல் பார்ப்பவர்,
साक्षी		
चेता	=	அறிகிறவர்,
चेता		
केवलः	=	தனித்திருப்பவர்,
केवलः		
निर्गुणश्च	=	குணமற்றவர்.
निर्गुणश्च		
निरु ³ णसंश		

எல்லாவற்றிற்கும் உள்ளே விளங்கும் இந்த ஆத்மா ஸ்வயம் பிரகாசமானவர், மற்றதாலன்றிதானே பிரகாசிப்பவர் அவயவம் அற்றவர், ஒட்டாதவர் பற்று அற்றவர், சுத்தர் தோஷமற்றவர் எப்பொழுதும் மாறாத ஒரே ஸ்வபாவமுள்ளவர், நித்யமாயும் பரிபூர்ணமாயும் ஆனந்தமாயு் மிருப்பவர், எவ்வித ஆசை (சேஷ்டை) யில்லாதவர், எல்லாவற்றையும் ஸாக்ஷியாகமத்திரம் பார்த்துக்கொண்டிருப்பவர், அறிகிறவர், தனித்திருப்பவர் குணமற்றவர். (458)

नैव प्रत्यक् जायते वर्धते नो किञ्चित्नापक्षीयते नैति नाशम् ।

आत्मा नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणो नासौ हन्यो हन्यमाने शरीरे ॥ ४५९ ॥

நைவ ப்ரத்யக் ஜாயதே வர்த⁴தே நோ

கிஞ்சித்நாபக்ஷீயதே நைதி நாஸம் ।

ஆத்மா நித்ய: ஸாஸ்வதோ(அ)யம் புராணோ

நாஸௌ ஹன்யோ ஹன்யமானே ஸரீரே ॥ 459 ॥

प्रत्यक्	=	பிரத்யகாத்மா,
प्रत्यक्		
नैव जायते	=	பிறக்கிறதேயில்லை,
नैव जायते		
नो वर्धते	=	வளர்கிறதில்லை,
नो वर्धते		
नो वर्त ⁴ ते		
किञ्चित् नापक्षीयते	=	சிறிதும் குறைவு அடைவதில்லை,
किञ्चित् नापक्षीयते		
नाशम् नैति	=	அழிவு அடைவதில்லை,
नाशम् नैति		
नाशम् नैति	=	இந்த,
अयं		
अयं		

आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா नित्यः	=	நித்யா,
நித்ய: शाश्वतः	=	எப்பொழுதும் இருப்பவர்,
ஸாஸ்வத: पुराणः	=	பழமையானவர்,
புராண: असौ	=	அவர்,
அஸௌ शरीरे	=	சரீரம்,
ஸரீரே हन्यमाने	=	கொல்லப்படும்பொழுது,
ஹன்யமானே न हन्यः	=	கொல்லப்படாதவர்.
ந ஹன்ய:		

எல்லாவற்றிற்கும் உள்ளே இருக்கும் ஆத்மா பிறப்பதே கிடையாது. வளர்வதும் கிடையாது. கொஞ்சமேனும் குறைவதும் கிடையாது. அவருக்கு நாசம் கிடையவே கிடையாது. அவர் நித்யர். எப்பொழுதும் ஒரேமாதிரி இருப்பவர். வெகு பழயவர். எப்பொழுதும் புதிதானவர். சரீரம் அடிபட்டாலும் (கொல்லப்பட்டாலும்) இவர் அடிபடக்கூடியவர் (கொல்லப்படக்கூடியவர்) அல்ல. (459)

जन्मास्तित्वविवृद्धयः परिणतिश्चापक्षतिर्नाशनं

दृश्यस्यैव भवन्ति षड्विकृतयो नानाविधा व्याधयः।

स्थूलत्वादि च नीलताद्यपि मितिर्वर्णाश्रमादिप्रथा

दृश्यन्ते वपुषो न चात्मन इमे तद्विक्रियासाक्षिणः ॥ ४६० ॥

ஜன்மாஸ்தித்வவிவ்ருத்³த⁴ய: பரிணதிஸ்சாபக்ஷதிர்நாஸனம்

த்³ருஸ்யஸ்யைவ ப⁴வந்தி ஷட்³விக்குதயோ நானாவிதா⁴ வ்யாத⁴ய:।

ஸ்தூ²லத்வாதி³ ச நீலதாத்³யபி மிதிர்வர்ணாஸ்ரமாதி³ப்ரதா²

த்³ருஸ்யந்தே வபுஷோ ந சாத்மன இமே தத்³விக்ரியாஸாக்ஷிண: ॥ 460 ॥

जन्मास्तित्वविवृद्धयः = பிறப்பு, இருப்பு, உளர்ச்சி இவையும்,

ஜன்மாஸ்தித்வவிவ்ருத்³த⁴ய:

परिणतिश्च = மாறுதலும்,

பரிணதிஸ்ச

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अपक्षति:	=	குறைவும்,
अपक्षति:		
नाशनं	=	அழிவும்,
नाशनं		
प्रड्विकृतयः	=	இந்த ஆறு விகாரங்களும்,
प्रड्विकृतयः		
दृश्यस्यैव	=	அறியப்படும் பொருளுக்குத்தான்,
दृश्यस्यैव		
तं रुम्यस्यैव		
भवन्ति	=	உண்டாகின்றன,
भवन्ति		
पवन्ति		
नानाविधा	=	பலவிதமான,
नानाविधा		
नानुविता ⁴		
व्याधयः	=	வியாதிகளும்,
व्याधयः		
व्याधयः		
स्थूलत्वादि	=	பருமன் முதலியவையும்,
स्थूलत्वादि		
स्तू ² लत्व ³ वाति ³		
नीलताद्यपि	=	நீல நிறம் முதலியவையும்,
नीलताद्यपि		
नीलता ² यपि		
मिति:	=	அளவும்,
मिति:		
मिति:		
वर्णाश्रमादिप्रथा	=	வர்ணம், ஆசிரமம் முதலிய பிரஸித்தியும்,
वर्णाश्रमादिप्रथा		
वर्णाश्रमा ³ प्रथा ²		
वपुषः	=	சரீரத்திற்கு,
वपुषः		
वपुषः		
दृश्यन्ते	=	காணப்படுகின்றன,
दृश्यन्ते		
तं रुम्यन्ते		
इमे	=	இவை,
इमे		
इमे		
तद्विक्रियासाक्षिणः	=	அந்த விகாரங்களை நேரில் அறிகின்ற,
तद्विक्रियासाक्षिणः		
विक्रियासाक्षिणः		
आत्मनः	=	ஆத்மாவுக்கு,
आत्मनः		
आत्मनः		
न च	=	இல்லை.
न च		
न च		

பிறப்பு, இருப்பு, வளர்ச்சி, மாறுதல் குறைதல், நாசம் என்கிற ஆறுவித மாறுதல்களும் அறியப்படும் பதார்த்தத்திற்குத்தான் உண்டு. பல விதமான வியாதி

கள், பருமன் முதைய பரிமாணம் நீலம் முதலான நிறம், அளவு, ஜாதி ஆசிரமம் முதலான வியவஹாரம் எல்லாம் சரீரத்திற்குத்தான் காணப்படுகின்றன. அந்த மாறுதல்களை யெல்லாம் ஸாக்ஷியாகப் பார்த்துக்கொண்டிருக்கிற ஆத்மாவிற்கு இவை கிடையாது. (460)

अस्मिन्नात्मन्यनात्मत्वं अनात्मन्यात्मतां पुनः ।

विपरीततयाऽध्यस्य संसरन्ति विमोहतः ॥ ४६१ ॥

அஸ்மின்னாத்தமன்யனாத்தமத்வம் அனாத்தமன்யாத்மதாம் புன: ।

விபரீததயா(அ)த்'யஸ்ய ஸம்ஸரந்தி விமோஹத: ॥ 461 ॥

अस्मिन् आत्मनि	=	இந்த ஆத்மாவில்,
अस्मिन् आत्मनि		
अनात्मत्वं	=	அநாத்மாவாக இருக்கும் தன்மையையும்,
अनात्मत्वं		
अनात्मनि	=	அநாத்மாவில்,
अनात्मनि		
आत्मतां पुनः	=	ஆத்மாவாக இருக்கும் தன்மையையும்,
आत्मतां पुनः		
विपरीततः	=	விபரீதமாக,
विपरीततः		
विमोहतः	=	மோஹத்தால்,
विमोहतः		
विमोहयः	=	ஆரோபித்து,
विमोहयः		
संसरन्ति	=	ஸம்ஸாரத்தில் உழலுகிறார்கள்.
संसरन्ति		
संसरन्ति		

முன் சுலோகத்தில் சொல்லியபடி ஆத்மாவில் ஒருவித தர்மமும் இல்லாமலிருந்தும் அக்ஞான மயக்கத்தால் உள்ளது உள்ளபடி தெரிந்து கொள்ளாமல் விபரீதமாக ஆத்மாவை அநாத்மாவாகவும், அநாத்மாவை ஆத்மாவாகவும் எண்ணுவதுடன் அநாத்ம தர்மங்களை ஆத்மாவிலும் ஆத்ம தர்மங்களை அநாத்மாவிலும் இருப்பதாக நினைத்துக்கொண்டு அதனால் வீணாக ஸம்ஸார ஸாகரத்தில் உழலுகிறார்கள். (461)

भ्रान्त्या मनुष्योऽहमहं द्विजोऽहं

तज्ज्ञोऽहमज्ञोऽहमतीव पापी ।

भ्रष्टोऽस्मि शिष्टोऽस्मि सुखी च दुःखी

त्येवं विमुह्यात्मनि कल्पयन्ति ॥ ४६२ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ப்⁴ராந்த்யா மனுஷ்யோ(அ)ஹமஹம் த்³விஜோ(அ)ஹம்
 தஜ்ஜ்ஞோ(அ)ஹமஜ்ஞோ(அ)ஹமதீவ பாபீ ।
 ப்⁴ரஷ்டோ(அ)ஸ்மி ஸிஷ்டோ(அ)ஸ்மி ஸுகீ² ச து³:கீ²
 இத்யேவம் விமுஹ்யாத்மணி கல்பயந்தி ॥ 462 ॥

भ्रान्त्या	=	விபரீத ஞானத்தால்,
ப் ⁴ ராந்த்யா		
विमुह्य	=	மயக்கமடைந்து,
விமுஹ்ய		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
मनुष्यः	=	மனிதன்,
மனுஷ்ய:		
अहं द्विजः	=	நான் த்விஜன்,
அஹம் த் ³ விஜ:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
तज्ज्ञः	=	அதை அறிந்தவன்,
தஜ்ஜ்ஞ:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अज्ञः	=	அறியாதவன்,
அஜ்ஞ:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अतीव पापी	=	மிகவும் பாபி,
அதீவ பாபீ		
भ्रष्टोऽस्मि	=	ப் ⁴ ரஷ்டனாக இருக்கிறேன்,
ப் ⁴ ரஷ்டோ(அ)ஸ்மி		
शिष्टोऽस्मि	=	சிஷ்டனாக இருக்கிறேன்,
ஸிஷ்டோ(அ)ஸ்மி		
सुखी च	=	ஸுகியாகவுமிருக்கிறேன்,
ஸுகீ ² ச		
दुःखी	=	துக்கமுள்ளவன்,
து ³ :கீ ²		
इत्येवं	=	என்று இம்மாதிரியாக,
இத்யேவம்		

आत्मनि	=	ஆத்மாவில்,
ஆத்மனி कल्पयन्ति	=	ஆரோபம் செய்கிறார்கள்.
கல்பயந்தி		

ஆத்மாவை அநாத்மாவாசவும் அநாத்மாவை ஆத்மாவாகவும் காண்பது ப்ராந்தி, விபரீத ஞானம். இது மோஹத்தினால் உண்மையை அறியாததால் ஏற்படுகிறது. விபரீத ஞானத்தால் ஆத்மாவை மனுஷ்யனாகவும், பிராமணனாகவும் அறிந்தவனாகவும், அறியாதவனாகவும் பாபியாகவும் ஸ்தாசார ஸம்பன்னனாகவும், ஆசார மில்லாதவனாகவும் ஸுகியாகவும் துக்கியாகவும் இன்னும் பற்பல விதமாகக் காண்கிறார்கள். இவைகள் ஆத்மாவில் இல்லாவிட்டாலும் அறியாமையால் அதில் சுமத்துகிறார்கள். (462)

अनात्मनो जन्मजरामृतिक्षुधा तृष्णासुखक्लेशमयादिधर्मान् ।
विपर्ययेण ह्यतथाविधेऽस्मिन्नारोपयन्त्यात्मनि बुद्धिदोषात् ॥ ४६३ ॥

அனாத்மனோ ஜன்மஜராம்ருதிக்ஷுதா⁴
தருஷ்ணஸுக²க்லேஸமயாதி³த⁴ர்மான் ।
விபர்யயேண ஹ்யததா²விதே⁴(அ)ஸ்மி
ந்ருரோபயந்த்யாத்மனி பு³த்³தி⁴தோ³ஷாத் ॥ 463 ॥

अनात्मनः	=	அநாத்மாவினுடைய,
அனாத்மனः जन्मजरामृतिक्षुधा	=	பிறப்பு, மூப்பு, மரணம், பசி, தாகம்,
तृष्णासुखक्लेशमयादिधर्मान्	=	ஸுகம், துன்பம், பயம் முதலான தர்மங்களை,
अतथाविधे	=	அப்படியில்லாத,
अतथा ² विदே ⁴ अस्मिन् आत्मनि	=	இந்த ஆத்மாவில்,
अस्மின் ஆத்மனி बुद्धिदोषात्	=	அந்தக்கரண தோஷத்தால்,
पु ³ त् ³ ति ⁴ तौ ³ षात् विपर्ययेण	=	மாறுதலாக,
विपर्ययेण आरोपयन्ति	=	ஏற்றுகிறார்கள்.
ஆரோபயந்தி		

பிறப்பு, ஜரை, மரணம், பசி, தாஹம், ஸுகம், துக்கம், பயம் முதலான தர்மங்கள் அனாத்மாக்களைச் சேர்ந்தவை. ஆத்மாவில் இவை கிடையவே கிடையாது

இப்படி இருந்தும் புத்தி தோஷத்தால் விபரீதமாக இவைகள் ஆத்மாவிலிருப்பதாக எண்ணுகிறார்கள். (463)

भ्रान्त्या यत्र यदध्यासस्तत्कृतेन गुणेन वा ।

दोषेणाप्यणुमात्रेण स न संबध्यते क्वचित् ॥ ४६४ ॥

ப்ராந்த்யா யத்ர யத்'த்யாஸஸ்ததக்ருதேன கு'ணேன வா ।

தோ'ஷேணாப்யணுமாத்ரேண ஸ ந ஸம்ப'த்யதே க்வசித் ॥ 464 ॥

किं मरुन्मृगतृष्णाम्बुपूरेणार्द्रत्वमृच्छति ।

दृष्टिसंस्थितपीतेन शङ्खः पीतायते किमु ॥ ४६५ ॥

கிம் மருண்மருக'த்ருஷ்ணம்பு'பூரேணார்த்'ரத்வம்ருச்ச'தி ।

த்'ருஷ்டிஸம்ஸ்தி'தபீதேன ஸங்க': பீதாயதே கிமு ॥ 465 ॥

बालकल्पितनैल्येन व्योम किं मलिनायते ।

பா'லகல்பிதனையேன வ்யோம கிம் மலினாயதே ।

யத்ர	=	எங்கு,
யத்ர		
भ्रान्त्या	=	ப்ராந்தியால்,
ப்ராந்த்யா		
यदध्यासः	=	எதன் அத்யாஸம் ஏற்படுகிறதோ,
யத்'த்யாஸ:		
तत्कृतेन	=	அதனால் ஏற்பட்ட,
தத்க்ருதேன		
गुणेन	=	குணத்தோடும்,
கு'ணேன		
वा	=	அல்லது,
வா		
दोषेणपि	=	தோஷத்துடனும்,
தோ'ஷேணபி		
अणुमात्रेण	=	கொஞ்சம்கூட,
அணுமாத்ரேண		
सः	=	அது,
ஸ:		
क्वचित्	=	ஒரு இடத்திலும்,
க்வசித்		

न संबध्यते	=	சேருவதில்லை.
ந ஸம்பத்யதே		
मरुः	=	பாலைவனபூமி,
मरुः		
मृगतृणाम्बुपूरेण	=	கானல் நீர் ப்ரவாஹத்தால்,
ம்ருகத்ருஷ்ணாம்புபூரேண		
आर्द्रत्वं	=	ஈரமாக இருக்கும் தன்மையை,
ஆர்த்ரத்வம்		
किं ऋच्छति	=	அடைகிறதா?
கிம் ருச்சதி		
दृष्टिसंस्थितपीतेन	=	கண்ணில் இருக்கும் மஞ்சள் நிறத்தால்,
த்ருஷ்டிஸம்ஸ்திதபீதேன		
शङ्खः	=	சங்கம்,
ஸங்க:		
किमु पीतायते	=	மஞ்சள் நிறமுள்ளதாகிவிடுகிறதா?
கிமு பீதாயதே		
बालकल्पितनैल्येन	=	சிறுவனால் பிராந்தியால் கல்பிக்கப்பட்ட
பாலகல்பிதனையேன		
व्योम	=	நீல நிறத்தால்,
வ்யோம		
व्योम	=	ஆகாசம்,
வ்யோம		
किं मलिनायते	=	அழுக்கடைந்ததாக ஆகுமா?
கிம் மலினாயதே		

பிராந்தியினால் எதனிடத்தில் எது வைக்கப்படுகிறதோ அதனால் ஏற்படும் குணத்தினாலாவது தோஷத்தினாலாவது அது கொஞ்சம் கூட எப்பொழுதும் ஸம்பந்தப்படுவது கிடையாது. ப்ராந்தியால் ஒரு வஸ்துவை வேறொரு வஸ்துவாகப் பார்த்த போதிலும் அந்த வேறொரு வஸ்துவில் உள்ள குணமோ தோஷமோ ஒன்றும் அதிஷ்டான வஸ்துவில் ஒட்டுவதில்லை.

பாலைவன பூமியில் ஸூர்யகிரணத்தால் கானல் நீர் பிரவாஹமாக ஓடுவதைக் காண்கிறான் நீர் இல்லாத விடத்தில் நீரைக் காண்பது பிராந்தி இவன் கண்ணுக்கு நீர் தோன்றினாலும், அந்த நீரால் அந்த பூமி நனையுமா? காமாலை வியாதி உள்ளவன் கண் பித்தத்தால் மஞ்சள் நிறமாக இருக்கும். அவன் கண்ணுக்கு வெளுப்பான சங்கமும் மஞ்சளாகத் தெரியும். ஆனாலும் உண்மையில் சங்கம் மஞ்சள் நிறமாக ஆகிவிடுமா? சிறுவன் பிராந்தியால் ஆகாசத்தில் நீல நிறம் இருப்பதாக எண்ணினாலும் ஆகாசம் நீலமாக ஆகிவிடுமா? ஆகவே பிராந்தியால் ஆரோபிதமான கானல் நீர் பாலைவன பூமியில் கொஞ்சம்கூட ஒட்டுவதில்லை. ஆரோபிதமான மஞ்சள் நிறம் சங்கத்தில் ஒட்டுவதில்லை. ஆகாசத்திலும் நீல நிறம் ஒட்டுவதில்லை. இதுபோலவே

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா³ந்த ஸாரஸங்க³ரஹம்

பிராந்தியால் ஆத்மாவை அநாத்மாவாகவும், அநாத்மாவை ஆத்மாவாகவும் பார்த்த போதிலும் ஆத்மதர்மங்கள் அநாத்மாவிலும், அநாத்ம தர்மங்கள் ஆத்மாவிலும் ஒருக்காலும் வராது. (464-465)

(அவதாரிகை) இவ்வாறு குரு சொல்லிக்கொண்டு வருகையில் ஒரு பதார்த்தத்தை பிராந்தியால் வேறு பதார்த்தமாகப் பார்ப்பதானால் அதற்கு சில அம்சங்கள் தேவைப்படுகின்றனவே அவையெல்லாம் ஆத்மாநாத்மப்ரமத்தில் இருக்கின்றனவா என்ற விஷயத்தில் சிஷ்யனுக்கு ஸந்தேகம் ஏற்படுகிறது. கிளிஞ்சலை வெள்ளியென்று நினைக்கும் போது கிளிஞ்சலென்று தெரியாமல் போனாலும் 'இது' என்று முன்னால் ஏதோ தெரிகிறது. அது மாதிரி ஆத்மா நம் முன்னால் 'இது' என்றவது தெரிகிறதா? வெள்ளியென்று இங்கே நினைப்பது தவறையிருந்தாலும் இதற்கு முன் வேறு எங்கேயாவது வாஸ்தவமான வெள்ளியைப் பார்த்திருந்தால்தானே இவ்விடத்தில் வெள்ளி என்ற பிராந்தி ஏற்படும்? வேறு எங்கேயாவது ஜகத்ஸத்யமாக இருந்து அனுபவிக்கப்பட்டிருக்கிறதா? தவிரவும், கிளிஞ்சலுக்கும் வெள்ளிக்கும் பளபளப்பு என்னும் ஸாதிருச்யம் இருப்பதினால் தானே பிராந்தி ஏற்படுகிறது? அந்த ஸாதிருச்யஞானம் ஏற்படுவதற்கு இரண்டு பதார்த்தங்களையும் முன்னால் பார்த்திருக்க வேண்டாமா? ஆத்மாவைப் பார்த்ததே கிடையாதே. அப்படியிருக்க ஆத்மாவிற்கும் அனாத்மாவிற்கும் ஸாதிருச்ய ஞானம் எப்படி ஏற்பட முடியும்? அந்த ஞானமில்லாமல் பிராந்தி எப்படி ஏற்படும் மேலும் அநாத்மாவில் ஆத்மாத் யாஸம் எப்படி ஏற்படுகிறது? அதை எப்படி போக்கடிக்கிறது? அக்ஞானம் என்பது ஸமஷ்டி உபாதியாய் ஈசுவரனிடத்திலும் வியஷ்டி உபாதியாய் ஜீவனிடத்திலும் இருக்கும்போது ஜீவனுக்கு மாத்திரம் ஸம்ஸார பந்தம், ஈசுவரனுக்கு அது கிடையாது என்பது எப்படிப்பொருந்தும்? என்றெல்லாம் ஸந்தேஹ மேற்படுவதால் அவைகளை நிவிருத்தி செய்து கொடுக்கும்படி சிஷ்யன் வினயத்துடன் குருவை பிரார்த்தித்துக் கேட்கிறான்: -

शिष्यः

प्रत्यगात्मन्यविषये अनात्माध्यायः कथं प्रभो ॥ ४६६ ॥

शिश्याः

प्रत्ययका³त्तमन्यविषये अनात्मात्³यायः कथ³म् प्रप्रो³ ॥ 466 ॥

प्रभो = ஹே ப்ரபுவே,

प्रप्रो³
अविषये = அறிவுக்கு கோசரமாக இல்லாத,

अविषये
प्रत्यगात्मनि = ஆத்மாவில்,

प्रत्ययका³त्तमनि
अनात्माध्यायः = அநாத்மாத்யாஸம்,

अनात्मात्³यायः

कथं = எப்படி?

कथं

பிரத்யக் ஆத்மா அறிவுக்கு விஷயமாகாது அது பற்றி கொஞ்சமும் அறிந்து கொள்ள முடியாது. அறியப்படாத இந்த ஆத்மாவில் அனாத்மாவின் அத்யாஸம் எப்படி? (466)

पुरो दृष्टे हि विषयेऽध्यस्यन्ति विषयान्तरम् ।

तदृष्टं शुक्तिरज्ज्वादौ सादृश्याद्यनुबन्धतः॥ ४६७ ॥

புரோ த்ருஷ்டே ஹி விஷயே(அ)த்யஸ்யந்தி விஷயாந்தரம் ।

தத்த்ருஷ்டம் ஸுக்திரஜ்ஜ்வாதௌ ஸாத்ருஸ்யாத்யனுபந்தத் ॥ 467 ॥

पुरः = தனக்கு முன்னால்,

पुः

दृष्टे

= பார்க்கப்பட்ட,

त्ருஷ்டே

विषये हि

= விஷயத்திலல்லவா,

विषये हि

विषयान्तरम्

= வேறொரு விஷயத்தை,

विषयान्तरम्

अध्यस्यन्ति

= ஆரோபம் செய்கிறார்கள்,

अध्यस्यन्ति

दृष्टे

= பார்க்கப்பட்ட,

त्ருஷ்டே

शुक्तिरज्ज्वादौ

= கிளிஞ்சல், கயிறு முதலியவற்றில்,

शुक्तिरज्ज्वादौ

सादृश्याद्यनुबन्धतः

= ஸாத்ருயம் முதலிய ஸம்பந்தத்தால்,

सादृश्याद्यनुबन्धतः

तत्

= அந்த அத்யாஸம் ஏற்படுகிறது.

तत्

தன் முன்னால் இருக்கும் வஸ்து கண்ணுக்குப் புலப்படா விட்டால் அதில் வேறொரு வஸ்துவின் ஆரோபம் ஏற்படுவதில்லை. இது கிளிஞ்சல், இது கயிறு என்று விசேஷமாகத் தெரியாவிட்டாலும் ஸாமாஸமாக ஏதோ ஒரு வஸ்து இருப்பது தெரியவேணும். அப்படித் தெரிந்த வஸ்துவில் தான் ஆரோபம் ஏற்படுகிறது. ஆத்மாவோ ஒரு விதத்திலும் யாருக்கும் தெரிவதில்லை. மேலும் பளபளப்பு முதலான வெள்ளியின் ஸாத்ருச்யம் கிளிஞ்சலிலும் நீளம் வளைவு முதலான பாம் பின் ஸாத்ருச்யம் கயிற்றிலும் தோன்றுவதால் தான் அத்யாஸம் ஏற்படுகிறது.

அநாத்மாவின் ஸாத்ருச்யம் சிறிதும் ஆத்மாவில் இல்லாததால் எப்படி ஆத்மாவில் அநாத்மாத்யாஸம் ஏற்படும்? (467)

परत्र पूर्वदृष्टस्यावभासः स्मृतिलक्षणः।

अध्यासः स कथं स्वामिन् भवेदात्मन्यगोचरे ॥ ४६८ ॥

பரத்ர பூர்வத்ருஷ்டஸ்யாவபாஸ: ஸ்ம்ருதிலக்ஷண: ।

அத்யாஸ: ஸ கதம் ஸ்வாமின் பவேதாத்தமன்யகோச்சரே ॥ 468 ॥

पूर्वदृष्ट्य	=	முன்னால் பார்க்கப்பட்ட வஸ்துவிற்கு,
பூர்வத்ருஷ்டஸ்ய		
परत्र	=	வேறொன்றில்,
பரத்ர		
स्मृतिलक्षणः	=	நினைவு போன்றதான,
ஸ்ம்ருதிலக்ஷண:		
अवभासः	=	தோற்றம்,
அவபாஸ:		
अध्यासः	=	அத்யாஸமாகும்,
அத்யாஸ:		
सः	=	அந்த அத்யாஸம்,
ஸ:		
स्वामिन्	=	ஸ்வாமியே!
ஸ்வாமின்		
अगोचरे	=	அறிவிற்கு விஷயமாகாத,
அகோச்சரே		
आत्मनि	=	ஆத்மாவில்,
ஆத்மனி		
कथं भवेत्	=	எப்படி ஏற்படும்?
கதம் பவேத்		

தன் எதிரில் காணப்படும் வஸ்துவானது இதற்கு முன் தன்னால் பார்க்கப் பட்டதும் இப்பொழுது அருகிலில்லாததுமான வேறொரு வஸ்துவாகத் தோன்றுவது தான் அத்யாஸம் என்பது கிளிஞ்சல் தன்முன்னால் கிளிஞ்சலாகத் தோன்ற விட்டாலும் ஸாமான்யமாக இது என்று தெரியவருகிறது. இதற்கு முன்னால் கடைகளில் பார்க்கப்பட்டு இப்பொழுது அருகிலில்லாத வெள்ளியாக தன் முன்னால் தோன்றும் வஸ்துவைக் காண்கிறான். வெள்ளி அருகில் இல்லாததாலும் நேரில் பார்க்காததாலும் இது நினைவு போன்றது என்று சொன்னார். அருகிலில்லாத விஷயத்தை நினைப்பது தான் ஸ்ம்ருதியாகும். இங்கு அருகிலில்லாத வஸ்து மற்றொன்றில் தோன்றுவதால் இதை ஸ்மிருதி என்று கூறமுடியாது. இதனால் தான்

விஷயம் ஸந்நிஹிதமில்லை யென்பதை மட்டும் கொண்டு ஸ்மிருதி போன்றது என்று சொன்னார். முன் ஒரு இடத்தில் கண்ட பொருளையே இப்பொழுது வேறு இடத்தில் காண்பது ப்ரத்யபிஜ்ஞையாகும். அங்கு எதிரில் இருக்கும் விஷயத்தையே காண்கிறான். இங்கு அருகிலில்லாத வஸ்துவைக் காண்பதால் இது ப்ரத்யபிஜ்ஞையுமல்ல ஆகவே இது மித்யா ஞானம் தோற்றம் என்று சொன்னதாலேயே இது பொய் என்று ஏற்படுகிறது இது தான் அத்யாஸ லக்ஷணம் இப்பேற்பட்ட அத்யாஸம் ஒரு பொழுதும் அறியப்படாத ஆத்மாவில் எப்படி ஏற்படும்? (468)

नानुभूतः कदाऽप्यात्माननुभूतस्य वस्तुनः ।

सादृश्यं सिध्यति कथं अनात्मनि विलक्षणे ॥ ४६९ ॥

நானுபூத: கதா(அ)ப்யாத்மா(அ)னனுபூதஸ்ய வஸ்துன: ।

ஸாத்ருஸ்யம் ஸித்யதி கதம் அனாத்மனி விலக்ஷணே ॥ 469 ॥

आत्मा	=	ஆத்மாவானது,
ஆத்மா		
कदापि	=	ஒருபொழுதும்,
கதாபி		
न अनुभूतः	=	அனுபவிக்கப்பட்டதல்ல,
ந அனுபூத:		
अनुभूतस्य	=	அனுபவிக்கப்படாத,
அனனுபூதஸ்ய		
वस्तुनः	=	ஆத்ம வஸ்துவின்,
வஸ்துன:		
सादृश्यं	=	ஸாத்ருஸ்யம்,
ஸாத்ருஸ்யம்		
विलक्षणे	=	விலக்ஷணமான,
விலக்ஷணே		
अनात्मनि	=	அநாத்மாவில்,
அனாத்மனி		
कथं	=	எப்படி,
கதம்		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கும்?
ஸித்யதி		

ஆத்மா ஒருபொழுதும் யாராலும் அனுபவிக்கப்பட்டதல்ல. அனுபவிக்கப்படாத ஆத்ம வஸ்துவிற்கு ஸாதிருஸ்யம் எப்படி? தவிறவும் ஆத்மாவைக் காட்டிலும் நேர்விருத்தமான லக்ஷணத்துடன் கூடிய அனாத்மாவில் ஆத்மாவின் ஸாதிருஸ்யம் எப்படியிருக்கமுடியும்? (469)

अनात्मन्यात्मताध्यासः कथमेष समागतः।

निवृत्तिः कथमेतस्य केनोपायेन सिध्यति ॥ ४७० ॥

அனாத்மன்யாத்மதாத்யாஸ: கதமேஷ ஸமாக³த: ।

நிவ்ருத்தி: கதமேதஸ்ய கேனோபாயேன ஸித்யதி ॥ 470 ॥

अनात्मनि	=	அநாத்மாவில்,
अनात्मनि		
एष	=	இந்த ஆத்மாத்யாஸல்,
ஏஷ		
कथं	=	எப்படி,
கத³ம்		
समागतः	=	வந்தது?
ஸமாக³த:		
एतस्य	=	இந்த அத்யாஸத்தின்,
ஏதஸ்ய		
निवृत्तिः	=	நீக்கம்,
நிவ்ருத்தி:		
कथं	=	எப்படி,
கத³ம்		
केन उपायेन	=	எந்த உபாயத்தால்,
கேன உபாயேன		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கும்?
ஸித்யதி		

அனாத்மாவில் ஆத்மத்தன்மை விஷயமான இந்த அத்யாஸம் எப்படி வந்தது? எந்த உபாயத்தினால் எப்படி இந்த அத்யாஸத்திற்கு நிவிருத்தியேற்படும்? (470)

उपाधियोग उभयोः सम एवेशजीवयोः ।

जीवस्यैव कथं बन्धो नेश्वरस्यास्ति तत् कथम् ॥ ४७१ ॥

உபாதி³யோக³ உப³யோ: ஸம ஏவேஸஜீவயோ: ।

ஜீவஸ்யைவ கத³ம் ப³ந்தோ³ நேஸ்வரஸ்யாஸ்தி தத் கத³ம் ॥ 471 ॥

ईशजीवयोः उभयोः	=	ஈசுவரன், ஜீவன் இருவர்களுக்கும்,
ஈஸஜீவயோ: உப³யோ:		
उपाधियोगे	=	உபாதியின் ஸமபந்தம்,
உபாதி³யோகே³		

समे एव	=	ஸமமாகவே இருக்கும்போது,
समं एव		
जीवस्यैव	=	ஜீவனுக்கு மட்டும்,
जीवस्यैव		
बन्धः	=	பந்தம்,
प ³ न्त ⁴ :		
कथं	=	எப்படி?
कथं		
ईश्वरस्य	=	ஈசுவரனுக்கு,
ईश्वरस्य		
तत् कथं नास्ति	=	அது ஏன் இல்லை?
तत् कथं नास्ति		
तत् कथं नास्ति		

உபாதி ஸம்பந்தத்தால் தான் ஜீவசைதன்யத்துக்கு பந்தம் ஏற்பட்டிருப்பதாக கூறப்பட்டது. உபாதி ஸம்பந்தம் ஜீவனைப்போல் ஈசுவரனுக்கும் இருக்கிறது. ஜீவனுக்கு சிறிய உபாதி ஈசுவரனுக்குப் பெரிய உபாதி பந்தத்துக்குக் காரணமான உபாதி ஸம்பந்தம் ஜீவன் ஈசுவரன் இருவர்களுக்கும் ஸமமாயிருக்கும்பொழுது ஜீவனுக்கு மட்டும் தான் பந்தம் ஈசுவரனுக்கு பந்தமில்லை என்பது எப்படிப் பொருந்தும்? (471)

एतत् सर्वं दयादृष्ट्या करामलकवत् स्फुटम् ।

प्रतिपादय सर्वत्र श्रीगुरो करुणानिधे ॥ ४७२ ॥

ஏதத் ஸர்வம் த³யாத்³ருஷ்ட்யா கராமலகவத் ஸ்பு³டம் ।

ப்ரதிபாத்³ய ஸர்வத்ர ஸ்ரீகு³ரோ கருணாநிதே⁴ ॥ 472 ॥

करुणानिधे	=	கருணையின் இருப்பிடமான,
कருணாநிதே ⁴		
श्रीगुरो	=	ஸ்ரீகுருவே,
ஸ்ரீகு ³ ரோ		
दयादृष्ट्या	=	கருணாகடாக்ஷத்துடன்,
த ³ யாத் ³ ருஷ்ட்யா		
एतत् सर्वं	=	இது எல்லாவற்றையும்,
ஏதத் ஸர்வம்		
करामलकवत्	=	உள்ளங்கை நெல்லிக்கனிபோல்,
கராமலகவத்		
स्फुटम्	=	தெளிவாக,
ஸ்பு ³ டம்		
सर्वत्र	=	எல்லா அம்சத்திலும்,
ஸர்வத்ர		

प्रतिपादय = விளக்கவேண்டும்.

ப்ரதிபாத³ய

ஹே குரோ, கருணாநிதே, இந்த ஸம்சயமெல்லாவற்றிற்கும் எல்லா அம்சங்க ளிலும், கையிலுள்ள நெல்லிக்கனி போலத் தெளிவாய், கிருபாகடாகூதத்துடன், விபரமாய் எடுத்துச் சொல்லுங்கள். (472)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் பிரார்த்திக்கப்பட்டதும் குருவானவர் முதலில் 14 சுலோகங்களால் அத்யாஸத்தின் தன்மையையும் அதிலடங்கிய அம்சங்களையும் சொல்கிறார்: -

न तावत् अयं एकान्तेनात्मा इष्यते ।

अस्यात्मत्प्रत्ययार्थत्वात् अपरोक्षाच्च सर्वशः ॥ ४७३ ॥

ந தாவத் அயம் ஏகாந்தேனாத்மா இஷ்யதே ।

அஸ்யாத்மத்ப்ரத்யயார்த்³த்வாத் அபரோக்ஷாச்ச ஸர்வஸஃ ॥ 473 ॥

अस्य = இந்த ஆத்மா,

अस्य

अस्यात्मत्प्रत्ययार्थत्वात् = 'நான்' என்ற அறிவுக்கு விஷயமாயிருப்பதாலும்,

अस्यாத்मत्प्रत्ययार्थत्वात्

सर्वशः = எல்லா விதத்திலும்,

ஸர்வஸஃ

अपरोक्षाच्च = நேரில் தெரிவதாயிருப்பதாலும்,

अपरोक्षाच्च

अयं आत्मा तावत् = இந்த ஆத்மா,

अयम् आत्मा तावत्

एकान्तेन = ஒரேடியாக,

ஏகாந்தேன

अविषयः = அறியமுடியாததாக,

अविषयः

न इष्यते = கருதப்படுகிறதில்லை.

ந இஷ்யதே

இந்த ஆத்மாவை ப்ரத்யக்ஷமாக நேரில் யாவரும் அறிந்து கொள்கின்றனர். “நான்” என்ற சொல்லும் அறிவும் ஆத்மாவைத்தான் குறிக்கிறது. ஆகவே ஒரேயடி யாக ஆத்மா அறியப்படாதது என்று கூறமுடியாது. (473)

प्रसिद्धिरात्मनोऽस्त्येव न कस्यापि न दृश्यते ।

प्रत्ययो नाहमस्मीति न ह्यस्ति प्रत्यगात्मनि ॥ ४७४ ॥

ப்ரஸித்³தி⁴ராத்மனோ(அ)ஸ்த்யேவ ந கஸ்யாபி ந த்³ருஸ்யதே ।

ப்ரத்யயோ நாஹமஸ்மீதி ந ஹ்யஸ்தி ப்ரத்யகா³த்மனி ॥ 474 ॥

आत्मनः	=	ஆத்மாவுக்கு,
ஆத்மன:		
प्रसिद्धिः	=	பிரஸித்தி,
ப்ரஸித் ³ தி ⁴		
अस्त्येव	=	கட்டாயம் இருக்கிறது,
அஸ்த்யேவ		
कस्यापि	=	ஒருவருக்கும்,
கஸ்யாபி		
न न दृश्यते	=	அறியப்படாததாக இல்லை,
ந ந த் ³ ருஸ்யதே		
प्रत्यगात्मनि	=	ப்ரத்யகாத்ம விஷயமாக,
ப்ரத்யகா ³ த்மனி		
नाहमस्मि	=	நான் இல்லை,
நாஹமஸ்மி		
इति	=	என்ற,
இதி		
प्रत्ययः	=	எண்ணம்,
ப்ரத்யய:		
न ह्यस्ति	=	இல்லையல்லவா!
ந ஹ்யஸ்தி		

ஆத்மா இருக்கிறார் என்ற பிரஸித்தி இருக்கவேயிருக்கிறது. யாருக்கும் ஆத்மா அறியப்படாமலில்லை. "நான் இல்லை" என்கிற எண்ணம் பிரத்யகாத்ம விஷயத்தில் யாருக்கும் கிடையாதல்லவா! (474)

न कस्यापि स्वसद्भावे प्रमाणं अभिकाङ्क्ष्यते ।

प्रमाणानां च प्रामाण्यं यन्मूलं किंनु बोधयेत् ॥ ४७५ ॥

ந கஸ்யாபி ஸ்வஸத்³பா⁴வே ப்ரமாணம் அபி⁴காங்க்ஷயதே ।

ப்ரமாணானாம் ச ப்ராமாண்யம் யன்மூலம் கிம்நு போ³த⁴யேத் ॥ 475 ॥

कस्यापि	=	ஒருவனுக்கும்,
கஸ்யாபி		

स्वसद्भावे	=	தான் இருக்கும் விஷயத்தில்,
स्वसत् ³ பா ⁴ வே		
प्रमाणं	=	பிரமாணம்,
பிரமாணம்		
न अभिकाङ्क्ष्यते	=	கோரப்படுவதில்லை,
ந அபி ⁴ காங்க்ஷ்யதே		
प्रमाणानां	=	பிரமாணங்களுக்கு,
பிரமாணமும்		
प्रामाण्यं	=	பிரமாணத் தன்மை,
பிராமாண்யம்		
यन्मूलं	=	எதன் காரணமாக ஏற்படுகிறதோ (அதை),
யன்மூலம்		
किन्तु	=	எதுதான்,
கிம்நு		
बोधयेत्	=	அறிவுறுத்தும்?
போ ³ த ⁴ யேத்		

எவனுக்கும் தன்னுடைய இருப்பு விஷயத்தில் பிரமாணம் வேண்டப்படுவதில்லை. பிரமாணங்களுக்கெல்லாம் எதன் மூலமாக பிராமாண்யம் ஏற்படுகிறதோ, அதை எது தெரியப்படுத்தும்? (475)

(அவதாரிகை) "நான்" என்ற உணர்ச்சியிருப்பதினால் அப்படி ஒரு பதார்த்தம் உண்டா என்ற ஸந்தேகத்திற்கு இடமில்லாமலிருக்கலாம். ஆனாலும் அந்த பதார்த்தத்தின் வாஸ்தவ ஸ்வரூபம் என்னவென்று தெரியவில்லையே என்று கேட்டால், அதற்கு ஸமாதானம் சொல்லுகிறார்: -

मायाकार्यैस्तिरोभूतो नैष आत्मानुभूयते ।

मेघवृन्दैर्यथा भानुस्तथायमहमादिभिः ॥ ४७६ ॥

மாயாகார்யைஸ்திரோபூ⁴தோ நைஷ ஆத்மானுபூ⁴யதே ।

மேக⁴ப்³ருந்தை³ர்யதா³ பா⁴னுஸ்ததா³யமஹமாதி³பி⁴: ॥ 476 ॥

मायाकार्यैः	=	மாயையின் காரியங்களால்,
மாயாகார்யை:		
तिरोभूतः	=	மறைக்கப்பட்டு,
திரோபூ ⁴ த:		
एष आत्मा	=	இந்த ஆத்மா,
ஏஷ ஆத்மா		

नानुभूयते	=	அனுபவிக்கப்படுகிறதில்லை,
नानुप्राप्तं मेघवन्दः	=	மேகக்கூட்டங்களினால்,
मेकपुंरुन्तैः भानु	=	ஸூரியன்,
पाणु यथा	=	எப்படியோ,
यथा ² तथा	=	அப்படி,
तथा ² अयं	=	இந்த ஆத்மா,
अयम् अहमादिभिः	=	அஹங்காரம் முதலியவைகளால்
अहमादिभिः ⁴	=	(மறைக்கப்பட்டுள்ளது)

மேகக் கூட்டங்களினால் மறைக்கப்பட்டு சூரியன் நன்றாகத் தெரிவதில்லை. அதேபோல மாயையின் காரியங்களான அஹங்காரம் முதலியவைகளால் மறைக்கப்பட்டு இந்த ஆத்மா அனுபவிக்கப்படுகிறதில்லை. (476)

पुरस्थ एव विषये वस्तुन्यध्यस्यतामिति ।

नियमो न कृतः सद्भिर्भ्रान्तिरेवात्र कारणम् ॥ ४७७ ॥

புரஸ்த² ஏவ விஷயே வஸ்துன்யத்²யஸ்யதாமிதி ।

நியமோ ந க்ருத: ஸத்³பி⁴ர்ப்⁴ராந்திரேவாத்ர காரணம் ॥ 477 ॥

पुरःस्थे	=	முன்னாலுள்ள,
पुरःस्थे ² विषये वस्तुनि एव	=	அறிவிற்கு விஷயமான வஸ்துவில்தான்,
विषये वस्तुनि एव अध्यस्यतां	=	ஆரோபம் ஏற்படும்,
अत् ² यस्यताम् इति	=	என்று,
इति नियमः	=	கட்டுப்பாடு,
नियमः सद्भिः	=	அறிந்த பெரியோர்களால்,
सद्भिः ⁴	=	

न कृतः	=	செய்யப்படவில்லை,
न कृत्	=	இவ்விஷயத்தில்,
अत्र	=	இவ்விஷயத்தில்,
अत्र भ्रान्तिरेव	=	ப்ரமம்தான்,
प्राप्तिरेव कारणम्	=	காரணமாகும்.
காரணம்		

முன்னால் இருக்கும் விஷயமான வஸ்துவில்தான் அத்யாஸம் ஏற்படலாம் என்று ஸாதுக்களால் நியமம் செய்யப்படவில்லை. இவ்விஷயத்தில் பிராந்தியே காரணமாக இருக்கப் போதுமானது. (477)

दृगाद्यविषये व्योम्नि नीलतादि यथाबुधाः।

अध्यस्यन्ति तथैवास्मिन्नात्मन्यपि मतिभ्रमात् ॥ ४७८ ॥

த்³ருகா³த்³யவிஷயே வ்யோம்னி நீலதாதி³ யதா³பு³தா⁴:।

அத்³யஸ்யந்தி ததை³வாஸ்மின்னாத்மன்யபி மதிப்⁴ரமாத் ॥ 478 ॥

दृगाद्यविषये	=	கண் முதலியவைகளுக்கு கோசரமாகாத,
त् ³ रुका ³ त् ³ यविषये व्योम्नि	=	ஆகாசத்தில்,
व्योम्नि	=	ஆகாசத்தில்,
व्योमं	=	ஆகாசத்தில்,
यथा	=	எப்படி,
यथा ³ अबुधाः	=	அறிவில்லாதவர்,
अपु ³ ता ⁴ : नीलतादि	=	நீலமாயிருக்கும் தன்மை முதலியவற்றை,
नीलतादि ³ अध्यस्यन्ति	=	ஆரோபம் செய்கிறார்களோ,
अध्यस्यन्ति ³ तथैव	=	அப்படியே,
तथैव ³ अस्मिन् आत्मन्यपि	=	இந்த ஆத்மாவிலும்,
अस्मिन् आत्मन्यपि ³ मतिभ्रमात्	=	புத்தி பிரமத்தால் (ஆரோபம் செய்கிறார்கள்)
मतिभ्रमात् ³ मतिभ्रमात्	=	புத்தி பிரமத்தால் (ஆரோபம் செய்கிறார்கள்)

கண் முதலானவைகளால் அறியமுடியாத ஆகாசத்தில் எப்படி அறிவில்லாத வர்கள் நீலமாயிருக்கும் தன்மை முதலியதை அத்யாஸம் செய்கிறார்களோ, அப்படியேதான் விஷயமாகத்தெரியாத இந்த ஆத்மாவிடத்தில் புத்திபிரமத்தினால் அத்யாஸம் ஏற்படுகிறது. (478)

अनात्मन्यात्मताध्यासे न सादृश्यं अपेक्ष्यते ।

पीतोऽयं शङ्ख इत्यादौ सादृश्यं किं अपेक्षितम् ॥ ४७९ ॥

அனாத்மன்யாத்மதாத்யாஸே ந ஸாத்ருச்யம் அபேக்ஷயதே ।

பீதோ(அ)யம் ஸங்க் இத்யாதௌ ஸாத்ருச்யம் கிம் அபேக்ஷிதம் ॥ 479 ॥

अनात्मनि	=	அநாத்மாவில்,
अनात्मनि		
आत्मताध्यासे	=	ஆத்மத்தன்மையின் அத்யாஸம் ஏற்படுவதில்,
ஆத்மதாத்யாஸே		
सादृश्यं	=	ஸாத்ருச்யமானது,
ஸாத்ருச்யம்		
न अपेक्ष्यते	=	தேவைப்படுவதில்லை,
ந அபேக்ஷயதே		
अयं	=	இந்த,
அயம்		
शङ्खः	=	சங்கு,
ஸங்க்:		
पीतः	=	மஞ்சள் நிறமானது,
பீத:		
इत्यादौ	=	இதுமுதலான இடத்தில்,
இத்யாதௌ		
सादृश्यं	=	ஸாத்ருச்யம்,
ஸாத்ருச்யம்		
किंपेक्षितम्	=	தேவைப்பட்டு இருக்கிறதா?
கிம்பேக்ஷிதம்		

அனாத்மாவிடத்தில் ஆத்மத் தன்மையை அத்யாஸம் செய்வதில் ஸாதிருச்யம் தேவையில்லை "இந்த சங்கு மஞ்சளாயிருக்கிறது" இது முதலான இடங்களில் ஸாதிருச்யம் வேண்டப்படுகிறதா? இல்லையே. (479)

निरुपाधिभ्रमेष्वस्य नैवापेक्षा प्रदृश्यते ।

सोपाधिष्वेव तदृष्टं रज्जुसर्पभ्रमादिषु ॥ ४८० ॥

நிருபாதிப்ரமேஷ்வஸ்ய நைவாபேக்ஷா ப்ரத்ருஸ்யதே ।
ஸோபாதிஷ்வேவ தத்ருஷ்டம் ரஜ்ஜுஸர்ப்ப்ரமாதிஷ் ॥ 480 ॥

நிருபாதிப்ரமேஷு	=	உபாதியில்லாமல் ஏற்படும் பிரமங்களில்,
நிருபாதிப்ரமேஷு அஸ்ய	=	இந்த ஸாத்ருச்யத்தின்,
அஸ்ய அபேக்ஷா	=	தேவை,
அபேக்ஷா நைவ ப்ரதூச்யதே	=	காணப்படவேயில்லை,
நைவ ப்ரத்ருஸ்யதே ரஜ்ஜுஸர்ப்ப்ரமாதிஷு	=	கயிற்றில் தோன்றும் பாம்பு முதலான,
ரஜ்ஜுஸர்ப்ப்ரமாதிஷ் ஸோபாதிஷு ஏவ	=	உபாதியுடன் கூடிய பிரமங்களில்தான்,
ஸோபாதிஷ் ஏவ தத்	=	அந்த ஸாத்ருச்யம்,
தத் ருஷ்டம்	=	காணப்பட்டு உள்ளது.

உபாதியில்லாமலே பிரமம் ஏற்படும் ஸ்தலங்களில் ஸாதிருச்யத்தின் அபேக்ஷையே காணப்படுவதில்லை. கயிற்றில் ஸர்ப்ப பிரமம் முதலான, உபாதியுள்ள பிரம்மஸ்தலங்களில் தான் ஸாதிருச்யம் காணப்படுகிறது. (480)

तथापि किञ्चित् वक्ष्यामि सादृश्यं शृणु तत्परः ।

ததாபி கிஞ்சித் வக்ஷ்யாமி ஸாத்ருஸ்யம் ஸ்ருணு தத்பர: ।

तथापि	=	அப்படியிருந்தபோதிலும்,
ததாபி சாடூச்யம்	=	ஸாத்ருச்யத்தை,
ஸாத்ருஸ்யம் கிஞ்சித்	=	கொஞ்சம்,
கிஞ்சித் வக்ஷ்யாமி	=	சொல்கிறேன்,
வக்ஷ்யாமி தத்பர:	=	அதிலேயே ஈடுபட்டவனாக,

शृणु
म्ருणु = கேள்.

அத்யாஸத்திற்கு ஸாத்ருச்யம் கட்டாயம் வேண்டும் என்று நீ நினைப்பாயே யாகில் உன் அபிப்ராயப்படியே ஆத்மாத்யாஸத்திலும் ஸாத்ருச்யம் உள்ளது என்பதை கொஞ்சம் எடுத்துக் கூறுகிறேன் அதிலேயே கவனமாய் கேள்.

अत्यन्तनिर्मलः सूक्ष्म आत्मायमतिभास्वरः ॥ ४८१ ॥

அத்யந்தநிர்மல: ஸூக்ஷ்ம ஆத்மாயமதிபாஸ்வர்: ॥ 481 ॥

बुद्धिस्तथैव सत्त्वात्मा साभासा भास्वरामला ।

புத்திஸ்ததைவ ஸத்த்வாத்மா ஸாபாஸா பாஸ்வராமலா ।

अयं आत्मा	=	இந்த ஆத்மா,
अयम् ஆத்மா		
अत्यन्तनिर्मलः	=	மிகவும் சுத்தமாக உள்ளது,
அத்யந்தநிர்மல:		
सूक्ष्म	=	ஸூக்ஷ்மமானது,
ஸூக்ஷ்ம		
अतिभास्वरः	=	மிகவும் பிரகாசமாக உள்ளது,
அதிபாஸ்வர்:		
तथैव	=	அப்படியே,
ததைவ		
सत्त्वात्मा	=	ஸத்வ குணத்தை ஸ்வரூபமாகக் கொண்டதும்,
ஸத்த்வாத்மா		
साभासा	=	ஆத்ம பிரதிபிம்பத்துடன் கூடியதுமான,
ஸாபாஸா		
बुद्धिः	=	புத்தியும்,
புத்தி:		
पुं० ति०:		
भास्वरा	=	பிரகாசமுள்ளதாயும்,
பாஸ்வரா		
अमला	=	சுத்தமாயும் உள்ளது.
அமலா		

இந்த ஆத்மா வெகு நிர்மலமாயிருப்பவர், ஸூக்ஷ்மமாயிருப்பவர், வெகு பிரகாசமுள்ளவர். அப்படியே ஸத்வ ஸ்வபாவமுள்ளதும், ஆத்மாவின் பிரதிபிம்பத் தோடுகூடியதுமான புத்தியும் பிரகாசமுள்ளது, நிர்மலமானது. (481)

सांनिध्यात् आत्मवत् भाति सूर्यवत् स्फटिको यथा ॥ ४८२ ॥

ஸாம்நித்^யாதா^தம்வத்^{பா}தி ஸூர்யவத்ஸ்ப^{டி}கோ யதா^ய ॥ 482 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ^२		
स्फटिकः	=	ஸ்படிகம்,
ஸ்ப ^{டி} க:		
सूर्यवत्	=	ஸூரியன் போல்,
ஸூர்யவத்		
भाति	=	பிரகாசிக்கிறதோ அப்படியே (புத்தியும்),
பா ^{தி}		
सांनिध्यात्	=	அருகில் இருப்பதால்,
ஸாம்நித் ^ய ாத்		
आत्मवत्	=	ஆத்மாபோல்,
ஆத்மவத்		
भाति	=	விளங்குகிறது.
பா ^{தி}		

எப்படி ஸ்படிகம் ஸூடைய ஸந்நிதியில் ஸூர்யன் போல பிரகாசிக்கிறதோ, அப்படியே புத்தியும் ஆத்மாவின் ஸந்நிதியில் இருப்பதால் ஆத்மாவைப்போல பிரகாசிக்கிறது. (482)

आत्माभासा ततो बुद्धिः बुद्ध्याभासं ततो मनः ।

ஆத்மாபா^{ஸா} ததோ ப[ு]த்^{தி}: ப[ு]த்^{தி}யாபா^{ஸம்} ததோ மன: ।

अक्षाणि मनआभासान्यक्षाभासमिदं वपुः ॥ ४८३ ॥

அக்ஷாணி மனஆபா^{ஸா}ன்யக்ஷாபா^{ஸமித}ம் வபு: ॥ 483 ॥

ततः	=	ஆகையால்,
தத:		
बुद्धिः	=	புத்திபானது.
பு [ு] த் ^{தி} :		
आत्माभासा	=	ஆத்மாவினால் பிரகாசிக்கிறது,
ஆத்மாபா ^{ஸா}		
ततः	=	பிறகு,
தத:		

मनः	=	மனது,
मनः बुद्ध्याभासं	=	புத்தியின் பிரகாசமுள்ளது,
पुत्तयापासम् अक्षाणि	=	இந்திரியங்கள்,
अक्षणाणि मन आभासानि	=	மனதால் பிரகாசிப்பவை,
मन आपासानी इदं वपुः	=	இந்த சரீரம்,
इत्थं वपुः अक्षाभासं	=	இந்திரியங்களால் பிரகாசிப்பவை.
अक्षणापासम्		

ஸ்படிகத்திற்கு இயற்கையாக ஒளியில்லாவிட்டாலும் ஸூர்யனிடமிருந்து ஒளியைப் பெற்று ஒளியுள்ளதுபோல் தோன்றுகிறது. இதுபோல் புத்தி ஆத்மாவின் பிரகாசத்தைப் பெற்று தானும் பிரகாசிக்கிறது. இந்த ஆத்ம பிரகாசம் முதலில் புத்தியிலும் புத்தியின் மூலம் மனஸிலும் மனதின் மூலம் இந்திரியங்களிலும் இந்திரியங்கள் மூலம் சரீரத்திலும் வந்து எல்லாம் பிரகாசிக்கின்றன ஆபாஸமென்கிற பதத்திற்கு பிரதிபிம்பம் என்ற பொருள் உள்ளபோதிலும் அவ்வார்த்தைக்கு "கொஞ்சம் பிரகாசம்" அதாவது "கடன்வாங்கி கொஞ்சமாய் பிரகாசிக்கும் தன்மையுள்ளது" என்பதே நேரான அர்த்தம். (483)

अतः एव आत्मताबुद्धिः देहाक्षादौ अनात्मनि ।

मूढानां प्रतिबिम्बादौ बालानामिव दृश्यते ।

सादृश्यं विद्यतेः बुद्धौ आत्मनोऽध्यासकारणम् ॥ ४८४ ॥

அத: ஏவ ஆத்மதாபுத்தி: தேஹாக்ஷாதௌ அனாத்மனி ।

மூடா'னாம் ப்ரதிபி'ம்பா'தௌ பா'லாநாமிவ த்'ருஸ்யதே ।

ஸாத்'ருஸ்யம் வித்'யதே: புத்'தௌ ஆத்மனோ(அ)த்'யாஸகாரணம் ॥ 484 ॥

अत एव	=	ஆகையால்தான்,
अत एव बालानां	=	சிறுவர்களுக்கு,
पा'लानाम् प्रतिबिम्बादौ इव	=	பிரதிபிம்பம் முதலியவற்றில்போல,
ப்ரதிபி'ம்பா'தௌ இவ मूढानां	=	அவிவேகிகளுக்கு,
मूढा'नाम्		

अनात्मनि	=	ஆத்மாவல்லாத,
अनात्मनि देहाक्षादौ	=	தேஹம், இந்திரியம் முதலியவற்றில்,
தே ³ ஹாக்ஷாதௌ ³ आत्मताबुद्धिः	=	ஆத்மா என்ற புத்தி,
ஆத்மதாபு ³ த்தி ⁴ : दृश्यते	=	காணப்படுகிறது (ஆகவே),
த் ³ ருஸ்யதே अध्यास	=	அத்யாஸத்திற்குக் காரணமான,
அத் ⁴ யாஸ आत्मनः	=	ஆத்மாவின்,
ஆத்மன: सादृश्यं	=	ஸாத்ருச்யம்,
ஸாத் ³ ருஸ்யம் बुद्धौ	=	புத்தியில்,
பு ³ த் ³ தௌ ⁴ विद्यते:	=	இருக்கிறது.
வித் ³ யதே:		

ஆகையினால்தான் (ஆத்மாவின் பிரகாசத்தைப் பெற்று தேஹம் முதலியவைகளும் பிரகாசமுள்ளவைகளாகத்தோன்றுகிறபடியால்தான்) பாலர்களுக்கு பிரதிபிம்பம் முதலியதில் தான் என்ற புத்தி ஏற்படுவதுபோல மோஹத்தையடைந்த அவிவேகிகளுக்கு அநாத்மாவான தேகம் இந்திரியம் முதலானதில் ஆத்மா என்கிற புத்தி காணப்படுகிறது.

இவ்விதமாக அத்யாஸம் செய்வதற்குவேண்டிய காரணமான ஆத்ம ஸாதி ருச்யம் புத்தியில் இருக்கிறது. (484)

अनात्मन्यहमित्येव योऽयं अध्यास ईरितः ।

स्यात् उत्तरोत्तराध्यासे पूर्वपूर्वस्तु कारणम् ॥ ४८५ ॥

அனாத்மன்யஹமித்யேவ யோ(அ)யம் அத்⁴யாஸ ஈரித: ।

ஸ்யாத் உத்தரோத்தராத்⁴யாஸே பூர்வபூர்வஸ்து காரணம் ॥ 485 ॥

अनात्मनि	=	ஆத்மாவல்லாததில்,
अनात्मनि अहमित्येव	=	நான் என்பதாகவே,
அஹமித்யேவ		

योयं अध्यासः	=	எந்த இந்த அத்யாஸம்,
யோயம் அத்யாஸ:		
ईरितः	=	சொல்லப்பட்டதோ (இதில்),
ஈரித:		
उत्तरोत्तराध्यासे	=	பின்பின்வரும் அத்யாஸத்தில்,
உத்தரோத்தராத்யாஸே		
पूर्वपूर्वस्तु	=	முன் முன் ஏற்பட்ட அத்யாஸம்,
பூர்வபூர்வஸ்து		
कारणम् स्यात्	=	காரணம் ஆகும்.
காரணம் ஸ்யாத்		

அனாத்மாவினிடத்தில் நான் என்று இப்பொழுது அத்யாஸம் ஏற்படுவதற்கு இதேமாதிரி இதற்கு முன் ஏற்பட்ட அத்யாஸம் காரணம் அந்த அத்யாஸத்திற்கு அதற்கு முன் ஏற்பட்ட அத்யாஸம் காரணம் இவ்வாறு அநாதிகாலமாக பின் பின் ஏற்படும் அத்யாஸத்திற்கு முன் முன் உள்ள அத்யாஸமே காரணமாகும். (485)

सुप्तिमूर्च्छाकोत्थितेष्वेव दृष्टः संसारलक्षणः ।

अनादिरेषाऽविद्या तत्संस्कारोऽपि च तादृशः ॥ ४८६ ॥

ஸுப்திமூச்சு²ர்கோத்தி²தேஷ்வேவ த்³ருஷ்ட: ஸம்ஸாரலக்ஷண: ।

அநாதி³ரேஷா(அ)வித்³யா தத்ஸம்ஸ்காரோ(அ)பி ச தாத்³ருஸ: ॥ 486 ॥

सुप्तिमूर्च्छाकोत्थितेषु एव	=	தூக்கம் மூர்ச்சை இவற்றிலிருந்து
ஸுப்திமூர்சோ ² த்தி ² தேஷ் ஏவ		வெளிவந்தவர்களிடம்தான்,
संसारलक्षणः	=	ஸம்ஸாரரூபமான அத்யாஸம்,
ஸம்ஸாரலக்ஷண:		
दृष्टः	=	காணப்பட்டிருக்கிறது,
த் ³ ருஷ்ட:		
एषा	=	இந்த,
ஏஷா		
अविद्या	=	அவித்யை,
அவித் ³ யா		
अनादिः	=	ஆதியற்றது,
அநாதி ³ :		
तत्संस्कारोऽपि च	=	அந்த அவித்யையின் ஸம்ஸ்காரமும்,
தத்ஸம்ஸ்காரோ(அ)பி ச		
तादृशः	=	அவ்விதமே (ஆதியற்றதே)
தாத் ³ ருஸ:		

நல்ல தூக்கத்திலிருந்தும் மூர்ச்சையிலிருந்தும் எழுந்திருந்தவர்களிடத்தில் தான் ஸம்ஸார ரூபமான அத்யாஸம் காணப்படுகின்றது. இந்த அவித்யை ஆதியற்றது. அதன் ஸம்ஸ்காரமும் அப்படியே ஆதியற்றது. (486)

(அவதாரிகை) வியஷ்டி அக்ஞானமாகிற அவித்யையிலிருந்து ஸம்ஸாரம் எப்படி ஏற்படுகிறது என்பதை இனி விஸ்தரிக்கிறார்: -

अध्यासबाधागमनस्य कारणं शृणु प्रवक्ष्यामि समाहितात्मा ।

यस्मादिदं प्राप्तमनर्थजातं जन्माप्ययव्याधिजरादिदुःखम् ॥ ४८७ ॥

அத்யாஸபா³தா⁴க³மனஸ்ய காரணம் ஸ்ருணு ப்ரவக்ஷ்யாமி ஸமாஹிதாத்மா ।
யஸ்மாதி³த³ம் ப்ராப்தமனர்த²ஜாதம் ஜன்மாப்யயவ்யாதி⁴ஜராதி³து³:க³ம் ॥ 487 ॥

अध्यासबाधागमनस्य = அத்யாஸமென்னும் துன்பம் வருவதன்,

अत்யासबा³ता⁴क³मनस्य

कारणं = காரணத்தை,

காரணம்

प्रवक्ष्यामि = சொல்கிறேன்,

ப்ரவக்ஷ்யாமி

समाहितात्मा = மிகுந்த கவனமுள்ள மனதுடன்,

ஸமாஹிதாத்மா

शृणु = கேள்,

ஸ்ருணு

यस्मात् = எதிலிருந்து.

யஸ்மாத்

जन्माप्यय = பிறவி, மரணம்,

ஜன்மாப்யய

व्याधि = பிணி.

வ்யாதி⁴

जरादिदुःखम् = மூப்பு, மனஸ்தாபம், துன்பம் ஆகிய,

ஜராதி³து³:க³ம்

इदं = இந்த,

இத³ம்

अनर्थजातं = அநர்த்த ஸமூஹம்,

அனர்த²ஜாதம்

प्राप्तं = வந்துள்ளதோ.

ப்ராப்தம்

எதிலிருந்து பிறப்பு, இறப்பு, வியாதி, ஜரை, மனஸ்தாபம், துன்பம் முதலிய துக்கமாகிற அனர்த்தக்கூட்டம் வந்திருக்கிறதோ, அந்த அத்யாஸமாகிற தொந்திரவு ஏற்பட்டதின் காரணத்தைச்சொல்கிறேன். கவனமான மனஸுடன் கேள். (487)

आत्मोपाधेरविद्याया अस्ति शक्तिद्वयं महत् ।

विक्षेप आवृतिश्चेति याभ्यां संसार आत्मनः ॥ ४८८ ॥

ஆத்மோபாதே⁴ரவித்³யாயா அஸ்தி ஸக்தித்²வயம் மஹத் ।

விக்ஷேப ஆவ்ருதிஸ்சேதி யாப்⁴யாம் ஸம்ஸார ஆத்மன: ॥ 488 ॥

आत्मोपाधे	=	ஆத்மாவின் உபாதியான,
ஆத்மோபாதே ⁴		
अविद्यायाः	=	அவித்யைக்கு,
அவித் ³ யாயா:		
विक्षेप	=	விக்ஷேபமும்,
விக்ஷேப		
आवृतिश्च	=	ஆவரணமும்,
ஆவ்ருதிஸ்ச		
इति	=	என்ற,
இதி		
महत्	=	பெரிய,
மஹத்		
शक्तिद्वयं	=	இரண்டு சக்தி,
ஸக்தித் ² வயம்		
अस्ति	=	இருக்கிறது,
அஸ்தி		
याभ्यां	=	எவைகளால்,
யாப் ⁴ யாம்		
आत्मनः	=	ஆத்மாவுக்கு,
ஆத்மன:		
संसार	=	பிறப்பு இறப்பு ரூபமான ஸம்ஸாரம்
ஸம்ஸார		ஏற்படுகிறதோ.

ஆத்மாவிற்கு உபாதியாயிருக்கும் அவித்யைக்கு இரண்டு பெரிய சக்திகள் இருக்கின்றன. ஒன்று விக்ஷேபம் மற்றொன்று ஆவரணம். இவைகளினால்தான் ஆத்மாவிற்கு ஸம்ஸாரம் ஏற்படுகிறது. (488)

आवृत्तिस्तमसः शक्तिस्तद्ध्यावरणकारणम् ।

मूलाविद्येति सा प्रोक्ता यया संमोहितं जगत् ॥ ४८९ ॥

ஆவ்ருதிஸ்தமஸ: ஸக்திஸ்தத்³த்யாவரணகாரணம் ।

மூலாவித்³யேதி ஸா ப்ரோக்தா யயா ஸம்மோஹிதம் ஜக³த் ॥ 489 ॥

आवृत्तिः	=	ஆவரணம்,
ஆவ்ருதி:		
तमसः	=	தமோகுணத்தின்,
தமஸ:		
शक्तिः	=	சக்தி,
ஸக்தி:		
तत्	=	அந்த தமோகுணம்,
தத்		
आवरणकारणं हि	=	ஆவரணத்திற்குக் காரணமல்லவா,
ஆவரணகாரணம் ஹி		
यया	=	எதனால்,
யயா		
जगत्	=	பிரபஞ்சம்,
ஜக ³ த்		
संमोहितं	=	நன்கு மோஹத்தையடைந்திருக்கிறதோ,
ஸம்மோஹிதம்		
सा	=	அது,
ஸா		
मूलाविद्या इति	=	மூலாவித்யை என்று,
மூலாவித் ³ யா இதி		
प्रोक्ता	=	சொல்லப்பட்டு உள்ளது.
ப்ரோக்தா		

ஆவரணம் என்பது தமோ குணத்தின் சக்தி. அதுதான் (தமோ குணம்தான்) மறைப்பதற்குக் காரணம். எதனால் உலகம் மோஹத்தையடைந்திருக்கிறதோ, அந்த ஆவரண சக்தி மூலாவித்யை - எல்லாவற்றிற்கும் வேர் மாதிரியுள்ள அக்ஞானம் என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. (489)

विवेकवानप्यतियौक्तिकोऽपि श्रुतात्मतत्त्वोऽपि च पण्डितोऽपि ।

शक्त्या यया संवृतबोधदृष्टिः आत्मानमात्मस्थमिमं न वेद ॥ ४९० ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

விவேகவானப்யதியெளக்திகோ(அ)பி

ஸ்ருதாத்மதத்த்வோ(அ)பி ச பண்டிதோ(அ)பி ।

ஸக்த்யா யயா ஸம்வருதபோதத்த்ருஷ்டி:

ஆத்மானமாத்மஸ்த்மிமம் ந வேத ॥ 490 ॥

विवेकवानपि	=	விவேகமுள்ளவனாக இருந்தாலும்,
विவேकवानपि		
अतियौक्तिकोऽपि	=	மிகுந்த யுத்திசாலியாக இருந்தாலும்,
अतियेளக்திகோ(அ)பி		
श्रुतात्मतत्त्वोऽपि	=	ஆத்மதத்வத்தைக் கேட்டுத் தெரிந்தவனாக
ஸ்ருதாத்மதத்த்வோ(அ)பி		யிருந்தாலும்,
पण्डितोऽपि	=	படித்தவனாயிருந்தாலும்,
பண்டிதோ(அ)பி		
यया शक्त्या	=	எந்த சக்தியால்,
யயா ஸக்த்யா		
संवृतबोधदृष्टिः	=	மறைக்கப்பட்ட ஞானப்பார்வை உடையவனாக,
ஸம்வருதபோதத்த்ருஷ்டி:		
आत्मस्थं	=	தன்னிடமுள்ள,
ஆத்மஸ்த்ம்		
इमं आत्मानं	=	இந்த ஆத்மாவை,
இமம் ஆத்மானம்		
न वेद	=	அறியவில்லையோ.
ந வேத		

விவேகமுள்ளவனாயிருந்தாலும், யுக்தியில் வெகு ஸாமர்த்திய சாலியாயிருந்தாலும், ஆத்ம தத்வத்தைக்கேட்டு அறிந்தவனாயிருந்தாலும், வித்வானாயிருந்தாலும், இந்த ஆவரண சக்தியினால் மறைக்கப்பட்ட ஞானமாகிற கண்ணுள்ளவனாய் தன்னிடத்திலேயே இருக்கும் இந்த ஆத்மாவை அறிந்துகொள்வதில்லை. (490)

विक्षेपनाम्नी रजसस्तु शक्तिः प्रवृत्तिहेतुः पुरुषस्य नित्यम् ।

स्थूलादिलिङ्गान्तं अशेषमेतत् यया सदात्मन्यसदेव सूयते ॥ ४९१ ॥

விக்ஷேபநாம்னீ ரஜஸஸ்து ஸக்தி:

ப்ரவ்ருத்திஹேது: புருஷஸ்ய நித்யம் ।

ஸ்தூலாதி'லிங்கா'ந்தம் அஸேஷமேதத்

யயா ஸதா'த்மன்யஸதே'வ ஸூயதே ॥ 491 ॥

विक्षेपनाम्नी = விக்ஷேபம் என்று பெயருள்ள,

விக்ஷேபநாம்னீ

रजसः शक्तिस्तु	=	ரஜோகுணத்தின் சக்தியோவெனில்,
रजसः शक्तिस्तु	=	ரஜஸ: ஸக்திஸ்து
नित्यम्	=	எப்பொழுதும்,
नित्यम्	=	நித்யம்
पुरुषस्य	=	புருஷனுடைய,
पुरुषस्य	=	புருஷஸ்ய
प्रवृत्तिहेतुः	=	ப்ரவிருத்திக்குக்காரணம்,
प्रवृत्तिहेतुः	=	ப்ரவ்ருத்திஹேது:
यथा	=	எதனால்,
यथा	=	யயா
सदात्मनि	=	ஸத்ருபமான ஆத்மாவில்,
सदात्मनि	=	ஸதா ³ த்மனி
असदेव	=	அஸத்தாகவே இருக்கும்,
असदेव	=	அசதே ³ வ
स्थूलादिलिङ्गान्तं	=	ஸ்தூல சரீரம் முதல் ஸூக்ஷ்ம சரீரம்
स्थूलादिलिङ्गान्तं	=	ஸ்தூ ² லாதி ³ லிங்கா ³ ந்தம்
एतत् अशेषं	=	வரையிலான,
एतत् अशेषं	=	ஏதத் அஸேஷம்
सूयते	=	இது எல்லாம்,
सूयते	=	சூயதே
सूयते	=	உண்டாகிறதோ.
सूयते	=	சூயதே

எதனால் ஸத்தாகவிருக்கும் ஆத்மாவினிடத்தில் ஸ்தூல சரீரம் முதல் லிங்க சரீரம் முடிய இல்லாததான இவை யெல்லாம் உண்டாகிறதோ, மனிதனுக்கு எப்பொழுதும் பிரவிருத்திக்குக் காரணமாயிருக்கிற அந்த விக்ஷேபம் என்ற பெயருடைய சக்தியானது ரஜோ குணத்தின் சக்தியாகும். (491)

निद्रा यथा पूरुषं अप्रमत्तं समावृणोतीत्यपि प्रतीचम् ।

तथाऽऽवृणोत्यावृतिशक्तिः अन्तः विक्षेपशक्तिः परिजृम्भयन्ती ॥ ४९२ ॥

நித்³ரா யதா² பூருஷம் அப்ரமத்தம் ஸமாவ்ருணோதீயமபி ப்ரதீசம் ।

ததா²(ஆ)வ்ருணோத்யாவ்ருதிஸக்தி: அந்த: விக்ஷேபஸக்தி பரிஜ்ரும்பயந்தீ ॥492॥

अप्रमत्तं	=	கவனமுள்ள,
अप्रमत्तं	=	அப்ரமத்தம்
पूरुषं	=	புருஷனையும்,
पूरुषं	=	பூருஷம்
निद्रा	=	நித் ³ ரா
निद्रा	=	நித் ³ ரா

यथा	=	எப்படி,
यथा ² समावृणोती	=	மறைக்கிறதோ,
ஸமாவ்ருணோதி		
तथा	=	அப்படி,
तथा ² इयं	=	இந்த,
இயம் अवृतिशक्तिरपि	=	ஆவரணசக்தியும்,
அவ்ருதிஸக்திரபி		
अन्तः	=	உள்ளே,
अन्तः विक्षेपशक्तिं	=	விசேஷபசக்தியை,
விசேஷபஸக்திம்		
परिजृम्भयन्ती	=	வெளிப்படுத்திக்கொண்டு,
பரிஜ்ரும்பயந்தீ		
प्रतीचम्	=	ஆத்மாவை,
ப்ரதீசம் आवृणोति	=	மறைக்கிறது.
ஆவ்ருணோதி		

கவனத்தோடு கூடிய புருஷனையும் கூட தூக்கமானது எப்படி நன்கு முடிக்கொள்கிறதோ, அப்படியே ஆவரணசக்தி பிரத்யக் ஆத்மாவை முடிக்கொள்கிறது. உள்ளிருந்து கொண்டு விசேஷப சக்தியை வெளிக்கிளப்பிவிடுகிறது. (492)

शक्त्या महत्याऽऽवरणाभिधानया समावृते सति अमलस्वरूपे ।
पुमान् अनात्मन्यहमेष एवेत्यात्मत्वबुद्धिं विदधाति मोहात् ॥ ४९३ ॥

ஸக்த்யா மஹத்யா(ஆ)வரணாபி⁴தா⁴னயா
ஸமாவ்ருதே ஸதி அமலஸ்வரூபே ।
புமான் அனாத்மன்யஹமேஷ
ஏவேத்யாத்மத்வபு³த்தி⁴ம் வித்³தா⁴தி மோஹாத் ॥ 493 ॥

आवरणाभिधानया	=	ஆவரணம் என்று பெயருள்ள,
ஆவரணாபி ⁴ தா ⁴ னயா		
महत्या	=	பெரிய,
மஹத்யா		
शक्त्या	=	சக்தியினால்,
ஸக்த்யா		

अमलस्वरूपे	=	சுத்தஸ்வரூபமான, ஆத்மாவானது,
अमलस्वरूपे समावृते	=	மறைக்கப்பட்ட பொழுது,
ஸமாவ்ருதே पुमान्	=	புருஷன்,
புமான் अनात्मनि	=	ஆத்மாவல்லாததில்,
அனாத்மனி अहं	=	நான்,
அஹம் एष एव	=	இதுதான்,
ஏஷ ஏவ इति	=	என்று,
இதி मोहात्	=	அவிவேகத்தால்,
மோஹாத் आत्मत्वबुद्धिं	=	ஆத்மா என்ற எண்ணத்தை,
ஆத்மத்வபு ³ த் ³ தி ⁴ ம் विदधाति	=	செய்கிறான்.
வித் ³ தா ⁴ தி		

ஆவரணம் என்ற பெயருடைய பெரிய சக்தியினால் நிர்மல ஸ்வரூபமான ஆத்மதத்வம் மூடப்பட்டபோது புருஷன் அனாத்மாவிடத்தில் “இதுதான் நான்” என்று ஆத்மா வென்கிற எண்ணத்தை மோஹத்தினால் வைக்கிறான். (493)

यथा प्रसुतिप्रतिभास देहे स्वात्मत्वधीरेष तथा ह्यनात्मनि ।

जन्माप्ययक्षुब्धयतृच्छमादी नारोपयत्यात्मनि तस्य धर्मान् ॥ ४९४ ॥

யதா² ப்ரஸுதிப்ரதிபா⁴ஸ தே³ஹே

ஸ்வாத்மத்வதீ⁴ரேஷ ததா² ஹ்யனாத்மனி ।

ஜன்மாப்யயக்ஷுத்³ப⁴யத்ருட்²ரமாதீ³

நாரோபயத்யாத்மனி தஸ்ய த⁴ர்மான் ॥ 494 ॥

प्रसुतिप्रतिभास देहे = தூக்கத்தில் தோன்றும் ஸ்வப்ன சரீரத்தில்,

ப்ரஸுதிப்ரதிபா⁴ஸ தே³ஹே

यथा = எப்படியோ,

யதா²

तथा = அப்படி,

ததா²

अनात्मनि	=	ஆத்மாவல்லாததில்,
अनात्मनि स्वात्मत्वधी:	=	தன் ஆத்மா என்ற புத்தியுள்ளவனான,
स्ववாதमत्वधी:	=	இந்தப் புருஷன்,
एष:	=	இந்தப் புருஷன்,
ஏஷ:	=	பிறவி மரணம்,
जन्माप्यय	=	பசி, பயம்,
जन्माप्यय क्षुद्रय	=	தாகம், சிரமம் முதலிய,
क्षुद्रय तृष्टमादीन्	=	அந்த அநாத்மாவின் தர்மங்களை,
तृष्टमादीन् तस्य धर्मान्	=	ஆத்மாவில்,
तस्य धर्मान् तस्य धर्मान्	=	ஆரோபம் செய்கிறான்.
तस्य धर्मान् आत्मनि	=	ஆரோபயதி
आत्मनि आरोपयति	=	
आरोपयति	=	

நல்ல தூக்கத்தில் தோன்றுகிற (ஸ்வப்ன) தேஹத்தில் எப்படி தன் ஆத்மா வென்கிற புத்தியுள்ளவனாக இருக்கிறானோ, அப்படியே அனாத்மாவில் தன் ஆத்மா வென்கிற எண்ணமுள்ளவனாக இவன் அதன் (அனாத்மாவின்) தர்மங்களாகிய ஜனனம், மரணம், பசி, பயம், தாஹம், சிரமம் முதலியவைகளை ஆத்மாவினிடத்தில் ஏற்றிக்கொள்கிறான். (494)

विक्षेपशक्त्या परिचोद्यमानः करोति कर्माणि उभयात्मकानि ।

भुञ्जान एतत्फलमप्युपात्तं परिभ्रमत्येष भवाम्बुराशौ ॥ ४९५ ॥

விசேஷபஸக்த்யா பரிசோத்³யமான: கரோதி கர்மாணி உப⁴யாத்மகானி ।

பு⁴ஞ்ஜான ஏதத்³ப³லமப்யுபாத்தம் பரிப்⁴ரமத்யேஷ ப⁴வாம்பு³ராஸௌ ॥ 495 ॥

विक्षेपशक्त्या	=	விசேஷபசக்தியால்,
विक्षेपशक्त्या परिचोद्यमानः	=	நன்கு தூண்டப்படுகிறவனாக,
परिचोद्यमानः परीशोत् ³ यमानः	=	இந்த ஜீவன்,
एष:	=	(புண்யம் பாபம் என்று) இரண்டுவிதமான,
ஏஷ:	=	
उभयात्मकानि	=	
उभयात्मकानि उप ⁴ यात्मकानि	=	

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா³ந்த ஸாரஸங்க³ரஹம்

कर्माणि	=	கர்மாக்களை,
கர்மாணி		
करोति	=	செய்கிறான்,
கரோதி		
उपात्तं	=	ஏற்பட்டதான,
உபாத்தம்		
एतत्फलमपि	=	இதன்பலனையும்,
ஏதத்ப³லமபி		
भुञ्जान	=	அனுபவித்துக்கொண்டு,
பு³ஞ்ஜான		
भवाम्बुराशौ	=	ஸம்ஸார ஸாசரத்தில்,
ப³வாம்பு³ராஸௌ		
परिभ्रमति	=	உழலுகிறான்.
பரிப்³ரமதி		

விசேஷபசுத்தியினால் ஏவப்பட்டவனாக புண்ணியம் பாபம் என்கிற இரண்டு விதமான கர்மாக்களையும் செய்கிறான். இதன் பலனாக ஏற்படுவதை அனுபவிக்கிற வனாக ஸம்ஸாரமாகிய ஸமுத்திரத்தில் உழலுகிறான். (495)

अध्यासदोषात् समुपागतोऽयं संसारबन्धः प्रबलः प्रतीचः ।

यद्योगतः क्लिश्यति गर्भवासजन्माप्ययक्लेशभयैरजस्रम् ॥ ४९६ ॥

அத³யாஸதோ³ஷாத் ஸமுபாக³தோ(அ)யம் ஸம்ஸாரப³ந்த³: ப்ரப³ல: ப்ரதீச³: ।
யத்³யோக³த³: க்லிஸ்யதி க³ர்ப³வாஸஜன்மாப்யயக்லேஸப³யைரஜஸ்ரம் ॥ 496 ॥

यद्योगतः	=	எதன் சேர்க்கையினால்,
யத்³யோக³த³:		
अजस्रम्	=	எப்பொழுதும்,
அஜஸ்ரம்		
गर्भवास	=	கர்ப்பத்தில் வாஸம்,
க³ர்ப³வாஸ		
जन्माप्यय	=	பிறவி மரணம்,
ஜன்மாப்யய		
क्लेशभयैः	=	கிலேசம், பயம் இவைகளால்,
க்லேஸப³யை:		
क्लिश्यति	=	துன்புறுகிறானே,
க்லிஸ்யதி		

अयं	=	இந்த,
अयम्		
प्रबलः	=	உறுதியான,
प्रपञ्चः		
संसारबन्धः	=	ஸம்ஸாரபந்தம்,
संसारपञ्चः		
प्रतीचः	=	ஆத்மாவிற்கு,
प्रतीचः		
अध्यासदोषात्	=	அத்யாஸம் என்னும் தோஷத்தினால்,
अध्यासतोऽज्ञातः		
समुपागतः	=	வந்துள்ளது.
समुपागतः		

எதனுடைய சேர்க்கையினால் கர்ப்பத்தில் வாஸம், பிறப்பு, இறப்பு, கஷ்டம், பயம் இவைகளால் இடைவிடாமல் சிரமப்படுகிறானோ, அந்த மிக பலமான ஸம்ஸார பந்தம் அத்யாஸமென்ற தோஷத்தினால் பிரத்யக் ஆத்மாவிற்கு வந்திருக்கிறது. (496)

अध्यासो नाम खल्वेष वस्तुनो योऽन्यथाग्रहः ।

स्वाभाविक भ्रान्तिमूलं संसृतेः आदिकारणम् ॥ ४९७ ॥

அத்யாஸோ நாம க்'ல்வேஷ வஸ்துனோ யோ(அ)ன்யதா'க்'ரஹ: ।
ஸ்வாபா'விக ப்'ராந்திமூலம் ஸம்ஸருதே: ஆதி'காரணம் ॥ 497 ॥

वस्तुनः	=	வஸ்துவைப் பற்றிய,
वस्तुनः		
यः	=	எந்த,
यः		
अन्यथाग्रहः	=	மாறுதலான அறிவு உண்டோ,
अन्यथाग्रहः		
एषः	=	இது,
एषः		
अध्यासो नाम खलु	=	அத்யாஸம் என்பது (இது),
अध्यासो नाम खलु		
स्वाभाविक भ्रान्तिमूलं	=	அவித்யையால் ஏற்பட்ட பிராந்தியை
स्वाभाविक भ्रान्तिमूलं		
संसृतेः	=	மூலமாக உடையது,
संसृतेः		
आदिकारणम्	=	ஸம்ஸாரத்திற்கு,
आदिकारणम्		

आदिकारणम् = முதல் காரணம்.
ஆதி³ காரணம்

வஸ்துவை வேறு விதமாக கிரஹிப்பது என்ற இந்த அத்யாஸம் ஸ்வாபாவி கமான பிராந்தியை மூலமாயுடையது இது ஸம்ஸாரத்திற்கு ஆதிகாரணம் என்பது பிரஸித்தம். (497)

सर्वानर्थस्य तद्वीजं योऽन्यथाग्रह आत्मनः।

ततः संसारसंपातः संततक्लेशलक्षणः ॥ ४९८ ॥

ஸர்வானர்த³ஸ்ய தத்³பீ³ஜம் யோ(அ)ன்யதா²க்³ரஹ ஆத்மன:
தத: ஸம்ஸாரஸம்பாத: ஸந்ததக்³லேஸலக்ஷண: ॥ 498 ॥

आत्मनः = ஆத்மாவைப்பற்றி,
ஆத்மன:
यः अन्यथाग्रहः = மாறுதலான அறிவ்ய யாதொன்று உண்டோ,
यः अन्यथा²க்³ரஹ:
तत् = அது,
தத்
सर्वानर्थस्य = எல்லாத் துன்பத்திற்கும்,
ஸர்வானர்த³ஸ்ய
बीजम् = காரணம்,
பீ³ஜம்
ततः = அதிலிருந்து,
தத:
संततक्लेशलक्षणः = தொடர்ந்து எப்பொழுதும் கிலேசரூபமான,
ஸந்ததக்³லேஸலக்ஷண:
संसारसंपातः = ஸம்ஸாரம் ஏற்படுதல்.
ஸம்ஸாரஸம்பாத:

ஆத்மாவை வேறு விதமாக எண்ணுவது தான் எல்லா அனர்த்தத்திற்கும் விதை. அதிலிருந்து தான் துடர்ந்து கிலேச ரூபமாயிருக்கும் ஸம்ஸாரத்தின் உற்பத்தி. (498)

अध्यासादेव संसारो नष्टेऽध्यासे न दृश्यते ।

तदेतदुभयं स्पष्टं पश्य त्वं बद्धमुक्तयोः ॥ ४९९ ॥

அத்³யாஸாதே³வ ஸம்ஸாரோ நஷ்டே(அ)த்³யாஸே ந த்³ருஸ்யதே ।
ததே³தது³பயம் ஸ்பஷ்டம் பஸ்ய த்வம் பத்³த³முக்கதயோ: ॥ 499 ॥

अध्यासादेव	=	அத்யாஸத்தினுல்தான்,
अत्त्यासादेव		
संसारः	=	ஜனனமரண ரூபமான ஸம்ஸாரம் (ஏற்படுகிறது),
ஸம்ஸார:		
अध्यासे	=	அத்யாஸம்,
अत्त्यासे		
नष्टे	=	நீங்கிவிட்டால்,
நஷ்டே		
न दृश्यते	=	காணப்படுகிறதில்லை,
ந த்ருஸ்யதே		
तत् एतत्	=	அந்த இந்த இரண்டும்,
தத் ஏதத்		
बद्धमुक्तयोः	=	அவித்யாபந்தததால் கட்டுப்பட்டவனிடத்திலும்
பத் தமுத்தயோ:		பந்தத்திலிருந் விடுபட்டவனிடத்திலும்,
स्पष्टं	=	நன்கு விளங்குவதை,
ஸ்பஷ்டம்		
त्वं	=	நீ,
த்வம்		
पश्य	=	பார்.
பர்ய		

அத்யாஸத்திலிருந்து தான் ஜனன மரண ரூபமான ஸம்ஸாரம் ஏற்படுகிறது. அத்யாஸம் போய்விட்டால் ஸம்ஸாரம் காணப்படுகிறதில்லை. இவ்விரண்டு விஷயங்களையும் நீயே தெளிவாக பத்தனிடத்திலும் (கட்டுண்டவனிடத்திலும், முக்தனிடத்திலும் (விடுபட்டவனிடத்திலும்) பார்த்துக் கொள்ளலாம். (499)

बद्धं प्रवृत्तितो विद्धि मुक्तं विद्धि निवृत्तितः।

प्रवृत्तिरेव संसारो निवृत्तिर्मुक्तिरिष्यते ॥ ५०० ॥

பத் தம் ப்ரவ்ருத்திதோ வித் தி முக்தம் வித் தி நிவ்ருத்தித:।
ப்ரவ்ருத்திரேவ ஸம்ஸாரோ நிவ்ருத்திர்முக்திரிஷ்யதே ॥ 500 ॥

प्रवृत्तिः	=	ப்ரவிருத்தியின மூலம்,
ப்ரவ்ருத்தி:		
बद्धं	=	பந்தமுள்ளவனாக,
பத் தம்		
विद्धि	=	அறிந்துகொள்,
வித் தி		

निवृत्तिः	=	நிவ்ருத்தியின் மூலம்,
निव்ருத்திः		
मुक्तं	=	விடுபட்டவனாக,
मुक्क்தம்		
विद्धि	=	அறிந்துகொள் (ஆகையால்),
विத் ³ தி ⁴		
प्रवृत्तिरेव	=	ப்ரவ்ருத்திதான்,
प्रव்ருத்திரேவ		
संसारः	=	ஸம்ஸாரமாகவும்,
सम्साराः		
निवृत्तिः	=	நிவ்ருத்தி,
निव்ருத்திः		
मुक्तिः	=	முக்தியாகவும்,
मुक्तिः		
इष्यते	=	கருதப்படுகிறது.
इष्यते		
இஷ்யதே		

ஒருவனுக்கு உலக வியவஹாரங்களில் பிரவிருத்தியிருந்தால் அதிலிருந்து அவனை பந்தமுள்ளவன் என்று அறிந்து கொள். ஒருவனுக்கு பிரவிருத்தி இல்லாமல் நிவிருத்தியிருந்தால், அதிலிருந்து அவனை முக்தியடைந்தவன் என்று அறிந்து கொள். பிரவிருத்திதான் ஸம்ஸாரம், நிவிருத்தியே முக்தி என்று கருதப்படுகிறது.

(500)

आत्मनः सोऽयं अध्यासो मिथ्याज्ञानपुरस्सरः ।

असत्कल्पोऽपि संसारं तनुते रज्जुसर्पवत् ॥ ५०१ ॥

ஆத்மன: ஸோ(அ)யம் அத்யாஸோ மித்³யாஜ்ஞானபுரஸ்ஸர: ।

असत्कल्पो(अ)पि संसारं तनुते रज्जुसर्पवत् ॥ 501 ॥

मिथ्याज्ञानपुरस्सरः	=	மித்யாஞானத்தை முன்னிட்டு வந்ததான,
मिத் ³ யாஜ்ஞானபுரஸ்ஸர:		
सोऽयं	=	அந்த இந்த,
सोऽयं		
ஸோ(அ)யம்		
आत्मनः अध्यासः	=	ஆத்மாவின் அத்யாஸமானது,
ஆத்மன: அத்யாஸ:		
असत्कल्पोऽपि	=	அஸத்தைப் போன்றதாக இருந்தாலும்,
असत्कल्पो(अ)पि		
रज्जुसर्पवत्	=	கயிற்றில் தோன்றும் பாம்புபோல்,
रज्जुसर्पवत्		
ரஜ்ஜுஸர்பவத்		

சம்சாரம் = ஸம்ஸாரத்தை,

ஸம்ஸாரம்

தநுதே = விஸ்தரிக்கிறது.

தனுதே

ஆத்மாவிற்கு ஏற்படும் இந்த அத்யாஸம் என்பது பொய்யான அக்ஞானத்தை முன்னிட்டு ஏற்பட்டுள்ளது. இல்லாத பதார்த்தத்தைப் போலவே இருந்தபோதிலும் கயிற்றில் தோன்றும் ஸர்ப்பம் போல, இது ஸம்ஸாரத்தை உண்டு பண்ணுகிறது.

(501)

(அவதாரிகை) ஈசுவரனுக்கும் ஜீவனுக்கும் அக்ஞானம் உபாதியாயிருக்கையில் ஜீவன் மாத்திரம் ஏன் பந்தத்திற்கு உட்பட்டவனாகிறான். ஈசுவரன் ஏன் உட்படுவதில்லை, என்ற கேள்விக்கு பதில் சொல்கிறார்: -

उपाधियोगसाम्येऽपि जीववत् परमात्मनः ।

उपाधिभेदान्नो बन्धः तत्कार्यमपि किञ्चन ॥ ५०२ ॥

உபாதியோக³ஸாம்யே(அ)பி ஜீவவத் பரமாத்மன: ।

உபாதி⁴பே⁴தா³ன்னோ ப³ந்த⁴: தத்கார்யமபி கிஞ்சன ॥ 502 ॥

जीववत् = ஜீவனுக்குப் போல,

ஜீவவத்

परमात्मनः = பரமாத்மாவுக்கு,

பரமாத்மன:

उपाधियोगसाम्येऽपि = உபாதியின் ஸம்பந்தம் ஸமமாக இருந்த

உபாதியோக³ஸாம்யே(அ)பி போதிலும்,

उपाधिभेदात् = உபாதியிலுள்ள வேற்றுமையால்,

உபாதி⁴பே⁴தா³த்

बन्धः = பந்தமும்,

ப³ந்த⁴:

तत्कार्यमपि = அதன் காரியமும்,

தத்கார்யமபி

किञ्चन = கொஞ்சமும்,

கிஞ்சன

नो = இல்லை.

நோ

உபாதியின் ஸம்பந்தம் என்பது ஸமமாயிருந்தபோதிலும் உபாதிகளுக்குள் வித்யாஸமிருப்பதினால், ஜீவனுக்கு இருப்பது போல் பரமாத்மாவிற்கு பந்தமும் அதனால் ஏற்படும் கார்யமும் கொஞ்சமும் கிடையாது. (502)

अस्योपाधिः शुद्धसत्त्वप्रधाना

माया यत्र त्वस्य नास्त्यल्पभावः।

सत्त्वस्यैवोत्कृष्टता तेन बन्धो

नो विक्षेपस्तत्कृतो लेशमात्रः॥ ५०३ ॥

அஸ்யோபாதி⁴: ஸா³த்⁴ஸத்த்வப்ரதா⁴னா

மாயா யத்ர த்வஸ்ய நாஸ்த்யல்பபா⁴வ:।

ஸத்வஸ்யைவோத்க்ருஷ்டதா தேன ப³ந்தோ⁴

நோ விக்ஷேபஸ்தத்க்ருதோ லேஸமாத்ர: || 503 ||

अस्य	=	இந்த ஈசுவரனுடைய,
अस्य		
उपाधिः	=	உபாதியான,
உபாதி ⁴ :		
माया	=	மாயையானது,
மாயா		
शुद्धसत्त्वप्रधाना	=	சுத்தமான (ரஜஸ், தமஸ் கலப்பில்லாத)
ஸா ³ த் ⁴ ஸத்த்வப்ரதா ⁴ னா		ஸத்வகுணத்தை முக்யமாக உடையது,
यत्र	=	எந்த மாயையின் நிமித்தமாக,
யத்ர		
अस्य	=	இந்த ஈசுவரனுக்கு,
अस्य		
अल्पभावः	=	சிறியதாக ஆகும் தன்மை,
அல்பபா ⁴ வ:		
नास्ति	=	இல்லையோ (எதில்),
நாஸ்தி		
सत्त्वस्यैव	=	ஸத்வகுணத்திற்கே,
ஸத்வஸ்யைவ		
उत्कृष्टता	=	சிறப்புத்தன்மையோ,
உத்க்ருஷ்டதா		
तेन	=	அதனால்,
தேன		
बन्धः	=	பந்தமும்,
ப ³ ந்த ⁴ :		

तत्कृतः = அதனால் ஏற்பட்ட,

தத்க்ருத:
विक्षेपः = விசேஷமும்,

விசேஷப:
लेशमात्रः = கொஞ்சம்கூட,

லேஸமாத்ர:
नो = இல்லை.

நோ

இந்த ஈசுவரனுடைய உபாதியான மாயையானது சுத்தமான, ரஜஸ் தமோ குணங்களால் தாக்கப்படாத ஸத்வ குணமொன்றையே முக்யமாகக்கொண்டது. இந்த மாயையின் நிமித்தமாக ஈசுவரனுக்கு சிறிய தன்மை ஏற்படுகிறதில்லை. இதில் ஸத்வகுணமே மேல் நோக்கி இருப்பதால் ஈசுவரனுக்கு பந்தமோ அதன்மூலம் விசேஷமோ சிறிதும் ஏற்படுவதில்லை. (503)

सर्वज्ञोऽप्रतिबद्धबोधविभवस्तेनैव देवः स्वयं

मायां स्वामवलम्ब्य निश्चलतया स्वच्छन्दवृत्तिः प्रभुः।

सृष्टिस्थित्यदनप्रवेशयमनव्यापारमात्रेच्छया

कुर्वन्क्रीडति तद्रजस्तम उभे संस्तभ्य शक्त्या स्वया ॥ ५०४ ॥

ஸர்வஜ்ஞோ(அ)ப்ரதிப³த்³த⁴போ³த⁴விப⁴வஸ்தேனைவ தே³வ: ஸ்வயம்
மாயாம் ஸ்வாமவலம்ப³ய நிஸ்சலதயா ஸ்வச்ச³ந்த³வ்ருத்தி: ப்ரபு:⁴

ஸ்ருஷ்டிஸ்தி³த்யத³னப்ரவேஸயமநவ்யாபாரமாத்ரேச்ச³யா

குர்வன்க்ரீட்³தி தத்³ரஜஸ்தம உபே⁴ ஸம்ஸ்தப்³ய ஸக்த்யா ஸ்வயா ॥ 504 ॥

स्वच्छन्दवृत्तिः = தன் இஷ்டப்படி நடப்பவராயும்,

ஸ்வச்ச³ந்த³வ்ருத்தி:

प्रभुः = ப்ரபுவாயும்,

ப்ரபு:

देवः = பிரகாசிப்பவராயும் உள்ள ஈசுவரன்,

தே³வ:

तेनैव = அந்த சுத்தஸத்வ ப்ரதானமான மாயை

தேனைவ என்னும் உபாதியினாலேயே,

सर्वज्ञः = எல்லாம் அறிந்தவராகவும்,

ஸர்வஜ்ஞ:

अप्रतिबद्धबोधविभवः = தடைப்படாத ஞான மகிமையுள்ளவராயும்

अप्प्रतिप³த்³த⁴போ³த⁴விப⁴வ: இருந்துகொண்டு,

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

निश्चलतया	=	அசைவற்ற தன்மையுடனேயே,
निःसलतया		
स्वयं	=	தானே,
स्वयम्		
स्वां	=	தன்னுடையதான,
स्वाम्		
मायां	=	மாயையை,
मायाम्		
अवलम्ब्य	=	ஆசர்யித்துக்கொண்டு,
अवलम्ब्य		
अत्र	=	இங்கு,
अत्र		
इच्छया	=	தன் விருப்பப்படி,
इच्छया		
इच्छया		
सृष्टिस्थित्यदन	=	ஸிருஷ்டி, பரிபாலனம், ஸம்ஹாரம்,
स्ருष्टिस्थिति ³ த்யத ³ ன		
प्रवेशयमनव्यापारं	=	பிரவேசம் அடக்கியாள்வது இந்த வியாபாரத்தை,
प्रवेशयमनव्यापारम्		
कुर्वन्	=	செய்துகொண்டு,
कुर्वन्		
स्वया शक्त्या	=	தனது சக்தியால்,
स्वया शक्त्या		
तत् रजः	=	அந்த ரஜோகுணம்,
तत् रजः		
तमः	=	தமோ குணம்,
तमः		
उभे	=	இரண்டையும்,
उभे		
संस्तभ्य	=	அடக்கிக் கொண்டு,
संस्तभ्य		
विजिगीषु ⁴	=	விஜிளயாடுகிறார்.
विजिगीषु ⁴		

இந்த உபாதியினாலேயே ஈசுவரன் ஸர்வக்ஞராயும் தடைப்படாத ஞான வைபவமுள்ளவராயும், தன் இஷ்டப்படி நடப்பவராயும் ப்ரபுவாயுமிருந்துகொண்டு அசைவற்ற தன்மையுடனேயே தானே தன்னுடைய மாயையை அவலம்பித்துக் கொண்டு ஜகத்தின் ஸ்ருஷ்டி. ஸ்திதி, லயம் அதில் பிரவேசம், அதன் நியமனம், ஆகிய செய்கையை தன் இச்சையினாலேயே செய்துகொண்டு, தன்னுடைய

சக்தியினால் அந்த ரஜஸ் தமஸ் இரண்டையும் வேலை செய்யமுடியாமல் அடக்கிக்கொண்டு விளையாடுகிறார். (504)

तस्मात् आवृतिविक्षेपौ किञ्चित् कर्तुं न शक्नुतः ।

स्वयमेव स्वतन्त्रोऽसौ तत्प्रवृत्तिनिरोधयोः ॥ ५०५ ॥

தஸ்மாத் ஆவ்ருதிவிசேஷபௌ கிஞ்சித் கர்தும் ந ஸக்னுத: ।

ஸ்வயமேவ ஸ்வதந்த்ரோ(அ)ஸௌ தத்ப்ரவ்ருத்திநிரோத⁴யோ: ॥ 505 ॥

तस्मात् = ஆகையால்,

தஸ்மாத்

आवृतिविक्षेपौ

= ஆவரணமும் விசேஷமும்,

ஆவ்ருதிவிசேஷபௌ

किञ्चित्

= (ஈசுவரனிடம்) ஒன்றையும்,

கிஞ்சித்

कर्तुं

= செய்வதற்கு,

கர்தும்

न शक्नुतः

= சக்தியுள்ளவைகளில்லை,

ந ஸக்னுத:

तत्प्रवृत्तिनिरोधयोः

= அவைகளை ப்ரவர்த்திக்கும்படி செய்வதிலும்

தத்ப்ரவ்ருத்திநிரோத⁴யோ:

தடுப்பதிலும்,

असौ

= அந்த ஈசுவரன்,

அஸௌ

स्वयमेव

= தானே,

ஸ்வயமேவ

स्वतन्त्रः

= ஸ்வதந்த்ரர்.

ஸ்வதந்த்ர:

ஆகையினால் ஈசுவரனிடத்தில் ஆவரணம் விசேஷம் என்கிற இரண்டும் ஒன்றும் செய்யமுடியவில்லை. ஈசுவரன் அந்த ஆவரணம் விசேஷம், இரண்டையும் பிரவர்த்திப்பதிலும் அடக்குவதிலும் தானே ஸ்வதந்திரமாயிருப்பவர். (505)

तमेव साधुर्कमेति श्रुतिर्वक्ति महेशितुः।

निग्रहेऽनुग्रहे शक्तिः आवृतिक्षेपयोर्यतः ॥ ५०६ ॥

தமேவ ஸாது⁴கர்மேதி ஸ்ருதிர்வக்தி மஹேஸிது:।

நிக்⁴ரஹே(அ)னுக்⁴ரஹே ஸக்தி: ஆவ்ருதிசேஷயோர்யத: ॥ 506 ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

साधुकर्म इति	=	“இவர் தான் நல்ல கர்மாவையும் கெட்ட
ஸாதுகர்ம இதி		கர்மாவையும் செய்யும்படி செய்கிறார்” என்ற,
श्रुतिः	=	வேதம்,
ஸ்ருதி:		
निग्रहे	=	நிக்ரஹத்திலும்,
நிக்ரஹே		
अनुग्रहे	=	அநுக்ரஹத்திலும்,
அனுக்ரஹே		
महेशितुः	=	ஈசுவரனுடைய,
மஹேஸிது:		
तमेव	=	அந்த ஸ்வாதந்தர்யத்தையே,
தமேவ		
वक्ति	=	சொல்கிறது,
வக்தி		
यतः	=	எந்த ஈசுவரனிடமிருந்து,
யத:		
आवृत्तिक्षेपयोः	=	ஆவரண விசேஷபங்களுக்கு,
ஆவ்ருதிசேஷபயோ:		
शक्तिः	=	சக்தி ஏற்படுகிறதோ.
ஸக்தி:		

'एष होत्र साधु कर्म कारयति तं यमुनिनीषते।

एष ह्येवासाधु कर्म कारयति तं यमधो निनीषते ।'

'ஏஷ ஹோத்ர ஸாது கர்ம காரயதி தம் யமுனினீஷதே।

ஏஷ ஹ்யேவாஸாது கர்ம காரயதி தம் யமதோ நிநீஷதே ।'

என்ற சுருதி நிக்ரஹத்திலும் அநுக்ரஹத்திலும் ஈசுவரனுக்கு பூர்ணஸ்வாதந்தர்யம் இருப்பதாக சொல்கிறது. ஆவரண விசேஷபங்களுக்கு சக்தியும் ஈசுவரனிடமிருந்து தான் ஏற்படுகிறது. ஆவரணம், விசேஷபம் இரண்டிற்கும் சக்தியைக் கொடுத்து அவைகளை ஏவுவது ஈசுவரன்தான் ஆவரண விசேஷபங்களைக் கொடுத்து ஒருவனை நிக்ரஹம் செய்கிறார். அவைகளை விலக்கி மற்றொருவனுக்கு அநுக்ரஹம் செய்கிறார். இதில் அவருக்கு பூர்ண ஸ்வாதந்தர்யம் உண்டு என்று சுருதி சொல்கிறது. ஆவரண விசேஷபங்களுக்கே சக்தியைக் கொடுத்து அவைகளை ஏவுகின்ற ஈசுவரனை அவை எப்படி தன்வசப்படுத்தமுடியும்? ஆகையால் ஈசுவரனுக்கு ஆவரண விசேஷபங்கள் கிடையாது.

(506)

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

(அவதாரிகை) ஜீவனுக்கு இவ்வித ஸ்வாதந்திரியம் இல்லாமல் ஸத்வம் குறைந்து ரஜஸ் தமஸ் மேலிட்டிருப்பதினால் பந்தம் ஏற்படுகிறது என்பதைக் காட்டுகிறார்: -

रजसस्तमसश्चैव प्राबल्यं सत्त्वहानतः।

जीवोपाधौ तथा जीवे तत्कार्यं बलवत्तरम् ॥ ५०७ ॥

ரஜஸஸ்தமஸஸ்சைவ ப்ராப³ல்யம் ஸத்த்வஹானத:¹

ஜீவோபாதௌ⁴ ததா² ஜீவே தத்கார்யம் ப³லவத்தரம் ॥ 507 ॥

जीवोपाधौ	=	ஜீவனுடைய உபாதியில்,
ஜீவோபாதௌ ⁴		
सत्त्वहानतः	=	ஸத்வ குணம் மங்கியிருப்பதால்,
ஸத்த்வஹானத:		
रजसः	=	ரஜோகுணத்திற்கும்,
ரஜஸ:		
तमसश्चैव	=	தமோகுணத்திற்கும்,
தமஸஸ்சைவ		
प्राबल्यं	=	அதிக பலம் உள்ளது,
ப்ராப ³ ல்யம்		
तथा	=	அப்படியே,
ததா ²		
जीवे	=	ஜீவனிடம்,
ஜீவே		
तत्कार्यं	=	அந்த ரஜஸ்தமோ குணங்களின் காரியமும்,
தத்கார்யம்		
बलवत्तरम्	=	மிகுந்த பலமுள்ளதாயிருக்கிறது.
ப ³ லவத்தரம்		

ஜீவனுடைய உபாதியில் ஸத்வம் மங்கி, ரஜஸிற்கும் தமஸிற்கும் பிரபலமாயிருக்கும் தன்மையிருக்கிறது. அப்படியே அவர் ரஜோகுண தமோ குணங்களின் கார்யமும் ஜீவனிடத்தில் மிகவும் பலமாயிருக்கிறது. (507)

तेन बन्धोऽस्य जीवस्य संसारोऽपि च तत्कृतः।

संप्राप्तः सर्वदा यत्र दुःखं भूयः स ईक्षते ॥ ५०८ ॥

தேன ப³ந்தோ⁴(அ)ஸ்ய ஜீவஸ்ய ஸம்ஸாரோ(அ)பி ச தத்க்ருத:¹

ஸம்ப்ராப்த: ஸர்வதா³ யத்ர து³:க²ம் பூ⁴ய: ஸ ஈக்ஷதே ॥ 508 ॥

तेन	=	அதனால்,
तेन अस्य जीवस्य	=	இந்த ஜீவனுக்கு,
अस्य जीवस्य बन्धः	=	பந்தமும்,
प ³ न्त ⁴ : तत्कृतः	=	அதனால் ஏற்பட்ட,
तत्कृतः संसारोऽपि च	=	ஸம்ஸாரமும்,
संसारोऽपि च सम्सारो(अ)पि च	=	வந்துள்ளது,
सम्सारो(अ)पि च संप्राप्तः	=	எதில்,
संप्राप्तः यत्रः	=	அவன்,
यत्रः यत्रः	=	எப்பொழுதும்,
यत्रः सः	=	அதிகமாக,
सः सर्वदा	=	துன்பத்தை,
सर्वदा सर्वदा	=	காண்கிறானே.
सर्वदा भूयः		
भूयः दुःखं		
दुःखं तु ³ :க ² ம்		
तु ³ :क ² म् ईक्षते		
ईक्षते ஈக்ஷதே		

அதனால் இந்த ஜீவனுக்கு பந்தமும் அதனால் உண்டாகும் ஸம்ஸாரமும் ஏற்படுகிறது. இந்த ஸம்ஸாரத்தில் அவன் ஏராளமாக எப்பொழுதும் துக்கத்தை அனுபவிக்கிறான். (508)

एतस्य संसृतेर्हेतुः अध्यासोऽर्थविपर्ययः ।

अभ्यासमूलं अज्ञानं आहुः आवृतिलक्षणम् ॥ ५०९ ॥

ஏதஸ்ய ஸம்ஸருதேர்ஹேது: அத்யாஸோ(அ)ர்த்³விபர்யய: ।

அப்'யாஸமூலம் அஜ்ஞானம் ஆஹு: ஆவ்ருதிலக்ஷணம் ॥ 509 ॥

एतस्य	=	இந்த,
ஏதஸ்ய		

संसृते:	=	ஸம்ஸாரத்திற்கு,
ஸம்ஸருதே:		
अर्थविपर्ययः	=	பொருளை மாற்றியறிவது என்னும்,
அர்த ³ விபர்யய:		
अध्यासः	=	அத்யாஸம்,
அத்யாஸ:		
हेतुः	=	காரணம்,
ஹேது:		
आवृत्तिलक्षणम्	=	மறைத்தல் வடிவமான,
ஆவ்ருதிலக்ஷணம்		
अज्ञानं	=	அக்ஞானத்தை,
அஜ்ஞானம்		
अभ्यासमूलं	=	அத்யாஸத்திற்கு காரணமாக,
அப்யாஸமூலம்		
आहुः	=	சொல்கிறார்கள்.
ஆஹு:		

இந்த ஸம்ஸாரத்திற்குக் காரணம் விஷயத்தை மாற்றியறிவது என்னும் அத்யாஸம். அத்யாஸத்திற்குக் காரணம் மறைத்தலை லக்ஷணமாயுடைய அக்ஞானம் என்று சொல்கிறார்கள். (509)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் ஸம்ஸாரத்திற்கு மூலகாரணமாயிருக்கும் அக்ஞானத்தைக் கூறிவிட்டு இனி அந்த அக்ஞானத்தைப் போக்கடிக்கவேண்டுமானால் அதற்கு நேர் விரோதியான ஞானத்தினால்தான் ஸாத்தியப்படும். கர்மாவினாலேயோ வேறு எந்த ஸாதனத்தினாலேயோ முடியாது என்பதை வற்புறுத்திச் சொல்கிறார்: -

अज्ञानस्य निवृत्तिस्तु ज्ञानेनैव न कर्मणा ।

अविरोधितया कर्म नैवाज्ञानस्य बाधकम् ॥ ५१० ॥

அஜ்ஞானஸ்ய நிவ்ருத்திஸ்து ஜ்ஞானேனேவ ந கர்மணா ।

அவிரோதி³தயா கர்ம நைவாஜ்ஞானஸ்ய பா³த⁴கம் ॥ 510 ॥

ज्ञानेनैव	=	ஞானத்தால்தான்,
ஜ்ஞானேனேவ		
अज्ञानस्य	=	அக்ஞானத்திற்கு,
அஜ்ஞானஸ்ய		
निवृत्ति	=	நாசம் ஏற்படுகிறது.
நிவ்ருத்தி		

कर्मणा	=	கர்மாவினால்,
कर्मणो		
न	=	ஏற்படாது,
न		
अविरोधितया	=	விரோதமில்லாததால்,
अविरोधितया		
कर्म	=	கர்மா,
कर्म		
नैवाज्ञानस्य बाधकम्	=	அக்ஞானத்தை அழிப்பதாக ஆகாது.
नैवाज्ञानस्य बाधकम्		
நைவாஜ்ஞானஸ்ய பா ³ த ⁴ கம்		

அக்ஞானத்தின் நிவிருத்தியோ ஞானத்தினால் தான் ஸாத்யம், கர்மாவால் ஸாத்யமில்லை. கர்மா அக்ஞானத்திற்கு விரோதியாயில்லாததினால் கர்மா அக்ஞானத்தை பாதிக்கக் கூடியதேயில்லை. (510)

कर्मणा जायते जन्तुः कर्मणैव प्रलीयते ।

कर्मणः कार्यमेवैषा जन्ममृत्यु परम्परा ॥ ५११ ॥

கர்மண ஜாயதே ஜந்து: கர்மணைவ ப்ரலீயதே ।

கர்மண: கார்யமேவைஷா ஜன்மம்ருத்யு பரம்பரா ॥ 511 ॥

नैतस्मात् कर्मणः कार्यं अन्यदस्ति विलक्षणम् ॥ ५१२ ॥

நைதஸ்மாத் கர்மண: கார்யம் அன்யத³ஸ்தி விலக்ஷணம் ॥ 512 ॥

कर्मणा	=	கர்மாவினால்,
कर्मणो		
जन्तुः	=	பிராணி,
जन्तुः		
जायते	=	பிறக்கிறது,
जायते		
जायते		
कर्मणैव	=	கர்மாவினால் தான்,
कर्मणैव		
कर्मणैव		
प्रलीयते	=	நாசமடைகிறது,
प्रलीयते		
प्लीयते		
एषा	=	இந்த,
एषा		
जन्ममृत्यु परम्परा एव	=	பிறவி, மரணம் இவற்றின் பரம்பரைதான்,
जन्ममृत्यु परम्परा एव		
ஜன்மம்ருத்யு பரம்பரா ஏவ		

कर्मणः कार्यं	=	கர்மாவின் காரியம்,
கர்மண: கார்யம்		
एतस्मात्	=	இதைக்காட்டிலும்,
ஏதஸ்மாத்		
विलक्षणम्	=	விலக்ஷணமான,
விலக்ஷணம்		
अन्यत्	=	வேறு,
அன்யத்		
कार्यं	=	காரியம்,
கார்யம்		
कर्मणः	=	கர்மாவிற்கு,
கர்மண:		
नास्ति	=	இல்லை.
நாஸ்தி		

கர்மாவினால் தான் ஐந்து பிறக்கிறது. கர்மாவினால் தான் இறக்கிறது. தொடர்ச் சியாக வரும் ஜனன மரணங்கள் தான் கர்மாவின் கார்யம். இதைத்தவிர விலக்ஷணமான வேறு காரியமொன்றும் கர்மாவிற்குக் கிடையாது. (511-512)

अज्ञानकार्यं तत्कर्म यतोऽज्ञानेन वर्धते ।

यद्येन वर्धते तेन नाशस्तस्य न सिध्यति ॥ ५१३ ॥

அங்ஞானகார்யம் தத்கர்ம யதோ(அ)ங்ஞானேன வர்த⁴தே ।
யத்³யேன வர்த⁴தே தேன நாஸ்தஸ்ய ந ஸித்⁴யதி ॥ 513 ॥

यतः	=	எதனால்,
யத:		
अज्ञानेन	=	அங்ஞானத்தால்,
அங்ஞானேன		
वर्धते	=	வளருகிறதோ (அதனால்),
வர்த ⁴ தே		
तत्कर्म	=	அந்த கர்மா,
தத்கர்ம		
अज्ञानकार्यं	=	அங்ஞானத்தின் காரியம்,
அங்ஞானகார்யம்		
यत्	=	எது,
யத்		

येन	=	எதனால்,
येन वर्धते	=	வளருகிறதோ,
वर्तते तस्य	=	அதற்கு,
तस्य तेन	=	அதனால்,
तेन नाशः	=	அழிவு,
नाशः न सिध्यति	=	ஏற்படாது.
न सिध्यति		

அந்த கர்மாவும் அக்ஞானத்தினால் விருத்தியடைகிறபடியால், அது அக்ஞானத்தின் கார்யமேயாகும். எது எதனால் விருத்தியடைகிறதோ, அதற்கு அதனால் நாசம் ஏற்படாது. (513)

येन यस्य सहावस्था निरोधाय न कल्पते ।

नाशकत्वं तदुभयोः को नु कल्पयितुं क्षमः ॥ ५१४ ॥

யேன யஸ்ய ஸஹாவஸ்தா³ நிரோதா⁴ய ந கல்பதே ।
நாஸகத்வம் தது³ப⁴யோ: கோ நு கல்பயிதும் கூடம்: ॥ 514 ॥

यस्य	=	எதற்கு,
यस्य येन	=	எதனோடு,
येन येन सहावस्था	=	கூட இருப்பதை,
सहावस्था ³ निरोधाय	=	தடுப்பதற்கு,
निरोधाय न कल्पते	=	(ஒருவரும்) சக்தியுள்ளவனில்லையோ,
न कल्पते तदुभयोः	=	அவ்விரண்டிற்கும்,
तदुभयोः तदुभयोः नाशकत्वं	=	(ஒன்றுக்கொன்று) அழிக்கும் தன்மையை,
नाशकत्वं		

कल्पयितुं = உண்டுபண்ணுவதற்கு,

कल्पयितुम्

को नु = எவன் தான்,

को नु

क्षमः = சக்தியுள்ளவன்?

क्षमः

ஒன்றுக்கொன்று பிரிக்கமுடியாதபடி இரண்டு வஸ்துக்கள் சேர்ந்தேயிருக்கு மானால் அவற்றில் ஒன்று மற்றொன்றை எப்படி அழிக்கக்கூடும்? அழிக்கும் சக்தியை அதற்கு யார்தான் கொடுக்கமுடியும்? (514)

सर्वं कर्माविरोध्येव यतोऽज्ञानस्य सर्वदा ।

ततोऽज्ञानस्य विच्छित्तिः कर्मणा नैव सिध्यति ॥ ५१५ ॥

ஸர்வம் கர்மாவிரோத்⁴யேவ யதோ(அ)ஜ்ஞானஸ்ய ஸர்வதா³ ।

ததோ(அ)ஜ்ஞானஸ்ய விச்சி²த்தி: கர்மணா நைவ ஸித்⁴யதி ॥ 515 ॥

यतः = எதனால்,

यतः

सर्वं कर्म = எல்லா கர்மாவும்,

ஸர்வம் கர்ம

सर्वदा = எப்பொழுதும்,

सर्वदा

ஸர்வதா³ = அக்ஞானத்திற்கு,

अज्ञानस्य

अज्ञानस्य = விரோதியாகவே இல்லையோ,

अविरोधि एव

अविरोधि⁴ ஏவ

ततः = அதனால்,

ततः

ततः = கர்மாவினால்,

कर्मणा

कर्मणा = அக்ஞானத்தின்,

अज्ञानस्य

अज्ञानस्य

विच्छित्तिः = நாசம்,

विच्छित्तिः

विच्छित्तिः = ஏற்படவே ஏற்படாது.

नैव सिध्यति

नैव सिध्यति

நைவ ஸித்⁴யதி
எல்லாக் கர்மாவும் எப்பொழுதும் அக்ஞானத்திற்கு விரோதியாகவே இல்லை. ஆகையால் அக்ஞானத்தின் நிவிருத்தி கர்மாவினால் ஏற்படவே ஏற்படாது. (515)

यस्य प्रध्वंसजनको यत्संयोगोऽस्ति तत्क्षणे ।

तयोरेव विरोधित्वं युक्तं भिन्नस्वभावयोः ॥ ५१६ ॥

யஸ்ய ப்ரத்வம்ஸஜனகோ யத்ஸம்யோகோ³ (அ)ஸ்தி தத்க்ஷணே ।
தயோரேவ விரோதி⁴த்வம் யுக்தம் பி⁵ன்னஸ்வபா⁶வயோ: ॥ 516 ॥

यत्संयोगः	=	எதன் சேர்க்கை,
यत्संयोगो ³ :		
तत्क्षणे	=	அதே சமயத்தில்,
तत्क्षणे		
यस्य	=	எதன்,
यस्य		
प्रध्वंसजनकः	=	அழிவை உண்டுபண்ணுகிறதாக,
प्रध्वंसजनकः		
आस्ति	=	இருக்கிறதோ,
आस्ति		
भिन्नस्वभावयोः	=	வெவ்வேறு ஸ்வபாவமுள்ள,
भिन्नस्वभावयोः		
पि ⁵ न्नस्वपा ⁶ वयो:		
तयोरेव	=	அவ்விரண்டிற்கும் தான்,
तयोरेव		
विरोधित्वं	=	விரோதியாயிருக்கும் தன்மை,
विरोधित्वं		
विरोதி ⁴ त्वम्		
युक्तं	=	நியாயம்.
युक्तं		

எதனுடைய சேர்க்கை அதே க்ஷணத்தில் எதனுடைய நாசத்தை உண்டு பண்ணுகிறதோ, அவ்வித வேறுபட்ட ஸ்வபாவங்களோடு கூடிய இரண்டு பதார்த்தங்களுக்குள் தான் விரோதியாயிருக்கும் தன்மை நியாயமாகும். (516)

तमःप्रकाशयोः यद्वत् परस्परविरोधिता ।

अज्ञानज्ञानयोः तद्वत् उभयोरेव दृश्यते ॥ ५१७ ॥

தம:ப்ரகாஸயோ: யத்³வத் பரஸ்பரவிரோதி⁴தா ।
அஜ்ஞானஜ்ஞானயோ: தத்³வத் உப⁵யோரேவ த்⁶ருஸ்யதே ॥ 517 ॥

यद्वत्	=	எப்படி,
यद्वत्		
यत् ³ वत्		
तमःप्रकाशयोः	=	இருளுக்கும் வெளிச்சத்திற்கும்,
तमःप्रकाशयोः		
तमःप्रकाशयो:		

परस्परविरोधिता	=	ஒன்றுக்கொன்று விரோதியாயிருக்கும்
பரஸ்பரவிரோதி ⁴ தா		தன்மை உள்ளதோ,
तद्वत्	=	அதுபோலவே,
தத் ³ வத்		
अज्ञानज्ञानयोः	=	அக்ஞானம் ஞானம் இவ்விரண்டிற்கும் தான்,
अज्ञानज्ञानयोरुदृश्यते	=	(விரோதம்) காணப்படுகிறது.
த ³ ருஸ்யதே		

இருட்டிற்கும் வெளிச்சத்திற்கும் எப்படி பரஸ்பரம் விரோதியாயிருக்கும் தன்மையோ, அப்படியே அக்ஞானம், ஞானம் இவ்விரண்டிற்கும்தான் பரஸ்பரம் விரோதியாயிருக்கும் தன்மை காணப்படுகிறது. (517)

न ज्ञानेन विनाऽज्ञाननाशः केनापि सिध्यति ।

तस्मात् अज्ञानविच्छिद्यै ज्ञानं संपादयेत् सुधीः ॥ ५१८ ॥

ந ஐஞானேன வினா(அ)ஐஞானநாஸ: கேனாபி ஸித்⁴யதி ।

தஸ்மாத் அஐஞானவிச்சி³த்தயை ஐஞானம் ஸம்பாத³யேத் ஸுதீ⁴: ॥ 518 ॥

ज्ञानेन विना	=	ஞானத்தைத்தவிற,
ஐஞானேன வினா		
केनापि	=	வேறு எதனாலும்,
கேனாபி		
अज्ञाननाशः	=	அக்ஞானத்தின் நாசம்,
அஐஞானநாஸ:		
न सिध्यति	=	ஏற்படாது,
ந ஸித் ⁴ யதி		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
सुधीः	=	நல்ல புத்தியுள்ளவன்,
ஸுதீ ⁴ :		
अज्ञानविच्छिद्यै	=	அக்ஞானத்தின் நாசத்திற்காக,
அஐஞானவிச்சி ³ த்தயை		
ज्ञानं	=	ஞானத்தை,
ஐஞானம்		
संपादयेत्	=	ஸம்பாதிக்கவேண்டும்.
ஸம்பாத ³ யேத்		

அந்த அக்ஞானத்திற்கு ஞானத்தைத் தவிற வேறு எதினாலும் நாசம் ஏற்படாது. ஆகையால் அக்ஞானம் போவதற்கு நல்ல புத்தியுள்ளவன் ஞானத்தையே ஸம்பாதிக்க வேண்டும். (518)

(அவதாரிகை) ஸம்ஸார பந்தம் போவதற்கு அத்யாஸம் போக வேண்டுமென்றும், அத்யாஸம் போவதற்கு அக்ஞானம் போகவேண்டுமென்றும், அக்ஞானம் போவதற்கு ஞானம் ஒன்றுதான் ஸாதனமென்றும், இதுவரை ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் சொல்லிவந்தார். இனி அந்த ஞானம் ஏற்படுவதற்கு என்ன வேண்டுமென்பதைச் சொல்லவாரம்பிக்கையிலேயே, ஆத்மஞானம் ஏற்படுவதற்கு ஆத்மாவை ஆத்மாவல்லாததிலிருந்து பிரித்து அறியவேண்டியது அவசியம் என்கிறார். அவ்விதம் பிரிப்பதில் என்ன சிரமம் என்று கேட்டால், ஆத்மாவின் தன்மை எவ்விதம், அனாத்மாவின் தன்மை எவ்விதம் என்று தெரிந்துகொள்ளாமல் அவ்விரண்டையும் பிரிப்பது மிகவும் சிரமம் என்றும், வேதாந்தமறியாதவர்கள் தன் யுக்தியினாலேயே பிரித்துப்பார்க்க யத்தனிப்பவர்கள் பலவிதமாகத் தவறியிருக்கிறார்களென்றும் காட்டுவதற்கு அவசியம் ஏற்பட்டது. ஆகையால் இவ்விடத்தில் ஆத்மாவைப்பற்றி ஏற்பட்டிருக்கும் ஒவ்வொரு வாதமாக எடுத்துச் சொல்கிறார்: -

आत्मानात्मविवेकेन ज्ञानं सिध्यति नान्यथा ।

युक्त्यात्मानात्मनोस्तस्मात्करणीयं विवेचनम् ।

अनात्मन्यात्मताबुद्धिग्रन्थिर्येन विदीर्यते ॥ ५१९ ॥

ஆத்மானாத்மவிவேகேன ஜ்ஞானம் ஸித்³யதி நான்யதா² ।

யுக்த்யாத்மானாத்மனோஸ்தஸ்மாத்தகரணீயம் விவேசனம் ।

அனாத்மன்யாத்மதாபு³த்³தி⁴க்³ரந்தி²ர்யேன வித்³ர்யதே ॥ 519 ॥

आत्मानात्मविवेकेन	=	ஆத்மாவையும் அநாத்மாவையும் பிரித்தறிவ
ஆத்மானாத்மவிவேகேன		தனால,
ज्ञानं	=	ஞானம்,
ஜ்ஞானம்		
सिध्यति	=	ஏற்படும்,
ஸித் ³ யதி		
अन्यथा	=	வேறுவிதமாக,
அன்யதா ²		
न	=	ஏற்படாது,
ந		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
युक्त्या	=	யுக்தியினால்,
யுக்த்யா		

आत्मानात्मनो:	=	ஆத்மா, அநாத்மா இவைகளின்,
ஆத்மா(அத்மனோ:		
विवेचनम्	=	பிரித்து அறிவது,
விவேசனம்		
करणीयं	=	செய்யத்தக்கது,
கரணீயம்		
येन	=	எதனால்,
யேன		
अनात्मनि	=	அநாத்மாவில்,
அனாத்மனி		
आत्मताबुद्धिग्रन्थि:	=	ஆத்மா என்ற எண்ணமாகிற முடிச்சு,
ஆத்மதாபு ³ த் ³ தி ⁴ க் ³ ரந்தி ² :		
विदीर्यते	=	அறுக்கப்படுமோ.
விதீ ³ ர்யதே		

ஆத்மா அனாத்மா இரண்டையும் பிரித்தறிவதினால்தான் ஞானம் ஏற்படுகிறது. வேறுவிதமாய் ஏற்படாது. ஆகையால் யுக்தியைக்கொண்டு அந்த ஆத்மாவிற்கும் அனாத்மாவிற்கும் உள்ள வித்யாஸத்தைத் தெரிவிக்கும் விவேசனம் செய்ய வேண்டும். இந்த விவேசனத்தால், ஆத்மாவல்லாததை ஆத்மா என்று எண்ணுவதாகிற முடிச்சு அறுந்துபோய்விடும். (519)

आत्मानात्मविवेकार्थं विवादोऽयं निरूप्यते ।

येनात्मानात्मनोस्तत्त्वं विविक्तं प्रस्फुटायते ॥ ५२० ॥

ஆத்மானாத்மவிவேகார்த்²ம் விவாதோ³(அ)யம் நிரூப்யதே ।

யேனாத்மா(அத்மனோஸ்தத்த்வம் விவிக்தம் ப்ரஸ்பு²டாயதே ॥ 520 ॥

आत्मानात्मविवेकार्थं	=	ஆத்மாவையும் அநாத்மாவையும்
ஆத்மா(அத்மவிவேகார்த் ² ம்		
अयं विवादः	=	பிரித்துக்காட்டுவதற்காக,
அயம் விவாத ³ :		
निरूप्यते	=	இந்த விவாதம்,
நிரூப்யதே		
येन	=	நிரூபணம் செய்யப்படுகிறது,
யேன		
आत्मानात्मविवेकार्थं	=	எதனால்,
அனாத்மவிவேகார்த் ² ம்		
विविक्तं	=	ஆத்மா அநாத்மா இவ்விரண்டின் உண்மை
விவிக்தம்		
	=	ஸ்வரூபம்,
	=	நன்கு பிரித்து,

प्रस्फुटायते = தெளிவாக்கப்படுமோ.

ப்ரஸ்பு³டாயதே

ஆத்மாவையும் அனாத்மாவையும் பிரித்துக் காட்டுவதற்காக, இந்த பலவித வாதம் நிரூபணம் செய்யப்படுகிறது. இந்த நிரூபணத்தினால் ஆத்மா அனாத்மா இரண்டின் வாஸ்தவமான தன்மை தனித்தனியே நன்கு தெளிவுபடுத்தப்படுகிறது.

(520)

मूढा अश्रुतवेदान्ताः स्वयं पण्डितमानिनः ।

ईशप्रसादरहिताः सदुरोश्च बहिर्मुखाः ।

विवदन्ति प्रकारं तं शृणु वक्ष्यामि सादरम् ॥ ५२१ ॥

மூடா⁴ அஸ்ருதவேதா³ந்தா: ஸ்வயம் பண்டி³தமானின: ।

ஈஸப்ரஸாத³ரஹிதா: ஸத்³கு³ரோஸ்ச ப³ஹிர்முகா²: ।

விவத³ந்தி ப்ரகாரம் தம் ஸ்ருணு வக்ஷ்யாமி ஸாத³ரம் ॥ 521 ॥

अश्रुतवेदान्ताः = வேதத்தின் கடைசியிலுள்ள உபநிஷத்துக்களின்

अஸ்ருतवेदता³ந்தா: கருத்துக்களைக் கேட்டுத்தெரிந்து கொள்ளாத வர்களாயும்,

स्वयं पण्डितमानिनः = தானே கல்வியறிவுள்ளவன் என்று கர்வம்

स्वयம் पण्डि³தமானின: கொண்டவர்களும்,

ईशप्रसादरहिताः = ஈசுவரனின் அருளைப்பெறாதவர்களும்,

ஈஸப்ரஸாத³ரஹிதா:

सदुरोश्च बहिर्मुखाः = நல்ல குரவை அண்டாமல் வெளிப்பார்வை

ஸத்³கு³ரோஸ்ச ப³ஹிர்முகா²: யுள்ளவர்களுமான,

मूढा: = மூடர்கள்,

மூடா⁴:

विवदन्ति = (ஆத்ம விஷயமாக) வியவஹாரம் செய்கிறார்கள்.

விவத³ந்தி

तं प्रकारं = அந்த விதத்தை,

தம் ப்ரகாரம்

वक्ष्यामि = சொல்கிறேன்,

வக்ஷ்யாமி

सादरम् = கவனமாக,

ஸாத³ரம்

शृणु = கேள்.

ஸ்ருணு

வேதாந்தத்தின் கருத்தைக் கேட்டுத்தெரிந்து கொள்ளாதவர்களாயும், தானே கவே தங்களை வித்வான் என்று எண்ணிக்கொள்பவர்களாயும், ஈசுவரனுடைய

அநுக்ரஹத்தைப் பெறுதவர்களாயும், நல்ல குருவினிடமிருந்து வெளியில் முகத் தைத் திருப்பினவர்களாயும், இருக்கிற மூடர்கள் பலவிதமாய் சொல்கிறார்கள் (விவாதம் செய்து கொள்கிறார்கள்) அந்த முறையை சொல்கிறேன். கவனமாய்க்கேள்.

(521)

அத்யந்தபாமர: कश्चित् पुत्र आत्मेति मन्यते ।

आत्मनीव स्वपुत्रेऽपि प्रबलप्रीतिदर्शनात् ॥ ५२२ ॥

அத்யந்தபாமர: கஸ்சித் புத்தர் ஆத்மேதி மன்யதே ।

ஆத்மனீவ ஸ்வபுத்ரே(அ)பி ப்ரபலப்ரீதிதர்ஸனாத் ॥ 522 ॥

அத்யந்தபாமர:	=	மிகவும் பாமரனான,
அத்யந்தபாமர:		
कश्चित्	=	ஒருவன்,
கஸ்சித்		
आत्मनीव	=	தன்னிடத்தில் போல்,
ஆத்மனீவ		
स्वपुत्रेऽपि	=	தனது பிள்ளையிடத்திலும்,
ஸ்வபுத்ரே(அ)பி		
प्रबलप्रीतिदर्शनात्	=	அதிகமான ப்ரீதி காணப்படுவதால்,
ப்ரபலப்ரீதிதர்ஸனாத்		
पुत्रः	=	புத்திரன்,
புத்ர:		
आत्मा इति	=	ஆத்மா என்று,
ஆத்மா இதி		
मन्यते	=	எண்ணுகிறான்.
மன்யதே		

மிகவும் பாமரனாயிருக்கும் ஒருவன், தன்னிடத்தில் போலவே தன் புத்திரனிடத்திலும் வெகு பலமான பிரீதி காணப்படுவதினால், புத்திரனை ஆத்மா என்று எண்ணுகிறான்.

(522)

पुत्रे तु पुष्टे पुष्टोऽहं नष्टे नष्टोऽहमित्यतः।

अनुभूतिबलाच्चापि युक्तितोऽपि श्रुतेरपि ॥ ५२३ ॥

புத்ரே து புஷ்டே புஷ்டோ(அ)ஹம் நஷ்டே நஷ்டோ(அ)ஹமித்யத: ।

அனுபூதிபலாச்சாபி யுக்திதோ(அ)பி ஸ்ருதேரபி ॥ 523 ॥

புத்ரே புஷ்டே	=	பிள்ளை புஷ்டியுள்ளவனானால்,
புத்ரே புஷ்டே		

அஃ புஷ:	=	நான் புஷ்டியுள்ளவன்,
அஹம் புஷ்ட:		
நஷ்	=	(பிள்ளை) நாசமடைந்தால்,
நஷ்டே		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
நஷ்	=	நாசம் அடைந்து விட்டேன்,
நஷ்ட		
இத்யத:	=	என்று எண்ணும் காரணத்தால்,
இத்யத:		
அனுபூதிபலாச்சாபி	=	லோகாநுபவ பலத்தாலும்,
அனுபூ ⁴ திப ³ லாச்சாபி		
யுக்திதோ ^(அ) பி	=	யுக்தியினாலும்,
யுக்திதோ ^(அ) பி		
சுருதி ³ யி	=	சுருதியினாலும், இவ்வாறு சொல்கிறான்.
ஸ்ருதேரபி		

"புத்திரன் புஷ்டியுடனிருந்தாலே நான் புஷ்டியுடன் இருக்கிறேன். அவன் நஷ்டமாய்ப்போனால் நானே நஷ்டமாய் போய்விட்டேன்" என்றிருப்பதினால் அனுபவத்தின் பலத்தை வைத்துக்கொண்டும், யுக்தியினாலும், வேத வாக்கியத்தைக் கொண்டும் இவ்விதம் சொல்கிறான். (523)

आत्मा वै पुत्रनामासीत्येवं च वदति श्रुतिः ॥ ५२४ ॥

ஆத்மா வை புத்ரநாமாஸீத்யேவம் ச வத்³தி ஸ்ருதி: ॥ 524 ॥

புத்ரநாமா	=	புத்திரன் என்று பெயருள்ள,
புத்ரநாமா		
ஆத்மா வை	=	ஆத்மாவாகவே,
ஆத்மா வை		
அசி	=	இருக்கிறாய்,
அசி		
இத்யேவம்	=	என்று இவ்விதமாக,
இத்யேவம்		
சுருதி:	=	சுருதியானது,
சுருதி:		
வததி	=	சொல்கிறது.
வததி		

"புத்திரன் என்ற பெயருடன் நீயே ஆத்மாவாய் இருக்கிறாய்" என்று இவ்விதமாய் வேதம் சொல்கிறது. (524)

दीपादीपो यथा तद्वत्पितुः पुत्रः प्रजायते ।

पितुर्गुणानां तनये बीजाङ्कुरवदीक्षणात् ॥ ५२५ ॥

தீ³பாத்³தீ³போ யதா² தத்³வத்பிது: புத்ர: ப்ரஜாயதே ।

பிதுர்கு³ண³னாம் தனயே பீ³ஜாங்குரவதீ³க்ஷணாத் ॥ 525 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
दीपात्	=	ஒரு தீபத்திலிருந்து,
தீ ³ பாத்		
दीपः	=	மற்றொரு தீபமோ,
தீ ³ ப:		
तद्वत्	=	அதுபோலவே,
தத் ³ வத்		
पितुः	=	தந்தையிடமிருந்து,
பிது:		
पुत्रः	=	பிள்ளை,
புத்ர:		
प्रजायते	=	உண்டாகிறது,
ப்ரஜாயதே		
बीजाङ्कुरवत्	=	விதையின் குணங்கள் முளையில் போல்,
பீ ³ ஜாங்குரவத்		
पितु	=	தந்தையின்,
பிது		
गुणानां	=	குணங்கள்,
கு ³ ண ³ னாம்		
तनये	=	பிள்ளையிடம்,
தனயே		
ईक्षणात्	=	காண்பதாலும்.
ஈ ³ க்ஷணாத்		

தீபத்திலிருந்து தீபம் ஏற்றுவதுபோலவே தகப்பனரிடமிருந்து புத்திரன் பிறக்கிறான். விதையிலுள்ள குணங்கள் முளையில் ஏற்படுவதுபோல தகப்பனரின் குணங்கள் புத்திரனிடம் காணப்படுவதால் என்று யுக்தியையும் பிரமாணமாய் சொல்கிறான். (525)

अतोऽयं पुत्र आत्मेति मन्यते भ्रान्तिमत्तमः ।

அதோ(அ)யம் புத்ர ஆத்மேதி மன்யதே ப்⁴ராந்திமத்தம: ।

अतः	=	ஆகையால்,
अतः		
अयं पुत्रः	=	இந்த புத்திரன்,
अयम् पुत्रः		
आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
इति	=	என்று,
இதி		
भ्रान्तिमत्तमः	=	மிகவும் பிராந்தியுள்ளவன்,
ப் ⁴ ராந்திமத்தம:		
मन्यते	=	எண்ணுகிறான்.
மன்யதே		

ஆகையால் (அனுபவம், வேதம், யுக்தி எல்லாமிருப்பதினால்) இந்த புத்திரன் ஆத்மா என்று மிகவும் பிராந்தியுள்ளவன் எண்ணுகிறான்.

तन्मतं दूषयत्यन्यः पुत्र आत्मा कथं त्विति ॥ ५२६ ॥

தன்மதம் தூ³ஷயத்யன்ய: புத்ர ஆத்மா கத³ம் த்விதி ॥ 526 ॥

तन्मतं	=	அவனுடைய மதத்தை,
தன்மதம்		
अन्यः	=	வேறு ஒருவன்,
அன்ய:		
पुत्रः	=	புத்திரன்,
புத்ர:		
कथं तु आत्मा	=	எப்படி ஆத்மாவாக முடியும்,
கத ³ ம் து ஆத்மா		
इति	=	என்று,
இதி		
दूषयति	=	தூஷிக்கிறான்.
தூ ³ ஷயதி		

இந்த அபிப்பிராயத்தை வேறொருவன் புத்திரன் எப்படி ஆத்மா ஆவான் என்று தூஷிக்கிறான். (526)

பிரீதிமாத்தா கதம் புத்ர ஆத்மா பவீதுமர்ஹதி ।

அந்யத்ராபீக்ஷயதே பிரீதி: க்ஷேத்ரபாத்ரதநாதிஷ் ॥ 527 ॥

பிரீதிமாத்ராத் கதம் புத்ர ஆத்மா பவீதுமர்ஹதி ।

அந்யத்ராபீக்ஷயதே பிரீதி: க்ஷேத்ரபாத்ரதநாதிஷ் ॥ 527 ॥

புத்ராத் விசிஷ்டா தேஹேஹிஸ்மிந் ப்ராணிநாம் பிரீதிரிஷ்யதே ।

ப்ரதீபே பவநே புத்ரம் த்யக்த்வா ஜந்து: பலாயதே ॥ 528 ॥

புத்ராத் விசிஷ்டா தேஹே(அ)ஸ்மிந் ப்ராணிநாம் பிரீதிரிஷ்யதே ।

ப்ரதீப்தே பவநே புத்ரம் த்யக்த்வா ஜந்து: பலாயதே ॥ 528 ॥

தம் விக்ரீணாதி தேஹார்தம் ப்ரதிகூலம் நிஹந்தி ச ।

தஸ்மாத் ஆத்மா து தனயோ ந பவேச்ச கதாச்சன ॥ 529 ॥

தம் விக்ரீணாதி தேஹார்தம் ப்ரதிகூலம் நிஹந்தி ச ।

தஸ்மாத் ஆத்மா து தனயோ ந பவேச்ச கதாச்சன ॥ 529 ॥

பிரீதிமாத்தா = பிரீதி இருப்பதனால் மட்டும்,

பிரீதிமாத்ராத்

புத்ர: = புத்திரன்,

புத்ர:

ஆத்மா = ஆத்மாவாக,

ஆத்மா

பவீது = ஆவதற்கு,

பவீதும

கதம் = எப்படி,

கதம்

அஹீதி = தக்கவனாகிறான்?

அர்ஹதி

அந்யத்ராபீ = வேறு இடத்திலும்,

அந்யத்ராபீ

க்ஷேத்ரபாத்ரதநாதிஷ் = நிலம், பாத்திரம், பணம் முதலியவைகளில்,

க்ஷேத்ரபாத்ரதநாதிஷ்

பிரீதி: = பிரீதியானது,

பிரீதி:

இக்ஷயதே = காணப்படுகிறது,

ஈக்ஷயதே

பாணிநா	=	பிராணிகளுக்கு,
ப்ராணினம் अस्मिन् देहे	=	இந்த தேஹத்தில்,
அஸ்மின் தே³ஹே पुत्रात्	=	பிள்ளையைக் காட்டிலும்,
புத்ராத் विशिष्टा	=	மேலான,
விஸிஷ்டா प्रीतिः	=	ப்ரீதி இருப்பதாக,
ப்ரீதி: इष्यते	=	கருதப்படுகிறது,
இஷ்யதே भवने	=	வீடு,
ப³வனே प्रदीप्ते	=	நெருப்பு பற்றி எரியும்பொழுது,
ப்ரதீ³ப்தே जन्तुः	=	பிராணி,
ஜந்து: पुत्रं	=	பிள்ளையை,
புத்ரம் त्यक्त्वा	=	விட்டு விட்டு,
த்யக்த்வா पलायते	=	ஓடுகிறான்,
பலாயதே देहार्थं	=	தன் சரீர சுகத்திற்காக,
தே³ஹார்த³ம் तं	=	அந்த புத்திரனை,
தம் विक्रीणाति	=	விற்றுவிடுகிறான்,
விக்ரீணாதி प्रतिकूलं	=	எதிரியாக உள்ள புத்திரனை,
ப்ரதிகூலம் निहन्ति च	=	கொல்லவும் செய்கிறான்,
நிஹந்தி ச तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		

कदाचन	=	ஒருபோதும்,
कथा ³ सन्		
तनयः	=	பிள்ளை,
तनयः		
आत्मा	=	ஆத்மாவாக,
ஆத்மா		
न भवेत्	=	ஆகமாட்டான்.
ந பவேத்		

பிரீதிவைப்பதினால் மாத்திரம் புத்திரன் எப்படி ஆத்மாவாக ஆகமுடியும்? நிலம், பண்டங்கள், பணம் முதலிய மற்றவைகளிலும் பிரீதி காணப்படுகிறது. தவிரவும் புத்திரனை விட அதிகமான பிரீதி பிராணிகளுக்கு இந்த சரீரத்தில் இருக்கிறது. வீடு தீப்பற்றி எரியும் போது புத்திரனையும் விட்டு விட்டு ஓடுகிறான். தன் தேகத்தைக் காப்பாற்றும் பொருட்டு அந்த புத்திரனை விற்று விடுகிறான். பிரதிகூலமாயிருந்தால் அவனை அடிக்கிறான் (கொல்லுகிறான்). ஆகையால் புத்திரன் ஒருநாளும் ஆத்மாவாக இருக்க முடியாது. (527 - 529)

गुणरूपादिसादृश्यं दीपवत् न सुते पितुः ।

अव्यङ्गात् जायते व्यङ्गः सुगुणादपि दुर्गुणः ॥ ५३० ॥

குணரூபாதி³ஸாத்³ருச்யம் தீ³பவத் ந ஸுதே பிது: ।

அவ்யங்கா³த் ஜாயதே வ்யங்க³: ஸுகு³ணாத்³பி து³ர்கு³ண: ॥ 530 ॥

दीपवत्	=	தீபம்போல்,
தீ ³ பவத்		
पितुः	=	தந்தையின்,
பிது:		
गुणरूपादिसादृश्यं	=	குணம், ரூபம் முதலியவற்றின் ஸாத்ருச்யம்,
கு ³ ணரூபாதி ³ ஸாத் ³ ருச்யம்		
सुते	=	பிள்ளையிடம்,
ஸுதே		
न	=	காணப்படுவதில்லை,
ந		
अव्यङ्गात्	=	அங்கஹீனமில்லாதவனிடமிருந்து,
அவ்யங்கா ³ த்		
व्यङ्गः	=	அங்கஹீனமுள்ளவனும்,
வ்யங்க ³ :		
सुगुणात्	=	நற்குணங்கள் உள்ளவனிடமிருந்து,
ஸுகு ³ ணாத்		

दुर्गुणःअपि = கெட்ட குணங்கள் உள்ளவனும்,

तु³र्कु³णःअपि
जायते = பிறக்கிறான்.

ஜாயதே

தீபம் போல், பிதாவின் குணம் ரூபம் முதலானதுகளின் ஸாதிருச்யம் புத்திரனிடம் இருப்பதில்லை. அங்கஹீனமில்லாதவனிடமிருந்து அங்கஹீனமுள்ளவன் பிறக்கிறான். நல்ல குணமுள்ளவனிடமிருந்து கெட்ட குணமுள்ளவனும் பிறக்கிறான். (530)

आभासमात्रास्ताः सर्वा युक्तयोऽप्युक्तयोऽपि च ॥ ५३० ॥

ஆபா⁴ஸமாத்ராஸ்தா: ஸர்வா யுத்தயோ(அ)ப்யுத்தயோ(அ)பி ச ॥ 530 ॥

ताः = அந்த,

ताः
सर्वा = எல்லா,

ஸர்வா
युक्तयः = யுத்திகளும்.

युक्तयः
उक्तयोपि च = வசனங்களும்,

உத்தயோபி ச
आभासमात्रास्ताः = ஆபாஸங்களேதான்.

ஆபா⁴ஸமாத்ராஸ்தா:

முன் சொன்ன அந்த எல்லா யுத்திகளும் வெறும் ஆபாஸங்களே (யுத்தி யாகத்தோன்றுபவை, வாஸ்தவத்தில் யுத்திகள் இல்லை). அப்படியே தான் அந்த சுருதிவாக்கியங்களும் ஆபாஸங்கள். (530)

पुत्रस्य पितृवत् गेहे सर्वकार्येषु वस्तुषु ।

स्वामित्वद्योतनाय अस्मिन् आत्मत्वं उपचर्यते ॥ ५३१ ॥

புத்ரஸ்ய பித்ருவத் கே³ஹே ஸர்வகார்யேஷு வஸ்துஷு ।

ஸ்வாமித்வத்³யோதனாய அஸ்மின் ஆத்மத்வம் உபசர்யதே ॥ 531 ॥

गेहे = வீட்டில்,

के³हे
पितृवत् = தகப்பனாருக்குப்போல்,

பித்ருவத்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

पुत्रस्य	=	புத்திரனுக்கும்,
पुत्रस्य सर्वकार्येषु	=	எல்லா காரியங்களிலு ,
ஸர்வகார்யேஷு वस्तुषु	=	பொருள்களிலும்,
வஸ்துஷு स्वामित्वद्योतनाय	=	யஜமானத்தன்மையை குறிப்பிடுவதற்காக,
ஸ்வாமித்வத் ³ யோதனாய अस्मिन्	=	இந்த புத்ரனிடத்தில்,
அஸ்மின் आत्मत्वं	=	ஆத்மாவாக இருக்கும் தன்மை,
ஆத்மத்வம் उपचर्यते	=	உபசாரமாகக் கூறப்படுகிறது.
உபசர்யதே		

வீட்டில் பிதாவைப்போலவே புத்திரனுக்கும் எல்லா கார்யங்களிலும் பதார்த்தங்களிலும் சொந்தக்காரன் என்ற தன்மையுண்டென்று காட்டுவதற்காக இவனிடத்தில் ஆத்மாவாயிருக்கும் தன்மை உபசாரமாகச் சொல்லப்படுகிறது. (531)

श्रुत्या तु मुख्यया वृत्त्या पुत्र आत्मेति नोच्यते ।

औपचारिकं आत्मत्वं पुत्रे तस्मात् न मुख्यतः ॥ ५३२ ॥

ஸ்ருத்யா து முக்³யயா வருத்த்யா புத்ர ஆத்மேதி நோச்யதே ।
ஒளபசாரிகம் ஆத்மத்வம் புத்ரே தஸ்மாத் ந முக்³யத: ॥ 532 ॥

श्रुत्या तु	=	வேதத்தாலோவெனில்,
ஸ்ருத்யா து मुख्यया वृत्त्या	=	முக்கிய விருத்தியால் (நேர் அர்த்தத்தில்),
முக் ³ யயா வருத்த்யா पुत्रः	=	பிள்ளை,
புத்ர: आत्मा इति	=	ஆத்மாவென்று,
ஆத்மா இதி नोच्यते	=	சொல்லப்படுகிறதில்லை,
நோச்யதே तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		

புத்ரே	=	புத்திரனிடத்தில்,
புத்ரே आत्मत्वं	=	ஆத்மத்தன்மை,
ஆத்மத்வம் औपचारिकं	=	உபசாரத்தால் ஏற்பட்டது,
ஒளபசாரிகம் न मुख्यतः	=	முக்யமாக இல்லை.
ந முக் ³ யத:		

வேதத்தினாலோ முக்யமான விருத்தியினால் (நேர் அர்த்தமாக) புத்திரன் ஆத்மாவென்று சொல்லப்படவில்லை. ஆகையால் புத்திரனிடத்தில் சொல்லப்பட்ட ஆத்மத் தன்மை உபசாரமாக ஏற்பட்டதே தவிர முக்கியமாக இல்லை. (532)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் மிகவும் பாமரனாயிருப்பவனுடைய அபிப்பிராயத் தைக் கண்டித்து விட்டு சார்வாகன் சொல்கிறான்.

अहंपदप्रत्ययार्थो देह एव न चेतः ।

प्रत्यक्षः सर्वजन्तूनां देहोऽहमिति निश्चयः ॥ ५३३ ॥

அஹம்பத³ப்ரத்யயார்தோ² தே³ஹ ஏவ ந சேதர: ।

ப்ரத்யக்ஷ: ஸர்வஜந்தூனாம் தே³ஹோ(அ)ஹமிதி நிஸ்சய: ॥ 533 ॥

अहंपदप्रत्ययार्थः	=	அஹம் (நான்) என்ற சொல்லிற்கும்
अहंपदप्रत्ययार्थ ² :	=	எண்ணத்திற்கும் விஷயம்,
देह एव	=	தேஹம்தான்,
தே ³ ஹ ஏவ		
न च इतरः	=	வேறு ஒன்றும் இல்லை,
ந ச இதர:		
सर्वजन्तूनां	=	எல்லா பிராணிகளுக்கும்,
ஸர்வஜந்தூனாம்		
अहं देहः	=	நான் சரீரம்,
அஹம் தே ³ ஹ:		
इति	=	என்ற,
இதி		
निश्चयः	=	உறுதி,
நிஸ்சய:		
प्रत्यक्षः	=	பிரத்யக்ஷமாக உள்ளது.
ப்ரத்யக்ஷ:		

"அஹம்" (நான்) என்கிற பதத்திற்கும் எண்ணத்திற்கும் பொருள் தேகம்தான், வேறு இல்லை. ஸகல பிராணிகளுக்கும் நான் தேகம் என்கிற தீர்மானம் பிரத்யக்ஷமாயிருக்கிறது. (533)

एष पुरुषोऽन्नरसमयः इत्यपि च श्रुतिः ।

पुरुषत्वं वदत्यस्य स्वात्मा हि पुरुषः ततः ॥ ५३४ ॥

आत्मायं देह एवेति चार्वाकेण विनिश्चितम् ।

ஏஷ புருஷோ(அ)ன்னரசமய: இத்யபி ச ஸ்ருதி: ।

புருஷத்வம் வத³த்யஸ்ய ஸ்வாத்மா ஹி புருஷ: தத: ॥ 534 ॥

ஆத்மாயம் தே³ஹ ஏவேதி சார்வாகேண விநிஸ்சிதம் ।

एष पुरुषः	=	இந்த புருஷன்,
ஏஷ புருஷ:		
अन्नरसमयः	=	அன்னரசத்தின் விகாரம்,
அன்னரசமய:		
इति	=	என்று,
இதி		
श्रुतिरपि च	=	வேதமும்,
ஸ்ருதிரபி ச		
अस्य	=	இந்த சரீரத்திற்கு,
அஸ்ய		
पुरुषत्वं	=	புருஷத்தன்மையை,
புருஷத்வம்		
वदति	=	சொல்கிறது,
வத ³ தி		
पुरुषः	=	புருஷன்,
புருஷ:		
पुरुषः		
स्वात्मा हि	=	தனது ஆத்மா அல்லவா!
ஸ்வாத்மா ஹி		
ततः	=	ஆகையால்,
தத:		
अयं देह एव	=	இந்த சரீரம்தான்,
அயம் தே ³ ஹ ஏவ		
आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
इति	=	என்று,
இதி		

चार्वाकेण	=	சாருவாகனல்,
சார்வாகேண विनिश्चितम्	=	நன்கு தீர்மானிக்கப்பட்டிருக்கிறது.
விநிர்சிதம்		

“இந்த புருஷன் அன்ன ரஸத்தின் விகாரம்” என்று வேதமும் இந்த தேகத்திற் கு புருஷத்தன்மையைச் சொல்கிறது. புருஷன் என்பது தன் ஆத்மாதானே? ஆகையால் இந்த சரீரம்தான் ஆத்மாவென்று சார்வாகனல் நிச்சயிக்கப்பட்டிருக்கிறது. (534)

(அவதாரிகை) இந்த கொள்கையை வேறொருவன் கண்டித்து இந்திரியங்கள் தான் ஆத்மாவென்று சொல்கிறான்: -

तन्मतं दूषयत्यन्योऽसहमानः पृथग्जनः ॥ ५३५ ॥

देह आत्मा कथं नु स्यात् परतन्त्रो ह्यचेतनः ।

इन्द्रियैश्चाल्यमानोऽयं चेष्टते न स्वतः क्वचित् ॥ ५३६ ॥

தன்மதம் தூஷயத்யன்யோ(அ)ஸஹமான: ப்ருத'க்'ஜன: ॥ 535 ॥

தேஹ ஆத்மா கத'ம் நு ஸ்யாத் பரதந்த்ரோ ஹ்யசேதன: ।

இந்த'ரியைச்சால்யமானோ(அ)யம் சேஷ்டதே ந ஸ்வத: க்வசித் ॥ 536 ॥

तन्मतं	=	அவனுடைய கொள்கையை,
தன்மதம்		
असहमानः	=	பொறுக்காத,
அஸஹமான:		
अन्यः	=	வேறு,
அன்ய:		
पृथग्जनः	=	பாமர மனிதன்,
ப்ருத'க்'ஜன:		
दूषयति	=	தூஷிக்கிறான்,
தூஷயதி		
परतन्त्रः	=	பிறருக்குக் கட்டுப்பட்டதும்,
பரதந்த்ர:		
अचेतनः	=	ஜடமாயுமுள்ள,
அசேதன:		
देहः	=	சரீரம்,
தேஹ:		
कथं नु आत्मा स्यात्	=	எப்படி ஆத்மாவாக முடியும்?
கத'ம் நு ஆத்மா ஸ்யாத்		

इन्द्रियैः = இந்திரியங்களால்,

இந்த³ரியை:

चाल्यमानः = அசைக்கப்படுகிற,

சால்யமான:

अयं = இந்த தேஹம்,

அயம்

क्वचित् = ஒரு காலத்திலும்,

क्वचित्

स्वतः = தானாக,

ஸ்வத:

न चेष्टते = அசைகிறதில்லை.

ந சேஷ்டதே

அந்த சார்வாகனுடைய கொள்கையை பொறுக்கமாட்டாதவனாய் வேறு ஒருவன் அதை தூஷிக்கிறான். பரதந்திரமாய் அறிவற்றிருக்கும் தேகம் எப்படி ஆத்மாவாகும்? இந்திரியங்களினால் அசைக்கப்பட்டால் தான் இது அசைகிறது. ஒருக்காலும் தானாக அசைகிறதில்லை. (536)

आश्रयः चक्षुरादीनां गृहवत् गृहमेधिनाम् ।

बाल्यादिनानावस्थावान् शुक्लशोणितसंभवः ॥ ५३७ ॥

अतः कदाऽपि देहस्य नात्मत्वं उपपद्यते ॥ ५३८ ॥

ஆஸ்ரய: சக்ஷுராதீ³னாம் க்³ருஹவத் க்³ருஹமேதி⁴னாம் ।

பா³ல்யாதி³னாவஸ்தாவான் ஸுக்லஸோணிதஸம்ப⁴வ: ॥ 537 ॥

அத: கதா³(அ)பி தே³ஹஸ்ய நாத்மத்வம் உபபத்³யதே ॥ 538 ॥

गृहमेधिनाम् = கிருஹஸ்தர்களுக்கு,

க்³ருஹமேதி⁴னாம்

गृहवत् = வீட்டைப்போல்,

க்³ருஹவத்

चक्षुरादीनां = கண் முதலானவைகளுக்கு,

சக்ஷுராதீ³னாம்

आश्रयः = (தேஹம்) இருப்பிடம்,

ஆஸ்ரய:

बाल्यादिनानावस्थावान् = பால்யம் முதலான பலவித அவஸ்தைகளுடன்

पा³ல்யாதி³னாவஸ்தாவான் கூடியது,

शुक्लशोणितसंभवः = சுக்லம், சோணிதம் இவைகளிலிருந்து

ஸுக்லஸோணிதஸம்ப⁴வ: உண்டானது,

अतः	=	ஆகையால்,
अतः कदापि	=	ஒருக்காலும்,
कता ³ पि देहस्य	=	சரீரத்திற்கு,
ते ³ हस्य आत्मत्वं	=	ஆத்மத்தன்மை,
ஆத்மத்வம் न उपपद्यते	=	பொருந்தாது.
ந உபபத் ³ யதே		

மேலும் இந்த தேஹம், கிருஹஸ்தர்களுக்கு வீட்டைப் போல, கண் முதலான இந்திரியங்களுக்குத் தங்குமிடமாயுள்ளது. பால்யம் முதலான பலவித பருவங்களோடு கூடியது. ரேதஸ், ரக்தம் இவைகளிலிருந்து உண்டானது. ஆகையால் தேகத்திற்கு ஆத்மத்தன்மை ஒருக்காலும் பொருந்தாது. (537-538)

बधिरोऽहं च काणोऽहं मूक इत्यनुभूतितः ।

इन्द्रियाणि भवन्त्यात्मा येषामस्त्यर्थवेदनम् ॥ ५३९ ॥

ப³தி⁴ரோ(அ)ஹம் ச கா³ணோ(அ)ஹம் மூக இத்யனுபூ⁴தித: ।

இந்த³ரியாணி ப⁴வந்த்யாத்மா யேஷாமஸ்த்யர்த²வேத³னம் ॥ 539 ॥

अहं	=	நான்,
अहम् बधिरः	=	செவிடன்,
प ³ ति ⁴ रः काणः	=	ஒற்றைக்கண்ணன்,
काणः अहं	=	நான்,
अहम् मूकः	=	ஊமை,
मूकः इति	=	என்ற,
इति अनुभूतितः	=	அனுபவத்தால்,
अनुपू ⁴ तितः येषां	=	எவைகளுக்கு,
யேஷாம்		

அர்வெதனம்	=	வஸ்துக்களின் அறிவு,
அர்த்வேதம்		
அஸ்தி	=	இருக்கிறதோ,
இந்திரியாணி	=	(அந்த) இந்திரியங்கள்,
இந்த்ரியாணி		
ஆத்மா பவந்தி	=	ஆத்மாவாக ஆகின்றன.

"நான் செவிடு, நான் ஒற்றைக்கண்ணன், நான் ஊமை," என்ற அனுபவத் தினால், இந்திரியங்களுக்கு விஷயங்களின் அறிவு ஏற்படுகிறதாகத் தெரிகிறது ஆகையால் இந்திரியங்கள் தான் ஆத்மாவாகும். (539)

இந்திரியாணா் ஸேதனத்வம் தேஹே ப்ராணா: ப்ராஜாபதிம் ।

ஏதமேத்யேத்யூசு: இதி ஸ்ருத்யைவ ப்ரதிபாத்யதே ॥ 540 ॥

இந்த்ரியாணாம் சேதனத்வம் தேஹே ப்ராணா: ப்ராஜாபதிம் ।
ஏதமேத்யேத்யூசு: இதி ஸ்ருத்யைவ ப்ரதிபாத்யதே ॥ 540 ॥

தேஹே	=	சரீரத்தில்,
தேஹே		
ப்ராணா:	=	இந்திரியங்கள்,
ப்ராணா:		
ஏதம்	=	இந்த,
ஏதம்		
ப்ராஜாபதிம்	=	பிரஜாபதியை,
ப்ராஜாபதிம்		
ஏத்ய	=	அடைந்து,
ஏத்ய		
இதி	=	இவ்வாறு,
இதி		
ஊசு:	=	சொல்லிற்று,
ஊசு:		
இதி	=	என்று,
இதி		
ஸ்ருத்யைவ	=	வேதத்தாலேயே,
ஸ்ருத்யைவ		

इन्द्रियाणां	=	இந்திரியங்களுக்கு,
इन्त ³ ரியாணம்		
चेतनत्वं	=	சேதனமாயிருக்கும் தன்மை,
சேதனத்வம்		
प्रतिपाद्यते	=	விளக்கப்படுகிறது.
ப்ரதிபாத் ³ யதே		

"தேகத்தில் பிராணன்கள் (இந்திரியங்கள்) இந்த பிரஜாபதியை அடைந்து இவ்விதம் சொன்னார்கள்" என்று இந்திரியங்களுக்கு அறிவுள்ள தன்மையுண்டென்பது வேதத்தினாலேயே பிரதிபாதிக்கப்படுகிறது. (540)

यतः तस्मात् इन्द्रियाणां युक्तं आत्मत्वमित्यमुम् ।

निश्चयं दूषयत्यन्योऽसहमानः पृथग्जनः ॥ ५४० ॥

யத: தஸ்மாத் இந்³ரியாணம் யுக்தம் ஆத்மத்வமித்யமும் ।

நிர்ஸயம் தூ³ஷயத்யன்யோ(அ)ஸஹமான: ப்ருத³க்³ஜன: ॥ 540 ॥

यतः	=	எதனால் (இப்படியோ),
யத:		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
इन्द्रियाणां	=	இந்திரியங்களுக்கு,
इन्त ³ ரியாணம்		
आत्मत्वं	=	ஆத்மாவாக இருக்கும் தன்மை,
ஆத்மத்வம்		
युक्तं	=	நியாயமானது,
யுக்தம்		
इति	=	என்ற,
இதி		
अमुं निश्चयं	=	இந்த தீர்மானத்தை,
அமும் நிர்ஸயம்		
असहमानः	=	பொறுக்காத,
அஸஹமான:		
अन्यः	=	வேறொரு,
அன்ய:		
पृथग्जनः	=	பாமரமனிதன்,
ப்ருத ³ க் ³ ஜன:		

दूषयति = தூஷிக்கிறான்.
தூஷயதி

இப்படியிருக்கும் காரணத்தினால் இந்திரியங்களுக்குத் தான் ஆத்மத்தன்மை நியாயமாகும். இவ்விதம் சொல்லும் இந்த தீர்மானத்தை ஸஹிக்காதவனாய் வேறு ஒருவன் இந்தக் கொள்கையும் பிசகு என்று தூஷித்து இந்திரியங்களை வேலை செய்யும்படிச் செய்யும் பிராணன் தான் ஆத்மாவென்று சொல்கிறான். (541)

इन्द्रियाणि कथं न्वात्मा करणानि कुठारवत् ।

करणस्य कुठारादेः चेतनत्वं न हीक्ष्यते ॥ ५४२ ॥

இந்த்³ரியாணி கத²ம் ந்வாத்மா கரணானி குடா²ரவத் |
கரணஸ்ய குடா²ரா தே³: சேதனத்வம் ந ஹி³க்ஷயதே ॥ 542 ॥

कुठारवत् = கோடாலிபோல்,
குடா²ரவத்
करणानि = கருவிகளாயிருக்கும்,
கரணானி
इन्द्रियाणि = இந்திரியங்கள்,
இந்த்³ரியாணி
कथं नु आत्मा = எப்படி ஆத்மாவாக இருக்கமுடியும்?
கத²ம் நு ஆத்மா
करणस्य = கருவியான,
கரணஸ்ய
कुठारादेः = கோடாலி முதலியவற்றிற்கு,
குடா²ரா தே³:
चेतनत्वं = சேதனத்தன்மை,
சேதனத்வம்
न हि ईक्ष्यते = காணப்படுகிறதில்லையே!
ந ஹி ஈக்ஷயதே

கோடாலியைப் போல் கருவியாக இருக்கும் இந்திரியங்கள் எப்படி ஆத்மா வாகும். கோடாலி முதலிய கருவிகளுக்கு சேதனத்தன்மை காணப்படவில்லையே? (542)

श्रुत्याऽधिदेवतामेव इन्द्रियेषूपचर्यते ।

न तु साक्षात् इन्द्रियाणां चेतनत्वं उदीर्यते ॥ ५४३ ॥

ஸ்ருத்யா(அ)தி⁴தே³வதாமேவ இந்த்³ரியேஷுபசர்யதே ।
ந து ஸாக்ஷாத் இந்த்³ரியாணாம் சேதனத்வம் உதீ³ர்யதே ॥ 543 ॥

श्रुत्या	=	வேதத்தால்,
म्नुत्तया अधिदेवतामेव	=	அதிதேவதையைத்தான்,
अति ⁴ தே ³ வதாவ इन्द्रियेषू	=	இந்திரியங்களில்,
इन्त ³ ரியேஷு उपचर्यते	=	உபசாரமாகக் கூறப்படுகிறது,
உபசர்யதே इन्द्रियाणां	=	இந்திரியங்களுக்கு,
इन्त ³ ரியாணம் साक्षात् चेतनत्वं	=	நேராக சேதனத்தன்மை,
ஸாக்ஷாத் சேதனத்வம் न तु उदीर्यते	=	சொல்லப்படவே இல்லை.
ந து உதீ ³ ர்யதே		

ஒவ்வொரு இந்திரியத்திற்கும் அதிதேவதை உண்டு அவர்கள் சேதனர்கள். அந்த தேவதைகள் பேசினார்கள் என்பதைத்தான் உபசாரமாக இந்திரியங்கள் பேசின என்று வேதம் கூறுகிறது. இந்திரியங்களுக்கு நேரிடையாக சைதன்யம் உண்டு என்று வேதம் சொல்லவில்லை. (543)

अचेतनस्य दीपादेः अर्थाभा सकता यथा ।

तथैव चक्षुरादीनां जडानामपि सिध्यति ॥ ५४४ ॥

அசேதனஸ்ய தீ³பாதே³: அர்தா³பா⁴ ஸகதா யதா³ ।

ததை³வ சக்ஷுராதீ³னம் ஜடா³நாமபி ஸித்⁴யதி ॥ 544 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ³ अचेतनस्य	=	ஜடமான,
அசேதனஸ்ய दीपादेः	=	தீபம் முதலியவற்றிற்கு,
தீ ³ பாதே ³ : अर्थाभा सकता	=	வஸ்துக்களை பிரகாசப்படுத்தும் சக்தி உள்ளதோ,
அர்தா ³ பா ⁴ ஸகதா तथैव	=	அப்படியே,
ததை ³ வ जडानां	=	ஜடமான,
ஜடா ³ னம்		

चक्षुरादीनामपि	=	கண் முதலியவற்றிற்கும்,
सकृन्नाती ³ नामपि		
सिध्यति	=	(பிரகாசப் படுத்தும் தன்மை) ஸித்திக்கிறது.
ஸித் ³ யதி		

அசேதனமாயிருக்கிற தீபம் முதலியவற்றிற்கு எப்படி பதார்த்தத்தை விளக்கக் கூடிய தன்மையிருக்கிறதோ, அப்படியே அசேதனமான இந்திரியங்களாகிய கண் முதலானவைகளுக்கும் பதார்த்தத்தை விளக்கக்கூடிய தன்மை இருக்கிறது. (544)

इन्द्रियाणां चेष्टयिता प्राणो यः पञ्चवृत्तिकः ।

सर्वावस्थासु अवस्थावान् सोऽयं आत्मत्वं अर्हति ।

இந்த³ிரியாணம் சேஷ்டயிதா ப்ராணோ ய: பஞ்சவ்ருத்திக: ।

ஸர்வாவஸ்தா³ஸு அவஸ்தா³வான் ஸோ(அ)யம் ஆத்மத்வம் அர்ஹதி ।

यः	=	எவன்,
यः		
इन्द्रियाणां चेष्टयिता	=	இந்திரியங்களை வேலை செய்யும்படி
இந்த ³ ிரியாணம் சேஷ்டயிதா		செய்கிறதாயும்,
पञ्चवृत्तिकः	=	காரியங்களால் ஐந்துவித நிலைகளுள்ளதாயும்,
பஞ்சவ்ருத்திக:		
सर्वावस्थासु	=	எல்லா அவஸ்தைகளிலும்,
ஸர்வாவஸ்தா ³ ஸு		
अवस्थावान्	=	செயல் உள்ளதாயும் இருக்கிறதோ,
அவஸ்தா ³ வான்		
सोः अयं प्राणः	=	அந்த இந்த பிராணன்,
ஸோ: அயம் ப்ராண:		
आत्मत्वं अर्हति	=	ஆத்மத்தன்மைக்குத் தகுதியுள்ளவன்.
ஆத்மத்வம் அர்ஹதி		

இந்திரியங்களை வேலை செய்யும்படி செய்கிறதாயும் ஐந்துவித (பிராணன், அபானன், வியானன், உதானன், ஸமானன்) கார்யங்களுடையதாயும் எல்லா நிலையிலும் இருப்பதாயும் உள்ள இந்த பிராணன்தான் ஆத்மத்தன்மைக்கு உரித்தது.

अहं क्षुधावान् तृष्णावान् इत्याद्यनुभवादपि ॥ ५४५ ॥

அஹம் கூதா³வான் த்ருஷ்ணாவான் இத்யாத்³யனுப³வாத்³பி ॥ 545 ॥

श्रुत्या अन्योऽन्तर आत्मा प्राणमय इतीर्यते यस्मात् ।

तस्मात् प्राणस्यात्मत्वं युक्तं नो करणसंज्ञानां क्वापि ॥ ५४६ ॥

ஸ்ருத்யா அன்யோ(அ)ந்தர ஆத்மா ப்ராணமய இதீர்யதே யஸ்மாத் ।

தஸ்மாத் ப்ராணஸ்யாத்மத்வம் யுக்தம் நோ கரணஸஞ்ஞானம் க்வாபி ॥546॥

அஃ	=	நான்,
அஹம்		
क्षुधावान्	=	பசி உள்ளவன்,
कूशुता ⁴ वान्		
तृणावान्	=	தாஹமுள்ளவன்,
த்ருஷ்ணாவான்		
इत्याद्यनुभवादपि	=	இது முதலான அனுபவத்தாலும்,
இத்யாத் ³ யனுப ⁴ வாத் ³ பி		
यस्मात्	=	எதனால்,
யஸ்மாத்		
श्रुत्या	=	வேதத்தால்,
ஸ்ருத்யா		
अन्योऽन्तर आत्मा प्राणमय	=	உள்ளே வேறு ஆத்மா, பிராணமயன்,
அன்யோ(அ)ந்தர ஆத்மா ப்ராணமய		
इती ईर्यते	=	என்று சொல்லப்படுகிறதோ,
இதீ ஈர்யதே		
तस्मात्	=	அதனாலும்,
தஸ்மாத்		
प्राणस्य	=	பிராணனுக்கு,
ப்ராணஸ்ய		
आत्मत्वं	=	ஆத்மத்தன்மை,
ஆத்மத்வம்		
युक्तं	=	யுக்தமானது,
யுக்தம்		
करणसंज्ञानां	=	கருவி என்ற பெயருள்ள இந்திரியங்களுக்கு,
கரணஸஞ்ஞானம்		
क्वापि	=	ஒருக்காலும்,
க்வாபி		
नो	=	யுத்தமில்லை.
நோ		

“நான் பசியுள்ளவன், நான் தாஹமுள்ளவன்” இது முதலான அனுபவம் இருப்பதினாலும், வேதத்தில் “உள்ளே பிராணமயன் என்று வேறு ஆத்மா” என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிற காரணத்தினாலும், பிராணனுக்குத்தான் ஆத்மத்தன்மை உசிதமாகும். கருவியென்று பெயருள்ள இந்திரியங்களுக்கு எவ்விதத்திலும் உசிதமாகாது. (545-546)

(அவதாரிகை) இந்தக் கொள்கையும் பிசகு, மனம்தான் ஆத்மாவென்று இன்னொருவர் வாதிக்கிறார்: -

इति निश्चयमेतस्य दूषयत्यपरो जडः ।

भवत्यात्मा कथं प्राणो वायुरेवैष आन्तरः ॥ ५४७ ॥

இதி நிச்சயமேதஸ்ய தூஷயத்யபரோ ஜடஃ: ।

பவத்யாத்மா கதம் ப்ராணோ வாயுரேவைஷ ஆந்தர: ॥ 547 ॥

इति	=	என்ற,
इति		
एतस्य	=	இவனுடைய,
ஏதஸ்ய		
निश्चयं	=	தீர்மானத்தை,
நிச்சயம்		
जडः	=	அறிவில்லாத,
ஜடஃ:		
अपरः	=	வேறு ஒருவன்,
அபர:		
दूषयति	=	தூஷிக்கிறான்,
தூஷயதி		
प्राणः	=	பிராணன்,
ப்ராண:		
कथं	=	எப்படி,
கதம்		
आत्मा भवति	=	ஆத்மாவாகும்?
ஆத்மா பவதி		
एषः	=	இந்த பிராணன்,
ஏஷ:		
आन्तरो वायुरेव	=	உள்ளே இருக்கும் வாயுதானே!
ஆந்தரோ வாயுரேவ		

இவனுடைய இந்தத் தீர்மானத்தை அறிவற்ற இன்னொருவன் தூஷிக்கிறான் பிராணன் என்கிறது உள்ளேயிருக்கும் வாயுதானே, அது எப்படி ஆத்மாவாகும்? (547)

बहिर्यात्यन्तरायाति भस्त्रिकावायुवत् मुहुः ।

न हितं वाऽहितं वा स्वं अन्यत् वा वेद किंचन ॥ ५४८ ॥

ப³ஹிர்யாத்யந்தராயாதி ப⁴ஸ்த்ரிகாவாயுவத் முஹு: ।

ந ஹிதம் வா(அ)ஹிதம் வா ஸ்வம் அன்யத் வா வேத³ கிஞ்சன ॥ 548 ॥

भस्त्रिकावायुवत् = துருத்தியிலுள்ள காற்றுப்போல,

ப⁴ஸ்த்ரிகாவாயுவத்

मुहुः = அடிக்கடி,

முஹு:

बहिः = வெளியே,

ப³ஹி:

याति = செல்கிறது,

யாதி

अन्तः = உள்ளே,

அந்த:

आयाति = வருகிறது,

ஆயாதி

हितं वा = நன்மையையோ,

ஹிதம் வா

अहितं वा = தீங்கையோ,

அஹிதம் வா

स्वं = தன்னையோ,

ஸ்வம்

अन्यत् वा = வேறு வஸ்துவையோ,

அன்யத் வா

किंचन = ஒன்றையும்,

கிஞ்சன

न वेद = அறிகிறதில்லை.

ந வேத³

துருத்தியிலுள்ள காற்றுமாதிரி அடிக்கடி வெளியில் போகிறது, உள்ளே வருகிறது. ஹிதத்தையோ, அஹிதத்தையோ தன்னையோ, வேறு எதையோ, அறிவதில்லை. (548)

जडस्वभावः चपलः कर्मयुक्तश्च सर्वदा ।

प्राणस्य भानं मनसि स्थिते सुप्ते न दृश्यते ॥ ५४९ ॥

ஜட³ஸ்வபா⁴வ: சபல: கர்மயுக்தஸ்³ ஸர்வதா³ ।

ப்ராணஸ்ய பா⁴னம் மனஸி ஸ்தி³தே ஸுப்தே ந த்³ருஸ்யதே ॥ 549 ॥

(பிராணன்)

जडस्वभावः = ஜடத்தன்மையள்ளது,

ஜட³ஸ்வபா⁴வ:

सर्वदा = எப்பொழுதும்,

ஸர்வதா³

चपलः = சலிக்கிறதாயும்,

சபல:

कर्मयुक्तश्च = செய்கையோடு கூடியதாயும் உள்ளது,

கர்மயுக்தஸ்³

मनसि स्थिते = மனம் இருக்கும் பொழுது,

மனஸி ஸ்தி³தே

प्राणस्य भानं = பிராணனின் தோற்றம் உள்ளது,

ப்ராணஸ்ய பா⁴னம்

सुप्ते = (மனம்) தூங்கினபொழுது,

ஸுப்தே

न दृश्यते = காணப்படவில்லை.

ந த்³ருஸ்யதே

அந்தப் பிராணன் ஜடஸ்வபாவத்தையுடையது. எப்பொழுதும் அலைந்துகொண்டிருக்கும். எக்காலத்திலும் வேலை செய்துகொண்டேயிருக்கும். பிராணன் இருக்கிறதென்று தெரிவதே மனஸ் இருக்கும்போதுதான். தூங்கும்போது அது காணப்படவில்லை.

(549)

मनस्तु सर्वं जानाति सर्ववेदनकारणम् ।

यत् तस्मात् मन एवात्मा प्राणस्तु न कदाचन ॥ ५५० ॥

மனஸ்து ஸர்வம் ஜானாதி ஸர்வவேத³னகாரணம் ।

யத் தஸ்மாத் மன ஏவாத்மா ப்ராணஸ்து ந கதா³சன ॥ 550 ॥

यत् = எந்த காரணத்தால்,

யத்

सर्ववेदनकारणम् = எல்லாவற்றையும் அறிவதற்குக் காரணமான,

ஸர்வவேத³னகாரணம்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

मनस्तु	=	மனமோவெனில்,
मनस्तु		
सर्व	=	எல்லாவற்றையும்,
ஸர்வம்		
जानाति	=	அறிகிறதோ,
जा(न)ति		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
मन एव आत्मा	=	மனம்தான் ஆத்மா,
மன ஏவ ஆத்மா		
प्राणस्तु	=	பிராணனோவெனில்,
ப்ராணஸ்து		
कदाचन	=	ஒருக்காலும்,
கதா ³ சன		
न	=	ஆத்மாவல்ல.
ந		

மனஸோ எல்லாவற்றையும் அறியக் காரணமாயிருந்து கொண்டு எல்லாவற்றையும் அறிகிறது என்பதினால் மனஸ் தான் ஆத்மா. ஒருபொழுதும் பிராணன் ஆத்மாவல்ல. (550)

संकल्पवान् अहं चिन्तावान् अहं च विकल्पवान् ।

इत्याद्यनुभवात् अन्योऽन्तर आत्मा मनोमयः ॥ ५५१ ॥

ஸங்கல்பவான் அஹம் சிந்தாவான் அஹம் ச விகல்பவான் ।

இத்யாத்³யனுப³வாத் அன்யோ(அ)ந்தர ஆத்மா மனோமய: ॥ 551 ॥

इत्यादिश्रुतिमद्धावात् युक्ता मनस आत्मता ।

இத்யாதி³ஸ்ருதிமத்³பா³வாத் யுக்தா மனஸ ஆத்மதா ।

अहं	=	நான்,
அஹம்		
संकल्पवान्	=	ஸங்கல்பத்தோடு கூடியவன்,
ஸங்கல்பவான்		
चिन्तावान्	=	சிந்தையோடு கூடியவன்,
சிந்தாவான்		
अहं	=	நான்,
அஹம்		

विकल्पवान् च	=	விகல்பத்தோடும் கூடியவன்,
विकल्पवान् च		
इत्याद्यनुभवात्	=	இது முதலான அனுபவத்தாலும்,
इत्याद्यनुभवात्		
अन्योऽन्तर आत्मा मनोमयः	=	உள்ளே வேறு ஆத்மா மனோமயன்,
अन्योऽन्तर आत्मा मनोमयः		
इत्यादिश्रुतिमद्भावात्	=	இது முதலான சுருதி வாக்யம் இருப்பதாலும்,
इत्यादिश्रुतिमद्भावात्		
इत्यादि ³ ஸ்ருதிமத் ³ பா ⁴ வாத்		
मनसः	=	மனதிற்கு,
मनसः		
आत्मता	=	ஆத்மத்தன்மை,
आत्मता		
युक्ता	=	யுக்தமானது.
युक्ता		
युक्ता		

"நான் ஸங்கல்பமுடையவன், நான் சிந்தையுடையவன், நான் விகல்பமுடையவன்" இது முதலிய அனுபவத்தினாலும் "உள்ளே மனோமயன் என்று வேறு ஆத்மா" இது முதலிய வேதவாக்கியங்கள் இருப்பதினாலும், மனஸிற்குத் தான் ஆத்மாவாக விருக்கும் தன்மை யுக்தமாகும். (551)

(அவதாரிகை) இதுவும் பிசகு, புத்திதான் ஆத்மாவென்று இன்னொருவன் சொல்கிறான்: -

इति निश्चयमेतस्य दूषयत्यपरो जडः ॥ ५५२ ॥

இதி நிஸ்சயமேதஸ்ய தூ³ஷயத்யபரோ ஜட³: ॥ 552 ॥

इति	=	என்ற,
इति		
एतस्य	=	இவனுடைய,
एतस्य		
निश्चयं	=	நிர்மானத்தை,
निश्चयं		
जडः	=	அறிவில்லாத,
जडः		
प्रपरः	=	வேறு ஒருவன்,
प्रपरः		
दूषयति	=	தூஷிக்கிறான்.
दूषयति		
तू ³ ஷயதி		

இவனுடைய இந்தத் தீர்மானத்தை அறிவில்லாத மற்றொருவன் தூஷிக்கிறான்.

(551-552)

कथं मनस आत्मत्वं करणस्य दृगादिवत् ।

कर्तृप्रयोज्यं करणं न स्वयं तु प्रवर्तते ॥ ५५३ ॥

கத^{ம்} மனஸ ஆத்மத்வம் கரணஸ்ய த்^{ரு}கா^{தி}வத் ।

கர்த்ருப்ரயோஜ்யம் கரணம் ந ஸ்வயம் து ப்ரவர்ததே ॥ 553 ॥

दृगादिवत् = கண் முதலியதுபோல்,

त्^{ரு}का^{தி}वत् = கருவியாக உள்ள,

करणस्य = கரணஸ்ய

मनसः = மனஸ:

आत्मत्वं = ஆத்மத்தன்மை,

ஆத்மத்வம் = கத^{ம்}

कथं = கத^{ம்} கர்^{து}ப்ரயோஜ்யம்

कर्तृप्रयोज्यं = கர்த்ருப்ரயோஜ்யம்

करणं = கரணம்

स्वयं तु = ஸ்வயம் து

न प्रवर्तते = ந ப்ரவர்ததே

கண் முதலியவை போல கருவியாயிருக்கும் மனஸிற்கு ஆத்மத் தன்மை எப்படியிருக்கம்? கருவியென்பது செய்கிறவனால் பிரயோகப்படுத்தப்படுவதே தவிர அதுவாக தானே பிரவிருத்திப்பதில்லை.

(553)

मनःप्रयोक्ता यः कर्ता तस्यैवात्मत्वं अर्हति ।

आत्मा स्वतन्त्रः पुरुषो न प्रयोज्यः कदाचन ॥ ५५४ ॥

மன:ப்ரயோக்தா ய: கர்தா தஸ்யைவாத்மத்வம் அர்ஹதி ।

ஆத்மா ஸ்வதந்த்ர: புருஷோ ந ப்ரயோஜ்ய: கதா^சன ॥ 554 ॥

मनःप्रयोक्ता = மனதை ஏவுகிற,

मनःप्रयोक्ता

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

कर्ता	=	செய்கிறவன்,
कर्ता		
यः	=	எவனோ,
यः		
तस्यैव	=	அவனுக்குத்தான்,
तस्यैव		
तस्यैव	=	ஆத்மத்தன்மை,
तस्यैव		
अहंति	=	உசிதமானது,
अहंति		
आत्मा	=	ஆத்மாவானவன்,
आत्मा		
स्वतन्त्रः	=	ஸ்வதந்திரனான,
स्वतन्त्रः		
पुरुषः	=	புருஷன்,
पुरुषः		
कदाचन	=	ஒருக்காலும்,
कदाचन		
न प्रयोज्यः	=	(பிறவற்றால்) ஏவத்தக்கவனில்லை.
न प्रयोज्यः		
न प्रयोज्यः		

மனஸை ஏவுகிற கர்த்தா (செய்கிறவன்) யாரோ, அவனுக்குத்தான் ஆத்மா வாயிருக்கும் தன்மை பொருந்தும். ஆத்மா என்பவன் ஸ்வதந்திரமான புருஷனாகத் தான் இருப்பான். ஒருக்காலும் ஏவப்படுகிறவனாகமாட்டான். (554)

अहं कर्ताऽस्मि अहं भोक्ता सुखीत्यनुभवादपि ।

बुद्धिरात्मा भवत्येव बुद्धिधर्मो हंकृतिः ॥ ५५५ ॥

அஹம் கர்த்தா(அ)ஸ்மி அஹம் போக்தா ஸுகீ³த்யனுப⁴வாத³பி ।

பு³த்³தி⁴ராத்மா ப⁴வத்யேவ பு³த்³தி⁴த⁴ர்மோ ஹங்க்ருதி: ॥ 555 ॥

अहं	=	நான்,
अहं		
कर्ता	=	செய்கிறவனாக,
कर्ता		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि		

अहं	=	நான்,
अहम् भोक्ता	=	அனுபவிக்கிறவன்,
போ ⁴ க்தா सुखी	=	ஸுகமுள்ளவன்,
ஸுகீ ³ इति	=	என்ற,
இதி अनुभवादपि	=	அனுபவத்தினாலும்,
अनुभवாத ³ पि बुद्धिः एव	=	புத்தி தான்,
பு ³ த் ³ தி ⁴ : ஏவ आत्मा भवति	=	ஆத்மாவாக ஆகிறது,
ஆத்மா ப ⁴ வதி अहंकृतिः	=	அஹங்காரம்,
அஹங்கருதி: बुद्धिधर्मो हि	=	புத்தியின் தர்மமல்லவா!
பு ³ த் ³ தி ⁴ த ⁴ ர்மோ ஹி		

"நான் செய்கிறவனாயிருக்கிறேன். நான் அனுபவிக்கிறவன். நான் ஸுகத்தோடு கூடியவன்" என்ற அனுபவத்தினாலும் புத்திதான் ஆத்மா என்று ஏற்படுகிறது. "நான்" என்கிற எண்ணம் புத்தியின் தர்மமே. (555)

अन्योऽन्तर आत्मा विज्ञानमय इत्यब्रवीच्च निगमः ।

मनसोऽपि च भिन्नं विज्ञानमयं कर्तुरूपं आत्मानम् ॥ ५५६ ॥

அன்யோ(அ)ந்தர ஆத்மா விஜ்ஞானமய இத்யப்³ரவீச்ச நிக³ம: ।

மனஸோ(அ)பி ச பி⁴ன்னம் விஜ்ஞானமயம் கர்துரூபம் ஆத்மானம் ॥ 556 ॥

अन्योऽन्तर आत्मा विज्ञानमयः = உள்ளே வேறு ஆத்மா விஞானமயன,

अन्यो(अ)न्तर आत्मा विज्ञानमयः

इति = என்று,

இதி

निगमश्च = வேதமும்,

நிக³மஸ்ச

मनसोऽपि च = மனதைக்காட்டிலும் வேறானதாயும்,

मनसो(अ)पि च

கர்த்ருப்	=	செய்கிற ஸ்வரூப முள்ளதுமான,
கர்த்ருபம்		
விஞ்ஞானமயம்	=	விஞ்ஞானமயனை,
விஜ்ஞானமயம்		
ஆத்மான்	=	ஆத்மாவாக,
ஆத்மானம்		
அப்ரவீத்	=	சொல்லியது.
அப்ரவீத்		

"உள்ளே விஞ்ஞானமயன் என்று வேறு ஆத்மா" என்று வேதம் மனஸிலிருந்தும் வேறுபட்டதாக கர்த்தா (செய்கிறவன்) என்ற ஸ்வரூபமுள்ள விஞ்ஞானமயனை (புத்தியை) ஆத்மாவாகச் சொல்கிறது. (556)

விज्ञानं यज्ञं तनुते कर्माणि तनुतेऽपि च ।

விஜ்ஞானம் யஜ்ஞம் தனுதே கர்மாணி தனுதே(அ)பி ச ।

इत्यस्य कर्तृता श्रुत्या मुखतः प्रतिपाद्यते ।

तस्माद्युक्तात्मता बुद्धेरिति बौद्धेन निश्चितम् ॥ ५५७ ॥

இத்யஸ்ய கர்த்துதா ஸ்ருத்யா முக'த: ப்ரதிபாத்'யதே ।

தஸ்மாத்'யுக்தாத்மதா பு'த்'தே'ரிதி பெள'த்'தே'ன நிஸ்சிதம் ॥ 557 ॥

விज्ञानं	=	விஞ்ஞானம்,
விஜ்ஞானம்		
यज्ञं	=	யாகத்தை,
யஜ்ஞம்		
तनुते	=	செய்கிறது,
தனுதே		
कर्माणि च	=	கர்மாக்களையும்,
கர்மாணி ச		
तनुते	=	செய்கிறது,
தனுதே		
इति	=	என்று,
இதி		
श्रुत्या:	=	சுருதியால்,
ஸ்ருத்யா:		
अस्य	=	இந்த விஞ்ஞானமயனுக்கு,
அஸ்ய		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

कर्तृता	=	செய்கிற தன்மையானது,
कर्तृருता		
मुखतः	=	நேராகவே,
मुक्तः		
प्रतिपाद्यते	=	விளக்கப்படுகிறது,
प्रतिपात् ³ यते		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
तस्मात्		
बुद्धेः	=	புத்திக்கு,
पु ³ त् ³ थे ⁴		
आत्मता	=	ஆத்மத்தன்மையானது,
ஆத்மதா		
युक्ता	=	உசிதமானது,
युक्ता		
इति	=	என்று,
इति		
बौद्धेन	=	பௌத்தரால்,
பௌத் ³ தே ⁴ ன		
निश्चितम्	=	தீர்மானிக்கப்பட்டு உள்ளது.
निश्चितम्		

"விஞ்ஞானம் யக்ஞத்தைச் செய்கிறது, கர்மாக்களையும் செய்கிறது" என்று வேதத்தினாலேயே விஞ்ஞானத்திற்கு (புத்திக்கு) செய்கிறவன் என்ற தன்மை வாய் விட்டு பிரதி பாதிக்கப்பட்டிருக்கிறது. ஆகையால் புத்திக்குத்தான் ஆத்மாவாயிருக்கும் தன்மை நியாயமாகும் என்று புத்தியைப் பற்றிச் சொல்லும் வாதியினால் தீர்மானம் செய்யப்பட்டிருக்கிறது.

[இந்த சுலோகத்தில் வேத வாக்கியத்தையும் பிரமாணமாய்ச் சொல்லியிருப்பதினால் இதில் கண்ட "பௌத்தன்" என்ற பதத்திற்கு "பௌத்த மதத்தைச் சேர்ந்தவன்" என்று அர்த்தம் செய்வது உசிதமாகாது. அந்த மதவாதி வேதத்தின் பிராமாண்யத்தையே மறுக்கிறவன், அவனைத்தான் குறிப்பிடுகிறதென்று வைத்துக்கொண்டால், நான் சொல்வது உங்களுக்கு முக்யப்பிரமாணமான வேதப்படிக்கும் நியாயமாயிருக்கிறதென்று அவன் சொல்வதாக வைத்துக்கொள்ள வேண்டும்.] (557)

(அவதாரிகை) புத்திதான் ஆத்மா என்ற இந்தக் கொள்கையை பூர்வமீமாம் ஸகர்களில் பிராபாகரர் என்ற பிரிவைச் சேர்ந்தவர்களும், தார்க்கிகர்களும், கண்டித்து அக்ஞானம்தான் ஆத்மா என்று சொல்கிறார்கள் என்பதை ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் எடுத்துச் சொல்கிறார்: -

प्राभाकरस्तार्किकश्च तावुभावप्यमर्षया ।

तन्निश्चयं दूषयतो बुद्धिरात्मा कथं न्विति ॥ ५५८ ॥

ப்ராபாகரஸ்தார்கிகஸ்ச தாவபாவ்ப்யமர்ஷயா ।

தந்நிஸ்சயம் தூஷயதோ புத்திராத்மா கதம் ந்விதி ॥ 558 ॥

प्राभाकरः	=	ப்ராபாகரனும்,
ப்ராபாகர:		
तार्किकश्च	=	தார்கிகனும்,
தார்கிகஸ்ச		
उभावपि	=	அவ்வருவர்களும்,
உபாவபி		
अमर्षया	=	பொறுத்துக்கொள்ளாமல்,
அமர்ஷயா		
बुद्धिः	=	புத்தி,
புத்தி:		
कथं नु आत्मा	=	எப்படி ஆத்மாவாகும்,
கதம் நு ஆத்மா		
इति	=	என்று,
இதி		
तन्निश्चयं	=	அவனுடைய தீர்மானத்தை,
தந்நிஸ்சயம்		
दूषयतः	=	தூஷிக்கிறார்கள்.
தூஷயத:		

பிராபாகரனும் தார்கிகனும் ஆகிய அவ்விரண்டு பேர்களும் அந்த தீர்மானத்தை ஸஹிக்காமல் புத்தி ஆத்மாவாக எப்படியிருக்கமுடியும் என்று கண்டிக்கிறார்கள். (558)

बुद्धेरज्ञानकार्यत्वाद्विनाशित्वात्प्रतिक्षणम् ।

बुद्ध्यादीनां च सर्वेषामज्ञाने लयदर्शनात् ॥ ५५९ ॥

புத்தேரஜ்ஞானகார்யத்வாத்விநாஸித்வாத்ப்ரதிக்ஷணம் ।

புத்த்யாதீனாம் ச ஸர்வேஷாமஜ்ஞானே லயத்ர்ஸனாத் ॥ 559 ॥

अज्ञोऽहमित्यनुभवादास्त्रीबालादिगोचरात् ।

भवत्यज्ञानमेवात्मा न तु बुद्धिः कदाचन ॥ ५६० ॥

அஜ்ஞோ(அ)ஹமித்யனுபவாதாஸ்த்ரீபாலாதிகோச்சராத் ।

பவத்யஜ்ஞானமேவாத்மா ந து புத்தி: கதாசன ॥ 560 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

बुद्धि:	=	புத்தி,
पु ³ त् ³ ते ⁴ :		
अज्ञानकार्यत्वात्	=	அக்ஞானத்திலிருந்து உண்டாகியிருப்பதாலும்,
अज्ञानकार्यत्वாத் प्रतिक्षण	=	ஒவ்வொரு நிமிஷமும்,
प्रतिकृष्टेण विनाशित्वात्	=	நாசமடைவதாலும்,
विनाशित्वात् बुद्ध्यादीनां	=	புத்தி முதலான,
पु ³ त् ³ त ⁴ याती ³ मम्		
सर्वेषां च	=	எல்லாவற்றிற்கும்,
ஸர்வேஷா ச अज्ञाने	=	அக்ஞானத்தில்,
अज्ञाने लयदर्शनात्	=	லயம் (நாசம்) காணப்படுவதாலும்,
लयत ³ रणानात् आ स्त्रीबालादिगोचरात्	=	ஸ்திரீ, சிறுவன் முதலியவர் வரை ஏற்படும்,
ஆ ஸ்த்ரீபா ³ லாதி ³ கோ ³ சராத் अहं अज्ज:	=	நான் அறியாதவன்,
அஹம் அஜ்ஜ: इति	=	என்ற,
इति अनुभवात्	=	அநுபவத்தாலும்,
अनुभवत् अज्ञानमेव	=	அக்ஞானம்தான்,
अज्ञानमेव आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா भवति	=	ஆகிறது,
ப ⁴ வதி बुद्धि:	=	புத்தி,
पु ³ त् ³ ति ⁴ :		
कदाचन	=	ஒருக்காலும்,
கதா ³ சன न तु	=	ஆத்மாவல்ல.
ந து		

புத்தி என்பது அக்ஞானத்தின் காரியமாயிருப்பதினாலும், ஒவ்வொரு கூணமும் நாசத்தையடைவதினாலும், புத்தி முதலிய யாவற்றும் அக்ஞானத்தில் லயமடைவதினாலும், ஸ்திரீ பாலன் முதலியவர் வரை யாவருக்கும் “நான் அக்ஞானமுள்ளவன்” என்ற அனுபவமிருந்துவருவதினாலும் அக்ஞானம்தான் ஆத்மாவாகும். ஒருநாளும் புத்தி ஆத்மாவாகாது. (559-560)

विज्ञानमयात् अन्यं तु आनन्दमयं परं तथाऽऽत्मानम् ।

अन्योऽन्तर आत्माऽऽनन्दमय इति वदति वेदोऽपि ॥ ५६१ ॥

விஞ்ஞானமயாத் அன்யம் து ஆனந்த³மயம் பரம் ததா²(ஆத்மானம்) ।

அன்யோ(அ)ந்தர ஆத்மா(ஆ)நந்த³மய இதி வத்³தி வேதோ³(அ)பி ॥ 561 ॥

अन्योऽन्तर आत्मा आनन्दमयः = உள்ளே வேறு ஆத்மா ஆனந்தமயன்,

अन्यो(अ)न्तर आत्मा आनन्त³मयः

इति = என்று,

इति

वेदोपि = வேதமும்,

वेदोपि

तथा = அவ்விதமே,

तथा

तथा² विज्ञानमयात् = விஞ்ஞானமயனைக்காட்டிலும்,

विज्ञानमयात्

विज्ञानमयात् अन्यं = வேறான,

अन्यं

अन्यं

परं = மேலான,

परं

परं आनन्दमयं = ஆனந்தமயனை,

आनन्दमयं

आनन्दमयं आत्मानं = ஆத்மாவாக,

आत्मानं

आत्मानं

वदति = சொல்கிறது.

वदति

वदति

அப்படியே வேதமும் "உள்ளே ஆனந்தமயன் என்று வேறு ஆத்மா என்று விஞ்ஞான மயனைத் தவிர வேறாக மேலாக ஆனந்தமயனென்ற ஆத்மாவைச் சொல்கிறது. (561)

दुःखप्रत्ययशून्यत्वात् आनन्दमयता मता ।

अज्ञाने सकलं सुप्तौ बुद्ध्यादि प्रविलीयते ॥ ५६२ ॥

து:க³ப்ரத்யயஸூன்யத்வாத் ஆனந்த³மயதா மதா ।

அஜ்ஞானே ஸகலம் ஸுப்தௌ பு³த்³யாதி³ ப்ரவிலீயதே ॥ 562 ॥

दुःखिनोऽपि सुषुप्त्यादौ आनन्दमयता ततः ।

து:கி²னோ(அ)பி ஸுஷுப்த்யாதௌ ஆனந்த³மயதா தத: ।

दुःखप्रत्ययशून्यत्वात् = துன்ப உணர்ச்சி இல்லாததால்,

து:க³ப்ரத்யயஸூன்யத்வாத்

आनन्दमयता = ஆனந்தமயத் தன்மை,

ஆனந்த³மயதா

मता = கருதப்பட்டுள்ளது,

மதா

सुप्तौ = தூக்கத்தில்,

ஸுப்தௌ

बुद्ध्यादि सकलं = புத்தி முதலானவை எல்லாம்,

पु³த்³யாதி³ ஸகலம்

अज्ञाने = அக்ஞானத்தில்,

அஜ்ஞானே

प्रविलीयते = லயம் அடைகிறது,

ப்ரவிலீயதே

ततः = அதனால்,

தத:

दुःखिनोपि = துன்பமுள்ளவனுக்கும்,

து:கி²னோபி

सुषुप्त्यादौ = தூக்கம் முதலான நிலையில்,

ஸுஷுப்த்யாதௌ

आनन्दमयता = ஆனந்த மயத்தன்மை உள்ளது.

ஆனந்த³மயதா

அக்ஞானத்திற்கு தூக்கமென்ற உணர்ச்சியில்லாததினால் ஆனந்தமயத்தன்மை கருதப்படுகிறது. அக்ஞானத்தில் புத்தி முதலியது எல்லாம் தூக்க காலத்தில் நன்கு லயத்தை அடைந்துவிடுகிறது. அதினால்தான் தூக்கத்தோடு கூடினவனுக்குக்கூட நல்ல தூக்கம் மூர்ச்சை முதலிய நிலையில் ஆனந்தமயத் தன்மை ஏற்படுகிறது. (562)

सुप्तौ किञ्चित् न जानामीत्यनुभूतिश्च दृश्यते ॥ ५६३ ॥

ஸுப்தௌ கிஞ்சித் ந ஜாநாமீத்யனுபூ⁴திர்ச த்³ருஸ்யதே ॥ 563 ॥

यत एवं अतो युक्ता ज्ञानस्यात्मता ध्रुवम् ।

யத ஏவம் அதோ யுக்தா ஜ்ஞானஸ்யாத்மதா த்⁴ருவம் ।

किञ्चित्	=	ஒன்றையும்,
கிஞ்சித்		
न जानामी	=	அறியவில்லை,
ந ஜாநாமீ		
इति	=	என்று,
இதி		
सुप्तौ	=	தூக்கத்தில்,
ஸுப்தௌ		
अनुभूतिश्च	=	அனுபவமும்,
அனுபூ ⁴ திர்ச		
दृश्यते	=	காணப்படுகிறது,
த் ³ ருஸ்யதே		
यतः	=	எதனால்,
யத:		
एवं	=	இவ்வாறு உள்ளதோ,
ஏவம்		
अतः	=	ஆகையால்,
அத:		
अज्ञानस्य	=	அக்ஞானத்திற்கு,
அஜ்ஞானஸ்ய		
आत्मता	=	ஆத்மத்தன்மையானது,
ஆத்மதா		
ध्रुवम्	=	நிச்சயமாக,
த் ⁴ ருவம்		
युक्ता	=	நியாயமானது,
யுக்தா		

நல்ல தூக்கத்தில் "நான் எதையும் அறியவில்லை" என்கிற அனுபவமும் காணப்படுகிறது. இவ்விதமிருப்பதால், அக்ஞானத்திற்குத்தான் ஆத்மத்தன்மை நிச்சயமாய்ப் பொருந்தும்.

(563)

(அவதாரிகை) மீமாம்ஸகர்களில் வேறொரு பிரிவைச் சேர்ந்த குமாரிலபட்ட ருடைய சிஷ்யர்களான பாட்டர்கள் இந்தக் கொள்கையையும் கண்டித்து ஆத்மா அக்ஞானம் மாத்திரமல்ல, ஞானம் அக்ஞானம் இரண்டும் சேர்ந்தது என்கிறார்கள்: -

इति तनिश्चयं भाट्टा दूषयन्ति स्वयुक्तिभिः ॥ ५६४ ॥

இதி தநிஸ்சயம் பாட்டா தூஷயந்தி ஸ்வயுக்திபி: ॥ 564 ॥

इति	=	இவ்வாறான,
இதி		
तनिश्चयं	=	அவர்களின் தீர்மானத்தை,
தநிஸ்சயம்		
भाट्टा	=	பாட்டர்கள்,
பாட்டா		
स्वयुक्तिभिः	=	தங்களின் யுக்திகளால்,
ஸ்வயுக்திபி:		
दूषयन्ति	=	தூஷிக்கிறார்கள்.
தூஷயந்தி		

இவ்விதமுள்ள அவர்களின் தீர்மானத்தை தங்கள் யுக்திகளைக் கொண்டு பாட்டர்கள் தூஷிக்கிறார்கள். (564)

कथं अज्ञानमेवात्मा ज्ञानं चाप्युपलभ्यते ।

ज्ञानाभावे कथं विद्युः अज्ञोऽहमिति चाज्ञताम् ॥ ५६५ ॥

கத³ம் அஜ்ஞானமேவாத்மா ஜ்ஞானம் சாப்யுபலப்யதே ।

ஜ்ஞானாபாவே கத³ம் வித்யு: அஜ்ஞோ(அ)ஹமிதி சாஜ்ஞதாம் ॥ 565 ॥

कथं	=	எப்படி,
கத ³ ம்		
अज्ञानमेव	=	அக்ஞானம் மட்டும்,
அஜ்ஞானமேவ		
आत्मा	=	ஆத்மாவாகும்?
ஆத்மா		
ज्ञानं चापि	=	ஞானமும்,
ஜ்ஞானம் சாபி		
उपलभ्यते	=	காணப்படுகிறதே!
உபலப்யதே		
ज्ञानाभावे	=	ஞானமில்லாவிட்டால்,
ஜ்ஞானாபாவே		

அஃ அஃ:	=	நான் அறியாதவன்,
அஹம் அஜ்ஞ:		
இதி	=	என்று,
இதி		
அஜ்ஞா	=	அறியாத்தன்மையை,
அஜ்ஞாதாம்		
கத ³ வித்யு:	=	எப்படி அறிவார்கள்?
கத ³ ம் வித்யு:		

அக்ஞானம் மாத்திரம் எப்படி ஆத்மாவாகும்? ஞானமும் காணப்படுகிறதே!
 ஞானம் இல்லாமல் போனால் "நான் அறியாதவன்" என்று அறியாத்தன்மையை
 எப்படி அறிய முடியும்? (565)

अस्वाप्सं सुखमेवाहं न जानाम्यत्र किंचन ।

इत्यज्ञानमपि ज्ञानं प्रबुद्धेषु प्रदृश्यते ॥ ५६६ ॥

அஸ்வாப்ஸம் ஸுக³மேவாஹம் ந ஜானாம்யத்ர கிஞ்சன ।

இத்யஜ்ஞானமபி ஜ்ஞானம் ப்ரபு³த்³தே⁴ஷ் ப்ரத்³ருஸ்யதே ॥ 566 ॥

அஃ	=	நான்,
அஹம்		
சுகமேவ	=	சுகமாகவே,
ஸுக ³ மேவ		
அஸ்வாப்ஸம்	=	தூங்கினேன்,
அத்ர	=	இங்கு,
அத்ர		
கிஞ்சன	=	ஒன்றையும்,
ந ஜானாமி		
இதி	=	என்று,
இதி		
அஜ்ஞானம்	=	அக்ஞானமும்,
அஜ்ஞானமபி	=	ஞானமும்,
அஜ்ஞானமபி		

प्रबुद्धेषु	=	விழித்துக்கொண்டவர்களிடம்
प्रपुंत्तेषु	=	காணப்படுகிறது.
प्रदृश्यते	=	
प्रदृश्यते	=	

"நான் ஸுகமாகவே தூங்கினேன். அப்பொழுது நான் எதையும் அறியவில்லை" என்று அக்ஞானம் ஞானம், இரண்டும் விழித்துக்கொண்டவர்களிடம் காணப்படுகிறது. (566)

प्रज्ञानघन एवानन्दमय इत्यपि श्रुतिः ।

प्रब्रवीत्युभयात्मत्वं आत्मनः स्वयमेव हि ॥ ५६७ ॥

ப்ரஜ்ஞானகன ஏவானந்தமய இத்யபி ஸ்ருதி: ।

ப்ரப்ரவீத்யுபயாத்மத்வம் ஆத்மன: ஸ்வயமேவ ஹி ॥ 567 ॥

प्रज्ञानघन एव	=	ஞானம் நிறைந்தவன் தான்,
प्रज्ञानघन एव	=	
आनन्दमयः	=	ஆனந்தமயன்,
आनन्दमयः	=	
इति	=	என்று,
इति	=	
श्रुतिरपि	=	வேதமும்,
श्रुतिरपि	=	
स्वयमेव	=	தானாகவே,
स्वयमेव	=	
आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
आत्मनः	=	
उभयात्मत्वं	=	இருவித ஸ்வபாவத்தை,
उभयात्मत्वं	=	
उपपद्यते	=	
प्रब्रवीति हि	=	சொல்கிறதல்லவா!
प्रब्रवीति हि	=	

ஆனந்தமயன் ஞானகனனே என்று வேதமும் நேராகவே அத்மாவிற்கு அக்ஞானம், ஞானம் இரண்டு ஸ்வபாவத் தன்மையும் உண்டென்று சொல்கிற தல்லவா! (567)

आत्मातः चिज्जडतनुः खद्योत इव संमतः ।

न केवलज्ञानमयो घटकुड्यादिवत् जडः ।

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஆத்மாத: சிஜ்ஜட³தனு: க²த்³யோத இவ ஸம்மத: ।
ந கேவலஜ்ஞானமயோ க⁴டகுட்³யாதி³வத் ஜட³: ।

அத:	=	ஆகையால்,
அத:		
ஆத்மா	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
खद्योत इव	=	மின்மினிப் பூச்சிபோல,
க²த்³யோத இவ		
चिज्जडतनु:	=	ஞானம் அக்ஞானம் என்று இரு ஸ்வபாவமுள்ள
சிஜ்ஜட³தனு:		தாக,
संमत:	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டது,
ஸம்மத:		
घटकुड्यादिवत्	=	குடம், சுவறு முதலியவைபோல,
க⁴டகுட்³யாதி³வத்		
जड:	=	ஜடமாகவும்,
ஜட³:		
केवलज्ञानमय:	=	அக்ஞான ஸ்வரூபம் மட்டுமுள்ளதாகவும்,
கேவலஜ்ஞானமய:		
न	=	இல்லை.
ந		

ஆகையால் ஆத்மா மினுமினுப் பூச்சியைப்போல (அது எப்படி பிரகாசமுள்ள தாயும் பிரகாசமில்லாததாயும் இருக்கின்றதோ அதைப்போல) ஞானம் அக்ஞானம் இரண்டையும் ஸ்வபாவமாகவுள்ளது. குடம், சுவர் முதலியன போல ஜடமாய் வெறும் அக்ஞானமயம் அல்ல.

(அவதாரிகை) இதுவும் பிசகு, துன்யம்தான் ஆத்மா என்று இன்னொருவன் சொல்கிறான்: -

इति निश्चयमेतेषां दूषयत्यपरो जड: ॥ ५६८ ॥

இதி நிஸ்ஸயமேதேஷாம் தூ³ஷயத்யபரோ ஜட³: ॥ 568 ॥

इति	=	என்ற,
இதி		
एतेषां	=	இவர்களின்,
ஏதேஷாம்		

निश्चय	=	தீர்மானத்தை,
निश्चय		
जडः	=	அறிவில்லாத,
जडः		
अपरः	=	வேறு ஒருவன்,
अपरः		
दूषयति	=	தூஷிக்கிறான்.
दूषयति		
तूष्णयति		

பாட்டர்களாகிய இவர்களின் இந்தத் தீர்மானத்தை அறிவற்ற இன்னொருவன் தூஷிக்கிறான். (568)

ज्ञानाज्ञानमयस्त्वात्मा कथं भवितुमर्हति ।

परस्परविरुद्धत्वात् तेजस्तिमिरवत् तयोः ॥ ५६९ ॥

ஜ்ஞா³னாஜ்ஞானமயஸ்த்வாத்மா கத³ம் ப⁴விதுமர்ஹதி ।
பரஸ்பரவிருத்³த⁴த்வாத் தேஜஸ்திமிரவத் தயோ: ॥ 569 ॥

तेजस्तिमिरवत्	=	ஒளியும் இருட்டும்போல,
तेजस्तिमिरवत्		
तयोः	=	அந்த ஞானம் அக்ஞானம் இரண்டும்,
तयोः		
तयोः		
परस्परविरुद्धत्वात्	=	ஒன்றுக்கொன்று விரோதமுள்ளதாதலால்,
परस्परविरुद्धत्वात्		
परस्परविरुद्धत्वात्		
आत्मा	=	ஆத்மாவானது,
आत्मा		
कथं	=	எப்படி,
कथं		
कथं		
ज्ञानाज्ञानमयः	=	ஞானம் அக்ஞானம் இரண்டு ஸ்வரூபமுள்ளதாக,
ज्ञानाज्ञानमयः		
भवितुं	=	ஆவதற்கு,
भवितुं		
पवित्रम्		
अर्हति	=	தகுந்ததாகிறது?
अर्हति		
अर्हति		

வெளிச்சமும் இருட்டும் போல அந்த ஞானம், அக்ஞானம் இரண்டும் ஒன்றுக்கொன்று விரோதத் தன்மையுடையவைகளாய் இருப்பதால், ஆத்மா ஞானமயனாயும் அக்ஞானமயனாயும் இருப்பது எப்படி நியாயமாகும்? (569)

सामानाधिकरण्यं वा संयोगो वा समाश्रयः ।

तमःप्रकाशवत् ज्ञानाज्ञानयोः न हि सिध्यति ॥ ५७० ॥

ஸாமாஹதி⁴கரண்யம் வா ஸம்யோகோ³ வா ஸமாஸ்ரய: ।

தம:ப்ரகாஸவத் ஜ்ஞானாஜ்ஞானயோ: ந ஹி ஸித்⁴யதி ॥ 570 ॥

तमःप्रकाशवत् = இருளுக்கும் ஒளிக்கும்போல,

தம:ப்ரகாஸவத்

ज्ञानाज्ञानयोः = ஞானம், அக்ஞானம் இரண்டிற்கும்,

ஜ்ஞானாஜ்ஞானயோ:

सामानाधिकरण्यं वा = ஒரே பதார்த்தத்தைக் குறிக்கும் தன்மையாவது,

ஸாமாஹதி⁴கரண்யம் வா

संयोगो वा = சேர்க்கையாவது,

ஸம்யோகோ³ வா

समाश्रयः = ஒரே ஆச்ரயத்துடன் இருப்பதாவது,

ஸமாஸ்ரய:

न हि सिध्यति = ஏற்படாது.

ந ஹி ஸித்⁴யதி

ஒரே பதார்த்தத்தைக் குறிக்கும் தன்மையாவது, ஒன்றோடொன்று சேர்ந்திருப்பதாவது, இரண்டும் ஒரே ஆசிரயத்துடன் இருப்பதாவது, இருட்டுக்கும் பிரகாசத்திற்கும் எப்படி ஸாத்தியமில்லையோ அதைப்போலவே, ஞானத்திற்கும் அக்ஞானத்திற்கும் இவை எவ்வகையிலும் ஸாத்யப்படாது. (570)

अज्ञानं अपि विज्ञानं बुद्धिर्वाऽपि च तदुणाः ।

सुषुप्तौ नोपलभ्यन्ते यत्किंचिदपि वापरम् ॥ ५७१ ॥

அஜ்ஞானம் அபி விஜ்ஞானம் பு³த்³தி⁴ர்வா(அ)பி ச தத்³கு³ண: ।

ஸுஷுப்தௌ நோபலப்⁴யந்தே யத்கிஞ்சித்³பி வாபரம் ॥ 571 ॥

मात्रादिलक्षणं किं तु शून्यमेवोपलभ्यते ।

மாத்ராதி³லக்ஷணம் கிம் து ஸூன்யமேவோபலப்⁴யதே ।

सुषुप्तौ = நல்ல தூக்கத்தில்,

ஸுஷுப்தௌ

अज्ञानमपि = அக்ஞானமும்,

அஜ்ஞானமபி

विज्ञानं = விக்ஞானமும்,

விஜ்ஞானம்

बुद्धिर्वाऽपि च	=	புத்தியமோ,
पुं० त्० ति० र्वा(अ)पि च		
तदुणाः	=	அதன் குணங்களோ,
तत्० कु० णे		
मात्रादिलक्षणं	=	ப்ரமாதா, ப்ரமேயம், ப்ரமை என்ற ஸ்வரூபமோ,
मात्राति० लक्षणम्		
यत्किंचिदपि वा अपरं	=	வேறு ஏதாவதோ,
यत्किं० चि० त्० पि वा अपरम्		
नोपलभ्यन्ते	=	காணப்படவில்லை,
नोपल० प० य० न० ते		
किं तु शून्यमेव	=	ஆனால் தூன்யம்தான்,
किं० तु० शून्य० मे० व		
किम् तु शून्य० मे० व		
उपलभ्यते	=	காணப்படுகிறது.
उपल० प० य० ते		

நல்ல தூக்கத்தில் அக்ஞானமோ, ஞானமோ, புத்தியோ, அதன் குணங்களோ, பார்க்கிறவன், பார்வை, பார்க்கப்படும் பதார்த்தம் என்ற இவையோ வேறு எதுவோ, காணப்படவில்லை, தூன்யம்தான் காணப்படுகிறது.

सुषुप्तौ नान्यदस्त्येव नाहमप्यासमित्यनु ॥ ५७२ ॥

ஸுஷுப்தௌ நான்யத்ஸ்த்யேவ நாஹமப்யாஸமித்யனு ॥ 572 ॥

सुप्तोत्थितजनैः सर्वैः शून्यमेवानुस्मर्यते ।

यत् ततः शून्यमेवात्मा न ज्ञानाज्ञानलक्षणः ॥ ५७३ ॥

ஸுப்தோத்திதஜனै: ஸர்வை: ஸூன்யமேவானுஸ்மர்த் தே ।

யத் தத: ஸூன்யமேவாத்மா ந ஜ்ஞானாஜ்ஞானலக்ஷண: ॥ 573 ॥

यत्	=	எதனால்,
यत्		
सुषुप्तौ	=	நல்ல தூக்கத்தில்,
सु० शु० प्तौ		
ஸுஷுப்தௌ		
अन्यत्	=	வேறு பொருள்,
अन्य० त्		
अन्य० त्		
नास्त्येव	=	இல்லவே இல்லை,
ना० स्त्ये० व		
நாஸ்த்யேவ		
अहमपि	=	நானும்,
अ० ह० म० पि		
அஹமபி		

इदं	=	இந்த பிரபஞ்சம்,
इत् ³ ம் अग्रे	=	ஸிருஷ்டிக்கு முன்னால்,
अक् ³ ரே असदेव	=	இல்லாததாகவே,
असते ³ வ आसीत्	=	இருந்தது.
आसीत् इति	=	என்று,
इति स्फुटम्	=	தெளிவாக,
स्फुटम् वेदेनापि	=	வேதத்தாலும்,
वेदेनापि निरुच्यते	=	விளக்கப்படுகிறதோ,
निरुच्यते तस्मात्	=	ஆகையால்,
तस्मात् शून्यस्यैव	=	சூன்யத்திற்குத்தான்,
शून्यस्यैव आत्मता	=	ஆத்மத்தன்மை,
आत्मता मता	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது.
मता		

“இந்த ஜகத் ஸிருஷ்டிக்கு முன்னால் இல்லாததாகவேயிருந்தது” என்று வேதத்தினாலேயும் தெளிவாக விளக்கப்பட்டிருப்பதால் சூன்யத்திற்குத்தான் ஆத்மத் தன்மை ஒப்புக்கொள்ளவேண்டும். (574)

असन्नेव घटः पूर्वं जायमानः प्रदृश्यते ।

न हि कुम्भः पुरैवान्तः स्थित्वोदेति बहिर्मुखः ॥ ५७५ ॥

அஸன்னேவ க⁴ட: பூர்வம் ஜாயமான: ப்ரத்³ருஸ்யதே ।

ந ஹி கும்ப⁴: புரைவாந்த: ஸ்தி³த்வோதே³தி ப³ஹிர்முக³: ॥ 575 ॥

पूर्वं	=	முன்னால்,
पूरवम्		

असन्	=	இல்லாத,
असन्		
घट एव	=	குடம்தான்,
क ⁴ ड एव		
जायमानः	=	உண்டாகிறதாக,
जायमानः		
प्रदृश्यते	=	காணப்படுகிறது,
प्रदृश्यते		
प्रदृश्यते		
कुम्भः	=	குடம்,
कुम्भः		
पुरव	=	முன்னாலேயே,
पुरव		
अन्तः स्थित्वा	=	உள்ளே இருந்து கொண்டு,
अन्तः स्थित्वा		
अन्तः स्थित्वा		
बहिर्मुखः	=	வெளிப்படுவதாக,
बहिर्मुखः		
प ³ हिरमुक् ² :		
नहि उदेति	=	கிளம்புகிறதில்லை.
नहि उदेति		
நஹி உதே ³ தி		

முன்னால் இல்லாத குடம்தான் உண்டாவதாகக் காணப்படுகிறது. முன்னமேயே உள்ளே இருந்துகொண்டு குடம் வெளியில் கிளம்புகிறதில்லையே! (575)

यत्तस्मादसतः सर्वं सदिदं समजायत ।

ततः सर्वात्मना शून्यस्यैवात्मत्वं समर्हति ॥ ५७६ ॥

யத்தஸ்மாத³ஸத: ஸர்வம் ஸதி³த³ம் ஸமஜாயத ।

தத: ஸர்வாத்மனா ஸூன்யஸ்யைவாத்மத்வம் ஸமர்ஹதி ॥ 576 ॥

यत्	=	எந்த காரணத்தால்,
यत्		
सत्	=	ஸத்தான,
सत्		
इदं सर्वं	=	இது எல்லாம்,
इदं सर्वं		
इत ³ ம் ஸர்வம்		
तस्मात्	=	அந்த,
तस्मात्		
தஸ்மாத்		
असतः	=	அஸத்திலிருந்து,
असतः		
அஸத:		

समजायत	=	உண்டானதோ,
ஸமஜாயத		
ततः	=	அந்தக் காரணத்தால்,
தத:		
सर्वात्मना	=	எல்லாவிதத்திலும்,
ஸர்வாத்மனா		
शून्यस्यैव	=	சூன்யத்திற்குத்தான்,
ஸூன்யஸ்யைவ		
आत्मत्वं	=	ஆத்மத்தன்மை,
ஆத்மத்வம்		
समर्हति	=	தகுந்ததாகிறது.
ஸமர்ஹதி		

இல்லாமலிருந்த அந்த சூன்யத்திலிருந்து இருக்கிற இது எல்லாம் உண்டாயிற்று என்ற காரணத்தினால் எவ்வகையாகப் பார்த்தாலும், சூன்யத்திற்குத்தான் ஆத்மாவாயிருக்கும் தன்மை பொருத்தமாயிருக்கிறது. (576)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக ஒவ்வொரு மதவாதிகளின் அபிப்பிராயத்தையும் சொல்லி அவர்களுக்குள்ளேயே ஒருவர் அபிப்பிராயத்தை மற்றவர் கண்டிப்பதாக எடுத்துக்காட்டியதிலிருந்து, எல்லாக் கொள்கைகளுமே தவறுதான் என்று ஏற்படுகிற தென்பதை ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் தெளிவுபடுத்துகிறார்: -

इत्येवं पण्डितं मन्यैः परस्परविरोधिभिः।

तत्तन्मतानुरूपाल्पश्रुतियुक्त्यनुभूतिभिः ॥ ५७७ ॥

இத்யேவம் பண்டி³தம்மன்யை: பரஸ்பரவிரோதி⁴பி⁴: ।

தத்தன்மதானுரூபால்பஸ்ருதியுத்தயனுபூ⁴திபி⁴: ॥ 577 ॥

निर्णीतमतजातानि खण्डितान्येव पण्डितैः।

श्रुतिभिश्चाप्यनुभवैर्बाधकैः प्रतिवादिनाम् ॥ ५७८ ॥

நிர்ணீதமதஜாதானி க³ண்டி³தான்யேவ பண்டி³தை: ।

ஸ்ருதிபி⁴ஸ்சாப்யனுப⁴வைர்பா³த⁴கை: ப்ரதிவாதி³னாம் ॥ 578 ॥

इत्येवं	=	என்று இவ்விதமாக,
இத்யேவம்		
परस्परविरोधिभिः	=	ஒருவருக்கொருவர் எதிரிகளான,
பரஸ்பரவிரோதி ⁴ பி ⁴ :		
पण्डितं मन्यैः	=	தங்களைப் பண்டிதர்கள் என்று
பண்டி ³ தம்மன்யை:		எண்ணிக்கொள்பவர்களால்,

तत्तन्मतानुरूप	=	அந்தந்த மதத்திற்கு ஒற்றுமையான,
தத்தன்மதானுரூப		
अल्प	=	கொஞ்சமான,
அல்ப		
श्रुतियुक्त्यनुभूतिभिः	=	வேதம், யுக்தி, அநுபவம் இவைகளால்,
ஸ்ருதியுக்த்யனுபூ ⁴ திபி ⁴ :		
निर्णयितमतजातानि	=	தீர்மானிக்கப்பட்ட மதஸமூஹங்கள்,
நிர்ணீதமதஜாதானி		
पण्डितैः	=	பண்டிதர்களால்,
பண்டி ³ தை:		
प्रतिवादिनाम्	=	எதிர்வாதிகளுக்கு,
ப்ரதிவாதி ³ னாம்		
बाधकैः	=	பாதகமான,
பா ³ த ⁴ கை:		
श्रुतिभिश्च	=	ச்ருதிகளாலும்,
ஸ்ருதிபி ⁴ ஸ்ச		
अनुभवैरपि	=	அநுபவங்களாலும்,
அனுப ⁴ வைரபி		
खण्डितान्येव	=	கண்டிக்கப்பட்டவைகள்தான்.
க ³ ண்டி ³ தான்யேவ		

இவ்விதமாக ஒருவருக்கொருவர் விரோதிகளாயிருந்து கொண்டு தாங்களாகவே தங்களை பண்டிதர்களாக எண்ணிக் கொண்டிருப்பவர்களால் அவரவர் அபிப்பிராயத்திற்கு அனுகூலமாக அல்பமான வேத வாக்கியங்களையும், யுக்திகளையும் அநுபவங்களையும் காட்டி தீர்மானிக்கப்பட்டிருக்கிற இந்த மதக் கூட்டங்களெல்லாம் வாஸ்தவமாக பண்டிதர்களாயிருப்பவர்களால் பிரதிவாதிகளுக்கு பாதகமாயுள்ள வேதவாக்கியங்களாலும் அநுபவத்தினாலும் கண்டிக்கப்பட்டவைகளேயாகும்.

(577-578)

यतस्तस्मात् पुत्रादेः शून्यान्तस्य विशेषतः ।

सुसाधितं अनात्मत्वं श्रुतियुक्त्यनुभूतिभिः ॥ ५७९ ॥

யதஸ்தஸ்மாத்து புத்ராதே³: ஸூன்யாந்தஸ்ய விசேஷத: ।

ஸுஸாதி⁴தம் அனாத்மத்வம் ஸ்ருதியுக்த்யனுபூ⁴திபி⁴: ॥ 579 ॥

यतः तस्मात्	=	எதனால், (கண்டிக்கப்பட்டவைகளோ) ஆகையால்,
யத: தஸ்மாத்		
पुत्रादेः	=	புத்திரன் முதல்,
புத்ராதே ³ :		

शून्यान्तस्य	=	தூன்யம் முடிய உள்ளவற்றிற்கு,
शून्यान्तस्य	=	விசேகித்து,
विशेषतः	=	விசேஷத்:
शून्यान्तस्य	=	வேதம், யுக்தி, அனுபவம் இவைகளால்,
शून्यान्तस्य	=	ஆத்மாவல்லாத தன்மை,
अनात्मत्वं	=	அனாத்மத்வம்
सुसाधितं	=	சுசாதித்
सुसाधितं	=	நன்குஸாதிக்கப்பட்டது.
सुसाधितं	=	ஸஸாதி ⁴ தம்

இவ்விதமிருப்பதால் புத்திரன் முதல் தூன்யம் முடிய உள்ளவைகளுக்கும் தனித்தனியே சுருதி, யுக்தி, அனுபவம் இவைகளைக்கொண்டு அனாத்மத் (ஆத்மா வற்ற) தன்மை நன்றாக ஸாதிக்கப்பட்டுவிட்டது. (579)

न हि प्रमाणान्तरबाधितस्य

याथार्थ्यं अङ्गीक्रियते महद्भिः ।

पुत्रादिशून्यान्तं अनात्मतत्त्वं

इत्येव विस्पष्टं अतः सुजातम् ॥ ५८० ॥

ந ஹி ப்ரமாணாந்தரபா³தி⁴தஸ்ய

யாதா³ர்த்³ய அங்கீ³க்ரியதே மஹத்³பி⁴: ।

புத்ராதி³ஸூன்யாந்தம் அனாத்மதத்த்வம்

இத்யேவ விஸ்பஷ்ட அத: ஸுஜாதம் ॥ 580 ॥

प्रमाणान्तरबाधितस्य	=	வேறு பிரமாணங்களால் பாதிக்கப்பட்டதற்கு,
प्रमाणान्तरबाधितस्य	=	ப்ரமாணாந்தரபா ³ தி ⁴ தஸ்ய
याथार्थ्यं	=	யாதா ³ ர்த் ³ யம்
महद्भिः	=	உண்மைத்தன்மை,
महद्भिः	=	பெரியோர்களால்,
महद्भिः	=	மஹத் ³ பி ⁴ :
नहि अङ्गीक्रियते	=	ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறதில்லையல்லவா!
नहि अङ्गीक्रियते	=	நஹி அங்கீ ³ க்ரியதே
अतः	=	ஆகையால்,
अतः	=	அத:
पुत्रादिशून्यान्तं	=	புத்ராதி ³ ஸூன்யாந்தம்
पुत्रादिशून्यान्तं	=	புத்திரன் முதல் தூன்யம் முடிய உள்ளது,
पुत्रादिशून्यान्तं	=	புத்ராதி ³ ஸூன்யாந்தம்

अनात्मतत्त्वं इत्येव = ஆத்மாவல்லாத ஸ்வரூபம் என்றே,
 அனாத்மதத்த்வம் இத்யேவ
 विस्पष्टं = மிகத்தெளிவாக,
 விஸ்பஷ்டம்
 सुजातम् = நன்கு ஏற்பட்டது.
 ஸுஜாதம்

வேறு பிரமாணத்தினால் பாதிக்கப்படுகிற விஷயத்திற்கு வாஸ்தவமாயிருக்கும் தன்மை பெரியோர்களால் ஒப்புக்கொள்ளப்படுவது கிடையாது என்பது பிரஸித்தம். ஆகையால் புத்திரன் முதல் சூன்யம் வரையிலுள்ளவைகளுக்கு அனாத்மத் தன்மைதான் (ஆத்மாவாக இருக்க முடியாத தன்மைதான்) என்பது வெகு ஸ்பஷ்டமாக நன்கு ஏற்படுகிறது. (580)

(அவதாரிகை) குரு உபதேசம் செய்துகொண்டு போன முறையில் ஒவ்வொரு மதத்தையும் சொல்லி அது பிசகென்று அடுத்த மதஸ்தர் எப்படிச் சொல்கிறார் என்பதையும் படிப்படியாகவே எடுத்துச் சொல்லிக்கொண்டு வந்தார். ஆனால் கடைசியாக சூன்ய வாதத்தை சொன்னாரே தவிர அதற்கு மேலாக எவ்வித மதத்தையும் சொல்லாததினால் சூன்யவாதம் எவ்விதம் பிசகு என்று எடுத்துக்காட்டவில்லை. அப்படியிருந்தும் சூன்யவாதம் உள்பட முன் சொன்ன வாதங்கள் எல்லாம் பிசகு என்று குரு முடித்துவிட்டார். அதினால் சூன்யவாதம் எப்படிப் பிசகு என்று சிஷ்யன் கேள்வி கேட்பதற்கு அவசியம் ஏற்பட்டது. அதுவிஷயமாய் தனக்குள்ள ஸந்தேகத்தை நிவிருத்தி செய்து கொடுக்கும்படி குருவை பிரார்த்திக்கிறான்: -

शिष्यः -

सुषुप्तिकाले सकले विलीने

शून्यं विना नात्यदिहोपलभ्यते ।

शून्यं त्वनात्मा न ततः परं को-

ऽप्यात्माभिधानस्त्वनुभूयते ऽर्थः ॥ ५८१ ॥

ஸிஷ்ய: -

ஸுஷுப்திகாலே ஸகலே விலீனே

ஸூன்யம் வினா நாத்யதிஹோபலப்யதே ।

ஸூன்யம் த்வனாத்மா ந தத: பரம் கோ-

(அ)ப்யாத்மாபிதாநஸ்த்வனுபூயதே (அ)ர்த: ॥ 581 ॥

सुषुप्तिकाले

= நல்ல தூக்க சமயத்தில்,

ஸுஷுப்திகாலே

सकले विलीने	=	எல்லாம் மறைந்தபின்,
सकले विलीने		
इह	=	இங்கு,
इह		
शून्यं विना	=	தூன்யத்தைத் தவிற,
शून्यं विना		
अन्यत्	=	வேறு வஸ்து,
अन्यत्		
नोपलभ्यते	=	அறியப்படவில்லை,
नोपलभ्यते		
शून्यं तु	=	தூன்யமோவெனில்,
शून्यं तु		
अनात्मा	=	ஆத்மா அல்ல,
अनात्मा		
ततः परं	=	அதைக்காட்டிலும் வேறாக,
ततः परं		
आत्माभिधानः	=	ஆத்மா என்று பெயருள்ள,
आत्माभिधानः		
कोपि अर्थः	=	ஒரு பொருளும்,
कोपि अर्थः		
न तु अनुभूयते	=	அனுபவிக்கப்படவில்லையே!
न तु अनुभूयते		
न तु अनुभूयते		

நல்ல தூக்க ஸமயத்தில் எல்லாம் லயமடைந்திருக்கும் போது தூன்யத்தை விட இங்கு வேறு எதுவும் காணப்படுகிறதில்லை. தூன்யமோ அனாத்மா என்று நீங்கள் சொல்லி விட்டீர்கள் அதற்கு வேறாக ஆத்மா வென்று பெயரிடக்கூடியதாக எவ்வித பதார்த்தமும் அனுபவிக்கப்படவில்லையே! (581)

यद्यस्ति चात्मा किमु नोपलभ्यते
 सुप्तौ यथा तिष्ठति किं प्रमाणम् ।
 किलक्षणोऽसौ स कथं न बाध्यते
 प्रवाध्यमानेषु अहमादिषु स्वयम् ॥ ५८२ ॥

யத்³யஸ்தி சாத்மா கிமு நோபலப்⁴யதே
 ஸுப்தௌ யதா² திஷ்ட²தி கிம் ப்ரமாணம் ।
 கிலக்ஷணோ(அ)ஸௌ ஸ கத்³ம் ந பா³த்⁴யதே
 ப்ரவாத்⁴யமானேஷு அஹமாதி³ஷு ஸ்வயம் ॥ 582 ॥

आत्मा	=	ஆத்மவஸ்து,
ஆத்மா यदि अस्ति	=	இருக்கிறதானால்,
யதி ³ அஸ்தி किमु न उपलभ्यते	=	ஏன் அறியப்படவில்லை?
கிமு ந உபலப் ⁴ யதே सुप्तौ	=	தூக்கத்தில்,
ஸுப்தௌ यथा तिष्ठति	=	எப்படி இருக்கிறதோ (அதற்கு),
யதா ³ திஷ்ட ³ தி किं प्रमाणम्	=	என்ன பிரமாணம்?
கிம் ப்ரமாணம் असौ	=	அந்த ஆத்மா,
அஸௌ किल्क्षणः	=	என்ன லக்ஷணமுள்ளது?
கிலக்ஷண: अहमादिषु	=	அஹங்காரம் முதலியவைகள்,
அஹமாதி ³ ஷு स्वयं	=	தானாக,
ஸ்வயம் प्रवाध्यमानेषु	=	பாதிக்கப்படும்பொழுது,
ப்ரவாத் ⁴ யமானேஷு सः	=	அந்த ஆத்மா,
ஸ: कथं न बाध्यते	=	எப்படி பாதிக்கப்படுகிறதில்லை?
கத ³ ம் ந பா ³ த் ⁴ யதே		

ஆத்மா இருக்கிறதேயானால் ஏன் தெரியவில்லை? தூக்கத்தில் இருக்கிற தென்பதற்கு பிரமாணம் என்ன? என்ன லக்ஷணத்தையுடையது இந்த ஆத்மா? அஹங்காரம் முதலிய தெல்லாம் பாதிக்கப்படுகிறபோது இதுமாத்திரம் என்ன காரணத்தினால் பாதிக்கப்படவில்லை? (582)

एतत् संशयजातं मे हृदयग्रन्थिलक्षणम् ।

छिन्धि युक्तिमहाखड्गधारया कृपया गुरो ॥ ५८३ ॥

ஏதத் ஸம்ஸயஜாதம் மே ஹ்ருத³யக்³ரந்தி³லக்ஷணம் ।

சி³ந்தி⁴ யுக்திமஹாக்³ட்க³தா⁴ரயா க்ருபயா கு³ரோ ॥ 583 ॥

गुरो	=	ஹே குரோ,
कुंरौ		
कृपया	=	தயவினல்,
क्रुपया		
युक्ति	=	யுக்தி என்னும்,
युक्ति		
महाखड्गधारया	=	பெரிய கத்தியின் நுனியால்,
महोक्तं कृतार्था		
हृदय	=	மனதின் முடிச்சுருபமான,
हृदय		
हृदय		
मे	=	என்னுடைய,
मे		
मे		
एतत्	=	இந்த,
एतत्		
एतत्		
संशयजातं	=	ஸந்தேஹக் கூட்டத்தை,
संशयजातं		
संशयजातं		
छिन्धि	=	அறுக்கவேணும்.
छिन्धि		
छिन्धि		
सिन्धि		

என்னுடைய ஹ்ருதயத்தில் முடிச்சப்போலிருக்கும் இந்த ஸம்சய ஸமுஹத் தை யுக்தியாகிற பெரிய வானினால், ஹே குரோ, கிருபையுடன் வெட்டிவிடுங்கள்.

(583)

श्रीगुरुः -

अतिसूक्ष्मतरः प्रश्नस्तवायं सदृशो मतः।

सूक्ष्मार्थदर्शनं सूक्ष्मबुद्धिष्वेव प्रदृश्यते ॥ ५८४ ॥

ஸ்ரீகுரு: -

அதிஸூக்ஷ்மதர: ப்ரஸ்னஸ்தவாயம் ஸத்ருஸோ மத: ।

ஸூக்ஷ்மார்த'த'ர்ஸனம் ஸூக்ஷ்மபு'த்'தி'ஷ்வேவ ப்ரத்ருஸ்யதே ॥ 584 ॥

अतिसूक्ष्मतरः = மிகவும் ஸூக்ஷ்மமான,

अतिशूक्ष्मतरः

अयं प्रश्नः = இந்த கேள்வி,

अयम् प्रश्नः

तव = உனக்கு,

तव

सदृशः	=	தகுந்ததாக,
ஸத் ³ ருஸ:		
मतः	=	கருதப்பட்டுள்ளது,
மத:		
सूक्ष्मार्थदर्शनं	=	ஸூக்ஷ்மமான விஷயங்களைப் பார்ப்பது,
ஸூக்ஷ்மார்த ³ த் ³ ர்ஸனம்		
सूक्ष्मबुद्धिषु एव	=	ஸூக்ஷ்மபுத்தி உள்ளவர்களிடம் தான்,
ஸூக்ஷ்மபு ³ த்தி ³ ஷ் ஏவ		
प्रदृश्यते	=	காணப்படுகிறது.
ப்ரத் ³ ருஸ்யதே		

உன்னுடைய கேள்வி மிக மிக ஸூக்ஷ்மமானது, உனக்குத் தகுந்தபடியாகத் தெரிகிறது. ஸூக்ஷ்மமான புத்தியுள்ளவர்களிடத்தில்தான் ஸூக்ஷ்மமான விஷயங்களின் அறிவு காணப்படுகிறது. (584)

शृणु वक्ष्यामि सकलं यद्यत् पृष्ठं त्वयाऽधुना ।

रहस्यं परमं सूक्ष्मं ज्ञातव्यं च मुमुक्षुभिः ॥ ५८५ ॥

ஸ்ருணு வக்ஷ்யாமி ஸகலம் யத்³யத் ப்ருஷ்டம் த்வயா(அ)து³னா ।

ரஹஸ்யம் பரமம் ஸூக்ஷ்மம் ஜ்ஞாதவ்யம் ச முமுகூ³பி³: ॥ 585 ॥

रहस्यं	=	ரஹஸ்யமானதும்,
ரஹஸ்யம்		
परमं	=	சிறந்ததும்,
பரமம்		
सूक्ष्मं	=	ஸூக்ஷ்மமானதும்,
ஸூக்ஷ்மம்		
मुमुक्षुभिः	=	மோக்ஷமடைய விரும்புவர்களால்,
முமுகூ ³ பி ³ :		
ज्ञातव्यं च	=	அறியத்தக்கதுமான,
ஜ்ஞாதவ்யம் ச		
यत् यत्	=	எதுவெல்லம்,
யத் யத்		
अधुना	=	இப்பொழுது,
அது ³ னா		
त्वया	=	உன்னால்,
த்வயா		

पृष्टं	=	கேட்கப்பட்டதோ,
ப்ருஷ்டம்		
सकलं	=	எல்லாவற்றையும்,
ஸகலம்		
वक्ष्यामि	=	சொல்கிறேன்,
வக்ஷ்யாமி		
शृणु	=	கேள்.
ஸ்ருணு		

எது எதெல்லாம் உன்னால் இப்பொழுது கேட்கப்பட்டதோ அதையெல்லாம் சொல்கிறேன் - கேள். அது ரஹஸ்யமானது. மிகவும் மேலானது, ஸூக்ஷ்மமானது, முமுகூஷக்களால் அவசியம் தெரிந்துகொள்ள வேண்டியது. (585)

बुद्ध्यादि सकलं सुप्तौ अनुलीनं स्वकारणे ।

अव्यक्ते वटवत् बीजे तिष्ठत्यविकृतात्मना ॥ ५८६ ॥

புத்த³யாதி³ ஸகலம் ஸுப்தௌ அனுலீனம் ஸ்வகாரணே ।
அவ்யக்தே வடவத் பீஜே திஷ்ட²த்யவிக்குதாத்மனா ॥ 586 ॥

सुप्तौ	=	தூங்கும்பொழுது,
ஸுப்தௌ		
बुद्ध्यादि	=	புத்தி முதலான,
புத்த ³ யாதி ³		
सकलं	=	எல்லாம்,
ஸகலம்		
बीजे	=	விதையில்,
பீஜே		
वटवत्	=	ஆலமரம்போல,
வடவத்		
स्वकारणे	=	தனக்குக்காரணமான,
ஸ்வகாரணே		
अव्यक्ते	=	அவ்யக்தத்தில்,
அவ்யக்தே		
अनुलीनं	=	மறைந்ததாய்,
அனுலீனம்		
अविकृतात्मना	=	விகாரமடையாத ஸ்வரூபமாக,
அவிக்குதாத்மனா		

திஸ்தி = இருக்கிறது.

திஷ்ட³தி

தூங்கும்போது புத்தி முதலியதெல்லாம் தன் காரணமாகிய அவ்யக்தத்தில் அடங்கி, ஆலமரம் விதையில் இருப்பது போல, மாறுதலடையாத ஸ்வரூபத்துடன் இருந்து வருகிறது. (586)

तिष्ठत्येव स्वरूपेण न तु शून्यायते जगत् ।

कचित् अंकुररूपेण क्वचित् बीजात्मना वटः ।

कार्यकारणरूपेण यथा तिष्ठत्यदस्तथा ॥ ५८७ ॥

திஷ்ட³த்யேவ ஸ்வரூபேண ந து ஸூந்யாயதே ஜக³த் ।

கசித் அங்குரரூபேண க்வசித் பீ³ஜாத்மனா வட: ।

கார்யகாரணரூபேண யதா³ திஷ்ட³த்யத³ஸ்ததா³ ॥ 587 ॥

जगत् = பிரபஞ்சம்,

ஜக³த்
स्वरूपेण = ஸ்வரூபத்துடன்,

स्वरूपेण
तिष्ठत्येव = கட்டாயம் இருக்கிறது,

திஷ்ட³த்யேவ
न तु शून्यायते = தூன்யமாக ஆகிறதில்லை,

न तु शून्यायते
यथा = எப்படி,

यथा³
वटः = ஆலமரம்,

वटः
क्वचित् = ஒரு சமயம்,

क्वचित्
बीजात्मना = முளைரூபமாயும்,

प्रीजातमना
क्वचित् = ஒரு சமயம்,

क्वचित्
बीजात्मना = விதை ரூபமாயும்,

प्रीजातमना
कार्यकारणरूपेण = காரியமாகவும் காரணமாகவும்,

कार्यकारणरूपेण

तिष्ठति	=	இருக்கிறதோ,
திஷ்ட ³ தி		
तथा	=	அப்படியே,
ததா ²		
अदः	=	அந்த ஜகத்தும் இருக்கிறது.
अतः		

ஸ்வரூபத்துடன் ஜகத் இருக்கவே இருக்கிறது. தூன்யமாக ஆகிவிடுகிற தில்லை. ஆலமரம் ஒருஸமயம் முளை ரூபமாயும் ஒருஸமயம் விதை ரூபமாயும், அதாவது கார்ய ரூபமாயும் காரண ரூபமாயும், எப்படி இருக்கிறதோ, அப்படியே இந்த ஜகத்தும் இருக்கிறது. (587)

अव्याकृतात्मनावस्थां जगतो वदति श्रुतिः।

सुषुप्त्यादिषु तद्देदं तर्ह्यव्याकृतमित्यसौ ॥ ५८८ ॥

அவ்யாக்ருதாத்மனாவஸ்தா²ம் ஜக³தோ வத³தி ஸ்ருதி: ।

ஸுஷுப்த்யாதி³ஷு தத்³பே⁴த³ம் தர்ஹ்யவ்யாக்ருதமித்யஸௌ ॥ 588 ॥

सुषुप्त्यादिषु	=	தூக்கம் முதலிய அவஸ்தைகளில்,
ஸுஷுப்த்யாதி ³ ஷு		
जगतः	=	பிரபஞ்சத்திற்கு,
ஜக ³ த:		
अव्याकृतात्मना	=	அவ்யாக்ருதஸ்வரூபமாக,
அவ்யாக்ருதாத்மனா		
अवस्थां	=	இருக்கும் நிலையை,
அவஸ்தா ² ம்		
तर्हि	=	அப்பொழுது,
தஹிம்		
तत् इदं	=	அந்த இந்த ஜகத்,
தத் இத ³ ம்		
अव्याकृतं ह	=	அவ்யாக்ருதமாக வல்லவா (இருந்தது),
அவ்யாக்ருதம் ஹ		
इति	=	என்ற,
இதி		
श्रुतिरपि	=	வேதமும்,
ஸ்ருதிரபி		
वदति	=	சொல்கிறது.
வத ³ தி		

ஐகத் ஸுஷுப்தி (பிரளயம்) முதலிய காலங்களில் அவியாகிருத ஸ்வரூப த்துடன் இருக்கும் நிலையை "அப்பொழுது இது அவ்யாகிருதமாயிருந்தது" என்று சுருதியும் சொல்கிறது. (588)

इममर्थं अविज्ञाय निर्णीतं श्रुतियुक्तिभिः ।

जगतो दर्शनं शून्यं इति प्राहुः अतद्विदुः ॥ ५८९ ॥

இமமர்தம் அவிஜ்ஞாய நிர்ணீதம் ஸ்ருதியுத்திபிஃ ।

ஐக்தோ த்ர்ஸனம் ஸூன்யம் இதி ப்ராஹு: அதத்விது: ॥ 589 ॥

श्रुतियुक्तिभिः	=	சுருதியாலும் யுத்திகளாலும்,
ஸ்ருதியுத்திபிஃ		
निर्णीतं	=	தீர்மானிக்கப்பட்ட,
நிர்ணீதம்		
इमं अर्थं	=	இந்த விஷயத்தை,
இமம் அர்தம்		
अविज्ञाय	=	அறிந்துகொள்ளாமல்,
அவிஜ்ஞாய		
जगतो दर्शनं	=	பிரபஞ்சத்தின் தத்வம்,
ஐக்தோ த்ர்ஸனம்		
शून्यं	=	சூன்யம்,
ஸூன்யம்		
इति	=	என்று,
இதி		
अतद्विदुः	=	அதை அறியாதவர்கள்,
அதத்விது:		
प्राहुः	=	சொல்கிறார்கள்.
இதி		

சுருதியினாலும் யுத்தியினாலும் தீர்மானிக்கப்பட்டிருக்கிற இந்த விஷயத்தை அறிந்துகொள்ளாமல் "ஐகத்தின் தத்வம் சூன்யம்" என்று அதை யறியாதவர்கள் சொல்கிறார்கள். (589)

नासतः सत उत्पत्तिः श्रूयते न च दृश्यते ।

उदेति नरशृङ्गात्किं खपुष्पात्किं भविष्यति ॥ ५९० ॥

நாஸத: ஸத உத்பத்தி: ஸ்ருயதே ந ச த்ருஸ்யதே ।

உதேதி நரஸ்ரங்காத்தகிம் கபுஷ்பாத்தகிம் பவிஷ்யதி ॥ 590 ॥

असतः	=	இல்லாததிலிருந்து,
असतः	=	இருக்கும் பொருளுக்கு,
उत्पत्तिः	=	உத்பத்தி,
न श्रूयते	=	கேட்கப்படுகிறதில்லை,
न च दृश्यते	=	காணப்படுகிறதில்லை,
न रश्मिद्वात्	=	மனிதன் மொம்பிலிருந்து,
किं उदेति	=	எது உண்டாகிறது?
खपुष्पात्	=	ஆகாயமலரிலிருந்து,
किं भविष्यति	=	என்ன உண்டாகும்?
किं भविष्यति		

இல்லாத பதார்த்தத்திலிருந்து இருக்கிற பதார்த்தம் உண்டாவதாக கேள்விப் படுவதும் கிடையாது, பார்க்கப்படுவதும் கிடையாது. இல்லாத மனிதக்கொம்பிலிருந்து எது உண்டாகும்? இல்லாத ஆகாச புஷ்பத்திலிருந்து எது உண்டாகும்? (590)

प्रभवति न हि कुम्भोऽविद्यमानो मृदश्चेत्
 प्रभवतु सिकताया वाथवा वारिणो वा ।
 न हि भवति च ताभ्यां सर्वथा क्वापि तस्मात्
 यत उदयति योऽर्थोऽस्त्यत्र तस्य स्वभावः॥ ५९१ ॥

ப்ரப⁴வதி ந ஹி கும்போ⁴(அ)வித்யமானோ ம்ருத³ஸ்சேத்
 ப்ரப⁴வது ஸிகதாயா வாத²வா வாரிணோ வா ।
 ந ஹி ப⁴வதி ச தாப்யாம் ஸர்வதா² க்வாபி தஸ்மாத்
 யத உதயதி யோ(அ)ர்தோ²(அ)ஸ்த்யத்ர தஸ்ய ஸ்வபா⁴வ: ॥ 591 ॥

अविद्यमानः	=	இல்லாத,
अविद्यमानः	=	குடம்,
कुम्भः	=	குடம்,
कुम्भः		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

மூட:	=	மண்ணிலிருந்து,
ம்ருத ³ :		
न हि प्रभवति	=	உண்டாகிறதில்லைல்லவா,
ந ஹி ப்ரப ⁴ வதி		
चेत्	=	உண்டாகுமானால்,
சேத்		
सिकताया वा	=	மணலிலிருந்தோ,
ஸிகதாயா வா		
अथवा	=	அல்லது,
அத ³ வா		
वारिणो वा	=	தண்ணீரிலிருந்தோ,
வாரிணோ வா		
प्रभवतु	=	உண்டாகட்டும்,
ப்ரப ⁴ வது		
क्वापि	=	ஒருக்காலும்,
க்வாபி		
सर्वथा	=	எவ்விதத்திலும்,
ஸர்வதா ²		
ताभ्यां	=	அந்த மணல், ஜலம் இவற்றிலிருந்து,
தாப் ⁴ யாம்		
न हि भवति	=	உண்டாகிறதில்லை,
ந ஹி ப ⁴ வதி		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
यः अर्थः	=	எந்த பொருள்,
ய: அர்த ³ :		
यतः	=	எதிலிருந்து,
யத:		
उदयति	=	உண்டாகிறதோ,
உத ³ யதி		
तस्य	=	அதன்,
தஸ்ய		
स्वभावः	=	ஸ்வபாவம்,
ஸ்வபா ⁴ வ:		
अत्र	=	இங்கு,
அத்ர		

अस्ति = இருக்கிறது.
அஸ்தி

இல்லவேயில்லாத குடமானது மண்ணிலிருந்து உண்டாகாது. அவ்விதம் உண்டாகுமேயானால், மணலிலிருந்தோ அல்லது ஜலத்திலிருந்தோ உண்டாகட்டு மே? அவ்விரண்டிலிருந்தும் (மணலிலிருந்தோ, ஜலத்திலிருந்தோ) எவ்விதத்திலும் எப்பொழுதும் உண்டாவதே கிடையாது ஆகையால் எந்த பதார்த்தம் எதிலிருந்து வெளிவருகிறதோ அதில் அதன் ஸ்வபாவம் இருந்தே தீரும். (591)

अन्यथा विपरीतं स्यात्कार्यकारणलक्षणम् ।

नियतं सर्वशास्त्रेषु सर्वलोकेषु सर्वतः ॥ ५९२ ॥

அன்யதா² விபரீதம் ஸ்யாத்கார்யகாரணலக்ஷணம் ।
நியதம் ஸர்வஸாஸ்த்ரேஷு ஸர்வலோகேஷு ஸர்வத: ॥ 592 ॥

अन्यथा = அப்படியில்லாவிடில்,
अन्यथा²
सर्वशास्त्रेषु = எல்லா சாஸ்திரங்களிலும்,
ஸர்வஸாஸ்த்ரேஷு
सर्वलोकेषु = எல்லா உலக விவஹாரங்களிலும்,
ஸர்வலோகேஷு
सर्वतः = எல்லா விதத்திலும்,
ஸர்வத:
नियतं = உறுதிப்பாடு அமைந்த,
நியதம்
कार्यकारणलक्षणं = கார்யம் காரணம் இவற்றின் லக்ஷணம்,
கார்யகாரணலக்ஷணம்
विपरीतं स्यात् = விபரீதமாகிவிடும்.
विपरीतं स्यात्
विपरीतं स्यात्

அப்படியில்லையானால், எல்லா சாஸ்திரங்களிலும், எல்லா உலக வியவஹாரங்களிலும், தீர்மானமாயுள்ள கார்யம் காரணம் இவைகளின் லக்ஷணம் விபரீதமாகி விடும். (592)

कथमसतः सज्जा येतेति श्रुत्या निषिध्यते तस्मात् ।

असतः सज्जननं नो घटते मिथ्यैव शुन्यशब्दार्थः ॥ ५९३ ॥

கத³மஸத: ஸஜ்ஜா யேதேதி ஸ்ருத்யா நிஷித்யதே தஸ்மாத் ।
அஸத: ஸஜ்ஜனனம் நோ க⁴டதே மித்³யைவ ஸுன்யஸப்³தா³ர்த³: ॥ 593 ॥

असतः	=	இல்லாததிலிருந்து,
असतः सत्	=	இருப்பது,
ஸத் कथं	=	எப்படி,
கத ³ ம் जायेत	=	உண்டாகும்,
ஜாயேத इति	=	என்று,
இதி श्रुत्या	=	வேதத்தால்,
ஸ்ருத்யா निषिध्यते	=	நிஷேதிக்கப்படுகிறது,
நிஷித் ⁴ யதே तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத் असतः	=	அஸத்திலிருந்து,
असतः सज्जनं	=	ஸத் உண்டாவது,
ஸஜ்ஜனம் नो घटते	=	பொருந்தாது,
நோ க ⁴ டதே शून्यशब्दार्थः	=	சூன்யபதத்தின் பொருள்,
ஸூன்யஸப் ³ தா ³ ர்த ³ : मिथ्यैव	=	பொய்தான்.
மித் ³ யைவ		

"இருக்கிற பதார்த்தம் இல்லாததிலிருந்து எப்படி உண்டாகும்?" என்று வேதத்தி னாலேயே தடுக்கப்பட்டிருக்கிறது. ஆகையால் இல்லாததிலிருந்து இருப்பதின் உத்பத்தி பொருந்தாது. சூன்யம் என்கிற சப்தத்தின் பொருள் பொய்தான். (593)

अव्यक्त शब्दिते प्राज्ञे सत्यात्मनि अत्र जाग्रति ।

कथं सिध्यति शून्यत्वं तस्य भ्रान्तशिरोमणे ॥ ५९४ ॥

அவ்யக்த ஸப்³தி³தே ப்ராஜ்ஞே ஸத்யாத்மனி அத்ர ஜாக்³ரதி ।

கத³ம் ஸித்⁴யதி ஸூன்யத்வம் தஸ்ய ப்⁴ராந்தஸிரோமணே ॥ 594 ॥

न्तशिरोमणे	=	ப்ராந்தர்களுள் தலைசிறந்தவனே,
ப்ராந்தஸிரோமணே अव्यक्त शब्दिते	=	அவ்யக்தம் என்று பெயருள்ள,
அவ்யக்த ஸப் ³ தி ³ தே प्राज्ञे	=	ப்ராக்குனான்,
ப்ராஜ்ஞே आत्मनि	=	ஆத்மா,
ஆத்மனி अत्र	=	இங்கு,
அத்ர जाग्रति सति	=	விழித்துக் கொண்டிருக்கும் பொழுது,
ஜாக் ³ ரதி ஸதி तस्य	=	அவனுக்கு,
தஸ்ய शून्यत्वं	=	இல்லாத்தன்மை,
ஸூன்யத்வம் कथं सिध्यति	=	எப்படி ஏற்படும்?
கத ³ ம் ஸித் ³ யதி		

ஏ ப்ராந்தர்களுக்குள் தலைசிறந்தவனே, அவ்யக்தம் என்ற பெயருடைய பிராக்குனான் ஆத்மா இங்கே விழித்துக்கொண்டிருக்கும்போது, அவனுக்கு தன்யத் தன்மை எப்படி ஸித்திக்கும்? (594)

[இங்கே 'பிராந்த சிரோமணியே' என்பது துன்யவாதியைப் பார்த்தே தவிர, சிஷ்யனைப் பார்த்து என்று நினைத்துவிடக்கூடாது]

सुषुप्तौ शून्यमेवेति केन पुंसा तवेरितम् ।
हेतुनाऽनुमितं केन कथं ज्ञातं त्वयोच्यताम् ।
इति पृष्ठो मूढतमो वदिष्यति किमुत्तरम् ॥ ५९५ ॥

ஸூஷ்ப்தௌ ஸூன்யமேவேதி கேன பும்ஸா தவேரிதம் ।
ஹேதுனா(அ)னுமிதம் கேன கத³ம் ஜ்ஞாதம் த்வயோச்யதாம் ।
இதி ப்ருஷ்டோ மூட⁴தமோ வதி³ஷ்யதி கிமுத்தரம் ॥ 595 ॥

सुषुप्तौ	=	நல்ல தூக்கத்தில்,
ஸூஷ்ப்தௌ शून्यमेवेति	=	துன்யம் தான் என்று,
ஸூன்யமேவேதி		

केन पुंसा	=	எந்த மனிதனால்,
केन पुंसा		
तव	=	உனக்கு,
तव		
ईरितम्	=	சொல்லப்பட்டது?
ईरितम्		
केन हेतुना	=	எந்தக்காரணத்தால்,
केन हेतुना		
अनुमितं	=	ஊஹிக்கப்பட்டது,
अनुमितं		
त्वया	=	உன்னால்,
त्वया		
कथं	=	எப்படி,
कथं		
ज्ञातं	=	அறிந்துகொள்ளப்பட்டது?
ज्ञातं		
उच्यतां	=	சொல்லப்படட்டும்,
उच्यतां		
इति	=	என்று,
इति		
पृष्टः	=	கேட்கப்பட்ட,
पृष्टः		
मूढतमः	=	மூடர்களுள் மேலானவன்,
मूढतमः		
किं उत्तरं	=	என்ன பதிலை,
किं उत्तरं		
वदिष्यति	=	சொல்லப் போகிறான்.
वदिष्यति		
वति ³ क्षयति		

“ஸுஷாப்தியில் துன்யம் தான் இருக்கிறதென்று எந்தப் புருஷனால் உனக்குச் சொல்லப்பட்டது? அல்லது எந்த காரணத்தைக்கொண்டு அனுமானம் செய்தாய்? உன்னால் இவ்விஷயம் எப்படி அறியப்பட்டது? சொல்” என்று கேட்டால் இந்த மூட சிரேஷ்டன் என்ன பதில் சொல்வான்? (595)

नैवानुरूपकं लिङ्ग वक्ता वा नास्ति कश्चन ।

सुषुप्तिस्थितशून्यस्य बोद्धा को न्वात्मनः परः ॥ ५९६ ॥

நைவானுருபகம் லிங்க³ வக்தா வா நாஸ்தி கர்ச்சன ।
ஸுஷாப்திஸ்தி²தஸூன்யஸ்ய போ³த்³தா⁴ கோ ந்வாத்மன: பர: ॥ 596 ॥

सुषुप्तिस्थितशून्यस्य	=	ஸுஷாப்தியில் உள்ள சூன்யத்திற்கு,
ஸுஷாப்திஸ்தி ² தஸூன்யஸ்ய		
अनुरूपकं	=	தகுந்ததான,
அனுருபகம்		
लिङ्गं	=	அடையாளம்,
லிங்கம்		
नैव	=	இல்லவேயில்லை,
நைவ		
वक्ता वा	=	சொல்கிறவனோ,
வக்தா வா		
कश्चन	=	ஒருவனும்,
கர்ச்சன		
नास्ति	=	இல்லை,
நாஸ்தி		
बोद्धा	=	இதை அறிகிறவன்,
போ ³ த் ³ தா ⁴		
आत्मनः	=	ஆத்மாவைக் காட்டிலும்,
ஆத்மன:		
परः कोनु	=	வேறு யார்?
பர: கோனு		

ஸுஷாப்தியில் இருக்கும் சூன்யத்தை நிரூபணம் செய்வதற்கு லிங்கம் (அடையாளம்) இல்லவே இல்லை. அதைச் சொல்லக்கூடியவனும் யாரும் கிடையாது. இந்த சூன்யத்தை அறிகிறவன் ஆத்மாவைத்தவிர வேறு யார்? (596)

स्वेनानुभूतं स्वयमेव वक्ति स्वसुप्तिकाले स्थितशून्यभावम् ।
तत्र स्वसत्तामनवेक्ष्य मूढः स्वस्यापि शून्यत्वमयं ब्रवीति ॥ ५९७ ॥

ஸ்வேனானுபூ⁴தம் ஸ்வயமேவ வக்தி
ஸ்வஸூப்திகாலே ஸ்தி²தஸூன்யபா⁴வம் ।
தத்ர ஸ்வஸத்தாமனவேக்ஷய மூட⁴:
ஸ்வஸ்யாபி ஸூன்யத்வமயம் ப்³ரவீதி ॥ 597 ॥

स्वेन	=	தன்னால்,
ஸ்வேன		

अनुभूतं	=	அனுபவிக்கப்பட்ட,
अनुभू ⁴ தம் स्वसुप्तिकाले	=	தன்னுடைய தூக்க ஸமயத்தில்,
स्वसु ³ ப்திகாலே स्थितशून्यभावम्	=	இருந்த சூன்யத்தன்மையை,
ஸ்தி ³ தஸூன்யபா ⁴ வம் स्वयमेव	=	தானே,
स्वयमे ³ வ वक्ति	=	சொல்கிறான்,
வக்தி तत्र	=	அங்கே,
தத்ர स्वसत्तां	=	தன் இருப்பை,
ஸ்வஸத்தாம் अनवेक्ष्य	=	கவனிக்காமல்,
அனவேக்ஷ்ய अयं मूढः	=	இந்த மூடன்,
அயம் மூட ⁴ : स्वस्यापि	=	தனக்கும்,
ஸ்வஸ்யாபி शून्यत्वं	=	சூன்யத் தன்மையை,
ஸூன்யத்வம் ब्रवीति	=	சொல்கிறான்.
ப் ³ ரவீதி		

தன்னுடைய தூக்க ஸமயத்தில் தன்னாலேயே அனுபவிக்கப்பட்ட அப்பொழுது இருந்த சூன்யத்தன்மையை தானே சொல்கிறான். அப்பொழுது தன்னுடைய இருப்பை கவனிக்காமல் இந்த மூடன் தனக்குக்கூட சூன்யத்தன்மையை சொல்கிறான். (597)

अवेद्यमानः स्वयमन्यलोकैः सौषुप्तिकं धर्ममवैति साक्षात् ।

बुद्ध्याद्यभावस्य च योऽत्र बोद्धा स एष आत्मा खलु निर्विकारः ॥ ५९८ ॥

அவேத்³யமான: ஸ்வயமன்யலோகை:

ஸௌஷுப்திகம் த⁴ர்மமவைதி ஸாக்ஷாத் ।

பு³த்⁴யாத்⁴யபா⁴வஸ்ய ச யோ(அ)த்ர போ³த்⁴தா⁴

ஸ ஏஷ ஆத்மா க³லு நிர்விகார: ॥ 598 ॥

यः	=	எவன்,
यः		
अन्यलोकैः	=	பிறவற்றால்,
अन्यलोकैः		
अवेद्यमानः	=	அறியப்படாதவனாய்,
अवेद्यमानः		
अवेद्यमानः		
स्वयं	=	தானே,
स्वयं		
स्वयं		
साक्षात्	=	நேராக,
साक्षात्		
साक्षात्		
सौषुप्तिकं धर्म	=	ஸுஷுப்தியிலுள்ள விஷயத்தை,
सौषुप्तिकं धर्म		
सौषुप्तिकं धर्म		
अवेति	=	அறிகிறேனோ (எவன்),
अवेति		
अवेति		
अत्र	=	இங்கே,
अत्र		
अत्र		
बुद्ध्याद्यभावस्य च	=	புத்தி முதலியவைகளின் இல்லாமையையும்,
बुद्ध्याद्यभावस्य च		
पु ³ त् ³ த ³ யாத் ³ யபா ⁴ வஸ்ய ச		
बोद्धा	=	அறிகிறவனோ,
बोद्धा		
बोद्धा		
போ ³ த் ³ தா ⁴		
सः एषः	=	அந்த இவன்,
सः एषः		
सः एषः		
निर्विकारः	=	விகாரமில்லாத,
निर्विकारः		
निर्विकारः		
आत्मा खलु	=	ஆத்மா அல்லவா!
आत्मा खलु		
आत्मा खलु		

எவன் வேறு யாராலும் அறியப்படாமல் தானே நேரில் ஸுஷுப்தியின் நிலையை அறிகிறேனோ, இந்த ஸுஷுப்தியில் புத்தி முதலியவற்றின் இல்லாமையையும் எவன் அறிகிறேனோ, அந்த மாறுதலற்றவன்தான் இந்த ஆத்மா அல்லவா? (598)

यस्येदं सकलं विभाति महसा तस्य स्वयंज्योतिषः

सूर्यस्येव किमस्ति भासकमिह प्रज्ञादि सर्वं जडम् ।

न ह्यर्कस्य विभासकं क्षितितले दृष्टं तथैवात्मनो

नान्यः कोऽप्यनुभासकोऽनुभविता नातः परः कश्चन ॥ ५९९ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

யஸ்யேதம் ஸகலம் விபா⁴தி மஹஸா தஸ்ய ஸ்வயஞ்ஜ்யோதிஷ:
 ஸூர்யஸ்யேவ கிமஸ்தி பா⁴ஸகமிஹ ப்ரஜ்ஞாதி³ ஸர்வம் ஜட³ம் ।
 ந ஹயர்கஸ்ய விபா⁴ஸகம் கூறிதிதலே த்³ருஷ்டம் ததைவாத்மனோ
 நான்ய: கோ(அ)ப்யனுபா⁴ஸகோ(அ)னுப⁴விதா நாத: பர: கம்சன ॥ 599 ॥

यस्य	=	எதனுடைய,
यस्य		
महसा	=	தேஜஸ்ஸால்,
महसा		
इदं सकलं	=	இந்த பிரபஞ்சம் எல்லாம்,
इत ³ ம் ஸகலம்		
विभाति	=	விளங்குகிறதோ,
विभा ⁴ தி		
सूर्यस्येव	=	ஸூர்யஸினப்போல்,
सूर्यस्येव		
स्वयंज्योतिषः	=	தானே பிரகாசிக்கிற,
स्वयंज्योतिषः		
तस्य	=	அந்த வஸ்துவை,
तस्य		
भासकं	=	விளக்கக்கூடியது,
भासकं		
इह	=	இங்கு,
इह		
किमस्ति	=	என்ன இருக்கிறது?
किमस्ति		
प्रज्ञादि	=	புத்தி முதலானது,
प्रज्ञादि		
सर्वं	=	எல்லாம்,
सर्वं		
जडम्	=	ஜடமானது,
जडम्		
अर्कस्य विभासकं	=	ஸூரியஸின பிரகாசப்படுத்துகிற வஸ்து,
अर्कस्य विभासकं		
क्षितितले	=	பூதலத்தில்,
क्षितितले		
नहि दृष्टं	=	பார்க்கப்பட்டதில்லையல்லவா?
नहि दृष्टं		
नह्नि त् ³ ருஷ்டம்		

तथैव	=	அப்படியே,
तथा ³ व आत्मनः	=	ஆத்மாவை,
ஆத்மன: अनुभासकः	=	விளங்கவைக்கிற,
अनुभा ⁴ सकः अन्यः कोपि	=	வேறு ஒன்றும்,
अन्यः कोपि न	=	இல்லை,
न अतः	=	இந்த ஆத்மாவைக்காட்டிலும்,
अतः परः	=	வேறு,
परः अनुभविता	=	அனுபவிக்கிறவன்,
अनुभ ⁴ विता कश्चन	=	ஒருவரும்,
कश्चन न	=	இல்லை.
न		

எதனுடைய தேஜஸினால் இந்த பிரபஞ்சமெல்லாம் பிரகாசிக்கிறதோ, ஸூர்யனைப்போல் ஸ்வயம் பிரகாசமான அந்த வஸ்துவை, பிரகாசப்படுத்தக்கூடியது இங்கு வேறு உண்டா? புத்தி முதலானது எல்லாம் ஜடம். ஸூர்யனை பிரகாசப்படுத்தக்கூடியதாக பூமியில் எதுவும் காணப்படவில்லை. அப்படியே, ஆத்மாவை பிரகாசப்படுத்தக்கூடிய வேறு எதுவும் கிடையாது. அதைத்தவிர அனுபவிப்பவனும் வேறு கிடையாது. (599)

येनानुभूयते सर्वं जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु ।

विज्ञातारमिमं को नु कथं वेदितुमर्हति ॥ 600 ॥

யேனானுபூ⁴யதே ஸர்வம் ஜாக்³ரத்ஸ்வப்னஸுஷுப்திஷு ।

விஜ்ஞாதாரமிமம் கோ நு கத³ம் வேதி³துமர்ஹதி ॥ 600 ॥

येन	=	எவரால்,
யேன जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु	=	ஜாக்ரத் ஸ்வப்னம், ஸுஷுப்தி இவைகளில்,
जाक् ³ रत्स्वप्नसुஷुப்திஷு		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सर्व	=	எல்லாம்,
ஸர்வம் अनुभूयते	=	அனுபவிக்கப்படுகிறதோ,
अनुप्रा ⁴ யதே इमं	=	இந்த,
இமம் विज्ञातारं	=	அறிகிறவரை,
விஜ்ஞாதாரம் को नु	=	எவன் தான்,
கோ நு कथं	=	எப்படி,
கத ² ம் वेदितुं	=	அறிவதற்கு,
வேதி ³ தும் अर्हति	=	தக்கவனாகிறான்?
அர்ஹதி		

எவரால் ஜாக்கிரத், ஸ்வப்னம், ஸுஷுப்தி, இந்த நிலைகளில் எல்லாம் அனுபவிக்கப்படுகிறதோ, இந்த அறிவுள்ளவரை யார்தான் எப்படித்தான் அறியமுடியும்?
(600)

सर्वस्य दाहको वह्निर्वह्नेर्नान्योऽस्ति दाहकः।

यथा तथात्मनो ज्ञातुर्ज्ञाता कोऽपि न दृश्यते ॥ 601 ॥

ஸர்வஸ்ய தா³ஹகோ வஹ்நிர்வஹ்நேர்னான்யோ(அ)ஸ்தி தா³ஹக: ।
யதா² ததா²த்மனோ ஜ்ஞாதூர்ஜ்ஞாதா கோ(அ)பி ந த்³ருஸ்யதே ॥ 601 ॥

यथा	=	எப்படி,
யதா ² वह्निः	=	நெருப்பு,
வஹ்நி सर्वस्य दाहकः	=	எல்லாவற்றையும் எரிக்கிறதாக உள்ளது,
ஸர்வஸ்ய தா ³ ஹக: वह्नेः	=	நெருப்பை,
வன்ஹ்நே: दाहकः	=	எரிக்கிறதாக,
தா ³ ஹக: अन्यः	=	வேறு வஸ்து,
அன்ய:		

नास्ति	=	இல்லையோ,
नास्ति तथा	=	அப்படியே,
तथा ² ज्ञातुः	=	அறிகிற,
ज्ञातुः आत्मनो ज्ञाता	=	ஆத்மாவை அறிகிறவன்,
आत्मनो ज्ञाता कोपि	=	ஒருவனும்,
कोपि न दृश्यते	=	காணப்படவில்லை.
न दृश्यते न त् ³ ரும்யதே		

எப்படி எல்லாவற்றையும் எரிப்பது அக்னி, அக்னியை எரிக்கக்கூடியதாக வேறு எதுவும் கிடையாதோ, அப்படியே எல்லாவற்றையும் அறிகிற ஆத்மாவை அறிகிறவனாக உள்ளவன் யாரும் காணப்படவில்லை. (601)

उपलभ्येत केनायं ह्युपलब्धा स्वयं ततः ।

उपलब्ध्यन्तराभावान्नायमात्मोपलभ्यते ॥ ६०२ ॥

உபலப்⁴யேத கேனாயம் ஹ்யுபலப்³தா⁴ ஸ்வயம் தத: ।

உபலப்³த்⁴யந்தராபா⁴வான்னாயமாத்மோபலப்⁴யதே ॥ 602 ॥

स्वयं	=	தானே,
स्वयम् उपलब्धा	=	அறிகிறவனான,
उपलब्धा ⁴ अयं	=	இந்த ஆத்மா,
अयम् केन	=	யாரால்,
केन उपलभ्येत	=	அறியப்படுவான்?
उपलब्ध्येत ततः	=	ஆகையால்,
ततः ततः उपलब्ध्यन्तराभावात्	=	வேறு அறிகிறவன் இல்லாததால்,
उपलब्ध्यन्तराभावात्		

अयं आत्मा = இந்த ஆத்மா,
 अयम् ஆத்மா
 नोपलभ्यते = அறியப்படவில்லை,
 नोपलभ्यते

தானே அறிகிறவனாயிருந்து கொண்டிருக்கிற இவர் யாரால் அறியப்பட முடியும்? ஆகையால் அறிகிறவன் வேறு இல்லாததினால் இந்த ஆத்மா அறியப்படுகிறதில்லை. (602)

बुद्ध्यादिवेद्यविलयादयमेक एव
 सुप्तौ न पश्यति शृणोति न वेत्ति किञ्चित् ।
 सौषुप्तिकस्य तमसः स्वयमेव साक्षी
 भूत्वात्र तिष्ठति सुखेन च निर्विकल्पः ॥ ६०३ ॥

பு³த்³யாதி³வேத்³யவிலயாத்³யமேக ஏவ
 ஸுப்தௌ ந பர்யதி ஸ்ருணோதி ந வேத்தி கிஞ்சித் ।
 ஸௌஷுப்திகஸ்ய தமஸ: ஸ்வயமேவ ஸாக்ஷீ
 பூ⁴த்வாத்ர திஷ்ட²தி ஸுகே²ன ச நிர்விகல்ப: ॥ 603 ॥

सुप्तौ = தூக்கத்தில்,
 सुप्तौ
 बुद्ध्यादिवेद्यविलयात् = புத்தி முதலான அறியப்படும் வஸதுக்கள்
 बुद्ध्यादिवेद्यविलयात्
 पु³त्³य³ाதி³वेत्³यविलयात् = மறைந்துவிட்டதால்,
 पु³त्³य³ाதி³वेत्³यविलयात्
 अयं = இந்த ஆத்மா,
 अयं
 एक एव = ஒருவனாகவே இருந்துகொண்டு,
 एक एव
 एक एव = ஒன்றையும்,
 किञ्चित्
 न पश्यति = பார்க்கிறதில்லை,
 न पश्यति
 न शृणोति = கேட்கிறதில்லை,
 न शृणोति
 न वेत्ति = அறிகிறதில்லை,
 न वेत्ति
 सौषुप्तिकस्य = ஸுஷுப்தியிலுள்ள,
 सौषुप्तिकस्य
 तमसः ஸௌஷுப்திகஸ்ய

तमसः	=	அக்ஞானத்தை,
तमसः स्वयमेव	=	தானே,
स्वयमेव साक्षी भूत्वा	=	நேரில் பார்க்கிறவனாக இருந்து கொண்டு,
साक्षी भूत्वा अत्र	=	இந்த தூக்கத்தில்,
अत्र निर्विकल्पः	=	விகல்பமில்லாதவனாக,
निर्विकल्पः निर्विकल्पः	=	சுகமாகவும்,
निर्विकल्पः सुखेन च	=	இருக்கிறான்.
सुखेन च सुकामा		
सुकामा तिष्ठति		
तिष्ठति तिष्ठति		

திஷ்ட³தி

தூக்கத்தில் புத்தி முதலான அறியப்படும் வஸ்துக்கள் லயமாகிவிட்டபடியால் இவர் ஒருவரே இருக்கிறார். எனையும் பார்ப்பதில்லை, கேட்பதும் இல்லை, அறிவதும் இல்லை, ஸுஷுப்தி காலத்திலுள்ள அக்ஞானத்தை தானே ஸாக்ஷியாக இருந்து பார்த்துக்கொண்டு, ஸுகமாய் எவ்வித விகல்பமு மன்னியில் இருக்கிறார். (603)

सुषुप्तावात्मसद्भावे प्रमाणं पण्डितोत्तमाः।

विदुः स्वप्रत्यभिज्ञानं आबालवृद्धसंमतम् ॥ 604 ॥

ஸுஷுப்தாவாத்மஸத்³பா⁴வே ப்ரமாணம் பண்டி³தோத்தமா⁴:

விது³: ஸ்வப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞானம் ஆபா³லவ்ருத்³த⁴ஸம்மதம் ॥ 604 ॥

सुषुप्तौ	=	ஸுஷுப்தியில்,
सुषुप्तौ आत्मसद्भावे	=	ஆத்மா இருக்கும் விஷயத்தில்,
आत्मसद्भावे पण्डितोत्तमाः	=	சிறந்த பண்டிதர்கள்,
पण्डितोत्तमाः आबालवृद्धसंमतम्	=	பாலர் முதல் விருத்தர் வரை யாவராலும்
आबालवृद्धसंमतम् विदुः स्वप्रत्यभिज्ञानं	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்ட,
विदुः स्वप्रत्यभिज्ञानं सुखेन च	=	தனது அனுபவத்தின் ஞாபகத்தை,
सुखेन च सुकामा	=	பிரமாணமாக,
सुकामा तिष्ठति		
तिष्ठति तिष्ठति		

ப்ரமாணம்

விது: = அறிகிறார்கள்.

விது³:

ஸுஷுப்தியில் ஆத்மா இருக்கிறார் என்ற விஷயத்தில், பாலர் விருத்தர் உள்பட எல்லாராலும், ஒப்புக்கொள்ளப்படும் தன் ஞாபகத்தை பிரமாணமாக பண்டித சிரேஷ்டர்கள் அறிந்திருக்கிறார்கள். (604)

प्रत्यभिज्ञायमानत्वं लिङ्गं अत्रानुमापकम् ।

स्मर्यमाणस्य सद्भावे सुखमस्वाप्समित्ययम् ॥ ६०५ ॥

ப்ரத்யபி⁴ஜஞாயமானத்வம் லிங்க³ம் அத்ரானுமாபகம் ।

ஸ்மர்யமாணஸ்ய ஸத்³பா⁴வே ஸுக³மஸ்வாப்ஸமித்யயம் ॥ 605 ॥

अत्र = இங்கு,

अत्र

सुखमस्वाप्सं

= நான் நன்றாகத் தூங்கினேன்,

ஸுக³மஸ்வாப்ஸம்

इति

= என்று,

इति

स्मर्यमाणस्य

= நினைக்கப்படுகிற ஆத்மாவின்,

ஸ்மர்யமாணஸ்ய

सद्भावे

= இருப்பில்,

ஸத்³பா⁴வே

प्रत्यभिज्ञायमानत्वं

= நினைக்கப்படும் தன்மை,

ப்ரத்யபி⁴ஜஞாயமானத்வம்

अनुमापकं

= அனுமிதியை உண்டு பண்ணும்,

அனுமாபகம்

लिङ्गं

= ஹேதுவாக ஆகிறது.

லிங்க³ம்

காலையில் விழித்துக்கொண்டபின் "இரவில் நான் ஸுகமாகத்தூங்கினேன்" என்று நினைவு படுத்திக் கொள்கிறான். முன்னால் இருந்ததைத்தான் பின்னர் நினைவு படுத்திக்கொள்ள முடியும். நினைக்கப்படும் தன்மை ஆத்மாவில் இருப்பதால், ஆத்மா உள்ளது என்பதை அநுமானத்தால் ஊகிப்பதற்கு நினைக்கப்படும் தன்மை ஹேதுவாக ஆகிறது. (605)

पुराऽनुभूतो नो चेत्तु स्मृतेरनुदयो भवेत् ।

इत्यादितर्कयुक्तिश्च सद्भावे मानमात्मनः ॥ ६०६ ॥

புரா(அ)னுபுதோ நோ சேத்து ஸ்ம்ருதேரனுத்யோ பவேத் ।
இத்யாதிதர்கயுக்திஸ்ச ஸத்பாவே மானமாத்மன: ॥ 606 ॥

புரா	=	முன்னால்,
புரா		
அனுபூதோ நோ சேத்து	=	அனுபவிக்கப்படாவிட்டால்,
ஸ்மृतே:	=	நினைவின்,
ஸ்ம்ருதே:		
அனுத்யோ பவேத்	=	உத்பத்தி ஏற்படாது,
இத்யாதிக்யுக்திஸ்ச	=	இது முதலான தர்க்க யுக்தியும்,
இத்யாதிதர்கயுக்திஸ்ச		
ஆத்மன: ஸத்பாவே	=	ஆத்மா இருக்கும் விஷயத்தில்,
மானம்	=	ப்ரமாணம்.

முன்னால் அனுபவிக்கப்படாமலிருந்தால் ஞாபகமே ஏற்படாது. இது முதலான தர்க்க யுக்தியும் ஆத்மா ஸுஷுப்தியில் இருக்கிறது என்பதற்கு பிரமாணம். (606)

யத்ராத்தமனோ(அ)காமயித்ருத்வபுத்தி:
இத்யாத்தமஸத்பாவ உதீர்யதே(அ)த்ர
ஸ்ருத்யா(அ)பி தஸ்மாத் ஸ்ருதிரத்ர மானம் ॥ 607 ॥

யத்ராத்தமனோ(அ)காமயித்ருத்வபுத்தி:		
ஸ்வஞானவேக்ஷா(அ)பி ச தத் ஸுஷுப்தம் ।		
இத்யாத்தமஸத்பாவ உதீர்யதே(அ)த்ர		
ஸ்ருத்யா(அ)பி தஸ்மாத் ஸ்ருதிரத்ர மானம் ॥ 607 ॥		
யத்ரா	=	எங்கு,
யத்ரா		
ஆத்மன:	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
அகாமயித்ருத்வபுத்தி:	=	ஆசைப்படுகிற எண்ணமில்லாமையும்,
அகாமயித்ருத்வபுத்தி:		
ஸ்வநானவேக்ஷா(அ)பி ச	=	ஸ்வப்னம் காணாதிருத்தலும் உள்ளதோ,
தத் ஸுஷுப்தம்	=	அது ஸுஷுப்தி,

இதி	=	என்று,
இதி அத்ர	=	இவ்விஷயத்தில்,
அத்ர श्रुत्या	=	வேதத்தால்,
ஸ்ருத்யா आत्मसद्भावः	=	ஆத்மாவின் இருப்பு,
ஆத்மஸத் ³ பா ⁴ வः उदीर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
உதீ ³ ர்யதே तस्मात्	=	ஆதலால்,
தஸ்மாத் அத்ர	=	இதில்,
அத்ர श्रुतिरपि	=	வேதமும்,
ஸ்ருதிரபி मानं	=	ப்ரமாணம்.
மானம்		

"எங்கே ஆத்மாவிற்கு ஆசைப்படுகிற எண்ணமில்லையோ எங்கே ஸ்வப்னத் தைப் பார்க்கவில்லையோ, அது ஸுஷுப்தி" என்று மாண்டூக்ய சுருதியினால் ஆத்மாவின் இருப்பு சொல்லப்படுகிறது. ஆகையால் இவ்விஷயத்தில் சுருதியும் பிரமாணம். (607)

अकामयितृता स्वप्नादर्शनं घटते कथम् ।

अविद्यमानस्य तत आत्मास्तित्वं प्रतीयते ॥ ६०८ ॥

அகாமயித்ருதா ஸ்வப்நாத்³த³ர்ஸனம் க⁴டதே கத³ம் ।

அவித்³யமானஸ்ய தத ஆத்மாஸ்தித்வம் ப்ரதீயதே ॥ 608 ॥

अविद्यमानस्य	=	இல்லாதவனுக்கு,
अविद्यमानस्य अकामयितृता	=	ஆசைப்படாமல் இருக்கிற தன்மையும்,
அகாமயித்ருதா स्वप्नादर्शनं	=	ஸ்வப்னம் காணுமையும்,
ஸ்வப்நாத் ³ த ³ ர்ஸனம் कथं घटते	=	எப்படிப்பொருந்துகிறது,
கத ³ ம் க ⁴ டதே		

ततः	=	ஆகையால்,
ततः आत्मास्तित्वं	=	ஆத்மாவின் இருப்பு,
ஆத்மாஸ்தித்வம் प्रतीयते	=	அறியப்படுகிறது.
ப்ரதீயதே		

ஆசைப்படாமலிருக்கும் தன்மையும் ஸ்வப்னம் பார்க்காமலிருப்பதும், இல்லா தவனுக்கு எப்படி முடியும்? ஆகையால் ஆத்மாவின் இருப்பு நன்கு தெரிகிறது. (608)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக சுருதி, யுக்தி, பிரத்யக்ஷம் என்கிற பிரமாணங்க ளினால் ஆத்மா என்று ஒருவர் உண்டு, அவர் சரீராதிகளுக்கு வேறுபட்டவர், மற்ற விஷயங்களைப்போல அறியப்படும் பதார்த்தமில்லை, அவரே ஜாக்கிரத், ஸ்வப்னம், ஸுஷுப்தி என்கிற மூன்று நிலைகளிலும் அறிகிறவர் என்று நிரூபித்துவிட்டு, இனி அவர் ஸத், சித், ஆனந்த ஸ்வரூபர் என்பதை நிர்வசனம் செய்கிறார்: -

एतैः प्रमाणैरस्तीति ज्ञातः साक्षितया बुधैः ।

आत्माऽयं केवलः शुद्धः सच्चिदानन्दलक्षणः ॥ ६०९ ॥

ஏதை: ப்ரமாணைரஸ்தீதி ஜ்ஞாத: ஸாக்ஷிதயா பு³தை⁴: ।

ஆத்மா(அ)யம் கேவல: ஸுத்³த⁴: ஸச்சிதா³னந்த³லக்ஷண: ॥ 609 ॥

एतैः प्रमाणै	=	இந்த பிரமாணங்களால்,
ஏதை: ப்ரமாணை		
आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
साक्षितया	=	ஸாக்ஷியாக,
ஸாக்ஷிதயா		
अस्ति	=	இருக்கிறார்,
அஸ்தி		
इति	=	என்று,
இதி		
बुधैः	=	வித்வான்களால்,
பு ³ தை ⁴ :		
ज्ञातः	=	அறியப்பட்டிருக்கிறார்,
ஜ்ஞாத:		
अयं	=	இந்த ஆத்மா,
அயம்		

केवलः	=	தனியாக இருப்பவர்,
केवलः		
शुद्धः	=	தோஷமில்லாதவர்,
सत्तः		
सच्चिदानन्दलक्षणः	=	ஸத்தித் ஆனந்த ஸ்வரூபமாயிருப்பவர்.
सत्सिद्धांनन्तलक्षणः		

இந்த பிரமாணங்களினால் ஆத்மா ஸாக்ஷியாக (ஒன்றிலும் ஸம்பந்தப் படாமல் எல்லாவற்றையும் அறிபவராக) இருக்கிறார் என்று அறிவாளிகளால் அறியப் பட்டிருக்கிறது. இந்த ஆத்மா தனித்தது, சுத்தமானது, இருப்பு ஞானம் ஆனந்தம் இவைகளே லக்ஷணமாகவுடையது. (609)

सत्त्वचित्तानन्दतादि लक्षणं प्रत्यगात्मनः ।

ஸத்வசித்வானந்தத்தாதி லக்ஷணம் ப்ரத்யகாத்மன: ।

सत्त्वचित्तानन्दतादि	=	இருக்கும் தன்மை, அறிவுத்தன்மை,
ஸத்வசித்வானந்தத்தாதி		ஆனந்தத்தன்மை இது முதலியவை,
प्रत्यगात्मनः	=	பிரத்யகாத்மாவின்,
ப்ரத்யகாத்மன:		
लक्षणं	=	லக்ஷணம்.
लक्षणम्		

இருக்கும் தன்மை, அறிவுத்தன்மை, ஆனந்தத்தன்மை முதலியது பிரத்யக் (உள்ளிருக்கும்) ஆத்மாவின் லக்ஷணம்.

(அவதாரிகை) இம்மூன்று தன்மைகளும் ஆத்மாவிற்கு எதனால் சொல்லப்படு கிறதென்று முதலில் சுருக்கமாகச் சொல்லிவிட்டு பிறகு தனித்தனியே எடுத்துக் கொண்டு விஸ்தாரமாகச் சொல்கிறார்: -

कालत्रयेऽप्यबाध्यत्वं सत्त्वं नित्यस्वरूपतः ॥ ६१० ॥

காலத்ரயே(அ)ப்யபாத்யத்வம் ஸத்வம் நித்யஸ்வரூபத: ॥ 610 ॥

शुद्धचैतन्यरूपत्वं चित्त्वं ज्ञानस्वरूपतः ।

अखण्डसुखरूपत्वात् आनन्दत्वं इतीर्यते ॥ ६११ ॥

ஸுத்தசைதன்யரூபத்வம் சித்வம் ஜ்ஞானஸ்வரூபத: ।

அகண்டஸுகரூபத்வாத் ஆனந்தத்வம் இதீர்யதே ॥ 611 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

नित्यस्वरूपतः	=	அழிவற்ற ஸ்வரூபமானதால்,
नित्यस्वरूपतः कालत्रयेपि	=	முக்காலங்களிலும்,
कालत्रयेपि अबाध्यत्वं	=	பாதிக்கப்படாத தன்மையாகிற,
अपा ³ त् ⁴ यत्वं सत्त्वं	=	ஸத்வம்,
सत्त्वं ज्ञानस्वरूपतः	=	ஞானஸ்வரூபமாயிருப்பதால்,
ज्ञानस्वरूपतः शुद्धचैतन्यरूपत्वं	=	கேவலசைதன்ய ரூபமாகிற,
शुद्धचैतन्यरूपत्वं सत् ³ त ⁴ सैतन्यरूपत्वं चित्त्वं	=	சித்வம்,
चित्त्वं अखण्डसुखरूपत्वात्	=	பூர்ணமான ஸுசரூபமாயிருப்பதால்,
अखण्ड ³ सुख ³ रूपत्वात् आनन्दत्वं	=	ஆனந்தத்தன்மை,
आनन्दत्वं अनन्त ³ त्वं इति	=	என்று,
इति ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

ஆத்மாவிற்கு ஸத்த்வம் (இருக்கும் தன்மை) என்பது நித்யமான ஸ்வரூபமாயிருப்பதால் சென்ற காலம் நிகழ்காலம் எதிர்காலம் என்னும் முக்காலங்களிலும் கூட பாதிக்க முடியாத தன்மை.

சித்த்வம் (சித்தாக இருக்கும் தன்மை) என்பது ஞான ஸ்வரூபமாயிருப்பதால் சுத்த சைதன்யஸ்வரூபத்தன்மை.

பரிபூர்ணமான ஸுகஸ்வரூபமாயிருப்பதால், ஆனந்தத்தன்மை என்று சொல்லப்படுகிறது. (610-611)

(அவதாரிகை) மேல் 6 சுலோகங்களில் ஸத்தாயிருக்கும் தன்மையை விளக்குகிறார்: -

अनुस्यूताऽऽत्मनः सत्ता जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु ।

अहमस्मीत्यतो नित्यो भवत्यात्माऽयमव्ययः ॥ ६१२ ॥

அனுஸ்யூதா(ஆ)த்மன: ஸத்தா ஜாக்³ரத்ஸ்வப்னஸூஷாப்திஷா ।
அஹமஸ்மீத்யதோ நித்யோ ப⁴வத்யாத்மா(அ)யமவ்யய: ॥ 612 ॥

जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु	=	விழிப்பு, கனவு, நல்ல தூக்கம் இவைகளில்,
ஜாக் ³ ரத்ஸ்வப்னஸூஷாப்திஷா		
अहं अस्मि	=	நான் இருக்கிறேன்,
அஹம் அஸ்மி		
इति	=	என்று,
இதி		
आत्मनः सताः	=	ஆத்மாவின் இருப்பு,
ஆத்மன: ஸதா:		
अनुस्यूता	=	தொடர்ந்து இருக்கிறது,
அனுஸ்யூதா		
अतः	=	ஆகையால்,
அத:		
अव्ययः	=	குறைவில்லாத,
அவ்யய:		
अयं आत्मा	=	இந்த ஆத்மா,
அயம் ஆத்மா		
नित्यः	=	அழிவற்றவராக,
நித்ய:		
भवति	=	ஆகிறார்.
ப ⁴ வதி		

விழிப்பு, கனவு, நல்ல தூக்கம் என்ற மூன்று நிலைகளிலும் "நான் இருக்கிறேன்" என்று ஆத்மாவின் இருப்பு (ஸத்தை) தொடர்ந்தேயிருந்து வருகிறது. ஆகையினால் இந்த ஆத்மா நித்யர், குறைவற்றவர். (612)

सर्वदाऽप्यासं इत्येवाभिन्नप्रत्यय ईक्ष्यते ।

कदापि नासं नेत्यस्मादात्मनो नित्यता मता ॥ ६१३ ॥

ஸர்வதா³(அ)ப்யாஸம் இத்யேவாபி⁴ன்னப்ரத்யய ஈக்ஷயதே ।
கதா³பி நாஸம் நேத்யஸ்மாதா³த்மனோ நித்யதா மதா ॥ 613 ॥

सर्वदापि	=	எப்பொழுதும்,
ஸர்வதா ³ பி		
आसं	=	நான் இருந்தேன்,
ஆஸம்		

इत्येव	=	என்றே,
इत्थेव अभिन्नप्रत्ययः	=	மாறுபடாத ஒரே எண்ணம்,
अपि ⁴ ன்னप्रत्ययः ईक्ष्यते	=	காணப்படுகிறது,
अक्षयते न आसं	=	நான் இருந்ததில்லை,
न आसम् इति	=	என்ற, (எண்ணம்),
इति कदापि	=	ஒருபோதும்,
कदा ³ पि न	=	காணப்படுகிறதில்லை,
न अस्मात्	=	இந்தக்காரணத்தால்,
अस्मात् आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
आत्मनः नित्यता	=	நித்யமாயிருக்கும் தன்மை,
नित्यता मता	=	கருதப்பட்டிருக்கிறது.
मता		

"எப்பொழுதும் கூட நான் இருந்திருக்கிறேன்" என்றே வேறுபடாத எண்ணம் காணப்படுகிறது 'நான் இருந்ததில்லை' என்ற எண்ணம் ஒருபொழுதும் காணப்படுகிறதில்லை இந்த காரணத்தினால் ஆத்மாவிற்கு நித்யமாயிருக்கும் தன்மை எண்ணப்படுகிறது. (613)

आयातासु गतासु शैशवमुखावस्थासु जाग्रन्मुखा-

स्वन्यास्वप्यखिलासु वृत्तिषु धियो दुष्टास्त्रदुष्टास्वपि ।

गङ्गाभङ्गपरम्परासु जलवत् सत्ताऽनुवृत्ताऽऽत्मनः

तिष्ठत्येव सदा स्थिराऽहमहमित्येकात्मना साक्षिणः ॥ ६१४ ॥

ஆயாதாஸு க³தாஸு ஸைஸவமுகா²வஸ்தா²ஸு ஜாக்³ரன்முகா²-

ஸ்வந்யாஸ்வப்யகி³லாஸு வருத்திஷு தி⁴யோ து³ஷ்டாஸ்த்ரது³ஷ்டாஸ்வபி ।

க³ங்கா³ப³ங்க³பரம்பராஸு ஜலவத் ஸத்தா(அ)னுவருத்தா(ஆ)த்மன:

திஷ்ட²த்யேவ ஸதா³ ஸ்தி²ரா(அ)ஹமஹமித்யேகாத்மனா ஸாக்ஷிண: ॥ 614 ॥

एकात्मना	=	ஒரே ஸ்வரூபமாக,
ஏகாத்மனா		
अनुवृत्ता	=	தொடர்ந்து,
அனுவருத்தா		
तिष्ठत्येव	=	இருந்தே வருகிறது.
திஷ்ட ³ த்யேவ		

பால்யம் முதலிய அவஸ்தைகளும், ஜாக்ரத் முதலிய அவஸ்தைகளும் மற்றும் நல்லதும் கெட்டதுமான புத்தியின் எல்லா விருத்திகளும் மாறிமாறி வந்தாலும் போனாலும் கங்கையின் அலைவரிசைகளில் தண்ணீர்போல ஸாக்ஷியான ஆத்மாவின் ஸத்தையானது "நான், நான்" என்று மாறாமல் எப்பொழுதும் ஒரே ஸ்வரூபமாகத் தொடர்ந்து இருக்கிறது. (614)

प्रतिपदमहमादयो विभिन्नाः क्षणपरिणामितया विकारिणस्ते।

न परिणतिरमुष्य निष्कलत्वात् अयं आविकार्यत एव नित्य आत्मा ॥ ६१५ ॥

ப்ரதிபத்³மஹமாத³யோ விபி⁴ன்னா: கூணபரிணமிதயா விகாரிணஸ்தே।
ந பரிணதிரமுஷ்ய நிஷ்கலத்வாத் அயம் ஆவிகார்யத ஏவ நித்ய ஆத்மா ॥ 615 ॥

प्रतिपदं	=	ஒவ்வொரு அடியிலும்,
ப்ரதிபத் ³ ம்		
अहमादयः	=	அஹங்காரம் முதலியவைகள்,
அஹமாத ³ ய:		
विभिन्नाः	=	வெவ்வேறுனவை,
விபி ⁴ ன்னா:		
क्षणपरिणामितया	=	ஒவ்வொருகூணமும் மாறுதலுடன் கூடியதாக
கூணபரிணமிதயா		இருப்பதால்,
ते	=	அவைகள்,
தே		
विकारिणः	=	விகாரமுள்ளவை,
விகாரிண:		
निष्कलत्वात्	=	அவயவமில்லாததால்,
நிஷ்கலத்வாத்		
अमुष्य	=	இந்த ஆத்மாவிற்கு,
அமுஷ்ய		
परितिः	=	பரிணமம்,
பரிணதி:		

न	=	இல்லை,
न अयं	=	இந்த ஆத்மா,
अयम् आविकारी	=	விகாரமில்லாதது,
आविकारी अत एव	=	ஆதலாலேயே,
अत एव आत्मा नित्य	=	ஆத்மா நித்யமானது
आत्मा नित्य		

அஹங்காரம் முதலியவை ஒவ்வொரு அடியிலும் வேறு பட்டுக்கொண்டு
கூணத்தில் மாறிவிடும் ஸ்வபாவமுள்ளதால் அவை விகாரத்தையடையும் தன்மை
யுடையவை. இந்த ஆத்மாவிற்கு கலைகள் (அவயவங்கள்) கிடையாததினால் மாறுதல்
கிடையாது. இவர் விகாரமற்றவர். அதினாலேயே ஆத்மா நித்யர்தான். (615)

यः स्वप्नमद्राक्षमहं सुखं यो

ऽस्वाप्सं स एवास्म्यथ जागरूकः।

इत्येवमच्छिन्नतयानुभूयते

सत्तात्मनो नास्ति हि संशयोऽत्र ॥ ६१६ ॥

ய: ஸ்வப்னமத்³ராக்ஷமஹம் ஸுக²ம் யோ

(அ)ஸ்வாப்ஸம் ஸ ஏவாஸ்மயத்² ஜாக்³ருக:।

இத்யேவமச்சி²ன்னதயானுபூ⁴யதே

ஸத்தாத்மனோ நாஸ்தி ஹி ஸம்ஸயோ(அ)த்ர ॥ 616 ॥

यः अहं	=	எந்த நான்,
यः अहम् स्वप्नं	=	ஸ்வப்னத்தை,
स्वप्नम् अद्राक्षं	=	பார்த்தேனோ,
अत् ³ ராக்ஷம் यः	=	எந்த நான்,
यः सुखं	=	ஸுகமாக,
सुकम् अस्वाप्सं	=	தூங்கினேனோ,
अस्वाप्सम्		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

स एव	=	அந்த நானே,
स एव		
अथ	=	பிறகு,
अत्		
जागरूकः	=	விழித்துக்கொண்டிருக்கிறவனாக,
जागृकः		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि		
इत्येव	=	என்று இவ்விதமாக,
इत्येव		
आत्मनः सत्ता	=	ஆத்மாவின் ஸத்தையானது,
आत्मनः सत्ता		
अच्छिन्नतया	=	விடாமல் தொடர்ந்து,
अच्छिन्नतया		
अनुभूयते	=	அனுபவிக்கப்படுகிறது,
अनुभूयते		
अत्र	=	இவ்விஷயத்தில்,
अत्र		
संशयः	=	ஸந்தேஹம்,
संशयः		
नास्ति हि	=	இல்லை.
नास्ति हि		

நாஸ்தி ஹி

“எந்த நான் ஸ்வப்னத்தைக் கண்டேனோ, எந்த நான் ஸுகமாகத் தூங்கினேனோ, அந்த நானே இப்பொழுது விழித்துக்கொண்டிருக்கிறேன்” என்று இவ்விதமாக விட்டுப் போகாமல் ஆத்மாவின் ஸத்தை அனுபவிக்கப்படுகிறது, இதில் ஸந்தேஹமேயில்லை என்பது பிரஸித்தம். (616)

(அவதாரிகை) பிரச்சுனாபநிஷத் முதலியவிடங்களில் ஆத்மா 16 கலைகளுள்ளவன் என்று சொல்லியிருக்கிறதே, இங்கே கலைகள் கிடையாதென்று சொல்கிறீர்களே என்று ஸந்தேகம் ஏற்படக் கூடியதால், அங்கு சொல்லப்பட்டிருக்கும் ஆத்மா சுத்த சைதன்யமில்லையென்பதைக் காட்டுகிறார்: -

श्रुत्युक्ताः षोडशकलाश्रिदाभासस्य नात्मनः।

ஸ்ருத்யுக்தா: ஷோட்³ஸகலாஸ்சிதா³பா⁴ஸஸ்ய நாத்மன:।

श्रुत्युक्ताः = உபநிஷத்தில சொல்லப்பட்ட,

ஸ்ருத்யுக்தா:

षोडशकला:	=	பதினாறு கலைகள்,
ஷோட ³ ஸகலா:		
चिदाभासस्य	=	சிதாபாஸனுக்கு,
சிதா ³ பா ⁴ ஸஸ்ய		
न आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு அல்ல.
ந ஆத்மன:		

வேதத்தில் சொல்லப்பட்டிருக்கும் 16 கலைகள் சைதன்யத்தின் பிரதிபிம்பமான ஜீவனுக்கே தவிர, ஆத்மாவிற்கு இல்லை.

निष्कलत्वात् नास्य लयः तस्मात् नित्यत्वं आत्मनः ॥ ६१७ ॥

நிஷ்கலத்வாத் நாஸ்ய லய: தஸ்மாத் நித்யத்வம் ஆத்மன: ॥ 617 ॥

अस्य	=	இந்த ஆத்மாவுக்கு,
அஸ்ய		
निष्कलत्वात्	=	அவயவங்கள் இல்லாததால்,
நிஷ்கலத்வாத்		
न लयः	=	நாசம்கிடையாது,
ந லய:		
तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
नित्यत्वं	=	நித்யத்தன்மை.
நித்யத்வம்		

அவயவங்களில்லாத காரணத்தினால் இவருக்கு லயமும் கிடையாது. ஆகையால் ஆத்மாவிற்கு நித்யமாயிருக்கும் தன்மை ஸித்தம். (617)

(அவதாரிகை) இனி ஆத்மா சித், அதாவது ஞானஸ்வரூபர், என்று 5 சுலோகங்களில் விளக்குகிறார்: -

जडप्रकाशकः सूर्यः प्रकाशात्मैव नो जडः ।

बुद्ध्यादिभासकः तस्मात् चित्स्वरूपः तथा मतः ॥ ६१८ ॥

ஜட³ப்ரகாஸக: ஸூர்ய: ப்ரகாஸாத்மைவ நோ ஜட³: ।

பு³த்³யாதி³பா⁴ஸக: தஸ்மாத் சித்ஸ்வரூப: ததா² மத: ॥ 618 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

जडप्रकाशकः	=	ஜடவஸ்துக்களை பிரகாசிக்கச் செய்கிற,
जड ³ प्रकाशकः		
सूर्यः	=	ஸூரியன்,
सूर्यः		
प्रकाशात्मैव	=	பிரகாச ஸ்வரூபம் தான்,
प्रकाशात्तमेव		
नो जडः	=	ஜடப்பொருள் அல்ல,
नो जडः		
तथा	=	அப்படியே,
तथा		
बुद्ध्यादिभासकः	=	புத்தி முதலியவைகளை பிரகாசிக்கச் செய்யும்
पु ³ त् ³ त् ⁴ याति ³ पा ⁴ सकः		ஆத்மா,
तस्मात्	=	அந்த காரணத்தால்,
तस्मात्		
चित्स्वरूपः	=	ஞானஸ்வரூபனாக,
चित्स्वरूपः		
मत्	=	கருதப்பட்டிருக்கிறது.
मत्		

ஜடமான பதார்த்தங்களை பிரகாசிக்கும்படிச் செய்யும் ஸூர்யன் பிரகாச ஸ்வரூபனேதான், ஜடமல்ல. அப்படியே ஜடமான புத்தி முதலியதை பிரகாசிக்கச் செய்யும் ஆத்மா அதே காரணத்தினால் ஞானஸ்வரூபனென்று தீர்மானிக்கப்படுகிறது. (618)

कुड्यादेस्तु जडस्य नैव घटते भानं स्वतः सर्वदा
 सूर्यादिप्रभया विना क्वचिदपि प्रत्यक्षमेतत् तथा ।
 बुद्ध्यादेरपि न स्वतोऽस्त्यणुरपि स्फूर्तिः विनैवात्मना
 सोऽयं केवलचिन्मयः श्रुतिमतो भानुर्यथा रुद्धयः ॥ ६१९ ॥

குட்³யாதே³ஸ்து ஜட³ஸ்ய நைவ க⁴டதே பா⁴னம் ஸ்வத: ஸர்வதா³
 ஸூர்யாதி³ப்ரப⁴யா வினா க்வசித³பி ப்ரத்யக்ஷமேதத் ததா² ।
 பு³த்³த்⁴யாதே³ரபி ந ஸ்வதோ(அ)ஸ்த்யணுரபி ஸ்பூ³ர்தி: வினீவாத்மனா
 ஸோ(அ)யம் கேவலசின்மய: ஸ்ருதிமதோ பா⁴னூர்யதா² ருங்மய: ॥ 619 ॥

जडस्य	=	ஜடமான,
जड ³ स्य		
कुड्यादेस्तु	=	சுவர் முதலியவற்றிற்கு,
कुड ³ यादे ³ स्तु		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सूर्यादिप्रभया	=	ஸூர்யன முதலியவைகளின் ஒளி
ஸூர்யாதி ³ ப்ரப ⁴ யா		இல்லாமல்,
सर्वदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸர்வதா ³		
क्वचिदपि	=	ஒரு இடத்திலும்,
க்வசித் ³ பி		
स्वतः	=	தானாகவே,
ஸ்வத:		
भानं	=	பிரகாசிப்பது,
பா ⁴ னம்		
नैव घटते	=	ஏற்படாது,
நைவ க ⁴ டதே		
एतत्	=	இது,
ஏதத்		
प्रत्यक्षं	=	நேரில் கண்டவிஷயம்,
ப்ரத்யக்ஷம்		
तथा	=	அப்படியே,
ததா ²		
बुद्ध्यादेरपि	=	புத்தி முதலியவற்றிற்கும்,
பு ³ த் ³ யாதே ³ ரபி		
विनैव आत्मना	=	ஆத்மா இல்லாமல்,
வினைவ ஆத்மனா		
स्वतः	=	தானாகவே,
ஸ்வத:		
अणुरपि	=	கொஞ்சம் கூட,
அணுரபி		
स्फूर्तिः	=	பிரகாசம்,
ஸ்பூ ³ ர்தி:		
नास्ति	=	இல்லை,
நாஸ்தி		
यथा	=	எப்படி,
யதா ²		
भानुः	=	ஸூர்யன்,
பா ⁴ னு:		
रुद्धयः	=	பிரகாசமயனோ (அப்படியே),
ருங்மய		

सः अयं	=	அந்த இந்த ஆத்மாவும்,
ஸ: அயம்		
केवलचिन्मयः	=	சைதன்யத்தை மட்டும் ஸ்வரூபமாகக் கொண்டவ
கேவலசின்மய:		னாக,
श्रुतिमतः	=	வேதங்களால் கருதப்பட்டிருக்கிறான்.
ஸ்ருதிமத:		

ஜடமாயிருக்கும் சுவர் முதலியதிற்கோ எக்காலத்திலும், எவ்விடத்திலும், ஸூர்யன் முதலானதின் பிரகாசமில்லாமல், தானாகவே பிரகாசம் என்பது ஏற்படவே ஏற்படாது. இது எல்லாருக்கும் பிரத்யக்ஷமாய் நேரில் தெரிந்த விஷயம். அப்படியே புத்தி முதலானதிற்கும், ஆத்மா இல்லாமல் தானாகவே பிரகாசமென்பது கொஞ்சம் கூடக் கிடையாது. எப்படி ஸூர்யன் பிரகாசமயனாகவேயிருக்கிறாரோ, அப்படியே இந்த ஆத்மாவும் தனித்த ஞானமயன் என்று வேதம் மதிக்கிறது. (619)

स्वभासने वाऽन्यपदार्थमासने

नार्कः प्रकाशान्तरमीषदिच्छति ।

स्वबोधने वाऽप्यहमादिबोधने

तथैव चिद्धातुः अयं परात्मा ॥ 620 ॥

ஸ்வபாஸனே வா(அ)ன்யபதாந்த்மாஸனே

நார்க: ப்ரகாஸாந்தரமீஷதிச்சதி ।

ஸ்வபோதனே வா(அ)ப்யஹமாதிபோதனே

ததைவ சித்தாது: அயம் பராத்மா ॥ 620 ॥

अर्कः	=	ஸூர்யன்,
அர்க:		
स्वभासने	=	தன்னை பிரகாசப்படுத்துவதிலோ,
ஸ்வபாஸனே		
अन्यपदार्थमासने वा	=	வேறு பொருள்களை பிரகாசப்படுத்துவதிலோ,
அன்யபதாந்த்மாஸனே வா		
प्रकाशान्तरं	=	வேறு ஒளியை,
ப்ரகாஸாந்தரம்		
ईषत्	=	கொஞ்சம் கூட,
ஈஷத்		
न इच्छति	=	அபேக்ஷிக்கிறதில்லை,
ந இச்சதி		
चिद्धातुः	=	சைதன்ய ஸ்வரூபனான,
சித்தாது:		

अयं परात्मापि	=	இந்த பரமாத்மாவும்,
अयम् परात्मापि		
स्वबोधने	=	தான் பிரகாசிப்பதிலோ,
स्वबोधने		
स्वबोधने		
अहमादिबोधने वा	=	அஹங்காரம் முதலியவைகளை பிரகாசப்படுத்து
अहमादिबोधने वा		வதிலோ,
तथैव	=	அப்படியே தான், (ஒன்றையும்
तथैव		எதிர்பார்ப்பதில்லை.)

தன்னை பிரகாசப்படுத்துவதிலோ வேறு பதார்த்தத்தை பிரகாசப்படுத்துவதி
லோ, ஸூர்யன் வேறு பிரகாசத்தை கொஞ்சமேனும் அபேக்ஷிக்கிறதில்லை. அப்படி
யே இந்த ஞானஸ்வரூபமான பரமாத்மாவும் தன்னைத் தெரியப்படுத்துவதிலோ
அஹங்காரம் முதலியதைத் தெரியும்படி செய்வதிலோ வேறு ஞானத்தை அபேக்ஷிக்
கிறதில்லை. (620)

अन्यप्रकाशं न किमप्यपेक्ष्य

यतोऽयमाभाति निजात्मनैव ।

ततः स्वयंज्योतिरयं चिदात्मा

न ह्यात्मभाने परदीप्त्यपेक्षा ॥ ६२१ ॥

அன்யப்ரகாஸம் ந கிமப்யபேக்ஷ்ய

யதோ(அ)யமாபாதி நிஜாத்மனைவ ।

தத: ஸ்வயஞ்ஜ்யோதிரயம் சிதாத்தமா

ந ஹ்யாத்மபானே பரதீப்த்யபேக்ஷா ॥ 621 ॥

यतः	=	எந்தக்காரணத்தால்,
यतः		
अयं	=	இந்த ஆத்மா,
अयम्		
अन्यप्रकाशं	=	வேறு பிரகாசத்தை,
अन्यप्रकाशं		
किमपि	=	கொஞ்சமும்,
किमपि		
न अपेक्ष्य	=	எதிர்பார்க்காமல்,
न अपेक्ष्य		
निजात्मनैव	=	தன் ஸ்வரூபத்தினாலேயே,
निजात्मनैव		

आभाति	=	பிரகாசிக்கிறோ,
ஆபா ⁴ தி		
ततः	=	ஆகையால்,
ததः		
अयं	=	இந்த,
அயம்		
चिदात्मा	=	ஞானரூபியான ஆத்மா,
சிதா ³ த்மா		
स्वयंज्योतिः	=	தானாகவே பிரகாசிக்கிறவர்,
ஸ்வயஞ்ஜ்யோதி:		
आत्मभाने	=	ஆத்மா பிரகாசிப்பதில்,
ஆத்மபா ⁴ னே		
परदीप्त्यपेक्षा	=	வேறு பிரகாசத்தின் அபேக்ஷை,
பரதீ ³ ப்த்யபேக்ஷா		
नहि	=	இல்லையல்லவா!
நஹி		

வேறு பிரகாசத்தை கொஞ்சமும் அபேக்ஷிக்காமல் தன் ஸ்வரூபத்தினாலேயே இவர் பிரகாசிக்கிறார் என்ற காரணத்தினால், இந்த ஞான ஸ்வரூபனை ஆத்மா ஸ்வயம் ஜ்யோதிஸ் (தானே பிரகாசிப்பவர்). தானே பிரகாசிக்கும்போது, வேறு பிரகாசத்தின் அபேக்ஷை கிடையாதல்லவா? (621)

यं न प्रकाशयति किंचिदिनोऽपि चन्द्रः

नो विद्युतः किमुत वह्निरयं मिताभः ।

यं भान्तमेतमनुभाति जगत्समस्तं

सोऽयं स्वयं स्फुरति सर्वदशासु चात्मा ॥ ६२२ ॥

யம் ந ப்ரகாஸயதி கிஞ்சிதி³னோ(அ)பி சந்த்³ர:

நோ வித்³யுத: கிமுத வஹ்நிரயம் மிதாப⁴: ।

யம் பா⁴ந்தமேதமனுபா⁴தி ஜக³த்ஸமஸ்தம்

ஸோ(அ)யம் ஸ்வயம் ஸ்பு³ரதி ஸர்வத³ஸாஸ சாத்மா ॥ 622 ॥

यं = எந்த ஆத்மாவை,

யம்

इनः = ஸூரியனும்,

இன:

चन्द्रोपि = சந்திரனும்,

சந்த்³ரோபி

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

किंचित्	=	கொஞ்சம் கூட,
किंश्रुचिத் न प्रकाशयति	=	பிரகாசப்படுத்தாதோ,
ந ப்ரகாஸயதி विद्युतः	=	மின்னல்கள்,
विத் ³ யுதः नो	=	பிரசாசப்படுத்தாதோ,
नो अयं वह्निः	=	இந்த அக்னி,
அயம் வஹ்னி: मिताभः	=	கொஞ்சமான ஒளியுள்ளவன்,
மிதாப ⁴ : किमुत	=	இவன் பிரகாசப்படுத்தமாட்டான் என்பது
கிமுத भान्तं	=	பற்றி சொல்லவேண்டுமா? பிரகாசிக்கிற,
பா ⁴ ந்தம் यं एतं	=	எந்த இந்த ஆத்மாவை,
யம் ஏதம் समस्तं जगत्	=	எல்லா பிரபஞ்சமும்,
ஸமஸ்தம் ஜக ³ த் अनुभाति	=	அனுஸரித்து பிரகாசிக்கிறதோ,
அனுபா ⁴ தி सोऽयं आत्मा	=	அந்த இந்த ஆத்மா,
ஸோ(அ)யம் ஆத்மா सर्वदशासु	=	எல்லா நிலைகளிலும்,
ஸர்வத ³ ஸாஸு स्वयं	=	தானே,
ஸ்வயம் स्फुरति	=	பிரகாசிக்கிறான்.
ஸ்பு ³ ரதி		

எவரை ஸூர்யன் கொஞ்சமேனும் பிரகாசப்படுத்தாதோ, அப்படியே சந்திரனும், மின்னல்களும் பிரகாசப்படுத்தாதோ, மிகவும் குறைந்த பிரகாசத்துடன் கூடிய இந்த அக்னி பிரகாசப்படுத்தாதென்று சொல்லவேண்டுமா? பிரகாசிக்கிற எந்த இவரை அனுஸரித்து எல்லா உலகமும் பிரகாசிக்கிறதோ, அந்த ஆத்மா எல்லா நிலைகளிலும் தானே பிரகாசித்துக்கொண்டிருக்கிறார். (622)

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

(அவதாரிகை) மேலால் 9 சுலோகங்களால் ஆத்மா ஆனந்த ஸ்வரூபர் என்பதை விவரிக்கிறார்: -

आत्मनः सुखरूपत्वादानन्दत्वं स्वलक्षणम् ।

परप्रेमास्पदत्वेन सुखरूपत्वमात्मनः ॥ 623 ॥

ஆத்மன: ஸுக²ரூபத்வாதா³னந்த⁴த்வம் ஸ்வலக்ஷணம் ।

பரப்ரேமாஸ்பத⁵த்வேன ஸுக²ரூபத்வமாத்மன: ॥ 623 ॥

आत्मनः सुखरूपत्वात् = ஆத்மா ஸுகரூபமாக இருப்பதால்,

ஆத்மன: ஸுக²ரூபத்வாத்
आनन्दत्वं = ஆனந்தத்தன்மை,

ஆனந்த⁴த்வம்
स्वलक्षणम् = ஸ்வரூபலக்ஷணமாகிறது,

ஸ்வலக்ஷணம்
आत्मनः = ஆத்மா,

ஆத்மன:
परप्रेमास्पदत्वेन = மேலான பிரீதுக்கு விஷயமாக

பரப்ரேமாஸ்பத⁵த்வேன இருப்பதால்,
सुखरूपत्वं = ஸுகரூபமாக இருக்கும் தன்மை இருக்கிறது.

ஸுக²ரூபத்வம்

ஆத்மா ஸுக ஸ்வரூபமாயிருப்பதினால் ஆனந்தத்தன்மை ஆத்மாவிற்கு
லக்ஷணமாகிறது. ஆத்மா மேலான பிரீதிக்கு விஷயமாயிருத்தலால், அதற்கு ஸுக
ஸ்வரூபத்தன்மை. (623)

सुखहेतुषु सर्वेषां प्रीतिः सावधिरीक्ष्यते ।

कदाऽपि नावधिः प्रीतेः स्वात्मनि प्राणिनां क्वचित् ॥ 624 ॥

ஸுக²ஹேதுஷு ஸர்வேஷாம் ப்ரீதி: ஸாவதி⁴ரீக்ஷ்யதே ।

கதா³(அ)பி நாவதி⁴: ப்ரீதே: ஸ்வாத்மனி ப்ராணி⁵னாம் க்வசித் ॥ 624 ॥

सर्वेषां = எல்லோருக்கும்,

ஸர்வேஷாம்
सुखहेतुषु = ஸுகத்திற்கு ஸாதனமான வஸ்துக்களில்,

ஸுக²ஹேதுஷு
प्रीतिः = ப்ரீதியானது,

ப்ரீதி:

सावधि:	=	எல்லையுள்ளதாக,
ஸாவதி ⁴ :		
ईक्ष्यते	=	காணப்படுகிறது,
ஈக்ஷயதே		
प्राणिनां	=	பிராணிகளுக்கு,
ப்ராணி ⁴ னம்		
कदापि	=	ஒருபோதும்,
கதா ³ பி		
क्वचित्	=	ஒரு இடத்திலும்,
க்வசித்		
स्वात्मनि	=	தனது ஆத்மாவில் உள்ள,
ஸ்வாத்மனி		
प्रीते:	=	ப்ரீதிக்கு,
ப்ரீதே:		
अवधि:	=	எல்லை,
அவதி ⁴ :		
न	=	இல்லை.
ந		

எல்லாருக்குமே ஸுகத்திற்கு ஸாதனமாயிருக்கும் பதார்த்தங்களில் உள்ள பிரீதி எல்லையுள்ளதாகவே காணப்படுகிறது. பிராணிகளுக்கு தன்னிடத்திலுள்ள பிரீதிக்கு மாத்திரம் எப்பொழுதாவது எங்கேயாவது எல்லையென்பது கிடையாது. (624)

क्षीणेन्द्रियस्य जीर्णस्य संप्राप्तोन्क्रमणस्य वा ।

अस्ति जीवितुमेवाशा स्वात्मा प्रियतमो यतः ॥ ६२५ ॥

க்ஷீணேந்த்³ரியஸ்ய ஜீர்ணஸ்ய ஸம்ப்ராப்தோன்க்ரமணஸ்ய வா ।

அஸ்தி ஜீவிதுமேவாஸா ஸ்வாத்மா ப்ரியதமோ யத: ॥ 625 ॥

यतः	=	எதனால்,
யத:		
स्वात्मा	=	தனது ஆத்மா,
ஸ்வாத்மா		
प्रियतमः	=	மிகுந்த பிரியமானதோ (அதனால்),
ப்ரியதம:		
क्षीणेन्द्रियस्य	=	இந்திரிய பலம் குறைந்தவனுக்கோ,
க்ஷீணேந்த் ³ ரியஸ்ய		

जीर्णस्य	=	ஐரையடைந்தவனுக்கோ,
जीर्णस्य		
संप्राप्नोन्क्रमणस्य वा	=	பிராணன் வெளியே போகும் நிலையை
ஸம்ப்ராப்தோன்க்ரமணஸ்ய வா		அடைந்தவனுக்கோ,
जीवितुमेव	=	வாழ்வதற்குத்தான்,
ஜீவிதுமேவ		
आशा	=	ஆசை,
ஆஸா		
अस्ति	=	இருக்கிறது
அஸ்தி		

தன் ஆத்மா மிகவும் பிரியமாய் இருப்பதினால்தான், இந்திரியங்கள் சக்தி குறைந்து, ஜீர்ணமாகி, மரணம் நெருங்கியிருப்பவனுக்கும் ஜீவித்து இருக்கவேண்டுமென்ற ஆசை இருந்துகொண்டேயிருக்கிறது. (625)

आत्मान्तः परमप्रेमास्पदः सर्वशरीरिणाम् ।

यस्य शेपतया सर्वमुपादेयत्वमृच्छति ॥ ६२६ ॥

ஆத்மாந்த: பரமப்ரேமாஸ்பத³: ஸர்வஸரீரிணாம் ।

யஸ்ய ஸேபதயா ஸர்வமுபாதே³யத்வம்ருச்ச²தி ॥ 626 ॥

अतः	=	ஆகையால்,
अतः		
सर्वशरीरिणाम्	=	சரீரமுள்ளவர்கள் எல்லோருக்கும்,
ஸர்வஸரீரிணாம்		
आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
परमप्रेमास्पदः	=	மேலான ப்ரீதிக்கு விஷயமாக இருக்கிறது,
பரமப்ரேமாஸ்பத ³ :		
यस्य	=	எந்த ஆத்மாவிற்கு,
யஸ்ய		
शेपतया	=	அங்கமாயிருப்பதால்,
ஸேபதயா		
सर्व	=	எல்லாம்,
ஸர்வம்		
उपादेयत्वं	=	வேண்டப்படும் தன்மையை,
உபாதே ³ யத்வம்		

ऋच्छति = அடைகிறது.

ருச்ச³தி

ஆகையினால் சரீரமுள்ளவர்கள் எல்லோருக்கும் ஆத்மா தான் மேலான பிரீதிக்குப் பாத்திரம். அதற்கு அங்கமாய் இருக்கும் தன்மையினால்தான் எல்லாம் வேண்டப்படும் தன்மையை (எடுத்துக்கொள்ளக்கூடிய தன்மையை) அடைகிறது. (626)

एष एव प्रियतमः पुत्रादपि धनादपि ।

अन्यस्मादपि सर्वस्मादात्माऽयं परमान्तरः ॥ ६२७ ॥

ஏஷ ஏவ ப்ரியதம: புத்ராத³பி த⁴நாத³பி ।

அன்யஸ்மாத³பி ஸர்வஸ்மாதா³த்மா(அ)யம் பரமாந்தர: ॥ 627 ॥

एष एव = இந்த ஆத்மா தான்,

ஏஷ ஏவ

पुत्रादपि = புத்திரனைக் காட்டிலும்,

पुत्राद³பி

धनादपि = பணத்தைக்காட்டிலும்,

त⁴नाद³பி

अन्यस्मात् = மற்ற,

अन्यஸ்மாத்

सर्वस्मादपि = எல்லாவற்றைக்காட்டிலும்,

सर्वस्मादपि

ஸர்வஸ்மாத³பி

प्रियतमः = மிகவும் பிரியமானது,

प्रियतमः

ப்ரியதம:

अयं आत्मा = இந்த ஆத்மா,

अयं आत्मा

அயம் ஆத்மா

परमान्तरः = எல்லாவற்றிற்கும் உள்ளே இருப்பது.

परमान्तरः

பரமாந்தர:

இந்த ஆத்மாதான் புத்திரனையும்விட, செல்வத்தையும்விட மேலான பிரியமான பதார்த்தம் வேறு எல்லாவற்றையும்விட பிரியமானது. இந்த ஆத்மா மிகவும் உள்ளேயுள்ளது. (627)

प्रियत्वेन मतं यत्तु तत्सदा न प्रियं नृणाम् ।

विपत्तावपि संपत्तौ यथाऽऽत्मा न तथाऽपरः ॥ ६२८ ॥

ப்ரியத்வேன மதம் யத்து தத்ஸதா³ ந ப்ரியம் ந்ருணாம் ।

விபத்தாவபி ஸம்பத்தௌ யதா³(ஆ)த்மா ந ததா³(அ)பர: ॥ 628 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

यत्	=	எந்த வஸ்து,
यत्		
नृणां	=	மனிதர்களுக்கு,
न्ருणम्		
प्रियत्वेन	=	பிரியமாக,
प्रियत्वेन		
मतं	=	கருதப்பட்டிருக்கிறதோ,
मतं		
मत्	=	அது,
तत्		
तत्		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
सदा		
ஸதா ³		
न प्रियं	=	பிரியமாக இருப்பதில்லை,
न प्रियं		
ந பிரியம்		
विपत्तौ	=	ஆபத்திலும்,
विपत्तौ		
விபத்தௌ		
संपत्तावपि	=	ஸம்பத்திலும்,
संपत्तावपि		
ஸம்பத்தாவபி		
आत्मा	=	ஆத்மா,
आत्मा		
ஆத்மா		
यथा	=	எப்படி பிரியமோ,
यथा		
யதா ²		
तथा	=	அப்படி,
तथा		
ததா ²		
अपरः	=	வேறு வஸ்து,
अपरः		
அபர:		
न	=	பிரியமில்லை.
न		
ந		

எந்த பதார்த்தம் பிரியமென்று எண்ணப்படுகிறதோ அது மனிதர்களுக்கு எப்பொழுதும் பிரியமாக இல்லை. ஆத்மா எப்படி ஆபத்துக்காலத்திலும் ஸம்பத்துக் காலத்திலும் பிரியமாகவே இருக்கிறதோ, அப்படி வேறு பதார்த்தம் இருப்பதில்லை.

(628)

आत्मा खलु प्रियतमो सुभृतां यदर्था

भार्यात्मजाप्तगृहवित्तमुखाः पदार्थाः ।

वाणिज्यकर्षणगवावनराज सेवा-

भैषज्यकप्रभृतयो विविधाः क्रियाश्च ॥ ६२९ ॥

ஆத்மா க³லு ப்ரியதமோ s ஸுப்⁴ருதாம் யத்³ர்தா³

பா⁴ர்யாத்மஜாப்தக்³ருஹவித்தமுகா³: பதா³ர்தா³: ।

வாணிஜ்யகர்ஷணக³வாவனராஜ ஸேவா-

பை⁴ஷஜ்யகப்ரப்⁴ருதயோ விவிதா⁴: க்ரியாஸ்ச ॥ 629 ॥

भार्यात्मजाप्त = மனைவி, புத்திரன், நண்பன்,

पा⁴र्यात्तमजाप्त

गृहवित्तमुखाः = வீடு, பணம் முதலான,

क्³रुहविथ्तमुका³:

पदार्थाः = பொருள்களும்,

पथा³र்தा³:

वाणिज्य = வியாபாரம்,

वाणिज्य

कर्षण = உழவு,

क³रषण

गवावन = கோஸம்ரக்ஷணம்,

क³वावन

राजसेवा = ராஜஸேவை,

राजसेवा

भैषज्यकप्रभृतयः = வைத்யம் முதலான,

पैषज्यकप्प्रप्⁴रुथयः

विविधाः = பலவிதமான,

विविधाः

क्रियाश्च = செய்கைகளும்,

क्रियाश्च

क्³रियाश्च = எந்த ஆத்மாவுக்காக உள்ளவையோ (அந்த),

यदर्थाः

यत्³र்தा³ = ஆத்மா அல்லவா,

आत्मा खलु

ஆத்மா க³லு

असुभृतां

பிராணிகளுக்கு,

असुभृतां

ப்ரியதம: = மிகவும் பிரியமானது.
ப்ரியதம:

பார்யை, புத்திரன், மித்ரன், வீடு, பணம் முதலான பதார்த்தங்களும், வியாபாரம், உழுதல், கோஸம்ரசக்ஷணம், ராஜஸேவை, வைத்தியம் முதலான பலவித செய்கைகளும் எதினுடைய பிரயோஜனத்திற்காகவோ, அந்த ஆத்மா பிராணனை தரிக்கும் யாவருக்கும் உத்தமமான பிரியமான வஸ்துவல்லவா? (629)

प्रवृत्तिश्च निवृत्तिश्च यच्च यावच्च चेष्टितम् ।

आत्मार्थमेव नान्यार्थं नातः प्रियतमः परः ॥ ६३० ॥

ப்ரவ்ருத்திஸ்ச நிவ்ருத்திஸ்ச யச்ச யாவச்ச சேஷ்டிதம் ।
ஆத்மார்த்³மேவ நான்யார்த்³ம் நாத: ப்ரியதம: பர: ॥ 630 ॥

प्रवृत्तिश्च = ப்ரவ்ருத்தியும்,
ப்ரவ்ருத்திஸ்ச
निवृत्तिश्च = நிவ்ருத்தியும்,
நிவ்ருத்திஸ்ச
यच्च यावच्च चेष्टितम् = எல்லா செய்கையும்,
யச்ச யாவச்ச சேஷ்டிதம்
आत्मार्थमेव = தனக்காகவே தான்,
ஆத்மார்த்³மேவ
न अन्यार्थं = பிறருக்காகஅல்ல,
ந அன்யார்த்³ம்
अतः = இந்த ஆத்மாவைக்காட்டிலும்,
அத:
परः = மேலான,
பர:
प्रियतमः = மிகவும் பிரியமானது,
ப்ரியதம:
न = இல்லை.
ந

காரியத்தைச் செய்வதும், செய்யாமலிருப்பதும், மற்றும் எல்லாச்செய்கையும் ஆத்மாவிடமிருக்கத்தான் வேறு எதற்காகவும் இல்லை. இதைவிட மேலான பிரியமானது வேறு எதுவும் கிடையாது. (630)

तस्मादात्मा केवलानन्दरूपो

यः सर्वस्माद्वस्तुनः प्रेष्ठ उक्तः ।

यो वा अस्मान्मन्यतेऽन्यं प्रियं यं

सोऽयं तस्माच्छोकमेवानुभुङ्क्ते ॥ ६३१ ॥

தஸ்மாதா³த்மா கேவலானந்த³ரூபோ

ய: ஸர்வஸ்மாத்³வஸ்துன: ப்ரேஷ்ட² உக்த: ।

யோ வா அஸ்மான்மன்யதே(அ)ன்யம் ப்ரியம் யம்

ஸோ(அ)யம் தஸ்மாச்சோ³கமேவானுபு³ங்க்தே ॥ 631 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
यः	=	எது,
ய:		
सर्वस्मात् वस्तुनः	=	எல்லா வஸ்துவைக்காட்டிலும்,
ஸர்வஸ்மாத் வஸ்துன:		
प्रेष्ठः	=	மிகவும் பிரியமாக,
ப்ரேஷ்ட ² :		
उक्तः	=	சொல்லப்பட்டதோ,
உக்த:		
आत्मा	=	இந்த ஆத்மா,
ஆத்மா		
केवलानन्दरूपः	=	சுத்த ஆனந்தஸ்வரூபம்,
கேவலானந்த ³ ரூப:		
यो वा	=	எவன் ஒருவன்,
யோ வா		
अस्मात्	=	இந்த ஆத்மாவைக்காட்டிலும்,
அஸ்மாத்		
अन्यं	=	வேறான,
அன்யம்		
यं	=	எதை,
யம்		
प्रियं	=	பிரியமாக,
ப்ரியம்		
मन्यते	=	எண்ணுகிறானே,
மன்யதே		

सोऽयं	=	அந்த இவன்,
सो(अ)यम्		
तस्मात्	=	அதினால்,
तस्मात्		
शोकमेव	=	துன்பத்தையே,
शोकमेव		
अनुभुङ्क्ते	=	அனுபவிக்கிறான்.
अनुभुङ्क्ते		
अनुप ⁴ ங்க்தே		

ஆகையால் எவர் எல்லா வஸ்துக்களையும்விட மிகப் பிரியமென்று சொல்லப் பட்டதோ, அந்த ஆத்மா சுத்தமான ஆனந்த ஸ்வரூபர். எவன் ஒருவன் இந்த ஆத்மா வைக் காட்டிலும் வேறான எந்தப்பொருளை பிரியமாக நினைக்கிறானோ அவன் அதிலிருந்து துன்பத்தைத்தான் அனுபவிப்பான் (பிருஹதாரண்யக உபநிஷத்தில் முதலாவது அத்யாயம் 4 - வது பிராஹ்மணம் 8 - வது மந்திரத்தில் இவ்விஷயம் கூறப்பட்டுள்ளது. (631)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் குருவானவர் ஆத்மா ஆனந்தஸ்வரூபம் என்று நிர்வசனம் செய்ததிலிருந்து ஆனந்தம் வேறு, ஆனந்தத்தை அனுபவிக்கிறவன் வேறு, என்றிருந்தால்தானே ஆனந்தத்தை அனுபவிக்கமுடியும். கல்கண்டு வேறு அதை ருசிப்பவன் வேறு, என்றிருந்தால் தானே கல்கண்டை ருசிக்க முடியும் என்று சிஷ்யனுக்குத் தோன்றி, ஆத்மாவின் ஸ்வரூபமே ஆனந்தமாயிருந்தால் ஆனந்தத் தின் அனுபவம் ஆத்மாவிற்கு எப்படி வரும். கல்கண்டு தித்திப்பாயிருக்கிறதென்றால் அந்த ருசியை கல்கண்டே எப்படி அனுபவிக்க முடியும் என்று ஒருவினிடம் தன் ஸந்தேகத்தைத் தெரிவித்து தெளிவுபடுத்த வேண்டுமென்று பிரார்த்திக்கிறான்: -

शिष्यः –

अपरः क्रियते प्रश्नो मयायं क्षम्यतां प्रभो ।

अज्ञवागपराधाय कल्पते न महात्मनाम् ॥ ६३२ ॥

ஸிஷ்ய: -

அபர: க்ரியதே ப்ரஸ்னோ மயாயம் கூம்யதாம் ப்ரபோ⁴ ।

அஜ்ஞவாக³பராதா⁴ய கல்பதே ந மஹாத்மனாம் ॥ 632 ॥

प्रभो	=	ப்ரபுவே,
प्रभो ⁴		
अपरः	=	வேறொரு,
अपरः		
अयं	=	இந்த,
अयम्		

प्रश्नः	=	கேள்வி,
प्रश्नः		
मया	=	என்னால்,
मया		
क्रियते	=	செய்யப்படுகிறது,
क्रियते		
क्षम्यतां	=	பொறுத்துக் கொள்ளவேண்டும்,
क्षम्यतां		
कृम्यताम्		
अज्ञवाक्	=	அறியாதவனின் வார்த்தை,
अज्ञवाक्		
अज्ञवाक्		
महात्मनाम्	=	பெரியோர்கள் விஷயமான,
महात्मनाम्		
महात्मनाम्		
अपराधाय	=	அபராதத்தின் பொருட்டு,
अपराधाय		
अपराधाय		
न कल्पते	=	ஸமர்த்தமாகாது.
न कल्पते		
न कल्पते		

வேறு ஒரு இந்தக் கேள்வி என்னால் கேட்கப்படுகிறது. ஹே பிரபோ, மன்னிக்கவேண்டும். விஷயம் தெரியாதவனுடைய வார்த்தை பெரியோர்களின் அபராதத்தின் பொருட்டு ஏற்படாது. (632)

आत्मान्यः सुखमन्यच्च नात्मनः सुखरूपता ।

आत्मनः सुखमाशास्यं यतते सकलो जनः ॥ ६३३ ॥

ஆத்மான்ய: ஸுக²மன்யச்ச நாத்மன: ஸுக²ரூபதா ।

ஆத்மன: ஸுக²மாஸாஸ்யம் யததே ஸகலோ ஜன: ॥ 633 ॥

आत्मनः सुखरूपत्वे प्रयत्नः किमु देहिनाम् ।

एष मे संशयः स्वामिन् कृपयैव निरस्यताम् ॥ ६३४ ॥

ஆத்மன: ஸுக²ரூபத்வே ப்ரயத்ன: கிமு தே³ஹினாம் ।

ஏஷ மே ஸம்ஸய: ஸ்வாமின் க்ரூபயைவ நிரஸ்யதாம் ॥ 634 ॥

आत्मा = ஆத்மா,

ஆத்மா

अन्यः = வேறு,

अन्यः

सुखं च = ஸுகமும்,

ஸுக²ம் ச

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अन्यत्	=	வேறு,
अन्यत्		
आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
सुखरूपता	=	ஸுகமாக இருக்கும் தன்மை,
ஸுக ³ ரூபதா		
न	=	கிடையாது,
ந		
आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
ஆத்மன:		
सुखं	=	ஸுகம்,
ஸுக ³ ம்		
आशास्यं	=	விரும்பத்தக்கது, (அதை அடைவதற்காகவே)
ஆஸாஸ்யம்		
सकलो जनः	=	எல்லா மனிதனும்,
ஸகலோ ஜன:		
यतते	=	முயற்சிசெய்க்கறான்,
யததே		
आत्मनः	=	ஆத்மாவுக்கு,
ஆத்மன:		
सुखरूपत्वे	=	ஸுகஸ்வரூபத்தன்மை இருக்குமாகில்,
ஸுக ³ ரூபத்வே		
देहिनाम्	=	மனிதர்களுக்கு,
தே ³ ஹினாம்		
प्रयत्नः किमु	=	முயற்சி ஏன்?
ப்ரயத்ன: கிமு		
स्वामिन्	=	ஸ்வாமியே!
ஸ்வாமின்		
मे	=	என்னுடைய,
மே		
एषः	=	இந்த,
ஏஷ:		
ஏஷ:		
संशयः	=	ஸந்தேஹம்,
ஸம்ஸய:		
कृपयैव	=	தயவினாலேயே,
க்ரூபயைவ		

निरस्यताम् = போக்கப்பட வேணும்.

நிரஸ்யதாம்

ஆத்மா வேறு, ஸுகம் வேறு ஆத்மா ஸுகஸ்வரூபமாயிருக்க முடியாது. ஆத்மாற்கு ஸுகம் வேண்டப்படும் பதார்த்தம். (அதற்காகவே) எல்லா ஜனங்களும் பிரயத்தினம் செய்கிறார்கள். ஆத்மாவே ஸுக ஸ்வரூபமாயிருந்துவிட்டால் ஜீவர்களின் பிரயத்தினம் எதற்காக? ஹே ஸ்வாமின், என்னுடைய இந்த ஸம்சயம் தங்கள் கிருபையினாலேயே போகக்கூடக்கப்பட்டும். (633-634)

श्रीगुरुः -

आनन्दरूपमात्मानमज्ञात्वैव पृथग्जनः ।

बहिःसुखाय यतते न तु कश्चिद्विदन्बुधः ॥ ६३५ ॥

ஸ்ரீகு³ரு³ -

ஆனந்த³ரூபமாத்மானமஜ்ஞாத்வைவ ப்ருத³க்³ஜன³ ।

ப³ஹி³:ஸுகா³ய யததே ந து கஸ்சித்³வித³ன்பு³த⁴: ॥ 635 ॥

आनन्दरूपं = ஆனந்த ஸ்வரூபஞான,

ஆனந்த³ரூபம்

आत्मानं = ஆத்மாவை,

ஆத்மானம்

अमज्ञात्वैव = தெரிந்துகொள்ளாமலேயே,

அமஜ்ஞாத்வைவ

पृथग्जनः = பாமரமனிதன்

ப்ருத³க்³ஜன³:

बहिः = வெளியே,

ப³ஹி³:

सुखाय = ஸுகத்திற்காக,

ஸுகா³ய

यतते = முயற்சிக்கிறான்,

யததே

विदन् = தெரிந்துகொண்ட,

வித³ன்

बुधः कश्चित् तु = புத்திசாலி ஒருவன் கூட,

பு³த⁴: கஸ்சித் து

न = முயற்சிக்கமாட்டான்.

ந

ஆத்மாவை ஆனந்த ஸ்வரூபஞ்சை அறியாததினாலேயே ஸாமான்ய ஜனங்கள் வெளியில் ஸுகத்தின் பொருட்டு பிரயத்தினம் செய்கிறார்கள். விஷயம் தெரிந்த அறிவாளியாகும் பிரயத்தினம் செய்வதில்லை. (635)

अज्ञात्वैव हि निक्षेप भिक्षामटति दुर्मतिः ।

स्ववेश्मनि निधि ज्ञात्वा कोनु भिक्षामटेत् सुधीः ॥ ६३६ ॥

அஜ்ஞாத்வைவ ஹி நிக்ஷேபம் பி⁴க்ஷாமடதி து³ர்மதி:।

ஸ்வவேஸ்மனி நிதி⁴ம் ஜ்ஞாத்வா கோ நு பி⁴க்ஷாமடேத்ஸுதீ⁴: ॥ 636 ॥

நிக்ஷேப	=	புதையலை,
நிக்ஷேபம்		
அஜ்ஞாத்வைவ	=	அறியாமலே தான்,
அஜ்ஞாத்வைவ		
து ³ ர்மதி:	=	புத்திகெட்டவன்,
து ³ ர்மதி:		
பி ⁴ க்ஷா அடதி	=	பி ⁴ க்ஷாடனம் செய்கிறான்,
பி ⁴ க்ஷாம் அடதி		
ஸ்வவேஸ்மனி	=	தன் வீட்டில்,
ஸ்வவேஸ்மனி		
நிதி	=	புதையலை,
நிதி ⁴ ம்		
ஜ்ஞாத்வா	=	அறிந்து,
ஜ்ஞாத்வா		
சுதீ:	=	நல்ல புத்தியுள்ள,
சுதீ:		
கோ நு	=	எவன் தான்,
கோ நு		
பி ⁴ க்ஷா அடதி	=	பி ⁴ க்ஷாடனம் செய்வான்?
பி ⁴ க்ஷாம் அடதி		

புதையலிருப்பதைத் தெரிந்து கொள்ளாமலிருப்பதினால் தான் புத்திகெட்டு பிச்சையெடுக்க அலைகிறான். தன் வீட்டில் நிதி இருக்கிறதென்று தெரிந்து, நல்ல புத்தியுள்ளவன் எவனாவது பிச்சையெடுக்க அலைவானா? (636)

स्थूलं च सूक्ष्मं च वपुः स्वभावतो

दुःखात्मकं स्वात्मतया गृहीत्वा ।

विस्मृत्य च स्वं सुखरूपं आत्मनः

दुःखप्रदेभ्यः सुखं अज्ञ इच्छति ॥ ६३७ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸ்தூ²லம் ச ஸூக்ஷ்மம் ச வபு: ஸ்வபா⁴வதோ
 து³:கா²த்மகம் ஸ்வாத்மதயா க்³ருஹீத்வா ।
 விஸ்மருத்ய ச ஸ்வம் ஸுக²ரூபம் ஆத்மன:
 து³:க²ப்ரதே³ப்⁴ய: ஸுக²ம் அஜ்ஞ இச்ச²தி ॥ 637 ॥

स्वभावतः	=	இயற்கையாகவே,
स्वप्रावतः		
दुःखात्मकं	=	துக்க ஸ்வரூபமான,
து ³ :கா ² த்மகம்		
स्थूलं च सूक्ष्मं च वपुः	=	ஸ்தூல சரீரத்தையும் ஸூக்ஷ்ம சரீரத்தையும்,
ஸ்தூ ² லம் ச ஸூக்ஷ்மம் ச வபு:		
स्वात्मतया	=	தனது ஆத்மாவாக,
ஸ்வாத்மதயா		
गृहीत्वा	=	எண்ணிக்கொண்டும்,
க் ³ ருஹீத்வா		
सुखरूपं	=	ஸுகரூபமான,
ஸுக ² ரூபம்		
आत्मनः	=	ஆத்மாவின்,
ஆத்மன:		
स्वं	=	ஸ்வரூபத்தை,
ஸ்வம்		
विस्मृत्य च	=	மறந்தும்,
விஸ்மருத்ய ச		
अज्ञः	=	அறிவில்லாதவன்,
அஜ்ஞ:		
दुःखप्रदेभ्यः	=	துக்கத்தைக் கொடுக்கும் பொருள்களிலிருந்து,
து ³ :க ² ப்ரதே ³ ப் ⁴ ய:		
सुखं	=	ஸுகத்தை,
ஸுக ² ம்		
इच्छति	=	விரும்புகிறான்.
இச்ச ² தி		

இயற்கையாகவே துக்க ஸ்வரூபமாயிருக்கும் ஸ்தூல சரீரத்தையும் ஸூக்ஷ்ம சரீரத்தையும் தன் ஆத்மாவாக நினைத்துக்கொண்டு, ஸுகரூபமான ஆத்மாவின் ஸ்வரூபத்தை மறந்துவிட்டு துக்கத்தைக்கொடுக்கக்கூடிய பதார்த்தங்களிலிருந்து ஸுகத்தையடைய ஞானமில்லாதவன் விரும்புகிறான். (637)

न हि दुःखप्रदं वस्तु सुखं दातुं समर्हति ।

किं विषं पिबतो जन्तोरमृतत्वं प्रयच्छति ॥ ६३८ ॥

ந ஹி து:க³ப்ரத³ம் வஸ்து ஸுக³ம் தா³தும் ஸமர்ஹதி ।
கிம் விஷம் பிப³தோ ஜந்தோரம்ருதத்வம் ப்ரயச்ச³தி ॥ 638 ॥

दुःखप्रदं	=	துக்கத்தைக் கொடுக்கிற,
து:க ³ ப்ரத ³ ம்		
वस्तु	=	பொருள்,
வஸ்து		
सुखं	=	ஸுகத்தை,
ஸுக ³ ம்		
दातुं	=	கொடுப்பதற்கு,
தா ³ தும்		
न हि समर्हति	=	தகுதியுள்ள தாகாதல்லவா!
ந ஹி ஸமர்ஹதி		
विषं	=	விஷமானது,
விஷம்		
पिबतः	=	குடிக்கிற,
பிப ³ த:		
जन्तोः	=	பிராணிக்கு,
ஜந்தோ:		
अमृतत्वं	=	சாகாத்தன்மையை,
அம்ருதத்வம்		
किं प्रयच्छति	=	கொடுக்கிறதா? (இல்லை.)
கிம் ப்ரயச்ச ³ தி		

துக்கத்தைக்கொடுக்கும் வஸ்து ஸுகத்தைக் கொடுக்க யோக்கியதையற்ற தல்லவா? விஷத்தை சாப்பிடும் பிராணிக்கு அந்த விஷம் சாகாத்தன்மையைக் கொடுக்குமா? (638)

आत्मान्यः सुखमन्यच्चेत्येवं निश्चित्य पामरः।

बहिःसुखाय यतते सत्यमेव न संशयः ॥ ६३९ ॥

ஆத்மான்ய: ஸுக³மன்யச்சேத்யேவம் நிஸ்சித்ய பாமர:।
புஹி:ஸுகா³ய யததே ஸத்யமேவ ந ஸம்ஸய: ॥ 639 ॥

आत्मा अन्यः	=	ஆத்மா வேறு,
ஆத்மா அன்ய:		

सुखं च	=	ஸுகமும்,
ஸுக ³ ம் ச		
अन्यत्	=	வேறு,
அன்யத்		
इत्येवं	=	என்று இவ்வாறு,
இத்யேவம்		
निश्चित्य	=	தீர்மானித்து,
நிஸ்சித்ய		
पामरः	=	பாமரன்,
பாமர:		
सुखाय	=	ஸுகத்தின் பொருட்டு,
ஸுகா ² ய		
बहिः	=	வெளியிலே,
ப ³ ஹி:		
यतते	=	முயற்சிக்கிறான்,
யததே		
सत्यमेव	=	இது உண்மை தான்,
ஸத்யமேவ		
न संशयः	=	ஸந்தேஹமில்லை.
ந ஸம்ஸய:		

ஆத்மா வேறு, ஸுகம் வேறு, என்றிவ்விதம் தீர்மானித்துக் கொண்டு பாமர ஜனர் ஸுகத்திற்காக வெளியில் பிரயத்தினம் செய்கிறது (என்று நீ சொன்னது) வாஸ்தவம் தான், ஸந்தேகமில்லை. (639)

(அவதாரிகை) ஸுகஸாதனமென்று வெளியில் தேடியிலந்து விஷயங்களை அடைந்து அனுபவிக்கப்படும் ஸுகமும் வாஸ்தவத்தில் வெளிப்பதார்த்தத்தைச் சேர்ந்ததில்லை. அந்த விஷயஸுகம் ஆத்ம ஆனந்தத்தின் பிரதிபிம்பம்தான் என்பதை எடுத்துக்காட்டுகிறார்: -

इष्टस्य वस्तुनो ध्यानदर्शनाद्युपभुक्तिषु ।

प्रतीयते य आनन्दः सर्वेषामिह देहिनाम् ॥ ६४० ॥

இஷ்டஸ்ய வஸ்துனோ த்யானதர்ஸநாத்யுபபு³க்திஷு ।

ப்ரதீயதே ய ஆனந்த³: ஸர்வேஷாமிஹ தே³ஹினாம் ॥ 640 ॥

स वस्तुधर्मो नो यस्मात् मनस्येवोपलभ्यते ।

वस्तुधर्मस्य मनसि कथं स्यादुपलम्भनम् ॥ ६४१ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸ வஸ்துத⁴ர்மோ நோ யஸ்மாத் மனஸ்யேவோபலப்⁴யதே ।
வஸ்துத⁴ர்மஸ்ய மனஸி கத²ம் ஸ்யாது³பலம்ப⁴னம் ॥ 641 ॥

இஹ	=	இங்கு,
இஹ सर्वेषां देहिनां	=	எல்லா பிராணிகளுக்கும்,
ஸர்வேஷாம் தே ³ ஹினாம் इष्टस्य	=	ஆசைப்பட்ட,
இஷ்டஸ்ய वस्तुनः	=	பொருளின்,
வஸ்துன: ध्यानदर्शनाद्युपभृक्तिषु	=	த்யானம், பார்த்தல் முதலிய போகங்களில்,
த்யானத ³ ர்ஸநாத் ³ யுபபு ⁴ க்திஷு यः	=	எந்த,
ய: आनन्दः	=	ஆநந்தம்,
ஆனந்த ³ : प्रतीयते	=	தோன்றுகிறதோ,
ப்ரதீயதே सः	=	அது,
ஸ: नो वस्तुधर्मो	=	(அந்த) பொருளின் தர்மமல்ல,
நோ வஸ்துத ⁴ ர்மோ यस्मात्	=	ஏனெனில்,
யஸ்மாத் मनस्येव	=	மனதில் தானே,
மனஸ்யேவ उपलभ्यते	=	காணப்படுகிறது,
உபலப் ⁴ யதே वस्तुधर्मस्य	=	வஸ்துவின் ஸ்வபாவத்திற்கு,
வஸ்துத ⁴ ர்மஸ்ய मनसि	=	மனதில்,
மனஸி उपलम्भनं	=	தோன்றுதல்,
உபலம்ப ⁴ னம் कथं स्यात्	=	எப்படி ஏற்படும்?
கத ² ம் ஸ்யாத்		

ஆசைப்படுகிற வஸ்து ஸர்பந்தமான தியானம், தர்சனம் போகங்களில் எல்லா பிராணிகளுக்கும் இங்கே தெரிகிறதே, அந்த ஆனந்தம் அந்த வஸ்துவின் தர்ம மில்லை, ஏனென்றால் அந்த ஆனந்தத்தின் உணர்ச்சி மனஸில் தான் காணப்படுகிறது. வஸ்துவின் தர்மத்திற்கு மனஸில் உணர்ச்சி எப்படி ஏற்படும்? (640-641)

अन्यत्र त्वन्यधर्माणामुपलम्भो न दृश्यते ।

तस्मात् वस्तुधर्मोऽयमानन्दस्तु कदाचन ॥ ६४२ ॥

அன்யத்ர த்வன்யதர்மாணாமுபலம்போ ந த்ருஸ்யதே ।
தஸ்மாத் வஸ்துதர்மோ(அ)யமானந்தஸ்து கதாசன ॥ 642 ॥

अन्यधर्माणां	=	வேறென்றின் ஸ்வபாவங்களுக்கு,
अन्यत्र	=	வேறென்றில்,
अन्यत्र उपलम्भः	=	தோன்றுவது,
उपलम्भः	=	காணப்படுகிறதில்லை,
न दृश्यते	=	ஆகையால்,
तस्मात्	=	இந்த ஆனந்தம்,
अयं आनन्दः	=	ஒருக்காலும்,
अयम् आनन्दः कदाचन	=	வஸ்துக்களின் ஸ்வபாவமாகாது.
कदाचन	=	
न वस्तुधर्मः	=	
न वस्तुधर्मः	=	

ஒரு வஸ்துவின் தர்மங்களுக்கு வேறொரு வஸ்துவில் தோற்றம் காணப்படு கிறதில்லை. ஆகையால் இந்த ஆனந்தம் ஒருக்காலும் வஸ்துவின் தர்மமாகாது. (642)

नाप्येष धर्मो मनसोऽसत्यर्थे तद्दर्शनात् ।

असति व्यञ्जके व्यङ्ग्यं नोदेतीति न मन्यताम् ॥ ६४३ ॥

நாப்யேஷ தர்மோ மனஸோ(அ)ஸத்யர்தே தத் தர்ஸனாத் ।
அஸதி வ்யஞ்சுஜகே வ்யங்க்யம் நோதேதீதி ந மன்யதாம் ॥ 643 ॥

सत्यर्थेऽपि च नोदेति ह्यानन्दस्तूक्तलक्षणः ।

सत्यपि व्यञ्जके व्यङ्ग्यानुदयो नैव संमतः ॥ ६४४ ॥

ஸத்யர்தே³(அ)பி ச நோதே³தி ஹ்யானந்த³ஸ்தூக்தலக்ஷண: ।
ஸத்யபி வ்யஞ்ஜகே வ்யங்க்யானுத³யோ நைவ ஸம்மத: ॥ 644 ॥

அர்த்தே ³ அஸதி	=	பொருள் இல்லாதபொழுது,
தத் ³ தர்ஸனாத்	=	அது காணப்படாததால்,
ஏஷ:	=	இது,
ஏஷ:		
நாபி மனஸோ தர்ம:	=	மனதின் தர்மமும் இல்லை,
வ்யஞ்ஜகே அஸதி	=	வெளிப்படுத்துகிற வளது இல்லாத காரணத்தால்,
வ்யஞ்ஜகே அஸதி	=	வெளிப்படுத்தப்படவேண்டிய பொருள்,
வ்யங்க்யம்	=	உண்டாகவில்லை,
நோதே ³ தி	=	என்று,
இதி	=	எண்ணவேண்டம்.
ந மன்யதாம்	=	பொருள் இருந்தும் கூட,
அர்த்தே ³ ஸத்யபி ச	=	முன் சொல்லப்பட்ட வைபாவமுள்ள,
உக்தலக்ஷண:	=	ஆனந்தமோ வெனில்,
ஆனந்த ³ ஸ்து	=	உண்டாவதில்லை,
ந உதே ³ தி	=	வெளிப்படுத்தும் பொருள் இருந்தும் கூட,
வ்யஞ்ஜகே ஸத்யபி	=	வெளிப்படுத்தப்படும் பொருள்
வ்யங்க்யானுத ³ ய:	=	உண்டாகாமலிருப்பது,
நைவ ஸம்மத:	=	(ஒருவராலும்) ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டதல்ல.
நைவ ஸம்மத:		

வஸ்து இல்லாதபோது ஆனந்தம் தெரியாததினால், இது மனஸின் தர்மமும் ஆகாது, வெளிப்படுத்திக் காட்டும் பொருள் இல்லாததினால் காட்டப்பட வேண்டிய பதார்த்தம் தெரியவில்லையென்று நினைத்துவிடக்கூடாது. விஷயம் இருக்கிற போதுகூட முன் சொன்ன லக்ஷணத்துடன் கூடின ஆனந்தம் ஏற்படுவதில்லை. காட்டுவது இருந்தும்கூட காட்டப்படுவது தெரியவில்லையென்று ஒப்புக்கொள்ளவே முடியாது.

[ஸூக ஸாதனமாகக் கருதப்படும் விஷயத்திற்கு உதாஹரணமாக ஒரு பழத்தை எடுத்துக்கொண்டால், அது பழுத்திருக்கிறது, தித்திப்பாயிருக்கிறது, என்பது போலவுள்ள தர்மங்கள் அந்த பழத்தைச் சேர்ந்தவை. அதைப் பார்ப்பதினால் ஏற்படும் பிரீதியோ, அதை தன்னுடையதாக ஆக்கிக்கொள்வதில் ஏற்படும் மோதமோ அதை புஜிப்பதினால் ஏற்படும் பிரமோதமோ, இவையெல்லாம் ஆனந்தத்தின் அம்சங்களாக மனஸிலேயே தோன்றுவதால் இவை அப்பழத்தைச் சேர்ந்த தர்மங்களல்ல. இவை மனஸின் தர்மங்களாவென்று பார்த்தால், அப்படியுமில்லை, ஏனென்றால் பழமில்லாமல் மனஸ் மாத்திரம் இருக்கும்போது இந்த அனுபவம் ஏற்படுவதில்லை. ஆனந்தம் மனஸின் தர்மமதான், ஆனால் வெளிக்காட்டுவதற்குப் பழம் இல்லாததால் வெளியில் தெரியவில்லையென்று சொல்லி விடலாமா என்று பார்த்தால், பழம் இருந்தாலும் மனஸில் ஆனந்தம் ஏற்படாமலிருப்பதையும் பார்த்திருக்கிறோம். ஆனந்த தர்மத்தை வெளிப்படுத்துவதற்கு வேண்டிய பழம் இருந்தும் ஆனந்தமேற்படவில்லையென்பது யுத்திக்குப் பொருந்தாது.] (643-644)

(அவதாரிகை) மனஸில்தான் ஆனந்தம், அதை வெளிப்படுத்தக்கூடிய பழம் இருந்தும் வெளிப்படாமலிருப்பது துரதிருஷ்டம் (பாபம்) முதலான பிரதிபந்தங்களால் இருக்கலாம். எப்படி அக்னிக்கு எரிக்கும் சக்தி இருந்தும், எரியவேண்டிய பதார்த்தம் கூட விருந்தும், பச்சிலை, மந்திரம் முதலானவைகளால் அந்த சக்தி வெளிப்படாமல் இருந்து விடுகிறதோ, அப்படியிருக்கலாம், என்று சொல்வதற்கும் வழியில்லையென்று அடுத்த சுலோகத்தில் சொல்கிறார்: -

दुरदृष्टादिकं नात्र प्रतिबन्धः प्रकल्प्यताम् ।

प्रियस्य वस्तुनो लाभे दुरदृष्टं न सिध्यति ॥ ६४५ ॥

து³ரத்³ருஷ்டாதி³கம் நாத்ர ப்ரதிப³ந்த⁴: ப்ரகல்ப்யதாம் ।

ப்ரியஸ்ய வஸ்துனோ லாபே⁴ து³ரத்³ருஷ்டம் ந ஸித்⁴யதி ॥ 645 ॥

अत्र = இங்கு,

अत्र दुरदृष्टादिकं = துரதிருஷ்டம் முதலியவை,

து³ரத்³ருஷ்டாதி³கம் प्रतिबन्धः = பிரதபந்தமாக (தடை செய்பவையாக),

ப்ரதிப³ந்த⁴:

न प्रकल्प्यतां	=	கல்பிக்கக்கூடாது,
ந ப்ரகல்ப்யதாம் प्रियस्य वस्तुनः लाभे	=	பிரியமான வஸ்து கிடைத்திருக்கும்பொழுது,
பரியஸ்ய வஸ்துன: லாபே दुरदृष्टं	=	துரதிருஷ்டம்,
துரத்ருஷ்டம் न सिध्यति	=	ஸித்திக்காது.
ந ஸித்யதி		

இவ்விஷயத்தில் துரதிருஷ்டம் முதலியதை பிரதிபந்தம் (தடை) என்று கல்பிக்கக்கூடாது. பிரியமான வஸ்து கிடைத்திருப்பதனாலேயே துரதிருஷ்டம் இருக்காது. அதாவது, துரதிருஷ்டம் இருந்ததேயானால் பிரியமான வஸ்து கிடைத்தேயிராது. (645)

तस्मात् न मानसो धर्मो निर्गुणत्वात् न चात्मनः ।

தஸ்மாத் ந மானஸோ தர்மோ நிர்குணத்வாத் ந சாத்மன: ।

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத் न मानसो धर्मः	=	(ஸுகம்) மனதைச் சேர்ந்ததான தர்மமல்ல,
ந மானஸோ தர்ம: निर्गुणत्वात्	=	குணமில்லாத தன்மையால்,
நிர்குணத்வாத் आत्मनो न च	=	ஆத்மாவினுடையதுமல்ல.
ஆத்மனோ ந ச		

ஆகையால் விஷயத்திலிருந்து கிடைக்கும் ஸுகம் மனஸின் தர்மம் இல்லை. ஆத்மா எவ்வித குணமுமற்றதால் இது ஆத்மாவின் தர்மமுமில்லை.

(அவதாரிகை) இவ்விதம் விஷய ஸுகம் விஷயத்தைச் சேர்ந்ததில்லை, மனஸைச் சேர்ந்ததும் இல்லை, ஆத்மாவைச் சேர்த்ததும் இல்லை, என்று சொல்லி விட்டால், அது அனுபவிக்கப்படுகிறமட்டில் என்ன காரணத்தினால் எந்தப் பிரகாரமாகத் தோன்றுகிறதென்று சொல்லவேண்டாமா என்ற கேள்வி ஏற்படுவது நியாயமான தினால், அதற்கு பதில் மேலால் சொல்கிறார்: -

किं तु पुण्यस्य सांनिध्यात् इष्टस्यापि च वस्तुनः ॥ ६४६ ॥

கிம் து புண்யஸ்ய ஸாம்நித்யாத் இஷ்டஸ்யாபி ச வஸ்துன: ॥ 646 ॥

सत्वप्रधाने चित्तेऽस्मिंस्त्वात्मैव प्रतिबिम्बति ।

आनन्दलक्षणः स्वच्छे पयसीव सुधाकरः ॥ ६४७ ॥

ஸத்வப்ரதா⁴னே சித்தே(அ)ஸ்மிம்ஸ்த்வாத்மைவ ப்ரதிபி³ம்ப³தி ।

ஆனந்த³லக்ஷண: ஸ்வச்சே² பயஸீவ ஸுதா⁴கர: ॥ 647 ॥

किं तु	=	ஆனால்,
किम् तु		
पुण्यस्य	=	புண்யத்தினுடையவும்,
पुण्यस्य		
इष्टस्यवस्तुनध्यापि	=	விரும்பிய பொருளினுடையவும்,
इष्टस्यवस्तुनध्यापि		
सांनिध्यात्	=	ஸாந்நிதயத்தால் (அருகில் இருப்பதால்),
सांनिध्यात्		
सत्वप्रधाने	=	ஸ்தவ குணத்தை ப்ரதானமாகக்கொண்ட,
सत्वप्रधाने		
अस्मिन् चित्ते	=	இந்த மனதில்,
अस्मिन् चित्ते		
आनन्दलक्षणः	=	ஆனந்த ஸ்வரூபமான,
आनन्दलक्षणः		
आत्मैव तु	=	ஆத்மாவேதான்,
आत्मैव तु		
स्वच्छे	=	தெளிவான,
स्वच्छे		
पयसि	=	தண்ணீரில்,
पयसि		
सुधाकरः इव	=	சந்திரன்போல,
सुधाकरः इव		
प्रतिबिम्बति	=	ப்ரதிபிம்பிக்கிறது.
प्रतिबिम्बति		
प्रतिबिम्बति		

ஆனால், புண்யம் (பலன் கொடுக்க) ஸமீபத்தில் வந்திருப்பதினாலும், விரும்பிய வஸ்துவும் கிடைத்திருப்பதினாலும், ஸத்வகுணப் பிரதானமான இந்த மனஸில், நல்ல தெளிவான ஜலத்தில் எப்படி சந்திரன் பிரதிபிம்பிக்கிறானோ அதே மாதிரியாக, ஆனந்த ஸ்வரூபமான ஆத்மா பிரதிபிம்பிக்கிறார்.

[ஆத்மாவின் ஆனந்தம் மனஸில் தோன்ற வேண்டுமானால் மனம் புண்ணியத் தினால் ஸத்வகுணம் மேலிட்டதாக இருக்கவேண்டும். அதே புண்ணியத்தினால்

விரும்பிய பதார்த்தமும் கிடைத்திருக்கவேண்டும். இவ்விதம் மனஸில் தோன்றும் ஆத்ம பிரதிபிம்பமான ஆனந்தம்தான் விஷய ஸுகம் என்று சொல்லப்படுகிறது.]

(646-647)

सोऽयमाभास आनन्दश्चित्ते यः प्रतिबिम्बितः ।

पुण्योत्कर्षापकर्षाभ्यां भवत्युच्चावचः स्वयम् ॥ ६४८ ॥

ஸோ(அ)யமாபா'ஸ ஆனந்த'ஸ்சித்தே ய: ப்ரதிபி'ம்பி'த: ।

புண்யோத்கர்ஷாபகர்ஷாப்யாம் ப'வத்யுச்சாவச: ஸ்வயம் ॥ 648 ॥

यः = ஆனந்தம்,

यः
चित्ते = மனதில்,

सिद्धे
प्रतिबिम्बितः = பிரதி பிம்பித்ததோ,

प्रतिबिम्बितः
सोऽयं = அந்த இந்த,

ஸோ(அ)யம்
आभास आनन्दः = பிரதி பிரதிபிம்ப ஆனந்தம்,

ஆபா'ஸ ஆனந்த':
पुण्योत्कर्षापकर्षाभ्यां = புண்யத்தின் உயர்வு தாழ்வுகளால்,

पुण्योत्कर्षापकर्षाभ्यां
स्वयं = தானே,

स्वयम्
उच्चावचः = மேலானதாகவும் கீழானதாகவும்,

उच्चावचः
उच्चावचः = ஆகிறது.

भवति

ப'வதி

மனஸில் எந்த ஆனந்தம் பிரதிபிம்பிக்கிறதோ, அந்த பிரதிபிம்ப ஆனந்தம் புண்ணியத்தின் அதிகம் குறைவு என்ற காரணத்தினால் தானே மேல்பட்டதாகவும் கீழ்ப்பட்டதாகவும் ஏற்படுகிறது. (648)

(அவதாரிகை) புண்ணியத்தின் தாரதம்யத்தினால் தான் விஷய ஸுகத்தில் தாரதம்யம் ஏற்படுகிறதென்பதை வைத்து தைத்திரீய உபநிஷத்தில் ஆனந்த தாரதம்யம் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது என்பதையும், இந்த ஆனந்தம் புண்ணியத்தினால் ஏற்படுவதினால் புண்ணியம் செலவழிந்தவுடன் நாசத்தை யடைந்துவிடுமென்பதையும் சொல்கிறார்: -

सार्वभौमादिब्रह्मान्तं श्रुत्या यः प्रतिपादितः ।

स क्षयिष्णुः सातिशयः प्रक्षीणे कारणे लयम् ।

यात्येष विषयानन्दो यस्तु पुण्यैकसाधनः ॥ ६४९ ॥

ஸார்வபௌமாதி³ப்³ரஹ்மாந்தம் ஸ்ருத்யா ய: ப்ரதிபாதி³த: ।

ஸ கூடியிஷ்ணு: ஸாதிஸய: ப்ரக்ஷீணே காரணே லயம் ।

யாத்யேஷ விஷயானந்தோ³ யஸ்து புண்யைகஸாத⁴ன: ॥ 649 ॥

ய: = எந்த ஆனந்தம்,

ய:

सार्वभौमादिब्रह्मान्तं = ஸார்வபௌமர் முதல் ப்ரஹ்மாவரை,

ஸார்வபௌமாதி³ப்³ரஹ்மாந்தம்

श्रुत्या = சுருதியால்,

ஸ்ருத்யா

प्रतिपादितः = விளக்கப்பட்டிருக்கிறதோ,

ப்ரதிபாதி³த:

स: = அது,

ஸ:

क्षयिष्णुः = குறைவடையும் ஸ்வபாவமுள்ளது,

கூடியிஷ்ணு:

सातिशयः = மேலும் கீழுமாக உள்ளது,

ஸாதிஸய:

य: = எது,

ய:

पुण्यैकसाधनः = புண்யம் ஒன்றையே ஸாதனமாக உடையதோ,

புண்யைகஸாத⁴ன:

एष विषयानन्दः = இந்த விஷயானந்தம்,

ஏஷ விஷயானந்த³:

कारणे = காரணமான புண்யம்,

காரணே

प्रक्षीणे = அழிந்தவுடன்,

ப்ரக்ஷீணே

लयं याति = நாசமடைகிறது.

லயம் யாதி

புமி பூராவும் ஆளும் சக்கிரவர்த்தி முதல் நான்முக பிரஹ்மாவரையில் வேதத்தில் பிரதிபாதிக்கப்பட்டிருக்கிறது எதுவோ அந்த விஷயானந்தம் குறையக் கூடியது, மேல் கீழ் உள்ளது, புண்ணியத்தினாலேயே ஏற்படுகிறதாய் எந்த ஆனந்த

மிருக்கிறதோ, அது காரணமான புண்ணியம் தீர்ந்தவுடன் தானும் லயத்தை யடைந்துவிடும். (649)

ये तु वैषयिकानन्दं भुञ्जते पुण्यकारिणः ।

दुःखं च भोगकालेऽपि तेषां अन्ते महत्तरम् ॥ ६५० ॥

யே து வைஷயிகானந்தம் புகுஜதே புண்யகாரிண: ।

து:கம் ச போககாலே(அ)பி தேஷாம் அந்தே மஹத்தரம் ॥ 650 ॥

पुण्यकारिणः = புண்யம் செய்த,

पुण्यकारिणः

ये तु = எவர்கள்,

यै तु

वैषयिकानन्दं = விஷயத்திலிருந்து ஏற்படும் ஆனந்தத்தை,

वैषयिकानन्दं

भुञ्जते = அனுபவிக்கிறார்களோ,

भुञ्जते

पुण्यकारिणः = அவர்களுக்கு,

पुण्यकारिणः

तेषां = அனுபவிக்கும் காலத்திலும்,

तेषां

अन्ते = துக்கமும் உண்டு,

अन्ते

महत्तरम् = முடிவில்,

महत्तरम्

महत्तरम् = மிக அதிகமான துக்கம் உண்டு.

महत्तरम्

புண்ணியம் செய்த எவர்கள் விஷயத்திலிருந்து ஏற்படும் ஆனந்தத்தை அனுபவிக்கிறார்களோ, அவர்களுக்கு அனுபவிக்கிற காலத்திலும் கூட துக்கம் உண்டு, முடிவில் வெகு அதிகமான துக்கம் உண்டு. (650)

सुखं विषयसंपृक्तं विषसंपृक्त भक्तवत् ।

भोगकालेऽपि भोगान्ते दुःखमेव प्रयच्छति ॥ ६५१ ॥

ஸுகம் விஷயஸம்ப்ருக்தம் விஷஸம்ப்ருக்த பக்தவத் ।

போககாலே(அ)பி போகாந்தே து:கமேவ ப்ரயச்சதி ॥ 651 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

விஷயஸம்பூத்	=	விஷயத்துடன் ஸம்பந்தப்பட்ட,
விஷயஸம்ப்ருக்தம்		
சுखं	=	ஸுகமானது,
ஸுக ³ ம்		
विषसंपृक्त भक्तवत्	=	விஷத்துடன் கலந்த அன்னம் போல,
விஷஸம்ப்ருக்த பக்தவத்		
भोगकालेऽपि	=	அனுபவ ஸமயத்திலும்,
போ ⁴ க ³ காலே(அ)பி		
भोगान्ते	=	அனுபவத்தின் முடிவிலும்,
போ ⁴ கா ³ ந்தே		
दुःखमेव	=	துக்கத்தையே,
து ³ :க ³ மேவ		
प्रयच्छति	=	கொடுக்கிறது.
ப்ரயச்ச ³ தி		

விஷயத்துடன் ஸம்பந்தப்பட்ட ஸுகமானது விஷம் கலந்த அன்னம் போல, போக காலத்திலும் போகமுடிவிலும் துக்கத்தையே கொடுக்கிறது. (651)

सुखं उच्चावचत्वेन क्षयिणुत्वभयेन च ।

भोगकाले भवेत् नृणां ब्रह्मादिपदभाजिनाम् ॥ 652 ॥

ஸுக³ம் உச்சாவசத்வேன க்ஷயிஷ்ணுத்வப⁴யேன ச ।

போ⁴க³காலே ப⁴வேத் ந்ருணம் ப்³ரஹ்மாதி³பத³பா⁴ஜினம் ॥ 652 ॥

उच्चावचत्वेन	=	மேலானதாகவும் கீழானதாகவுமிருப்பதாலும்,
உச்சாவசத்வேன		
क्षयिणुत्वभयेन च	=	குறைவடையும் தன்மையில் பயத்தாலும்,
க்ஷயிஷ்ணுத்வப ⁴ யேன ச		
ब्रह्मादिपदभाजिनाम्	=	ப்ரஹ்மா முதலியவர்களின் பதவியில் இருக்கும்,
ப் ³ ரஹ்மாதி ³ பத ³ பா ⁴ ஜினம்		
नृणां	=	மனிதர்களுக்கு,
ந்ருணம்		
सुखं	=	ஸுகமானது,
ஸுக ³ ம்		
भोगकाले	=	அனுபவிக்கும் காலத்தில்,
போ ⁴ க ³ காலே		
भवेत्	=	(துக்கமாக) ஆகிவிடும்.
ப ⁴ வேத்		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

விஷய ஸுகமானது, மேல் கீழ் தன்மையுள்ளதாயிருப்பதாலும், குறைந்து விடக்கூடிய தன்மையுடையதே என்ற பயத்தினாலும், பிரஹ்மா முதலானவர்களுடைய பதவிகளில் இருக்கும் மனிதர்களுக்கு போக காலத்திலேயே (துக்கம்) இருக்கும். இங்கு

'भोगकाळे भवेत् दुःखं'

'போ'க'காளே ப'வேத் து':க'ம்'

என்றும்

'सुखस्य'

'ஸுக'ஸ்ய'

என்றும் பாடம் இருக்கலாம்.

(652)

राजस्थानप्रविष्टानां तारतम्यं मतं यथा ।

तथैव दुःखं जन्तूनां ब्रह्मादिपदभाजिनाम् ॥ ६५३ ॥

ராஜஸ்தா²னப்ரவிஷ்டானாம் தாரதம்யம் மதம் யதா² ।

ததை'வ து':க'ம் ஜந்தூனாம் ப்'ரஹ்மாதி'பத'பா'ஜினாம் ॥ 653 ॥

यथा = எப்படி,

यथा²

राजस्थानप्रविष्टानां = ராஜபதவியில் நுழைந்திருப்பவர்களுக்கு,

राजस्थानप्रविष्टानாம்

तारतम्यं = மேல் கீழ் தன்மை,

तारतम्यம்

मतं = ஸம்மதமோ,

मतं

तथैव = அப்படியே,

तथैव

ब्रह्मादिपदभाजिनाम् = ப்ரஹ்மா முதலானவர்களின் பதவிகளை

प'रह्ममाति'पत'पा'जिनाम्

जन्तूनां = பிராணிகளுக்கு,

जन्तूनाम्

दुःखं = துக்கம் உண்டு.

दुःखं

तु':क'म्

எப்படி ராஜபதவியில் இருப்பவர்களுக்குள் சிற்றரசன், அரசன், மஹாராஜா, சக்ரவர்த்தி, ஸம்ராட் என்று மேல் கீழ் தன்மை உண்டோ அப்படியேதான் பிரஹ்மா முதலானவரின் பதவியை யடைந்திருக்கும் பிராணிகளுக்கும் துக்கம் உண்டு. இங்கு

'तथैव सबैजन्तूनां'

'ததை'வ ஸபை'ஜந்தூனோ'

शाश्वतः	=	எப்பொழுதும் இருக்கக் கூடியது,
शान्भवतः		
निर्द्वयः	=	இரண்டற்றது,
निरत्वयः		
पूर्णः	=	நிறைந்தது,
पूरणः		
नित्यः	=	அழிவற்றது,
नित्यः		
एकोपि	=	ஒன்றாக இருந்தாலும்,
ஏகோபி		
निर्भयः	=	பயமற்றது,
निरपयः		
प्रतिबिम्बेन	=	பிரதி பிம்பத்தால்,
ப்ரதிபி ³ ம்பே ³ ன		
बिम्बवत्	=	பிம்பம்போல்,
பி ³ ம்ப ³ வத்		
आभासानन्देन	=	கொஞ்சமாக விளங்கும் பிரதிபிம்பானந்தத்தால்
ஆபா ⁴ ஸானந்தே ³ ன		(பிம்பபூதமான ஆத்மாநந்தம்),
लक्ष्यते	=	அறியப்படுகிறது.
लक्ष्यते		

பிம்பமாயிருக்கும் ஆனந்தம் எதுவோ, அது ஆத்மானந்த ஸ்வரூபமாக உள்ளது அது மாறுதலற்றது, இரண்டற்றது, பூர்ணமாயுள்ளது, நித்யமாயுள்ளது, ஒன்றாகவே உள்ளது, பயமற்றது. பிரதிபிம்பத்தால் பிம்பம் காட்டப்படுவதுபோல, ஆபாஸ (பிரதிபிம்ப) ஆனந்தத்தினால் பிம்பமான ஆத்மானந்தம் காட்டப்படுகிறது.

(655)

प्रतिबिम्बो बिम्बमूलो विना बिम्बं न सिध्यति ॥ ६५६ ॥

ப்ரதிபி³ம்போ³ பி³ம்ப³மூலோ வினா பி³ம்ப³ம் ந ஸித்⁴யதி ॥ 656 ॥

यत् ततो बिम्ब आनन्दः प्रतिबिम्बेन लक्ष्यते ।

युक्त्यैव पण्डितजनैः, न कदाऽप्यनुभूयते ॥ ६५७ ॥

யத் ததோ பி³ம்ப³ ஆனந்த³: ப்ரதிபி³ம்பே³ன லக்ஷயதே ।

யுத்தயைவ பண்டி³தஜனை³, ந கதா³(அ)ப்யனுபூ⁴யதே ॥ 657 ॥

यत् = எந்தக்காரணத்தால்,

यत्

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

बिम्बमूलः	=	பிம்பத்தைக் காரணமாக உடைய,
पि०म्प०मूलः		
प्रतिबिम्बः	=	பிரதிபிம்பமானது,
प्रतिपि०म्प०ः		
बिम्बं विना	=	பிம்பம் இல்லாமல்,
पि०म्प०म् विना		
न सिध्यति	=	ஏற்படாதோ,
न सित् ⁴ यति		
ततः	=	ஆகையால்,
ततः		
पण्डितजनैः	=	கல்விமான்களான ஜனங்களால்,
पण्डितजनैः		
युक्त्यैव	=	யுத்தியாலேயே,
युक्त्यैव		
प्रतिबिम्बेन	=	பிரதிபிம்பத்தைக் கொண்டு,
प्रतिबिम्बेन		
बिम्ब आनन्दः	=	பிம்பமான ஆனந்தமானது,
बिम्ब आनन्दः		
लक्ष्यते	=	ஊகிக்கப்படுகிறது,
लक्ष्यते		
कदापि	=	ஒரு பொழுதும்,
कदापि		
न अनुभूयते	=	(நேரில்) அனுபவிக்கப்படுகிறதில்லை.
न अनुभूयते		

பிரதி பிரதிபிம்பமானது பிம்பத்தை மூலமாயுடையது பிம்பம் இல்லையானால் பிரதிபிம்பம் ஏற்படாது. இவ்விதமிருப்பதால், பிம்பமாயிருக்கிற ஆனந்தம் யுத்தியினாலேயே பிரதி பிம்பத்தைக்கொண்டு அறிவாளி ஜனங்களால் அறியவேண்டியிருக்கிறது. அந்த ஆனந்தம் ஒரு பொழுதும் (நேரில் விஷயங்கள் போல) அனுபவிக்கப்படுவதில்லை.

(656-657)

अविद्याकार्यकरणसंघातेषु पुरोदितः ।

आत्मा जाग्रत्यपि स्वमे न भवत्येष गोचरः ॥ ६५८ ॥

அவித்³யாகார்யகரணஸங்கா⁴தேஷு புரோதி³த: ।

ஆத்மா ஜாக்³ரத்யபி ஸ்வமே ந ப⁴வத்யேஷ கோ³சர: ॥ 658 ॥

पुरा उदितः	=	முன் சொல்லப்பட்ட,
पुरा உதி ³ த:		
एष आत्मा	=	இந்த ஆத்மாவானது,
ஏஷ ஆத்மா		
अविद्याकार्यकरणसंघातेषु	=	அக்ஞானம், சரீரம், இந்திரியங்கள் முதலியவை
அவித் ³ யாகார்யகரணஸங்கா ⁴ தேஷு		களின் கூட்டான தேஹங்களில்,
जाग्रत्यपि	=	ஜாக்ரத் நிலையிலும்,
ஜாக் ³ ரத்யபி		
स्वमे	=	கனவிலும்,
ஸ்வமே		
गोचरः न भवति	=	ஞானத்திற்கு விஷயமாக ஆகிறதில்லை.
கோ ³ சர: ந ப ⁴ வதி		

முன் சொல்லப்பட்ட இந்த ஆத்மா அக்ஞானம், சரீரம், இந்திரியங்கள் சேர்ந்த கூட்டங்களில் ஜாக்கிரத் காலத்திலாவது ஸ்வப்னத்திலாவது ஞானத்திற்கு விஷயமாகிறதில்லை. (658)

स्थूलस्यापि च सूक्ष्मस्य दुःखरूपस्य वर्ष्मणः ।

लये सुषुप्तौ स्फुरति प्रत्यक् आनन्दलक्षणः ॥ ६५९ ॥

ஸ்தூ³லஸ்யாபி ச ஸூக்ஷ்மஸ்ய து³:க³ரூபஸ்ய வர்ஷ்மண: ।

லயே ஸுஷுப்தௌ ஸ்பு³ரதி ப்ரத்யக் ஆனந்த³லக்ஷண: ॥ 659 ॥

दुःखरूपस्य	=	துக்கஸ்வரூபமான,
து ³ :க ³ ரூபஸ்ய		
स्थूलस्यापि	=	ஸ்தூலசரீரத்திற்கும்,
ஸ்தூ ³ லஸ்யாபி		
सूक्ष्मस्य वर्ष्मणश्च	=	ஸூக்ஷ்மசரீரத்திற்கும்,
ஸூக்ஷ்மஸ்ய வர்மணஸ்ச		
लये	=	லயம் ஏற்பட்டபொழுது,
லயே		
सुषुप्तौ	=	ஸுஷுப்தியில்,
ஸுஷுப்தௌ		
आनन्दलक्षणः	=	ஆனந்தஸ்வரூபமான,
ஆனந்த ³ லக்ஷண:		
प्रत्यक्	=	பிரத்யகாத்மா,
ப்ரத்யக்		

स्फुरति = பிரகாசிக்கிறது.
ஸ்புரதி

துக்கரூபமாயிருக்கும் ஸ்தூல சரீரமும் ஸூக்ஷ்ம சரீரமும் லயமடைந்திருக்கும் போது, ஸுஷுப்தியில் ஆனந்த ஸ்வரூபமான உள்ளிருக்கும் ஆத்மா விளங்குகிறார். (659)

न ह्यत्र विषयः कश्चित् नापि बुद्ध्यादि किञ्चन ।
आत्मैव केवलानन्दमात्रः तिष्ठति निर्द्वयः ॥ ६६० ॥

ந ஹ்யத்ர விஷய: கஸ்சித் நாபி புத்த்யாதி³ கிஞ்சன ।
ஆத்மைவ கேவலானந்த³மாத்ர: திஷ்ட²தி நிர்த்த³ய: ॥ 660 ॥

अत्र = இந்த ஸுஷுப்தியில்,
अत्र
कश्चित् विषयः = ஒரு விஷயமும்,
कश्चित् विषयः
नहि = இல்லையல்லவா!
नहि
न ह्यत्र
बुद्ध्यादि किञ्चन = புத்தி முதலியவை ஒன்றும்,
बुद्ध्यादि किञ्चन
पुत्त³याति³ किञ्चन
न = இல்லை,
न
न निर्द्वयः = இரண்டாவதற்றதான,
न निर्द्वयः
निर்த்த³यः = ஆத்மாதான்,
निर்த்த³यः
आत्मैव = ஆத்மைவ
आत्मैव
आत्मैव
केवलानन्दमात्रः = சுத்தமான ஆனந்தஸ்வரூபமாகவே,
केवलानन्दमात्रः
केवलानन्दमात्रः
तिष्ठति = இருக்கிறது.
तिष्ठति
तिष्ठति

இங்கே (ஸுஷுப்தியில்) எவ்வித விஷயமும் கிடையாது. புத்தி முதலானது எதுவும்கூடக் கிடையாது. ஆத்மாதான் சுத்தமான ஆனந்தமாத் திரனாய் இரண்டற்றவ ளை இருக்கிறான். ட்(660)

प्रत्यभिज्ञायते सर्वैष सुप्तोत्थितैर्जनैः ।
सुखमात्रतया नात्र संशयं कर्तुमर्हसि ॥ ६६१ ॥

ப்ரத்யபிஜ்ஞாயதே ஸர்வைரேஷு ஸுப்தோத்திதைர்ஜனை: ।
ஸுகமாத்ரதயா நாத்ர ஸம்ஸயம் கர்த்ருமர்ஹஸி ॥ 661 ॥

सुप्तोत्थितैः	=	தூங்கி எழுந்திருந்த,
ஸுப்தோத்திதை:		
सर्वैः जनैः	=	எல்லா ஜனங்களாலும்,
ஸர்வை: ஜன:		
एषः	=	இந்த ஆத்மா,
ஏஷ:		
सुखमात्रतया	=	கேவல ஸுக ஸ்வரூபமாக,
ஸுகமாத்ரதயா		
प्रत्यभिज्ञायते	=	நினைத்துப் பார்க்கப்படுகிறது,
ப்ரத்யபிஜ்ஞாயதே		
अत्र	=	இவ்விஷயத்தில்,
அத்ர		
संशयं कर्तुं	=	ஸந்தேஹத்தைச் செய்வதற்கு,
ஸம்ஸயம் கர்த்ரும்		
नार्हसि	=	தக்கவனாக இல்லை.
நார்ஹஸி		

தூங்கி எழுந்திருந்த எல்லா ஜனங்களினாலும் கேவல ஸுகஸ்வரூபமாகவே இருந்தோமென்று நினைத்துப் பார்க்கப்படுகிறது. இவ் விஷயத்தில் நீ ஸந்தேகப்படுவது உசிதமில்லை. (661)

त्वयापि प्रत्यभिज्ञातं सुखमात्रत्वमात्मनः ।

सुषुप्तादुत्थितवता सुखमस्वाप्समित्यनु ॥ ६६२ ॥

த்வயாபி ப்ரத்யபிஜ்ஞாதம் ஸுகமாத்ரத்வமாத்மன: ।
ஸுஷுப்தாதுத்தித்வதா ஸுகமஸ்வாப்ஸமித்யனு ॥ 662 ॥

सुषुप्तात्	=	தூக்கத்திலிருந்து,
ஸுஷுப்தாத்		
उत्थितवता	=	எழுந்திருந்த,
உத்தித்வதா		
त्वयापि	=	உன்னாலும்கூட,
த்வயாபி		
सुखमात्रत्वमाति	=	ஸுகமாகத் தூங்கினேன் என்று,
ஸுகமாத்ரத்வமாதி		

आत्मनः	=	ஆத்மாவின்,
ஆத்மன:		
सुखमात्रत्वं	=	ஸுக ஸ்வரூபமாக மட்டும் இருக்கும்
ஸுக ³ மாத்ரத்வம்		தன்மை,
अनुप्रत्यभिज्ञात्	=	அநுபவத்தை அனுஸரித்து ஞாபகப்படுத்திக்
அனுப்ரத்யபி ³ ஜ்ஞாதம்		கொள்ளப்பட்டிருக்கிறது.

துக்கத்திலிருந்து எழுந்திருக்கும் உன்னால் கூட "நான் ஸுகமாய்த் தூங்கி
னேன்" என்று பின்னால் ஆத்மாவின் ஸுகமாதிரத்தன்மை ஞாபகமாக நினைக்கப்
படுகிறது. (662)

दुःखाभावः सुखमिति यदुक्तं पूर्ववादिना ।

अनाघ्रातोपनिषदा तदसारं मृषा वचः ॥ ६६३ ॥

து³:கா³பா⁴வ: ஸுக³மிதி யது³க்தம் பூர்வவாதி³னா ।
அனாக்³ராதோபநிஷதா³ தத்³ஸாரம் ம்ருஷா வச: ॥ 663 ॥

अनाघ्रातोपनिषदा	=	உபநிஷத்தை முகர்ந்து கூடபார்க்காத,
அனாக் ³ ராதோபநிஷதா ³		
पूर्ववादिना	=	பூர்வபகூடியினால்,
பூர்வவாதி ³ னா		
दुःखाभावः	=	துக்கமில்லாமை,
து ³ :கா ³ பா ⁴ வ:		
सुखमिति	=	ஸுகமென்று,
ஸுக ³ மிதி		
यत् वचः	=	எந்த வார்த்தை,
யத் வச:		
उक्तं	=	சொல்லப்பட்டதோ,
உக்தம்		
तत्	=	அந்த வார்த்தை,
தத்		
असारं	=	ஸாரமற்றது,
அஸாரம்		
मृषा	=	பொய்.
ம்ருஷா		

துக்கமில்லாமைதான் ஸுகம் என்று உபநிஷத்தை முகர்ந்துகூடப் பார்க்காத
அதன் வாஸனையைக்கூட அறியாத அதாவது உபநிஷத்தின் கருத்தைச் சிறிதும்
அறிந்து கொள்ளாத பூர்வபகூடியினால் சொல்லப்பட்ட வார்த்தை ஸாரமற்றது, பொய்.

(663)

दुःखाभावस्तु लोष्टादौ विद्यते नानुभूयते ।

सुखलेशोऽपि सर्वेषां प्रत्यक्षं तदिदं खलु ॥ ६६४ ॥

து³:கா²பா⁴வஸ்து லோஷ்டாதௌ³ வித்³யதே நானுபூ⁴யதே ।

ஸுக²லேஸோ(அ)பி ஸர்வேஷாம் ப்ரத்யக்ஷம் ததி³த³ம் க²லு ॥ 664 ॥

दुःखाभावः	=	துக்கமின்மை,
து ³ :கா ² பா ⁴ வ:		
लोष्टादौ	=	மண் கட்டி முதலியவற்றில்,
லோஷ்டாதௌ ³		
विद्यते	=	இருக்கிறது,
வித் ³ யதே		
तु	=	ஆனால்,
து		
सुखलेशोऽपि	=	சிறிது ஸுகம்கூட,
ஸுக ² லேஸோ(அ)பி		
नानुभूयते	=	அனுபவக்கப்படுகிறதில்லை,
நானுபூ ⁴ யதே		
तदिदं	=	அந்த இது,
ததி ³ த ³ ம்		
सर्वेषां	=	எல்லோருக்கும்,
ஸர்வேஷாம்		
प्रत्यक्षं खलु	=	நேரில் தெரிந்ததல்லவா!
ப்ரத்யக்ஷம் க ² லு		

துக்கமில்லாமை மண்கட்டி முதலியதில் இருக்கிறது. ஆனால் ஸுகலேசம் கூட அனுபவிக்கப்படுவதில்லை. இது எல்லாருக்கும் நேரில் தெரிந்த விஷயமே. (664)

सदयं ह्येष एवेति प्रस्तुत्य वदति श्रुतिः ।

सद्दनोऽयं चिद्दनोऽयमानन्दघन इत्यपि ॥ ६६५ ॥

ஸத³யம் ஹ்யேஷ ஏவேதி ப்ரஸ்துத்ய வத³தி ஸ்ருதி: ।

ஸத்³த⁴னோ(அ)யம் சித்³த⁴னோ(அ)யமானந்த³க⁴ன இத்யபி ॥ 665 ॥

आनन्दघनतामस्य स्वरूपं प्रत्यगात्मनः।

ஆனந்த³க⁴னதாமஸ்ய ஸ்வரூபம் ப்ரத்யகா³த்மன:।

सत्	=	ஸத்,
ஸத்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अयं	=	அயம் (இது),
अयम्		
एष ह्येष	=	ஏஷ ஹ்யேவ (இதுதான்),
ஏஷ ஹ்யேஷ		
इति	=	என்றும்,
इति		
अयं	=	(இது),
अयम्		
सद्धनः	=	முழுவதும் ஸத்ஸ்வரூபம்,
ஸத் ³ த ⁴ ன:		
अयं	=	(இது),
अयम्		
चिद्धनः	=	முழுவதும் சித்ஸ்வரூபம்,
சித் ³ த ⁴ ன:		
आनन्दघनोपि	=	முழுவதும் ஆனந்த ஸ்வரூபமாகவும் உள்ளது,
ஆனந்த ³ க ⁴ னோபி		
इति	=	என்றும்,
इति		
प्रस्तुत्य	=	ஆரம்பித்து,
ப்ரஸ்துத்ய		
श्रुतिः	=	உபநிஷத்,
ஸ்ருதி:		
आनन्दघनतां	=	ஆனந்தகனமாக இருக்கும் தன்மையை,
ஆனந்த ³ க ⁴ னதாம்		
अस्य	=	இந்த,
अस्य		
अस्य		
प्रत्यगात्मनः	=	பிரத்யகாத்மாவின்,
ப்ரத்யகா ³ த்மன:		
स्वरूपं	=	ஸ்வரூபமாக,
ஸ்வரூபம்		
वदति	=	சொல்கிறது.
வத ³ தி		

'ஸத்' என்றும் 'அயம்' என்றும் 'ஏஷ ஹ்யேவ' என்றும் இது ஸத்தகனம், இது சிக்கனம் ஆனந்தகனமும் கூட என்றும் ஆரம்பித்து உபநிஷத் இந்த ப்ரத்யகாத்மாவின் ஸ்வரூபம் ஆனந்தகனம் என்று கூறுகிறது. (665)

(सदेव सोम्येददग्र आसीत्,
अयमात्मा ब्रह्म एष ह्यवानन्दयाति)
(ஸதேவ ஸோம்யேதத்மக்ர ஆஸீத்,
அயமாத்மா ப்ரஹ்ம ஏஷ ஹ்யவானந்தத்யாதி)
இதுமுதலான சுருதிகள்

(அவதாரிகை) வேதம் சொல்வதுமாத்திரமல்ல. பெரியோர்களின் அனுபவ
மும் அப்படியேயிருக்கிறதென்பதையும் காட்டுகிறார்: -

धन्यैर्महात्मभिर्धैरिर्ब्रह्मविद्भिः सदुत्तमैः ॥ ६६६ ॥

தன்யைர்மஹாத்மபி'ர்தீ'ரைர்ப்'ரஹ்மவித்'பி': ஸது'த்தமை: ॥ 666 ॥

अपरोक्षतयैवात्मा समाधौ अनुभूयते ।

केवलानन्दमात्रत्वेनैवमत्र न संशयः ॥ ६६७ ॥

அபரோக்ஷதயைவாத்மா ஸமாதௌ அனுபூயதே ।
கேவலானந்த'மாத்ரத்வேனைவமத்ர ந ஸம்ஸய: ॥ 667 ॥

धन्यै	=	பாக்யசாலிகளும்,
தன்யை		
महात्मभि	=	மஹான்களும்,
மஹாத்மபி'		
धैरिः	=	புத்திமான்களும்,
தீ'ரை:		
सदुत्तमैः	=	சிறந்த ஸாதுக்களுமான,
ஸது'த்தமை:		
ब्रह्मविद्भिः	=	ப்ரஹ்மவித்துக்களால்,
ப்'ரஹ்மவித்'பி':		
समाधौ	=	ஸமாதி நிலையில்,
ஸமாதௌ		
आत्मा	=	ஆத்மாவானது,
ஆத்மா		
केवलानन्दमात्रत्वेन	=	சுத்தமான ஆனந்த ஸ்வரூபமாகவே,
கேவலானந்த'மாத்ரத்வேன		
एवं	=	இவ்வாறு,
ஏவம்		
अपरोक्षतयैव	=	நேரிலேயே,
அபரோக்ஷதயைவ		

अनुभूयते = அனுபவிக்கப்படுகிறது,

अनुप्रा⁴யதே
अत्र = இவ்விஷயத்தில்,

अत्र
न संशयः = ஸந்தேஹமில்லை.

ந ஸம்ஸய:

தன்யர்களாயும், பெரியோர்களாயும், நல்ல சுத்தமான புத்தியுள்ளவர்களாயும், பிரஹ்மத்தை அறிந்தவர்களாயுமுள்ள ஸாது சிரேஷ்டர்களால் ஸமாதி தசையில் தனித்து ஆனந்த மாத்திரமாக ஆத்மா நேரில் பிரத்யக்ஷமாகவே அனுபவிக்கப்படுகிறது. ஆகையால் இவ்விஷயத்தில் ஸந்தேகமில்லை. (666-667)

(அவதாரிகை) பிரஹ்மவித்துக்களின் அனுபவமிருக்கட்டும். ஸர்வ பிராணிகள் அனுபவிப்பதும் அந்த ஆனந்தமேதானாகும் என்று விவரிக்கிறார்: -

स्वस्वोपाध्यनुरूपेण ब्रह्माद्याः सर्वजन्तवः ।

उपजीवन्त्यमुष्यैव मात्रां आनन्दलक्षणाम् ॥ ६६८ ॥

ஸ்வஸ்வோபாத்⁴யனூருபேண ப்³ரஹ்மாத்³யா: ஸர்வஜந்தவ: ।

உபஜீவந்தயமுஷ்யைவ மாத்ராம் ஆனந்த³லக்ஷணம் ॥ 668 ॥

ब्रह्माद्याः = ப்ரஹ்மா முதலான,

ப்³ரஹ்மாத்³யா
सर्वजन्तवः = எல்லா பிராணிகளும்,

ஸர்வஜந்தவ:
स्वस्वोपाध्यनुरूपेण = தன் தன் உபாதிக்குத் தகுந்ததாக,

ஸ்வஸ்வோபாத்⁴யனூருபேண
अमुष्य = இந்த ஆத்மாவின்,

अमुष्य
आनन्दलक्षणाम् = ஆனந்த ஸ்வரூபமான,

ஆனந்த³லக்ஷணம்
मात्रामेव = லேசத்தையே,

மாத்ராமேவ
उपजीवन्ति = அடைந்து வாழ்கிறார்கள்.

உபஜீவந்தி

பிரஹ்மா முதலான எல்லா ஜந்துக்களும் இதனுடைய ஆனந்த லக்ஷணமான அம்சத்தையே தங்கள் தங்கள் உபாதிகளுக்குத் தக்கபடி எடுத்துக்கொண்டு ஜீவித்திருக்கிறார்கள். (668)

"एतस्यैवानन्दस्य अन्यानि भूतानि मान्नामुपजीवन्ति"

ஏதஸ்யைவானந்தஸ்ய அன்யானி பூதானி மாந்நாமுபஜீவந்தி

आस्वाद्यते यो भक्ष्येषु सुखकृन्मधुरो रसः।

स गुडस्यैव नो तेषां माधुर्यं विद्यते क्वचित् ॥ ६६९ ॥

ஆஸ்வாத்யதே யோ பக்ஷ்யேஷு ஸுகக்ருன்மதுரோ ரஸஃ।

ஸ குடஸ்யைவ நோ தேஷாம் மாதூர்யம் வித்யதே க்வசித் ॥ 669 ॥

भक्ष्येषु	=	தின்பண்டங்களில்,
पक्क्ष्येषु		
सुखकृत्	=	ஆனந்தத்தைத் தருகின்ற,
ஸுகக்ருத்		
यः	=	எந்த,
यः		
माधुरो रसः	=	தித்திப்பு சுவை,
माधुरो रसः		
आस्वाद्यते	=	ருசிக்கப்படுகிறதோ,
ஆஸ்வாத்யதே		
सः	=	அது,
ஸः		
गुडस्यैव	=	வெல்லத்தினுடையதுதான்,
குடஸ்யைவ		
तेषां	=	அந்த தின்பண்டங்களுக்கு,
தேஷாம்		
क्वचित्	=	ஒரு ஸமயத்திலும்,
क्वचित्		
क्वचित्	=	(தனியாக) இனிப்பு,
माधुर्यं		
माधुर्यं		
माधुर्यं	=	இல்லை.
नो विद्यते		
நோ வித்யதே		

பக்ஷணங்களில் ஸுகத்தைக்கொடுக்கும் எந்த தித்திப்பு ரஸம் ருசிக்கப்படுகிறதோ, அது வெல்லத்தினுடையதேதான். அந்த பக்ஷணங்களுக்குத்தனியாக எக்காலத்திலும் தித்திக்கும் தன்மை கிடையாது. (669)

तत्तद्विषयसांनिध्यात् आनन्दो यः प्रतीयते ।

बिम्बानन्दांशविस्फूर्तिरिवासौ न जडात्मनाम् ॥ ६७० ॥

தத்தத்விஷயஸாம்நித்யாத் ஆனந்தோ ய: ப்ரதீயதே ।

பிம்பாநந்தாம்ஸவிஸ்பூர்திரேவாஸௌ ந ஜடாத்தமனாம் ॥ 670 ॥

तत्तद्विषयसामिध्यात् = அந்தந்த விஷயங்கள் அருகிலிருப்பதால்,

தத்தத்விஷயஸாம்நித்யாத்

यः = எந்த,

यः

आनन्दः = ஆனந்தம்,

ஆனந்த:

प्रतीयते = அறியப்படுகிறதோ,

ப்ரதீயதே

असौ = அது,

அஸௌ

बिम्बानन्दांशविस्फूर्तिरेव = பிம்பமான ஆத்மானந்தத்தினுடைய

பிம்பாநந்தாம்ஸவிஸ்பூர்திரேவ லேசத்தின் தோற்றமேயாகும்.

न जडात्मनाम् = ஜடரூபமான விஷயங்களுடையது அல்ல.

ந ஜடாத்தமனாம்

அந்தந்த விஷயங்களின் ஸன்னிதி ஏற்படும்போது எந்த ஆனந்தம் தெரிகிற தோ, அது பிம்பமாயுள்ள ஆத்மாவின் ஆனந்தத்தினுடைய அம்சத்தின் வெளித் தோற்றமேயாகும். ஜடஸ்வரூபமான அந்த விஷயங்களைச் சேர்ந்ததாகாது. (670)

यस्य कस्यापि योगेन यत्र कुत्रापि दृश्यते ।

आनन्दः स परस्यैव ब्रह्मणः स्फूर्तिलक्षणः ॥ 671 ॥

யஸ்ய கஸ்யாபி யோகேன யத்ர குத்ராபி த்ருஸ்யதே ।

ஆனந்த: ஸ பரஸ்யைவ ப்ரஹ்மண: ஸ்பூர்திலக்ஷண: ॥ 671 ॥

यस्य कस्यापि = ஏதாவது ஒரு வஸ்துவின்,

யஸ்ய கஸ்யாபி

योगेन = சேர்க்கையால்,

யோகேன

यत्र कुत्रापि = எங்கேயாவது,

யத்ர குத்ராபி

आनन्दः = ஆனந்தம்,

ஆனந்த:

दृश्यते = காணப்படுகிறதேயானால்,

த்ருஸ்யதே

सः	=	அது,
सः		
परस्यव ब्रह्मणः	=	பரப்ரஹ்மத்தின்,
பரஸ்யவ ப் ³ ரஹ்மண:		
स्फूर्तिलक्षणः एव	=	பிரகாசத்தையே ஸ்வரூபமாக உடையது.
ஸ்பூ ³ ர்திலக்ஷண: ஏவ		

ஏதாவது ஒரு வஸ்துவின் சேர்க்கையினால் எங்கேயாவது ஆனந்தம் காணப் பட்டால் அது பரபிரஹ்மத்தின் பிரகாசத்தையே லக்ஷணமாக உடையது. (671)

यथा कुवलयोल्लासः चन्द्रस्यैव प्रसादतः ।

तथाऽऽनन्दोदयोऽप्येषां स्फुरणादेव वस्तुनः ॥ 672 ॥

யதா² குவலயோல்லாஸ: சந்த்³ரஸ்யைவ ப்ரஸாத்³த: ।

ததா²(ஆ)நந்தோ³த³யோ(அ)ப்யேஷாம் ஸ்பு³ரணாதே³வ வஸ்துன: ॥ 672 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
कुवलयोल्लासः	=	குவலய மலரின் மலர்ச்சி,
குவலயோல்லாஸ:		
चन्द्रस्यैव प्रसादतः	=	சந்திரனின் பிரஸாதத்தினாலேயே
சந்த் ³ ரஸ்யைவ ப்ரஸாத் ³ த:		ஏற்படுகிறதோ,
तथा	=	அப்படி,
तथा ²		
एषां	=	இந்த விஷயங்களுக்கு,
ஏஷாம்		
आनन्दोदयोपि	=	ஆனந்தம் ஏற்படுவதும்,
ஆனந்தோ ³ த ³ யோபி		
वस्तुनः	=	ஆத்ம வஸ்துவின்,
வஸ்துன:		
स्फुरणादेव	=	பிரகாசத்தால் தான்.
ஸ்பு ³ ரணாதே ³ வ		

குவலய புஷ்பத்தின் மலர்தல் எப்படி சந்திரனுடைய பிரஸாதத்தினாலேயே ஏற்படுகிறதோ, அப்படியே இந்த விஷயங்களுக்கு ஆனந்தத்தமை ஏற்படுவதும் வஸ்துவான (ஆனந்தஸ்வரூபனான) ஆத்மாவின் ஸ்புரணத்தினால்தான். இங்கு

'चन्द्रस्यैव प्रकाशतः' 'சந்த்³ரஸ்யைவ ப்ரகாஸத:

என்று பாடம் இருக்கலாம்.

(672)

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

(அவதாரிகை) இதுவரை ஆத்மா ஸத் என்று 612 முதல் 617 சுலோகங்களிலும் சித் என்று 618 முதல் 622 சுலோகங்களிலும் 623 முதல் 672 சுலோகங்களில் ஆனந்தம் என்றும் சொல்லி, இவை மூன்றும் ஆத்மாவின் லக்ஷணம் என்று 610 வது சுலோகத்தில் கண்டிருப்பதையனுஸரித்து அவை ஆத்மாவின் ஸ்வரூபத்தைச் சேர்ந்தவைகளே தவிர குணங்கள் நினைத்து விடக்கூடாது இப்பொழுது வற்புறுத்துகிறார்: -

सत्त्वं चित्त्वं तथानन्दस्वरूपं परमात्मनः।

निर्गुणस्य गुणायोगाद्गुणास्तु न भवन्ति ते ॥ ६७३ ॥

ஸத்த்வம் சித்த்வம் ததா²னந்த³ஸ்வரூபம் பரமாத்மன:।

நிர்கு³ணஸ்ய கு³ணயோகா³த்³கு³ணஸ்து ந ப⁴வந்தி தே ॥ 673 ॥

सत्त्वं	=	ஸத்தாக (முக்காலத்திலும் அழியாததாக)
ஸத்த்வம்		இருக்கும் தன்மை,
चित्त्वं	=	சித்தாக (அறிவாக) இருக்கும் தன்மை,
சித்த்வம்		
तथा	=	அப்படியே,
ததா ²		
आनन्दः	=	ஆனந்தம் (இவை),
ஆனந்த ³ :		
परमात्मनः	=	பரப்ரஹ்மத்தின்,
பரமாத்மன:		
स्वरूपं	=	ஸ்வரூபமாகும்,
ஸ்வரூபம்		
तु	=	ஆனால்,
து		
निर्गुणस्य	=	குணமற்ற வஸ்துவிற்கு,
நிர்கு ³ ணஸ்ய		
गुणायोगत्	=	குணம் சேராததால்,
கு ³ ணயோக ³ த்		
ते	=	அவை,
தே		
गुणाः	=	குணங்களாக,
கு ³ ண:		
न भवन्ति	=	ஆகிறதில்லை.
ந ப ⁴ வந்தி		

ஸத்தாயிருக்கும் தன்மை, சித்தாயிருக்கும் தன்மை, ஆனந்தமாயிருக்கும் தன்மை, இவை பரமாத்மாவின் ஸ்வரூபமேயாகும். குணமற்ற வஸ்துவிற்கு வஸ்துவிற்கு குணத்தின் சேர்க்கை கிடையாததால் இவை குணங்களாகா. (673)

विशेषणं तु व्यावृत्तै भवेत् द्रव्यान्तरे सति ॥ ६७४ ॥

விசேஷணம் து வ்யாவ்ருத்யை பவேத் த்ரவ்யாந்தரே ஸதி ॥ 674 ॥

परमात्माऽद्वितीयोऽयं प्रपञ्चस्य मृषात्वतः ।

वस्त्वन्तरस्याभावेन न व्यावर्त्यः कदाचन ॥ ६७५ ॥

பரமாத்மா(அ)த்விதீயோ(அ)யம் ப்ரபஞ்சஸ்ய ம்ருஷாத்வத: ।

வஸ்த்வந்தரஸ்யாபாவேன ந வ்யாவர்த்ய: கதாசன ॥ 675 ॥

द्रव्यान्तरे सति	=	வேறு பொருள் இருக்கும்பொழுது,
த்ரவ்யாந்தரே ஸதி		
व्यावृत्तै	=	(அதை) விலகுகுவதற்காக,
வ்யாவ்ருத்யை		
विशेषणं तु	=	விசேஷணமோவெனில்,
விசேஷணம் து		
भवेत्	=	இருக்கும்,
பவேத்		
प्रपञ्चस्य	=	பிரபஞ்சம்,
ப்ரபஞ்சஸ்ய		
मृषात्वतः	=	பொய்யாக இருப்பதால்,
ம்ருஷாத்வத:		
अयं परमात्मा	=	இந்த பரமாத்மா,
அயம் பரமாத்மா		
अद्वितीयः	=	இரண்டாவது பொருள் அற்றது.
அத்விதீய:		
वस्त्वन्तरस्य अभावेन	=	வேறு பொருள் இல்லாததால்,
வஸ்த்வந்தரஸ்ய அபாவேன		
व्यावर्त्यः	=	விலக்கத்தக்கது,
வ்யாவர்த்ய:		
कदाचन	=	ஒருக்காலும்,
கதாசன		
न	=	இல்லை.
ந		

விசேஷணம் (அடைமொழி) என்பது வேறு பதார்த்தமிருந்தால் அதிலிருந்து பிரித்துக்காட்டுவதற்கு வேண்டியிருக்கும். ஜகத் பொய்யாயிருப்பதினால், இந்த ஆத்மா அத்விதீயம், இரண்டாவது பொருளற்றது. இதைக்காட்டிலும் வேறு வஸ்து இல்லாததால் விலக்கத்தகுந்தது ஒருக்காலுமில்லை. வெளுப்பு நிறமாயும் கருப்பு நிறமாயும் பல மாடுகள் இருக்குமிடத்தில் கருப்பு நிறமுள்ளமாட்டை விலக்குவதற்காக அதாவது அந்த மாட்டை கொண்டுவராமலிருப்பதற்காக வெள்ளை மாட்டை கொண்டு வா என்று சொல்கிறான். இங்கு வெள்ளை என்பது விசேஷணம், இது கருப்புநிறமுள்ள மாட்டை விலக்குகிறது. வேறு பொருள் இருந்தால்தான் அதை விலக்குவதற்காக விசேஷணம் தேவைப்படும். இங்கு பிரபஞ்சம் பொய்யானதாலும் ப்ரஹ்மம் ஒன்றேயானதாலும் விசேஷணத்தால் விலக்குவதற்கு வேறு வஸ்து ஒன்றுமில்லை. ஆகையால் ஸத்வம், சித்வம், ஆனந்தம் இவை விசேஷணம் அல்ல. ப்ரஹ்மத்தின் ஸ்வரூபம்தான். (674-675)

केवलो निर्गुणश्चेति निर्गुणत्वं निरुच्यते ।

श्रुत्यैव न ततस्तेषां गुणत्वं उपपद्यते ॥ ६७६ ॥

கேவலோ நிர்குணஸ்சேதி நிர்குணத்வம் நிருச்யதே ।

ஸ்ருத்யைவ ந ததஸ்தேஷாம் குணத்வம் உபபத்யதே ॥ 676 ॥

केवलः	=	தனித்து இருப்பது,
केवलः निर्गुणश्च	=	குணமற்றது,
निर्गुणस्य इति	=	என்று,
इति श्रुत्यैव	=	சுருதியாலேயே,
स्मृत्यैव निर्गुणत्वं	=	குணமில்லாத்தன்மை,
निर्गुणत्वं निरुच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
निरुच्यते ततः	=	ஆகையால்,
ततः तेषां	=	அவைகளுக்கு,
तेषां गुणत्वं	=	குணத்தன்மை,
गुणत्वं न उपपद्यते	=	பொருந்தாது.
न उपपद्यते न उपपद्यते	=	பொருந்தாது.

வேதத்தினாலேயே “தனித்தது, குணமற்றது” என்று நிர்குணத் தன்மை தெளிவு படுத்தப்பட்டிருக்கிறது. ஆகையால் ஸத், சித், ஆனந்தம் ஆகிய அவைகளுக்கு குணமாக இருக்கும் தன்மை ஒவ்வாது. (676)

‘साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च’

‘ஸாக்ஷீ சேதா கேவலோ நிர்கு³ணம்ச’

उष्णत्वं च प्रकाशश्च यथा वह्नेस्तथात्मनः ।

सत्त्वचित्वानन्दतादि स्वरूपमिति निश्चितम् ॥ ६७७ ॥

உஷ்ணத்வம் ச ப்ரகாஸம்ச யதா² வஹ்நேஸ்ததா²த்மன: ।

ஸத்வசித்வானந்த³தாதி³ ஸ்வரூபமிதி நிஸ்சிதம் ॥ 677 ॥

वह्ने:	=	நெருப்பிற்கு,
वह्णः		
उष्णत्वं च	=	உஷ்ணமாயிருக்கும் தன்மையும்,
உஷ்ணத்வம் ச		
प्रकाशश्च	=	பிரகாசமும்,
ப்ரகாஸம்ச		
यथा	=	எப்படியோ,
யதா ²		
तथा	=	அப்படி,
ததா ²		
सत्त्वचित्वानन्दतादि	=	ஸத்வம் சைதன்யம் ஆனந்தத்தன்மை
ஸத்வசித்வானந்த ³ தாதி ³		முதலானது,
आत्मनः	=	ஆத்மாவினுடைய,
ஆத்மன:		
स्वरूपं	=	ஸ்வரூபம்,
ஸ்வரூபம்		
इति	=	என்று,
இதி		
निश्चितम्	=	தீர்மானிக்கப்பட்டிருக்கிறது.
நிஸ்சிதம்		

உஷ்ணமாயிருக்கும் தன்மையும் பிரகாசமும் எப்படி அக்நியின் ஸ்வரூபமோ, அப்படியே ஸத் தன்மை, சித் தன்மை, ஆனந்தத் தன்மை முதலானது ஆத்மாவின் ஸ்வரூபமென்று தீர்மானிக்கப்பட்டிருக்கிறது. (677)

अत एव सजातीयविजातीयादिलक्षणः ।

भेदो न विद्यते वस्तुन्यद्वितीये परात्मनि ॥ ६७८ ॥

அத ஏவ ஸஜாதீயவிஜாதீயாதில்க்ஷண: ।

பேதோ ந வித்யதே வஸ்துன்யத்விதீயே பராத்மனி ॥ 678 ॥

अत एव = ஆகையாலேயே,

अत एव वस्तुनि = உண்மைப் பொருளாயும்,

वस्तुनि अद्वितीये = இரண்டற்றதாயும் உள்ள,

अद्वितीये अत्वितीये = பரமாத்மாவில்,

परात्मनि सजातीयविजातीयादिलक्षणः = ஸஜாதீயம் விஜாதீயம் முதலானவை

ஸஜாதீயவிஜாதீயாதில்க்ஷண: ரூபமான,

भेदः = வேற்றுமை,

पेदः न विद्यते = இல்லை.

न विद्यते न विद्यते

ஸத்வம், சித்வம், ஆனந்தத்தன்மை ஆத்மாவின் ஸ்வரூப மாயிருப்பதால் ஸஜாதீயம் (ஸமமான இனத்தைச் சேர்ந்தது), விஜாதீயம் (வேறு இனத்தைச் சேர்ந்தது), முதலிய லக்ஷணங்களோடு கூடிய வேற்றுமையானது வஸ்துவாய் இரண்டற்ற தாயிருக்கும் பரமாத்மாவில் கிடையாது. (678)

(அவதாரிகை) வேற்றுமை என்பது மூன்றுவிதம் என்பார்கள். மரம் என்கிற முறையில் மாமரமும் வேப்பமரமும் ஒரே இனமாயிருந்தாலும் வெவ்வேறுதான். அப்படியே ஒரு மாமரமும் மற்றொரு மாமரமும் இரண்டும் மாமரமாகவே ஒரே இனமாக இருந்தபோதிலும் வெவ்வேறுதான். இந்த வேற்றுமையை ஸஜாதீயபேதம் எனபார்கள். மரமும் கல்லும் வெவ்வேறு இனங்களைச் சேர்ந்திருப்பதால் அவைகளுக்குள் இருக்கும் வேற்றுமை விஜாதீய பேதம் எனப்படும். ஒரே மரத்திற்குள்ளேயே வோ, கிளை, இலை, பூ, காய், பழம் என்றிருக்கிற வேற்றுமை ஸ்வகத பேதம் எனப்படும். ஆத்மா ஒன்றையானபடியால் பல ஆத்மாக்களில்லாததால் அதுவும் இன்னொன்றும் ஒரே இனத்தைச் சேர்ந்ததென்று சொல்வதற்கில்லை. அதைவிட வேறு இரண்டாவது பதார்த்தமே கிடையாததினால், விஜாதீய பேதத்திற்குமிடமில்லை. ஆத்மா ஏகரூபமாய் அவயவங்களற்று இருப்பதால், அதற்குள் பேதம் இருப்பதாகச் சொல்லவும் முடியாது. இவ்விதமாக ஆத்மா விஷயத்தில் எவ்வித பேதத்திற்குமிடமில்லை. இவ்விதம் சொல்லிவிட்டால், ஆத்மாவின் லக்ஷணத்திற்கு நேர்விரோதமான லக்ஷணத்தையுடைய அனாத்மாவாகிய ஜகத் வேறுகவே தெரிவதால்

விஜாதீய பேதமில்லையென்று எப்படிச் சொல்லமுடியும்? பரமாத்மாவின் லக்ஷணமான சைதன்யம் ஜீவர்களிடத்திலும் காணப்படுவதாலும் ஜீவர்கள் பலவாக இருப்பதாலும் ஸஜாதீய பேதமில்லையென்றுதான் எப்படிச் சொல்லமுடியும்? ஜகத்தை ஸ்ருஷ்டி பண்ணுவதற்கு முக்குணங்களுள்ள மாயையை பரமாத்மா தனக்கு உதவியாக வைத்துக்கொள்ள வேண்டியிருப்பதாலும், முன்னால் அவர் தன் சைதன்யம் சத்தினால் ஜகத்திற்கு குயவன்போல நிமித்த காரணம் என்றும், அக்ஞான அச்சத்தினால் மண்போல பாதான காரணம் என்றும் சொல்லியிருப்பதனாலும், தனக்குள் பேதம் கிடையாது என்று எப்படிச் சொல்லமுடியும்? என்றெல்லாம் ஸந்தேகங்கள் ஏற்படக்கூடியதே. இவைகளுக்கு ஸமாதானம் ஜகத் வெறும் தோற்றமானதினால் அது தனிப் பதார்த்தமாகாது என்றும், ஜீவன் பிரஹ்ம சைதன்யத்தைத் தவிர வேறில்லை என்றும், ஜீவர்களுக்குள்ளும் ஸ்வரூபத்தில் பேதமில்லை என்றும், மாயை அந்த சைதன்யத்தை விட்டு தனியாய் இருக்கவோ, சைதன்யத்திற்குள் பேதத்தை உண்டுபண்ணக்கூடியதோ இல்லை என்றும் கூறி மூன்றுவித வேற்றுமைகளும் ஆத்மாவில் இல்லை என்று காட்டுவதற்காக ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் ஆரம்பிக்கிறார் :-

प्रपञ्चस्यापवादेन विजातीयकृता भिदा ।

नेष्यते तत्प्रकारं ते वक्ष्यामि शृणु सादरम् ॥ ६७९ ॥

ப்ரபஞ்சஸ்யாபவாதே^ன விஜாதீயக்ருதா பி^{தா} ।

நேஷ்யதே தத்ப்ரகாரம் தே வக்ஷ்யாமி ஸ்ருணு ஸாத^ரம் ॥ 679 ॥

प्रपञ्चस्य	=	பிரபஞ்சத்தின்,
ப்ரபஞ்சஸ்ய		
अपवादेन	=	அபவாதத்தால்,
अपवाते ^न		
विजातीयकृता	=	விஜாதீயம் மூலமாக ஏற்பட்ட,
விஜாதீயக்ருதா		
भिदा	=	வேற்றுமை,
பி ^{தா}		
नेष्यते	=	ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறதில்லை.
நேஷ்யதே		
तत्प्रकारं	=	அதன் ப்ரகாரத்தை,
தத்ப்ரகாரம்		
ते	=	உனக்கு,
தே		
वक्ष्यामि	=	சொல்கிறேன்,
வக்ஷ்யாமி		
सादरम्	=	ஆதரவுடன்,
ஸாத ^ர ம்		

शृणु = கேள்.

ஸ்ருணு

ஐகத்தை அபவாதம் செய்வதால் வேறு இனத்தைச் சேர்ந்த வஸ்துவின் மூலம் ஏற்படக்கூடிய பேதம் ஆத்மாவிடம் ஒப்புக்கொள்ளப்படுவதில்லை. அது எப்படி என்கிற முறையை உனக்குச் சொல்கிறேன், கவனமாகக் கேள். (679)

अहे: गुणविवर्तस्य गुणमात्रत्ववत् सतः ।

विवर्तस्यास्य जगतः सन्मात्रत्वेन दर्शनम् ।

अपवाद इति प्राहुः अद्वैतब्रह्मदर्शिनः ॥ 680 ॥

அஹே: கு³ணவிவர்தஸ்ய கு³ணமாத்ரத்வவத் ஸத: ।

விவர்தஸ்யாஸ்ய ஜகத்: ஸன்மாத்ரத்வேன த³ர்ஸனம் ।

அபவாத³ இதி ப்ராஹு: அத்வைதத்ரஹ்மத³ர்ஸின: ॥ 680 ॥

गुणविवर्तस्य = கயிற்றின் விவர்த்தமான,

கு³ணவிவர்தஸ்ய

अहे: = பாம்பிற்கு,

अहो:

गुणमात्रत्ववत्

= கயிறாகவே இருக்கும் தன்மைபோல,

கு³ணமாத்ரத்வவத்

सतः = ஸத்ருபமான ப்ரஹ்மத்தின்,

ஸத:

विवर्तस्य

= விவர்த்தமான ((தோற்றமான),

விவர்தஸ்ய

अस्य जगतः = இந்த பிரபஞ்சத்தை,

अस्य जगत्:

सन्मात्रत्वेन

= ஸத்தான ப்ரஹ்மமாகவே,

ஸன்மாத்ரத்வேன

दर्शनम्

= அறிவது,

த³ர்ஸனம்

अपवादः

= அபவாதம்,

अपवाद³:

इति

= என்று,

இதி

अद्वैतब्रह्मदर्शिनः

= இரண்டற்ற ப்ரஹ்மத்தை ஸாக்ஷாத்தாக

अद्वैतब्रह्मदर्शिनः

அறிந்தவர்கள்,

பாஹு: = சொல்கிறார்கள்.

ப்ராஹ்:

கயிற்றின் விவர்த்தமான (வெறும் தோற்றமான) ஸர்பத்திற்கு கயிறு மாத்திரமாயிருக்கும் தன்மைபோல ஸத் (வாஸ்தவமாயிருக்கிற பிரஹ்மத்) தின் விவர்த்தமான (வெறும் தோற்றமான) இந்த ஜகத்திற்கு ஸத் (பிரஹ்ம) மாத்திரமாயிருக்கும் தன்மைதான் என்று அறிவது அபவாதம் என்று இரண்டற்ற பிரஹ்மத்தை அறிந்தவர்கள் சொல்கிறார்கள். (680)

(அவதாரிகை) இதை எப்படி அறிகிறதென்றால், முன்னால் அத்யாரோபம் என்ற ரீதியில் சுத்த சைதன்யத்திலிருந்து படிப்படியாக ஸ்தூல சரீரம் வரை ஸ்ருஷ்டி சொல்லப்பட்டது. அதற்கு நேர்மாறாயுள்ள ரீதியில் ஸ்தூல சரீரத்தில் ஆரம்பித்து படிப்படியாக ஒவ்வொன்றின் தத்வத்தை விசாரித்தால் எல்லாம் அந்த சைதன்யத் தைத் தவிர வேறில்லை என்பது தெரியும் என்கிறார்: -

व्युत्क्रमेण तदुत्पत्तेर्द्रष्टव्यं सूक्ष्मबुद्धिभिः ।

प्रतीतस्यास्य जगतः सन्मात्रत्वं सुयुक्तिभिः ॥ ६८१ ॥

வ்யுத்க்ரமேண தது³த்பத்தேர்த்³ரஷ்டவ்யம் ஸூக்ஷ்மபு³த்³தி⁴பி⁴: ।

ப்ரதீதஸ்யாஸ்ய ஜக³த: ஸன்மாத்ரத்வம் ஸுயுக்திபி⁴: ॥ 681 ॥

சூக்ஷ்மபுத்தி: = ஸூக்ஷ்மமான புத்தி உடையவர்களால்,

ஸூக்ஷ்மபு³த்³தி⁴பி⁴:

சுயுக்திभि: = நல்லயுக்திகளால்,

ஸுயுக்திபி⁴:

தது³த்பத்தே: = அந்த ஜகத்தின் ஸிருஷ்டியைக்காட்டிலும்,

தது³த்பத்தே:

व्युत्क्रमेण = நேர் எதிரிடையான க்ரமமாக,

வ்யுத்க்ரமேண

प्रतीतस्य = தோன்றுகின்ற,

ப்ரதீதஸ்ய

अस्य जगतः = இந்த பிரபஞ்சத்தின்,

அஸ்ய ஜக³த:

सन्मात्रत्वं = ஸத் ஸ்வரூபமாகவே இருக்கும் தன்மை,

ஸன்மாத்ரத்வம்

द्रष्टव्यं = காணத்தக்கது.

த்³ரஷ்டவ்யம்

அந்த ஜகத்தின் உத்பத்தி எந்த கிரமத்தில் ஏற்பட்டதோ, அதற்கு நேர் விபரீதமான கிரமத்தில் ஸூக்ஷ்மமான புத்தியுள்ளவர்களால் நல்ல யுக்திகளக்கொண்டு

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

தோன்றிக் கொண்டிருக்கும் இந்த ஜகத் ஸத் (பிரஹ்ம சைதன்யம்) இந்த ஜகத் ஸத் (ப்ரஹ்ம சைதன்யம்) மாத்திரம்தான் என்று பார்க்கப்படவேண்டும். (681)

(அவதாரிகை) அந்த விபரீத கிரமத்தையும் மேலால் படிப்படியாக எடுத்துக் காட்டுகிறார்: -

चतुर्विधं स्थूलशरीरजातं तद्भोज्यमन्नादि तदाश्रयादि।
ब्रह्माण्डमेतत्सकलं स्थविष्ठं ईक्षेत पञ्चीकृतभूतमात्रम् ॥ ६८२ ॥

சதுர்வித⁴ம் ஸ்தூ²லசரீரஜாதம்
தத்³போ⁴ஜ்யமந்நாதி³ ததா³ஸ்ரயாதி³।
ப்³ரஹ்மாண்ட³மேதத்ஸகலம் ஸ்த²விஷ்ட²ம்
ஈக்ஷேத பஞ்சீக்ருதபூ⁴தமாத்ரம் ॥ 682 ॥

चतुर्विधं	=	நான்குவிதமான,
सुक्ष्मशरीरजातं	=	ஸ்தூலசரீர ஸமூஹம்,
तद्भोज्यं	=	அவைகளுக் உணவான,
तदाश्रयादि	=	அந்நம் முதலியவை,
ब्रह्माण्डमेतत्सकलं	=	அவைகளின் இருப்பிடம் முதலியவை ஆகிய,
स्थविष्ठं	=	மிகஸ்தூலமான,
ईक्षेत	=	இந்த ப்ரஹ்மாண்டம் எல்லாம்,
पञ्चीकृतभूतमात्रम्	=	பஞ்சீகரணம் செய்யப்பட்ட பூதங்களாகவே,
पाञ्चिकीकृतमात्रम्	=	பார்க்க வேண்டும்.

ஜராயுஜம், அண்டஜம், ஸ்வேதஜம், உத்பிஜ்ஜம் என்கி நான்குவிதமான ஸ்தூல சரீரங்கள் எல்லாம், அவைகளுக்கு ஆஹாரமாயுள்ள அன்னம் முதலானது இவைகளுக்கு இருப்பிடமான உலகங்கள் அடங்கிய இந்த பிரஹ்மாண்டம் ஆகிய மிக ஸ்தூலமான எல்லாவற்றையும் அவைகளின் காரணமாகிய பஞ்சீகரணம் செய்யப்பட்ட பூதங்களாகவே பார்க்கவேண்டும். (பஞ்சீகரணத்தைப்பற்றி 398-400 சுலோகங்களில் விவரிக்கப்பட்டுள்ளது). (682)

यत्कार्यरूपेण यदीक्ष्यते तत् तन्मात्रमेवात्र विचार्यमाणे ।

मृत्कार्यभूतं कलशादि सम्यक् विचारितं सत् न मृदो विभिद्यते ॥ ६८३ ॥

யத்கார்யரூபேண யதீ³க்ஷ்யதே தத்

தன்மாத்ரமேவாத்ர விசார்யமானே ।

ம்ருத்கார்யபூ⁴தம் கலஸாதி³ ஸம்யக்³

விசாரிதம் ஸத் ந ம்ருதோ³ விபி⁴த்³யதே ॥ 683 ॥

अत्र	=	இந்த பிரபஞ்சத்தில்,
अत्र		
यत्	=	எது,
यत्		
यत्कार्यरूपेण	=	எதனுடைய கார்ய ஸ்வரூபமாக,
यत्कार्यरूपेण		
ईक्ष्यते	=	பார்க்கப்படுகிறதோ,
ईक्ष्यते		
तत्	=	அது,
तत्		
विचार्यमाणे	=	ஆராய்ந்து பார்க்கப்படும் பொழுது,
विचार्यमाणे		
तन्मात्रमेव	=	அந்தக் காரண ஸ்வரூபம் தான்,
तन्मात्रमेव		
मृत्कार्यभूतं	=	மண்ணின் கார்யமாக உள்ள,
मृत्कार्यभूतं		
कलशादि	=	குடம் முதலியவை,
कलशादि		
सम्यक्	=	நன்கு,
सम्यक्		
विचारितं सत्	=	ஆராயப்பட்டதாய்க் கொண்டு,
विचारितं सत्		
मृदः	=	மண்ணைக்காட்டிலும்,
मृदः		
विभिद्यते	=	வேறுபடுகிறதில்லை.
विभिद्यते		
न विपि ⁴ त्यते		

எதனுடைய கார்யரூபமாக எது பார்க்கப்படுகிறதோ, அது நன்கு விசாரித்துப் பார்த்தால் அதுவேதான் மண்ணின் கார்யமாயிருக்கும் குடம் முதலியது நன்கு விசாரிக்கப்பட்டால் மண்ணிலிருந்து வேறு ஆகாது. (683)

अन्तर्बहिश्चापि मृदेव दृश्यते मृदो न भिन्नं कलशादि किंचन ।
ग्रीवादिमत् यत् कलशं तदित्थं न वाच्यं एतच्च मृदेव नान्यत् ॥ ६८४ ॥

அந்தர் பஹிஸ்சாபி ம்ருதேவ த்ருஸ்யதே
ம்ருதோ ந பி'ன்னம் கலஸாதி' கிஞ்சன ।
க்ரீவாதி'மத் யத் கலஸம் ததி'த்த'ம்
ந வாச்யம் ஏதச்ச ம்ருதேவ நான்யத் ॥ 684 ॥

अन्तः	=	உள்ளும்,
अन्तः बहिश्चापि	=	வெளியிலும்,
प०ह्रिस्सापि मृदेव	=	மண் தான்,
म्ருतेश्व दृश्यते	=	காணப்படுகிறது,
त्०रुस्यते कलशादि किंचन	=	குடம் முதலானவை ஒன்றும்,
कलशाति० किञ्चन मृदः	=	மண்னைக்காட்டிலும்,
म्ருतः भिन्नं	=	வேறுனதாக,
पि०न्नम् न	=	இல்லை,
न यत्	=	எது,
यत् ग्रीवादिमत्	=	கழுத்து முதலியவைகளுடன் கூடியதோ,
क्०रिवाति०मत् तत्	=	அது,
तत् कलशं	=	குடம்,
कलशम् इत्थं	=	இவ்வாறு,
इत्थं न वाच्यं	=	சொல்லக் கூடாது,
न वाच्यम् एतच्च	=	இதுவும்,
एतच्च ஏதச்ச	=	

மூதேவ = மண் தான்,
 ம்ருதேவ
 நான்யத் = வேறு அல்ல.
 நான்யத்

உள்ளேயும் வெளியிலும் மண்தான் தெரிகிறது. குடம் முதலியது ஒன்றும் மண்ணைத்தவிர வேறானதாக இல்லை. "கழுத்து முதலானதுடன் கூடியது எதுவோ அது குடம்" என்று சொல்லக்கூடாது. அதுவும் மண்தான் வேறு இல்லை. (684)

स्वरूपतः तत् कलशादिनाम्ना मृदेव मूढैः अभिधीयते ततः ।

नाम्नो हि भेदो न तु वस्तुभेदः प्रदृश्यते तत्र विचार्यमाणे ॥ ६८५ ॥

ஸ்வரூபத் தத் கலசாதிநாமனா

ம்ருதேவ மூடை: அபிதீயதே தத் ।

நாமனா ஹி பேதோ ந து வஸ்துபேத:

பரத்ருஸ்யதே தத்ர விசார்யமானே ॥ 685 ॥

स्वरूपतः = ஸ்வரூபத்தில்,
 ஸ்வரூபத்
 தத் = அந்த,
 மூதேவ = மண் தான்,
 ம்ருதேவ
 மூடை: = மூடர்களால்,
 மூடை:
 கலசாதிநாமனா = கலசம் முதலான பெயரால்,
 கலசாதிநாமனா
 அபிதீயதே = சொல்லப்படுகிறது,
 அபிதீயதே
 தத் = ஆகையால்,
 தத்
 நாமனா ஹி பேத: = பெயருக்குத்தான் வித்யாஸம்,
 நாமனா ஹி பேத:
 விசார்யமானே = விசாரிக்கப்படும் பொழுது,
 விசார்யமானே
 தத்ர = அங்கு,
 தத்ர
 வஸ்துபேத: = வஸ்துவின் பேதம்,
 வஸ்துபேத:

न तु प्रदृश्यते = காணப்படுகிறதில்லை.

ந து ப்ரத்ருஸ்யதே

வாஸ்தவ ஸ்வரூபத்தில் மண்தான் குடம் முதலான பெயரினால் மூடர்களால் சொல்லப்படுகிறது. ஆகையால் பெயரில்தான் வித்யாஸம், அங்கு விசாரிக்கையில் வஸ்துவில் பேதம் இல்லவே இல்லை. (685)

तस्माद्धि कार्यं न कदापि भिन्नं स्वकारणादस्ति यतस्ततोऽङ्ग ।

यद्भौतिकं सर्वमिदं तथैव तद्भूतमात्रं न ततो विभिन्नम् ॥ ६८६ ॥

தஸ்மாத்தி⁴ கார்யம் ந கதா³பி பி⁴ன்னம்

ஸ்வகாரணாத்³ஸ்தி யதஸ்ததோ(அ)ங்க³।

யத்³பௌ⁴திகம் ஸர்வமித³ம் ததை²வ

தத்³பூ⁴தமாத்ரம் ந ததோ விபி⁴ன்னம் ॥ 686 ॥

तस्मात् = ஆகையால்,

தஸ்மாத்

कार्यं = காரியமானது,

கார்யம்

स्वकारणात् = தன் காரணத்திலிருந்து,

ஸ்வகாரணாத்

कदापि = ஒரு போதும்,

கதா³பி

भिन्नं = வேறுபட்டதாக,

பி⁴ன்னம்

नास्ति = இல்லை என்பது,

நாஸ்தி

यतः = எதனாலோ,

யத:

ततः = ஆகையால்,

தத:

अङ्ग = அப்பா!

அங்க³

यत् भौतिकं = எது பூதங்களிலிருந்து உண்டானதோ,

யத் பௌ⁴திகம்

इदं सर्वं = இது எல்லாம்,

இத³ம் ஸர்வம்

तथैव = அப்படியே,

ததை²வ

तद्धूतमात्रं	=	அந்த பூதமேதான்,
तत्पूतमात्रम्		
ततः	=	அதைக் காட்டிலும்,
ततः		
विभिन्नम्	=	வேறுபட்டதாக,
विभिन्नम्		
न	=	இல்லை.
न		

ஆகையால் கார்யமானது தன்னுடைய காரணத்திற்கு வேறாக எப்பொழுதும் இல்லையென்பதினால் இது எல்லாம் பூதங்களிலிருந்து ஏற்பட்டிருப்பதினால் அப்படியே பூதங்களே தான். பூதங்களிலிருந்து வேறுபட்டதல்ல. (686)

तच्चापि पञ्चीकृतभूतजातं शब्दादिभिः स्वस्वगुणैश्च सार्धम् ।

वपूषि सूक्ष्माणि च सर्वमेतत् भवत्यपञ्चीकृतभूतमात्रम् ॥ ६८७ ॥

தச்சாபி பஞ்சீக்ருதபூதஜாதம் ஸப்தாதிபி: ஸ்வஸ்வகுணைஸ்வ ஸார்தம் ।
வபூம்ஷி ஸூக்ஷ்மாணி ச ஸர்வமேதத் பவத்யபஞ்சீக்ருதபூதமாத்ரம் ॥ 687 ॥

शब्दादिभिः	=	சப்தம் முதலான,
ஸப்தாதிபி:		
स्वस्वगुणैश्च सार्धम्	=	தன் தன் குணங்களுடன் கூட,
ஸ்வஸ்வகுணைஸ்வ ஸார்தம்		
तच्चापि पञ्चीकृतभूतजातं	=	அந்த எல்லா பஞ்சீக்ருத பூதங்களும்,
தச்சாபி பஞ்சீக்ருதபூதஜாதம்		
सूक्ष्माणि वपूषि	=	ஸூக்ஷ்ம சரீரங்களும்,
ஸூக்ஷ்மாணி வபூம்ஷி		
सर्व एतत्	=	இது எல்லாம்,
ஸர்வம் ஏதத்		
अपञ्चीकृतभूतमात्रम्	=	பஞ்சீகரணம் ஆகாத பூதமாகவே,
அபஞ்சீக்ருதபூதமாத்ரம்		
भवति	=	இருக்கிறது.
பவதி		

தன் தன் குணங்களாகிய சப்தம் முதலியவைகளுடன்கூட, அந்த பஞ்சீக்ருதமான பூதங்கள் எல்லாமும், ஸூக்ஷ்ம சரீரங்களும், இது எல்லாம் பஞ்சீகரணமாகாத பூதங்கள் தான் ஆகும். (687)

तदप्यपञ्चीकृतभूतजातं रजस्तमः सत्वगुणैश्च सार्धम् ।

अव्यक्तमात्रं भवति स्वरूपतः साभासं अव्यक्तं इदं स्वयं च ॥ ६८८ ॥

தத்ப்யபஞ்சீக்ருதபூதஜாதம் ரஜஸ்தம:

ஸத்வகுணைஸ்வ ஸார்தம் ।

அவ்யக்தமாத்ரம் பவதி ஸ்வரூபத:

ஸாபாஸம் அவ்யக்தம் இதம் ஸ்வயம் ச ॥ 688 ॥

आधारभूतं यदखण्डमाद्यं शुद्धं परं ब्रह्म सदैकरूपम् ।

सन्मात्रमेवास्त्यथ नो विकल्पः सतः परं केवलमेवं वस्तु ॥ ६८९ ॥

ஆதாரபூதம் யதக்ஷண்டமாத்யம்

ஸுத்தம் பரம் ப்ரஹ்ம ஸதேக்ரூபம் ।

ஸன்மாத்ரமேவாஸ்த்யத நோ விகல்ப:

ஸத: பரம் கேவலமேவம் வஸ்து ॥ 689 ॥

तत् = अन्त,

தத்

अपञ्चीकृतभूतजातपि = பஞ்சீகரணமாகாத எல்லா பூதமும்,

अपञ्चीकृतपूतजातपि

रजस्तमस्सत्वगुणैश्च सार्धम् = ரஜஸ், தமஸ், ஸத்வம் என்ற குணங்கமளாடு

ரஜஸ்தமஸ்ஸத்வகுணைஸ்வ ஸார்தம் கூட,

स्वरूपतः = ஸ்வரூபத்தில்,

ஸ்வரூபத:

अव्यक्तमात्रं भवति = அவ்யக்தமாகவே ஆகிறது,

अव्यक्तमात्रं पवति

साभासं = சைதன்ய ப்ரதிபிம்பத்துடன் கூடிய,

ஸாபாஸம்

इदं = இந்த,

இதம்

अव्यक्तं च = அவ்யக்தமும்,

அவ்யக்தம் ச

स्वयं = தான்,

ஸ்வயம்

आधारभूतं = ஆதரமாக உள்ளதாயும்,

ஆதாரபூதம்

अखण्डं = பிரிவு இல்லாததாயும்,

अकण्डम्

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

आद्यं	=	முதன்மையானதாயும்,
ஆத் ³ யம்		
शुद्धं	=	தோஷமற்றதாயும்,
ஸத் ³ த ³ ம்		
सदा एकरूपं	=	எப்பொழுதும் ஒரே ஸ்வரூபமாக இருப்பதாயும்,
ஸதா ³ ஏகரூபம்		
सन्मात्रं	=	ஸத்தாகவே இருக்கிறதாயுமுள்ளது,
ஸன்மாத்ரம்		
यत्	=	எதுவோ (அந்த),
யத்		
परं ब्रह्मैव	=	பரப்ரஹ்மமாகவே,
பரம் ப் ³ ரஹ்மைவ		
अस्ति	=	இருக்கிறது,
அஸ்தி		
अथ	=	பிறகு,
அத ³		
सतः परं	=	ஸத்வஸ்துவுக்கு மேல்,
ஸத: பரம்		
नो विकल्पः	=	வேற்றுமை இல்லை,
நோ விகல்ப:		
केवलमेवं वस्तु	=	(அது) தனித்தே இருக்கும் வஸ்து.
கேவலமேவம் வஸ்து		

அந்த அபஞ்சீக்குத பூதங்கள் எல்லாம், ரஜஸ் தமஸ், ஸத்வ குணங்களோடு சேர்ந்து ஸ்வரூபத்தில் அவ்யக்த மாத்திரம் தான் ஆகும். இந்த அவ்யக்தமும் தானும் தன்னிடம் பிரதிபிம்பித்திருக்கிற சைதன்யத் தோற்றமுன்பட, இவைகளுக் கெல்லாம் ஆதாரமாயும் பரிபூரணமாயும் எல்லாவற்றிற்கும் முதலாயும் சுத்தமாயும் மேலானதாயும் எப்பொழுதும் ஒரே ஸ்வரூபத்துடன் (மாறுதலடையாமல்) இருப்பதா யும் ஸத் (இருப்பு) மாத்திரமாயுள்ள பிரஹ்மமாகவே இருக்கிறது இதற்குப் பிறகு ஸத் பதார்த்தத்திற்கு மேலாக விகல்பம் செய்ய இடமில்லை. அது தனித்து வாஸ்த வமாய் இருக்கும் வஸ்து. (688-689)

एकश्चन्द्रः सद्वितीयो यथा स्यात् दृष्टेर्दोषादेव पुंसस्तथैकम् ।

ब्रह्मास्त्येतद्बुद्धिदोषेण नाना दोषे नष्टे भाति वस्त्वेकमेव ॥ ६९० ॥

ஏகம்சந்த்³ர: ஸத்³விதீயோ யதா³ ஸ்யாத்³

த்³ருஷ்டேர்தோ³ஷாதே³வ பும்ஸஸ்ததை³கம் ।

ப்³ரஹ்மாஸ்த்யேதத்³பு³த்³தி³தோ³ஷேண நானா

தோ³ஷே நஷ்டே பா³தி வஸ்த்வேகமேவ ॥ 690 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
पुंसः	=	புருஷனுடைய,
पुंम्सः		
दृष्टेर्दोषादेव	=	கண்ணில் தோஷத்தாலேயே,
त् ³ ருஷ்டேர்தோ ³ ஷாதே ³ வ		
एकश्चन्द्रः	=	ஒரு சந்திரன்,
ஏகம்சந்த் ³ ர:		
सद्वितीयः	=	இரண்டாவது சந்திரனுடன் கூடியவனாக,
ஸத் ³ விதீய:		
स्यात्	=	ஆவானே,
स्य्यात् ³		
तथा	=	அப்படி,
तथा ²		
एतत्	=	இந்த,
ஏதத்		
एकं ब्रह्म	=	ஒரு ப்ரஹ்ம,
ஏகம் ப் ³ ரஹ்ம		
बुद्धिदोषेण	=	புத்தியின் தோஷத்தால்,
पु ³ த் ³ தி ⁴ தோ ³ ஷேண		
नाना अस्ति	=	பலவாக இருக்கிறது,
நானா அஸ்தி		
दोषे नष्टे	=	தோஷம் நீங்கியவுடன்,
தோ ³ ஷே நஷ்டே		
वस्तु	=	வஸ்து,
வஸ்து		
एकमेव	=	ஒன்றாகவே,
ஏகமேவ		
भाति	=	விளங்குகிறது.
பா ⁴ தி		

ஒன்றாகவே இருக்கிற சந்திரன் புருஷனுடைய கண்ணின் தோஷத்தினாலேதான் எப்படி இரண்டாவது சந்திரனுடன் இருப்பதுபோல் தோன்றுகிறதோ, அப்படியேதான் ஒன்றாக இருக்கும் இந்த பிரஹ்மம் புத்தியின் தோஷத்தினால் பலவாகத் தோன்றுகிறது. தோஷம் நிவிருத்தியாகிவிட்டால், ஒரே வஸ்துதான் பிரகாசிக்கும்.

(690)

रज्जोः स्वरूपाधिगमेन सर्पधी रज्ज्वां विलीना तु यथा तथैव ।

ब्रह्मावगत्या तु जगत्प्रतीति स्तत्रैव लीना तु सह भ्रमेण ॥ ६९१ ॥

ரஜ்ஜோ: ஸ்வரூபாதி⁴க³மேந ஸர்பதீ⁴ ரஜ்ஜ்வாம் விலீனா து யதா² ததை²வ ।

ப்³ரஹ்மாவக³த்யா து ஜக³த்ப்ரதீதி ஸ்தத்தரைவ லீனா து ஸஹ ப்⁴ரமேண ॥ 691 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
रज्जोः	=	கயிற்றின்,
रज्जोः		
स्वरूपाधिगमेन	=	ஸ்வரூபத்தை அறிவதால்,
स्वरूपाधिगमेन		
सर्पधी	=	பாம்பின் தோற்றம்,
सर्पधी		
रज्ज्वां	=	கயிற்றில்,
रज्ज्वां		
रज्ज्वाम्		
विलीना	=	மறைந்து விடுகிறதோ,
विलीना		
तथैव	=	அப்படியே,
तथैव		
तथैव		
ब्रह्मावगत्या तु	=	ப் ³ ரஹ்ம ஞானத்தால்,
ब्रह्मावगत्या तु		
जगत्प्रतीतिः	=	பிரபஞ்சத் தோற்றம்,
जगत्प्रतीतिः		
भ्रमेण सह	=	ப்ராந்தியுடன் கூடவே,
भ्रमेण सह		
प्राग्मेण सह		
तत्रैव	=	அங்கேயே,
तत्रैव		
तत्रैव		
लीना	=	மறைந்து விடுகிறது.
लीना		
लीना		

கயிற்றின் ஸ்வரூபத்தை தெரிந்து கொள்வதினால் ஸர்ப்பம் என்கிற எண்ணம் எப்படி கயிற்றிலேயே மறைந்துவிடுகிறதோ அப்படியே பிரஹ்மத்தை அறிவதினால் ஜரத்தின் தோற்றம் பிராந்தியுடன் கூட அந்த பிரஹ்மத்திலேயே லயமடைந்து விடும்.

(691)

भ्रान्त्योदितद्वैतमतिप्रशान्त्या सदैकमेवास्ति सदाद्वितीयम् ।

ततो विजातीयकृतोऽत्र भेदो न विद्यते ब्रह्मणि निर्विकल्पे ॥ ६९२ ॥

ப்ராந்த்யோதித்தவைதமதிப்ராந்த்யா
ஸதைகமேவாஸ்தி ஸதாத்விதீயம் ।
ததோ விஜாதீயக்ருதோ(அ)த்ர பேதோ
ந வித்யதே ப்ரஹ்மணி நிர்விகல்பே ॥ 692 ॥

भ्रान्त्य	=	ப்ரமத்தால்,
ப்ராந்த்ய उदित	=	உண்டான,
உதித்த द्वैतमतिप्रशान्त्या	=	வேற்றுமைத் தோற்றம் அடங்கிவிடுவதால்,
த்வைதமதிப்ராந்த்யா सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா अद्वितीयं	=	இரண்டாவதற்றதான,
அத்விதீயம் सत् एकमेव	=	ஸத் வஸ்து ஒன்றுதான்,
ஸத் ஏகமேவ अस्ति	=	இருக்கிறது,
அஸ்தி ततः	=	ஆகையால்,
தத: निर्विकल्पे	=	விகல்பமற்றதான,
நிர்விகல்பே अत्र ब्रह्मणि	=	இந்த ப்ரஹ்மத்தில்,
அத்ர ப்ரஹ்மணி विजातीयकृतः	=	வேறு இனத்தைச் சேர்ந்த வஸ்துவால்
விஜாதீயக்ருத: भेदः	=	ஏற்பட்ட,
பேத:	=	வேற்றுமை இல்லை.

பிராந்தியினால் உண்டான வேற்றுமை எண்ணம் நன்கு அடங்கிவிடுவதால் ஸத் பதார்த்தம் ஒன்றுதான் எப்பொழுதும் இரண்டாவதற்றதாக இருக்கும். ஆகையால் விகல்பத்திற்கு இடமில்லாத இந்த பிரஹ்மத்தினிடத்தில் விஜாதீய பதார்த்தத்தினால் ஏற்படும் பேதம் கிடையாது. (692)

यदास्त्युपाधिस्तदभिन्न आत्मा तदा सजातीय इवावभाति ।
स्वप्नार्थवत् तस्य मृषात्मकत्वा तदप्रतीतौ स्वयमेष आत्मा ।

ब्रह्मैकतामेति पृथक् न भाति ततः सजातीयकृतो न भेदः ॥ ६९३ ॥

யதா³ஸ்த்யபாதி⁴ஸ்தத³பி⁴ன்ன ஆத்மா ததா³ ஸஜாதீய இவாவபா⁴தி।
ஸ்வப்னரத்வத் தஸ்ய ம்ருஷாத்மகத்வா த்தத³ப்ரதீதௌ ஸ்வயமேஷ ஆத்மா।
ப்ரஹ்மைகதாமேதி ப்ருத²க் ந பா⁴தி தத: ஸஜாதீயக்ருதோ ந பே⁴த: ॥ 693 ॥

यदा	=	எப்பொழுது,
यथा ³ उपाधि:	=	உபாதி,
உபாதி ⁴ : अस्ति	=	இருக்கிறதோ,
அஸ்தி तदा	=	அப்பொழுது,
ததா ³ तदभिन्न आत्मा	=	அதனுடன் ஒன்றாகக் கலந்துள்ள ஆத்மா,
தத ³ பி ⁴ ன்ன ஆத்மா सजातीय इव	=	ஸஜாதீயம்போல,
ஸஜாதீய இவ अवभाति	=	தோன்றுகிறது,
அவபா ⁴ தி स्वप्नार्थवत्	=	ஸ்வனப் பொருள்போல,
ஸ்வப்னரத்வத் तस्य मृषात्मकत्वात्	=	அது பொய்ப்பான ஸ்வரூபத்தையுடையதால்,
தஸ்ய ம்ருஷாத்மகத்வாத் तदप्रतीतौ	=	அது தோன்றாதபொழுது,
தத ³ ப்ரதீதௌ एष आत्मा	=	இந்த ஆத்மா,
ஏஷ ஆத்மா स्वयं	=	தானே,
ஸ்வயம் ब्रह्मैकतां एति	=	ப்ரஹ்மத்துடன் ஐக்கியத்தை அடைகிறது,
ப்ரஹ்மைகதாம் ஏதி पृथक्	=	வேறாக,
ப்ருத ² க் न भाति	=	தோன்றுகிறதில்லை,
ந பா ⁴ தி ततः	=	ஆகையால்,
தத:		

सजातीयकृतः = ஸஜாதீய வஸ்துவால் ஏற்பட்ட,

ஸஜாதீயக்ருத:

भेदः = வேற்றுமை,

पे⁴तः

न = இல்லை.

ந

உபாதி எப்பொழுது இருக்கிறதோ அப்பொழுது உபாதியுடன் ஒன்றாகக் கலந்துள்ள ஆத்மா ஸஜாதீயம் போலத் தோன்றுகிறது. அது ஸ்வப்ன பதார்த்தம் போலவே பொய்த் தன்மையுடையதால், அந்த உபாதி தெரியாமலிருக்கும்போது இந்த ஆத்மா தானாகவே பிரஹ்மத்துடன் ஐக்கியத்தை அடைந்துவிடுகிறது. தனியாக பிரகாசிக்கிறதில்லை. ஆகையால் ஸஜாதீயத்தினால் ஏற்படும் பேதமும் இல்லை. (693)

घटाभावे घटाकाशो महाकाशो यथा तथा ।

उपाध्यभावे त्वात्मैष स्वयं ब्रह्मैव केवलम् ॥ ६९४ ॥

க⁴டாபா⁴வே க⁴டாகாஸோ மஹாகாஸோ யதா³ ததா³ ।

உபாத்⁴யபா⁴வே த்வாத்மைஷ ஸ்வயம் ப்³ரஹ்மைவ கேவலம் ॥ 694 ॥

यथा = எப்படி,

यथा³

घटाभावे = குடமில்லாதுபோனால்,

क⁴डापा⁴वे

घटाकाशः = கடாகசம்,

क⁴डाकाशः

महाकाशः = மஹாகாசமாக ஆகிறதோ,

महाकाशः

तथा = அப்படியே,

तथा³

उपाध्यभावे तु = உபாதி இல்லாட்டால்,

உபாத்⁴யபா⁴வே து

एष आत्मा = இந்த ஆத்மா,

ஏஷ ஆத்மா

स्वयं = தான்,

स्वयं

ब्रह्मैव केवलं = தனியாக உள்ள ப்ரஹ்மமாகவே இருக்கும்.

ப்³ரஹ்மைவ கேவலம்

குடம் இல்லாமல் போனால் குடத்தில் உள்ள ஆகாசம் எப்படி மஹாகாசமா கவே இருக்கிறதோ அப்படியே உபாதியில்லாமல் போனால் இந்த ஆத்மாதானே தனித்து பிரஹ்மாகவே இருக்கும். (694)

पूर्ण एव सदा ऽऽ काशो घटे सत्यप्यसत्यपि ।

नित्यपूर्णस्य नभसो विच्छेदः केन सिध्यति ॥ ६९५ ॥

பூர்ண ஏவ ஸதா³ (ஆ) காஸோ க⁴டே ஸத்யப்யஸத்யபி ।
நித்யபூர்ணஸ்ய நப⁴ஸோ விச்சேத³: கேன ஸித்⁴யதி ॥ 695 ॥

घटे सत्यपि	=	குடம் இருந்தாலும்,
क ⁴ ट ⁴ े सत்யपि		
असत्यपि	=	இல்லாவிட்டாலும்,
असत்யपि		
आकाशः	=	ஆகாசம்,
आकाशः		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
सदा		
ஸதா ³		
पूर्ण एव	=	எங்கும் நிறைந்ததாகவே இருக்கிறது,
पूर्ण एव		
பூர்ண ஏவ		
नित्यपूर्णस्य	=	எப்பொழுதும் நிறைந்துள்ள,
नित्यपूर्णस्य		
நித்யபூர்ணஸ்ய		
नभसः	=	ஆகாசத்திற்கு,
नभसः		
நப ⁴ ஸ:		
केन	=	எதனால்,
केन		
கேன		
विच्छेदः	=	பிரிவு,
विच्छेदः		
விச்சேத ³ :		
सिध्यति	=	ஏற்படும்?
सिध्यति		
ஸித் ⁴ யதி		

குடம் இருந்தாலும் இல்லாமல் போனாலும் ஆகாசம் எப்பொழுதும் நிறைந்ததாகவே இருக்கிறது எப்பொழுதும் நிறைந்ததாயிருக்கிற ஆகாசத்திற்கு எதைக் கொண்டு பிளவு ஏற்படும்? (695)

अच्छिन्नः छिन्नवत् भाति पामराणां घटादिना ।

ग्रामक्षेत्राद्यवधिभिः भिन्नेव वसुधा यथा ॥ ६९६ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

அச்சி²ன்ன: சி²ன்னவத் பா⁴தி பாமரா³ணம் க⁴டாதி³னா ।
 க்³ராமகேஷத்ராத்³யவதி⁴பி⁴: பி⁴ன்னேவ வஸுதா⁴ யதா² ॥ 696 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
वसुधा	=	பூமி,
वसुधा ⁴		
ग्रामक्षेत्राद्यवधिभिः	=	கிராமம், வயல் முதலான எல்லைகளால்,
क् ³ रामकेशत्रात् ³ यवति ⁴ पि ⁴ :		
भिन्नेव	=	வேறுபட்டதுபோல் காண்கிறதோ (அப்படியே),
पि ⁴ न्नैव		
अच्छिन्नः	=	பிரிவுபடாத ஆகாசம்,
अச்சि ² न्न:		
पामराणां	=	பாமரர்களுக்கு,
पामराणम्		
घटादिना	=	குடம் முதலியவற்றால்,
क ⁴ डाति ³ ना		
छिन्नवत्	=	பிரிந்ததுபோல்,
सि ² न्नवत्		
भाति	=	தோன்றுகிறது.
पा ⁴ ति		

கிராமம், வயல் முதலான வரம்புகளினால் பூமி எப்படி பிரிக்கப்பட்டதுபோல் தோன்றுகிறதோ, அப்படியே ஆகாசம், கடம் முதலானதுகளால் பிரிக்கப்பட்டதுபோல் பாமர ஜனங்களுக்குத் தோன்றுகிறது. (696)

तथैव परमं ब्रह्म महतां च महत्तमम् ।

परिच्छिन्नमिवाभाति भ्रान्त्या कल्पितवस्तुना ॥ 697 ॥

ததை²வ பரமம் ப்³ரஹ்ம மஹதாம் ச மஹத்தமம் ।
 பரிச்சி³ன்னமிவாபா⁴தி ப்⁴ராந்த்யா கல்பிதவஸ்துனா ॥ 697 ॥

तथैव	=	அப்படியே,
तथै ² व		
महतां	=	பெரியவைகளுக்கும்,
महताम्		
महत्तमम्	=	மிகப்பெரியதான,
महत्तमम्		

परमं ब्रह्म	=	பரப்ரஹ்மம்,
பரமம் ப்ரஹ்ம		
भ्रान्त्या	=	ப்ரமத்தால்,
ப்ரான்த்யா		
कल्पितवस्तुना	=	கல்பிக்கப்பட்ட வஸ்துவினால்,
கல்பிதவஸ்துனா		
परिच्छिन्नमिव	=	எல்லைக்குட்பட்டதுபோல்,
பரிச்சி'ன்னமிவ		
आभाति	=	தோன்றுகிறது.
ஆபா'தி		

அப்படியேதான் எல்லாவற்றிற்கும் மேலாய் பெரிதுகளுக்கெல்லாம் மிகப் பெரிதாயுள்ள பிரஹ்மம் பிராந்தியினால் கல்பிக்கப்பட்ட வஸ்துவினால் வரம்பிற்கு உட்பட்டதுபோல் தோன்றுகிறது. (697)

तस्मात् ब्रह्मात्मनोः भेदः कल्पितो न तु वास्तवः ॥ ६९७ ॥

தஸ்மாத் ப்ரஹ்மாத்மனோ: ர்பே'த: கல்பிதோ ந து வாஸ்தவ: ॥ 697 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
ब्रह्मात्मनोः	=	ப்ரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்கும்,
ப்ரஹ்மாத்மனோ:		
भेदः	=	வேற்றுமை,
பே'த:		
कल्पितः	=	கல்பிக்கப்பட்டது,
கல்பித:		
न तु वास्तवः	=	உண்மையானதல்ல.
ந து வாஸ்தவ:		

ஆகையினால் பிரஹ்மத்திற்கும் பிரத்யக் ஆத்மாவிற்கும் உள்ள பேதம் கல்பிதமே தவிர வாஸ்தவமில்லை. (697)

अत एव मुहुः श्रुत्याऽप्येकत्वं प्रतिपाद्यते ।

ब्रह्मात्मनोः तत्त्वं असि इत्यद्वयत्वोपपत्तये ॥ ६९८ ॥

அத ஏவ முஹு: ஸ்ருத்யா(அ)ப்யேகத்வம் ப்ரதிபாத்'யதே ।

ப்ரஹ்மாத்மனோ: தத்த்வம் அஸி இத்யத்'வயத்வோபபத்தயே ॥ 698 ॥

अत एव	=	ஆகையால்தான்,
अत एव श्रुत्यापि	=	உபநிஷத்தாலும்,
ஸ்ருத்யாபி अद्वयत्वोपपत्तये	=	அத்வைதம் பொருந்துவதற்காக,
அத்வயத்வோபபத்தயே मुहुः	=	திருப்பித்திருப்பி,
முஹு: तत्त्वं असि	=	தத்த்வம் அஸி (நீ அதுவாக இருக்கிறாய்)
தத்த்வம் அஸி इति	=	என்று,
இதி ब्रह्मात्मनोः	=	ப்ரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்கும்,
ப்ரஹ்மாத்மனோ: एकत्वं	=	ஒன்றாயிருக்கும் தன்மை,
ஏகத்வம் प्रतिपाद्यते	=	விளக்கப்படுகிறது.
ப்ரதிபாத்யதே		

அதனால்தான் வேதத்தினாலும், அத்வைதம் பொருந்துவதற்காக "தத்த்வம் அஸி" என்று திருப்பித்திருப்பி ப்ரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்கும் ஒன்றாயிருக்கும் தன்மை விளக்கப்படுகிறது. (698)

प्रत्यक्षादिविरोधेन वाच्ययोः नोपपद्यते ।

तत्त्वंपदार्थयोः ऐक्यं लक्ष्ययोरेव सिध्यति ॥ ६९९ ॥

ப்ரத்யக்ஷாதி³விரோதே⁴ன வாச்யயோ: நோபபத்யதே ।

தத்த்வம்பதா³ர்த்யோ: ஐக்யம் லக்ஷயயோரேவ ஸித்⁴யதி ॥ 699 ॥

प्रत्यक्षादिविरोधेन	=	பிரத்யக்ஷம் முதலான பிரமாணங்களுக்கு
ப்ரத்யக்ஷாதி ³ விரோதே ⁴ ன		விரோதம் ஏற்படுவதால்,
वाच्ययोः	=	வாச்யங்களான,
வாச்யயோ:		
तत्त्वंपदार्थयोः	=	தத்த்வம் இந்த இரு பதங்களின் பொருள்களுக்கு,
தத்த்வம்பதா ³ ர்த்யோ:		
ऐक्यं	=	அபேதம்,
ஐக்யம்		
नोपपद्यते	=	பொருந்துவதில்லை,
நோபபத்யதே		

लक्ष्ययोरेव	=	லக்ஷ்யங்களான அர்த்தங்களுக்குத்தான்,
लक्ष्ययोरैव		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கிறது.
ஸித் ³ யதி		

தத், த்வம், இந்த இருபதங்களுக்கும் சக்தியால் கிடைக்கக்கூடிய வாச்யமான இரு அர்த்தங்களுக்கும் ஐக்யம் பொருந்தாது. ஏனெனில் இது ப்ரதயக்ஷம் முதலான பிரமாணங்களுக்கு விருத்தம். ஆகையால் லக்ஷணயால் கிடைக்கக்கூடிய இரு பதங்களின் லக்ஷயார்த்தங்களுக்கும் ஐக்யம் சொல்லப்படுகிறது. ப்ரதயக்ஷாதி விரோதமில்லாததால் இது பொருந்துகிறது. (699)

शिष्यः -

स्यात् तत्त्वंपदयोः स्वामिन् अर्थः कतिविधो मतः ।

पदयोः को नु वाच्यार्थो लक्ष्यार्थ उभयोश्च कः ॥ ७०० ॥

ஸிஷ்ய: -

ஸ்யாத் தத்த்வம்பத³யோ: ஸ்வாமின் அர்த²: கதிவிதோ⁴ மத: ।

பத³யோ: கோ நு வாச்யார்தோ² லக்ஷயார்த² உப⁴யோஸ்ச க: ॥ 700 ॥

स्वामिन्	=	ஸ்வாமியே,
स्वामिन्		
तत्त्वंपदयोः	=	தத் த்வம் பதங்களுக்கு,
தத்த்வம்பத ³ யோ:		
कतिविधः	=	எத்தனைவிதமான,
कतिविध ⁴ :		
अर्थः	=	பொருள்,
அர்த ² :		
मतः स्यात्	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டதாகும்,
மத: ஸ்யாத்		
उभयोः पदयोश्च	=	இரண்டு பதங்களுக்கும்,
உப ⁴ யோ: பத ³ யோஸ்ச		
को नु वाच्यार्थः	=	எது வாச்யமான பொருள்?
கோ நு வாச்யாத ² :		
लक्ष्यार्थ	=	லக்ஷயமான பொருள்,
लक्ष्ययार्थ ² :		
कः	=	எது?
க:		

ஹே ஸ்வாமின், தத் தவம் என்கிற இரண்டு பதங்களுக்கு எத்தனைவிதமான பொருள் ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறது? அப்பதங்களுக்கு வாச்யார்த்தம் (நேராக சொல்லப்படும் பொருள்) என்ன? அவ்விரண்டிற்கும் லக்ஷ்யார்த்தம் (குறிக்கப்படும் பொருள்) என்ன? (700)

वाच्यैकत्वविवक्षायां विरोधः कः प्रतीयते ।

लक्ष्यार्थयोः अभिन्नत्वे स कथं विनिवर्तते ॥ ७०१ ॥

வாச்சையகத்வவிவக்ஷாயாம் விரோத⁴: க: ப்ரதீயதே ।

லக்ஷ்யார்த³யோ: அபி⁴ன்னத்வே ஸ கத³ம் விநிவர்ததே ॥ 701 ॥

वाच्यैकत्वविवक्षायां	=	வாச்சயமான அர்த்தங்களுக்கு அபேதம்
வாச்சையகத்வவிவக்ஷாயாம்		சொல்ல நினைத்தால்,
को विरोधः	=	என்ன விரோதம்,
கோ விரோத ⁴ :		
प्रतीयते	=	தோன்றுகிறது?
ப்ரதீயதே		
लक्ष्यार्थयोः	=	லக்ஷயமான அர்த்தங்களுக்கு,
லக்ஷ்யார்த ³ யோ:		
अभिन्नत्वे	=	ஐக்யத்தில்,
அபி ⁴ ன்னத்வே		
सः	=	அந்த விரோதம்,
ஸ:		
कथं विनिवर्तते	=	எப்படி நீங்குகிறது?
கத ³ ம் விநிவர்ததே		

வாச்யார்த்தங்களுக்குள் ஒன்றாயிருக்கும் தன்மை உண்டென்று சொல்ல நினைத்தால், என்ன விரோதம் தெரிகிறது? லக்ஷ்யார்த்தங்களுக்குள் வேற்றுமையில்லாத் தன்மையென்றால் அந்த விரோதம் எப்படி நிவிருத்தியாகிறது? (701)

एकत्वकथने का वा लक्षणान्नोररीकृता ।

एतत्सर्वं करुणया सम्यक्त्वं प्रतिपादय ॥ ७०२ ॥

ஏகத்வகத³னே கா வா லக்ஷணத்ரோரரீக்ருதா ।

ஏதத்ஸர்வம் கருணயா ஸம்யக்த்வம் ப்ரதிபாத³ய ॥ 702 ॥

एकत्वकथने	=	அபேதம் சொல்வதில்,
ஏகத்வகத ³ னே		
अत्र	=	இங்கு,
அத்ர		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

का वा लक्षणा	=	எந்த லக்ஷணை,
का वा लक्षणे		
उरीकृता	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டது,
உரரீக்ருதா		
एतत् सर्व	=	இது எல்லாவற்றையும்,
ஏதத் ஸர்வம்		
करुणया	=	தயவினால்,
கருணயா		
त्वं	=	நீங்கள்,
த்வம்		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
प्रतिपादय	=	விளக்கிக் கூறவேண்டும்.
ப்ரதிபாத ³ ய		

(லக்ஷயார்த்தங்களுக்குள்) ஒன்றாயிருக்கும் தன்மையை சொல்லும் விஷயத்தில் எந்தவிதமான லக்ஷணை இங்கு அங்கீகரிக்கப்படுகிறது? இது எல்லாவற்றையும் கருணையுடன் தாங்கள் நன்றாக எடுத்துச்சொல்லவேண்டும். (702)

श्रीगुरुः -

शृणुष्वாவहितो विद्वन् अद्य ते फलितं तपः ।

वाक्यार्थश्रुतिमात्रेण सम्यग्ज्ञानं भविष्यति ॥ ७०३ ॥

ஸ்ரீகு³ரு: -

ஸ்ருணுஷ்வாவஹிதோ வித்³வன் அத்³ய தே ப²லிதம் தப: ।

வாக்யார்த்³ஸ்ருதிமாத்ரேண ஸம்யக்³ஜ்ஞானம் ப⁴விஷயதி ॥ 703 ॥

विद्वन्	=	அறிவுள்ளவனே,
வித் ³ வன்		
अवहितः	=	கவனமுள்ளவனாக,
அவஹித:		
शृणुष्व	=	கேள்,
ஸ்ருணுஷ்வ		
अद्य	=	இப்பொழுது,
அத் ³ ய		
ते तपः	=	உனது தவம்,
தே தப:		

फलितं	=	பலித்து விட்டது,
ப ³ லிதம்		
वाक्यार्थश्रुतिमात्रेण	=	வாக்யத்தின் அர்த்தத்தை கேட்டமாத்நிரத்தினாலே
வாக்யார்த ³ ஸ்ருதிமாத்ரேண		யே,
सम्यग्ज्ञानं	=	நல்ல ஞானம்,
ஸம்யக் ³ ஜ்ஞானம்		
भविष्यति	=	ஏற்படும்.
ப ⁴ விஷ்யதி		

ஹே வித்வன், கவனமாகக் கேள். இப்பொழுது உன்னுடைய தபஸ் எல்லாம் ஸபலமாய் விட்டது. மஹாவாக்யத்தின் அர்த்தத்தைக் கேட்பதினாலேயே நல்ல ஞானம் (ஜீவ ப்ரஹ்மைக்ய ஞானம்) ஏற்பட்டுவிடும். (703)

यावत्न तत्त्वंपदयोरर्थः सम्यग्विचार्यते ।

तावदेव नृणां बन्धो मृत्युसंसारलक्षणः ॥ ७०४ ॥

யாவத்ந தத்த்வம்பத³யோரர்த³: ஸம்யக்³விசார்யதே ।

தாவதே³வ ந்ருணம் ப³ந்தோ⁴ ம்ருத்யுஸம்ஸாரலக்ஷண: ॥ 704 ॥

यावत्	=	எதுவரை,
யாவத்		
तत्त्वंपदयोः	=	தத், த்வம் இந்த இரு பதங்களின்,
தத்த்வம்பத ³ யோ:		
अर्थः	=	பொருள்,
அர்த ³ :		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
न विचार्यते	=	விசாரிக்கப்படவில்லையோ,
ந விசார்யதே		
तावदेव	=	அதுவரைதான்,
தாவதே ³ வ		
नृणां	=	மனிதர்களுக்கு,
ந்ருணம்		
मृत्युसंसारलक्षणः	=	மரணஜன்மரூபமான,
ம்ருத்யுஸம்ஸாரலக்ஷண:		
बन्धः	=	பந்தம் இருக்கும்.
ப ³ ந்த ⁴ :		

தத், த்வம் என்ற இரு பதங்களுடைய அர்த்தம் எதுவரை நன்கு விசாரிக்கப்பட வில்லையோ, அதுவரைதான் மனிதர்களுக்கு மரணம் ஸம்ஸாரம் இவைகளை லக்ஷணமாயுடைய பந்தம் (கட்டு) இருக்கும். (704)

अवस्था सच्चिदानन्दाखण्डैकरसरूपिणी ।

मोक्षः सिध्यति वाक्यार्थं परोक्षज्ञानतः सताम् ॥ ७०५ ॥

அவஸ்தா² ஸச்சிதா²னந்தா²க²ண்டை²கரஸரூபிணி ।

மோக்ஷ: ஸித்²யதி வாக்யார்தா² பரோக்ஷஜ்ஞானத: ஸதாம் ॥ 705 ॥

सताम् = ஸாதுக்களுக்கு,

ஸதாம்

वाक्यार्थं परोक्षज्ञानतः = வாக்யார்த்தத்தை நேரில் தெரிந்துகொள்வதால்,

वाक्यार्थं परोक्षज्ञानतः

सच्चिदानन्दाखण्डैकरसरूपिणी = ஸச்சிதாநந்த பரிபூர்ணரஸம் ஒன்றையே

ஸச்சிதா²னந்தா²க²ண்டை²கரஸரூபிணி ஸ்வரூபமாக உடைய,

अवस्था = நிலையாகிற,

அவஸ்தா²

मोक्षः = மோக்ஷம்,

மோக்ஷ:

सिध्यति = ஸித்திக்கிறது.

ஸித்²யதி

ஸத்தாய், சித்தாய், ஆனந்தமாய், பரிபூர்ண ரஸஸ்வரூபமாகவே இருக்கும் நிலைதான் மோக்ஷம். இது தத்த்வமஸி மஹாவாக்யத்தினுடைய அர்த்தத்தை நேராக அனுபவித்து அறிவதினால் ஸாதுக்களுக்கு ஏற்படுகிறது. (705)

वाक्यार्थ एव ज्ञातव्यो मुमुक्षोः भवमुक्तये ।

तस्मात् अवहितो भूत्वा शृणु वक्ष्ये समासतः ॥ ७०६ ॥

வாக்யார்த² ஏவ ஜ்ஞாதவ்யோ முமுக்ஷோ: ப²வமுக்தயே ।

தஸ்மாத் அவஹிதோ பூ²த்வா ஸ்ருணு வக்ஷ்யே ஸமாஸத: ॥ 706 ॥

मुमुक्षोः = மோஷம் அடைய விரும்புவனுக்கு,

முமுக்ஷோ

भवमुक्तये = ஸம்ஸாரத்திலிருந்து விடுதலைபெறுவதற்காக,

ப²வமுக்தயே

वाक्यार्थ एव = மஹாவாக்யத்தின் அர்த்தம்தான,

வாக்யார்த² ஏவம்

ज्ञातव्यः	=	அறியத்தக்கது,
ज्ஞாதव्यः तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத் अवहितो भूत्वा	=	கவனமுள்ளவனாக இருந்து,
अवहिति ³ தோ பூ ⁴ த்வா श्रुणु	=	கேள்,
ஸ்ருணு समासतः	=	சுருக்கமாக,
ஸமாஸத: वक्ष्ये	=	சொல்கிறேன்.
வக்ஷயே		

முமுகூ³விற்கு ஸம்ஸாரத்திலிருந்து விடுதலையடைவதற்கு வாக்யார்த்தம் தான் அறியப்படவேண்டியது. ஆகையால் கவனமாயிருந்துகொண்டு கேள். சுருக்கமாகச் சொல்கிறேன். (706)

अर्था बहुविधा: प्रोक्ता वाक्यानां पण्डितोत्तमैः ।

वाच्यलक्ष्यादिभेदेन प्रस्तुतं श्रूयतां त्वया ॥ ७०७ ॥

அர்தா² ப³ஹுவிதா⁴: ப்ரோக்தா வாக்யானாம் பண்டி³தோத்தமை: ।
வாச்யலக்ஷயாதி³பே⁴தே³ன ப்ரஸ்துதம் ஸ்ருயதாம் த்வயா ॥ 707 ॥

पण्डितोत्तमैः	=	உத்தமமான பண்டிதர்களால்,
पण्डित ³ தோத்தமை:		
वाच्यलक्ष्यादिभेदेन	=	வாச்யம் லக்ஷயம் முதலான பேதத்தால்,
वाच्यलक्ष्यादि ³ பே ⁴ தே ³ ன		
वाक्यानां अर्था	=	வாக்யங்களின் அர்த்தங்கள்,
वाक्या ³ னாம் அர்தா ²		
बहुविधा:	=	பல விதமாக,
ப ³ ஹுவிதா ⁴ :		
प्रोक्ता:	=	சொல்லப்பட்டுள்ளன,
ப்ரோக்தா:		
प्रस्तुतं	=	ப்ரக்ருதமானது,
ப்ரஸ்துதம்		
त्वया	=	உன்னால்,
த்வயா		

श्रूयतां = கேட்கப்பட்டும்.
ஸ்ருயதாம்

வாச்யம் லக்ஷ்யம் முதலிய வேறுபாட்டால் வாக்கியங்களின் அர்த்தங்கள் பலவிதமென்று, பண்டித சிரேஷ்டர்களால், சொல்லப்படுகின்றன. (அவைகளில் இப்பொழுது) பிரஸ்தாவிக்கப்படுவதைக் கேள். (707)

वाक्ये तत् त्वं असि इत्यत्र विद्यते यत् पदत्रयम् ।
तत्रादौ विद्यमानस्य तत् - पदस्य निगद्यते ॥ ७०८ ॥

வாக்யே தத் த்வம் அஸி இத்யத்ர வித்³யதே யத் பத்³த்ரயம் ।
தத்ராதௌ³ வித்³யமானஸ்ய தத் - பத்³ஸ்ய நிக³த்³யதே ॥ 708 ॥

तत्तवमसीत्यत्र वाक्ये = 'தத்த்வமஸி' என்ற இந்த வாக்யத்தில்,
तत्तवमसीत्यत्र वाक्ये
यत् = யாதொரு,
यत्
पदत्रयम् = ('தத்' 'த்வம்' 'அஸி' என்ற) மூன்று பதங்கள்,
पदत्रयम्
विद्यते = உள்ளதோ,
विद्यते
विद्यते =
तत्र = அவற்றில்,
तत्र
आदौ विद्यमानस्य = முதலில் இருக்கிற,
आदौ विद्यमानस्य
तत् - पदस्य = 'தத்' என்ற பதத்திற்கு,
तत् - पदस्य
निगद्यते = (பொருள்) சொல்லப்படுகிறது.
निगद्यते
निकत्त्यते

"அதாக நீ இருக்கிறாய்" என்ற வாக்கியத்தில் உள்ள மூன்று பதங்களில் முதலில் இருக்கிற "அது" என்கிற பதத்திற்குப் பொருள் சொல்லப்படுகிறது. (708)

शास्त्रार्थकोविदैरर्थो वाच्यो लक्ष्य इति द्विधा ।
वाच्यार्थं ते प्रवक्ष्यामि पण्डितैर्य उदीरितः ॥ ७०९ ॥

ஸாஸ்த்ரார்த²கோவிதை³ர்தோ² வாச்யோ லக்ஷ்ய இதி த்³விதா⁴ ।
வாச்யார்த³ம் தே ப்ரவக்ஷ்யாமி பண்டி³தைர்ய உதீ³ரித: ॥ 709 ॥

चैतन्यं तदवच्छिन्नं सत्यज्ञानादिलक्षणम् ।
सर्वज्ञत्वेश्वरत्वान्तर्यामित्वादिगुणैर्युतम् ॥ ७११ ॥

சைதன்யம் தத³வச்சி³ன்னம் ஸத்யஜ்ஞாநாதி³லக்ஷணம் ।
ஸர்வஜ்ஞத்வேஸ்வரத்வாந்தர்யாமித்வாதி³கு³ணையுதம் ॥ 711 ॥

जगत्त्रष्टृत्वपातृत्व संहर्तृत्वादिधर्मकम् ।
सर्वात्मना भासमानं यत् अमेयं गुणैश्च तत् ।
अव्यक्तं अपरं ब्रह्म वाच्यार्थ इति कथ्यते ॥ ७१२ ॥

ஜக³த்ஸ்ரஷ்ட்ருத்வபாத்ருத்வஸம்ஹர்த்ருத்வாதி³த⁴ர்மகம் ।
ஸர்வாத்மனா பா⁴ஸமானம் யத்³மேயம் கு³ணைச் ச தத் ।
அவ்யக்தமபரம் ப்³ரஹம் வாச்யார்த³ இதி கத்³யதே ॥ 712 ॥

साभासं	=	பிரதி பிம்பத்துடன் கூடியதும்,
ஸாபா ⁴ ஸம்		
सत्त्वबृंहितम्	=	ஸத்வாணம் மேலிட்டதும்,
ஸத்த்வப் ³ ரும்ஹிதம்		
वियदादिविराडन्तं स्वकार्येण =		ஆகாசம் முதல் விராட்வரையிலுள்ள
समन्वितम्		தன் கார்யத்துடன் கூடியதுமான,
ஸமஷ்டி ரூபமஜ்ஞானம்		
ஸாபா ⁴ ஸம் ஸத்த்வப் ³ ரும்ஹிதம்		
समष्टिरूपं अज्ञानं	=	ஸமஷ்டியான அக்ஞானம் அதாவது மாயை,
ஸமஷ்டி ரூபம் அஜ்ஞானம்		
तदवच्छिन्नं	=	அந்த மாயையால் வரையறுக்கப்பட்ட,
தத ³ வச்சி ³ ன்னம்		
चैतन्यं	=	சைதன்யம் (அதாவது)
சைதன்யம்		
सत्यज्ञानादिलक्षणम्	=	ஸச்சிதானந்த ரூபமாயும்,
ஸத்யஜ்ஞாநாதி ³ லக்ஷணம்		
सर्वज्ञत्वेश्वरत्वान्तर्यामित्वादिगुणैर्युतम्	=	ஸர்வக்ஞத்வம், ஈசுவரத்வம்,
ஸர்வஜ்ஞத்வேஸ்வரத்வாந்தர்யா		அந்தர்யாமித்வம் முதலான
மித்வாதி ³ கு ³ ணையுதம்		குணங்களுடன் கூடியதும்,
जगत्त्रष्टृत्वपातृत्व	=	ஜத்தைப்படைக்கும் தன்மை,
ஜக ³ த்ஸ்ரஷ்ட்ருத்வபாத்ருத்வ		
पातृत्व	=	காக்கும் தன்மை,
பாத்ருத்வ		
संहर्तृत्वादिधर्मकम्	=	அழிக்கும் தன்மை முதலானவற்றை
ஸம்ஹர்த்ருத்வாதி ³ த ⁴ ர்மகம்		தர்மமாக உடையதும்,

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सर्वात्मना	=	எல்லோருக்கும் ஆத்மாவாக,
ஸர்வாத்மனா		
भासमानं	=	விளங்குவதும்,
பா ⁴ ஸமானம்		
गुणैः अमेयं श्र	=	குணங்களால் அளவிடமுடியாததும்,
கு ³ ணை: அமேயம் ஸ்ர		
अव्यक्तं	=	ஸ்பஷ்டமாக புலப்படாததுமான,
அவ்யக்தமபரம்		
यत् अपरं ब्रह्म	=	அபரப்ரஹ்மமுண்டோ,
யத் அபரம் ப் ³ ரஹ்ம		
तत्	=	அது,
தத்		
वाच्यार्थ इति	=	தத்பத்தின் வாச்யமான அர்த்தம் என்று,
வாச்யார்த ³ இதி		
कथ्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
கத் ³ யதே		

ஸத்வகுணம் மேலிட்டு சைதன்யத் தோற்றத்துடன் கூடியதும் ஆகாசம் முதல் விராட் பர்யந்தமான தன் கார்யங்களோடு கூடியதுமான ஸமஷ்டி அக்ஞானத்தால் அதாவது மாயையால் வரையறுக்கப்பட்ட சைதன்யம் அதாவது ஸச்சிதானந்த ரூபமாயும் எல்லாவற்றையும் அறிகிறதாயும் ஈசுவரனாயும் எல்லா வற்றிலும் உள்ளிருந்து நியமனம் செய்கிறதாயும் உலகை ஆக்கிக் காத்து அழிக்கிறதாயும் எல்லாருக்கும் ஆத்மாவாக விளங்குவதாயும் அளவற்ற குணங்களுடன் கூடியதாயும் இந்திரியங்கள் மனம் இவற்றிற்கு புலப்படாதபடி ஸூக்ஷ்மமாயும் உள்ள அபரப்ரஹ்மசைதன்யம் அதாவது ஈசுவர ஸ்வரூபம் தத் பதத்திற்கு வாச்யார்த்தம் சக்தியால் நேரிடையாகக் கிடைக்கும் பொருள் என்று சொல்லப்படுகிறது.

[சுருக்கமாக முன் 311, 312 சுலோகங்களில் “அவ்யாக்ருதம்” “அவ்யக்தம்”, “ஈச்வரன்” என்று சொல்லியிருக்கும் தத்வம்தான் வாச்யார்த்தம். சுத்த சைதன்யம் இதில் மாயையினால் வரையறுக்கப்பட்டிருப்பதினால் இதைக் கீழ்ப்பட்ட ப்ரஹ்மம் என்று சொல்லவேண்டியிருக்கிறது. பிரஹ்மம் வாஸ்தவத்தில் மேல்பட்டது, கீழ்ப்பட்டது என்ற வித்தியாஸத்துடன் பலவகையாகக் கிடையாது. ஆனாலும் விஷயம் தெளிவுபட வேண்டியதற்காக அவ்வித வித்தியாஸம் இருப்பதுபோல் வியவஹரிக்க வேண்டியிருக்கிறது. (710-712)

(அவதாரிகை) இந்த வாச்சியார்த்தத்தை அப்படியே எடுத்துக் கொண்டால் வாக்கியத்தின் அர்த்தம் சரியாக வராதென்று முன் சொன்னதற்குள்ள காரணத்தை இங்கு நன்கு தெளிவு படுத்துகிறார்: -

'नीलं उत्पलं' इत्यत्र यथा वाक्यार्थसंगतिः ।

तथा 'तत् त्वं असि' इत्यत्र नास्ति वाक्यार्थसंगतिः ॥ ७१३ ॥

'நீலம் உத்பலம்' இத்யத்ர யதா² வாக்யார்த²ஸங்க³தி: ।

ததா² 'தத் த்வம் அஸி' இத்யத்ர நாஸ்தி வாக்யார்த²ஸங்க³தி: ॥ 713 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
नीलं उत्पलं	=	நீலநிறமுள்ள ஆம்பல்,
நீலம் உத்பலம்		
इत्यत्र	=	
இத்யத்ர		
वाक्यार्थसंगतिः	=	வாக்யத்தின் அர்த்தத்திற்குப் பொருத்தம்
வாக்யார்த ² ஸங்க ³ தி:		உள்ளதோ,
तथा	=	அப்படி,
ததா ²		
तत् त्वं असि	=	நீ அதுவாக இருக்கிறாய்,
தத் த்வம் அஸி		
इत्यत्र	=	என்னுமிங்கு,
இத்யத்ர		
वाक्यार्थसंगतिः	=	வாக்யத்தின் அர்த்தத்திற்குப் பொருத்தம்,
வாக்யார்த ² ஸங்க ³ தி:		
नास्ति	=	இல்லை.
நாஸ்தி		

“ஆம்பல் நீலமாயிருக்கிறது” என்ற வாக்கியத்தில் எப்படி அர்த்தமானது வாச்சியார்த்தத்தை அப்படியே எடுத்துக்கொண்டால் பொருத்தமாயிருக்கின்றதோ, அவ்விதம் “நீ பிரஹ்மமாய் இருக்கிறாய்” என்ற வாக்யத்தில் அர்த்தம் பொருந்தக் கூடியதில்லை. (713)

पटाद्व्यावर्तते नील उत्पलेन विशेषितः ।

शौक्याद्व्यावर्तते नीलेनोत्पलं तु विशेषितम् ॥ ७१४ ॥

படாத்²வ்யாவர்ததே நீல உத்பலேன விசேஷித: ।

ஸௌக்ல்யாத்²வ்யாவர்ததே நீலேனோத்பலம் து விசேஷிதம் ॥ 714 ॥

उत्पलेन	=	உத்பலம், (ஆம்பல்) என்ற சொல்லால்,
உத்பலேன		

विशेषितः	=	சுட்டிக்காட்டப்பட்ட,
विशेष्येति:		
नीलः	=	நீல நிறமுள்ள வஸ்து,
नीलः		
पटात्	=	வஸ்திரத்திலிருந்து,
पटात्		
व्यावर्तते	=	விலகிவிடுகிறது,
व्यावर्तते		
व्यावर्तते		
नीलेने	=	நீலம் என்ற வார்த்தையால்,
नीलेने		
नीलेने		
विशेषितम्	=	சுட்டிக்காட்டப்பட்ட,
विशेषितम्		
उत्पलं तु	=	உத்பலமோவெனில்,
उत्पलं तु		
शौक्यात्	=	வெண்மையிலிருந்து,
शौक्यात्		
व्यावर्तते	=	விலகிவிடுகிறது.
व्यावर्तते		
व्यावर्तते		

நீலம் (கருப்பு நிறமுள்ளது) என்று மட்டும் சொன்னால் இது கருப்பு வஸ்திரத்தையும் குறிக்கும். நீலம் என்பதுடன் உத்பலம் என்பதைச் சேர்த்துவிட்டால் வஸ்திரத்தை விலக்கி நீலோத்பலத்தைத்தான் குறிக்கும். இதுபோல் உத்பலம் என்று மட்டும் சொன்னால் வெளுப்பான உத்பலத்தையும் குறிக்கும். அதற்காக நீலம் என்பதைச் சேர்த்தால் வெண்மையை விலக்கி நீலமான உத்பலத்தையே குறிக்கிறது.

[ஒரு பதத்தின் அர்த்தமாகிய பொருளைத் தனித்துக் காட்டுவதற்காக உபயோகப்படும் இன்னொரு பதம் விசேஷணம் என்றும், அதினால் தனித்துக்காட்டப்படும் பொருள் விசேஷயம் என்றும், சொல்வார்கள். தனித்துக் காட்டுவது என்றாலே வேறு பொருளிலிருந்து இதைப் பிரித்து சுட்டிக்காட்டுவதுதான் ஆகும் இவ்விதமாக நீலம் என்பதால் வேறு நிறமில்லையென்றும், ஆம்பல் என்பதால் வேறு பொருள் இல்லை யென்றும் சொல்லி, இரண்டு பதங்களும் சேர்ந்து எது நீலமாயும் ஆம்பலாயும் இருக்கிறதோ அப்பொருளையே குறிக்கின்றன. இந்த இரண்டு பதங்களுக்குள் இருக்கும் ஸம்பந்தம் விசேஷண - விசேஷயத்தன்மை என்று சொல்லப்படுகிறது.]

(714)

इत्थमन्योन्यभेदस्य व्यावर्तकतया तयोः ।

विशेषणविशेष्यत्वसंसर्गस्येतरस्य वा ॥ ७१५ ॥

இத்த³மன்யோன்யபே⁴த³ஸ்ய வ்யாவர்தகதயா தயோ: ।

விசேஷணவிசேஷயத்வஸம்ஸர்க்³ஸ்யேதரஸ்ய வா ॥ 715 ॥

वाक्यार्थत्वे प्रमाणान्तरविरोधो न विद्यते ।

अतः संगच्छते सम्यक् वाक्यार्थो बाधवर्जितः ॥ ७१६ ॥

வாக்யார்த்³த்வே ப்ரமாணாந்தரவிரோதோ⁴ ந வித்³யதே ।

அத: ஸங்க்³ச்ச³தே ஸம்யக் வாக்யார்தோ² பா³த⁴வர்ஜித: ॥ 716 ॥

इत्थं	=	இவ்வாறு,
இத்த ³ ம்		
अन्योन्यभेदस्य	=	ஒன்றுக்கொன்று வேற்றுமையை,
अन्योन्यभेदस्य		
व्यावर्तकतया	=	விலக்குவதாக இருப்பதால்,
व्यावर्तकतया		
तयोः	=	அவ்விரண்டிற்கும் (நீலம் உத்பலம் இரண்டிற்கும்),
तयोः		
विशेषणविशेष्यत्वसंसर्गस्य	=	விசேஷண விசேஷ்யபாவம் என்ற ஸம்பந்தமோ,
विशेषणविशेष्यत्वसंसर्गस्य		
इतरस्य वा	=	வேறு ஸம்பந்தமோ,
इतरस्य वा		
वाक्यार्थत्वे	=	வாக்யார்த்தமாவதில்,
वाक्यार्थत्वे		
प्रमाणान्तरविरोध	=	வேறு பிரமாணங்களின் விரோதம்,
प्रमाणान्तरविरोध		
न विद्यते	=	இல்லை,
न विद्यते		
अतः	=	ஆகையால்,
अतः		
वाक्यार्थो	=	வாக்யார்த்தமானது,
वाक्यार्थो		
बाधवर्जितः	=	பாதமில்லாமல்,
बाधवर्जितः		
सम्यक्	=	நன்றாக,
सम्यक्		
संगच्छते	=	பொருந்துகிறது.
संगच्छते		
ஸங்க் ³ ச்ச ³ தே		

இவ்வாறு அந்த நீலம், உத்பலம் என்ற இரண்டு பதங்களும் சேர்ந்து அந்யோந்ய பேதத்தை (ஒன்றுக்கொன்று பேதத்தை) விலக்குகிறது. அதாவது, நீலநிறமுள்ள உத்பலம் என்று சொல்லும் பொழுது நீலநிற முள்ளது உத்பலம்தான்.

உத்பலத்தைக் காட்டிலும் வேறல்லவென்றும், உத்பலம் நீல நிறமுள்ளதுதான் வேறு அல்லவென்றும் கூறுவதன் மூலம் விசேஷண - விசேஷ்யத்தன்மையுள்ள ஸம்பந்தம் அல்லது வேறுவிதமாக ஸம்பந்தம் என்று வைத்துக்கொண்டாலும் இரண்டு பதங்களையும் சேர்த்து ஏற்பட்டிருக்கும் வாக்கியத்திற்கு அப்பதங்களின் நேர் வாச்சி யார்த்தங்களையே வைத்துக் கொண்டு அர்த்தமாவதில் வேறு எந்த பிரமாணத்திற்கும் விரோதம் கிடையாது. ஆகையால் இங்கே எவ்வித தடையுமன்னியில் வாக்கியத்தின் அர்த்தம் நன்கு பொருத்தமாக சேருகிறது. (715 716)

एवं तत् त्वं असि इत्यत्र वाक्यार्थो न समञ्जसः ॥ ७१७ ॥

ஏவம் தத் த்வம் அஸி இத்யத்ர வாக்யார்தோ³ ந ஸமஞ்ஜஸ: ॥ 717 ॥

एवं	=	இம்மாதிரி,
ஏவம்		
तत् त्वं असि	=	நீ அதுவாக இருக்கிறாய்,
தத் த்வம் அஸி		
इत्यत्र	=	என்ற இடத்தில்,
இத்யத்ர		
वाक्यार्थो	=	வாக்யார்த்தம்,
வாக்யார்தோ ³		
न समञ्जसः	=	பொருத்தமாக இல்லை.
ந ஸமஞ்ஜஸ:		

"அது நீ" என்கிற விடத்தில் இதே மாதிரி வாக்யத்தின் அர்த்தம் பொருத்தமாக இராது. (717)

(அவதாரிகை) ஏன் பொருந்தாது என்பதை மேலால் காட்டுகிறார்: -

तदर्थस्य परोक्षत्वादिविशिष्टचितेरपि ।

त्वमर्थस्यापरोक्षत्वादिविशिष्टचितेरपि ॥ ७१८ ॥

தத்³ர்த³ஸ்ய பரோக்ஷத்வாதி³விஸிஷ்டசிதேரபி ।
 த்வமர்த³ஸ்யாபரோக்ஷத்வாதி³விஸிஷ்டசிதேரபி ॥ 718 ॥

तथैवान्योन्यभेदस्य व्यावर्तकतया तयोः।

विशेषणविशेष्यत्वसंसर्गस्य इतरस्य वा ॥ ७१९ ॥

ததை³வான்யோன்யபே⁴த³ஸ்ய வ்யாவர்தகதயா தயோ:।
 விஸேஷணவிஸேஷ்யத்வஸம்ஸர்க்³ஸ்ய இதரஸ்ய வா ॥ 719 ॥

वाक्यार्थत्वे विरोधोऽस्ति प्रत्यक्षादिकृतस्ततः।

संगच्छते न वाक्यार्थस्तद्विरोधं च वच्मि ते ॥ ७२० ॥

வாக்யார்த்'த்வே விரோதோ'(அ)ஸ்தி ப்ரத்யக்ஷாதி'க்ருதஸ்தத:।

ஸங்க'ச்ச'தே ந வாக்யார்த்'ஸ்தத்'விரோத'ம் ச வச்மி தே ॥ 720 ॥

तदर्थस्य = 'தத்' பதத்தின் வாச்யார்த்தமான,

तत्'रत'स्य

परोक्षत्वादिविशिष्टचित्तेरपि = பரோக்ஷதவம் (நேரில் அறியப்படாத தன்மை)

பரோக்ஷத்வாதி'விஸிஷ்டசிதேரபி முதலானவைகளுடன் கூடிய சைதன்யத் திற்கும்,

त्वमर्थस्व = 'தவம்' பதத்தின் வாச்யார்த்தமான,

त्वम'रत'स्य

अपरोक्षत्वादिविशिष्टचित्तेरपि= நேரில் அறியப்படும் தன்மை முதலானவை

அபரோக்ஷத்வாதி'விஸிஷ்டசிதேரபி களுடன்கூடிய சைதன்யத்திற்கும்,

तथैव = அதுபோலவே,

तथै'व

अन्योन्यभेदस्य = ஒன்றுக்கொன்று வேற்றுமையை,

अन्योन्य'भेद'स्य

व्यावर्तकतया = விலக்குவதன்மூலம்,

व्याव'रत'कतया

तयोः = அவ்விரண்டிற்கும்,

तयोः

विशेषणविशेष्यत्वसंसर्गस्य = விசேஷண விசேஷ்ய பாவரூபமான ஸம்பந்தமோ

விசேஷணவிசேஷ்யத்வஸம்ஸர்க'ஸ்ய

इतरस्य वा = வேறு ஸம்பந்தமோ,

इ'तर'स्य वा

वाक्यार्थत्वे = தத்த்வமஸி வாக்யார்த்தத்திற்கு அர்த்தமாகுமா

वाक्य'रत'त्वे

प्रत्यक्षादिकृतस्ततः = னால், ப்ரத்யக்ஷம் முதலான பிரமாணங்களால் ஏற்பட்ட,

ப்ரத்யக்ஷாதி'க்ருதஸ்தத:

विरोधः = விரோதம்,

वि'रोध'ः

अस्ति = இருக்கிறது,

अ'स्ति

तत = ஆகையால்,

त'त

त'त

वाक्यार्थः	=	வாக்யார்த்தம்,
वाक्यार्थः		
न संगच्छते	=	பொருந்துகிறதில்லை.
न संस्कृते		
तद्विरोधं च	=	அதன் விரோதத்தை,
तत् विरोधं च		
ते	=	உனக்கு,
ते		
वच्चि	=	சொல்கிறேன்.
वचमि		

'நேரில் தெரியாமலிருக்கும் தன்மை முதலிய தனித் தன்மைகளுடன் கூடிய சைதன்யம்' என்ற தத் (அது) என்கிற பதத்தின் வாச்சியமான அர்த்தத்திற்கும், நேரில் தெரியும் தன்மை முதலிய தனித் தன்மைகளுடன் கூடிய சைதன்யம் என்ற த்வம் (நீ) என்கிற பதத்தின் வாச்சியமான அர்த்தத்திற்கும், நீல ஆம்பல் என்றவிடத்தில் சொன்னதுபோல ஒன்றுக்கொன்று வேற்றுமையை விலக்குவதன்மூலம், தத்பத வாச்சியார்த்தத்தைக் காட்டிலும் த்வம்பத வாச்சியார்த்தம் வேறு அல்ல, த்வம்பத வாச்சியார்த்தத்தைக் காட்டிலும் தத்பத வாச்சியார்த்தம் வேறு அல்ல என்று கூறும் முறையில் விசேஷண - விசேஷ்ய பாவ ஸபந்தம் அல்லது வேறுவிதமான ஸம்பந்தம் வாக்கியத்திற்கு அர்த்தம் என்றால் பிரத்யக்ஷம் முதலிய பிரமாணங்களுக்கு விரோதமாகும். ஆகையால் அவ்வித வாக்கியார்த்தம் பொருத்தமாகாது. அந்த விரோதம் எப்படி என்று உனக்குச் சொல்கிறேன். (718-720)

सर्वेशत्वस्वतन्त्रत्वसर्वज्ञत्वादिभिर्गुणैः ।

सर्वोत्तमः सत्यकामः सत्यसंकल्प ईश्वरः ॥ ७२१ ॥

ஸர்வேஸத்வஸ்வதந்த்ரத்வஸர்வஜ்ஞத்வாதி³பி⁴ர்கு⁵ணை: ।

ஸர்வோத்தம: ஸத்யகாம: ஸத்யஸங்கல்ப ஈஸ்வர: ॥ 721 ॥

तत्पदार्थः त्वमर्थस्तु किञ्चिज्ज्ञो दुःखजीवनः ।

संसारी अयं तद्धृतिको जीवः प्राकृतलक्षणः ॥ ७२२ ॥

தத்பதா³ர்த²: த்வமர்த²ஸ்து கிஞ்சிஜ்ஜ்ஞோ து³:க²ஜீவன: ।

ஸம்ஸாரீ அயம் தத்²த⁴தி⁴கோ ஜீவ: ப்ராக்ருதலக்ஷண: ॥ 722 ॥

सर्वेशत्व	=	எல்லாவற்றையும் ஆளும்தன்மை,
ஸர்வேஸத்வ		
स्वतन्त्रत्व	=	ஸ்வதந்த்ரனாக இருக்கும் தன்மை,
ஸ்வதந்த்ரத்வ		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सर्वज्ञत्वादिभिः	=	எல்லாவற்றையும் அறிகிறவராக இருக்கும்
ஸர்வஜ்ஞத்வாதி ³ பி ⁴ :		தன்மை முதலான,
गुणैः	=	குணங்களால்,
பி ⁴ ர்கு ³ ணை:		
सर्वोत्तमः	=	எல்லோருக்கும் மேலான வராயும்,
ஸர்வோத்தம:		
सत्यकामः	=	ஸத்யமான காமங்களை உடையவராயும்,
ஸத்யகாம:		
सत्यसंकल्प	=	ஸத்யமான ஸங்கல்பத்தை உடையவராயும்,
ஸத்யஸங்கல்ப		உள்ள,
ईश्वरः	=	ஈசுவரன்,
ஈஸ்வர:		
तत्पदार्थः	=	'தத்' என்ற பதத்தின் வாச்யமான பொருள்,
தத்பதா ³ ர்த ³ :		
त्वमर्थस्तु	=	'த்வம்' என்ற பதத்தின் வாச்யமான
த்வமர்த ³ ஸ்து		பொருளோவெனில்,
किञ्चिज्ज्ञः	=	கொஞ்சமான அறிவுள்ளவனும்,
கிஞ்சிஜ்ஜ்ஞ:		
दुःखजीवनः	=	கஷ்டமான வாழ்க்கை உள்ளவனும்,
து ³ :க ³ ஜீவன:		
संसारी	=	ஸம்ஸாரியாயும்,
ஸம்ஸாரீ		
तद्धितिक	=	அந்த ஈசுவரனையே புகலிடமாகக் கொண்டவனும்
தத் ³ த ³ திக		
प्राकृतलक्षणः	=	ப்ரக்ருதிக்கு (மாயைக்கு) உட்பட்ட
ப்ராக்ருதலக்ஷண:		ஸ்வபாவமுள்ளவனாயும் இருக்கும்,
अयं जीवः	=	இந்த ஜீவன்,
அயம் ஜீவ:		

எல்லாவற்றையும் ஆளுபவராயிருக்கும் தன்மை பிறருக்குக் கட்டுப்படாமல் ஸ்வதந்திரராயிருக்கும் தன்மை, எல்லாம் அறிந்தவராயிருக்கும் தன்மை முதலான குணங்களினால், எல்லாவற்றிற்கும் மேலானவராயும், விரும்புவதையெல்லாம் நிறைவேற்றக்கூடியவராயும், எண்ணுவதையெல்லாம் நடத்தக்கூடியவராயும், இருக்கும் ஈசுவரர் தத் என்ற பதத்தின் வாச்யமான பொருள். மிக அல்பமாக அறிந்தவன், துக்கத்துடன் ஜீவிப்பவன், பிறவி மரணமுள்ளவன் அந்த ஈசுவரனையே கதியாயுடையவன் ப்ரக்ருதிக்குட்பட்ட ஸ்வபாவமுடையவன், இத்தகைய இந்த ஜீவன் த்வம் பதத்தின் பொருள்.

(721-722)

कथं एकत्वं अनयोः घटते विपरीतयोः ।

प्रत्यक्षेण विरोधोऽयं उभयोः उपलभ्यते ॥ ७२३ ॥

கத³ம் ஏகத்வம் அனயோ: க⁴டதே விபரீதயோ: ।

ப்ரத்யக்ஷண விரோதோ⁴(அ)யம் உப⁴யோ: உபலப்⁴யதே ॥ 723 ॥

उभयोः	=	ஜீவன் ஈசுவரன் இருவருக்கும்,
உப ⁴ யோ:		
अयं विरोधः	=	இந்த விரோதம்,
அயம் விரோத ⁴ :		
प्रत्यक्षेण	=	நேரில்,
ப்ரத்யக்ஷண		
उपलभ्यते	=	அறியப்படுகிறது,
உபலப் ⁴ யதே		
विपरीतयोः	=	விருத்தமான தர்மங்களுடன் கூடிய,
விபரீதயோ:		
अनयोः	=	இவ்விருவருக்கும்,
அனயோ:		
एकत्वं	=	ஒன்றாயிருக்கும் தன்மை,
ஏகத்வம்		
कथं घटते	=	எப்படிப் பொருந்தும்?
கத ³ ம் க ⁴ டதே		

இவ்விதம் தத் பதத்தின் வாச்சியார்த்தமான ஈசுவரனுக்கும் த்வம் பதத்தின் வாச்சியார்த்தமான ஜீவனுக்கும் இருவருக்கும் இந்த விரோதம் பிரத்யக்ஷமாகத் தெரிகிறது. அப்படி விபரீதத் தன்மையோடு இருக்கும் இவ்விருவருக்கும் ஒன்றாய் இருக்கும் தன்மை எப்படி முடியும்? (723)

विरुद्धधर्माक्रान्तत्वात्परस्परविलक्षणौ ।

जीवेशौ वह्निर्हिनाविव शब्दार्थतोऽपि च ॥ ७२४ ॥

விருத்³த⁴ர்மாக்கராந்தத்வாத்பரஸ்பரவிலக்ஷணௌ ।

ஜீவேஸௌ வஹ்னிதுஹினாவிவ ஸப்³தா³ர்த³தோ(அ)பி ச ॥ 724 ॥

विरुद्धधर्माक्रान्तत्वात्	=	விருத்தமான தர்மங்களுடன் கூடியுள்ளதால்,
விருத் ³ த ⁴ ர்மாக்கராந்தத்வாத்		
जीवेशौ	=	ஜீவனும் ஈசுவரனும்,
ஜீவேஸௌ		

वह्निह्निनाविव	=	நெருப்பும் பனியும் போல,
वह्निह्निनाविव	=	சொல்லிலும் பொருளிலும்,
शब्दार्थतोऽपि च	=	ஒருவருக்கொருவர் விலக்கணமானவர்கள்.
शब्दार्थतोऽपि च	=	பரஸ்பரவிலக்கணை

விருத்தமான தர்மங்களை யுடையவைகளாயிருப்பதால், ஜீவனும் ஈசுவரனும், அக்றியும் பனியும்போல, வார்த்தையிலும் அதனால் சொல்லப்படும் பொருளிலும் ஒன்றுக்கொன்று வேறுபட்ட லக்கணங்களோடு கூடியவர்கள். (724)

प्रत्यक्षादिविरोधः स्यात् इति ऐक्ये तयोः परित्यक्ते ।

श्रुतिवचनविरोधो भवति महान् स्मृतिवचनविरोधश्च ॥ ७२५ ॥

பிரத்யக்ஷாதி'விரோத': ஸ்யாத் இதி ஐக்யே தயோ: பரித்யக்தே ।
ஸ்ருதிவசனவிரோதோ' ப'வதி மஹான் ஸ்ம்ருதிவசனவிரோத'ஸ்ச ॥ 725 ॥

प्रत्यक्षादिविरोधः स्यात्	=	பிரத்யக்ஷம் முதலான பிரமாணங்களுடன்
प्रत्यक्षादिविरोधः स्यात्	=	பிரத்யக்ஷாதி'விரோத': ஸ்யாத் விரோதம் ஏற்படும்,
इति	=	என்ற காரணத்தால்,
इति	=	அந்த ஜீவன் ஈசுவரன் இருவருக்கும்,
तयोः	=	தயோ:
ऐक्ये	=	ஐக்யே
ऐक्ये	=	அபேதம்,
परित्यक्ते	=	பரித்யக்தே
परित्यक्ते	=	மஹான்
महान्	=	பெரிய,
महान्	=	ஸ்ருதிவசனவிரோத':
श्रुतिवचनविरोधः	=	வேதவாக்கியங்களின் விரோதமும்,
स्मृतिवचनविरोधश्च	=	ஸ்மிருதி வாக்கியங்களின் விரோதமும்,
भवति	=	ஏற்படுகிறது.
भवति	=	ப'வதி

ஜீவனும் ஈசுவரனும் ஒன்று என்றால் பிரத்யக்ஷம் முதலான பிரமாணங்களுக்கு விரோதம் ஏற்படுமேயென்று, அவ்விரண்டிற்கும் ஐக்யத்தை விட்டுவிட்டால்

ஜீவனும் ஈசுவரனும் ஒன்று என்று கூறும் வேத வாக்கியங்களுக்கும் ஸ்மிருதி வாக்கியங்களுக்கும் பெரிதான விரோதம் ஏற்படுகிறது. (725)

श्रुत्याऽप्येकत्वं अनयोः तात्पर्येण निगद्यते ।

मुहुः तत् त्वं असि इति अस्मात् अङ्गीकार्यं श्रुतेर्वचः ॥ ७२६ ॥

ஸ்ருத்யா(அ)ப்யேகத்வம் அனயோ: தாத்பர்யேண நிக³த்யதே ।

முஹு: தத் த்வம் அஸி இதி அஸ்மாத் அங்கீகார்யம் ஸ்ருதேர்வச: ॥ 726 ॥

श्रुत्यापि	=	வேதத்தாலோவெனில்,
ஸ்ருத்யாபி		
मुहु	=	அடிக்கடி,
முஹு		
तत् त्वं असि	=	நீ அதுவாக இருக்கிறாய்,
தத் த்வம் அஸி		
इति	=	என்று,
இதி		
तात्पर्येण	=	கருத்துடன்,
தாத்பர்யேண		
अनयोः	=	இவ்விரண்டிற்கும்,
அனயோ:		
एकत्वं	=	ஒன்றாயிருக்கும் தன்மை,
ஏகத்வம்		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
நிக ³ த்யதே		
अस्मात्	=	இதனால்,
அஸ்மாத்		
श्रुतेः वचः	=	வேதத்தின் வார்த்தை,
ஸ்ருதே: வச:		
अङ्गीकार्यं	=	ஒப்புக்கொள்ளத்தக்கது.
அங்கீகார்யம்		

வேதத்தாலோ திரும்பத் திரும்ப 'தத்த்வம் அஸி' (நீ அதுவாக இருக்கிறாய்) என்று, கருத்துடன் ஜீவன் ஈசுவரன் இவ்விருவருக்கும் அபேதம் சொல்லப்படுகிறது. இந்தக் காரணத்தினால், வேதத்தின் வார்த்தை அங்கீகரிக்க வேண்டியதே. (726)

वाक्यार्थत्वे विशिष्टस्य संसर्गस्य च वा पुनः ।

अयथार्थतया सोऽयं वाक्यार्थो न मतः श्रुतेः ॥ ७२७ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

வாக்யார்த்வே விஸிஷ்டஸ்ய ஸம்ஸர்க்ஸ்ய ச வா புன: ।
அயதாந்த்யா ஸோ(அ)யம் வாக்யார்தோ ந மத: ஸ்ருதே: ॥ 727 ॥

विशिष्टस्य = விசேஷணத்துடன் கூடியதோ,
விஸிஷ்டஸ்ய
संसर्गस्य च वा पुनः = வேறு ஸம்பந்தமோ,
ஸம்ஸர்க்ஸ்ய ச வா புன:
वाक्यार्थत्वे = வாக்யார்த்தமானால்,
வாக்யார்த்வே
अयथार्थतया = யதார்த்தமில்லாததால்,
அயதாந்த்யா
सोऽयं वाक्यार्थो = அந்த இந்த வாக்யார்த்தம்,
ஸோ(அ)யம் வாக்யார்தோ
श्रुते: न मतः = வேதத்திற்கு ஸம்மதமில்லை.
ஸ்ருதே: ந மத:

இவ்விதம் விசேஷணத்துடன் கூடியதையோ வேறு ஸம்பந்தத்தையோ வாக்யார்த்தமாகச் சொன்னால் அது பாதிதமாகிறபடியால் அது வாஸ்தவமான வாக்யார்த்தமாகாது. ஆகையால் அது வேத ஸம்மதமல்ல. (727)

अखण्डैकरसत्वेन वाक्यार्थः श्रुतिसंमतः ॥ ७२८ ॥

அக'ண்டை'கரஸத்வேன வாக்யார்த': ஸ்ருதிஸம்மத: ॥ 728 ॥

अखण्डैकरसत्वेन = பிரிவு இல்லாத ஒரே ஸ்வரூபமாக (சொல்லும்),
அக'ண்டை'கரஸத்வேன
वाक्यार्थः = வாக்யத்தின் அர்த்தம்,
வாக்யார்த':
श्रुतिसंमतः = வேதத்திற்கு ஸம்மதமானது.
ஸ்ருதிஸம்மத:

வேற்றுமையற்று ஏகரஸத் தன்மையுடன் சொல்லப்படும் வாக்யார்த்தம்தான் வேதத்திற்குப் பொருத்தமாகும். (728)

(அவதாரிகை) ஏகரஸத் தன்மை என்பது என்னவென்பதை மேலால் தெரியப் படுத்துகிறார்: -

स्थूलसूक्ष्मप्रपञ्चस्य सन्मात्रत्वं पुनः पुनः ।

दर्शयित्वा सुषुप्तौ सद्ब्रह्माभिन्नत्वं आत्मनः ॥ ७२९ ॥

ஸ்தூலஸூக்ஷ்மப்ரபஞ்சஸ்ய ஸன்மாத்ரத்வம் புன: புன: ।

தர்ஸயித்வா ஸுஷாப்தௌ ஸத்ப்ரஹ்மாபி'ன்னத்வம் ஆத்மன: ॥ 729 ॥

उपपाद्य सदेकत्वं प्रदर्शयितुमिच्छया ।

ऐतदात्म्यं इदं सर्वं इत्युक्तवैव सदात्मनो: ।

ब्रवीति श्रुति: एकत्वं ब्रह्मणोऽद्वैतसिद्धये ॥ ७३० ॥

உபபாத்ய ஸதேகத்வம் ப்ரதர்ஸயிதுமிச்சயா ।

ஐததாத்மயம் இதம் ஸர்வம் இத்யுக்தத்வவ ஸதாத்மனோ: ।

ப்ரவீதி ஸ்ருதி: ஏகத்வம் ப்ரஹ்மணோ(அ)த்வைதஸித்தாத்யே ॥ 730 ॥

श्रुति: = உபநிஷத்தானது,

ஸ்ருதி:

सदेकत्वं = ஸத்வஸ்துவின் ஏகத்தன்மையை,

ஸதேகத்வம்

दर्शयितुं = காட்டுவதற்கு,

தர்ஸயிதும்

इच्छया = விருப்பத்தால்,

இச்சயா

स्थूलसूक्ष्मप्रपञ्चस्य = ஸ்தூல பிரபஞ்சத்திற்கும் ஸூக்ஷ்ம

ஸ்தூலஸூக்ஷ்மப்ரபஞ்சஸ்ய பிரபஞ்சத்திற்கும்,

सन्मात्रत्वं = ஸத் ஸ்வரூபமாகவே இருக்கும் தன்மையை,

ஸன்மாத்ரத்வம்

पुन: पुन: = அடிக்கடி,

புன: புன:

दर्शयित्वा = காட்டி,

தர்ஸயித்வா

सुषुप्तौ = ஸுஷாப்தியில்,

ஸுஷாப்தௌ

आत्मन: = ஆத்மாவிற்கு,

ஆத்மன:

सद्ब्रह्माभिन्नत्वं = ஸத்ரூபமான ப்ரஹ்மத்துடன் வேறுபடாத

ஸத்ப்ரஹ்மாபி'ன்னத்வம் தன்மையை,

उपपाद्य

= விளக்கி,

உபபாத்ய

ऐतदात्म्यं इदं सर्वं = இந்த பிரபஞ்சமெல்லாம் இந்த ஸத்ரூபம்தான்,

ஐததாத்மயம் இதம் ஸர்வம்

इति उक्तैव	=	என்று சொல்லிவிட்டு,
இதி உக்த்த்வைவ ब्रह्मणः	=	ப்ரஹ்மத்திற்கு,
ப்ரஹ்மணः अद्वैतसिद्धये	=	அத்வைதம் (இரண்டாவது பொருளற்றது என்பது) ஸித்திப்பதற்காக,
அத்வைதஸித்தயே सदात्मनोः	=	ஸத் வஸ்துவக்கும் ஆத்மாவுக்கும்,
ஸதாத்மனோः एकत्वं	=	ஐக்யத்தை,
ஏகத்வம் ब्रवीति	=	சொல்கிறது.
ப்ரவீதி		

சாந்தோக்ய உபநிஷத்தில் ஸத் வஸ்து ஒன்றே உளது என்று காட்டுவதற்காக ஸ்தூல பிரபஞ்சமும் ஸூக்ஷ்ம பிரபஞ்சமும் ஸத் ஸ்வரூபமாகவே உள்ளது என்பதை அடிக்கடி காட்டி, ஸுஷுப்தியில் ஆத்மா பிரஹ்மத்துடன் வேறாக இல்லாம லிருப்பதை விளக்கி இந்தப் பிரபஞ்சமெல்லாம் இந்த ஸத் ஸ்வரூபம்தான் என்று சொல்லி ப்ரஹ்மம் அத்வைதம், இரண்டாவது பொருளில்லை என்பதை வெளிப்படு த்துவதற்காக ஸத் என்ற பிரஹ்மமும் ஆத்மாவும் ஒன்று தான் என்று கூறுகிறது.

[இங்கு ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் சாந்தோக்ய உபநிஷத் 6 - வது அத்யாயத்தில் உத்தாலகர் சுவேதகேதுவிற்கு உபதேசித்த விஷயம் பூராவையும் ஸங்கிரஹித்துச் சொல்லியிருக்கிறார். இதை விவரிக்கிறதானால் அந்த அத்யாயத்தில் கண்ட விஷயங்கள் யாவற்றையும் எடுத்துச்சொல்லவேண்டிவரும். பிரபஞ்சம் பூராவும் பிரஹ்மத்தின் கார்யமாயிருப்பதினால் பிரஹ்மத்தைத்தவிற வேறல்ல. ஆத்மாவும் சைதன்யமாயிருப்பதினால் பிரஹ்மத்தைத் தவிற வேறல்ல, ஆகையால் பிரஹ்மத் தைத் தவிற பிரபஞ்சமோ ஜீவனோ தனித்து வேறுபட்ட பதார்த்தமல்லாததினால் பிரஹ்மம் ஒன்றுதான் ஸத், இருக்கிற பதார்த்தம் என்பது அதன் சுருக்கம்.] (729-730)

(அவதாரிகை) அவ்விரண்டும் வேறாக இருந்துவிட்டால் பிரஹ்மத்திற்கு பிரஹ்மமாயிருக்கும் தன்மையே போய்விடும். அது பிரஹ்மமாயிருப்பது இரண்ட ற்ற தன்மையினால்தான் என்பதை மேலால் காட்டுகிறார்: -

सति प्रपञ्चे जीवे वाऽद्वैतत्वं ब्रह्मणः कुतः ।

अतः तयोः अखण्डत्वं एकत्वं श्रुतिसंमतम् ॥ ७३१ ॥

ஸதி ப்ரபஞ்சே ஜீவே வா(அ)த்வைதத்வம் ப்ரஹ்மணः குதः ।

அதः தயோः அக்ஷண்டத்வம் ஏகத்வம் ஸ்ருதிஸம்மதம் ॥ 731 ॥

प्रपञ्चे	=	பிரபஞ்சமோ,
प्रपञ्चसे		
जीवे वा	=	ஜீவனோ,
जीवे वा		
सति	=	இருக்குமேயானால்,
सति		
सति	=	பிரஹ்மத்திற்கு,
सति		
अद्वैतत्वं	=	இரண்டற்ற தன்மை,
अद्वैतत्वं		
अद्वैतत्वं	=	எப்படி இருக்கும்?
अद्वैतत्वं		
अद्वैतत्वं	=	ஆகையால்,
अद्वैतत्वं		
अद्वैतत्वं	=	அந்த (ஜீவன் பிரஹ்மம்) இரண்டிற்கும்,
अद्वैतत्वं		
अद्वैतत्वं	=	பிரிவற்றிருக்கும் தன்மை,
अद्वैतत्वं		
अद्वैतत्वं	=	ஒன்றாயிருக்கும் தன்மை,
अद्वैतत्वं		
अद्वैतत्वं	=	வேதத்திற்கு ஸம்மதமானது.
अद्वैतत्वं		
अद्वैतत्वं		

பிரபஞ்சமோ ஜீவனோ வாஸ்தவமாகத் தனித்து இருக்குமேயானால், பிரஹ்மத் திற்கு இரண்டற்ற தன்மை எப்படி இருக்கும்? ஆகையால் அந்த ஜீவன் பிரஹ்மம் இரண்டிற்கும் பிரிவற்றிருக்கும் தன்மை, ஒன்றாயிருக்கும் தன்மை வேதத்தினால் ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறது. (731)

(அவதாரிகை) வேதத்தின் தாத்பர்யம் ஐக்யத்தில் ஒன்றாயிருக்கும் தன்மையில் இருக்கலாம். ஆனாலும் அது உபயோகித்திருக்கும் வார்த்தைகளின் நேர் அர்த்தங்களைக் கவனிக்கும் போது அத்தன்மை ஸித்திக்காதுபோலிருக்கிறதேயென்றால் அது ஸித்திப்பதற்குள்ள முறையைக் காட்டுகிறார்: -

विरुद्धांश परित्यागात् प्रत्यक्षादिः न बाधते ।

अविरुद्धांशग्रहणात् न श्रुत्याऽपि विरुध्यते ॥ ७३२ ॥

விருத்³தா⁴ம்ஸ பரித்யாகா³த் ப்ரத்யக்ஷாதி³: ந பா³த⁴தே ।

அவிருத்³தா⁴ம்ஸக்³ரஹனா³த் ந ஸ்ருத்யா(அ)பி விருத்⁴யதே ॥ 732 ॥

விருஷ்டாங்கம்	=	விருத்தமான அம்சங்களை விட்டு விடுவதால்,
விருத்தாங்கம் பரித்யாகாத்		
புரத்யாகாத்	=	பிரத்யாகம் முதலானது,
பிரத்யாகாத்		
ந பாத்தே	=	பாதிக்கிறதில்லை,
ந பாதே		
அவிருஷ்டாங்கம்	=	விருத்தமில்லாத அம்சங்களை க்ரஹிப்பதனால்,
அவிருத்தாங்கம் க்ரஹணத்		
சுருத்யா	=	உபநிஷத்தோடும்,
ஸ்ருத்யா(அ)பி		
ந விருத்யே	=	விரோதப்படுகிறதில்லை.
ந விருத்த்யே		

விருத்தமான அம்சங்களை விட்டுவிடுவதினால், பிரத்யாகம் முதலானது பாதிக்காது. விருத்தமில்லாத அம்சங்களை வைத்துக்கொள்வதினால் வேதத்துடனும் விரோதமில்லை. (732)

लक्षणा ह्युपगन्तव्या ततो वाक्यार्थसिद्धये ॥ ७३३ ॥

லக்ஷண ஹ்யுபகந்தவ்யா ததோ வாக்யார்த்ஸித்த்யே ॥ 733 ॥

तत	=	ஆகையால்,
तत		
वाक्यार्थसिद्धये	=	வாக்யத்தின் அர்த்தம் ஸித்திப்பதற்காக,
वाक्यार्थसिद्धये		
लक्षणा हि	=	லக்ஷணதான்,
लक्षणा हि		
उपगन्तव्या	=	ஒப்புக்கொள்ளத்தக்கது.
उपगन्तव्या		
उपगन्तव्या		

ஆகையால் (பதங்களின் வாச்சியார்த்தங்களை எடுத்துக் கொண்டால் வாக்கியார் த்தம் சரியாக ஏற்படாததினால்) வாக்கியத்தின் அர்த்தம் ஸித்திப்பதற்காக லக்ஷண தான் அங்கீகரிக்கவேண்டியிருக்கிறது. (733)

(அவதாரிகை) அந்த லக்ஷண என்பது எப்பொழுது அவசியப்படும், அது எத்தனை விதம், இங்கு எந்தவித லக்ஷணையை எடுத்துக்கொள்ளவேண்டும் என்பதை யெல்லாம் விஸ்தாரமாக 734 முதல் 762 வரை உள்ள சுலோகங்களில் நிர்வசனம் செய்கிறார்: -

वाच्यार्थानुपपत्त्यैव लक्षणाभ्युपगम्यते ।

संबन्धानुपपत्त्या च लक्षणेति जगुर्बुधाः ॥ ७३४ ॥

வாச்யார்தா'னுபபத்த்யைவ லக்ஷணாப்யுபக'ம்யதே ।

ஸம்ப'ந்தா'னுபபத்த்யா ச லக்ஷணேதி ஜகு'ர்பு'தா' ॥ 734 ॥

वाच्यार्थानुपपत्त्यैव	=	வாச்யமான (சொல்லிலிருந்து கிடைக்கும்)
வாச்யார்தா'னுபபத்த்யைவ		அர்த்தம் பொருந்தாததால் தான்,
लक्षणा	=	லக்ஷணை என்னும் விருத்தியானது,
लक्षणे		
अभ्युपगम्यते	=	ஒப்புக் கொள்ளப்படுகிறது,
अप्युपक'म्यदே		
अनुपपत्त्या	=	வாச்யமான அர்த்தத்தின் அன்வயம்
अनुपपत्त्या		பொருந்தாததால்,
संबन्धः	=	வாச்யமான அர்த்தத்தின் தொடர்பு,
ஸம்ப'ந்த':		
लक्षणा इति	=	லக்ஷணை என்று,
लक्षणे इति		
बुधाः	=	வித்வான்கள்,
पु'ता':		
जगुः	=	சொல்கிறார்கள்.
जकु':		

பதத்தின் வாச்யமான அர்த்தத்தின் அன்வயம் பொருந்தாததால்தான் லக்ஷணை ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறது.

गंगयां घोषः

க'ங்க'யாம் கோ'ஷ:

என்ற இடத்தில் கங்கா பதத்தின் வாச்சியார்த்தமான பிரவாஹத்துடன்

घोषः

கோ'ஷ:

பதார்த்தத்திற்கு அன்வயம் பொருந்தாததால் வாச்யார்த்தத்தை விட்டுவிட்டு வாச்யார் த்தமான பிரவாஹத்துடன் ஸம்பந்தமுள்ள 'தீரம்' (கரை) என்பதில் கங்கா பதத்திற்று லக்ஷணை ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறது. வாச்யார்த்தம் பொருந்தாத காரணத்தால் வாச்யார்த்தத்தின் ஸம்பந்தத்தைக் குறிப்பது என்பதை லக்ஷணையின் லக்ஷணமாக வித்வான்கள் சொல்கிறார்கள். வாச்யார்த்தத்தின் ஸம்பந்தம் எதில் உள்ளதோ அது லக்ஷணையால் கிரஹிக்கப்படுகிறது.

लक्षणा शक्यसंवन्धस्तात्यर्यानुपपत्तिः

லக்ஷண ஸக்யஸம்வன்யஸ்தாத்யர்யானுபபத்தித்:

என்பது காரிகாவளி.

[வாச்சியார்த்தம் பூராவையும் விட்டுவிட்டு வேறு அர்த்தம் சொன்னால் “ஜஹத் லக்ஷணை” என்றும், வாச்சியார்த்தம் பூராவையும் விடாமலே வேறு அர்த்தமும் சொன்னால் ‘அஜஹத் லக்ஷணை’ என்றும், வச்சியார்த்தத்தில் ஒருபாகத்தை விட்டுவிட்டு ஒரு பாகத்தை வைத்துக் கொண்டு அர்த்தம் சொன்னால் “ஜஹத் அஜஹத் லக்ஷணை” அல்லது “பாக லக்ஷணை” செல்வார்கள். இவைகளுக்குள்ள உதாஹரணங்களை மூலம் ஆசார்யாரே அந்தந்த இடங்களில் சொல்கிறார்.] (734)

'गङ्गायां घोषः' इत्यादौ या जहल्लक्षणा मता ।

न सा तत्त्वमसीत्यत्र वाक्य एषा प्रवर्तते ॥ ७३५ ॥

'க³ங்கா³யாம் கோ⁴ஷ:' இத்யாதௌ³ யா ஜஹல்லக்ஷண மதா ।

ந ஸா தத்த்வமஸீத்யத்ர வாக்ய ஏஷா ப்ரவர்ததே ॥ 735 ॥

गङ्गायां	=	கங்காநதியில்,
क ³ ङ्का ³ याम्		
घोषः	=	இடைச்சேரி,
को ⁴ शः		
इत्यादौ	=	என்பது முதலான இடத்தில்,
इत्यादௌ ³		
या	=	எந்த,
या		
जहल्लक्षणा	=	ஜஹல்லக்ஷணையானது,
जहल्लक्षणे		
मता	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டிருக்கிறதோ,
मता		
सा एषा	=	அந்த இது,
सा एषा		
न प्रवर्तते	=	தத் தவம் அஸி என்ற இந்த வாக்யத்தில்,
तत्त्वमसी इति अत्र वाक्ये		
तत्त्वमஸீ இதி அத்ர வாக்யே		
न प्रवर्तते	=	வராது.
न प्रवर्तते		

ந ப்ரவர்ததே

“கங்கையில் இடைச்சேரி” என்பது போலுள்ள இடத்தில் எந்த “ஜஹத் லக்ஷணை” எண்ணப்படுகிறதோ, அந்த லக்ஷணை “தத்வமஸி” என்கிற இந்த வாக்யத்தில் பிரயோஜனப்படாது. (735)

गङ्गायाः अपि घोषस्य आधाराधेयत्वलक्षणः ।

सर्वो विरुद्ध वाक्यार्थः तत्र प्रत्यक्षतः ततः ।

गङ्गासंबन्धवत्तीरे लक्षणा संप्रवर्तते ॥ ७३६ ॥

கங்காயா: அபி கோஷஸ்ய ஆதாராதேயத்வலக்ஷண: ।

ஸர்வோ விருத்³த⁴ வாக்யார்த²: தத்ர ப்ரத்யக்ஷத: தத: ।

கங்கா³ஸம்ப³ந்த⁴வத்தீரே லக்ஷணா ஸம்ப்ரவர்ததே ॥ 736 ॥

तत्र	=	அதில்,
तत्त्र		
गङ्गायाः	=	கங்கைக்கும்,
कङ्गायाः		
घोषस्यापि	=	இடைச்சேரிக்கும்,
कोषस्यापि		
आधाराधेयत्वलक्षणः	=	ஆதாராதேய பாவருபமான,
ஆதாராதேயத்வலக்ஷண:		
वाक्यार्थः सर्वः	=	வாக்யத்தின் அர்த்தமெல்லாம்,
வாக்யார்த ² : ஸர்வ:		
प्रत्यक्षतः	=	பிரத்யக்ஷத்தோடு,
ப்ரத்யக்ஷத:		
विरुद्धः	=	விருத்தமாக உள்ளது,
विருद्धः		
ततः	=	ஆகையால்,
ततः		
ततः		
गङ्गासंबन्धवत्तीरे	=	கங்கையின் ஸம்பந்தத்தோடு கூடியகரையில்,
கங்கா ³ ஸம்ப ³ ந்த ⁴ வத்தீரே		
लक्षणा	=	லக்ஷணை,
लक्षणा		
संप्रवर्तते	=	ப்ரவர்த்திக்கிறது.
संप्रवर्तते		
ஸம்ப்ரவர்ததே		

'கங்கா' பதத்தின் வாச்யார்த்தம் 'கங்கா பிரவாஹம்' 'கோஷ' பதத்தின் வாச்யமான அர்த்தம் 'இடைச்சேரி.' இரண்டு பதங்களும் சேர்ந்துள்ள 'கங்காயாம் கோஷ' என்ற வாக்யத்தில் 'கங்காயாம்' என்பது ஏழாவது வேற்றுமைச் சொல்லான படியால் கங்கைக்கும் கோஷத்திற்கும் ஆதாராதேயபாவ ஸம்பந்தத்தைக் கொண்டு கங்கா பிரவாஹத்தில் இடைச்சேரி என்று வாக்யத்தின் பொருளாகிறது. நீரோட்ட முள்ள நதீப்ராஹத்தில் நதீப்ராஹத்தில் இடைச்சேரி எப்படி இருக்கமுடியும்? ஆகவே இது அஸம்பாவிதம் ப்ரத்யக்ஷப்ரமாண விருத்தம். பிரவாஹம் கோஷத்திற்கு ஆதாரமாகாது. கோஷம் ஆதேயமாக (ப்ரவாஹத்தின்மேல் இருப்பதாக) ஆகாது.

முழுவதும் விருத்தமாகிறபடியால் பிரவாஹம் என்ற வாசியார்க்கத்தை விட்டு சுங்கா பதத்திற்கு கங்கை நதிக்கரை என்ற அர்த்தம் லக்ஷணியால் கொள்ளப்படுகிறது. நதிக்கரையில் உள்ள பூமியில் இடைச்சேரி இருக்கலாம். கரை ஆகாரமாகவும் இடைச்சேரி ஆதேயமாகவும் ஆகிறது. இப்பொழுது பிரத்யக்ஷ விரோதம் இல்லை. இது ஜஹல்லக்ஷணம். (736)

तथा तत्त्वमसीत्यत्र चैतन्यैकत्वलक्षणे ।

विवक्षिते तु वाक्यार्थेऽपरोक्षत्वादिलक्षणः ॥ ७३७ ॥

ததா² தத்த்வமஸீத்யத்ர சைதன்யைகத்வலக்ஷணே ।

விவக்ஷிதே து வாக்க்யார்தே²(அ)பரோக்ஷத்வாதி³லக்ஷண: ॥ 737 ॥

विरुध्यते भागमात्रो न तु सर्वो विरुध्यते ।

तस्मात् जहल्लक्षणायाः प्रवृत्तिः नात्र युज्यते ॥ ७३८ ॥

விருத்⁴யதே பா⁴க்³மாத்ரோ ந து ஸர்வோ விருத்⁴யதே ।

தஸ்மாத் ஜஹல்லக்ஷணாயா: ப்ரவ்ருத்தி: நாத்ர யுஜ்யதே ॥ 738 ॥

तथा = அப்படி,

ததா²
तत्त्वमसीत्यत्र = தத்வமஸி என்ற இடத்தில்,

தத்த்வமஸீத்யத்ர
चैतन्यैकत्वलक्षणे = சைதன்யத்தின் ஐக்யரூபமான,

சைதன்யைகத்வலக்ஷணே
वाक्यार्थे = வாக்க்யத்தின் அர்த்தமானது,

வாக்க்யார்தே²
विवक्षिते = கருத்தாயிருக்கும் பொழுது,

விவக்ஷிதே து
अपरोक्षत्वादिलक्षणः = அபரோக்ஷத்தன்மை முதலானது ரூபமான,

அபரோக்ஷத்வாதி³லக்ஷண:
भागमात्रः = அம்சம் மட்டும் தான்,

பா⁴க்³மாத்ர:
विरुध्यते = விரோதப்படுகிறதில்லை,

விருத்⁴யதே
तु = ஆனால்,

து
सर्वो न विरुध्यते = எல்லாம் விரோதப்படுகிறதில்லை,

ஸர்வோ ந விருத்⁴யதே

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
अत्र	=	இங்கே,
அத்ர		
जहल्लक्षणायाः	=	ஜஹத் லக்ஷணையின்,
ஜஹல்லக்ஷணாயா:		
प्रवृत्तिः	=	ப்ரவிருத்தி,
ப்ரவ்ருத்தி:		
न युज्यते	=	உசிதமாகாது.
ந யுஜ்யதே		

"தத்த்வம் அஸி" (நீ அது) என்கிறவிடத்தில் சைதன்யம் ஒன்றாயிரக்கிற தென்பதைக் காட்டக்கூடிய வாக்யார்த்தமே தாத்ர்யமானால், அப்ரோக்ஷமாயிருக்கும் தன்மை முதலியவையாகிற ஒரு பாகம் மாத்திரம் விரோகப்படுகிறதே தவிற பூரா வாச்யார்த்தமும் விரோதப்படவில்லை. ஆகையால் இங்கு ஜஹத் லக்ஷணையிங் பிரவிருத்தி உசிதமாகாது. (737-738)

वाच्यार्थस्य तु सर्वस्य त्यागे न फलं ईक्ष्यते ।

नालिकेरफलस्येव कठिनत्वधिया नृणाम् ॥ ७३९ ॥

வாச்யார்த்³ஸ்ய து ஸர்வஸ்ய த்யாகே³ ந ப்³லம் ஈக்ஷ்யதே ।
நாலிகேரப்³லஸ்யேவ கடி³னத்வதி⁴யா ந்ருணம் ॥ 739 ॥

नृणाम्	=	மனிதர்களுக்கு,
ந்ருணம்		
कठिनत्वधिया	=	கடினத்தன்மை என்ற எண்ணத்தால்,
கடி ³ னத்வதி ⁴ யா		
नालिकेरफलस्येव	=	தேங்காயைப் போல,
நாலிகேரப் ³ லஸ்யேவ		
वाच्यार्थस्य तु सर्वस्य	=	வாச்யமான அர்த்தம் முழுவதையும்,
வாச்யார்த் ³ ஸ்ய து ஸர்வஸ்ய		
त्यागे	=	விட்டுவிட்டால்,
த்யாகே ³		
फलं	=	பலன்,
ப் ³ லம்		
न ईक्ष्यते	=	காணப்படவில்லை.
ந ஈக்ஷ்யதே		

தேங்காயின் மேல் ஓடு (கொட்டாங்கச்சி) கடினமாக இருக்கிறது என்பதற் காகத் தேங்காயைத் தூர வீசி எறிந்து விட்டால் அவனுக்குத் தேங்காயின் பலன் கிடைக்குமா? அதுபோல வாச்யமான அர்த்தம் முழுவதையும் விட்டு விட்டால் ஒரு பலனுமில்லை. (739)

गङ्गापदं यथा स्वार्थं त्यक्त्वा लक्ष्यते तटम् ।

तत्पदं त्वंपदं वापि त्यक्त्वा स्वार्थं तथाखिलम् ॥ ७४० ॥

க³ங்கா³பத³ம் யதா² ஸ்வார்த²ம் த்யக்த்வா லக்ஷயதே தடம் ।
தத்பத³ம் த்வம்பத³ம் வாபி த்யக்த்வா ஸ்வார்த²ம் ததா²கி²லம் ॥ 740 ॥

त्वमर्थं वा तदर्थं वा यदि लक्ष्यति स्वयम् ।

तदा जहल्लक्षणायाः प्रवृत्तिरुपपद्यते ॥ ७४१ ॥

த்வமர்த²ம் வா தத²ர்த²ம் வா யதி³ லக்ஷயதி ஸ்வயம் ।
ததா³ ஜஹல்லக்ஷணாயா: ப்ரவ்ருத்திருப்பத³யதே ॥ 741 ॥

न शङ्कनीयं इत्यायैः ज्ञातार्थं न हि लक्षणा ॥ ७४२ ॥

ந ஸங்கனீயம் இத்யாயை: ஜ்ஞாதார்தே² ந ஹி லக்ஷணா ॥ 742 ॥

गङ्गापदं	=	‘கங்கா’ என்ற பதமானது,
க ³ ங்கா ³ பத ³ ம்		
यथा	=	எப்படி,
யதா ²		
स्वार्थं	=	தனது அர்த்தமான பிரவாஹத்தை,
ஸ்வார்த ² ம்		
त्यक्त्वा	=	விட்டு விட்டு,
த்யக்த்வா		
तटम्	=	கரையை,
தடம்		
लक्ष्यते	=	குறிக்கிறதோ,
லக்ஷயதே		
तथा	=	அப்படி,
ததா ²		
तत्पदं	=	‘தத்’ என்ற பதமோ,
தத்பத ³ ம்		
त्वंपदं वापि	=	தனது அர்த்தம் முழுவதையும்,
த்வம்பத ³ ம் வாபி		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

त्यक्त्वा	=	விட்டு விட்டு,
த்யக்த்வா		
स्वयम्	=	தானே,
ஸ்வயம்		
त्वमर्थं वा	=	த்வம் பதத்தின் அர்த்தத்தையோ,
த்வமர்த் ³ ம் வா		
तदर्थं वा	=	தத் பதத்தின் அர்த்தத்தையோ,
தத் ³ ர்த் ³ ம் வா		
यदि लक्षयति	=	குறிக்கிறதேயானால்,
யதி ³ லக்ஷயதி		
तदा	=	அப்பொழுது,
ததா ³		
जहल्लक्षणायाः	=	ஜஹத் லக்ஷணையின்,
ஜஹல் லக்ஷணையா:		
प्रवृत्तिः	=	ப்ரவ்ருத்தி,
ப்ரவ்ருத்தி:		
उपपद्यते	=	பொருந்துகிறது,
உபபத் ³ யதே		
इति	=	என்று,
இதி		
आयैः	=	பெரியவர்களால்,
ஆயை:		
आयः		
न शङ्कनीयं	=	சங்கை கொள்ளவேண்டாம்,
ந ஸங்கனீயம்		
ज्ञातार्थं	=	அறிந்த அர்த்தத்தில்,
ஜ்ஞாதார்தே ³		
लक्षणा नहि	=	லக்ஷணை கிடையாதல்லவா?
லக்ஷண நஹி		

गंगयां घोषः

க³ங்க³யாம் கோ⁴ஷ:

என்ற இடத்தில் கங்கா பதத்திற்கு சக்தியால் கிடைக்கும் அர்த்தம் 'பிரவாஹம்.' இது 'இடைச்சேரி' என்பதோடு விரோதப்படுவதால் பிரவாஹம் என்ற அர்த்தம் முழுவதையும் விட்டுவிட்டு 'கரை' என்ற அர்த்தத்தை லக்ஷணையால் குறிக்கிறது. வாச்யார்த்தம் முழுவதையும் விட்டுவிட்டு வேறு அர்த்தத்தைக் குறிப்பதால் இது ஜஹத் லக்ஷணை எனப்படும். இதேபோல 'தத்த்வமஸி' என்ற இடத்திலும் தப்பத வாச்யார்த்தமான பரோக்ஷத்வாதி விசிஷ்ட சைதன்யத்திற்கும், த்வம்பத வாச்யார்த்தமான அபரோக்ஷத்வாதி விசிஷ்ட சைதன்யத்திற்கும் விரோதம் ஏற்படுவதால்

வாச்யமான அர்த்தம் முழுவதையும் விட்டு தத்பதம் த்வம்பதார்த்தத்தையோ, த்வம்பதம் தத்பதார்த்தத்தையோ குறிக்குமானால் ஜஹத் லக்ஷணை என்றே சொல்ல லாமே என்று சிலர் கேட்கலாம். ஆனால் இது சரியல்ல. வாச்யமான அர்த்தம் முழுவதையும் விட்டு விட்டு அந்த வாக்யத்திலுள்ள பதங்களிலிருந்து சக்தியால் கிடைக்காத வேறு அர்த்தத்தை அந்தச் சொல்லுக்குப் பொருளாகச் சொன்னால்தான் அது ஜஹல்லக்ஷணையாகும். கங்கா, கோஷம் இவ்விரண்டிலிருந்தும் கிடைக்காத 'தீரம்' என்பதை அதன் பொருளாகக் கூறுவதால் இதை ஜஹத் லக்ஷணை என்று கூறுகிறோம். 'தத்த்வமஸி' என்ற இடத்தில் தத்பதத்திலிருந்து அதன் அர்த்தமும் த்வம்பதத்திலிருந்து அதன் அர்த்தமும் சக்தியாலேயே அறியப்பட்டு விட்டபடியால் அறிக்க அர்த்தத்திலேயே மறுபடியும் லக்ஷணை சொல்வது யுத்தமில்லை. (741 - வது சுலோகத்தில் त्वमर्थं वा तदर्थं वा என்றுபாடம் சரியானது.) (740-742)

तत्पदं त्वंपदं वापि श्रूयते च प्रतीयते ।

तदर्थश्च, कथं तत्र संप्रवर्तेत लक्षणा ॥ ७४३ ॥

தத்பதம் த்வம்பதம் வாபி ஸ்ருயதே ச ப்ரதீயதே ।

ததர்ந்தம்ச, கதம் தத்ர ஸம்ப்ரவர்தேத லக்ஷணா ॥ 743 ॥

तत्पदं	=	தத் என்ற பதமும்,
तद्वंपदं	=	த்வம் என்ற பதமும்,
वापि	=	வாபி
श्रूयते च	=	க்ஷேபப்படுகிறது,
प्रतीयते	=	அவைகளின் அர்த்தமும்,
तत्र	=	அதில்,
लक्षणा	=	லக்ஷணையானது,
कथं संप्रवर्तेत	=	எப்படி பிரவர்த்திக்கும்.
तदर्थं	=	ததர்ந்தம்

தத்த்வமஸி என்ற வாக்யத்தில் 'தத், த்வம்' என்ற இரண்டு பதங்களும் இருக்கின்றன. இவ்இரண்டு பதங்களிலிருந்தும் சக்தியாலேயே அதன் அர்த்தம் நமக்குத் தெரிகிறது. இப்படியிருக்க இங்கு லக்ஷணைக்கு என்ன உபயோகம்? (743)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாக ஜஹத்லக்ஷணை ஒத்துவராது என்று காண்பித்து விட்டு, அஜஹத் லக்ஷணையும் சரியாகாது என்று காட்டுகிறார்: -

अत्र 'शोणो धावति' इति वाक्यवत् न प्रवर्तते ।

अजहल्लक्षणा वाऽपि सा जहल्लक्षणा यथा ॥ ७४४ ॥

அத்ர 'ஸோ⁴ணோ தா⁴வதி' இதி வாக்யவத் ந ப்ரவர்ததே ।

அஜஹல்³லக்ஷணா வா(அ)பி ஸா ஜஹல்³லக்ஷணா யதா³ ॥ 744 ॥

अत्र = இங்கே (தத்வமஸிவாக்யத்தில்),

अत्र

सा जहल्लक्षणा यथा = அந்த ஜஹத்லக்ஷணை எப்படி

ஸா ஜஹல்³லக்ஷணா யதா³ (ஸம்பவிக்காதோ அப்படியே),

शोणो धावति = சிகப்பு ஓடுகிறது.

ஸோ⁴ணோ தா⁴வதி

इति वाक्यवत् = என்ற வாக்யம்போல்,

இதி வாக்யவத்

अजहल्लक्षणा वाऽपि = அஜஹத் லக்ஷணையும்கூட,

अजहल्लक्षणा वा(अ)पि

न प्रवर्तते = ஸம்பவிக்காது.

ந ப்ரவர்ததே

ஸம்பவிக்காது.

"சிவப்பு ஓடுகிறது" என்கிற வாக்யத்தில் அஜஹத் லக்ஷணை ஏற்படுவதுபோல தத்வமஸி வாக்யத்தில் அஜஹத் லக்ஷணையும் ஜஹத் லக்ஷணையைப் போலவே பிரவருத்திக்காது. (744)

गुणस्य गमनं लोके विरुद्धं द्रव्यमन्तरा ।

अतः तं अपरित्यज्य तद्गुणाश्रयलक्षणः ।

लक्ष्यादिः लक्ष्यते, तत्र लक्षणाऽसौ प्रवर्तते ॥ ७४५ ॥

கு³ணஸ்ய க³மனம் லோகே விருத்³த⁴ம் த்³ரவ்யமந்தரா ।

அத: தம் அபரித்யஜ்ய தத்³கு³கா³ஸ்ரயலக்ஷண: ।

லக்ஷயாதி³: லக்ஷயதே, தத்ர லக்ஷணா(அ)ஸௌ ப்ரவர்ததே ॥ 745 ॥

लोके = உலகில்,

लोके

द्रव्यमन्तरा = திரவ்யமில்லாமல்,

த்³ரவ்யமந்தரா

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஏகத்வரூபவாக்யார்தோ² விருத்³தா⁴ம்ஸாவிவர்ஜனாத் ।
ந ஸித்⁴யதி யதஸ்தஸ்மான்னாஜஹல்லக்ஷணா மதா ॥ 747 ॥

ब्रह्मात्मैकत्वबोधके	=	ப்ரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்கும் அபேதத்தை
ப் ³ ரஹ்மாத்மைகத்வபோ ³ த ⁴ கே		போதிக்கிற,
तत्त्वमसीति	=	தத்வமஸி என்ற,
தத்த்வமஸீதி		
अत्र वाक्ये	=	இந்த வாக்யத்தில்,
அத்ர வாக்யே		
यतः	=	எதனால்,
யத:		
दूयोः	=	இரண்டு,
தூ ³ யோ:		
परोक्षत्वापरोक्षत्वादि	=	பரோக்ஷத்வம் அபரோக்ஷத்வம்
பரோக்ஷத்வாபரோக்ஷத்வாதி ³		முதலியவைகளுடன்,
विशिष्टचितोः	=	க்ஷடியசைதன்யங்களுக்கு,
விஸிஷ்டசிதோ:		
विशिष्टचितोः	=	விருத்தமான அம்சங்களை விடாவிட்டால்,
விஸிஷ்டசிதோ:		
एकत्वरूपवाक्यार्थः	=	அபேத ரூபமான வாக்யார்த்தம்,
ஏகத்வரூபவாக்யார்த ² :		
न सिध्यति	=	ஸித்திக்கிறதில்லையோ,
ந ஸித் ⁴ யதி		
तस्मात्	=	அதனால்,
தஸ்மாத்		
अजहल्लक्षणा	=	அஜஹத்லக்ஷணையானது,
அஜஹல்லக்ஷண		
न मता	=	ஒப்புக்கொள்ளப்படவில்லை.
ந மதா		

பிரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்குமுள்ள ஒன்றாயிருக்கும் தன்மையை போதிக்
கிற "தத்த்வம் அஸி" (நீ அது) என்கிற இந்த வாக்யத்தில், பரோக்ஷத் தன்மை அபரோ
க்ஷத்தன்மை முதலானவைகளுடன் டன் க்ஷடியுள்ள இரண்டு சைதன்யங்களுக்கும்,
விரோதமான அம்சங்களை விடாவிட்டால், ஒன்றாயிருக்கும் தன்மையைக் காட்டும்
வாக்யார்த்தம் ஸித்திக்கமுடியாது என்ற காரணத்தினால் அஜஹக்லக்ஷணை
ஒப்புக்கொள்ளப்படவில்லை.

(746-747)

तत्पदं त्वंपदं चापि स्वकीयार्थं विरोधिनम् ।

अंशं सम्यक् परित्यज्य स्वाविरुद्धांशसंयुतम् ॥ ७४८ ॥

தத்பத³ம் த்வம்பத³ம் சாபி ஸ்வகீயார்த² விரோதி⁴னம் ।

அம்ஸம் ஸம்யக் பரித்யஜ்ய ஸ்வாவிருத்³தா⁴ம்ஸஸம்யுதம் ॥ 748 ॥

त्वमर्थं वा तदर्थं वा सम्यक् लक्षयतः स्वयम् ।

भागलक्षणया साध्यं किं अस्तीति न शङ्क्यताम् ॥ ७४९ ॥

த்வமர்த³ம் வா தத³ர்த³ம் வா ஸம்யக் லக்ஷயத: ஸ்வயம் ।

பா⁴க³லக்ஷணயா ஸாத⁴யம் கிம் அஸ்தீதி ந ஸங்க்யதாம் ॥ 749 ॥

तत्पदं	=	தத் என்ற பதமும்,
தத்பத ³ ம்		
त्वंपदं चापि	=	த்வம் என்ற பதமும்,
த்வம்பத ³ ம் சாபி		
स्वकीयार्थं विरोधिनम्	=	தன்னுடையதான அர்த்தத்தில் விரோதமுள்ள,
ஸ்வகீயார்த ² விரோதி ⁴ னம்		
अंशं	=	அம்சத்தை,
அம்ஸம்		
सम्यक्	=	நன்கு,
ஸம்யக்		
परित्यज्य	=	விட்டு விட்டு,
பரித்யஜ்ய		
स्वाविरुद्धांशसंयुतम्	=	தன்னுடைய விரோதமில்லாத அம்சத்துடன்
ஸ்வாவிருத் ³ தா ⁴ ம்ஸஸம்யுதம்	=	கூடிய,
त्वमर्थं वा	=	த்வம்பதார்த்தத்தையோ,
த்வமர்த ³ ம் வா		
तदर्थं वा	=	தத்பதார்த்தத்தையோ,
தத ³ ர்த ³ ம் வா		
स्वयम्	=	தான்,
ஸ்வயம்		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
लक्षयतः	=	குறிப்பிடுகின்றன. (ஆகவே),
லக்ஷயத:		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

भागलक्षण्या	=	பாகலக்ஷணையால்,
पा ⁴ क ³ लक्षण्या		
साध्यं	=	ஸாதிக்கத்தக்கது,
ஸாத் ⁴ யம்		
किं अस्तीति	=	என்ன இருக்கிறது என்று,
கிம் அஸ்தீதி		
न शङ्क्यताम्	=	சந்தேஹப்படவேண்டாம்.
ந ஸங்க்யதாம்		

தத் பதத்திற்கு பரோக்ஷ சைதன்யம் என்று அர்த்தம். இதை த்வம் பதார்த்தமான அபரோசைதன்யத்துடன் சேர்க்கும் பொழுது தத்பதார்த்தத்தில் பரோக்ஷம் என்ற அம்சம் விரோதப்படுகிறது ஆகையால் விருத்தமான பரோக்ஷம்சத்தை விட்டு விட்டு விரோதமில்லாத சைதன்யம்சத்தை மட்டும் விடாமல் வைத்துக்கொண்டு தத்பதமானது லக்ஷணையால் த்வம் பதார்த்தமான கிஞ்சித்ஜஞுவாதி விசிஷ்ட சைதன்யத்தைக் குறிக்கிறது அல்லது த்வம் பதார்த்தமான அபரோக்ஷ சைதன்யம் என்பதில் அபரோக்ஷம் என்ற அம்சமானது தத்பதார்த்தமான பரோக்ஷம்சத்துடன் விரோதப்படுவதால் அபரோக்ஷம்சத்தை விட்டுவிட்டு விரோதப்படாத சைதன்யம்சத்தை மட்டும் விடாமல் வைத்துக்கொண்டு த்வம்பதமானது தத்பதார்த்தமான ஸர்வக்ஞுவாதிவிசிஷ்ட சைதன்யத்தை லக்ஷணையால் குறிக்கிறது. இவ்வாறு சொன்னோமானால் தனது அர்த்தத்தில் ஒரு அம்சத்தை விட்டாலும் ஒரு அம்சத்தை விடாமல் வேறு அர்த்தத்தைக் குறிப்பதால் அஐஹத் லக்ஷணை என்றே சொல்லி விடலாமே! எதற்காக பாகலக்ஷணையை ஒப்புக்கொள்ள வேண்டும். (748-749)

अविरुद्धं पदार्थान्तरांशं स्वांशं च तत्कथम् ।

एकं पदं लक्षणया संलक्षयितुमर्हति ॥ ७५० ॥

அவிருத்³த⁴ம் பதா³ர்தா³ந்தராம்ஸம் ஸ்வாம்ஸம் ச தத்கத³ம் ।

ஏகம் பத³ம் லக்ஷணயா ஸம்லக்ஷயிதுமர்ஹதி ॥ 750 ॥

एकं पदं	=	ஒரு பதமானது,
ஏகம் பத ³ ம்		
अविरुद्धं	=	விரோதப்படாத,
அவிருத் ³ த ⁴ ம்		
पदार्थान्तरांशं	=	வேறு பதத்தின் பொருளின் அம்சத்தையும்,
பதா ³ ர்தா ³ ந்தராம்ஸம்		
स्वांशं च तत्	=	அந்த தனது பொருளின் அம்சத்தையும்,
ஸ்வாம்ஸம் ச தத்		
लक्षणया	=	லக்ஷணையால்,
லக்ஷணயா		

சன்க்ஷயித்	=	குறிப்பிடுவதற்கு,
ஸம்லக்ஷயிதும்		
कथं अर्हति	=	எப்படி தகுதியுள்ளதாகும்?
कथं अर्हति		

ஒரே பதமானது தனக்கு விரோதமில்லாததான வேறு பதார்த்தத்தின் அம்சத்தையும் தன்னுடைய அம்சத்தையும் இரண்டையும் லக்ஷணையால் எப்படி குறிப்பிட முடியும்? (750)

पदान्तरेण सिद्धायां पदार्थप्रमितौ स्वतः ।

तदर्थप्रत्ययापेक्षा पुनर्लक्षणया कुतः ॥ ७५१ ॥

பதா³ந்தரேண ஸித்³தா⁴யாம் பதா³ர்த³ப்ரமிதௌ ஸ்வத: ।
தத³ர்த³ப்ரத்யயாபேக்ஷா புனர்லக்ஷணயா குத: ॥ 751 ॥

पदान्तरेण	=	வேறு பதத்தால்,
पदा ³ न्तरेण		
स्वतः	=	தானாகவே,
स्वतः		
पदार्थप्रमितौ	=	பதார்த்தத்தின் ஞானம்,
पदा ³ र்த ³ प्रमिதௌ		
सिद्धायां	=	கிடைத்திருக்கும் பொழுது,
ஸித் ³ தா ⁴ யாம்		
पुनः	=	மறுபடியும்,
पुनः		
लक्षणया	=	லக்ஷணையால்,
लक्षणया		
तदर्थप्रत्ययापेक्षा	=	அந்த அர்த்தஞானத்தின் அபேக்ஷை,
தத ³ ர்த ³ ப்ரத்யயாபேக்ஷா		
कुतः	=	எதற்காக?.
कुतः		

வேறு பதத்தினாலேயே பதத்தின் அர்த்தக்ஞானம் தானாகவே ஏற்பட்டுவிட்டால் மறுபடியும் லக்ஷணையினால் அந்த அர்த்தஞானத்தின் அபேக்ஷை எதற்காக? (751)

(அவதாரிகை) தத் த்வம் அஸி என்ற வாக்யத்திற்கு அர்த்தம் செய்யும்போது மேலே கண்ட ரீதியாய் ஜஹத் லக்ஷணையும் பொருந்தாது அஜஹத் லக்ஷணையும் பொருந்தாது என்று ஏற்படுவதினால், இரண்டும் கலந்த ஜஹக் - அஜஹத் லக்ஷணை

யாகிய பாக லக்ஷணைதான் அங்கீகரிக்கப்பட வேண்டும் என்பதை வற்புறுத்தி, அது எப்படிப்பொருந்துகிற தென்பதைக் காட்டுகிறார்: -

तस्मात् तथ्वमसि इत्यत्र लक्षणा भागलक्षणा ।

वाक्यार्थस्य त्वखण्डैकरसतासिद्धये मता ॥ ७५२ ॥

தஸ்மாத் தத்'வமஸி இத்யத்ர லக்ஷண பா'க'லக்ஷண ।

வாக்யார்த'ஸ்ய த்வக'ண்டை'கரஸதாஸித்'த'யே மதா ॥ 752 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
तथ्वमसि इत्यत्र	=	தத்த்வமஸி என்ற இடத்தில்,
தத்'வமஸி இத்யத்ர		
वाक्यार्थस्य	=	வாக்யார்த்தத்திற்கு,
வாக்யார்த'ஸ்ய		
अखण्डैकरसतासिद्धये	=	பிரிவற்ற ஒரே ஸ்வரூபமாக இருக்கும்
அக'ண்டை'கரஸதாஸித்'த'யே		
तन्मै	=	கிடைப்பதற்காக,
भागलक्षणा	=	பாகலக்ஷணை என்ற,
பா'க'லக்ஷண		
लक्षणा	=	லக்ஷணை,
लक्षणे		
मता	=	ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டிருக்கிறது.
மதா		

ஆகையினால், "தத்த்வம் அஸி" என்றவிடத்தில் வாக்யார்த்தத்திற்கு அகண்ட மாய் ஏகரஸமாயிருக்கும் தன்மை ஏற்படவேண்டியதற்காக, பாக லக்ஷணை என்ற லக்ஷணை அங்கீகரிக்கப்படுகிறது. (752)

भागं विरुद्धं संत्यज्य अविरोधो लक्ष्यते यया ।

सा भागलक्षणेत्याहुर्लक्षणज्ञा विचक्षणाः ॥ ७५३ ॥

பா'க'ம் விருத்'த'ம் ஸந்த்யஜ்ய அவிரோதோ' லக்ஷ்யதே யயா ।

ஸா பா'க'லக்ஷணேத்யாஹுர்லக்ஷணஜ்ஞா விசக்ஷணா: ॥ 753 ॥

विरुद्धं भागं	=	விரோதப்படும் அம்சத்தை,
விருத்'த'ம் பா'க'ம்		
संत्यज्य	=	விட்டு விட்டு,
ஸந்த்யஜ்ய		

अविरोधः	=	விரோதமில்லாத தன்மை,
अविरோத ⁴ :		
यथा	=	எதனால்,
यथा		
लक्ष्यते	=	குறிக்கப்படுகிறதோ,
लक्ष्यते		
सा	=	அது.
सा		
भाग लक्षणा	=	பாக லக்ஷணை,
पा ⁴ क ³ लक्षणे		
इति	=	என்று,
इति		
लक्षणज्ञाः	=	லக்ஷணமறிந்த,
लक्षणज्ञाः		
विचक्षणाः	=	வித்வான்கள்,
विचक्षणाः		
आहुः	=	சொல்கிறார்கள்.
आहुः		

விருத்தமான பாகத்தை விட்டுவிட்டு, விரோதமில்லாத தன்மை எதனால் குறிக்கப்படுகிறதோ, அது பாக லக்ஷணை என்று லக்ஷணமறித்த அறிவாளிகள் சொல்கிறார்கள். (753)

सोऽयं देवदत्त इति वाक्यं वाक्यार्थ एव वा ।

देवदत्तैक्यरूपस्ववाक्यार्थानवबोधकम् ॥ ७५४ ॥

ஸோ(அ)யம் தே³வத்³த இதி வாக்யம் வாக்யார்த² ஏவ வா ।

தே³வத்³த்தைக்யரூபஸ்வவாக்யார்தா²னவபோ³த⁴கம் ॥ 754 ॥

देशकालादिवैशिष्ट्यं विरुद्धांशं निरस्य च ।

अविरुद्धं देवदत्तदेहमात्रं स्वलक्षणम् ॥ ७५५ ॥

தே³ஸகாலாதி³வையிஷ்ட்யம் விருத்³தா⁴ம்ஸம் நிரஸ்ய ச ।

அவிருத்³த⁴ம் தே³வத்³த்தே³ஹமாத்ரம் ஸ்வலக்ஷணம் ॥ 755 ॥

भागलक्षणया सम्यक् लक्ष्यत्यनया यथा ।

पा⁴क³लक्षणया सम्यक् लक्ष्यत्यनया यथा² ।

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

सोऽयं देवदत्तः	=	அவன் இந்த தேவதத்தன்,
ஸோ(அ)யம் தேவதத்த:		
इति वाक्यं	=	என்ற வாக்யமோ,
இதி வாக்யம்		
वाक्यार्थ एव वा	=	வாக்யத்தின் அர்த்தம் மட்டுமோ,
வாக்யார்த் ஏவ வா		
देवदत्तैक्यरूप	=	தேவதத்தன் ஒருவன் என்னும்,
தேவதத்தைக்யரூப		
स्ववाक्यार्थान्वबोधकम्	=	தனது வாக்யார்த்தத்தை போதிக்காத,
ஸ்வவாக்யார்தா'னவபோ'த'கம்		
विरुद्धांशं	=	விரோதப்படும் அம்சமான,
விருத்'தா'ம்ஸம்		
देशकालादिवैशिष्ट्यं	=	தேசம், காலம் முதலியவற்றுடன்
தே'சகாலாதி'வையிஷ்ட்யம்		
निरस्य	=	கூடியிருக்கும் தன்மையை,
நிரஸ்ய		
निरस्य	=	நீக்கி விட்டு,
நிரஸ்ய		
अविरुद्धं	=	விரோதப்படாத,
அவிருத்'த'ம்		
स्वलक्षणम्	=	தன் ஸ்வரூபமான,
ஸ்வலக்ஷணம்		
देवदत्तदेहमात्रं	=	தேவதத்தனது தேஹத்தை மட்டும்,
தேவதத்ததே'ஹமாத்ரம்		
अनया	=	இந்த,
அனயா		
भागलक्षणया	=	பாக லக்ஷணையால்,
பா'க'லக்ஷணயா		
यथा	=	எப்படி,
யதா'		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
लक्षयति	=	குறிக்கிறதோ.
லக்ஷயதி		

"அவன் இந்த தேவதத்தன்" என்கிற வாக்யமோ, அந்த வாக்யத்தின் வாச்யார்த்தம் மட்டுமோ, ஒரே தேவதத்தன் என்ற தனது வாக்யத்தின் தாத்பர்யத்தைக் காட்டாத விருத்தமான அம்சமாகிய தேசம் காலம் முதலியவற்றுடன் கூடியிருக்கும் தன்மை என்பதை விலக்கிவிட்டு விரோதம் இல்லாமலிருக்கிற தனது

தாத்தபர்யமான தேவதத்தனுடைய சரீரம் என்பதை மட்டும் இந்த பாகலக்ஷணையால் நன்கு குறிப்பிடப்படுகிறது எப்படியோ, (754 - 755)

तथा तत्त्वमसीत्यत्र वाक्यं वाक्यार्थ एव वा ॥ ७५६ ॥

ததா' தத்வமஸீத்யத்ர வாக்யம் வாக்யார்த' ஏவ வா ॥ 756 ॥

परोक्षत्वापरोक्षत्वादिविशिष्टचितोर्द्वयोः ।

एकत्वरूपवाक्यार्थविरुद्धांशमुपस्थितम् ॥ ७५७ ॥

பரோக்ஷத்வாபரோக்ஷத்வாதி°விஸிஷ்டசிதோர்த°வயோ:।

ஏகத்வரூபவாக்யார்த°விருத்°தா°ம்ஸமுபஸ்தி°தம் ॥ 757 ॥

परोक्षत्वापरोक्षत्वसर्वज्ञत्वादिलक्षणम् ।

बुद्ध्यादिस्थूलपर्यन्तमाविद्यकमनात्मकम् ॥ ७५८ ॥

பரோக்ஷத்வாபரோக்ஷத்வஸர்வஜ்ஞத்வாதி°லக்ஷணம்।

பு°த்°த°யாதி°ஸ்தூ°லபர்யந்தமாவித்°யகமனாத்மகம் ॥ 758 ॥

परित्यज्य विरुद्धांशं शुद्धचैतन्यलक्षणम् ।

वस्तु केवलसन्मात्रं निर्विकल्पं निरञ्जनम् ॥ ७५९ ॥

பரித்யஜ்ய விருத்°தா°ம்ஸம் ஸாத°சைதன்யலக்ஷணம் ।

வஸ்து கேவலஸன்மாத்ரம் நிர்விகல்பம் நிரஞ்ஜனம் ॥ 759 ॥

लक्ष्यत्यनया सम्यक् भागलक्षणाया ततः ।

लक्ष्यतयनया सभ्यक् पाक°लक्षणाया ततः ।

तथा = அப்படி,

ததா'

तत्त्वमसीत्यत्र

= தத்த்வமஸி என்ற இடத்தில்,

தத்வமஸீத்யத்ர

वाक्यं

= வாக்யமோ,

வாக்யம்

वाक्यार्थ एव वा

= வாக்யார்த்தம் மட்டுமோ,

வாக்யார்த' ஏவ வா

परोक्षत्वापरोक्षत्वादिविशिष्टचितोः = பரோக்ஷத்தன்மை அபரோக்ஷத்தன்மை

பரோக்ஷத்வாபரோக்ஷத்வாதி°விஸிஷ்டசிதோ:

முதலியவைகளுடன் கூடிய

சைதன்யம் இரண்டிற்கும்,

एकत्वरूपवाक्यार्थ

= ஒன்றாயிருக்கும் தன்மைரூபமான

ஏகத்வரூபவாக்யார்த'

வாக்யார்த்தத்திற்கு,

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

விருஷ் ³ ஸி	=	விரோதப்படும் அம்சமாக,
விருத் ³ தா ⁴ ம்ஸம்		
उपस्थितम्	=	அறிந்த,
உபஸ்தி ³ தம்		
परोक्षत्वापरोक्षत्वसर्वज्ञत्वादिलक्षण	=	பரோக்ஷத்தன்மை, அபரோக்ஷத் தன்மை, ஸர்வக்ஷத்தன்மை, ஸர்வக்ஷத்தவாபரோக்ஷத்தவஸர்வஜ்ஞத்வாதிலக்ஷணம், ஸர்வக்ஷத்தன்மை முதலிய ஸ்வரூபத்தையும்,
बुद्ध्यादिस्थूलपर्यन्तं	=	புத்தி முதல் ஸ்தூலம் வரையுள்ள,
பு ³ த் ³ த ⁴ யாதி ³ ஸ்தூ ³ லபர்யந்தம்		
आविद्यकं	=	அவித்யையால் ஏற்பட்ட,
ஆவித் ³ யகம்		
अनात्मकम्	=	ஆத்மாவல்லாததையும்,
அனாத்மகம்		
परित्यज्य	=	விட்டு விட்டு,
பரித்யஜ்ய		
अविरुद्धांशं	=	விரோதப்படாத அம்சமான,
அவிருத் ³ தா ⁴ ம்ஸம்		
केवलसन्मात्रं	=	தனித்த ஸத்ஸ்ரூபமாக மட்டுமிருப்பதும்,
கேவலஸன்மாத்த்ரம்		
निर्विकल्पं	=	விகல்பமற்றதும்,
நிர்விகல்பம்		
निरञ्जनम्	=	தோஷமற்றதும்,
நிரஞ்ஜனம்		
शुद्धचैतन्यलक्षणम्	=	சுத்த சைதன்ய ரூபகான,
ஸுத் ³ த ⁴ சைதன்யலக்ஷணம்		
वस्तु	=	வஸ்துவை,
வஸ்து		
अनया भागलक्षणया	=	இந்த பாகலக்ஷணையால்,
அனயா பா ⁴ க ³ லக்ஷணயா		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
लक्षयति	=	குறிப்பிடுகிறது.
லக்ஷயதி		

அதேமாதிரி "தத்த்வம் அஸி" என்பதில் வாக்கியமோ, வாக்யத்தின் வாச்யார் த்தம் மட்டுமோ, பரோக்ஷமாயிருக்கும் தன்மை அபரோக்ஷமாயிருக்கும் தன்மை முதலானதுகளோடு கூடியிருக்கிற இரண்டு சைதன்யங்களுக்கும் ஐக்கியமென்ற

வாக்யத்தின் தாற்பரியத்திற்கு விருத்தமான அம்சமாக அறிந்த பரோக்ஷத் தன்மை அபரோக்ஷத் தன்மை ஸர்வக்குத் தன்மை முதலான லக்ஷணத்தையும், அவித்யையினால் ஏற்பட்ட ஆத்மாவல்லாததான புத்தி முதல் ஸ்தூல தேஹம் வரை உள்ளதையும் விலக்கிவிட்டு, விரோதப்படாத அம்சமான சுத்தசைதன்யத்தை லக்ஷணமாயுடையதும் தனித்து ஸத்தாக மாத்திரம் இருப்பதும், விகல்பமற்றதும் அழுக்கற்றுதுமான வஸ்துவை இந்த பாக லக்ஷணையினால் நன்கு குறிக்கிறது. (756 - 759)

सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं सच्चिदानन्दमद्वयम् ॥ ७६० ॥

ஸர்வோபாதி⁴விநிர்முத்தம் ஸச்சிதா³னந்த³மத்³வயம் ॥ 760 ॥

निर्विशेषं निराभासमतादृशमनीदृशम्।

अनिर्देश्यमनाद्यन्तमनन्तं शान्तमच्युतम् ॥ ७६१ ॥

நிர்விசேஷம் நிராபா⁴ஸமதாத்³ருஸமனீத்³ருஸம்।

அநிர்தே³ஸ்யமநாத்³யந்தமனந்தம் ஸாந்தமச்யுதம் ॥ 761 ॥

अप्रतर्क्यमविज्ञेयं निर्गुणं ब्रह्म शिष्यते ॥ ७६१ ॥

அப்ரதர்க்யமவிஜ்ஞேயம் நிரகு³ணம் ப்³ரஹம் ஸிஷ்யதே ॥ 761 ॥

ततः = ஆகையால்,

ततः

सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं = எல்லா உபாதிகளிலிருந்தும் விடுபட்டதும்,

ஸர்வோபாதி⁴விநிர்முத்தம்

सच्चिदानन्दं = ஸத் - சித் - ஆனந்த ஸ்வரூபமானதும்,

ஸச்சிதா³னந்த³ம்

अद्वयं = இரண்டற்றதும்,

அத்³வயம்

निर्विशेषं = விசேஷ மற்றதும்,

நிர்விசேஷம்

निराभासं = வேறு தோற்றமில்லாததும்,

நிராபா⁴ஸம்

अतादृशं = அவ்விதமில்லாததும்,

அதாத்³ருஸம்

अनीदृशं = இவ்விதமில்லாததும்,

அனீத்³ருஸம்

अनिर्देश्यं = குறிப்பிட முடியாததும்,

அநிர்தே³ஸ்யம்

अनाद्यन्तं	=	ஆதியந்த மற்றதும்,
अनाद्यन्तं	=	எல்லையற்றதும்,
अनन्तं	=	சாந்தமானதும்,
अनन्तं	=	நமுவாததும்,
अनन्तं	=	ஊஹிக்க முடியாததும்,
अनन्तं	=	அறிய முடியாததுமான,
अनन्तं	=	குணங்களற்ற ப்ரஹ்மம்,
अनन्तं	=	மிஞ்சி நிற்கிறது.

ஆகையால் எல்லா உபாதிகளிலிருந்தும் நன்கு விடுபட்டதாயும், ஸத்தாயும் சித்தாயும் ஆனந்தமாயுமிருப்பதாயும், இரண்டற்றதாயும், எவ்வித தனித்தன்மையைக் காட்டக்கூடிய விசேஷமற்றதாயும். பிரதிபிம்பமில்லாததாயும், அவ்விதமென்று சொல்லமுடியாததாயும், இவ்விதமென்று செல்லமுடியாததாயும், குறிப்பிட்டுக் காட்டமுடியாததாயும், ஆதியும் அந்தமும் இல்லாததாயும், எவ்வித எல்லையற்றதாயும், சாந்தமாயும், நமுவாததாயும், ஊஹிக்கமுடியாததாயும், அறியமுடியாததாயும், குணமற்றதாயும் இருக்கும் பிரஹ்மம் மிஞ்சுகிறது. (760 - 761)

उपाधिवैशिष्ट्यकृतो विरोधो

ब्रह्मात्मनोरेकतयाधिगत्या ।

उपाधिवैशिष्ट्य उदस्यमाने

न कश्चिदप्यस्ति विरोध एतयोः ॥ ७६२ ॥

உபாதி⁴வைஸிஷ்ட்யக்ருதோ விரோதோ⁴

ப்³ரஹ்மாத்மனோரேகதயாதி⁴க³த்யாம் ।

உபாதி⁴வைஸிஷ்ட்ய உத³ஸ்யமானே

ந கஸ்சித்³ப்யஸ்தி விரோத⁴ ஏதயோ: ॥ 762 ॥

ब्रह्मात्मनो:

= ப்ரஹ்மம் ஆத்மா இவ்விரண்டையும்,

ப்³ரஹ்மாத்மனோ:

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

एकतया	=	ஒன்றாக,
ஏகதயா		
अधिगत्यां	=	அறிவதில்,
அதி ⁴ க ³ த்யாம்		
विरोधः	=	விரோதம்,
விரோத ⁴ :		
उपाधिवैशिष्ट्यकृतः	=	உபாதிகளின் சேர்க்கையால் ஏற்பட்டது,
உபாதி ⁴ வைஸிஷ்ட்யக்ருத:		(ஆகவே)
उपाधिवैशिष्ट्ये	=	உபாதிகளின் சேர்க்கை,
உபாதி ⁴ வைஸிஷ்டரு யே		
उदस्यमाने	=	நீக்கப்படும்பொழுது,
உத ³ ஸ்யமானே		
एतयोः	=	இவ்விரண்டிற்கும்,
ஏதயோ:		
विरोधः	=	விரோதம்,
விரோத ⁴ :		
कश्चिदपि	=	ஒன்றும்,
கஸ்சித ³ பி		
नास्ति	=	இல்லை.
நாஸ்தி		

பிரஹ்மத்தையும் ஆத்மாவையும் ஒரே வஸ்துவாக அறிய வேண்டிய விஷயத்தில் விரோதமானது உபாதிகளுடன் சேர்க்கையால் ஏற்பட்டது. இந்த உபாதிகளின் சேர்க்கையை நீக்கிவிட்டோமானால் இவ்விரண்டிற்கும் விரோதம் ஒன்றுமில்லை.

[இவ்விதமாக மஹாவாக்யத்தில் பிரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்கும் ஒன்றாயிருக்கும் தன்மையானது, அவ்விருவர்களுக்குள் தோன்றிக்கொண்டிருக்கும் விருத்தமான அம்சங்களை விலக்கிவிட்டு, விருத்தமில்லாத சைதன்யத்தை மட்டும் குறிக்கும்படி பாக லக்ஷணை என்ற முறைப்படி அர்த்தம் செய்தால் கிடைக்கிறது என்று ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் நிர்வசனம் செய்திருக்கிறார்கள். அவர்கள் எவ்வளவு தெளிவாய் எழுதியிருந்தபோதிலும், அதே விஷயத்தை வேறு பாஷையில் எடுத்துச் சொல்வது மிகவும் சிரமம். ஆகையால் வாசகர்கள் மிகவும் கவனமாயிருந்து மனதைச் செலுத்தினால் தான் நன்கு விஷயம் அர்த்தமாகும் என்பதை ஞாபகப்படுத்த வேண்டியிருக்கிறது.] (762)

(அவதாரிகை) பிரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்கும் உள்ள ஐக்யத்தை உடனே தெரிந்துகொள்ளவிடாமல் அவர்களுக்குள் விருத்தமான அம்சங்கள் தோன்றுவதற்கு என்ன காரணம் என்று விசாரித்தால், பிராந்தியைத் தவிர வேறு காரணம் கிடை

யாது என்பதை ஸ்ரீமத் ஆசார்யார் தெளிவுபடுத்தி, அந்தப் பிராந்தியை நிவிருத்தி செய்துகொள்ளவேண்டியதே நம் கடமை என்பதை மேலால் வற்புறுத்துகிறார்: -

तयोरुपाधिश्च विशिष्टता च

तद्धर्मभाक्त्वं च विलक्षणत्वम् ।

भ्रान्त्या कृतं सर्वं इदं मृषैव

स्वप्नार्थवत् जाग्रति नैव सत्यम् ॥ ७६३ ॥

தயோரூபாதி⁴ஸ்ச விஸிஷ்டதா ச

தத்³தர்மபா⁴க்த்வம் ச விலக்ஷணத்வம் ।

ப்⁴ராந்த்யா க்ருதம் ஸர்வம் இத³ம் ம்ருஷைவ

ஸ்வப்னார்த²வத் ஜாக்³ரதி நைவ ஸத்யம் ॥ 763 ॥

तयो:

= அந்த ஈசுவரன் ஜீவன் இவர்களின்,

तयो:

उपाधिश्च

= உபாதியும்,

उपाधि⁴ஸ்ச

विशिष्टता च

= உபாதிகளுடன் சேர்ந்திருக்கும் தன்மையும்,

विशिष्टता च

तद्धर्मभाक्त्वं च

= அதன் தர்மங்களையடைவதும்,

तद्धर्मभाक्त्वं च

विलक्षणत्वम्

= ஒன்றுக்கொன்று விலக்ஷணமாயிருக்கும்

विलक्षणत्वम्

इदं सर्वं

= தன்மையும்,

इदं सर्वं

भ्रान्त्या कृतं

= இது எல்லாம்,

भ्रान्त्या कृतं

जाग्रति

= பிராந்தியால் ஏற்பட்டது,

जाग्रति

स्वप्नार्थवत्

= விழிப்பில்,

स्वप्नार्थवत्

मृषैव

= ஸ்வப்னப் பொருள்போல்,

मृषैव

मृषैव

नैव सत्यम्

= பொய்தான்,

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

नैव सत्यम्

ஈசுவரன் ஜீவன் இவ்விருவருடைய உபாதியும், அதனுடன் சேர்ந்திருப்பதும், அந்த உபாதியின் தர்மங்களையடைந்திருப்பதும், வெவ்வேறாகத் தோன்றுவதும்

ஆகிய இவை எல்லாம் பிராந்தியினாலேயே ஏற்பட்டது. ஸ்வப்னத்தில் உள்ள பதார்த்தங்கள் ஜாக்ரத் காலத்தில் எப்படியோ, அப்படியே இவை எல்லாம் பொய்தான், ஸத்யமேயில்லை. (763)

निद्रासूत शरीरधर्म सुखदुःखादिप्रपञ्चोऽपि वा

जीवेशादिभिदापि वा न च ऋतं कर्तुं क्वचित् शक्यते ।

मायाकल्पितदेशकालजगदीशादिभ्रमस्तादृशः

को भेदोऽस्त्यनयोर्द्वयोस्तु कतमः सत्योऽन्यतः को भवेत् ॥ ७६४ ॥

நித்³ரா ஸூத ஸரீர த³ர்ம ஸுக³து³:கா³தி³ப்ரபஞ்சோ(அ)பி வா

ஜீவேஸாதி³பி³தா³பி வா ந ச ருதம் கர்தும் க்வசித் ஸக்யதே ।

மாயாகல்பிததே³ஸகாலஜக³தீ³ஸாதி³ப்³ரமஸ்தாத்³ருஸ:

கோ பே³தோ(அ)ஸ்த்யனயோர்த்³வயோஸ்து கதம:

ஸத்யோ(அ)ன்யத: கோ ப³வேத் ॥ 764 ॥

निद्रासूत

= தூக்கத்தால் உண்டான,

निद्रासूत

शरीर

= சரீரம்,

शरीर

धर्म

= (அதன்) தர்மம்,

तर्मा

सुखदुःखादि

= ஸுகம், துக்கம் முதலான,

सुक'तु:का'ति

प्रपञ्चोऽपि वा

= பிரபஞ்சமோ,

प्रपञ्चो(अ)पि वा

जीवेशादिभिदापि वा

= ஜீவன், ஈசன் முதலிய வேற்றுமையோ

जीवेशाति'पि'ता'पि वा

(இதை),

ऋतं कर्तुं

= உண்மையாகச் செய்வதற்கு,

ருதம் கர்தும்

क्वचित्

= ஒரு இடத்திலும்,

क्वचित्

न च शक्यते

= முடியாது,

न च शक्यते

मायाकल्पित

= மாயையால் ஏற்பட்ட,

मायाकल्पित

देशकाल

= தேசம், காலம்,

தே³ஸகால

यत्	=	எக்காரணத்தால்,
यत् भ्रमजैः	=	ப்ராந்தியால் உண்டாகும்,
ப் ⁴ ரமஜை:		
द्रष्टृदर्शनमुखैः	=	பார்க்கிறவன், பார்வை முதலான,
த் ³ ருஷ்ட்ருத் ³ ர்ஸனமுகை ² :		
विकल्पैः	=	கல்பனைகளினால்,
விகல்பை:		
स्वप्नजागरणयोः उभयोः	=	கனவு, விழிப்பு இவ்விரண்டிற்கும்,
ஸ்வப்னஜாக் ³ ரணயோ: உப ⁴ யோ:		
विशेषः	=	வித்யாஸம்,
விசேஷ:		
विशेषः क्वचिदपि	=	ஒரு இடத்திலும்,
க்வசித ³ பி न संदृश्यते	=	காணப்படுகிறதில்லையோ,
ந ஸந்த் ³ ருஸ்யதே अत एव	=	அதனாலேயே,
அத ஏவ यथा	=	எப்படி,
யதா ² स्वप्नः	=	கனவு,
ஸ்வப்ன: मिथ्या	=	பொய்யோ,
மித் ³ யா जागरोऽपि	=	விழிப்பும்,
ஜாக் ³ ரோ(அ)பி तथैव हि ननु	=	அப்படியே பொய்யல்லவா?
ததை ³ வ ஹி நனு		

பிரமத்தினால் உண்டான பார்க்கிறவன், பார்வை பார்க்கப்படும் வஸ்து முதலிய பலவித கல்பனைகள், ஸ்வப்பனம் விழிப்பு இரண்டிலும் ஒரேமாதிரியாகத் தான் இருக்கின்றன. இந்த விஷயத்தில் இரண்டிற்கும் ஒரு இடத்திலும் வித்யாஸம் காணப்படுவதில்லை. அதினாலேயே ஸ்வப்பனம் எப்படி பொய்யோ அது போலவே, விழிப்பும் பொய்தான். (765)

अविद्याकार्यतः तुल्यौ द्वावपि स्वप्नजागरौ ।

द्रष्टृदर्शनदृश्यादिकल्पना उभयतः समा ॥ ७६६ ॥

அவித்யாகார்யத: துல்யௌ த்வாவபி ஸ்வப்னஜாக்ரௌ ।
த்ருஷ்ட்ருதர்ஸனத்ருஸ்யாதிகல்பனா உபாயத: ஸமா ॥ 766 ॥

अविद्याकार्यत:	=	அவித்யையின் கார்யமானதால்,
अविद्याकार्यत:		
स्वप्नजागरौ द्वावपि	=	கனவு, வழிப்பு இரண்டும்,
स्वप्नजागरौ द्वावपि		
तुल्यौ	=	ஸமமானது தான்,
तुल्यौ		
द्रष्टृदर्शनदृश्यादिकल्पना	=	பார்க்கிறவன், பார்வை, பார்க்கப்படும்
द्रष्टृदर्शनदृश्यादिकल्पना		
उभयत:	=	இரண்டு இடங்களிலும்,
उभयत:		
समा	=	ஸமமாகத்தான் உள்ளது.
समा		

ஸ்வப்பனம் விழிப்பு இரண்டுமே அவித்யையின் கார்யமாயிருப்பதால் ஒன்று
க்கொன்று ஸமானம். இரண்டிடத்திலும் பார்க்கிறவன், பார்வை, பார்க்கப்படும்
வஸ்து, முதலானதுகளை கல்பனை செய்வதும் ஒரேமாதிரியாகத்தான் இருக்கிறது.

(766)

अभाव उभयो: सुप्तौ सर्वैरभ्यनुभूयते ।

न कश्चित् अनयो: मेद: तस्मात् मिथ्यात्वं अर्हत: ॥ ७६७ ॥

அபாவ உபாயோ: ஸுப்தௌ ஸர்வைரப்யனுபூயதே ।
ந கஸ்சித் அனயோ: மேத: தஸ்மாத் மித்யாத்வம் அர்ஹத: ॥ 767 ॥

सुप्तौ	=	நல்ல தூக்கத்தில்,
सुप्तौ		
उभयो: अभाव:	=	ஸ்வப்பனம், ஜாகரம் இவ்விரண்டும்
उभयो: अभाव:		
उभयो: अभाव:		
सर्वैरपि	=	இல்லாமலிருப்பது,
सर्वैरपि		எல்லோராலும்,
सर्वैरपि		
अनुभूयते	=	அநுபவிக்கப்படுகிறது,
अनुभूयते		
अनयो:	=	இவ்விரண்டிற்கும்,
अनयो:		
मेद:	=	வேற்றுமை ஒன்றும்,
मेद:		

न	=	இல்லை,
न तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத் मिथ्यात्वं अर्हतः	=	(இரண்டும்) பொய்த்தன்மையுள்ளவை.
மித்யாத்வம் அர்ஹத:		

ஸுஷுப்தியில் ஸ்வப்பனம், ஜாகரம் இரண்டும் இல்லாமலிருப்பது எல்லோராலும் அனுபவிக்கப்படுகிறது. ஆகவே இவ்விரண்டிற்கும் எவ்வித பேதமும் இல்லை. ஆகையால் இரண்டும் பொய் என்பதுதான் நிபாயமாகும். (767)

भ्रान्त्या ब्रह्मणि भेदोऽयं सजातीयादिलक्षणः।

कालत्रयेऽपि हे विद्वन् वस्तुतो नैव कश्चन ॥ ७६८ ॥

ப்ராந்த்யா ப்ரஹ்மணி பேதோ(அ)யம் ஸஜாதீயாதி³லக்ஷண: ।

காலத்ரயே(அ)பி ஹே வித்³வன் வஸ்துதோ நைவ கர்ச்சன ॥ 768 ॥

सजातीयादिलक्षणः	=	ஸஜாதீயம் முதலியவை ரூபமான,
ஸஜாதீயாதி ³ லக்ஷண:		
अयं भेदः	=	இந்த பேதம்,
அயம் பேத ³ :		
भ्रान्त्या	=	பிரமத்தால்
ப்ராந்த்யா ब्रह्मणि	=	பிரமத்தில் (தோன்றுகிறது.)
ப்ரஹ்மணி हे विद्वन्	=	அறிவுள்ளவனே!
ஹே வித் ³ வன் कालत्रयेऽपि	=	முக்காலத்திலும்,
காலத்ரயே(அ)பி वस्तुतः	=	வாஸ்தவமாக,
வஸ்துத: नैव कश्चन	=	பேதம் ஒன்றும் கிடையாது.
நைவ கர்ச்சன		

ஸஜாதீயம் விஜாதீயம், ஸ்வகதம் முதலான இந்த பேதம் பிரஹ்மத்தில் பிராந்தியினால் தோன்றுகிறது வாஸ்தவத்தில் முக்காலத்திலும் ஒருவித பேதமும் கிடையவே கிடையாது. (768)

"यत्र नान्यत् पश्यति" इति श्रुतिः द्वैतं निषेधति ।

कल्पितस्य भ्रमात् भूमि मिथ्यात्वावगमाय तत् ॥ ७६९ ॥

"யத்ர நான்யத் பஸ்யதி" இதி ஸ்ருதி: த்வைதம் நிஷேததி ।

கல்பிதஸ்ய ப்ரமாத் பூம்னி மித்யாத்வாவக்மாய தத் ॥ 769 ॥

भूमि	=	எல்லாவற்றையும்விட மிகப்பெரியதான
பூம்னி		பிரஹ்மத்தில்,
भ्रमात्	=	பிராந்தியால்,
ப்ரமாத்		
कल्पितस्य	=	ஆரோபிக்கப்பட்ட பிரபஞ்சத்தின்,
கல்பிதஸ்ய		
मिथ्यात्वावगमाय	=	பொய்த்தன்மையை அறிந்துகொள்வதற்காக,
மித்யாத்வாவக்மாய		
श्रुतिः	=	உபநிஷத்,
ஸ்ருதி:		
यत्र	=	எந்த ஸ்வரூபத்தில்,
யத்ர		
अन्यत्	=	வேறு வஸ்துவை,
அன்யத்		
न पश्यति	=	பார்க்கிறதில்லையோ,
ந பஸ்யதி		
इति	=	என்று,
இதி		
तत् द्वैतं	=	அந்த த்வைதத்தை,
தத் த்வைதம்		
निषेधति	=	மறுக்கிறது.
நிஷேததி		

பூமாவாய் (பெரிதாய்) இருக்கம் பிரஹ்மத்தினிடத்தில் பிரமத்தினால் கல்பிக்கப்பட்ட பிரபஞ்சத்தின் பொய்த்தன்மையை அறிவதற்காகத்தான் வேதமானது (சாந்தோக்ய உபநிஷத் 7 - 24-1) "எந்த ஸ்வரூபத்தில் வேறொன்றையும் பார்க்கிறதில்லையோ" என்று இரண்டாயிருக்கும் தன்மையை மறுக்கிறது. (769)

यतस्ततो ब्रह्म सदाऽद्वितीयं विकल्पशून्यं निरुपाधि निर्मलम् ।

निरन्तरानन्दघनं निरीहं निरास्पदं केवलं एकमेव ॥ ७७० ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

யதஸ் ததோ ப்ரஹ்ம ஸதா³(அ)த்³விதீயம்
 விகல்ப ஸூன்யம் நிருபாதி⁴ நிர்மலம் ।
 நிரந்தரானந்த³க⁴னம் நிரீஹம்
 நிராஸ்பத³ம் கேவலம் ஏகமேவ ॥ 770 ॥

यतस्ततः	=	இவ்வாறு மறுக்கப்பட்டிருப்பதால்,
யதஸ்தத:		
ब्रह्म	=	பிரஹ்மம்,
ப்ரஹ்ம		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³		
अद्वितीयं	=	இரண்டாவது வஸ்துவற்றது,
அத் ³ விதீயம்		
विकल्पशून्यं	=	கல்பனைகள் இல்லாதது,
விகல்ப ஸூன்யம்		
निरुपाधि	=	உபாதிகளற்றது,
நிருபாதி ⁴		
निर्मलम्	=	தோஷமற்றது,
நிர்மலம்		
निरन्तरानन्दघनं	=	இடைவெளியில்லாமல் ஆனந்தகட்டியாக
நிரந்தரானந்த ³ க ⁴ னம்		இருப்பது,
निरीहं	=	சேஷடைகளற்றது,
நிரீஹம்		
निरास्पदं	=	ஆதாரமற்றது,
நிராஸ்பத ³ ம்		
केवलं	=	தனித்து,
கேவலம்		
एकमेव	=	ஒன்றாகவே இருக்கிறது.
ஏகமேவ		

இவ்விதம் மறுக்கப்பட்டிருக்கிறது என்ற காரணத்தினால், பிரஹ்மமானது எப்பொழுதும் இரண்டாவதற்றது, பலவித கல்பனையில்லாதது, உபாதியற்றது, தோஷமற்றது, இடை வெளியில்லாமல் ஆனந்தகனமாயிருப்பது, எவ்வித சேஷடையும் இல்லாதது, ஆதாரமற்றது, தனித்திருப்பது, ஒன்றாகவே இருப்பது. (770)

नैवास्ति काचन भिदा न गुणप्रतीति नो वाक्प्रवृत्तिरपि वा न मनःप्रवृत्तिः ।
 यत् केवलं परमशान्तं अनन्तं आद्यं आनन्दमात्रं अवभाति सत् अद्वितीयम् ॥ ७७१ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

நைவாஸ்தி காசன பி⁴தா³ ந கு³ணப்ரதீதி
 நோ வாக்ப்ரவ்ருத்திரபி வா ந மன:ப்ரவ்ருத்தி: ।
 யத் கேவலம் பரமஸாந்தம் அனந்தம் ஆத்³யம்
 ஆனந்த³மாத்ரம் அவபா⁴தி ஸத் அத்³விதீயம் ॥ 771 ॥

यत्	=	எது,
यत्		
केवलं	=	தனித்ததாயும்,
केवलम्		
परमशान्तं	=	மிகவும் சாந்தமாயும்,
परमशान्तम्		
अनन्तं	=	எல்லையற்றதாயும்,
अनन्तम्		
आद्यं	=	முதலில் உள்ளதாயும்,
आद्यम्		
आनन्दमात्रं	=	ஆனந்தஸ்வரூபமாகவே இருப்பதாயும்,
आनन्दमात्रम्		
सत्	=	எப்பொழுதும் உள்ளதாயும்,
सत्		
अद्वितीयम्	=	இரண்டாவது பொருளற்றதாயும்,
अद्वितीयम्		
अतृतीयम्	=	விளங்குகிறதோ,
अवभाति	=	
अवभाति		
अत्र	=	இந்த பிரஹ்மத்தில்,
अत्र		
काचन भिदा	=	வேற்றுமை ஒன்றும்,
काचन भिदा		
नैवास्ति	=	கிடையவே கிடையாது,
नैवास्ति		
न गुणप्रतीतिः	=	குணங்களின் தோற்றமும் இல்லை,
न गुणप्रतीतिः		
नो वाक्प्रवृत्तिरपि	=	சப்தமும் செல்லாது,
नो वाक्प्रवृत्तिरपि		
न मनः प्रवृत्तिर्वा	=	மனமும் செல்லாது.
न मनः प्रवृत्तिर्वा		
न मनः प्रवृत्तिर्वा		

தனித்திருப்பது, மிகவும் சாந்தமானது, எல்லையற்றது, எல்லாவற்றிற்கும் முதலில் இருப்பது. ஆனந்தமாத்திரமாக உள்ளது, ஸத் (இருப்பு) என்றிருப்பது,

இரண்டாவதற்றது, இவ்விதமாக எது பிரகாசிக்கிறகோ இந்த ப்ரஹ்மத்தில் எவ்வித பேதமும் கிடையாது, குணமும் தெரியாது, சப்தமும் பிரவ்ருத்திக்காது, மனதும் பிரவ்ருத்திக்காது. (771)

यत् इदं परमं सत्यं तत्त्वं सच्चित्सुखात्मकम् ।

अजरामरणं नित्यं सत्यमेतत् वचो मम ॥ ७७२ ॥

யத் இத³ம் பரமம் ஸத்யம் தத்வம் ஸச்சித்ஸுகா²த்மகம் ।

அஜராமரணம் நித்யம் ஸத்யமேதத் வசோ மம ॥ 772 ॥

यत्	=	ஏனெனில்,
यत्		
इदं	=	இந்த பிரஹ்மம்,
इत् ³ ம்		
परमं	=	மேலானது,
பரமம்		
सत्यं	=	ஸத்யமானது,
ஸத்யம்		
तत्त्वं	=	வாஸ்தவமான தத்வம்,
தத்வம்		
सच्चित्सुखात्मकम्	=	ஸச்சிதானந்தரூபம்,
ஸச்சித்ஸுகா ² த்மகம்		
अजरामरणं	=	மூப்பு, சாவு அற்றது,
அஜராமரணம்		
नित्यं	=	எப்பொழுதும் இருப்பது,
நித்யம்		
मम	=	என்னுடைய,
மம		
एतत् वचः	=	இந்த வார்த்தை,
ஏதத் வச:		
सत्यं	=	உண்மையானது.
ஸத்யம்		

ஏனெனில் இந்த ப்ரஹ்மம் மேலானது, ஸத்யமானது. வாஸ்தவமான தத்வம், ஸத்கீத்ஸுதஸ்வரூபம், ஐரை மரண மற்றது. நித்யமானது, நான் சொல்லும் இந்த வார்த்தை ஸத்யம். (772)

(அவதாரிகை) இதுவரை பிரஹ்மத்தின் தத்துவத்தைச் சொல்லி அந்த பிரஹ்மத்திற்கும் ஆத்மாவிற்கும் ஸ்வரூபத்தில் பேதமில்லை என்றும் காட்டிவந்தார்.

இவ்விஷயம் நன்கு அர்த்தமாகி விட்டால், ஜீவன், சரீரம் முதலியவைகளில் "நான்" என்கிற பாவனை வைத்துக்கொள்வது உசிதமில்லையென்றும், "நான் பிரஹ்மம்" என்றுதான் அறிந்துகொள்ளவேண்டுமென்றும் குரு சிஷ்யனைப் பார்த்து உபதேசிக்கிறார்: -

न हि त्वं देहोऽसौ असुरपि च वाऽप्पक्षनिकरो

मनो वा बुद्धिर्वा क्वचिदपि तथाऽहंकृतिरपि ।

न चैषां संघातः त्वमु भवति विद्वन् शृणु परं

यत् एतेषां साक्षी स्फुरणं अमलं तत् त्वं असि हि ॥ ७७३ ॥

ந ஹி த்வம் தேஹோ(அ)ஸௌ அஸூரபி ச வா(அ)ப்பக்ஷநிகரோ

மனோ வா புத்திர்வா க்வசித்பி ததா(அ)ஹங்க்ருதிரபி ।

ந சைஷாம் ஸங்காத: த்வமு பவதி வித்வன் ஸ்ருணு பரம்

யத் ஏதேஷாம் ஸாக்ஷீ ஸ்புரணம் அமலம் தத் த்வம் அஸி ஹி ॥ 773 ॥

असौ देहः = இந்த சரீரம்,

असௌ தேஹ:

त्वं न हि = நீ அல்ல,

त्वம் ந ஹி

असुरपि = பிராணனும்,

असूரபி

अक्षनिकरो वापि = இந்திரியங்களின் கூட்டமும்,

अक्ஷநிகரோ வாபி

मनो वा = மனதும்,

मनो वा

बुद्धिर्वा = புத்தியும்,

पुत्थिर्वा

तथा = அப்படியே,

तथा

अहंकृति = அஹங்காரமும்,

अहंकृति

अहणङ्कருति = இவைகளின் கூட்டமும்,

रपि

क्वचिदपि = ஒருக்காலும்,

क्वचिदपि

क्वचिத்பி = நீ அல்ல,

त्वमु न भवति

त्वமு ந பவதி

विद्वन्	=	அறிவுள்ளவனே,
विத் ³ வன்		
शृणु	=	கேள்,
म्ருणु		
यत्	=	எது,
यत्		
परं	=	மேலானதும்,
परम्		
एतेषां साक्षी	=	இவைகளுக்கு ஸாக்ஷியாகவும்,
ஏதேஷாம் ஸாக்ஷீ		
स्फुरणं	=	ஞான ஸ்வரூபமாகவும்,
ஸ்புரணம்		
अमलं	=	தோஷங்கள். அற்றதாகவும் உள்ளதோ,
அமலம்		
तत्	=	அந்த பிரஹ்மமாக,
तत्		
त्वं	=	நீ,
த்வம்		
असि	=	இருக்கிறாய்.
அஸி		

இந்த தேஹம் நீ அல்ல; பிராணனும், இந்திரியங்களின் கூட்டங்களும், மனதோ, புத்தியோ, அப்படியே அஹங்காரமோ, இவைகளெல்லாம் சேர்ந்தோ, ஒரு பொழுதும் நீயாகமாட்டாது, ஹே வித்வன், கேள். இவைகளுக்கெல்லாம் எது மேலாக இருந்துகொண்டு ஸாக்ஷியாகவும், பிரகாசமாகவும், நிர்மலமாகவும் இருக்கிறதோ, அந்த பிரஹ்மமே நீ. (773)

यत् जायते वस्तु तदेव वर्धते
 तदेव मृत्युं समुपैति काले ।
 जन्मैव ते नास्ति तथैव मृत्युः
 नास्त्येव नित्यस्य विभोः अजस्य ॥ ७७४ ॥

யத் ஜாயதே வஸ்து ததே³வ வர்த⁴தே
 ததே³வ ம்ருத்யும் ஸமுபைதி காலே ।
 ஜன்மைவ தே நாஸ்தி ததை³வ ம்ருத்யு:
 நாஸ்த்யேவ நித்யஸ்ய விபோ⁴: அஜஸ்ய ॥ 774 ॥

यत् वस्तु	=	எந்த வஸ்து,
यत् वस्तु जायते	=	உண்டாகிறதோ,
जायते तदेव	=	அதுதான்,
तदेव तद्दे ³ व वर्धते	=	வளருகிறது,
वर्धते ⁴ तदेव	=	அதுதான்,
तद्दे ³ व काले	=	காலத்தில்,
काले मृत्युं	=	நாசத்தை,
मृत्युं मृत्तु ³ यम् समुपैति	=	அடைகிறது,
समुपैति समुपैति	=	எக்காலத்திலுமுள்ளவனும்,
नित्यस्य निर्दयस्य विभो:	=	வியாபகனும்,
विभो: ⁴ अजस्य	=	உண்டாகாதவனுமான,
अजस्य ते	=	உனக்கு,
ते जन्मैव नास्ति	=	பிறவியே இல்லை,
जन्मैव नास्ति तथैव	=	அப்படியே,
तथैव मृत्यु: नास्त्येव	=	மரணம் இல்லவே இல்லை.
मृत्यु: नास्त्येव मृत्तु ³ यः नास्त्येव		

எந்த வஸ்து பிறக்கிறதோ, அதுதான் வளர்கிறது, அது தான் காலத்தில் மரணத்தையடைகிறது. நித்யனாய் வியாபகனாய் பிறவியற்றவனாய் இருக்கும் உனக்குப்பிறப்பேகிடையாது அப்படியே மரணமும் கிடையாது. (774)

य एष देहो जनितः स एव समेधते नश्यति कर्मयोगात् ।

त्वं एतदीयासु अखिलासु अवस्थासु अवस्थितः साक्षी असि बोधमात्रः ॥ ७७५ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ய ஏஷ தே³ஹோ ஜனித: ஸ ஏவ
ஸமேத⁴தே நஸ்யதி கர்மயோகா³த் ।
த்வம் ஏதத்³யாஸு அகி²லாஸு அவஸ்தா²ஸு
அவஸ்தி²த: ஸாக்ஷீ அஸி போ³த⁴மாத்ர: ॥ 775 ॥

ய ஏஷ தே ³ ஹ:	=	எந்த இந்த தேஹம்,
ஜனித:	=	உண்டானதோ,
ஜனித:		
ச எவ	=	அதுதான்,
ஸ ஏவ		
கர்மயோகா ³ த்	=	கர்ம ஸம்பந்தத்தால்,
சமேதே	=	வளருகிறது,
ஸமேத ⁴ தே		
நஸ்யதி	=	நாசமடைகிறது,
நஸ்யதி		
போ ³ த ⁴ மாத்ர:	=	ஞான ஸ்வரூபமாகமட்டுமுள்ள,
த்வம்	=	நீ,
ஏதத் ³ யாஸு	=	இந்த சரீரத்தைச் சேர்ந்ததான,
அகிலாஸு அவஸ்தா ² ஸு	=	எல்லா நிலைகளிலும்,
அவஸ்தி ² த:	=	இருந்துகொண்டு,
அவஸ்தி ² த:		
ஸாக்ஷீ அஸி	=	ஸாக்ஷியாக இருக்கிறாய்.

எந்த இந்த தேகம் பிறந்ததோ. அதுதான் கர்மாவின் ஸம்பந்தத்தினால் விருத்தியடைகிறது, அதுதான் நாசத்தை யடைகிறது. ஞானத்தை மட்டும் ஸ்வரூபமாகக்கொண்ட நீ இந்த சரீரத்தின் எல்லா நிலைகளிலும் இருந்துகொண்டு சாக்ஷியாக அவற்றில் ஸம்பந்தப்படாமல் அவைகளை அறிகிறவனாக இருந்துவருகிறாய். (775)

यत् स्वप्रकाशं अखिलात्मकं आसुषुप्तेः

एकात्मनाऽहं अहं इत्यवभाति नित्यम् ।

बुद्धेः समस्तविकृतैः अविकारि बोद्धु

यत् ब्रह्म तत् त्वं असि केवलबोधमात्रम् ॥ ७७६ ॥

யத் ஸ்வப்ரகாஸம் அகி²லாத்மகம் ஆஸுஷுப்தே:

ஏகாத்மனா(அ)ஹம் அஹம் இத்யவபா⁴தி நித்யம் ।

பு³த்³தே⁴: ஸமஸ்தவிக்ருதை: அவிகாரி போ³த்³த்⁴ரு

யத் ப்³ரஹ்ம தத் த்வம் அஸி கேவலபோ³த⁴மாத்ரம் ॥ 776 ॥

स्वप्रकाशं	=	தானாகவே பிரகாசிக்கிறதாயும்,
ஸ்வப்ரகாஸம்		
अखिलात्मकं	=	எல்லா வஸ்துவாக உள்ளதுமான,
அகி ² லாத்மகம்		
यत्	=	எது,
யத்		
आसुषुप्तेः	=	ஸுஷுப்தி வரை,
ஆஸுஷுப்தே:		
नित्यम्	=	எப்பொழுதும்,
நித்யம்		
एकात्मना	=	ஒரேவிதமாக,
ஏகாத்மனா		
अहं अहं इति	=	நான் நான் என்று,
அஹம் அஹம் இதி		
अवभाति	=	பிரகாசிக்கிறதோ,
அவபா ⁴ தி		
यत्	=	எது,
யத்		
अविकारि	=	விகாரமடையாததாய்க் கொண்டு,
அவிகாரி		
बुद्धेः	=	புத்தியின்,
பு ³ த் ³ தே ⁴ :		
समस्तविकृतैः	=	எல்லா விகாரத்தையும்,
ஸமஸ்தவிக்ருதை:		
बोद्धु	=	அறிகிறதோ,
போ ³ த் ³ த் ⁴ ரு		

तत्	=	அந்த,
तत् केवलबोधमात्रम्	=	சுத்தஞான ஸ்வரூபமாக மட்டுமுள்ள,
केवलபோத ³ மாத்ரம் ब्रह्म	=	பிரஹ்மமாக,
ப்ரஹ்ம त्वं असि	=	நீ இருக்கிறாய்.
த்வம் அஸி		

எது ஸ்வயம் பிரகாசமாய் எல்லாமாக இருந்து கொண்டு ஜாக்ரத் ஸ்வப்னம் ஸுஷுப்தி என்னும் மூன்று நிலைகளிலும் எப்பொழுதும் ஒரே மாதிரியாக நான் நான் என்று பிரகாசிக்கிறதோ, எது எவ்வித விகாரத்தையும் தான் அடையாமல் புத்தியினுடைய எல்லா விகாரங்களையும் அறிகிறதோ, அந்த சுத்த ஞான ஸ்வரூபமாகவே யிருக்கும் பிரஹ்மமே நீ. (776)

स्वात्मनि अनस्तमय संविदि कल्पितस्य

व्योमादिसर्वजगतः प्रददाति सत्ताम् ।

स्फूर्तिं स्वकीयमहसा वितनोति साक्षात्

यत् ब्रह्म तत् त्वं असि केवलबोधमात्रम् ॥ ७७७ ॥

ஸ்வாத்மனி அனஸ்தமய ஸம்விதி³ கல்பிதஸ்ய

வ்யோமாதி³ஸர்வஜக³த: ப்ரத³தா³தி ஸத்தாம் ।

ஸ்பூ³ர்திம் ஸ்வகீயமஹஸா விதனோதி ஸாக்ஷாத்

யத் ப்ரஹ்ம தத் த்வம் அஸி கேவலபோத³மாத்ரம் ॥ 777 ॥

यत्	=	எது,
यत् अनस्तमय संविदि	=	நித்யஞான ஸ்வரூபமான,
अनஸ்தமய ஸம்விதி ³ स्वात्मनि	=	தன்ஸ்வரூபத்தில்,
ஸ்வாத்மனி कल्पितस्य	=	ஆரோபிக்கப்பட்ட,
கல்பிதஸ்ய व्योमादिसर्वजगतः	=	ஆகாசம் முதலான எல்லா பிரபஞ்சத்திற்கும்,
வ்யோமாதி ³ ஸர்வஜக ³ த: सत्ताम्	=	இருப்பை,
ஸத்தாம்		

प्रददाति	=	கொடுக்கிறதோ,
ப்ரத ³ தா ³ தி स्वकीयमहसा	=	தன்னுடையதான பிரகாசத்தால்,
ஸ்வகீயமஹஸா साक्षात्	=	நேராக,
ஸாக்ஷாத் स्फूर्ति	=	பிரகாசத்தை,
ஸ்பூ ³ ர்திம் वितनोति	=	கொடுக்கிறதோ,
விதனோதி तत्	=	அந்த,
தத் केवलबोधमात्रम्	=	சுத்தஞான ஸ்வரூபமாக மட்டுமுள்ள,
கேவலபோ ³ த ⁴ மாத்ரம் ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மமாக,
ப் ³ ரஹ்ம त्वं	=	நீ,
த்வம் असि	=	இருக்கிறாய்.
அஸி		

எந்த பிரஹ்மமானது நித்ய ஞான ஸ்வரூபமான தன்னிடத்தில் கல்பிக்கப் பட்டிருக்கிற ஆகாசம் முதலிய எல்லா ஜகத்திற்கும் இருக்கும் தன்மையைக் கொடுக்கிறதோ, எது ஸாக்ஷரத்தாகத் தன்னுடைய பிரகாசத்தினால் அந்த ஜகத்திற்குப் பிரகாசத்தைக் கொடுக்கிறதோ, அந்த சுத்த ஞானமாகவே இருக்கும் பிரஹ்மம் நீ. பிரபஞ்சம் இருப்பதும் விளங்குவதும் பிரஹ்மத்தால்தான். அதிஷ்டானமான ப்ரஹ்மத்தின் ஸத்தையும் ஸ்புரணமும்தான் ஆரோபிதமான பிரபஞ்சத்தில் தோன்றுகின்றன. ப்ரபஞ்சத்திற்குத் தனியாக ஸத்தையும் ஸ்புரணமும் கிடையாது. (777)

सम्यक् समाधिनिरतैः विमलान्तरङ्गे

साक्षात् अवेक्ष्य निजतत्त्वं अपारसौख्यम् ।

संतुष्यते परमईसकुलैः अजस्रं

यत् ब्रह्म तत् त्वं असि केवलबोधमात्रम् ॥ ७७८ ॥

ஸம்யக் ஸமாதி⁴நிரதை: விமலாந்தரங்கே³

ஸாக்ஷாத் அவேக்ஷ்ய நிஜதத்வம் அபாரஸௌக்³யம் ।

ஸந்துஷ்யதே பரமஈஸகுலை: அஜஸ்ரம்

யத் ப்³ரஹ்ம தத் த்வம் அஸி கேவலபோ³த⁴மாத்ரம் ॥ 778 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सम्यक्	=	நன்கு,
ஸம்யக்		
समाधिनिरतैः	=	ஸமாதியில் ஈடுபட்ட,
ஸமாதி ⁴ நிரதை:		
परमईसकुलैः	=	பரமஹம்ஸகோஷ்டியார்களால்,
பரமஈஸகுலை:		
विमलान्तरङ्गे	=	சுத்தமான மனதில்,
விமலாந்தரங்கே ³		
निजतत्त्वं	=	தனது உண்மையான தத்வமாயும்,
நிஜதத்வம்		
अपारसौख्यम्	=	எல்லையற்ற ஆனந்தமாயுமுள்ள,
அபாரஸௌக் ³ யம்		
यत्	=	எந்த,
யத்		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மத்தை,
ப் ³ ரஹ்ம		
साक्षात् अवेक्ष्य	=	நேரில் பார்த்து,
ஸாக்ஷாத் அவேக்ஷ்ய		
अजस्रं	=	எப்பொழுதும்,
அஜஸ்ரம்		
संतुष्यते	=	ஸந்தோஷிக்கப்படுகிறதோ,
ஸந்துஷ்யதே		
तत्	=	அந்த,
தத்		
केवलबोधमात्रम्	=	சுத்த ஞான ஸ்வரூபமாக மட்டுமுள்ள,
கேவலபோ ³ த ⁴ மாத்ரம்		
ब्रह्म	=	ப்ரம்மமாக,
ப் ³ ரஹ்ம		
त्वं असि	=	நீ இருக்கிறாய்.
த்வம் அஸி		

நன்கு ஸமாதி நிலையில் ஈடுபட்டிருக்கும் பரமஹம்ஸ ஸந்யாஸீ கோஷ்டியார்களால் நிர்மலமான மனத்தில் தங்களுடைய வாஸ்தவ தத்வமாயும் எல்லையற்ற ஆனந்தமாயும் உள்ள எந்த ப்ரஹ்மத்தை ஸாக்ஷரத்தாகப் பார்த்து எப்பொழுதும் ஸத்தோஷம் அடையப்படுகிறதோ, அந்த சுத்தஞான ஸ்வரூபமாகவே இருக்கும் ப்ரஹ்மம் நீ.

(778)

अन्तर्बहिः स्वयं अखण्डितं एकरूपं
 आरोपितार्थवत् उदञ्चति मूढबुद्धेः ।
 मृत्स्नादिवत् विगतविक्रियं आत्मवेधं
 यत् ब्रह्म तत् त्वं असि केवलबोधमात्रम् ॥ ७७९ ॥

அந்தர்ப்ஹி: ஸ்வயம் அக'ண்டி'தம் ஏகரூபம்
 ஆரோபிதார்த'வத் உத'ஞ்சதி மூட'பு'த்'தே: ।
 ம்ருத்ஸ்நாதி'வத் விக'தவிக்ரியம் ஆத்மவேத'ம்
 யத் ப்'ரஹ்ம தத் த்வம் அஸி கேவலபோ'த'மாத்ரம் ॥ 779 ॥

अन्तर्बहिः	=	உள்ளேயும் வெளியிலும்,
अन्तर्बहिः		
स्वयं	=	தான்,
स्वयम्		
अखण्डितं	=	பிரிவுபடாததும்,
अखण्डितं		
एकरूपं	=	ஒரேஸ்வரூபமாக உள்ளதும்,
एकरूपं		
उदञ्चति	=	விகாரமில்லாததும்,
उदञ्चति		
मृत्स्नादिवत्	=	தன்னாலேயே அறியத்தக்கதுமான,
मृत्स्नादिवत्		
विगतविक्रियं	=	எது,
विगतविक्रियं		
आत्मवेधं	=	புத்திமோஹம் கொண்டவனுக்கு,
आत्मवेधं		
यत्	=	மண் முதலியவை போல்,
यत्		
मूढबुद्धेः	=	கல்பிக்கப்பட்டவஸ்து போல்,
मूढबुद्धेः		
मुद'पु'त्'त'थे:	=	தோன்றுகிறதோ,
मुद'पु'त्'त'थे:		
उदञ्चति	=	அந்த,
उदञ्चति		
तत्	=	சுத்த ஞானமாகமட்டுமுள்ள,
तत्		
केवलबोधमात्रम्	=	
केवलबोधमात्रम्		
केवलबोधमात्रम्		

ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மமாக,
ப்ரஹ்ம		
त्वं	=	நீ,
த்வம்		
असि	=	இருக்கிறாய்.
அஸி		

உள்ளும் வெளியும் எங்கும் பரவிப் பிரிவு இல்லாமல் ஒரே ஸ்வரூபமாயிருக்கும் ப்ரஹ்மம் மாறுதலடையாதது. தன்னாலேயேதான் அறியத்தக்கது சுத்தஞான ஸ்வரூபம். இதில் தான் எல்லா ப்ரபஞ்சமும் ஆரோபிதம். மூடர்களுக்கு இந்த ப்ரஹ்மமே ப்ரபஞ்சம்போலக் காசுதியளிக்கிறது. இந்த ப்ரஹ்மம்தான் நீ. மண்ணைத் தவிற குடம் வேறு அல்ல, மண்ணில் குடம் ஆரோபிதம். ஆனாலும் அந்த மண் குடம் போல காசுதியளிக்கிறது. இது போல பிரபஞ்சம் என்பது தனித்த பொருளில் லாவிட்டாலும் பிரஹ்மத்தை அறியாத மூடருக்கு அந்த பிரஹ்மமே பிரபஞ்சம் போல தோன்றுகிறது. (779)

श्रुत्युक्तं अव्ययं अनन्तं अनादिमध्यं

अव्यक्तं अक्षरं अनाश्रयं अप्रमेयम् ।

आनन्दसद्भनं अनामयं आद्वितीयं

यत् ब्रह्म तत् त्वं असि केवलबोधमानम् ॥ ७८० ॥

ஸ்ருத்யுக்தம் அவ்யயம் அனந்தம் அநாதி³மத்யம்

அவ்யக்தம் அக்ஷரம் அநாஸ்ரயம் அப்ரமேயம் ।

ஆனந்த³ஸத்த⁴னம் அநாமயம் ஆத்³விதீயம்

யத் ப்ரஹ்ம தத் த்வம் அஸி கேவலபோ³தமானம் ॥ 780 ॥

यत्	=	எது,
யத்		
श्रुत्युक्तं	=	உபநிஷத்தில் கூறப்பட்டதாயும்,
ஸ்ருத்யுக்தம்		
अव्ययं	=	குறைவில்லாததாயும்,
அவ்யயம்		
अनन्तं	=	எல்லை இல்லாததாயும்,
அனந்தம்		
अनादिमध्यं	=	முதல் நடுவில்லாததாயும்,
அநாதி ³ மத்யம்		
अव्यक्तं	=	ஸூக்ஷ்மமாயும்,
அவ்யக்தம்		

शरीरतद्योगतदीयधर्माद्यारोपणं	=	சரீரம், அதன் ஸம்பந்தம், அதனுடைய
शरीरतत् ^३ योक ^३ तत् ^३ यत ^३ रमात् ^३		தர்மங்கள் இவைகளின் தோற்றம்,
यारोपणम्		
भ्रान्तिवशात्	=	பிரமத்தால் ஏற்பட்டு உள்ளது.
पराந்தिवशात्		
वस्तुतः	=	வாஸ்தவத்தில்,
वस्तुतः		
न किंचित्	=	ஒன்றும் கிடையாது.
न किंचित्		
अतः	=	ஆகையால்,
अतः		
त्वं	=	நீ,
त्वम्		
अजः	=	பிறவியில்லாதவன்,
अजः		
तव	=	உனக்கு,
तव		
मृत्योः	=	மரணத்திலிருந்து,
मृत्योः		
मृत्तयோः		
भयं	=	பயம்,
भयं		
क्वास्ति	=	எங்கே இருக்கிறது?
क्वास्ति		
क्वास्ति		
पूर्णः असि	=	(நீ) வியாபகனாக இருக்கிறாய்.
पूर्णः असि		
पूरणः अस्मि		

சரீரம், அதன் ஸம்பந்தம், அதன் தர்மங்கள், முதலியதின் இந்த ஆரோபணம் (ஏற்றுதல்) உன்னிடத்தில் ஏற்பட்டிருப்பது பிராந்தியினால்தான்; வாஸ்தவத்தில் ஒன்றும் கிடையாது. ஆகையால் நீ பிறவியற்றவன். எங்கிருந்து உனக்கு மரண விஷயமாக பயம் ஏற்படும்? நீ பரிபூர்ணன். (781)

यत् यत् दृष्टं भ्रान्तिमत्या स्वदृष्ट्या
 तत् तत् सम्यग्वस्तुदृष्ट्या त्वमेव ।
 त्वत्तो नान्यत् वस्तु किंचित् तु लोके
 कस्मात् भीतिस्ते भवेत् अद्वयस्य ॥ ७८२ ॥

யத் யத் த்ருஷ்டம் ப்ராந்திமத்யா ஸ்வத்ருஷ்டயா
 தத் தத் ஸம்யக்வஸ்துத்ருஷ்டயா த்வமேவ ।
 த்வத்தோ நான்யத் வஸ்து கிஞ்சித் து லோகே
 கஸ்மாத் பீதிஸ்தே பவேத் அத்வயஸ்ய ॥ 782 ॥

भ्रान्तिमत्या	=	பிராந்தியோடு கூடிய,
ப்ராந்திமத்யா		
स्वदृष्ट्या	=	தன் பார்வையால்,
ஸ்வத்ருஷ்டயா		
यत् यत् दृष्टं	=	எது எது பார்க்கப்பட்டதோ,
யத் யத் த்ருஷ்டம்		
तत् तत्	=	அது அது,
தத் தத்		
सम्यग्वस्तुदृष्ट्या	=	உண்மையான நல்ல பார்வையால்,
ஸம்யக்வஸ்துத்ருஷ்டயா		
त्वमेव	=	நீ தான்,
த்வமேவ		
लोके	=	உலகத்தில்,
லோகே		
त्वत्तः	=	உன்னைக் காட்டிலும்,
த்வத்த:		
अन्यत्	=	வேறான,
அன்யத்		
वस्तु किञ्चित्	=	வஸ்து ஒன்றும்,
வஸ்து கிஞ்சித்		
न	=	இல்லை,
ந		
अद्वयस्य	=	இரண்டற்ற,
அத்வயஸ்ய		
ते	=	உனக்கு,
தே		
कस्मात्	=	எதிலிருந்து,
கஸ்மாத்		
भीति भवेत्	=	பயம் உண்டாகும்.
பீதி பவேத்		

பிராந்தியோடு கூடின தன் பார்வையினால் எது எது உன்னைக்காட்டிலும் வேறாக பார்க்கப்பட்டதோ, அது அது உண்மையான நல்ல பார்வையால் பார்க்கப்

பட்டால் நீயேயாகும். உலகத்தில் உன்னைத்தவிற வேறு எவ்வித வஸ்துவும் கிடை யாது. இரண்டற்றதாயிருக்கிற உனக்கு எதிலிருந்து பயம் ஏற்படக்கூடும்? (782)

पश्यतस्त्वमेवेदं सर्वं इत्यात्मनाऽखिलम् ।

भयं स्यात् विदुषः कस्मात् स्वस्मात् भयमिष्यते ॥ ७८३ ॥

பர்யதஸ்த்வமேவேதம் ஸர்வம் இத்யாத்மனா(அ)கி'லம் ।

பயம் ஸ்யாத் விதுஷ: கஸ்மாத் ஸ்வஸ்மாத்ந பயமிஷ்யதே ॥ 783 ॥

इदं सर्वं	=	இது எல்லாம்,
इत'ம் ஸர்வம்		
अहमेव	=	நான்தான்,
अहमेव		
इति	=	என்று,
इति		
अखिलं	=	எல்லாவற்றையும்,
अकि'लம்		
आत्मना	=	தன் ஸ்வரூபமாக,
ஆத்மனா		
पश्यतः	=	பார்க்கிற,
பர்யத:		
विदुषः	=	வித்வானுக்கு,
விதுஷ:		
कस्मात्	=	எதனிடமிருந்து,
கஸ்மாத்		
भयं स्यात्	=	பயம் ஏற்படும்?
பயம் ஸ்யாத்		
स्वस्मात्	=	தன்னிடமிருந்து,
ஸ்வஸ்மாத்		
भयं	=	பயம்,
பயம்		
न इष्यते	=	ஒப்புக்கொள்ளப் படுகிறதில்லை.
ந இஷ்யதே		

“இது எல்லாம் நான் தான்” என்று எல்லாவற்றையும் தன் ஸ்வரூபமாகப் பார்க்கிற வித்வானுக்கு எதிலிருந்து எந்த காரணத்தினால் பயம் ஏற்பட முடியும்? பயத்தைக்கொடுக்கும் வேறு பொருள் ஒன்றுமில்லையே? தன்னிடத்திலிருந்தே பயம் என்பதை ஒருவரும் ஒப்புக்கொள்வதில்லை. (783)

तस्मात् त्वं अभयं नित्यं केवलानन्दलक्षणम् ।

निष्कलं निष्क्रियं शान्तं ब्रह्मवासि सदाऽद्वयम् ॥ ७८४ ॥

தஸ்மாத் த்வம் அபயம் நித்யம் கேவலானந்த லக்ஷணம் ।

நிஷ்கலம் நிஷ்க்ரியம் ஸாந்தம் ப்ரஹ்மவாஸி ஸதா (அ)த்வயம் ॥ 784 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
त्वं	=	நீ,
த்வம்		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா		
अभयं	=	பயமற்றதும்,
அபயம்		
नित्यं	=	அழிவற்றதும்,
நித்யம்		
केवलानन्दलक्षणम्	=	சுத்த ஆனந்தஸ்வரூபமாயும்,
கேவலானந்த லக்ஷணம்		
निष्कलं	=	அவயவங்கள் அற்றதும்,
நிஷ்கலம்		
निष्क्रियं	=	செய்கைகள் அற்றதும்,
நிஷ்க்ரியம்		
शान्तं	=	சாந்தமாயும்,
ஸாந்தம்		
अद्वयम्	=	இரண்டற்றதாயுமுள்ள,
அத்வயம்		
ब्रह्मैव	=	பிரஹ்மமாகவே,
ப்ரஹ்மைவ		
असि	=	இருக்கிறாய்.
அஸி		

ஆகையினால் நீ பயமற்றதாய், நித்யமாய், சுத்த ஆனந்த ஸ்வரூபமாய், அவயவங்கள் அற்றதாய், எவ்வித கிரியையு மற்றதாய். சாந்தமாய், இரண்டற்றதாய், உள்ள பிரஹ்மமாகவே எப்பொழுதும் இருக்கிறாய். (784)

ज्ञातृज्ञानज्ञेय विहीनं ज्ञातुरभिन्नं ज्ञानमखण्डम् ।

ज्ञेयाज्ञेयत्वादिविमुक्तं शुद्धं बुद्धं तत्त्वं असि त्वम् ॥ ७८५ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ஜ்ஞாத்ரு ஜ்ஞான ஜ்ஞேய விஹீனம் ஜ்ஞாதுரபி'ன்னம் ஜ்ஞானமக்'ண்டம் ।
ஜ்ஞேயாஜ்ஞேயத்வாதி'விமுத்தம் ஸாத்த'ம் புத்த'ம் தத்த்வம் அஸி த்வம் ॥785॥

ज्ञातृज्ञानज्ञेय विहीनं	=	அறிகிறவன், அறிவு, அறியப்படும்
ஜ்ஞாத்ரு ஜ்ஞான ஜ்ஞேய விஹீனம்		வஸ்து என்ற பேதமற்றதாயும்,
ज्ञातुः अभिन्नं	=	அறிகிறவனைக் காட்டிலும் வேறுபடாததாயும்,
ஜ்ஞாது: அபி'ன்னம் अखण्डं ज्ञानं	=	பிறிவற்ற ஞானஸ்வரூபமாயும்,
அக்'ண்டம் ஜ்ஞானம் ज्ञेयाज्ञेयत्वादिविमुक्तं	=	அறியத்தக்கது, அறியத்தகாதது முதலிய
ஜ்ஞேயாஜ்ஞேயத்வாதி'விமுத்தம்		தன்மைகளிலிருந்து விடுபட்டதாயும்,
शुद्धं	=	தோஷமற்றதும்,
ஸாத்த'ம் बुद्धं	=	ஞானஸ்வரூபமுமான,
புத்த'ம் तत्त्वं	=	உண்மைப் பொருளாக,
தத்த்வம் त्वम्	=	நீ,
த்வம் असि	=	இருக்கிறாய்.
அஸி		

நீ, அறிகிறவன் அறிவு அறியப்படும் வஸ்து என்ற பேதமற்றதாய், அறிகிற
வனிடமிருந்து வேறுபடாததாய், துண்டு படாத ஞானஸ்வரூபமாய், அறியக்கூடிய
தன்மை அறியக்கூடாத தன்மை முதலியதிலிருந்து விடுபட்டதாய், சுத்தமாய்,
புத்தமாய், உள்ள தத்வமாகவே (உண்மைப் பொருளான ப்ரஹ்மமாகவே) இருக்கிறாய்.

(785)

अन्तःप्रज्ञत्वादिविकल्पैः अस्पृष्टं यत् तत् दृशिमात्रम् ।

सत्तामात्रं समरसं एकं शुद्धं बुद्धं तत्त्वं असि त्वम् ॥ ७८६ ॥

அந்த:ப்ரஜ்ஞத்வாதி'விகல்பை: அஸ்ப்ருஷ்டம் யத் தத் த்ருசிமாத்ரம் ।
ஸத்தாமாத்ரம் ஸமரஸம் ஏகம் ஸாத்த'ம் புத்த'ம் தத்த்வம் அஸி த்வம் ॥ 786 ॥

यत्	=	எது,
யத்		
अन्तःप्रज्ञत्वादिविकल्पैः	=	உள்ளறிவுள்ள தன்மை (ஸ்வப்னம்)
அந்த:ப்ரஜ்ஞத்வாதி'விகல்பை:		முதலான கல்பனைகளுடன்,

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अस्पृष्टं	=	தொடர்பு இல்லாததாயும்,
अस्पर्शदम्		
दृशिमात्रम्	=	ஞானஸ்வரூப மாத்திரமாயும்,
त् ³ द्रुशिमात्रम्		
सत्तामात्रं	=	இருப்பு என்பதையே ஸ்வரூபமாகக்கொண்டதும்,
ஸத்தாமாத்ரம்		
समरसं	=	ஒரே ரஸமாயும்,
ஸமரஸம்		
एकं	=	ஒன்றாயும்,
ஏகம்		
शुद्धं	=	சுத்தமாயும்,
ஸுத் ³ த ⁴ ம்		
बुद्धं	=	ஞானஸ்வரூபமாயும் உள்ளதோ,
புத் ³ த ⁴ ம்		
तत्	=	அந்த,
தத்		
तत्त्वं	=	உண்மைப் பொருளான பிரஹ்மமாக,
தத்த்வம்		
त्वम्	=	நீ,
த்வம்		
असि	=	இருக்கிறாய்.
அஸி		

உள்ளே அறிவுள்ள தன்மை (ஸ்வப்னம்) வெளிஅறிவுள்ள அறிவுள்ள தன்மை தன்மை (ஜாகரம்) கெட்டியான அறிவுள்ள தன்மை (ஸுஷுப்தி) என்னும் கல்பனைகளில்லாததும் (அவஸ்தாத்ரய ஸம்பந்தமற்றதும்) ஞானமாத்திரமாயும், ஸத்தா (இருக்கும் தன்மை) மாத்திரமாயும், ஏகரஸமாயும் (தனக்குள் பேதமில்லாமல் ஒரேமாதிரியிருப்பதாயும்) ஒரே வஸ்துவாகவும், சுத்தமாயும், புத்தமாயும், எது உள்ளதோ அந்த தத்வமாகவே நீ இருக்கிறாய். (786)

सर्वाकारं सर्वं असर्वं सर्वनिषेधावधिभूतं यत् ।

सत्यं शाश्वतं एकं अनन्तं शुद्धं बुद्धं तत्त्वं असि त्वम् ॥ ७८७ ॥

ஸர்வாகாரம் ஸர்வம் அஸர்வம் ஸர்வநிஷேதா⁴வதி⁴பூ⁴தம் யத் ।

ஸத்யம் ஸாஸ்வதம் ஏகம் அனந்தம் ஸுத்³த⁴ம் புத்³த⁴ம் தத்வம் அஸி த்வம்

॥ 787 ॥

यत् = எது,

யத்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सर्वाकारं	=	எல்லா உருவமாயும்,
ஸர்வாகாரம்		
सर्वं	=	எல்லாமாயும்,
ஸர்வம்		
असर्वं	=	எல்லாமற்றதாயும்,
அஸர்வம்		
सर्वनिषेधावधिभूतं	=	எல்லாவற்றையும் மறுப்பதற்கு எல்லையாக
ஸர்வநிஷேதா ⁴ வதி ⁴ பூ ⁴ தம்		இருப்பதாயும்,
सत्यं	=	உண்மையாகவும்,
ஸத்யம்		
शाश्वतं	=	எப்பொழுதும் உள்ளதாயும்,
ஸாஸ்வதம்		
एकं	=	ஒன்றாயும்,
ஏகம்		
अनन्तं	=	எல்லையற்றதாயும்,
அனந்தம்		
शुद्धं	=	தோஷமற்றதாயும்,
ஸுத் ³ த ⁴ ம்		
बुद्धं	=	ஞானஸ்வரூபமாயும் உள்ளதோ, (அந்த),
புத் ³ த ⁴ ம்		
तत्त्वं	=	தத்வமாக,
தத்வம்		
त्वम्	=	நீ,
த்வம்		
असि	=	இருக்கிறாய்.
அஸி		

எல்லா உருவமாயும், எல்லாவற்றின் ஸ்வரூபமாயும் உண்மையில் எல்லா மற்றதாயும், எல்லாவற்றையும் மறுக்கும் போது எல்லையாயிருப்பதாயும், ஸத்யமாயும், சாக்ஸதமாயும், ஒன்றாயும், எல்லையற்றதாயும், சுத்தமாயும். புத்தமாயும், உள்ள தத்வம் எதுவோ, அதுவாகவே நீ இருக்கிறாய். (787)

नित्यानन्दाखण्डैकरसं निष्कलं अक्रियं अस्तविकारम् ।

प्रत्यगभिन्नं परं अव्यक्तं शुद्धं बुद्धं तत्त्वं असि त्वम् ॥ ७८८ ॥

நித்யானந்தா³க²ண்டை³கரஸம் நிஷ்கலம் அக்ரியம் அஸ்தவிகாரம் ।

ப்ரத்யக³பி⁴ன்னம் பரம் அவ்யக்தம் ஸுத்³த⁴ம் புத்³த⁴ம் தத்வம் அஸி த்வம்

॥ 788 ॥

नित्यानन्दाखण्डैकरसं	=	நித்யமாயும் ஆனந்தமாயும் பிரிவு இல்லாத
निर्द्वयानन्ता ³ क ³ ण्डै ³ करसम्	=	நித்யானந்தா ³ க ³ ண்டை ³ கரஸம் ஒரே ஸ்வரூபமாயும்,
निष्कलं	=	அவயவங்களற்றதாயும்,
निष्कलम्	=	நிஷ்கலம்
अक्रियं	=	அக்ரியம்
अक्रियम्	=	அக்ரியம்
अस्तविकारम्	=	அஸ்தவிகாரம்
प्रत्यगभिन्नं	=	பிரத்யகாத்மாவைக் காட்டிலும் வேறாக
प्रत्यक् ³ पि ³ न्नम्	=	இல்லாததாயும்,
परं	=	மேலானதாயும்,
परम्	=	பரம்
अव्यक्तं	=	அவ்யக்தம்
अव्यक्तम्	=	அவ்யக்தம்
शुद्धं	=	சுத்தமாயும்,
शुद्धं	=	சுத்தமாயும்
पु ³ त् ³ त् ³ म्	=	புத்தமாயும் உள்ள,
बुद्धं	=	புத்தமாயும்
पु ³ त् ³ त् ³ म्	=	புத்தமாயும்
तत्त्वं	=	தத்வமாக,
तत्त्वम्	=	தத்வம்
त्वम्	=	நீ,
त्वम्	=	நீ
असि	=	இருக்கிறாய்.
असि	=	இருக்கிறாய்.

நித்யமாய் ஆனந்தமாய் துண்டு படாமல் ஏகரஸமாய், அம்சங்களற்றதாய், கிரியை யற்றதாய், மாறுதலற்றதாய் பிரத்யகாத்மாவிலிருந்து வேறுபடாததாய். மேலானதாய், வியக்தமில்லாததாய் (ஸூக்ஷ்மமாய்) சுத்தமாய், புத்தமாய், உள்ள தத்வமாகவே நீ இருக்கிறாய். (788)

त्वं प्रत्यस्ताशेषविशेषं व्योमेवान्तर्बहिरप पूर्णम् ।

ब्रह्मानन्दं परं अद्वैतं शुद्धं बुद्धं तत्त्वं असि त्वम् ॥ ७८९ ॥

த்வம் ப்ரத்யஸ்தாஸேஷவிஸேஷம் வ்யோமேவாந்தர்ப்³ஹிரப பூர்ணம் ।

ப்³ரஹ்மானந்த³ம் பரம் அத்வைதம் ஸுத்³த³ம் புத்³த³ம் தத்வம் அசி த்வம்

॥ 789 ॥

त्वं = நீ,

त्वम्

प्रत्यस्ताशेषविशेषं	=	எல்லா விசேஷங்களும் நீங்கியதாயும்,
प्रत्यस्त्यஸ்தாஸேஷவிஸேஷம்		
व्योमेव	=	ஆகாசம்போல்,
व्योमेव		
अन्तर्बहिरपि	=	உள்ளும் வெளியும்,
अन्तर्बहिरपि		
अन्तर्बहिरपि		
पूर्णम्	=	நிறைந்ததாயும்,
पूर्णम्		
ब्रह्म	=	மிகப் பெரியதாயும்,
ब्रह्म		
अनन्दं	=	ஆனந்தமாயும்,
अनन्दं		
परं	=	மேலானதாயும்,
परं		
अद्वैतं	=	இரண்டற்றதாயும்,
अद्वैतं		
शुद्धं	=	சுத்தமாயும்,
शुद्धं		
पुद्गलं	=	ஞான ஸ்வரூபமாயும் உள்ள,
पुद्गलं		
तत्त्वं	=	தத்வமாக,
तत्त्वं		
असि	=	இருக்கிறாய்.
असि		
असि		

தனித்துக் காட்டக்கூடிய எல்லா விசேஷங்களும் நீங்கியதாய் ஆகாசம்மாதிரி உள்ளேயும் வெளியிலும்கூட நிறைந்ததாய் பிரஹ்மமாய், ஆனந்தமாய், மேலானதாய், இரண்டென்ற தன்மை யற்றதாய், சுத்தமாய், புத்தமாய், உள்ள தத்வமாகவே நீ இருக்கிறாய். (789)

ब्रह्मैवाहं अहं ब्रह्म निर्गुणं निर्विकल्पकम् ।
इत्येवाखण्डया वृत्त्या तिष्ठ ब्रह्मणि निष्क्रिये ॥ ७९० ॥

ப்ரஹ்மைவாஹம் அஹம் ப்ரஹ்ம நிர்கு³ணம் நிர்விகல்பகம் ।
இத்யேவாக²ண்ட³யா வருத்தயா திஷ்ட² ப்ரஹ்மணி நிஷ்க்ரியே ॥ 790 ॥

ब्रह्मैव = ப்ரஹ்மமே,
ப்ரஹ்மைவ

அஹ்	=	நான்,
அஹம்		
அஹ்	=	நான்,
அஹம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	குணங்களற்றதும்,
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	கல்பனைகளற்றதுமான,
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	ப்ரஹ்மம்,
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	என்ற,
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	பிரிவு இல்லாமல் தொடர்ந்து வருகின்ற
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	ஒரே மனோவிருத்தியுடனேயே,
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	க்ரியைகளற்ற,
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	ப்ரஹ்மத்தில்,
நிர் ³ கு ³ ணம்		
நிர் ³ கு ³ ணம்	=	நிலைத்திரு.
நிர் ³ கு ³ ணம்		

“பிரஹ்மமே நான், நான் குணமற்றதாய் எவ்விதவிகல்பமுமற்றதாய் இருக்கும் பிரஹ்மம்” என்ற அகண்டமான மனோகிருத்தியுடன் (நடுவில் வேறு விருத்திகள் வர இடம் கொடுக்காமல் இந்த ஒரே விருத்தியே தொடர்ந்திருக்கும்படி) கிரியையற்ற பிரஹ்மத்திலேயே நிலைத்திரு. (790)

அக்ஷண்டாமேவதாம் க⁴டிதபரமானந்த³லஹரீம்

परिध्वस्तद्वैतप्रमिति अमलां वृत्ति अनिशम् ।

अमुञ्चानः स्वात्मनि अनुपमसुखे ब्रह्मणि परे

रमस्व प्रारब्धं क्षपय सुखवृत्त्या त्वं अनया ॥ ७९१ ॥

அக்ஷண்டாமேவைதாம் க⁴டிதபரமானந்த³லஹரீம்

பரித்⁴வஸ்தத்³வைதப்ரமிதி அமலாம் வருத்தி அநிஸம் ।

அமுஞ்சான: ஸ்வாத்மனி அனுபமஸுகே² ப்ரஹ்மணி பரே

ரமஸ்வ ப்ராரப்³த⁴ம் கூபய ஸுக²வ்ருத்த்யா த்வம் அனயா ॥ 791 ॥

घटितपरमानन्दलहरीं

= மேலான ஆனந்த ஆலைகளுடன் கூடியதும்,

क⁴डितपरमानन्दलहरीं

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

परिध्वस्तद्वैतप्रमिति	=	இரண்டு என்னும் தோற்றம் நீங்கியதும்,
பரித் ⁴ வஸ்தத் ³ வைதப்ரமிதி		
अमलां	=	சுத்தமானதும்,
அமலாம்		
अखण्डां	=	பிரிவற்றதுமான,
அக ³ ண்டா ³ ம்		
एतां	=	இந்த,
ஏதாம்		
वृत्ति	=	விருத்தியை,
வ்ருத்தி		
अमुञ्चान एव	=	விடாமலேயே,
அமுஞ்சான ஏவ		
स्वात्मनि	=	தனது ஆத்மஸ்வரூபமாயும்,
ஸ்வாத்மனி		
अनुपमसुखे	=	எல்லையற்ற ஸுக ஸ்வரூபமுமான,
அனுபமஸுகே ²		
परे ब्रह्मणि	=	பரப்ரஹ்மத்தில்,
பரே ப் ³ ரஹ்மணி		
अनिशम्	=	எப்பொழுதும்,
அநிஸம்		
रमस्व	=	இன்புற்று இரு,
ரமஸ்வ		
त्वं	=	நீ,
த்வம்		
अनया	=	இந்த,
அனயா		
सुखवृत्त्या	=	ஆனந்தவிருத்தியுடனேயே,
ஸுக ² வ்ருத்த்யா		
प्रारब्धं	=	ப்ராரப்தகர்மாவை,
ப்ராரப்த ³ ம்		
क्षय	=	முடித்துக்கொள்.
கூடிபய		

உத்தமமான ஆநந்த அலைகளுடன் கூடியதாய், இரண்டாவதென்ற எண்ணமே போனதாய் நிர்மலமாயுள்ள இந்த இடையில்லாத விருத்தியையே விடாமலேயே; தனது ஆத்மஸ்வரூபமாய், நிகரற்ற ஸுகஸ்வரூபமாய் இருக்கும் மேலான ப்ரஹ்மத்தில் எப்பொழுதும் ரமித்துக்கொண்டிரு (இந்த ஜன்மாவில் அனுபவிக்க வேண்டிய

தாக ஆரம்பிக்கப்பட்டிருக்கும்) ப்ராரப்த கர்மாவை இந்த ஆனந்தவருத்தியுடனேயே நீ தீர்த்துக்கொள். (791)

ब्रह्मानन्दरसास्वादतत्परेणैव चेतसा ।

समाधिनिष्ठितो भूत्वा तिष्ठ विद्वन् सदा मुने ॥ ७९२ ॥

ப்ரஹ்மானந்த்ரஸாஸ்வாத் தத் பரேணைவ சேதஸா ।

ஸமாதி'நிஷ்டி'தோ பூ'த்வா திஷ்ட' வித்'வன் ஸதா' முனே ॥ 792 ॥

विद्वन् = அறிவுள்ளவனே,

வித்'வன்

मुने = மனனம் செய்பவனே,

முனே

समाधिनिष्ठितो भूत्वा = ஸமாதியில் (வேறு மனோவிருத்திகளைத் தடுப்ப

ஸமாதி'நிஷ்டி'தோ பூ'த்வா தில்) நிலைபெற்றவனாக இருந்து கொண்டு,

सदा = எப்பொழுதும்,

ஸதா'

ब्रह्मानन्दरसास्वादतत्परेणैव = ப்ரஹ்மானந்தத்தின் ரஸத்தை அனுபவிப்பதிலேயே

चेतसा = ஈடுபட்ட மனத்துடன்,

तिष्ठ = இரு.

திஷ்ட'

ஹே வித்வன், மனனம் செய்வதில் ஈடுபட்டவனே, ஸமாதி நிஷ்டையில் இருந்து வருபவனாய்க் கொண்டு பிரஹ்மத்தினுடைய ஆனந்த ரஸத்தை ருசித்து அனுபவிப்பதிலேயே நோக்க முள்ள மனஸுடன் நீ எப்பொழுதும் இரு. (792)

(அவதாரிகை) இடையற்ற மனோவிருத்தி வேண்டுமென்றும் அதையே ஸமாதியென்ற பெயரால் குறிப்பிட்டும் குருசொன்னதால் அது விஷயமாக இன்ன மும் விவரமாகத் தெரிந்து கொள்ளக் கருதி சிஷ்யன் கேட்கிறான்: -

शिष्यः -

अखण्डाख्या वृत्तिरेषा वाक्यार्थश्रुतिमात्रतः।

श्रोतुः संजायते किं वा क्रियान्तरं अपेक्षते ॥ ७९३ ॥

ஸிஷ்ய: -

அக்'ண்டா'க்'யா வருத்திரேஷா வாக்யார்த'ஸ்ருதிமாத்ரத:।

ஸ்ரோது: ஸஞ்ஜாயதே கிம் வா க்ரியாந்தரம் அபேக்ஷதே ॥ 793 ॥

समाधि: क: कतिविध: तत्सिद्धे: किमु साधनम् ।

समाधे: अन्तराया: के सर्वमेतत् निरूप्यताम् ॥ ७९४ ॥

ஸமாதி⁴: க: கதிவித⁴: தத்ஸித்³தே⁴: கிமு ஸாத⁴னம் ।

ஸமாதே⁴: அந்தராயா: கே ஸர்வமேதத் நிருப்யதாம் ॥ 794 ॥

श्रोतुः	=	கேட்கிறவனுக்கு,
ஸ்ரோது:		
अखण्डाख्या	=	அகண்டம் என்று பெயருள்ள,
அக ³ ண்டா ³ க் ³ யா		
एषा वृत्तिः	=	இந்த வருத்தியானது,
ஏஷா வருத்தி:		
वाक्यार्थश्रुतिमात्रतः	=	வாக்யத்தின் அர்த்தத்தைக் கேட்பதால் மட்டும்,
வாக்யார்த ³ ஸ்ருதிமாத்ரத:		
संजायते	=	உண்டாகிறதா?
ஸஞ்ஜாயதே		
किं वा	=	அல்லது,
கிம் வா		
क्रियान्तरं	=	வேறு கர்மாவை,
க்ரியாந்தரம்		
अपेक्षते	=	எதிர் பார்க்கிறதா?
அபேக்ஷதே		
कः	=	எது,
க:		
समाधि:	=	ஸமாதி,
ஸமாதி ⁴ :		
कतिविधः	=	எத்தனை விதம்?
கதிவித ⁴ :		
तत्सिद्धे:	=	அந்த ஸமாதியின் ஸித்திக்கு,
தத்ஸித் ³ தே ⁴ :		
किमु साधनम्	=	எது ஸாதனம்?
கிமு ஸாத ⁴ னம்		
समाधे:	=	ஸமாதிக்கு,
ஸமாதே ⁴ :		
के	=	எவை,
கே		
अन्तराया:	=	விக்னங்கள்?
அந்தராயா:		

एतत् सर्वं = இது எல்லாம்,
 ஏதத் ஸர்வம்
 निरूप्यताम् = நிரூபிக்கப்படவேண்டும்.
 நிரூப்யதாம்

இந்த "அகண்டா" (இடையில்லாத) என்று சொல்லப்படும் விருத்தி வாக்கியத்தி னுடைய அர்த்தகத்தைக் கேட்டதினாலேயே கேட்பவனுக்கு உண்டாகிவிடுமா? அல்லது செய்ய வேண்டியதாக வேறு கார்யத்தை அபேக்ஷிக்கிறதா? ஸமாதி என்றால் என்ன? அது எத்தனை விதம்? அது ஸித்திப்பதற்கு ஸாதனம் என்ன? ஸமாதிக்கு ஏற்படக்கூடிய இடைஞ்சல்கள் எதெல்லாம்? இந்த எல்லா விஷயத்தை யும் நன்கு தெளிவு படுத்த வேண்டும். (793-794)

(அவதாரிகை) இக்கேள்விகளுக்கு பதில் சொல்வதற்குப் பூர்வாங்கமாக, யாருக்கு எப்பொழுது இந்த அகண்டமான வருத்தி ஏற்படுமென்று சொல்லிவிட்டு, பின்னால் விவரமாக உபதேசிக்கிறார்: -

श्रीगुरुः -

मुख्यगौणादिभेदेन विद्यन्तेऽत्राधिकारिणः।

तेषां प्रज्ञानसारेण अखण्डा वृत्तिः उदेष्यति ॥ ७९५ ॥

ஸ்ரீகு³ரு: -

முக³யகௌ³ணதி³பே⁴தே³ன வித்³யந்தே(அ)த்ராதி⁴காரிண: ।

தேஷாம் ப்ரஜ்ஞானுஸாரேண அக்³ண்டா³ வருத்தி: உதே³ஷ்யதி ॥ 795 ॥

अत्र = இந்த விஷயத்தில்,
 अत्र
 मुख्यगौणादिभेदेन = முக்யர், கௌணர் முதலான வித்யாஸத்துடன்,
 मुख्यगौणादिभेदेन
 मुक्³यक³ण³ति³पे⁴ते³न
 अधिकारिणः = (பல) அதிகாரிகள்,
 अति⁴क³ारिणः
 विद्यन्ते = உள்ளனர்,
 विद्यन्ते
 वित्³यन्ते
 तेषां = அவர்களின்,
 तेषां
 தேஷாம்
 प्रज्ञानसारेण = அறிவை யனுஸரித்து,
 प्रज्ञानसारेण
 प³रज्ञानुसारैण
 अखण्डा = அகண்டமான,
 अखण्डा
 अक्³ण्डा³

वृत्ति:	=	விருத்தி,
वृत्ति:		
उदेष्ट्यति	=	உண்டாகும்.
உதே ³ ஷ்யதி		

இவ்விஷயத்தில் முக்கியர், கௌணர் முதலான வித்யாஸத்துடன் பலவிதமான அதிகாரிகள் இருக்கிறார்கள். அவர்களுடைய அறிவுக்குத் தக்கபடி அகண்டமான வருத்தி ஏற்படுகிறது. (795)

श्रद्धाभक्तिपुरःसरेण विहितेनैवेश्वरं कर्मणा

संतोष्यार्जिततत्प्रसाद महिमा जन्मान्तरेष्वेव यः।

नित्यानित्य विवेकतीव्रविरतिन्यासादिभिः साधनैः

युक्तः सः श्रवणे सतामं अभिमतो मुख्याधिकारी द्विजः ॥ ७९६ ॥

ஸ்ரத்³தா⁴ப⁴க்திபுர:ஸரேண விஹிதேனைவேஸ்வரம் கர்மணா

ஸந்தோஷ்யார்ஜிததத்ப்ரஸாத³ மஹிமா ஜன்மாந்தரேஷ்வேவ ய: ।

நித்யாநித்ய விவேகதீவ்ரவிரதிந்யாஸாதி³பி: ஸாத⁴னை:

யுக்த: ஸ: ஸ்ரவணே ஸதாமம் அபி⁴மதோ முக்³யாதி⁴காரீ த்³விஜ: ॥ 796 ॥

यः	=	எவன்,
यः		
श्रद्धाभक्तिपुरःसरेण	=	சிரத்தை, பக்தி இவைகளுடன் கூடியதான,
ஸ்ரத் ³ தா ⁴ ப ⁴ க்திபுர:ஸரேண		
विहितेन	=	சாஸ்திரங்களில் விதிக்கப்பட்ட,
विहितेन		
विहितेन		
कर्मणैव	=	கர்மாவினாலேயே,
कर्मणैव		
कर्मणैव		
ईश्वरं	=	ஈசுவரனை,
ஈஸ்வரம்		
संतोष्य	=	பிரீதியடையும்படி செய்து,
संतोष्य		
संतोष्य		
आर्जिततत्प्रसाद महिमा	=	சம்பாதிக்கப்பட்ட அவருடைய அருளின்
आर्जिततत्प्रसाद महिमा		
आर्जिततत्प्रसाद महिमा		
जन्मान्तरेष्वेव	=	மஹிமையுடையவனாகவும்,
जन्मान्तरेष्वेव		
जन्मान्तरेष्वेव		
जन्मान्तरेष्वेव		
नित्यानित्य विवेक	=	இது நித்யம், இது அநித்யம் என்ற விவேகம்,
नित्यानित्य विवेक		
नित्यानित्य विवेक		
नित्यानित्य विवेक		

तीव्रविरति	=	தீவ்ரமான வைராக்யம்,
தீவ்ரவிரதி न्यासादिभिः	=	ஸந்யாஸம் முதலான,
ந்யாஸாதி ³ பி ⁴ : साधनैः	=	ஸாதனங்களோடு,
ஸாத ⁴ ன: युक्तः	=	கூடியுள்ளானோ,
யுக்த: सः	=	அந்த,
ஸ: द्विजः	=	த்விஜன்,
த் ³ விஜ: श्रवणे	=	சிரவணத்தில்,
ஸ்ரவணே मुख्याधिकारी	=	முக்யமான அதிகாரியாக,
முக ³ யாதி ⁴ காரீ सतां अभिमतः	=	ஸாதுக்களால் ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டவன்.
ஸதாம் அபி ⁴ மத:		

சிரத்தையையும் பக்தியையும் முன்னிட்டுக்கொண்டு செய்யும், சாஸ்திரத்தில் செய்யவேண்டுமென்று விதிக்கப்பட்டு இருக்கும் கர்மாவினாலேயே ஈசுவரனை ஸந்தோஷமடையச் செய்து, அவருடைய பிரஸாதத்தை ஸம்பாதித்து அந்தப் பெருமையுடன் இருப்பவனாய், வேறு பிறவிகளிலேயே நித்யம் அநித்யம் என்ற விவேகம், தீவ்ரமான வைராக்யம், ஸந்யாஸம் முதலான ஸாதனங்களுடன் சேர்ந்தவனாய் எந்தப் பிராஹ்மணன இருக்கிறானோ, அவன்தான் சிரவணத்தில் முக்யமான அதிகாரியென்று ஸாதுக்களால் மதிக்கப்படுகிறான்.

[இந்த சுலோகத்தில், இதுவரை சொன்ன ஸகல ஸாதனங்களையும் ஒருங்கே சோத்துச் சொல்லியிருப்பது கவனிக்கத்தக்கது. முதலில் சிரத்தையும் பக்தியும், பிறகு விஹிதகர்மாநுஷ்டானம், அதனாலேயே பகவானுடைய ப்ரீதியை ஸம்பாதித்தல், இவை எல்லாம் அஸ்திவாரம். இது ஏற்படுவதற்கே பல ஜனமாக்கள் வேண்டியிருக்கும். பிறகு விவேகம், வைராக்யம், சமாதிஷ்டகம், முமுகூதையாகிய ஸாதன சதுஷ்டய ஸபத்தியிருக்க வேண்டும். இவ்வளவும் இருந்தால்தான் வேதாந்த சிரவணத்திற்கே யோக்யதை உள்ளவனாக இருக்கமுடியும். இவ்வளவு ஸாதனங்களும் ப்ராஹ்மணனிடத்தில்தான் நன்கு இருக்கக்கூடியதால் ப்ராஹ்மணனை முக்யமான அதிகாரி என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. முன் சுலோகத்தில் கண்ட கௌண அதிகாரியைப் பற்றிப் பின்னால் 808-வது சுலோகத்தில் சொல்கிறார். மற்றவர்கள் அதிகாரியென்று பெயருக்குமாத்திரம் இருக்கலாமே தவிர அவர்களுக்கு ஞானம்

ஸித்திப்பது ஸாத்யமிலாததனால் அவர்களைப்பற்றி எடுத்துச்சொல்வது அவசியமி
ல்லையென்று நிறுத்திவிட்டார். (796)

अध्यारोपापवादक्रममनुसरता देशिकेनात्र वेत्त्रा

वाक्यार्थे बोध्यमाने सति सपदि सतः शुद्धबुद्धेरमुष्य ।

नित्यानन्दाद्वितीयं निरुपमं अमलं यत् परं तत्त्वं एकं

तत् ब्रह्मत्राहमस्मि इत्युदयति परमाखण्डताकारवृत्तिः ॥ ७९७ ॥

அத்யாரோ பாபவாத்க்ரமமனுஸரதா தேஸிகேனாத்ர வேத்த்ரா

வாக்யார்தே² போத்யமானே ஸதி ஸபதி³ ஸத: ஸுத்தபுத்தே⁴ரமுஷ்ய ।

நித்யானந்தாத்விதீயம் நிருபமம் அமலம் யத் பரம் தத்த்வம் ஏகம்

தத் ப்ரஹ்மத்ராஹமஸ்மி இத்யுதயதி பரமாகண்ட்தாகாரவ்ருத்தி: ॥797॥

अध्यारोपापवादक्रमं = அத்யாரோபம், அபவாதம் என்ற முறையை,

अध्यारोपापवादत्क्रमम्

अनुसरता = அனுஸரிக்கிறவராயும்,

अनुसरता

वेत्त्रा = அறிந்தவராயுமுள்ள,

वेत्त्रा

देशिकेन = ஆசார்யரால்,

देशिकेन

अत्र = இங்கு,

अत्र

वाक्यार्थे = மஹா வாக்யார்த்தமானது,

वाक्यार्थे

बोध्यमाने सति = உபதேசிக்கப் படும்பொழுது,

बोध्यमाने सति

पोद्ध्यमाने सति = பரிசுத்தமான புத்தியுள்ள,

शुद्धबुद्धे:

सुत्तपुत्तதே: = இந்த ஸாதுவுக்கு,

अमुष्य सत:

यत् = எது,

यत्

नित्यानन्दाद्वितीयं = அழிவற்றதாயும் ஆனந்த ரூபமாயும்

नित्यानन्दाद्वितीयं

निरुपमं = உவமையில்லாததாயும்,

निरुपमं

निरुपमम्

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अमलं	=	தோஷமில்லாததாயும்,
अमलम्		
परं	=	மேலானதாயும்,
परम्		
तत्त्वं	=	உண்மைப் பொருளாயும்,
तत्त्वम्		
एकं	=	ஒன்றாயும் உள்ளதோ.
एकम्		
तत्	=	அந்த,
तत्		
ब्रह्मैव	=	பிரஹ்மமாகவே,
ब्रह्मैव		
अहं	=	நான்,
अहम्		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि		
इति	=	என்ற,
इति		
परमाखण्डताकारवृत्तिः	=	மேலான அகண்டாகார விருத்தி,
परमाखण्डताकारवृत्तिः		
सपदि	=	உடனே,
सपदि		
उदयति	=	உண்டாகிறது.
उदयति		
உத ³ யதி		

முன் சுலோகத்தில் சொன்ன எல்லா ஸாதனங்களினாலும் சுத்தமாயிருக்கும் புத்தியையுடைய இந்த ஸத்புருஷனுக்கு, இவ்விஷயத்தை அறிந்தவராய் உபதேசி க்கக்கூடியவராய் உள்ள குருவினால் முன் வர்ணித்திருக்கிற அத்யாரோபம், அபவாதம் என்ற முறையை அநுஸரித்து வாக்யத்தின் அர்த்தம் போதிக்கப்பட்டதே யானால், உடனே எந்தத் தத்வமானது நித்யமாய் ஆனந்தமாய் இரண்டாவதற்றதாய் உபமானமற்றதாய் நிர்மலமாய் மேலானதாய் ஒன்றாய் இருக்கிறதோ, "அந்த ப்ரஹ்மம்தான் நான்" என்கிற வெகு உத்தமமான அகண்டஸ்வரூபமான வ்ருத்தி உதயமாகும்.

(797)

अखण्डाकारवृत्तिः सा चिदाभाससमन्विता ।

आत्माभिन्नं परं ब्रह्म विषयीकृत्य केवलम्

बाधते तद्गताज्ञानं यत् आवरणलक्षणम् ॥ ७९८ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

அகண்டாகாரவ்ருத்தி: ஸா சிதாபாஸஸமன்விதா ।
ஆத்மாபின்னம் பரம் ப்ரஹ்ம விஷயீக்ருத்ய கேவலம்
பாத்தே தத்க்தாஜ்ஞானம் யத் ஆவரணலக்ஷணம் ॥ 798 ॥

ஸா	=	அந்த,
ஸா अखण्डाकारवृत्ति:	=	அகண்டாகார விருத்தியானது,
அகண்டாகாரவ்ருத்தி: चिदाभाससमन्विता	=	சைதன்ய பிரதிபிம்பத்துடன் கூடியதாய்,
சிதாபாஸஸமன்விதா आत्माभिन्नं	=	ஆத்மாவைக் காட்டிலும் வேறுபடாத,
ஆத்மாபின்னம் परं ब्रह्म केवलं	=	பரப்ரஹ்மத்தை மட்டும்,
பரம் ப்ரஹ்ம கேவலம் विषयीकृत्य	=	விஷயமாகச் செய்து,
விஷயீக்ருத்ய यत्	=	எது,
யத் आवरणलक्षणम्	=	ஆவரண ஸ்வரூபமாக உள்ளதோ உள்ளதோ
ஆவரணலக்ஷணம் तद्गताज्ञानं	=	(அந்த), அந்த சைதன்யத்திலுள்ள அக்ஞானத்தை,
தத்க்தாஜ்ஞானம் बाधते	=	பாதிக்கிறது.
பாத்தே		

அந்த அகண்டாகாரவ்ருத்தியானது சைதன்யப்ரதிபிம்பத்துடன் சேர்ந்து
கொண்டு, ப்ரத்யக் ஆத்மாவிற்கு வேறுபடாத பரப்ரஹ்மத்தைமாத்திரம் விஷயமாகச்
செய்துகொண்டு, எது ஆவரணஸ்வரூபமாக (மறைக்கும் தன்மை கொண்டதாக)
உள்ளதோ, அந்த சைதன்யத்திலுள்ள அக்ஞானத்தைப் பாதிக்கிறது. (அடியோடு
இல்லாமல் செய்துவிடுகிறது.) (798)

अखण्डाकारया वृत्त्या त्वज्ञाने बाधिते सति

तत्कार्यं सकलं तेन समं भवति बाधितम् ॥ ७९९ ॥

அகண்டாகாரயா வ்ருத்த்யா த்வஜ்ஞானே பாத்திதே ஸதி
தத்கார்யம் ஸகலம் தேன ஸமம் பவதி பாத்திதம் ॥ 799 ॥

अखण्डाकारया वृत्त्या	=	அகண்டாகாரவிருத்தியால்,
அகண்டாகாரயா வ்ருத்த்யா		

त्वज्ञाने	=	அக்ஞானம்,
த்வஜ்ஞானே बाधिते सति	=	பாதிக்கப்பட்ட பொழுது,
பா ³ தி ⁴ தே ஸதி तत्कार्यं	=	அதனுடைய கார்யம்,
தத்கார்யம் सकलं	=	எல்லாம்,
ஸகலம் तेन समं	=	அதனுடன் கூட,
தேன ஸமம் बाधितम् भवति	=	பாதிக்கப்பட்டதாக ஆகிறது.
பா ³ தி ⁴ தம் ப ⁴ வதி		

அகண்டாகார வருத்தியினால் அக்ஞானம் பாதிக்கப்படும் போதே, அதன் கார்யமான எல்லாமே அத்துடன் கூட பாதிக்கப்பட்டதாக ஆகிவிடுகிறது. (799)

तन्तुदाहे तु तत्कार्यपटदाहो यथा तथा ।

तस्य कार्यतया चित्तवृत्तिर्भवति बाधिता ॥ ८०० ॥

தந்துதா³ஹே து தத்கார்யபடதா³ஹோ யதா² ததா² ।

தஸ்ய கார்யதயா சித்தவவ்ருத்திர்ப⁴வதி பா³தி⁴தா ॥ 800 ॥

तन्तुदाहे	=	நூல்கள் பொசுங்கினால்,
தந்துதா ³ ஹே यथा	=	எப்படி,
யதா ² तत्कार्यपटदाहः	=	அதன் காரியமான வஸ்திரத்தின் பொசுங்கல் ஏற்படுகிறதோ,
தத்கார்யபடதா ³ ஹ: तथा	=	அப்படி,
ததா ² तस्य	=	அந்த அக்ஞானத்தின்,
தஸ்ய कार्यतया	=	காரியமாயிருப்பதால்,
கார்யதயா चित्तवृत्तिः	=	அகண்டாகார மனோவிருத்தியும்,
சித்தவவ்ருத்தி: बाधिता भवति	=	பாதிக்கப்பட்டதாக ஆகிறது.
பா ³ தி ⁴ தா ப ⁴ வதி		

நூல்களை எரித்தால் அந்நூல்களின் கார்யமான வஸ்திரம் எரியப்படுகிறது எப்படியோ, அப்படியே அக்ஞானம் பாதிக்கப்பட்டபின், அதன் கார்யமாயிருப்பதனால் அகண்டாகார மனோவிருத்தியும் பாதிக்கப்பட்டுவிடுகிறது. (800)

उपप्रभा यथा सूर्य प्रकाशयितु अक्षमा ।

तद्वदेव चिदाभासचैतन्यं वृत्तिसंस्थितम् ॥ ८०१ ॥

स्वप्रकाशं परं ब्रह्म प्रकाशयितुं अक्षमम् ।

உபப்ரபா⁴ யதா³ ஸூர்யம் ப்ரகாஸயிது அக்ஷமா ।

தத்³வதே³வ சிதா³பா⁴ஸசைதன்யம் வருத்திஸம்ஸ்தி³தம் ॥ 801 ॥

ஸ்வப்ரகாஸம் பரம் ப்³ரஹம் ப்ரகாஸயிதும் அக்ஷமம் ।

यथा	=	எப்படி,
यथा ³		
उपप्रभा	=	உபப்ரகாசமானது,
உபப்ரபா ⁴		
सूर्य	=	சூர்யனை,
ஸூர்யம்		
प्रकाशयितु	=	பிரகாசப் படுத்துவதற்கு,
ப்ரகாஸயிது		
अक्षमा	=	சக்தியில்லாததோ,
அக்ஷமா		
तद्वदेव	=	அதுபோலவே,
தத் ³ வதே ³ வ		
वृत्तिसंस्थितम्	=	அகண்டாகார விருத்தியிலிருக்கிற,
வருத்திஸம்ஸ்தி ³ தம்		
चिदाभासचैतन्यं	=	சித்ப்ரதிபிம்பசைதன்யமானது,
சிதா ³ பா ⁴ ஸசைதன்யம்		
स्वप्रकाशं	=	தானே பிரகாசிக்கிற,
ஸ்வப்ரகாஸம்		
परं ब्रह्म	=	பர பிரம்மத்தை,
பரம் ப் ³ ரஹம்		
प्रकाशयितुं	=	பிரகாசப் படுத்துவதற்கு,
ப்ரகாஸயிதும்		
अक्षमं	=	சக்தியில்லாதது.
அக்ஷமம்		

உபப்ரபையானது (ஸூர்யனிடத்திலிருந்தே இரவல் வாங்கிப்பிரகாசிக்கும் அக்னி முதலியவைகளின் ஒளி) எப்படி ஸூர்யனைப் பிரகாசப்படுத்த சக்தியற்றதோ, அதைப்போலவே வருத்தியில் இருக்கிற சைதன்யத்தின் ப்ரதிபிம்பமான சைதன்யம் ஸ்வயம்ப்ரகாசமாயுள்ள பரப்ரஹ்மத்தை பிரகாசப்படுத்த சக்தியற்றது. (801)

प्रचण्डातपमध्यस्थदीपवत् नष्टदीधितिः ॥ ८०२ ॥

ப்ரசண்டா³தபமத்⁴யஸ்த²தீ³பவத் நஷ்டதீ³தி⁴தி: ॥ 802 ॥

तत्तेजसाऽभिभूतं सत् लीनोपाधितया ततः ।

बिम्बभूत परब्रह्ममात्रं भवति केवलम् ॥ ८०३ ॥

தத்தேஜஸா(அ)பி⁴பூ⁴தம் ஸத் லீனோபாதி⁴தயா தத: ।
பி³ம்ப்³பூ⁴த பரப்³ரஹ்மமாத்ரம் ப⁴வதி கேவலம் ॥ 803 ॥

प्रचण्डातपमध्यस्थ	=	உக்ரமான வெய்யிலின் நடுவில் இருக்கும்,
ப்ரசண்டா ³ தபமத் ⁴ யஸ்த ²		
दीपवत्	=	தீபம்போல் (ஆபாஸ சைதன்யமானது),
தீ ³ பவத்		
तत्तेजसा	=	அந்த பிம்பசைதன்ய பிரகாசத்தால்,
தத்தேஜஸா		
अभिभूतं सत्	=	அடக்கப்பட்டதாக ஆகி,
அபி ⁴ பூ ⁴ தம் ஸத்		
नष्टदीधितिः	=	ஒளி இழந்ததாய்,
நஷ்டதீ ³ தி ⁴ தி:		
ततः	=	பிறகு,
தத:		
लीनोपाधितया	=	உபாதி மறைந்துபோவதால்,
லீனோபாதி ⁴ தயா		
केवलम्	=	தனித்ததான,
கேவலம்		
बिम्बभूत परब्रह्ममात्रं	=	பிம்பமான பரப்ரம்ம சைதன்யமாகவே,
பி ³ ம்ப் ³ பூ ⁴ த பரப் ³ ரஹ்மமாத்ரம்		
भवति	=	ஆகிறது.
ப ⁴ வதி		

நல்ல உக்ரமான வெய்யிலின் மத்தியில் இருக்கும் தீபம் போல சித்ப்ரகாசத் தால் அடக்கப்பட்டு ஒளியை இழந்ததாக ஆகி ப்ரதிபிம்ப சைதன்யம் பின்னர் அகண்டாகார விருத்தியாகிற உபாதி மறைந்து விட்ட காரணத்தினால் தனித்திருக் கும் பிம்பமான பரப்ரஹ்மமாகவே ஆகிவிடுகிறது. (802-803)

यथाऽपनीते त्वादर्थे प्रतिबिम्बमुखं स्वयम् ।

मुखमात्रं भवेत् तद्वत् एतच्चोपाधिसंक्षयात् ॥ ८०४ ॥

யதா(அ)பனீதே த்வாத்ரஸே ப்ரதிபிம்பம்முகம் ஸ்வயம் ।

முகமாத்ரம் பவேத் தத்வத் ஏதச்சோபாதிஸங்க்ஷயாத் ॥ 804 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा आदर्शे	=	கண்ணாடி,
आदर्शे अपनीते	=	விலக்கப்பட்ட பொழுது,
अपनीते प्रतिबिम्बमुखं	=	முகப்ரதிபிம்பமானது,
प्रतिबिम्बमुखं स्वयम्	=	தானாகவே,
स्वयम् मुखमात्रं	=	முகமாகவே,
मुखमात्रं मुक्तमात्रम्	=	ஆகுமோ,
मुक्तमात्रम् भवेत्	=	அதுபோல,
भवेत् प्रावेत्	=	இந்த ஆபாஸ சைதன்யமும்,
प्रावेत् तद्वत्	=	இந்த ஆபாஸ சைதன்யமும்,
तद्वत् एतच्च	=	இந்த ஆபாஸ சைதன்யமும்,
एतच्च एतच्च	=	இந்த ஆபாஸ சைதன்யமும்,
एतच्च उपाधिसंक्षयात्	=	உபாதி அழிந்துபோவதால் (ப்ரஹ்மசைதன்யமாக
उपाधिसंक्षयात् उपाधिःसङ्क्षयात्	=	ஆய்விடுகிறது)

கண்ணாடியை எடுத்துவிட்டால் எப்படி ப்ரதிபிம்பமாய் இருந்த முகம் தானாகவே பிம்பமுகமாகவே ஆகிவிடுகிறதோ, அதுபோல இந்த சிதாபாஸனும் உபாதியாகிற விருத்திக்கு நாசம் வந்துவிட்ட காரணத்தினால் பரப்ரஹ்மமாக ஆகிவிடுகிறது. (804)

(அவதாரிகை) ஜடமான பதார்த்தங்களை அறிகிற ஞானத்திற்கும், ஸ்வயம் ப்ரகாசமான பதார்த்தத்தை அறிகிற ஞானத்திற்கும் வித்யாஸம் உண்டு என்பதை இங்கு மத்தியில் சுருக்கமாகத் தெரிவிக்கிறார்: -

न विरोधः = **விரோதமில்லை.**

ந விரோத⁴:

ஆகையினால்தான் வஸ்துவான ப்ரஹ்மத்திற்கு வருத்தியினால் வ்யாபிக்கப் படும் தன்மை மட்டும்தான் உண்டு. சைதன்யத்தால் வ்யாபிக்கப்படும் தன்மை கிடையாது, என்பது பெரியோர்களின் அபிப்பிராயம். ஆகையால் ஒன்றுக்கொன்று விரோதம் கிடையாது.

[ஒரு இருட்டான அறையில் ஒரு சாமான் இருந்தால், கதவைத்திறந்தால் மாத்திரம் போதாது, அதன் பேரில் வெளிச்சம் விழும்படிச் செய்தால்தான் அது தெரியும் அது போல் ஐடவஸ்துக்களை அறிந்து கொள்வதற்கு விருத்தி, வியாப்தி, பல வியாப்தி இரண்டும் வேண்டும் அந்தக்கரண விருத்தியால் அக்ஞானத்தைப் போத்தி சைதன்யத்தால் ஐடவஸ்துவை விளங்கும்படி செய்யவேண்டும் அப்பொழுது தான் குடம் நமக்குத்தெரியவரும். ஆனால் பார்க்கவேண்டிய சாமான் எரிகிற தீபமாயிருந்துவிட்டால், கதவைத் திறப்பதே போதும், அதன் பேரில் வேறு வெளிச்சம் விழுவதற்கு அவசியமேயில்லை. அப்படி வெளிச்சம் விழுந்தாலும் அது தீபத்தைக் காட்டுவதற்கு உபயோகப் படாது. ஒரு வெளிச்சம் இன்னொரு வெளிச்சத்தின் உதவியைத் தேடாது. அப்படியேதான் ஸ்வயம் பிரகாசமான பிரஹ்மம் தான் விளங்குவதற்கு சிதாபாஸனுடைய பிரகாசத்தை அபேக்ஷிக்காது. பிரஹ்மத்தைத் தெரிய வொட்டாமல் செய்துகொண்டிருக்கிற ஆவரணம் என்கிற அக்ஞான மூடியை எடுப்பதற்கு விருத்திக் ஞானம் அவசியம். மூடியை எடுத்து விட்டால் பிரஹ்மம் தானே பிரகாசித்துக் கொண்டிருக்கிற படியால் சிதாபாஸனுடைய உதவி தேவையில்லை. அது ஸ்வயம் பிரகாசமானதினால் தானே விளங்கும். ஆகவே மனதால் பிரஹ்மத்தை அறிகிறான் என்பதற்கும் ப்ரஹ்மம் ஸ்வயம் ப்ரகாசம் ஞேயமில்லை என்பதற்கும் விரோதமில்லை. விருத்தி வியாப்தியால் அக்ஞானம் நீங்குவதைத்தான் அறிகிறான் என்று சொல்கிறோம். ஸ்வயம் ப்ரகாசமான ப்ரஹ்மத்தில் பலவ்யாப்தி யில்லாததால் ஆபாஸ சைதனியம் அதை விளங்கச் செய்யாததால் ப்ரஹ்மம் ஞேயமல்ல என்றும் சொல்கிறார்கள்.] (806)

(அவதாரிகை) ஆவரணத்தை விலக்குவதற்கு விருத்தி வேண்டியிருப்பதினால் பிரஹ்மத்தை அறிவதற்கு புத்தி விருத்தியை கருவியாக வேதம் சொல்கிறது என்பதைத் துலக்குகிறார்: -

श्रुत्योदितं ततो ब्रह्मज्ञेयं बुद्धैव सूक्ष्मया ॥ ८०७ ॥

ஸ்ருத்யோதி³தம் ததோ ப்³ரஹ்மஜ்ஞேயம் பு³த்³த⁴சைவ ஸூக்ஷ்மயா ॥ 807 ॥

ततः = **ஆகையால்,**

ततः

सूक्ष्मया बुद्धैव = **ஸூக்ஷ்மமான புத்தியால்தான்,**

ஸூக்ஷ்மயா பு³த்³த⁴சைவ

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மம்,
ப்ரஹ்ம ज्ञेयं	=	அறியத்தக்கது (என்று),
ஜ்ஞேயம் श्रुत्या उदितं	=	சுருதியால் சொல்லப்பட்டது.
ஸ்ருத்யா உதிதம்		

ஆகையினால்தான் (ஸ்வயம் பிரகாசமான பிரஹ்மத்தை விளங்கவைக்க சைதன்ய வியாப்தி தேவையில்லாவிட்டாலும் ஆவரணஞ்ஞானம் விலக விருத்தி வ்யாப்தி தேவையானபடியால்தான்) பிரஹ்மமானது ஸூக்ஷ்மமான புத்தியினாலே தான் அறியத்தக்கது” என்று வேத்தினால் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.

'दृश्यते त्वया बुद्ध्या सूक्ष्मया सूक्ष्मदर्शिभिः' (कठ ३-१२)

'த்ருஸ்யதே த்வயா புத்த்யா ஸூக்ஷ்மயா ஸூக்ஷ்மதர்ஸிபி:' (கட 3-12)

(அவதாரிகை) ஸூக்ஷ்மமான புத்தியென்றால், குரு உபதேசம் செய்தவுடனே யே உபதேசித்த விஷயம் அனுபவத்திற்கு வரக்கூடிய அவ்வளவு சுத்தமாயும் கூர்மையாகவும் இருக்கும் புத்தி என்று தாற்பர்யம். அவ்வித புத்தியுடன் ஐகத்தில் யாரேனும் ஒருவர் இருக்கலாம். மற்றவர்களுக்குள் புத்தியில் தாரதம்யம் ஏராளமாயிருப்பதால். உபதேசித்த விஷயம் அனுபவத்திற்கு வரவேண்டுமானால் சிரவணத்திற்குப் பிறகு மனனம், தியானம், என்கிற முறைகளை யனுஷ்டிக்க அவசிய மேற்படுகிறது. அந்த முறைகளைப் பற்றி மேலால் சொல்லுகிறார்: -

प्रज्ञामान्द्यं भवेत् येषां तेषां न श्रुतिमात्रतः ।

स्यात् अखण्डाकारवृत्तिः विना तु मननादिना ॥ ८०८ ॥

ப்ரஜ்ஞாமாந்த்யம் பவேத் யேஷாம் தேஷாம் ந ஸ்ருதிமாத்ரத: ।

ஸ்யாத் அகண்டாகாரவ்ருத்தி: வினா து மனநாதினா ॥ 808 ॥

येषां	=	எவர்களுக்கு,
யேஷாம்		
प्रज्ञामान्द्यं	=	புத்தியில் மந்தத்தன்மை,
ப்ரஜ்ஞாமாந்த்யம்		
भवेत्	=	உள்ளதோ,
பவேத்		
तेषां	=	அவர்களுக்கு,
தேஷாம்		
मननादिना विना	=	மனனம் முதலியவை இல்லாமல்,
மனநாதினா		

श्रुतिमात्रतः	=	சிரவணத்தால் மட்டும்,
ஸ்ருதிமாத்ரத:		
अखण्डाकारवृत्तिः	=	அகண்டாகாரவிருத்தி,
அக ³ ண்டா ³ காரவ்ருத்தி:		
न स्यात्	=	ஏற்படாது.
ந ஸ்யாத்		

எவர்களுக்கு புத்தி மந்தமாயிருக்கிறதோ, அவர்களுக்கு, மனனம் முதலானது இல்லாமல், சிரவணத்தினால் மாத்திரம் அகண்டாகார வ்ருத்தி ஏற்படாது. (808)

श्रवणात् मननात् ध्यानात् तात्पर्येण निरन्तरम् ।

बुद्धेः सूक्ष्मत्वं मायाति ततो वस्तूपलभ्यते ॥ ८०९ ॥

ஸ்ரவணாத் மனனாத் த்யானாத் தாத்பர்யேண நிரந்தரம் ।

பு³த்³தே⁴: ஸூக்ஷ்மத்வம் மாயாதி ததோ வஸ்தூபலப்⁴யதே ॥ 809 ॥

निरन्तरम्	=	இடைவிடாமல்,
நிரந்தரம்		
तात्पर्येण	=	ஈடுபாட்டுடன் (செய்யும்),
தாத்பர்யேண		
श्रवणात्	=	சிரவணத்தாலும்,
ஸ்ரவணாத்		
मननात्	=	மனனத்தாலும்,
மனனாத்		
ध्यानात्	=	த்யானத்தாலும்,
த்யானாத்		
बुद्धेः	=	புத்திக்கு,
பு ³ த் ³ தே ⁴ :		
सूक्ष्मत्वं	=	ஸூக்ஷ்மத்தன்மை,
ஸூக்ஷ்மத்வம்		
मायाति	=	வருகிறது.
மாயாதி		
ततः	=	அதனால்,
தத:		
वस्तू	=	பிரஹ்ம வஸ்து,
வஸ்தூ		
उपलभ्यते	=	அறியப்படுகிறது.
உபலப் ⁴ யதே		

இடைவிடாமல் அதிலேயே ஈடுபட்டுக்கொண்டு செய்யப்படும் சிரவணத்தி
னாலும் மனனத்தினாலும் தியானத்தினாலும் புத்திக்கு ஸூக்ஷ்மத் தன்மை வருகிறது
அதனால் வஸ்து அறியப்படுகிறது. (809)

मन्दप्रज्ञावतां तस्मात् करणीयं पुनः पुनः ।

श्रवणं मननं ध्यानं सम्यग्बुद्धिं पलब्धये ॥ ८१० ॥

மந்த³ப்ரஜ்ஞாவதாம் தஸ்மாத் கரணீயம் புன: புன: ।

ஸ்ரவணம் மனனம் த்யானம் ஸம்யக்³வஸ்தூ பலப்³தயே ॥ 810 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
मन्दप्रज्ञावतां	=	மந்தமான புத்தி உள்ளவர்களுக்கு,
மந்த ³ ப்ரஜ்ஞாவதாம்		
सम्यग्बुद्धिं	=	நன்றாக வஸ்துவை அறிவதற்காக,
पलब्धये		
ஸம்யக் ³ வஸ்தூ பலப் ³ தயே		
श्रवणं	=	சிரவணமும்,
ஸ்ரவணம்		
मननं	=	மனனமும்,
மனனம்		
ध्यानं	=	த்யானமும்,
த்யானம்		
पुनः पुनः	=	திருப்பித்திருப்பி,
புன: புன:		
पुनः पुनः		
करणीयं	=	செய்யத்தக்கது.
கரணீயம்		

ஆகையால் மந்தமான புத்தியுள்ளவர்களுக்கு நன்றாக வஸ்து அறிவதற்கு
சிரவணம், மனனம், தியானம் இவை திரும்பத்திரும்பச் செய்தாகவேண்டும். (810)

सर्ववेदान्तवाक्यानां षड्भिः लिङ्गैः सद्व्यये ।

परे ब्रह्मणि तात्पर्यनिश्चयं श्रवणं विदुः ॥ ८११ ॥

ஸர்வவேதா³ந்தவாக்யானாம் ஷட்³பி⁴ர் லிங்கை³: ஸத³த்³வயே ।

பரே ப்³ரஹ்மணி தாத்பர்யநிஸ்சயம் ஸ்ரவணம் விது³: ॥ 811 ॥

षड्भिः लिङ्गैः	=	ஆறு லிங்கங்களால்,
ஷட் ³ பி ⁴ ர் லிங்கை ³ :		

सर्ववेदान्तवाक्यानां	=	எல்லா உபநிஷத் வாக்யங்களுக்கும்,
ஸர்வவேதா ³ ந்தவாக்யானாம்		
सद्वये	=	முக்காலத்திலும் அழியாததும் இரண்டற்றதுமான,
ஸத் ³ த் ³ வயே		
परे ब्रह्मणि	=	பரப்ரஹ்மத்தில்,
பரே ப் ³ ரஹ்மணி		
तात्पर्यनिश्चयं	=	கருத்து உள்ளதாக தீர்மானிப்பதை,
தாத்தபர்யநிஸ்சயம்		
श्रवणं	=	சிரவணமாக,
ஸ்ரவணம்		
विदुः	=	அறிகறர்கள்.
விது ³ :		

ஆறு விங்கங்களைக்கொண்டு எல்லா உபநிஷத் வாக்யங்களுக்கும் ஸத்தாய் இரண்டற்றதாயுள்ள பரப்ரஹ்மத்தில்தான் தாத்தபர்யம் என்று தீர்மானமாக அறிவதை சிரவணம் என்பார்கள். (811)

श्रुतस्यैवाद्वितीयस्य वस्तुनः प्रत्यगात्मनः ।

वेदान्तवाक्यानुगुणयुक्तिभिस्त्वनुचिन्तनम् ॥ ८१२ ॥

ஸ்ருதஸ்யைவாத்³விதீயஸ்ய வஸ்துன: ப்ரத்யகா³த்மன: ।

வேதா³ந்தவாக்யானுகு³ணயுக்திபி³ஸ்த்வனுசிந்தனம் ॥ 812 ॥

मननं तत् श्रुतार्थस्य साक्षात्करणकारणम् ।

विजातीयशरीरादिप्रत्यय त्यागपूर्वकम् ॥ ८१३ ॥

மனனம் தத் ஸ்ருதார்த³ஸ்ய ஸாக்ஷாத்³கரணகாரணம் ।

விஜாதீயஸரீராதி³ப்ரத்யய த்யாக³பூர்வகம் ॥ 813 ॥

सजातीयात्मवृत्तीनां प्रवाहकरणं यथा ।

तैलधारावत् अच्छिन्नवृत्त्या तत् ध्यानं इष्यते ॥ ८१४ ॥

ஸஜாதீயாத்மவ்ருத்தீனாம் ப்ரவாஹகரணம் யதா³ ।

தைலதா³ராவத் அச்சி³ன்னவ்ருத்த்யா தத் த்³யானம் இஷ்யதே ॥ 814 ॥

श्रुतस्य = கேட்டுத் தெரிந்துகொண்ட,

ஸ்ருதஸ்ய

अद्वितीयस्य = இரண்டற்ற,

அத்³விதீயஸ்ய

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

प्रत्यगात्मनः	=	ப்ரத்யுகாத்மரூபமான,
ப்ரத்யகா ³ த்மன:		
वस्तुन एव	=	ப்ரஹ்ம வஸ்துவையே,
வஸ்துன ஏவ		
वेदान्तवाक्यानुगुणयुक्तिभिः	=	உபநிஷக் வாக்யங்களுக்குத் தகுந்ததான
வேதா ³ ந்தவாக்யானுகு ³ ணயுக்திபி ⁴ :		யுக்திகளால்,
अनुचिन्तनं	=	சிந்திப்பது (எதுவோ),
அனுசிந்தனம்		
तत्	=	அது,
தத்		
मननं	=	மனனமாகும்,
மனனம்		
विजातीय	=	வேறு இனத்தைச் சேர்ந்த,
விஜாதீய		
शरीरादि	=	சரீரம் முதலியலைகளின்,
ஸ்ரீராதி ³		
प्रत्यय	=	எண்ணங்களை,
ப்ரத்யய		
त्यागपूर्वकम्	=	முதலில் ஒதுக்கிவிட்டு,
த்யாக ³ பூர்வகம்		
तैलधारावत्	=	எண்ணெயின் தாரைபோல,
தைலதா ³ ராவத்		
अच्छिन्नवृत्त्या	=	எண்ணங்கள் நடுவில் அறுந்துபோகாமல்,
அச்சின்னவ்ருத்த்யா		
सजातीयात्मवृत्तीनां	=	ஒரே இனமான ஆத்மாவைப்
ஸஜாதீயாத்மவ்ருத்தீனாம்		பற்றிய எண்ணங்களை,
प्रवाहकरणं	=	ப்ரவாஹம்போல் தொடர்ந்து செய்து
ப்ரவாஹகரணம்		கொண்டிருப்பது (எதுவோ),
तत्	=	அது,
தத்		
श्रुतार्थस्य	=	கேட்டுத் தெரிந்துகொண்டதை,
ஸ்ருதார்த ² ஸ்ய		
साक्षात्करणकारणम्	=	நேரில் தெரிந்துகொள்வதற்கு ஸாதனமான,
ஸாக்ஷாத் கரணகாரணம்		
ध्यानं	=	தியானமாக,
த்யானம்		

इष्यते = கருதப்படுகிறது.

இஷ்யதே

சிரவணத்தினால் அறிந்த இரண்டாவதற்ற ப்ரத்யகாத்ம ரூபமான ப்ரஹ்ம வஸ்துவைப்பற்றியே உபநிஷத் வாக்யங்களுக்கு அநுகணமான யுக்திகளினால் தொடர்ந்து சிந்தனை செய்வது எதுவோ மனனம் ஆத்மாவைப்பற்றிய எண்ணங்களுக்கு வேறான சரீரம் முதலியவைகளைப்பற்றிய எண்ணங்களை ஒதுக்கித் தள்ளிவிட்டு, நடுநடுவில்கூட அவைகளுக்குக் கொஞ்சமும் இடம் கொடுக்காமல், எண்ணையின் தாரைபோலும், ஜலப்ரவாஹம்போலும். ஒரேமாதிரியான ஆத்மானைப்பற்றிய எண்ணங்களே தொடர்ந்துவந்துகொண்டு இருப்பது தியானம் எனப்படும். கேட்டுப் பரோக்ஷமாகத் தெரிந்துகொண்ட விஷயத்தை பிரத்யக்ஷமாக நேரில் தெரிந்து கொள்வதற்குத் தியானம் தான் நேரிடையான ஸாதனம். ஆத்மவிஷயமான எண்ணங்கள் அடியோடு நின்றுவிடாமல் தொடர்ந்து வந்துகொண்டிருக்கவேண்டும். நடுவில் அநாத்ம எண்ணம் வரக்கூடாது. இதுவே ஆத்ம தியானம் எனப்படும். (812-814)

(அவதாரிகை) இம்மூன்றையும் எதுவரை செய்யவேண்டுமென்பதையும் குறிப்பிடுகிறார்: -

तावत्कालं प्रयत्नेन कर्तव्यं श्रवणं सदा ।

प्रमाणसंशयो यावत् स्वबुद्धेः न निवर्तते ॥ ८१५ ॥

தாவத்காலம் ப்ரயத்னேன கர்தவ்யம் ஸ்ரவணம் ஸதா³ ।

ப்ரமாணஸம்ஸயோ யாவத் ஸ்வபு³த்³தே⁴: ந நிவர்ததே ॥ 815 ॥

यावत् = எதுவரை,

यावत्

प्रमाणसंशयः = ப்ரமாணத்தில் ஸம்சயம்,

प्रमाणसंशयः

स्वबुद्धेः = தன் புத்தியிலிருந்து,

स्वबुद्धेः

न निवर्तते = நீங்கவில்லையோ,

न निवर्तते

न निवर्तते = அந்தக் காலம்வரை,

तावत्कालं

सदा = எப்பொழுதும்,

सदा

प्रयत्नेन = முயற்சியோடு,

प्रयत्नेन

श्रवणं कर्तव्यं = சிரவணம் செய்யத்தக்கது.

श्रवणं कर्तव्यं

ஸ்ரவணம் கர்தவ்யம்

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

எதுவரையில் பிரமாணத்தில் ஸர்சயம் தன் புத்தியிலிருந்து விலகவில்லை யோ, அதுவரை பிரயத்தினத்துடன் எப்பொழுதும் சிரவணம் செய்தாகவேண்டும்.

[அதாவது வேதாந்தத்தில் சொல்லியிருப்பது என்ன என்பதில் ஸந்தேகம் இருக்கக்கூடாது. உபநிஷத்துக்களின் கருத்து என்ன என்று தீர்மானிப்பதற்கு ஆறு லிங்கங்கள் இருக்கின்றனவென்று 811 வது சுலோகத்தில் சொல்லப்பட்டது. அவை யாவன: -

उपक्रमोपसंहारी अभ्यासोऽपूर्वता फलम् ।

अर्थवाद - उपपत्ति च लिङ्गं तात्पर्यनिर्णये ॥

உபக்ரமோபஸம்ஹாரீ அப்யாஸோ(அ)பூர்வதா ப'லம் ।

அர்த'வாத' - உபபத்தீ ச லிங்க'ம் தாத்பர்யநிர்ணயே ॥

(1) ஆரம்பத்திலும் முடிவிலும் ஒரே விஷயத்தை சொல்லியிருந்தால் அதில் தான் தாத்பர்யம் என்று அறிந்து கொள்ளலாம்.

(2) எந்த விஷயத்தைப் பற்றி அடிக்கடி சொல்லப்பட்டிருக்கிறதோ அதுவும் தாத்பர்யமாகும்.

(3) வேறு பிரமாணங்களால் அறியப்படாமல் இங்கே புதிதாக சொல்லியிருந்தால் அதுவும் தாத்பர்யமாகும்.

(4) எதை அறிவதினால் விசேஷமான பிரயோஜனம் ஏற்படுவதாகச் சொல்லியிருக்கிறதோ அதில்தான் தாத்பர்யம் இருக்கும்.

(5) எதை மிகவும் சிலாகித்திருக்கிறதோ அது தாத்பர்யம்.

(6) எதற்கு பக்கபலமாக யுக்திகள் சொல்லப்பட்டிருக்கின்றனவோ அது தாத்பர்யம்.

தாத்பர்யத்தைக் கண்டுபிடிப்பதற்காகச் சொல்லியிருக்கும் இந்த 6 லிங்கங்களும் ஒன்றுக்கே இருந்தால் அதுதான் தாத்பர்யம் என்பதில் ஸந்தேஹமே இல்லை, உபநிஷத்துக்களின் வாக்யங்களை எடுத்து அலசிப்பார்த்து இந்த ஆறு அடையாளங்களும் ஜீவ - ப்ரஹ்ம ஐக்யத்திற்குத்தான் இருக்கிறதென்று பெரியோர்கள் எடுத்துக் காட்டியிருக்கிறார்கள். அவைகளை நன்கு கவனித்து உபநிஷத்துக்களின் தாத்பர்யம் என்ன என்பதை ஸந்தேஹமன்னியில் தெரிந்துகொள்ளும் வரை சிரவணம் அவசியம்.]

(815)

प्रमेयसंशयो यावत् तावत् तु श्रुतियुक्तिभिः ।

आत्मयाथार्थ्यं निश्चित्यै कर्तव्यं मननं मुहुः ॥ ८१६ ॥

ப்ரமேயஸம்ஸயோ யாவத் தாவத் து ஸ்ருதியுத்திபி⁴: ।

ஆத்மயாதா³ர்த்³ய நிஸ்சித்யை கர்தவ்யம் மனனம் முஹு: ॥ 816 ॥

यावत्	=	எதுவரை,
யாவத்		
प्रमेयसंशयः	=	உபநிஷத்தில் கூறப்பட்ட விஷயத்தில்
ப்ரமேயஸம்ஸய:		ஸந்தேஹம் உள்ளதோ,
तावत्	=	அதுவரை,
தாவத்		
आत्मयाथार्थ्यं निश्चित्यै	=	ஆத்மாவின் உண்மை ஸ்வரூபத்தை
ஆத்மயாதா ³ ர்த் ³ ய நிஸ்சித்யை		தீர்மானமாகத் தெரிந்துகொள்வதற்காக,
श्रुतियुक्तिभिः	=	ச்ருதிக்குத் தக்க யுக்திகளால்,
ஸ்ருதியுத்திபி ⁴ :		
मुहुः	=	அடிக்கடி,
முஹு:		
मननं कर्तव्यं	=	சிந்தனம் செய்யவேண்டும்.
மனனம் கர்தவ்யம்		

வேதத்தில் சொல்லப்பட்டிருக்கும் ப்ரஹ்மசத்மைக்ய ரூபமான விஷயத்தில் எதுவரை ஸம்சயம் இருக்கிறதோ, அது வரை ஆத்மாவினுடைய வாஸ்தவமான ஸ்வரூபத்தை நிச்சயமாக அடிக்கடி ஸந்தேஹமன்னியில் தெரியவேண்டியதற்காக வேத வாக்யங்களுக்கக்க யுக்திகளைக்கொண்டு மனனம் செய்யவேண்டும்.

[சிரவணத்தினால் வேதத்தின் தாத்பர்யம் என்ன என்பதை தீர்மானமாக அறிந்த பிறகும், உபநிஷத்தில் கூறியுள்ள விஷயம் யுக்திக்குப் பொருந்தவில்லையே, அனுபவத்திற்குப் பொருந்தவில்லையே, வேறு சிலர் சொல்வதற்கு விரோதமாய் இருக்கிறதே என்று இம்மாதிரியெல்லாம் ஸம்சயம் தோன்றிக் கொண்டிருந்தால், வேதத்தில் சொல்லியிருப்பது வாஸ்தவம் தான் என்ற நிச்சயபுத்தி ஏற்படாது. ஆகையால் அவ்வித நிச்சயபுத்தி ஏற்படும்வரை மனனம் செய்யவேண்டும்.] (816)

विपरीतात्मधीः यावत् न विनश्यति चेतसि ।

तावत् निरन्तरं ध्यानं कर्तव्यं मोक्षमिच्छता ॥ ८१७ ॥

விபரீதாத்மதீ⁴: யாவத் ந வினஸ்யதி சேதஸி ।

தாவத் நிரந்தரம் த்⁴யானம் கர்தவ்யம் மோக்ஷமிச்ச³தா ॥ 817 ॥

यावत्	=	எதுவரை,
யாவத்		

चेतसि	=	மனதில்,
சேதஸி		
विपरीतात्मधीः	=	அநாத்மாவில் ஆத்மா என்கிற எண்ணம்,
विपरी ⁴ தாத்மதீ ⁴ :		
न विनश्यति	=	தொலையவில்லையோ,
ந வினஸ்யதி		
तावत्	=	அதுவரை,
தாவத்		
मोक्षं इच्छता	=	மோக்ஷத்தை விரும்புகிறவனா,
மோக்ஷம் இச்ச ³ தா		
निरन्तरं	=	இடைவிடாமல்,
நிரந்தரம்		
ध्यानं कर्तव्यं	=	த்யானம் செய்யத்தக்கது.
த்யானம் கர்தவ்யம்		

மனஸில் ஆத்மாவைத் தவிற வேறு பதார்த்தத்தில் ஆத்மா என்கிற எண்ணம் எதுவரை நாசமடையவில்லையோ, அதுவரை மோக்ஷத்தில் ஆசையுள்ளவரால் இடைவிடாது தியானம் செய்யவேண்டும்.

[வேதம் இன்னதுகான் சொல்கிறதென்பதை ஸந்தேஹம் இல்லாமல் சிரவணத்தினால் அறிந்துகொண்டு, அது வாஸ்தவம்தான் என்று ஸந்தேஹமன்னியில் மனனத்தினால் நிச்சயம் செய்துகொண்டாலும், அவ்விஷயம் காரணங்களினால் அனுபவத்திற்கு வராமல் நின்றுவிடும். ஸாதாரணமாக, பரபம் செய்ய கூடாதென்று வேதம் சொல்கிறகென்பதில் யானுக்கும் ஸந்தேஹமில்லை, அப்படியே வேதத்தில் சொல்லியபடி பாபம் செய்யக்கூடாதென்பது நியாயம்தான் என்பதிலும் யாருக்கும் ஸந்தேஹமில்லை; அப்படியிருந்தும் உலகத்தில் பலவித காரணங்களால் பாபம் செய்வதே இருந்துவருகிறது. அதுபோலவே, ஆத்மவிஷயமான சிரவண மனனங்கள் மூலமாய் ஸந்தேஹமற ஆத்மதத்வத்தைத் தெரிந்துகொண்டாலும், அனுபவத்திற்கு வருவது மிகவும் சிரமமாயிருக்கிறது. இதற்காகத்தான் தியானம் செய்யவேண்டியது அவசியமாகிறது.]

(817)

यावत् न तर्केण निरासितोऽपि दृश्यप्रपञ्चस्त्वपरोक्षबोधात् ।

विलीयते तावत् अमुष्य भिक्षोः ध्यानादि सम्यक् करणीयमेव ॥ ८१८ ॥

யாவத் ந தர்கேண நிராஸிதோ(அ)பி

த்³ருஸ்யப்ரபஞ்சஸ்த்வபரோக்ஷபோ³தாத்⁴ ।

விலீயதே தாவத் அமுஷ்ய பி⁴க்ஷோ:

த்⁴யாநாதி³ ஸம்யக் கரணீயமேவ ॥ 818 ॥

यावत्	=	எதுவரை,
यावत् तर्केण	=	யுக்தியால்,
தர்கேண निरासितोऽपि	=	விலக்கப்பட்டபோதிலும்,
निरासितो(अ)पि दृश्यप्रपं च	=	காணப்படும் பிரபஞ்சமானது,
த் ³ ரும்யப்ரபம் ச अपरोक्षबोधात्	=	ஆத்மாவின் பிரத்யக்ஷ ஞானத்தால்,
अपरोक्षबोधा ³ தா ⁴ த் न विलीयते	=	மறையவில்லையோ,
ந விலீயதே तावत्	=	அதுவரை,
तावत् अमुष्य भिक्षोः	=	இந்த ஸந்நாஸிக்கு,
अमुष्य भिक्षोः अमुष्य भिक्षोः	=	த்யானம் முதலானது,
த்யானாதி ³ सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக் करणीयमेव	=	செய்யவேண்டியதுதான்.
கரணீயமேவ		

யுக்தியினால் இல்லையென்று தள்ளிவிட்டபோதிலும், தென்படும் பிரபஞ்சமானது ஆத்மாவின் ப்ரத்யக்ஷ ஞானத்தினால் எதுவரை நன்கு மறைய வில்லையோ, அதுவரை இந்த ஸன்னியாஸிக்கு தியானம் முதலானது நன்றாக செய்யவேண்டியதே யாகும். (818)

(அவதாரிகை) தியானம் செய்து செய்து ஆத்ம விஷயத்திலேயே மனம் நிலைத்து நின்று விடுமானால் அந்நிலையை ஸமாதி என்பார்கள். தியானத்தில் ஒரே விருத்தி திரும்பத் திரும்பச் செய்யப்பட வேண்டியிருக்கும். திரும்பத் திரும்ப செய்ய அவசியமில்லாமல் ஒரே விருத்தியே நீடித்திருந்து விடுமானால் ஸமாதியாகும். அந்த ஸமாதி நிலையையும் அதிலுள்ள அவாந்தர வித்யாஸங்களையும் மேலால் எடுத்துக்காட்டுகிறார்: -

सविकल्पो निर्विकल्प इति द्वेधा निगद्यते ।

समाधिः सविकल्पस्य लक्षणं वच्मि तत् शृणु ॥ ८१९ ॥

ஸவிகல்போ நிர்விகல்ப இதி த்³வேதா⁴ நிக³த்³யதே ।
ஸமாதி⁴: ஸவிகல்பஸ்ய லக்ஷணம் வச்மி தத் ஸ்ருணு ॥ 819 ॥

समाधि:	=	ஸமாதியானது,
ஸமாதி ⁴ :		
सविकल्प:	=	ஸவிகல்பம்,
ஸவிகல்ப:		
निर्विकल्प इति	=	நிர்விகல்பம் என்று,
நிர்விகல்ப இதி		
द्वेधा	=	இரண்டுவிதமாக,
த் ³ வேதா ⁴		
निगद्यते	=	சொல்லப்படுகிறது,
நிக ³ த் ³ யதே		
सविकल्पस्य	=	ஸ்விகல்ப ஸமாதியின்,
ஸவிகல்பஸ்ய		
लक्षणं	=	லக்ஷணத்தை,
லக்ஷணம்		
वच्मि	=	சொல்கிறேன்,
வச்மி		
तत्	=	அதை,
தத்		
शृणु	=	கேள்.
ஸ்ருணு		

ஸமாதி என்பது ஸவிகல்பம் என்றும் நிர்விகல்பம் என்றும் இரண்டு விதமாகச் சொல்லப்படுகிறது. ஸ்விகல்ப ஸமாதியின் லக்ஷணத்தை சொல்கிறேன், அதைக் கேள். (819)

ज्ञात्राद्यविलयेनैव ज्ञेये ब्रह्मणि केवले ।

तदाकाराकारितया चित्तवृत्तेः अवस्थितिः ॥ ८२० ॥

ஜ்ஞாத்ராத்³யவிலயேனவ ஜ்ஞேயே ப்³ரஹ்மணி கேவலே ।

ததா³காராகாரிதயா சித்தவ்ருத்தே: அவஸ்தி³தி: ॥ 820 ॥

सद्भिः स एव विज्ञेयः समाधिः सविकल्पकः ।

ஸத்³பி: ஸ ஏவ விஜ்ஞேய: ஸமாதி⁴: ஸவிகல்பக: ।

ज्ञात्राद्यविलयेनैव = அறிகிறவன் முதலியவை மறையாமலேயே,

ஜ்ஞாத்ராத்³யவிலயேனவ

ज्ञेये	=	அறியத்தக்க,
ज्ज्ञेय ब्रह्मणि केवले	=	ப்ரஹ்மத்தில் மட்டும்,
ப் ³ ரஹ்மணி கேவலே तदाकाराकारितया	=	அதன் ஸ்வரூபத்தையே வடிவமாகக்
ததா ³ காராகாரிதயா चित्तवृत्ते:	=	கொண்டதாக, மனோவிருத்தியின்,
சித்தவ்ருத்தே: अवस्थिति:	=	நிலை (யாதொன்று உண்டோ),
அவஸ்தி ² தி: स एव	=	அதுதான்,
ஸ ஏவ सविकल्पकः समाधि:	=	ஸவிகல்ப ஸமாதியாக,
ஸவிகல்பக: ஸமாதி ⁴ : सद्धि:	=	ஸாதுக்களால்,
ஸத் ³ பி ⁴ : विज्ञेय:	=	அறியத்தக்கது.
விஜ்ஞேய:		

அறிகிறவன் அறியப்படும் வஸ்து, அறிவு என்னும் திரிபுடி மறையாமலே, அறியப்படும் பிரஹ்மத்தில் மாத்திரம் அதனுடைய ஸ்வரூப வடிவத்தை அடைந்த தாய் மனஸின் விருத்தி இருப்பது எதுவோ அதுதான் ஸவிகல்பக ஸமாதியென்று பெரியோர்கள் அறிகிறார்கள். (820)

[எந்த ஞானத்திலும் மூன்று அம்சங்கள் உண்டு. அறிகிறவன் (ஞாதா), அறிகிற கிரியை (ஞானம்), அறியப்படும் பதார்த்தம் (ஞேயம்) ஸவிகல்பக ஸமாதியில் இந்த மூன்று அம்சங்களும் அப்படியே இருக்கும். மனஸ் ஞேயமான பிரஹ்மாகாரமாய் இருந்தாலும், இம் மூன்று அம்சங்களும் மறைவதில்லை.]

(அவதாரிகை) இதை த்ருஷ்டாந்தம் மூலம் விளக்கிக்காட்டுகிறார்: -

मृद एवावभानेऽपि मृण्मयद्विपभानवत् ॥ ८२१ ॥

மருத³ ஏவாவபா⁴னே(அ)பி ம்ருண்மயத்³விபபா⁴னவத் ॥ 821 ॥

सन्मात्रवस्तुभानेऽपि त्रिपुटी भाति सन्मयी ।

समाधि: अत एवायं सविकल्प इतीर्यते ॥ ८२२ ॥

ஸன்மாத்ரவஸ்துபா⁴னே(அ)பி த்ரிபுடி பா⁴தி ஸன்மயீ ।

ஸமாதி⁴: அத ஏவாயம் ஸவிகல்ப இதீர்யதே ॥ 822 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

मृद एवावभानेऽपि	=	மண் தோன்றிக்கொண்டேயிருந்த போதிலும்,
मृत् ³ ஏவாவபா ⁴ னே(அ)பி		
मृण्मयद्विपभानवत्	=	மண் உருவமான யானை தோன்றுவதுபோல,
मृन्मयत् ³ விபபா ⁴ னவத்		
सन्मात्रवस्तुभानेऽपि	=	ஸத்தாகவே இருக்கும் ப்ரஹ்மவஸ்து
ஸன்மாத்ரவஸ்துபா ⁴ னே(அ)பி		தோன்றிய போதிலும்,
सन्मयी	=	ஸத் ரூபமான,
ஸன்மயீ		
त्रिपुटी	=	த்ரிபுடி,
த்ரிபுடி		
भाति	=	தோன்றுகிறது.
பா ⁴ தி		
अत एव	=	அதனால்தான்,
அத ஏவ		
अयं	=	இது,
அயம்		
सविकल्प समाधिः	=	ஸவிகல்ப ஸமாதி,
ஸவிகல்ப ஸமாதி ⁴ :		
इति	=	என்று,
இதி		
ईयते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈயதே		

மண் நன்கு தோன்றிக்கொண்டே இருந்தபோதிலும் மண்ணால் செய்யப் பட்டிருக்கும் யானையும் தோன்றுவது போல, ஸத்தாகவேயிருக்கும் பிரஹ்மம் தோன்றினபோதிலும் ஸத்தினால் ஏற்பட்டிருக்கும் த்ரிபுடி (ஞாதா ஞானம், ஞேயம் என்ற மூன்றும்) கூடவே தோன்றுகிறது. அதனால்தான் இந்த ஸமாதி ஸவிகல்பம் என்று சொல்லப்படுகிறது.

[மண்ணால் செய்யப்பட்டிருக்கும் யானை வாஸ்தவமான யானையில்லை, மண்தான், என்ற ஞானம் வந்த பிறகும் அந்த யானையின் உருவம் எப்படி மறையாமல் தெரிந்துகொண்டே யிருக்குமோ, அப்படியே எல்லாம் பிரஹ்மம்தான், ஞாதா, ஞானம், ஞேயம் என்ற வித்யாஸம் கிடையாதென்ற நிச்சயம் வந்தபோதிலும் அவைகள் தனியாகவே தோன்றிக்கொண்டிருந்தால், அப்பொழுது அது விகல்பங்களோடு (மூவகைத் தோற்றங்களோடு) கூடியிருப்பதால் ஸவிகல்ப ஸமாதி என்று கூறப்படுகிறது.]

(821-822)

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

(அவதாரிகை) அம் மூன்று அம்சங்களும் மறைந்து ஞேய மாத்திரமாக மனஸ் ஆகிவிட்டதேயானால், அப்பொழுது அது நிர்விகல்ப ஸமாதியாகும் என்பதை அடுத்த சுலோகத்தில் சொல்கிறார்: -

ज्ञात्रादिभावं उत्सृज्य ज्ञेयमात्रस्थितिः द्रुढा ।

मनसो निर्विकल्पः स्यात् समाधिः योगसंज्ञितः ॥ ८२३ ॥

ஜ்ஞாத்ராதி³பா⁴வம் உத்ஸ்ருஜ்ய ஜ்ஞேயமாத்ரஸ்தி²தி: த்³ருடா⁴ ।

மனஸோ நிர்விகல்ப: ஸ்யாத் ஸமாதி⁴: யோக³ஸஞ்ஜ்ஞித: ॥ 823 ॥

ज्ञात्रादिभावं	=	அறிகிறவன் முதலான ரூபமாக இருப்பதை,
ஜ்ஞாத்ராதி ³ பா ⁴ வம்		
उत्सृज्य	=	விட்டுவிட்டு,
உத்ஸ்ருஜ்ய		
मनसः	=	மனதிற்கு,
மனஸ:		
द्रुढा	=	உறுதியான,
த் ³ ருடா ⁴		
ज्ञेयमात्रस्थितिः	=	ஞேயமாகமட்டும் இருக்கும் நிலை,
ஜ்ஞேயமாத்ரஸ்தி ² தி:		
योगसंज्ञितः	=	யோகம் என்று பெயருள்ள,
யோக ³ ஸஞ்ஜ்ஞித:		
निर्विकल्पः समाधिः स्यात्	=	நிர்விகல்ப ஸமாதியாகும்.
நிர்விகல்ப: ஸமாதி ⁴ : ஸ்யாத்		

ஞாதா, ஞானம், ஞேயம் என்று மூன்றுவீதமாக இருப்பதை விட்டுவிட்டு மனம் ஞேயமாக மாத்திரம் திடமாக இருப்பது நிர்விகல்ப ஸமாதியாகும். இதற்கே “யோகம்” என்று பெயர். (823)

जले निक्षिप्तलवणं जलमात्रतया स्थितम् ।

पृथङ् न भाति किं त्वम्भ एकमेवावभासते ॥ ८२४ ॥

ஜலே நிக்ஷிப்தலவணம் ஜலமாத்ரதயா ஸ்தி²தம் ।

ப்ருத³ங் ந பா⁴தி கிம் த்வம்ப⁴ ஏகமேவாவபா⁴ஸதே ॥ 824 ॥

यथा तथैव सा वृत्तिर्ब्रह्मात्रतया स्थिता ।

पृथङ् न भाति ब्रह्मैवाद्वितीयमवभासते ।

ज्ञात्रादिकल्पनाभावात् मतोऽयं निर्विकल्पकः ॥ ८२५ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

யதா² ததை²வ ஸா வருத்திர்ப்³ரஹ்மமாத்ரதயா ஸ்தி²தா ।
 ப்ருத²ங் ந பா⁴தி ப்³ரஹ்மைவாத்²விதீயமவபா⁴ஸதே ।
 ஜ்ஞாத்ராதி³கல்பநாபா⁴வாத் மதோ(அ)யம் நிர்விகல்பக: ॥ 825 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ² जले	=	தண்ணீரில்,
जले निक्षिप्तलवणं	=	போடப்பட்ட உப்பு,
निक्षिप्तलवणम् जलमात्रतया	=	ஜலமாக மட்டுமே,
जलमात्रतया स्थितम्	=	இருந்து கொண்டு,
स्थितम् पृथक्	=	தனியாக,
पृथक् न भाति	=	தெரிகிறதில்லையோ,
न भाति किंतु	=	ஆனால்,
किंतु अम्भ एकमेव	=	ஜலம் ஒன்று மட்டுமே,
अम्भ एकमेव अवभासते	=	தோன்றுகிறதோ,
अवभासते तथैव	=	அப்படியே,
तथैव सा वृत्तिः	=	அந்த மனோ விருத்தியானது,
सा वृत्तिः ब्रह्मात्रतया	=	பிரஹ்ம ஸ்வரூபமாகவே,
ब्रह्मात्रतया स्थिता	=	இருந்துகொண்டு,
स्थिता पृथक्	=	வேறாக,
पृथक् न भाति	=	தோன்றுகிறதில்லை,
न भाति न भाति	=	

अद्वितीयं ब्रह्मैव	=	இரண்டற்றதான பிரஹ்மம்தான்,
अतर्वितीयं प्रहर्णमैव अवभासते	=	தோன்றுகிறது.
अवपांसुते ज्ञात्रादिकल्पनाभावात्	=	அறிகிறவன் முதலான கல்பனைகளில்லாததால்,
ज्ஞात्रातीकल्पनाभावாத अयं	=	இந்த ஸமாதி,
अयम् निर्विकल्पकः	=	நிர்விகல்பமாக,
निर्विकल्पकः मतः	=	எண்ணப்பட்டுள்ளது.
मत्:		

ஜலத்தில் போட்ட உப்பு ஜலமாத்ரமாகலேயிருந்து கொண்டு ஜலத்தைக் காட்டிலும் வேறாகத் தெரிவதில்லை; ஆனால் ஜலம் ஒன்றுதான் தெரிகிறது. இது எப்படியோ அதே போல மனஸின் அந்த வருத்தியானது ப்ரஹ்மமாதாமாகவே இருந்துகொண்டு தனியாக ப்ரகாசிக்கிறதில்லை; இரண்டாவதற்ற ப்ரஹ்மம் தான் ப்ரகாசிக்கும். ஞாதா, ஞானம், ஞேயம் என்ற கல்பனைகள் இங்கு இல்லாததனால் இது நிர்விகல்ப ஸமாதி என்று கருதப்படுகிறது. (824-825)

(அவதாரிகை) ஞாதா முதலான கல்பனைகள் நல்ல தூக்கத்திலும் கிடையாதே அது நிர்விகல்ப ஸமாதியாகிவிடுமா என்ற ஸந்தேஹம் தோன்றக்கூடியதால், நிர்விகல்ப ஸமாதியில் வருத்தி உண்டு. அங்கு இருப்பது ஞானம், ப்ரகாசம், தூக்கத்தில் வருத்தி இல்லை. அங்க இருப்பது அக்ஞானம், இருட்டு, அதை இங்கே கொண்டுவரக்கூடாது என்பதைக் குறிப்பிடுகிறார்: -

वृत्तेः सद्भाव बाधाभ्यां उभयोः भेद इष्यते ।

समाधिसुप्त्योः ज्ञानं चाज्ञानं सुप्त्यां तु नेष्यते ॥ ८२६ ॥

வ்ருத்தே: ஸத்'பாவ பா'தா'ப்யாம் உப'யோ: பே'த' இஷ்யதே ।

ஸமாதி'ஸுத்த்யோ: ஜ்ஞானம் சாஜ்ஞானம் ஸுப்த்யாம் து நேஷ்யதே ॥ 826 ॥

वृत्ते:	=	விருத்தியின்,
वृत्तः		
सद्भाव बाधाभ्यां	=	இருப்பு - பாதம் இவைகளால்,
सद्भाव बाधाभ्यां		
ज्ञानं चाज्ञानं		
समाधिसुप्त्योः उभयोः	=	ஸமாதி தூக்கம் இரண்டிற்கும்,
समाधिसुप्त्योः उभयोः		

பே ⁴ த ³ :	=	வேற்றுமை,
இஷ்யதே	=	கருதப்படுகிறது, ஸமாதியிலும் தூக்கத்திலும் (முறையே),
ज्ञानं चाज्ञानं च	=	ஞானமும் அக்ஞானமும், (உள்ளது ஆகையால்)
ज्ஞானம் சாஜ்ஞானம் ச		
सुप्त्या	=	தூக்கத்திலோவெனில்,
ஸுப்த்யாம்		
नेष्यते	=	ஸமாதி ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறதில்லை.
நேஷ்யதே		

ஸமாதியில் ஞானம் இருப்பதால் விருத்தி உள்ளது. தூக்கத்தில் ஞானம் இல்லாமல் அக்ஞானம் இருப்பதால் விருத்தி இல்லை. ஸுஷுப்தியில் மனம் லயமடைந்து விட்டபடியால் மனோவிருத்தி ஏற்பட இடமில்லை. இவ்வாறு ஸமாதி, தூக்கம் இரண்டுக்கும் வேற்றுமை உள்ளது. ஆகையால் தூக்கத்தில் விகல்பங்கள் (கல்பனைகள்) இல்லாவிட்டாலும் தூக்கம் ஸமாதியாகாது. (826)

सविकल्पो निर्विकल्पः समाधि द्वाविमौ हृदि ।

मुमुक्षोः यत्नतः कार्यौ विपरीतनिवृत्तये ॥ ८२७ ॥

ஸவிகல்போ நிர்விகல்ப: ஸமாதி⁴ த்³வாவிமௌ ஹ்ருதி³ ।

முமுக்ஷோ: யத்னத: கார்யௌ விபரீதநிவ்ருத்தயே ॥ 827 ॥

मुमुक्षोः	=	மோக்ஷம் அடைய விருப்பம் உள்ளவனுக்கு,
முமுக்ஷோ:		
विपरीतनिवृत्तये	=	விபரீதமான எண்ணங்கள் நீங்குவதற்காக,
விபரீதநிவ்ருத்தயே		
सविकल्पः	=	ஸவிகல்பம்,
ஸவிகல்ப:		
निर्विकल्पः	=	நிர்விகல்பம் (என்ற),
நிர்விகல்ப:		
इमौ	=	இந்த,
இமௌ		
द्वौ समाधि	=	இரண்டு ஸமாதிகளும்,
த் ³ வௌ ஸமாதி ⁴		
हृदि	=	மனதில்,
ஹ்ருதி ³		
यत्नतः	=	முயற்சியுடன்,
யத்னத:		

कायी = செய்யத்தக்கவை.
கார்யௌ

ஸவிகல்பம் நிர்விகல்பம் என்ற இந்த இரண்டு ஸமாதிகளுமே முமுகூஷ் வினாஸ் மனஸில் விபரீதமான எண்ணம் போவதற்காக ப்ரயத்னப்பட்டு அவசியம் செய்யப்பட வேண்டியவை. (827)

कृतेऽस्मिन् विपरीतायाः भावनायाः निवर्तनम् ।
ज्ञानस्य अप्रतिबद्धत्वं सदानन्दश्च सिध्यति ॥ ८२८ ॥

க்ருதே(அ)ஸ்மின் விபரீதாயா: பா'வனாயா: நிவர்தனம் ।
ஜ்ஞானஸ்ய அப்ரதிபத்'த'த்வம் ஸதா'னந்த'ஸ் ச ஸித்'யதி ॥ 828 ॥

अस्मिन् = இந்த ஸமாதி செய்யப்பட்ட பொழுது,
अस्मिन्
विपरीतायाः = விபரீதமான,
विपरीतायाः
भावनायाः = எண்ணத்தின்,
भावनायाः
पा'व'न'याः
निवर्तनम् = நீக்கமும்,
निवर्तनम्
ज्ञानस्य = ஞானத்திற்கு,
ज्ञानस्य
ज्ञानस्य
अप्रतिबद्धत्वं = தடைபடாத தன்மையும்,
अप्रतिबद्धत्वं
अप्रतिबद्धत्वं
सदानन्दश्च = ஸத்ருபமான ஆநந்தமும்,
सदानन्दश्च
सदानन्दश्च
सत'आ'न'न'द'श्'च
सिध्यति = ஸித்திக்கிறது.
सिध्यति
सिध्यति

இந்த இரண்டுவித ஸமாதியும் செய்யப்பட்டதேயானால், விபரீதமான எண்ணம் நீங்கிவிடும். ஞானத்திற்குத் தடங்கல் இருக்காது. ப்ரஹ்மானந்தம் ஸித்திக்கும். (828)

(அவதாரிகை) பொதுவாக இரண்டுவித ஸமாதிகளின் பிரயோஜனத்தைச் சொல்லிவிட்டு அவை இரண்டையும் விஸ்தாரமாகச் சொல்ல ஆரம்பிக்கிறார். முதலில் ஸ்விகல்ப ஸமாதி என்பது த்ருச்யாநுவித்தம், சப்தாநுவித்தம் என்று இருவகைப்படுவதில் த்ருச்யாநுவித்தத்தைப்பற்றி முதலில் 830 முதல் 865 முடிய 36 சுலோகங்களில் வர்ணிக்கிறார்: -

दृश्यानुविद्धः शब्दानुविद्धश्चे ते द्विधा मतः ।

सविकल्पः तयोः यत्तत् लक्षणं वच्मि तत् शृणु ॥ ८२९ ॥

த்³ருச்யானுவித்³த⁴: ஸப்³தா⁴னுவித்³வஸ்வே தே த்³விதா⁴ மத: ।

ஸவிகல்ப: தயோ: யத்தத் லக்ஷணம் வச்மி தத் ஸ்ருணு ॥ 829 ॥

सविकल्पः = ஸவிகல்ப ஸமாதியானது,

ஸவிகல்ப:

दृश्यानुविद्धः = த்ருச்யானுவித்தம்,

த்³ருச்யானுவித்³த⁴:

शब्दानुविद्धश्चे = சப்தாநுவித்தம்,

ஸப்³தா⁴னுவித்³வஸ்வ

इति = என்று,

இதி

द्विधा = இரண்டுவிதமாக,

த்³விதா⁴

मतः = கருதப்பட்டுள்ளது,

மத:

तयोः = அவ்விரண்டிற்கும்,

தயோ:

यत् = எது,

யத்

लक्षणं = லக்ஷணமோ,

லக்ஷணம்

तत् = அதை,

தத்

वच्मि = சொல்கிறேன்,

வச்மி

तत् = அதை,

தத்

शृणु = கேள்.

ஸ்ருணு

"த்ருச்யாநுவித்தம்", "சப்தாநுவித்தம்" என்று ஸவிகல்ப ஸமாதி இரண்டு விதமாகக் கருதப்படுகிறது. அவை இரண்டிற்கும் லக்ஷணத்தைச் சொல்கிறேன். கேள்.

(829)

कामादिप्रत्ययैः दृश्यैः असङ्गो यत्र दृश्यते ।

सोऽयं दृश्यातुविद्धः स्यात् समाधिः सविकल्पकः ॥ ८३० ॥

காமாதி³ப்ரத்யயை: த்³ருஸ்யை: அஸங்கோ³ யத்ர த்³ருஸ்யதே ।

ஸோ(அ)யம் த்³ருஸ்யாதுவித்³த⁴: ஸ்யாத் ஸமாதி⁴: ஸவிகல்பக: ॥ 830 ॥

दृश्यैः	=	அறியத்தக்கதான,
த் ³ ருஸ்யை:		
कामादिप्रत्ययैः	=	காமம் முதலியவைகளின் எண்ணங்களுடன்,
காமாதி ³ ப்ரத்யயை:		
असङ्गः	=	சேராமை,
அஸங்க ³ :		
यत्र	=	எதில்,
யத்ர		
दृश्यते	=	காணப்படுகிறதோ,
த் ³ ருஸ்யதே		
सः अयं	=	அந்த இது,
ஸ: அயம்		
दृश्यातुविद्धः	=	திருச்யாநுவித்தமான,
த் ³ ருஸ்யாதுவித் ³ த ⁴ :		
सविकल्पकः समाधिः स्यात्	=	ஸவிகல்ப ஸமாதி ⁴ யாகும்.
ஸவிகல்பக: ஸமாதி ⁴ : ஸ்யாத்		

காமம் முதலான ப்ரத்யயங்களகிற த்ருச்யங்களோடு (பார்க்கப்படுகிறவைகளோடு) சேராமை எங்கே காணப்படுகிறதோ, அந்த ஸவிகல்ப ஸமாதி த்ச்யாநுவித்தம் ஆகும். (830)

अहंममेदमित्यादिकामक्रोधादिवृत्तयः ।

दृश्यन्ते येन संदृष्टा दृश्याः स्युरहमादयः ॥ ८३१ ॥

அஹம்மமேத³மித்யாதி³காமக்ரோதா⁴தி³வ்ருத்தய: ।

த்³ருஸ்யந்தே யேன ஸந்த்³ருஷ்டா த்³ருஸ்யா: ஸ்யுரஹமாத³ய: ॥ 831 ॥

अहं	=	நான்,
அஹம்		
इदं मम	=	இது என்னுடையது,
இத ³ ம் மம		
इत्यादि	=	இது முதலான,
இத்யாதி ³		

कामक्रोधादिवृत्तयः	=	காமம், க்ரோதம் முதலிய விருத்திகள்,
காமக்ரோதா ⁴ தி ³ வ்ருத்தய:		
येन	=	எந்த,
யேன		
संदृष्टा	=	பார்க்கிறவனால்,
ஸந்த் ³ ருஷ்டா		
दृश्यन्ते	=	பார்க்கப்படுகின்றனவோ, (அவனுக்கு.)
த் ³ ருஸ்யந்தே		
अहमादयः	=	அஹங்காரம் முதலியவைகள்,
அஹமாத் ³ ய:		
दृश्याः स्यु	=	பார்க்கத்தக்கவைகளாக ஆகும்.
த் ³ ருஸ்யா: ஸ்யு		

"நான், என்னுடையது இது" என்பது முதலான காமம், க்ரோதம் முதலிய வகுத்திகள் எந்த பார்க்கிறவனால் பார்க்கப்படுகிறதோ, அவனுக்கு அஹங்காரம் முதலியவையும் பார்க்கப்படுவன ஆகும். (831)

कामादिसर्ववृत्तीनां द्रष्टारं अधिकारिणम् ।

साक्षिणं स्वं विजानीयात् यः ताः पश्यति निष्क्रियः ॥ ८३२ ॥

காமாதி³ஸர்வவ்ருத்தீனாம் த்³ரஷ்டாரம் அதி⁴காரிணம் ।

ஸாக்ஷிணம் ஸ்வம் விஜானீயாத் ய: தா: பஸ்யதி நிஷ்க்ரிய: ॥ 832 ॥

कामादिसर्ववृत्तीनां	=	காமம் முதலான எல்லா விருத்திகளையும்,
காமாதி ³ ஸர்வவ்ருத்தீனாம்		
द्रष्टारं	=	அறிகிறவரும்,
த் ³ ரஷ்டாரம்		
अधिकारिणम्	=	விகாரமடையாதவருமான,
அதி ⁴ காரிணம்		
साक्षिणं	=	ஸாக்ஷியாக,
ஸாக்ஷிணம்		
स्वं	=	தன்னை,
ஸ்வம்		
विजानीयात्	=	அறிந்துகொள்ளவேண்டும்,
விஜானீயாத்		
यः	=	எவர்,
ய:		

निष्क्रियः	=	தான் எவ்வித வியாபாரமும் செய்பாமலே,
निष्क्रियः		
ताः	=	அவைகளை,
ताः		
पश्यति	=	பார்க்கிறாரோ (அவர் ஸாக்ஷி.)
पश्यति		

காமம் முதலான எல்லா வருத்திகளையும் பார்த்துக் கொண்டு எவ்வித விகாரத்தையும் அடையாமல் இருக்கிற ஸாக்ஷியாகத் தன்னைத் தெரிந்து கொள்ளவேண்டும். தான் எவ்வித க்ரியையும் செய்யாமல் இருந்துகொண்டு, அந்த வருத்திகளை பார்த்துக்கொண்டிருக்கிறவர் ஸாக்ஷியாவார். (832)

कामादीनां अहं साक्षी दृश्यन्ते ते मया यतः ।

इति साक्षितयाऽऽत्मानं जानन्, आत्मनि साक्षिणा ॥ ८३३ ॥

காமாதீ³னும் அஹம் ஸாக்ஷீ த்³ருஸ்யந்தே தே மயா யத: ।

இதி ஸாக்ஷிதயா(ஆ)த்மானம் ஜானன், ஆத்மனி ஸாக்ஷிணா ॥ 833 ॥

दृश्यं कामादि सकलं स्वात्मन्येव विलापयेत् ॥ ८३४ ॥

த்³ருஸ்யம் காமாதீ³ ஸகலம் ஸ்வாத்மன்யேவ விலாபயேத் ॥ 834 ॥

अहं	=	நான்,
अहम्		
कामादीनां	=	காமம் முதலியவைகளுக்கு,
कामादीनां		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியாக (இருக்கிறேன்),
साक्षी		
यतः	=	ஏனெனில்,
यतः		
मया	=	என்னால்,
मया		
ते	=	அவைகள்,
ते		
दृश्यन्ते	=	பார்க்கப்படுகின்றன,
दृश्यन्ते		
इति	=	என்று,
इति		

आत्मानं	=	தன்னை,
ஆத்மான்மம் साक्षितया	=	ஸாக்ஷிதயாக,
ஸாக்ஷிதயா जानन्	=	அறிந்து கொண்டு,
ஜானன் आत्मनि	=	தன்னிடம்,
ஆத்மனி साक्षिणा	=	ஸாக்ஷியால்,
ஸாக்ஷிண दृश्यं	=	அறியப்படுகிற,
த் ³ ரும்யம் कामादि सकलं	=	காமம் முதலானதை எல்லாம்,
காமாதி ³ ஸகலம் स्वात्मन्येव	=	தனது ஆத்ம ஸ்வரூபத்திலேயே,
ஸ்வாத்மன்யேவ विलापयेत्	=	ஒடுங்கும்படி செய்யவேண்டும்.
விலாபயேத்		

காமம் முதலியவை என்னால் பார்க்கப்படுகிறது. ஆகையினால் காமம் முதலியவைகளுக்கு "நான் ஸாக்ஷி" என்று ஸாக்ஷித்தன்மையுடன் ஆத்மாவை அறிந்து அந்த ஸாக்ஷியால் பார்க்கப்படும் காமம் முதலான எல்லாவற்றையும் தன்னிடத்திலேயே விலாபனம் (ஒடுங்கும்படி) செய்ய வேண்டும். (833-834)

(அவதாரிகை) எப்படி அவைகளை ஆத்மாவினிடத்தில் ஒடுங்கச் செய்கிற தென்பதை 8 சுலோகங்களில் காட்டுகிறார்: -

नाहं देहो नाप्यसुः नाक्षवर्गो नाहंकारो नो मनो नापि बुद्धिः ।
अन्तस्तेषां चापि तद्विक्रियाणां साक्षी नित्यः प्रत्यगेवाहमस्मि ॥ ८३५ ॥

நாஹம் தே³ஹோ நாப்யஸு: நாக்ஷவர்கோ³
நாஹங்காரோ நோ மனோ நாபி பு³த்³தி⁴: ।
அந்தஸ்தேஷாம் சாபி தத்³விக்ரியாணாம்
ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி ॥ 835 ॥

अहं	=	நான்,
அஹம் न देहः	=	தேஹமல்ல,
ந தே ³ ஹ:		

नापि असुः	=	பிராணனும் அல்ல,
नापि अणुः		
न अक्षवर्गोः	=	இந்திரியங்களின் கூட்டமுமல்ல,
न अक्षवर्कोः		
न अहंकारः	=	அஹங்காரமல்ல,
न अहङ्कारः		
नो मनः	=	மனம் அல்ல,
नो मन्		
नो मन्		
नापि बुद्धिः	=	புத்தியுமல்ல,
नापि बुद्धिः		
नो मन्		
तेषां अन्तः	=	அவைகளுக்கு உள்ளே,
तेषां अन्तः		
तेषां अन्तः		
तद्विक्रियाणां	=	அவைகளின் விகாரங்களை,
तद्विक्रियाणां		
तद्विक्रियाणां		
साक्षी	=	நேரில் அறிகிற,
साक्षी		
साक्षी		
नित्यः	=	அழிவற்ற,
नित्यः		
नित्यः		
प्रत्यगेव	=	பிரத்யகாதம் ஸ்வரூபமாகவே,
प्रत्यगेव		
प्रत्यगेव		
अहं	=	நான்,
अहं		
अहम्		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
अस्मि		
अस्मि		

நான் தேஹமல்ல, ப்ராணனுமல்ல, இந்திரியக் கூட்டமும் அல்ல. அஹங்காரமல்ல, மனஸ் அல்ல, புத்தியுமில்லை. உன் இருந்துகொண்டு அவைகளின் மாறுதலுக்கெல்லாம் ஸாக்ஷியாய் நித்யமாய் உள்ளேயுள்ள ஆத்மாவாகவே நான் இருக்கிறேன். (835)

वाचः साक्षी प्राणवृत्तेश्च साक्षी बुद्धेः साक्षी बुद्धिवृत्तेश्च साक्षी ।
चक्षुःश्रोत्रादीन्द्रियाणां च साक्षी साक्षी नित्यः प्रत्यगेवाहमस्मि ॥ ८३६ ॥

வாசு: ஸாக்ஷி ப்ராணவ்ருத்தேஸ்ஸ ச ஸாக்ஷி
பு³த்³தே⁴: ஸாக்ஷி பு³த்³தி⁴வ்ருத்தேஸ்ஸ ச ஸாக்ஷி ।
சக்ஷு:ஸ்ரோத்ராதீ³ந்த³ரியாணாம் ச ஸாக்ஷி
ஸாக்ஷி நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி ॥ 836 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अहं	=	நான்,
अहम्		
वाचः	=	வாக்கிற்கு,
वाचः		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியாகவும்,
साक्षी		
बुद्धेः	=	பிராண வியாபாரத்திற்கும்,
बुद्धेः		
पुंत् ³ தே ⁴ :		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியாகவும்,
साक्षी		
बुद्धेः	=	புத்திக்கு,
बुद्धेः		
पुंत् ³ தே ⁴ :		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியாகவும்,
साक्षी		
बुद्धिवृत्तेश्च	=	புத்தியின் வியாபாரத்திற்கும்,
बुद्धिवृत्तेश्च		
पुंत् ³ தி ⁴ வ்ருத்தே ³ ஸ்ச		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியாகவும்,
साक्षी		
चक्षुःश्रोत्रादीन्द्रियाणां च	=	கண், காது முதலான இந்திரியங்களுக்கும்,
चक्षुःश्रोत्रादीन्द्रियाणां च		
सकृन्ः ³ ரோத்ராதீ ³ ந்த ³ ரியாணம் ச		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியாகவும்,
साक्षी		
नित्यः	=	அழிவற்ற,
नित्यः		
नित्यः		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியான,
साक्षी		
प्रत्यगेव	=	பிரத்யகாத்மாவாகவே,
प्रत्यगेव		
प्रत्यगेव		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
अस्मि		
अस्मि		

நான் வாக்குக்கு ஸாக்ஷி, ப்ராணனுடைய வ்ருத்திக்கு ஸாக்ஷி, புத்திக்கு ஸாக்ஷி, புத்தி வ்ருத்திக்கும் ஸாக்ஷி, கண், காது முதலிய இந்திரியங்களுக்கும் ஸாக்ஷி. இவ்விதம் ஸாக்ஷியாய் நித்யமாய் இருக்கும் உள் ஆத்மாவாகத்தான் நான் இருக்கிறேன். (836)

नाहं स्थूलो नापि सूक्ष्मो न दीर्घो नाहं बालो नो युवा नापि वृद्धः।
नाहं काणो नापि मूको न षण्डः साक्षी नित्यः प्रत्यगेवाहमस्मि ॥ ८३७ ॥

நாஹம் ஸ்தூ³லோ நாபி ஸூக்ஷ்மோ ந தீ³ர்கோ⁴
நாஹம் பா³லோ நோ யுவா நாபி வருத்³த⁴:।
நாஹம் காணோ நாபி மூகோ ந ஷண்ட³:
ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி ॥ 837 ॥

अहं	=	நான்,
अहम्		
न स्थूलः	=	பருமனாக இல்லை,
न सूक्ष्मः	=	சிறியவனாகவும் இல்லை,
न दीर्घः	=	நீளமானவன் இல்லை,
न ती ³ रक ⁴ :		
अहं	=	நான்,
अहम्		
न बालः	=	பாலனல்ல,
नो युवा	=	வாலிபன் அல்ல,
नो वृद्धः	=	கிழவனுமல்ல,
नो षण्डः	=	நபும்ஸகன் அல்ல,
अहं	=	நான்,
अहम्		
न काणः	=	குருடன் அல்ல,
न मूकः	=	ஊமையுமல்ல,
न षण्डः	=	நபும்ஸகன் அல்ல,
न नित्यः	=	அழிவற்ற,
न साक्षी	=	ஸாக்ஷியான,
न प्रत्यगेव	=	பிரத்யகாத்மாவாகவே,
न पृथग्येव		

अहं	=	நான்,
अहम् अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
अस्मि		

நான் பருமன் இல்லை, நான் சிறியவனும் இல்லை, நீளமானவன் இல்லை, நான் பாலன் இல்லை, நான் யுவா இல்லை, கிழவனுமில்லை. நான் குருடன் இல்லை, ஊமையுமில்லை, நபும்ஸகனும் இல்லை. ஸாக்ஷியாய் நிதயமாய் உன் ஆத்மாவாகவே நான் இருக்கிறேன். (837)

नास्म्यागन्ता नापि गन्ता न हन्ता नाहं कर्ता न प्रयोक्ता न वक्ता ।

नाहं भोक्ता नो सुखी नैव दुःखी साक्षी नित्यः प्रत्यगेवाहमस्मि ॥ ८३८ ॥

நாஸ்யாக்³ந்தா நாபி க்³ந்தா ந ஹந்தா

நாஹம் கர்தா ந ப்ரயோக்தா ந வக்தா ।

நாஹம் போ⁴க்தா நோ ஸு³கீ³ நைவ து³:கீ³

ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி ॥ 838 ॥

आगन्ता	=	வருகிறவனாக,
ஆக் ³ ந்தா नास्मि	=	நான் இல்லை,
நாஸ்மி नापि गन्ता	=	போகிறவனும் அல்ல,
நாபி க் ³ ந்தா न हन्ता	=	கொல்கிறவன் அல்ல,
ந ஹந்தா अहं	=	நான்,
அஹம் न कर्ता	=	செய்கிறவன் அல்ல,
ந கர்தா न प्रयोक्ता	=	ஏவுகிறவன் அல்ல,
ந ப்ரயோக்தா न वक्ता	=	பேசுகிறவன் அல்ல,
ந வக்தா अहं	=	நான்,
அஹம் न भोक्ता	=	அனுபவிக்கிறவன் அல்ல,
ந போ ⁴ க்தா		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

न क्रोधी	=	கோபம் உள்ளவன் அல்ல,
न क्‌रோधी ⁴ नैव कामी	=	காமம் உள்ளவன் அல்ல,
नैव कामी न लोभी	=	லோபமுள்ளவனல்ல,
न लोभी ⁴ अहं	=	நான்,
अहम् न बद्धः	=	கட்டுப் பட்டவன் அல்ல,
न प ³ त् ³ त ⁴ : नापि युक्तः	=	யோகத்தில் ஈடுபட்டவன் அல்ல,
नापि युक्तः न मुक्तः	=	விடுபட்டவனல்ல,
न मुक्तः नित्यः	=	அழிவற்ற,
नित्यः साक्षी	=	ஸாக்ஷிபான,
साक्षी प्रत्यगेव	=	பிரத்யகாத்மாவாகவே,
प्रत्यगेव अहं	=	நான்,
अहम् अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
अस्मि		

நான் சேர்க்கையுடையவன் அல்ல, பிரிவு உடையன்னும் இல்லை. ராகம் உள்ளவனில்லை, கோபமுள்ளவனில்லை, காமம் உள்ளவனுமில்லை, லோபமுள்ளவனுமில்லை. நான் (ஸம்ஸாரத்தில்) கட்டுப்பட்டவனில்லை. யோகத்தில் ஈடுபடுபவன் இல்லை. முக்தனுமில்லை உள்ளேயிருக்கும் நித்யமான ஸாக்ஷியாவே நான் இருக்கிறேன். (839)

नान्तःप्रज्ञो नो बहिःप्रज्ञको वा नैव प्रज्ञो नापि चाप्रज्ञ एषः ।

नाहं श्रोता नापि मन्ता न बोद्धा साक्षी नित्यः प्रत्यगेवाहमस्मि ॥ ८४० ॥

நாந்த:ப்ரஜ்ஞோ நோ ப³ஹி:ப்ரஜ்ஞகோ வா

நைவ ப்ரஜ்ஞோ நாபி சாப்ரஜ்ஞ ஏஷ: ।

நாஹம் ஸ்ரோதா நாபி மந்தா ந போ³த்³தா⁴

ஸாக்ஷீ நித்ய: ப்ரத்யகே³வாஹமஸ்மி ॥ 840 ॥

एषः	=	இந்த நான்,
ஏஷ:		
न अन्तः प्रज्ञः	=	உள் அறிவு உள்ளவன் அல்ல,
ந அந்த: ப்ரஜ்ஞ:		
नो बहिःप्रज्ञको वा	=	வெளி அறிவு உள்ளவனுமல்ல,
நோ ப ³ ஹி:ப்ரஜ்ஞகோ வா		
नैव प्रज्ञः	=	ப்ராஜ்ஞனுமல்ல,
நைவ ப்ரஜ்ஞ:		
नापि च अप्रज्ञः	=	ஜடனுமல்ல,
நாபி ச அப்ரஜ்ஞ:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
न श्रोता	=	கேட்கிறவன் அல்ல,
ந ஸ்ரோதா		
नापि मन्ता	=	நினைக்கிறவனுமல்ல,
நாபி மந்தா		
न बोद्धा	=	அறிகிறவனல்ல,
ந போ ³ த் ³ தா ⁴		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
नित्यः	=	அழிவற்ற,
நித்ய:		
साक्षी	=	ஸாக்ஷியான,
ஸாக்ஷீ		
प्रत्यगेव	=	ப்ரத்யகாத்மாவாகவே,
ப்ரத்யகே ³ வ		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
அஸ்மி		

நான் உள் அறிவு உள்ளவன் அல்ல. அதாவது ஸ்வப்ன ஸ்தானத்தில் உள்ள தைஜஸன் அல்ல. நான் வெளி அறிவு உள்ளவன் அல்ல. அதாவது ஜாக்ரநிலயி லுள்ள விசுவனுமல்ல. ஸுஷுப்தி ஸ்தானத்திலுள்ள ப்ரக்ஞானகனனான ப்ராக்ஞனுமல்ல. அறிவில்லாத ஜடமும் அல்ல நான் கேட்கிறவனுமல்ல. நினைக்கிறவனுமல்ல அறிகிறவனுமல்ல. நித்யமான ஸாக்ஷி ரூபமான ப்ரத்யகாத்மாதான் நான். (840)

न मेऽस्ति देहेन्द्रियबुद्धियोगो न पुण्यलेशोऽपि न पापलेशः।

क्षुधापिपासादिषडूर्मिदूरः सदा विमुक्तोऽस्मि चिदेव केवलः ॥ ८४१ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ந மே(அ)ஸ்தி தேஹேந்த்ரியபுத்தியோகோ

ந புண்யலேஸோ(அ)பி ந பாபலேஸ: |

க்ஷாதாபிபாஸாதிஷ்டுர்மிதூர:

ஸதா விமுக்தோ(அ)ஸ்மி சிதேவ கேவல: || 841 ||

மே

= எனக்கு,

மே

देहेन्द्रियबुद्धियोगो

= தேஹம், இந்திரியங்கள், புத்தி இவைகளின்

தேஹேந்த்ரியபுத்தியோகோ ஸம்பந்தம்,

नास्ति

= இல்லை,

நாஸ்தி

पुण्यलेशोऽपि

= சிறிதளவு புண்யமும்,

புண்யலேஸோ(அ)பி

न

= இல்லை,

ந

पापलेशः

= சிறிதளவு பாபமும்,

பாபலேஸ:

न

= இல்லை,

ந

क्षुधापिपासादिषडूर्मिदूरः

= பசி, தாகம் முதலான ஆறு ஊர்மி (அலை)களுக்கு

க்ஷாதாபிபாஸாதிஷ்டுர்மிதூர: (பசி, தாகம், மூப்பு, சாவு, சோகம் மோஹம்)

வெகு தூரத்தில் இருப்பவன்,

सदा

= எப்பொழுதும்,

ஸதா

विमुक्तोऽस्मि

= விடுபட்டவனாக இருக்கிறேன்,

விமுக்தோ(அ)ஸ்மி

केवलः

= தனித்திருக்கும்,

கேவல:

चिदेव

= சைதன்யம்தான் (நான்).

சிதேவ

எனக்கு தேகம் இந்திரியங்கள் புத்தி இவைகளுடன் ஸம்பந்தம் கிடையாது. புண்ணியத்தின் லேசம்கூடக்கிடையாது, பாபத்தின் லேசமும் கிடையாது, பசி தாகம், ஜரை மரணம், சோகம் மோஹம் என்னும் ஆறு சீரமங்களுக்கும் விலகியிருப்பவன் நான். எப்பொழுதும் விடுதலையடைந்தவன் தனித்திருக்கும் சைதன்யம்தான் நான்.

(841)

अपाणिपादोऽहं अवाक् अचक्षुः अप्राण एवास्मि अमना ह्यबुद्धिः ।

व्योमेव पूर्णोऽस्मि विनिर्मलोऽस्मि सदैकरूपोऽस्मि चिदेव केवलः॥ ८४२ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

அபாணிபாதோ³(அ)ஹம் அவாக் அசக்ஷ³:

அப்ராண ஏவாஸ்மி அமனா ஹ்யபு³த்தி⁴: ।

வ்யோமேவ பூர்ணா(அ)ஸ்மி விநிர்மலோ(அ)ஸ்மி

ஸதை³கருபோ(அ)ஸ்மி சிதே³வ கேவல:॥ 842 ॥

அஹ்	=	நான்,
அஹம்		
அபாணிபாத:	=	கை, கால் இல்லாதவன்,
அபாணிபாத:		
அவாக்	=	வாக்கு இல்லாதவன்,
அவாக்		
அசக்ஷ:	=	கண் இல்லாதவன்,
அசக்ஷ:		
அபராண எவ	=	பிராணனில்லாதவனாகவே,
அப்ராண ஏவ		
அஸ்மி	=	இருக்கிறேன்,
அஸ்மி		
அமனா:	=	மனஸு இல்லாதவன்,
அமனா:		
அமனா		
அபு ³ த்தி ⁴ :	=	புத்தி இல்லாதவன்,
அபு ³ த்தி ⁴ :		
வ்யோமேவ	=	ஆகாயம் போல,
வ்யோமேவ		
பூர்ண: அஸ்மி	=	(எங்கும்) நிறைந்தவனாக இருக்கிறேன்,
பூர்ண: அஸ்மி		
விநிர்மல அஸ்மி	=	மிகவும் நிர்மலமாக இருக்கிறேன்,
விநிர்மல அஸ்மி		
சதா	=	எப்பொழுதும்,
சதா		
ஸதா ³		
ஏகரூப:	=	ஒரே ஸ்வரூபமாக,
ஏகரூப:		
அஸ்மி	=	இருக்கிறேன்,
அஸ்மி		
கேவல:	=	தனித்ததான்,
கேவல:		
சிதே ³ வ	=	சைதன்யம்தான் நான்.
சிதே ³ வ		

विपरीतात्मतास्फूर्तिरेव मुक्तिरितीयते ।

सदा समाहितस्यैव सैषा सिध्यति नान्यथा ॥ ८४४ ॥

விபரீதாத்மதாஸ்பூ³ர்திரேவ முக்திரிதீர்யதே ।

ஸதா³ ஸமாஹிதஸ்யைவ ஸைஷா ஸித்⁴யதி நான்யதா³ ॥ 844 ॥

विपरीतात्मता = अत्माவுக்கு நேர் எதிரான அநாத்ம

விபரீதாத்மதா = வஸ்துக்களில் ஆத்மத்தன்மை,

अस्फूर्तिरेव = தோன்றாமல் இருப்பதுதான்,

अस्पृर्तिरेव

मुक्तिः इती = முக்தி என்று,

मुक्तिः इती

ईयंते = சொல்லப்படுகிறது,

ऋयन्ते

सा एष = அந்த இது,

सा एष

सदा = எப்பொழுதும்,

सदा

समाहितस्यैव = ஸமாதியில் இருப்பவனுக்குத்தான்,

समाहितास्यैव

सिध्यति = ஸித்திக்கிறது,

सिध्यति

न अन्यथा = வேறு விதமாக,

न अन्यथा

न = ஸித்திக்காது.

न

(ஆத்மாவிற்கு) விபரீதமான அநாத்ம வஸ்துக்களில் ஆத்மத்தன்மை தோன்றாமல் இருப்பதே முக்தி என்று சொல்லப்படுகிறது. இது எப்பொழுதும் ஸமாசியிலிருப்பவருக்குத்தான் ஸித்திக்கும். வேறு முறையில் ஸித்திக்காது. (844)

न वेषभाषाभिरमुष्य मुक्तिः या केवलाखण्डचिदात्मना स्थितिः ।

तत्सिद्धये स्वात्मनि सर्वदा स्थितो जह्यात् अहंतां ममतां उपाधौ ॥ ८४५ ॥

ந வேஷபா⁴ஷாபி⁴ரமுஷ்ய முக்தி: யா

கேவலாக²ண்ட³சிதா³த்மனா ஸ்தி³தி: ।

தத்ஸித்³த⁴யே ஸ்வாத்மனி ஸர்வதா³ ஸ்தி³தோ

ஜஹ்யாத் அஹந்தாம் மமதாம் உபாதௌ⁴ ॥ 845 ॥

केवलाखण्डचिदात्मना	=	சுத்தமான பிரிவு அற்ற சைதன்ய ஸ்வரூபமாக,
केवलक ³ ण्ड ³ सिता ³ त्मना		
या स्थितिः	=	இருக்கும் நிலை எதுவோ, (அந்த),
या स्ति ³ तिः		
मुक्तिः	=	மুক্তியானது,
मुक्तिः		
अमुष्य	=	இவனுக்கு,
अमुष्य		
अमुष्य		
वेषभाषाभिः	=	வேஷங்களாலும் பேச்சுக்களாலும்,
वेपथपा ⁴ शोपि ⁴		
न	=	ஏற்படாது,
न		
तत्सिद्धये	=	அது ஸித்திப்பதற்கு,
तत्सिद्धये		
तत्सिद्धये		
स्वात्मनि	=	தன் ஆத்ம ஸ்வரூபத்தில்,
स्वात्मनि		
स्वात्मनि		
सर्वदा	=	எப்பொழுதும்,
सर्वदा		
सर्वदा		
स्थितः	=	இருந்துகொண்டு,
स्थितः		
स्थितः		
उपाधौ	=	சரீரம் முதலான உபாதியில்,
उपाधौ		
उपाधौ		
अहंता	=	நான் என்ற எண்ணத்தையும்,
अहंता		
अहंता		
ममता	=	என்னுடையது என்ற எண்ணத்தையும்,
ममता		
ममता		
विद्वात्	=	விட்டு விடவேண்டும்.
विद्वात्		
विद्वात्		

சுத்தமான அகண்ட சைதன்ய ஸ்வரூபமாகவே இருந்து விடுகிறது என்பது எதுவோ, அந்த முக்தி இவனுக்கு வெளி வேஷங்களினாலாவது பேச்சுக்களினாலாவது ஏற்பட்டு விடாது. அது ஏற்படுவதற்கு எப்பொழுதும் தன் ஆத்ம ஸ்வரூபத்திலேயே இருந்துகொண்டு சரீரம் முதலான உபாதிகளில் நான் என்பதையும் என்னுடையது என்பதையும் விட்டு விடவேண்டும். (845)

स्वात्मतत्त्वं समालम्ब्य कुर्यात् प्रकृतिनाशनम् ।
तेनैव मुक्तो भवति नान्यथा कर्मकोटिभिः ॥ ८४६ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ஸ்வாத்மதத்வம் ஸமாலம்ப்³ய குர்யாத் ப்ரக்ருதிநாஸனம் ।
தேனைவ முக்தோ ப⁴வதி நான்யதா² கர்மகோடிபி⁴: ॥ 846 ॥

स्वात्मतत्त्वं	=	தனது ஆகம் ஸ்வரூபத்தை,
ஸ்வாத்மதத்வம்		
समालम्ब्य	=	பிடித்துக்கொண்டு,
ஸமாலம்ப் ³ ய		
प्रकृतिनाशनम्	=	ப்ரகருதியின் நாசத்தை,
ப்ரக்ருதிநாஸனம்		
कुर्यात्	=	செய்யவேண்டும்,
குர்யாத்		
तेनैव	=	அதனால்தான்,
தேனைவ		
मुक्तः	=	முக்தனாக,
முக்த:		
भवति	=	ஆகிறது,
ப ⁴ வதி		
अन्यथा	=	வேறு விதமாக,
அன்யதா ²		
कर्मकोटिभिः	=	கோடி கர்மாக்களாலும்,
கர்மகோடிபி ⁴ :		
न	=	முக்தனாக ஆவதில்லை.
ந		

தன்னுடைய ஆத்மதத்வத்தை நன்கு பிடித்துக்கொண்டு ப்ரக்ருதியின் நாசத்தைச் செய்யவேண்டும். அதனால்தான் முக்தி ஏற்படுகிறது. ப்ரக்ருதியை அழிக்காமல், ஆத்மாவைப் பிடித்துக்கொள்ளாமல் கோடிக்கணக்கான கர்மாக்களைச் செய்தபோதிலும் முக்தி ஏற்படாது. (846)

ज्ञात्वा देवं सर्वपाशापहानिः क्षीणैः क्लेशैर्जन्ममृत्युप्रहानिः ।
इत्येवैषा वैदिकी वाग्ब्रवीति क्लेशक्षत्यां जन्ममृत्युप्रहाणिम् ॥ ८४७ ॥

ஜ்ஞாத்வா தே³வம் ஸர்வபாஸாபஹானி:
கூழீணை: க்லேஸைர் ஜன்ம ம்ருத்யு ப்ரஹானி: ।
இத்யேவைஷா வைதி³கீ வாக்³ ப்³ரவீதி
க்லேஸ கூஷத்யாம் ஜன்ம ம்ருத்யு ப்ரஹாணிம் ॥ 847 ॥

देवं	=	தேவனை,
தே ³ வம்		

ज्ञात्वा	=	அறிந்து,
ज्ஞात्वा सर्वपाशापहानिः	=	எல்லா பாசங்களின் விநாசம் ஏற்படுகிறது,
ஸர்வபாஸாபஹானி: क्षीणैः	=	அழிந்துபோன,
कृष्टीणैः क्लेशैः	=	கிலேசங்களால்,
க்லேஸை: जन्ममृत्युप्रहाणिम्	=	பிறவி மரணங்களின் நாசம் ஏற்படுகிறது,
ஜன்ம ம்ருத்யு ப்ரஹாணிம் इत्येव	=	என்றே,
இத்யேவ एषा	=	இந்த,
ஏஷா वैदिकी वाक	=	வேதத்திலுள்ள வாக்கு,
வைதி ³ கீ வாக क्लेशक्षत्यां	=	க்லேசங்கள் அழிவதில்,
க்லேஸ கூஷத்யாம் जन्ममृत्युप्रहाणिम्	=	பிறவி மரணங்களின் விநாசத்தை,
ஜன்ம ம்ருத்யு ப்ரஹாணிம் ब्रवीति	=	சொல்கிறது.
ப் ³ ரவீதி		

"ஸ்வயம்ப்ரகாசமான ஆத்மாவை நானே அவர் என்று தெரிந்துகொண்டு விட்டால் அவித்யாருபமான எல்லாவித கட்டுகளும் போய்விடும். அவித்யாதிக ளான க்லேசங்கள் போய்விட்டால் ஜனனமரணமும் இராது" என்ற இந்த வேதவாக்கு (ச்வேதாச்வதர உபநிஷத 1-11) க்லேசம் போய்விட்டால் ஜனனமரணமும் போய்விடு மென்றே சொல்கிறது. (847)

भूयो जन्माद्यप्रसक्तिः विमुक्तिः क्लेश क्षत्यां भाति जन्माद्यभावः।

क्लेशक्षत्याः हेतुः आत्मैकनिष्ठा तस्मात् कार्या ह्यात्मनिष्ठा मुमुक्षोः ॥ ८४८ ॥

பூ⁴யோ ஜன்மாத்³யப்ரஸக்தி: விமுக்தி:

க்லேஸ கூஷத்யாம் பா⁴தி ஜன்மாத்³யபா⁴வ:।

க்லேஸகூஷத்யா: ஹேது: ஆத்மைகநிஷ்டா²

தஸ்மாத் கார்யா ஹ்யாத்மநிஷ்டா² முமுக்ஷோ: ॥ 848 ॥

भूयः = மறுபடியும்,

पू⁴यः

वासना एव	=	வாஸனைகள் தான்,
वासां एव जन्मादि कारणम्	=	பிறப்பு முதலியவற்றிற்குக்காரணமான,
जन्मादि कारणम् क्लेशाः स्युः	=	கிலேசங்கள் ஆகும்,
क्लेशाः स्युः ज्ञाननिष्ठाग्निना	=	ஞானத்திலேயே நிலைத்திருப்பது என்ற
ज्ञाननिष्ठाग्निना ज्ஞाननिष्ठा ³ க் ³ னி ³ னா	=	அக்னியால்,
तासां दाहे	=	அந்த வாஸனைகள் பொசுங்கிவிட்டால்,
तासां दाहे तथा ² नो जन्महेतुता	=	(அவைகளுக்கு) பிறவிக்குக் காரணமாயிருக்கும்
नो जन्महेतुता नो जन्महेतुता	=	தன்மை இருக்காது.

வாஸனைகள் தான் ப்ராணிகளுக்கு ஜன்மம் முதலியதிற்குக் காரணமாயுள்ள க்லேசங்களாகும். ஞான நிலையாகிற அக்னியினால் அந்த வாஸனைகளை எரித்து விட்டால், அவைகளுக்கு ஜன்மத்திற்குக் காரணமாயிருக்கும் தன்மை இராது. (849)

बीजान्यग्निप्रदग्धानि न रोहन्ति यथा पुनः।

ज्ञानदग्धैः तथा क्लेशैः नात्मा संपद्यते पुनः ॥ ८५० ॥

பீ³ஜான்யக்³னிப்ரத³க்³தா⁴னி ந ரோஹந்தி யதா² புன:।

ஜ்ஞானத³க்³தை⁴: ததா² க்லேஸை: நாத்மா ஸம்பத்³யதே புன: ॥ 850 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ² अग्निप्रदग्धानि	=	நெருப்பில் பொசுங்கிய,
अग्निप्रदग्धानि अक् ³ னிப்ரத ³ க் ³ தா ⁴ னி	=	விதைகள்,
बीजानि	=	பீ ³ ஜானி
पुनः	=	மறுபடியும்,
पुनः न रोहन्ति	=	முளைப்பதில்லையோ,
न रोहन्ति तथा	=	அப்படியே,
तथा ² ज्ञानदग्धैः	=	ஞானத்தால் பொசுங்கிய,
ज्ञानदग्धैः ज्ஞானத ³ க் ³ தை ⁴ :	=	

क्लेशै:	=	க்லேசங்களால்,
क्लेशै:		
आत्मा	=	ஆத்மா,
ஆத்மா		
पुनः	=	மறுபடியும்,
புன:		
पुनः		
न संपद्यते	=	பிறக்கிறதில்லை.
ந ஸம்பத் ³ யதே		

அக்னியால் நன்கு எரிக்கப்பட்ட விதைகள் எப்படி மறுபடியும் முளைக்கிறதில்லையோ, அப்படியே ஞானத்தினால் எரிக்கப்பட்ட க்லேசங்களால் ஆத்மா மறுபடியும் உண்டாகிறதில்லை. (850)

तस्मात् मुमुक्षोः कर्तव्या ज्ञाननिष्ठा प्रयत्नतः ।

निःशेषवासनाक्षत्यै विपरीतनिवृत्तये ॥ ८५१ ॥

தஸ்மாத் முமுகுஷோ: கர்தவ்யா ஜ்ஞானநிஷ்டா³ ப்ரயத்னத: ।

நி:ஸேஷவாஸனாக்ஷத்யை விபரீதநிவ்ருத்தயே ॥ 851 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
मुमुक्षोः	=	மோகூழ் அடையவிருப்பமுள்ளவனுக்கு,
முமுகுஷோ:		
निःशेषवासनाक्षत्यै	=	பாக்கியில்லாமல் வாஸனைகள் அழிவதற்கும்,
நி:ஸேஷவாஸனாக்ஷத்யை		
विपरीतनिवृत्तये	=	விபரீத பாவனை நீங்குவதற்கும்,
விபரீதநிவ்ருத்தயே		
प्रयत्नतः	=	முயற்சியுடன்,
ப்ரயத்னத:		
ज्ञाननिष्ठा	=	ஞான நிஷ்டையானது,
ஜ்ஞானநிஷ்டா ³		
कर्तव्या	=	செய்யத்தக்கது.
கர்தவ்யா		

ஆகையினால் முமுகுஷுவால் பாக்கியன்னியில் முழுவதும் வாஸனைகள் போவதற்கும் விபரீத பாவனைகள் நிவ்ருத்தியாவதற்கும் வெகு ப்ரயத்னம் எடுத்துக் கொண்டு ஞான நிஷ்டை ஏற்படுத்திக்கொள்ளவேண்டும். (851)

(அவதாரிகை) ஞானத்திலேயே நிலைத்திருக்கவேண்டும் என்று சொன்னபடியால் அதை அப்யாஸம் செய்கிறவருக்கு எவ்வித கர்மாவும் இருக்கமுடியாது என்பதை 14 சுலோகங்களில் வற்புறுத்துகிறார்: -

ज्ञाननिष्ठातत्परस्य नैव कर्मोपयुज्यते ।

ஜ்ஞானநிஷ்டா³தத்பரஸ்ய நைவ கர்மோபயுஜ்யதே ।

ज्ञाननिष्ठातत्परस्य = ஞான நிஷ்டையில் ஈடுபட்டவனுக்கு,

ஜ்ஞானநிஷ்டா³தத்பரஸ்ய கர்ம = கர்மாவானது,

கர்ம
नैव कर्मोपयुज्यते = உபயோகப்படவேபடாது.

நைவ கர்மோபயுஜ்யதே

ஞான நிலையில் ஈடுபடுபவருக்கு கர்மா உபயோகப்படவேபடாது.

कर्मणो ज्ञाननिष्ठायाः न सिध्यति सहस्थितिः ।

परस्परविरुद्धत्वात् तयोः भिन्नस्वभावयोः ॥ ८५२ ॥

கர்மணோ ஜ்ஞானநிஷ்டா³யா: ந ஸித்⁴யதி ஸஹஸ்தி³தி: ।

பரஸ்பர விருத்³த⁴வாத் தயோ: பி⁴ன்ன ஸ்வபா⁴வயோ: ॥ 852 ॥

भिन्नस्वभावयोः = வெவ்வேறு ஸ்வபாவமுள்ள,

பி⁴ன்ன ஸ்வபா⁴வயோ:

तयोः = அந்த கர்மாவும் ஞானநிஷ்டையும்,

தயோ:

परस्परविरुद्धत्वात् = ஒன்றுக்கொன்று விருத்தமாயிருப்பதால்,

பரஸ்பர விருத்³த⁴வாத்

कर्मणः = கர்மாவுக்கும்,

கர்மண:

ज्ञाननिष्ठायाः = ஞான நிஷ்டைக்கும்,

ஜ்ஞானநிஷ்டா³யா:

सहस्थितिः = சேர்ந்து இருப்பது,

ஸஹஸ்தி³தி:

न सिध्यति = ஸித்திக்காது.

ந ஸித்⁴யதி

வெவ்வேறு ஸ்வபாவமுள்ள கர்மாவும் ஞான நிஷ்டையும் ஒன்றுக்கொன்று விருத்தமாயிருப்பதால் கர்மாவும் ஞான நிஷ்டையும் சேர்ந்திருப்பது ஸாத்யமில்லை.

कर्तृत्वभावनापूर्व कर्म ज्ञानं विलक्षणम् ।

देहात्मबुद्धेः विच्छित्त्यै ज्ञानं कर्म विवृद्धये ॥ ८५३ ॥

கர்த்ருத்வபா⁴வனாபூர்வம் கர்ம ஜ்ஞானம் விலக்ஷணம் ।

தே³ஹாத்மபு³த்³தே⁴: விச்சி²த்தயை ஜ்ஞானம் கர்ம விவ்ருத்³த⁴யே ॥ 853 ॥

कर्म	=	கர்மாவானது,
கர்ம		
कर्तृत्वभावनापूर्व	=	நான் கர்த்தா (செய்கிறவன்) என்ற
கர்த்ருத்வபா ⁴ வனாபூர்வம்		எண்ணத்தை முன்னிட்டது,
ज्ञानं	=	ஞானம்,
ஜ்ஞானம்		
विलक्षणम्	=	(இதற்கு) மாறுபட்ட தன்மையுள்ளது,
விலக்ஷணம்		
देहात्मबुद्धेः	=	தேஹத்தில் நான் என்ற எண்ணத்தை,
தே ³ ஹாத்மபு ³ த் ³ தே ⁴ :		
विच्छित्त्यै	=	தொலைப்பதற்காக,
விச்சி ² த்தயை		
ज्ञानं	=	ஞானம்,
ஜ்ஞானம்		
विवृद्धये	=	(அதை) வளர்ப்பதற்காக,
விவ்ருத் ³ த ⁴ யே		
कर्म	=	கர்மா.
கர்ம		

நான் செய்கிறேன் என்ற எண்ணத்தை முன்னிட்டது கர்மா, இதற்கு மாறுதலான லக்ஷணம் (நான் செய்கிறவன் இல்லை என்ற பாவனை) உள்ளது ஞானம். தேஹத்தில் தான் என்கிற புத்தி போவதற்காக ஞானம், (அந்த புத்தியை) நன்கு வருத்திசெய்வதற்கு கர்மா. (853)

अज्ञानमूलकं कर्म ज्ञानं तू उभयनाशकं ।

ज्ञानेन कर्मणो योगः कथं सिध्यति वैरिणा ॥ ८५४ ॥

அஜ்ஞானமூலகம் கர்ம ஜ்ஞானம் தூ உப⁴யநாஸகம் ।

ஜ்ஞானேன கர்மணோ யோக³: கத³ம் ஸித்⁴யதி வைரிணா ॥ 854 ॥

कर्म	=	கர்மாவானது,
கர்ம		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अज्ञानमूलकं	=	அக்ஞானத்தைக் காரணமாகக் கொண்டது,
अज्ञानमूलकम्		
ज्ञानं तू	=	ஞானமோவெனில்,
ज्ञानम् तू		
उभयनाशकं	=	அக்ஞானம் கர்பா இரண்டையும் அழிக்கக்
உப ⁴ யநாஸகம்		கூடியது,
कर्मणः	=	கர்மாவுக்கு,
कर्मणः		
वैरिणा	=	எதிரியான,
वैरिणा		
ज्ञानेन	=	ஞானத்தோடு,
ज्ञानेन		
योगः	=	சேர்க்கை,
योगः		
योक ³ :		
कथं सिध्यति	=	எப்படி ஏற்படும்?
कथं सिध्यति		

அக்ஞானத்தைக் காரணமாகக்கொண்டது கர்மா, ஞானமோ அக்ஞானம், கர்மா இரண்டையும் நாசம் செய்வது. கர்மாவிற்குத் தன் சத்ருவான ஞானத்துடன் சேர்க்கை எப்படி இருக்கமுடியும்? (854)

सहयोगो न घटते यथा तिमिरतेजसोः ।

निमेषोन्मेषयोर्वापि तथैव ज्ञानकर्मणोः ॥ ८५५ ॥

ஸஹயோகோ³ ந க⁴டதே யதா² திமிரதேஜஸோ: ।

நிமேஷோன்மேஷயோர்வாபி ததை²வ ஜ்ஞானகர்மணோ: ॥ 855 ॥

यथा	=	எப்படி,
यथा ²		
तिमिरतेजसोः	=	இருட்டுக்கும் வெளிச்சத்திற்கும்,
तिमिरतेजसोः		
निमेषोन्मेषयोर्वापि	=	அல்லது கண்ணை மூடுவதற்கும் திறப்பதற்கும்,
निमेषोन्मेषयोर्वापि		
निमेषोन्मेषयोर्वापि		
सहयोगः	=	கூடச்சேர்ந்திருப்பது,
सहयोगः		
योक ³ :		
न घटते	=	பொருந்தாதோ,
न घटते		
न क ⁴ डते		

ததேவ	=	அப்படியே,
ததை ³ வ ज्ञानकर्मणो:	=	ஞானத்திற்கும் கர்மாவிற்கும் (கூடச் ஜ்ஞானகர்மணோ: சேர்ந்திருப்பது பொருந்தாது.)

இருட்டிற்கும் வெளிச்சத்திற்கும், அல்லது கண்ணை மூடுவதற்கும் திறப்பதற்கும், எப்படி கூடச் சேர்ந்திருப்பது பொருந்தாதோ, அப்படியேதான் ஞானத்திற்கும் கர்மாவுக்கும் கூடச்சேர்ந்திருப்பது பொருந்தாது. (855)

प्रतीचीं पश्यतः पुंसः कुतः प्राचीविलोकनम् ।
प्रत्यक्प्रवणचित्तस्य कुतः कर्मणि योग्यता ॥ ८५६ ॥

ப்ரதீசீம் பஸ்யத: பும்ஸ: குத: ப்ராசீவிலோகனம் ।
ப்ரத்யக் ப்ரவண சித்தஸ்ய குத: கர்மணி யோக்³யதா ॥ 856 ॥

प्रतीचीं	=	மேற்கு திசையை,
ப்ரதீசீம்		
पश्यतः	=	பார்க்கிற,
பஸ்யத:		
पुंसः कुतः	=	மனிதனுக்கு,
பும்ஸ: குத:		
प्राचीविलोकनम्	=	கிழக்குத் திசையைப் பார்ப்பது,
ப்ராசீவிலோகனம்		
कुतः	=	எப்படி ஏற்படும்?
குத:		
प्रत्यक्प्रवणचित्तस्य	=	பிரத்யகாத்மாவில் ஈடுபடும்
ப்ரத்யக் ப்ரவண		மனமுள்ளவனுக்கு,
कर्मणि	=	கர்மா செய்வதில்,
கர்மணி		
योग्यता	=	தகுதி,
யோக் ³ யதா		
कुतः	=	எப்படி ஏற்படும்?
குத:		

மேற்கே பார்த்துக்கொண்டிருக்கிற மனிதனுக்கு கிழக்கே பார்ப்பது எப்படி ஸாத்யம்? உள்ளே இருக்கும் ஆத்மா விடத்தில் ஈடுபட்ட மனமுள்ளவனுக்கு கர்மா செய்வதில் யோக்யதை எப்படி இருக்கமுடியும்? (856)

ज्ञानैकनिष्ठानिरतस्य भिक्षो नैवावकाशोऽस्ति हि कर्मतन्त्रे ।
तदेव कर्मास्य तदेव संध्या तदेव सर्वं न ततोऽन्यदस्ति ॥ ८५७ ॥

ஜ்ஞானைகநிஷ்டா²நிரதஸ்ய பி⁴க்ஷோ
நைவாவகாஸோ(அ)ஸ்தி ஹி கர்மதந்த்ரே ।
ததே³வ கர்மாஸ்ய ததே³வ ஸந்த⁴யா
ததே³வ ஸர்வம் ந ததோ(அ)ன்யத³ஸ்தி ॥ 857 ॥

ज्ञानैकनिष्ठानिरतस्य	=	ஞானம் ஒன்றிலேயே நிலைத்திருப்பதில் ஈடுபட்ட,
ஜ்ஞானைகநிஷ்டா ² நிரதஸ்ய		
भिक्षो	=	ஸந்நியாசிக்கு,
பி ⁴ க்ஷோ		
कर्मतन्त्रे	=	கர்மாவைச் செய்வதில்,
கர்மதந்த்ரே		
अवकाश एव	=	அவகாசமே,
அவகாஸ ஏவ		
नास्ति हि	=	கிடையாது அல்லவா?
நாஸ்தி ஹி		
तदेव	=	அந்த ஞான நிஷ்டைதான்,
ததே ³ வ		
अस्य	=	இந்த ஸந்நியாசிக்கு,
அஸ்ய		
कर्म	=	கர்மா,
கர்ம		
तदेव	=	அதுதான்,
ததே ³ வ		
संध्या	=	ஸந்த்யோபாஸனம்,
ஸந்த ⁴ யா		
तदेव	=	அதுதான்,
ததே ³ வ		
सर्वं	=	எல்லாம்,
ஸர்வம்		
ततः	=	அதைக்காட்டிலும்,
தத:		
अन्यत्	=	வேறு,
அன்யத்		
नास्ति	=	கிடையாது.
நாஸ்தி		

ஞானம் ஒன்றிலேயே நிலைத்திருப்பதில் ஈடுபட்ட ஸந்த்யாஸிக்கு கர்மா செய்வதற்கு அவகாசமே இராதே. அந்த ஞான நிஷ்டைதான் இந்த பிக்ஷுவுக்கு கர்மா. அதுவேதான் ஸந்த்யா உபாஸனை. அதுவேதான் எல்லாம். அதைத்தவிர வேறு யாதொன்றும் கிடையாது. (857)

बुद्धिकल्पितमालिन्यक्षालनं स्नानं आत्मनः ।

तेनैव शुद्धिः एतस्य न मृदा न जलेन च ॥ ८५८ ॥

பு³த்³தி⁴ கல்பித மாலின்யக்ஷாலனம் ஸ்னானம் ஆத்மன: ।

தேனைவ ஸாத்³தி⁴: ஏதஸ்ய ந ம்ருதா³ ந ஜலேன ச ॥ 858 ॥

बुद्धिकल्पित	=	புத்தியால் கல்பிக்கப்பட்ட,
पु ³ त् ³ ति ⁴ कल्पित		
मालिन्यक्षालनं	=	அழுக்கைப் போக்குவது,
मालिन्यक्षालनम्		
आत्मनः	=	ஆத்மாவிற்கு,
आत्मनः		
स्नानं	=	ஸ்னானம்,
स्नानम्		
तेनैव	=	அதனாலேயே
तैव		
एतस्य	=	இந்த ஆத்மாவிற்கு,
एतस्य		
शुद्धिः	=	பரிசுத்தி,
शुद्धिः		
मृदा	=	மண்ணால்,
मृदा		
न	=	(சுத்தி) இல்லை,
न		
जलेन	=	தண்ணீராலும்,
जलेन		
न	=	இல்லை,
न		

ஆத்மாவிற்கு ஸ்நானம் என்பது புத்தியினால் ஏற்பட்டிருக்கு அழுக்கை அலம்புவதுதான். அதனாலேயே இவருக்கு சுத்தி. மண்ணினால் சுத்தியில்லை ஜலத்தினாலும் இல்லை. (858)

दृश्यं	=	காணப்படும்,
त् ³ ருச்யம் अखिलं	=	எல்லாவற்றையும்,
अकि ² लम् विनिषिध्य	=	இல்லாமல் செய்து விட்டு,
विनिषिद्य स्वस्वरूपेण	=	தனது ஆத்ம ஸ்வரூபமாக,
स्वस्ववरूपेण या स्थितिः	=	இருப்பது எதுவோ,
या स्थिति ² तिः सा	=	அது,
सा संध्या	=	ஸந்த்யோபாஸனம்,
सन्त ⁴ या तत् अनुष्ठानं	=	அது அனுஷ்டானம்,
तत् अनुष्ठान ² नम् तत्	=	அது,
तत् दानं	=	தானம்,
तानम् तत् हि भोजनम्	=	அதுவே போஜனம்.
तत् ह्रि पो ⁴ जनम्		

த்ருச்யமான எல்லாவற்றையும் நன்கு நி²ஷேதம் பண்ணி தன் ஸ்வரூபமா கவே இருப்பது எதுவோ, அதுதான் ஸந்த்யை. அதுதான் அனுஷ்டானம். அதுவே தானம். அதுவே போஜனம். (860)

विज्ञातपरमार्थानां शुद्धसत्त्वात्मनां सताम् ।

यतीनां किं अनुष्ठानं स्वानुधि विनाऽपरम् ॥ ८६१ ॥

விஜ்ஞாதபரமார்தா²னம் ஸாத்³த⁴ஸத்த்வாத்மனம் ஸதாம் ।

யதீ²னம் கிம் அனுஷ்டா²னம் ஸ்வானுதி⁴ வினா(அ)பரம் ॥ 861 ॥

विज्ञातपरमार्थानां = உண்மைப்பொருளான ஆத்மாவை

विज्ञातपरमार्थानां = அறிந்தவர்களும்,

शुद्धसत्त्वात्मनां = சுத்தமான ஸத்வ ஸ்வபாவமுள்ளவர்களாயும்,

सात्³த⁴ஸத்த்வாத்மனம்

सताम्	=	ஸாதுக்களாயும் உள்ள,
ஸதாம்		
यतीनां	=	ஸந்யாஸிகளுக்கு,
யதீனாம்		
स्वानुधि विना	=	ஆத்மாவை அனுஸந்தானம் செய்வதைத் தவிற,
ஸ்வானுதி ⁴ வினா		
अपरम्	=	வேறு,
அபரம்		
अनुष्ठानं	=	அனுஷ்டானம்,
அனுஷ்டா ² னம்		
किं	=	எது இருக்கிறது?
கிம்		

உண்மையான ஆத்மதத்வத்தை அறிந்தவர்களாயும், சுத்தமான ஸத்வஸ்வப
வமுள்ளவர்களாயும், ஸாதுக்களாயும் உள்ள ஸந்யாஸிகளுக்குத் தன் ஆத்மாவை
அனுஸந்தானம் செய்வதைத்தவிற வேறு என்ன அனுஷ்டானம் இருக்க முடியும்?

(861)

तस्मात् क्रियान्तरं त्यक्त्वा ज्ञाननिष्ठापरो यतिः ।

सदात्मनिष्ठया तिष्ठेत् निश्चलः तत्परायणः ॥ ८६२ ॥

தஸ்மாத் க்ரியாந்தரம் த்யக்த்வா ஜ்ஞானநிஷ்டா²பரோ யதி: ।

ஸதா³த்மநிஷ்ட²யா திஷ்டே²த் நிஸ்சல: தத்பராயண: ॥ 862 ॥

तस्मात्	=	ஆகையால்,
தஸ்மாத்		
ज्ञाननिष्ठापरः	=	ஞான நிஷ்டையில் ஈடுபட்ட,
ஜ்ஞானநிஷ்டா ² பர:		
यतिः	=	யதியானவர்,
யதி:		
क्रियान्तरं	=	வேறு கர்மாவை,
க்ரியாந்தரம்		
त्यक्त्वा	=	விட்டுவிட்டு,
த்யக்த்வா		
तत्परायणः	=	அதையே முக்ய லக்ஷ்யமாகக் கொண்டு,
தத்பராயண:		
निश्चलः	=	சலிக்காதவனாக,
நிஸ்சல:		

सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³ आत्मनिष्ठया	=	ஆத்ம நிஷ்டையுடன்,
ஆத்மநிஷ்ட ² யா तिष्ठत्	=	இருக்கவேண்டும்.
திஷ்டே ² த்		

ஆகையால் யதியானவர் வேறு கார்யங்களை விட்டுவிட்டு ஞானநிஷ்டையில் ஈடுபட்டு அதிலேயே நோக்கத்துடன் சலிக்காமல் எப்பொழுதும் ஆத்மநிஷ்டையுடன் இருந்து வரவேண்டியது. (862)

कर्तव्यं स्वोचितं कर्म योगं आरोढुं इच्छता ।

आरोहणं कुर्वतस्तु कर्म नारोहणं मतम् ॥ ८६३ ॥

கர்தவ்யம் ஸ்வோசிதம் கர்ம யோக³ம் ஆரோடு⁴ம் இச்ச²தா ।
ஆரோஹணம் குர்வதஸ்து கர்ம நாரோஹணம் மதம் ॥ 863 ॥

योगं	=	யோக நிலையில்,
யோக ³ ம் आरोढुं	=	ஏறுவதற்கு,
ஆரோடு ⁴ ம் इच्छता	=	விரும்புகிறவனால்,
இச்ச ² தா स्वोचितं	=	தனக்கு உசிதமான,
ஸ்வோசிதம் कर्म	=	கர்மாவானது,
கர்ம कर्तव्यं	=	செய்யத்தக்கது,
கர்தவ்யம் आरोहणं	=	ஏறுவதை,
ஆரோஹணம் कुर्वतस्तु	=	செய்கிறவனுக்கோவெனில்,
குர்வதஸ்து कर्म	=	கர்மாவானது,
கர்ம आरोहणं	=	ஏறுவதற்கு ஸாதனமாக,
ஆரோஹணம்		

न मत् = கருதப்படவில்லை.

ந மதம்

யோகநிலையில் ஏறுவதற்கு விருப்பமுள்ளவனால் தன் தன் வர்ணத்திற்கும் ஆச்ரமத்திற்கும் உசிதமான கர்மா செய்யத்தக்கதுதான் கர்மாக்கள், யோகநிலையில் ஏற விருப்பம் ஏற்படுவதற்கு ஸாதனம். பலனில் ஆசையில்லாமல் ஈசுவரார்ப்பண புத்தியுடன் நித்ய நைமித்திக கர்மாக்களைச் செய்வதால் சித்தத்திற்கு சுத்தி ஏற்பட்டு அதன்மூலம் யோகநிலையில் ஏறுவதற்கு இச்சை இண்டாகிறது. இதே கருத்தைத் தான் கீதையில் (6-7)

आरुरुक्षोर्मुनेर्योगं कर्म कारणमुच्यते ।

ஆருருக்ஷோர்முனேர்யோகம் கர்ம காரணமுச்ச்யதே ।

என்று பகவான் கூறுகிறார். யோகத்தில் ஆருருக்ஷாவாக ஆவதற்கு கர்மா காரணம் என்பது இதன் கருத்து. இதே அபிப்ராயத்தில்தான் ஜிஜ்ஞாஸைக்கும் முமுக்ஷுக்கும் கர்மா காரணம் என்று சொல்லப்படுகிறது. கர்மாக்களால் சித்த சுத்தி ஏற்பட்டு யோகாரோகணத்தில் தீவ்ரவிருப்பம் வந்த பின் ஆரோஹணம் செய்வதற்குக் கர்மா காரணமில்லை. (863)

(அவதாரிகை) யோகாரோஹணம் செய்வதற்குக் கர்மா ஸாதனம் இல்லை என்பதுமட்டுமல்ல. கர்மா இடைஞ்சலாகத்தான் ஆகும் என்பதைக் கூறுகிறார்: -

योगं समारोहति यो मुमुक्षुः क्रियान्तरं तस्य न युक्तमीषत् ।

क्रियान्तरासक्तमनाः पतत्यसौ तालद्रुमारोहणकर्तृवत् ध्रुवम् ॥ ८६४ ॥

யோகம் ஸமாரோஹதி யோ முமுக்ஷு:

க்ரியாந்தரம் தஸ்ய ந யுக்தமீஷத் ।

க்ரியாந்தராஸக்தமனா: பதத்யஸௌ

தாலத்ருமாரோஹணகர்த்ருவத் த்ருவம் ॥ 864 ॥

मुमुक्षुः = மோக்ஷம் அடைவதில் விருப்பமுள்ள,

मुमुक्षुः

वः = எவன்,

वः

योगं = யோகத்தில்,

योकम्

समारोहति = ஏறுகிறானே,

ஸமாரோஹதி

तस्य = அவனுக்கு,

तस्य

क्रियान्तरं	=	வேறு கர்மா,
க்ரியாந்தரம்		
ईषत्	=	கொஞ்சமும்,
ஈஷத்		
न युक्तं	=	உசிதமில்லை,
ந யுக்தம்		
क्रियान्तरासक्तमनाः	=	வேறு கார்யத்தில் ஈடுபட்ட மனம் உள்ள,
க்ரியாந்தராஸக்தமனா:		
असौ	=	அவன்,
அஸௌ		
ध्रुवम्	=	நிச்சயமாக,
த்ருவம்		
तालद्रुमारोहणकर्तृवत्	=	பனைமரத்தில் ஏறுவதைச் செய்கிறவன்போல்,
தாலத்ருமாரோஹணகர்த்ருவத்		
पतति	=	விழுகிறான்.
பததி		

எந்த முமுகூஷ யோகநிலைக்கு ஏறுகிறாரோ அவருக்கு வேறு கார்யம் கொஞ்ச மேனும் நியாயமாகாது. வேறு கார்யத்தில் பற்றுள்ள மனஸ் உள்ளவனாய் இருந்தால் அவன் கீழேதான் விழுவான். பனைமரத்தில் ஏறிக்கொண்டிருக்கிறவன் வேறு கார்யத்தில் கவனம் செலுத்தினால் கீழே விழுந்து விடுவான் அல்லவா? அவன் மேலே எப்படி ஏற முடியும்? இதுபோலவேதான். (864)

(அவதாரிகை) ஏறுகிறவருக்கே கர்மா கிடையாதென்றால் ஏறினவருக்கு கர்மா நிச்சயம் கிடையாது என்பதைக் காட்டுகிறார்: -

योगारूढस्य सिद्धस्य कृतकृत्यस्य धीमतः।

नास्त्येव हि बहिर्दृष्टिः का कथा तत्र कर्मणाम् ।

யோகாருடஸ்ய ஸித்தஸ்ய க்ருதக்ருத்யஸ்ய தீமத: ।

நாஸ்த்யேவ ஹி பஹிர்த்ருஷ்டி: கா கதா தத்ர கர்மணாம் ।

योगारूढस्य	=	யோகத்தில் ஏறினவரும்,
யோகாருடஸ்ய		
सिद्धस्य	=	ஸித்தி பெற்றவரும்,
ஸித்தஸ்ய		
कृतकृत्यस्य	=	செய்யவேண்டியதைச் செய்து முடித்தவருமான,
க்ருதக்ருத்யஸ்ய		

धीमतः	=	புத்திமானுக்கு,
तृ ⁴ मतः बहिर्दृष्टिः	=	வெளிப்பார்வை,
प ³ ह्निर्त ³ रुण्डिः नास्त्येव	=	இல்லவே இல்லையல்லவா,
नास्त्येव तत्र	=	அவரிடம்,
तत्र कर्मणाम्	=	கர்மாக்களுக்கு,
कर्मणाम् का कथा	=	ஏது பேச்சு?
का कथा ³		

யோகநிலையேறிவிட்டவராய், எல்லாம் ஸாதித்துவிட்டவராய், செய்யவேண்டியதை யெல்லாம் செய்தவராய் (இனி செய்யவேண்டியது யாதொன்றுமில்லாதவராய்) ஞானியாய் உள்ளவருக்கு வெளிப்பார்வையே கிடையாதே? அவர் விஷயத்தில் கர்மாக்களின் பேச்சு ஏது?

(அவதாரிகை) இத்துடன் த்ருச்யானுவித்த ஸவிகல்ப ஸமாதியை முடிக்கிறார்: -

दृश्यानुविद्धः कथितः समाधिः सविकल्पकः ॥ ८६५ ॥

த்³ருச்யானுவித்³த⁴: கதி³த: ஸமாதி⁴: ஸவிகல்பக: ॥ 865 ॥

दृश्यानुविद्धः	=	த்ருச்யானுவித்தமென்ற,
तृ ³ रुस्यानुविद्ध ³ त ⁴ :		
सविकल्पकः समाधिः	=	ஸவிகல்ப ஸமாதி,
सविकल्पकः समाधि ⁴ :		
कथितः	=	சொல்லப்பட்டது.
कथि ³ त:		

த்ருச்யானுவித்தமென்ற ஸவிகல்ப ஸமாதி சொல்லப்பட்டு விட்டது. (865)

(அவதாரிகை) இருவிதமான ஸவிகல்ப ஸமாதிகளில் முதலாவதான த்ருச்யானுவித்த ஸமாதியை விளக்கிவிட்டு இரண்டாவதான சப்தானுவித்த ஸமாதியை விவரிக்கிறார்: -

शुद्धोऽहं बुद्धोऽहं प्रत्यग्रूपेण नित्यसिद्धोऽहम् ।

शान्तोऽहमनन्तोऽहं सततपरानन्दसिन्धु रेवाहम् ॥ ८६६ ॥

ஸாத்³தோ⁴(அ)ஹம் புத்³தோ⁴(அ)ஹம்

ப்ரத்யக்³ருபேண நித்யஸித்³தோ⁴(அ)ஹம் ।

ஸாந்தோ(அ)ஹமனந்தோ(அ)ஹம்

ஸததபரானந்த³ஸிந்து⁴ ரேவாஹம் ॥ 866 ॥

அஃ	=	நான்,
அஹம்		
शुद्ध:	=	சுத்தன்,
ஸாத் ³ த ⁴ :		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
बुद्ध:	=	புத்தன்,
புத் ³ த ⁴ :		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
प्रत्यग्रूपेण	=	பிரத்யகாத்மஸ்வரூபமாக,
ப்ரத்யக் ³ ருபேண		
नित्यसिद्ध:	=	எப்பொழுதும் ஸித்தனாக இருப்பவன்,
நித்யஸித் ³ த ⁴ :		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
शान्त:	=	சாந்தன்,
ஸாந்த:		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
अनन्त:	=	முடிவு இல்லாதவன்,
அனந்த:		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
सतत	=	எப்பொழுதுமுள்ள,
ஸதத		
परानन्दसिन्धु रेव	=	பேராநந்தக் கடல்தான்.
பரானந்த ³ ஸிந்து ⁴ ரேவ		

நான் சுத்தன் தோஷமற்றவன், அறிவுள்ளவன். நான் தேஹாதிகளைக் காட்டிலும் வேறான பிரத்யகாத்மஸ்வரூபமாக இருப்பதால் உற்பத்தி நாசமில்லாமல் எப்பொழுதும் இருப்பவன். காமாதிகள் அடங்கி சாந்தனாயிருப்பவன். முடிவு இல்லாதவன் எப்பொழுதுமுள்ள பேராந்த ஸமுத்ரம் நான். (866)

आद्योऽहमनाद्योऽहं वाङ्मनसा साध्यवस्तुमात्रोऽहम् ।
निगमवचोवेद्योऽहं अनवद्याखण्ड बोधरूपोऽहम् ॥ ८६७ ॥

ஆத்மேயோ(அ)ஹமநாத்மேயோ(அ)ஹம் வாங்மனஸா
ஸாத்மயவஸ்துமாத்ரோ(அ)ஹம் ।
நிக்மவசோவேத்மேயோ(அ)ஹம் அனவத்மயாக்ண்ட்
போத்மரூபோ(அ)ஹம் ॥ 867 ॥

அஃ	=	நான்,
அஹம்		
அத்ய	=	முதலிலுள்ளவன்,
ஆத்ம		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
அநாத்ம:	=	காரணமற்றவன்,
அநாத்ம:		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
வாங்க்மனஸா	=	வாக்கினாலும் மனத்தாலும் அடையமுடியாத,
ஸாத்ம		
வஸ்துமாத்ர:	=	வஸ்துஸ்வரூபமாகமட்டும் இருப்பவன்,
வஸ்துமாத்ர:		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
நிக்மவசோவேத்ம:	=	உபநிஷத் வாக்யங்களால் அறியத்தக்கவன்,
நிக்மவசோவேத்ம:		
அஃ	=	நான்,
அஹம்		
அனவத்ய	=	தோஷமில்லாத,
அனவத்ம		
அகண்ட்:	=	பிரிவுபடாத,
அகண்ட்:		

बोधरूपः = ஞானஸ்வரூபம்.

போதரூப:

நான் எல்லாவற்றிற்கும் முதலில் இருப்பவன் இதனால் எனக்குக் காரணம் கிடையாது நான் காரண மற்றவன் காரணமென்பது காரியத்துக்கு முன்னால் இருக்கும்.

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनमा सह

யதோ வாசோ நிவர்தந்தே அப்ராப்ய மனமா ஸஹ

என்று சுருதியில் கூறியுள்ளபடி சொல்லுக்கும் மனத்திற்கும் எட்டாத ப்ரஹ்ம வஸ்துவாக மாத்திரம் இருப்பவன் நான். ஆனாலும் உபநிஷத்திலுள்ள மஹாவாக்யங்களால் லக்ஷணையால் அறியத்தக்கவன் களங்கமில்லாத பூர்ணமான ஞானஸ்வரூபம் நான். (867)

विदिताविदितान्योऽहं मायातत्कार्यलेशशून्योऽहम् ।

केवलदृगात्मकोऽहं संविन्मात्रः सकृद्विभातोऽहम् ॥ ८६८ ॥

விதிதாவிதிதான்யோ(அ)ஹம்

மாயாதத்கார்யலேஸஸூன்யோ(அ)ஹம் ।

கேவலத்ருகாத்மகோ(அ)ஹம் ஸம்வின்மாத்ர:

ஸக்ருத்விபாதோ(அ)ஹம் ॥ 868 ॥

अहं = நான்,

அஹம்

विदिताविदितान्यः = அறியப்பட்டது அறியப்படாதது இவ்விரண்டு

விதிதாவிதிதான்ய: விதமான வஸ்துக்களைக் காட்டிலும் வேறானவன்,

अहं = நான்,

அஹம்

मायातत्कार्यलेशशून्यः = மாயை அதன் கார்யம் இவைகளின்

மாயாதத்கார்யலேஸஸூன்ய: லேசமுமில்லாதவன்,

अहं = நான்,

அஹம்

केवलदृगात्मकः = தனிப்பட்ட ஞானஸ்வரூபன்,

கேவலத்ருகாத்மக:

अहं = நான்,

அஹம்

सकृद्विभातः = ஒரே தடவையாக பிரகாசித்துக் கொண்டிருக்கும்,

ஸக்ருத்விபாத:

சंविन्मात्रः = சைதன்ய ஸ்வரூபமாக மட்டுமிருப்பவன்.
ஸம்வின்மாத்ர:

நான், அறியப்பட்ட பொருள் அறியப்படாத பொருள் இவ்விரண்டிற்கும் வேறு பட்டவன். அறியப்பட்டது கார்யம். அறியப்படாதது காரணம். இவ்விரண்டிலும் நான் சேர்ந்தவனல்ல நான் கார்யமும் அல்ல காரணமும் அல்ல மேலும் அறியப்பட்டது ஹேயம் அறியப்படாதது. உபாதேயம் தன்னைக்காட்டிலும் வேறான வஸ்துதான் ஹேயமாகவோ உபாதேயமாகவோ இருக்கும். ஆத்ம ஸ்வரூபம் ஹேயமுமல்ல உபாதேயமுமல்ல. மாயையோ, இதன் காரியங்களோ லவலேசமும் என்னிடம் இல்லை. அறிகிறவனுடைய அறிவு தான் என் ஸ்வரூபம். சுத்த சைதன்ய ஸ்வரூபன் நான். ஒரே தடவையாக பிரகாசிக்கிறவன் நான். உலகில் ஒரு வஸ்து பிரகாசிக்க ஆரம்பித்தால் அதற்குப் பின்னால் மறைவும் பிரகாசமும் மாறிமாறி வந்து கொண்டிருக்கும். ஆனால் அக்ஞானம் நீங்கி ஒருதடவை பிரஹ்மம் பிரகாசிக்க ஆரம்பித்தால் அது தொடர்ந்து பிரகாசித்துக்கொண்டே இருக்கும். இதற்கு மறைவோ மறுபடியும் பிரகாசமோ கிடையாது. (868)

अपरोऽहं अनपरोऽहं बहिरन्तश्चापि पूर्ण एवाहम् ।

अजरोऽहं अक्षरोऽहं नित्यानन्दोऽहं अद्वितीयोऽहम् ॥ ८६९ ॥

அபரோ(அ)ஹம் அனபரோ(அ)ஹம் ப்ஹிரந்தஸ்சாபி பூர்ண ஏவாஹம் ।
அஜரோ(அ)ஹம் அக்ஷரோ(அ)ஹம் நித்யானந்தோஹம் அத்விதீயோ(அ)ஹம்

॥ 869 ॥

अहं = நான்,
अहम्
अपरः = மேலானவனல்ல,
अपरः
अहं = நான்,
अहम्
अनपरः = தாழ்ந்தவனுமல்ல,
अनपरः
अनपरः
अहं = நான்,
अहम्
बहिः = வெளியிலும்,
बहिः
प०ह्निः
अन्तश्चापि = உள்ளேயும்,
अन्तश्चापि
अन्तश्चापि
पूर्ण एव = நிறைந்தவன் தான்,
पूर्ण एव
पूरण एव

அஹ்	=	நான்,
அஹம்		
अजरः	=	மூப்பு இல்லாதவன்,
अजरः		
अहं	=	நான்,
अहम्		
अक्षरः	=	நாசமில்லாதவன்,
अक्षरः		
नित्यानन्दः	=	அழியாத ஆனந்த ரூபமாயிருப்பவன்,
नित्यानन्दः		
निर्द्वयानन्तः		
अहं	=	நான்,
अहम्		
अद्वितीयः	=	இரண்டாவது வஸ்து இல்லாதவன்.
अद्वितीयः		
अतृतीयः		

நான் மேல்பட்டவனுமல்ல. கீழ்ப்பட்டவனுமல்ல. வெளியிலும் உள்ளேயும் கூட நிறைந்திருப்பவனும் நான்தான். ஜரையில்லாதவன் நான். நாசமில்லாதவன் நான். அழிவற்ற ஆனந்தம் நான். என்னைக்காட்டிலும் வேறு இரண்டாவது வஸ்து கிடையாது. (869)

प्रत्यगभिन्नं अखण्डं सत्यज्ञानादिलक्षणं शुद्धम् ।

श्रुत्यवगम्यं तथ्यं ब्रह्मैवाहं परं ज्योतिः॥ ८७०॥

ப்ரத்யக³பி⁴ன்னம் அக²ண்ட³ம் ஸத்யஜ்ஞாநாதி³லக்ஷணம் ஸுத்³த⁴ம் ।

ஸ்ருத்யவக³ம்யம் தத்²யம் ப்ரஹ்மைவாஹம் பரம் ஜ்யோதி: ॥ 870॥

प्रत्यगभिन्नं	=	பிரத்யகாத்மாவைக் காட்டிலும் வேறுபடாததாயும்,
ப்ரத்யக ³ பி ⁴ ன்னம்		
अखण्डं	=	கூறுகளற்றதும்,
अखण्डं		
अकण्डम्		
सत्यज्ञानादिलक्षणं	=	ஸத்யம், ஞானம் முதலியவைகளை ஸ்வரூபமாக
ஸத்யஜ்ஞாநாதி ³ லக்ஷணம்		உடையதும்,
शुद्धम्	=	சுத்தமானதும்,
शुद्धम्		
ஸுத் ³ த ⁴ ம்		
श्रुत्यवगम्यं	=	உபநிஷத்துக்களால் அறியத்தக்கதும்,
श्रुत्यवगम्यं		
ஸ்ருத்யவக ³ ம்யம்		
तथ्यं	=	உண்மையானதும்,
तथ्यं		
தத் ² யம்		

परं ज्योतिः	=	மேலான ஜ்யோதி ஸ்வரூபமானதுமான,
பரம் ஜ்யோதி:		
ब्रह्मैव	=	பிரஹ்மமே,
ப்ரஹ்மைவ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		

ப்ரத்யக் ஆத்மாவிடமிருந்து வேறுபடாமல் ப்ரத்யகாத்ம் ஸ்வரூபமாகவே இருக்கிறதாயும் துண்டுபடாததாயும், ஸத்யம் ஞானம் முதலியதை ஸ்வரூபமாக உடையதாயும், சுத்தமாயும், வேதத்தினாலேயே அறியத்தக்கதாயும், வாஸ்தவமாயி ருக்கும் பதார்த்தமாயும், உத்தமமான ப்ரகாசரூபமாயும் இருக்கிற ப்ரஹ்மமேதான் நான். (870)

एवं सन्मात्र गाहिन्या वृत्त्या तन्मात्रगाहकैः ।

शब्दैः समर्पितं वस्तु भावयेत् निश्चलो यतिः ॥ ८७१ ॥

ஏவம் ஸன்மாத்ர காஹின்யா வ்ருத்த்யா தன்மாத்ரகாஹகை: ।

ஸப்தை: ஸமர்பிதம் வஸ்து பாஹ்யேத் நிஸ்சலோ யதி: ॥ 871 ॥

एवं	=	இவ்வாறு,
ஏவம்		
सन्मात्र गाहिन्या	=	ஸத்ரூபமான பிரஹ்மத்தை மட்டுமே
ஸன்மாத்ர காஹின்யா		விஷயமாகக்கொண்ட,
वृत्त्या	=	விருத்தியால்,
வ்ருத்த்யா		
तन्मात्रगाहकैः	=	அதைமட்டுமே அறிவுறுத்துகிற,
தன்மாத்ரகாஹகை:		
शब्दैः	=	சப்தங்களால்,
ஸப்தை:		
समर्पितं	=	குறிப்பிடப்பட்ட,
ஸமர்பிதம்		
वस्तु	=	வஸ்துவை,
வஸ்து		
यतिः	=	யதியானவர்,
யதி:		
निश्चलः	=	சலிக்காதவராய்க் கொண்டு,
நிஸ்சல:		

भावयेत् = தியானிக்கவேண்டும்.

பாவுயேத்

இவ்விதமாக ஸத்பதார்த்தமான் ப்ரஹ்மத்தை மாத்திரம் விஷயீகரிக்கிற
வ்ருத்தியினால், அதை மாத்திரம் குறிக்கக்கூடிய வார்த்தைகளினால் சொல்லப்படும்
வஸ்துவான ப்ரஹ்மத்தை யதியானவர் அந்த ஸ்வரூபத்திலிருந்து மனம் சலிக்காத
வராய் அதிலேயே மனதை நிலைநிறுத்தி தியானம் செய்ய வேண்டும். (871)

कामादिदृश्यप्रविलापपूर्वकं शुद्धोऽहं इत्यादिकशब्दमिश्रः।

दृश्येव निष्ठस्य य एष भावः शब्दानुविद्धः कथितः समाधिः ॥ ८७२ ॥

காமாதித்ருச்யப்ரவிலாபபூர்வகம்

ஸுத்தோ(அ)ஹம் இத்யாதிசுஸப்தமிஸ்ர:

த்ருச்யேவ நிஷ்டஸ்ய ய ஏஷ பாவு:

ஸப்தாநுவித்த: கதி: த: ஸமாதி: ॥ 872 ॥

दृश्येव = ஞானஸ்வரூபமான ஆத்மஸ்வரூபத்திலேயே,

த்ருச்யேவ

निष्ठस्य

= நிலைத்து நிற்பவனுக்கு,

निष्ठोऽहं

कामादि

= காமம் முதலான,

कामादि

दृश्य

= த்ருச்ய வஸ்துக்களை,

த்ருச்ய

प्रविलापपूर्वकं

= மறையும்படி செய்வதை முன்னதாகக்கொண்டு,

ப்ரவிலாபபூர்வகம்

अहं शुद्धः

= நான் சுத்தன்,

अहम् शुद्धः

इत्यादिकशब्दमिश्रः

= இது முதலான சப்தங்களுடன் கலந்ததான,

இத்யாதிசுஸப்தமிஸ்ர:

यः

= எந்த,

यः

भावः

= மனோபாவமுண்டோ,

பாவு:

एष

= இது,

ஏஷ

शब्दानुविद्धः

= சப்தாநுவித்தமான ஸமாதியாக,

ஸப்தாநுவித்த:

कथितः = சொல்லப்பட்டது.

कति³तः

முதலில் காமம் முதலான த்ருச்ய வஸ்துக்களை லயம் அடையும்படிச் செய்துகொண்டு த்ருக் (ஞான) ஸ்வரூபமான ப்ரஹ்மத்திலேயே நிலைத்திருப்பவனுக்கு 866 முதல் 870 முடிய உள்ள சுலோகங்களில் கண்டபடி 'நான் சுத்தன்' இதுமுதலான சப்தங்களுடன் கலந்த தியானமானது 'சப்தானுவித்த ஸமாதி' என்று சொல்லப்படுகிறது. (872)

(அவதாரிகை) இதுவரை இருவிதமான ஸவிகல்ப ஸமாதிகளைப் பற்றி விரிவாகக் கூறினார். முதலாவதான த்ருச்யானுவித்த ஸமாதியில் த்ருச்யவஸ்துக்கள் தோன்றியபோதிலும் அவைகளுடன் தனக்கு ஸம்பந்தமில்லை, தான் ஸாக்ஷி என்று எண்ணுகிறான். அதனால்தான் இது த்ருச்யானுவித்தம்.

இரண்டாவது ஸமாதியில் த்ருச்யமெல்லாம் மறைந்து போய் உபநிஷக் சப்தங்களும் அவற்றுடன் கலந்து அதன் வாச்யமாக ப்ரஹ்மம் தோன்றிக்கொண்டு இருக்கும். இது சப்தானுவித்த ஸவிகல்ப ஸமாதி யானையைப் பார்த்ததும் மண் தோன்றியபோதிலும் கூடவே யானை தோன்றுவதுபோல் ஸவிகல்ப ஸமாதிகளில் த்ருச்ய வஸ்துக்கள், சப்தம், த்ரிபுடி இவை தோன்றியபோதிலும் ஆத்மா தோன்றிக் கொண்டிருக்கும். இவ்வாறு ஸவிகல்ப ஸமாதியை விளக்கிவிட்டு இனி நிர்விகல்ப ஸமாதியை 5 சுலோகங்களால் கூறுகிறார்: -

दृश्यस्यापि च साक्षित्वसमुल्लेखस्य चात्मनि ।

निवर्तकमनोवस्था निर्विकल्प इतीर्यते ॥ ८७३ ॥

த்³ருஸ்யஸ்யாபி ச ஸாக்ஷித்வ ஸமுல்லேக³ஸ்ய சாத்மனி ।

நிவர்தக மனோவஸ்தா³ நிர்விகல்ப இதீர்யதே ॥ 873 ॥

आत्मनि = ஆத்மாவில்,

ஆத்மனி

दृश्यस्य = த்ருச்யவஸ்துவின்,

த்³ருஸ்யஸ்ய

साक्षित्वसमुल्लेखस्य चापि = ஸாக்ஷியாயிருக்கும் தன்மையின்

ஸாக்ஷித்வஸமுல்லேக³ஸ்ய சாபி தோற்றத்தையும்,

निवर्तकमनोवस्था = போக்குகின்ற மனோ நிலைமை,

நிவர்தக மனோவஸ்தா³

निर्विकल्प इति = நிர்விகல்பம் என்று,

நிர்விகல்ப இதி

ईर्यते = சொல்லப்படுகிறது.

ஈர்யதே

ஸவிகல்ப ஸமாதியில் ஆத்மாவுக்கு த்ருச்யவஸ்துக்களுடன் ஸம்பந்த மில்லாவிட்டாலும் அவைகளை நேரில் அறியும் ஆத்மா ஸாக்ஷிபாக இருப்பதால் த்ருச்யங்களின் தோற்றம் ஸவிகல்ப ஸமாதியிலுள்ளது. மனதில் த்ருச்யங்களின் தோற்றமும் நீங்கிய நிலை நிர்விகல்ப ஸமாதி என்று கூறப்படுகிறது ஸாக்ஷி என்கிற தோற்றமும் இல்லாத நிலைதான் நிர்விகல்ப ஸமாதியாகும். (873)

सविकल्प समाधिं यो दीर्घकालं निरन्तरम् ।

सत्कारपूर्वकं कुर्यात् निर्विकल्पोऽस्य सिध्यति ॥ ८७४ ॥

ஸவிகல்ப ஸமாதி'ம் யோ தீர்க்க'காலம் நிரந்தரம் ।

ஸத்கார பூர்வகம் குர்யாத் நிர்விகல்போ(அ)ஸ்ய ஸித்'யதி ॥ 874 ॥

यः	=	எவர்,
यः		
दीर्घकालं	=	நீண்டகாலம்,
தீர்க்க'காலம்		
निरन्तरम्	=	இடை விடாமல்,
நிரந்தரம்		
सत्कारपूर्वकं	=	ஸத்காரத்துடன்,
ஸத்கார பூர்வகம்		
सविकल्प समाधिं	=	ஸவிகல்ப ஸமாதியை,
ஸவிகல்ப ஸமாதி'ம்		
कुर्यात्	=	செய்வானே,
குர்யாத்		
अस्य	=	இவருக்கு,
அஸ்ய		
निर्विकल्पः	=	நிர்விகல்ப ஸமாதி,
நிர்விகல்ப:		
सिध्यति	=	ஸித்திக்கிறது.
ஸித்'யதி		

ஸவிகல்ப ஸமாதியை எவர் வெகுகாலம் இடைவிடாது ஸத்காரபூர்வகமாய் செய்கிறானோ, அவருக்கு நிர்விகல்ப ஸமாதி ஸித்திக்கும்.

[இந்த சுலோகத்தில் **सत्कारपूर्वकं** ஸம்ஸ்காரபூர்வகம் என்பதற்குப் பதில் **सत्कारपूर्वकं** ஸத்காரபூர்வகம் என்ற பாடம் இருக்கலாம் என்று தோன்றுகிறது. பதஞ்ஜலி மஹர்ஷியின் யோகஸூத்ரத்தில் **सत्कार** ஸத்கார என்றுதான் இருக்கிறது.]

निर्विकल्पकसमाधिनिष्ठया तिष्ठतो भवति नित्यता ध्रुवम् ।

उद्धवाद्यपगतिः निर्गला नित्यनिश्चलनिरन्तनिर्वृतिः ॥ ८७५ ॥

நிர்விகல்பக ஸமாதி⁴ நிஷ்ட²யா திஷ்ட²தோ ப⁴வதி நித்யதா த்⁴ருவம் ।
உத்³ப⁴வாத்³யபக³தி: நிரர்க³லா நித்ய நிஸ்சல நிரந்தநிர்வருதி: ॥ 875 ॥

निर्विकल्पकसमाधिनिष्ठया = நிர்விகல்ப ஸமாதியில் நிலையாக,

நிர்விகல்பக ஸமாதி⁴ நிஷ்ட²யா

तिष्ठतः = நிர்பவனுக்கு,

திஷ்ட²த:

नित्यता = அழிவற்ற தன்மை,

நித்யதா

ध्रुवम् = நிச்சயம்,

த்⁴ருவம்

भवति = ஏற்படுகிறது,

ப⁴வதி

उद्धवाद्यपगतिः = பிறவி முதலியவைகளின் நீக்கமும்,

உத்³ப⁴வாத்³யபக³தி:

निर्गला = தடையில்லாத,

நிரர்க³லா

नित्यनिश्चलनिरन्तनिर्वृतिः = அழிவற்றதும் மாறுதலற்றதும் இடைவிடாம லிரு

निस्सल निरन्तनिर्वृतिः ப்பதுமான ஸுகம் ஏற்படுகிறது.

நிர்விகல்ப ஸமாதியில் நிலைத்திருப்பவருக்கு நித்யமாய் இருக்கும் தன்மை அவசியம் ஏற்படும், பிறப்பு முதலியவை நீங்கிவிடும், எவ்வித தடையுமன்னியில் நித்யமாய் அசைவற்று முடிவற்றிருக்கும் ஸுகமும் ஏற்படும். (875)

विद्वान् अहं इदं इति वा किञ्चिद्वाह्याभ्यन्तरवेदनशून्यः ।

स्वानन्दामृतसिन्धु निमग्नः तूष्णीं आस्ते कश्चित् अनन्यः ॥ ८७६ ॥

வித்³வான் அஹம் இத³ம் இதி வா கிஞ்சித்³

பா³ஹ்யாப்⁴யந்தரவேத³னஸூன்ய: ।

ஸ்வானந்தா³ம்ருதஸிந்து⁴ நிமக்³ன:

தூஷ்ணீம் ஆஸ்தே கஸ்சித் அனன்ய: ॥ 876 ॥

कश्चित् विद्वान् = ஏதோ ஒரு ஞானி,

கஸ்சித் வித்³வான்

अहं इदं इति वा = நான் என்றோ நீ என்றோ,

அஹம் இத³ம் இதி வா

किंचित्	=	கொஞ்சமும்,
किंक्षित्		
बाह्याभ्यन्तरवेदनशून्यः	=	உள்ளேயும் வெளியிலும் அறிவில்லாதவனாக,
पा०ह्यापा०यन्तरवेद०नशून्यः		
अनन्यः	=	வேறான வஸ்து வற்றவனாக,
अनन्यः		
स्वानन्दामृतसिन्धु निमग्नः	=	ஆத்மாநந்தமாகிற அமிருதக்கடலில்
स्ववानन्त०यन्त०मृ०त०सिन्धु० निम०ग्नः		
स्व०वा०नन्त०य०न्त०म०रु०त०सि०न्धु० नि०म०ग्नः		
तूष्णीं आस्ते	=	சும்மா இருக்கிறான்.
தூஷ்ணீம் ஆஸ்தே		

உள்ளே 'நான்' என்றவது, வெளியில் 'இது' என்றவது கொஞ்சமேனும் வேறு அறிவில்லாமல், தானாகிற ஆனந்த அமிருத ஸாகரத்தில் மூழ்கினவனாக வேறு ஒன்றுமற்றவனாக யாரோ ஒரு ஞானி பேசாமல் சும்மா இருப்பார். (876)

निर्विकल्पं परं ब्रह्म यत् तस्मिन्नेव निष्ठिताः ।

एते धन्या एव मुक्ता जीवन्तोऽपि बहिर्दृशाम् ॥ ८७७ ॥

நிர்விகல்பம் பரம் ப்ரஹ்ம யத் தஸ்மின்னேவ நிஷ்டிதா: ।

ஏதே தன்யா ஏவ முக்தா ஜீவந்தோ(அ)பி ப்ஹிர்த்ருஸாம் ॥ 877 ॥

निर्विकल्पं	=	விகல்பங்களற்ற,
निर्विकल्पं		
यत्	=	எந்த,
यत्		
परं ब्रह्म	=	பர பிரும்மமுண்டோ,
பரம் ப்ரஹ்ம		
तस्मिन्नेव	=	அதிலேயே,
தஸ்மின்னேவ		
निष्ठिताः	=	நிலைத்திருக்கும்,
நிஷ்டிதா:		
एते	=	இவர்கள்,
ஏதே		
धन्याः	=	பாக்யசாலிகள்,
தன்யா:		
बहिर्दृशाम्	=	வெளிப்பார்வையுள்ளவர்களுக்கு,
ப்ஹிர்த்ருஸாம்		

जीवन्तोऽपि	=	(இவர்கள்) ஜீவித்திருப்பவர்களாக உள்ளபோதிலும்,
ஜீவந்தோ(அ)பி		
मुक्ता एव	=	முக்தர்கள் தான்.
முக்தா ஏவ		

எவ்வித விகல்பமும்பற்ற பரப்ரஹ்மத்திலேயே நிலைத்து இருக்கும் இவர்கள் தன்யர்கள். வெளிப்பார்வையுள்ளவர்களுக்கு இவர்கள் ஜீவித்திருப்பவர்களாகத் தோன்றிய போதிலும் முக்தர்களே. (877)

(அவதாரிகை) இதுவரை ஆத்மாவிற்கும் ப்ரஹ்மத்திற்குமுள்ள ஸ்வரூப ஐக்யத்தை ஸாக்ஷாத்தாக அனுபவிப்பதற்கு ஸாதனமாக மஹாவாக்கியத்தின் அர்த்த விசாரம், சிரவணம், மனனம், தியானம், திருச்யானுவித்த ஸமாதி, சப்தானு வித்த ஸமாதி, நிர்விகல்ப ஸமாதி இவையெல்லாம் வர்ணிக்கப்பட்டன. முன் 731 - வது சுலோகத்தில் சொல்லியபடி, ஜீவனே, ஜகத்தோ தனித்திருக்கக்கூடியதானால் ப்ரஹ்மத்திற்கு அத்வைதத் தன்மை நிலைக்காது. அதற்காக ஜகத்தும் ப்ரஹ்மத்தைத் தவிர வேறு இல்லையென்று சொல்லவேண்டும். இவ்விஷயமாக ப்ரஹ்மத்தில்தான் அக்ஞானத்தினால் ஜகத் தோன்றுகிறதே தவிர, அதற்கு வாஸ்தவமாக தனி இருப்பு கிடையாதென்று முன்னால் நிர்வசனம் செய்யப்பட்டது. ஆனால் இந்த தத்வம் அனுபவத்திற்கு வரவேண்டுமானால் யுக்தியுடன் செய்யவேண்டிய செய்யவேண்டிய வேறு கார்யங்களும் இருக்கின்றன என்பதை மேலால் ஸ்ரீமத்ஆசார்யார் உபதேசிக் கிறார்: -

यथा समाधिर्त्रितयं यत्नेन क्रियते हृदि ।

तथैव बाह्य देशेऽपि कार्यं द्वैतनिवृत्तये ।

तत्प्रकारं प्रवक्ष्यामि निशामय समासतः ॥ ८७८ ॥

யதா² ஸமாதி⁴த்ரிதயம் யத்னேன க்ரியதே ஹ்ருதி³ ।

ததை²வ பா³ஹ்ய தே³ஸே(அ)பி கார்யம் த்³வைதநிவ்ருத்தயே ।

தத்ப்ரகாரம் ப்ரவக்ஷ்யாமி நிஸாமய ஸமாஸத: ॥ 878 ॥

यथा	=	எப்படி,
யதா ²		
हृदि	=	ஹ்ருதயத்தில்,
ஹ்ருதி ³		
यत्नेन	=	முயற்சியுடன்,
யத்னேன		
समाधिर्त्रितयं	=	மூன்று ஸமாதிகள்,
ஸமாதி ⁴ த்ரிதயம்		
क्रियते	=	செய்யப்படுகிறதோ,
க்ரியதே		

तथैव	=	அப்படியே,
तथैव द्वैतनिवृत्तये	=	த்வைதம் நீங்குவதற்காக,
तत्त्वैव बाह्य देशोऽपि	=	வெளிப் பிரதேசத்திலும்,
पा ³ ह्यं தே ³ ஸே(அ)பி कार्यं	=	(மூன்று ஸமாதி) செய்யத்தக்கது.
कार्यम् तत्प्रकारं	=	அதன் பிரகாரத்தை,
तत्प्रकारम् समासतः	=	சுருக்கமாக,
समासतः प्रवक्ष्यामि	=	சொல்கிறேன்,
प्रवक्ष्यामि निशामय	=	கேள்.
निशामय		

எவ்விதம் ப்ரயத்னத்துடன் ஹ்ருதயத்தில் திருச்யானு வித்த ஸவிகல்ப ஸமாதி, சப்தானுவித்த ஸ்விகல்ப ஸமாதி நிர்விகல்ப ஸமாதி என்ற மூன்று ஸமாதிகள் செய்யப்படுகிறதோ, அப்படியே ப்ரஹ்மத்தில் இரண்டாகத் தோன்றுவது நிவிருத்தியாவதற்காக வெளியிடத்தில்கூட மூன்றுவித ஸமாதிகளையும் செய்யவேண்டும். அதன் முறையைச் சொல்கிறேன். கவனமாகக் கேள். (878)

अधिष्ठानं परं ब्रह्म सच्चिदानन्दलक्षणम् ।

तत्राध्यस्तं इदं भाति नामरूपात्मकं जगत् ॥ ८७९ ॥

அதி⁴ஷ்டா²னம் பரம் ப்³ரஹ்ம ஸச்சிதா³னந்த³லக்ஷணம் ।

தத்ராத்⁴யஸ்தம் இத³ம் பா⁴தி நாமரூபாத்மகம் ஜகத் ॥ 879 ॥

सच्चिदानन्दलक्षणम्	=	ஸத் சித், ஆனந்த ஸ்வரூபமான,
सच्चिदानन्दलक्षणम् परं ब्रह्म	=	பரபிரஹ்மம்,
परं ब्रह्म अधिष्ठानं	=	தோன்றும் பொருளுக்கு ஆதாரம்,
अधिष्ठानं तत्र	=	அதில்,
तत्र नामरूपात्मकं	=	பெயர், உருவம் இவைகளையே
नामरूपात्मकं	=	ஸ்வரூபமாகக்கொண்ட,

इदं जगत्	=	இந்த பிரபஞ்சம்,
इत् ³ ம் ஜக ³ த் अध्यस्तं	=	ஆரோபிக்கப்பட்டதாய்,
अत् ⁴ யஸ்தம் भाति	=	விளங்குகிறது.
पा ⁴ தி		

ஸத், சித், ஆனந்தம் இவைகளை ஸ்வரூபமாக உடைய பரப்ரஹ்மம் அதிஷ்டானம் (அடிப்படை). அதில் அத்யஸ்தமான (ஏற்றப்பட்டதான) நாம, ரூபம் என்ற ஸ்வரூபத்தை உடைய இந்த ஜகத் ப்ரகாசிக்கிறது. (879)

सत्त्वं चित्त्वं तथाऽऽनन्दरूपं यत् ब्रह्मणः त्रयम् ।

अध्यस्तजगतो रूपं नाम रूपं इदं द्वयम् ॥ ८८० ॥

ஸத்வம் சித்வம் ததா²(ஆ)நந்த³ரூபம் யத் ப்ரஹ்மண: த்ரயம் ।
அத்⁴யஸ்தஜக³தோ ரூபம் நாம ரூபம் இத்³ம் த்³வயம் ॥ 880 ॥

सत्त्वं	=	முக்காலும் அழியாத்தன்மை,
ஸத்வம்		
चित्त्वं	=	பிரகாசம்,
சித்வம்		
तथा	=	அப்படியே,
ததா ²		
आनन्दरूपं	=	ஆனந்தம் (ஆகிய),
ஆனந்த ³ ரூபம்		
यत् त्रयम्	=	யாதொரு மூன்று உண்டோ (அது),
யத் த்ரயம்		
ब्रह्मणः	=	பிரஹ்மத்தினுடையது,
ப்ரஹ்மண:		
नाम	=	பெயர்,
நாம		
रूपं	=	உருவம் (என்ற),
ரூபம்		
इदं द्वयम्	=	இவ்விரண்டும்,
இத் ³ ம் த் ³ வயம்		
अध्यस्तजगतो रूपं	=	ஆரோபிக்கப்பட்ட பிரபஞ்சத்தின் ஸ்வரூபம்.
அத் ⁴ யஸ்தஜக ³ தோ ரூபம்		

ஸத் - தன்மை, சித் - தன்மை, அப்படியே ஆனந்தத் தன்மை ஆகிய எந்த மூன்று உண்டோ, அவை ப்ரஹ்மத்தைச் சேர்ந்தது. நாம, ரூபம் என்கிற இவ்விரண்டும் அத்யஸ்தமான ஜகத்தின் ஸ்வரூபம். (880)

एतानि सच्चिदानन्दनामरूपाणि पञ्च च ।

एकीकृत्य उच्यते मूर्खैः इदं विश्वं इति भ्रमात् ॥ ८८१ ॥

ஏதானி ஸச்சிதாந்தநாமரூபாணி பஞ்ச ச ।

ஏகீக்ருத்ய உச்யதே மூகை: இதம் விஸ்வம் இதி ப்ரமாத் ॥ 881 ॥

सच्चिदानन्दनामरूपाणि	=	இருப்பு, பிரகாசம், ஆனந்தம், பெயர், உருவம்,
ஸச்சிதாந்தநாமரூபாணி		
एतानि पञ्च च	=	இவ்வைந்தையும்,
ஏதானி பஞ்ச ச		
एकीकृत्य	=	ஒன்றாகச் செய்து,
ஏகீக்ருத்ய		
मूर्खैः	=	அக்ஞானிகளால்,
மூகை:		
भ्रमात्	=	பிரமத்தால்,
ப்ரமாத்		
इदं विश्वं	=	இது ஜகத்,
இதம் விஸ்வம்		
इति	=	என்று,
இதி		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
உச்யதே		

இந்த ஸத், சித், ஆனந்தம் நாம, ரூபம், ஆகிய ஐந்தையும் ஒன்றாகச் செய்து 'இது ஜகத்' என்று அறிவில்லாதவர்களால் பிரமத்தினால் சொல்லப்படுகிறது. (881)

शैत्यं श्वेतं रसं द्राव्यं तरङ्ग इति नाम च ।

एकीकृत्य तरङ्गोऽयं इति निर्दिश्यते यथा ॥ ८८२ ॥

ஸைத்யம் ஸ்வேதம் ரஸம் த்ராவ்யம் தரங்க இதி நாம ச ।

ஏகீக்ருத்ய தரங்கோ(அ)யம் இதி நிர்ந்திர்யதே யதா ॥ 882 ॥

यथा	=	எப்படி,
யதா		
शैत्यं	=	குளிர்ச்சியையும்,
ஸைத்யம்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

श्वेतं	=	வெளுப்பு நிறத்தையும்,
ஸ்வேதம்		
रसं	=	ருசியையும்,
ரஸம்		
द्रव्यं	=	திரவத்தன்மையையும்,
த் ³ ராவ்யம்		
तरङ्ग इति	=	அலையென்ற,
தரங்க ³ இதி		
नाम च	=	பெயரையும்,
நாம ச		
एकीकृत्य	=	ஒன்று சேர்த்து,
ஏகீக்ருத்ய		
अयं	=	இது,
அயம்		
तरङ्गः	=	அலை,
தரங்க ³ :		
इति	=	என்று,
இதி		
निर्दिश्यते	=	குறிப்பிடப்படுகிறதோ (அப்படி).
நிர்தி ³ ர்யதே		

(ஜலத்தைச்சேர்ந்த) குளிர்ச்சி, வெண்மை, ருசி இவைகளையும் (அலையைச் சேர்ந்த) ஓடும் தன்மை, அலையென்ற பெயர் இவைகளையும் ஒன்று சேர்த்து 'இது அலை' என்று எப்படி குறிப்பிடப் படுகிறதோ அதேபோல. (882)

आरोपिते नामरूपे उपेक्ष्य ब्रह्मणः सतः ।

स्वरूपमात्रग्रहणं समाधिः बाह्यः आदिमः ॥ ८८३ ॥

ஆரோபிதே நாமரூபே உபேக்ஷய ப்³ரஹ்மண: ஸத: ।

ஸ்வரூபமாத்ரக்³ரஹ்ணம் ஸமாதி⁴: பா³ஹய: ஆதி³ம: ॥ 883 ॥

आरोपिते	=	ஆரோபிக்கப்பட்ட,
ஆரோபிதே		
नामरूपे	=	நாமாவையும் உருவத்தையும்,
நாமரூபே		
उपेक्ष्य	=	கவனிக்காமல்,
உபேக்ஷய		

सतः	=	ஸத்தான,
ஸத:		
ब्रह्मणः	=	பிரஹ்மத்தின்,
ப் ³ ரஹ்மண:		
स्वरूपमात्रग्रहणं	=	ஸ்வரூபத்தை மட்டும் அறிவது,
ஸ்வரூபமாத்ரக் ³ ரஹ்ணம்		
बाह्यः	=	வெளிப்படையான,
பா ³ ஹ்ய:		
आदिमः	=	முதலாவது,
ஆதி ³ ம:		
समाधिः	=	ஸமாதி.
ஸமாதி ³ :		

ஆரோபிக்கப்பட்டிருக்கிற நாமரூபங்களை கவனிக்காமல் ஸத்தாகவிருக்கும் பிரஹ்மத்தினுடைய ஸ்வரூபத்தைமாத்³திரம் கிரஹிப்பது வெளி விஷயமான முதல் ஸமாதி (திருச்யானு வித்தஸவிகல்ப ஸமாதி)

[மோதிரத்தைப் பார்த்துக்கொண்டிருக்கையிலேயே அதன் பெயருக்கும் உருவத்திற்கும் மதிப்புக்கொடுக்காமல் அதிலுள்ள வஸ்துவான தங்கத்தை மாத்திரம் அறிவதுபோல]

(883)

सच्चिदानन्दरूपस्य सकाशात् ब्रह्मणो यतिः ।

नामरूपे पृथक् कृत्वा ब्रह्मण्येव विलापयन् ॥ ८८४ ॥

ஸச்சிதா³னந்த³ரூபஸ்ய ஸகாஸாத் ப்³ரஹ்மணோ யதி: ।

நாமரூபே ப்ருத³க் க்ருத்வா ப்³ரஹ்மண்யேவ விலாபயன் ॥ 884 ॥

अधिष्ठानं परं ब्रह्म सच्चिदानन्दं अद्वयम् ।

यत् तदेवाहं इत्येव निश्चितात्मा भवेद्भुवम् ॥ ८८५ ॥

அதி³ஷ்டா³னம் பரம் ப்³ரஹ்ம ஸச்சிதா³னந்த³ம் அத்³வயம் ।

யத் ததே³வாஹம் இத்யேவ நிச்சிதாத்மா ப³வேத்³த்³ருவம் ॥ 885 ॥

यतिः	=	யதியானவர்,
யதி:		
सच्चिदानन्दरूपस्य	=	ஸச்சிதானந்தரூபமான,
ஸச்சிதா ³ னந்த ³ ரூபஸ்ய		
ब्रह्मणः सकाशात्	=	பிரஹ்மத்திலிருந்து,
ப் ³ ரஹ்மண: ஸகாஸாத்		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

नामरूपे	=	நாமரூபங்களை,
नामरूपे पृथक् कृत्वा	=	வேறுகப்பிரித்து,
पुरुत ³ क् कुरुत्वा ब्रह्मण्येव	=	பிரஹ்மத்திலேயே,
प ³ रहमण्येव विलापयन्	=	லயமடையும்படி செய்து கொண்டு,
विलापयन् अधिष्ठानं	=	ஆரோபத்திற்கு ஆதாரமாயும்,
अति ⁴ ஷ்டா ² னம் सच्चिदानन्दं	=	ஸத்தாயும் சித்தாயும் ஆனந்தமாயும்,
सच्चिदानन्दं अद्वयम्	=	இரண்டற்றதாயும் உள்ள,
अद्वयम् अत् ³ वयम्	=	எந்த,
यत् परं ब्रह्म	=	பரபிரம்மமுண்டோ,
परं प ³ रहम तदेव	=	அதுவே,
तदेव अहं	=	நான்,
अहम् इति एव	=	என்றே,
इति एव निश्चितात्मा भवेत्	=	உறுதிகொண்ட மனமுள்ளவனாக இருக்க
निश्चितात्मा प ⁴ वेत् ध्रुवं	=	வேண்டும்,
ध्रुवं त ⁴ रुवम्	=	நிச்சயம்.

ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபமான பிரஹ்மத்தினிடத்திலிருந்து நாமரூபங்களை தனியாகப் பிரித்து பிரஹ்மத்தினிடத்திலேயே லயம் செய்து, ஸச்சிதானந்தமாய். இரண்டற்றதாய் அதிஷ்டானமாய் எந்த பரப்பிரஹ்மம் இருக்கிறதோ, அதுவே நான் என்ற தீர்மானமான மனஸுள்ளவராக அந்த ஸன்யாஸி நிச்சயமாய் ஆகிவிடுவார் (இருக்கவேண்டும்) (884-885)

इयं भूः न सत् नापि तोयं न तेजो न वायुः न खं नापि तत्कार्यजातम् ।
यत् एषां अधिष्ठानभूतं विशुद्धं सत् एकं परं सत् तदेवाहमस्मि ॥ ८८६ ॥

இயம் பூ: ந ஸத் நாபி தோயம் ந தேஜோ
 ந வாயு: ந கும் நாபி தத்கார்யஜாதம் ।
 யத் ஏஷாம் அதிஷ்டாநபூதம் விஸுத்தம்
 ஸத் ஏகம் பரம் ஸத் ததேவாஹமஸ்மி ॥ 886 ॥

इयं	=	இந்த,
இயம்		
भू:	=	பூமி,
பூ:		
न सत्	=	ஸத்து அல்ல,
ந ஸத்		
तोयमपि	=	ஜலமும்,
தோயமபி		
न	=	(ஸத்து) அல்ல,
ந		
तेज:	=	தேஜஸ்,
தேஜ:		
न	=	அல்ல,
ந		
वायु:	=	வாயு,
வாயு:		
न	=	அல்ல,
ந		
खं	=	ஆகாசம்,
கும்		
न	=	அல்ல,
ந		
तत्कार्यजातम्	=	அவைகளின் காரியங்கள் எல்லாமும்,
தத்கார்யஜாதம்		
न	=	அல்ல,
ந		
यत्	=	எது,
யத்		
एषां	=	இவைகளுக்கு,
ஏஷாம்		
अधिष्ठानभूतं	=	அதிஷ்டானமாக இருந்துகொண்டு,
அதிஷ்டாநபூதம்		

विशुद्धं	=	சுத்தமாயும்,
विष्णुत्त ³ த ⁴ ம்		
एकं	=	ஒன்றாகவும்,
ஏகம்		
परं	=	மேலானதாயும் (உள்ளதோ அதுவே)
பரம்		
सत्	=	ஸத்து,
ஸத்		
तत्	=	அந்த,
தத்		
सदेव	=	ஸத்தாகவே,
ஸதே ³ வ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
அஸ்மி		

இந்த பிருத்வீ ஸத் அல்ல, ஜலமும் ஸத் அல்ல, தேஜஸ் ஸத் அல்ல, வாயு ஸத் அல்ல, ஆகாசம் ஸத் அல்ல, அவைகளின் கார்யம் எல்லாமும் ஸத் அல்ல. இவைகளுக்கு அதிஷ்டானமாய் இருந்துகொண்டு, சுத்தமாயும், ஏகமாயும், மேலானதாயும் எது இருந்துகொண்டிருக்கிறதோ அதுவே ஸத்து. அந்த ஸத்வஸ்துவேதான் நான். (886)

न शब्दो न रूपं न च स्पर्शको वा

तथा नो रसो नापि गन्धो न चान्यः ।

यत् एषां अधिष्ठानभूतं विशुद्धं

सत् एकं परं सत् तदेवाहमस्मि ॥ ८८७ ॥

ந ஸப்³தோ³ ந ரூபம் ந ச ஸ்பர்ஸகோ வா

ததா² நோ ரஸோ நாபி க³ந்தோ⁴ ந சான்ய: ।

யத் ஏஷாம் அதி⁴ஷ்டா²னபூ⁴தம் விஸுத்³த⁴ம்

ஸத் ஏகம் பரம் ஸத் ததே³வாஹமஸ்மி ॥ 887 ॥

शब्दः = சப்தம்,

ஸப்³த³:

न = ஸத்து அல்ல,

ந

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

रूपं च	=	ரூபமும்,
रूपम् स		
न	=	அல்ல,
न		
स्पर्शको वा	=	ஸ்பர்சமும்,
स्पर्शको वा		
न	=	அல்ல,
न		
तथा	=	அப்படியே,
तथा		
तथा		
नो रसः	=	ரஸம் அல்ல,
नो रसः		
गन्धोपि	=	வாசனையும்,
गन्धोपि		
क ³ न्ततो ⁴ पि	=	அல்ல,
क ³ न्ततो ⁴ पि		
न		
अन्यः च	=	வேறு எதுவும்,
अन्यः च		
अन्यः स	=	ஸத்து அல்ல,
अन्यः स		
न		
यत्	=	எது,
यत्		
यत्		
एषां	=	இவைகளுக்கு,
एषां		
एषां		
अधिष्ठानभूतं	=	ஆதாரமாயிருந்துகொண்டு,
अधिष्ठानभूतं		
अति ⁴ ஷ்டா ³ னபூ ⁴ தம்	=	சுத்தமாயும்,
अति ⁴ ष्टा ³ नपू ⁴ तम्		
विशुद्धं	=	ஒன்றாயும்,
विशुद्धं		
विशुद्धं		
एकं	=	ஒன்றாயும்,
एकं		
एकम्		
परं	=	மேலானதாயும் உள்ளதோ (அதுவே),
परं		
परम्		
सत्	=	ஸத்,
सत्		
सत्		
तत्	=	அந்த,
तत्		
तत्		
तत्		

सदेव	=	ஸத்தாகவே,
सदेव		
अहं	=	நான்,
अहम्		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
अस्मि		

சப்தம் ஸத்து இல்லை, ரூபம் ஸத்து இல்லை, ஸ்பர்சமும் இல்லை, அப்படியே ரஸமுமில்லை, கந்தமுமில்லை, வேறு எதுவும் ஸத்து இல்லை. எது இவைகளுக்கெல்லாம் அதிஷ்டானமாய் இருந்துகொண்டு சுத்தமாயும், ஏகமாயும், மேலானதாயும் இருக்கிறதோ, அதுவே ஸத்து. அந்த ஸத்வஸ்துவாகவே நான் இருக்கிறேன். (887)

न सत् द्रव्यजातं गुणा न क्रिया वा
न जातिः विशेषो न चान्यः कदाऽपि ।

यत् एषां अधिष्ठानभूतं विशुद्धं
सत् एकं परं सत् तदेवाहमस्मि ॥ ८८८ ॥

ந ஸத் த்³ரவ்யஜாதம் கு³ணா ந க்ரியா வா
ந ஜாதி: ர்விஸேஷோ ந சான்ய: கதா³(அ)பி ।
யத் ஏஷாம் அதி⁴ஷ்டா²னபூ⁴தம் விஸுத்⁴தம்
ஸத் ஏகம் பரம் ஸத் ததே³வாஹமஸ்மி ॥ 888 ॥

द्रव्यजातं	=	திரவ்யம் முழுவதும்,
त् ³ रव्यजातम्		
न सत्	=	ஸத்து அல்ல,
न सत्		
गुणाः	=	குணங்கள்,
कु ³ णः		
न	=	அல்ல,
न		
क्रिया वा	=	க்ரியையும் (அல்ல),
क् ³ रिया वा		
जातिः	=	ஜாதி,
जातिः		
न	=	அல்ல,
न		
विशेषः	=	விசேஷம் (அல்ல),
विशेषः		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

अन्यः च	=	வேறு எதுவும்,
अन्यः स कदाऽपि	=	ஒருக்காலும்,
कता ³ (अ)पि न	=	அல்ல,
न यत्	=	எது,
यत् एषां	=	இவைகளுக்கு,
एषाम् अधिष्ठानभूतं	=	அதிஷ்டானமாக இருந்துகொண்டு,
अति ⁴ ஷ்டா ² னபூ ⁴ தம் विशुद्धं	=	சுத்தமாயும்,
विशुद्धं एकं	=	ஒன்றாகவும்,
एकम् परं	=	மேலாகவும் உள்ளதோ (அதுவே),
परम् सत्	=	ஸத்து,
सत् तत्	=	அந்த,
तत् सदेव	=	ஸத்தாகவே,
सदेव अहं	=	நான்,
अहम् अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
अस्मि		

திரவியங்கள் ஸத் இல்லை, குணங்களுமில்லை, கிரியையுமில்லை. ஜாதி இல்லை, விசேஷமில்லை, வேறு எதுவும் எப்பொழுதுமில்லை. எது இவைகளுக்கெல்லாம் அதிஷ்டானமாய் இருந்துகொண்டு சுத்தமாய், ஏகமாய், மேலானதாயுமிருக்கிறதோ, அதுவே ஸத்து. அந்த ஸத் வஸ்துவேதான் நான். (888)

न देहो न चाक्षाणि न प्राणवायुः मनो नापि बुद्धिः न चित्तं ह्यहं धीः ।

यत् एषां अधिष्ठानभूतं विशुद्धं सत् एकं परं सत् तदेवाहमस्मि ॥ ८८९ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

ந தேஹோ ந சாக்ஷாணி ந ப்ராணவாயு:
 மனோ நாபி புத்தி: ந சித்தம் ஹ்யஹந்தீ: ।
 யத் ஏஷாம் அதிஷ்டாநபூதம் விஸுத்தம்:
 ஸத் ஏகம் பரம் ஸத் ததேவாஹமஸ்மி ॥ 889 ॥

देहः	=	தேஹம்,
तेश्वः		
न	=	ஸத்து அல்ல,
न		
अक्षणि च	=	இந்திரியங்களும்,
अक्षणाणि स		
न	=	அல்ல,
न		
प्राणवायुः	=	பிராணவாயு,
प्रानवायुः		
न	=	அல்ல,
न		
मनोपि	=	மனமும்,
मनोपि		
न	=	அல்ல,
न		
बुद्धिः	=	புத்தி,
पुत्तिः		
न	=	அல்ல,
न		
चित्तं	=	சித்தம் (அல்ல),
சித்தம்		
अहंघीः	=	அஹங்காரமும் அல்ல,
अहन्तीः		
यत्	=	எது,
यत्		
एषां	=	இவைகளுக்கு,
ஏஷாம்		
अधिष्ठानभूतं	=	அதிஷ்டானமாக இருந்துகொண்டு,
अतिष्टानपूतம்		
विशुद्धः	=	சுத்தமாயும்,
विशुद्धः		
विशुद्धः		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

एकं	=	ஒன்றாயும்,
ஏகம்		
परं	=	மேலானதாயும் உள்ளதோ (அதுவே),
பரம்		
सत्	=	ஸத்து,
ஸத்		
तत्	=	அந்த,
தத்		
सदेव	=	ஸத்தாகவே,
ஸதே ³ வ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
அஸ்மி		

தேஹம் ஸத் இல்லை, இந்திரியங்களுமில்லை, ப்ராணவாயுவும் இல்லை, மனஸூமில்லை, புத்தியுமில்லை, சித்தமுமில்லை, அஹங்காரமுமில்லை. எது இவைகளுக்கெல்லாம் அதிஷ்டானமாயிருந்துகொண்டு சுத்தமாய், ஏகமாய், மேலானதாய், இருக்கிறதோ, அதுவே ஸத்து. அந்த ஸத்வஸ்துவேதான் நான். (889)

न देशो न कालो न दिग्वाऽपि सत् स्यात्
 न वस्त्वन्तरं स्थूलसूक्ष्मादिरूपम् ।
 यत् एषां अधिष्ठानभूतं विशुद्धं
 सत् एकं परं सत् तदेवाहमस्मि ॥ ८९० ॥

ந தே³ஸோ ந காலோ ந தி³க்³வா(அ)பி ஸத் ஸ்யாத்
 ந வஸ்த்வந்தரம் ஸ்தூ³லஸூக்ஷ்மாதி³ரூபம் ।
 யத் ஏஷாம் அதி³ஷ்டா³னபூ³தம் விஸுத்³த³ம்
 ஸத் ஏகம் பரம் ஸத் ததே³வாஹமஸ்மி ॥ 890 ॥

देशः	=	தேசம்,
தே ³ ஸ:		
सत्	=	ஸத்தாக,
ஸத்		
न स्यात्	=	ஆகாது,
ந ஸ்யாத்		
कालः	=	காலம்,
கால:		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

न	=	அல்ல,
न दिग्वाऽपि	=	திசையும்,
தி ³ க் ³ வா(அ)பி		
न	=	அல்ல,
न स्थूलसूक्ष्मादिरूपम्	=	ஸ்தூலம், ஸூக்ஷ்மம் இவைரூபமான,
ஸ்தூ ² லஸூக்ஷ்மாதி ³ ரூபம்		
वस्त्वन्तरं	=	வேறுவஸ்துவும்,
வஸ்த்வந்தரம்		
न	=	அல்ல,
न यत्	=	எது,
யத்		
एषां	=	இவைகளுக்கு,
ஏஷாம்		
अधिष्ठानभूतं	=	அதிஷ்டானமாக இருந்து கொண்டு,
அதி ⁴ ஷ்டா ² னபூ ⁴ தம்		
विशुद्धं	=	சுத்தமாயும்,
விஸுத் ³ த ⁴ ம்		
एकं	=	ஒன்றாயும்,
ஏகம்		
परं	=	மேலானதாயும் உள்ளதோ (அதுவே),
பரம்		
सत्	=	ஸத்து,
ஸத்		
तत्	=	அந்த,
தத்		
सदेव	=	ஸத்தாகவே,
ஸதே ³ வ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
அஸ்மி		

தேசம் ஸத் வஸ்து ஆகாது, காலமுமாகாது, திக்கும் ஆகாது. ஸ்தூலம், ஸூக்ஷ்மம் முதலிய ஸ்வரூபமுள்ள வேறு எந்த வஸ்துவும் ஆகாது. இவைகளுக்

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

கெல்லாம் அதிஷ்டானமாய் இருந்துகொண்டு சுத்தமாய், ஏகமாய், மேலானதாய் எது இருக்கிறதோ, அதுவே ஸத்து. அந்த ஸத் வஸ்துவேதான் நான்.

[முன் 835 முதல் 842 முடிய சுலோகங்களில் திருச்யமான பதார்த்தங்கள் "நான்" இல்லை என்றும், இங்கே "ஸத் வஸ்து" இல்லை என்றும் சொல்லப்பட்டிருப்பதுதான் வித்யாஸம். இந்த அம்சத்தில் தான் உள்ளே செய்யவேண்டிய திருச்யா னுவித்த ஸமாதிக்கும் வெளியிலே செய்யவேண்டிய திருச்யா னுவித்த ஸமாதிக் கும் உள்ள வித்யாஸம்]. (890)

एतत् दृश्यं नामरूपात्मकं यो.

ऽधिष्ठानं तत् ब्रह्म सत्यं सदेति ।

गच्छन् तिष्ठन् वा शयानोऽपि नित्यं

कुर्यात् विद्वान् बाह्यदृश्यानुविद्धम् ॥ ८९१ ॥

ஏதத் த்ருஸ்யம் நாமரூபாத்மகம் யோ

(அ)திஷ்டா²னம் தத் ப்³ரஹ்ம ஸத்யம் ஸதே³தி ।

க³ச்ச²ன் திஷ்ட²ன் வா ஸயானோ(அ)பி நித்யம்

குர்யாத் வித்³வான் பா³ஹ்யத்³ருஸ்யா னுவித்³த⁴ம் ॥ 891 ॥

एतत्	=	இந்த,
ஏதத்		
दृश्यं	=	அறியப்படும் பிரபஞ்சம்,
த்ருஸ்யம்		
नामरूपात्मकं	=	பெயர், உருவம் இவைகளையே
நாமரூபாத்மகம்		ஸ்வரூபமாகக் கொண்டது,
अधिष्ठानं	=	அதிஷ்டானமான,
அதிஷ்டா ² னம்		
तत् ब्रह्म	=	அந்த ப்ரஹ்மம்,
தத் ப் ³ ரஹ்ம		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³		
सत्यं	=	ஸத்யமானது,
ஸத்யம்		
इति	=	என்று,
இதி		
यः विद्वान्	=	எவன் அறிகிறவனோ (அவன்),
ய: வித் ³ வான்		

गच्छन्	=	போகும் போதும்,
क ³ श्च ² न् तिष्ठन् वा	=	அல்லது நிற்கும்பொழுதும்,
तिष्ठन् ² वा शयानोऽपि	=	படுத்திருக்கும் பொழுதும்,
शयानो(अ)पि नित्यं	=	எப்பொழுதும்,
नित्यम् बाह्यदृश्यानुविद्धम्	=	வெளி த்ருச்யானுவித்த ஸமாதியை,
बा ⁴ ह्यदृ ³ श्यानु ³ वि ³ त् ⁴ म् कुर्यात्	=	செய்யவேண்டும்.
कुर्यात्		

இந்த திருச்யம் நாமரூபாத்மகமாயிருப்பது (ஸத்யமல்ல) இதற்கு அதிஷ்டான மாயுள்ள அந்த பிரஹ்மம், எப்பொழுதும் ஸத்யமென்று அறிந்தவன், போகும் போதோ, நிற்கும்போதோ, படுத்துக்கொண்டிருக்கும்போதோ, எப்பொழுதும் வெளி விஷயமாயுள்ள இந்த திருச்யானுவித்த ஸமாதியைச் செய்ய வேண்டும். (891)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் வெளிதிருச்யானுவித்த ஸமாதியைச் சொல்லி விட்டு, வெளி விஷயமான சப்தானுவித்த ஸமாதியைச் சொல்லுகிறார்: -

अध्यस्त नामरूपादि प्रविलापेन निर्मलम् ।

अद्वैतं परमानन्दं ब्रह्मवास्मि इति भावयेत् ॥ ८९२ ॥

அத்யஸ்த நாமரூபாதி³ ப்ரவிலாபேன நிர்மலம் ।

அத்வைதம் பரமானந்த³ம் ப்ரஹ்மவாஸ்மி இதி பா⁴வயேத் ॥ 892 ॥

अध्यस्त	=	ஆரோபிக்கப்பட்ட,
अत்யस्त नामरूपादि	=	நாமரூபம் முதலியவைகளின்,
नामरूपादि ³ प्रविलापेन	=	விலாபனத்தால் (அடியோடு இல்லாதபடி
प्रविलापेन निर्मलम्	=	செய்து விடுவதால்),
निर्मलम् अद्वैतं	=	நிர்மலமான,
अद्वैतं परमानन्दं	=	இரண்டற்ற,
परमानन्दं ब्रह्मवास्मि	=	மேலான, ஆனந்த ரூபமான,
ब्रह्मवास्मि		

ब्रह्मैव	=	பிரஹ்மமாகவே,
ப்ரஹ்மைவ अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
அஸ்மி इति	=	என்று,
இதி भावयेत्	=	பாவனை செய்யவேண்டும்.
பாவயேத்		

ஆரோபிக்கப்பட்டிருக்கும் நாமம் ரூபம் முதலானதுகளை விலாபனம் செய்து விடுவதால் நிர்மலமாய் இரண்டற்றதாய் பரமானந்தமாய் உள்ள பிரஹ்மமே நான் என்று பாவிக்க வேண்டும். (892)

निर्विकारं निराकारं निरञ्जनमनामयम् ।

आद्यन्तरहितं पूर्णं ब्रह्मैवाहं न संशयः ॥ ८९३ ॥

நிர்விகாரம் நிராகாரம் நிரஞ்ஜனமநாமயம் ।

ஆத்யந்தரஹிதம் பூர்ணம் ப்ரஹ்மைவாஹம் ந ஸம்ஸய: ॥ 893 ॥

निर्विकारं	=	மாறுதலற்றதும்,
நிர்விகாரம்		
निराकारं	=	உருவமற்றதும்,
நிராகாரம்		
निरञ्जनं	=	தோஷமற்றதும்,
நிரஞ்ஜனம்		
अनामयम्	=	கெடுதலற்றதும்,
அநாமயம்		
आद्यन्तरहितं	=	முதல், முடிவு இல்லாததும்,
ஆத்யந்தரஹிதம்		
पूर्णं	=	நிறைந்ததுமான,
பூர்ணம்		
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மமே,
ப்ரஹ்மைவ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
न संशयः	=	ஸந்தேஹமில்லை.
ந ஸம்ஸய:		

விகாரமற்று, ரூபம் அற்று, தோஷமற்று, எவ்வித கெடுதலும் இல்லாமல், ஆதியும் அந்தமும் இல்லாமல், நிறைந்திருக்கும் பிரஹ்மமேதான் நான், ஸந்தேஹ மில்லை. (893)

निष्कलङ्क निरातङ्कं त्रिविधच्छेदवर्जितम् ।

आनन्दं अक्षरं मुक्तं ब्रह्मैवास्मि इति भावयेत् ॥ ८९४ ॥

நிஷ்கலங்கம் நிராதங்கம் த்ரிவிதச்சேதவ்ரஜிதம் ।

ஆனந்தம் அக்ஷரம் முக்தம் ப்ரஹ்மைவாஸ்மி இதி பாவயேத் ॥ 894 ॥

निष्कलङ्क	=	களங்கமற்றதும்,
निष्कलङ्क	=	கவலையற்றதும்,
निरातङ्कं	=	கவலையற்றதும்,
निरातङ्कं	=	கவலையற்றதும்,
त्रिविधच्छेदवर्जितम्	=	மூன்றுவித பிரிவுகளற்றதும்,
त्रिविधच्छेदवर्जितम्	=	மூன்றுவித பிரிவுகளற்றதும்,
तृविधच्छेदवर्जितम्	=	மூன்றுவித பிரிவுகளற்றதும்,
आनन्दं	=	ஆனந்தமானதும்,
आनन्दं	=	ஆனந்தமானதும்,
अक्षरं	=	அழிவற்றதும்,
अक्षरं	=	அழிவற்றதும்,
मुक्तं	=	விடுபட்டதுமான,
मुक्तं	=	விடுபட்டதுமான,
मुक्तं	=	விடுபட்டதுமான,
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மமாகவே,
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மமாகவே,
पञ्चभूतैर्व	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
इति	=	என்று,
इति	=	என்று,
भावयेत्	=	பாவிக்கவேண்டும்.
भावयेत्	=	பாவிக்கவேண்டும்.
भावयेत्	=	பாவிக்கவேண்டும்.

அழுக்கு இல்லாததாய், கவலையில்லாததாய், மூன்றுவித பிரிவுகள் இல்லாத தாய், ஆனந்தமாய், நாசமில்லாததாய், விடுபட்டதாய், உள்ள பிரஹ்மமேதான் நான் என்று பாவிக்க வேண்டும். (894)

निर्विशेषं निराभासं नित्यमुक्तमविक्रियम् ।

प्रज्ञानैकरसं सत्यं ब्रह्मैवास्मीति भावयेत् ॥ ८९५ ॥

நிர்விசேஷம் நிராபாஸம் நித்யமுத்தமவிக்ரியம் ।
ப்ரஜ்ஞானகரஸம் ஸத்யம் ப்ரஹ்மைவாஸ்மீதி பா'வயேத் ॥ 895 ॥

निर्विशेषं	=	விசேஷங்களற்றதும்,
நிர்விசேஷம்		
निराभासं	=	தோற்றமற்றதும்,
நிராபாஸம்		
नित्यमुक्तं	=	எப்பொழுதும் விடுபட்டதும்,
நித்யமுத்தம்		
अविक्रियम्	=	மாறுதலற்றதும்,
அவிக்ரியம்		
प्रज्ञानैकरसं	=	ஞானம் ஒன்றையே ஸ்வரூபமாக உடையதாயும்,
ப்ரஜ்ஞானகரஸம்		
सत्यं	=	உண்மைப்பொருளாயும் உள்ள,
ஸத்யம்		
ब्रह्मैवास्मि	=	ப்ரஹ்மமாகவே இருக்கிறேன்,
ப்ரஹ்மைவாஸ்மி		
इति	=	என்று,
இதி		
भावयेत्	=	பாவனை செய்யவேண்டும்.
பா'வயேத்		

விசேஷமற்றதாய், தோற்றமற்றதாய், எப்பொழுதும் விடுபட்டதாய், எவ்வித மாறுபாடுமில்லாததாய், ஞானமாகவே இருப்பதாய், ஸத்யமாயிருக்கும் பிரஹ்மமே தான் நான் என்று பாவிக்கவேண்டும். (895)

शुद्धं बुद्धं तत्त्वसिद्धं परं प्रत्यक् अखण्डितम् ।

स्वप्रकाशं पराकाशं ब्रह्मैवास्मीति भावयेत् ॥ ८९६ ॥

ஸுத்'த'ம் புத்'த'ம் தத்வஸித்'த'ம் பரம் ப்ரத்யக் அக்'ண்டி'தம் ।
ஸ்வப்ரகாஸம் பராகாஸம் ப்ரஹ்மைவாஸ்மீதி பா'வயேத் ॥ 896 ॥

शुद्धं	=	சுத்தமானதும் (தோஷமற்றதும்),
ஸுத்'த'ம்		
बुद्धं	=	சைதன்ய ஸ்வரூபமாயும்,
புத்'த'ம்		
तत्त्वसिद्धं	=	உண்மையானதும் ஸித்தமானதும்,
தத்வஸித்'த'ம்		

परं	=	மேலானதும்,
परम्		
प्रत्यक्	=	உள்ளே விளங்குவதும்,
प्रत्यक्		
अखण्डितम्	=	பிரிவு படாததும்,
अखण्डितम्		
स्वप्रकाशं	=	தானே பிரகாசிக்கிறதும்,
स्वप्रकाशं		
स्वप्रकाशम्		
पराकाशं	=	மற்றவைகளை பிரகாசப்படுத்துகிறதுமான,
पराकाशम्		
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மமாகவே,
ब्रह्मैव		
प्रहृष्टमेव		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि		
इति	=	என்று,
इति		
भावयेत्	=	பாவிக்கவேண்டும்.
भावयेत्		
पावयेत्		

சுத்தமாய், அறிவாய், ஸித்தமான தத்வமாய், மேலானதாய், உள்ளேயிருப்பதாய், துண்டிக்கப்படாததாய், ஸ்வயம் ப்ரகாசமாய், மற்றவைகளை ப்ரகாசப்படுத்துவதாய் இருக்கும் ப்ரஹ்மமேதான் நான் என்று பாவிக்கவேண்டும். (896)

सुसूक्ष्मं अस्तितामात्रं निर्विकल्पं महत्तमम् ।

केवलं परमाद्वैतं ब्रह्मास्मीति भावयेत् ॥ ८९७ ॥

ஸுஸூக்ஷ்மம் அஸ்திதாமாத்ரம் நிர்விகல்பம் மஹத்தமம் ।

கேவலம் பரமாத்³வைதம் ப்³ரஹ்மாஸ்மீதி பா⁴வயேத் ॥ 897 ॥

सुसूक्ष्मं	=	மிகவும் ஸூக்ஷ்மமானதும்,
सुसूक्ष्मम्		
अस्तितामात्रं	=	இருப்பு என்பது மாத்ரமாக உள்ளதும்,
अस्तितामात्रं		
अस्तितामात्रम्		
निर्विकल्पं	=	கல்பித தர்மங்களற்றதும்,
निर्विकल्पं		
निर्विकल्पम्		
महत्तमम्	=	மிகப் பெரியதும்,
महत्तमम्		
महत्तमम्		

केवलं	=	தனித்ததும்,
केवलम्		
परमाद्वैतं	=	மேலானதும் இரண்டற்றதுமான,
परमात्त्वैव		
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மமாகவே,
ப்ரஹ்மைவ		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि		
इति भावयेत्	=	என்று பாவனை செய்யவேண்டும்.
இதி பாவயேத்		

வெகு ஸூக்ஷ்மமாயும், இருக்கிறது என்ற தன்மையை மாத்திரம் உடையதாயும், விகல்பமில்லாததாயும், பெரியதெல்லாவற்றையும் விட பெரியதாயும், தனியாயும் வேறு எதனிடமும் ஸம்பந்தப்படாததாயும், மேலானதாயும், இரண்டற்றதாயும், இருக்கிற பிரஹ்மேதான் நான் என்று பாவிக்க வேண்டும். (897)

इत्येवं निर्विकारादिशब्दमात्रसमर्पितम् ।

ध्यायतः केवलं वस्तु लक्ष्ये चित्तं प्रतिष्ठति ॥ ८९८ ॥

இத்யேவம் நிர்விகாராதி^ஸப்த^{மா}த்ரஸமர்பிதம் ।

த்யாயத: கேவலம் வஸ்து லக்ஷயே சித்தம் ப்ரதிஷ்ட^{தி} ॥ 898 ॥

इति एवं	=	என்று இவ்வாறு,
இதி ஏவம்		
निर्विकारादिशब्दमात्रसमर्पितम्	=	'நிர்விகாரம்' முதலான சொற்களால்
நிர்விகாராதி ^ஸ ப்த ^{மா} த்ரஸமர்பிதம்		மாத்திரம் அறிவுறுத்தப்பட்ட,
केवलं	=	தனித்ததான,
கேவலம்		
वस्तु	=	ப்ரஹ்ம வஸ்துவை,
வஸ்து		
ध्यायतः	=	த்யானம் செய்கிறவனுக்கு,
த்யாயத:		
चित्तं	=	மனது,
சித்தம்		
लक्ष्ये	=	லக்ஷயமான ப்ரஹ்மத்தில்,
லக்ஷயே		
प्रतिष्ठति	=	நிலை பெறுகிறது.
ப்ரதிஷ்ட ^{தி}		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

இவ்விதமாக (893-வது சுலோகம் முதல் சொல்லப்பட்ட) "நிர்விகாரம்" (விகார மற்றது) முதலான சப்தங்களினால் மாத்திரம் குறிப்பிடப்படுகிற சுத்த வஸ்துவை தியானம் செய்கிறவருடைய சித்தம் லக்ஷயத்தில் (பிரஹ்மத்தில்) நன்கு நிலை பெறும். (898)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் வெளி விஷயமான சப்தானுவித்த ஸவிகல்ப ஸமாதியைச் சொல்லிவிட்டு அடுத்த சுலோகத்தில் அது ஸம்பந்தமான நிர்விகல்ப ஸமாதியைச் சொல்கிறார்: -

ब्रह्मानन्दरसावेशात् एकीभूय तदात्मना ।

वृत्तेः या निश्चलावस्था स समाधिः अकल्पकः ॥ ८९९ ॥

ப்ரஹ்மானந்த்ரஸாவேஸாத் ஏகீபூய ததாத்த்மனா ।

வ்ருத்தே: யா நிர்ச்சலாவஸ்தா² ஸ ஸமாதி⁴: அகல்பக: ॥ 899 ॥

ब्रह्मानन्दरसावेशात् = பிரஹ்மானந்தத்தின் ரஸம் வந்து விட்டதால்,

ப்ரஹ்மானந்த்ரஸாவேஸாத்

तदात्मना = அந்த ஸ்வரூபத்தோடு,

ததாத்த்மனா

एकीभूय = ஒன்றாக ஆகி,

ஏகீபூய

वृत्तेः = மனோவிருத்தியின்,

வ்ருத்தே:

या = எந்த,

யா

निश्चलावस्था = சலனமற்ற நிலையுண்டோ,

நிர்ச்சலாவஸ்தா²

सः = அது,

ஸ:

अकल्पकः समाधिः = நிர்விகல்பஸமாதியாகும்.

அகல்பக: ஸமாதி⁴:

ப்ரஹ்மானந்தரஸம் ஏற்பட்டுவிட்டதால் அந்த ஸ்வரூபத்தோடு ஒன்றாகவே ஆகி வ்ருத்தியின் சலனமற்ற நிலை எதுவோ, அது நிர்விகல்ப ஸமாதி. (899)

(அவதாரிகை) ஸவிகல்ப ஸமாதியில் உள்ளே இரண்டு விதம், வெளியில் இரண்டுவிதம், நிர்விகல்ப ஸமாதியில் உள்ளே ஒருவிதம் வெளியில் ஒருவிதம் ஆக ஆறு ஸமாதிகள் இதுவரை சொல்லப்பட்டிருக்கின்றன, இவைகளின் அவசியத்தைப் பற்றியும் ப்ரயோஜனத்தைப் பற்றியும் 9 சுலோகங்களால் சொல்கிறார்: -

उत्थाने वाऽप्यनुत्थानेऽपि अप्रमत्तो जितेन्द्रियः ।

समाधिषट्कं कुर्वीत सर्वदा प्रयतो यतिः ॥ ९०० ॥

உத்தா²னே வா(அ)ப்யனுத்தா²னே(அ)பி அப்ரமத்தோ ஜிதேந்த்³ரிய: ।

ஸமாதி⁴ஷட்கம் குர்வீத ஸர்வதா³ ப்ரயதோ யதி: ॥ 900 ॥

यति:	=	ஸாதகன்,
यति:		
उत्थाने वापि	=	ஸமாதியிலிருந்து வெளியே வந்தபோதும்,
உத்தா ² னே வாபி		
उनुत्थानेपि	=	வெளியில் வராத போதும்,
உனுத்தா ² னேபி		
अप्रमत्तः	=	கவனக்குறைவில்லாதவனாக,
அப்ரமத்த:		
जितेन्द्रियः	=	இந்திரியங்களை ஜயித்தவனாக,
ஜிதேந்த் ³ ரிய:		
प्रयतः	=	பரிசுத்தனாக (தோஷமில்லாதவனாக),
ப்ரயத:		
सर्वदा	=	ஆறுவித ஸமாதிகளையும்,
ஸர்வதா ³		
कुर्वीत		
குர்வீத	=	செய்ய வேண்டும்.

யதியானவர் வெளிப்பார்வையுள்ள ஸமயத்திலும் வெளிப் பார்வையில்லாத ஸமயத்திலம்கூட, அஜாக்கிரதையாயில்லாமல், இந்திரியங்களை ஜயித்தவராய், பரிசுத்தராய் எப்பொழுதும் இந்த ஆறு ஸமாதிகளையும் செய்யவேண்டியது. (900)

विपरीतार्थधीः यावत् न निःशेषं निवर्तते ।

स्वरूपस्फुरणं यावत् न प्रसिध्यत्यनिर्गलम् ।

तावत् समाधिषट्केन नयेत् कालं निरन्तरम् ॥ ९०१ ॥

விபரீதார்த்²தீ⁴: யாவத் ந நி:ஸேஷம் நிவர்ததே ।

ஸ்வரூபஸ்புரணம் யாவத் ந ப்ரஸித்⁴யத்யநிர்க்³லம் ।

தாவத் ஸமாதி⁴ஷட்கேன நயேத் காலம் நிரந்தரம் ॥ 901 ॥

यावत्	=	எதுவரை,
யாவத்		
विपरीतार्थधीः	=	விபரீத விஷயங்களின் எண்ணம்,
விபரீதார்த் ² தீ ⁴ :		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

निःशेषं	=	பாக்கியில்லாமல்,
न निःशेषम् न निर्वर्तते	=	நீங்கவில்லையோ,
न निवर्तते यावत्	=	எதுவரை,
यावत् स्वरूपस्फुरणं	=	ஆத்ம ஸ்வரூபத்தின் பிரகாசம்,
स्वरूपस्फुरणम् अर्गलम्	=	தடையன்னியில்,
अर्कलम् न प्रसिध्यत्यति	=	ஏற்படவில்லையோ,
न प्रसिद्यत्यति तावत्	=	அதுவரை,
तावत् निरन्तरम्	=	இடைவிடாது,
निरन्तरम् समाधिषट्केन	=	ஆறுவித ஸமாதிகளால்,
समाधिषट्केन कालं	=	காலத்தை,
कालम् नयेत्	=	கழிக்கவேண்டும்.
नयेत् नयेत्		

(ப்ரஹ்மம்தான் ஆத்மா என்பதற்கு) விபரீதமான விஷயத்தில் உள்ள எண்ணம் எதுவரை பாக்கியன்னியில் போய் விடவில்லையோ, எதுவரை தன் ஸ்வரூபம் தடையன்னியில் நன்கு ஸ்புரிக்கவில்லையோ, அதுவரை இந்த ஆறு ஸமாதிகளைக் கொண்டு இடைவிடாமல் காலம்கழிக்கவேண்டும். எப்பொழுதும் ஸமாதியை அப்யாஸம் செய்துகொண்டே இருக்கவேண்டும். (901)

न प्रमादोऽत्र कर्तव्यो विदुषा मोक्षमिच्छता ।

प्रमादे जृम्भते माया सूर्यापाये तमो यथा ॥ ९०२ ॥

ந ப்ரமாதோ³(அ)த்ர கர்தவ்யோ விது³ஷா மோக்ஷமிச்ச³தா ।

ப்ரமாதே³ ஜ்ரூம்ப³தே மாயா ஸூர்யாபாயே தமோ யதா³ ॥ 902 ॥

अत्र = இவ்விஷயத்தில்,

अत्र

மோக்ஷ இச்ச ³ தா	=	மோக்ஷத்தை விரும்புகிற,
மோக்ஷ இச்ச ³ தா விதுஷா	=	வித்வா ³ னால்,
விது ³ ஷா ப்ரமாத:	=	கவனக்குறைவு,
ப்ரமாத ³ : ந கர்த்வய न कर्तव्य	=	செய்யக்கூடாது,
ந கர்த்வய सूर्यापाये	=	ஸூர்யன் மறைந்ததும்,
ஸூர்யாபாயே यथा	=	எப்படி,
யதா ³ तम:	=	இருள் (வெளிப்படுகிறதோ அப்படி),
தம: प्रमादे	=	கவனமில்லாமலிருந்தால்,
ப்ரமாதே ³ माया	=	மாயையானது,
மாயா जृम्भते	=	நன்கு வெளிப்பட்டுவிடும்.
ஜ்ரூம்ப ³ தே		

மோக்ஷத்தை விரும்பும் வித்வான் இவ்விஷயத்தில் தவறுதல் செய்யக் கூடாது. ஸூர்யன் மறைந்தால் எப்படி இருட்டு வந்துவிடுமோ, அப்படியே தவறுதல் ஏற்பட்டால் மாயை நன்கு வெளிப்பட்டுவிடும். (902)

स्वानुभूतिं परित्यज्य न तिष्ठन्ति क्षणं बुधाः ।

स्वानुभूतौ प्रमादो यः स मृत्युः न यमः सताम् ॥ ९०३ ॥

ஸ்வானுபூ⁴திம் பரித்யஜ்ய ந திஷ்ட³ந்தி க்ஷணம் பு³தா⁴: ।

ஸ்வானுபூ⁴தௌ ப்ரமாதோ³ ய: ஸ ம்ருத்யு: ந யம: ஸதாம் ॥ 903 ॥

बुधा:	=	வித்வான்கள்,
பு ³ தா ⁴ : स्वानुभूतिं	=	ஆத்மானுபவத்தை,
ஸ்வானுபூ ⁴ திம் परित्यज्य	=	விட்டுவிட்டு,
பரித்யஜ்ய		

क्षणं	=	ஒரு நிமிஷம்கூட,
कूडणम् न तिष्ठन्ति	=	இருக்கமாட்டார்கள்,
न तिष्ठन् ² ந்தி सताम्	=	ஸாதுக்களுக்கு,
ஸதாம் स्वानुभूतौ	=	ஆத்மானுபவத்தில்,
ஸ்வானுபூ ⁴ தௌ प्रमादो यः	=	கவனக்குறைவு என்பது எதுவோ,
ப்ரமாதோ ³ யः सः	=	அது,
ஸः मृत्युः	=	மிருத்யு,
ம்ருத்யுः यमः न	=	யமன் மிருத்யுவல்ல.
யமः न		

தன் தத்வத்தை அனுபவிப்பதை விட்டு அறிவாளிகள் ஒரு கூடிணம்கூட இருக்கமாட்டார்கள். ஸாதுக்களுக்கு தன் தத்வானுபவத்தில் ஏற்படும் தவறுதல் எதுவோ, அதுவே அவர்களுக்கு மிருத்யு, யமன் மிருத்யுவல்ல. அவர்கள் ப்ரமாதத்தைத்தான் மிருத்யுவாக எண்ணுவார்கள். மரணத்துக்கு அஞ்சமாட்டார்கள். ப்ரமாதத்திற்குத்தான் அஞ்சுவார்கள். (903)

अस्मिन् समाधौ कुरुते प्रयासं यः तस्य नैवास्ति पुनर्विकल्पः।

सर्वात्मभावोऽप्यमुनैव सिध्येत् सर्वात्मभावः खलु केवलत्वम् ॥ ९०४ ॥

அஸ்மின் ஸமாதௌ⁴ குருதே ப்ரயாஸம்

யः தஸ்ய நைவாஸ்தி புனர்விகல்பः।

ஸர்வாத்மபா⁴வோ(அ)ப்யமுனௌவ ஸித்⁴யேத்

ஸர்வாத்மபா⁴வः க²லு கேவலத்வம் ॥ 904 ॥

अस्मिन्	=	இந்த,
அஸ்மின் समाधौ	=	ஸமாதியில்,
ஸமாதௌ ⁴ यः	=	எவர்,
யः प्रयासं	=	உழைப்பை,
ப்ரயாஸம்		

कुरुते	=	செய்கிறாரோ,
कुருते		
तस्य	=	அவருக்கு,
तस्य		
पुनः	=	மறுபடியும்,
पुनः		
विकल्पः	=	(உலகவிஷயமான) பலவிதத் தோற்றம்,
विकल्पः		
विकल्पः	=	இருக்கவே இருக்காது,
विकल्पः		
अमुनैव	=	இந்த ஸமாதியாலேயே,
अमुनैव		
सर्वात्मभावोपि	=	எல்லாம் ஆத்மாவாக இருப்பதும்,
सर्वात्मभावोपि		
सिध्येत्	=	ஸித்திக்கும்,
सिध्येत्		
सर्वात्मभावः	=	ஸர்வாத்ம பாவம் என்பது,
सर्वात्मभावः		
केवलत्वम् खलु	=	தான் மட்டுமாயிருப்பது அல்லவா!
केवलत्वम् खलु		
केवलत्वम् क'लु		

இந்த ஸமாதியில் எவர் ப்ரயாஸம் எடுத்துக்கொள்கிறாரோ, அவருக்கு மறுபடியும் விகல்பம் (பலவிதத்தோற்றம்) ஏற்படவே ஏற்படாது. இந்த ஸமாதியினாலேயே ஸர்வாத்ம பாவம் (எல்லாம் நான் என்கிற அனுபவம்) ஏற்படும். இந்த ஸர்வாத்ம பாவம் தானே கைவல்யம் (தனித்து ஒன்றாகவே இருத்தல்). (904)

सर्वात्मभावो विदुषो ब्रह्मविद्याफलं विदुः।

जीवन्मुक्तस्य तस्यैव स्वानन्दानुभवः फलम् ॥ ९०५ ॥

ஸர்வாத்மபா⁴வோ விது³ஷோ ப்³ரஹ்மவித்³யாப²லம் விது³:।

ஜீவன்முக்கதஸ்ய தஸ்யைவ ஸ்வானந்தா³னுப⁴வ: ப²லம் ॥ 905 ॥

विदुषः	=	ஞானிக்கு,
विदुषः		
सर्वात्मभावः	=	எல்லாம் ஆத்ம ஸ்வரூபமாகஇருக்கும் தன்மை,
सर्वात्मभावः		
सर्वात्मभावः	=	ப்ரஹ்ம ஞானத்தின் பலனென்று,
ब्रह्मविद्याफलं		
प'रह्ममवित्'याप'लम्		

விது:	=	அறிகிறார்கள்,
விது ³ :		
जीवन्मुक्तस्य	=	ஜீவன்முக்தனான,
ஜீவன்முக்தஸ்ய		
तस्यैव	=	அவனுக்குத்தான்,
தஸ்யைவ		
स्वानन्दानुभवः	=	ஆத்மானந்தத்தின் அனுபவமாகிற,
ஸ்வானந்தா ³ னுப ⁴ வ:		
फलम्	=	பலன் ஏற்படுகிறது.
ப ³ லம்		

வித்வானுக்கு ஸர்வாத்மபாவம் ப்ரஹ்மத்தை அறிவதன் பலன் என்று அறிந்திருக்கிறார்கள். ஜீவித்திருக்கும்போதே (ஸம்ஸாரத்திலிருந்து) விடுபட்டிருக்கிற அவருக்குத்தான் தன் (ஸ்வரூபமான) ஆனந்தத்தின் அனுபவம் பலன் ஆகும். 905)

योऽहं ममेत्यादि असदात्मगाहको ग्रन्थिः लयं याति स वासनामयः ।

समाधिना नश्यति कर्मबन्धो ब्रह्मात्मबोधोऽप्रतिबन्ध इष्यते ॥ ९०६ ॥

யோ(அ)ஹம் மமேத்யாதி³ அஸதா³த்மகா³ஹகோ

க்³ரந்தி²: லயம் யாதி ஸ வாஸநாமய: ।

ஸமாதி⁴னா நஸ்யதி கர்மப³ந்தோ⁴

ப்³ரஹ்மாத்மபோ³தோ⁴(அ)ப்ரதிப³ந்த⁴ இஷ்யதே ॥ 906 ॥

अहंममेत्यादि	=	நான், என்னுடையது இதுமுதலான,
அஹம்மமேத்யாதி ³		
असदात्मगाहकः	=	இல்லாத வஸ்துக்களை விஷயமாக உடைய,
அஸதா ³ த்மகா ³ ஹக:		
वासनामयः	=	வாஸனாமயமான,
வாஸநாமய:		
यः	=	எந்த,
ய:		
ग्रन्थिः	=	முடிச்சு உண்டோ,
க் ³ ரந்தி ² :		
सः	=	அது,
ஸ:		
समाधिना	=	ஸமாதியால்,
ஸமாதி ⁴ னா		

लयं याति	=	மறைந்து விடுகிறது.
लयम् याति		
कर्मबन्धः	=	கர்மாவின்னல் ஏற்பட்ட கட்டு,
कर्मप ³ ந்த ⁴ :		
नश्यति	=	நாசமடைகிறது.
नश्यति		
ब्रह्मात्मबोधः	=	ப்ரஹ்மமே ஆத்மா என்ற ஞானம்.
ப் ³ ரஹ்மாத்மபோ ³ த ⁴ :		
अप्रतिबन्धः	=	தடையில்லாததாக,
अप्रतिब ³ ந்த ⁴ :		
इष्यते	=	கருதப்படுகிறது.
இஷ்யதே		

நான், என்னுடையது, இது முதலான அஸத் பதார்த்தங்களை விஷயமாயுள்ள தும் ஸூக்ஷ்ம வாஸனாமயமுமான முடிச்சு எல்லாம் ஸமாதியின்னல் போய்விடும். கர்மாக்களின்னல் ஏற்பட்டிருக்கும் கட்டும் நசித்துவிடும். அப்பொழுது ப்ரஹ்மமே ஆத்மா என்கிற அறிவு எவ்வித தடையுமன்னியில் இருக்கும். (906)

एष निष्कण्टकः पन्था मुक्तेः ब्रह्मात्मना स्थितेः ।

शुद्धात्मनां मुमुक्षूणां यत् सदेकत्वदर्शनम् ॥ ९०७ ॥

ஏஷ நிஷ்கண்டக: பந்தா² முக்தே: ப்³ரஹ்மாத்மனா ஸ்தி²தே: ।

ஸா³தா⁴த்மனாம் முமுகூ³ணாம் யத் ஸதே³கத்வதர்ஸனம் ॥ 907 ॥

शुद्धात्मनां	=	பரிசுத்தமான மனமுள்ள,
ஸா ³ தா ⁴ த்மனாம்		
मुमुक्षूणां	=	மோக்ஷமடைய விருப்பமுள்ளவர்களுக்கு,
முமுகூ ³ ணாம்		
यत्	=	எந்த,
யத்		
सदेकत्वदर्शनम्	=	ஸத்ரூபமான ப்ரஹ்மத்தின் ஐக்ய
ஸதே ³ கத்வதர்ஸனம்		ஸாக்ஷாத்கார முண்டோ,
एषः	=	இது,
ஏஷ:		
ब्रह्मात्मना स्थितेः	=	ப்ரஹ்மஸ்வரூபமாக இருப்பதாகிற,
ப் ³ ரஹ்மாத்மனா ஸ்தி ² தே:		
मुक्तेः	=	மோக்ஷத்திற்கு,
முக்தே:		

निष्कण्टकः = தடங்கலில்லாத,

நிஷ்கண்டக:

पन्थाः = வழி.

பந்தா:

சுத்தமான அந்தகரணமுள்ளவர்களாய் மோக்ஷத்தை விரும்புகிறவர்களுக்கு ஸத் (ப்ரஹ்மம்) ஒன்றுதான் இருக்கிறது என்று நேரில் அனுபவிப்பது எதுவோ, அதுதான் ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபமாகவே நிலைத்திருப்பதான மோக்ஷத்திற்கு போவதற்கு முள் இல்லாத (எவ்வித இடஞ்சலுமில்லாத) வழி. (907)

तस्मात् त्वं चापि अप्रमत्तः समाधीन् कृत्वा ग्रन्थिं साधु निर्दह्य युक्तः।

नित्यं ब्रह्मानन्दपीयूषसिन्धौ मज्जन् क्रीडन् मोदमानो रमस्व ॥ ९०८ ॥

தஸ்மாத் த்வம் சாபி அப்ரமத்த: ஸமாதீன்

க்ருத்வா க்ரந்திம் ஸாது நிர்தஹ்ய யுக்த: ।

நித்யம் ப்ரஹ்மானந்தபீயூஷஸிந்தௌ

மஜ்ஜன் க்ரீட்ன் மோதமானோ ரமஸ்வ ॥ 908 ॥

तस्मात् = ஆகையால்,

தஸ்மாத்

त्वं चापि = நீயும்,

த்வம் சாபி

अप्रमत्तः = கவனமுள்ளவனாக,

அப்ரமத்த:

युक्तः = புலனடக்கமுள்ளவனாக,

யுக்த:

समाधीन् = ஸமாதிகளை,

ஸமாதீன்

कृत्वा = அனுஷ்டித்து,

க்ருத்வா

ग्रन्थिं = முடிச்சை,

நித்யம்

क्ரन्तिम् = நன்றாக,

சாது

साधु निर्दह्य = பொசுக்கிவிட்டு,

ஸாது

नित्यं = எப்பொழுதும்,

நித்யம்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

ब्रह्मानन्दपीयूषसिन्धौ	=	ப்ரஹ்மானந்தாமிருதக்கடலில்,
ப் ³ ரஹ்மானந்த ³ பீயூஷஸிந்தௌ ⁴		
मज्जन	=	மூழ்கிக்கொண்டு,
மஜ்ஜன்		
क्रीडन्	=	விளையாடிக்கொண்டு,
க்ரீட் ³ ன்		
मोदमानः	=	ஸந்தோஷிப்பவனாக,
மோத் ³ மான:		
रमस्व	=	இன்புறுவாயாக.
ரமஸ்வ		

ஆகையினால் நீயும் கூட கவனக்குறைவன்னியில் மனதை அடக்கி இந்த ஆறு ஸமாதிகளையும் செய்து, நான், என்னுடையது என்று ஆத்மாவையும் அநாத்மாவையும் ஒன்றாகப் பார்ப்பதாகிய (அத்யாஸமென்னும்) முடிச்சை நன்றாக எரித்து சாம்பலாக்கி (மறுபடியும் தோன்றாமல் செய்து) எப்பொழுதும் பிரஹ்மானந்தமாகிற அமிருதக் கடலில் மூழ்கிக்கொண்டு, கிரீடித்துக்கொண்டு, ஸந்தோஷத்தை யடைந்துகொண்டு, ரமித்துவா. உலகில் எல்லோரும் வெளி வஸ்துக்கள் மூலமாகத் தான் விளையாட்டு, ஸந்தோஷம், ரமணம் எல்லாம் ஏற்படுவதாக எண்ணுகிறார்கள்.

'आत्मक्रीडः आत्मरतिः'

'ஆத்மக்ரீட்³: ஆத்மருதி:'

என்று முண்டகோபநிஷத்திலும்

'यत्वात्मरतिरेव स्यात् आत्मतृप्तश्च मानवः ।

आत्मन्येव च सन्तुष्टः'

'யத்வாத்மரதிரேவ ஸ்யாத் ஆத்மத்ருப்தம்³ச மானவ: ।

ஆத்மன்யேவ ச ஸந்துஷ்ட:'

என்று கீதையிலும் (அத் 3-17) சொன்ன பிரகாரம் ஞானிக்கு எல்லாம் ஆத்ம ஸ்வரூபத்தில்தான். (908)

(அவதாரிகை) முன் 823-வது சுலோகத்தில் நிர்விகல்ப ஸமாதிக்கே "யோகம்" என்ற பெயர் உண்டென்று சொல்லப்பட்டது. பதஞ்ஜலி பகவான் யோகத்தில் எட்டு அங்கங்கள் சொல்லி இருக்கிறாரே, அவைகள் இந்த ஸமாதியில் இருக்கின்றனவா வென்று கேட்கக்கூடியதால், அது எப்படியென்று இங்கே 12 சுலோகங்களில் காட்டுகிறார்: -

निर्विकल्पसमाधिः यो वृत्तिनैश्चल्यलक्षणाः।

तमेव योग इत्याहुः योगशास्त्रार्थकोविदाः ॥ ९०९ ॥

நிர்விகல்பஸமாதி⁴: யோ வ்ருத்தினைச் சல்யலக்ஷணை¹:

தமேவ யோக³ இத்யாஹு²: யோக³ஸாஸ்த்ரார்த²கோவிதா³: ॥ 909 ॥

वृत्तिनैश्चल्यलक्षणाः = மனோவிருத்தி கோவிதா சலனமற்றிருக்கும்

வ்ருத்திர்னைச் சல்யலக்ஷணை¹: தன்மையாகிற,

यः = எந்த,

यः

निर्विकल्पसमाधिः = நிர்விகல்ப ஸமாதி உண்டோ,

நிர்விகல்பஸமாதி⁴:

तमेव = அதையே,

தமேவ

योगशास्त्रार्थकोविदाः = யோகசாஸ்திரத்தின் பொருளை நன்கு

யோக³ஸாஸ்த்ரார்த²கோவிதா³: அறிந்தவர்கள்,

योग इति = யோகம் என்று,

யோக³ இதி

आहुः = சொல்கிறார்கள்.

ஆஹு²:

மனோவிருத்தி சலனமற்றிருக்கும் தன்மையை லக்ஷணமாகவுடைய நிர்விகல்ப ஸமாதி என்பது எதுவோ, அதையே தான் யோக சாஸ்திரத்தின் அர்த்தத்தை அறிந்தவர்கள் “யோகம்” என்று சொல்கிறார்கள். (909)

अष्टौ अङ्गानि योगस्य यमो नियम आसनम् ।

प्राणायामः तथा प्रत्याहारश्चापि च धारणा ।

ध्यानं समाधिः इत्येव निगदन्ति मनीषिणः ॥ ९१० ॥

அஷ்டௌ அங்கா³னி யோக³ஸ்ய யமோ நியம ஆஸனம் ।

ப்ராணாயாம: ததா² ப்ரத்யாஹாரசாபி ச தா⁴ரணா ।

த்யானம் ஸமாதி⁴: இத்யேவ நிக³த³ந்தி மனீஷிண: ॥ 910 ॥

यमः = யமம்,

यमः

नियमः = நியமம்,

नियमः

आसनम् = ஆஸனம்,

ஆஸனம்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

प्राणायामः	=	ப்ராணாயாமம்,
ப்ராணாயாமः		
तथा	=	அப்படியே,
तथा ²		
प्रत्याहारश्चापि	=	பிரத்யாஹாரமும்,
ப்ரத்யாஹாரஸ்சாபி		
धारणा च	=	தாரணையும்,
தா ⁴ ரண ச		
ध्यानं	=	தியானம்,
த்யானம்		
समाधिः	=	ஸமாதி,
ஸமாதி ⁴ :		
इत्येव	=	என்றே,
இத்யேவ		
मनीषिणः	=	வித்வான்கள்,
மனிஷிண:		
योगस्य	=	யோகத்திற்கு,
யோக ³ ஸ்ய		
अष्टौ अङ्गानि	=	எட்டு அங்கங்களை,
அஷ்டௌ அங்கா ³ னி		
निगदन्ति	=	சொல்கிறார்கள்.
நிக ³ த ³ ந்தி		

யோகத்திற்கு எட்டு அங்கங்கள்: - 1. யமம், 2. நியமம், 3. ஆஸனம், 4. பிராணாயாமம், 5. பிரத்யாஹாரம், 6. தாரணை, 7. தியானம், 8. ஸமாதி என்றே வித்வான்கள் சொல்கிறார்கள். (910)

सर्वं ब्रह्मेति विज्ञानात् इन्द्रियग्रामसंयमः ।

यमोऽयमिति संप्रोक्तोऽभ्यसनीयो मुहुर्मुहुः ॥ ९११ ॥

ஸர்வம் ப்³ரஹ்மேதி விஜ்ஞானத் இந்த³ரியக்³ராமஸம்யம: ।

யமோ(அ)யமிதி ஸம்ப்ரோக்தோ(அ)ப்⁴யஸனீயோ முஹுர்முஹு: ॥ 911 ॥

सर्वं	=	எல்லாம்,
ஸர்வம்		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மம்,
ப் ³ ரஹ்ம		

இதி	=	என்ற,
இதி விज्ञानात्	=	அனுபவ ஞானத்தால்,
விஜ்ஞானத் इन्द्रियग्रामसंयमः	=	இந்திரியக் கூட்டத்தை அடக்குவது,
இந்த ³ ரியக் ³ ராமஸம்யமः इति	=	என்ற,
இதி अयं	=	இது,
அயம் मुहूर्तः	=	அடிக்கடி,
முஹுர்முஹுः अभ्यसनीयः	=	அப்பியாஸம் செய்யத்தக்க,
அப்யஸனீயः यमः	=	யமம்,
யமः इति	=	என்று,
இதி संप्रोक्तः	=	சொல்லப்பட்டது.
ஸம்ப்ரோக்தः		

எல்லாம் பிரஹ்மம் என்று அறிவதன் மூலம் இந்திரியங்களின் கூட்டம் அடங்குவது யமம் என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. இதை அடிக்கடி அப்யாஸம் செய்யவேண்டும். (911)

सजातीयप्रवाहश्च विजातीय तिरस्कृतिः ।

नियमो हि परानन्दो नियमात् क्रियते बुधैः ॥ ९१२ ॥

ஸஜாதீய ப்ரவாஹஸ்ச விஜாதீய திரஸ்க்ருதி: ।

நியமோ ஹி பரானந்தோ³ நியமாத் க்ரியதே பு³தை⁴: ॥ 912 ॥

सजातीयप्रवाहश्च	=	ஒரே இனத்தைச்சேர்ந்த மனோவிருத்திகளின்
ஸஜாதீய ப்ரவாஹஸ்ச		ப்ரவாஹமும்,
विजातीय तिरस्कृतिः	=	வேறு இனத்தைச்சேர்ந்த மனோவிருத்திகள்
விஜாதீய திரஸ்க்ருதி:		விலகுவதும்,
परानन्दः	=	மேலான ஆனந்தத்தைத்தரும்,
பரானந்த ³ :		

नियमो हि	=	நியமமல்லவா!
नियमोऽपि	=	அறிவாளிகளால்,
पुत्रैः	=	நியமத்துடன், (இது)
नियमात्	=	நியமமாத்
क्रियते	=	அனுஷ்டிக்கப்படுகிறது.
कुर्यात्	=	கரியதே

ஒரே இனத்தைச் சேர்ந்த மனோவிருத்திகள் பிரவாஹம் போல் தொடர்ந்து வருவதும், வேறு இனத்தைச் சேர்ந்த மனோவிருத்திகள் நடுவில் வராமல் விலகிப் போவதும் பேராந்தத்தை தரும் நியமமாகும். வித்வான்கள் இதை நியமத்துடன் அனுஷ்டிக்கிறார்கள். (912)

सुखेनैव भवेत् यास्मिन् अजस्रं ब्रह्मचिन्तनम् ।
आसनं तत् विजानीयात् इतरत् सुखनाशनम् ॥ ९१३ ॥

ஸுகே²னவ ப⁴வேத் யாஸ்மின் அஜஸ்ரம் ப்ரஹ்மசிந்தனம் ।
ஆஸனம் தத் விஜானீயாத் இதரத் ஸுக²நாஸனம் ॥ 913 ॥

यास्मिन्	=	எதில்,
यास्मिन्	=	எப்பொழுதும்,
अजस्रं	=	அஜஸ்ரம்
सुखेनैव	=	சுகமாகவே,
सुकैश्चैव	=	ஸுகமாகவே,
ब्रह्मचिन्तनम्	=	ப்ரஹ்ம த்யானமானது,
प्रह्ममसिन्तनम्	=	ப்ரஹ்மசிந்தனம்
भवेत्	=	ஏற்படுகிறதோ,
पवेत्	=	பவேத்
तत्	=	தத்
आसनं	=	ஆஸனமாக,
आसनम्	=	ஆஸனம்
विजानीयात्	=	அறிந்துகொள்ளவேண்டும்,
विजानीयात्	=	விஜானீயாத்
इतरत्	=	இதரத்
इतरत्	=	மற்றது,
इतरत्	=	இதரத்

सुखनाशनम् = ஸுகத்தைப் போக்கக்கூடியது.
ஸுகநாஸனம்

எப்படி அமர்ந்தால் ஸுகமாகவே இடைவிடாது பிரஹ்மத்தை சிந்தனை செய்ய முடியுமோ அதை ஆஸனம் என்று அறிந்துகொள்ளவும். மற்றதெல்லாம் ஸுகத் தைக் கெடுப்பதேயாகும். (913)

चित्तादिसर्वभावेषु ब्रह्मत्वेनैव भावनात् ।

निरोधः सर्ववृत्तीनां प्राणायामः स उच्यते ॥ ९१४ ॥

சித்தாதி³ஸர்வபா⁴வேஷ ப்³ரஹ்மத்வேனைவ பா⁴வனாத் ।

நிரோத⁴: ஸர்வவ்ருத்தீனாம் ப்ராணாயாம: ஸ உச்யதே ॥ 914 ॥

चित्तादिसर्वभावेषु = சித்தம் முதலான எல்லா வஸ்துக்களிலும்,

சித்தாதி³ஸர்வபா⁴வேஷ

ब्रह्मत्वेनैव

= ப்ரஹ்மத்தன்மை யுள்ளதாகவே,

ப்³ரஹ்மத்வேனைவ

भावनात्

= பாவனை செய்வதால்,

பா⁴வனாத்

सर्ववृत्तीनां

= எல்லா மனோ விருத்திகளுக்கும்,

ஸர்வவ்ருத்தீனாம்

निरोधः

= தடை ஏற்படுவது எதுவோ,

நிரோத⁴:

सः

= அது,

ஸ:

प्राणायामः

= பிராணாயாமமாக,

ப்ராணாயாம:

उच्यते

= சொல்லப்படுகிறது.

உச்யதே

சித்தம் முதலிய எல்லா விஷயங்களையும் பிரஹ்மமாகவே பாவிக்கிறபடியால் எல்லா மனோவிருத்திகளுக்கும் தடை ஏற்படுவது எதுவோ, அது பிராணாயாமம் என்று சொல்லப்படுகிறது. (914)

निषेधनं प्रपञ्चस्य रेचकाख्यः समीरणः ।

ब्रह्मैवास्मीति या वृत्तिः पूरको वायुः ईरितः ॥ ९१५ ॥

நிஷேத⁴னம் ப்ரபஞ்சஸ்ய ரேசகாக்³ய: ஸமீரண: ।

ப்³ரஹ்மைவாஸ்மீதி யா வ்ருத்தி: பூரகோ வாயு: ஈரித: ॥ 915 ॥

ततः तद्वृत्तिनैश्वल्यं कुम्भकः प्राणसंयमः ।

अयं चापि प्रबुद्धानां अज्ञानां प्राणपीडनम् ॥ ९१६ ॥

தத: தத்³வ்ருத்தினைஸ்ஸல்யம் கும்ப⁴க: ப்ராணஸம்யம: ।

அயம் சாபி ப்ரபு³த்தா⁴னம் அஜ்ஞானம் ப்ராணபீட³னம் ॥ 916 ॥

प्रपञ्चस्य	=	பிரபஞ்சத்தை,
ப்ரபஞ்சஸ்ய		
निषेधनं	=	இல்லையென்று பாவிப்பது,
நிஷேத ⁴ னம்		
रेचकाख्यः	=	ரேசகம் என்ற,
ரேசகாக் ³ ய:		
समीरणः	=	வாயு,
ஸமீரண:		
ब्रह्मैवास्मीति	=	ப்ரஹ்மமாகவே இருக்கிறேன் என்ற,
ப் ³ ரஹ்மைவாஸ்மீதி		
या	=	எந்த,
யா		
वृत्तिः	=	மனோவிருத்தியோ (அது),
வ்ருத்தி:		
पूरको वायुः	=	பூரகம் என்னும் வாயுவாக,
பூரகோ வாயு:		
ईरितः	=	சொல்லப்பட்டது,
ஈரித:		
ततः	=	பிறகு,
தத:		
तद्वृत्तिनैश्वल्यं	=	அந்த விருத்திகளின் சலனமற்ற தன்மை,
தத் ³ வ்ருத்தினைஸ்ஸல்யம்		
कुम्भकः प्राणसंयमः	=	கும்பகமென்னும் பிராணயாமம்,
கும்ப ⁴ க: ப்ராணஸம்யம:		
अयं चापि	=	இதுவும்,
அயம் சாபி		
प्रबुद्धानां	=	ஞானமுள்ளவர்களுக்குத்தான்,
ப்ரபு ³ த்தா ⁴ னம்		
अज्ञानां	=	அக்ஞானிகளுக்கு,
அஜ்ஞானம்		
प्राणपीडनम्	=	பிராணனைத் துன்புறுத்துவது (பிராணயாமம்)
ப்ராணபீட ³ னம்		

பிரபஞ்சத்தை இல்லையென்று பாவிப்பது ரேசக பிராணாயாமம். பிரஹ்மம்தான் நான் என்னும் விருத்தி பூரக பிராணாயாமம். பிறகு அந்த இரு விருத்திகளும் அசைவற்று இருப்பது அதாவது விருத்தியற்ற நிலை 'கும்பகம்' என்ற பிராணாயாமம். இது நன்கு ஞானமுள்ளவர்களுக்குத்தான். அறியாதவர்களுக்கு மூச்சை ஹிம்ஸிப்பது பிராணாயாமம். (915-916)

विषयेष्वात्मतां त्यक्त्वा मनसः चितिमज्जनम् ।

प्रत्यहारः स विज्ञेयोऽभ्यसनीयो मुमुक्षुभिः ॥ ९१७ ॥

விஷயேஷ்வாத்மதாம் த்யக்த்வா மனஸ: சிதிமஜ்ஜனம் ।

ப்ரத்யஹார: ஸ விஜ்ஞேயோ(அ)ப்யஸனீயோ முமுகூபி⁴: ॥ 917 ॥

विषयेषु	=	அநாத்ம விஷயங்களில்,
विषयेष्व आत्मतां	=	ஆத்மா என்ற எண்ணத்தை,
ஆத்மதாம் त्यक्त्वा	=	விட்டு,
த்யக்த்வா मनसः	=	மனதின்,
மனஸ: चितिमज्जनम्	=	சைதன்யத்தின் மூழ்குதல் (எதுவோ),
சிதிமஜ்ஜனம் सः	=	அது,
ஸ: प्रत्यहारः	=	ப்ரத்யாஹாரமாக,
ப்ரத்யஹார: विज्ञेयः	=	அறியத்தக்கது (இது),
விஜ்ஞேய: मुमुक्षुभिः	=	மோகூழ் அடைய விருப்பமுள்ளவர்களால்,
முமுகூபி ⁴ : अभ्यसनीयः	=	கட்டாயம் அப்யஸிக்கத்தக்கது.
அப்யஸனீய:		

விஷயங்களில் நான் என்ற ஆத்மபாவத்தைவிட்டு, மனஸை சைதன்யத்தில் மூழ்கச்செய்வது பிரத்யாஹாரம் என்று அறியவேண்டியது. முமுகூழ்க்கள் இதை அப்யாஸ, செய்யவேண்டியதுவசியம். (917)

यत्र यत्र मनो याति ब्रह्मणः तत्र दर्शनात् ।

मनसो धारणं चैव धारणा सा परा मता ॥ ९१८ ॥

யத்ர யத்ர மனோ யாதி ப்ரஹ்மண: தத்ர த்ர்ஸனாத் ।

மனஸோ தா'ரணம் சைவ தா'ரண ஸா பரா மதா ॥ 918 ॥

यत्र यत्र	=	எங்கெங்கு,
यत्त्र यत्त्र		
मनः	=	மனம்,
मनः		
याति	=	செல்கிறதோ,
याति		
तत्र	=	அங்கு,
तत्र		
ब्रह्मणः	=	ப்ரஹ்மத்தை,
ब्रह्मणः		
दर्शनात्	=	காண்பதால்,
दर्शनात्		
तद्दर्शनात्	=	மனதை,
तद्दर्शनात्		
मनसः	=	மனதை,
मनसः		
धारणं चैव	=	நிலை நிறுத்துவதுதான்,
धारणं चैव		
ता'रणम् सैव	=	அந்த,
ता'रणम् सैव		
सा	=	மேலான,
सा		
परा	=	தாரணியாக,
परा		
धारणा	=	கருதப்பட்டிருக்கிறது.
धारणा		
ता'रणा		
मता		
मता		
मता		

எங்கே எங்கே மனஸ் போகிறதோ அங்கேயெல்லாம் பிரஹ்மத்தை பார்ப்பதினால் ப்ரஹ்மத்தில் மனலை நிலைநிறுத்துவது மேலான தாரணியாக எண்ணப்படுகிறது எல்லா வஸ்துக்களையும் ப்ரஹ்மமாகப் பார்ப்பவனுக்கு எந்த விஷயத்தை நோக்கி மனம் சென்றாலும், அந்த விஷயம் ப்ரஹ்மமாகவே காண்கிறபடியால் ப்ரஹ்மத்தில் மனதின் தாரணை தானாகவே ஏற்பட்டுவிடுகிறது. (918)

ब्रह्मैवास्मीति सदृत्त्या निरालम्बतया स्थितिः ।

ध्यानशब्देन विख्याता परमानन्ददायिनी ॥ ११९ ॥

ப்ரஹ்மைவாஸ்மீதி ஸத்வ்ருத்த்யா நிராலம்பத்யா ஸ்திதி: ।

த்யானஸப்தேன விக்யாதா பரமானந்தத்யாயினீ ॥ 919 ॥

ब्रह्मैव अस्मि इति	=	ப்ரஹ்மமாகவே இருக்கிறேன் என்ற,
ப்ரஹ்மைவ அஸ்மி இதி		
सदृत्त्या	=	ஸத்ருபமான ப்ரஹ்மாகார விருத்தியோடு,
ஸத்வ்ருத்த்யா		
निरालम्बतया	=	வேறு ஒன்றையும் விஷயீகரிக்காத
நிராலம்பத்யா		தன்மையோடு,
स्थितिः	=	இருப்பது,
ஸ்திதி:		
ध्यानशब्देन	=	தியானம் என்ற சொல்லால்,
த்யானஸப்தேன		
विख्याता	=	பிரஸித்தமாகச் சொல்லப்பட்டது. (இது)
விக்யாதா		
परमानन्ददायिनी	=	பேராந்தத்தைக் கொடுக்கக் கூடியது.
பரமானந்தத்யாயினீ		

பிரஹ்மமே நான் என்கிற நல்ல (ஸத்வஸ்துவை விஷயீகரிக்கிற) விருத்தியுடன் வேறு எவ்வித ஆலம்பனமுமில்லாமல் இருக்கும் நிலை தியானம் என்ற வார்த்தையினால் சொல்லப்படுகிறது. அது உத்தமமான ஆனந்தத்தைக் கொடுக்கக் கூடியது. (919)

निर्विकारतया वृत्त्या: ब्रह्माकारतया पुनः ।

वृत्तिविस्मरणं सम्यक् समाधिः ज्ञानसंज्ञकः ॥ १२० ॥

நிர்விகாரத்யா வ்ருத்த்யா: ப்ரஹ்மாகாரத்யா புன: ।

வ்ருத்திவிஸ்மரணம் ஸம்யக் ஸமாதி: ஜ்ஞானஸஞ்ஞக: ॥ 920 ॥

वृत्त्या:	=	விருத்திக்கு,
வ்ருத்த்யா:		
निर्विकारतया	=	மாறுதலற்ற தன்மையாலும்,
நிர்விகாரத்யா		
ब्रह्माकारतया	=	ப்ரஹ்மாகாரத் தன்மையாலும்,
ப்ரஹ்மாகாரத்யா		

सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
वृत्तिविस्मरणं	=	விருத்தியை மறத்தல்,
வ்ருத்திவிஸ்மரணம்		
ज्ञानसंज्ञकः	=	ஞானம் என்ற பெயருள்ள,
ஜ்ஞானஸஞ்ஞக:		
समाधिः	=	ஸமாதியாகும்.
ஸமாதி ⁴ :		

விருத்தியானது எவ்வித விகாரத்தையும் (மாறுதலையும்) அடையாமல் பிரஹ்மாகாரமாக இருக்கும்போது நன்றாக விருத்தியையே மறந்துவிடுவது ஸமாதி யாகும். இதற்கு ஞானம் என்று பெயர். (920)

(அவதாரிகை) சிஷ்யன் ஸமாதி விஷயமாக 793, 794 சுலோகங்களில் கேட்ட கேள்விகளுக்கெல்லாம் பதில் சொல்லி வருகையில் ஸமாதியை கெடுக்கக் கூடியவை எனவென்ற கேள்வி மீதப்பட்டுவிட்டபடியால் அதையும் இப்பொழுது சொல்லி ஸ்ரீ குரு தன் ஆசீர்வாதத்துடன் உபதேசத்தை முடிக்கிறார்: -

समाधौ क्रियमाणे तु विघ्ना ह्यायान्ति वै बलात् ।

अनुसन्धानराहित्यं आलस्यं भोगलालसा ॥ ९२१ ॥

ஸமாதௌ⁴ க்ரியமானே து விக்⁴னா ஹ்யாயாந்தி வை ப³லாத் ।

அனுஸந்தா⁴னராஹித்யம் ஆலஸ்யம் போ⁴க³லாலஸா ॥ 921 ॥

भयं तमश्च विक्षेपः तेजस्पन्दश्च शून्यता ।

एवं यत् विघ्नबाहुल्यं त्याज्यं तत् ब्रह्मविज्जनैः ॥ ९२२ ॥

ப⁴யம் தமஸ்ச விக்ஷேப: தேஜஸ்பந்த³ஸ்ச ஸூன்யதா ।

ஏவம் யத் விக்⁴னபா³ஹூல்யம் த்யாஜ்யம் தத் ப்³ரஹ்மவிஜ்ஜனை: ॥ 922 ॥

समाधौ	=	ஸமாதியானது,
ஸமாதௌ ⁴		
क्रियमाणे तु	=	செய்யப்படும் பொழுதோவெனில்,
க்ரியமானே து		
बलात्	=	பலாத்காரமாக,
ப ³ லாத்		
विघ्ना	=	விக்னங்கள்,
விக் ⁴ னா		
आयान्ति	=	வருகின்றன,
ஆயாந்தி		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

अनुसन्धानराहित्यं	=	தொடர்ச்சியான நினைவு இல்லாமை,
अनुसन्धन्ता'नराहृतिथ्यम्		
आलस्यं	=	சோம்பல்,
आलस्यम्		
भोगलालसा	=	விஷயஸுகானுபவத்தில் அதிக ஆசை,
போ'க'லாலஸா		
भयं	=	பயம்,
ப'யம்		
तमः	=	அக்ஞானம்,
தம:		
विक्षेपः	=	விசேஷபம்,
விசேஷப:		
तेजस्पन्दश्च	=	ஒளியின் அசைவு,
தேஜஸ்பந்த'ஸ்ச		
शून्यता	=	ஒன்றும் தோன்றாமலிருத்தல்,
ஸூன்யதா		
एवं	=	இவ்விதமான,
ஏவம்		
यत् विघ्नबाहुल्यं	=	எந்த அதிகமான இடைஞ்சல்களுண்டோ,
யத் விக்'னபா'ஹூல்யம்		
तत्	=	அது,
தத்		
ब्रह्मविज्जनैः	=	ப்ரஹ்ம வித்தான மனிதர்களால்,
ப்'ரஹ்மவிஜ்ஜனை:		
त्याज्यं	=	விலக்கத்தக்கது.
த்யாஜ்யம்		

ஸமாதி செய்து கொண்டிருக்கும் போதே பலாத்காரமாய் இடையூறுகள் வந்துவிடுகின்றன தொடர்ந்து அனுஸந்தானம் செய்யாதிருத்தல், சோம்பல், விஷய போகத்தில் அதிக ஆசை பயம், இருட்டு (அக்ஞானம்) விசேஷபம் (தியானத்திற்கு இடைஞ்சலாக வேறு விஷயங்கள் மனதைத்தாக்குதல்) (முன் தோன்றக்கூடிய) ஒளி ஆடிக்கொண்டேயிருப்பது, வெறும் தூன்யமாயிருக்கும் தன்மை இவ்விதமாக எந்த பல விக்னங்கள் இருக்கின்றனவோ அவை பிரஹ்மத்தை யறியும் ஜனங்களால் விடத்தக்கவை.

(921-922)

विघ्नान् एतान् परित्यक्त्वा प्रमादरहितो वशी ।
समाधिनिष्ठया ब्रह्म साक्षात् भवितुं अर्हसि ॥ ९२३ ॥

விக்ஞன் ஏதான் பரித்யக்த்வா ப்ரமாத்ரஹிதோ வஸீ ।
ஸமாதிநிஷ்டயா ப்ரஹ்ம ஸாக்ஷாத் பவிதும் அர்ஹஸி ॥ 923 ॥

एतान् विघ्नान्	=	இந்த இடைஞ்சல்களை,
ஏதான் விக்ஞன்		
परित्यक्त्वा	=	முழுவதும் விலக்கிவிட்டு,
பரித்யக்த்வா		
प्रमादरहितः	=	கவனக்குறைவற்றவனாய்,
ப்ரமாத்ரஹித:		
वशी	=	புலன்களை தன்வசத்தில் கொண்டவனாய்,
வஸீ		
समाधिनिष्ठया	=	ஸமாதியில் நிலையாக இருப்பதால்,
ஸமாதிநிஷ்டயா		
साक्षात्	=	நேராக,
ஸாக்ஷாத்		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மமாக,
ப்ரஹ்ம		
भवितुं	=	ஆவதற்கு,
பவிதும்		
अर्हसि	=	தக்கவனாகியாய்.
அர்ஹஸி		

இந்த விக்னங்களையெல்லாம் நன்கு விலக்கிவிட்டு, கவனக்குறைவு இல்லாமல், (மனோவாக்கு காயங்களை) வசப்படுத்திக்கொண்டு, ஸமாதியில் நிலைத்திருப்பதினால் ஸாக்ஷாத் தாக பிரஹ்மமாக நீ ஆக (இருக்க) வேண்டும். (923)

(அவதாரிகை) ஸ்ரீ குருவின் உபதேசத்தைக்கேட்டு அதன்படி நடந்து ஆத்மதத்வத்தை அறிந்தவுடன் தன் நன்றியைத் தெரிவிக்க மறுபடியும் சிஷ்யன் குருவின் ஸமீபம் வருகிறான்: -

इति गुरुवचनात् श्रुतिप्रमाणात् परं अवगम्य सतत्त्वं आत्मयुक्तथा ।
प्रशमितकरणः समाहितात्मा क्वचित् अचलाकृतिः आत्मनिष्ठितोऽभूत् ॥ ९२४ ॥

இதி குருவசனாத் ஸ்ருதிப்ரமாணாத்
பரம் அவகம்ய ஸதத்வம் ஆத்மயுக்ததா² ।
ப்ரஸமிதகரண: ஸமாஹிதாத்மா
க்வசித் அசலாக்ருதி: ஆத்மநிஷ்டி²தோ(அ)பூ²த் ॥ 924 ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

इति	=	இவ்வாறு,
इति गुरुवचनात्	=	குருவின் வார்த்தையாலும்,
कु ³ रुवस ³ नात् श्रुतिप्रमाणात्	=	வேதபிரமாணத்தாலும்,
म ³ रुतिप्रमा ³ णात् आत्मयुक्तथा	=	தன் யுக்தியாலும்,
आत्मयुक्तता ² परं	=	மேலான,
परम् सतत्त्वं	=	ஆத்ம தத்வத்தை,
सतत्त्वं अवगम्य	=	அறிந்து,
अवगम्य प्रशमितकरणः	=	புலன்களையடக்கிக்கொண்டு,
प्रशमितकरणः समाहितात्मा	=	மனோவிருத்திகளை யடக்கியவனாய்,
समाहितात्मा क्वचित्	=	ஒரு இடத்தில்,
क्वचित् अचलाकृतिः	=	அசைவற்ற சரீரமுள்ளவனாக (அமர்ந்து),
अचलाकृतिः आत्मनिष्ठितः	=	ஆத்மஸ்வரூபத்திலேயே நிலைத்தவனாக,
आत्मनिष्ठितः आत्मनिष्ठा ² तः अभूत्	=	இருந்தான்.
अभूत् अपु ⁴ त्		

இவ்விதம் குருவின் உபதேசத்தினாலும் வேதமாகிற பிரமாணத்தினாலும் தன்னுடைய யுக்தியினாலும் மேலான ஆத்ம தத்வத்தை அறிந்துகொண்டு, (மனஸ் இந்திரியங்களாகிய) கரணங்களை அடக்கிக்கொண்டு, ஒரே குறியாக மனஸை வைத்துக்கொண்டு (ஸமாதி செய்துகொண்டு), அசைவற்ற சரீரத்துடன் தனிமையான ஒரு இடத்தில் இருந்துகொண்டு, ஆத்மாவிலேயே நிலைத்தவனாக சிஷ்யன் இருந்து வந்தான். (924)

बहुकालं समाधाय स्वस्वरूपे तु मानसम् ।

उत्थाय परमानन्दात् गुरुं एत्य पुनः मुदा ।

प्रणाम पूर्वकं धीमान् सगद्गदं उवाच ह ॥ ९२५ ॥

புஹுகாலம் ஸமாதாய ஸ்வஸ்வரூபே து மானஸம் ।
உத்தாய பரமானந்தாத் குரும் ஏத்ய புன: முதா ।
ப்ரணாம பூர்வகம் தீமான் ஸகத்கதம் உவாச ஹ ॥ 925 ॥

धीमान्	=	புத்திமானான சிஷ்யன்,
तீमான் बहुकालं	=	வெகு நேரம்,
पुहुकालम् स्वस्वरूपे	=	தனது ஆத்ம ஸ்வரூபத்தில்,
स्वस्ववरूपे मानसम्	=	மனதை,
मानसम् समाधाय	=	நிலைநிறுத்தி,
समाधाय उत्थाय	=	எழுந்திருந்து,
உத்தாய पुनः	=	மறுபடியும்,
पुनः परमानन्दात्	=	மிகுந்த ஸந்தோஷத்துடன்,
பரமானந்தாத் गुरुं	=	குருவை,
குரும் एत्य	=	அடைந்து,
ஏத்ய मुदा	=	ஸந்தோஷத்துடன்,
முதா प्रणाम पूर्वकं	=	நமஸ்கார பூர்வகமாக,
ப்ரணாம பூர்வகம் सगद्गदं	=	தழதழத்த வார்த்தையுடன்,
ஸகத்கதம் उवाच	=	சொன்னான்.
உவாச		

வெகுகாலம் தன் ஸ்வரூபத்திலேயே மனஸை நன்கு நிலைத்திருக்கச்செய்து
பிறகு எழுந்திருந்து மறுபடியும் பரமானந்தத்துடன் குருவை அடைந்து நமஸ்கார
பூர்வகமாக தழதழத்த சொல்லுடன் அந்த புத்திமானான சிஷ்யன் பரமானந்தத்துடன்
(இவ்விதம்) சொன்னான். (925)

नमो नमस्ते गुरवे नित्यानन्द स्वरूपिणे ।

मुक्तसङ्गाय शान्ताय त्यक्ताहंताय ते नमः ॥ ९२६ ॥

நமோ நமஸ்தே கு³ரவே நித்யானந்த³ ஸ்வரூபிணே ।

முத்தஸங்கா³ய ஸாந்தாய த்யக்தாஹந்தாய தே நம: ॥ 926 ॥

नित्यानन्द स्वरूपिणे = அழிவற்ற ஆனந்தஸ்வரூபியாக இருக்கும்,

निथ्यानन्त³ स्वरूपिणै

गुरवे = குருவான,

कु³रवे

ते = தங்களுக்கு,

दे

नमो नमः = நமஸ்காரம், நமஸ்காரம்,

நமோ நம:

मुक्तसङ्गाय = ஸங்கத்தைவிட்டவராயும்,

मुक्तसङ्का³य

शान्ताय = சாந்தராயும்,

ஸாந்தாய

त्यक्ताहंताय = அஹங்காரத்தை விட்டவராயும் உள்ள,

த்யக்தாஹந்தாய

ते = தங்களுக்கு,

दे

नमः = நமஸ்காரம்.

நம:

அழிவற்ற ஆனந்த ஸ்வரூபமாயிருக்கும் குருவான தங்களுக்கு நமஸ்காரம், நமஸ்காரம். எல்லாவித ஸங்கத்தையும் விட்டவராயும் சாந்தராயும், அஹங்காரத் தை விட்டவராயும் இருக்கும் தங்களுக்கு நமஸ்காரம். (926)

दयाधाम्ने नमो भूम्ने महिम्नः पारमस्य ते ।

नैवास्ति यत्कटाक्षेण ब्रह्मैवाभवं अद्वयम् ॥ ९२७ ॥

த³யாதா⁴ம்னே நமோ பூ⁴ம்னே மஹிம்ன: பாரமஸ்ய தே ।

நைவாஸ்தி யத்கடாக்ஷண ப்ரஹ்மைவாப⁴வம் அத்வயம் ॥ 927 ॥

दयाधाम्ने = கருணைக்கு இருப்பிடமான,

त³यாதा⁴म्ने

भूम्ने = மிகப்பெரிய ப்ரஹ்மமாக இருக்கும் (தங்களுக்கு),

पू⁴म्ने

नमः	=	நமஸ்காரம்.
नमः यत्कटाक्षेण	=	எந்த உங்களுடைய கடாக்ஷத்தால்,
यत्कटाक्षेण अद्वयम्	=	இரண்டற்ற,
अद्वयम् ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மமாகவே,
ब्रह्मैव अभवं	=	(நான்) ஆகி விட்டேனோ,
अभवं अप्यवम्	=	இந்த,
अप्यवम् अस्य	=	இந்த,
अस्य अस्य	=	உங்களுடைய,
अस्य ते	=	உங்களுடைய,
ते ते	=	உங்களுடைய,
ते महिम्नः	=	மாஹாத்மயத்திற்கு,
महिम्नः महर्हिमनः	=	எல்லை,
महर्हिमनः पारं	=	எல்லை,
पारं पारम्	=	கிடையவே கிடையாது.
पारम् नैवास्ति	=	கிடையவே கிடையாது.
नैवास्ति नैवास्ति	=	கிடையவே கிடையாது.

தயைக்கு இருப்பிடமாயும் பூமாவாயும் (மிகப்பெரிய பிரஹ்மமாக) இருக்கும் தங்களுக்கு நமஸ்காரம். எவருடைய கடாக்ஷத்தினால் நான் இரண்டற்ற பிரஹ்மமாகவே ஆகி விட்டேனோ, அந்த தங்களுடைய மஹிமைக்கு எல்லையே கிடையாது.

(927)

किं करोमि क्व गच्छामि किं गृह्णामि त्यजामि किम् ।

यत् मया पूरितं विश्वं महाकल्पाम्बुना यथा ॥ ९२८ ॥

கிம் கரோமி க்வ க³ச்சா³மி கிம் க்³ருஹ்ணாமி த்யஜாமி கிம் ।

யத் மயா பூரிதம் விஸ்வம் மஹாகல்பாம்பு³னா யதா³ ॥ 928 ॥

यत्	=	எதனால்,
यत्	=	எதனால்,
महाकल्पाम्बुना यथा	=	மஹாப்ரளய காலத்து ஜலத்தால்போல்,
महाकल्पाम्बुना यथा	=	மஹாகல்பாம்பு ³ னா யதா ³
मया	=	என்னால்,
मया	=	என்னால்,

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

विश्वं	=	பிரபஞ்சம்,
विश्वम्		
पूरितं	=	நிரப்பப்பட்டிருக்கிறதோ (அதனால்),
पूरितम्		
किं करोमि	=	(நான்) எதைச் செய்வேன்?
किम् करोमि		
क्व	=	எங்கே,
क्व		
गच्छामि	=	செல்வேன்?
गच्छामि		
कश्चांमि		
किं	=	எதை,
किम्		
गृह्णामि	=	எடுப்பேன்?
गृह्णामि		
कुरुहण्णमि		
किम् त्यजामि	=	எதை விடுவேன்?
किम् त्यजामि		

பிரளய காலத்து ஜலம் பிரபஞ்சம் முழுவதும் நிறைந்திருப்பதுபோல ஜகத்து முழுவதையும் ப்ரஹ்மரூபியான நான் வியாபித்திருக்கிறபடியால் நான் என்ன செய்யமுடியும்? எங்கே போவேன்? எதை எடுத்துக்கொள்வேன்? எதைத் தள்ளு வேன்? என்னக்காட்டிலும் வேறான இடமும் பொருளுமிருந்தால் அல்லவா நான் போகவும் காரியத்தைச் செய்யவும் எடுக்கவும் விடவும் முடியும். (928)

मयि सुखबोधपयोधौ महति ब्रह्माण्ड बुद्धदसहस्रम् ।

मायामयेन मरुता भूत्वा भूत्वा पुनः तिरोधत्ते ॥ ९२९ ॥

மயி ஸுக³போ³த⁴ பயோதௌ⁴ மஹதி ப்³ரஹ்மாண்ட³ பு³த்³பு³த³ஸஹஸ்ரம் ।
மாயாமயேன மருதா பூ⁴த்வா பூ⁴த்வா புன: திரோத⁴த்தே ॥ 929 ॥

महति	=	பெரிய,
महति		
सुखबोधपयोधौ	=	ஆனந்த-ஞான ஸமுத்ரமாகிய,
सुखबोधपयोधौ		
ஸுக ³ போ ³ த ⁴ பயோதௌ ⁴		
मयि	=	என்னிடத்தில்,
मयि		
मायामयेन	=	மாயாரூபமான,
मायामयेन		
मरुता	=	காற்றினால்,
मरुता		
मरुता		

ब्रह्माण्ड बुद्धदसहस्रम्	=	ஆயிரக்கணக்கான ப்ரஹ்மாண்டங்களாகிற
ப்ரஹ்மாண்ட' ப்'த்'ப்'த்'ஸஹஸ்ரம் நீர்க்குமிழி,		
भूत्वा भूत्वा	=	உண்டாகி உண்டாகி,
பூத்வா பூத்வா		
पुनः	=	திரும்பத்திரும்ப,
புன:		
तिरोधत्ते	=	மறைந்துவிடுகிறது.
திரோதத்தே		

பெரிய ஆனந்தக்ஞான ஸமுத்திரமாகிய என்னிடத்தில் ஆயிரக்கணக்கான பிரஹ்மாண்டங்களாகிற நீர்க்குமிழிகள் மாயா மயமான காற்றினால் உண்டாகி உண்டாகி மறுபடியும் மறைகின்றன. (929)

नित्यानन्दस्वरूपोऽहं आत्माहं त्वदनुग्रहात् ।

पूर्णोऽहं अनवद्योऽहं केवलोऽहं च सदुरो ॥ ९३० ॥

நித்யானந்த'ஸ்வரூபோ(அ)ஹம் ஆத்மாஹம் த்வத்'னுக்'ரஹாத் ।

பூர்ணோ(அ)ஹம் அனவத்'யோ(அ)ஹம் கேவலோ(அ)ஹம் ச ஸத்'கு'ரோ ॥ 930 ॥

सदुरो	=	ஸத்குருவே,
ஸத்'கு'ரோ		
त्वदनुग्रहात्	=	உங்களுடைய அனுக்ரஹத்தால்,
த்வத்'னுக்'ரஹாத்		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
नित्यानन्दस्वरूपः	=	அழிவற்ற ஆனந்த ஸ்வரூபனாக இருக்கிறேன்,
நித்யானந்த'ஸ்வரூப:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
आत्मा	=	ஆத்மாவாக இருக்கிறேன்,
ஆத்மா		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
पूर्णः	=	எங்கும் நிறைந்தவனாக இருக்கிறேன்,
பூர்ண:		
पुर्णः	=	நான்,
அஹம்		

अनवद्यः	=	தோஷமில்லாதவனாயிருக்கிறேன்,
अनवद्यः अहं	=	நான்,
अहम् केवलश्च	=	தனித்தவனாகவும் இருக்கிறேன்.
केवलम्		

ஹே ஸத்குரோ, தங்களுடைய அனுக்ரஹத்தினால் நான் நித்யமான ஆனந்த ஸ்வரூபனாய் இருக்கிறேன். ஆத்மா நான். நிறைந்தவன் நான். தோஷமற்றவன் நான். தனியாக இருப்பவன் (ஸங்கமற்றிருப்பவன்) நான். (930)

अकर्ताऽहं अभोक्ताऽहं अविकारोऽहं अक्रियः ।

आनन्दघन एवाहं असङ्गोऽहं सदाशिवः ॥ ९३१ ॥

அகர்தா(அ)ஹம் அபோக்தா(அ)ஹம் அவிகாரோ(அ)ஹம் அக்ரிய: ।
ஆனந்தக்'ன ஏவாஹம் அஸங்கோ(அ)ஹம் ஸதா'ஸிவ: ॥ 931 ॥

अहं	=	நான்,
अहम् अकर्ता	=	செய்கிறவனல்ல,
अकर्ता अहं	=	நான்,
अहम् अभोक्ता	=	அனுபவிக்கிறவனல்ல,
अभोक्ता अहं	=	நான்,
अहम् अविकारः	=	மாறுதலற்றவன்,
अविकारः अक्रियः	=	செய்கையில்லாதவன்,
अक्रियः अहं	=	நான்,
अहम् आनन्दघन एव	=	ஆனந்தக்கட்டியாகவே இருக்கிறேன்,
आनन्दघन एव अहं	=	நான்,
अहम्		

असङ्गः	=	பற்றற்றவன்,
असङ्कः		
सदाशिवः	=	எப்பொழுதும் மங்களமான ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபம்.
ஸதாஸிவ:		

செய்கிறவனல்லாதவன் நான். அனுபவிக்கிறவன் அல்லாதவன் நான். நான் விகாரம். (மாறுதல்) அற்றவன். நான் கிரியை யற்றவன், ஆனந்தகனனே நான். நான் ஸங்கமில்லாதவன், எப்பொழுதும் மங்களமாயிருப்பவன். (931)

त्वत्कटाक्षवरचान्द्रचन्द्रिकापातधूतभवतापजश्रमः ।

प्राप्तवान् अहं अखण्डवैभवानन्दं आत्मपदं अक्षयं क्षणात् ॥ ९३२ ॥

த்வத்கடாக்ஷவரசாந்த்ரசந்த்ரிகா

பாததூதபவதாபஜஸ்ரம: ।

ப்ராப்தவான் அஹம் அக்ண்டவைபவானந்தம்

ஆத்மபதம் அக்ஷயம் க்ஷணாத் ॥ 932 ॥

त्वत्कटाक्ष	=	உங்களுடைய கடாக்ஷமாகிற,
த்வத்கடாக்ஷ		
वरचान्द्रचन्द्रिका	=	சிறந்த சந்திரனின் நிலவு,
வரசாந்த்ரசந்த்ரிகா		
पात	=	விழுந்ததால்,
பாத		
धूत	=	போக்கப்பட்ட,
தூத		
भवतापजश्रमः	=	ஸம்ஸாரத்தால் உண்டான தாபத்தையுடைய,
பவதாபஜஸ்ரம:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
क्षणात्	=	ஒரு க்ஷணத்தில்,
க்ஷணாத்		
अक्षयं	=	அழிவற்ற,
அக்ஷயம்		
अखण्डवैभवानन्दं	=	எல்லையற்ற மஹிமையை உடைய
அக்ண்டவைபவானந்தம்		
आत्मपदं	=	ஆனந்த ரூபமான,
ஆத்மபதம்		

प्रासवान् = அடைந்துவிட்டேன்.

ப்ராப்தவான்

தங்களுடைய கடாக்ஷமாகிற உத்தமமான சந்திர நிலா வெளிச்சம் விழுவதினால் ஸம்ஸாரதாபத்தினால் ஏற்படும் சிரமம் நீங்கினவனாக நான் ஒரு க்ஷணத்தில் எல்லையற்ற வைபவத்தோடு கூடிய ஆனந்தமாயுள்ள அக்ஷயமான ஆத்ம பதத்தை அடைந்துவிட்டேன். (932)

छायया स्पृष्टं उष्णं वा शीतं वा दुष्टं सुष्ठु वा ।

न स्पृशत्येव यत्किञ्चित् पुरुषं तद्विलक्षणम् ॥ ९३३ ॥

சா³யயா ஸ்ப்ருஷ்டம் உஷ்ணம் வா ஸீதம் வா து³ஷ்டு³ ஸுஷ்டு³ வா ।

ந ஸ்ப்ருஸத்யேவ யத்கிஞ்சித் புருஷம் தத்³விலக்ஷணம் ॥ 933 ॥

छायया = நிழலோடு,

சா³யயா

स्पृष्टं = ஒட்டிய,

ஸ்ப்ருஷ்டம்

उष्णं वा = துடோ,

உஷ்ணம் வா

शीतं वा = குளிர்ச்சியோ,

ஸீதம் வா

दुष्टं = கெட்டதோ,

து³ஷ்டு³

सुष्ठु वा = நல்லதோ,

ஸுஷ்டு³ வா

यत्किञ्चित् = எந்த ஒன்றும்,

யத்கிஞ்சித்

तद्विलक्षणम् = அந்த நிழலைக்காட்டிலும் வேறுபட்ட

தத்³விலக்ஷணம் தன்மையுள்ள,

पुरुषं = புருஷனை,

புருஷம்

न स्पृशत्येव = தொடுவதேயில்லை.

ந ஸ்ப்ருஸத்யேவ

நிழலினால் தொடப்பட்ட உஷ்ணமோ, சீதமோ, கெட்டதோ, நல்லதோ, கொஞ்சமேனும் அதற்கு வேறாயிருக்கும் புருஷனைத் தொடுவதேயில்லை. (933)

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

कर्मणि	=	(பிராணிகள் செய்யும்) காரியத்தில்,
கர்மணி		
साक्षिभावः	=	ஸாக்ஷித்தன்மையோ,
ஸாக்ஷிபா ⁴ வ:		
यथा वा	=	எப்படி,
யதா ³ வா		
अयसि	=	இரும்பில்,
அயஸி		
वह्नेः	=	நெருப்பின்,
வஹ்னே:		
दाहकत्वम्	=	சூடும் தன்மையோ,
தா ³ ஹகத்வம்		
यथा	=	எப்படி,
யதா ³		
रज्जोः	=	கயிற்றிற்கு,
ரஜ்ஜோ:		
रज्जोः	=	பிராந்தியால் ஏற்பட்ட,
आरोपितवस्तुसङ्गः		
ஆரோபிதவஸ்துஸங்க ³ :		
वस्तुसङ्गः	=	பொருளின் ஸம்பந்தமோ,
வஸ்து ஸங்க ³ :		
तथैव	=	அப்படியே,
ததை ³ வ		
कूटस्थचिदात्मनः	=	கூடஸ்தனான ஞானஸ்வரூபியான,
கூடஸ்த ³ சிதா ³ த்மன:		
मे	=	எனக்கும்.
மே		

ஸூர்யனுக்கு (உலகத்தில் செய்யப்படும்) கர்மாவில் எப்படி ஸாக்ஷித்தன்மையோ, இரும்பில் எப்படி அக்னியின் எரிக்கும் தன்மையோ, கயிற்றுக்கு அதில் (பிராந்தியால்) ஏற்றப்பட்டிருக்கும் வஸ்துவின் ஸங்கம் எப்படியோ, அப்படியேதான் கூடஸ்தனாய் ஞான ஸ்வரூபனாய் இருக்கும் எனக்கு. (935)

(அவதாரிகை) இவ்விதமாய் சிஷ்யன் தன் ஞான அனுபவத்தை வெளியிட்டு விட்டு மேலால் ஜீவன்முக்தி, விதேஹமுக்தி விஷயமாய் குருவினிடம் பிரச்சனம் பண்ணுகிறான்: -

इत्युक्त्वा स गुरुं स्तुत्वा प्रश्रयेण कृतानतिः ।
मुमुक्षोः उपकाराय प्रष्टव्यांश अपृच्छत ॥ ९३६ ॥

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

இத்யுக்த்வா ஸ கு³ரும் ஸ்துத்வா ப்ரஸ்ரயேண க்ருதானதி: ।

முமுகுஷோ: உபகாராய ப்ரஷ்டவ்யாம்ஸ அப்ருச்ச³த ॥ 936 ॥

इति	=	இவ்வாறு,
इति		
सः	=	அந்த சிஷ்யன்,
सः		
उक्त्वा	=	சொல்லி,
उक्त्वा		
गुरुं	=	குருவை,
गुरुं		
स्तुत्वा	=	ஸ்தோத்ரம் செய்து,
स्तुत्वा		
प्रश्रयेण	=	விநயத்துடன்,
प्रश्रयेण		
कृतानतिः	=	நமஸ்காரம் செய்தவனாய்,
कृतानतिः		
मुमुक्षोः	=	மோக்ஷம் அடைய விரும்புவனின்,
मुमुक्षोः		
उपकाराय	=	உபகாரத்திற்காக,
उपकाराय		
प्रष्टव्यांश्	=	கேட்கவேண்டிய அம்சத்தை,
प्रष्टव्यांश्		
अपृच्छत	=	கேட்டான்.
अपृच्छत		
अप्ருच ³ த		

இவ்விதம் அவன் சொல்லி குருவை ஸ்துதித்துவிட்டு வணக்கத்துடன் நமஸ்கரித்து முமுகுஷுக்களின் உபகாரத்தை யுத்தேசித்து கேட்கவேண்டிய முக்யமான அம்சத்தைக் கேட்டான். (936)

जीवन्मुक्तस्य भगवन् अनुभूतेश्च लक्षणम् ।

विदेहमुक्तस्य च मे कृपया ब्रूहि तत्त्वतः ॥ ९३७ ॥

ஜீவன்முக்தஸ்ய ப⁴க³வன் அனுபூ⁴தேஸ்வ லக்ஷணம் ।

விதே³ஹமுக்தஸ்ய ச மே க்ருபயா ப்³ருஹி தத்த்வத: ॥ 937 ॥

भगवन् = பகவானே!

ப⁴க³வன்

जीवन्मुक्तस्य	=	ஜீவன் முக்தனுடைய,
ஜீவன் முக்தஸ்ய		
अनुभूतेः	=	அனுபவத்தின்,
अनुभू ⁴ தே:		
लक्षणं च	=	லக்ஷணத்தையும்,
लक्ष्णम् च		
विदेहमुक्तस्य च	=	விதேஹ முக்தனுடைய லக்ஷணத்தையும்,
விதே ³ ஹ முக்தஸ்ய ச		
कृपया	=	தயவால்,
க்ருபயா		
तत्त्वतः	=	உள்ளபடி,
தத்த்வத:		
मे	=	எனக்கு,
மே		
ब्रूहि	=	சொல்லவேணும்.
ப் ³ ருஹி		

ஹே பகவன், ஜீவன் முக்தனுடைய அனுபவத்தின் லக்ஷணம், விதேஹ முக்தனுடைய லக்ஷணம், இவைகளை எனக்கு உள்ளபடி கிருபையினால் சொல்லுங்கள். (937)

श्रीगुरुः -

वक्ष्ये तुभ्यं ज्ञानभूमिकाया लक्षणं आदितः।

ज्ञाते यस्मिन् त्वया सर्वं ज्ञातं स्यात् पृष्टं अद्य यत् ॥ ९३८ ॥

ஸ்ரீகு³ரு: -

வக்ஷயே துப்⁴யம் ஜ்ஞானபூ⁴மிகாயா லக்ஷணம் ஆதி³த: ।

ஜ்ஞாதே யஸ்மின் த்வயா ஸர்வம் ஜ்ஞாதம் ஸ்யாத் ப்ருஷ்டம் அத்³ய யத்

॥ 938 ॥

अद्य	=	இப்பொழுது,
அத் ³ ய		
त्वया	=	உன்னால்,
த்வயா		
यत्	=	எது,
யத்		
पृष्टं	=	கேட்கப்பட்டதோ,
ப்ருஷ்டம்		

सर्व	=	(அது) எல்லாம்,
ஸர்வம்		
यस्मिन्	=	எது,
யஸ்மின்		
ज्ञाते	=	அறியப்பட்டபொழுது,
ஜ்ஞாதே		
ज्ञात स्य त्	=	அறியப்பட்டதாக ஆகுமோ (அந்த),
ஜ்ஞாத ஸ்ய த்		
ज्ञानभूमिकायाः	=	ஞானபூமியின்,
ஜ்ஞானபூ ⁴ மிகாயா:		
लक्षणं	=	லக்ஷணத்தை,
லக்ஷணம்		
तुभ्यं	=	உனக்கு,
துப் ⁴ யம்		
आदितः	=	ஆதிமுதல்,
ஆதி ³ த:		
वक्ष्ये	=	சொல்லப்போகிறேன்.
வக்ஷ்யே		

ஸ்ரீ குரு சொல்கிறார்: -

இப்பொழுது உன்னால் எது கேட்கப்பட்டிருக்கிறதோ அது எல்லாம் எதை அறிந்தால் தெரிந்ததாக ஆகுமோ, அந்த ஞான பூமிகையின் லக்ஷணத்தை முதலிலிருந்து உனக்குச் சொல்கிறேன். (938)

ज्ञानभूमिः शुभेच्छा स्यात् प्रथमा समुदीरिता ।
विचारणा द्वितीया तु तृतीया तनुमानसी ॥ ९३९ ॥

ஜ்ஞானபூ⁴மி: ஸுபே⁴ச்சா² ஸ்யாத் ப்ரத²மா ஸமுதீ³ரிதா ।
விசாரணா த்³விதீயா து த்ருதீயா தனுமானஸீ ॥ 939 ॥

सत्त्वापत्तिः चतुर्थी स्यात् ततोऽसंसक्तिनामिका ।
पदार्थाभावना षष्ठी सप्तमी तुर्यगा स्मृता ॥ ९४० ॥

ஸத்வாபத்தி: சதுர்தீ² ஸ்யாத் ததோ(அ)ஸம்ஸக்திநாமிகா ।
பதா³ர்தா²பா⁴வனா ஷஷ்டீ² ஸப்தமீ துர்யகா³ ஸம்ருதா ॥ 940 ॥

प्रथमा = முதலாவதாக,
ப்ரத²மா

समुदीरिता	=	சொல்லப்பட்ட,
समुत् ³ ரிதா ज्ञानभूमिः	=	ஞானபூமியானது,
ज्ஞானபூ ⁴ மி: शुभेच्छा स्यात्	=	சுபேச்சையாம்,
शुभे ³ ச்சா ² ஸ்யாத் द्वितीया तु	=	இரண்டாவதோவெனில்,
द्वि ³ தீயா து विचारणा	=	விசாரணை,
वि ³ சாரண तृतीया	=	மூன்றாவது,
तृ ³ ருதீயா तनुमानसी	=	தனுமானஸீ,
तनु ³ மானஸீ चतुर्थी	=	நான்காவது,
च ³ துர்தீ ² सत्त्वापत्तिः स्यात्	=	ஸத்வாபத்தியாகும்,
सत् ³ வாபத்தி: ஸ்யாத் ततः	=	பிறகு, (ஐந்தாவது),
त ³ த: असंस्कृतिनामिका	=	அஸம்ஸக்தி என்ற பெயர் உள்ளது,
अ ³ ஸம்ஸக்திநாமிகா षष्ठी	=	ஆறாவது,
ष ³ ஷ்டி ² पदार्थाभावना	=	பதார்த்த அபாவனை,
प ³ தா ³ ர்தா ² பா ⁴ வனா तुर्यगा	=	துர்யகா,
त ³ ுர்யகா ³ सप्तमी	=	ஏழாவதாக,
स ³ ப்தமீ स्मृता	=	கருதப்பட்டுள்ளது.
ஸ்மருதா		

- 1 முதலாவதாக சொல்லப்பட்டிருக்கிற ஞானபூமி “சுபேச்சா”,
2. இரண்டாவது “விசாரணை”,
3. மூன்றாவது “தனுமானஸீ”,
4. நான்காவது “ஸத்வாபத்தி” யாகும்,

5. ஐந்தாவது “அஸம்ஸக்தி” என்ற பெயருள்ளது,
6. ஆறாவது “பதார்த்த-அபாவணை”,
7. ஏழாவது “துர்யகா” எனப்படும்.

(939-940)

स्थितः किं मूढ एवास्मि प्रेक्ष्येऽहं शास्त्रसज्जनैः ।

वैराग्यपूर्व इच्छा इति शुभेच्छा चोच्यते बुधैः ॥ ९४१ ॥

ஸ்தி³த: கிம் மூட⁴ ஏவாஸ்மி ப்ரேக்ஷ்யே(அ)ஹம் ஸாஸ்த்ரஸஜ்ஜனै: ।

வைராக்³யபூர்வ இச்சா² இதி ஸாபே⁴ச்சா² சோச்யதே பு³தை⁴: ॥ 941 ॥

अहं	=	(நான்),
अहम्		
किं	=	ஏன்,
किम्		
मूढ एव	=	மூட(கை)வே,
मूढ ⁴ एव		
स्थितोस्मि	=	இருந்துகொண்டிருக்கிறேன்,
ஸ்தி ³ தோஸ்மி		
शास्त्रसज्जनैः	=	சாஸ்திரங்களாலும் ஸாதுஜனங்களாலும்,
ஸாஸ்த்ரஸஜ்ஜனै:		
अहं	=	நான்,
अहम्		
प्रेक्ष्ये	=	(ஆத்மாவை) அறியப்போகிறேன்,
ப்ரேக்ஷ்யே		
इति	=	என்ற,
इति		
वैराग्यपूर्व	=	வைராக்யத்தை முன்னிட்டதான,
வைராக் ³ யபூர்வ		
इच्छा	=	விருப்பம்,
इच्छा ²		
शुभेच्छा च	=	சுபேச்சையாக,
ஸாபே ⁴ ச்சா ² ச		
बुधैः	=	வித்வான்களால்,
பு ³ தை ⁴ :		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
உச்யதே		

“நான் மூடஞகவே ஏன் இருந்துகொண்டிருக்கிறேன்? சாஸ்திரத்தினாலும் ஸாது ஜனங்களாலும் நான் ஆத்மாவை அறியப்போகிறேன்” என்று வைராக்கியத்தை முன்னிட்டு ஏற்படும் விருப்பம் “சுபேச்சா” என்று அறிந்தவர்களால் சொல்லப்படுகிறது. (941)

शास्त्रसञ्जनसंपर्कवैराग्याभ्यासपूर्वकम् ।

सदाचारप्रवृत्तिर्या प्रोच्यते सा विचारणा ॥ ९४२ ॥

ஸாஸ்த்ர ஸஞ்ஜன ஸம்பர்க வைராக்யாப்யாஸ பூர்வகம் ।

ஸதாசார ப்ரவ்ருத்திர் யா ப்ரோச்யதே ஸா விசாரணா ॥ 942 ॥

शास्त्र	=	சாஸ்திரம்,
ஸாஸ்த்ர		
सञ्जनसंपर्क	=	ஸாது ஜனங்களின் சேர்க்கை,
ஸஞ்ஜன ஸம்பர்க		
वैराग्य	=	வைராக்யம்,
வைராக்ய		
अभ्यास	=	அப்யாஸம்,
அப்யாஸ		
पूर्वकं	=	இவைகளை முன்னிட்டு,
பூர்வகம்		
या	=	எந்த,
யா		
सदाचारप्रवृत्तिः	=	நல்ல காரியங்களில் ப்ரவிருத்தி உண்டோ,
ஸதாசாரப்ரவ்ருத்தி:		
सा	=	அது,
ஸா		
विचारणा	=	விசாரணையாக,
விசாரணா		
प्रोच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ப்ரோச்யதே		

சாஸ்திரம், ஸாது ஜனங்களின் சேர்க்கை, வைராக்கியம், ஞானாப்யாஸம், இவைகளை முன்னிட்டுக்கொண்டு நல்ல காரியத்தில் (சிரவண மனனங்களில்) பிரவிருத்தி ஏற்படுவது, 'விசாரணை' எனப்படுகிறது. (942)

विचारणाशुभेच्छाभ्यां इन्द्रियार्थेषु रक्तता ।

यत्र सा तनुतां एति प्रोच्यते तनुमानसी ॥ ९४३ ॥

விசாரணாஸுபேச்சாப்யாம் இந்த்ரியார்தேஷு ரக்ததா ।
யத்ர ஸா தனுதாம் ஏதி ப்ரோச்யதே தனுமானஸீ ॥ 943 ॥

விசாரணா	=	விசாரணை,
விசாரணா शुभेच्छाभ्यां	=	சுபேச்சை இவைகளால்,
ஸுபேச்சாப்யாம் इन्द्रियार्थेषु	=	இந்திரியங்களுக்கு விஷயமான உலகப்
இந்த்ரியார்தேஷு	=	பொருள்களில்,
रक्तता	=	ஆசை,
ரக்ததா		
यत्र	=	எங்கே,
யத்ர		
तनुतां एति	=	மெலிந்திருக்கும் தன்மையை அடைகிறதோ,
தனுதாம் ஏதி		
सा	=	அது,
ஸா		
तनुमानसी	=	தனுமாநஸியாக,
தனுமானஸீ		
प्रोच्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ப்ரோச்யதே		

சுபேச்சையினாலும் விசாரணையினாலும் இந்திரியங்களுக்கு விஷயமான பதார்த்தங்களில் உள்ள பற்றுதல் குறைந்து விடுவது 'தனுமானஸீ' எனப்படுகிறது.

(943)

भूमिकात्रितयाभ्यासात् चित्तेऽर्थविरतेः वशात् ।

सत्त्वात्मनि स्थिते शुद्धे सत्त्वापत्तिरुदाहृता ॥ ९४४ ॥

பூமிகா த்ரிதயாப்யாஸாத் சித்தே(அ)ர்த்'விரதே: வஸாத் ।
ஸத்த்வாத்மனி ஸ்தி'தே ஸாத்'தே' ஸத்த்வாபத்திருதா'ஹ்ருதா ॥ 944 ॥

भूमिकात्रितयाभ्यासात्	=	மூன்று பூமிகைகளை அப்யாஸம் செய்வதால்,
பூமிகா த்ரிதயாப்யாஸாத்		
अर्थविरतेः वशात्	=	விஷயங்களில் வைராக்யம் காரணமாக,
அர்த்'விரதே: வஸாத்		
शुद्धे	=	சுத்தமான,
ஸாத்'தே'		
चित्ते	=	சித்தமானது,
சித்தே		

सत्त्वात्मनि	=	ஸத்வஸ்வரூபத்தில்,
ஸத்த்வாத்மனி स्थिते	=	நிலைத்திருக்கும் பொழுது,
ஸ்தி ² தே सत्त्वापत्तिः	=	ஸத்வாபத்தியாக,
ஸத்த்வாபத்தி: उदाहृता	=	சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.
உதா ³ ஹ்ருதா		

முன்சொன்ன சுபேச்சை, விசாரணை, தனுமானஸீ என்ற மூன்று பூமிகைகளையும் அப்யாஸம் செய்வதால் விஷயங்களிலுள்ள வைராக்யம் காரணமாக சுத்தமான சித்தமானது ஸத்வஸ்வரூபத்திலேயே நிற்கும்போது 'ஸத்வா-பத்தி' என்று சொல்லப்படுகிறது. (944)

दशाचतुष्टयाभ्यासात् असंसर्गफला तु या ।

रूढसच्च चमत्कारा प्रोक्ताऽसंसक्तिनामिका ॥ ९४५ ॥

த³ஸா சதுஷ்டயாப்⁴யாஸாத் அஸம்ஸர்க்³ ப³லா து யா ।
ரூட்⁴ ஸச்ச சமத்காரா ப்ரோக்தா(அ)ஸம்ஸக்தி நாமிகா ॥ 945 ॥

दशाचतुष्टयाभ्यासात्	=	நான்கு பூமிகளையும் அப்யாஸம் செய்வதால்,
த ³ ஸா சதுஷ்டயாப் ⁴ யாஸாத் असंसर्गफला	=	பற்றுதலில்லாமையைப்பலனாக உடையதும்,
असंमसर्क ³ रूढसच्च चमत्कारा	=	ஸத்வ ப்ரகாசம் நன்கு நிலைத்துள்ளதுமான,
रूढ ⁴ ஸச்ச சமத்காரா या	=	எந்த நிலையுண்டோ (அது),
या असंसक्तिनामिका	=	அஸம்ஸக்தி என்ற பெயருள்ளதாக,
असंमसर्क ³ நாமிகா प्रोक्ता	=	சொல்லப்பட்டது.
ப்ரோக்தா		

நான்கு பூமிகைகளையும் அப்யாஸம் செய்வதினால் நன்கு நிலைத்துள்ள ஸத்வப்ரகாசத்தை உடையதும் பற்றுதலில்லாமையை பலனாக உடையதும் எதுவோ, அது 'அஸம்ஸக்தி' என்ற பெயருள்ளதாகச் சொல்லப்படுகிறது. (945)

भूमिकापञ्चकाभ्यासात् स्वात्मारामतया भृशम् ।

आभ्यन्तराणां बाह्यानां पदार्थानां अभावनात् ॥ ९४६ ॥

பூமிகாபஞ்சகாப்யாஸாத் ஸ்வாத்மாராமதயா ப்ருஸம் ।
ஆப்யந்தராணம் பாஹ்யாணம் பதார்தாணம் அபாவனாத் ॥ 946 ॥

परप्रयुक्तेन चिरप्रयत्नेन अवबोधनम् ।

पदार्थाभावना नाम षष्ठी भवति भूमिका ॥ ९४७ ॥

பரப்ரயுக் தேன சிரப்ரயத்னேன அவபோதனம் ।
பதார்தாபாவனா நாம ஷஷ்டி புவதி பூமிகா ॥ 947 ॥

भूमिकापञ्चकाभ्यासात्	=	ஐந்து பூமிகைகளின் அப்யாஸத்தால்,
பூமிகாபஞ்சகாப்யாஸாத்		
भृशम्	=	நன்கு,
ப்ருஸம்		
स्वात्मारामतया	=	தன் ஆத்மஸ்வரூபத்திலேயே
ஸ்வாத்மாராமதயா		இன்புற்றுக்கொண்டிருப்பதால்,
आभ्यन्तराणां	=	உள்ளேயும்,
ஆப்யந்தராணம்		
बाह्यानां	=	வெளியேயுமுள்ள,
பாஹ்யாணம்		
पदार्थानां	=	வஸ்துக்களை,
பதார்தாணம்		
अभावनात्	=	நிலையாததால்,
அபாவனாத்		
परप्रयुक्तेन	=	பிறரால் செய்யப்பட்ட,
பரப்ரயுக் தேன		
चिरप्रयत्नेन	=	வெகுகால பிரயத்னத்தால்,
சிரப்ரயத்னேன		
अवबोधनम्	=	விழித்துக்கொள்வது,
அவபோதனம்		
पदार्थाभावना	=	பதார்த்த அபாவனை என்ற,
பதார்தாபாவனா		
षष्ठी भूमिका भवति	=	ஆறாவது பூமிகையாகிறது.
ஷஷ்டி பூமிகா புவதி		

ஐந்து பூமிகைகளின் அப்யாஸத்தினால் நன்கு தன் ஆத்மஸ்வரூபத்திலேயே ரமித்துக்கொண்டிருப்பதால் உள்ளேயுள்ளதோ வெளியேயுள்ளதோ எந்தப் பதார்த்தங்களையும் எண்ணாமலேயிருப்பதால் வேறு யாரேனும் செய்யும் வெகுகாலப் பிரயனத்தாலேயே (உலகரீதியாய்) விழித்துக் கொள்வது எதுவோ, அது "பதார்த்த-அபாவனை" என்ற ஆறாவது பூமிகையாகும். (இந்த நிலையை அடைந்தவன் ஆத்ம

தியானத்திலிருந்து தானாக வெளியே வரமாட்டான். பிறர் வெகுநேரம் பல முயற்சிகள் செய்தால்தான் அவனுடைய தியானத்தைக் கலைத்து அவன் மனதை வெளியுலகிற்குக் கொண்டு வர முடியும்). (946-947)

षड्भूमिका चिराभ्यासात् भेदस्यानुपलम्भनात् ।

यत् स्वभावैकनिष्ठत्वं सा ज्ञेया तुर्यगा क्षितिः ॥ ९४८ ॥

ஷட் பூமிகா சிராப் யாஸாத் பேத் ஸ்யானுபலம்பனாத் ।

யத் ஸ்வபாவைகநிஷ்டத்வம் ஸா ஜ்ஞேயா துர்யகா க்ஷிதி: ॥ 948 ॥

षड्भूमिका चिराभ्यासात् = ஆறு பூமிகைகளையும் வெகு காலம்

ஷட் பூமிகா சிராப் யாஸாத் = அப்யாஸம் செய்வதால்,

भेदस्य = வேற்றுமை,

पेत् ஸ்ய

अनुपलम्भनात् = தோன்றாமலிருப்பதால்,

अनुपलम्भनात्

यत् स्वभावैकनिष्ठत्वं = ஸ்வஸ்வரூபத்திலே நிலைத்திருப்பது எதுவோ,

यत् स्वभावैकनिष्ठत्वं

सा = அது,

सा

तुर्यगा क्षितिः = துர்யகை என்ற பூமிகையாக,

तुर्यगा क्षितिः

ज्ञेया = அறியத்தக்கது.

ज्ञेया

ज्ञेया

ஆறு பூமிகைகளையும் வெகுநாள் அப்யாஸம் செய்வதால் பேதமே தோன்றாமலிருந்துவிடுமாதலால் தன்னுடைய ஆத்ம ஸ்வரூபத்திலேயே நிலைத்திருந்து விடுவது 'துர்யகா' 'பூமிகையாக' அறியவேண்டும்.

இவ்வேழு பூமிகைகளில் விவேகம், வைராக்யம், சமாதி ஷட்கம் இம்மூன்று ஸாதனங்களையும் பெற்று இதனாலேற்படும் தீவர முமுக்ஷை முதலாவது பூமிகையான சுபேச்சையாகும். ஸாதன சதுஷ்டய ஸம்பத்தியுடன் சிரவண மனனங்களைச் செய்வது விசாரணை என்ற 2 வது பூமிகை. ஸந்யாஸ தர்மாநுஷ்டானத்துடன் செய்யும் சிரவண மனனங்கள்தான் ஸதாசாரம் என்பது. நிதித்யாஸனம் மூன்றாவதான தநுமாநஸீ தியானத்தாலும் வெளிவிஷயங்களில் செல்லாததாலும் மனம் ஸூக்ஷ்மமாகிவிடுகிறது. ப்ரஹ்மஸாக்ஷாதகாரம் அடைந்த நிலை நான்காவதான ஸத்வாபத்தி. இவனுக்கு 'ப்ரஹ்மவித்' என்று பெயர். இவருக்கு பிரபஞ்சம் மறையாது. ஆனால் மித்யை என்ற தீர்மானமான ஞானமிருப்பதால் அது அவரை பாதிக்காது. பிரபஞ்சம் மறைவதற்காக ஸமாதி நிலையில் இருப்பவர் தானாகவே ஸமாதி கலையக்கூடியவராய் இருப்பவர் 'ப்ரஹ்மவித்வரர்' எனப்படுகிறார். அவர்தான்

ஐந்தாவது பூமிகையான அஸம்ஸக்தி என்று சொல்லப்படும் நிலையிலிருப்பவர். தானாக ஸமாதி கலையாமல் வேறுகாரணங்களால் கலைந்து, ப்ரபஞ்சம் தோன்றுகிறவர் 'ப்ரஹ்மவித்வரீயான்' எனப்படுகிறார். அவர் பதார்த்த - அபாவனை என்ற ஆறாவது பூமிகையில் இருப்பவர். தானாகவோ, வேறு காரணத்தாலோ ஆத்மநிஷ்டை கலையாமலிருப்பவர் 'ப்ரஹ்ம வித்வரிஷ்டர்' எனப்படுகிறார். அவர்தான் ஏழாவது 'துர்யகா' என்ற பூமிகையில் இருப்பவர். இந்த நான்குவித ப்ரஹ்ம வித்துக்களுக்கும் ப்ரஹ்மஸாக்ஷாத்காரம் ஏற்பட்டிருந்தபோதிலும் ஸமாதியிலுள்ள உறுதியின் தாரதமயத்தரல் அவர்களுக்குள் வித்தியாஸம் ஏற்படுகிறது. (948)

(அவதாரிகை) இங்கு கூறப்பட்ட ஆறு பூமிகைகளையும் வேறொரு விதத்தில் பத்து நிலைகளாகப் பிரித்துக்காட்டுகிறார்: -

इदं ममेति सर्वेषु दृश्यभावेषु अभावना ।

जाग्रज्जाग्रत् इति प्राहुः महान्तो ब्रह्मवित्तमाः ॥ ९४९ ॥

இதம் மமேதி ஸர்வேஷு த்ருஸ்யபாவேஷு அபாவனா ।

ஜாக்ரஜ்ஜாக்ரத் இதி ப்ராஹு: மஹாந்தோ ப்ரஹ்மவித்தமா: ॥ 949 ॥

दृश्यभावेषु सर्वेषु = அறியப்படும் வஸ்துக்கள் எல்லாவற்றிலும்,

த்ருஸ்யபாவேஷு ஸர்வேஷு

इदं ममेति = இது என்னுடையது என்று,

இதம் மமேதி

अभावना = எண்ணமலிருப்பது,

அபாவனா

जाग्रज्जाग्रत् इति = ஜாகரா வஸ்தையில் ஜாகரம்,

जाग्रज्जाग्रत् इति

ब्रह्मवित्तमाः = (விழித்துக்கொண்டிருக்கும் நிலை) என்று,

ब्रह्मवित्तमाः

प्रह्मवित्तमाः = ப்ரஹ்மத்தை அறிந்தவர்களில் சிறந்தவர்களான,

महान्तः = பெரியோர்கள்,

महान्तः

प्राहुः = சொல்கிறார்கள்.

प्राहुः

प्रह्मवित्तमाः

அறியப்படும் எல்லா பதார்த்தங்களிலும் என்னுடையது "நான், என்னுடையது" என்று எண்ணமலிருப்பது "ஜாக்ரத்" என்று ப்ரஹ்மவித் ச்ரேஷ்டர்களாகிய பெரியோர்கள் சொல்கிறார்கள். (949)

विदित्वा सच्चिदानन्दमयीं दृश्यपरम्पराम् ।

नामरूपपरित्यागो जाग्रत्स्वप्नः समीर्यते ॥ ९५० ॥

விதித்வா ஸச்சிதாநந்தமயீம் த்ருஸ்ய பரம்பராம் ।
நாம ரூப பரித்யாகோ ஜாக்ரத் ஸ்வப்ன: ஸமீர்யதே ॥ 950 ॥

दृश्यपरम्पराम्	=	வரிசையாகத் தோன்றும் பதார்த்தங்கள்
த்ருஸ்ய பரம்பராம்		எல்லாவற்றையும்,
सच्चिदानन्दमयीं	=	ஸச்சிதாநந்த ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபமாக,
ஸச்சிதாநந்தமயீம்		
विदित्वा	=	அறிந்து (அந்த த்ருஸ்யங்களில் தோன்றும்),
விதித்வா		
नामरूपपरित्यागः	=	பெயரையும் உருவத்தையும் விட்டுவிடுவது,
நாமரூபபரித்யாக:		
जाग्रत्स्वप्नः	=	ஜாக்ரத் ஸ்வப்னமாக (ஜாகராவஸ்தையில்
ஜாக்ரத் ஸ்வப்ன:		ஸ்வப்னமாக),
समीर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஸமீர்யதே		

திருச்யமான பதார்த்த பரம்பரையை (எல்லா பதார்த்தங்களையும்) ஸத், சித், ஆனந்தமாகவே அறிந்துகொண்டு அவைகளிலுள்ள நாமத்தையும் ரூபத்தையும் விட்டுவிடுவது "ஜாக்ரத் ஸ்வப்னம்" என்று சொல்லப்படுகிறது. (950)

परिपूर्ण चिदाकाशे मयि बोधात्मतां विना ।

न किञ्चित् अन्यत् अस्ति इति जाग्रत्सुप्तिः समीर्यते ॥ ९५१ ॥

பரிபூர்ண சிதா³காஸே மயி போ³தா⁴த்மதாம் வினா ।
ந கிஞ்சித் அன்யத் அஸ்தி இதி ஜாக்³ரத் ஸு³ப்தி: ஸமீர்யதே ॥ 951 ॥

परिपूर्ण चिदाकाशे	=	எங்கும் நிறைந்த ஞானாகாசமாயிருக்கும்,
பரிபூர்ண சிதா ³ காஸே		
मयि	=	என்னிடத்தில்,
மயி		
बोधात्मतां विना	=	ஞான ஸ்வரூபமாயிருக்கும் தன்மையைத் தவிர,
போ ³ தா ⁴ த்மதாம் வினா		
अन्यत् किञ्चित्	=	வேறு ஒன்றும்,
அன்யத் கிஞ்சித்		
नास्ति	=	இல்லை,
நாஸ்தி		
इति	=	என்ற பாவனை,
இதி		

जाग्रत्सुप्तिः = ஜாக்ரத் ஸுப்தியாக (ஜாக்ரதவஸ்தையில்
 ஜாக்ரத் ஸுப்தி: நல்ல தூக்கமாக,
 समीर्यते = சொல்லப்படுகிறது.
 ஸமீர்யதே

எங்கும் நிறைந்து சிதாகாசமாயிருக்கும் என்னிடத்தில் ஞானஸ்வரூபமாய் இருப்பதைத்தவிர வேறு எதுவும் கிடையாது என்பது “ஜாக்ரத் ஸுப்தி” எனப்படுகிறது. (951)

मूलाज्ञानविनाशेन कारणाभासचेष्टितैः ।

बन्धो न मेऽतिस्वल्पोऽपि स्वप्नजाग्रत् इतीर्यते ॥ ९५२ ॥

மூலாஜ்ஞான விநாஸேன காரணம்பாஸ சேஷ்டிதை: ।

ப்ந்தோ ந மே(அ)திஸ்வல்போ(அ)பி ஸ்வப்ன ஜாக்ரத் இதீர்யதே ॥ 952 ॥

मूलाज्ञानविनाशेन = மூலாக்ஞானம் நாசமடைந்து விட்டதால்,
 मूलाज्ञानविनाशेन =
 कारणाभासचेष्टितैः = காரணமான அக்ஞானம், சிதாபாஸன்
 कारणम्पासु सेश्छितैः = இவர்களின் வியாபாரங்களால்,
 मे = எனக்கு,
 मे =
 अतिस्वल्पोऽपि = மிகக் கொஞ்சம்கூட,
 अतिस्वल्पोऽपि =
 बन्धः = பந்தம்,
 पन्तः =
 न = இல்லை,
 न =
 इति = என்பது,
 इति =
 स्वप्नजाग्रत् = ஸ்வப்ன ஜாக்ரத்தாக (ஸ்வப்னத்தில் விழிப்பாக)
 स्वप्नजाग्रत् =
 इर्यते = சொல்லப்படுகிறது.
 इर्यते =
 इर्यते =
 इर्यते =

எல்லாவற்றிற்கும் மூலமான அக்ஞானம் நாசமடைந்து விட்டபடியால், காரணமாயிருக்கும் அக்ஞானத்தின் சேஷ்டைகளாலோ அதில் ப்ரதிபிம்பிக்கும் சிதா பாஸனுடைய சேஷ்டைகளாலோ எனக்கு வெகு சிறிதளவுகூட பந்தம் (கட்டு) கிடையாதென்பது “ஸ்வப்ன ஜாக்ரத்” என்று சொல்லப்படுகிறது. (952)

कारणाज्ञाननाशात् यत् द्रष्टृदर्शनदृश्यता ।

न कार्यं अस्ति तत्ज्ञानं स्वप्नस्वप्नः समीर्यते ॥ ९५३ ॥

காரணஜ்ஞானநாஸாத் யத் த்ரஷ்ட்ருதர்ஸனத்ருஸ்யதா ।

ந கார்யம் அஸ்தி தத்ஜ்ஞானம் ஸ்வப்னஸ்வப்ன: ஸமீர்யதே ॥ 953 ॥

कारणाज्ञाननाशात्	=	காரணமான அக்ஞானம் நாசமாகி
காரணஜ்ஞானநாஸாத்		விட்டபடியால்,
द्रष्टृदर्शनदृश्यता	=	பார்க்கிறவன், பார்வை, பார்க்கப்படும்
த்ரஷ்ட்ருதர்ஸனத்ருஸ்யதா		வஸ்து இவைகள் ரூபமான,
कार्यं	=	காரியம்,
கார்யம்		
नास्ति	=	இல்லை,
நாஸ்தி		
इति यत्	=	என்பது எதுவோ,
இதி யத்		
तत्ज्ञानं	=	அந்த ஞானம்,
தத்ஜ்ஞானம்		
स्वप्नस्वप्नः	=	ஸ்வப்னஸ்வப்னமாக,
ஸ்வப்னஸ்வப்ன:		
समीर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஸமீர்யதே		

காரணமான அக்ஞானம் நாசத்தையடைந்து விட்டபடியால், அதன் காரியமான பார்க்கிறவன் பார்வை பார்க்கப்படும் வஸ்து என்ற தன்மை கிடையாது என்ற ஞானம் "ஸ்வப்ன ஸ்வப்னம்" என்று சொல்லப்படுகிறது. (953)

अतिसूक्ष्मविमर्शेन स्वधीवृत्तिः अचञ्चला ।

विलीयते यदा बोधे स्वप्नसुप्तिः इतीर्यते ॥ ९५४ ॥

அதிஸூக்ஷ்மவிமர்ஸேன ஸ்வதீவ்ருத்தி: அசஞ்சலா ।

விலீயதே யதா³ போ³தே⁴ ஸ்வப்னஸுப்தி: இதீர்யதே ॥ 954 ॥

अतिसूक्ष्मविमर्शेन	=	மிகவும் ஸூக்ஷ்மமாக விசாரம் செய்வதால்,
அதிஸூக்ஷ்மவிமர்ஸேன		
स्वधीवृत्तिः	=	தன் மனோவிருத்தி,
ஸ்வதீவ்ருத்தி:		
अचञ्चला	=	சலனமற்றதாகி,
அசஞ்சலா		

यदा	=	எப்பொழுது,
यथा ³ बोधे	=	ஞான ஸ்வரூபத்தில்,
போ ³ தே ⁴ विलीयते	=	மறைந்துவிடுகிறதோ (அப்பொழுது),
विलीयते स्वप्नसुप्तिः इति	=	ஸ்வப்னத்தில் ஸுஷுப்தி என்று,
स्वप्नसुप्तिः इति ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

வெகு ஸூக்ஷ்மமாக விமர்சனம் செய்வதால் தன்னுடைய புத்திவிருத்தி அசைவற்று அறிவு ஸ்வரூபத்திலேயே எப்பொழுது அடங்கிவிடுகிறதோ அப்பொழுது "ஸ்வப்ன ஸுப்தி" எனப்படுகிறது. (954)

चिन्मयाकारमतिभिः धीवृत्तिप्रसरैः गतः ।

आनन्दानुभवो विद्वन् सुप्तिजाग्रत् इतीर्यते ॥ ९५५ ॥

சின்மயாகாரமதிபி⁴: தீ⁴வ்ருத்திப்ரஸரை: க³த: ।

ஆனந்தா³னுப⁴வோ வித்³வன் ஸுப்திஜாக்³ரத் இதீர்யதே ॥ 955 ॥

विद्वन्	=	அறிவுள்ளவனே!
विத் ³ வன் चिन्मयाकारमतिभिः	=	ஞான ஸ்வரூப வடிவத்தையே எண்ணுகின்ற,
சின்மயாகாரமதிபி ⁴ : धीवृत्तिप्रसरैः	=	புத்தி விருத்திகள் கிளம்புவதால்,
தீ ⁴ வ்ருத்திப்ரஸரை: गतः	=	வருகிற,
க ³ த: आनन्दानुभवः	=	ஆனந்தத்தின் அநுபவம்,
ஆனந்தா ³ னுப ⁴ வ: सुप्तिजाग्रत् इति	=	ஸுப்திஜாக்ரத் (தூக்கத்தில் விழிப்பு) என்று,
ஸுப்திஜாக் ³ ரத் இதி ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

ஹே வித்வன், சின்மயாகாரமான எண்ணங்களுடன்கூடிய புத்திவ்ருத்தியின் வெளிக்கிளம்புவதிலிருந்து அறியப்படும் ஆனந்தத்தின் அநுபவம் "ஸுப்தி ஜாக்ரத்" எனப்படுகிறது. (955)

वृत्तौ चिरानुभूतान्तरानन्दानुभवस्थितौ ।

समात्मतां यो यात्येष सुप्तिस्वप्न इतीर्यते ॥ ९५६ ॥

வ்ருத்தௌ சிரானுபூதாந்தரானந்தாநுபவஸ்திதௌ ।

ஸமாத்மதாம் யோ யாத்யேஷ ஸுப்திஸ்வப்ன இதீர்யதே ॥ 956 ॥

वृत्तौ	=	மனோவிருத்தியானது,
வ்ருத்தௌ		
चिरानुभूत	=	வெகுகாலம் அனுபவிக்கப்பட்ட,
சிரானுபூத		
अन्तरानन्दानुभव	=	ஆத்மாநந்தானுபவத்தில்,
அந்தரானந்தாநுபவ		
स्थितौ	=	நிலைத்திருக்கும்பொழுது,
ஸ்திதௌ		
समात्मतां	=	ஸமமாயிருக்கும் தன்மையை,
ஸமாத்மதாம்		
यः याति	=	அடைகிறது எதுவோ,
ய: யாதி		
एषः	=	இது,
ஏஷ:		
सुप्तिस्वप्नः	=	ஸுப்தி ஸ்வப்னம் (ஸுஷுப்தியில் ஸ்வப்னம்),
ஸுப்திஸ்வப்ன:		
इति	=	என்று,
இதி		
ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

விருத்தியானது வெகுகாலம் அனுபவிக்கப்பட்ட உள் ஆனந்தத்தின் அனுபவத் திலேயே நிலைத்திருந்து ஸமமான தன்மையை அடைவது எதுவோ அது "ஸுதுதி ஸ்வப்னம்" எனப்படுகிறது. (956)

दृश्यधीष्वात्तिरेतस्य केवली भावभावनात् ।

परं बोधैकतावाप्तिः सुप्तिः सुप्तिः इतीर्यते ॥ ९५७ ॥

தர்ஸ்யதீஷ்வாத்திரேதஸ்ய கேவலீ பாவபாவனாத் ।

பரம் போதைகதாவாப்தி: ஸுப்திஸுப்தி: இதீர்யதே ॥ 957 ॥

एतस्य	=	இவனுடைய,
ஏதஸ்ய		

दृश्यधीष्वात्ति:	=	திருச்யவஸ்து விஷயமான மனோவிருத்தி,
த்ருச்யதீஷ்வருத்தி:		
केवली भावभावनात्	=	தனித்திருக்கும் தன்மையின் பாவனையால்,
கேவலீ பா ⁴ வபா ⁴ வனாத்		
परं	=	மேலான,
பரம்		
बोधैकतावाप्ति:	=	ஞான ஸ்வரூபத்துடன் ஐக்யத்தையடைவது,
போ ³ தை ⁴ கதாவாப்தி:		
सुप्तिसुप्ति:	=	துக்கத்தில் துக்கம்,
ஸுப்திஸுப்தி:		
इति	=	என்று,
இதி		
ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

திருச்ய விஷயமான மனோவிருத்திகளில் திருச்யங்களெல்லாம் மறைந்து தான் மட்டும் தனித்திருப்பதாக பாவனை செய்வதால் மேலான ஞானஸ்வரூபத்துடன் ஒன்றாகக்கலந்து விடுவது ஸுப்திஸுப்தியாகச் சொல்லப்படுகிறது. (957)

(அவதாரிகை) இவ்வாறு ஜாக்ரத், ஸ்வப்னம் ஸுஷுப்தி என்ற அவஸ்தைகளையொட்டி ஒன்பது நிலைகளை விளக்கிவிட்டு இந்த அவஸ்தைகளுக்கு அதீதமான துரீய நிலையை 10-வது நிலையாகக் காட்டுகிறார்: -

परब्रह्मवत् आभाति निर्विकारा एकरूपिणी ।

सर्वावस्थासु धारैका तुर्याख्या परिकीर्तिता ।

इत्यवस्था समुल्लासं विमृशन् मुच्यते सुखी ॥ ९५८ ॥

பரப்³ரஹ்மவத் ஆபா⁴தி நிர்விகாரா ஏகரூபிணீ ।

ஸர்வாவஸ்தா²ஸு தா⁴ரைகா துர்யாக்³யா பரிகீர்திதா ।

இத்யவஸ்தா² ஸமுல்லாஸம் விம்ருஸன் முச்யதே ஸுகீ² ॥ 958 ॥

परब्रह्मवत्	=	பரப்ரஹ்மம்போல்,
பரப் ³ ரஹ்மவத்		
निर्विकारा	=	மாறுதலற்றதும்,
நிர்விகாரா		
सर्वावस्थासु	=	எல்லா அவஸ்தைகளிலும்,
ஸர்வாவஸ்தா ² ஸு		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

एकरूपिणी	=	ஒரே ரூபமாயும்,
ஏகரூபிணீ		
एका धारा	=	ஒரே தாரையாக (இடைவிடாததாக),
ஏகா தா ⁴ ரா		
आभाति	=	பிரகாசிக்கிறது (எதுவோ அது),
ஆபா ⁴ தி		
तुर्याख्या	=	துர்யம் என்ற பெயருள்ளதாக,
துர்யாக் ³ யா		
परिकीर्तिता	=	சொல்லப்பட்டது,
பரிகீர்திதா		
इति	=	இவ்வாறான,
இதி		
अवस्थासमुल्लासं	=	அவஸ்தைகளின் தோற்றத்தை,
அவஸ்தா ² ஸமுல்லாஸம்		
विमृशन्	=	விசாரித்துக் கொண்டிருப்பவன்,
விம்ருஸன்		
सुखी	=	ஸுகமுள்ளவனாக,
ஸுகீ ²		
मुच्यते	=	விடுபடுகிறான்.
முச்யதே		

ஒரே தாரையாக (இடைவிடாமல்) எல்லா நிலைகளிலும் ஒரே ரூபத்துடன் விகாரத்தையடையாமல் பரப்ரஹ்மத்தைப் போல் பிரகாசிக்கிற நிலை துர்யம் என்ற பெயருள்ளது. இவ்விதமாக உள்ள நிலைகளின் தோற்றங்களைப்பற்றி விமர்சனம் செய்கிறவன் ஸுகத்துடன் ஸம்ஸாரத்திலிருந்து விடுபடுகிறான்.

[இதுவரை சொன்ன பத்துவித நிலைகளும் அனுபவத்தினாலேயே நன்கு அறிந்துகொள்ள வேண்டியதாயிருப்பதால் அவைகளை வார்த்தைகளால் வர்ணிக்க முடியாது. முடியுமென்று வைத்துக்கொண்டாலும் அந்த நிலைகளை அனுபவித்த அனுபவசாலிகள்தான் வர்ணிக்க வேண்டும். அவர்கள் வர்ணித்தாலும் அவ்வித அனுபவமில்லாதவர்களுக்கு வெறும் வார்த்தைகளாகவேதான் தோன்றும். ஆகையால் இவ்விஷயத்தை இங்கு விஸ்தரிப்பது ஸாத்தியமுமில்லை, பிரயோஜனமும் ஏற்படாது]. (958)

(அவதாரிகை) சுபேச்சா முதலான ஏழு பூமிகைகளையே ஜாக்ரத், ஸ்வப்னம், ஸுஷுப்தி என்ற மூன்று அவஸ்தைகளாகக் காட்டுகிறார்: -

शुभेच्छादित्रयं भूमिभेदाभेदयुतं स्मृतम् ।

यथावद्देदबुद्ध्येदं जगत् जाग्रत् इतीयते ॥ ९५९ ॥

ஸுபேச்சா²தி³த்ரயம் பூ⁴மி பே⁴தா³பே⁴த³ யுதம் ஸ்ம்ருதம் ।

யதா²வத்³ பே⁴த³பு³த்த²யேத³ம் ஜக³த் ஜாக்³ரத் இதீர்யதே ॥ 959 ॥

शुभेच्छादित्रयं	=	சுபேச்சை முதலான மூன்றும்,
ஸுபேச்சா ² தி ³ த்ரயம்		
भूमिभेदाभेदयुतं	=	வேற்றுமை, ஐக்கியம் இவ்விரண்டும் கலந்த
பூ ⁴ மி பே ⁴ தா ³ பே ⁴ த ³ யுதம்		பூமியாக,
स्मृतम्	=	கருதப்பட்டது,
ஸ்ம்ருதம்		
यथावद्देदबुद्ध्य	=	உள்ளபடியான பேதத்தையறிவதால்,
யதா ² வத் ³ பே ⁴ த ³ பு ³ த்த ² யா		
इदं जगत्	=	இந்த பூமி,
இத ³ ம் ஜக ³ த்		
जाग्रत्	=	ஜாக்ரத்,
ஜாக் ³ ரத்		
इति	=	என்று,
இதி		
ईर्यते	=	சொல்லப்படுகிறது.
ஈர்யதே		

(ஏழு பூமிகைகளில்) சுபேச்சா முதலான மூன்றும் (சுபேச்சா, விசாரணை, தநுமா நஸீ என்பவை) பேதமும் அபேதமும் கலந்திருக்கும் பூமிகை என்று சொல்லப் பட்டிருக்கிறது. (உலகத்தில் இருக்கும்படியான பேதத்தையறிவதால் இந்த பூமிகை ஜாக்ரத் என்று சொல்லப்படுகிறது. (959)

(அவதாரிகை) ஸாதனமாயிருக்கிற முதல் மூன்று பூமிகைகளில் ஐகத்தும் வேறுகத் தோன்றிக்கொண்டிருக்கும்; அது வாஸ்தவமில்லை, ப்ரஹ்மத்தைவிட்டு வேறுபட்டதில்லையென்று அபேதமும் தோன்றிக்கொண்டேயிருக்கும். விழிப்பு நிலை யில்போல் இங்கும் வேற்றுமை தோன்றுவதால் இம்மூன்று பூமிகைகளையும் ஜாக்ரத் என்று சொல்லி அதற்குள் ஜாக்ரத், ஸ்வப்னம், ஸுஷுப்தி என்று மூன்று பிரிவு கள் காட்டப்பட்டன. நான்காவதான ஸத்வாபத்தியென்ற ஸாதாரண பிரஹ்ம வித்தின் பூமிகையில் ஐகத் ஸ்வப்னம் போலவே தோன்றும். அதற்குள்ளும் ஜாக்ரத், ஸ்வப்னம், ஸுஷுப்தி, என்ற மூன்று நிலைகள் காட்டப்பட்டன. இவ்விஷயத்தை சுருக்கமாக அடுத்த சுலோகத்தில் குறிப்பிடுகிறார்: -

अद्वैते स्थैर्यमायाते द्वैते च प्रशमं गते ।

पश्यन्ति स्वप्नवत् लोकं तुर्यभूमिसुयोगतः ॥ ९६० ॥

அத்வைதே ஸ்தைர்யமாயாதே த்வைதே ச ப்ரஸமம் கதே ।

பஸ்யந்தி ஸ்வப்னவத் லோகம் துர்யபூமிஸுயோகத் ॥ 960 ॥

अद्वैते	=	இரண்டற்ற (ஒன்றான) ப்ரஹ்மதத்வம்,
अत्வைतே स्थैर्य आयाते	=	(மனதில்) ஸ்திரப்பட்டு,
ஸ்தைர்ய ஆயாதே द्वैते च	=	வேற்றுமை ஞானமும்,
त्வைतே च प्रशमं गते	=	அடங்கினபொழுது,
ப்ரஸமம் கதே तुर्यभूमिसुयोगतः	=	நான்காவது பூமிகையுடன் நன்கு சேர்ந்திருப்பதால்,
துர்யபூமிஸுயோகத் लोकं	=	பிரபஞ்சத்தை,
லோகம் स्वप्नवत्	=	ஸ்வப்னம்போல்,
ஸ்வப்னவத் पश्यन्ति	=	பார்க்கிறார்கள்.
பஸ்யந்தி		

அத்வைதமான பிரஹ்மத்தில் ஸ்திரமாயிருக்கும் தன்மையேற்பட்டு த்வைதமும் அடங்கினபிறகு, ஸத்வாபத்தி என்ற நான்காவது பூமிகையில் நன்கு ஸம்பந்தப்படுவதால் உலகத்தை ஸ்வப்னம்போல் பார்க்கிறார்கள். (960)

(அவதாரிகை) ஸுஷுப்திக்குள் ஜாக்ரத், ஸ்வப்னம், ஸுஷுப்தி என்று சொன்ன மூன்று நிலைகளும் அஸம்ஸக்தி என்ற 5வது பூமிகையை அடைந்த ப்ரஹ்மவித்வரன், பதார்த்தாபாவனா என்ற 6வது பூமிகையையடைந்த பிரஹ்ம வித்வரீயான் இவர்களுடையது என்று சொல்கிறார்: -

पञ्चमीं भूमिं आरुह्य सुषुप्तिपदनामिकाम् ।

शान्ताशेषविशेषांशः तिष्ठेत् अद्वैतमात्रके ॥ ९६१ ॥

பஞ்சமீம் பூமிம் ஆருஹ்ய ஸுஷுப்திபத்நாமிகாம் ।

ஸாந்தாஸேஷ விஸேஷாம்ஸ: திஷ்டேத் அத்வைதமாத்ரகே ॥ 961 ॥

सुषुप्तिपदनामिकाम्	=	ஸுஷுப்தி நிலையைக் குறிக்கிற,
ஸுஷுப்திபத்நாமிகாம்		

पञ्चमीं भूमिं	=	அஸம்ஸக்தி என்ற 5-வது பூமிகையை,
पञ्चमीं भूमिं		
आरुह्य	=	அடைந்து,
ஆருஹ்ய		
शान्ताशेषविशेषांशः	=	தனித்தனிச் சிறப்பு அம்சங்களெல்லாம்
ஸாந்தாஸேஷ விஸேஷாம்ஸ:		அடங்கினவராக,
अद्वैतमात्रके	=	இரண்டற்ற ஒரே தத்வமான ப்ரஹ்மத்திலேயே,
அத்வைதமாத்ரகே		
तिष्ठत्	=	இருப்பான்.
திஷ்டேத்		

ஸுஷுப்தி நிலை என்ற பெயருள்ள அஸம்ஸக்தி என்ற 5வது பூமிகையில் ஏறி, பாக்கியன்னியில் விசேஷாம்சங்கள் (பிரித்துக் காட்டக்கூடிய அம்சங்கள்) யாவும் சாந்தமாகி அத்வைதம் ஒன்றிலேயே இருப்பான். (961)

**अन्तर्मुखतया नित्यं षष्ठीं भूमिं उपाश्रितः ।
परिश्रान्ततया गाढ निद्रालुखि लक्ष्यते ॥ ९६२ ॥**

அந்தர்முக³தயா நித்யம் ஷஷ்டி²ம் பூ⁴மிம் உபாஸ்ரித: ।
பரிஸ்ராந்ததயா கா³ட⁴ நித்³ராலுகி² லக்ஷ்யதே ॥ 962 ॥

षष्ठीं भूमिं	=	பதார்த்தபாவனை என்ற 6 வது பூமியை,
ஷஷ்டி ² ம் பூ ⁴ மிம்		
उपाश्रितः	=	அடைந்தவன்,
உபாஸ்ரித:		
नित्यं	=	எப்போதும்,
நித்யம்		
अन्तर्मुखतया	=	உள்ளேயே மனதைச் செலுத்தினவனாக
அந்தர்முக ³ தயா		இருப்பதால்,
परिश्रान्ततया	=	மிகவும் களைப்படைந்த தன்மையால்,
பரிஸ்ராந்ததயா		
गाढ निद्रालुखि	=	நன்றாகத் தூங்க நினைப்பவன்போல்,
கா ³ ட ⁴ நித் ³ ராலுகி ²		
लक्ष्यते	=	காணப்படுகிறான்.
லக்ஷ்யதே		

வெது பூமிகையை ஆசிரவித்து எப்பொழுதும் அந்தர்முகமாகவேயிருக்கிறபடியால் மிகவும் சிரமமடைந்த காரணத்தினால் நன்கு தூங்க நினைக்கிறவன்போல் (விழித்துக்கொண்ட ஸமயத்தில்) காணப்படுவான். (962)

कुर्वन् अभ्यासं एतस्यां भूम्यां सम्यक् विवासनः ।

तुर्यावस्थां सप्तभूमिं क्रमात् प्राप्नोति योगिराट् ॥ ९६३ ॥

குர்வன் அப்யாஸம் ஏதஸ்யாம் பூம்யாம் ஸம்யக் விவாஸன: ।

துர்யாவஸ்தா³ம் ஸப்தபூ⁴மிம் க்ரமாத் ப்ராப்னோதி யோகி⁵ராட் ॥ 963 ॥

एतस्यां भूम्यां	=	இந்த 6-வது பூமிகையில்,
ஏதஸ்யாம் பூ ⁴ ம்யாம்		
सम्यक्	=	நன்றாக,
ஸம்யக்		
अभ्यासं कुर्वन्	=	அப்யாஸத்தைச் செய்துகொண்டு,
அப்யாஸம் குர்வன்		
विवासनः	=	வாஸனைகள் விலகினவனான,
விவாஸன:		
योगिराट्	=	யோகிகளில் சிறந்தவன்,
யோகி ⁵ ராட்		
क्रमात्	=	முறையாக,
க்ரமாத்		
सप्तभूमिं	=	ஏழாவது பூமிகையான,
ஸப்தபூ ⁴ மிம்		
तुर्यावस्थां	=	துர்யகா என்ற நிலையை,
துர்யாவஸ்தா ³ ம்		
प्राप्नोति	=	அடைகிறான்.
ப்ராப்னோதி		

இந்த 6-வது பூமிகையில் நன்கு அப்யாஸம் செய்கிற யோகி சிரேஷ்டர் ஸகலவித வாஸனைகளும்ற்று 7வது பூமிகையான துர்யகா என்ற நிலையை (மூன்று அவஸ்தைகளையும் தாண்டின நான்காவது நிலையை) கிரமமாக அடைந்து விடுவார்.

(963)

विदेहमुक्तिरेवात्र तुर्यातीतदशोच्यते ॥ ९६४ ॥

விதே³ஹமுக்திரேவாத்ர துர்யாதீதத³ஸோச்யதே ॥ 964 ॥

विदेहमुक्तिरेव	=	விதேஹமுக்திதான்,
விதே ³ ஹமுக்திரேவ		
अत्र	=	இங்கு,
அத்ர		
तुर्यातीतदशा	=	துர்யத்தையும் தாண்டின நிலையாக,
துர்யாதீதத ³ ஸா		

उच्यते = சொல்லப்படுகிறது.

உச்சயதே

விதேஹ முக்திதான் துர்யாதீத தசையாக, (நான்காவது நிலையையும் தாண்டின தசையாக) கூறப்படுகிறது. (964)

यत्र नासत् न सच्चापि नाहं नाप्यनहंकृतिः ।

केवलं क्षीणमननः आस्तेऽद्वैतेऽतिनिर्भयः ॥ ९६५ ॥

யத்ர நாஸத் ந ஸச்சாபி நாஹம் நாப்யனஹங்க்ருதி: ।

கேவலம் கூழீணமனன: ஆஸ்தே(அ)த்³வைதே(அ)திநிர்ப்ய: ॥ 965 ॥

यत्र = எந்த நிலையில்,

यत्त्र

न असत् = அஸத்து இல்லையோ,

न अस्त

न सच्चापि = ஸத்தும் இல்லையோ,

न सच्चापि

न अहं = அஹங்காரம் இல்லையோ,

न अहं

नापि अनहंकृतिः = அஹங்காரமில்லாத் தன்மையும் இல்லையோ,

नापि अनहंकृतिः

केवलं क्षीणमननः = மனனம் எல்லாம் நீங்கி,

केवलं क्षीणमननः

अतिनिर्भयः = மிகவும் பயமற்றவனாக,

अतिनिर्भयः

अद्वैते = இரண்டற்ற ப்ரஹ்மதத்வத்தில்,

अद्वैते

आस्ते = இருக்கிறனோ.

आस्ते

ஆஸ்தே

எந்த நிலையில் அஸத் (இல்லாதது என்பது) கிடையாதோ, ஸத் (இருக்கிறது என்பது) கூடக் கிடையாதோ, 'நான்' என்பது கிடையாதோ, "நான் இல்லை" என்பதும் கிடையாதோ, சுத்தமாய் எல்லா மனனமும் நின்றுவிட்டதாய், நன்கு பயமற்று, அத்வைதத்தில் இருக்கிறனோ (எவனிடம் காரணம், கார்யம், கர்த்ருத்வம், அகர்த்ருத்வம் ஒன்றும் தோன்றாது, மனோ வியாபாரமே இருக்காதோ அவன் விதேஹ முக்தன்.

(965)

அந்த: ஶூன்யோ बहि: ஶூன்ய: ஶூன்யகும்ப இவாம்பரே ।

அந்த:பூர்ணோ बहि: பூர்ண: பூர்ணகும்ப இவார்ப்வே ॥ 966 ॥

அந்த: ஶூன்யோ பஹி: ஶூன்ய: ஶூன்யகும்ப⁴ இவாம்ப³ரே ।

அந்த:பூர்ணோ பஹி: பூர்ண: பூர்ணகும்ப⁴ இவார்ணவே ॥ 966 ॥

அம்பரே	=	ஆகாயத்தில்,
அம்ப ³ ரே		
ஶூன்யகும்ப இவ	=	உள்ளே ஒன்றுமில்லாத குடம் போல,
ஶூன்யகும்ப ⁴ இவ		
அந்த: ஶூன்ய:	=	உள்ளே ஒன்றுமில்லாதவனாகவும்,
அந்த: ஶூன்ய:		
बहि: ஶூன்ய:	=	வெளியிலும் ஒன்றுமில்லாதவனாகவும்,
பஹி: ஶூன்ய:		
अर्णवे	=	ஸமுத்தரத்தில்,
அர்ணவே		
பூர்ணகும்ப இவ	=	ஜலம் நிறைந்த குடம் போல,
பூர்ணகும்ப ⁴ இவ		
அந்த:பூர்ண:	=	உள்ளே நிறைந்தவனாகவும்,
अन्त:பூர்ண:		
बहि: பூர்ண:	=	வெளியிலும் நிறைந்தவனாகவும் இருக்கிறானே
பஹி: பூர்ண:		

ஆகாச மத்தியிலுள்ள காலியான குடம்போல உள்ளேயும் தூன்யமாகவும்; வெளியிலும் தூன்யமாகவும், ஸமுத்திரத்தின் நடுவிலுள்ள நிறைகுடம்போல, உள்ளேயும் நிறைந்தவனாகவும், வெளியிலும், நிறைந்தவனாகவும் இருக்கிறானே அது விதேஹமுக்கி. (966)

(அவதாரிகை) ஏழு பூமிகைகளில் முதல் மூன்று பூமிகைகளையும் ஜாக்ரத் என்ற முதலாவது அவஸ்தையாகவும் 4வது பூமிகையை ஸ்வப்னம் என்ற இரண்டாவது அவஸ்தையாகவும் 5, 6, பூமிகைகளை ஸுஷுப்தி என்ற மூன்றாவது அவஸ்தையாகவும் காட்டி மூன்று அவஸ்தைகளையும் தாண்டின 7வது பூமிகைக்கு துர்யகா (நான்காவது) என்றே பெயர் கொடுக்கப்பட்டது. ஒவ்வொரு அவஸ்தையிலும் மற்ற அவஸ்தைகளின் ஸம்பந்தத்தால் (3×3=9) ஆறு பூமிகைகளிலும் ஒன்பது நிலைகளைக்காட்டி பத்தாவது நிலைக்கு துர்யம் என்றே பெயர் கொடுக்கப்பட்டது. துர்யகா என்ற ஏழாவது பூமிகையையும் (பத்தாவதான துர்ய நிலையையும்) தாண்டிச் சென்றவன் துர்யாதீதன் இவனே விதேஹமுக்கிவான். இவ்வாறு ஜீவன் முக்தனுடைய அனுபவத்திலுள்ள தாரதம்யத்தை எடுத்துக்கூறி இவன் ஜீவித்திருக்கும் போதே தேஹ ஸம்பந்தமில்லாமலிருப்பதால் விதேஹ முக்தி நிலையையும் அடைகிறான் என்று காட்டி இந்த விதேஹ முக்தி நிலையை அடைகிறவன் துர்யகா

என்ற ஏழாவது பூமிகைக்கும் மேலே போனவனென்று கூறினார். இனி ஜீவன்முத்தன் எப்படி இருப்பான் என்பதையும் விதேஹ முத்தன் எப்படி இருப்பான் என்பதையும் முறையே விரிவாக வர்ணிக்கிறார்: -

यथास्थितमिदं सर्वं व्यवहारवतोपि च ।

अस्तं गतं स्थितं व्योम स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९६७ ॥

யதா'ஸ்தி'தமித'ம் ஸர்வம் வ்யவஹாரவதோபி ச ।

அஸ்தம் க'தம் ஸ்தி'தம் வ்யோம ஸ ஜீவன்முத்த உச்ச்யதே ॥ 967 ॥

व्यवहारवतोपि	=	உலக வியவஹாரத்துடன் கூடியவனாயிருந்
व्यवहारवतोपि		தாலும் (எவனுக்கு),
यथास्थितं	=	இருக்கிறபடியுள்ள,
यथा'ஸ்தி'தம்		
इदं सर्वं	=	இது எல்லாம்,
இத'ம் ஸர்வம்		
अस्तं गतं	=	மறைந்துபோய்,
அஸ்தம் க'தம்		
व्योम	=	ஆகாசமாக,
வ்யோம		
स्थितं	=	இருக்கிறதோ,
ஸ்தி'தம்		
सः	=	அவன்,
ஸ:		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன் முத்தனாக,
ஜீவன்முத்த:		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
உச்ச்யதே		

உலகத்தில் வியவஹாரம் செய்துகொண்டிருந்தாலும் எவனுக்கு இருக்கிறபடியுள்ள இந்த ஜகத் எல்லாம் இல்லாமல் போய் ஆகாசமாக ப்ரஹ்மமாக இருக்கிறதோ, அவன் ஜீவன் முத்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (967)

नोदेति नास्तमायाति सुखे दुःखे मनःप्रभा ।

यथाप्राप्तस्थितिः यस्य स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९६८ ॥

நோதே'தி நாஸ்தமாயாதி ஸுகே' து':கே' மன:ப்ரபா' ।

யதா'ப்ராப்தஸ்தி'தி: யஸ்ய ஸ ஜீவன்முத்த உச்ச்யதே ॥ 968 ॥

यस्य	=	எவனுக்கு,
यस्य		
सुखे	=	ஸுகத்திலும்,
सुकै ²		
दुःखे	=	துக்கத்திலும்,
दुःकै ²		
मनःप्रभा	=	மனோவிருத்தி,
मनःप्रभा ⁴		
न उदेति	=	தோன்றுவதுமில்லை,
न उदेति ³		
न अस्तं आयाति	=	மறைவதுமில்லையோ,
न अस्तं आयाति ³		
यथाप्राप्तस्थितिः	=	எப்படி ஏற்பட்டதோ அப்படியே இருக்கிறதோ,
यथाप्राप्तस्थितिः ³		
यथा ³ ப்ராப்தஸ்தி ³ தி:		
सः	=	அவன்,
सः		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன் முக்தனாக,
जीवन्मुक्तः ³		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
उच्यते ³		
உச்யதே		

ஸுகம் ஏற்பட்டபோதும் துக்கம் ஏற்பட்டபோதும் எவனுக்கு மனதில் விருத்தி புதிதாக தோன்றுவதுமில்லை மறைவதுமில்லையோ எப்படி ஏற்படுகிறதோ அப்படியே இருக்கிறதோ அவன் ஜீவன் முக்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (968)

यो जागर्ति सुषुप्तिस्थो यस्य जाग्रत् न विद्यते ।

यस्य निर्वासनो बोधः स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९६९ ॥

யோ ஜாக³ர்தி ஸுஷுப்திஸ்தோ² யஸ்ய ஜாக்³ரத் ந வித்³யதே ।

யஸ்ய நிர்வாஸனோ போ³த⁴: ஸ ஜீவன்முக்த உச்யதே ॥ 969 ॥

यः	=	எவன்,
यः		
सुषुप्तिस्थः	=	தூக்கத்தில் இருந்துகொண்டு,
सुषुप्तिस्थः ³		
जागर्ति	=	விழித்துக்கொண்டிருக்கிறானே,
जागर्ति ³		
ஜாக் ³ ர்தி		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

यस्य	=	எவனுக்கு,
यस्य		
जाग्रत्	=	விழிப்பு நிலை,
जाक् ³ ரத்		
न विद्यते	=	இல்லையோ,
ந வித் ³ யதே		
यस्य	=	எவனுடைய,
यस्य		
बोधः	=	அறிவு,
போ ³ த ⁴ :		
निर्वासनः	=	வாஸனைகளற்றதோ,
நிர்வாஸன:		
सः	=	அவன்,
ஸ:		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன் முக்தனாக,
ஜீவன்முக்த:		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
உச்யதே		

எவன் உலக ரீதியாய் தூக்கத்தில் இருந்துகொண்டு வாஸ்தவமாய் விழித்துக் கொண்டிருக்கிறானோ, எவனுக்கு உலக ரீதியாய் விழிப்பு கிடையாதோ, எவனுடைய அறிவு எவ்வித வாஸனையுமற்றதோ, அவன் ஜீவன் முக்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான்.

ஜீவன் முக்தனுக்கு உலக விஷயம் ஒன்றும் தோன்றாததால் அவன் எப்பொழுதும் தூங்கிக்கொண்டிருக்கிறான் உலக விஷயத்தில் விழிப்பு நிலை அவனுக்கு இல்லை. ஆனாலும் ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபம் எப்பொழுதும் பிரகாசித்துக்கொண்டிருப்பதால் அவன் விழித்துக்கொண்டிருக்கிறான்.

या निशा सर्वभूतानां तस्यां जागर्ति संयमी ।

यस्यां जाग्रति भूतानि सा निशा पश्यते मुनेः ॥

யா நிஸா ஸர்வபூ⁴தானாம் தஸ்யாம் ஜாக்³ர்தி ஸம்யமீ ।

யஸ்யாம் ஜாக்³ர்தி பூ⁴தானி ஸா நிஸா பஸ்யதே முனே: ॥

என்று கீதையில் பகவான் கூறுகிறார்.

உலகில் எதை அறிந்தாலும் அதிலிருந்து ஸம்ஸ்காரம் ஏற்படுவதில்லை. (969)

रागद्वेषभयादीनां अनुरूपं चरन्नपि ।

योऽन्तः व्योमवत् अत्यच्छः स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७० ॥

ராக³ த்³வேஷ ப⁴யாதீ³னம் அனுகுரபம் சரன்னபி ।

யோ(அ)ந்த: வ்யோமவத் அத்யச்ச³: ஸ ஜீவன்முத்த உச்சயதே ॥ 970 ॥

रागद्वेषभयादीनां = விருப்பு, வெறுப்பு, பயம் இவைகளுக்கு,

ராக³ த்³வேஷ ப⁴யாதீ³னம்

अनुरूपं = தக்கவாறு,

अनुक्रुपम्

चरन्नपि = நடந்துகொண்டிருந்தாலும்,

சரன்னபி

यः = எவன்,

यः

अन्तः = உள்ளே,

अन्तः

व्योमवत् = ஆகாசம் போல்,

व्योमवत्

अत्यच्छः = மிகவும் சுத்தமாயிருக்கிறானே,

अत्यच्छः

अत्यच्छः = அவன்,

अत्यच्छः

जीवन्मुक्तः = ஜீவன் முத்தனாக,

जीवन्मुक्तः

उच्यते = சொல்லப்படுகிறான்.

उच्यते

उच्यते

விருப்பு, வெறுப்பு, பயம் முதலானதுகளுக்குத் தக்கபடி நடந்துகொள்கிறவனாக யிருந்தாலும், எவன் மனதில் இவைகள் ஒன்றும் ஒட்டுவதில்லையோ, ஆகாசம் போல் அஸங்கமாகவும் சுத்தமாகவும் இருக்கிறானே அவன் ஜீவன் முத்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (970)

यस्य नाहंकृतो भावो बुद्धिर्यस्य न लिप्यते ।

कुर्वतोऽकुर्वतो वापिस जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७१ ॥

யஸ்ய நாஹங்க்ருதோ பா⁴வோ பு³த்³தி⁴ர்யஸ்ய ந லிப்யதே ।

குர்வதோ(அ)குர்வதோ வாபிஸ ஜீவன்முத்த உச்சயதே ॥ 971 ॥

कुर्वतः	=	காரியம் செய்துகொண்டிருந்தாலும்,
குர்வதः		
अकृतः वापि	=	காரியம் செய்யாமலிருந்தாலும்,
அக்ருதः வாபி		
यस्य	=	எவனுக்கு,
யஸ்ய		
अहंकृतो भावः	=	நான் என்ற எண்ணம்,
அஹங்க்ருதோ பா ⁴ வः		
न	=	ஏற்படுவதில்லையோ,
ந		
यस्य	=	எவனுடைய,
யஸ்ய		
बुद्धिः	=	புத்தி,
பு ³ த் ³ தி ⁴ ः		
न लिप्यते	=	ஸம்பந்தப்படுகிறதில்லையோ,
ந லிப்யதே		
सः	=	அவன்,
ஸः		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன்முக்தனாக,
ஜீவன்முக்தः		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
உச்யதே		

கார்யம் செய்துகொண்டிருந்தாலும் செய்யாமலிருந்தாலும் எவனுக்கு 'நான்' என்கிற எண்ணமில்லையோ, எவனுடைய புத்தியானது எவ்வித குண தோஷங்களிலும் பாதிக்கப்படுகிறதில்லையோ, அவன் ஜீவன் முக்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (971)

यः समस्तार्थजालेषु व्यवहार्यपि शीतलः ।

परार्थेष्विव पूर्णात्मा स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७२ ॥

யः ஸமஸ்தார்த³ ஜாலேஷு வ்யவஹார்யபி ஸீதலः ।

பரார்தே³ஷ்விவ பூர்ணாத்மா ஸ ஜீவன்முக்த உச்யதே ॥ 972 ॥

यः	=	எவன்,
யः		
समस्तार्थजालेषु	=	எல்லா விஷயங்களிலும்,
ஸமஸ்தார்த ³ ஜாலேஷு		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

व्यवहार्यपि	=	வியவஹாரம் செய்தபோதிலும்,
व्यवहार्यपि		
परार्थेविव	=	பிறர் விஷயங்களில்போல்,
परार्थे ³ ஷ்விவ		
शीतलः	=	தாபமில்லாதவனாக,
शीतलः		
पूर्णमा	=	நிறைந்தவனாக இருக்கிறானே,
पूर्णमा		
पूरणमा		
सः	=	அவன்,
सः		
जीवन्मुक्त	=	ஜீவன்முக்தனாக,
जीवन्मुक्त		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
उच्यते		
உச்யதே		

எவன் எல்லாவித விஷயங்களிலும் வியவஹாரம் செய்கிறவனாயிருந்தாலும் நிறைந்த ஸ்வபாவத்துடன், மற்றவர்களுடைய கார்யங்களில் போலவே, குளிர்ந்து (அவைகளினால் தாபம் ஏற்படாமல்) இருக்கிறானே, அவன் ஜீவன்முக்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான்.

உலகில் எல்லோருடனும் பழகிக்கொண்டிருந்தபோதிலும் பிறருக்கு ஏற்படும் ஸுக துக்கங்களால் பிறர் மனது பாதிக்கப்படுவதில்லை. இதுபோல் ஜீவன் முக்தனுக்கு ஆத்மாவைத் தவிர சரீரம் முதலான எல்லாமே அன்யமானபடியால் அவைகளால் தாபமடையாமல் எப்பொழுதும் சீதளமாயும் பூர்ணமாயும் இருக்கிறான்.

(972)

द्वैतवर्जितचिन्मात्रे पदे परमपावने ।

अक्षुब्धचित्तविश्रान्तः स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७३ ॥

த³வைத வர்ஜித சின்மாத்த்ரே பதே³ பரமபாவனே ।

அக்ஷுப்³த⁴ சித்த விஸ்ராந்த: ஸ ஜீவன்முக்த உச்யதே ॥ 973 ॥

द्वैतवर्जित	=	இரண்டற்ற,
த ³ வைத வர்ஜித		
चिन्मात्रे	=	ஞானஸ்வரூபமான,
சின்மாத்த்ரே		
परमपावने	=	மிகவும் பாவனமான,
பரமபாவனே		
पदे	=	ஸ்தானத்தில்,
பதே ³		

अक्षुब्धचित्तविश्रान्तः	=	கலங்காத மனமுள்ளவனாக விஸ்ராந்தி யடைந்த,
अकूष्णपितृसिद्धविश्रान्तः		
सः	=	அவன்,
सः		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன்முக்தனாக,
जीवन्मुक्तः		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
उच्यते		
உச்சயதே		

இரண்டற்ற ஞான ஸ்வரூபமாகவேயிருப்பதும் சுத்தியைச் செய்வதில் மிகவும் மேலானதுமான ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபத்தில் எவ்வித கலக்கமுமற்ற சித்தத் துடன் விஸ்ராந்தி அடைந்தவனாக இருக்கும் எவனோ, அவன் ஜீவன் முக்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (973)

इदं जगदयं सोऽयं दृश्यजातमवास्तवम् ।

यस्य चित्ते न स्फुरति स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७४ ॥

இதம் ஜகத்'யம் ஸோ(அ)யம் த்'ருஸ்ய ஜாதமவாஸ்தவம் ।
யஸ்ய சித்தே ந ஸ்பு'ரதி ஸ ஜீவன் முக்த உச்சயதே ॥ 974 ॥

इदं	=	இந்த,
इतम्		
जगत्	=	பிரபஞ்சம்,
जकत्		
अयं	=	இவன்,
अयम्		
सोऽयं	=	அவன் இவன் (இவ்வாறான),
सो(अ)यम्		
अवास्तव	=	உண்மையில்லாத,
अवास्तवम्		
दृश्यजातं	=	அறியப்படும் பொருள் எல்லாம்,
त्'रुस्यजातम्		
यस्य	=	எவனுடைய,
यस्य		
चित्ते	=	மனதில்,
चित्ते		
சித்தே		
न स्फुरति	=	தோன்றுவதில்லையோ,
ந ஸ்பு'ரதி		

सः	=	அவன்,
ஸ:		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன் முக்தனாக,
ஜீவன் முக்த:		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
உச்யதே		

“இந்த ஜகத், இவன், அவன் இவன்” இவ்வாறான வாஸ்தவமில்லாததாயும் பார்க்கப்படுவதாயுமுள்ளதெல்லாம் எவனுடைய சித்தத்தில் தோன்றுகிறதில்லையோ, அவன் ஜீவன் முக்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (974)

चिदात्माऽहं परात्माऽहं निर्गुणोऽहं परात्परः ।

आत्ममात्रेण यस्तिष्ठेत्स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७५ ॥

சிதா³த்மா(அ)ஹம் பராத்மா(அ)ஹம் நிர்கு³ணோ(அ)ஹம் பராத்பர: ।

ஆத்மமாத்ரேண யஸ்திஷ்டே³த்ஸ ஜீவன்முக்த உச்யதே ॥ 975 ॥

अहं	=	நான்,
அஹம்		
चिदात्मा	=	ஞானஸ்வரூபன்,
சிதா ³ த்மா		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
परात्मा	=	மேலான ஆத்மா,
பராத்மா		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
निर्गुणः	=	குணங்களற்றவன்,
நிர்கு ³ ண:		
परात्परः	=	மேலானதிற்கும் மேலானவன் (என்று),
பராத்பர:		
यः	=	எவன்,
ய:		
आत्ममात्रेण	=	ஆத்மஸ்வரூபமாகவே,
ஆத்மமாத்ரேண		
तिष्ठेत्	=	இருக்கிறானே,
திஷ்டே ³ த்		

सः	=	அவன்,
सः		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன்முக்தனாக,
जीवन्मुक्तः		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
उच्यते		
உச்யதே		

"நான் ஞானஸ்வரூபன், நான் உத்தமமான ஆத்மா. நான் குணமற்றவன், மேலானதற்கெல்லாம் மேலாயிருப்பவன்" என்று எவன் ஆத்மஸ்வரூபமாக மாத்திரம் இருந்துவிடுகிறானோ, அவன் ஜீவன்முக்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (975)

देहत्रयातिरिक्तोऽहं शुद्धचैतन्यमस्म्यहम् ।

ब्रह्माहमिति यस्यान्तः स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७६ ॥

தே³ஹத்ரயாதிரித்தோ(அ)ஹம் ஸா³த்³த⁴ சைதன்யமஸ்மயஹம் ।

ப்³ரஹ்மாஹமிதி யஸ்யாந்த: ஸ ஜீவன் முக்த உச்யதே ॥ 976 ॥

अहं	=	நான்,
अहम्		
देहत्रयातिरिक्तः	=	மூன்று சரீரங்களைக் காட்டிலும் வேறுபட்டவன்,
तेश्चैतन्यमस्मि		
अहं	=	நான்,
अहम्		
शुद्धचैतन्यं	=	சுத்த சைதன்யமாக,
शुद्धचैतन्यं		
यस्यान्तः		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि		
अस्मि		
अहं	=	நான்,
अहम्		
ब्रह्म	=	ப் ³ ரஹ்ம ஸ்வரூபம்,
ब्रह्म		
पंरहम्		
इति	=	என்று,
इति		
यस्य	=	எவனுக்கு,
यस्य		
यस्य		
अन्तः	=	உள்ளே (ஞானம் இருக்கிறதோ),
अन्तः		
अन्तः		

सः	=	அவன்,
सः		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன்முத்தனாக,
जीवन् मुक्तः		
उच्यते	=	சொல்லப்படுகிறான்.
உச்சயதே		

"காரண சரீரம், ஸூக்ஷ்ம சரீரம், ஸ்தூலசரீரம் என்ற மூன்று சரீரங்களுக்கும் அப்பாலுள்ளவன் நான். சுத்த சைதன்யமாகவே நான் இருக்கிறேன். நான் பிரஹ்மமே" என்று எவனுக்கு உள்ளே ஞானம் இருக்கிறதோ, அவன் ஜீவன் முத்தன் என்று சொல்லப்படுகிறான். (976)

यस्य देहादिकं नास्ति यस्य ब्रह्मेति निश्चयः ।

परमानन्दपूर्णो यः स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७७ ॥

யஸ்ய தே³ஹாதி³கம் நாஸ்தி யஸ்ய ப்³ரஹ்மேதி நிஸ்சய: ।

பரமானந்த³பூர்ணோ ய: ஸ ஜீவன்முத்த உச்சயதே ॥ 977 ॥

यस्य	=	எவனுக்கு,
यस्य		
देहादिकं	=	தேஹம் முதலியவை,
தே ³ ஹாதி ³ கம்		
नास्ति	=	இல்லையோ,
நாஸ்தி		
यस्य	=	எவனுக்கு,
यस्य		
ब्रह्मेति	=	(நான்) ப்ரஹ்மம் என்ற,
ப் ³ ரஹ்மேதி		
निश्चयः	=	தீர்மானம் (உள்ளதோ),
நிஸ்சய:		
यः	=	எவன்,
यः		
परमानन्दपूर्णः	=	மேலான ஆனந்தத்தால் நிறைந்தவனோ,
பரமானந்த ³ பூர்ண:		
सः	=	அவன்,
सः		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன் முத்தனாக,
ஜீவன்முத்த:		

उच्यते = சொல்லப்படுகிறது.
உச்சயதே

எவனுக்கு தேஹம், இந்திரியம் முதலியவை கிடையாதோ, (தேஹாதிகளில் 'என்னுடையது' என்ற அபிமானமில்லாததால் இவைகள் இருந்தாலும் பிறருடைய தேஹம்போல் இவனுடையதாக தேஹாதிகள் இல்லை) எவனுக்கு எந்த நிலையிலும் 'நான் ப்ரஹ்மம்' என்ற உறுதியான ஞானம் உள்ளதோ, இந்த ஞானமிருப்பதால் எவன் எப்பொழுதும் ப்ரஹ்மானந்த பூர்ணனாக இருக்கிறானோ, அவன் ஜீவன் முக்தன்.

(977)

अहं ब्रह्मास्मि अहं ब्रह्मास्मि अहं ब्रह्मेति निश्चयः ।

चिदहं चिदहं चेति स जीवन्मुक्त उच्यते ॥ ९७८ ॥

அஹம் ப்ரஹ்மாஸ்மி அஹம் ப்ரஹ்மாஸ்மி அஹம் ப்ரஹ்மேதி நிச்சய: ।

சித்ஹம் சித்ஹம் சேதி ஸ ஜீவன்முக்த உச்சயதே ॥ 978 ॥

अहं	=	நான்,
अहम्		
ब्रह्मास्मि	=	ப்ரஹ்மமாக இருக்கிறேன்,
ப்ரஹ்ம அஸ்மி		
अहं	=	நான்,
अहम्		
ब्रह्मा	=	ப்ரஹ்மமாக,
ப்ரஹ்ம		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
அஸ்மி		
अहं	=	நான்,
अहम्		
ब्रह्मा	=	ப்ரஹ்மம்,
ப்ரஹ்ம		
इति	=	என்றும்,
இதி		
अहं	=	நான்,
अहम्		
चित्	=	ஞானஸ்வரூபம்,
சித்		
इति च	=	என்றும்,
இதி ச		
निश्चयः	=	நிச்சயம் (உள்ளதோ),
நிச்சய:		

विशति = அடைகிறான்.

विशति

ஞானி தன் சரீரம் (இப்பொழுது தன்னுடையது என்ற அபிமானமில்லா விட்டாலும் முன்னால் தன்னுடையதாயிருந்தது, உலக ரீதியாக அவனுடையது) கால வசமாகும்போது (அழியும்போது), காற்று வீசிக்கொண்டிருக்கும் தன்மையை விட்டு அசையாமலிருக்கும் தன்மையை அடைவதுபோல ஜீவன் முக்தி என்ற நிலையைவிட்டு, விதேஹ தன்மையை அடைகிறான். (979)

ततः तत् संभूवासौ यत् गिरामप्यगोचरम् ।

यत् शून्यवादिनां शून्यं ब्रह्म ब्रह्मविदां च यत् ॥ ९८० ॥

தத: தத் ஸம்ப்³பூ⁴வாஸௌ யத் கி³ராமப்³யகோ³சரம் ।

யத் ஸூன்யவாதி³னாம் ஸூன்யம் ப்³ரஹ்ம ப்³ரஹ்மவிதா³ம் ச யத் ॥ 980 ॥

विज्ञानं विज्ञानविदां मलानां च मलात्मकम् ।

पुरुषः सांख्यदृष्टीनां ईश्वरो योगवादिनाम् ।

शिवः शैवागमस्थानां कालः कालैकवादिनाम् ॥ ९८१ ॥

விஜ்ஞானம் விஜ்ஞானவிதா³ம் மலானாம் ச மலாத்மகம் ।

புருஷ: ஸாங்க்³யத்³ருஷ்டி³னாம் ஈஸ்வரோ யோக³வாதி³னாம் ।

ஸிவ: ஸைவாக்³மஸ்தா³னாம் கால: காலைகவாதி³னாம் ॥ 981 ॥

ततः = பிறகு,

தத: = அவன்,
असौ

அஸௌ = எது,
यत्

யத் = வாக்குகளுக்கும்,
गिरामपि

கி³ராமபி = எட்டாதோ,
अगोचरं

அகோ³சரம் = எது,
यत्

யத் = தூன்யவாதிகளுக்கு,
शून्यवादिनां

ஸூன்யவாதி³னாம் = தூன்யமோ,
शून्यं

ஸூன்யம்

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

यत्	=	எது,
यत् ब्रह्मविदां	=	ப்ரஹ்ம ஞானிகளுக்கு,
ப்ரஹ்மவிதா ³ ம் ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மமோ,
ப்ரஹ்ம विज्ञानविदां	=	விஞ்ஞானவாதிகளுக்கு,
விஜ்ஞானவிதா ³ ம் विज्ञानं	=	விஜ்ஞானமோ,
விஜ்ஞானம் मलानां	=	தோஷமுள்ளவர்களுக்கு,
மலானாம் मलात्मकम्	=	தோஷமோ,
மலாத்மகம் सांख्यदृष्टीनां	=	ஸாங்க்ய ஞானிகளுக்கு,
ஸாங்க் ³ யத் ³ ருஷ்டி ³ னாம் पुरुषः	=	புருஷனோ,
புருஷ: योगवादिनाम्	=	யோகிகளுக்கு,
யோக ³ வாதி ³ னாம் ईश्वरः	=	ஈசுவரனோ,
ஈஸ்வர: शैवागमस्थानां	=	சைவாகமத்தை பிரமாணமாகக்
சைவாக ³ மஸ்தா ³ னாம் शिवः	=	கொண்டவர்களுக்கு,
சிவ: शिवः	=	சிவனோ,
சிவ: कालैकवादिनाम्	=	காலவாதிகளுக்கு,
காலிகவாதி ³ னாம் कालः	=	காலமோ,
கால: तत्	=	அந்த ஸ்வரூபமாக,
தத் संबभूव	=	ஆய்விட்டான்.
ஸம்ப ³ பூ ⁴ வ		

பிறகு இவன், வாக்குக்கு விஷயமில்லாதது எதுவோ, தூன்யவாதிகளுக்கு எது தூன்யமோ, ப்ரஹ்மவித்துக்களுக்கு எது ப்ரஹ்மமோ, அறிவு என்று எண்ணுவோரு

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

க்கு எது அறிவோ, தோஷமுள்ளவர்களுக்கு எது தோஷஸ்வரூபமோ, ஸாங்க்ய பார்வையுள்ளவர்களுக்கு எது புருஷனோ, யோகம் சொல்கிறவர்களுக்கு எது ஈச்வரனோ, சைவாகமத்திலுள்ளவர்களுக்கு எது சிவனோ, காலம் ஒன்றுதான் என்போருக்கு எது காலமோ, அதுவாக ஆகிவிடுகிறது. (980-981)

यत् सर्वशास्त्रसिद्धान्तं यत् सर्वहृदयानुगम् ।

यत् सर्वं सर्वगं वस्तु तत्तत्त्वं तदसौ स्थितः ॥ ९८२ ॥

யத் ஸர்வஸாஸ்த்ரஸித்³தா⁴ந்தம் யத் ஸர்வஹ்ருத³யானுக³ம் ।

யத் ஸர்வம் ஸர்வக³ம் வஸ்து தத் தத்த்வம் தத்³ஸௌ ஸ்தி²த: ॥ 982 ॥

यत्	=	எது,
यत्		
सर्वशास्त्रसिद्धान्तं	=	எல்லா சாஸ்திரங்களுடைய முடிவோ,
ஸர்வஸாஸ்த்ரஸித் ³ தா ⁴ ந்தம்		
यत्	=	எது,
यत्		
सर्वहृदयानुगम्	=	எல்லா ஹ்ருதயங்களிலும் உள்ளதோ,
ஸர்வஹ்ருத ³ யானுக ³ ம்		
यत्	=	எது,
यत्		
सर्वं	=	எல்லாமாயும்,
ஸர்வம்		
सर्वगं	=	எல்லா இடங்களிலும் உள்ளதாயும்,
ஸர்வக ³ ம்		
तत्तत्त्वं	=	அவைகளின் உண்மையான,
தத்த்வம்		
वस्तु	=	வஸ்துவோ,
வஸ்து		
तत्	=	அதாக,
தத்		
असौ	=	இவன்,
அஸௌ		
स्थितः	=	இருக்கிறான்.
ஸ்தி ² த:		

எது எல்லா சாஸ்திரங்களாலும் முடிவு கட்டப்பட்டிருக்கிறதோ, எது எல்லோருடைய ஹ்ருதயத்தில் இருந்துவருகிறதோ, எது எல்லாமாயும், எல்லாவற்றும்

றிலும் இருப்பதாயும் அவைகளின் வாஸ்தவ தத்வமாயும் இருக்கிற வஸ்துவோ, அதுவாகவே இவன் இருக்கிறான். (982)

ब्रह्मैवाहं चिदेवाहं एवं वाऽपि न चिन्त्यते ।

चिन्मात्रेणैव यः तिष्ठेत् विदेहो मुक्त एव सः ॥ ९८३ ॥

ப்³ரஹ்மைவாஹம் சிதே³வாஹம் ஏவம் வா(அ)பி ந சிந்த்யதே ।

சின்மாத்ரேணவ ய: திஷ்டே³த் விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: ॥ 983 ॥

அஃ	=	நான்,
அஹம்		
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மமே,
ப் ³ ரஹ்மைவ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
चिदेव	=	சித் ஸ்வரூபமே,
சிதே ³ வ		
एवं वाऽपि	=	இவ்வாறு கூட,
ஏவம் வா(அ)பி		
न चिन्त्यते	=	(எவனால) 'எண்ணப்படுகிறதில்லையோ,
ந சிந்த்யதே		
यः	=	எவன்,
ய:		
चिन्मात्रेणैव	=	சைதன்யஸ்வரூபமாகவே,
சின்மாத்ரேணவ		
तिष्ठेत्	=	இருக்கிறானே,
திஷ்டே ³ த்		
सः	=	அவன்,
ஸ:		
विदेहो मुक्त एव	=	விதேஹ்முக்தன்தான்.
விதே ³ ஹோ முக்த ஏவ		

“நான் ப்ரஹ்மமே. நான் சித்ஸ்வரூபமே” என்கூட எவனால எண்ணப்படுவதில்லையோ, சித்மாத்திரமாகவே எவர் இருந்துவிடுகிறாரோ, அவர் சரீரமில்லாத முக்தர்தான். (983)

यस्य प्रपञ्चमानं न ब्रह्माकारमपीह न ।

अतीतातीतभावो यो विदेहो मुक्त एव सः ॥ ९८४ ॥

யஸ்ய ப்ரபஞ்சமானம் ந ப்³ரஹ்மாகாரமபீஹ ந ।
அதீதாதீதபா⁴வோ யோ விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: ॥ 984 ॥

यस्य	=	எவருக்கு,
यस्य		
प्रपञ्चमानं	=	உலகத் தோற்றம்,
ப்ரபஞ்சமானம்		
न	=	இல்லையோ,
ந		
इह	=	இங்கு,
இஹ		
ब्रह्माकारमपी	=	ப்ரஹ்மவடிவமான தோற்றமும்,
ப் ³ ரஹ்மாகாரமபீ		
न	=	இல்லையோ,
ந		
यः	=	எவன்,
ய:		
अतीतातीतभावः	=	மேலானதிற்கும் மேலான வஸ்துவாக
அதீதாதீதபா ⁴ வ:		இருக்கிறாரோ,
सः	=	அவர்,
ஸ:		
विदेहो मुक्त एव	=	விதேஹமுக்தர்தான்.
விதே ³ ஹோ முக்த ஏவ		

எவருக்கு பிரபஞ்சத்தின் தோற்றம் இல்லையோ, ப்ரஹ்மாகாரமான ஞானமும் இல்லையோ, எவர் மேலான தன்மைக்கும் மேலே போயிருக்கிறாரோ, அவர் சரீரமில்லாத முக்தர்தான். (984)

चित्तवृत्तेः अतीतो यः चित्तवृत्त्यावभासकः।

चित्तवृत्तिविहीनो यो विदेहो मुक्त एव सः ॥ ९८५ ॥

சித்தவ்ருத்தே: அதீதோ ய: சித்தவ்ருத்த்யாவபா⁴ஸக:।
சித்தவ்ருத்திவிஹீனோ யோ விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: ॥ 985 ॥

यः	=	எவன்,
ய:		
चित्तवृत्तेः	=	மனோவ்ருத்திக்கு,
சித்தவ்ருத்தே:		

अतीतः	=	மேற்பட்டவனே,
अतीतः		
चित्तवृत्त्यावभासकः	=	மனோவ்ருத்தியை பிரகாசப்படுத்துகிறனே,
சித்தவ்ருத்த்யாவபா ⁴ ஸக:		
यः	=	எவன்,
यः		
चित्तवृत्तिविहीनः	=	மனோவ்ருத்தி களற்றவனே,
சித்தவ்ருத்திவிஹீன:		
सः	=	அவன்,
सः		
विदेहो मुक्त एव	=	விதேஹ முக்தன்தான்.
விதே ³ ஹோ முக்த ஏவ		

எவர் சித்தவிருத்திக்கு மேல் போனவரோ சித்த விருத்தியைப் பிரகாசப்படுத்து கிறவரோ, எவர் சித்தவிருத்தி இல்லாதவரோ, அவர் சரீரமில்லாத முக்தர்தான். (985)

जीवात्मेति परात्मेति सर्वचिन्ताविवर्जितः ।

सर्वसंकल्पहीनात्मा विदेहो मुक्त एव सः ॥ ९८६ ॥

ஜீவாத்மேதி பராத்மேதி ஸர்வ சிந்தா விவர்ஜித: ।

ஸர்வ ஸங்கல்ப ஹீனாத்மா விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: ॥ 986 ॥

जीवात्मेति	=	(எவன்) ஜீவாத்மா என்றும்,
ஜீவாத்மேதி		
परात्मेति	=	பரமாத்மா என்றும்,
பராத்மேதி		
सर्वचिन्ताविवर्जितः	=	எல்லா எண்ணங்களுமற்றவனாயும்,
ஸர்வ சிந்தா விவர்ஜித:		
सर्वसंकल्पहीनात्मा	=	எல்லா ஸங்கல்பங்களும் இல்லாதவனே,
ஸர்வ ஸங்கல்ப ஹீனாத்மா		
सः	=	அவன்,
सः		
विदेहो मुक्त एव	=	விதேஹமுக்தன் தான்.
விதே ³ ஹோ முக்த ஏவ		

ஜீவாத்மா என்றும் பரமாத்மா என்றும் எல்லாவித எண்ணமும் இல்லாதவ ராய், எவ்வித ஸங்கல்பமுமற்ற தன்மை உள்ளவராய் இருக்கும் அவர் சரீரமில்லாத முக்தர்தான். (986)

ओंकारवाच्यहीनात्मा सर्ववाच्यविवर्जितः ।

अवस्थात्रयहीनात्मा विदेहो मुक्त एव सः ॥ ९८७ ॥

ஓங்கார வாச்ய ஹீனாத்மா ஸர்வ வாச்ய விவர்ஜித: ।

அவஸ்தா² த்ரய ஹீனாத்மா விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: ॥ 987 ॥

ओंकारवाच्यहीनात्मा = ஓங்காரத்திற்கு வாச்யமாக இல்லாத
 ஓங்கார வாச்ய ஹீனாத்மா = ஸ்வரூபனாயும்,
 सर्ववाच्यविवर्जितः = எல்லா பதங்களுக்கும் பொருளான
 ஸர்வ வாச்ய விவர்ஜித: = வஸ்துக்கள் அற்றவனாயும்,
 अवस्थात्रयहीनात्मा = மூன்று அவஸ்தைகளும் இல்லாத
 अवस्त²த்ரய ஹீனாத்மா = ஸ்வரூபனாயும் இருக்கிறானே,
 सः = அவன்,
 विदेहो मुक्त एव = விதேஹமுக்தன்தான்.
 விதே³ஹோ முக்த ஏவ

ஓங்காரத்திற்கு வாச்யமாயில்லாத தன்மையுள்ளவராய், எல்லாவித வாச்சிய முமற்றவராய், (எந்த சப்தத்திற்கும் பொருளான எந்த வஸ்துவமில்லாதவராய்) (ஜாக்ரத், ஸ்வப்னம் ஸுஷுப்தி என்ற) மூன்று அவஸ்தைகளும் இல்லாதவராய், இருக்கும் அவர் சரீரமில்லாத முக்தர்தான். (987)

अह्निनिर्व्वयनी सर्पनिर्मोको जीववर्जितः

वल्मीके पतितः तिष्ठेत् तं सर्पो नाभिमन्यते ।

एवं स्थूलं च सूक्ष्मं च शरीरं नाभिमन्यते ॥ ९८८ ॥

அஹ் னிநிர்வ்வயனீ ஸர்ப நிர்மோகோ ஜீவ வர்ஜித:

வல்மீகே பதித: திஷ்டே²த் தம் ஸர்போ நாபி⁴மன்யதே ।

ஏவம் ஸ்தூ²லம் ச ஸூக்ஷ்மம் ச ஸரீரம் நாபி⁴மன்யதே ॥ 988 ॥

अह्निनिर्व्वयनी सर्पनिर्मोको: = அஹி நிர்வ்வயனீ என்ற பாம்பின் சட்டை,
 அஹ்நிநிர்வ்வயனீ ஸர்பநிர்மோக:
 जीववर्जितः = ஜீவனில்லாமல்,
 ஜீவ வர்ஜித:
 वल्मीके = புற்றில்,
 वल्मीके
 पतितः = விழுந்து,
 पतित:
 पतित:

तिष्ठेत्	=	இருக்கும்,
திஷ்டே ³ த்		
तं	=	அந்த சட்டையை,
தம்		
सर्पः	=	பாம்பு,
ஸர்ப:		
न अभिमन्यते	=	அபிமானிக்கிறதில்லை,
ந அபி ⁴ மன்யதே		
एवं	=	இதுபோல்,
ஏவம்		
स्थूलं च	=	ஸ்தூல சரீரத்தையும்,
ஸ்தூ ³ லம் ச		
सूक्ष्मं च शरीरं	=	ஸூக்ஷ்ம சரீரத்தையும்,
ஸூக்ஷ்மம் ச ஸரீரம்		
न अभिमन्यते	=	(விதேஹமுத்தன்) அபிமானிக்கிறதில்லை.
ந அபி ⁴ மன்யதே		

பாம்பு தன் சரீரமாகவே இருந்த மேல் தோலை கழட்டி விடுகிறது. இதற்கு பாம்புச் சட்டை என்று பெயர். இது புத்தில் கிடக்கிறது. இதில் ஜீவன் இல்லை. பாம்பு இதைப் பார்த்தாலும் இதன்மேல் ஊர்ந்துசென்றாலும் இச்சட்டையில் நான் என்றே, என்னுடையது என்றே கொஞ்சமும் அபிமானம் கொள்வதில்லை. இதுபோலவே ஸ்தூலஸூக்ஷ்ம சரீரங்களில் விதேஹமுத்தனுக்கு சிறிதும் அபிமானம் ஏற்படுகிறதில்லை. கீழே கிடக்கும் பரம்புச் சட்டையைப்போலத் தான் ஞானிகளுக்கு தேஹமும்.

‘तद्यथा अहिनिल्यनी वल्मीके मृता प्रत्यस्ता शयीता एत्रमेत्र इदं शरीरं शेते’

‘தத்³யதா³ அஹினில்யனீ வல்மீகே ம்ருதா

ப்ரத்யஸ்தா ஸயீதா ஏத்ரமேத்ர இத³ம் ஸரீரம் ஸேதே’

(ப்ருஹதாரண்யகம் 4-4-7) (988)

प्रत्यज्ञानशिखिध्वस्ते मिथ्याज्ञाने सहेतुके ।

नेति नेतीति अरूपत्वात् अशरीरो भवत्ययम् ॥ ९८९ ॥

ப்ரத்யக்³ஜ்ஞான ஸிகி³ த்³வஸ்தே மித்³யாஜ்ஞானே ஸஹேதுகே ।

நேதி நேதீதி அரூபத்வாத் அஸரீரோ ப⁴வத்யயம் ॥ 989 ॥

मिथ्याज्ञाने

= அநாத்ம ப்ராந்தி,

மித்³யாஜ்ஞானே

सहेतुके	=	காரணமான மூலாக்ஞானத்தோடுகூட,
सहोदृते		
प्रत्यग्ज्ञानशिखिध्वस्ते	=	ப்ரத்யகாத்ம ஞானம் என்ற நெருப்பினால்
प्रत्यक्'ज्ஞान शिकि' त्वस्ते		அழிந்த பொழுது,
नेति नेति	=	இது இல்லை, இது இல்லை,
नेति नेति		
इति	=	என்று,
इति		
अरूपत्वात्	=	எவ்வித ரூபமும் இல்லாததால்,
अरूपत्वात्		
अयं	=	இவன்,
अयम्		
अशरीरः	=	சரீரமற்றவனாக,
अशरीरः		
भवति	=	ஆகிறது.
भवति		
प'वति		

ப்ரத்யக்ப்ரஹ்மாத்மைக்ய ஞானமென்ற அக்னியினால் அநாத்ம ப்ராந்தி, காரணமான மூலாக்ஞானத்துடன் நாசம் செய்யப்பட்டுவிட்டதால், "இது அல்ல, இது அல்ல" என்று அறிவதன்மூலம் எவ்வித ரூபமும் இல்லாத தன்மை ஏற்பட்டு விட்டதால் இவர் சரீரமற்றவராகவே ஆவார். (989)

विश्वश्च तैजसश्चैव प्राज्ञश्चेति च ते त्रयः ।

विराट् हिरण्यगर्भश्च ईश्वरश्चेति च ते त्रयः ॥ ९९० ॥

விஸ்வஸ்வ தைஜஸஸ்சைவ ப்ராஜ்ஞஸ் சேதி ச தே த்ரய: ।

விராட் ஹிரண்யக'ர்ப'ஸ்ச ஈஸ்வரஸ்சேதி ச தே த்ரய: ॥ 990 ॥

ब्रह्माण्डं चैव पिण्डाण्डं लोकाः भूरादयः क्रमात् ।

स्वस्वोपाधिलयादेव लीयन्ते प्रत्यगात्मनि ॥ ९९१ ॥

ப்'ரஹ்மாண்ட'ம் சைவ பிண்டா'ண்ட'ம் லோகா: பூ'ராத'ய: க்ரமாத் ।

ஸ்வஸ்வோபாதி'லயாதே'வ லீயந்தே ப்ரத்யகா'த்மனி ॥ 991 ॥

विश्वश्च = விக்ஷனும்,

विश्वस्व

तैजसश्च = தைஜஸனும்,

தைஜஸஸ்சைவ

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

प्राज्ञश्च	=	ப்ராக்குனும்,
ப்ராஜ்ஞஸ்ச इति	=	என்ற,
இதி ते त्रयश्च	=	அந்த மூவர்களும்,
தே த்ரயஸ்ச विराट्	=	விராட்டும்,
விராட் हिरण्यगर्भश्च	=	ஹிரண்யகர்ப்பனும்,
ஹிரண்யக ³ ர்ப ⁴ ஸ்ச ईश्वरश्च	=	ஈசுவரனும்,
ஈஸ்வரஸ்ச इति	=	என்ற,
இதி ते त्रयश्च	=	அந்த மூவர்களும்,
தே த்ரயஸ்ச ब्रह्माण्डं	=	ப்ரஹ்மாண்டமும்,
ப் ³ ரஹ்மாண்ட ³ ம் पिण्डाण्डं	=	பிண்டாண்டமும்,
பிண்டா ³ ண்ட ³ ம் भूरादयः	=	பூலோகம் முதலான,
பூ ⁴ ராத ³ ய: लोकाः	=	லோகங்களும்,
லோகா: क्रमात्	=	முறையே,
க்ரமாத் स्वस्वोपाधिलयादेव	=	தன் தன் உபாதிகளுக்கு
ஸ்வஸ்வோபாதி ⁴ லயாதே ³ வ प्रत्यगात्मनि	=	நாசமேற்படுவதாலேயே, ப்ரத்யகாத்ம ஸ்வரூபத்தில்,
ப்ரத்யகா ³ த்மனி लीयन्ते	=	மறைந்து விடுகின்றன.
லீயந்தே		

(வ்யஷ்டியில்) விசுவன், தைஜஸன், ப்ராக்குன் என்று சொல்லப்படும் அந்த மூன்றும் (ஸமஷ்டியில்) விராட், ஹிரண்யகர்பர், ஈசுவரர் என்ற அந்த மூன்றும் (சரீரத்திற்கு வெளியே) ப்ரஹ்மாண்டமும் (உள்ளே) பிண்டாண்டமும், வரிசையாக பூலோகம் முதலான லோகங்களும், அததன் உபாதிகளுக்கு லயம் ஏற்படுவதினாலேயே, எல்லாம் ப்ரத்யகாத்மாவில் லயித்துவிடுகின்றன. வ்யஷ்டியில் ஜாக்ரதவஸ்

தாபிமானி விச்வனென்றும், ஸ்வப்னாபிமானி தைஜஸன் என்றும், ஸுஷுப்த்யபிமானி ப்ராக்குன் என்றும் சொல்லப்படுகிறான். ஸமஷ்டியில் விராட், ஹிரண்ய கர்ப்பன் ஈசுவரன் என்று பெயர். (990-991)

तूष्णीमेव ततस्तूष्णीं तूष्णीं सत्यं न किञ्चन ॥ ९९२ ॥

தூஷ்ணீமேவ ததஸ்தூஷ்ணீம் தூஷ்ணீம் ஸத்யம் ந கிஞ்சன ॥ 992 ॥

ततः	=	பிறகு,
तूष्णीमेव	=	சும்மா இருப்பதுதான்,
தூஷ்ணீமேவ		
तूष्णीं	=	சும்மா இருப்பதுதான்,
தூஷ்ணீம்		
तूष्णीं	=	சும்மா இருப்பதுதான்,
தூஷ்ணீம்		
सत्यं	=	உண்மை,
ஸத்யம்		
न किञ्चन	=	வேறு ஒன்றுமில்லை.
ந கிஞ்சன		

சும்மா இருப்பதுதான், அதற்கு மேலும் சும்மா இருப்பது தான். சும்மா இருப்பது தான் ஸத்யம். வேறு எதுவுமில்லை. (992)

कालभेदं वस्तुभेदं देशभेदं स्वभेदकम् ।

किञ्चिद् भेदं न तस्यास्ति किञ्चिद्वापि न विद्यते ॥ ९९३ ॥

காலபேதம் வஸ்துபேதம் தேஸ்பேதம் ஸ்வபேதகம் ।

கிஞ்சித் பேதம் ந தஸ்யாஸ்தி கிஞ்சித் வாபி ந வித்யதே ॥ 993 ॥

कालभेदं	=	காலத்தால் பேதம்,
காலபேதம்		
वस्तुभेदं	=	வஸ்துவால் பேதம்,
வஸ்துபேதம்		
देशभेदं	=	தேசத்தால் பேதம்,
தேஸ்பேதம்		
स्वभेदकम्	=	தனக்குள் பேதம்,
ஸ்வபேதகம்		
किञ्चिद् भेदं	=	ஒருபேதமும்,
கிஞ்சித் பேதம்		

तस्य	=	அவனுக்கு,
तस्य नास्ति	=	இல்லை,
नास्ति किञ्चिदपि	=	கொஞ்சமும்,
किञ्चित् वापि न विद्यते	=	இல்லை.
न विद्यते		

காலத்தினால் பேதம், வஸ்துவினால் பேதம், தேசத்தினால் பேதம் தனக்குள்ளேயே பேதம், யாதொரு பேதமும் அந்த ஆத்மாவிற்குக் கிடையாது. கொஞ்சமேனும் கூட கிடையாது. (993)

जीवेश्वरेति वाक्ये च वेदशास्त्रेषु अहं त्विति ।

इदं चैतन्यमेवेति अहं चैतन्यमित्यपि ॥ ९९४ ॥

ஜீவேஸ்வரேதி வாக்யே ச வேத³ஸாஸ்த்ரேஷு அஹம் த்விதி ।
இத³ம் சைதன்யமேவேதி அஹம் சைதன்யமித்யபி ॥ 994 ॥

इति निश्चयशून्यो यो विदेहो मुक्त एव सः ।

ब्रह्मैव विद्यते साक्षात् वस्तुतोऽवस्तुतोऽपि च ॥ ९९५ ॥

இதி நிஸ்சய ஸூன்யோ யோ விதே³ஹோ முக்த ஏவ ஸ: ।
ப்³ரஹ்மைவ வித்³யதே ஸாக்ஷாத் வஸ்துதோ(அ)வஸ்துதோ(அ)பி ச ॥ 995 ॥

वाक्ये च	=	மஹாவாக்யத்திலும்,
वाक्ये च वेदशास्त्रेषु	=	வேத சாஸ்திரங்களிலும்,
वेदशास्त्रेषु जीवेश्वरेति	=	ஜீவன், ஈசுவரன் என்றும்,
जीवेश्वरेति अहं त्विति	=	நான் என்றும்,
अहं त्विति इदं चैतन्यमेवेति	=	இது சைதன்யம் தான் என்றும்,
इदं चैतन्यमेवेति अहं चैतन्यमित्यपि	=	நான் சைதன்யமென்றும்,
अहं चैतन्यमित्यपि इति	=	என்ற,
इति		

निश्चयशून्यः	=	நிச்சயமற்றவன்,
निश्चयशून्यः		
यः	=	எவனோ,
यः		
सः	=	அவன்,
सः		
विदेहो मुक्त एव	=	விதேஹுமுக்கன்தான்,
विदेहो मुक्त एव		
वस्तुतः	=	வாஸ்தவமாகவும்,
वस्तुतः		
अवस्तुतोपि च	=	பொய்யாகவும்,
अवस्तुतोपि च		
साक्षात्	=	ஸாக்ஷாத்தாக,
साक्षात्		
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மம்தான்,
ब्रह्मैव		
विद्यते	=	இருக்கிறது.
विद्यते		
विद्यते		

மஹாவாக்யத்திலும் வேதசாஸ்திரங்களிலும் ஜீவன் என்றும் ஈசுவரன் என்றும் நான் என்றும், “இது சைதன்யம் தான்” என்றும், “நான் சைதன்யம்” என்றும் கூறப்பட்டிருந்தபோதிலும் எவருக்கு இம்மாதிரியான ஞானங்கள் ஒன்றும் தனியாக ஏற்படுவதில்லையோ, அவர் சரீரம் இல்லாத முக்தரே ஆவார். ப்ரஹ்மம்தான் ஸாக்ஷாத்தாக வாஸ்தவமாக இருக்கிறது. உண்மையல்லாத பொய்யான ப்ரபஞ்சமாக இருப்பதும் ப்ரஹ்மம்தான். அதைத்தவிர வேறு ஒன்றுமில்லை. (994-995)

तद् विद्याविषयं ब्रह्म सत्यज्ञानसुखात्मकम् ।

शान्तं च तद् अतीतं च परं ब्रह्म तदुच्यते ॥ ९९६ ॥

தத்³ வித்³யாவிஷயம் ப்³ரஹ்ம ஸத்ய ஜ்ஞான ஸுகா³த்மகம் ।

ஸாந்தம் ச தத்³ அதீதம் ச பரம் ப்³ரஹ்ம தது³ச்யதே ॥ 996 ॥

सत्यज्ञानसुखात्मकम् = ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபமான,

ஸத்ய ஜ்ஞான ஸுகா³த்மகம்

तद् ब्रह्म = அந்த ப்ரஹ்மம்,

தத் ப்³ரஹ்ம

विद्याविषयं = ஞானத்திற்கு விஷயம் (ஞேயம்),

வித்³யாவிஷயம்

तत्	=	அதுவே,
तत् शान्तं च	=	எல்லா விசேஷங்களும் நீங்கியது,
ஸாந்தம் ச अतीतं	=	எல்லாவற்றையும் கடந்தது,
அதீதம் तत्	=	அதுவே,
तत् परं ब्रह्म उच्यते	=	பரப்ரஹ்மமாகச் சொல்லப்படுகிறது.
பரம் ப் ³ ரஹ்ம உச்சயதே		

ஞானத்திற்கு விஷயமாயிருப்பது ஸத்யம், ஞானம், ஆனந்தம் இவைகளை ஸ்வரூபமாயுள்ள ப்ரஹ்மம். அதுவே எல்லா விசேஷங்களும் நீங்கியது. அதுவே எல்லாவற்றையும் கடந்தது (எவ்வித விசேஷணமும் சொல்லமுடியாமல் இருப்பதால்) அதுவே பரப்ரஹ்மம் என்று சொல்லப்படுகிறது. (996)

सिद्धान्तोऽध्यात्मशास्त्राणां सर्वापह्नव एव हि ।

नाविद्यास्तीह नो माया शान्तं ब्रह्मैव तद्विना ॥ ९९७ ॥

ஸித்³தா⁴ந்தோ(அ)த்யாத்ம ஸாஸ்த்ராணாம் ஸர்வாபஹ்னவ ஏவ ஹி ।
நாவித்³யாஸ்தீஹ நோ மாயா ஸாந்தம் ப்³ரஹ்மைவ தத்³வினா ॥ 997 ॥

अध्यात्मशास्त्राणां	=	ஆத்மஸ்வரூபத்தை விளக்குகிற
அத்யாத்மஸாஸ்த்ராணாம்		வேதாந்த சாஸ்திரங்களின்,
सिद्धान्तः	=	தீர்மானமான முடிவு,
ஸித் ³ தா ⁴ ந்த: सर्वापह्नव एव हि	=	எல்லாவற்றையும் இல்லையென்று
ஸர்வாபஹ்னவ ஏவ ஹி		போக்குவதுதானல்லவா!
इह	=	இங்கு,
இஹ अविद्या	=	அவித்யை,
அவித் ³ யா नास्ति	=	இல்லை,
நாஸ்தி नो माया	=	மாயை இல்லை,
நோ மாயா तत् विना	=	அந்த அவித்யையும் மாயையும் இல்லாமல்,
தத் வினா		

शान्तं	=	விசேஷங்களற்ற,
ஸாந்தம்		
ब्रह्मैव	=	ப்ரஹ்மம்தான் உள்ளது.
ப் ³ ரஹ்மைவ		

ஆத்மா விஷயமான எல்லா சாஸ்திரங்களுடைய ஸித்தாந்தம் எல்லா வற்றையும் இல்லை என்று போக்குவது தானல்லவா? (ஆகையால்) இங்கே அவித்யையும் கிடையாது. மாயையும் கிடையாது. அவை (அவித்யையும் மாயையும்) இல்லையானால் நிர்விசேஷமான ப்ரஹ்மம்தான் உண்டு. (997)

प्रियेषु स्वेषु सुकृतं अप्रियेषु च दुष्कृतम् ।
विसृज्य ध्यानयोगेन ब्रह्माप्येति सनातनम् ॥ ९९८ ॥

ப்ரியேஷு ஸ்வேஷு ஸுக்ருதம் அப்ரியேஷு ச து³ஷ்க்ருதம் ।
விஸ்ருஜ்ய த்⁴யான யோகே³ன ப்³ரஹ்மாப்யேதி ஸனாதனம் ॥ 998 ॥

स्वेषु	=	தன்னைச் சேர்ந்த,
ஸ்வேஷு		
प्रियेषु	=	பிரியமானவர்களிடம்,
ப்ரியேஷு		
सुकृतं	=	புண்யத்தையும்,
ஸுக்ருதம்		
अप्रियेषु	=	பிரியமில்லாதவர்களிடம்,
அப்ரியேஷு		
दुष्कृतम् च	=	பாபத்தையும்,
து ³ ஷ்க்ருதம் ச		
विसृज्य	=	விட்டுவிட்டு,
விஸ்ருஜ்ய		
ध्यानयोगेन	=	ப்ரஹ்மாத்மைக்ய ஞானயோகத்தால்,
த் ⁴ யான யோகே ³ ன		
सनातनम्	=	எப்பொழுதும் உள்ள,
ஸனாதனம்		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தை,
ப் ³ ரஹ்ம		
अप्येति	=	அடைகிறான்.
அப்யேதி		

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

தனக்கு ப்ரியமாக உள்ளவர்களுக்குப் புண்யத்தையும், அப்ரியமாயுள்ளவர் களுக்குப் பாபத்தையும் கொடுத்துவிட்டு ஞானயோகத்தினால் சாக்ஸதமான ப்ரஹ்மத் தையடைகிறான்.

ஞானிக்கு ப்ரியன், அப்ரியன் என்பது கிடையாது. ஆகையால் அவரிடத்தில் ப்ரீதி வைத்தவன், அப்ரீதி வைத்தவன் என்றுதான் தாத்பர்யம். அதிலும் ஞானி கொடுத்துவிட்டுப் போகிறான் என்றால், அவன் பிரித்துக் கொடுக்கிறான் என்ற தாத் பர்யமில்லை. அவன் பிரித்துக் அவனை ஆரதிப்பவர்கள் அவனுடைய புண்யத்தை அடைகிறார்கள், அவனை தூஷிப்பவர்கள் அவனுடைய பாபத்தை அடைகிறார்கள் என்று மாத்திரம் தாத்பர்யம். இதுவும் ஞானியைப் பூஜிக்க வேண்டும் என்ற விதிக்கு அர்த்தவாதமேயாகும். (998)

तस्य पुना दायमुपयान्ति सुहृदः

साधुकृत्यां द्विषन्तः पापकृत्याम्

தஸ்ய புனா தா³யமுபயாந்தி ஸுஹ்ருத³:

ஸாது³க்ருத்யாம் த்³விஷந்த: பாபக்ருத்யாம்

यावद् यावच्च सद्बुद्धे स्वयं संत्यज्यतेऽखिलम् ।

तावत् तावत् परानन्दः परमात्मैव शिष्यते ॥ ९९९ ॥

யாவத்³ யாவச்ச சட்³புத்³தே⁴ ஸ்வயம் ஸந்த்யஜ்யதே(அ)கி²லம் ।

தாவத் தாவத் பரானந்த³: பரமாத்மைவ ஸிஷ்யதே ॥ 999 ॥

सद्बुद्धे = நல்ல புத்தியுள்ளவனே!

ஸத்³புத்³தே⁴

यावधावत् = எவ்வளவுக்கெவ்வளவு,

யாவதா³வத்

अखिलम् = எல்லாம்,

அகி²லம்

स्वयं = தானாகவே,

ஸ்வயம்

संत्यज्यते = விடப்படுகிறதோ,

ஸந்த்யஜ்யதே

तावत् तावत् = அவ்வளவுக்கவ்வளவு,

தாவத் தாவத்

परानन्दः = மேலான ஆனந்தஸ்வரூபமான,

பரானந்த³:

परमात्मैव = பரமாத்மாதான்,

பரமாத்மைவ

शिष्यते = मिஞ்சுகிறது.

ஸிஷ்யதே

நல்ல அறிவுள்ளவனே, எவ்வளவுக்கெவ்வளவு ப்ரபஞ்சமெல்லாம் தானாகவே நன்கு விடப்படுகிறதோ, அவ்வளவுக்கு அவ்வளவு மேலான ஆனந்தமாகிய பரமாத்மாவே மிஞ்சும். (999)

यत्र यत्र मृतो ज्ञानी परमाक्षरवित् सदा ।

परे ब्रह्मणि लीयेत न तस्य उत्क्रान्तिः इष्यते ॥ १००० ॥

யத்ர யத்ர ம்ருதோ ஜ்ஞானீ பரமாக்ஷரவித் ஸதா³ ।

பரே ப்³ரஹ்மணி லீயேத ந தஸ்ய உத்க்ராந்தி: இஷ்யதே ॥ 1000 ॥

सदा = எப்பொழுதும்,

ஸதா³

परमाक्षरवित् = மேலான அக்ஷர ப்ரஹ்மத்தை அறிந்து

பரமாக்ஷரவித் கொண்டிருக்கும்,

ज्ञानी = ஞானி,

ஜ்ஞானீ

यत्र यत्र = எங்கெங்கு,

யத்ர யத்ர

मृतः = இறக்கிறானே (அங்கங்கே),

ம்ருத:

परे ब्रह्मणि = பரப்ரஹ்மத்தில்,

பரே ப்³ரஹ்மணி

लीयेत = மறைந்துவிடுவான்,

லீயேத

तस्य = அவனுக்கு,

தஸ்ய

उत्क्रान्तिः = சரீரத்தை விட்டு வெளிக் கிளம்புவது,

உத்க்ராந்தி:

नेष्यते = கருதப்படவில்லை.

நேஷ்யதே

எப்பொழுதும் மேலான நாசரஹிதமான ப்ரஹ்மத்தை அறிந்துள்ள ஞானி, எந்த எந்த இடத்தில் மரணத்தை அடைகிறானே (அங்கேயே) பரப்ரஹ்மத்தில் லயித்துவிடுகிறான். அவனுக்கு (சரீரத்தைவிட்டு) வெளிக்கிளம்புவது என்பது கிடையாது. (1000)

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

[வியாபகமான ப்ரஹ்மம் ஒரு இடத்திலிருந்து இன்னொரு இடம் போகிற தென்றால் அர்த்தமில்லை. அளவுக்கு உள்பட்டு ஜீவனாயிருக்கும்போது வேறு சரீரம் எடுக்கவோ, வேறு லோகம் போகவோ இந்தச் சரீரத்தைவிட்டு வெளிக்கிளம்புவதற்கு அவசியமுண்டு. உபாதிக்கு நாசமேற்பட்டுவிட்டபடியால் அளவுக்கு உள்பட்ட தன்மை நீங்கி ஸர்வவ்யாபக ப்ரஹ்மமாகவே இருந்துவிடுவதால் ஞானிக்கு உத்கிராந்தி (வெளிக்கிளம்புவது) கிடையாது].

'न तस्य प्राणा उत्क्रामन्ति '

'ந தஸ்ய ப்ராணா உத்க்ராமந்தி '

(பிருஹதாரண்யகம் 4 - 4-6)

यत् यत् स्वाभिमतं वस्तु तत् त्यजन् मोक्षं अश्रुते ॥ १००१ ॥

யத் யத் ஸ்வாபிமதம் வஸ்து தத் த்யஜன் மோக்ஷம் அஸ்ருதே ॥ 1001 ॥

यत् यत् वस्तु	=	எந்த எந்த வஸ்து,
யத் யத் வஸ்து		
स्वाभिमतं	=	தனக்கு இஷ்டமோ (தானாகவோ,
ஸ்வாபிமதம்		தன்னுடையதாகவோ அபிமானிக்கப்பட்டதோ),
तत्	=	அதை,
தத்		
त्यजन्	=	விடுகிறவன்,
த்யஜன்		
मोक्षं	=	மோக்ஷத்தை,
மோக்ஷம்		
अश्रुते	=	அடைகிறான்.
அஸ்ருதே		

எந்த எந்த வஸ்து தான் என்றோ, தன்னுடையது என்றோ, நினைக்கப்பட்டதோ, அதை தியாகம் செய்துவிடுகிறவன் மோக்ஷத்தை அடைகிறான். (1001)

असंकल्पेन शस्त्रेण छिन्नं चित्तं इदं यदा ।

सर्व सर्वगतं शान्तं ब्रह्म संपद्यते तदा ॥ १००२ ॥

அஸங்கல்பேன ஸஸ்த்ரேண சி'ன்னம் சித்தம் இத'ம் யதா' ।

ஸர்வ ஸர்வக'தம் ஸாந்தம் ப்'ரஹ்ம ஸம்பத்'யதே ததா' ॥ 1002 ॥

यदा	=	எப்பொழுது,
யதா'		

इदं चित्तं	=	இந்த சித்தமானது,
इत् ³ ம் சித்தம் असंकल्पेन	=	ஸங்கல்பிக்காமலிருப்பது என்ற,
असङ्कल्पेन शस्त्रेण	=	சஸ்திரத்தால்,
शस्त्रेण छिन्नं	=	வெட்டப்படுகிறதோ,
सि ³ ன்னம் तदा	=	அப்பொழுது,
तदा तथा ³ सर्वं	=	எல்லாமாயும்,
सर्वम् सर्वगतं	=	எங்குமுள்ளதாயும்,
सर्वगतं शान्तं	=	சாந்தமாயுமுள்ள,
शान्तं शान्तम्	=	ப்ரஹ்மமாக,
ब्रह्म प ³ ரஹ்ம संपद्यते	=	ஆகிறான்.
सम्पद्यते		

இந்த சித்தமானது எப்பொழுது ஸங்கல்பமில்லாமை என்கிற ஆயுதத்தினால் வெட்டப்பட்டுவிடுகிறதோ, அப்பொழுது எல்லாமாயும் எல்லாவற்றிலும் இருப்பதாயும் சாந்தமாயும் உள்ள ப்ரஹ்மமாக ஆகிறான். (1002)

(அவதாரிகை) இத்துடன் குருவின் உபதேசம் முடிகிறது. இதைக் கேட்டபிறகு சிஷ்யன் என்ன செய்தான், உபதேசித்தபிறகு குரு என்ன செய்தார் என்பதை சொல்லி இந்த ப்ரகரணத்தை முடிக்கிறார்: -

इति श्रुत्वा गुरोर्वाक्यं शिष्यस्तु छिन्नसंशयः ।

ज्ञातज्ञेयः संप्रणम्य सद्गुरोः चरणाम्बुजम् ।

स तेन समनुज्ञातो ययौ निर्मुक्तबन्धनः ॥ १००३ ॥

இதி ஸ்ருத்வா கு³ரோர் வாக்யம் ஸிஷ்யஸ்து சி³ன்ன ஸம்ஸய: ।

ஜ்ஞாத ஜ்ஞேய: ஸம்ப்ரணம்ய ஸத்³கு³ரோ: சரணம்பு³ஜம் ।

ஸ தேன ஸமனுஜ்ஞாதோ யயௌ நிர்முக்த ப³ந்த⁴ன: ॥ 1003 ॥

इति = இவ்வாறான,

इति

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

गुरो	=	குருவின் வார்த்தையை,
कु ³ रो		
श्रुत्वा	=	கேட்டு,
ஸ்ருத்வா		
छिन्नसंशयः	=	ஸந்தேஹங்கள் நீங்கியவனாயும்,
சி ³ ன்ன ஸம்ஸய:		
ज्ञातज्ञेयः	=	அறிந்துகொள்ளவேண்டியதை அறிந்தவனாயும்,
ஜ்ஞாத ஜ்ஞேய:		
निर्मुक्तबन्धनः	=	ஸம்ஸாரபந்தத்திலிருந்து விடுபட்டவனாயும்
நிர்முக்த ப ³ ந்த ³ ன:		உள்ள,
सः शिष्यः	=	அந்த சிஷ்யன்,
ஸ: ஸிஷ்ய:		
सद्गुरोः	=	ஸத்குருவின்,
ஸத் ³ கு ³ ரோ:		
चरणाम्बुजम्	=	பாதாரவிந்தத்தை,
சரணம்பு ³ ஜம்		
संप्रणम्य	=	வணங்கி,
ஸம்ப்ரணம்ய		
तेन	=	அவரால்,
தேன		
समनुज्ञातः	=	அநுமதிக்கப்பட்டவனாய்,
ஸமனுஜ்ஞாத:		
ययौ	=	சென்றான்.
யயௌ		

இவ்வாறான குருவின் வாக்கியத்தைக் கேட்டு எல்லா ஸம்சயங்களும் நிவ்ருத்தியானவனாய் அறியவேண்டிய முக்யமான ப்ரஹ்மத்தை அறிந்துவிட்டவனாய் ஸம்ஸார பந்தத்திலிருந்து விடுதலையடைந்தவனாய் அந்த சிஷ்யன் ஸத்குருவின் பாதகமலத்தில் நன்கு நமஸ்கரித்து அவரால் அனுமதிக்கப்பட்டு புறப்பட்டுப்போனான்.

(1003)

गुरुः एष सदानन्दसिन्धौ निर्मग्नमानसः ।

पावयन् वसुधां सर्वा विचचार निरुत्तरः ॥ १००४ ॥

கு³ரு: ஏஷ ஸதா³னந்த³ஸிந்தௌ⁴ நிர்மக்³னமானஸ: ।

பாவயன் வஸுதா³ம் ஸர்வாம் விசசார நிருத்தர: ॥ 1004 ॥

एष गुरुः = இந்த குரு,

ஏஷ கு³ரு:

ஸர்வவேதா³ந்த ஸித்³தா⁴ந்த ஸாரஸங்க்³ரஹம்

सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³ आनन्दसिन्धौ	=	ப்ரஹ்மாநந்த ஸமுத்ரத்தில்,
ஆனந்த ³ ஸிந்தௌ ⁴ निर्मग्नमानसः	=	மூழ்கின மனமுள்ளவராய்,
நிர்மக் ³ னமானஸ: वसुधां सर्वा	=	பூமி முழுவதையும்,
வஸுதா ⁴ ம் ஸர்வாம் पावयन्	=	தூய்மைப்படுத்திக்கொண்டு,
பாவயன் निरुत्तरः	=	பதில் பேசாமல்,
நிருத்தர: विचचार	=	ஸஞ்சரித்தார்.
விசசார		

இந்த குரு அழிவற்ற வாஸ்தவமான ப்ரஹ்மானந்த ஸமுத்ரத்தில் (எப்பொழுதும் ஆனந்த ஸமுத்ரத்தில்) மூழ்கின மனதுடையவராய் பூமி யாவற்றையும் பரிசுத்தம் செய்து கொண்டு யார் கேட்டாலும் ஒன்றும் பேசாமல் ஸஞ்சரித்துக் கொண்டிருந்தார். (1004)

(அவதாரிகை) இவ்விதம் உபாக்யானத்தை முடித்துவிட்டு இந்த கிரந்தத்தை ஸமாப்தி செய்யும்போது, ஆரம்பத்தில் 4-வது சுலோகத்தில் கண்ட விஷயம், அதிகாரி, ப்ரயோஜனம் என்கிற அம்சங்களை இங்கேயும் ஞாபகப்படுத்துகிறார்: -

इत्याचार्यस्य शिष्यस्य संवादेन आत्मलक्षणम् ।

निरूपितं मुमुक्षूणां सुखबोधोपपत्तये ॥ १००५ ॥

இத்யாசார்யஸ்ய ஸிஷ்யஸ்ய ஸம்வாதே³ன ஆத்மலக்ஷணம் ।

நிருபிதம் முமுகூ³ணாம் ஸுக³போ³தோ⁴பபத்தயே ॥ 1005 ॥

इति	=	இவ்வாறு,
இதி आचार्यस्य	=	குருவினுடையவும்,
ஆசார்யஸ்ய शिष्यस्य	=	சிஷ்யனுடையவும்,
ஸிஷ்யஸ்ய संवादेन	=	ஸம்பாஷணையால்,
ஸம்வாதே ³ ன		

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்

முகூலா	=	மோக்ஷம் அடைய விரும்புவர்களுக்கு,
முமுகூலாணம்		
सुखबोधोपपत्तये	=	ஸுகமாக ஆத்மஞானம் ஏற்படுவதற்காக,
ஸுக ² போ ² தோ ² பபத்தயே		
आत्मलक्षणम्	=	ஆத்மஸ்வரூபம்,
ஆத்மலக்ஷணம்		
निरूपितं	=	விளக்கிக் கூறப்பட்டது.
நிருபிதம்		

இவ்விதமாக ஆசார்யருக்கும் சிஷ்யனுக்கும் நடந்த ஸம்வாத ரூபமாக முமுகூலாக்களுக்கு நன்கு ஸுகமாக (சிரமமன்னியில்) ப்ரஹ்மாத்மைக்ய ஞானம் ஏற்படுவதற்காக ஆத்மாவின் ஸ்வரூபம் திருபிக்கப்பட்டது. (1005)

सर्ववेदान्तसिद्धान्तसार संग्रह नामकः ।

ग्रन्थोऽयं हृदयग्रन्थिविच्छित्यै रचितः सताम् ॥ १००६ ॥

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸார ஸங்க்ரஹ நாமக: ।

க்²ரந்தோ²(அ)யம் ஹ்ருத²ய க்²ரந்தி² விச்சி²த்யை ரசித: ஸதாம் ॥ 1006 ॥

सर्ववेदान्तसिद्धान्तसार संग्रह नामकः = ஸர்வ வேதாந்த ஸித்தாந்த

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம் என்ற பெயருள்ள,

ஸார ஸங்க்ரஹ நாமக:

अयं ग्रन्थः = இந்த கிரந்தம்,

अयम् कर्णन्तः

सताम् = ஸாதுக்களுக்கு,

ஸதாம்

हृदयग्रन्थिविच्छित्यै = மனதிலுள்ள அக்ஞானம் என்னும் முடிச்சு

ஹ்ருத²ய க்²ரந்தி² அறுந்துபோவதற்காக,

विच्छित्यै

रचितः = செய்யப்பட்டது.

रचितः

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம் என்ற பெயருடைய இந்த கிரந்தம் ஸாதுக்களுக்கு ஹ்ருதயத்தில் உள்ள (அவித்யா) முடிச்சு அறுபட வேண்டியதற்காகச் செய்யப்பட்டிருக்கிறது. (1006)

ஸர்வவேதாந்த ஸித்தாந்த ஸாரஸங்க்ரஹம்
முற்றும்.